BSB Bayerische StaatsBibliothek
Münchener DigitalisierungsZentrum
Digitale Bibliothek

Prophetae et evangelia aliique libri minores - BSB Clm 26898

[S.l.] 15. Jh.

Clm 26898
urn:nbn:de:bvb:12-bsb00045160-6
BSB-Hss Clm 26898

00045160

Cöln. 26898

Heftfälze ausgelöst, gesondert
aufbewahrt

00045160

Cim. 26898

Heftfälze ausgelöst, gesondert
aufbewahrt

Convent. Ratisb.
Ord. Praed.

Incipit prologus in parabolas Salomonis publioz

Romatias et Eliodoro
episcopis primo perfu-
gat epla quos iuxta
sacerdocii ymo cartā no dubi-
dat quos popi nectit amoz Lo-
metarios in Osee Amos Zacha-
ria malachia ꝙ positis bcp.
sisse si licuisset pualitudine ipe
titus polacia suptuu nostrios
mos librarios sustitatis ut no
bis potissimū rem desudet lege
mus et ecce ep̃la frequēs tur-
ba diuisa posteriu quae at equu
sit me vobis eligentibus alie
laborē autē tractoz dati z accep
ti cui ꝙ pt̃ nos obnoxius sim
Itaq; longa egritudo ꝙ fractus
ne penitꝰ horā mo retinere em
et apud vos multū esse tridui
opus vro mihi cōscendi in pta
tōne vtriusq; trium salomonis
voluminū Proverbiorū quae hebrei
parabolas vocitant Ecclesiastē quē greci cathe
sisten latine concionatoꝛē possi-
mus dicere Cantica canticoꝛ quod inscri
ptur et pauantes ihesum filium Syrach
liber et alius pseudographus
qui sapia salomonis inscribitur ꝙp
ter et hebraicū stilū non
ecclesiasticū ut apud latinos sed
parabolas pronūciū Cui iuncti cant
ecclastes et cantica canticoꝛ ut si
militudinem salomonis no solū librorū
numo sed etiā materiaꝝ grē cōsequt
Ordo apud hebreos mutꝰ est

quia et ipe stilus graecā eloquentia
redolet z nonnulli septuaginta huic
esse iudaī philonis affirmāt sicut
iudith z thobie et machabeoꝝ
librorū legit quidē eccā ꝙz inter
canonicas scripturas no recipit ꝙ
et hoc duo rogatus legat ad edifi-
cationē plebis no ad auctoritatē
ecclesiasticoꝝ dogmatū confirmanda
Si cui same hoc meo patri magis de-
cio placet habet ea a nobis olim
emendata Nec ei sic nouā tudimus
ut vetera destruamus et tm tu dili-
gentissime legens studiat magis mea
intelligi que no mentiū vana tm
fusa coactuerit sed studia diuplo
purissime emendata teste suis sa-
pientib seruauerunt Explicit

Incipit publioz ꝑmi lib salonis ca primi

Parabole Salomonis
filij dauid regis israel
ad scienda sapiam
z disciplinā ad intel-
ligenda verba prudētie
et suscipiēda eruditionē doc-
trine iustitia z iudiciū et
tatem ut det parvulis astutiā

bibl Conventus ratisbonensis
Clm 26898

2 adolescentia et intellectum dirige
ducē sapiē sapientior ee 2 intelligē
gubernacula possidebit/audiet
dit parabola et interpretationē verba
sapientū et enigmata eorū Timor
dñi principium sapie Sapiam atq;
doctrinā stulti despiciūt/audi fili
mi disciplinā patris tui 2 ne dimittas
legē matris tue ut addant gratiā
piti tuo et torques collo tuo fili
mi si te lactauerint peccatores ne ac
quiescas eis Si dixerint/veni nobis
cū et insidiemur sanguini absconda
mus tendiculas contra insontē frus
tra Deglutiamus eū sicut infernus
viuentem et integrū qui descendē
te in lacū/omnē pretiosā substātiā re
pleremus/spoliis domos nras sor
tē mitte nobiscū/marsupiū
pariter vnus sit oim/nrm fili mi ne
ambules cū eis prohibe pedē tuū a
semitis eorū pedes enī illorū ad ma
lū currūt et festinant ut effundat
sanguinē frustra autē iacit rete
ante oculos penatorū Ipi quoq; contra
sanguinē suū insidiantur/2 moliuntur
fraudes contra animas suas Hec se
mitę omnis auari animas possidentiū ra
pit Sapia foris predicat/2 platheis
dat vocē suā in capite turbarū clā
mitat in foribus portarū vrbis ore
suo verba sua dicēs Vsq; quo parvuli
diligitis infantiā 2 stulti ea que
sibi sunt nociua tuipiet/2 prude
tes odibunt scientiā Convertimini ad cor
reptionē meā en eructabo vobis spūm
meū et ostendā verba mea vobis
vocaui et renuistis extendi manū
mea et non fuit q; aspiceret despexistis
omne consiliū meū 2 increpationes meas
neglexistis ego quoq; in interitu vro
ridebo 2 subsannabo cū vobis id
quod timebatis aduenerit cū irruerit
repentina tempestas et quasi turbo cū
pertransierit/veniet super vos tribulatio 2 angustia te
nebit/me et non exaudiet
tū mane consurgent 2 non inuenient me
eo quod exosam habuerint disciplī
nā et timorē dñi nō susceperint
nec acquieuerint consiliis meis 2 detrac
serint omnibus correptionibus meis Comē
dent igit fructus vie sue suisq; co
siliis saturabunt/aversio parvulo
rum interficiet eos et prosperitas stultoz
perdet illos Qui autē me audierit abs
q; terrore requiescet 2 habundantia p
fruetur/malo timore sublato

Fili mi si suscepis sermones
meos et mandata mecū abs
condens penes te ut audiat sa
pia auris tua/inclina cor tuū ad
audiēda sapia 2 ad cognoscēda
prudētia Si ei sapiam tuo clama
ueris et inclamaueris cor tuū prudētiā
si quasieris eā q; pecunia 2 sicut the
sauros effodieris illā tunc intel
leges timorē dñi et sciam dei inue
nies q; dns dat sapiam 2 ex ore
eius scia 2 prudētia custodiet
rectoru salutē 2 proteget gradientes
simplicitate semitas iustitie
et vias sanctoru tuebitur/tunc intel
leges iudiciū 2 iustitiā 2 equitatē
2 omnē semitā bonā Si intrauerit
sapia cor tuū 2 scia aie tue pla
cuerit consiliū custodiet te 2 pru
dētia seruabit te ut eruaris a via

mala ꝛ ab hoibus qui pua loant
dnm dęlinquut iter rectu ꝛ abu
lat p vias tenebrosas / qui lętat
cu male fecerit ꝛ exultabit ꝛ rubq
pessis quoꝝ vie pueꝛse ꝛ ifames
gressus eoꝝ ut eruaris amice
alięna et ab extęa q̃ mollit ſ
mones suos ꝛ reliquit ductꝝ pub
tatis sue et pacti dei sui oblita e
Inclata ei est ad mortę dom̃ eꝝ
et ad inferos semite eius q̃ mes
qui ingredietur ad ea no reuertet
nec apphendet semita vite ut am
bules ꝛ via bona ꝛ calles iustoꝝ
custodias q̃ui ei recti sue habitabt
ꝛ terra et simplices pmanebt in ea
Impij vo de tra perdet ꝛ qui mi
que agunt auferent ex ea

Fili mi ne obliuiscaris legis
mee et pcepta mea custo
diat cor tuu longitudines ei dieꝝ
et annos vite et pacis apponet tibi
ꝛia et veritas no te deseꝛat circu
da eas gutturi tuo ꝛ describe
illas tabulis cordis tui ꝛ reperies gratiã
et disciplina bona coꝛa deo et
hoibus habebis fiducia in dno eꝝ
toto corde tuo et ne innitaris pru
dentie tue In oibus viis tuis tuis cogi
ta illu et ipe dirigęt gressꝰ tuos
Ne sis sapies apud temetipm time
dnm et recede a malo Sanitas
quippe erit umbilico tuo ꝛ irrigatio
ossibꝰ tuoꝝ Honora dnm de tua
substa et de pmicijs fructꝰ tuoꝝ da
pauperibus et implebuntur horrea
tua satietate et vino torcularia
tua redundabunt Disciplina dni
fili mi ne abiicias nec deficias
cu ab eo corripieris Quem enim diligit
dns corripit ꝛ q̃si pr filios

complacet sibi Beatus ho q̃ inuenit sa
pientiam et q̃ affluit prudentia Melior
est acquisitio eius negotiatione argen
ti et auri primi ꝛ purissimi fructus eius
pciosior est cunctis opibus ꝛ oia q̃
desiderant huic no valent coparari
Longitudo dieꝝ in dextꝛa eius ꝛ in
sinistra eius diuitie ꝛ glia Viie eius
vie pulcre ꝛ omes semite eius pacifi
ce Lignum vite est his qui apphen
derit ea et q̃ tenuerit ea beatus
Dns sapia fundauit celos prudentia stabiliuit
celos prudentia sapia illius eruperunt
fluenta abissi et nubes roꝛe concrescunt
Fili mi ne effluant hec ab oculis
tuis Custodi legem meam atq̃ con
silium ꝛ erit vita aie tue ꝛ gratia
faucibus tuis Tunc ambulabis fi
ducialit in via tua ꝛ pes tuus non
impinget Si dormieris non timebis quie
tus et suauis erit somnus tuus Ne
pauebis repentino terꝛore et irruentes
tibi potentias impioꝝ Dns enim
latꝰ tuus ꝛ custodiet pedem tuum ne
capiaris Noli prohibere benefacere cui
pt in te valet ꝛ tuipe benefacere de
bes dico tuus Vade ꝛ rede ꝛ cras
dabo tibi cu statim possis dare Ne
molire amico tuo malum cu ille i
te habeat fiducia Ne contendas ad
iniuriam hoiem frustra tu pce tibi mi
chil mali fecerit Ne emuleris hominis
iniusti nec imiteris vias eius quia abo
minatio dni est cum simplicibus sermocinatio eius Egesta
tas a dno in domo impij habitacula
at iustoꝝ benedicet habitationi ipe de
ludet ꝛ magnifice dabit gratiã humilibꝰ ꝛ
pietas possidebit sublimes exaltata ignominia

Jhs maria

Audite filii disciplinam patris [iiij]
et attendite ut sciatis prudentiam
Donum bonum tribui vobis legem
meam ne derelinquatis eam et ego fui
filius patris mei tenellus et unigenitus
coram matre mea et docebat me atq
dicebat Suscipiat verba mea cor
tuum custodi precepta mea et vives
Posside sapiam posside prudentiam
ne obliviscaris neq declines a verb
ibus mei ne dimittas eam et custodiet
te Dilige eam et exaltabit te glam
sapie possidebit te si posse
sione tua actigit prudentia dati
pe illa et exaltabit te si glam tabis
ab ea cum ei fuis aplicatu Dabit
capiti tuo augmenta gratie et coro
nam inclite protget te audi fili mi
et suscipe verba mea ut multiplicent
tibi anni vite Viam sapie monstra
bo tibi et duca te per semitas eq
tatis quas cum ingressus fuis non
arctabit gressus tui et current
no cubis offendiculu Tene dis
cipline ne dimittas eam custodi illa
qm ipa est vita tua Ne delectet
semitis impiorum nec tibi placeat
malorum via fuge ab ea ne transeas
per illa Declina et desere eam Nо
cent dormiunt nisi male fecerint
nec rapiet somnus ab eis nisi supplan
taverint panem impietatis et
tis et vinum iniquitatis bibent Justorum
at semita qsi lux splendens procedit
et crescit usq ad perfectum diem Via im
piorum tenebrosa nescit unde corru
at Fili mi ausculta sermones
meos et ad eloquia mea inclina
aurem tuam Ne recedat ab oculis
tuis custodi ea in medio cordis tui
Vita enim sunt inuentibus ea et
universe carni sanitas Omni custo
dia serva cor tuum quoniam ex ipso vita pro
cedit Remove a te os pravum et la
bia detractoria sint procul a te Oculi
tui recta videant et palpebre tue p
cedant gressus tuos Dirige semita
pedibus tuis et omnes vie tue stabi
lientur Ne declines ad dexteram
neq ad sinistram averte pedem tuum
a malo Scit enim que ante pedes tu
novit deus pervie tue sunt que cir
cumspice gressus tuos et omnia ad tua ipsa pro

Fili mi attende [v] sapientiam meam et prudentiam
mee inclina aurem tuam ut custodias
cogitationes et disciplinam labia
tua custodiant ne intendas falla
cie mulieris favum enim stillans
labia meretricis et nitidius oleo
guttur eius Novissima autem illius
amara quasi absinthium et acuta quasi
gladius biceps Pedes eius descen
dunt in mortem et ad inferos gressus
illius penetrant Per semitas vite
non ambulat vagis sunt gressus eius
et investigabiles Nunc ergo fili mi
audi me et ne recedas a verbis
meis longe fac ab ea viam
tuam et ne appropiques foribus domus
eius Ne des alienis honorem tuum
et annos tuos crudeli ne forte im
placatus exactori et viribus tuis et
labores tui sint in domo aliena
et gemas in novissimis cum consum
seris carnem et corpus tuum et di
cas Cur detestatus sum disciplinam

et marpacoibus no nascuit cor
meu & audiui voce dratui me
et migtis no retinuit aure meam
pene fui & oi malo & medio dare
et sinagoge Bibe aqua de cist
na tua & fluenta putei tui Diriue
tur fontes tui foris & i plateis
aquas tuas Diuide Hetto eas poly
nec sint alieni pticipes tui Sit
vena tua benedicta & letare cu muliere
adolescetie tue Cerua carissima et
gratissima humilis forma & iocunda
te oi tpe et & amore illius delectare
iugiter & tua seducta fili mi ab
aliena et ne stupeas in sinu alterius
spicit dns vias hoim & oes gressus
illius cosiderat Iniquitates sue capiut
impius et funibus peccati sui con
stringit Ipe morietur qz no habuit disci
plina & in multitudine stulticie sue decipietur

Fili mi si spoponderis Cap vi
qz amico tuo defixisti apud ex
traneu manu tua illaqueatus
es verbis oris tui & captus ppriis sermo
nibus tuis fac ergo qd dico fili mi
et tumetipm libera qz incidisti in
manus proximi tui Discurre festina
festinanter amicus tuus ne dormias pu
nu oculis tuis ne dormitet pal
pebre tue Eruere qsi damula
de manu et qsi auis de laqueo au
cupis Vade ad formica o piger
et cosidera vias eius & discere sapiam
qz cu no habeat ducem ne preceptore
ne principe parat estate cibu sibi
et congregat in messe quod comedat
Usqz quo piger dormis quando
consurges e sompno tuo Paulu
lu dormies paulu dormitabis
paululu conseres manus tua brachia

dormies & veniet tibi qsi viator egestas et pauperies qsi vir armatus Si
vo impiger fuis veniet ut fons messis
tua & egestas longe fugiet a te Ho
mo apostata vir inutilis graditur ore
puso annuit oculis pede terit digito
loquit pus corde machinat malu
et i oi tpe iurgia seminat Huic ex
tiplo veniet pdicio sua & subito co
teretur nec habebit ultra medicina
Sex sunt que odit dns et septimu
detestat aia eius Oculos sublices
lingua mendacem manus effundentes
sanguinem Cor machinans cogitationes
pessimas pedes veloces
ad currendu in malu Proferentem mendacia
testis fallax et eu qui seminat
inter fres discordias Custodi fili mi
precepta patris tui & ne dimittas legem
matris tue liga eas & corde tuo iugiter
et circunda gutturi tuo Cu ambulauerit
gradiatur tecu cu dormieris custo
diat te et cuigilans loquere cu eis
qz mandatu lucerna est & lex lux et
via vite Increpatio discipline custodi
at te a muliere mala & a blanda
lingua extranee Non concupiscat
pulchritudinem cor tuum ne capiaris
nutibus eius Pretiu enim scortei vix
vni est panis Mulier autem viri pre
ciosa animam capit Numqd abscondere
pot homo ignem in sinu suo ut vestimenta
illius non ardeant Aut ambulare sup
prunas ut non comburant plantas
eius Sic qui ingreditur ad uxorem
proximi sui non erit mundus cu tetigerit
eam Non grandis est culpa cu furatus
fuerit furatur enim ut esurientem
saciet animam depressus qui reddet

septuplu z acm sbam domus sue
tradet z hbcabit se. Qui at adult
est spe cordis inopia pdet aiam
sua turpitudine z ignominia
cognabit sibi et obpbriu illi
no delebitur. pz clus z sine vi
no pact z die vindicte n ac
cept cuiqz peribus n suscipiet
p redpcoem terna plima Cap vn

Fili mi custodi smones meos
et precepta mea reco de tibi
fili qom dnm z valebis pdecus
no tibis alienu Serua mada
ta mea z viues et legem mea qi
pupilla oculi tui liga ea z digit
tuis z scribe illa in tabul cordis
tui Dic sapie sor mea es et
prudcia voca aiam tua ut custo
diat te a muliere extranea z ab ali
ena q verba sua dulcia facit De fe
nestra ei dom mee p cancellos
despexi et vidi puulos z considi
iuuene vecorde q trans sit p platea
iuxta angulu et ppe viam dom illi
gradit in obscuris aduesperas
te die z nocte tenebr z caligie
et ecce mulier occurrit illi ornatu
meretricio ppata ad capiendas aias
garrula et vaga quietis nescia
n valens in domo cossistere pedibz
suis Nunc foris nunc in platcis nunc
iuxta angulos insidias dependens
q iuuenc osculabat z pcaci
vultu blandit dicens Victimas p
salute debui hodie reddidi vo
ta mea Idcirco egressa sum occur
sum desiderans te vidi z reperi In
texui funibus lectu meu stravi
tapetibus pictis ex egipto aspersi
cubile meu mirra z aloe z cy
namomo Veni inebriem vberib
dom illuscescat dilc z fruamur ca
pitis aplexibz Nro e enim vir in
mo suo abiit via longa saculu
pecuie secu tulit in die plene
lune reuisuru e In domu sua stre
tuit cu multis sermonibz z blandi
cijs labioz pertraxit illu Statim
ea sequitur qi bos ad victimam
ductus et qi agnus lasciuiens
et ignorans q ad vincula stultus
trahat donec trans figat sagitta
iecur eius velut si auis festinet
ad laqueu z nescit q de periculo
anie illius agit Cap ix

Nunc ergo fili audi me et
attende dictis oris mei ne abs
trahat in viis eius mens tua
ne decipiaris semitis illius q multos
ei vulnerator deiecit z fortissi
qui quiq interfecti sut ab ea Via
inferi domus eius penetrantes in
tima mortis Numquid non sapia
clamitat z prudcia dat vocem
suam In summis excelsisq vtrinq
super via in medijs semitis stat
iuxta portas ciuitatis in ipsis
foribz loquitur Ad vos viri clamito et vox mea ad
vos filios hoim Intelligite puuli as
tuam et insipientes animaduertite
Audite quia de rebus magnis lo
turus sum et aperiet labia mea
ut recta pdicent Veritatem me
ditabit guttur meu z labia
mea detestabunt impium Justi
oris mei sermones mei z non est in eis
prauu quid neq pruersu Recti sunt
intelligentibus z equi inuenientibus

ſtram. Accipite disciplinā meā
et no pecuniā. Doctrinā magis ēlige
auru. eligite. Melior ē sapiēcia
cunctis opibus pciosis. Et omne
desiderabile no pt ei comparari. Ego
sapia habito in consilio et eruditis
intersū cogitationibus. Timor dñi
odit malū. Arrogantia. et superbia
et via prua. et os bilingue detes
tor. Meū ē consiliū et equitas. mea
ē prudētia. mea ē fortitudo. Per
me reges regnant. et legū condito
res iusta decernut. Per me pncipes
imperant. et potentes decernut
iusticiā. Ego diligentes me diligo.
et qui mane vigilanter ad me
uenerint. me inuenient. Meū ē
et gla opes superbe. et iusticia. Melior
ē fructus meus auro. et lapide pre
cioso. et gemmis. mea electo. In viis
iusticie ambulo. et
medio semitaꝝ iudicij. ut ditē di
ligentes me. et thesauros eoꝝ re
pleam. Dñs possedit me initio
viaꝝ suaꝝ. antequā quicq̄ faceret a pn
cipio. ab eterno ordinata sū. et ex
tunc. antequā terra fieret. Nec du. abys
si. et ego iā concepta. eram. Nec
du. fontes aquaꝝ eruperāt. Nondū
montes gravi mole constituti erant. ante
colles ego parturiebar. adhuc terrā
non fecerat. nec flumina. et cardines or
bis terre. Cū ps. Preparabat celos aderā
cū eū lege et gyro vallabat abys
sos. Cū ethera firmabat sursū.
et librabat fontes aquaꝝ. Cū circū
dabat mari terminū suū. et legē po
nebat aquis ne trāsirent fines suos
cū appendebat fundamēta terre. tu eo
rum cuncta componēs. et delectabar
p singulos dies ludens coram eo omni
tpe ludens orbe terrā. et deliciē mee
esse cū filiis hominū. Nunc ergo filii au
dite me. Beati qui custodiunt vias
meas. Audite disciplinā et estote
sapientes. et nolite abicere eā. Beatus
ho q̄ audit me. et qui vigilat ad fores
meas cotidie. et obseruat ad postes
ostij mei. Qui me inuenerit inueniet
vitā. et hauriet salutē a dño. Qui au
tē me peccauerit lędet aiam suā.
Omnes qui me oderunt diligūt mortē
Sapia edificauit sibi domū. Capitulum ix.
excidit columnas septē. immo
lauit victimas suas. miscuit vinū
et proposuit mensā suā. misit ancillas
suas ut vocarēt ad arcem. et ad me
nia ciuitatis. Quibus ē puulus veniat
ad me. et insipientibus locuta ē. Venite
comedite panē meū. et bibite vinū
quod miscui vobis. Relinquite infa
tuitatē et vivite. et ambulate viā pru
dētie. Qui erudit derisorē ipse sibi
facit iniuriā. Qui arguit impiū
gnāt maculā sibi. Noli arguere
derisorē ne oderit te. Argue sapiēte
et diliget te. Da sapienti occasionē
et addet ei sapiā. Doce iustū et fes
tinabit accipere. Principiū sapientie
timor dñi. et scia sanctoꝝ prudētia. Per me ei
multiplicabuntur dies tui. et adden
tur tibi anni vite. Si sapiēs fueris tibi
ipsi eris. Si autē illusor solus portabis
malū. Mulier stulta. et clamorosa
plena est illecebris. et nichil omi
nino scit. Sedit in foribus domus sue
super sellā in excelso urbis loco
ut vocet trānseuntes per viā. et pge
tes itinere suo. Simplex quisq̄ de cli
net ad me. Et vecordi inquit locuta ē

Atque furtiue dulcores aquas
absconditus suauiores cognouit
q gigantes ibi sint et profundi
fernitoviue eius Qui applicabi
illi defecdet adinferos tia q ab
scessert ab ea saluabitur ℣.

Filius sapiens letificat patrem
filius vo stultus mestitia
est matris sue. Nō ptderunt thesau
ri impietatis/iusticia vo liberabit
a morte. Nō affliget dns fame aiam
iusti et insidias impioz subuertet
Egestate operata est manus remissa
manus aut fortium diuitias parat
Qui mitigatur medacijs hic pascit
ventos idē at ipe sequitur aues vo
lucres Qui congregat in messe filius
sapiens e q at dormit in estate filius
confusionis e. Benedictio dni sup ca
put iusti os at impioz operiet mi
quitatē Memoria iusti cū laudibus
et nome impioz putrescet Sa
pies corde precepta suscipit nam
stultus cedit labijs Qui a
bulat simplicit ambulat confidēt
q at deprauat vias suas manifes
tus erit Qui annuit oculo dabit
dolore et stultus labijs verbera
bit et q arguit palam pacificat
Vena vite os iusti/os impioz
operit iniquitatē Odia suscitat rixa
ab/vniuersa delicta operit caritas
In labijs sapientis inuenitur sapientia
et virga in dorso eius q indiget corde
Sapientes abscondut scientiā os at
stulti confusioni proximū est Bona di
uitijs vbi sortitudo eius/pauor
pauperis egestas cor/Ppter iusti
ad vitā semita at impij ad pcam
via vite custodiet disciplina q
at murmurationes reliquit errat
Abscondit odium labia mendacia q
profert contumeliam insipiens est/In multi
loquio pccm non deerit q at/moderat
labia sua prudentissim est/Argentū
electum lingua iusti cor/impioz nul
hil labia iusti cognouit pastū
mos qui at/mdocti stulti/cord egest
tate/moriēt/Benedicto dni diuites
facit nec sociabit eis afflictio/Qua
si/per risū stultus opat scelus sapi
entia ad virū prudētia Quod ti
met impius veniet sup eū desiderium
suum iusti dabit/Quasi tempestas
trāsiet/no sic impius/iusto at fir
mū fundamentū sempiternū Quasi
acetū dentibus et fumus oculis
sic/piger his qui miserunt eū i
via Timor dni apponet dies/sed im
pioz breuiabuntur/expectatio
iustoz letitia spes at/impioz pe
ribit Fortitudo simplicis via dni
et pauor his qui operantur malū
Justus in/eternū/no commouebitur
impius at/no habitabut sup terrā Os
iusti pferet sapiam/lingua pui
labia iusti ignorant placita/os impioz

Turpitudo dolosa ℣. Vasa
abhominatio apud deū et vo
luntas ei/Vbi fuerit
superbia ibi et/contumelia/Vbi at
humilitas/ibi/sapia Simplicitas
iustoz dirigit eos/Supplantatio
pauoz/vastabit illos Qui/pderit
diuitijs/die vltionis iustitia aut
liberabit a morte/Justitia simplicis
dirigit/via eius/et impietate sua
corruet impius/Justitia recti/libe
rabit eos et/insidiis suis ca
pient/iniqui/Mortuus hoc/pio

nilla ad vltim spes ⁊ expectacio
solliciti⁹ p̄bit Justus de agustia
liberatus ē ⁊ tradet̄ impi⁹ p eo
Simulator od̄ decipit animā suā Justi
at lababutur scia In bonis iusto⁹
exaltabit⁹ ciuitas ⁊ od̄ impioz pib
det̄ ⁊ p̄dicōe impioz cit laudab⁹
In benedicōe iusto⁹ exaltabit⁹ ciui
tas ⁊ od̄ impioz subuertet⁹ Qui dispi
cit animā stulti indigest⁹ corde et Vir
at prudes tacebit Qui abulat
fraudulent⁹ revelat arcana
q̄ at fidelis ē celat amici commissū
Vbi nō ē gubnator splus corruet
salus at vbi multa cōsilia Affli
get⁹ malo q̄ fidē facit p̄ cētūrio
q̄ at cauet laqos securus ēt anim
liber gradiet⁹ ⁊ audet gliam ⁊ robusti
tebit diuicias Benefacit anie
sue vir misers q̄ de crudelis est
et ꝓpriquos abicit Impius facit
opus instabile Operanti at iusti
cia mercēs fidelis Clemencia p̄pat
vitā et sectator malor⁹ mortem
Abhominabile dñō cor prauū ⁊ volu
tas eius q̄ simplicit⁹ ambulat
Manet ⁊ manuno ēt innocens
malis semen at iusto⁹ germinabit
Circulus aureus in naribus sus
mulier pulchra ⁊ fatua Desiderium
iusto⁹ ome bonū cōsolatio impio⁹
furor Alij diuidut ꝓpa ⁊ ditores
fiut Alij rapiut nō sua ⁊ sp egest⁹
tate fiet Anima q̄ benedicit impinguā
bitur et q̄ inebriat ipe et ipse ma
ledicetur in plus benedicto at sup
caput vendentium Abūdōs consurgit di
luculo q̄ querit bona q̄ at investiga
tor malor⁹ ē oppmet⁹ ab eis Qui

confidit in diuicijs suis corruet
Justi at q̄si virens folium germinabunt
Qui conturbat domū suā possidebit
ventos et q̄ stultus ē seruiet sapienti
Fructus iusti lignū vite ⁊ q̄ suscipit
animas sapiens ē Qui iusti⁹ ⁊ terrena capi
pit quiato magis impi⁹ et pessi
mus diligit disciplinā Cap xii
Qui diligit sciam q̄ at odit increp
pationes insipiens ē Qui bonus ē
hauriet a dño gratiā q̄ at confidit co
gitationibus suis impie agit Non
roborabitur homo ex impietate radix
iusto⁹ nō commouebit⁹ Mulier di
ligens corona ē viro suo et putredo
in ossibus eius q̄ confusione res dig
nas gerit Cogitationes iusto⁹ iudicia
et consilia impio⁹ fraudulenta Ver
ba impio⁹ insidiantur sanguini⁹ os at
iusto⁹ liberabit eos Vertite impios ⁊
non erunt domus at iusto⁹ permanebit
Doctrina sua nosci⁹ vir q̄ ad vanū
et errores ē patebit cor ereptui ille
lior ē pauper et sufficiens sibi q̄ glo
riosus ⁊ indigens panem Nouit iustus
animas iumentor⁹ suor⁹ Viscera at impio⁹
crudelia Qui operat⁹ terrā suā saturabit
panib⁹ q̄ at sectat⁹ otiū stultissimus ē
Qui suauis ē vinit immoderatis q̄
stus monitoribus reliquit confusio
Desiderium impij mominetum ē pes
simor⁹ radix at iusto⁹ germinabit
pena labior⁹ ruina proximat malo
effugiet at iustus de angustia De
siderium eius omnis qui sp replebit
homines ⁊ manus opera manuum suar⁹ red
tribuet⁹ ei Via stulti recta sibi
cuius q̄ at sapiens ē audit consilia
Fatuus statim indicat ira sua q̄
at dissimulat iniuria callidus ēt

5

Qui quod nouit loq̃t̃ indep̃ iust̃ic̃
c q̃ at metit̃ testis c fraudulctus
Pst̃ q̃mittit et ꝑ gladio pugit̃
cor̃a lingua at sapietu ſm tab
c labiu veritatis firmu cit̃ ꝓpetuu
q̃ at testis c repetim) cotinuat ling
ua mendacij Dolus i corde cogita
ciu mala qui at i cut pacis cor̃lia
ſtr̃atur cob gaudiu ſto cotristabit
uiſtu quidq̃ ei accidit impij at
replebit̃ malo Ab hoiuo c dno
labia mendacij qui at fidelis ag̃ue
placat ei homo Astutus celat ſcia
et cor insipietu ꝓuocat ſtultitia
Manus fortiu dnabit̃ q̃ at reiſſa
c tributis ſuiet Mercet i corde vi
ri ſtulti abit illuc ſm hoc bono le
tificabit̃ Qui negligit dapnu
ꝓpt̃ auru iustus c iter at impios
decipiet cob ſto inuect fraudulc
tub lucru ꝛ ſba ſoꝝ cit auru pciu
Semita iustic vita iter Cxiij
aut̃ deuium duat ad mortem
Filius sapies doctna c patris
qui at illusor c no audit cu ar
guit̃ De fructu oris sui ho saturabit̃
bonis anima at p̃uaricatoꝝ iniqua
Qui custodit os suu custodit aiaꝫ
sua q̃ at i considerat⁹ c ad loquẽd
cricit mala Velle ꝛ no valet pigr
aia ad opanciu impiguabit̃ Dom
medax iustus detestabit̃ impi⁹
at cofundit ꝛ cofundet̃ Justitia
custodit̃ recti via ipietas vo
petoꝝ supplatat̃ Est q̃ diues cu
nichil habeat ꝛ c q̃ paup cu in
multis diuicijs sit Redpcio ac
viri diuicie sue q̃ at paup c iter
pcoꝛe sustinet Lux iustoꝝ leti
ficat lucna at impioꝝ extinguet̃

Hic dolose curat in paribus iusti ſt
micordes sunt ꝛ miſentur Inter
lupos ſpuurgia sunt qui ad aguc
tuetu cosilia regunt̃ sapia Cohi
bita minuet̃ q̃ at paulatim
colligit̃ manu multiplicabit̃ Spes
q̃ differt̃ affligit aiam Lignu vite
desideriu veniens Qui detrahit
alicui rei ipe sem iustitie obligat
q̃ at tacet pacifice in pace vsq̃ habit̃
Filius doloꝝ nichil de bonis suis
at sapieti ꝓsperi erunt actꝰ Diligit
tur via cuius rex sapietie Semo
vite ut declinet a ruina mortis
Doctna boa dabit gratia Vitime
coreptoꝝ odiuo Astutus oia agit
cu consilio q̃ at fatuus e aperit
stultitia Mucrones impij radent i
malu legatoꝝ sibi Filius sapiens
tab et ignominia ei q̃ desert dis
ciplina q̃ at acq̃sit augmenti
ſtipabit̃ Desiderium si coplet
delectat aiaꝫ detestatur stulti ea
qui fugiunt mala Qui cu sapietia
bus graditur sapies erit aiaꝫ at
stultoꝝ socius similis efficit̃ Peccat
ores p̃sequit̃ mala ꝛ iustis retribuet̃
bona Bonus reliquit hereditem
filios ꝛ nepotes ꝛ custodit̃ iusto
ſba patroꝝ abscondita Multi sibi ꝛ nonnulli
patru et alios congregat̃ absq̃
iudicio Qui pcit virgꝰ odit filiu
suu q̃ at diligit illu instanter
erudit Justus comedit ꝛ replet
aiam sua Habet̃ at ipioꝝ insatiabilis
Sapies mulier edificat Cxiiij
domu sua insipies q̃ extruc
tam destruet manibus Ambu
lans recto itinere ꝛ timens deu despi

ctetur ab eo q̄ in fam̄ gradit̄ur
viu In oē stulta ꝙ supbie la
bia sapiēcie custodiut eos
Vbi no sut bouū p̄sepia mā.
c Vbi at plime segetes ibi ma
gesta fortitudo bouū Testis fi
lis no mētit̄ p̄fert dē medacia
testis doloſus q̄ flat̄ dr̄isor si
gnū r no inuenit doctrina ſpru
dēcie facilis Vade cont̄ virū stul
tū r nesciet labia prudētie Cauta
callidi c intelliget via sua r ip̄ru
dētia stultoꝝ errans Stulti illu
dit pcm et inter iustos morabit̄ur
gra Cor q̄ nouit amaritudiē ani
me r gaudio eius no miscebit̄
cōcubi Dom̄i impioꝝ delebit̄ur
tabernacla at iustoꝝ gēmiabut
Est via q̄ videt̄ hoī iusta nouis
sima at eius ducut ad mortem
risus dolore miscebit̄ r extrema
gaudij luctus occupat Viis sua
replebit̄ stultus r sup eu erit vir
bonus Inocēs credit oi verbo
astutus considat gressꝰ suos Ca
pes timet r declinat a malo stul
tus trāsilit r confidit Impacies
opabit̄ stulticia r vir visus odio
sus c Possidebut puuli stulticia
et astuti expectabut scientia Iace
but malus an bonos r impij an
portas iustoꝝ Egena p̄ximo suo pau
per odiosus erit amici diuitis
multi diligūt p̄ximū suū per
cat q̄ at miserēt paupi btus erit
q̄ confidit in dño misericordiā dilige
ntur qui opant malū veritas p̄parat bona in oi ope bo
no erit habundantia Vbi at verba fuit

plima ubi frequiā erit egestas
corona sapiētiū diuitie coīs fa
tuitas at stultoꝝ imprudētia libe
rat animas testis fidelis r p̄fert ani
dacia verax pellis In timore dñi fi
ducia fortitudinis r filijs erit spes
timor dñi fons vite ut declī
net a ruina mortis In multitudine
plā dignitas regis r in paucitate
plebis ignominia p̄dicipis q̄ i
patiens est multa gubernat̄ prudē
tia sua q̄ fert impatiens est exaltat
stultitia sua Sobria tarditas sa
nitas cordis putredo ossiū invidia
Qui calumpniat egenū exprobrat
factori eius honorat at eū q̄ miser
paupi In malicia sua expellet
impius Spat at iustus in morte
sua In corde prudentis requiescit
sapia r in medio quoscūq; erudiet Justitia
eleuat gentē miseros facit populos
pcm Acceptus est regi minister in
telligens in actibus dignis est invtilis suscitabit
Responsio mollis frangit Cxv
iram fortitudo durus suscitat
furorē Lingua sapiētiū ornat sci
entia os fatuoꝝ eructuat stulticia
In oi loco oculi dñi contemplantur
bonos r malos Lingua placabilis
lignū vite q̄ at immodesta est con
teret spm Stultus irridet disci
plina patris sui q̄ at custodit ver
ecundiā astutior erit In habundanti
iustitia virtus maioris cogitatio
nes at impioꝝ erudientur
Dom̄i iusti plima fortitudo et i
structibus impij conturbatio Labia
sapiētiū disseminabit scientiam cor

stultoz dissile cit hictic impioz
abhoiabilis dno vota iustoz pla2
cabilia abhoiatur dno via impij
dsequit2 iustitia diligitur ab eo
doctha mala desert auia vite
q micrepacoz obit moietur In2
stirni et pdico cotra dno ofitoma2
gib corda filioz hoim hic amat
pestilis cui q se corripit n apiet
sapietes gradit2 Cor gaudes ex=
hilarat facie in medio anni
deicitur spus Cor sapies qucit
doctha et os stultoz pascitur1
picia Omes dies paupis mali
staura mes qi iuge conuiuiu
melius e patu cu tuoz domi
qi thesauri magni2 insaciables
melius e vocari ad oleta cu tri2
tate qi ad vitulu saginatu ai dio
Vir iracundus prouocat rixas ab q
pacies est mitigat suscitatas
Iter impioz qi sepe spinaru
via iustoz absq offendiculo
sapiq sapies letificat pz et
stultus hoo despicat matrem sua
Exultitia gradiu stulto2 vir
prudes diriget gressus suos
Dissipant2 cogitatoes vbi no e
consiliu vbi vo plebs est copliay
ostrmant2 Letat hoo i sua ois
sui et sno oportuno e optimo
Scita vite sup eruditu ut declj2
net de inferno nouissio domu
superboz demolitur dns2 firmos
faciet t minos vidue abhoia2
cio dni cogitatoes malc2 puro
sermo pulcherrimo firmabit2
ab eo Coturbat domu sua qui
sectat2 audacia q at odit munda
uuct per miam2 fide purgat2
pcta p tione fat dni declinat oib
a malo Fides iusti meditabit
obediam os impioz reludat
malis longe e dns ab impijs
2 oroes iustoz exaudit2 uultu odo
ru letificat aiaz forma bona
i pinguat ossa Auriti q audit
micrepacoes inter i medio sapie
tiu comorabit2 Qui abicit dis
ciplina despicit aiaz sua q at
acq;sit micrepacoibz possessore
Timoz dni Cap xv Fetoris
disciplia sapietie2 glia
precedit humilitas Hoib e aim
ppare et dni gubernac lin
gua Omes vie hoim patent
oculis eius spiritu2 ponderator
e dns Reuela dno opa tua et
dirigetur cogitatoes tue
Vniuersa qpter semetipm operatus
e dns impiu q ad diem malu
Abhoiatio e dni oib arrogans
ecia si manu ad manu fuit no
cit innocens In ciu boc vie facit
iustitia e accepta ad apm deu
magis q immolat hostias Hsia
et veritate redimitur iniqtas
et in timoze dni declinat a malo
Cu placuerit dno vie hoim ini
micos q eius conuert ad pace
Melius e pauz cu iustitia q multi
tudo cu iniqtate Cor hoib dis2
ponit via sua sed dni e dirige
gressus eius Diuinatio i labijs
regis in iudicio no errabit os
eius Ponderi et statera iudicia

7

dñi sut ⁊ opa eius omb lapidib
scauli ⁊ abhoiabilib regi qui dgt
impie qm iusticia firmat̃ solii
volutas regni labia iusta q̃ recta
loquit̃ dirigẽt̃ Indignacõ regis
nucij mortis ⁊ vir sapiens placa
bit ea In hilaritate vultus regis
vita et clemcia eius q̃si ymber se
rotinꝰ possidet sapiã q̃ aurꝫ me
lior ⁊ et acquire prudẽcia q̃ pau
per est argento Semita iusti declí
nat mala custos aũ sue seruat
via sua Contricione precedit sup
bia et an ruina exaltabit spũ
humiliat ⁊ humiliati cu mitibꝰ q̃ di
vidẽ spolia cu superbis Erudituꝫ
in vs respice bona ⁊ q̃ pat̃ ⁊ dño
stuꝫ ⁊ dñi sapiẽs corde ⁊ appella
bitur prudẽs ⁊ q̃ dulcis ⁊ eloqo
maiora respicit Fons vite eruditio
possidentis Doctrina stultoꝝ
fatuitas Cor sapientis erudiet os
eius ⁊ labia illi⁹ addet gratiam
Favus melleꝰ vba composita dulce
do aie sanitas ossiu Est via q̃ vi
det̃ recta ⁊ novissima eius ducit
ad mortẽ Anima laborantis laborat
sibi quia compellit eu os suu Vir
impius fodit malũ ⁊ labia ei⁹
ignis ardescit Homo pfusus suscitat
lites et vosus separat principes Vir
iniquus lactat amicu suu et
ducit eu p viã non bona Qui at
tomitꝫ ⁊ oculis cogitat prava
mordens labia sua perfacit malũ
Corona dignitatis senectus que
in viis iustitie reperitur Melior
⁊ pacies viro forti et qui domi
tur animo suo expugnatore urbiu
Sortes mittunt in sinu sed a dño tota

Melior est buccella Cap. xvii
sicca cu gaudio q̃ domus
plena victimis cu iurgio Berum
sapiens ꝺnabit̃ filijs stultis ⁊ inter
fres hereditate diuidet Crau
ignis et probatur argentu ⁊ aurum
homo ita corda probat dñs Malꝰ
obedit lingue inique ⁊ stultus ob
tpat labijs mendacibus Qui de
spicit pauperem exprobrat factori
eius et q̃ in ruina letat alterius
non erit impunitus Corona senum filij
filioꝝ ⁊ gla filioꝝ pres eorꝝ
Ars docet stultu ⁊ via composita non
principe labia mentiri Bona
gratissa expectatio postulantis
quotiens se mentitur prudens in
telligit Qui refert delictu querit
amicitias q̃ altio sermone repetit se
pat fedratos Plus q̃ spicit cor
repto apud prudentẽ q̃ centu
plage caput stulti Ad emper
iurgia queritur malus / angelus
at crudelis mittet̃ conꝫ eu Bo
nedit magis / verse ostrea rapti
netibus q̃ fatuo cogitanti sibi in
stulticia sua Qui reddit mala
q̃ bona non recedet malu de do
mo sua Qui dimittit aquã ca
put ⁊ iurgioꝝ et anteq̃ paciat
contumelia iudiciu deserit Et q̃
iustificat impiu ⁊ q̃ condẽpnat
iustu abhoiabilis ⁊ uterq; apd
deu Quid pdest stre diuitias stul
to cu sapiam emẽdi non possit
Qui altꝫ facit domu sua querit
ruina et q̃ cuitat disciplina incidit
in mala Omni tpe diligit q̃ amicꝰ
est et frater ⁊ angustijs comparatur

homo stultus plaudit manibus et sapiens dissimulat gaudio suo Qui me
ditatur discordias diligit rixas
et qui exaltat ostium suum quaerit ruinam
Qui pusillo corde et non ridebit
et qui vertit ligna maledicta
stultus natus est stultus et cognomi
nabitur sua sedulitate Pigrum
delectat desiderium occidentis
tota enim die tota die concupiscit
et qui non dederit non parcet Pigri
desiderium occidet eos
tota enim die tota die concupiscit
et qui non dederit non parcet Qui
futilis et imprudens imitatur
opera dissipantis Turris fortis
simum nomen Domini adorabitur
iustus et exaltabitur Alia di
uitis urbs roboris eius et quasi
murus validus circumdat eum
Animus concertat exaltat cor hominis
et ante ruinam efferetur spiritus
pusillanimis et qui audiat stultus se
esse demonstrat et confusione dignus
Spiritus viri sustentat infirmitatem
sua spem vero ad nihilum tendit qui
et quis potest sustinere Cor pru
dens possidebit scientiam et auris sapi
entis quaerit doctrinam Donum hominis
dilatat viam eius et ante principem
spatium ei faciet Iustus prior est
accusator sui venit amicus eius et in
vestigabit eum Contradictiones
coprimit sors et inter potentes desinit
diiudicat frater adiuvatus
a fratre quasi civitas firma et iudicia
quasi vectes urbium Fructu oris
viri replebitur venter eius et genimi
na labiorum illius saturabuntur eum Mors
et vita in manibus linguae qui diligunt
eam comedent fructus eius Qui in
venit mulierem bonam invenit bonum
et hauriet iocunditatem a Domino
Qui expellit mulierem bonam expe
llit bonum qui autem tenet adulte
ram stulta est et insipiens Cum
obsecrationibus loquitur pau
per et durum effabitur rigide
Vir amabilis ad societatem
magis amicus erit qui frater

Occasiones quaerit qui CXVIII
vult recedere ab amico omni
tempore erit exprobrabilis Os insipi
entis verba prudentiae nisi ea
quae cordis eius sunt in corde eius
Impius cum in profundum venerit
peccatorum contemnit sed sequitur eum
ignominia et obprobrium Aqua
profunda verba ex ore viri et torrens
redundans fons sapientiae Personam
accipere in iudicio non est bonum ut
declines a veritate iudicii Labia
stulti immittunt se rixis et os eius
iurgia provocat Os stulti contritio
eius et labia illius ruina animae eius
Verba delicatorum quasi simplicia
et ipsa pertransibunt usque ad intima ventris

Melior ē pauꝑ qui ambulat in simplicitate sua
ꝙ dives torquet labia sua et ignis
ubi no ē ligna ibi no ē homicida et
qui festinus ē pedibus offendit Bene
tria horum supplantat gressus eius
et contra dñm furiet animo suo
Divitie addunt amicos plurimos a
paupe aut hm quos habuit se
parantur Testis falsus no erit
impunitus et qui mendacia loquitur
no effugiet Multi colunt personam
potentis et amici sunt donanti tribu
enti Fratres egentis pauperis oderunt
eum insuper et amici quanto magis recedit
ab eo qui tm vana sectatur nichil
habebit qui ait possessor animarum
diligit animam suam et custodiens pru
dentiam inveniet bona Testis falsus
non erit impunitus et qui loquitur men
dacia peribit Non decet stultum
delicie nec servum dominari principibus
doctrina viri per patientiam noscitur
et gloria eius est iniqua preterire
Sicut fremitus leonis ira et
regis ira est sicut ros super her
bam ita et hilaritas eius Dolor
prudens filius stultus et tristitia ingerit
amaritudinem Litigiosa Do
mus et divitie dantur a patri
bus a Domino autem proprie uxor pru
dens Progredi mittit sapore
et aud dissoluta ignorat Qui cus
todit mandata custodit animam
suam qui autem negligit vias suas
mortificabitur Fenerator dono
quam miseretur pauperi et vicissitu
dinem reddet ei Erudi filium tuum ne
desperet ad nichilum autem ne ponas
animam tuam in ira tua Magnus ira patiens est
trahet damnum et cum rapuerit alium
apponet Audi consilium et suscipe dis
ciplinam ut sis sapiens in novissimis
tuis Multe cogitationes in corde viri
voluntas autem Dñi manebit
Homo indigens miserabilior est pauper
pro quo vir medaces Melior Dñs ad vitam
et iniquitatem domabit absque visi
tatione pessima Abscondit piger manum
suam sub ascella sua nec ad os
suum applicabit ea Pestilentes flagel
lato stultum sapientior erit si ad
correpticem sapientie intelliget dis
ciplina Qui adfligit patrem et fu
gat matrem ignominiosus et rebellis
filius Cesset fili audire disciplinam et
doctrina nec ignorabis sermones sapi
entie Testis iniquus derident iudicium
et os impiorum devorabit iniquitates

Parata sunt derisoribus
Judicia et malleus peccatoribus
stultorum Corpribus turpiloquia re
bus vinum et tumultuosa ebrietas Qui
cumque his delectatur non erit sapiens
Sicut rugitus leonis ita terror
regis Qui provocat eum peccat in animam
suam honor est homini quando separat se ab
contentionibus omnis autem stultus miscebit
contumelie Propter frigus piger arare
noluit mendicabit ergo estate et non
dabitur ei Sicut aque profunda sic
consilium in corde viri sed homo sapiens
exhauriet illud Multi homines
misericordes vocabuntur Virum autem fidelem
quis inveniet Justus qui ambulat in
simplicitate sua beati post eum
filios derelinquit Rex qui sedet in solio
judicii dissipat omne malum intuitu
sui vultus Qui perdit mundum est

cor meu/ mudue su a pcio ponde
et pondus/ mesura/ mesura v
triqz abhoiabile e apud deu bo
studys suis/ intelligitur pucz si
muda et si recta sut opa eius
aure audiete/ oculu/ videte
dne fecit/ vtriqz/ Noli diligere sp
nu ne te egestas oppmat/ aperi
oculos tuos et saturare panibus
Malit e malis e dicit oib emptor
et ai/ nequa est tuc glabit aurcu
et multitudo gemat/ vas pcosu
labia sua et tolle vestimetu eius
q fideiussor extitit alieni/ qui pc
trancis auster pigni ab eo qui
uis e homi pane/ medacij/ postea
replebit os eius calculo/ cogita
tiones consilijs/ roborant/ et guber
naculis tractanda sue bella/ Ri
q reuelat/ misteria/ et ambulat frau
dulenter/ et dilatat labia sua ne
commiscearis/ cui/ maledicit pri
ncipi suo et mri cotigerit luctuosa eo
rum medijs tenebris hereditas ad qua
festinatur in pncio/ et nouissimo
benedicet/ nec dicas/ Reddam
malu pro malo expecta dnm/ et
liberabit te/ Abhoiatio est apud dnm pon
dus et pondus/ et statera dolosa no
e bona/ a dno dirigunt gressus/ vir
quis ait homi/ intelligit pe via sua
Ruina e iusti deuotare sua/ et post
vota retractare/ Dissipat/ prius
rex sapiens et curuat sup eos for
uicem/ fluctus dns spiritaculu hoim
et inuestigat ona secreta ventris/ Ma
et veritas custodiut regem/ et roboa
t clemcia thronu eius/ Exultatio
iuuenu fortitudo eoz/ et dignitas senu
canicies/ Liuores/ vulnus abstergit/ et plagc
in secretioribus ventris

Sicut diuisiones aquaru/ sic
et cor regis in manu dni quo
cuqz voluerit/ inclinabit/ Omnis via
viri sibi recta videt/ appendit at
tem corda dns/ Facere/ iudiciu
magis placet deo q victime/ Qui al
tos oculos/ et dilatatu cordis/ lucer
na/ impioz/ peccatu/ Cogitationes ro
busti/ sine/ habundatia/ ois at pigr
sine/ egestate/ Qui congregat thesa
uros lingua/ mendacij/ vanus et
expetibilis/ et/ impiget/ ad laqueos mortis
Rapiet impietas/ detrahet eos qui
nolunt/ facere iudiciu/ peruersa
via viri/ dulcis/ et/ a deo/ q at mun
e/ et/ recta/ opus eius/ melius e/ sede
in angulo domatis/ q/ cu/ muliere/ rixosa
et in domo communi/ Anima impij
desiderat/ malu/ non misertebit/ proxi
mus suus/ vulnerato postulete/ sapiente
rit/ prudens/ et si/ docetur/ sapiete/ sue
scientia/ Perscrutatur iustus/ domum
impij/ ut detrahat impios a malo
Qui obturat aurem suam ad clamo
rem pauperis/ et ipse clamabit/ et non ex
audietur/ Munus/ absconditum ex
tinguit iras/ et donum/ sinu/ indigna
tionem maximam/ Gaudium iusto est
facere iudicium/ et pauor operantibus
iniquitatem/ Vir/ q errauit a via doc
trine/ in cetu gigantum commorabit
Qui diligit epulas/ et lasciuiam
egit/ Qui diligit vinum/ et pinguia
non ditabit/ pro iusto datur impius
et pro recto iniquus/ Melius e habitare
in terra deserta/ q/ cu/ muliere rixosa
et iracunda/ Thesaurus desiderabilis
et oleum in habitaculo iusti/ et/ impru
dens homo dissipabit/ Qui sequitur iustitia/ et misericordiam inuenie

9

vicii z ydiam q̄uitrice socium as
cendit sapiēs z destruxit robur
fiduciē ei q̄ Rui custodit os suū
z ligua sua custodit ab agustijs
aiam sua Superbus z arrogans vo
cat̄ indoctus q̄ vana opat̄ superbia
desideria ostendit pigr̄ noluerunt
et q̄uitū manus ei⁹ opari tō dic
cupiscit z desiderat q̄ Rui aut
iustus e tribuet z no cessabit Ros
tre impior abhoiabiles q̄ offe
runt ex sceler̄ testib⁹ medax pibit
vir obedies loq̄tur victoria vir
impius q̄citer obstrmat vultū
suū q̄ at rectus e corrigit via sua
Rō est sapia no e prudētia z no e
cōsiliū cont̄ dnm q̄ pius pat ad
die bellī dns at salutē tribuet

Melius e nomē bonū q̄ diuiie multe sup argentū
et aurū gratia bona Diues z paup
obuiauerūt sibi Utriusq; opator est
dns Callidus videt malū z abscō
dit se Inocēs pēnsijt z afflictus e
Sapiēs timē medestie tior domi
diuiie et gla z vita Arma z gladij
m vita pusi custos at auersus negle
gendet ab eis pibus e Idolestes
uijs via sua erīt ad senectā non
recedet ab ea Diues pauperib⁹ im
pat et q̄ accipit mutuū fugiet se
neratib⁹ Rui placat misericordiā me
tet mala et vga ire sue cōsumabit
Rui gnt̄ e ad miam iudicat̄ de
pauib⁹ et suis dedit pauperi Recto
ria et florem acquirit q̄ dat munera
aiam at auferet accipitrē Qui
derisore z ejcibit cū eo iurgiū z ces
sabit causa et cōtumelie Rui dili
gīt corde mudicia ppt gram labioz
suoz. habebit amicū regē Oculi dm as
todiūt scām z supplantabunt verba
impii Prauit piger leo expauit me z
dio plateas occidendus su Fouea
profūda os aliene tui, iratus e dns
maledict⁹ in ea Stultitia alligata e
T
z corde puer z vga disciplie fugabit
ea Rui calumpniat pauperem ut au
geat diuitias suas dabit ipe diciōi
et egebit Fili mi inclia aurē tuā
et audi via sapiēcie appone at cor ad
doctrina mea q̄ pulchra erit tibi
ad suauitē ea z dulcedo tuos z reduda
bit in labijs tuis ut sit tua dnō fidu
cia tua vnde et ostendi ea tibi ho
die Ecce descripsi ea tibi explicate in
cogitationib⁹ z scia ut ostenderē
tibi firmitatē et eloqa veritatis re
spondere ex his, illis qui miserit
te Ne frauderis viduā violentia paupi q̄
pauper e nec egenus z porta
ei⁹ dns causā iudicabit causā eius
et configet eos qui configerent animā ei⁹
Noli esse amicus hoi iracundo nec a
bilem tu vir furiosus ne forte discas
semitas eius et sumas scandalum
anime tue Noli esse cū his qui defi
gunt manus suas et qui vades se
offerunt p debitis Si ea no habes
unde restituas quid causē ut
tollat operimentū de tabili tuo Ne
tīs ingredi aquis times antiq̄ q̄
posuerūt patres tui Vidisti virū
velocē in opē suo coram regibus sta
bit nec erit inter ignobiles

Quando sederis ut comedas
cū principe diligēter attende
que posita sunt ante faciē tua et
statue cultrū in gutture tuo si
tu es in potate animā tua Ne desidera

de abis cub m quo c pane men
dacij ſtoli labiaze ut diuidſq̄
prudēcie tuc poc modu ſtc ctri
gab oculos tuos ad opez q̄ habꝫ
no potꝫ quia furiunt ſibi pēnas
q̄ aquile z volabut celu ſtc co
medas tu hoc mvido z ne dqldēs
tibos cub q̄m m filiu tudiez a rioli
et dilectozū eſtimat q̄ ignoꝛat
comede et bibe dicit tibi z met
cub no e teu tibos quos come
dab cuomes z pdes pulcrōs ſ
mocb tuos in auribus ſtipicau
ne loquab quia dſpicet doctri
na eloquij tui ſtc attigab clos
pulozū et agros pupillozū ne in
trocab q̄rinqui ei coz fortis e
et ipe iudicabit cont te causam
illozū ingrediat ad doctna cor
tuū et aures tue ad vā ſciam
Roli ſubtrahe a puco diſciplinā
ſi ei pauſcit cu vga no moiet
tu virgā pcutis eū z alias eꝝ de
inferno liberabis fili mi ſi ſapiet
fuerit aīm tuū gaudebit teū cor
meū et exultabut renes mei cu
locuta fuerit recta labia tua ſtc
emulet cor tuū peccatoꝛes ſed i timoꝛe
dni esto tota die quia habebis ſpem
i nouiſſimo z pſolacio tua no auſt
retur audi fili mi et esto sapiens et
dirige i via aīm tuū Roli ce i co
viuiſ potatoꝛ z i comeſſatoꝛibus
coꝝ qui tarnes ad vestiendū con
ſerut quia vacuates potibus et
dates ſybola cōſumunt z veſti
etur pānis dormitatio audi pa
ter tuus q̄ genuit te et ne cotēp
nas tu ſenuerit mr tua veritatē
eme z noli vendere sapiam z doctna

z intelligeā exultat gaudio
pr iuſti q̄ ſapiēte genuit filiꝫ le
tabitur i eo gaudeat pr tuus
et mr tua exultet q̄ genuit te
p̄ebe fili mi cor tuū mihi z ocu
li tui vias meas custodiat fouea
et profunda ē mētrix z puteus
angustus alienā insidiat i via
q̄ latro z quos latitoꝛes videat in
terficiat cui ve cui ruina cui ſo
ue cui ſine causa vulnꝰ cui ſuf
fuſio oculoꝝ ſtc hoc ſpꝰ qui mo
rantur in vino z ſtudet calicibꝰ
epotandis ſtc in tuicab vinū
cū fulgeſcit cū ſplenduerit i vitro
color eius ingredit blande ſed in
nouiſſimo mordebit ut coluber
et ſicut regulus venena diffu
det oculi tui videbut extraneas et cor
tuū loquetur puſa et eris ſicut dor
miens in medio mari z q̄ ſopitus
gubernator amiſſo clauo z dices
verberauerunt me z no doluī tūc
erut me et ego no ſenſi quando
euigilabo et rursus vinū repe

Ne emulet vir malos nec deſideret eſſe cū eis
quia rapinas meditatur mens
eoꝝ et fraudes labia eoꝝ locutꝫ
sapia edificabit dom̄ z p̄denti
roborabit in doctna replebuntur
cellaria omni ſba pcioſa z pul
chertia vir sapiens fortis et vir
doctus robuſtus z validus quia
cū diſpoſitione initur bellū et
erit ſalus vbi multa cōſilia ſunt
et exaltata ſtulto ſapia i porta
no aperiet os ſuū qui cogitat
male ſtulte ſtultus vocabit cogi
tatio ſtulti peccm est et abhoiatio

ſom detractor Qui deſpectis laſ
ſub mi dic agriſtic minuet for
titudo tua Eruc eos qui ducut
ad mortē z qui trahunt ad mor
tē libera ne ceſſes Qui digerit
vires no ſuppetit q̄ inſpector e
cordis ſpe mtelligit z ſuatore
auc tuc michil ſtulcit redz q̄ ſpon
iuſ̄ opa ſua Comede fili mi mel
quia bonū e z fauū dulciſſm
gutturi tuo ſic z doctna ſapie
auc tue qua tu mvenis ſtebis
in nouiſſib ſpem z ſpes tua non
pibit Ne mſdicis z grab ſpicta
te in domo iuſti neq̄ vaſtes re
quie eius Septies cm cadet iuſt⁹
z reſurget impij at corruet in
malū Tu ceadat inimicꝰ tuꝰ
ne gaudeas z in ruina eꝰ ne ex
ultet cor tuū ne forte videat dns
z diſplicat ei et auſcat ab eo ira
ſua et reſrndat ea in te Ne con
tendas cū peſſimis nec emulet
mpios q̄m no habet ſutoꝝ ſpem
mali et lucna mpiorū extinguet
Time deū fili mi z rege z cū de
tractoribus ne commiſceāis q̄m
repente conſurget pdicto eoꝝ et
ruina vtriuſq̄ q̄ nouit hec
q̄ ſapientibꝰ cognoſcet ꝑſona
m iudico no eſt bonū cruī de
impio iuſtus eſt maledicet ei
ipſi z detrahentur ei tribus
cruī arguit laudabit z ſup
poſ̄ vemet bndicto labia dos
culabit q̄ recta va tndet ꝑpara
ſoib opus tuū et diligenter
exerce agrū tuū ut poſtea edifi
ces domū tuā Ne ſis teſtis frus
tra contra ꝓxim tuū nec lactes

quecq̄ labijs tuis Ne dicas qus
ſcrit m ſic faciā ei ſicut mihi reddi
dit opus ſuū Per agrū ſtudiū
pigri trāſiui z ꝑ vineā viri ſtulti
et ecce totū repleuerat vrticis ope
ruerant ſuperficiē eius ſpine z ma
ceria lapidū deſtructa erat Quod
cū videre poſui in corde meo et
exemplo didici diſciplinā q̄ parū
mq̄ dormies modicū dormitabis
q̄q̄ quo piger dormies vſq̄ q̄ de
ſōno ſurges panpillū manib
coſeres ut quieſcas et veniet tibi
cut ſor egeſtas tua et mēdicitas
quaſi vir armatus

Hec quoq̄ parabole ſalomonis
quas tranſtulerūt viri Ezechie
regis iude Gloria dei e celare verbū
et gla regū inueſtigare ſmonem
Celu ſurſū z terra deorſū z cor re
gū inſtrutabile Auſter rubigine
de aquilone z egredietur vas puriſ
ſimū Auſter impietate de vultu
regis et firmabit iuſticiā thronꝰ
eius Ne glorieris apud regem
et in loco magnatoꝝ ne ſtetris Me
lius e eni ut dicat tibi aſcende huc
q̄ ut humiliet coram principe Quę
viderūt oculi tui ne proferas in rixa
cito ne poſtea emendare no poſſis
cū dehonestauerit amicꝰ tuus Causā
tuā tracta cū amico tuo z ſecretū
ꝓximi ne reuelis ne forte inſultet
tibi qui audierit z exprobrare no ceſſet
Ira z indignatio libertatē quoq̄ tibi
ſua ne exprobrabilis ſias Mala
aurea in lectis argenteis q̄ loquitur
vm in tpe ſuo Inauris aurea et
margarita reſplendes q̄ arguit ſa
pienter z aure obedienti Nec frigus

mus in die messis ita legatus
fidelis ei q̃ misit eum animã illius refo
cillã faciet Nubes et uentus et pluuie non sequentes Vir gulosus et
p̃missa non adplens Paciencia le
nit̃ p̃cipes et lingua mollis co
fringet Durum Mel inuenisti come
quod sufficiat tibi ne forte satiatus eum mas illud Subtrahe pe
dem tuum de domo proximi tui ne forte
satiatus odio te habeat et iaculum et gla
dium et sagitta acuta Ho q̃ loquit
contra proximum suum falsum testimoniũ fe
putridus et pestilens q̃ spargit sup
missa dicti in die angustie q̃ amittit
pallium suum in die frigoris Acetum
in uitro et q̃ cantat carmina cordi
pessimo Sicut tinea uestimento et
mis ligno ita tristicia uiri nocet
cordi Oculi deridentes mimicum tuum
cibaria illius ne sitiens da ei aq̃s bibere
prunas enim congregabis sup caput
eius et dñs reddet tibi Ventus aquilo
dissipat pluuias et facies tristis
lingua detrahentem Melius est habi
tare in angulo domatis q̃m cum muliere
litigiosa in domo communi Aqua
frigida anime sitienti et nuncius bonus
de terra longinqua quasi fons turbatus
pede et uena corrupta iustus cadens
coram impio Sicut q̃ mel comedere
multum non est ei bonum sic et scrutator
est maiestatis opprimet a gloria
Sicut urbes patens et absq̃ muro
habitus ita uir q̃ non habet potestatem
cohibere spiritum suum

Capitulum xxvj

Quomodo nix in estate et plu
uia in messe sic non decet stulto gloria
Sicut passer ad uolandum et hirundo ad
altum sic maledictum frustra pla
tum in quemlibet supercadet flagellum
equo et camo asino et uirga de
so imprudentum Ne respondeas stulto
iuxta stultitiam suam ne efficiaris ei
similis Respondeo stulto iuxta stulti
tiam suam ne sibi sapiens esse uideatur
Claudus pedibus et mittit malum bi
bens q̃ mittit uerba per manus stulto
Quomodo pulchras frustra habet
claudus sic indecens est in ore stultorum parabola Sicut q̃ mittit la
pidem in acervum mercurij ita q̃ tri
buit insipienti honorem Quomodo
si spina nascatur in manu temulenti
sic parabola in ore stultorum Iudicium
eminat causas et q̃ ridet stulto
filiorum suorum mitigat Sicut canis
q̃ reuertit ad uomitum suum ita iterum
dens q̃ reuelat stulticiam suam Vidisti
hominem sapientem sibi uidere magis
illo spem habebit stultus Dicit pi
ger leo in uia leena in semitis Sicut
ostium uertit̃ in cardine suo ita
piger in lectulo suo Abscondit
piger manum suam sub ascella sua
et laborat si ad os suum eam conuertat
Sapiencior sibi piger uidet septem
uiris loquentibus sensum Sicut qui
apprehendit auribus canem sic q̃ tran
sit impacatus commiscens rixe alterius
Sicut nocens est q̃ mittit iacula
et sagittas ad mortem sic uir qui
fraudulenter nocet amico suo et cum fuerit
deprehensus dicit lusi Sine ligno
defficit ignis et ubi non est susurro con
tentionis subtracto iurgia
conquiescunt Sicut carbones ad
prunas et ligna ad ignem sic ho
mo ad suscitandas rixas Verba

suſurronib ꝙ ſimplicia ꝛ ipa puc-
mib ad mtiõa vetriſ Quo ſi ar-
geto ſordido ornad vclis vas ſicti
le ſic labia tumetia cu peſſimo
corde ſociata labijs ſub̄ mtelligi-
mimicab tu m corde ſuo tracta
uit dolos cu ſubmiſit vocem
ſua ne credideis ei qm ſeptē ne
quicq ſut m corde illi⁹ Qui opit
odiu fraudulēter reuelabit ma
lacia eius in coetu Qui fodit fo
ueā incidet i ea ꝛ q volui lapi
de reuūt ad eu ligura ſtultar no
amat vitare ꝛ ob lubrū opat ruinas

Ne gloiet̄ ne ēſtimu Cxxv
ignorab ei quid ſupueniat pa-
riat dies laudet te alien⁹ ꝛ no os
tuu ponderat te alien⁹ ꝛ no la
bia tua Gra-
ue ē ſaxu et onerosa ē arena ſed
ira ſtulti vtroq; grauior Ira non
habet miam nec furor erupcb et
ſpetu cocitati ferre q̄ potit ꝛe-
lior ē manifesta correptio q̄ amor
ab̄ſconditus Melioa ſut vulnera
diligetis q̄ fraudulenta odientis oſ-
cula Alia ſatiata calcabit fauu
aia eſurie et amaru q̄ dulci pu-
met Qui aut aub̄ tñ migrat de lo
co ſuo ſic vir q̄ reliquit locu ſuu
Unguēto et varijs odorib⁹ delect
cor et bona aie cōſilijs aia dulcat
Amica tua ꝛ aia tua pris tui ne dimi-
tas ꝛ domu fris tui ne ingrediaris
in die afflictois tue Melior ē vici-
nus ppe q̄ frat̄ procul Unde ſapie
fili mi et letifica cor meū ut poſſis
exprobrati rnde ſmone ꝛ ſtultus
videns malū abſcondit ſe pueri
transeutes ſustinue dispendia
tolle veſtimētu ei q̄ ſpopondit p

eptō ꝛ p alios auſer pignꝰ ab eo
Qui fudicat proximo ſuo voce grādi de
nocte conſurgens maledicti ſilis
ad̄ tecta pstillacia in die frigoris
et litigiosa mulier copare Qui re-
fuit ſic quaſi q vētus trucat ꝛ oleū
dextē ſue cua cuit / fetu ſermo a
tuitur ꝛ ho exacuit faciē amici ſui
Qui fuat fidē cōmedet fructu ei⁹
et q custos ē dñi ſui glifi cabitur
Quomō in aquis resplendet vultꝰ
q̄ ſpicit ſe ſic corda hoim manifesta
ſut prudētib⁹ Infernꝰ et pdictio no
replebunt / ſic et oculi hoim insa-
tiabiles Crus pbat in coflatorio
argētu et in fornace aurū ſic pbat
ho ore laudatib⁹ Cor iniqui exq̄rit
mala cor at rectu exq̄rit ſcientia
Qui cōtudit ſtultu in pila q̄ tip ꝛ
ſanab feriet̄ de ſup̄ pilo no auſe-
ret ab eo ſtultitia ei Diligenter
agnoſce vultu pecoris tui greges ſuos
tuos cōſidera Non ei ſūt̄ opib⁹ iugit
ptate ſed corona tribuet ꝛ gnatio
ꝛ gnatom ꝛ pecora ſue prata ꝛ appa-
rebut herbe / vinctes ꝛ collecta ſue
fena de montib⁹ Agni ſut ad vesti-
tum ꝛ hedi ad agri pciū Sufficiat
tibi lac caprar̄ in cibos tuos ꝛ ne-
ceſſaria domus tue ꝛ ad victū ancill tue.

Fugit impius nemie Cxxvi
psequente iustus at q̄ leo co-
fidens absq; terore erit Ppter
ſcelera terre multi p̄cipes ei⁹ ꝛ ppter
hoīs ſapiam ꝛ hoīs ſciam q̄ re
dicit ur / vita ducis longior erit
Vir pauper calumpians pauperes
ſimilis imbri vehemēti ꝛ quo pa-
rat fames Qui derelinquut legem
laudant impiū qui at custodiut

ſuccidutur contra eū. Vizi mali
no cogitat iudiciū qui de requi
ret. Sm̄ suadutur oui. Melior e
paup ambulans in ſmplicitate
ſua q̄ diues prauꝫ itm labiꝫ di
uſtodit legem. Labiꝫ ſapiēcē
q̄ de pascit cōmessatores ui
dit pz̄. Sm̄ Rui coarguat di
uicias usurie et fenꝰ liberali
tas pauperū congregat eas. Rui de
clinat aurē ſua ne audiat legē
oro eius execrabilis. Rui de
ripit iustos in uia mala. Imaci
tu ſuo corruet. Simplices pos
ſidebut bona eius. Sapiens sibi ui
det. Vir diues. Pauꝑ ad prudens
ſcrutabit eū. In exaltatione iustoꝝ
multa gla. Regnantibꝰ impijs. Rui
ne hom. Rui abscondit scientiā sua
no diriget. Qui at confessꝰ fuit. Re
liquit ei. Miam consequet. Bti
ſto q̄ ſpe. Pauidꝰ q̄ do mittit. Dirue
corruet. Malui. Reo rugient. Vr
ſus. Furies. Principē impij. Sup
plim pauperi. Pauꝑ indigens piu
dicia multos exprimet. Pcalu pmia
q̄ ad dit. Auaritia longi fiet dies
eius. Horrem q̄ calu priuat. Duc sag
uime. Si uſq; ad latus fuit. Neo ſus
tinet. Rui ambulat simplicit
ſalus. Sit q̄ de pupis ingredietur
uiꝫ. Conteret. Semel. Rui operat
ta sua satiabitur. Panꝭ q̄ at
tectat. Otiꝰ replebitur egestate.
Vir fidelis. Multi laudabit. Qui at
festinat ditari. Non erit. Innocens. Qui
cognoscit. Iudicia. Faciē. Non bn
facit iste. Qui. Per buccella panis deprecit

veritate. Vir. Qui ſtat dita. Et alijs
inuidet. Ignorat. Qui egestas. Sup
veniet ei. Qui corripit. Horis gra
tia postea inuenit apud eū magis
q̄ ille. Qui ligue. Bta. Dimicta. De
cipit. Qui subtrahit aliq̄. A pre
sens. Mre. Et. Hoc no. Et pcm. Pe
ricepꝭ. Horis. Et. Qui ſtatuit
et. Dilatat iurgia. Cpcitat. Qui aue
ſpat. In. Dno saluabit. Qui cogi
dit in corde suo stultus. Et. Qui aute
gradit sapienter iste laudabitur.
Qui dat pauperi. Non indigebit.
Qui dissimulat deprimet. Qui multi
plicat. Non sustinebit
penuriam. Qui sui. Impijs. Impij
abstondentur. Horis. Cum ille
pericerint. Multiplicabuntur iust

Iro q̄ corripiet. Cxxix
Dura. Cui. Cōtrepnt. Repe
tinus. Supueniet. Interitus. Et cu sa
nitas. Non. Sequetur. In multiplicatis
iustoꝝ letabit. Vulgus. Cum impij
fuerint. Principatu. Gemet. Ppls
Vir. Qui amat. Sapiā. Letificat pa
trem suum. Qui at. Nutrit. Scortū. Pdet
ſtantiam. Rex. Per iustus. Eriget. Terra
Vir auarus. Destruet. Ca. Tho. Qui bla
dis. Fictis. Pximis. Labia. Iniqo
ſuo. Retia. Expandit. Pedibꝰ. Eq
pcatis. Viri. Iniquum. Suscitet
laqus. Et iustus. Laudabit. Atque
gaudebit. Rouit. Iusti. Causam
pauperū. Et impius. Ignorat. Scias
Horis. Pestilentes. Dissipat. Timi
tate. Sapientes. Vir. Adultus. Furore
Vir sapiens. Si cū stulto. Contendat
siue irascat. Vel. Rideat. Non inue
niet. Requiem. Viri. Sagi. Vinu. Oderūt

simplicē justi at qui aut cius
dolus spm suū q̄ferit stultus sa-
piēs differet z refuat i posteriū
p̄ceptū q̄ libēter audit via mē-
dacij onie/ mistros hebrie i pios
paup z creditor obuiauerūt
sibi vtriusq; illuminator e dns
Rex q̄ iudicat in vitate paupes
throno cuius inclitu firmabit
Virga atq; correctio tribuit sa-
piam puer at q̄ dissipat confundit matrē suā In
multiplicatōe impioz multipli-
cabuntur scelera et iusti ruinas
eoz videbūt Erudi filiū tuū et
refrigerabit te z dabit deliciis
aue tue Supplicia derisorē dis-
sipabit pp q̄ vō custodit legē
beat e Peruus vie no pt eru-
diri qz q̄ dicit intelligit z re-
spondē constringunt Vidisti hoiem
velocē ad loquēdū stultitia mag⁹
sperāda e q̄ illius correptio
Qui delicate a puericia nutrit
suum seruū postea sentiet illū con-
tumacem Vir iracundus provocat
rixas z q̄ ad indignādū facilis
e ad plā pclinior Cui pbra
sequūt humiliatē z humilē spūs
sustinebit gla Cui cū sene p-
ticipatur odit aiam suā z qui
adulatē audit z no indicat
Cui luce horiz cito corruet q̄
sperat in dno sublimabit Iusta re-
quirunt facere principib⁹ z a dno iu-
dicium egredit̄ singulor Ab
horrantur iusti viri spūs z abhor-
ant impij eor qui i recta sūt via vm
custodiet sp ego p deū cū ea ingrat
filij vomet

Visio qua locutus e
vir cui q̄ e deus z q̄ dilexit
morante cōfortatus aut Stultis-
simus sū vīor z sapia hoim no e
mecū Non didici sapiā z noui scīp
sanctoz Quis ascendit z reliquit
descendit q̄ cōtinuit spm in ma-
nibus suis/ Cui colligauit aquas q̄ in vesti-
mento circūdedit oēs tos tre Q̄
nom e eius z quod nom filij eius si nosti
Omis sermo dei ignitus clipeus est
omnibus sperantibus in se Ne addas q̄-
bus illius z arguat te inuenarisq; me
dax Duo rogaui te ne deneges
mihi antequā moriar Vanitatē z viā
mendacij longe fac a me Mendici-
tatē z diuitias ne dederis mihi tri-
buc tm victui meo necessaria ne forte
satiatus illicear ad negandū z dicam
quis e dns et egestate compulsus
furer et peiure nomē dei mei
Ne accuses seruū ad dominū suū ne
forte maledicat tibi z corruas
Est genus q̄ patri suo maledicit
z q̄ matri suę non benedicit Genus q̄
sibi videt munda z tū no e lota a
sordibus suis/ Genus cui⁹ excelsi
sunt oculi et palpebre eius altum
portent/ Genus q̄ p dentibus gla
dios habet z comedit molares suos
ut comedat inopes de terra z pauperes
ex hoīb⁹ Sanguisuge due sūt filie
dicentes affer affer Tria sunt
insatiabilia et quartū quod nūq̄ dicit sufficit Infernus et os vulue/
z terra q̄ non saciat aquā Ignis ad
nūq̄ dicit sufficit Oculus q̄ subsa-
nat patrem z q̄ despicit partū matris
suę effodiat eū corui de torrentis
z comedat eū filij aquile Tria sūt
difficilia mihi z quartū penitus ignoro

12

Viam aquile i celo vnu coluber sup
petra/ viā naui in medio mari
et viā viri i adolescētia tali
e et viā mlieris adultā q comedit
r tergens os suu dixit Non fu ope
rata malu ꝓcr tā mouet tm
et quartu quod no pt sustinere
ꝓ Serui cu regnauerit ꝓ stultu
cu satiatus fuerit cibo ꝓ odiosa
mliere cu i mrimoniu fuerit assupta/ et
ꝓ ancilla cu hered fuerit dne sue ꝓ
Quatuor sue mmia timet r ipa
sunt sapientiora sapientibus formi
ce plus nsrm q̄ q̄ ꝓpat i messe
cibu sibi r pusculus plebs roa
lida q̄ collocat i pet cubile suu
ꝓ regem locusta no hr egredit
r mussa p̄ manib suis intelligio ma
nibus mitit r moabit i edibus
regis Tria sunt que bn gdiunt
et quartu quod incedit feliciter
Leo fortissimus bestiaꝝ r ad nullis
pauebit ors su gallus succinctos
lumbos Et arietes n̄ erit q̄ resis
tat ei ect q̄ stultus apparuerit ꝓ
quia eleuatus e in sublime et si
intellexisset si imposuisset manu
Qui ei fortit ꝓmittebat ad eli
ciendu lac exprimit butiru et q̄
vehemēt emugit elicit sanguiez
et q̄ quotat ripas r nasu ꝓducit
discordiaꝫ Verba lamuelis regis
Visio qua erudiuit eu mr sua
Quid dilecte mi Quid dilecte uti
mei Quid dilecte votoꝝ meoru
Ne dederis mlieribus substantiam tuam
r diuitias tuas ad delendos reges
Noli regibus o lamuel noli regi
bus dare vinu qr nullu secretu e
vbi regnat ebrietas ne forte bi
bant r obliuiscatur iudicioꝝ iuris ꝓ
et mutet causa filioꝝ pauperis Da
te siceram mentibus amaris et vinu his qui
amaro sunt animo Bibat et obliuiscant
egestatis sue r doloris sui no recor
dent aplius Aperi os tuu muto r cau
sis omniu filioꝝ qui pteriunt Aperi
os tuu decerne q̄d iustu e r iudi
ca inopē et pauperem Cap vltm

Mulierē fortē q̄s inueniet procul
et de vltimis finibus pretiu eius
Confidit in ea cor viri sui r spolijs
non indigebit Reddet ei bonu et
non malu omnibus diebus vite sue
Quesiuit lanā r linu r operata e
consilio manuu suaꝝ Facta e quasi
nauis institoris de longe portans panē
suu De nocte surrexit dedit ꝓ
dam domesticis suis r cibaria pu
cillis suis Considerauit agrū et
emit eu De fructu manuu suaꝝ ꝓpa
tauit vineā Accinxit fortitudine lumbos suos
r roborauit brachiu suu Gustauit r vidit
q̄ bona e negociatio eius nō extin
guet i nocte lucerna eius Manu sua
misit ad fortia r digiti eius apprehede
runt fusum Manu sua aperuit inopi r pal
mas suas extendit ad pauperē Non ti
mebit domui sue a frigoribus niuis
omnes enim domestici eius vestiti sunt duplicibus
Stragulata vestimenta fecit sibi bissus
r purpura indumentu eius Nobilis in porti
bus vir eius quando sedet cu senatoribus terre
Sindonem fecit r vendidit r cingulu
tradidit Chananeo Fortitudo r decor
indumentu eius r ridebit in die nouissimo Os suu aperuit
sapie r lex clemēcie in lingua eius Considerauit semitas do
mus sue r panem otiosa non comedit Surrexerunt filij
eius r beatissimā prediciāt vir eius r laudauit eā
Multe filie congregauerunt diuitias tu fecisti
super omnes Fallax gratia r vana est pulchritudo mulier timens
deu ipa laudabit Date ei de
fructu manuu suaꝝ r laudent eā
in portis opa eius

Explicit liber ecclesiastes

13

Deu spa laudabitur Date ei de ſſ
tu manuu ſuaꝝ laudent eam
m portis opera eius/ Hic inci
pit prologus i libm ecclesiasten

Omnium mecum hec ſcrutare
quicumq tu ad hieronyme
esse et ecclesiasten ſanctæ
eccleſie legem ut ea ad correptu
huius mundi pertinere ſome quod
i mundo cernet putauit ce p michi
lo cogitatu ab ea uel i morte come
tariolã obſcura queꝝ diſſerem
ut abſcq me poſſet intelligere
que legebat Ita qꝝ dum i pectu
nrī opib subita morte subtracta
e et no meruimꝰ o paula z eu
stochiu tale uite mee hec copz
te tatoqꝝ uulnꝰ tuc p tuſſi ob
mutui Huc in bethlehem poſtq
anguſtiæ uidelicz tuitatē et
illius memorie et uobis reddo
quod debeo hec breuiter amo
nens quod nullius auctoritatem
ſcrutuꝰ ſum ſed de hebreo tranſ
ferens maxime me ſeptuagin
duoꝝ interpretu conſuetudini co
aptaui In hijs dubitaꝝ que no
mulsu ab hebraicis diſcerpabat
Interfui aquile quoqꝝ z ſymmachi
et theodotionis ueteꝝ datus ſu
um nouitate nimia lectoris
ſtudiu detenuerim nec rurſus
contra conſuetudinem meam ſon
te ueritatis obmiſſo opinionu
riuulos conſectarer

Explicit prologus bti Jeꝝ
mi pbi in libm ecclesiaſte

Hic incipit liber ſcdus
Salomonis qui dicitur ecclesiastes cap primu

Verba ecclesiastes filij
Dauid regis ierlm Vani
tatum uanitatu dixit
ecclesiastes Vanitas uanita
tum et oia uanitas
Quid habz amplius ho
de uniuerso labore suo quo laborat
sub sole Generatio pterit z generatio ad
uenit/ terra uo in eternu stat Oritur
sol et occidit z ad locu suu reuertit
ibiq renascens gyrat p meridiem
et flectit ad aquilonē lustrans uni
uersa i circuitu pergit spūs z i circui
los suos reuertitur Omia flumia intrant
mare et mare non redundat ad locu
unde exeunt flumia reuertunt ut iterū
fluant Cuncte res difficiles non pot
ho eas explicare sermone Non ſatiabit
oculus uisu nec auris auditu impleꝝ
Quid est quod fuit ipm quod futurū
est Quid est quis fuit ipm quod ſtatim
endū est Nichil sub sole nouū nec
valet quisquā dicere ecce hoc recens e/

Eccle

Ja cm̄ p̄cessit m̄ sēlis q̄ fuerut
an nos ℣ ℣ ℣

tedit me vite mee videb mala
vmisa ee sub sole 2 cucta vanitab
et afflictoz spūs cursus detestatus
su' omez mdustria mea q̄ sub so
le studiosissie laboraui q̄ turus
sc̄e de post me que ignoro vtrū
sapiēs an stultus futurus sit 2
dnabit laboribus meis quibus
desudaui 2 sollicitus fui et cēp̄.
ta vanitas inde cessaui cremucia
uitq; cor meū vltra laborare sub
sole ista tu alius laboret 2 sapia
atq; doctrina 2 sollicitudine 2 hōmi
ocioso quesita dimittit et hoc ēt
vanitas et magnū malū Quid ei
p̄dcit hōi de vniuso labōr suo et
afflictōe spūs qua sub sole cruci
atus e Cuncti dies eius laboribus
et erumpnis plēni sue nō p nocte
mente requiescit 2 hoc nonne vanitas
est Nonne melius e comedere 2 bibe
et ostendere aie sue bona de labo
ribus suis 2 hoc de manu dei e Quis
ita vorabit 2 delicijs affluet ut
ego homo bonus in cōspectu suo de
dit deus sapiāz 2 scientia 2 letitiā
gaudia peccatori inde dedit afflictoz
et cura superflua ut addat 2 con
gregет et tradat ei q̄ placuit deo
hoc 2 et hoc vanitas e 2 cassa pollicitatio

Omnia tempus habent C. xij.
et suis spacijs trānseunt vni
uersa sub polo Tempus nascendi
et tp̄e moriendi / tp̄e plantandi
2 tp̄e euellendi q̄d plantatum e / tp̄e
occidendi 2 tp̄e sanandi / tp̄e destru
endi 2 tp̄e edificandi / tp̄e flendi
et tp̄e ridendi / tp̄e plangendi et
tp̄e saltandi / tp̄e spargendi lapi
des 2 tp̄e colligendi / tp̄e aplexandi
et tp̄e longe fieri ab amplexibus /
tp̄e acquirendi 2 tp̄e perdendi / tempus
custodiendi 2 tp̄e abiciendi / tempus
scindendi 2 tp̄e consuendi / tp̄e tacē
di 2 tp̄e loquendi / tp̄e dilectionis
2 tempus odij / tp̄e belli 2 tp̄e pacis /
Quid ergo aplius hōi de labore suo vi 2
di afflictoz qua dedit deus filijs
hominū ut distendatur in ea Cuncta
fecit bona in tp̄e suo 2 mundū tra 2
didit disputationi eoz ut non inueniat
homo opus q̄d operatus e deus ab initio
usq; ad finē Et cognoui q̄ non sūt
melius nisi letari 2 facere bonū in vita
sua Omnis enim homo q̄ comedit 2 bibit
2 videt bonū de labore suo hoc do
num dei e Didici q̄ cūcta opa que
fecit deus perseuerent in eternū non
possumus eis quicq̄ addere ut auferre
que fecit deus ut timeat eū Quod
fuit ex p̄te iam p̄teriit que futura sūt
ea fuerint 2 deus instaurat quod
abiit Vidi sub sole in loco iudicij
impietatem et in loco iustitie iniq̄
tatem 2 dixi in corde meo Justum et
impium iudicabit deus 2 tempus om
ne tūc erit Dixi in corde meo de
filijs hominū ut probet eos deus 2 osten
dat similes esse bestijs Idcirco vnus
interitus e hominis et iumentoz 2 equa
lis utriusq; condicio Sicut morit̄ur
homo sic 2 illa moriuntur Similiter spi 2
rant omnia Et nichil habet amplius
homo iumento Cuncta subiacent vanitati
et omne pergit ad vnum locum de terra
facta sunt 2 in terrā pariter reuertuntur
Quis nouit si spiritus filiorum adam
ascendat sursum 2 si spiritus iumentoz
descendat deorsum Et deprehendi

michil esse melius q̄ lectuli hore
in ope sua z hac esse pte illi⁹ dñi
ei eu addug ut p̄ se sutā g̃ strat

Uerti me ad alia et vidi Cap
calumpnias que sub sole ge
runtur et lacrimas inocētū z ne
minē consolatore n⁹ posse resistē
cōz violētie eorū auxilio destri
tutos Et laudaui magis mortu
os q̄ viuentes et feliciore vtroq;
iudicauī q̄ nec du natus ē nec
vidit mala que sub sole fiūt Rur
sus conteplatus sū ob labores hom̄
z industrias animaduerti patere iudic
proximi z hoc g̃ vanitas z cura su
perflua ē Stultus complicat manꝰ
suas et comedit carnes suas di
cens melior ē pugillꝰ cū requie
q̄ plena vtraq; manꝰ cū dolore et
afflictione animi Conspexi rursus
et aliā vanitatē sub sole Vnus ē
et secūdus non h̄z nec filiū nec fratrē
et tñ laborare non cessat nec satu
ant oculi eius diuitijs nec recogitat
dicens cui laboro z fraudo animā
meā bonis In hoc q̄q; ē vanitas z af
flictio pessima duos esse simul q̄ vnū habet em
emolimentū societatis siquidē vn⁹
ceciderit ab altero fulciet Ve soli
quia cū ceciderit non h̄z subleuantē
se Et si dormierint duo fouebunt
mutuo vnus quomodo calefiet Et
si quispiam preualuerit contra vnū
duo resistent ei funiculus triplex
difficile rumpitur Melior ē puer
pauper et sapiens rege sene z stulto
q̄ nescit prouidere in posterū q̄ z de
carcere catenis egressus interdū q̄s eḡ
diat ad regnum z alius natus in regno
inopia consumat Vidi cunctos vi
uentes qui ambulant sub sole cū
adolescente secūdo q̄ consurgit pro eo
Infinitus ē omnis populus omn̄ qui fu
erunt ante eū et qui postea futuri sunt
no letabuntur in eo Quī et hoc vani
tas et afflictio spūs Custodi pe
dem tuum ingrediens domū dei z appro
pia ut audias Stultorū ei melior
est obedientia q̄ stultorum victima
qui nesciunt quid faciant mali

Ne festines lingua tua ad loquendū
cor tuum sit velox ad exaudien
sermonē coram deo Deus ē in celo
et tu super terrā Ideo sint pauci
mones tui Multas curas sequit
somnia et in multis sermonibus inuen
stultitia Si quid voueris deo ne
moreris reddere Displicet ei infi
delis et stulta promissio sed quod
tuo vouebis redde Multoq; melius
tibi ē non vouere q̄ post votum pro
missa non reddere Ne dedas os tuum
ut peccare facias carnē tuam
nec dicas coram angelo non ē pro
uidentia nec forte iratus deus super
sermones tuos dissipet cuncta opera
manuum tuarum Vbi multa sunt som
nia plurimę sunt vanitates z sermones
innumeri Tu deū time Si vide
ris calumpnias egenorum z violenta
iudicia z subuerti iustitiam in prouincia
ne mireris super hoc negotio quia
excelso excelsior alius ē z super
hos q̄s ē animaduertens alii sunt z in super
uniuerse terre rex imperat fructui
autem non implebit pecunia et
q̄ amat diuitias fructū non capiet
eo cibi et hoc g̃ vanitas Vbi multe

15

sue opes mee ⁊ qui comedut eas
et quid pdest possessio nr q omit
diuicias oculis suis Dulcis e sop
nus operanti siue pauo siue multu
comedat Saturitas aut diuitie no
sinit eu dormire Est et alia infir
mitas pessima quam vidi sub sole
diuitie conseruate in malu dni su
peut eas ⁊ afflictae pessima gnalut
filiu q in prima egestate eat Quat
egressus e nudus de vtero matris
sue sic reuertet et nichil auferet
sibi de labore suo Miserabilis pr
sus infirmitas quo venit ⁊ huc
modu sic reuertet Quid gd pdest ei
q laborauit ventui ventus Dieb
vite sue comedit in tenebris et
in curis multis et ⁊ erumpna atq
tristicia Hoc itaq in visu bonu est
ut comedat quis et bibat ⁊ fruat
leticia ex labore suo quo laborauit
ipe sub sole nus dieb vite sue q
dedit ei deus ⁊ hec e pos illi ⁊ omi
hoi cui dedit deus diuicias atque
substantiam potaueq ei tribuit ut comedat ex eis et fruat parte sua et
letetur de labore suo hoc e donu
dei Nec ei satis recordabit dieru
vite sue eo q deus occupet delicijs
Est et aliud malu quod vidi sub sole ⁊ quidem
frequens apud homines Vir cui dedit
deus diuicias ⁊ substantiam ⁊ honore et
nichil deest ex eis ex omnib que
desiderat nec tribuit ei potestate deus
ut comedat ex eo sed homo extraneus
vorabit illud hec vanitas ⁊ miseria e magna Vir genuerit centu liberos ⁊ vixerit multos
annos ⁊ plures dies etatis habuerit
et anima illius non utat bonis sepulture q tamen dicat Nec pro
nuncio q melior illo abortiuus
frustra ad vesp et pgit ad tenebras
et obliuione delebitur nomen eius
videt solem neq cognouit distantiam
boni et mali etiam si duobus milibus
annis vixerit ⁊ no fuerit perfruitus
bonis Nonne ad vnu locum pperat
omia Labor hoim in ore eius
eius non implebit eum Quid habet
amplius stulto sapiens et quid pauper
diuite nisi ut pgrat illuc vbi e vita
electus e Vidi quod cupius q̄ desi
derat quod nescias Vir ⁊ hor vanitas
e et pstigiosus Quis scit utrum
e in voluptate nr̄a ego et scitur q̄ ego
sit et no possit contradicere sen
tentie iudicis contendere Verba est plima
multaq̄ in disputando vanitate augeri
Quid necesse e hoi Cap vii
maiora se quere cu ignoret
quid conferat sibi in vita sua num
dieb peregrinationis sue ⁊ tpe q̄ velut
umbra p̄terit aut quis ei poterit in
dicare quid post eu futurum sub sole
sit Melius e nome bonu q̄ unguenta pciosa et dies mortis die nativitatis
melius e ire ad domu luctus q̄ ad
domu convivij In illa enim finis cuncto
admonet hoim et vivens cogitat
quid futurum sit melior e ira risu
quia p̄ tristicia vultus corrigitur animus
delinquentis Cor sapientium ubi tris
titia e et cor stultorum ubi letitia
Melius e a sapiente corripi q̄ stultorum
adulatione decipi q̄ sicut sonitus spinarum
ardentium sub olla sic risus stulti ⁊ q̄ vanitas
et calumpnia gignit sapientem ⁊ pdit robur cordis eius

Melior ē sñs oroīb q̄ pñaipu
melior ē pacīb arrogātē Respīb ve
loso adfrastendu q̄ ira ī smu stulti
requiescīt Re dicīb Quid putab
causē ē q̄ fort opa melioa fuerē
q̄ mē fuit Stulta ē huiscēdi mē
rogacō Utilior ē sapia q̄ diuicijs
et magīb q̄dest vidētibus solem
Quaut ē q̄ tegit sapia sic q̄ tegit
pecuīa Hoc ait plus hz eruditio
ī sapia q̄ vita tribuit possessori
suo Considēa opa dī q̄ hēo possit
corrigē q̄ ille despexit In die
bona stuere boīb et mala dies
pmuc Quaut ī hac sic ī illa stat
deus ut no inueiat ho contra eū
iustab q̄ncipiab hoc ē q̄ vidi ī di
ebus natitatis mee Justus perit
in sua iustitia et impius multo vi
uit tpe in malicia sua Noli esse iu
stus multū neq; plus sapias q̄
necesse ē Ne obstupescas ne pec
cabas multū et noli esse stultus
ne moiaris in tpe no tuo Bonū
ē te sustētare iustu sed et ab illo
ne subtrahas manu tua quia q̄
deū fuit michil nil negligit Sapia
cōfortauit sapiētē sup decē pncī
pes ciuitatis No ē ei ho iustus
in tra q̄ faciat bonū ī no peccet
Sed et cuctis sermonibus qui dicūt
ne accomodes cor tuū ne forte
audias seruū tuū maledicētē tibi Scit
em conscia tua q̄ tu crebro ma
ledixisti alijs Cuncta tentaui in
sapia dixi sapiēs efficiar ī ipa
longius recessit a me multo magis
q̄ erat fert alta profunditas q̄s inue
niet ea Lustrauī animo sa ad me
ut scirē ī considerarē ī quererē

sapiam ī rationē ī et cognoscerē
impietatē stulti et errores ī prude
cia et inuerī amaiorē morte mu
lierē q̄ laqueus venatorū et sagena
cor eius ī uincula sūt manus eius
Qui placet deo effugiet illā q̄ at
tentor ē rapiet ab illa Ecce hoc
inueni dixit ecclesiastes unū ī al
terū ut inuenirē rationē quā ad
huc querit anima mea ī nō inueni Virum
de mille repi unū mulierē ex omīb
non inueni Solū hoc inueni q̄ fecit
deus hoiem rectū et ipe se infinitis
miscuit q̄stionib Quis talis ut sa
piat ē ī q̄s cognoscit solutionē uī

Sapia hoīs lucet ī vultu eius
et potentissimi facies eius
cōmutauit Ego ob regis obser
uo et precepta iuramēti dei Ne ti
meas recede a facie eius ne q̄ pma
neas in opē malo q̄ oē q̄d voluit
faciet et sermo illius potestate plenus
ne dicat ei quis q̄re q̄ Qui custodit preceptū non experiet
quidq̄ mali tempus ī responsio
cor sapientis intelligit Omi nego
cio tempus est et opportunitas ī multa
hoīe afflictio Qui ignorat preterita
futura nullo scīe pt nuciare Non est
in hoīe dominatio phibēs spīm ne habz
potestatē in die mortis ne spīm ī q̄ sed
ingruente bello non q̄q̄ saluabit
impietas impium Vidi hec et posui
rauī et dedi cor meū cuctis operib
que fiunt sub sole Interdū dominator
ho hoi in malū suū Vidi impios
sepultos qui eīa du adhuc viue
rent in loco sco erant ī laudabant
in ciuitate q̄ ita fecerāt sed ī hoc

Vanitas est Et ci quia non profertur
cito contra malos sinia absq; ullo
more filii hoim ppetrat mala Et
in pauz peccat ego eo q; ac[ce]l sa
cit malu & p; patuit; sustinui Ego
cognou q; cit bonu time tibi deu
qui venture fuge est et q; no sit im
pius n[on] prolongent dies es sed q;
umbra traseant qui no timent face
dm Est et alia vanitas q; fit sup
tra Erunt iusti quibus multa ma
la q; iuenient q; opa egerit impioz
Et fut impij qui ita sepeliri sc; q;
iustoz facta habeat Ded & hoc
vanissimu iudico Laudaui igitur
letitia q; no esset hoi bonu sub
sole n[isi] q; comedat & bibat atq; gau
deat & hoc solu secu auferret de
labore suo in diebus vite sue q;
dedit ei deus sub sole Et apposui
cor meu ut scirem sapiaz & intelli
gen distinctionem corp que dissentur
in tra Est hō q; diebus & noctibus
somnu oculis no capit & intelligat
q; omia opera dei nulla possit ho
mo inuenire ratione coz; que fiunt sub
sole et quanto plus laborauerit
ad quendu tanto amplius inuenet Etia
si dixerit sapiens se nosse no potest
Omnia hec tentaui in Repire
am corde meo ut intelligerem
ac curiose rimarz Bonu est iusti
atq; sapientes et opa eoz & manu
dei et ignorat hō ut amore dei
an odio dignus sit sed oia in futuro
seruantur manifesta eo q; vniuersa eq
cueniat iusto et impio bono et
malo mundo & immundo ymolanti
victimas et sacrificia contemnenti
Sicut bonus sic et pctor ut iurat

ita & ille q; vexat dignat hoc e pessim
mu oia que sub sole fiunt quia casus
cunctis eueniunt Unus & cordia filioz
hoim implentur malicia & contemp
tus & vita sua & post hoc ad inferos
deducentur Nemo e q; sp viuat
et q; quiq; rei habent fiducia melior
e canis viuus leone mortuo Viuen
tes sciunt se esse morituros Mor
tui vo nichil amplius nouerunt nec
habent vltra merced eoz obliuioi
tradita e memoria eoz Etenim eoz q;
et odiu et inuidie iam pridem perierunt
nec habent partem in hoc seculo & in ope
quod sub celo geritur Vade go & cu
de in letitia panem tuu & bibe tu
gaudio vinu tuu q; deo placent
opa tua Omni tpe sint vestimenta
tua candida & oleu de capite tuo
no deficiat Perfruere vita cu ux
ore quia dilectis cunctis diebus vite
instabilitatis tue qui data fuit
tibi sub sole oi tpe vanitatis tue
hec e enim pars in vita et in labore
tuo quo laboras sub sole Quod
cu q; potest facere manus tua instanter
operare q; nec opus nec ratio nec sapia
nec scia erunt apud inferos q; tu
properas Conuersus ego ad aliud vidi
q; sub sole nec velocium esse cursus
nec fortium bellu nec sapientium
panem nec doctoz diuitias nec
artificu gratia sed tempus & casu
q; omnibus Nescit hō finem suu
sed sicut pisces capiunt hamo
et sicut aues tenent laqo
sic capiunt hoies tpe malo cu
cib ego tripli supueniet hec quoq;

sub sole vidi sapiaz z pbaui maio
ma ciuitas pua z pauci i ea viri
Venit obra ea rep magnus z valla
ea/ eptruxit/ muros p gyru z pe
fra e obsidio Inuctusq; e i ea vir
paup et sapies liberat urbe p
sapiaz sua z nullus deinceps recor
datus e hoib illis pauper Et dixi
ba ego/ meliore esse sapiaz for
titudie q uos/ q sapia pauperis co
tepta e/ z verba eius no sue audita Ver
sapientis audiut/ magis q clamor
clamantis principis inter stultos z/ melior
e sapia q arma bellica z qui vnus
peccauit multa bona perdet Cap x
Muste moientes perdut suauitate
unguenti/ precior e sapiecia
paruaq; glia ad tempus stultitia Cor
sapientis in dextera eius z cor stulti
i sinistra illius Sed i via stulti q
bulabit ipe insipiens sit/ ois stultus
estimat Si spus potestatem hentis ascen
derit sup te locum tuum/ ne dimittas
q cura ea cessare faciet peccata maxia
Est z malum quod vidi sub sole q
si egressus egredies a facie principis
positu stultu in dignitate sublimi
et diuites sedere deorsum Vidi seruos
equos z principes ambulantes q seruos
sup terra Qui fodit foueam incidet
in ea z q dissipat sepem mordebit
eu coluber Qui transfert lapi
des affligetur i eis z q scindit ligna
vulnerabit ab eis Si retusum
fuerit ferru nec hetatu fuerit
multo labore expatiet z posteriora
prudentie sapia Si mordeat serpens
in silentio/ nichil eo minus habet q qui
te detrahit Verba oris sapientis gra
cia et labia insipientis precipitabunt eu
Initium verbo eius stultitia z nouissia
oris illius error pessimus Stultus va
riloquium multiplicat Ignorat homo quid/ fiat
fuit et quid post futurum sit/ quis ei
poterit indicare Labor stultorum af
fliget eos qui nescierunt i urbe pge
Ve tibi terra cuius rex puer z cui
principes mane comedunt Beata terra
cuius rex nobilis e z cuius principes
vescuntur in tempore suo ad reficiendum z no
ad luxuria In pigritiis humiliabit
contignatio et i infirmitate manuum
perstillabit domus In risu faciunt pa
ne et vinum ut epulent hilarentur
et pecunie obediunt omnia In cogita
tione tua regi ne detrahas z in secreto
cubiculi tui ne maledixeris diuiti
quia et auis celi portabit vocem
tua z qui pennas habet annuciabit sermo
Mitte panem tuum super Cap xi
ensecutes aquas q post multa
tempora reuertens illu Da partes septem nimo
et octo q ignoras quid futurum sit
malum super terra Si repleti fuerint
nubes imbre effundent super terra
Si ceciderit lignum ad austrum aut
ad aquilonem in quocumq; loco ce
ciderit ibi erit Qui obseruat ventu
non seminat et q considerat nubes
nunq; metet Sicut ignoras quae sit
via spus et qua ratione compingantur
ossa i ventre pgnantis sic nescis
opa dei q fabricator e omnium Mane
semina semen tuum z vespere ne
cesset manus tua q nescis quid
magis oriatur aut hoc aut illud
et si utrumq; simul melius erit Dul
ce lumen et delectabile e oculis
videre solem Si anni multos vixe
rit homo et in his omnibus letatus fuerit
meminisse debet tenebroso
rum et dierum multorum qui cum venc

xmt/ vam tui ꝑ arguit ꝓuita Pe
trē ḡ uiuciꝫ m adolescētia tua
et ꝯ bono sit cor tuū ꝯ dubus uuc
tutꝫ tuc ꝯ ambula ꝯ uꝛs cordꝫ
tui et ꝯ intuitu oculoꝝ tuoꝝ ꝯ ſci
to q ꝑ ꝑ oibus hꝛis addūcet te dꝰ
ꝯ iudiciū ⁊ auſer ira a corde tuo
ꝯ amoue malicia a carne tua/
⁊ adolescētia et ꝯ uoluptas uana ſt
Memento creatoꝛis tui/ Cxh
in diebus uuictꝫ tuc ante
ueniat tepus afflictois tuc ꝯ aggri
cuet am de quibꝫ dicis/ no mihi
placet anꝛ tenebꝛe ſtat ſol ⁊ lua
et ſtelle/ et lumen ⁊ nubes reuerta
tur post pluuia qꝝ cōmouebut
cuſtodes dom ⁊ mutabut uiꝝ foꝛ
tiſſimi/ et obſcure ꝯtue molentes ꝯ
minuto nūo tenebꝛeſcet uidn ꝯ
tes ꝑ foꝛamia ꝯ claudet oſtia ꝯ
platea in humilitate uocis molē
tis/ et cōſurget ad uocē uolucris
et obſurdeſcet omes filie can ꝯ
mine/ excelſa ꝙꝫ timebut ⁊ foꝛ ꝯ
midabut in uia florebit amigda ꝯ
lus ⁊ inpigiuabit locusta ⁊ diſſi ꝯ
pabit ⁊ capparis qm ibit hō ꝯ dō
mu ęternitatis ſue/ et circuibut
ꝯ platea plangentes antecꝰ eu pa ꝯ
tꝛem ſuum argentꝫ/ ⁊ recurrat
uitta aurea et cōteratꝫ ydria
ſup fontē/ ⁊ conſtringatꝫ rota ſup
ciſterna ⁊ reuertat pulueꝛ ꝯ tra
ſua un cat ⁊ ſpūs redeat ad dm̄
qui dedit illu Vanitas uanitatu
dixit ecclastes et oia uanitas tuc
eſſet ſapientiſſimꝰ ecclesiastes
docuit ꝑplm et cōtrauit que fe
cerat et inueſtigans cōpoſuit pa ꝯ
bolas multas que ſunt uāa uania
et cōſcripſit ꝙmodꝫ rectiſſim ac

ueritate plenos/ ita ſa pectu ſicut
ſtimuli ⁊ qſi clauꝰ ⁊ altu defixi q
ꝑ magiſtoꝝ conſilia data ſunt a paſ ꝯ
core uno hꝛis a pꝛo filiꝰ mi ne uiq ꝯ
uas faciendi plures libros nullus
e finis frequs qꝝ meditatio carnis
e afflictio/ ſinem loquendi omes pit
audiam⁹ Deu time ⁊ mdata eꝰ
obſerua hoc e oīb hō/ ⁊ cuncta que
fiunt adducet dꝰ ꝯ iudiciū/
ꝙ oē erratū ſiue bm ſiue malū ſit

Explicit ecclesiastes Incipit cantica

Cap primum

Incipit textus libri Salomonis canticorum canticoꝝ

Voꝝ ecclie ad xpm

Osculetur me osculo oris ſui ꝙ melioꝛa ſunt
ubera tua uino fragꝝ ⁊ gratia unguentis optimis
et odor unguentoꝝ tuoꝝ
ſuper oia aromata Oleum ꝯ
effuſum nome tuum/ ꝙdo
adoleſcentule dilexerunt te Trahe
me poſt te curremus ⁊ adducꝰ unguentoꝝ tuoꝝ

Vox ſponſe ad ſponſū ⁊ xpi ad ecclam

Introduxit me rex in cellaria ſua
exultabimus ⁊ lętabimur in te memo ꝯ
res uberū tuoꝝ ſuper uinū recti di ꝯ
lexerunt te Nigra ſum ſed formoſa filie

rlm sicut tabernacula cedar sic
ut pelles salomonis Vox sponse
Nolite me considerare q fusca sim
quia decolorauit me sol filij ma
tris mee pugnauerūt contra me
posuerūt me custodem in vineis vi
nea mea custodiui Vox eccle ad x.
Indica mihi que diligit anima mea
vbi pascas vbi cubes in meridie ne
vagari incipiam per greges sodaliū
tuoz Vox xpi ad eccam Si ignoras te o pulchra inter mulieres
egredere et abi post vestigia gregu
et pasce edos tuos iuxta tabernacula
pastoz Equauli meo in turbis pha
raonis assimilauī te amica mea
Vox sponse ad sponsū Pulchre sūt
gene tue sicut turturis collum tuū
sicut monilia Vox amici Thure
mulas aureas faciem tibi vmi
culatas argento Vox eccle Cum
esset rex in accubitu suo nardus
mea dedit odorē suū Fasciculus
mirre dilectus meus michi inter vbe
mea commorabitur Botrus cipri
dilectus meus mihi in vineis engaddi
Vox xpi Ecce tu pulchra es amica
mea ecce tu pulchra oculi tui co
lumbe Vox eccle Ecce tu pulcher
es dilecte mi et decorus Lectulus
noster floridus tigna domoz nraz
cedrina laquearia nra cipressina
Ego flos campi Vox xpi Sic
et lilium conuallium Sicut lilium
inter spinas sic amica mea inter
filias Vox eccle Sicut malus in
lignis siluarū sic dilectus meus inter
filios Sub vmbra illius quē desi
deraueram sedi et fructus eius dul
cis gutturi meo Introduxit me
rex in cellam vinaria Ordinauit
in me caritatem Fulcite me floribus

Stipate me malis q languo
veo Leua eius sub capite meo et
dextera illius amplexabitur me Vox xpi
Adiuro vos filie ntm p capreas
cervosq campoz ne suscitetis
neq evigilare faciatis dilectam
meam quo adusq ipa velit Vox
eccle Vox dilecti mei Ecce iste venit
saliens in montibus transiliens colles
Similis est dilectus meus capre
hinulo q cervoz En ipe stat po
sterum nrm respiciens p fenestras
prospiciens p cancellos En dilectus
meus loquit mihi Vox xpi Surge
propera amica mea columba mea
formosa mea et veni Iam enim
transiit ymber abiit et recessit
flores apparuerūt in terra nostra
tempus putationis adiuctum Vox
turturis audita est in terra nostra
ficus protulit grossos suos Vinee
florentes dederūt odorē suū
Vox sponse Surge propera amica
mea speciosa mea et veni columba
mea in foraminibus petre in cauer
na maceriē Ostende mihi faciem
tuam Sonet vox tua in auribus
meis Vox eius tua dulcis et facies
eius tua decora Vox eccle adhuc
Capite nobis vulpes
parulas que demoliuntur vineas
nam vinea nra floruit Capitulum
Dilectus meus Vox ecclesie
mihi et ego illi qui pascitur
inter lilia donec aspiret dies
et inclinentur vmbre Reuerte
filius esto dilecte mi capree hin
nulo q cervoz super montes bether
Vox eccle eiecte de strato In lec
tulo meo quesiui p noctes quē
diligit anima mea Quesiui illum

no ivem Curyta2 circuibo ciui
p vicos et plateas quera quem
diligit aia mea Inuenii illu
no inveni Inuenerut me vigiles
qui custodiut ciuitate Cita de x̄o
dicit Nu que diligit aia mea vi
distis Paululu cu pterisse eos
inveni que diligit aia mea Tenui
eu nec dimitta don introducā illu
in domu matris mee et cubiculu
genitricis mee Consus ad aias
Aduro vos filie ierlm p capas
cervosq; campoz ne suscitetis
neq; euigletis dilectam
donec ipa velit Synagoga de
ecta Quis ē ista q ascendit p de
sertu sicut vgula fumi ex aro
matibus mirre et thuris et vniuer
pulueris pigmentarii Vox ecclesie
En lectulu salomonis lx fortes
ambiut ex fortissimis isr Omes
tenentes gladios et ad bella doc
tissimi vnusquisq; ensē suū sup fe
mur suu pter timores noctnos
Cita d̄t de xpo Ferculū fecit sibi
o salomon de lub lignis libani Co
lumnas eq fecit argenteas Reclina
toriu aureu ascensū purpu
reu media caritate constrauit
ppter filias ierlm Vox ecclie de xpo
Egredimini et videte filie syon
regē salomonē in diademate
quo coronauit eu mr sua in die
desponsacois illius et in die letitie
cordis eius Vox xpi ad eccam

Quam pulchra es Capitm
aria mea q̄ pulchra es o
culi tui columbar absq; eo q̄d in
trinsecus latet Capilli tui sicut
greges capraru que ascenderūt
de mote galaad Dentes tui sicut
greges tonsar qui ascenderūt de
lauacro Omes gemellis fetibus
et sterilis non ē inter eas Sicut vitta
coccinea labia tua et eloqui tuum
dulce Sicut fragmen mali puni
tica gene tue absq; eo q̄d intrinseca
latent Sicut turris dauid collu tuu
que edificata ē cu propugnaculis milli
clipei pendet ex ea Oīs armatura
fortiu Duo vbera tua sicut duo
hinuli capree gemelli qui pas
cuntur in liliis donec aspiret dies
et inclinentur umbre Sponsus
de sponsa dicit Vada ad mon
mirre et ad collē thuris Spon
sus ad sponsam Tota pulchra
es aia mea et macula non est in te
Veni de libano sponsa mea veni
de libano veni coronaberis de ca
pite amana de vertice sanir et her
mon de cubilibus leonu de montib
pardor Vulnasti cor meu in vno
oculor tuor et in vno crine colli
tui Sicut pulchre sunt mame tue
soror mea sponsa pulchrioa sunt
vbera tua vino et odor vngentor tuor
super omia aromata Fauus distillas
labia tua sponsa mel et lac sub lin
gua tua et odor vestimentor tuor sicut
odor thuris Hortus conclusus soror
mea sponsa hortus conclusus fons
signatus Emissiones tue paradisus
malor punicor cu pomor fruc
tus cipros cu nardo nardus
et crocus fistula et cynamomu
cu vniuersis lignis libani mirra
et aloe cu oibus primis unguentis
fons hortor puteus aquar viuentiu
que fluunt impetu de libano Surge aq lo
et veni auster perfla hortum meu et fluat

Vox ecclie sponse
donatiui

Cantica illius

Cap v

Cant

Veniat dilect⁹ meus in ortum ei⁹ & comedat fructum pomorū suorū. Xp⁹ ad ecc̄iam dicit. Veni in ortum meū soror mea sponsa messui myrrham meā cū aromatibus meis. Comedi favum cū melle meo bibi vinum cū lacte meo. Xp⁹ ad apl̄os. Comedite amici mei & bibite & inebriamini carissimi. Ego dormio & cor meum vigilat. Ecc̄a dicit. Vox dilecti mei pulsantis. Aperi mihi soror mea amica mea columba mea immaculata mea quia caput meum plenum est rore & cincinni mei guttis noctium. Sponsa ad sponsū. Exposui me tunicam meam quomodo induar illa lavi pedes meos quomodo inquinabo illos. Vox ecc̄ie de xp̄o. Dilectus meus misit manum suam per foramen & venter meus intremuit ad tactum eius. Surrexi ut aperirem dilecto meo & manus mee distillaverunt myrrham & digiti mei plenti myrrha probatissima. Pessulum ostii mei aperui dilecto meo at ille declinaverat atq; transierat. Anima mea liquefacta est ut dilectus meus locutus est. Quesivi & non inveni illum. Vocavi & non respondit mihi. Invenerunt me vigiles qui custodiunt civitatem percusserunt me & vulneraverunt me tulerunt pallium meum custodes murorum. Adiuro vos filie ierlm si inveneritis dilectum meum ut nuncietis ei quia amore langueo. Vox synagoge ad ecc̄iam de xp̄o. Qualis est dilectus tuus ex dilecto o pulcherrima in mulieribus. Qualis est dilectus tuus ex dilecto quia sic adjurasti nos. Vox ecc̄ie de xp̄o. Dilectus meus candidus & rubicundus electus ex milibus. Caput eius aurum optimum. Come eius sicut elate palmarum nigre sicut corvus. Oculi eius sicut columbe super rivulos aquarum que lacte sunt lote & resident iuxta fluenta plenissima. Bene illius sicut arcole aromatum consite a pigmentariis. Labia eius distillantia mirram primam. Manus illius tornatiles auree plene iacinctis. Venter eius eburneus distinctus saphiris. Crura illius columpne marmoree que fundate sunt super bases aureas. Species eius ut electus ut cedri. Guttur illius suavissimum & totus desiderabilis. Talis est dilectus meus & iste est amicus meus filie ierlm. Vox synagoge ad ecc̄iam. Quo abiit dilectus tuus o pulcherrima mulierum quo declinavit dilectus tuus et quesimus eum tecum. Vox ecc̄ie. Ca vj.

Dilectus meus descendit in ortum suum ad areolam aromatum ut pascatur in ortis & lilia colligat. Ego dilecto meo & dilectus meus mihi qui pascitur inter lilia. Vox xp̄i ad ecc̄lesiam. Pulchra es amica mea suavis & decora sicut ierlm terribilis ut castrorum acies ordinata. Averte oculos tuos a me quia ipsi me avolare fecerunt. Capilli tui sicut greges caprarum que apparuerunt de galaad. Dentes tui sicut greges omnium que ascenderunt de lavacro omnes gemellis fetibus & sterilis non est in eis. Sicut cortex mali punici sic gene tue occultis tuis. Sexaginta regine & octuaginta concubine & adolescentularum non est numerus. Una est

Columba mea perfecta mea una est
matri sue electa genitrici sue vidit
eam filie sion et beatissimam predica
verunt regine et concubine et laudaue
runt eam Quae est ista que progreditur
sicut aurora consurgens pulchra ut
luna electa ut sol terribilis ut cas-
trorum acies ordinata Vox ecclie
ad synagogam Descendi in ortum
nucum ut videam poma convallium
et ut inspiciam si floruisset vinea
et germinassent mala punica Cap vii
Nescivi anima Vox synagoge ad eccliam
mea conturbauit me propter
quadrigas aminadab Reuertere
reuertere sunamitis reuertere reuertere
ut intueamur te Vox synagoge
Quid videbis in sunamite nisi
choros castrorum Vox sponsi de ecclia
Quam pulchri sunt gressus tui in
calciamentis filia principis Iuncture
femorum tuorum sicut monilia que
fabricata sunt manu artificis
Umbilicus tuus sicut crater tor
natilis nunquam indigens poculis
Venter tuus sicut acervus tritici vallatus
liliis Duo ubera tua sicut duo
hinnuli gemelli capree Collum tuum
sicut turris eburnea Oculi tui
sicut piscine in esebon que sunt
in porta filie multitudinis Nasus
tuus sicut turris libani que respicit
contra damascum Caput tuum
sicut carmelus et come capitis
tui sicut purpura regis vincta ca-
nalibus Quam pulchra es et quam
decora carissima in deliciis Statura
tua assimilata est palme et ubera
tua botris Sponsus de ecclia dt
Dixi ascendam in palmam et apprehen-
dam fructus eius Sponsa de sponso dt

Et erunt ubera tua sicut botri vineae
et odor tuus sicut odor malorum Gutt
tuum sicut vinum optimum Ecclia de xo dt
Dignum dilecto meo ad potandum la-
bentes et dentibus illius ad ruminandum
Sponsa de sponso dt Ego dilecto
meo et ad me conversio eius Ecclia ad xm dt
Veni dilecte mi egrediamur agrum
commoremur in villis mane surgamus
ad vineas videamus si floruit vi-
nea si flores fructus parturiunt si flo-
ruerunt mala punica ibi dabo tibi
ubera mea Mandragore dederunt
odorem portis nostris Poma
nova et vetera dilecte mi servavi tibi
Vox principis de xpo Cap viii
Quis michi det te fratrem meum
sugentem ubera matris mee ut
inveniam te foris et deosculer te
et iam nemo me despiciat Asp-
hendam te et ducam in domum matris
mee et in cubiculum genitricis mee
Ibi me docebis et dabo tibi poculum
ex vino condito et mustum malo-
granatorum meorum Sinistra eius sub
capite meo et dextera illius amplexa-
bitur me Vox xpi Adiuro vos
filie ierlm ne suscitetis neque evi-
gilare faciatis dilectam donec ipsa
velit Vox synagoge de ecclia dt
Que est ista que ascendit de deserto
deliciis affluens innixa super dilec-
tum suum Vox sponsi ad synagogam
Sub arbore malo suscitavi te
ibi corrupta est mater tua ibi vio-
lata est genitrix tua Ecclia ad xpm
Pone me ut signaculum super cor
tuum ut signaculum super brachium
tuum quia fortis est ut mors dilectio

dura ut mſernus emulato lam
pades cum lampades igne atq;
flamaru aque multe no potuere
extinguere caritate n̄ fluia obruet
illa ꝙ dedit ſpo omes ſtam dom⁹
ſue p dilectoē ꝙ michil deſpiacet
eam. ppe ad ſmagoga de ecta
Oror mea puula e et vbea no
habz Ded quid faciem⁹ ſozoꝛ mee
in die qn alloquenda e ppe ſbi
ndet Qi murus e edificem⁹
ſup ea ꝓpugnacula argentea
Qi oſtiu e coprimam⁹ illud tabu
lis cedrinis ndet ecta Ego mu
rus et vbea mea ſicut turris ego
quo facta ſū coram eo ꝙi pacem
reperiens Synagoga ad ectas
dicit Vinea fuit pacifico i eaq;
habet plus tradidit ea custo
dibus Vir affert p fructu eius
mille argenteos ppe Dicit hic
Vinea mea coram me e mille tui
pacifici i ducenti hijs qui custodi
unt fructus eius ppe ad ectas ꝙ
dicit hic habitas i ortis mea auscultant
fac me audire vocem tua ppe ad
ecclam iterꝫ dicit/ fuge dilecte
mi et assimilare capree hinulo
q̄ montes super montes aromatu

Incipit liber cantice Cap primū

Diligite iustitia qui iu
dicatis terrā Scitte
de dno i bonitate i in
simplicitate cordis
querite illū qm invenīt ab hijs
qui no tentant illū apparet autē eis
qui fidem habent in illo Peruersi
cogitatiōes separant a deo probata
autē virtus corripit insipientes qm
i malignā animā no introibit
sapia nec habitabit i corpe subdito
peccatis Cum enim sct discipline effugiet
fictū i auferet se a cogitatiōibus
que sunt sine intellectu i corripietur
a supuenīte iniquitate Benignus
e enim spūs sapie i non liberabit
maledictū a labijs suis quia re
nū illius testis e deus i cordis
illius scrutator e verus i lingue
eius auditor Quoniam spūs dni re
plevit orbem terrā i hoc quod
continet ora sciam hec vocis ppe
hoc q̄ loquit iniqua no poterit la
tere nec p transibit illū corripiens
iudicia In cogitatiōibus enim impij
interrogatio erit Sermonū au
illius audito ad deum pducit et
ad correptionē iniquitatū illius
qm auribus zeli audit ora i tu
multus immunda cōtinuo no absco
detur Custodite g̃ vos a mur
muratōe q̄ michil p dist i a detrac
tōe parce lingue qm sine obscu
rum i vanum no ibit Os aut q̄
mentitur occidit animā Nolite ze
lare mortē in errore vite vre nec
acquiratis p ditionē i operibus ma
nuū vestrarū qm deus mortem no
fecit nec letatur in p ditione viuorū

ſrcaut ei deus ut eſſet oīa
et ſanabilia ſiat nacōb sabie
draz ſlo e in illis mdicam tu
cpōminj ner inferaz regnu t
ſtra e Juſticia ꝑpetua e ſ timor
talis Jniuſticia at mortis acſpi
cio Jmpij de manibus z vis ac
ſſecrut illa et eſtiantes illa
amicta deſtupescut z ſponce
poſuerut ad illa qm morte dig
ni ſut qui ſut ex ꝑte illig C n
Dixerut ei impij apud ſe
cogitantes no recte Exiguu
eſt et tedio tempus vite mee
lo e refrigerium z ſme hoīb z no
e q agnitꝰ ſit reuerſus ab infe
ris et ruia ex nichilo nati ſum
et poſt hoc erimꝰ tanq ſi no fue
rimꝰ qm fumꝰ z flatus e t nari
bus mris et ſmo ſermulle ad co
mouendu cor mrm et exticto
ignis cito cor mrm z ſpus diffu
det ſicut molle aer z tranſiet
vita mra tanq veſtigiu nubis
et ſicut nebula diſſolue q
fugata e a radijs ſolis z a talo
illig aggrauata z nome mrm obli
uione accipiet ꝑ tepus z nemo
mea tria habebit opus mozꝑ
Umbre em tranſitus e tepus mrm
et no e reuerſio ſimb mri qm con
ſignata e et no reuertet
ergo et fruam bonis que ſunt z
utamur creatura tanq ia iuuentu
te celeriter Vino p cioso z unge
tis nos impleamꝰ z no ptereat nos
flos temporis coronemꝰ nos rosis
antq marceſcat nullū pratu
ſit quod no ptranſeat luxuria ſra
memo mrm expers ſit luxurie me
gis reliquamꝰ ſigna letitie qm
hec ē ps mea z hec ē ſors mea Oppri
mamꝰ pauperem iuſtū z no ꝑcamꝰ
vidue nec veterano nr reuerentiam
canos multi temporis ſit at fortitudo
ſtra lex iuſticie q ꝓ infirmu
e nichil inveniꝰ Circumueniamꝰ
gd iuſtū qm molestus e nobis z con
trarijs e operibus mris z ꝓpperat
nobis pecta legis z diffamat pecta
diſciplie mre z ꝓmittit ſe ſciaz dei
ſre z filiū dñi ſe nomat factus e
nobis in cotradictionem cogitationū
nrazꝰ Grauis ei eſt nobis etiam
ad videndū qm diſſimilis e alijs vi
ta illius immutate ſunt vie ei tanq
nugaces existimati ſumꝰ ab illis
et abſtinet ſe a viis nris tanquam
ab immundicijs et pfert nouiſſima
iuſtoz et glatur ſe deū patrem ha
bere Videamꝰ ge ſi ſmones illius
veri ſint z temptemꝰ que ventura
ſunt illi et ſciemꝰ que erit nouiſ
sima illius ſi vērus filius dei
ſuſcipiet illū z liberabit eū de ma
nibus contrariozꝰ Contumelia z tormē
to interrogemꝰ eū ut ſciamꝰ reue
rentia eius z ꝓbemꝰ patientiā illius
morte turpiſſima condemnemꝰ eū
Erit ei reſpectus ex ſmonibus illius
Hec cogitauerūt z errauerūt Excē
cauit enī eos malicia eoꝝ z neſci
erunt ſacramenta dei neq mercedem
ſperauerunt iuſticie nec iudicauerunt
honore animaꝝ ſanctaꝝ Deus creauit
hominē inexterminabilē z ad ymaginē
ſilitudinis ſue fecit illū Invidia aūt
diaboli mors intrauit in orbē terrarū imitāt
eā qui ſunt ex ꝑte illius
Iuſtoz autē aie z manu dei ſunt C m
et no tanget illos tormentū
mortis Viſi ſunt oculis inſipiēciū

mõi et estiatu ẽ afflictõ ep̃i tuũ
illoꝝ et ab itm̃ iusto abiect̃ m
ep̃t̃ minuꝰ et quod a nob ẽ iter
ep̃t̃ minuj illi at̃ fut̃ m pace ℣ Et
si cora ſoꝝbus tormeta paſſi fue
ſpes illoꝝ imortalitate plea eſt
℣ In paucis vexati i multis bene
diſponet̃ qm deus tẽptauit illos ẽ
invenit eos dignos ℣ tam q̃ aurũ
in fornace probauit illos ꝛ quaſi
holocausti hostia accepit illos et
in tp̃e cit respectus illoꝝ ℣ fulgebit
iusti tam q̃ ſcintille in arundineto
discurret̃ ℣ iudicabit ſtes nationes
ꝛ dnabit̃ ppli ꝛ regnabit dns
illoꝝ ꝛ ppetuꝰ dns qui confidit i illo
intelliget veritate ꝛ fidelis i dilec
tõe acquieſcet̃ illi qm donu et
pax ẽ electis eius ℣ Impij at̃ ſm
quod cogitauerũt conceptũ hã
bebut qui neglexerũt uiam et a
duo ꝛ retrorſum ℣ Capiam ci ꝛ diſ
ciplina q̃ abiecit miſeꝛe ei ꝛ mi
ſeꝛicordia ẽ ſpes illoꝝ et laboꝝ ſine
fraꝰ et inſabitabilia opa corũ
inutilibus corũ inſensate fuer ꝛ ne
quiſſimi filij illoꝝ maledicti erũt
a cultura corũ qm ſterilis ẽ ſterilib
et irreuerẽtiata et que neſciuit tho
ru in delicto habebit fructũ i respc
tõe animꝝ ſue ℣ Et spado q̃ nõ ẽ
operatus p manꝰ ſuas iniquitate
nec cogitat̃ aduſus deũ neq̃ſſia
℣ dabitur em illi fidei dom electũ
et ſoꝝ in templo dei acceptiſſima
℣ Bonoꝝ ei labꝝ gloſus ẽ fructꝰ
et q̃ nõ corrodat radix ſapiẽtie
℣ filij at adultoꝝ in cõſummacõe
erũt et ab iniquo thoro ſemen
exterminabit̃ ℣ Et ſi quide longe
vite erũt i nichilũ reputabunt̃
et ſine ſpe erũt nouiſſima ſenectꝰ
illoꝝ ℣ Et ſi celeꝝ defuncti fuerint
no habebunt ſpem nec in die agnitionis
allocutionem ℣ Iniquoꝝ enim iniqua
dyre ſunt ꝛ ſuaſores ℣ Capitulũ iij
℣ Qua plectra ẽ caſta gnatio
cũ claritate ℣ Immortalis ẽ
em memoria illius q̃m ꝛ apud deũ
nota ẽ ꝛ apud homines ℣ Cum preſens
ẽ imitatur illa et deſiderant
eã cũ ſe ducit ꝛ i ppetuũ coro
nata triumphat ꝛ coinquinatorũ
certaminũ p̃miuꝰ immaculatas actꝰ
tigena at̃ impioꝝ multitudo nõ
erit utilis et adulterine plantatio
nes et ſpuria vitulamina non
dabunt radices altas nec ſtabile
firmamẽtũ collocabũt ℣ Et ſi ramꝰ
mis ꝛ tpe q̃libet extenderit infirmit
poſita a uento commouebũt et a
nimietate ventoꝝ eradicabũt
℣ Confringent̃ em ramꝰ imaturi
ti et fructus illoꝝ inutiles ꝛ acer
bi ad manducandũ et ad nichi
lũ apti ℣ Proles iniquis ei omnis filij
qui nascent̃ teſtes ſunt nequitie
aduſus parentes ꝛ interrogatione
ſua ℣ Justus at ſi morte preoccupa
tus fuerit in refrigerio erit ℣ Senec
tus enim venerabilis ẽ non diutur
na neq̃ numero annoꝝ computata
℣ Cani ſunt at̃ ſenſus hoĩs ꝛ etas
ſenectutis vita immaculata ℣ pla
cens deo dilectus factꝰ ꝛ viuens
inter peccatores translatus ẽ rapt̃
ẽ ne malicia mutaret intellectũ
eius et ne fictio deciperet animã
illius ℣ Fascinatio em nugacitatis
obſcurat bona et inconſtantia

21

corupie tñ sustit sensu sñ malicia
cosuatus in brui explicuit tpa
mlta placita ei cat dño aua illi9
ppt hoc ppciuit educ illud de
medio iniquitatis ppld ac vide
teb et no intelligetis n ponet
teb sut in pcordys talia qm sa
dei et mia in stob eius et respaus
i clob eius condpnat at iust
tus mortuus vivos impios tu
ctus celeri consumata longam
vita iusti videbut cm sme sa
pctis et no intelliget quid co
gitauerit de illo dns et quare
munierit eu illud dns videbut et
cotrpnet illud sclos at dns irri
debit et erut post hec decidetes
sme ctore et i cotumelia inter
mortuos in ppetuu qm dissipet
illos iflatos in voce et comouebt
illos a fundametis et usq ad sup
mu desolabut et erut gemetes
et medria corripiet veniet in
cogitatoe pcoz suoz timidi et
traducet illos ex aduso ng ipoz

Hinc stabut iusti i magna constatia aduersus
eos qui se angustiauerut et qui
abstulerut labores illoz Vide
tes turbabutur timore horribili
et mirabutur in subitatoe ispe
rate salutis p agustia spus ge
metes dlatos et intra se pnitz
agetes et p agustia spus gemetes
hyn sut quos aliq habuim in
derisu et in similitudine imperi
nos insensati vita illoz estima
bam infama et sine illoz sine
honde ecce quomo computati sut
inter filios dei et inter sctos sors illoz

est ergo errauim a via veritatis
et iustitie lumen no luxit nob et sol
intelligetie no ortus nob lassati
sum in via iniquitatis et pditois
et ambulauim vias difficiles via
at dñi ignoauim at iud nobis p
sunt superbia aut diuitiaz iactan
tia quid cotulit nob transierut
omia illa velut umbra et tanq nun
tius pertransit et tanq nauis que pter
fert fluctuante aquia cuius tu pre
tereut tericul no est vestigiu in
uenire neq semita carine illius
in fluctibus aut tanq auis que tu
volat aere cuius nam inuenitur
argumetu itineris illius sed tactu
penitus alatus verberatus leue ventu
et scindet p vim itineris aeream
cemotis alis tñ sonolauit et post
hoc nullu signu inuenit itineris
illius aut tanq sagitta emissa
in locu destinatu diuisus aer co
tinuo in se reclusus ut ignoet
tñsitus illius sic et nos nati co
tinuo desimim esse et virtutis de
signu nullu habuim ostendere
sed in malignitate ad mra cosupti
sum et talia dixerut in mstrno
tm qui pecauerut qm spes impy
tanqua lanugo est que a vento tol
litur et tanqua spuma gracilis
que a procella dissipat et tanq fumus
qui a vento diffusus est et tanq mee
moria hospitis unius diei pterunt
Justi aut in ppetuu vivut et apud
dñm est merces eoz et cogitatio eoz
apud altissimu deo accipient
regnu decoris et diadema speciei
de manu dñi qm dextera sua teget
eos et brachio sto suo defendet illos

Et accipiet armaturā zelus illiꝰ
et armabit creatura dulcedine
inimicoꝝ Induet p thoracē iusti
tia z accipiet p galea iudiciū ſ
tū Sumet ſcutū ītrepugnabile
equitate Acuet at ira ī hamā
tā et pugnabit cōt illos
orbis terꝝ cōt insensatos Ibut
directe emissiones fulgurū z tac
habene curuato arcu mibiū ex
timabunt et ad ea tu locu ſplicet
et a petrosa ira plene mittentur
grādines z scadet ī illos aq
mult z fluuia cōcurrent durit ſo
tra illos stabit ſpus ī ꝺtus z tac
turbo venti diuidet illos z ad qđ
nu ꝑducat oms ītas iniqtas vl
loꝝ z malignitas cūctet pdes potētu

Melior ē sapia q̄ vires Cvi
et vir prudēs magis q̄ fortis
Audite ergo reges et intelligi
te Discite iudices finiū terre p
bete aures vestras vos qui cōti
netis multitudines z placetis vo
bis ī turbis natōnū q̄m da
ta ē ā dño potestas vobis z vtꝰ
ab altissimo q̄ interrogabit opa
vra et cogitationes scrutabitur
q̄m cū essetis ministri regni illiꝰ
no recte iudicastis neq̄ custodis
tis legē iusticie neq̄ secūm vo
luntatē dei ambulastis horrēde
et cito apparebit vobis q̄m iudiciū
durissimum his qui p̄sunt fiet Pau
ci em conceditur misericordia potēn
tes at potenter tormenta patiuntur
Non ei subtrahet psona cuiꝰq
deus q̄ est factor oīm nec verebit
magnitudinē cuiusq̄ q̄m pusil
lū et magnū ipse fecit z equaliter

cura illi de oībus Fortioribꝰ
em fortior instat et potentes potē
ter tormenta manent Vobis ergo reges sunt hec ꝓmone
mei ut discatis sapiam z non
excidatis Qui enī custodierint
iustitia iuste iudicabunt z iusti
ficabunt et qui didicerint iusta
invenient quid rideat cupidi
tas ꝓmonēs meos z diligite
illos z concupiscite disciplina
ra ē et q̄ nudi⁹ marcescit sapi
et facile videtur ab his qui di
ligunt ea et invenitur ab his qui
querunt ea et occupat qui se
dat ei qui de luce vigilauit ad
illa no laborabit assidete ei illa
foribus suis inveniet Cogitatio
ne de illa sensus ē consummatus
et q̄ vigilauerit ꝓpter illa cito se
curus erit quoniam dignos se ipa cir
cuit querens et in vijs suis ostē
det se illis hilariter z in oi pru
dentia occurret illis Initium enī
verissima ē disciplie concupiscentia
Cura aūt disciplie concupiscentia
dilectio ē et dilectio observatio
legū est Custodia legū ē consu
matio ē incorruptionis Incorrup
tio aūt facit esse ꝓximum deo Con
cupiscentia itaq̄ sapie deducit
ad regnū ꝑpetuū Si ergo delectā
mini in sedibus et sceptris o re
ges ꝑpli diligite sapiam ut reg
netis ī ꝑpetuū Diligite lumen
sapie oēs qui p̄estis ꝑplis q̄d
aut ē sapia z qualis facta
sit narrabo z non abscondā a vob
sacramenta dei sed ab initio nati

vestigabis et pona ī libz scriaz illi9 et no ptibo veritate neq; ui vidia tabescere iter hebo qm talis ho no erit ptraps sapie filiando ā multitudo ac sapietiu sanitas e orbis huj9 et rep sapies po puli stabilimetu e ergo acti pite disciplina p̄ monebo meos et proderit vobis

Cap vij

Dabit quide z ego mortalib ho filiis horibus et exp gnē cinerem illi9 q̄ p̄or seu e situs est et ī vetre mrib figuratus su eāo dre messie tpe coagulatus su in sagrio exp scie hoib et delectamēto sopm coluerit et ego natus accepi comune aerem et silit decidi ī factum hra et prima voce silem oibus emisi plorans in involumētis nutritus sū et cutis magnis remo em ex regibus aliud ha buit natalitis initiu9 q̄ mitroi tus est oibus ad vita z similis exitus q̄ hoc optaui z datus e mi sensus et inocaui z venit in me spus sapie et ppposui illa regnis et sedibus z diuitias inestimabiles esse duxi z comparatione illius nō comparaui illi lapide pciosu qm de auro z comparatione illi9 arena e exigua et tanq̄ lutu estimabit argentu z coram illi9 e⁹ salute z speciem dilexi illa z ppposui p luce qm illa qm z ceptig nubile est lucem illius venerit de me omnia bona pul cu illa et innumerabilis thesaurus p manus illius z letatus sū in oibus qm antecedebat me ista sapia z ignorabā qm oim horu me est mat qua sine ficione didici et sine invidia communico bo mis illig z thesaurū illig non abscon dā infinitus em thesaurus est hoib quo qui usi sunt ptices facti sunt amicicie dei pp̄ disciplie dona co mendati mihi at dedit dns dic ep sma et psumē digna horis que mihi dant qm rpe sapie duc e et sapietiu emendator in manu ei illi9 et nos z sermones nri z omīs sapia et operis scie disciplina q̄ pe em dedit mihi horis que sunt vera ut stata dispositione orbis tranis et virtutes elementoz initia et cessationes et mediationē tpm vicissitudines permutationes z con stationes tpm anni ruris z stel larū dispositiones naturas animaliu et iras bestiaz vim ventoz z co gitationes hoim differentias virgul toz z virtutes radicu z quicq̄ sit absconditū et ignotū didici omnī em artifex docuit me sapiecia est enī in illa spūs intelligens sanctus unicus multiplex subtilis mobilis disertus mobilia īmaculatū certus suauis amans bonū acutū nihil vetat benefac humanus benignus stabilis securus omnia habens virtutē omnia spūs et qui capiat omnes spūs intelligibiles mundos subtilissimos omnē mobilitatē mobilior est sapia attingit ubiq̄ p̄ sua munditia vapor est enī virtutis dei z emanatio quedā est claritatis omnipotētis dei sincera et ideo nihil inquinatū in illa meret candor enī est lucis ethne z speculu sine macula dei

magestatis et ymago boitatis illi⁹
et tu sit vna oia pt⁹ z pmanens
ni se oia mouat et pnacoes in
alias stas se trãsfert a coo dict
ph⁹as constituit Remeny et di⁹
legit deus n⁹ cui q⁹ ait sapia hoitat
est em hec speciosior sole z super
stellas disposione luci coparata
por inveniur illi ci succedit nop

Scipiam ait nouit Cum
malicia attingit g⁹ a fme
usq⁹ ad fme fortit⁹ z disponit oia
suauit hanc amaui z exq̃siui a
iuuentute mea et q̃siui sponsam
mi ca assumere z amator facus sū
forme illi⁹ Nobilitate illi⁹ glorifi⁹
cat cotubernio dñs deꝰ oim dns dilexit ca Doctrix em
e disciplie dei et electrix operū
illi⁹ Et si diuitie appetat⁹ i vita
quid sapia locupletius q̃ operat⁹
oia Si ad sensus operat⁹ q⁹ ma⁹
gis horū que sunt q̃ illa e artifex
Et si iustitia quis diligit labo⁹
res huius magnas habet virtutes
Sobrietate em z prudetia docet
et iustitia z virtute quibus vtilius
nichil est in vita hoibus Et si diu⁹
tiam desiderat quis scit ptita
et de futuris est iam Scit assumptiones
sermonū z dissolutiones argumentoꝝ
Signa et mostra scit antq̃ fiant
et eventus tpm z seculoꝝ Proposui go
hanc adducere mi ad conuiuia q⁹ sciebā
q̃m meū communicabit de bonis
et cū allocutio cogitatiois z tedij
non habebo q̃ per hanc habitabo ad
turbas z horā apud seniores
Juuenib⁹ z acutus iuuenia⁹ iudico

et i cōspectu potentiu admirabilis
ero et in aīa pncipu mi habebut
me Manete me sustinebūt z loquē
te me respicient z ymaginatione
me plurā manū ori suo ponent
Adhuc illo p hanc immortalitate
z memoria etna hijs qui pg me
futa sue reliqua Disponā populos
et nacoes erunt mi subditi Ti⁹
bue me audientes regem timebūt
In meditatione bona videbor et i
bellis fortis intrabo in domum
mea cū quiescā cū illa Nā cū
illa amaritudine conuersatio illius
nec tedium conuictus illi⁹ sed letitia
et gaudiū Hec cogitans apud
me z commorans in corde meo q̃m
immortalis in cognatione sapie
et in amicitia illi⁹ delectatio bona
et in opibus manuū illi⁹ honestas
sine defectu et in sermone loquele
illi⁹ sapia z prelaudabit i comuni
catione ymoni illi⁹ Circuibam
querens ut mihi illa assumerem puer
at eram ingeniosus z sortit⁹ sum
anā bonā Et ai esse m magis
bonus venī ad corpus i coinqna
tus Et ut scirem q̃m aliter non posse
esse continens nisi deus det z hoc
ipm erat sapie scire cuius esset
hoc donū Adij dñm z deprecat⁹
sum illum z dixi ex toto pordine mei

Deus patrū meoꝝ et Qui
Dne mie q̃ fecisti oia ver
bo tuo et sapia tua constituisti
hoiem ut dnaret creature tue
q̃ a te facta est ut disponat orbē
terraꝝ in equitate z iustitia z in
directione cordis iudiciū iudiaret

23

Da mihi sedium tuarum assistricem
sapiam et noli me reprobare a pue
ris tuis quia ego seruus tuus et
filius ancille tue homo infirmus et
exiguus temporis et minor ad intellec
tum iudicii et legum si quis enim fuerit
perfectus inter filios hominum si ab illo
absit sapientia tua nichilum
reputabitur tu ergo elegisti me
regere populo tuo et iudicare filios
eorum et filiarum eius dixisti edifica
templum monti sancto tuo et in ci
uitate habitationis tue altare similitudine
tabernaculi sancti tui quod preparasti
ab initio et tecum sapientia tua que
nouit opera tua que adfuit et tunc
cum orbem terrarum faceret et sciebat
quid placitum esset oculis tuis
et quid directum in preceptis tuis
da illi de celis sedis tue et
a sede magnitudinis tue ut mecum
sit et mecum laboret ut sciam
quid acceptum sit coram te omnia
enim illa scit et intelligit et de
ducet me in operibus meis sobrie
et custodiat me in sua potentia
et erunt acceptа opera mea et dis
pona populum tuum iustum et iudi
care patribus pares meos quoniam
quis homo potest scire consilium dei aut
quis cogitare potest quid velit
deus cogitationes enim mortalium
timide et incerte sunt previdentie
nre corpus enim quod corrumpitur
aggrauat animam et terrena habitatio
deprimit sensum multa cogitantem
et difficile estimamus que in terra
sunt et que in presentia sunt laborem
cum labore inuenimus quis autem
inuestigabit que in celis altissimum
quis enim tuum sensum sciuit nisi tu dederis sapientiam et
miseris spiritum sanctum tuum de altissimis
et sic correcte sunt semite
eorum qui in terris placent tibi
placuerunt dicenda hominibus et
sapientia tua seruati sunt quicumque
placuerunt tibi domine ab initio

Capitulum X

Hec illud primus formatum terre pater
orbis solus inuentus est cautus
custodiuit et eduxit illum a de
licto suo et dedit illi virtutem ad omnia
hec ut necessitas iustum
na sua in ira quando iudicii firmitas
deperiit impii quod tu ad illorum
tua seruauit iterum sapientia in tempestabile lignum iustus gubernabit hec
et in consensu superbie aduersantes
retulisset seruauit iustum et contra
nec gentila deo et in filiis miam
sorte custodiuit hec iustum aperte
untabi impios liberauit fugientem
descendentem ignem in pentapoli quibus
in testimonium nequitie fumigabunda
constat deserta terra et in certo tem
pore fructus gentes arbores et in cardibilis
anime memoria stans figmentum
salis sapientia eum peccantes non
tem in hoc lapsi sunt ut ignorancie
bona sedam et imprudentie sue reli
querent hominibus memoria ut in hijs
que peccauerunt nec latere potuisset
sapientia ab hominibus qui se obseruant
a doloribus liberabit hec autem
fugientem ira fratricidam iustum deduxit per
uias rectas et ostendit illi regnum
dei et dedit illi scientiam sancte operatus
est illum in laboribus et complenit labores

illius in fraude circumuenientium
eu illi assiut z hoc stu fecit illum
custodiut illud ab inimicis et a
seductoribus tutat illud z certa me
sorte dedit illi ut viuat z sciat
qm olim posterior e sapia hec ve z
ditu iustu no deseliquit sed a pe
ruitoribus liberauit illu z defendit q
eu illo m fouea z vinculis non
deliquit eu donec afferret illi scep
tru regni et potetia aduersus eos
qui eu deprimebat z medaces osti
dit qui maculauerat illu z dedit
illi claritate eterna hec pphm iustu
et semen sine querela liberauit a na
tionibus que illud oppmebat intrat
z animam serui dei et stetit contra
horribilibus z portentis z signis et
reddidit iustis mercedem laboz suoz
et deduxit illos mira mirabili
et fuit illis in velamento diei z in
luce stellaz nocte et trastulit
illos p mare rubru z trasiuit eos
p aquia nimia inimicos ac illoz
demersit in mare z ab altitudine abis
rursu eduxit illos unde iusti tulerat
spolia impioz et decantauerut
dne nome scm tuu z victoria ma
nu tua laudauerut pariter qm sapia
aperuit os mutoz et lingnas in
fantiu fecit disertas Intrauit opa
eoz z manibus ppheticis iter fecit
p desertu que non habitantur et
in locis deseptis fixerut castra

Capitulum xi

Restiterut contra hostes z de mi
micis se vindicauerut sitiere
runt et iuocauerut te z data est
eis aq de petra altissima z requies
cris de lapide duro per que ei
passi sue penas inimici illoz a
desertoe potus et i eis tu habuit

daret filiis suis letati sut per hec
eu illis decssent bn eu illis actu
est Ma p sonte quide sempiterna
sluis ultiana sagiuie dedisti in
ustis Qui tu minuent z tns
duxe mfatu ortisoz dedisti illi
q abudate aqua impatr ostendes
p siti q tue fuit quemadmodu hiob
eo altrace z aduersaris illoz ne
ces Tu em temptati sut z quide
tu ma disciplina accepere q ac
rut quemadmodu tu ra iudicatis
impiis tormeta patent hoc qde
tacp per mouces q blasti illos at
todqua rego durus intrograb tm
depnasti absentes ei z pntes si
milit torquebat duplicp ei illos
accepat tediu et grimitu ad mee
ria pritoz Tu em audiuere per
sua tormeta bn sibi agi comeo
rati sue dnus admiratus z sme
cepitus dixe ei in cogitone
prana quictu deristre z finem
cuctus mirati sue no similiter
iustis facies cogita eoibus ac
nisensatis misitas illoz Quod
quida enim ratis colebat mnltos
serpetes et bestias supuacuas
immisisti illis multitudiez inltoz
alatu z vindicta ut sciret quia
p que peccat quis p hec z torq
tus eo et pimpossibilis sit ops ma
nua tue que creauit orbe terr ex
materia invisa emittere illis multitu
dine vrsoz aut audaces leones
aut nouos ignot bestias aut vaporeb igniu
spirantes aut odore fumi pferen
tes aut horribilibus ab oculis scintillas

cmittetes quaz no solu lesura
ubes potaz cptmiaz ꝑ 2 ass 2
tus ꝑ tuore ociderez sed et si ipe
vno ictu poterat occidi ꝓuidẽs
pass ab ipis factis suis 2 dissip
ispm ꝺ tutis suꝑ 2 oia 1 mesura
et nio et ponde disposuisti ois 2
tu em vale tibi soli sup oia sup
et ꝺ tuti bracchꝫ tui quis resistet
dim tagꝫ momeꝰ tu stabis sic e an
te orbe terrarꝫ et tagꝫ gutta roib
em lucramu q descendit i terraz
nisteriis omn qm oia potes 2 dis 2
similas ꝓna hoim qꝑ primam
deligis em oia que fec 2 michil
odisti horꝝ que fecisti nec ei odi
ens aliquid constituisti aut fecisti
ꝺuobus at posset aliquid pmane
nisi tu voluisses aut qꝑ ate vo 2
catu no esset conseruatꝰ parce
de orbus qm tua sue dne q amas
Oia bonus et ꝙ 2 uas
suauis e dne spus tuus
in nobis 2 deꝝ hos qui exacer 2
pantibus corripis 2 de quibus p 2
cant amores 2 allogribus relic 2
ta malicia credat in te dne illos
em atquos in sita tocs sic tuc
tre quos exhonerasti qm odibi 2
lia tibi opa faciebat ꝑ medi
camia et sacrificia iusta 2 si 2
horꝝ sucꝝ necatorcs sy mia et
comestores viscez hoim 2 duo
ratores sagivis 2 auctocs pa 2
retes aiaꝝ inauoliatocꝝ pdi
voluisti a medio sẽtmcto tuo
ꝑ manꝰ penitu mozꝝ ut digna
ꝑcipent pegnatom pucoꝝ dei
q tibi oim carnor e terra 2 hijs
tuis horibus pcepisti 2 misisti in 2
cessores exꝑitus tui vespas aut il 2
los paulati exterminarent no quia
ipotes eras in bello subito ipos
iustis aut bestijs suis aut verbo
sumꝰ exterminare sed paulatim
dabas locu pnie no ignorans
qm inimica e nacio eoz 2 natural
malicia ipoz et qm no potes mu 2
tari cogitatio illoꝝ ipetuꝰ est
em eoz cal maledicm ab initio nꝝ
trcns aliquis vema dabas pcus
illoꝝ cui ei diceret tibi quid fecisti
aut quis stabit contra iudiciu tuu
aut quis in cospectu tuo vociferab 2
dnꝝ inimicoꝝ hoim aut qs tibi
imputabit si pereierit nationes
quas tu fecisti nec ei e alius deꝰ
ꝙ tu tui cura e de orbus ut ostẽ 2
das qm no iniuste iudicas iudi 2
cium neq repones neq timeat 2 cospec
tus tui quicquid de hijs quos ꝓdidisti
Tu ergo sis iustus iuste oia dispo 2
nens ispm ꝙ q no debz puniri co 2
dempnas et exterru estimas a tua
virtute virtus ei tua iustitie imi 2
cus est et ob hoc q oim dns es
orbus te ꝓcul facis virtuti ei este 2
dis tui q no credeis esse 2 virtuti co 2
sumatus et hos qui te nesciut 2
audacia traducis tu ad dnatoꝝ
virtutis tu tranquillitate iudicas 2
tu magna 2 eucnia dispones nos
quibus est ei tibi cui volueris posse
Potuisti at ꝓ ꝑlm tuu ꝙ tria opa
qm oportet iustu de lauacru 2 hoc
spi fecisti filios tuos qm iudicab
das locum ꝓcibus pnie hi ei imi 2
mitos suoꝝ tuoꝝ 2 debitos morti

cu tata crucias ti atte doc z libas ti
Das tpe z loca ꝑ que possit amia
licia mutari cu quata diligencia
iudicas filios tuos quos pentus
iudmta et tonctonis dubisti bo
nos ꝓmissionu deu nobis dis
ciplina dis inimicos meos multi
plicie plagellas ut bonitate tua
iudicantes cognoscam z cu de nob
iudicat ꝑspemus miam tua Inde
et illis qui z vita sua insensate z
iuste vixerut ꝓ hec que coluerut
dedisti sima tormenta etem z cero
ris via diuis erauerut deos ꝙ
timia tis hec que ei audibus sut
supuacua insipiencia insensatoꝝ
more viuentes ꝓpe hoc tagi pueri
insensatis iudicium z derisu dedis
ti Qui at sudibrijs z
ictibus correcti no sut dig
nu di iudicio coprti sut In hijs
em que paciebant molestare
rebat in quibus pacientes dig
nabantur ꝓ hec que putabant
deos in ꝑpis tu cptmia et vide
tes illu que olim negabat se nos
se verum deu agnouerut ꝓpe qd
z fis q dpnatos illoꝝ vidit se illos

Olim sut at oms hoies Cxm
in quibus no subest stia di
et de hijs que videtur bona non
potuerut malitie cu ꝙ e mag ci
opibus attendentes agnouerut
quis esset artifex Sed a igne a
sole aut cita tu aerem a gyru
stellaꝝ aut minima a qua a ple
aut luna rectores orbis deum
deos esse putauerut quoꝝ si spe
cie delectati deos putauerut siat
quato hijs mator coꝝ speciosior e

Specici ei gnator hec ora costituit
Aut si vtute z opa corp mirati sut
intelligat ab ꝑpis qui hec co
stituit forcior et illis Imagni
tudie ei specici z creatie cogno
scibilit potest hoc creator vide
sed tn adhuc in hijs mior e que
rela Et hijs ei fortassis extime
deu quentes z polietes invenire
Et cm tu in opibus illis consen
in frut z ꝑsiva su habet qm bona
sut que videnti Petru de nr hijs
debet ignosci si cm tm potuisset
scie ut estimare posset seculum
quomo huic dim facilis no te
nerut Insidias de sut z inter
mortuos spes illoꝝ e qui appella
uerut deos opa manuu hoim au
ru et argentu artis tectone
et similitudines animaliu aut lapidem
inutilem opus manus antiquum
Aut si quis artifex faber de silua
lignu rectu secuerit z huic doc
eradat corticem omem z acte sua
vsui diligeter fabricet vas vtile
in cultu actus vite Reliquijs aut
huic operis ad ꝓparatione este ab
utrisq et reliquu horu quod ad nul
lu vsu facit lignu autem z ver
ticibus plenu sculpat diligenter
ꝓ uacuitate sua z ꝓ sciam artis
sue figurat illud z assimilet
illud ymagini hoim aut alicui
ex animalibus quoꝝ et illud pluries
rubrica z rubricudu faciet sucu
colorem illi z omem maculam q
illo z illo et pluries ut fruiat
ei digna ꝓportione z ꝓparietet
ponens illud z confirmans ferro

ne forte cadat ꝓspiacꝰ illi facꝰ
qm no pt se adiuuare ymago ci
c et opus c illi aduitoriu ꝛ de sba
sua ꝛ a filijs suis ꝛ de nupcijs ꝛ
tu fracꝰ inquirit Ulo crubescat
loqui cu illo q̄ sic auc et ꝓsal ꝛ
tate quide mstrmd deprat ꝛ ꝓ
nitꝫ mortuu ꝛ ꝯgit ci aduitoriu
rotale mrorat et ꝓ itime petit
ab eo q̄ ambulare no pt ꝛ de ac
quirendo ꝛ de operando ꝛ de om
nstru cultu petit ab eo q̄ ꝛ oribus
est imptulis

Captu xmy:

Ictru aliud naturaꝫ cogitaꝫ
et ꝓ stroꝫ fluctꝫ ltter fricare
magnꝫ ligno ꝓ tate se fragilijꝫ
ligniu uocat illud ei cupiditas
acquirendi ꝯcogitauit ꝛ artifex
sapia sua fabricat tu at pater
gubnas ꝓuidencia dm dedisti ꝛ
mari viam et inꝫ fluctus semita
firmissimaꝫ undis qm potes eo
ex oribus semade etia si sine rate
quis adeat mare sed ut no esset
vana sapie tue opa ꝯppt hoc etia
exiguo ligno exedut hoies undas
suas et trisetus mare ꝓ ratem
sulcabit fluctꝫ et ab imo tu pe
rnicie superbi gigantes spes orbis
terre ad rate confugies remisit
scto sine natiuitatis q̄ manu tua
erat gubnata Benedictu e ei
ligniu ꝓ quod sit iustificata ꝓ man
ate qd sit ydolu maledictu e ripm
et q̄ fecit illud q̄ ille quide operatꝰ
e illud ac eu esset fragile deus
cognoiatus e Unde at odio sit
deꝰ impiꝫ et ipietas eius et em
quod fem e cu illo q̄ fecit tormenta
patiatur ꝓpter ydolic nacoꝝ
no cit reppus qm uane dm
odiu fecisti ꝛ ceptaꝝ animis
hoim et ꝛ mu scripula pedibus
inspicit ymaiu formicaꝝ
e ꝯpassio ydoloꝝ ꝛ adducto illoꝝ
corrupto vite Ulo ei erat ab
initio necꝫ erue ni ꝓpter supr
vacuitas em hom ꝯpt adiuuet
ni orbe terraꝝ et ideo breuis illoꝝ
finis e luctus
dolens pater cito sibi rapti filij
fecit ymagine et illu q̄ tue q̄
ꝯpt s mortuus fuat nut tang deu
colere cepit ꝛ constituit inꝫ suos
suos sacra et sacrificia deinde
inducente tpe cotidie crebe inꝫ
consuetudine hic error tamꝫ
lege custoditꝫ e et tyta noce im
pio colebatur figmeta hoim qs
ni pala hoies ꝯpt horaꝫ no poterat
ꝓpter quod longe esset eloginquo
figura illoꝝ allata euidentiaꝫ
ymagine regis que ꝯpt horaꝫ vole
bat secretiꝰ ut illud q̄ abeat ta
qua pntem colere sua sollicitudine
incepit at ad horu cultura et
hoc qui ignorabat artificis epi
mia diligencia ille ad voles plus
placet illi q̄ se assumpsit elaborat
arte sua ut filitudine ꝛ meliꝰ figu
ret Multitudo at hom abducta
ꝓ spem opis eius q̄ an tpꝰ tamꝫ
ipo honoratus fuat ne ut deu ado
raret et ꝯpt fuit vite huane de
cepto qm aut assertiu a regibus
destructes hoies in comuniꝫ tabile
nome lapidibus ꝛ ligne imposuit
erut Et no sufficeret erasse eoꝝ
carta dei sua ꝛ digno iniectes

m scic bello tot⁹ tā magna ma⁹
la pace appellat. Aut ei filios
suos sacrificatos aut obscura sa
trificia sacietib⁹ aut m same ple
nas vigilias ḡnib⁹ neq; vitam
neq; nupcias mudas tā custodiut
sed⁹ alio⁹ alm occidit p̄ invidiam
aut adulteras cotristat⁹ ois
comixta sut Vagnis homicidiu
furtu⁹ fraudis corruptio m̄fidel
tas turbacio⁹ p̄iuriu tumult⁹
et bonor dm̄ immutacio / auar⁹
q̄nato natitat⁹ mutatio nup
tiar⁹ discordia / mordacio mēdic
Ar. impudicitie Infamior⁹ ci do
lor⁹ alterius ois mali causa est
et initiū et finis Aut ei dulce
tant⁹ insaniut ā ēe vaticinat⁹
falsa ā virtut iniuste ā pietat
ato Tu cm̄ consuesc / m ydolis
que sut sme aut male intractis
nocēt si no sperant Veraq; ergo
illis cuctis digne q̄m male
sensisset de deo attendetes ydo
lis et iuste irascer⁹ ydolo co
tēnetes iusticia Ro cm̄ intra
aut ē virtus sed peccatu pca
pambulat sē iustor⁹ pudicicior⁹

Cvat deus m̄ suauis CXV
et verus ois pacis ⁊ ima
disponens oia Et ei si peccauc⁹
mus tui sum⁹ scientes magnitu⁹
tua Et si no peccauerim⁹ sim⁹
q̄m aput te sum⁹ coputati Nos
sc̄ ei te cōsumata iusticia ē ⁊
sc̄d iustica ⁊ virtute tua radix
ē immortalitatis Ro cl⁹ error⁹
induxit nob̄ hom̄ male actis
cogitatio n⁹ vmbra picture

labor sme structu⁹ effigies sculp
ta p̄ varios colores aug⁹ aspectu⁹
sacra dat cupidi⁹ ⁊ diligit mor
tue ymagis effigiem sme qua
Malor⁹ amatores digm̄ st mortis
qui spem habet m̄ talib⁹ ⁊ qui
faciut illos ⁊ qui diligut ⁊ qui
colut Sed et figulus molliem
dra pnes laboriose fingit ad
usus meos vnusquisq; vas et
de eodem luto fingit qui munda
sut usu vasa ⁊ similiter que his
sut contraria horu⁹ ut vasoꝝ quis
sit usus iudex⁹ figulus ⁊ tā la
bis vano deus fingit de eodem
luto Hic ⁊ paulo ante de terra fa
tus fluat et post pusillum reducat
vnde acceptus ē repetit⁹ aut
debitu quia debebat sed ē tanta illi
no quia laboaturus ē n⁹ qm̄ bre
uis illi vita ē sed cōtrectat⁹ auri
ficibus et argentariis ⁊ et erari
is imitatur ⁊ glam̄ p̄fert qm̄
res supuacuas fingit Cinis ei
ē cor eius ⁊ dra supuacua spes
illius et luto vilior vita vita il
lius qm̄ ignorauit q̄ se finxit
et q̄ inspirauit illi aiaꝫ q̄ opat⁹
et q̄ insufflauit ei ~~aiaꝫ~~ spm̄ vi
talem sed estimauerut ludu⁹ de
vita nram̄ et conuersacōm vite co
posita ad lucru⁹ ⁊ optē vndeq;
ecta de malo acquirē Hic ei fit
se sup omnes delinquit q̄ ep terra
materia fragilia vasa ⁊ sculp
talia fingit Cinis ei inspectus
et infelicias sup̄ modu⁹ aie que
supbi sut inimici ppli tui ⁊ oppr

26

ratꝰ illi dñi ora ydola nationu
deos estruxerut quibꝰ nꝰ oculoꝝ
visus est ad videndu/ neqꝫ naꝛes
ad p̄cipiendu spm/ neqꝫ aures
ad audiendu/ p̄cep digitos ma-2
nuu ad tractandu/ ꝑ ꝛ pedes
coꝝ pigri ad ambulandu/ ho
ri fecit illos ꝛ q̄ spm mutuatꝰ
e simpsit illos/ Deꝰ em sibi silem
ho potuit dꝰ spm̄ ge/ tu sic ei mor-2
talib⁹ mortuu simgit/ malib⁹ imi-2
quus ꝑ melior e ei ipe hijs quos
colit qꝝ ipe quide ꝛnpsit ei esse
mortalib⁹ illi at nuꝯ ꝑ ꝛ ara-2
ia miserrima colut/ Insensati
em/ copata hijs/ illis sut detrima
sed nec aspu aliquis ego hijs aia-2
tibus bona pt cospice/ effugere
at dⁱ laude ꝛ benedictione eoꝝ

Propter hec et hijs filia pas-2
sut tormeta digne ꝛ ꝓ me-2
rtudine bestiaꝝ exꝑmiati sut
p quibus tormetis bn dispositꝫ-2
ti ꝑplm tuu quibus dedisti con
cupias detrameti sui/ nouu sa-2
pone parab eis esta extigome-2
tra ut illi quide dcupiscentes
esta ꝑ aia que illis ostensa sut
et/ missa sut erta a nctia dcupta
auterit hijs at ibrui lopes fac-2
ti noua gustauerut esta Opte
bat ei illis sme exterminio quide
supvenire/ mtitu exꝑtetibꝰ tira-2
nidem hijs ac tm ostendꝰ quod
modu/ inimici illoꝝ exꝑmiarent
Et em cu supuenit illis seua besti-
arꝝ ira morsibus pusoꝝ colubroꝝ
exꝑmiabantur Ꝛ nō ꝑstitu
ra tua ꝑmansit sed ad correctiom
in breui turbati sut signu ire dei
salutis ad cōmonitiom/ mandati
legis tue dñi ei cui⁹q; e no per
hoc quod videbat/ sanabat/ sed te
ore/ saluatoꝛe Jn hoc at ostendisti
inimicis meis quia tu es q̄ liberas
ab oi malo Mos em locustaꝝ et
muscaꝝ occidit/ morsus ꝛ noc-
iuncta sanitas aie illoꝝ qꝝ digne
erat ab huiusmodi exꝑmiatoꝝ filios
at tuos nec draconu/ venenatoꝝ
uicit/ dentes ira ei tua aduer-2
sus illos sanabat/ Jn media em
furoꝝ tuoꝝ exꝑmiabat ꝛ velociꝰ
sanabat/ ne ꝛ alteri ꝛ ei deꝛent⁹
obliuione/ no posset tuo uti ad-2
iutorio Nec em/ neqꝫ herba/ neqꝫ
malagma sanauit eos sed tuus
Dne q̄ sanat oia Tu es Dne q̄ vi-2
te et mortis hꝫs ptate et deducis
ad portas/ mortis et reducis ho
at occidit quide p malicia aiam
sua et ai exciet spus no reuoc-
uet nec reuolabit aia q̄ recepta est
sed tua/ manu effugere ipossibile
est/ Negates ei/ nosse te impijs ꝓ ꝛ-2
tutudine brachij tui flagellati sut
nouis aquis ꝛ grandinibus ꝛ plu-2
uijs ꝑsecutꝰ pass sut ꝛ p igne
cōsumpti Quod ei/ mirabile erat
ꝛ aqua q̄ oia exstinguit plus igne
valebat Vndeq; e ei orbis iustoꝝ
Quoda ei ignē/ nutriebat igne ne
coburerentur que ad impios/ missa
erat nubia sed ut ꝑsecutibus fu-2
rent qm dei iudicio paciut ꝑsecu-2
tionē Et quoda ignis ꝛ aqua supra
virtute ignis exercebant/ vndiq; ut
iniqua fre nationē exꝑmiarent

pro quibus angelor esta nutuisti
ipm tuu et patiu pane de celo pstí
tisti illis ipe labor de delectmeti
m se hntem sois sapois suauita
te obam ei tua et dulcedie qua
in filios hoc ostendebas z desuien
omiquiq; voluntati ad quod quisq;
volebat coutebat ignis at z glací
es sustinebat vim ignis z non ta
bescebat ut esset ipm strues imí
mi cor estimabat ignis ardens
in gradine z pluuia coruscans
hoc at veru ut nutriretur iusti
cia in hijs sue vtutis oblitus est
creatia ei tibi factori desuiens
ex tendesat z tormetu adusus
tuos et lemor sit ad hn facied
ei hijs qui te confidut qpe hoc
et tue ira tnsfiguata omi nutri
ci gre tue desuiebat ad voluntate
horz qui a te desiderati sue ut sti
ret filij tui quos dilexisti dne qm
no natitatis fructus pasrut hominis
sed spmo tuj hos qui in te edidicit
consuat quod ad ab igne non
potrat estimari statu ab exiguo
solis radio calefactu tabescebat
vt notu oibus esset qm oportet p
uenire sole ad benedictu tua z ad
oziete lucis te adorare ingrati ei
fidei tamq; hibernalis glacies
tabescet z dissipet tacq; aq; stupuacia

Magna ei fue iudicia tua
tua dne et ienarrabilia vi
tua qpt hoc indisciplinate aie er
rauerut stulti ei pstigiator habet
imiqui posse fratri naufragi sre
mi alios tenebrar z loge noctis
expediti inclusi sub tectis fugi
tiui qpetue qui a te iacti placuerut

et du putat se late obscuris p
ratis tenebrosq; oblionis velam
to dissipsi sut paucis horre et
al admiratoe nimia pturbati ne
q; ei q; tuebat illos spectacla si
tiore custodiebat ipm somiq; des
endes pturbabat illos et psa
tristes illis apparites pauore ps
tabat et ignis quide nulla vi po
tead illis lume pbe mer sidera
limpide flame illuare poterat
illa nocte horrenda cadebat at
illis subitaneus ignis tiore plen
et tiore praui illis q; no videba
faciei extabat de terioi ee que
no videbant et magice artis
appositi erat derisq; z sapie gla
coneto ai tuebat illi ei qui p
mittebat tiores z pturbatones
se expelle ab aia fugiete hij
qui ai derisu plei tiore fugiuela
ria et si michil illos ex nostris
pturbabat tm situ aialiu z spe
cu subitoe comoti timebrindi
gebant est aere que nulla unde
quib effugi posset negates se vi
dere strenuet ei potius pat pessi
mi de fugiete cessia cum sit ei timi
da messia dat testimoniu z omi con
de pnacom semp ei pfuit strua
pturbata tostra Nichil ei est
tior nisi psuptoe aduitoriu
pdicoe cogitatoe aupliozq; est
du ab intro minor e expectatio
maiore computat stulti ei causse
de q; tormetu pstat illi ae qui
potrit venie nocte et ab imis
et ab altissimis inferis supueien
tem eu de sopnu dormietes aliq;

expauescebat timore aliqm auc de
scribat tradiuate Subitameub
a uillis et insperatus eor supuenie
rat Deinde si quis exuillis decidis
set custodiebat in cauea sine ser
uo reclusus Qui ei rusticus quis
cat a pastor a agri laboz opa
rius occupatus esset refugabi
le fustiebat necessitate Una
ei catena tebraz oms erat col
ligati sine spus spilas a inter
spissos arboz ramos nullu sonq
suadus aut uis ad detractus minui
aut sonq ualidus pripitazo petz
aut ludentu aialiu aut subuisq
aut mugiente ualida bestiaru
uoz aut resonas de altissis mo
tibus echo deplacetes fugiebant
illos p uiore Qui ei ozbis fraz
timpido illuabat luce no im
peditis opibus cotidiebat Solis
ad illis supposita cat gnus noc
umago tenebraz q supuectura
illis erat Spi g sibi erat gnuocs tes
Stinctis at tuis magna Cxviij
luuo cat et horo quide uocem
audiebat sed figuram no videbat
Et qua no et ipsi p eadem
passi erat magnificabat te et
qz am lesi erat qz no ledebant
grab agebat tibi et ut esset dis
scentia te deu petebat qre quod
ignis arbete uoluptia duce ha
buere ignote uie et sole fin lesu
ra boi hospicij pstitisti digni q
de illi tacere lute z pati tacitu
tenebraz qui inclusos custodiebat
suos filios tuos p quos supplicabat
in corruptu legis lucis stilo dei
cu cogitaret iustoz ocia de iniqs

et uno exposito filioz z liberato
z traduato illoz multitudies filioz
abstulisti z pre illoz z aq ualida
pdidisti Terra ei nop cognita e am
a pribus meis ut uc stictes quibz
uiametis crediderit cm requiozes
esset Suscepta e at a pp tuo sau
tas quide iustoz iniustoz ad exptm
minatio Quid ei lesisti aduersaoz
sic quoctab magnificasti Absorpe
ei sacrificabat iusti puer bonoz
iusticie lege in cotoidia disposuerat
Pilat bona et mala recep turoz
iustoz patri oim detestates laudes
Respondebat at iconicaens mimicoz
uoz et flebilis audiebat planctus ploratoz instinctu
similis at pea simus tui dno assec
tus e et placuis eo regi similia
passus Similit ergo oms uno
more mortis mortuos habebant
mutabiles Nec ei ad scpeliendu
uiui sufficiebat qm uno momento
q cat pelagor natio coz exterminata
e De cibus ei no credetes qre bn
ficia tue tui pmus fuit exterminiu
pmogenitoz sponderet pleb dei
se esse Du em quietu silentiu te
nente dia z nox i suo cursu me
diu ster habet ompe spmo tuus
sme exiliens de celo a regalibz
sedibus uir durus debellator i
media exterminij terra ppigit gla
diub acutus in simulatu imperiu
tuu portans et stans replenit oia
morte et usq ad celos attingebat
stans in tra Tuc cotinuo uisus
sopnoz malozq turbauerit illos
et timores supuenerut insperati et

alius ibi pectus semiviu[m] qua moriebat causa ond[e] mortis
visiones ei que illos turbauere
Hec p̄monebat ne insti quatre
mala paciebant[ur] pirent tetig[it]
at ꝛ tuc iustos tēptato mortis
et comotio in ḡmo fra emilti
tudis sed no diu pmansit ira tua
p̄cuit ei ḡo sine querela dep̄cati
onis p̄plis ꝑsens fuit ut fructu
orone ꝛp̄ manifid ꝓpria ꝛ
com allegat restitue ire ꝛ sine
i posuit necessitati ondeb q̄m tuq
e stimulis viat ad turbas no ꝛ
vtute corpis n[ost]r arma tuda potestate
sed vo illu q̄ se vrgabat subiect
iudameta pentie ꝛ testamēti co
mouens illu ei ia adiuati reci ꝛ
dissent sup̄altitudo mortui mitte
tit et aputa[t] mroctu et diuisit
illa q̄ ad vnos ducebat via in
veste ei podis qua ibat totus
cat orbis tract et pntie magna ꝛ
lia m quatuor lapidu ordinib
erat sculptura ꝛ magnificentia tua
i diademate capitis illi erant
scripta hec at cessit q̄ cogitma ꝛ
bat ꝛ hec cogtmuit erat ei sola
tēptatio ire sufficiens impijs at
usq; i nouissimu[m] ira tua supuenit

Detescabat ei ꝛ futura xlv
illoꝝ quo spi tu reuisi essent
ut seduacie ꝛ cu magna solliti ꝛ
tudie p̄mittebat illos cosequebat
pmo actus adhuc ei me mutuq
fm tes luctu ꝛ deploratos ad mou
meta mortuoꝝ alia sibi assup ꝛ
serut cogitatiōm insolentie ꝛ ab
rogantes q̄ acciderat hos tam̄ fugi ꝛ
tiuos p̄sequebant Duabat ei illos
adhuc fine digna necessitas ꝛ hoꝝ

que acciderut comodaꝝ amitte
bant ut que dectut tormētis reple
ret puios et plus tu[a] mirabilit
faceret illi at noua mortis ueneꝝ
ris ex creatura ad subuenē ab
mitio resignabat defunctos pape
tuus ut puer tu custodiretur illesp
ta nubes illoꝝ castra obumbra
bat et eq̄ aqua q̄ an cat ita ap
pariuit arida ꝛ i mari rubro via
sine impedimēto ꝛ cap̄ gramina
de profundo nimio p̄ que oēs mā
tra uenit q̄ tegebat manu tua vide
tes tua mirabilia et monstra
tam̄ equi ei depauere esui ꝛ tam̄
agmē expultauerut magnificentia tue
te dne q̄ labasti eos discordes em
ad huc erat illoꝝ que i incolatu
illoꝝ fra fluebat quadmodū p̄
nacie aialiu p̄duxit ira mustela
et p̄ fluuios eructat multitudine ranaꝝ ascendisse ad vi
derut noua creatura aialiu ut ab
ducti cupida postulauerut ꝙs
epulatione In allocutione ei depin
xerunt illis de mari ortigometr
et vepdes petroꝝ supuenerut
no sine illis que an facta erat
argumet p̄ vnu fluminis iuste
em patiebat sedm suas negotiaꝝ
ptem mutatione hospitalitate
mstituere alios quide ignotos no
recipiebat aduenas alios ad bona
hospites in fructu accipiebant
et no solu hos sed alios quide repp̄tos
cat illoꝝ qm̄ inviti recipiebant
expertos dirui at cu leticia rece
perut hos qui eis ex vsi erat fruc
tus seuissimis afflixere doloribus
percussi sut ad creaturā sicut illi

m ſoribus uſti ai ſubitaneis coo
pti eſſet tenebris omuſquiſq; in
ſtru oſtn ſui quebat Vnſt ci cle
meta du coūtut ſicut i organo
qualitatib ſonꝝ imutat i orna
ſtu ſonu cuſtodiut Vn cria eſt
mai ep rpo certo vſu pt dſtia
ci iaquatica coūtebat i gauſ
erat natacia in cta tnſiebat ig
nbm aq valebat ſup ſua vtute
et aqua exigruetis natuꝝ obli
uiſcebat flame e contrario corrup
tibile aliud no uexauere ctr
nes coambula ciu nec diſſoluebat
illa q facile diſſoluebat ſicut gla
ces bona eſta in oibus ci magſ
m ſtraſti pplm tuu dne i horaſti
i no deſperiſti i oi tpe i oi loco aſſiſ

Explicat liber ſapiēcie

Incipit prologus i ecclīasticū

Multoꝝ nobis i magnoꝝ
p legem i pphetas ali
oſtꝫ qui ſecuti ſue illos
ſapiecia demoſtrauit
in quibus optet laudē iſrahel
doctrine et ſapie causa ꝙ non
ſolū ipos legentes, nece epitos
ſed etia exīnos poſſe i doctos
i ſcribentes doctiſſimos fieī Cuius
meus Ihesus poſtq ſe ampliꝰ
dedit ad diligentiam lectionis
legis et pphetaꝝ i aliox libroꝝ
qui nobis a patribus nris tradita
ſunt voluit et ipe ſcribē aliquid
horū que ad doctrina i ſapiaꝫ
ptinet ut deſiderates diſcipē
et illoꝝ pūi facti magis ma
giſtꝫ attendant aus i cōfirme
tur ad vita legittima horter

ntaꝫ vos venire cū benuolentia
et attentione i ſtudio lectione pace
et venia habere in illis, in quibꝫ
videmur ſequetes ymaginē ſapie
i deſide in uoꝝ ꝓpoſitū ita deſi
cient da hebraica ꝙn tūſlata fu
erint ad alterā ligua nec ſolū
ac hec ſed et ipa lex i pphe ceteriq;
libroꝝ no pua habet differētia
ꝙn mte ſe dicuntur Nam i octauo
i tricēſimo ano tpibus ptolomei
euergetis regis poſtq; uenī in
egiptū i ad multū tpis ibi fuiſſe
inueni libros relictos no pue neq;
cōtēpnende doctrine ſtraq; bonū
et neceſſariū putaui et ipe adhi
bita diligētia i labore mlto pre
tandi iſtu librū et multa vigilia
attuli doctrinā in ſapiecia ut ſpa
cio tpis ad illa que ad finē duat
librū dare illic qui voluerint am mite
dere i diſcere quēadmodū oporteat in
ſtituē mores qui ſecūm lege viue
re poſuerint rectum agere

Incipit liber eccleſiaſticus
quem fecit Ieſus filius Syrach

Omnis sapia Cap p'm
a dno dco & cu illo
fuit semp & ante
cum deliciens / mane
et plinue guttas / & dies seculi
quos dimicauit altitudinem celi
et latitudinem terre et pfundu abissi
quis mensus capiam dei pre
dcte oia quos investigauit / prior
om creata e sapia et intellectus
prudencie ab eudem sonus sapiencie
vm dei in excelsis et ingressus
illius / mandata eterna / radix sa
pie cui reuelata e / & astucias
illius quis agnouit disciplina
sapie cui reuelata e / & multitudo
erudita / & multiplicatom illius ingressus
sus quos / intellexit unus et al
tissimus creator om / ope / & rego
potes et / metuendus nimis sedens
sup thronu illius / & dominans dis
spe creauit illa spu sco / & vidit
et dinumauit / & mensus e / & effudit
illa sup oia opa sua / & sup omem
carne secm datu suu / pbz illa
diligentibus se timor dni glaci
gliacio et leticia / & corona exul
tacois timor dni delectabit cor /
dabit leticia / & gaudiu / & longitu
die dieru electi deu bn cit in
electis et in die dispensois sue
bndicat. Qui scit dei sermonibus
sapie quibus ad appuerit / & visu
diligent eu in visione / & magnitudo
magna laudu suaz / Initiu sapie ti
mor dni et cu fidelibus / & vulua
creatus e et cu electis semi
gradiet. et cu iustis et fidelibus
agnoscit timor dni sue religiosias
religiositas custodiet / & iustificabit cor / & iocunditate / & gaudiu
dabit timenti dnm bn erit / & die
bus benedictionis illius bndicatur
plenitudo sapie timentibus dm / & ple
nitudo a fructibus illius dom
mus illius / implebit a germinatio
nibus / & repleta cubila / & thesauris illius
corona sapie timor dni replens
pacem et salutis fructu / & vidit
& dinumauit deum / & terram / & ad
dona dei quam et / intellectus
prudencie sapia copaauit / et
ylam tenens cu se exaltat / & radix
sapie e timere deu / & tenui ei illius
elegeui / In thesauris sapie in
tellectus et scie religiositas et
exercitatio autem a proferibus sapia
timor dni expellit peccatum / & qui
q sine timore e no potest iustifi
ri / & audia et iracundia illius
subuertio illius et usq in tempus
sustinebit / patiens / & postea
reddet iocunditatis / Donec usq
usq / & tempus absondet labia / & illius
et labia multoz enarrabit sensus
illius / In thesauris sapie sapien
tia autem disciplie exercitatio ad
proximi cultura dei / & filii cogitatus
& sapie / & cogitatio iustitiaz / & dis
putabit tibi illa / & sapia et
disciplia timor dni / & beneplacitu
illi fides et mansuetudo / & ad
implebit thesauros illius / &
ne incredibilis timori dni et ne
accesseris ad illud duplici corde /
nec fluus y poerita / & consilium hom
et no scandalizeris in labijs tuis

attende mi illib ne forte cadas et
addicas me tue mlsonacone
et reuelet deus abscodita tua
et i medio smagoge eliduat te qm
accessisti maligne ad dmm z cor
tuu plenu e dolo et fallacia

Filli accedes ad ſruitute Cap ij
dei ſta in iustitia z ſore et
ſparn uiaz tuaz ad reptacoz Deg
me cor tuu et ſuſtic[illegible]nclia aure
tua et ſuſcipe vā malleus z ne
feſtices in tempus obductoris tuſ
tme ſuſtetacones dei z ddiuge
deo z ſuſtic ut treſtat i nouiſſo
vita tua dme qd tibi applicatu
fuerit accipe et in dolore ſuſtic et
in humilitate tua patiaz habe qm
in igne pbatur aurū z argentū
hoies do receptibiles i camio hu
miacois Crede deo z reciupabit te
et dirige vias tuas et ſpa illuſ
ua timore illius et in illo confide
Metuentes dmm ſuſtinete miaz eg
et ne deflectatis ab illo ne cadatis
Qui timetis dmm credite illi z no
euacuabit merces vra Qui timetis
dmm ſpate i illu et i oblectacone
veniet vobis mia Qui diligitis
timetis dmm diligite illd z illumia
bunt corda vra Expectate filij na
coes hoim et ſcitote qm nullus ſpe
rauit in dno et cofuſus e ſtemanſit
in mandatis eg et derelictus e Aut
quis invocauit illu et despexit eu
Misr pius et miſtors e dns et
delebit in die tribulacois pcti et
ptector e omnibus exercentibus ſe in
veritate Ve duplici corde z labijs
ſceleratis et manib malefacie
tibus et pedibus ſtis ingredienti
duabus viis Ve dissolutis corde qm

no credit deo et ideo no protegent
ab eo Ve ſtis qui pdidert iustitiaz
et qui derelinquerut vias rectas
diuerterut in vias pravas et qui
facient in ſpicit exercit dns Qui ti
met dmm no erit incredibiles vo
luntati z qui diligit illu repletuabit
via illius Qui timent dmm inquirent
que bnplacita ſunt illi z qui dili
gunt eu replebitur lege ipius Qui ti
met dmm custodiet mandata illius
et patiaz ſicut usq ad ſpectaz
aue illius Dicetes ſi pmiaz no egrediem
inicidem in manu dni et no i manu
hoim ſcdm ei magnitudinez ipius
ſic z mia illius tu ipo e Qui timent
dmm ppabunt corda ſua et i conſpectu
illius ſanctificabunt nias ſuas Cap iij

Fili ſapie exaudi iustoz z natis
illoz obedia z dilectio iudicium
pris audite filij dilecta et ſcitote
ite ut ſalui ſitis Deus ei precem
honorauit in filijs et iudicium matris
exquirens firmauit in filios Qui di
ligit deu exaudiabit ppetuo z conuer
tit ſe ab illis et in diebus orois
exaudiet et ſanat q theſaurizat
ita et q honorificat matrez ſua Qui
honorat patrem ſuum iocundabit z filijs
et in die oronis ſue exaudiet Qui
honorat patrem ſuum vita uiuet longe
et q obedit patri refrigerabit matrem
Qui timet dmm honorat parentes et
q[illegible] dnis ſuis quaſi genuerut
in operib z ſmonib z in omni patia honora
patrem tuu ut ſuperueniat tibi bndic
tio a deo et bndictio illius i nouiſſimo
manet Bndictio patris firmat do
mos filiorum Maledictio autem matris eraa
dicat ſubuertita Regentibus i cotue
lia patris tui ne ei tibi glia ſuperflua

bla eni ḡsoz ep ḡpr pribꝫ sui ⁊ de
deꝰ filiꝫ ꝑr ſme ḡsore filii ſuſti
pe ſenecta pris tui ⁊ no cotriſtet
eu in vita illiꝰ et ſi defecat ſenu
vema da illi ⁊ ne ſpnas eu tua
vtute ⁊ſta ei pris no cit ⁊ obliui
one na ꝙ pro mrib reſtituet tibi
bonu et ⁊ iuſticia diſtrabit tibi
ſed in die tribulatoꝝ tm cerabi
tui et ſicut in ſereno glacies ſol
uentur pcta tua ⁊ rua male fac
eſt q̃ relinquit prem et e maledꝯ
a deo q̃ expaſſat matrem ſili ⁊ ma
ſuetudie opa tua pfice ⁊ ſup ḡpm
glam diligerib ꝯuiato magnub
eb ḡſulia te ⁊ obꝫ ⁊ cora deo ⁊ ve
meb gram ſm magna poteria di
ſpliis et ab ḡſulibꝫ ḡſorat ⁊ allaza
te ne queſcab et ſorcora te ne ſc
tatus ſucib ſed que pcepit tibi deꝰ
cogita ſemp et ⁊ pluribꝫ opibus
eub ne ſuerib turioſus ⁊ſto e ei
tibi neceſſariu ea que abſtondita
ſue vide oculis tuis ⁊n ſupvacuis
rebus noli ſcrutari multipliciter
et in plibꝫ opibꝫ eꝝ no cit tibi
plima em ſup ſnſu hom oſtenſa
ſut tibi a multos ei ſupplatat ſuſpi
cio corꝝ et in vanitate detimut ſe
ſub illoꝝ ⁊ cor diuiti malec ḡcebit
in nouiſſio et q̃ amat periculi in illo
pibit ⁊ cor ingredieb duas vias no
ḡcabit ſucceſſus et ꝓuictoꝝ in
illis ſcandalizabit ⁊ cor neq̃ gra
uabitur in doloꝝ ⁊ pcor addici
et ad pectandꝫ ymagoge ſup boꝝ
no cit ſanitas ſrutuꝝ ei pcta
ducabitur in illis ⁊ no intelliget
⁊ cor ſapientib intelligit ⁊ ſapia et
auris boa audiet eu oi cotupta
ſapiaz ḡ apieb cor et intelligibile
abſtrahet ſe a pcab ⁊ i opib iuſ
ticie ſuccurſus ḡcebit ⁊ ygne ardẽ
te ēpingunt aqua ⁊ cladi reſiſtit
pris et deus ꝓſpector eꝝ q̃ redd
gram memimit in poſteꝝ et i tpe
tribus ſui ſuccet firmamtu

⁊ Fili clam pauperib ne deſtrau
deꝰ et oculos tuos ne tranſfi
tab a paupe ⁊ liam eſuriente ne
deſpexis et no exaſperes paupez
in mopia ſua ⁊ cor mopib ne af
fligas et no ꝓtrahas datu an
guſtiati rogacem tribulati ne
abnegab et no auertas faciem tua
ab egeno ⁊ ab mope ne auertas ocu
los tuos ꝓpter ira ⁊ no reliquas
que ẽntibꝫ tibi rek maledicti ira
ledictis em tibi in amaritudie
aie expaudict ꝓcato illiꝰ expau
dict at eu q̃ ſciat illud ⁊ congrega
toꝝ pauperꝫ aſſabilis te ſciato
et preſbitero ḡſulia aiaꝝ tuam
et magnato ḡſulia caput tuu
declia pauperi ſme et ſtricia aure
tua ⁊ redde debitu tuu ⁊ rnde
illi pacifica in mansuetudie libe
eu q̃ iuria patiet de manu ſuꝑbi
et no aride ferab ⁊ aia tua ⁊n iu
dicando eſto pupillis mitoꝝ ut
pr et ꝑ vio matri illoꝝ et eris
tu velud filiꝰ altiſſimi obediens
et miſerebit tui magis q̃ mr ba
pia filiꝫ ſuis vita inſpirat et
ſuſcipit ēpoſtetes ſe et pibit ⁊ via
iuſticie et q̃ illa diligit diligit
vita et qui vigilat ad illa coplex
tent placoꝝ eius q̃ui temperat
illa vita ḡcedituret ⁊ quo intibit
bndicet deus q̃ui ſeruiut ei ob
ſequetes eruit ſto ⁊ cos qui diligt

illa dilegit deus qui audit illa
iudicat gentes et q mtuet illa p-
macbit consilius di crediderit
ei pmacbit et hereditabit illa et
erit m confirmacoe creatur illoz
spm ni teptacoe abulat eu eo et
i pmis elegit eu timore z metu
et placoem inducet sup illu et
truciabit illud in tribulacone
doctrine sue donec teptet eu i cogi-
tacoibus illius et tradat eu illi
et firmabit illud et iter adduz
directu ad illud et letificabit illud
et denudabit abstonsa sua illi et
the eauzabit sup illud straz z rite
lectu iusticie di ad obtenebrauerit
derelinquet eu et tradet eu i ma-
nus inimici sui fili confusa te
pus et deuita a malo p aia tua
no confundar dicit verus est em
confusio adducet pcm et e confusio
adducet gram z gratia Reple
pias faciei tue adipue faciem tuam
n aduse aiaz tua medatiu re
uerecrabis p nom tuu i rasu suo
n retinebis vm in tpe salutis
no abscondas sapiaz tua i decde
eius in lingua ei sapia dinoscit
et sensus i scia doctina i verbo
veritat et firmamentu i opibus
iusticie no contradicas verbo
veritatis vilomo et emendacio
inde meretricis tue confundere
no confundas confitei pcia tua
et ne subiciaris te omi hoi p pcm
Noli resiste contra facie potenti
n conteri cont ictu fluui pro
iusticia agonisare p aia tua et
usq ad morte certa p iusticia et
deus expugnabit p te inimicos
tuos Noli retractus esse i lingua tua
et vtilis z remissus i opibus tuis
Noli esse sicut leo in domo tua
exterre domesticos tuos z oppmes
subiectos tibi Ne sit porrecta ma-
nus tua ad accipiendu z ad dnd callda

Noli attende ad possessiones V
iniquas et ne dixeris est m
sufficies vita michi et p dcm i tpe
vindicte et obductoris Ne sequaris
in fortitudine tua concupiscaz cordis tui
et ne dixeris quo potui a qs me subi-
cit ppter sca mea deus ei vindicabit
iudicabit Ne dixeris peccaui z qd
mi accidit triste altissimus ei est
reddito Ne despiciatu pcor noli esse
sine metu Ne addiciens pcm sup
pcm et ne dicas miseratio dei mag-
na e miletitudini peccoz meoz misere
bit illa ei et ira ab illo cito proxi-
miat et in peccat respiciat ira illius
Non tardes converti ad dnm et ne
differas de die in die Subito em
veniet ira illius et in tpe vindicte
disperdet te Noli amplius esse i diuiciis
iustis no em poterunt in die obduc-
tois et vindicte no ventilet te i occa
ventu et no eat i omez via Dic
ei oia pcor pbat in duplici lingua
esto firmus in via dni et in veritate se-
sus tui et scia et psequat te ibu
pacis et iusticie esto masuetus
ad audiendu vm dei ut intelligas
et cu sapia psentas sensu verum
Dic tibi mastigas crude proxio sin
at sit manus tua sup os tuu ne capi-
aris in vo indisciplinato z confun-
daris honor et gla i pmoe separa
lingua imprudentis subdito e ipse

No appelleris susurro in vita tua
et ligna tua ne rapiaris et confun-
daris Cur sure ait et confusio et pna
et denotatio pessima super bilinguem
susurratorem at odium et inimicitias et
gruchia Justissima pusillus et magnus sibi
obliscet Cui
propter impetum ei et cotruciam
malus superditabit et oib pauor in
vidus et biligwis Ne te eptollat
et cogitatoe aie tue velud taurus
ne forte elidat virtus tua et stulti-
cia et folia tua tomedat et fructus
tuos perdat et reliquatis velud lig-
nu aridum in desmo tua ei nequa
disperdet qm se habz et ingraudu mi-
nuti dnt illu et deducet in sorte in prio
Cum dulce multiplicat aucos et inimi-
gat inimicos et ligna cuchariis
mi bono hoie habudabit Multi pa
cifici sint tibi et consiliarij sit tibi
vnus de mille Si possides aurum in
tepta noe posside ea et ne facile
credas ei tempm est ei amicus
secm tepus suu et no permanebit
in tpe tribulatois est amicus qui co
uertitur ad inimiticia et e amicus
qui odium et rixe pd et conuicia denu
dabit Est at amicus socius mense
et no permanet in die necessitatis
Amicus si permanserit sicut ego erit tibi
quasi coequalis et in domestic
tuis fiducialiter aget Si humilia
uerit se contra te et a facie tua ab
sconderit se Vnanimem habebis
aurora bona Ab inimicis tuis se
parat et ab amicis tuis attende Al
micus fidelis protector fortis qui au
dierit illu inuenit thesaurum Amico
fideli nulla e comparatio et non e dig
na ponderatio auri et argenti contra

bonitate fidei illius Amicus fidelis
medicamentu vite et immortalitatis
et qui metuut dnm recte sentiut illud
Rui recte dnm qui habebit disciplinam
bona ipm secm illu erit nam illius
fili in iuuentute tua excipe doc
trina et usq ad tempus senectus sa
pies Quasi ib qui arat et seminat ac
cede ad illa et sustine bonos fruc
tus illius In ope enim illius egregius
laboriosus et cito edet de genimi
nibus Qua aspa nimium sapienti
indoctis horribilis et non permanebit
illa exercitus Quasi lapidibus asperis
placato erit in illis et non demorabi
tur prae illa Sapia enim doctrine
secm nomen eius e et non multis
e manifesta Quibus ad agnitio
e permanet usq ad conspectum dei Cu
di fili et accipe consiliu intellectus
et ne abicias consiliu meum Inten
pede tuu in compedes illius et in tor
ques illius collu tuum Subjice hu
meru tuum et porta illa et ne exa
cerbes vinculis eius In oi opo tuo
accede ad illa et in oi virtute tua cu
stoa vias eius Investiga illa et
manifestabit tibi et cotiens stude
ne derelinquas ea Inuenisti
ei inveniens requie in ea et conuer
tet tibi in oblectatione et erut tibi co
pedes eius et aptetorium fortitudis
et lorica virtutis et torques illius
et stola glie Decor enim vite erit in
vmbraculis illius alligatura tua salutaris
et stola glie indues ea et corona
congratulatois suponet tibi
Fili si attendis disces ea et si
accommodaueris animu tuu sapies cito
Si inclinaueris aurem tua excipies
doctrina et in disciplinis audies sapies

cib⁹ in mltitudie plbrop prudentia
ta z sapie illop ep rode coniuge
ut omes narratom dei possis au
die z pribia laudie no effugiat
te et si videris sensatu cuigula
ad cur z grudis estuo z illicepte
rat pes tuus cogitatu habe in
preptis dei z mdatis illi⁹ mapic
assidue esto z ipe dabit tibi cor
corrupta sapie dabit tibi

Noli fac mala z no te apphe
dent discede ab iniquo z de
sciet mala abstet no femine
mala z pulas iustitie z no me
teb ea in septuplu Noli quere
ab hoie ducatu neq a rege talie
dra honoris No te iustificet ap
deu qm agnitor cordi e ipe et
penes regem noli iudex velle sapi
enb Noli quere fieri iudex nisi
valeas virtute irrupe in malitias
ne forte exhimescat facie potetis
et ponas scandalu in agilitate
tua No pecues in mltitudie tui
tatis n⁹ te timittat z pplm neglat
ligies duplicia pcta n⁹ et z vno
lo in mumb Noli esse pusillanis
mis in iud tuo exorcizes facere
iam ne despicias Ne dicas in ml
titudie munerii tui meop respi
ciet deus z offente me deo altissio
munera mea suscipiet No irride
ab hoie z in mltitudie aie sue e
ei q humiliat et exaltat curuss
tor deus Noli amare mendacium ad
uersus fratem tuu neq in aliu simili
ter facias Noli velle metiri ome me
dacium assiduitas ei illi⁹ no e bona
Noli vanus esse in mltitudie plbrop
et no iteres vnj in tua oratione No
odetis laboriosa opa z rusticatio
one ab altissio creata No te repu

teb in mltitudie z disciplinatop nic
meto ire ei⁹ no tardabit humilia
valde spm tuu epm vindicta carnis
impij ignis et vmis Noli puidere
z amicu petenti⁹ differa neq frez
tis sm aurora sperneris Noli dis
cede a muliere sensata z bona qua
fortitudo eius z thorc dni Bra cni
vereundie illi⁹ supauerit No ledat
suu in vitute opante neq mice
natu dante aliq sua Seruus fe
catus sit tibi dilectus qui aia tua
ro destruedes illu libertate neq
inope derelinquas illu Decora tibi
sut attende illis et si sue virtia p
seuerit apud te filij tibi sint eru
di illos et cum illos a puericia cor
filie tibi sint sua corpus illaq et
no ostendas hilare facie tua ad
illas Trade filia tua z egisti opus
ferox z thoi sensato da illa uiriliter
si e tibi sedm aliq tua no piciat
illa et odibili no credas te i toto
corde tuo honora prem tuu z gemi
tus matris tue ne obliuiscat me z
mento qm nisi p illos natus no fuis
tes z tribue illis quomo z illi tibi
In tota aia tua time deu z sacdo
tes illi⁹ sanctifica z oi virtute tua dili
ge eu q te fecit et ministros eius ne
derelinquas honora deu ex to aia
tua et thorisma sacerdotes z purga
te cu brachijs da illis pte sicut
mdatu e tibi primicias z purga
cois z de negligentijs tuis purga
te cu paucis Dabis brachioz tuop
et sacrificiu sanctificatois offes bno
mitia storp et paupi porrige ma
nu tua ut psficiat exorciato z bndicto
tua gra dati z cosparsi oib vinctis
et mortuo no phibeas gratia No
deris ploratibus z tepidatoc et cum

lugetibus ambula ¶ Ne te pigeat vi
sita re infirmu qm hoiē ei in dilcatoē
det firmabeis ¶ In omnib opibus
tuis memorā nouissima tua et in
eternu non peccabis Capitm VIII

¶ Noli litigare cu hoie potente ne
forte incidas in manu illi9 ¶ Ne
contendas cu viro loquacē ne forte
congestu construat litē tibi ¶ Multos
em pdidit auro et argentu et usq ad
cor regu extendit et cōtulit ¶ Noli
litigare cu hoie lignato et non struc
ri igne illius ligna ¶ Ne communicet
hoi indocto ne male de progenie tua
loquat ¶ Ne despicias hoiem autem
se a peccato neq; opprobres ei memo
qm omnes in corruptione sumus ¶ Ne spe
nas hoiem in fine senectutis etenim
ex nobis senescit ¶ Noli de mortuo
inimico tuo gaudere scies qm oēs
morimur et in gaudiu volumus
venire ¶ Ne despicias narrationes
prudentu sapientiu et in parabolis eoz
conuersare ¶ Labia pie et disces sapiam
et doctrina intellectus et seruire
magnatis sine querela ¶ Ne te pte
reat narratio seniorum et ex ipsi
dicitur a patribus suis qm ab ipsis
disces intellectu et in tpe necessi
tatis dabis responsu ¶ Ne incedas car
bones peccatoru ardentes eos et ne ce
daris flamma ignis peccatoris illoru
¶ Ne contra faciem stulti confortet ne
sedeat qm insidiator ori tuo ¶ Noli
fenerari hoi fortiori te qm si fenera
ueris qm pditu habe ¶ Ne spondeas
super virtute qm si sponderis qm re
stituere cogita ¶ Ne iudices cont
iudicē qm secm qm dignu est iudi
cat ¶ In audacia ne eas in via ne
forte grauet mala sua et te ipe
cm secm voluntate sua vadit et
frmt in stultitias illi9 pibus ¶ In im
cundo ne facias rixa et in audac
no eas in desertu qm ei nichil e
am illud sagitte et ubi no est adiu
torium elidet te ¶ In fatuus consiliu
no hscas no et potent diligere mp
que eis placet ¶ Coram extraneo
no facias consiliu nescit ei qd pa
riat ¶ Ne oi hoi cor tuu manifestes
ne forte inueniat te gratis scelpat et quasi

Non zelet mulierem Capitm IX
sinus tu ne ostendat super ei
malicia doctrine neq; ¶ Ne des mu
lieri potestate aie tue ne ingrediatur
in virtute tua et confundatur ¶ Ne re
spicias mulierē meretricem ne forte
incidas in laqos illius ¶ In saltatrice
ne assiduus sis nec audias illam
ne forte pereas in efficacia illius Vir
ginē ne respicias ne scandalizeris in
decore illius ¶ Ne des fornicarijs aliq tuā in ullo ne pdas
te et aliq tua et hereditate tua ¶ Noli
circuspicere in vicis ciuitatis nec
obambula in platheis illius ¶ In
facie tua a mulierē compta et ne
circuspicias speciem alienā ppter
speciem mulieris multi perierunt et
ex hoc concupiscentia quasi igne exardes
cit ¶ Omnis mulier que est fornicaria qui
stercus in via ab omnibus conculcabit ¶ Speciem mulieris aliene
multi admirati sunt cōmixtio enim illius quasi igne exardescit
¶ Cum muliere alterius ne sedeas omno
nec accumbas ei ex uno scypho bibitu et
no altericeris ei ne forte declinet cor tuum in illa et in amore ne
forte decidas cor tuum in illa et plaga
ne tua labatur in perditione ¶ Ne de
reliquas amicu antiquu nouus enim
non est similis illi ¶ Vinu nouu amicus

nou⁹ vetꝰ cãscat et cu ſuauitate bi
bꝫ illud ⁊ lo zelꝫ glam ⁊ opes
ꝓdris no ci ſtib q futua ſit il
lius ſubſio ⁊ lo placeat tibi m
uria iuſtoꝝ ſcis qm uſq; ad m
ſerꝫ no placabit ipi ⁊ longe ab
esto ab hoie ꝓtate ſpite occidi
et no ſuſpicabꝭ tiore mortꝭ et
ſi accꝫſꝫ ad illꝫ noli aliquid
omittꝫ ne ſorte auferat vitu
lu ⁊ ꝛmuione mortꝭ ſcito qm
m medio laqoꝝ ingredior ⁊ ſup
doleꝫ arma ambulabis ſm
ſtutꝫ tua cauꝫ te a pedꝫ tuo et
cu ſapientib ⁊ ꝑdꝫ tib tractꝫ ri
ri uſti ſint tibi cotinue ⁊ ri tioze
dꝫ ſit tibi gladꝫ et ſi ſenſu ſit ꝫ
cogitatꝰ dei et oꝝ narratꝰ tua
⁊ ꝓceptꝫ altiſſimi in manu artꝰ
ſiu opꝰ laudabit⁹ et ꝑceptꝫ
ꝑpli in ſapia ſmoib ſui in ſenſu
vꝝ ſeniozꝫ vm terribilis ē in
ciuitate ſua ſo ligꝰoſꝰ ⁊ teme
rarius ⁊ ſo ſuo debilis erit
Vdeꝫ ſapies iudicabit ꝑplm ſuu
et principatus ſenſati ſtabilis
erit ⁊ dñi iudicꝫ ꝑplis ⁊ miſteri
cuꝫ et qualiꝫ rector ciuitatis
talis ſit ⁊ ca ꝓpo miſpues
ꝑdet ꝑplm ſuu et ciuitates iha
bitabit ꝓ ſenſum prudꝫ in ma
nu dei ſtabit ⁊ ꝛc et ꝙcerabilis
oꝝ iniquitas gentiu et vtile rec
tore in tepꝭ ſuſtitabit ſup illa
in manu dei ſtabit hoꝝ et ſup fa
cie ſtribꝫ imponet hore ſuu dꝫ
iuriꝫ ꝓpoi ne memineꝝ ⁊ miſeꝝ
agat⁹ in opꝫ iuriꝫ ⁊ debilis
coꝝ deo ⁊ hoibꝰ ē ſuꝑbia et ꝙce
rabilis oꝝ iniquitas gentiu ⁊ regꝫ
a gente in gentē tꝝſferꝫ ꝓter i
uſticias et iurias et contuelias et
diuſos dolos ⁊ quid ad mich ſt
ſacꝫeſtus ⁊ quid ſuꝑbit cin ⁊ cinis
⁊ mich ē in⁹ quib⁹ ꝙ amat ꝓcaꝝ
ſpite cm cinꝫ ſua venale ⁊ ſ qm in
vita ſua ꝓicat in tima ſua ⁊ omib
poteꝫ⁹ breuis vita ⁊ lagꝫor ꝑlixi
or ꝙuat medicu breue lagꝫore
ꝑcidit medicus ſic et rex hodie ē
et cras moꝫet⁹ ⁊ tu ci moꝫiet⁹
ſo q̄ dum viuis ſu hereditabit ſer
pentes et beſtias et vmes ⁊ initiu
ſuꝑbie hoꝝ apoſtatꝫe a deo qm
ab eo q̄ fecit illu receſſit cor eius
qm initiu ꝑcti ē oꝝ ſuꝑbia ⁊ qui
tenuerit illa adimplebit⁹ male
dictis et ſubuꝫtet⁹ in fine ꝓtrit eo
ſponſaut dns conuictus malorꝝ
et deſtruxit eos uſq; ⁊ fine de
deꝫ diuꝫi ſuꝑboꝝ deſtruxit deus
et ſedē fecit mites p eos radices
gentiu ſuꝑbaꝝ arreſcrit deus et
plantauit humiles eo ꝛpis gentibꝰ
terras gentiu cultꝫ dns ⁊ ꝑdidit
eas uſq; ad fundamentu ⁊ arefecit
eo ꝛpis ⁊ diſſꝑdidit illos ⁊ ceſſauit
fecit memoria eoꝝ a terra ⁊ ꝑdidit de
memoria ſuꝑboꝝ et reliquit me
ria humilium ſenſu vno ē creata hoi
bus ſuꝑbia neq; natiuitas natoꝝ
mulieꝝ ⁊ semen hoim honorabitur
hoc quod timet deu ben⁹ at hoc cohō
rabit⁹ quod ꝓcipit mandata dñi in
medio ſtruꝫe rector illoꝝ in honoꝝ
et q timet deu erit in oculis illius
ſicꝫ diuitu honoratoꝝ et pauperꝫ
timor dei ē et timor dei ē no deſpice
hominem iuſtu pauperem ⁊ no magn
ſtare virum peccatorem diuitem

magnus e iudex et potes e illoz
et no e maior illo q̃ fuit dñs de
us sensato libẽ fruct ⁊ vñr pru-
dens et disciplinatꝰ no minua-
bit conceptus et insanus no hono-
rabit Noli te extollẽ in facendo
ope tuo et noli auctari ⁊ tribue
a gustie melior e q̃ putatur ⁊ ha-
bundat ⁊ oibus q̃ dat gratꝰ ⁊ eget
pat filii in malicia sua alig
tua ⁊ da illi honorẽ secm meritũ
suũ spectante in alig sua q̃ iusti-
ficabit et qui honorificabit egro
norate alig sua pauꝑ gratur p
disciplina et p timorẽ suũ ⁊ est
ego q̃ honorificatur ꝑ pe stam sua
dñi ad gratur in pauptate spũto
magis in stia et q̃ gloriatur in
substancia pauptatis in vexatur
alpia iustia ti expauit caput
caput illius ⁊ in medio magi-
natoꝝ cogẽ illud facit Non
laudes virtutẽ in spe sua nec ꝑ-
nas honores in visu suo Breuib
⁊ volatilibꝫ e apis et in ictu dul-
cedinis habz fructus illig in vesti-
tu ne gletris vmq̃ nr in die ego
trib tui net expollaib qñ in mitti
bilia opa altissimi soliꝫ ⁊ glo-
sa et absconsa et ⁊ visa opa il-
lius Multi tirãm sedert in thro-
no et insuspitabilis ptat diade
ma Multi potentes oppꝫ ſ valid
de et gloſi traditi sue in manus
alteri tu ꝑtiusq̃ interrogẽs ne
vituperes quicq̃ et tu interroganꝫ
corripe iuste ꝑtiusq̃ audias
ne rideas vir et in medio seniorꝫ
ne addicias loqui De ea re q̃ te
no molestat ne contristet et in iu-
dicio peccatoꝝ no coassias fili ne
⁊ multiꝫ sint actus tui et si diues
fuis no cibꝫ tm munis a delicto
Qui em scrutꝰ fuit no appro-
bes et no effugies si peccatis
dest ego laborab ⁊ festimab ⁊ dolen
impius ⁊ tato magis no habi-
dabit dest ego mactabus egenꝫ
recuperatoe plus dñicies ⁊ drute
⁊ habundab pauptate ⁊ oculꝰ dñi
respicit illu in bono ⁊ erexit illu
ab humilitate spiꝫ et exaltauit
caput eius et mirati sut in illo
multi ⁊ honorauerũt deũ Bona et
mala vita et mors pauptas et
honestas a deo sut Sapia ⁊ disci-
plina et scia legis apud dñm dilec-
tio et vie bonoꝝ apud dñm Er-
ror et tenebre peccatoribꝫ odiosa
sut dñi ad exultant in malo con-
scient ⁊ malis Pacio dñi pma-
net iustis et p̃fectus illig suauis
suis habebit me tnu est q̃ lotu
pletat q̃re agendo et hoc ꝑ-
medios illius in eo q̃ diat ve-
reque m et nuc maduabo de
bonis meis solis et nescit q̃ ipe
pteat et morbꝰ appiquat ⁊ reli-
quat ora alijs et moriat Ora
in testamto tuo et in illo colloqre
et in ope madatoꝝ tuoꝝ vetusta
Re manebis in oribus patꝝ illo
fide at in deo et mane in loco tuo
Facile e em in oculis dñi subito
honestare pauperem ⁊ in dito dñi
in mercede iusti festinat et in gloꝛe
velocit pressus illig fructificat
Re dicas quid est in op̃ et que

crut ep̃ hoc hoa Redias suffi-
ene sui et quid ep hoc pessima
bor in die honorp ne memor sis
malorp et in die malorp ne memor
sis honorp qm facile e coram de
i die obitus retribuet vnicuiq; sm̃
vias suas i malicia hoc obliuio
ne facit hupie magne et i fic ho
mis denudatio operis illig ante
morte ne laudes horem quoq;
qm in filijs suis cognoscit vir
no omes horas induitas i domi
tua milte ei sup insidie dolosi/
Sicut ei eructat priordia fetam
au et sicut pdix mduit i cauca
t ut capa i laqueu sic i cor su
pbox et sicut ppetator videt ca
sus proximi sui bona ei i mala co
ditens insidiat et i electis spon
macula Sl scintilla vna auget
ignis et ab vno doloso augetur
sanguis ho ei parat sanguinem insi
diatur Sl attende go tibi a pestifero
fabricat ei mala ne forte i ducat
sup te subsannatoem i petuu Sd
mitte ad te alienigena i subuer
tet te in turbie et abalienabit
te a vijs propijs/ Caplm xm
Sl hisectis scito au fcedo et
cit gra homis tuis milta Be
ne fac iusto et invenies retributoz
magna et si no ab ipo certe a deo
no e ei bn q assiduus e in malis
et clam no dantis sm et altissimo
odio habet peccores et impijs e
peccatibus Da misericordi i ne susti
pies pctore et impijs i peccatibus
reddet vindicta custodies eos in
die vindicte Da bono et no reci
pies pctore/ bn fac humili et non
dedis impio p̃hibe panes
illi dad ne i pijs potetor te pietas
duplicia mala inferes i oibus bois
que tuis pietas illi qm i altissimo odio
et peccores i pijs reddet vindicta
Sl agriosc̃etur in bois amicus
et no absc̃odet in malis inimicus
In bois viri inimici illius i tristicia
et i malicia illius auct agnitus est
Sl credas inimico tuo i ethnu sicut
cum erametu eruginat nequicia
illius et si humiliatus vadat curuus
abice animam tuam i custodi te ab illo
Sl statuas illud penes te nec pedat
ad dexteta tua ne douersus stet in
loco tuo ne forte dolosus i locu tuu
ingrat cathedra tua et i nouissimo
cognoscat verba mea et i sermonibus
meis stimulis tuis medebit
intentatis a sapete prudens i oibus
qui appiant bestijs et q comitatur
cu viro iniquo et obuolutus est
in peccatis eius Vna hora tecu pmane
bit si at declinauit no supportabit
In labijs suis indulcoat inimicus
et m corde suo insidiat ut submidat
te in foueam In oculis suis lacri
mat inimicus et si inuenerit tpm
no satiabit sanguine Si incenerit
tibi mala invenies cu illic porem
In oculis suis lachrimat inimicus
et qi adiuuas suffodiet plantas
tuas Caput suu mouebit i plau
debit manu et multa susurrando
commutabit vultu suu/ Cap xm
Qui tetigerit picem inquinabitur
ab ea et q comunicauit superbo
induet superbia ponduo sup se tol
let q honesti se comunicat i di
cioi te ne forte ruinis eius comuniabt

actibus adolla dñi q colliserit
confriget. Iuuc iuste egit q stre-
mebit paup at lesus tacebit. Si
langitus fuerit assuet te q si non
habuis dereliquet te. Si habes
conuiuet tecu et euacuabit te
et ipe no dolebit sup te. Si necess
sal illi sus supplatabit te q sub
uidens spem dabit narrab tibi
ona boa q dicat. Struid opus e tibi
et confundet te. Tabis suis donec
te exprimamat bis et ter. q ino
uissimo deridet te. Postea vidb
delinquet te et caput suu mouc
bit ad te. Inuliad deo q expectu
manus eg. Attende ne seductus
in stultitia huliebis. Noli ee huli
in sapia tua ne humiliatus i stulti
tia seducaris. Adductus a pote
ciore discede ex hoc ei. magis te
adducabit. Ne impbus sis ne ipi
gaud et ne loget sis ab eo ne cau
i obliuione. Ne rettineab ex equo
loqui cu illo. n. credas multis vis
illis. Ho multa ei loquela tepidabit
te et subridens inducabit te
de absconditis tuis. Immittis mo
illuc et confundabit va tua. q no pt
de malicia. Et de vitulis. Caue
tibi. q attende diligenter auditui tuo
qm cu subuisioe tua ambulabis. Au
dies va tibi qi in sopmis vide. q vi
gilabis. Omi vita tua dilige deu
et nuota illu. q salute tua. Qui qual
diligit sile sibi. sic. q oib ho. q prom sibi
dies caro ad silem sibi conuertetur
et oib ho. simili sui sociabit. Bi
aut coicat lupis agno aliqs sic
pccor iusto. Duc comunicato sto
homi ad canem aut que pars
bona diuitis ad paupem. Venato

leomis onager in heremo sic pasua
diuitis sut paupes. Et sicut abho
minato e superbo humilitas sic exec
cio diuitis e paup. Iuuc comoto
confirmat. ab amicis suis humilis
at cu a tridie expellitur. q a notis

Diuiti deepto milti recuperatores
locutus e supba. q iustificauerut
illu. humilis deceptus e. mstup. q ar
guitur. Locutus e. sensate et no
e ei datus locus. Iuuc locutus
e et omes tacuere. q vm illi sup
ad nubes pduxet. Paup locutus
e et dicut. Struis e hic. q si offen
deris subtrent illu. Bona e sba
cui no e prem in coscia. q necessia
pauptas. q de impij. Cor homis
immutat facie illius siue. q bo siue
i malo. Vestigiu cordis boni. q facc
bonis difficile mucro. q cu labore

Beatus vir q no est. Exmi
lapsus vo ex de suo et non
est stimulatus in tristicia delicti
felix q no habuit animi. Estricta
et no excidit a spe sua. Vis cu
pido et tenaci sine. rone e. Sba
et hoi liuido ad quid aurum. Qui
adiat ex alio suo iuste. Aliis co
gregat et. q bona. Alii aliis luxo
uriabit. Qui sibi necis e. cui alio
bonus de et no iocundabit. q bonis
suis. Qui sibi inuidet. Nichil est
illo nequius et. Set e. reddit. ma
licie illius. Set si bn sciat. ignorat.
et no. Volet facit. q. Nouissimo
manifestat malicia sua. Nequia
e oculus liuidi. q. aduertit faciem
q despicies alios sua. Insaciabilis
oculus cupidi. q pte. inigitat. et
no saciabit. donec consumat. iuste
ticia. Irrefrenes alios sua. Qui

malis ad mala et no saciabitur
panc indiget et i tristicia cibi sup
mesam sua stulti si scis bn stat tecu
et deo dignis oblatoes offert the
mor esto qm mors no tardat et
testamentu mi scroz quod dcmo
stratu e tibi de testamento et stuq
mudi morte morieris Ante morte
bn fac amico tuo z secm vires tuas
et porrige da pauperi et de stau
dcrib a deo bono et pticla dici boi
no te pteat Mone alios reliquos
dolores et labores tuos In diuisio
sortis da et accipe z iustificari aut
tua cm obitu tuu operare iustica
qm no e apud mferos inuenire ci
bu Dies tuos sicut semu vetustet
et sicut folia fructificas ab eis abo
viridi alia gnant z alia deiciunt
sic gnatio carnis z sanguis alia
finitur et alia nascitur q me
pus corruptibile in fine deficiet
et q illud operatur ibit cu illo z o
pus eius iustificabit z q operat
illud honorabitur in illo Beatus
vir q in sapia moabit z q iusti
meditabitur et in sensu cogitab
cir tuspectum dei et ipe cogitat
vias illius i corde suo et i abscon
ditis illius intelliget Vade pg illud
qi investigator et i viis illius con
sistes et ipe respicit p fenestras il
lius et i iaminis eius audiet et ui
quiescit in domu illius et i pieti
bus illius figes palu et tatuet ca
sula sua ad manus illius et requi
ent in casula illius boa p cui
et tatuet filios suos sub tegmine
illius et sub ramis illius morabit
et teget sub tegmine illius a feruo
et in gla eius requiescet

Cxv

Qui tict deu faciet bon et qui
cotinet e iustitie apphendet

illa et obuiabit illi qi me honorifica
tu et qi inclinat a iugitate suscipiet
illu et firmabit in illo z no flectet
Cibabit illu panc vite et intellectus
et aq sapie salutaris potabit illu
z firmabit in illo z non flectetur
et cotinebit illu z no confundet
et exaltabit illu apud proximos suos
et in medio ecclie aperiet os eius
et adimplebit illu spu sapie z intel
lectus et stola glie vestiet illu Gau
dium et exultatoz thesaurizabit
sup illu et nome etnu hereditabit
illu Honores stulti no apphendet ea
et honores sensati obuiabunt illi Ho
nores stulti no videbunt ea longe
em abest a superbia z dolo Viri me
daces no erunt illi q mendaces et viri
ueraces inuenient in illa z sicut ves
tebit usq ad inspectum dei Non
e speciosa laus i de proximis qz no
e a dno missus qm a deo prefectus e
sapia Sapiencie em dei astabit laus
et i de fideli habitabit z creator
dabit ea illi Sto spu dei p deu abest
quic em edit ne scientib Sto dicas
ille me replanauit Sto ei necessari
sunt ei homines impii Time creatu
metu erroris odit dns z no cit
amabile timentibus deu Deus abimi
cio constituit hominem et religit illu
i mansionem suam dixit mandata
et precepta sua Si volueris mandata
conseruare conseruabunt et i petuu
fidem placitam facere Apposui tibi
aquam et ignem ad quod volueris por
rige manum tuam Ante homines vita
et mors bonum z malum quod pla
cuerit ei dabitur illi qm multa su
pra dei z fortis in potestate z videns
omnia sine misericordia Sapiens dum ad

timetes eu et ipe agnoscit omem
opam suos. Nemi mandat impie age
et nemi dedit spacu petendi. Non
em concupiscit multitudo filiorum
infidelium et imutilium. Cap xvi

De iocundis filiis impiis si
multiplicent. no oblectes eis sup
eos si non timor dei in illis. Non
credas vite eorum et ne respexeris
in labores eoz. Melior est unus timens
deum q̄ mille filii impii. Et melius est
mori sine filijs q̄ relinquere filios im
pios. Ab uno consulto habitabit
civitas et a tribus inhabitatis deserta
multa alia vidit oculus meus
et fortiora horum audivit auris mea.
In synagoga peccatorum exardebit
ignis et in gente incredibili exar
descet ira. Non placuerunt gigantes
sibi a quibusdam principibus qui deside
rii fuit confidentes sue virtuti et no
pepercit pegmaceis eorum deus sed
percussit eos et expectatus est illos pro
superbia eorum. Non misertus est eius
genti tote pariter et extollentes se
in suis penis. Et sicut exercita mi
lia peditum que congregata sunt in duri
cia cordis sui. Et si unus fuisset ceteri
tatis miretur si fuisset inmunis. Ita
est et ira et illorum potens est exporta
tio et effundens ira sicut misericordia
sua. Et iuxta conceptum illius horis sic
opa sua iudicat. No effugiet in
rapina predo. et no retardabit
sufferentia diu illam facient. Et
ma faciet locum omni cuique secundum me
ritum operis sui. Et secundum intellectum
peruersorum illius. Non dicas a deo
abscondar et ex excelso quis mei
memorabit. In populo magno non ag
noscar. Quis est enim anima mea. Tam
immensa creatura. Ecce celum et celi celi

nium dicez ⁊ tpt dedit illi ⁊ dedit illi
ptate cozꝝ que fuit sup tra ꝓposuit
tuere illuꝫ sup omeꝫ carne ⁊ dmatꝫ
e hestitup ⁊ vola tuli ⁊ exa tex ipo
adiutoziu filie pbi coplui ⁊ lignui
⁊ oculoꝫ et aures ⁊ cor dedit illuꝫ
ep cognitandi ⁊ disciplia intellectus
replent eos ⁊ reaut illic fructu
spus ⁊ sensu replent cor illoꝝ
et mala et bona ostendit illuꝫ posuit
oculu xpoz sup cordi xpoz ostendit
illis magnalia operꝫ suoz ut nos
sanctificetis eius laudet ⁊ glari in
mabilibus illiꝰ ut magnalia ei
et operꝫ eius ⁊ dedit illis disci
plina et legē vite hēdita illos
testametu etnu constituit ad
illis et iustitia et iudicia sua os
tendit eis ⁊ magnalia honoris
eius audiuit oculi eoꝝ ⁊ hore vocis
audierunt aures illoꝝ ⁊ dixit ill
attendite ab omi iniquo ⁊ ma
daut illis ut nō tradat de ꝓpio suo
vie illoꝝ tota illo fuit ⁊ no fuit
absconse ab oculis xpi sed in ma
gna gente ꝓposuit rectore et
pe dc ⁊ sel sta e manifesta et ora
opa illoꝝ velud sol in conspectu dei
et oculi eius sine mtō misit ispi
ritu in vias eoꝝ ⁊ no fuit absco
sa testimeta p mi qtalē eoꝝ et
ois mistrio eoꝝ in conspectu dei
dilectissima viri qi sacrulū tu ipe et
gram hoīs qi pupilla cōpunxit
et postea resurget et retribuet
illis retributione vnicuiq; ⁊ caput
xpi et docuit ⁊ instituit pbr tre
p terre tribus ad dedit mdā iustitie
et confirmauit desiderū ⁊ iustificare
⁊ estimauit illis sorte veritatis
et ducit ad dñm ⁊ reliquit ꝑcta tua
ꝑcatā fatue dñe ⁊ mirifice offen

dicula ⁊ redite ad dñm ⁊ dicite ab mi
nuat tua et mihi odito eqtē
com et cognosce iustitias ⁊ iudi
cia dei et sta in sorte ꝓpositionis
et ordinis altissimi dei ⁊ in partes
vade sca sci tui vivis ⁊ da tribus
confessionem deo ⁊ no demodetur in
errore impioꝝ ⁊ ante mortē confite
amortuo quasi michil pereat con
fessio ⁊ confitebeis vivens vivus
et sanus confitebis ⁊ laudabis
deū et glabis in misericordiis illiꝰ
⁊ tua magna mā dei ⁊ ꝑticipes
illius cōtentibus ad se hec em
oia possiut ee in hoibus qm no e
mortalis silius hoīs et ⁊ vanitate
malicie placuerunt ⁊ quid lucidius
sole et hic deficiet aut qd necessa
ꝑ qd cognita ⁊ abꝰ sagivis ⁊ exhor
arguctur ⁊ virtute alia tudis celi
ipe cōspicit ⁊ ob hoīes ⁊ tra ⁊ cmia
vi vivut nec mi ⁊ aut ⁊ xvm
oia sml deus solius iustus
cabitur et manet ⁊ inclinabit regē
mi et tu ⁊ quib sufficiet enarrare
opa illius ⁊ quis ei ⁊ vestigabit
magnalia eius ⁊ virtute at mag
nitudis eius qꝰ enumerabit aut
quis adiiciet enarrare miam eq
no e minuere atꝰ adiicere nō est
inuenire magnalia dei ⁊ tu cōsu
mabit hō tuc ⁊ incipiet et tu quiescet
tuc operabit ⁊ quid est hō et q e gra
eq et quid e bonū aut quid nequā
illius ⁊ si⁹ dicez hoīm ut multū
centū tm si gutte aq maris depu
tati sunt et sicut calculus arene
sic exiguū tm in die cui ꝓpter
hoc pacies e deus ⁊ illis ⁊ effundet
sup illos miam sua ⁊ vidit ꝓfun
dione cordis illoꝝ qm mala e et
cognouit sibi⁹ione illoꝝ qm nequā e

¶ Confessio

Deo adiplcuit ꝓpiciatꝰ ꝯ suam
in illis et ostendit illis viam ꝯtatꝭ
visitato ſoꝛib ciꝛcaqꝫ ꝯmſſuꝝ mia
ad dm ſup omiꝫ carne ſuam miꝫ
habet docet et erudit ꝙ pastoꝛ
gregē ſuū mīstriat ꝙ capiēs doc
trina mīstrioꝝ ꝛ qui ſeſtinat
iudicijs eius ſtili in coꝛb no des
ꝓrta et in oi dato ne des ſtriam
vi mali ōne ardoꝛ ꝛefrigerabit
vob dic et vm mchi ꝙ datuꝫ fo
ne ecce vm ſup datu bonū ꝺeꝰ
vtruꝫ au hoīe iuſtificato ꝺtul
tus acriter mꝑcrabit ꝛ datu ꝛ
diſcipliati tabeſcē faciet oculos
tm iudicū pzca iuſtica tibi et
amicꝰ loquaris diſce tm lagiuo ꝛ
re adhibe medicina et am iudicū
mīrroga te rpm et ꝛ coſſpu dei ꝛ
vocē ꝓpiciatꝰ ꝯ tm lagivozem
ſuſtiū te et ꝛ tpe mſirmitatis
tue oſtende conuerſacōm tuam
no impediaꝫ oratoꝛ ſp et no ve ꝛ
reaꝫ iuſtꝰ ad mortē iuſtificabi
ſe qm mīcēs dei mact mctnu
tm otonc ꝓpara aiaꝫ tua et
noli eſſe ꝙ ſi tpe ꝙ teptat deū ne ꝛ
mto nre m die coſolatoꝝ ꝛ tpe ꝛ
retributoꝝ m coſſatōe ſtiaꝫ
ꝛ mento pauptatꝭ m tpe ſtabun ꝛ
dacie et neceſſitate pauptatis
in die diuicias tm mane iuſtꝰ ad
veſpez ꝛmutabit tepus hoc et
hoc oia citata oculis dei ho ſa ꝛ
pies in oibus metuit ꝛ ꝛ dicꝫ
delictoꝝ attendit ab inertia ꝺis
aſtutus agnoſcit ſapiaꝫ et ꝛ uēi ꝛ
enti ca dabit coſeſſioꝝ ꝺeſati
ꝛ vib et ipi ſapiēter egerit ꝛ in ꝛ
tellegetur veritatē et iuſtitia
et mploauerit ꝓuerbia ꝛ iudicia
ꝓ poſt coꝛupias tuas no eas et
a voluptate tua aute te ꝺi pſtra
tie tue coꝛupias eius faciet te
ꝛ gaudiū mīmias tuis ꝺo obla
terib in turbis nr ꝛ modicas aſſi
dua ci e cōmiſſio ꝛ illoꝝ ꝺ reſurge
mediocris m oꝛatoꝛe ep ſenod
et no e tibi michil m ſaculo ſcib
cm mvidus aie tue ꝙ Cap xix
Qui deꝛatur ebriosus no lo
cupletabit et ꝙ ſpnit mo
dica paulata deadet ꝺmu et
mlieres apostatas faciut ſapi
tes et arguue ſenſatos ꝛ ꝙ ſe
iugrit fornicatoꝝ ide ncꝫ ꝺu
tredo et vmes hēditabit ꝺeꝰ
et eptollet m exemplu mal
et tollet ꝺ nuo aia eius ꝙ ꝺu
tredit cito leuis corde e ꝛ mor
bitur et ꝙ delinquit ꝛ aiaꝫ ſua m
ſup habebit ꝙ qui gaudꝫ mꝰ
tate ꝺnotabit et ꝙ odit coꝛrec
tom minuet vita et ꝙ odit lo
quacitate eptuguit malicia
ꝺ cui pcrnat m aiaꝫ ſua no pcm
tebit et ꝙ rocudatur ꝛ malicia
ꝺnotabitur ne iteres vm dicꝫ
et ncꝫ et no minorabis ꝛ hoc
et mīmico noli narrare ſenſu
tuū et ſi e tibi delictu noli ꝺnu
dare audiet ci te ꝛ custodiet te ꝙ
deſendens pcm odiet te ꝛ pie audi
tibi ſemp ꝛ audiſti vm adiuua ꝓ
mū tuū comouebitur ni te fidens
qm no te diſtrupet ꝛ facie vbi
pturiet ſtatuꝫ taqꝫ gemitꝰ ꝓtꝰ
inſtruit ſagitta mſixa femo
ꝛis cm ſic vm m coꝛde ſtulti
ꝛ corripe acu ne forte mittepat
et dicat no ſcia aut ſi ſcierit ne
iterꝫ addat facere ꝛ corripe ꝓm
ne forte no dixerit ꝛ ſi dixerit

ne forte ibet Corripe aiam spe
ci fit comissio et no omi verbo
credas Est q habit lignu sua sd
non, ep aio Deus e ei q no deli
quit ri lignu sua Corripe prop
mtu amic comincib 2 da locu tio
ei altissimi quia ois sapia tior
Dei est m illa time Deu 21 ois sa
pia disposito legis 2 no e sapia
negcie disciplia 2 no e cogitatus
onis pdoz prudcia e 2 prude
tie negcia et 2 ipa expectato Et
e misipias q minuit sapia Sili
or est ho q deficit sapia 2 defici
ns sensu m tiore ip q habundat
sensu et trisgreditur legis altis
smi Est solercia dia 2 ipa im
pua et e q emittit vm textu
narrat veritate Est q negter
se humiliat et introra eq plena st
dolo Et e iustus q se mmis sub
mittit a multa humilitate Et est
iustus q iliat facie et fingit no
vid se quod ignoratu e Et si
ab abscillitate vicin vetet pec
cat si invenit tempus malefa
ciendi malefacit et ip visu agn
noscit vir et ab oculis facies agn
noscit sensatus Admictus cor
pis et risus dentiu et ingressu ho
mis emittat de illo Est corrup
cio mendacio m ira tortuosi et
e iudiciu quod no pbatur de ho
e tacet 2 ipe e prudes Cap xx

Melius bonu e arguc q musa
et cosurgente m deor no pro
sibere Locupia spadois deuir
gauit uiteula sic q facit p vm
iudiciu iniquu dnua bonu est
corruptu malestat priam sic ei

effugies voluptatu pam Est tu
tenis q mveitur sapies et e odibi
lis q prop e ad loquendu Est at
tacet no habes sensu loqle 2 est
tacet scies tepus apti tpis ho
sapies tacebit usq ad tepus Las
ciu) at et iprudens no puabit
tempus Qui multe vitatur vis
ledit aiaz sua Est q ptate sibi as
sumit iuste odietur Est pressio
in malis viro indisciplinato et
e invetio in detrimentu Est datu
quod no est vtile et e datu mug
retribuco duplex Est ppt glam
minoratio et e q ab humilitate sua
leuabit caput Est q multa rediat
modico pio et restitues ea sep
tuplu Sapies in tis semp anima
lem facit / gratie ut saciori
effundetur Datus mspietis non
erit vtilis tibi oculi et illuq scpte
placet sut Sapia dabit 2 multa
sperabit et apcis orb illis sta
matio e Hodie fenerator qb 2 eb
eppetit et humor ho odibilis statu
no erit amicus et no erit gratia
bonis illius Qui em edit pane
illius falsi ligue sut Rudiens
et quati deridebut eu Necss em
quod habendu erit directo sensu
distribuit similit 2 quod no erit
humilitatu lapsus falsi ligue qui q m
pauimento rudes sic casus malor
festimater venet ho dcharis qui
fabula vana et 1 erit disciplia tor
assidua erit ho ad statu reputatur
pabola no ei dicit illa in tpe suo
Est q vetat pmopia peccatoz et
m requie sua stimlabit Est qui
perdet aiaz sua p rapsione et ab

imprudetis ꝑsonu ꝑdt ea dest q
p confusione ꝑmittit auꝝ suo et
lucrituꝫ ei mimai gratis
Reprehensu ncqua m hoc mendaui
et m de indisciplinatoꝝ assidue cit
Pocior e sm q assiduitas viri me
Dacab ꝑdictoꝝ em ad amb hꝫ dita
but Mores hom medicaui sme ho
re et confusio illoꝝ ad ꝓb sme mi
missio Sapies in vbis ꝑduat se
ꝑm et ho prudes placebit magna
tib Qui opat t̃ra sua exaltabit
actui frugu et q opatur iustitiaꝫ
ipe exaltabit Qui vb placet mg̃
natib effugiet iniquitate Hoc
ma et dona exorcizat oculos iu
dicu et q̃ mutuꝫ in de nutrit cor
reprimes coꝝ Sapia absconsa
et thesaurꝫ reconditis que vtilitas
Vtriusq melior e q relat ssipie
cia stulti q̃ ho q abstondt sapiaꝫ sua
Fili pectasti ne addicias (xxi)
itoꝝ sed et de ꝑsentib dꝫ ꝑtad
uit tibi Dittant t̃ra Quasi a facie
colubri fuge ꝑm ꝓta et si accesꝫ
serib ad illa sustipiet te Dentes
leonis dentes eius minacientes
ac ab hom Qui quasi rumpsa his
acuta ois mistas plage illius
no e semitas Qui burgat et in
iuric annullabit sbam et dom
q̃ mimis locuples e annullabit
superbia sic sba superbi eradicabit
De pcatio pauper exo de usq ad
aures pueret dei et iudicium sest
timato adducet illi Qui odit
concepiscꝫ vestigiu e prioris
et q̃ tiet deu coulit ad coꝝ suu
Rotus a loge poter ligna au
daci et sensatus frit labi se ab
illo Qui edificat domu suam
impendns alicui q̃ colligit lapi
des in hyeme Stuppa collecta sua
goga peccatu et tosta illoꝝ
flamma ignis Via pectatoꝝ con
pauata lapidibus et in sme
illoꝝ inferi et tenebre et pene
Qui custodiet iustitia cor recti
sensu eius Coquato tioꝝ de
sapia et sensus no eruditoꝝ
q no e sapies in bono Est inue
nsipia q̃ habundat i malo et no
e sensus Vbi no e amaritudo
Vena sapientis tacit inundatio
habundabit et capitu illi sicut
fons ante permanet Cor fatui q̃
vas contractu et omes sapientia
no tebit Verbu sapies quod audi
audiet luxuriosus et displicabit illi
et piciet illud post dorsu suu
Narrato fatui quasi garrina in
via ina in labis sensati suscitur
gra de prudentis quaret i ecclia
et vi illi cogitabit in cordibus
suis Tanq̃ domus eversa sic
fatuo sapia et stulta insensati in
enarrabilia Vir detractor i pedib
stulti doctina et q̃si vincta manib
dextera fatuus i risu exaltat
vocem suam Vir at sapies vix tacite
ridebit Ornamentu aureu in de
doctina et q̃si brachiale sub brachio
dextro pes fatui facilis i domo
proximi et ho peritus conmendatur
a ꝑsona potentis Stultus a se
nestra respiciet i domu Vir aute
eruditus foris stabit Stultitia
foris ausultat et platis et prudens
grauabitur Tumelia labia im
prudeciu stulta narrabunt Ua at

prudeciu statuit ponderabitur
In ore fatuoz cor illoz et i corde
sapiciu os illoz Qui maledicit
impiu diabolu maledict ipe et
aiam sua Qui furto corripiabit
aiam sua et m oibus odiet ta
atub et sensatus horabit CXXIIII
Q lapide luteo lapidatus est
piger z obuiabit sup asperna
cionem illiub De sterco bou
lapidatub e piger et oib q teti
gerit cu exuciet manub Con
fusio pris e de filio indisciplinato
filia at fatua in dimnatione
fiet filia prudes hereditab uiro
suo ita q confudit i cotuelia ge
nitoib suis z ortu confundit
audax et ab impijs no minoabit
ab vtrisq at inhonorabit Musica
i luctu importuna laudato narratio
flagella et doctina in ore tpe sa
pia Qui docet fatuu qui q cogita
tinat tristia Qui narrat verbu
no audieti qui q excitat dormie
tem de graui sopno Qui dormi
enti loquitur q narrat stulto
sapiam et in fine miraculis dicat
quib t hic Qui sup mortuu plora
defectat cm luce cub et sup fatuu
pleda deficit cm sensu Modicu
ploza sup mortuu qm requiuit
plmu vero sup vita fatui lacer
rimi ei nequissima vita sup mor
te fatui Luctus mortui septem
diebus fatui ille et impij omes
dies vite illoz Qui stulto no multa
loquaris et cu insensato ne abie
ris Berua te ab illo ut no mo
lestia habeas et no coinquabris
in peccatis illius Deflecte ab illo
et invenies requiem z no accidi

aberis in stulticia illius Super
plubit quid grauabit et quid illi
aliud nome qm fatuus Harenam
et salem et massa ferri facilius
e ferre qm hominem imprudente z fa
tuu et impiu Sicut lorum ecto
ligneo colligatu in edamentu edi
ficij no dissoluetur sic z cor con
firmatu in cogitacoe consilij Co
gitatus sensati in ore tpe nil metu
no deuiabitur Sicut palee in
edificijs et tecta sine ipensa
posita totis facie venti no pma
nebut sic et cor timidu i cogita
coe stulti cont impetu terroris no
resistit Sicut ornatus lapideo
sus in pariete limpido sic z cor
trepidu in cogitacoe fatui si
tpe no metuet sic et q i precepte
dei permanet semp Frugifer ornatu
deuitat lacunas et q pugnat cor
offert sensu Mittens lapidem
in volatilia deiciet illa sic et
q conuiciat amico dissoluit ami
cicia Gladius amicu et si pdurois gla
diu no desperes est enim regressus
ad amicu Si aperueris os tuu
no timeas est enim reconciliatio
cepto conuicio et hypocrisis z superbia
et misterij reuelatoe z plaga
dolosa In oibus hijs effugiet
amicus fide possidet tu amico
in paupitate illius ut et i bonis
illius letet In tpe tribulacois
illius permane illi fidelis ut et in
hereditate illius fias coheres Ante
ignem ramini vapor et fumus ig
nis exalitat sic et an sanguine
maledicta z conuicia z minacia tua
salutare non confundat z a fa
cie illius no me abscondas et si

mala michi eueneritˢ ꝓp̄t illu ſuſ
tmebo dic̄ q̄ audiet cauebit ꝑ
ab eo q̄ uis dubit ozi meo cuſto
dia et ſup labia mea ſignaculu
cert̄u ut no cadā ab ꝛpib et lig
ua mea perdat me Cap xxiij
Dñe pr̄ꝛ dnator vite mee
ne derelinquas me ꝛ cogitatu
et conſiliis illoz nᶜ ſmas me cad̄
m illa· ꝯpbriacoē q̄ uis ſuppo
ꝛ cogitatu meo flagella ꝛ ꝛ tordc
meo doctrina ſapie ut ignoāctoꝝ
bus corp̄ no prat m̄ et no appa
reāt delicta illoz ne adiciant̄ ignoꝛiae mee ꝛ mlaplicent delic
ta mea et pcā mea habundent
et mihi dm̄ m̄ cōſpat adiuſatoꝝ
meoz ꝛ gaudeat inimicis meis
Dñe pr̄ꝛ dns vite mee ne dere
linquas me ꝛ cogitatu illoz ꝯ
tollentia oculoz meoz ne dcāt
m̄ et ome deſideriu aute a me
auſer a me ventris cōcupiſc
cōcubitus cōcupie ne apphendat
me et aus irreuenti ꝛ impronto
ne tradas me Doctrina oris
audite filii et q̄ cuſtodiet illam
no peribit labiis ſuis nᶜ ſcan
dalizabit̄ m opib nec ſſis In
ualitate ſua apphendit̄ pctor et
ſuperbus ꝛ maledic̄ ſcandaliſabit̄
m illis Iuſtici no aſſiueſcat ad
tuu mihi ei caſus ꝛ illa ſtoiaco
vo dei no ſit aſſidua ꝛ de tuo et
noibus ſtoz no adminiſtrabis dm̄
no cib mnib ab eis Sicut em
ſnus m̄ rogatus aſſidue a liuid
no minuitur ſic oib uiris et
noiamb m toto a pcā no pur
gabitur Spir mlta uiras ꝛ ple
bitur imigrate et no diſcedet
a domo illius plagā ꝛ ſi ſtruſt

ucid ſtrem delictu ꝓius ſup ꝛpm
eid et ſi diſſimulauerit delm quet
duplicit̄ et ſi m vacuu iuraut
no iuſtificabit̄ Replebit̄ ei ruꝛ
buae peſſia dom illius Est et
alia loqla cōtraia morti no ne
miat̄ m hic Dirate iacob Item
amicoꝝdiby dia licet auferent̄
et ꝛ delictis no voluptabuē In
diſciplioſe loqle no aſſiueſcat
os tuu e em m illa vm peccata
Vehemto pribꝫ ꝛ mrib tue In me
dio em magnatoꝝ conſiſtis ne
forte obliuiſcatur deus ꝛ coſpe
tu illoz et aſſiduitate tua m
fatuatus ꝓperu placabis et
maluiſſes no naſci ꝛ die mala
uitatis tue maledictas ho aſſue
tus ꝛ vnb ꝓperiſſ orbus diebus
ſuis no erudiet̄ Duo gnia ha
bundat m pcāb et tm addu
ira et ꝓdicom ſtia malida ꝑ
ignis quaſi ignis ardeb non ex
tinguetur donec aliquid gluꝫ
ciat et ho nequa m de tarmis
ſue no deficiet donec medat
ignem hon formicaio oib pcām
dulcib no fatigabit̄ tm̄ſſ dieb
uſq ad fm̄em Oib ho q̄ tm̄ſſgre
ditur lectu ſuu cotepnes aiaꝫ
ſua et dicet q̄ uis me videt
tenebre circūdat me ꝛ pietes
cooperiet me ꝛ nec circūſpi
cit me que vereor Delictoꝝ
meoz no memorabit̄ altiſſimꝰ
et non intelligit quomo oīa
videt oculꝰ illiꝰ qui me expellit
a ſe timore dei timor hoīb tor
et oculi hoīm timentib illu et

no cognouit ihm oculi dm mi
to plus lucidiores sup solē air
cuspicientes omē uiaꝫ hom
et pfundu abissi 2 hom corda
intuetes 1 abscondita ptes
dno ei deꝰ omnip creat ora sue
agnita sic 2 ps pfectu respiat
dia hic in plateis ciuitatis iu
dicabit ip pullu cpm fugabit
et vbi no ppabit applendetur
et eid deceus oibus eo qp no
intellexit timore dm hic dic
mulier reliquit virū pcreabt
et statuit hereditate exp alios
matrimoꝝ hmo ei in lege al
tissimi incredibilis fuit 2 sedu
xit sibi deliquit de creatore 1
adulterio formicata e et exp alio
uno filios statuit sibi hoc in
certum adducet et in filios ei
respiciet no tradet filiꝫ eius
radicē et rami eius no dabit
fructū hic in quo in maledicti
memoria eius 2 dedecus illi no
delebit et agnoscet qz delicti sut
cpm michil melius qz timor dei et
michil dulcius qz respicere mandatis
dim bla magna e secū fmm
logitudo ei diez assumetur ab eo

Scripcia laudabit animā Cxxxvij
sua et in dno honorabitur et
in medio ppli sui glabitur 2 i eccle
sie altissimi aperiet os suū 2 in
conspectu virtutū illi glabit 1 me
dio ppli exaltabit et 1 plenitudine
sca admirabit et in multitudine
electoꝝ laudē hebit laudē et inter
benedictos benedicetur dicit hic ego
ex ore altissimi prodij primogenita
ante omnē creaturā ego feci in celis

ut oriretur lucem indeficiē 2 sicut
nebula tegā omnē terrā ego in tabernaculis
altissimi habitauī et thron9 meus in
columpna nubis gyrū celi circuiui
ui sola et pfundū abissi penetraui
et 1 fluctibus maris ambulauī et
1 oī terra steti et 1 oī pp̄o et 1 omnī
gente primatū habui et oīm excel
lentiū et sublimiū corda ppa tuꝰ
tute calcauī et in hijs oibus requie
quesiui et in hereditate cuius mo
rabor tunc precepit 2 dixit mihi creā
tor oīm et q̄ creauit me requeuit in
tabernaculo meo 2 dixit mihi in iacob
habita et in isrl hereditare 2 in electis
meis mitte radices tuas in principio et
ante secla creatꝰ sū et usq̄ ad futuꝝ
seculū non deficiā et in habitacione sca
coram ipo ministraui et sic in sion
firmata sū et in ciuitate sanctificata
similit requeuī et in rem plenitudine
mea et radicaui in pp̄o honorificato
et in parte dei mei hereditatis illius
et in plenitudine sanctoꝝ detentio mea
quasi cedrus exaltata sū in libano
et q̄si cypressus in monte sion quasi
palma exaltata sū in cadis 2 q̄si
platanus rose in iericho quasi oliua
speciosa in campis et q̄si platanus
~~assumpta~~ exaltata sū iuxta
aquas in plateis sicut cynamomū
et balsamū aromatizans odorē
dedi quasi murra electa dedi suauitatē
odoris et q̄si storax 2 galbanus
et onicula et gutta 2 quasi
libanus non nubis vaporauī habitacionē
meā et q̄si balsamū non mixtū
odor meus ego q̄si terebinthus
extendi ramos meos 2 rami mei
honoris et gratie ego q̄si vitis fructificauī
suauitatē odoris et flores
mei fructus honoris 2 honestatis
ego mr pulcre dilectionis 2 timoris

38

et agnicoib et ste spei In me oib
gra vie ? veritatib ; me oib spes
vie et vtutis Trasite ad me oes
qui concupiscitis me et a gnatio
bus meis adiplem ? spus ei mos
sup mel dulcis et hereditas mea
sup mel et fauu ? cor ea mea in
gnationes seculoz ? qui edit me ad
huc esuriet et q bibit me adhuc
sciens ? qui audit me no confudet
et qui operant in me no peccabit
? qui elucidat me vita et habebit
bit ? hec oia liber vite ? testamen
altissimi et agnitio veritatis lege
madauit moyses in preceptis iustitia
aru et hereditate domui iacob et
ste pmissionis posuit dauid puer
suo cpitat rege cpo fortissimo
et in throno gloie sedere ? sempi
ternu ? qui ? placet qi pleyson sapiaz
et sicut tygris in diebus nouoz
? qui adiplet qi custates sensu
? qui mltiplicat qi iordanis ? tpe
messis ? qui mittit discipliaz sicut
lucam et assistens qi gyon in die
vindemie ? placit pmo sue ppaz
et ista minor no investigabit cam
? mai ei habundabit cogitatio eo
et consiliu illo in abisso magna
ego sapia effudi fluuia ego quasi
trames aq in meste de fluuio ego
qi fluuio doriy et sicut adductus
equi de paradiso ? rigabo oz
tu plantatione meaz et inebriabo
partus mei fructu ? ecce fons
? in trames habundabit ? fluuius me
applicuauit ad mane qm doctina
qi an lucamu illuio oibus ? nar
rabo illa usq ? longinquu ? venet
bo oms in futuros ptes ecce ? inspi
ciam oms dormientes ? illuabo
oms ppantes ? dns ? adhuc doctina

qi applicata effunda ? et reliqui illa
quaritibus sapiam et no defitia in
q gressu illoz usq ? cum sem ? dicte
qm no solu in laborauu sed oib
cpo quaritentibus veritatem Cxxv

In tribus placitu e spiu meo
que sut pbata coram deo ? hoibus
Concordia fratru et amor proxi
et vir et mulier sibi bn cosentientes
? tres spes odiuit aia mea ? aggra
uor valde alienigena ? rex ? pauperem sup
bu et diuite medicem ? senem fa
tuu et insensatu ? que ? iuuentu
te tua no congregasti quis ? succes
m senectute tua ? quia spectasti cani
cie iudiciu et pbris cognoscere con
silium ? quia spes ornata vetanis sapia
et gloriosus intellectus ? consiliu ? co
rona senu multa pricia ? gloriosior
timor dei ? omne insuperabilia cordis
magnificauit ? decimu dicam ? ligna
uita hoibus ho q iocundat in filiis
uitis et vitis subiectione inimicos
suos ? beatus q habitat cu muliere sa
piente et q cum ore suauis e lupus
et q no simuiit in diebus se ? beatus
q mecu ait uerbu ? q enarrat
iustitia auri audienti ? quia magnus
q mucat sapiaz ? stultam sed no est
sup timentem deu timor dei sup
omia se supponet ? beatus cui dona
tu est habe timore dei q tenet illud
cui assimilabitur timor dei amicus
dilectoib eius fidei at amicus ad
gliutiandu e ei oib plaga tristicia
cordis e et oib malicia nequicia
mulieris et oib malicia plaga et
no plaga videbit cordis et om
nequicia et no nequicia mulieris
et omem obductu ? no obductu odi
enau et omem vindictaz ? no vindic
ta mimi corpis no e caput nequ
sup caput colubri ? no e ira super

iram mlieris Comozazi leoni et
draconi placabit q̄ ḡitaq̄ cu mlie
re nequa Regia mulieris mutat
faciē eius et obtenebrauit vultu suu
tuq̄ versus ꝛ q̄ factu ostendit in
medio q̄rozp ingemuit vir eius
et audiens suspirauit modicu pre
uis ois malicia sup malicia mu
eris Porp pitop tradat sup illam
Serensus arenosq̄m podibus ꝛ ve
teram sic mlier ligivata hoi dcto
Ne respiciat mlieris spem et no
cupiscat mliere in sde Mulieris
ira et irreuerentia confusio magna
Mulier si pmatu habeat cotrariā
e viro suo Cor tristis ꝛ facies t̄ris
et plaga mozta mlier neq̄ manus
debiles genua dissoluta mulier
q̄ no btificat viru suu Mulieris
micu sem e pcu et pulla omes
mōmur Non deb aq̄ tue cpitu
ri modicu ri mlieri neq̄ veniam
p dcudi Si no ambulauerit ad ma
nu tua confundet te ꝛ cospuet inimi
cop Arietibus tuis abstrude illa
ne semper te labutatur

Cxxvij

Nobilis hoc btus vir nus ei a
more illop duplex Mulier sor
tis oblectat viru suu et annos vite
illius in pace ꝛ placebit Pars bona
mlier bona In pte boa timentiu
deu dabit vio p factis bonis Diui
tis at et pauperis cor bonu ꝛ oris tpe
vultus illop hilaris Ab tribus timuit
cor meu et ꝛ quarto facies mea
metuit delatura ciuitatis ꝛ col
lectoꝝ ppli et calumnia mendacii
Cup mozte via ḡuia dolor cordis
et luctus mlier zelotipa In mlie
re zelotipa flagellu lingue omnibus
comunicabit Circuit bonu iugu qui
mouetur ita et mlier neq̄ q̄ tenet
illam quasi qui apprehendit scorpiū
Mulier ebriosa ira magna ꝛ con
fusiā et turpitudo illi⁹ no teget
Formido mulieris cptollentia
oculoꝝ et in palpebris illi⁹ agnos
citur In filia non auertere se firma eius
todia ne iucta occasione abutat
se ab oi rexuerentia oculoꝝ eius
tanq̄ et ne minus si te neglexerit
Bibat viator siciens ad fonte ob
premet et ab oi aq̄ prxia bibet
et contra omem palu sedebit ꝛ contra
omem sagitta aperiet plateā tram
donec deficiat Ira mulieris sedule
delectabit viru suu ꝛ ossa illi⁹ in
pinguabit Disciplina illi⁹ datu dei
est Mulier sensata ꝛ tacita non
e imputanda eruditi nec Ira sup
gram mlier stulta et pudorata Ois
at pondus arenis et glacies facilius
nec Circuit sol orbes in mundo ꝛ mu
lieres dici sic mlieris loquax spes
ni ornamentu domus eius sucrena
splendens sup candelabru sactu
et species faciei sup etate stabilem
Voluptas auree sup basis argentee
ab et pedes firmi sup plantas sta
biles mlieris ffirmamenta et ha
sup petra solida et mandata dei
in corde mulieris stre In diebus tri
stitie e cor meu et ꝛ ptio iracu
dia mea adiuuit Vir bellator desti
tuens p inopia et vir sensatus co
temptus et q̄ trāsgredit a iustitia
ad pcm Deus paratus eu adru
pscam Due species difficiles et
periculose apparuere mihi Diffi
cile equitur negotiabo a negli
gencia sua et no iustificabitur
tanquo a parib labiorū

Cxxvij

Propter inopia multi deliquut
et q̄ querit locupletari auertit

oculu ſuu Sicut i medio copagib
lapidu palus figitur ſic et inter
mediu vendentiu et emptoꝝ agꝰ
trabit2 pcis Contendit cu delin
quente delictu Si no m timoꝛ dñi
tenuib⁹ te mſtater cito ſubuertet2
domus tua Sicut in ptuſura cri
bri remanebit puluis ſic aporia
tiones m cogitatu illius Vasa figu
li pbat fornax et tentatoꝝ tpe
tato tribulatoꝝ Sicut rusticatio
de ligno oſtendit fructꝫ ſuꝰ ſic vni
cuiq cogitatu ſuoꝝ cordis cum ſermo
ne no collaudes virꝝ hec ei tenta
tio e hom Si ſequaris iſtitia ap
prehendes illa et induces ei po
derem honoris illa et habitabit cu
ea et pteget te in ictu nu/ et in die
agmiꝫ⁹ in vijs ſermamentiꝫ
Vola tilia ad ſibi ſimilia conuer
tunt et veritas ad eos qui operant
illa reuertetur Leo venatoꝝ miſ
diatur ſp ſic preda operantibus
iniquitate homo ſcrib⁹ in ſapia
manet ſicut ſol na ſtultꝫ ſicut
luna mutatur In medio inſipien
tum ſpa in medio autꝫ
cogitatuu aſſiduus eſto Narra
peccatu odioſa et riſus illoꝝ
delictis pri loquela multu iuuab
obripilatoꝝ capiti ſtatuet et
irreuerentia rpi obtuſato auriu
effuſio ſagiuis in rixa ſuperboꝝ
et maledicto illoꝝ audituꝫ grauis
Qui denudat archana amici
fidē pdit et no inuenit cui ad
iunꝫ ſuu Dilige proximu et coniuge
fidē cu illo Qui denudauit ab
ſtrona illiꝫ⁹ no pſequet⁹ poſt eu
Sicut enim ho q ejecit mortuu
ſuu ſic q pdit amicu ſuu et mi
cia pximi ſui Et ſicut q figit manu
de manu ſua ſic relaxanti proximu
ſuu et no ei ſapies Ne oblu ſe
quaris qm longe abeſt Effugit ei
ſicut caprea de laqo qm velo
ci a cita cubo ultra ei no poti
colligat et maledicti e tota
Denudat at amici miſtia deſpe
rato e aie infelicis Ammuces qui
ſo fabricat iniquia et neq cum
abiicict In conſpectu oculoꝝ tuoꝝ
cachinnabit os ſuu et ſup ſermones
tuos admirabitur Si nouiſſe at p
uidet os ſuu et in vib ſuis dabit
ſcandalu Iniuria audiui et non
cocquauit ei et dno odiet illu deus
Qui alitu mittit lapide ſurſu caput
ſuu cadet et plaga dolosi diui
det Vulnera deus fouea fodit ei
det in ea et q ſtatuit lapidem
proximo offendet in eo Et q laqueu
alio ponit pibit in illo Factenti
nequitiam conſiliu ſuu pximi deuol
uetur et no cognoſcet vn aduc
miat illi Illuſio et ſuperuiu ſuperbo
et vindicta ſicut leo inſidiabi
tur illi Laqo pibunt qui oblectant
caſu iuſtoꝝ dolor ad conſumptionē illoꝝ
antq moriant Ira et furor vtꝝ
execrabilia ſunt et vir peccator
cotinens erit illoꝝ

Cxxvij

Qui vindicari vult a deo inve
niet vindictam et peccata illiꝫ
ſeruans ſeruabit Reliquie peccato
tuo noceti te et tuc deprecati tibi
peccata ſoluetur homo homini ſuat
iram et a deo quidē medela In
hominem ſimilem ſibi no eſt miam et

de pctis suis deputabitur spe du
mo sit repuat inu et ꝑpiabitur
petit a deo dnus exorabit ꝑ de
lictis illi⁹ ꝙsemto nouissimoru
et noli imicari bitudo ei⁹ mor
iminet in madatis eius ꝙsemo
rad tore dñi et no in ꝓsperis
ꝓpio ꝙsorad testi altissimi et
deprac ignoratia ꝓmmi dlicte
te a lite et minuet pua ꝙso em
macidus incendit lite⁹ ⁊ vir pacif
co turbat amicos et ⁊ medio pace
sm eu imittet imiciciis ꝙsdm
em ligna silue sic igns exardes
cit et ꝙsdm vltute ispius sic ira tu
dia illi⁹ cid⁹ ⁊ ꝙsdm sbam sua ex
altabit ira sua ꝙtertame festina
tu incendet ignē et lib festinabe
effundet sanguinē⁹ ⁊ ligna testifi
cans adducet morte ei⁹ si ꝙssa
ueris ꝙsi ignis exardebit ⁊ si ex
spucis sup illa exticuet ⁊ vtq⁹
ex de ꝓsecutat ⁊ usuro ⁊ bilig
vis maledictus miltos ei turbu
bit pace hntes ligni tria mil
tos cōmouit dissipit illos de gte
i gente ciuitates muratas diui
tu destruxit et domos magnatoꝝ
effodit ⁊ pr tutes ꝓlixo cotidit et
gentes fortes dissoluit ligna
tria mlieres iuratas eiecit⁹
spuauit illas laboribus suis ⁊ nu
respicit illa no hebit requiem
nec hebit aliu in q⁹ requescat ꝙ
gelli plaga liuorem facit ꝙpla
ga at ligne comminuet ossa hmi
ccidet uc, in de gladij sed no sic
quasi qui interfecit ꝓ ligna sua
stus q⁹ tectus ē a ligna nequam

qui in nacidia illius no trasiu⁹
et q⁹ no attraxit iugu eq⁹ ⁊ vinc⁹
lis illi⁹ no est ligatus iugu cū
illius iugu seruu ē ⁊ vinculu illi⁹
vinculo exeu ē ꝙsors illi⁹ mors
necessaria et vtilis potius niseriq⁹
q⁹ illa ꝓsecutacia illi⁹ no ꝓ
macbit sed obtricbit vias iustoꝝ
in fama sua no cobuet iustos
et qui relinquut deu incident
in illa et exardebit in illis ⁊ no
extinguetur et imittet in illos
ds leo et q⁹ pdus ledet illos dep
aures tuas ꝓmib et noli audire
ligna nequa et ozi tuo facito
ostia et serras auribus tuis thu
ribu tuu et argetu tuu conflat et
vib tuis facito statera ⁊ stenos
si tuo rectos et attende ne forte
labias in ligna tua ⁊ cadas ⁊ co
spcu inimicoꝝ insidiacu tibi ⁊ sit
crisis tuus insanabilis ⁊ morte

Qui facit mam fenerat ꝙpio suo et q⁹ pulset miam mandata suat fenerare ꝙpio tuo in tpe necessitat⁹ illi⁹ ⁊ ultro redde ꝙpio tuo in tpe suo confir
ma tm et fidelit age cu illo et
in oi tpe luemes quod tibi neces
sariu ē multi q⁹ in rectone estia
uerut fenus et pstaterit molies
tia hui⁹ qui se adiuuerit ꝓnet
accipiat osculat⁹ manꝰ datis et
in ꝓmissionib⁹ humiliat voce suam
et in tpe reddicois postulabit
temporib et loquet⁹ ꝛa tedij et
minuacoīs et tempus tangabit
Si no potuit reddere adiuabitur
solidi vic reddet dimidiu ⁊ co
putabit illud q⁹ in rectone dimisit

CXXIX

fraudabit illu pecuia sua ꝛ posse
debit illu mimicu gratie et victo
ria et maledicta reddet illi et pro
pere et ensim reddet illi rotue
lia tyranni ci no causa requietis
no sencati sue sed fraudat gratis
mmuerut Veruty sup ethule fo
rior ano esto et p cla no trahab
illu ppt mandatu assue pauper
et ppter mopia eius ne dimittas
eu vacuu Perde petuia ppt fez
et aicu et no abstondas illa sub
lapide m pdicom hoc thesauru
tuu ꝛ preceptis altissimi et p dcm
tibi plusq aure Concludc clam ꝛ
smu pauprib et hoc p te eqdabit
ab oi malo Vlid viri qi sacculus
tu ipo et gracia eius qi pupilla
confuabit et postea resurget et
retribuet illi retributom vnicui
q in caput illius Qui scutu pote
tib et sup lacea adiusu mimicu
tuu pugnabit Vir bonꝰ fidem sti
cit proximo suo et q pdicit cessa
sione delinquet sibi Gracia fide
iussoribꝰ tui ne obliuiscaris ꝛ fine
dedit em p te dextꝛa sua Repromis
sore fugit pastor et inutilꝫ Bona
va repmissoib ascribit sibi pastor
et ingratus sensu delinquit libe
ratem Vir repmittit de pprio
suo et cu pdicit reuertia religet
ab co Repmissio necessia multos
pdidit Diligetes et tomouit illos
q fluctus mali Vnos potetes
grauis migrare fecit et Vagabu
sue in gentibus alienis Pastor tri
gredies mandatu dni incidit ꝛ
pmissione nequa et q tonatur
multa age incidet ꝛ iudiciu Peccatu

pprium tuu sedm structe tua ꝛ latte
de tibi ne madas Amicu vite tue
aq et panis et vestimetu et domꝰ
pregeb turpitudine Melior est
victus pauperis sub tegmine asseꝛ
ri epule splendide in pcessione
domicilio Animu q magno pla
ceat tibi et superbu pegnacib
no audices Vitat nequa hospitem
di de domo in domu Qui hospi
tat no fiducialit aget nec aperiet
os hospitabit et pascet ꝛ potabit ingratos et adhuc amara
audiet Transi hospes ꝛ verna me
sa et que ti mali habes tibi atto
ri pui a facie horib aciez meoꝝ
necessitudie Do domꝰ mee hospi
cio michi scrub os fratet Ebrauia
tue pui huiti sensid correpto dom
et impetu sencatoris

Qui diligit filiu suu assiduꝰ
illi flagella ut letetur in
nouissio suo et no palpet pue
ru ostia Erui docet filiu suu lau
dabitur in illo et in medio doc
toꝝ in illo exhabit Erui docet
filiu suu in zelu mittit inimi
cu et in medio amicoꝝ exhabitur
in illo Thesaurus e pr illiꝝ qua
si no e mortuꝰ filem ei sibi reli
quit post se In vita sua vidit
et letatus e in illo in obitu suo
no est contristatus nec confusus e
coꝝ inimicis Reliquit ei defen
sore domꝰ contꝝ inimicos ꝛ ami
cis reddente gracia pro anabꝝ
filioꝝ colligabit Iniqua sua et
sup omes vote turbabit Visitab
eius et consolabit eos Equus
indomitus euadit durus ꝛ filiꝰ

remissus cuadet papa lactu si
lu et pauete te faciet fide cu
co et confrabit te. No corridcab
illi ne cor. doleab et in nouissimo
obstupescet dentes tui. No des illa
prudet in iuuentute et ne despici
as cogitatus illi. Curua cerui
ce cum iuuentute. tu de fatera
cius tui insons et ne sorte induc
et no credat tibi et cui tibi dolor
aue. Doce filiu tuu et operare illo
ne in tpitudie illi offendus. Me
lior e paup sanus et fortis viri
bus qui diues infirmis et flagella
tus malicia. Saluus aue in sanita
te iustitie et melior e oi auro
et argento et corpus robustu qui
cunsus in ne sus. Bo e census sup
census salutis corpis et non est
oblectamentu sup cordis gaudiu
melior e mors qi vita amara et
requies etna qi langor pseue
ans. Bona abscondita et clau
so qi appositiones epulaco cir
cupposite sepulchro. Deus pro
deor libato ydolo nr ci maduca
bit nr odorabit. Fac q effugiat
a dno et ptas. Madet inimicus
videns oculis et infremiscens
sicut stridor dentes consumet
et succidet. Tristicia no des
aue tue et no affligas te metipm
i consilio tuo. Letitia cordis
hoim e vita homis et thesaurus
sine defectu sanctorum et exultatio
viri e longeuitas. Miserere aie tue
placens deo et contne et contine
cor tuu in sanitate cum tristi
cia longe expelle a te. Multos
enim occidit tristicia et no e utilitas

in illa zelus et iracundia minu
ent dies et am tempus senectus ad
duet cogitatus. Splendidu cor
bonu ni epulis et epule enim
illius diligenter fiunt. CXXXI
Vigilia honestatis tabescere
et carnes et cogitatus illig
auferet sopnu. Cogitatus p
strictis auferet sensu et infirmi
tas ieiunii sobria faciat aliq labo
rauit diues in congregatione plebs
et in regione sua replebit homs
sub. Laborauit pauper in diminu
tione inopie et in sic inopie sit
qui aurum diligit non iustificabit
et q insectatur corruptionem
replebitur ege. Coram multi dati sut
in auri casu et stat e in spe
cpiis pdico illorum. Dignu osse
sonus est auro sacrificatio eius de
illis qui sectant illud. Omnis
imprudens deperiet. Illos abe
atur e dues et mundus e sine
macula et q post aurum non abiit
non fuit inuentus in pecunia et thesauris
eius e hic et laudabimus eum
fecit enim mirabilia in vita sua
eius qplacitus e in illo et p
fectus inuentus e et cui illi
gata etna qui potuit trans gre
di et non est transgressus et fecit
mala et non fecit. Ideo stabili
ta sunt bona illius in dno et
elemosinas illius enarrabit
omnis ecclia sanctor. Quare mensam
magna sedisti non apias sup
illa fauces tua. Per multa dicas
si multa sunt que sup illa sunt
memento esse malus e oculus

nequa Neq̃ ꝙ oculo quid arui tu
es Deo ab omi facie fua lachmabi
tur au videat Ro extendas ma
tua por et mridia totaia tꝫ eru
bescas Nec oppmaꝫ, coviuio vmo
mtelligę que fut ꝓmi tu extę
po Vte qi spo frugi hmõi que tibi
apponit et ut no tu maduces/
mltu odio habeatis Cessa por ta
disciplie et noli mmitꝫ ee ne forte
offendas Et si m medio mltoꝝ se
disti por illis no extendas manu
tua nr̃ por postas bibe Qua suf
ficiee est hom̃ erudito vmu expi
gui et m dormiendo no laboza
bis ab illo z no senaes dolorem
Vigilia et colera et tortura vino
mstromto Copmus saitatis z ꝺpe
parto Dormiet usq; mane z aua
illi q̃ ipo delectabitur Et si coacty
fuer m edendo mltu surge e medio
et vome et refrigerabit te z no
adducet corpi tuo mstermitatem
Audi me fili z ne sp̃nas me et i
nouissio mveies verba mea In
ois tuis opibus tuis esto velox et
ois mstermitas no occurrat tibi/
Splendidio m paribus bndicent
labia mltoꝝ et testiõ vitatis
illiꝰ fidele In necessio pace mur
mabit ciuitas et testiõ nequicie
illius vertu e Diligetes i vmo go
li pugnace/ mltos ei exꝓmiant vi
Ignis ꝙbat ferru duru sic vmu
corda superboꝝ arguet m ebrie te
potatu Aqua vita e hoibꝰ vmu
in sobrietate Si bibas id̃ mode
rate cib sobrius Ruc e vita q
minuit vmo Ruid destraudat
vita mors Vmu i ioruditate ci
tu e no m ebrietate ab imico Ho
ultato auc z cordis vi moderate
potatu Gutas e auc z corpis sobri
potus Vmu mltu potatu rritu
com et inu et ruinas mltas facit
Imautudo auc vmu mltu potatu
Ebrietatis auersas i prudentis
offensio morans bruter z facet
ruina In diuinio vmi no arguas
ꝓmi tui z no despicias eu i ora
Dictate illiꝰ Va mppere no dicas
illi et no pmas illu irrpretando
Retrore te posuerut Cxxm
noli exꝑtolli esto i illis assi
milis eo ipis Cura illoꝝ habe et
sic cosidera et oi cura tua expli
cita recube ut fetris ꝓpt illoꝝ ut
ornamẽtu gre accipias cõnam
et dignitatẽ obsequiis forogen
tis Requiẽ maioz natu dez ei
te pmu vm diligeti sciam z no
ꝙdias musicam Ubi audit̃ ib
no e no effundas sm̃one z ipor
tune noli exꝑtolli in sapia tua Se
mula earbiculi in ornamẽto au
ri et copaco musicoꝝ i diuinio
vmi Sicut in fabrica ee auri
signu e smaragdi sic in̄ mu
sicoꝝ i iocundo et modẽato vmo
Audi tacere z ꝙ rucnia accidet
tibi boa gra Adolescẽs loqui
mi tua causa vix cu nete fuerit
si bis interrogatus suis habeat
caput rnsio tuu Sm̃ multis esto
q̃ minimis et audi tacere sm̃l et
quietes et loqui i medio magnaꝝ
noꝝ no psumas et vbi st senes
no multu loquaie Im grandiꝝ
pibit coruscato et an̄ vetustia
pibit gra et ꝙ rucnia accidet
tibi boa gra Et boa surgendi
non te tricas p̃ire at por i do
tua z illic aduocatꝰ z illic lude et

agte cōceptiones tuas ⁊ no ⁊ dñe
tē et supbo vo & sup ḡnē orbē hñ
dicto dñm q̄ fecit te et ⁊ebriam
te te ab orbus hore suis dñi tiet
deū ecipiet doctrā eius et qui
vigilauerit ad illū mverent hñ
dictom illius dñi qrit lege ⁊ple
bit ab ea et q̄ insidiose agit ⁊ta
dalizabit ab ea dñi tient deū
mveient iudicēm iustū ⁊ iustificabit
q̄ lucē attendent ꝓtor ego vita
bit cōtra pcm ⁊ sēm voluntatē
sua mveiet cōpatom ir cōsilij
no dispdet mtelligētia alienꝰ et
superbus no ꝓtrimescet tionē ⁊tra
postq̄ fecit cū eo fmc cōsilio et
sub mstra cōbius arguet fili
fmc consilio michil facias ⁊ pq
sem no pcutiebit in via ruine
no cab et no offendes ⁊ lapides
nr̄ cedas te vie laboriose ne po
nas nec tuc scandalū et a filijs
tuis tuc ⁊ a domesticis tuis ab
trende in oi opē tuo credē ego fide
ac tuc hec e ei cōpuncto malū
cor dñi credit deo attendē ma
datū ⁊ q̄ cōfidit i illo no mierabit

Imici deū no ocurrent
mala sed in tēptacōe deq̄ illū
cōpuabit et liberabit a malis
sapiēs no odit mandata ⁊ iustici
as et no illidetur q̄si ⁊ p calla na
uis ho sensatus credit legi dei
et lex illi fidelis dñi in ⁊rogatoꝝ
manifestat pabit cm et sic dep̄ta
tus exaudiet et cōpuabit disci
plinā et tuc rndebit p̄ corda
tui q̄ rota curri et q̄ axis
versatilis cogitatus illi⁹ eq̄q
emissarij sic arcus substinator

sub omni sup̄nis deū hñmit dñe
dies die sup̄it et ut ex sup lucem
et anus anni sol solem adorni
sua sep̄ati sue facto pole ⁊ pcp
tu custodiēte p dei sapiaꝝ diuidi
tur et mmutabit tpa et dies festos
ipos et in illis dies festos celebra
uerut ad hora thorpis exaltauit
et magnificauit deus ⁊ ex ipis po
suit mim dieru ⁊ anoꝝ et ex horis
de sole ⁊ ex stra cm creatus e ada
In multitudie discipline dne sepa
cor et mmuta vias cor thorpis
hñdixit ⁊ exaltat et ex hijs sustī
tauit et ad se applicauit thorpis
maledixit ⁊ hostilia ⁊ cōtrit illos
ad sepatom cor dñi quasi luta si
guli in manu ipius plasmate illud
et dispone dñe vie eius sēm
dispoem eius sic ego i manu
illius q̄ se fecit et reddet illis sēm
iudiciū suū Cont malū homi
stet et contra viri mores ⁊ cōt
viru iusti pcor et sic mtuere
i ora ex alissim duo cōt duo
vnu contra vnm et ego nouissim
vigilaui et q̄si q̄ colligit racemos
post vindemiatores in benedicōe
dei et ꝓfecī et q̄si q̄ vindemiat
repleui torcular respicite q̄m
non mi soli laboraui sed oib⁹ exq̄ui
rentib⁹ disciplina audite me
magnati et omnes plebs ⁊ rectores
ecclie auribus p̄cipite filio a mlieri
fri et auo no det ptate sup te in
vita tua et no dederis alijs possi
sione tua ne forte petreat te et
deprecib⁹ q̄ illis tu adhuc sup es
et a spinis no mmutabit te dies
cito thelius e cm ut filij tui te

rogent q̄ te respiā m manꝰ filio
ru tuoꝝ In oibus opibus tuis
pallet esto ne dēcrit macula
i gīam tua In die cōsiatoīs dicp
vite tue et m tpe cpuus tui dis
tribue hēditate tua Libaia et
Dga et onus asino/paub i discipli
na et cpus suis Opat m disciplī
na et rēcēste grit lapa manub
illi et grit libertate Jugu et
loru cuant collu ducu i seruu
telimat opacoēb assidue Cruo
maluolo tortuā et cōpedēb mit
te illu i opacom/ne vacet a multa
em malicia docuit ociosꝰ In ope
cōstitue eu sic em cōdcact illu q
si no obaudiciē tua illu cōpedib9
et no aplistes sup omeꝫ tacne
Vcru sme udicū michil sacuab gruc
Qi e tibi suus fidelis sit tibi q̄
aia tua q̄ strem sic cū tractu
qm/ni sagrvie nec cōpassi cui Qi
lestis cu muste in fuga cōuertet
et si cpotlles disces cud que que
res i q̄ via qrēs i cud nestris Ca 7
Ultima spēs et medacia xxxiiij
mtensato vro et sopnia cp
tollunt mpridetes dnuasi q ap
prehendit vmbra et psequitur
ventu sic et q attendit ad visa
medacia scom hoc/visio sopniox
In fatie hois silitudo altcius
hois Ab mundo quid/mudabitur
et a medace quid/vēru dicetur
Diuinacō cuoꝝ et auguria me
dacia et sopnia/male fictitiu/va
nitas e Set sicut pturictus cor
tiuu fantasias patre misi ab al
tissmo sicut emissa visitacōne
Sedeb m illis cor tiuu Multos em
errare fecerut sopnia i cpidetes
spantes i illis Ame medacio ro
stabit/vm legis et sapia i oze
fidelis ro plātabit Qui no tēp
tatus e quid sit/vir i multis ep
pertus cogitabit/multa i q multa
didicit enarrabit/intellectu Qui
no e cppti pauca/recognoscit
q at/in multis statuus e/multipli
cat/malicia sua/Qui teptatus
no e qualia sit et q ipla tatus
e habudabit/negocia multa vidi
enarrādo et plimas/voz cōfectu
dices Aliquotiens usq ad/mortē pi
clitatus sit hoīs causa i libertat
sui grā dei Cpus timetiu deum
querit et in respectu illi9 benedict
Spēs em illoꝝ in saluate illoꝝ
et oculi dei in diligetes se Qui
fidit deo/michil trepidabit i no pa
uebit qm/ipe e spes eius timet
deu beta e aia cui ad que respicit
et quis e fortitudo eius Oculi dm
sup timetes eu Protector pote
ctio firmamētu vltutis tegimen
ardoris et/vmbraculu/meridia
nu Deprecato offensoꝝ i adiuto
casuū cp altas uiaꝝ i illuminās
aculos Dans sanitate i vitale
benedictōem Immolatus cp mis ma
culata e oblata et no fuit bnpla
cita sup sanctoēb nris Dns
solus sustentibus se i via vitat
et iustitie Dona miquoꝝ non
pbat altissimꝰ nec respicit i obla
tionibus iniquoꝝ nec in multitudie
sacrificioꝝ cōp appiciabit pcib
Qui offert sacrificiū ex ppa pau
pertate quasi q victiat filiu i cosptu

pri⁹ sui ꝑ amic⁹ egen cau⁹ vita pau
pib⁹ e q̄ defraudat illu⁹ ho sagui⁹
est Qui auſert mi sudꝫ pane q̄
occidit ꝓxim⁹ suu Qui effudit
sagui⁹ me et q̄ fraudē facit mercen
nario fres⁹ sue Qui edificat⁹ destruc⁹ et
vni⁹ edificantib⁹ quid ꝓdest illis ni
labor Qui⁹ orab⁹ z vni⁹ maledi
cēb⁹ cui⁹ vocē exaudiet dns Qui
baptizat⁹ a mortuo et iterū ta
git mortuu quid ꝓficit lauacr⁹
dic ho q̄ iciunat mandatis suis et
iterū eadē faciēs quid ꝓficit humi
liado se oratōe illi⁹ q̄b exaudiet Ch⁹ m

Qui habitat⁹ in adiutorio altissimi in tabule xxxv
plicat orōm Salutare sacri
ficium est attendere mandatis et
discedere ab oi iniquitate et ꝓpiciatōr
licet sacrificia⁹ sup iustitiam et
deprecatio ꝓ peccatis recedē ab iusti
cia Retribuet gratia q̄ offert
similagine et q̄ facit misericordiā offert
sacrificiū Simplicitate diligere re
cedē ab iniquitate et deprecatōe re
cedē ab iustitia Ho appebis ad
conspectū dei vacuus sed et oia
ꝑ mandatū dei fiunt Oblatio iusti
pinguat altare et odor suauis
est in conspectu altissimi Sacrificiū
iusti acceptū est et memoria eius no
obliuiscet dns Bono animo gloria
redde deo et no minuas primitias
ab manuū tuarū In oi dato hilara
re fac vultū tuū et in expultrice de
sanctificatiōe decimis tuis Da altissimo
secūm datū eius et in bono animo ad
venerāde sanctificatōe manuū tuarū
cum retribuēs est dns et septies
tantū reddet tibi Noli offerre
munera prauā quia no ea suscipiet
illa Et noli inspice sacrificiū

iniusti cum dns vindex est et no est
apud illu⁹ gloria ꝑsonar⁹ Ho accipiet
dns ꝑsonā in pauperē et deprecatōem
lesi exaudiet No despiciet preces
pupilli nec viduā si effundat loquelā
gemitus Nonne lacrime vidue
ad maxillā descendūt z exclamatio
eius sup deducente eas Amaxilla
em ascendit usq ad celū z dns
exauditor no⁹ est abi⁹ in illis non
adorat⁹ est in oblectatione suscipi
etur et deprecatio illius usq ad nu
bes ꝑpinquabit Oratio humiliati se
nubes penetrabit z donec ꝑpiquet
no consolabit z no discedet donec
altissim⁹ aspiciat et dns no elon
gabit sed iudicabit iustos z faciet
iudiciū et fortissim⁹ no habebit
in illis patiatr ut contribulet dor
su illoz et gentibus reddet vindictā
donec tollat superbiā sceptri
et sceptra iniquoz contribulet
donec reddat hoibus secm actus
suos et secm opa ade et secm p
sumptiōm illius donec iudicet iudiciū
plebis sue et oblectabit iustos
mia sua Speciosa mia dei i tpe
tribulatōis qi nubes pluuie i tpe

Miserere mei deus secundū magnā
am et respice nos Cxxxvj
et ostende nobis lucē miserationū
tuū tuarū et immitte timorē tuū sup
gentes que no exquisierūt te ut
cognoscāt quia no est deus n⁹ tu
ut enarrent mirabilia tua z magna
lia tua Allevia manū tuam
sup gentes alienas ut videāt po
tentia tua Fiant cor⁹ in conspectu
corū signa tua et in nob⁹ fac i con
spectu eoz magnificabis et illis
ut cognoscāt te sicut z nos cog

nouim⁹ qm no⁹ deus pt̄ te dne
In noua signa⁹ mutata⁹ mirabilia
sḡlfica manu⁹ 2 brachiu dextere
ejus fuerz em⁹ 2 effude ram⁹
Extolle adiutoriu et afflige im
mitu⁹ festina tempus 2 memto
fimb⁹ ut enarret mirabilia tua
In ira flame deuoretur q saluat
et qui pessimat plebe tua iuem
ant pcipiem conte caput pn
cipiu et imicozp dictu no est
alius pt̄ nob Congrya ob trib⁹
iacob et cognoscat qr no⁹ dn⁹
nisi tu ut enarret magnalia tua
et gḡditabis cob sicut abinicio
miser plebi tue sup qua inuoca
tu est no⁹ tuu ⁊ stl que cocquasti
pmogenito tuo ⁊ inscrd ciuitati
sanctificatoib tue rem ciuitatis re
quici tue Reple syon ieñrtalib⁹
libus stutabis tuis ⁊ gsta tua
pplim tuu Da testiom qr abimi
co creatue tue sue et suscita p
cacoeb quab locuti sue ⁊ nomie tuo
pplse pore Da mēde dne sup
nemibus te ut pplr tui fideles
roemiatur et exaudi oroeb ser
uozp tuozp Redm benedicz aaron
Da pplo tuo et dirige nob in via
iustitie ut sciat omn⁹ qui habitant
tra qr tu es dn⁹ cospector scio
tui Amen esta madiucabit vet
et edibus tibo melior ⁊ auceb
cotinguit tibi fere et cor mensa
tu va medacia et cor pius dabit
tristicia et hō pitus resistit illi
Amen masculid exciniet mulier
et e filia melior filio Exped mlie
rib⁹ exhilarat facie vnī sui et
sup omem cotupiam hoīb⁹ super

ducet desideriu sic ⁊ lugiva auari
cie et cū mitigatoib⁹ ⁊ mestio
e vir illius sedm filios hom⁹ Qui
possidet mulierē bona machoat
possessiozē Aduitoriu sedm illu
et et voluptuosa ut rosce Vbi no
est sepes diripiet possessio⁹ Vbi
no est mulier igemiscat egens
Qui credit q no⁹ est midus ⁊ despi
ciens vbicūq⁹ obstinauerit quasi
fluctibus latro exhibes dicta
Oculis aliis dicat Capitulum
et ego aliena copulatus sū
est amicus solo nouē ancq⁹ none
tristicia mestus usq⁹ ad mortē Bodi
lis at et amicus ad inimicicia
cōuertentur Ppter rio, nequissima
vnde creata es Cooperire aridu
malicia et dolositate illius Bodi
lis antico cōiugiu dabitur ⁊ obiect
tacoibus et ⁊ tpe tribulatoīb⁹
aduersus eius Bodalis auo todo
let causa ventris et tot hostes
accipiet stultus no obliuiscaris
auci tui ⁊ auo tuo ⁊ no⁹ inuenias
illius in opibus tuis Noli cogi
tare tu socero tuo et azela tibi
te abscondet consiliu⁹ duob⁹ cogita
antib⁹ quod cogitauit sed e cogita
antib⁹ in semetipso Et cogitauit
malo sua auq⁹ tua pius stulto q
est illis nectabis ⁊ qd ipe ⁊ auo suo
cogitabit ne forte mittat sude
in etra ⁊ dicat tibi bona e via
tua et stet et cōtuitu⁹ videt quid
tibi eueniat Fu vio nocligioso
tracta de stulta et tu iniusto
de iustia et tu mulier de ipa
que emulatur tu timido de bel
lo tu negociator de fictionē

au emptoꝛ & vendicoꝛ/au vino
liquido & grato agendis/au im
pio & pietate/au missorio & ho
nestate/au operio agnario &
oi ope/au operio annuali & co
sumato/ad animaꝫ suo pigro de
multa opa dei/ho abtedut hns
i oi consilio/sed adhuc sancto
assiduus esto quecunq; cognos
ueris obstinatem tuoꝛe dei/cui
aia & sedm aiaꝫ tua disciplinaꝫ
titubauerit/in tenebris non
condolebit tibi et cor boi cogno
sta tuc tcat/ho est ca tibi aliud
plus illo dia/viri sti cruciat
aliqn/vca qꝫ septe virtutes per
torem sedentes/i epulo ad spe
culandu/et in hns orbꝫ depꝫ
cad altissim/ut dirigat i vei
tate via tua/an oia opa/im
uersetur p̄cedat te et an omem
actu consiliu stabile/Verbu necꝫ
immutabit cor eo quo pter ꝗtuoꝛ
ortuꝫ bonu et malu/vita & moꝛs
& in atrio illoꝝ assidua lectura/ur
pitus multos erudiunt & aie suc
suauis & dulcis/sophistice loquun
odibilis & in oi re defraudabit
ho e illi data a dno gra/oi ea sa
pia defraudatus e/est sapiens
aie sue sapiens & strenus sensus illi
laudabilis/Vir sapiens plebe sua
erudit et structi sensu illi laudabi
lis erit/Vir sapiens implebit
benedictionibus et videntes illu lau
dabunt/Vita viri in manu dieꝝ di
es ei at stil immutabiles sue/& apud
in ppls hereditabit hoꝛe et nomen
illius erit/vnctis medicinis/fili i vita
tua tepta/sana tua & si sue necꝫ

no deo illi ptate/ho ci oia omnibꝫ
expediat & no oi aie de genꝰ pla
cet/Noli audus esse i oi epulatoꝛe
et no te effudas sup omeꝫ escam
In multis ei eius est infirmitas
et audacitas appropiquabit usqꝫ ad
colem/ppt crapula/multi obierunt &
qui abstinens e addicit/vita xxxviij

Honora medicu ppt necitatem
etem illud creauit altissimꝰ
Sapiencia e em oib/medela & arte
accipiet donacom/Disciplia medi
ci exaltabit caput illiꝰ et in conspectu
magnatoꝝ collaudabitur/Altissimꝰ
creauit de tra medicina & vir pru
dens no abhorrebit eaꝫ/Nonne a ligno
indulcata e aqua ama ad agni
tom hoim/Deus coꝛ & dedit hoibus
sciam altissimꝰ honorari i mirabilibꝫ
suis/In his curans mitigabit do
lore et/unguentu faciet pigmenta
suauitatis & unctiones conficiet
sanitatis et no consiabit opa eoꝝ
Pax em dei sup faciem tre & fili
in tua infirmitate no despicias
eam/sed ora dnm & ipe curabit
te/Fuge a delicto cor tuum & dirige
manꝰ & ab oi delicto/munda cor
tuum/Da suauitatem & memoriale sila
gines et in pigra obla cibꝫ & da lo
cu medico/et em dns creauit illu
et no discedat a te ut opa eius/Est
tempꝰ cum tempus ipi & manibꝫ
coꝛ/incurras ipi/ora dnm deprea
bitur ut dirigat/requie coꝛ & sa
nitate ppt confessionem coꝛ/Qui de
liquit in conspectu eius qui facit cui in
cidet & manꝰ medici/fili i moꝛ
tuu ppduc lacrimas et quasi dum
passus magne plorate & sedm iudi
cium contege corpus illiꝰ & ne despi
cias sepultura illius ppter delictum

at ⁊ mac ſer lucra illi⁹ vno die et
conſolab̃ ꝑter ⁊ſtricia ⁊ frac lucru
ſtom̃ meritu ⁊ vno die ul duob⁹
ꝑ detractom̃ ⁊ triſtica ⁊ feſti
nat mors ⁊ coopiet ⁊tue ⁊ triſ
tica cordis flectit cerui⁹ In ab
ducto ꝑmanet triſticia ⁊ ſba mo
pib⁹ ſtom̃ cor ciuſ No dedtus ⁊ ⁊ſti
cia cor tuu ſd repelle ꝯa a te et
memto nouiſſimor⁹ Noli obliuiſ
ci neq; em ⁊ cōſilio et huic michi
q̃ deab⁹ et tēpm̃ paſſiabis In cor
ſto iudicij mea ſic em ⁊ tu
michi ſheri ⁊ tibi hodie In requem
mortuu requieſcit frac mortua ⁊
et cōſolac illu ⁊ exortu ſpus ſui
Sapiaꝫ ſtribe in tpe va ciuitatib⁹ et
q̃ miorat̃ actu ſapiaꝫ ꝓpiet
q̃ ſapia replebit̃ q̃ tenet artu
tru et q̃ gladiꝫ in iaculo ſtimlo
bouu agitat ⁊ cōſuat in opib⁹
cor et nutrito corp in filijs thau
roꝝ Cor ſuu dabit ad uigilandū
ſulcob et vigilia cuſ ⁊ ſagina
vaccaꝝ Sic oīs faber ⁊ architec
tus q̃ nocte tamq̃ die tranſit
q̃ cui ſculpit ſignacula ſculptilia
et aſſiduitas cuſ variat pictu
ra cor ſuu dabit in ſilitudine
pictuꝝ et vigilia ſua ꝑficit opus
Sic faber ferrarius ſedēs iuxta
incude et conſiderans opus ferri
Vapor igne⁹ vret carnes ⁊ ⁊ calo
re fornacis cōtabescit̃ Vox mal
leū inquat aure cuſ ⁊ cōtra ſili
tudine vaſoꝝ oculi cuſ Cor ſuu
dabit in cōſummacōe operis ⁊ vigilia
ſua ornabit in perfectōne Sic figu
lus ſedens ad opus ſuu cōtorq̃
pedibus ſuis tota q̃ ſollicitudine
poſitus ⁊ ſemp ꝑ opus ſuu et

inuia ⁊ orb opacꝫ cuſ In bracchio
ſuo ſtermabit luteu et in pedes
ſuos curuabit ⁊tute ſua Cor
ſuu dabit ut cōſuat imitatione
et vigilia ſua mutabit forma
ꝑ Omnes iſti in manibus ſuis ſpa
uerunt et unuſquiſq; in arte ſua
ſapiens eſt Non hi⁹ oīb⁹ non
deficiet ciuitas ⁊ non inhabitabit
nō migrabulabit ⁊ ⁊ atum no tri
ſtitia Quo ſtella iudicat̃ no ſcr
but et ⁊ſtamtu iudicij no intel
liget neq; pala ſtacet diſcipliaꝫ
et iudicia et ⁊ parabolis no ⁊ueni
entur ſd cuncturꝫ cui cōſtema
bit ⁊ ꝺ ꝑtacto illoꝝ mo operatōe ar
tis accōmodabit̃ animā ſuam et
conquirēt̃ in ⁊ lege altiſſi

Ideo ꝑiam omi⁹ atiquoꝝ exqui
ret ſapiam et in ꝓphetis ⁊ va
cabit Narrationē virōꝝ nominatoꝝ
cōſeruabit et in ⁊ ſuticias parabo
ſarū intuibit in abſcōditis parabo
lar⁹ cōuſabit In medio magnatoꝝ
miſtrabit et in cōſpectu ꝓncipū ap
parebit In terra alienoꝝ gētiu
tentabit Cor ſuu tradet ad
vigilandū diluculo ad dnm q̃
fecit illū et in cōſpectu altiſſi ꝺep
cabit Aperiet os ſuu in oratōe et
ꝑ delictis ſuis deprabit Si em
dnō magno voluerit ſpu intelligē
cie replebit illū et ipe tamq̃
vmbrā mittet eloqa ſapiē ſue
et in oratōe confitebit dno et ipe
dirriget conſiliu eoꝝ in diſcipli
na et in abſcōditis ſuis exſilabit

Spē pala ſlaet dſa plūz doctrine
ſue ces lege teſtamti dm glabit
& collaudabit mlti ſapiū et ꝛ uſq
ſclm nō delebit ꝛ no rectdet/mō
ria eiūb et nome/reqret agnia
oc m gnatone & sapiaz eſ enar ꝛ
rabut gētes et laude eſ enutia
bit ecta & si pmanſerit nomen eiūb
dlinquet plus q mille et ſi neq ꝛ
cuiq pdiē illi ꝛ adhuc cōſiliabor ꝛ
ut enarre ſurde et nꝓpletus ſum
In vore dicit & laudate me diuim
fructub et qi rose plātate ſuper
riuos aquay fructificate ſicut ꝛ
ſi libanꝰ odore ſuauitatis habete
plōdete flores quaſi lilīū date o ꝛ
dore ꝛ ſꝑ frondete i gram ꝛ col ꝛ
laudate ca ticū ꝛ benedicite dnm
i opibus ſuis & date noi eſ mag ꝛ
nificētia cōfitemi illi ꝛ voce la ꝛ
bioꝝ vrozꝝ i cāticis i cā tici ſ et
cythāris et ſic dicetis i cōfeſſi ꝛ
one & opa dm vniſa bona valde
In vo et cuiꝰ ſtetit aqua ſicut
congeries et i ſpīlōc oris illiꝰ
ſicut ceptoria aquay cm i pcep ꝛ
to ſpūs placitū ſit ꝛ no ē mi ꝛ
racō in ſalute illiꝰ & opa dmi
carnis cōtra illo et nō ē quidqua
abſcondit ab oculis eiūb & ſcio
uſq in ſclm reſpicit ꝛ michil eſt
mirabile in cōſpcu eiūb Non eſt
dicē quid ē hoc aut quid ē illud
ota cm in tpe ſuo quentur In
dicto illiꝰ ſi ſtimuꝰ irndabit et
quomo cataclifmꝰ aridā me ꝛ
briabit ſic nra ſpūs gētes que no
cognouerut cū cōſūdabit & quo
rdūcit aquas i ſiccitate ꝛ ſicciāta
ē tra et vie illiꝰ vnꝰ illoꝝ direc ꝛ
te ſut ſic ptoribꝰ offensiones in
ria eiūb Bona hoīb creata ſut
ab initio ſic neceſſimis bona ꝛ mala
Initiū necessarie vite hōi aq
ignis ꝛ ferru ſal lac et panis ſimi ꝛ
lagineus et mel ꝛ botrus vuc et
oleū et veſtimētu hec ota ſcis ꝛ
bonis ſic et impijs ꝛ peccatoribꝰ ina ꝛ
la cōuerent & ut ſpūs qui ad vi ¶
dicta creata ſue et in furore ſuo cō ꝛ
firmauerit tormēta ſua In tpe
cōſue cōſūdet virute ꝛ furo ꝛ
rem eiūb q fecit illos cōfūdet
Ignis grando fames et mors ¶
ota hec ad vindicta creata ſue dēs ꝛ
tiaq dētes et ſtorpiū et ſpetes et
rupticē vindicta in exterminiū
impios in madatꝰ eſ epulabit ꝛ
et ſup eū i nēti tē ꝓrabit ꝛ i tpibꝰ
ſuis no pteriet vm q ptā ab ini ꝛ
cio cōfirmatus ſū et cōſiliatus
ſū et cogitaui et ſcipta dimiſi ota ¶
opa dmi bona et oē opus hoīs ſua
ſubmſtrabit No eſt dict hoc illo
neq ē ota ei in tpe ſuo cōprbat ꝛ
et mic in oi corde et ore collaudi ꝛ
te et benedicite nome dmi

Cap xl.

Oſtupido magna creata eſt
oibus hoīb et iugū graue
ſup filios ade a die egressus de ve ꝛ
tre matris eoꝝ uſq in die ſepultu ꝛ
re matrē oīm cogitatiōb coꝝ ꝛ timo ꝛ
res cordis adiuēciones expectatiō ꝛ
nis et diē finitoris a ſpūdēte ſup
ſedem gloſe uſq ad cōſiliatu im
pia et timēm ab eo q vtiq ꝛ iacebit
et ptat corona uſq ad eū q ꝛ co ꝛ
pitur limo et cruda furor zelus tu
multus ſluctuatio ꝛ timor mortis
iracundia pſecutio et cōtentio et
in tpe reſpectoꝝ ꝛ cubili ſopnus
noctis imutat ſtiaz eſ modicū ad

talqua michil m requie ꝛ ab cōm
sopmē q̄ in die rcspraū ꝓt batq
c̄ visu cordis sui tuq̄ q cuasc̄it ꝛ
die bcllī In tpc salutis sue cpslur
rpit et admirus ad nllm tiore
tu si carne ab hoc usq̄ ad pcaūb
et sup pctoꝛes septuplū ꝛ ad hec
mors sagriū colerio ꝛ tuphxi
oppssionēb semit et contrias ꝛ
plagella sup miquos cxata sē
hec ora et ꝓpē illos sanb c cata
clism⁹ Qui em que de tra sc m
tra couertent et aq obꝛ mal
cōsutent Qmē munꝫ ꝛ miqtab dc
bitur et fides m sctm stabit
Qba iustoꝛ sicut sfluiꝰ sterabr
et sicut tonitruū magnū ꝛ plu
uia ꝑsonabit In apiendo manꝰ
suas letabit ꝛ sicut piaūtatoꝛes
ꝛ cossiatoꝛ tabescet Nepotes im
proꝛ no mltiplicabunt ramos ꝛ
radices vmudē sup ciacme pcē
resonat sup omes aquas viridi
tas et ad ora fluiꝰ am oc semu
cullet ꝛ tra sicut padissus ꝛ bn
dictoibus et mia in sctō pmact
Vita sibi sufficiētie operiꝫ coꝛul
cabitur et ꝛ ea invcies tfigcꝫ
sili/ Edificato ciuitatis cofirma
bit nome et sup hac ciuilit⁹ ma
culata coputabit Vmuꝛ musica
letificat cor et sup vtraq̄ dilcco
sapie Tibia et psalteriū suauc
sonat melodia et sup vtrq̄ lig
ua suauis Ebrum ꝛ spēm desidcra
bit oculus tuus et sup hoc viri
des sacoꝛ Amicꝫ ꝛ sodalib⁹ m
tpc tribulatoꝛ et sup vtrosq̄ mlier
cu vio sffrct ꝛ adiutoriū in tpc
tribulatoꝛ et sup eos mia li
bcabit Auꝛ et argētuꝫ ꝛ cōstitue

pcdu et sup vtruq̄ cōsiliu bn pla
citu Facultates ꝛ substācs cpaltas
cor et sup hoc tior dn̄i ꝛ tio
ꝛ dn̄i minoꝛ ꝛ no c ꝛ eo que
rere adiutoriū ꝛ mor dn̄i sant
padisi bndictois et sup oēs ꝙlas
opuerut illu Fili m tpc vite tue
ne mdigeas/ melꝫ c ei mori q̄
mdigere Vir respicies ꝛ mensa
aliena no c vita eius ꝛ cogita
coe victus/ Ilst et ei tuaꝫ sta tibi
alicib/ vir ad disciplinatꝫ ꝛ erudi
tus custodiet se In dꝰ ꝛ prudēs
cōducta habitur/ mopia et m ven
tre illius ignis ardebit Cxij

Oꝛs q̄ amara c mōrtis
tua hoī iusto ꝛ pace hnti
m facultatēq̄ sue/ viō quieto et
cui/ vie directe sue in oib⁹ et ad
huc valeti accipe cibū O mors
q̄ bonū c iudiciū tuū hoī indige
ti et q̄ morat⁹ viribus defecto
etate et cui de oib⁹ cura c et
incredibili q̄ pdit sapiam Tol
me tue iudicui mortis/ memto
que ira te fuerit et que sup cue
tua sue tibi hoc iudiciū a dno
omi eurm et que supuenerint tibi
in bn placito altissimi sue ꝛ am
sue c am sue/ mille am/ no est
ei m inferno actus/ vite filii
ablonia cōmd sue filii preoꝛ et
qui cōsistant ꝛ sctis domos impioꝛ
Filioꝛ peoꝛ periet hereditas
et in sēmie illoꝛ assiduitas ob
ꝓbrij De pre impio q̄ fruit filii
impij q̄m ꝓpt illud sue ꝛ ebrius
de nobis viri/ impij qui derelin
quetis legē dn̄i altissimi ꝛ si na
ti fuerītis in maledictē nastemi

et si mortui fuerint i maledixe
rit p̄s vm. Via que de stra fue
rum contrenē se impij a male
dicto m̄ p̄dicom. Luctus hom̄ m
corpe xp̄o. nome ait impiop̄ de
lebitur. Cura habe de bono nome
hoc ei magnipmachabit tibi ap̄ mil
le thesauri magnos. pciosi. Boc
vite nr̄e dieꝝ hom̄ ait nomen
p̄macbit in eo. Disciplina m
pace huate filij. Sapia ei absco
dita et thesaurus invisus q̄ utilitas
in vtroq; melior. Qui absconde
rit stulticia sua ap̄ his q̄ abscondit
sapiam suam. Qui ex tuis minimi
mi hijs que pcedit de ore meo fallo
et ei homi omem reverentia ser
uat et no cui cubus bn̄ placet
in side. Erubescite a me. Et pre
de formicatore et a pside et a
potete de medio. Et principe et
a iudice de delicto. Et a synagoga
et a plebe de iniqtate. Et socio et
amico de iniustitia. De loco i quo
habitas de furto de veritate dei et
testamto. De disciplijs in publ
et ab obstinatore dati et accepti
Et salutatibus de silencio a resp
tu mlieris formicarie et ab aliena
sinu. Vultus cognati. Ne aufer
ratu a proximo tuo et ab ausendo
pte et no restituendo. Ne respicias
ab muliere alieni viri et ne stru
teris ad illa. Cubus nup̄ stratus ad
lectu cubus. Cauc ab amicis de sm̄o
nibus inpperij et cui dederis ip̄es

De duplices sermone. Cxlij

audijs de revelatore sermonis
absconditi. et cui vel sine. Et
et inimicis gratia. In conspectu dñi
hom̄ ne p̄ hijs cibus confundas
Ne accipias psona in delinquas
De lege altissimi et de testamto et
de iudicio iustificare impiu. De vo
sotioꝝ et amicoꝝ. De equalitate sta
tere et ponderis. De acquisitore mul
toꝝ et paucoꝝ. De contriptore emp
toꝝ et negociatoꝝ et de nulla dis
ciplia filioꝝ et suo pessimo latus
sagitmat sup̄ mulierē neqū bo
e signum. Dei manus miles et claude
et q̄ manu tradet nulla et appende
Datu vero et acceptu de tribe de
disciplia insensati et fatui et de scri
bis qui iudicant ab adolescē
tibus et cui erudita et cibi et pha
bilis in conspectu omm viroꝝ. Filia pa
tri abscondita et vigilia et pollici
tudo cui ausert sompnu. Ne forte
in adolescentia sua adulta efficia
tur et comedata in viro odibilis
fiat. Ille qui polluat in virginitate sua
et in paterno sub gravida et
matur. Ne forte in viro comedata
transgrediatur aut certe sterilis
efficiat. Cum filia luxuriosa custo
dia custodi. Ne qui faciat te vere
cobprium inimicis tuis. Et detrac
tione in civitate et abiectione plebis
et confundat te in multitudine ppli
Omni loco noli intendere in speciem
et in medio mulieꝝ noli comorari
De vestimentis empcedit tinea et
a muliere iniqtas viri. Melior est
iniqtas viri q̄ benefaciens mulier et
mulier confundens in obprium. Mem
to op̄a dei et que vidisti amari
abo in sermonibus dñi opa eius. Sol
illuians p̄ omia respexit et gla dñi

plenit e opus eius Vone dns scrat
scos e narrauit oia mirabilia sua q
confirmabit dns ops stabilis i
gla sua Abissu et cor hoim inuestri
gabit et i astucia illoz ep cogitu
bit Cognio ei dns omes scias z in
spexit in signu eui anunciab que
p tedixit et que supuenturu sc re
uelab vestigia occultoz et no p
tedixit illud oib cogitatus z no abs
dit se ab eo ullq sm Magnalia
sapie sue decorauit q e an secula
et usq in sclm neq adiectu e neq
minuit z no eget alicuj consiliu
q dna desiderabilia sue oia opa ej
et usq sntilla q e considrare
q dia hec vivet et manet in sclm
et in oi uoluntate oia obaudiut ei
q dia duplicia vnu cont vnu et no
fecit quidq deesse Vnig cuj q eo
firmabit bona et quis saciabit
videre glam eius et quis sustine
re constrmabit fortitudiez ej Cxliij
Fortitudis firmamentu pulcritu
do eius et spes celi in visione
gle Sol i aspectu annuciabit ejtu
vas admirabile opus excelsi In
meridiano expurit ttra et i cospectu
ardoris eius quis potit sustinere
Fornace custodiens in operib ar
doris tripliciter sol exurens mon
tes radios ignitos exsufflans
et resulgens radiis suis obcecat
oculos Magnus dns q fecit illu
et in sermonibus eius festinat iter
et dia in orbe in tpe suo ostensis
tpis et signu eui Luna signu
diei festi luiare q minuitur i
coniuacoe Mensis sedm nomen
eius e crescens admirabiliter i co
iuacoe Vas astroz in excelsis
in firmamento celi resplendes glorie
Spes celi gla stellaz mundu illu
minans i excelsis dns In viis stis
stabiut ad iudicia z no deficient
in vigiliis suis Vide arcu et benedic
q fecit illud valde speciosu et in splen
dore suo circuiuit celu in circuitu
gle sue manus excelsi aperuerunt
illu Impetu suu accelerauit nubes
et accelerabit coruscatos emittere ad
iudicij sui ppria apti sut thesauri
et euolauerut nebule sicut aues
In magnitudie sua posuit nubes
et confracti sut lapides grandes
In conspectu eius dmouebit mon
tes et in voluntate eius aspirabit
notus Vox tonitrui ej vexabit
eam tepestas aquilones z turbo
gacos spus et sicut aues ad vescen
dum aspergit illam et sicut locusta de
mergens aspectus eius Pulcritudo
dire candoris eius admirabit oculus et sup ymbre eius expauescit
cor eius sicut scale effundet
sup terra et sui gelauit sicut tri
turnia tribuli Frigidus ventus
aquilo flauit et gelauit crystallus
ab aq Sup omnem congregacone
aquaz requiescit et sicut loricam
induit se aquis et deuorabit mon
tes et exuret deserta et exsiccabit
viride sicut igne Medicina omnium
festinanter nebule vos obviabunt
ab ardore venienti subito effleiet
eu In furore illius sibilabit ventus
cogitauit enim sua placabit abissum e
plantauit illic dns Usus eius
nauigant mare et timent pericula ej
et audientes auribus suis admiran
tur In illis plurima et mirabilia op.

Vnia gna bestiaz z oim pecoru
et creatuꝝ bestiaz ꝑ rpm cosu
matuꝝ z itmcꝫ fmis et ismoꝝ
cꝫ coposita sut oia exulta dicm
et desiacm vib Consuato at ser
mone ꝑ e in oibus gliantes ad
quid valebm Ipe em opa sup oia
opa eius sua Terribilis dns et
magns vehemet et mirabil pote
cia illi Gloisicates dmm quatu
augꝫ potucitus supualebit adhuc
et admiabilis magnificetia eius
Indicates dmm exaltate illum
quatu potestis maior e ei om
laude exaltates eu replemi vtute
ne laboretis no ei pucectis dnus
vidit eu et enarrabit z qs magn
ficabit eu sicut e abinicio thul
ta abscondita sua mauoꝝ hisp pau
cis vidimꝫ opeꝛa eius Pia ac dns
fecit z pie agentibꝫ dedit sapiecia
Laudemꝫ vios gloꝛos Cxliij
et patres nros z gnacois sua
thulta gliam fecit dns magnifica
cia sua a sclo Pmantes in ptatibꝫ
suis fortes magni vtute z prude
cia sua pditi nutriates in ꝓphetꝫ
dignitatem ꝓphetaꝝ et ipantes
in pnti ꝑ et vtute prudencie po
pulis sermia eu in pucitia sua re
quirentes modos musicos z narra
tes carmina scripturaꝝ fortes dui
tes in vtute pulchritudis studiu
sntes pacificates in domibꝫ suis
omes isti z gnacoibꝫ gentis suc
gliam adepti sut z in diebus suis
sunt in laudibus alii de illis na
ti sut reliquerit nome narrandi
laudes eoꝝ et sut quoꝝ non est
memoria et pierut qi no fuerit
et nati sut qi no nati z filij ipoꝝ
eu illis Sed illi viri mc sut quoꝝ
pietates no defuerut et su scie
coꝝ ꝑseuat bona hereditas z nepo
tu illoꝝ semc in testamto steti
et filioꝝ ipoꝝ hereditas ꝑ illos
usq; mcdiu mad scm eoꝝ z gla
eoꝝ no delinquitur Corpa eoꝝ in
pace sepulta sut et nome eoꝝ
viuet in gnacois et gnacois ea
riam ipoꝝ narrent ppli z laudem
eoꝝ nuciet ecca Enoch placuit
deo et trnslatus e in paradisu ut
det gentibꝫ sapiaz hoc tuetꝫ e
ꝑfectus uiꝛtus et in tpe iracudie
fcus e reconciliacio Deo dimissio
est reliquu tre cu sem e diluuiu
testamenta sedi posita sut ap illu
ne deleri possit diluuio orbis tero
Abrahā magnꝫ pr multitudinis
gentiu et no e inuentꝫ similis illi
q custuauit legem excelsi et fuit i
testamto cu illo In carne eius stat
ficit testamentu et i temptacone
inuctus e fidelis Deo iure iurado
dedit illi gliam in gentes sua crescere
illu qi sicut cumulū et ut stellas
exaltare semen eius et hereditare
illos a mari usq; ad mare z a fluiꝰ
usq; ad tmios orbis tre Et Isaac
eode fecit modo ꝓpt Abraha pue
rem ipius Indicom oim gentiu
dedit illi et testamentu confirmat
sup caput Iacob agnouit eu in
benedictionibus Iacob suis z dedit illi
hereditate et diuisit ei ptes i tribu
bus xpi et cognouit illi homines
mic inimicitias gratuitas oculis oium
Dilectus deo et hoibꝫ Cxlv
mosses cuius memoria i benedic
tione equalem illu fecit in gla

scoz et magnificauit eū i oculis omi-
um et in uie sue mostra pla-
cauit ¶ Elegit eū ille i conspectu regu
et iussit illi coram pl̃o suo i ostendit
illi gl̃am sua ¶ In fide et lenitate
ipi sem fecit illū et elegit illū
ex omi carne ¶ Audiuit eū et uocē
eius et induxit illū in nubē ¶ Et de-
dit illi coz ad p̃cepta et lege vite
et disciplie doctrinā testamētū
et iudicia sua ut ¶ docēret iacob testamētū
aaron stem eius et filios sibi de-
bu leui ¶ Statuit ei testamētū ēt-
nu et dedit illi sacerdociu gentis
et benedixit illū dño i circuitu
illu zona gle ¶ Induit illū stola gle
et coronauit illū i vasis uirtutis
¶ Femoralia et femoralia i super
rale posuit ei et circuit illū tituli
nabutis aureis plenis i gitio die
primitiu in messu sua ¶ Auditu fac
sonitu in templo i memoria filiis
gētis sue ¶ Stola sta auro i iacīt-
timo et purpura opus textile viri
sapientis iudicio et veritate p̃diti
torto cocco opus artificis gēmis
pcīosis figuratis i ligatura aurifi
opa lapidarij sculptis in memo-
ria scdm numerum tribuū israel corona
aurea sup mitra sua expressa sig-
natatis gla honoris i opus virtu-
desiderio oculoz ornata sūt pulchra
am ipm non fuerūt talia usq ad
etnitatem non est indutus illa alie
gena aliquis sed tm filij ipi soli
et nepotes eius ¶ Per ome tēpus
sacrificia ipi consumata sūt igni
cottidie ¶ Complevit moyses ma
eius et unxit eu olio scō ¶ Stim
et illi in testamētū etnū et semi

ciue sicut dies celi ¶ Fugi sacerdo
i ture laude i glificari ipm in
nore suo ¶ Ipm elegit ab oi viuente
offerre sacrificia dño incensu i bo
odore in memoria placare ipli suo
et dedit illi in preceptis suis p̃tate
mi testamētis iudicioz dare iacob
testimonia et i lege sua luce docere
israel ¶ Contra illū steterūt alieni
et inuidia circūdederūt illū
in deserto ispleb qui erant cū dathan
et abyron et congregatio chore in
micidia ¶ Vidit dns deus et no
placuit ei et cōmpti sūt i furore
micidie ¶ Fecit illis mostra i co
mpsit eos in flamma ignis et ad
didit aaron gl̃am i dedit illi sā
dicte et primicias fructuū ad ēt
diuisit illi panes ipi i primus pa
uit in sanctitate ¶ Ita sacrificia
dñi edent que dedit ipi i semi ei
¶ Cetera autē gentes non hereditat i pa
illi non ē in gente ¶ Pars ei pars ei est
et hereditabit p̃ncipes filios ¶ Electū
tribus i gla est imitando ipm in
tore dei et stabilimi reuerentia gētis
i boitate et alacritate nāe sue ¶
placuit deo israel ¶ Deo statuit illi
testm pacis p̃ncipē sanctoz i gentis
sue ut esset illi et semini eius sacerdoci
dignitas in ethnū et testamētū
dauid regis filios ¶ Esse de tribu iu
da hereditatis ipi et seminis eius ut
daret sapiam in cor eius iudicare
gentē suā in iustitia ne abolerent
bona ipoz i gla ipsoz in in gente
eoz eternam fecit ¶ Cap xlvj

Fortis in bello ihus naue
succēssor moysi in pphetis
qui fuit magnus scdm nomē suū

mapim in salute electoꝝ dei exp
pugnad misurgetes hostes ut co
scretur hereditate ista qua glia
adeptus e in tollendo mun⁹ suos
et iactando cont ciuitates rupsc
ab eis an illud sic restitit Nam
hostes ipe dns paussit aut no in
nclaudia ei impeditꝰ e sol et luna
dies sta e qi due inuocat altissim
potente in oppugnado inimicos
vndictꝰ et audiuit eu magn⁹ et saub
dus in sapie ingnio et ututis valde
fortis et ipetu fecit cont gentes
hostile et in descensu pdidit con
tra eos ut cognoscat gentes pote
tia eius quia contra dnm pugnad
nos e facile et fecutus e a tergo pote
tes et in dieb⁹ moisi magi fecit
ipe et caleph filii ⁊ cepsione stare
cont hostes pl⁹ q⁹ hore gete a pau
et pfermgd minuit malicie et
ipi duo constituti a periculo libati
sut a nuo sepaentꝰ milud pe
ditu mdiad illos in hereditate m
tra que manat lacte et melle
et dedit dns ipi caleph fortitu
et usq in senectute pmansit illi
dus ut ascenderet in excelsu stre
tegia et semen ipi⁹ obtinuit he
ditate et uidebit dns filii isrl
qz bonu e obsequi sto deo et iudi
ces singuli suo nore quoꝝ non
e contactu tor qui nos aspi sut
a dno ut pt memoria illoꝝ et benedic
tio et ossa eoꝝ pullulet de loco
suo et nome eoꝝ pmanet in etnu
pmanens ad filios illoꝝ storu
noꝝ gia Dilectus a dno deo
suo samuel pphta dni renouat
imperiu et unxit pncipes in gen
te sua In lege dni iudicauit con

gregatom et vidit deu iacob et in
fide sua pbatus e pphta et cognitꝰ
e in uꝝ sub fidelib⁹ qz vidit deu
sicib⁹ et iuocauit dnm oipotente
in pugnado hostes circustantes
undiq⁹ in oblatoe viri ymolati
Et intonuit ecelo dns et sonitu
magno audita fecit uoce sua et
cotriuit pncipes tyriozꝝ et omes
ducs philistim et in tepo simi
vite sue et stle testio⁹ pbuit et co
spectu dni et xpi pecuiade et usq ad
calciamenta ab oi carne no deap
et no actusauit illud ho et post hoc
dormiuit et notu fecit regi et oste
dit illi finē vite sue et exaltauit
uoce eius de tra in pphetia dele
mpietate gentis post hoc fur
rexit nathan pphta in diebus da
uid et qi adeps sepatꝰ e a carne.

Sic dauid a filiis isrl Cxlviij
cu leombis luxit qi cu agno
et in uersis similit fecit sicut
cu agno quid in iuuentute sua
nequid no occidit gregatim et abstu
lit obpbriu de gente eius In tol
lendo manu in lapide fude dereuit
in exultatoe golie ubi iuocauit
dnm oipotentem et dedit in dextera
eius tolle hostem fortē in bello et
exaltauit cornu gentis sue Hic
in ppo milibꝰ yfliste cu et laudat
cu in benedictionibus dni offendo
illi corona gle Contriuit em
inimicos undiq⁹ et exstirpat philis
tiim et adtractus usq in hodiern⁹
die Contriuit cornu ipo usq in
etnu in oi ope Dedit confessione
sto excelso in uo gle de oi corde
suo laudat dnm et dilexit deu q

fcrat illu ꝛ dedit illi ↄtra mimicos
potecta et ſtaē ſcrat ↄtrocē dē
ultaē et m ſono coꝛ dulcoꝛ ſcrat
modos Et dedit m celebracoibꝫ
dcrub et ornaut tpa uſq; ad ꝯ
ſua tocē vite ut laudarent nomē
ſcm dñi et apliſtaret mac dici
ſcitate Xristus purgat̄ ꝑcta ipi
et exaltat̄ mcthu cornu ei Et
dedit illi teſtamēta regni ꝛ ſedē
glie in iſtl Poſt ipm ſurrexit ſilius
ſenſatus et ꝙpter illu dicebat dñs
potecta mimicoꝝ Salon ipauit
in diebus pacis eius ſubiicat deꝫ
omcs hoſtes ut condet domus n
mone ſuo ꝛ patrē ſcitate ipſe fili
dñs Sicad modu eruditus e iuuc
tute ſua et ipletus e ꝙ fluen
ſapia ꝛ cta retexit aiā ſua Et
repleſti m copactibꝫ emgmata
ad inſulas longe diuulgatu e nō
tuu ꝛ dilaus es in pace tua In ta
talem et ꝓbrē ꝛ copactibꝫ ꝛimꝫ
ptactibus mirate ſut ꝛre ꝛ nomē
dñi dei tui e cognomē dcus iſtl
Collegiſti ꝙ auricalcu aurū et
ut plumbu coplexi argentu et ricli
naſti ſtmoa tua mlicibꝫ ptatem
habuiſti m tuo corpe dediſti ma
culā m gla tua et applanaſti ſtme
tuu mduct ad interidia ad labe
res tuos et m cetꝰ ſtultricia tua
ut ſtaret impiu tuu bipartita ep
effraym impetre impiu diuru deꝫ
at no deſiſtmquet miaꝫ ſua ꝛ no
corrupet neq; delebit opa ſua neq;
ꝓdet abſtirpe nepotes electi ſui
et ſtme es ꝙ diligit dñm no corru
pet Dedit ad reliquu iacob ꝛ dauid
et de pa ſtirpe ꝛ ſtme habuit Sa
lomon ꝰ patribus ſuis ꝛ reliqt poſt

ſe ſz de ſtie ſuo gentis ſtultiaa
et mumiu prudetia roboꝝ qui
audit gere conſilio ſuo Et dedit
ſtiu nabath ꝙ peccare ſcit iſtl
et dedit effraym via peccandi
et plima reduxit pud coꝛ
Valde em auxerut eos a tra ſua
et ꝙſtuit omes negcias uſq; du p
ueiret ad illos deſcſſio et ab om
nibus ꝓcis liberauit eos Cxlviij
Et ſurrexit helias ꝓpha ꝛ
igne et vm ipi quaſi fa
cula ardebat ꝙ mduxit ↄ illos
ſtmem et in mitate illu iudi
ſua pauci facti ſue no potuit
ei ſuſtinere precepta dñi Vo dñi
cotrimuit celi ꝛ dicebat a ſe ipſe
ne ere Hic ampliſtatꝰ tus eſt
helias ↄ mirabilibꝫ ſuis et quis
pt ſimiliter glabi tibi Qui ſuſtu
liſti mortuu ab mſtris de ſorte
mortis ↄ Vo dñi dei Qui dicti
ti reges ad pnicie ꝛ coſtregiſti
fa cile potecia coꝝ ꝛ glosos de
lecto ſuo Qui audiſti ↄ ſyna in
diciu et ↄ oreb iudicia deſcnſio
nis Qui vngis reges ad pnitam
et ꝙphetas facis ſuccſſores ꝓ
te Qui receptus es ↄ turbine
igis in curu cque igneoꝝ ꝙ
miſſꝰ es ↄ iudicijs tepoꝝ lem
re redarguis dñi coꝛ alicuꝝ coꝛ pa
truꝫ ad filios ꝛ reſtituis tribus
iacob Beati ſue qui te viderut
et ↄ amicicia tua decorati ſt Ta
nos vita viuim ꝙ tamen poſt mor
te at no erit tale nomē firmꝫ he
lias ꝙ m turbine rectus es ↄ helie
oꝝ coꝛplectus es ſpus eius In diebꝫ
eius no ꝓmouit principe ↄ po
tecta nemo vicit illu Ire ſupat

eu vm aliquod ꝛ mortuꝰ ꝓfuit
corpus eius In vita sua fecit mo
stra et ꝛ morte mirabilia o pater
e In oibus hijs no peccauit ꝓphe
ꝛ no recessit a pceptis suis usq
du abscedi fuit de tra sua ꝛ disper
sus in omes tras Et relicta e ges
p pauca et pncipes in domo dauid
ciuitati ꝓpꝛie fecerut qꝰ placuit
deo Ioas filij ac miserũ cõmisere pcia
Ezechias mutuit ciuitate sua Et
mduxit ꝛ medio ipius aqua et
fodit fossa ꝛ edificata ad aqꝫ
putei In diebus ipius ascendit se
nacherib et misit rapsacen et
sustulit manu sua cont illos et
eppulit manu sua in syon ꝛ sup
bus suis e potencia sua Et aut mo
ta sut corda et manꝰ ꝓpꝛie ꝛ dolu
erut qꝫ milicres ꝓturbates ꝛ iuo
rauerut dñm miserũ de eppaden
tes manꝰ suas eppulere ad celu
ꝛ sanctꝰ dñs deus eppaudiuit ato uo
ce ipꝛie Ito est cõmendatus per
catꝛ illoꝝ neqꝫ dedit illos inimi
cis suis sed purgauit illos ꝛ mau
Isaye fili appls Percussit castra assi
riꝝ et contriuit illos angelꝰ di
xta scat Ezechias qꝰ placuit deo
et ambulat fortit in via dauid
pris qua madat illi ysaias pphꝛa
magnus et fidelis in conspectu
dei In diebus ipius retro redijt
sol et addidit regi vita Spiritu
magno vidit vltra ꝛ cosolatus
e lugetes in syon usqꝫ ꝛ scripturꝫ
vsqꝫ dat ꝛ futa ꝛ absconsa antꝫ eueniret

Memoria Josie ꝛ ꝺ ꝓcia Capitulum xlix
odoris sta e opus pigmen
tarij In oi ꝺ qꝫ mel ꝺulcabit

eius memoria et ut musica ꝛ cou
uio vini Ipe e directus diuinitꝰ
in pria gentis ꝛ tulit abscisa cor
ipiorũ ꝛ subuna ad dñm cor
ipius et in diebus pacis corro
borauit pietate ꝓpter ꝺauid et
Ezechiam et Josiam omes reges
pcia comisere Ma reliquit le ꝛ
ge altissimi potentes reges iude
et cotempserut uoce dei Redeuit
em regnu sui abijs ꝛ gla sua
genti alienę Incendere claꝝ sti
tuit ciuitates ꝛ destruas scidit vias
ipꝛie in manu Jeremie Ita male trac
tauerut illu qꝫ a ventre matris con
secratus e pphe cultꝫ ꝛ erue et
pdę et itꝛo edificate et renouare
Ezechiel qꝫ vidit cognitu gloꝛe
qua ondit illi in ciu ebꝛeoꝝ in ca
comedratus e inimicoꝝ ꝛ ymbre
in facie illius qui ostenderet vias
rectas et poni pphaꝝ ossa pullu
lent de loco suo Ita corroborauer
rut iacob ꝛ redimeret se in fide
trutis Ruomo ampliscamus
Zorobabel Ita et ipe ꝗ signu in
dextra mau ipꝛi et Jhesum filiu
Josedech Qui in diebus suis edi
ficauerut domu ꝛ exaltauerut te
plu sem dno patri ꝛ glaꝝ scripta
Et Neemias in memoria multi
plicꝫ q erexit nobie muros cecos
et stas sicut portas ꝛ stras qui
erexit domos mas Remo natꝰ
e ictra qui enoch na ꝛ ipe raptꝰ e
a tra Et iosephꝫ q natꝰ e sp pncipes
simꝫ firmatꝰ gete ꝛ uoce stm stabili
metu pphe ossa ipius visitata sꝫ ꝓ
mente pphauerut Octꝫ ꝛ Oem hijs glaꝝ
apud hoies adepti sꝫ ꝛ fuꝛ anꝫ ꝛ origies

Adam

Symon onie filius Cap l
sacerdos magnus q̄ in vita
sua suffulsit domū z in diebꝰ suis
corroborauit templū z cauauit
altitudo ab ipo fūdata ē duplo
ē dilatacō z cpalsi pietas templi
In diebus ipi⁹ emanauerūt putei
aquaz et q̄si mare sup̄ modum
adimpleti sūt Qui curauit gentē
sua et liberauit eā a pdicōe q̄
prualuit aplissimā cultatē q̄ adep
tus ē gl̄am in cōuersacōe gentis et
ingressū domꝰ et atrij aplissima
tus ē Quasi stella matutina in
medio nebule et q̄si luna plena in
ebus suis luxit et q̄si sol resplgens
sic ille resplsit in templo dei Quasi
arcus resplgens inter nebulas gl̄e
et q̄si flos rosaz in diebus vernis
Quasi lilia que sūt in transitu aq
et q̄si thus redolens in diebus estatis
Quasi ignis effulgens et thus ar
dens in igne Quasi vas auri soli
du ornatu oi lapide pcioso Quasi
oliua pullulans et q̄ ipse se
altitudine extollens et attripiendo
ipm stola gl̄e et vestiri eū oīa
cor virtutis In astensu altaris fecit
gl̄am dedit fortitudē altaris in acti
piendo at pres de manu sacerdo
tu et ipe stans circūp ara circa illu
Corona fratrū q̄ plantacio cedri
in monte libani sic circa steterūt
q̄ rami palme et omnes filij aa
ron in gl̄a sua oblatio ad dñm
in manibꝰ ipoz tota oi synagoga
isrl et cōsummatio sanctis in altari
aplissimā oblatorū cpalsi in gl̄
porrexit manu sua in libatione et
libauit de sanguine uue effudit
in fundamēto altaris odore diuino
cpalso pncipi Tunc cpelauerūt
filij aaron in tubis ductilibus
sonuerūt in audita fecerūt magnā
vocē in memoria coram deo Tunc
oēs pl̄ simul festinauerūt in
terrā sup̄ faciē suā adorare dñm
deū suū et dare pcem orpotenti cp
celso deo Et cantauerūt psalle
tes in vocibus suis et in magna
domo auctus. est sonꝰ suauita
te plenus Et rogauit pl̄s dñm
cpalsū in pce usq̄ dū pfectus ē
honor dñi et munꝰ suū pfecerit
Tunc descendens cpulit manus
suas in omē congregacōm filioꝝ
isrl dare gl̄am deo a labijs suis
et in nomine ipius gl̄ari et iterauit
orōm suā volens ondere potestatē dñi
Et post hec sūt sibi plus dauit deu
dim quia magnia fecit in oi terra
Qui auxit dies nros a vētre ma
tris nrē et fecit nobiscū secdm
miam dei nobis vanditatē cordis
et fidē pacis in diebꝰ nris in isrl p
dies sempiternos credē isrl nobis
ut esset miam dei ut liberet eos in di
ebus suis Duas gentes odit aia
mea stulta at no ē gens que odit
Qui sedet in monte seyr et philis
tiim et stultus pp̄l q̄ habitat sit
chimmis Doctrina sapie et disciplie
scripsit in codice Jhesus filius syrach
Jherosolimita q̄ renouauit sapiaz
de corde suo Beatus q̄ in istis vsat
bonis q̄ ponit illa in corde suo sapi
ens ede semper bi et hec faciens
ad ora valebit q̄ lux dei vestigiū ejꝰ
Confitebor tibi dñe rex Cap li
et collaudabo te deū salua
torem meū Confitebor nomī tuo

qm adiutor ꝛ ꝓtector ſtus es m
et libaſti corpus meum a ꝑdicde
a laqo ligue inique ꝛ a lubio
operiens medicau es ꝛ cospectu
aſtatiu ſtus es m adiutor ꝛ libe
raſti me ſedm multitudiez mee no
mis tui a rugientibus ad eſta
de malibus querentiu aiaz mea
et de portis tribulationu que circ
cudederut me a ꝑſſia ſtame q
circudedit me et i medio ignis
no ſu eſtuatus de altitudine
ventris inferi et a ligua coiqui
nata et a vo mendacij a rege mi
quo et ligua tua iuſta laudabit
uſq; ad mortē aia mea dmm ꝛ vi
ta mea applicuit cat in iſerno
deorſu circudederet me undiq;
et no cat q adiuuaret reſpiciens
eam ad adiutoziu ſpm ꝛ no cat
memoratus ſu mie tue dne ꝛ co
operibus q a ſcło e qm crus ſuſ
tinetes te et liberas eos de ma
nibus gentiu a exaltaſti ſup eam
ſhitacom mea et ꝑ mortē deſtruc
ti deprecatus ſu a tuo tuu dmm pa
tre dm mei ut no derelinquat
me in die tribulationis mee ꝛ i tpe
ſuperbie fortitudinis laudabo
nomē tuu aſſidue ꝛ collaudabo
illud in confeſſione ꝛ exaudita eſt
oro mea libaſti me de ꝑdicone
et eripuiſti me de tpe inimici ꝓpterea
confitebor ꝛ laude dicā tibi ꝛ be
dicā nr dñe tu adhuc iunior ſu
puſq; obrerem aſſui ſapiecia
pala in oratione mea ante tempꝰ poſtu
labā ꝓ illa ꝛ uſq; in nouiſſimis inq
ram ea et florebit tanq; ꝓcap rua
retatu e cor meum ꝛ ea ambulat
pes meus iter rectu a iuuentute

mea veſtigabā eā ſcłiaui n. de
aute mea ꝛ eripui illā multa tuc ꝛ
mi in mepo ſapuit et multu profici
ꝛ ea plati in ſapia dabo gla deo ꝛ
filiatus ſu ea ut ſacam illi zela
tus ſu bonu et no cōſpondar fol ꝛ
luctata e aia mea ꝛ illo ꝛ ſacedo
ea confirmatus ſu manus meas
extendi in altu et i ſapia ei lup
aia mea et ignoraciaz meaz illu
aute a lim meu direxi ad illam
et in agnitōe tuei eam poſſedi a
pris cor ab initio ꝓpt hoc no dere
linquar Venē meus conturbatus
e querendo illa ꝓpterea poſſidebo bona
poſſeſſione dedit ei michi dns
ligwam mercedis mee et i ipa lau
dabo eu aſſpiate ad me ꝛ cōgregate
vos in domo diſciplie quid adhuc
vos turbatis et quid diatis in cōſpe
ctu me ſicut vehemēt aperui
os meu et locutus ſu ſine pausa no
bis ſme emptō ſapiaz ꝛ collu vrm
ſubiicite iugo eius ꝛ ſuſcipiat aia
vra diſciplina ꝓpe e ea inuenie
ea videte oculis vris q modicu
laboraui et inueni mi multam requie
aſſumite vobis diſciplina ꝛ multo
mio argeti et copioſu aurū poſſi
dete in ea letet aia vra ꝛ mia
ea et no confundem in laude ꝓpq
dixerā opib vrm cū tēpus et
dabit vobis merede vram i tpe ſuo

Incipit prologus ꝛ yſtoriam ꝓphaz

Decimo ſu ꝓphaz verſibus vi
delicet ce deſcriptos metro
cos eſtricte apud hebreos li
gari et aliquid ſille hre de pſal
mis uel operibus ſalomonis ſed ꝑ
m demoſtene et tullios ſolz fieri

ut p cola scribent̃ur ⁊ comata q
vtroq; ipsa et no vsibus ipperitut
Nos q̄ vilitati legentiu q̄ude
teb me ptacom, nolia, nolo scri
bendi gnē distrpimꝰ. Ac p̄mu de
ysaia scrūdꝫ ē q̄m sīmoe sue dis
cretus sit quippe ut vir nobilis
et vrbane eloquēcie nr̄ gnē q̄ tp̄
ni eloquio rusticitatē admiptu
onde accidit ut p̄ceptis flore ser
mois cius tñ slacō no potuerit
obsuare Demde cā hoc adiicit
ē q̄ no tam ppter qd dicendꝫ sit q̄
cuiuglibet alterius ea vmissa p̄ cele
q̄ ministria ad liquidu p̄ferenduꝫ
ē ut no ex putet de futuo vani
cimdi sed de p̄teritis historia tep
ere vm comicio voluisse tue tpis
hoy me ptes fidei sue sacramenta
p̄spicue ethnicis q̄d̄ ne sic sīm
cambius et margaritas porcis
daret q̄ cu stae edocꝫ legeritis
ab illis etd audieritis abstondi
ta Nec ignoro q̄nti laboris pt.
q̄ has mtelligē nr̄ seculo quēpia
posse iudicat de mtis tacte n̄ m
tell eporū aīq̄ legat Nos q̄ pat
moribus plurimoꝝ qui stimula
te invidia quod cōsequi no valet
despiciūt Oriens ergo ⁊ prudens
⁊ fama, mitto mandat michi long
hoc a studiosis lectoribꝫ prior ut
quo greci post hoy tristatē dq
lā et Ommachū ⁊ theodocꝫ le
gut ul ob studiu doctine sue uel
ut hoy magis ep collatē cepi
telligat sic ⁊ usti saltem nmu p
ponēs iste dignetur mtis pte le
gat sua et postea despiciant ne
vrdicant̃ no ep iudicio q̄ ego odi pre

supare ignota dupnat̃ q̄ sect̃at
at ysaias mi nr̄m ⁊ iudea n̄ du
o tribubꝫ m captiuitate ductis at
q̄ vtroq; regno nr̄ comixti mic
satim texit oratiu et ad it du
ad pntē, respiciat historiaꝫ ⁊ post
babilonie captiuitate reditu p̄
signisicat ⁊ iudea ty orbis ex cura
de vocatōe gētiu ⁊ de aductu xpi
e sue quato plus amatis o pdu
la et custodiu tuꝫ magis ab eo
petite ut p obtractōe pniti q̄ me
mdesmetier emuli timat spe m
mera de restituat m futuru qui
sit me ab hoc ⁊ pegrine ligive
erudite sudasse ne videā de stulti
tate septurag edicīs ex duratu

Explicat prolo- [illegible]
gus beati Jeōmi in Isayam ppham

Incipit Isayas Capitm pmu

Visio ysaye filij Amos qua
vidit sup iuda et hrlm in
diebus Ozie Joatham Achaz
Ezechie regu Juda Audi
te celi et auribus pcipe tra qm
dns locutus e filios enutrij et
exaltaui ipi de spreuerut me
cognouit bos possessore sui et
asinus presepe dni sui Israel autem non
cognouit me et pps meus non in
tellexit Ve gti peccatrici pls ini
quitate semi nequa filijs sce
leratis Dereliquerut dnm blasphe
mauerut sanctum isrl abalienati sut
retrorsum Quo quo plagia vos
ultra addetes plus iniqtatem Omne
caput languidum et omne cor mes
restum A planta pedis usq; ad uerticem
non est in eo sanitas Vulnus et liuor
et plaga tumens non est circumligata
neq; curata medicamine neque
fota oleo Terra vra deserta ciui
tates vre succense igni Regionem
vram coram vobis alieni deuorant
et desolabitur sicut in vastitate
hostili et derelinquet filia syon ut
umbraculum in vinea et sicut tugu
rium in cucumerario sicut ciuitas
que vastatur Nisi dns exercituum reliq
set nobis semen qi sodoma fuis
semus et qi gomorre similes essemus
Audite verbum dni principes sodomor
percipite auriby legem dei nri pps
gomorre Quo mihi multitudinem
victimarum vestrarum dicit dns Plenus
sum holocaustis arietum et adipem
pinguium et sanguinem vitulorum
et agnorum et hircorum nolui Cum ve
niretis ante conspectum meum quis quesiuit
hec de manibus vris ut ambuletis
in atriis meis Ne offeratis ultra
sacrificium frustra Incensum abhomina
cio est mihi Neomeniam et sabbm et
festiuitates alias non feram Iniqui
tas est actus vri Kalendas vras et
solemnitates vras odiuit anima mea
facta sunt mihi molesta laboraui sustinens
nec Cum extenderitis manus vras
auferam oculos meos a uobis et cum
multiplicaueritis orone non exaudiam
manus enim vre sanguine plene sunt
Lauamini mundi estote Auferte ma
lum cogitationum vrarum ab oculis meis
Quiescite agere puerse discite benefacere
querite iudicium subuenite oppresso
iudicate pupillo defendite viduam
et venite et arguite me dicit dns Si fue
rint pcta vra ut coccinum qi nive dealba
buntur Et si fuerint rubra qi vermi
culus velut lana alba erunt Si
volueritis et audieritis me bona terre
comedetis Quod si nolueritis et me
ad iracundia puocaueritis gladius
devorabit vos quia os dni locutum est
Quomodo facta est meretrix ciuitas fi
delis plena iudicio Justicia habitauit
in ea nunc autem homicidia Argentum tuum
versum est in scoriam Vinum tuum mixto
tu est principes tui infideles socij
furum Omnes diligunt munera sequuntur
retributiones Pupillo non iudicant et
causa vidue non ingreditur ad eos
Propterea ait dns deus exercituum fortis
israel Heu consolabor super hostibus
meis et vindicabor de inimicis meis
Et conuertam manum meam ad te et excoc
quam ad purum scoria tua et auferam
omne stagnum tuum et restituam iudi
ces tuos ut prius fuerunt et consilia
rios tuos sicut a principio et post hec
vocabitis ciuitas iusti urbs fidelis
Sion in iudicio redimetur et reduces
ea in iustitia Et conteret scelestos

et p̃uerb̃ sm̃t et qui derelicq̃unt dñm̃ cōsumēt̃ et cōfundent̃ ei ab ydolis quibus sacrificauerūt et cū beserctus sup ortus quos elegerāt tū fiūt v̄clud q̄ eis de fructibus solym̃ et v̄clud ortus absq̃ aqua et cū fortitudo vrā ut stipula stuppe et opus vrm̃ q̄ simul ardebūt et succendet̃ vtriusq̃ simul et no erit qui extinguat. Caplm̃ ij

Verbū quod vidit Isayas fl̃ super amos sup Iudā et hrlm Et erit in nouissimis diebus ppatus mons domus dñi in vertice montiū et eleuabit sup colles et fluent ad eū oēs gentes et ibunt populi multi et dicent Venite et ascendamus ad montē dñi et ad domū dei iacob et docebit nos vias suas et ambulabimus in semitis eius quia de syon exibit lex et verbum dñi de hrlm Et iudicabit gentes et arguet populos multos Et conflabunt gladios suos in vomeres et lanceas suas in falces non leuabit gens contra gentē gladium nec exercebunt̃ vltra ad prelium Domus iacob Venite et ambulemus in lumine dñi deus noster proiecisti enim plm tuum domum iacob quia repleti sunt ut olim et augures habuere ut philistiim et pueris alienis adhesere Repleta est terra auro et argēto et non est finis thesaurorum eius Et repleta est terra equis et quadrigis inestimabilis Et repleta est terra ydolis opus manuum suarum adorauerūt quod fecerunt digiti eorum Et incurvabit se homo et humiliabitur vir Ne ignoscas eis Intra in petra abscondere in fossa humo a facie timoris dñi et a gla maiestatis eius Oculi sublimes hoīs humiliati sunt et curuabit altitudo virorum Et exaltabit̃ dñs solus in die illa et dies dñi expectabit̃ super omnē superbū et excelsum et super omnē arrogantē et humiliabitur et super oēs cedros libani sublimes et erectas et super omnes quercus basan et super omnes montes excelsos et super oēs colles elleuatos et super oēm turrim excelsam et super omnē murum munitū et super omnes naues tharsis et super oē quod visui pulchrum est Et curuabit altitudo virorum et humiliabit altitudo viroꝝ Et exaltabit̃ dñs solus in die illa et ydola penitus conterent̃ et intrabunt speluncas petrarum et cauernas terre a facie formidinis dñi et a gla maiestatis eius cū surrexerit percutere terrā In die illa proiciet homo ydola argenti sui et simulacra auri sui que fecerat sibi ut adoret talpas et vespertiliones et ingredietur fissuras petrarum et cauernas saxorum a facie formidinis dñi et a gla maiestatis eius cū surrexerit percutere terrā Quiescite ergo ab homine cuius spūs in naribus eius est quia excelsus reputatus est ipse Cuj

Ecce enim dñator dñs exercituum auferet ab hrlm et a Juda validum et fortē omnē robur panis et omnē robur aque fortem et virum bellatorem et iudicē et prophetam et ariolum et senem principē super quinquagenarium et honorabilem vultu et consiliarium et sapientē de architectis et prudentem eloquij mystici Et dabo pueros principes eorum et effeminati dominabunt eis et corruet populus vir ad virum

Vnusquisq; ad p̄ximū suū tumul
tuabit⁹ puer cont̄ senē & ignobi
lis contra nobilē & ꝑsidet ei
vir stem suū domestica⁹ pris suis
dicet⁹ Nestimetu⁹ tibi p̄cepō esto
mr̄ Ruina at̄ hēt sub manu tua
& indebit⁹ in die illa dicet⁹ no su
Bo su⁹ medicus & i domo mea no
c̄ paū neq; vestimetu⁹ Nolite co
stituē me p̄cipe ꝑpli⁹ Ruit em
nrām et Juda cōcidit q̄ lingua eoz
et adinuētiōes eoz contra dm̄ ut
q̄uocarēt oculos magestatis eq
Ingnio⁹ vultus eoz & rīdebit eis
et p̄cam suū q̄ sodoma p̄dicauē
runt nō abscondent⁹ Ve aie eoz q̄
redita sunt eis mala Dicito iusto
q̄m bn̄ q̄m fructū adinuentionū suaz
comedet⁹ Ve impio & malū hre
tribuet⁹ em̄ manuū eq̄ fiet ei Po
pulū meū exactores sui spoliauē
runt et mulieres dnāte sunt eis
ple⁹ meus qui bēm te dicut & ꝑ
te decipiunt et viā gressuū tuoz
dissipant Stat ad iudicandū dns
et stat ad iudicandos ꝑpl⁹ dns
ad iudiciū veniet cū senatoribus
ꝑpli sui et p̄cipibus eius Vos ca
depasti estis vīnea mea & rapina
paupiē in domo vra Quare at
teritis ꝑplm meū et facies pau
perū cōmolitis dr̄ dns deus exercituū
Et dixit dns ꝓ eo q̄ eleuate
sunt filie syon et ambulauerūt extento
collo et nutibus oculoz ibāt et
plaudebāt et ambulabāt & pedi
bus suis composito gressu incedebāt
decaluabit dns vertex filiaz syon
& dns crinem earū nudabit et ꝑ
vestimento eis ignominia In die
illa auferet dns ornamēta cal

ciamentoz & limulas & torques et
monilia et armillas & mitras et
discriminalia et pcheridas & mu
renulas et olfactoriola & iaspes
et amulos & gemmas & frote pedes
et mutatoria et palliola & linteo
amina et acus et specula & sindones
& vittas et teristra Et erit ꝑ suauī
odē fetor & ꝑ zona funiculus et
ꝑ ariopati crīne calui⁹ & ꝑ fas
cia pectorali cilicium Pulcritudo
q̄ viri tui gladio cadet & fortes
tui in ꝑplio Et merebit aut lugebit
porte eius & desolata in terra sedebit

Et apprehendent septē mulieres
virū vnū in die illa dicētes
Panem nrm comedem⁹ & vestimēt
nris operiem⁹ tm̄odo vocet⁹ nō
tuum sup nos auser obprobriū nrm
In die illa erit germen dñi in magni
ficentia & gla et fructus terre sublimis
mis et exultatio his qui salvati
fuerit de isrl Et erit oīs q̄ relictus
fuit in syon & residuus in hrlm sanct⁹
vocabit⁹ oīs q̄ scriptus est in vita in
hrlm Si ablueri⁹ dns sordes filiaz
syon et sanguinē hrlm lauerit de
medio eius in spū iudicij et spū
ardoris Et creauit dns sup omem
locū montis sion et vbi nubes
caligo et nubem p diem & fumū
et splendorē ignis flammātis in
nocte Sup omnē enim gla⁹ p̄tector
et tabernaculū erit in vmbraculū
diei ab estu et in securitatē & in abscō
sionē a turbine et a pluuia

Cantabo dilecto meo canticū
patrueli mei vīneæ fuit dilecto
meo in cornu fi
lio olei & sepsuit ea et lapides
elegit ex illa & plantauit vīneā
electam & edificauit turrim in medio ei

Ihay

et torcular exstruxit / ideo exspectauit ut faceret / vuas / et fecit labruscas / Nunc go habitatores hrlm et / viri iuda iudicate me⁹ me et vineā meā / Quid ē qđ debui ultra facere / vineæ meæ / et non feci ei / An q̄ exspectauī ut faceret / vuas et fecit labruscas / Et nc ostendā vobis quid ego facia / vineæ meæ / Auferā sepem eius / et erit / in direptionem / Diruam / macerā eius / et erit / in conculcationem / et ponā eā deserta / Nō putabit / et nō fodiet / et ascendent / supra eā vepres et spinæ / et nubibus mandabo ne pluat / supra eā / imbrē / Vinea enī dñi exercituū domus / israel est / et / viri iuda delectabile germē eius / Et exspectauī ut faceret iudicium / et ecce iniquitas / et iustitiā / et ecce clamor / Ve qui coniungitis domū ad domū / et agrū agro copulatis / usq; ad terminū / loci / Numquid habitabitis soli vos in / medio terræ / In auribus meis sic hæc dicit dñs exercituū / Nisi domus multe / deserte fuerint grandes / et pulchre / et absq; habitatore / Decem / enim iugera / vineæ / facient / lagunculā / vnā / et / corus / modios / seminis faciet / modios / tres / Ve qui consurgitis / mane ad / sectandas / ebrietates / et potatis / usq; ad / vesperam / ut / vino / estuetis / et / cythara / et / lyra / et / tympanū / et / tibia / et / vinū / et / convivijs / vestris / et / opus / dñi / non / respicitis / nec / opera / manuū / eius / considerastis / Propterea captiuus / ductus / est / populus / meus / quia / non / habuit / scientiam / et / nobiles / eius / interierunt / fame / et / multitudo / eius / siti / exaruit / Propterea / dilatauit / infernus / desiderium / suum / et / aperuit

os / suum / absq; / vllo / termino / et / descendet / fortes / eius / et / populus / eius / et / sublimes / gloriosi / eius / ad / eum / et / humiliabitur / homo / et / humiliabitur / vir / et / oculi / sublimium / humiliabuntur / et / exaltabitur / dns / exercituum / in / iudicio / et / deus / sanctus / sanctificabitur / in / iustitia / et / pascentur / agni / secundum / ordinem / suum / et / deserta / vberta / te / vastata / aduenæ / comedent / Ve qui / trahitis / iniquitatem / in / funiculis / vanitatis / et / quasi / vinculum / plaustri / peccatum / qui / dicitis / festinet / et / cito / veniat / opus / eius / ut / videamus / et / appropiet / et / veniat / consilium / sancti / israel / et / sciemus / illud / Ve qui / dicitis / malum / bonum / et / bonum / malum / ponentes / tenebras / lucem / et / lucem / tenebras / ponentes / amarum / in / dulce / et / dulce / in / amarum / Ve qui / sapientes / estis / in / oculis / vestris / et / coram / vobismetipsis / prudentes / Ve qui / potentes / estis / ad / bibendum / vinum / et / viri / fortes / ad / miscendam / ebrietatem / Ve qui / iustificatis / impium / pro / muneribus / et / iustitiam / iusti / auferetis / ab / eo / Propter / hoc / sicut / devorat / stipulam / flamma / ignis / et / calor / flamme / exurit / sic / radix / eorum / quasi / fauilla / erit / et / germen / eorum / ut / pulvis / ascendet / Proiecerunt / enim / legem / dñi / exercituum / et / eloquium / sancti / israel / blasphemauerunt / Ideo / iratus / est / furor / dñi / in / populo / suo / et / extendit / manum / suam / super / eum / et / percussit / eum / et / conturbati / sunt / montes / et / facta / sunt / mortes / eorum / in / medio / platearum / In / his / omnibus / non / est / aversus / furor / eius / sed / adhuc / manus / eius / extenta / Et / leuabit / signum / in

Ve qui dicitis bonum malum / Isa 5

naconibus paul ꝛ sibilabit ad eu
de finibus tre Et ecce festinus
velocit veniet Ho e deficies neq
laborabis i colsto dormitab neq
dormiet neq soluet ẽ cingulu re
nu eius nec rumpet corrigia calce
amti eius Cui dabitte eius acute
et omb arcus eius exterti ungie
le equoz eius ut silex ꝛ rote eq
si turbo tempestatis fugitus
eius ut leonis rugiet ut catuli
leonu et frendet ꝛ tenebit p da
et asportabit et no est q eruat
et sonabit sup eu in die illa sicut
sonitus maris Si aspiabis ierra
et ecce tenebre tribulacois et
lux obtenebrata est caligie eius
In anno quo mortuus est Cap
rex Ozias vidi dm sedente
sup soliu excelsu et elevatu et
plena erat domus a magestate
eius et ea que sub pedib eius erat replebat templu Serapfim stabant
sup id Pedib alterum et pedib alterius
teri duabus velabat facie eius
et duabus velabat pedes eius et
duabus volabat Et clamabat
alter ad alterum ꝛ dicebat Sanctus
Sanctus Dns deus exercituu plena
est omis terra gla eius Et commota
sunt sup limina cardinu a voce
clantis ꝛ domus repleta est fumo
Et dixi Ve mihi quia tacui quia vir pol
luta labiis ego sum et in medio pli
polluta labia habentis ego vidi
et regem Dnm exercituu vidi oculis
meis Et volauit ad me unus de
seraphim et in manu eius calculus
quem forcipe tulerat de altari ꝛ tetigit os meu et dixit Ecce tetigit
hoc labia tua ꝛ auferet iniqtas
tua et pcm tuu mundabit Et au
divi vocem Dni dicentis Quem mittam
et quis ibit ego nobis Et dixi Et
ego sum mitte me Et dixit vade
Et dices pplo huic Audite audie
tes et nolite intelligere ꝛ videte
visione ꝛ nolite cognoscere Excae
a cor pplo huius et aures eius aggra
et oculos eius claude ne forte vide
at oculis et auribus suis audiat
et corde suo intelligat ꝛ convertat
et sanem eu Et dixi usquq Dne
Et dixit Donec desolent ciuitates
absq habitatore ꝛ domus sin homine
et terra relinquat deserta ꝛ longe faci
et Dns longos et multiplicabitur
in derelicta fuit in medio terre ꝛ adhuc
in ea determinatio et convertet ꝛ erit in
ostensione sicut terebinthus ꝛ sicut
quercus quar extendit rumos suos
Semen sanctum erit id quod steterit in ea
Et factum est in diebus Achaz Cap
filij Joathan filij Ozie regis
iuda ascendit rasin rex syrie et
phacee filius romelie rex israel in hrlm
ad pliandu cont ea et non potuerut
debellare ea Et nuciatum est do
mui dauid dicentes requieuit sy
ria super ephraym Et commotu est
cor eius ꝛ cor populi eius sicut commo
uetur ligna silue a facie venti
Et dixit Dns ad ysayam egre
dere occurrisid Achaz tu ꝛ q filius
lectus es Jasub filij tui ad extre
mum aquedutq piscine superioris
in via agri fullonis ꝛ dices ad eu
vide ne sileas Noli timere ꝛ cor
tuum ne formidet a duabus caudibus titionum fumigantibus istoꝛ
in ira furoris rasin regis syrie
et filij romelie eo q consilium inierit

ontra te ſyria malii ⁊ effray
et ſilius romelie dicas aſce-
damus ad iudā et ſuſcitem⁹
eū et euellam⁹ eū ad nos et
ponam⁹ regē m medio eius
ſilius tabeel hec dicit dns de⁹
no ſtabit ⁊ no erit iſtud ſ̄ ca-
put ſyrie damaſcus ⁊ caput
damaſci rasin Et adhuc lxv
am ⁊ defmet effray eſſe pp⁹
et caput effraym ſamaria ⁊
caput ſamarie filius romelie
Si no credideritis no permane-
bitis Et adiecit dns loqui ad
achaz dicens pete tibi ſignū
a dno deo tuo in pfundū infer-
nū ſuper m excelſū ſupra Et dix⁹
achaz Non petam ⁊ no tentabo
dnm Et dixit Audite ergo do⁹
dauid Numquid parū vob⁹ e mo-
lestos ee hoibus quia molesti eſ-
tis ⁊ deo meo Propter hoc dabit dns
ipe vobis ſignū Ecce ego vos
et et pariet filiū et vocabit nomē
eius emanuel Butyrū ⁊ mel co-
det ut ſciat reprobare malū ⁊ eligere
bonū Quia antequā ſciat puer re-
probare malū et eligere bonū Terra
terra quā tu detestaris a facie du-
orū regū ipsorū adducet dns ſup
te et ſup populū tuū ⁊ ſup domū pris
tui dies qui no venerunt a diebus
separationis effraym a iuda cū rege
aſſiriorū Et erit in die illa Sibila-
bit dns muſce q̄ e in extremo fluui-
minis egipti et api q̄ e in terra aſſur
et venient et requieſcent omes ⁊ tor-
rentibus vallium et cauernis petrarū
et ⁊ omibus ſpinetis ⁊ vniuſis
ſtirpibus In die illa radet dns
in nouacula acuta in his que trans
fluuium ſunt in rege aſſiriorū caput
et pilos pedū et barbā vniuſa
Et erit in die illa nutriet homo
vaccā bouē et duas oues ⁊ p̄ copiā
lactis comedet butyrū Butyrū
et mel manducabit omis
qui relictus fuerit in medio ter-
re Et erit in die illa omis locus vbi fuerat
mille vites mille argenteis ⁊ ſpi-
nis et in vepres erit Cū ſagittis
et arcu ingredient illuc quia vepres
et ſpine erunt ⁊ vniuſa terra et
omes colles qui ⁊ ſtercorabo ſtabunt
no venient illuc timor ſpinarū
et vepriū et erit ⁊ pastura bouibus
et ⁊ conculcatio pecoribus Et dixit dns ad me Sume
tibi librū grandē ⁊ scribe in
eo stilo hois velociter spolia dis-
pone cito spolia Et adhibui mihi
testes fideles Uriam sacerdotē
et Zachariā filiū barachie et
accessi ad prophetissā et concep⁹ et
peperit filiū Et dixit dns ad me
Voca nomē eius accelera spolia
detrahe festina predā quia ap⁹
prope est puer vocare patrem suū et
matrem suā auferetur fortitudo
damaſci et spolia ſamarie coram
rege aſſiriorū Et adiecit dns
loqui ad me adhuc dicens Pro eo
quod abiecerit populus iste aquas ſyloe que
vadunt cū silentio et assumpserit ma-
gis rasin et filium romelie ecce
ego ducet dns adducet ſup eos aquas
fluminis fortes et multos regē aſſi-
riorū et omem gloriā eius ⁊ ascen-
det ſup omes rivos eius ⁊ fluet
ſup vniuſas ripas eius ⁊ ibit p
iudam inundans et transiens usq;
ad collū veniet et erit expansio ala-
rū eius implens latitudinē terre
tue o emanuel Congregamini ⁊ vnia-
mini et audite vniuſe populi terre

Confortamini vriami actuti vos
et vriamini mite cōsiudi dissipabi
losm vm et nō fiet qr nobisti
deus hec ei aut dns ad me Qui aut
i forti mau cubiuit mene rrem
i via pli huius diab Ro dicatis
conuracō dia ei que loqr pls
iste conuracō e et tiore eq ne pa
uicatis neqs ticatis dnm exercituu
rpm sanctificate ipe pauor vr et ipe
timor vr sit vobis m sanctificatem
in lapidem ad offensionis et petra
scandali duabq domibq isrl in
laqueu et i ruina habitatibq hrlm
et offendet ex eis plmi et cadet
et conteretur et irretiet et capiet
liga testiō signa lege i discipli
nis meis et expectabo dnm q
abscondit faciē suā a domo iacob
et prstolabor eū ecce ego et pueri
mei quos mi dedit dns i signū et
i portentu isrlis a dno exercituu q
habitat in monte syon et tu dicetis
ad nos Querite a phitonibq et a di
uinis qui stridet i tractoribq sub
Nunquid no pplus a deo suo requiret
visione pro vivis ac mortuis ad
legē magis et ad testimoniū si
no dixerit iuxta vm hoc no erit
eis matutina lux et tenebit pe
ra et coruet et esuriet et tu esuriet
ira sua et maledicet regi suo et
deo suo et suscipiet sursū et ad
terra intuebitur et ecce tribulatio
et tenebre dissolutio et angustie
caligo psequens et non poterit
auolare de angustia sua Cix
Primo tpe alleuiata est terra
zabulon et terra neptali et
nouissio aggrauata e via maris
trans iordanē galilee gentiu pplus
q ambulabat in tenebris vidit lu
cē magna habitatibq regiōis umbre
mortis lux orta e eis multiplicasti
gentē n magnificasti letitiā le
tabūt coram te sicut qui letant in
messe sicut exultat victores rap
ta pdā qn diuidit spolia iugu
ei oneris eius et virgā humeri eoq
et sceptrū exactorū eoq superasti si
cut i die madian qr oīs violenta
pdatio cū tumultu et vestimētu
mixtu sanguie erit i combustioēs
et cibus ignis pauxillq ei natq
e nobis filiq datus e nob et factus
e principatus sup humerū eoq et vo
cabitur nom eq admirabilis consi
liarius deus fortis pr futuri filius prin
cipis pacis multiplicabit eq imperiu
eius et pacis eq no erit finis sup
soliu dauid et sup regnū eq sedebit
ut confirmet illud et corroboret i
iudicio et iustitia amodo et usq
in sempiternū zelus dni exercituu
faciet hoc dns misit dns in iacob
et cecidit in israhel et sciet pplus
oīs ephraym et habitator samarie in
superbia et magnitudine cordis di
centes lateres ceciderūt sed quadris
lapidibus edificabimus sycomo
ros succiderūt sed cedros mutabi
mus et eleuabit dns hostes rezin
super eū et inimicos eius i tumul
tu syrie ab oriente et philistiim
ab occidente et deuorabūt israhel
toto ore in oībus his non est auersus fu
ror eius sed adhuc manus eius extenta
et pp hoc reuertens ad percutiente
se et dnm exercituū non exquisierūt
et disperdet dns ab israhel caput et
caudā ramū et scirpū in die vna senē
et honorabilis ipe e caput et pphā docens mēda
cium ipe cauda e et erunt qui beati
ficabunt populum istum seducentes et qui
beatificantur precipitabūt

adolescentulis eius nolentib⁹ ne
et pupillos eq adolescentulos et
viduas no miserebitur q⁹ om⁹
hypocrita est et nequa⁹ et omis os lo
quitur stulticia⁹ In omib⁹ his no
est auersus furor eq sed adhuc ma⁹
eius extenta ¶ Ductor⁹ et ignis
ardebit⁹ spinas et spinam vorabit
et succendetur in densitate saltus
et torabunt⁹ superbia fumi⁹ In ira
dni exercituu conturbata est terra
et erit populus q⁹ esca ignis⁹ Vir fratri
suo no pcet⁹ et declinabit ad dexte
ra et esuriet et comedet ad sinistra
et non saturabitur⁹ unusquisq⁹ carne
brachii sui vorabit⁹ manasses
ephraym et ephraym manasse⁹ simul
ipi contra iudam In omib⁹ his no est
auersus furor eq sed adhuc ma⁹ eius

¶ Uae qui condunt leges ⁊ scribe
nes iniquas⁹ et scribentes iustitiam
ad oppmendum ut opprimant iudi
cio pauperes et vim faciant causis hu
miliu⁹ populi mei ut esset vidue pda
eoz⁹ et pupillos diripiant⁹ Quid
facietis in die visitationis⁹ et calami
tatis de longe venientis⁹ ad quem co
fugietis auxiliu⁹ et ubi derelinquet
glam vestram ne incuruemini sub vinc⁹
et ruetis interfectis⁹ tamen⁹ his omib⁹
his⁹ non est auersus furor eq sed adhuc
manus eq extenta⁹ Ue assur virga fu
roris mei et baculus ipse est in manu
eoz⁹ indignatio mea⁹ ad gentem
fallacem mittam eum et contra populum
furoris mei mandabo illi ut auferat
spolia ⁊ diripiat⁹ predam⁹ ⁊ ponat
illum⁹ in conculcationem⁹ qui lutum plate
arum⁹ Ipse autem non sic deputabit⁹ et
cor eius non ita estimabit⁹ sed ad
contendendum erit cor eius⁹ ⁊ ad mi
nuendum gentium non pauca⁹ quia

cum⁹ Numquid non principes mei simul
reges sunt⁹ Numquid non ut chalan
num sic chalamen⁹ Numquid non ut
arfad sic emath⁹ Numquid non ut
damascus sic samaria⁹ Cum inue
nerit manus⁹ mea regna idolorum⁹ et sculp
tilia eorum⁹ quorum⁹ et de samaria
et idolis⁹ eius sicut feci samarie⁹ et ydo
lis eius sic faciam⁹ et similia⁹
eius⁹ Et erit cum perfecerit dns⁹ uni
opus suum⁹ in monte syon⁹ et in hierusalem⁹ Vi
sitabo super fructum⁹ magnificentie cor
dis regis assyrii⁹ et super altitu
dinem oculorum⁹ eius⁹ Dixit enim
fortitudine manus⁹ mee ego feci
et in sapientia mea intellexi⁹ et abstu
li terminos populorum⁹ et principes eorum
depredatus sum⁹ et detraxi quasi potens
⁊ sublimi residentes⁹ et inuenit quasi
nidum manus⁹ mea fortitudinem
populorum⁹ et sicut colligunt ova q⁹
derelicta sunt sic⁹ ego congregaui⁹ et non fuit⁹ qui mo
ueret pennam⁹ et aperiret os⁹ et garri
ret⁹ Numquid gloriabit⁹ serra⁹ contra
eum⁹ qui secat in ea aut exaltabit⁹
serra contra eum a quo trahitur
Quasi si elevetur⁹ virga contra
levantes se⁹ et exaltet baculus⁹
utique lignum est⁹ Propterea mittet dns
tor⁹ dns exercituu⁹ in pinguibus eius
tenuitatem⁹ et subter⁹ gloriam⁹ eius
succensa ardebit⁹ quasi⁹ fornacis ig
nis⁹ Et erit lux israhel in ignem⁹ et
sanctus eius in flamma⁹ Et succendet
et devorabit⁹ spinam eius⁹ et vepres
in die una⁹ et gloriam saltus eius⁹ et
carmeli⁹ eius ab anima usque ad car
nem consumetur⁹ Et erit⁹ quod
pfugis⁹ et reliquie ligni saltus

cuꝫ p paucitate mãbus ꝛ puer
scribet eos Et cit mdicit non
adiciet residuu ipse ꝛ hij qui fu
gerit de domo iacob mitt sup
eo q̃ putrit eos sed mittet super
eum sm ipse in veritate Reliqe
quitent reliquie mãs iacob ad
deu fortẽ Hi ei sunt ssli ipse q̃
harena maris reliqe quitentur
eo eo Hosiaco abbreuiata mu
dabit iustitia Hosiacom ei ꝛ ab
breuiacom dns deus spiritum
faciet ꝛ medio orbis Et pter q̃
dicit dns deus spiritum Moliti
mꝫ ꝑbus meus hortator syon ab
ssur In vga ei paciet te ꝛ ba
culu suu leuabit sup te ꝛ via e
gipti Adhuc ei paululu modicu
q̃ cosumabitur indignatio mea et
furor meus sup scelus eoꝝ et
suscitabit sup eu dns spiritum
flagellu suu plaga madiam
et petra orbis et vga sua super
mare et eleuabit eu ꝛ via egip
ti Et erit in die illa auferetur onꝰ
eius de humero tuo ꝛ iugu eius de
collo tuo et computrescet iugu a
facie olei Venit ꝛ ayoth trãsibit
usq̃ in magron apud magmab
ꝯmedabit vasa sua Transierut
ursum gabaa pernoctabut ramia
buit ramia gabaa saulis fugit
hierusalem ꝛ voce tua filia gallim
Audi laysa paupercula anathoth Mi
grauit in edemena habitatores gab
bim cosortamini Adhuc dies erit
ꝛ nobe stetit Excutiet manu
sua sup montẽ filie sion colle urbis
Ecce dnator dns exercituu con
fringet lagunculas ꝛ ecce ꝛ excel
si statuu succidetur ꝛ sublimes

humiliabunt ꝛ humiliabunt condensa sal
tus ferro ꝛ libanꝰ in potẽs cadet
Et egredietur virga de radice
Jesse et flos de radice eius
ascendet Et requiescet sup eu spꝰ
dni spꝰ sapie et intellectus spꝰ
consilij ꝛ fortitudinis spꝰ scie
et pietatis et replebit eu spꝰ
timoris dni Non sm visionem oculoꝝ iudicabit neq̃ sm auditu
aurium arguet sed iudicabit in iusꝫ
ticia pauperes ꝛ arguet in equitate pro
mansuetis terre Et percutiet terrã
virga oris sui et spu labioꝝ suoꝝ
interficiet impiu Et erit iustitia ci
gulus lumboꝝ eius et fides cinctorium
renuꝫ eius habitabit lupus cu agno
et pardus cu hedo accubabit Vitu
lus et leo et ovis simul morabunt
et puer parvulus minabit eos Vitu
lus ꝛ ursus pascent simul requiescet
catuli eoꝝ et leo qꝛ bos comedet
paleas et delactabitur infans ad
foramen aspidis ꝛ in caver
na reguli q̃ ablactatus fuerit ma
num suam mittet non nocebut ꝛ non oc
cidet in vniuso monte sco meo q̃
repleta est terra sciam dni sicut aque
maria operientes In die illa radix
iesse q̃ stat in signu populoꝝ ipsum de
precabuntur et erit sepulchrum
eius gloriosum Et erit in die illa adi
ciet dns secuꝫ manu sua ad pos
sidendu reliquiu populi sui quod re
linquetur ab assiriis ꝛ ab egypto
et a phetros et ab ethiopia et ab
helam et a semnaar et ab emath
et ab insulis maris Et leuabit
dns signu in nationibus ꝛ congregabit
profugos israel ꝛ dispersos iuda
colliget a quatuor plagis terre

et auferetur scelus effraym⁊ hos
teb iuda pibit effraym no emla
bit iuda et iudas no pugnabit
ctr effraym et volabut⁊ huc
rob philistiim p mare simul pda
but filios orientis ydumea
et moab porrectu manꝰ eoru
et filii amon obedietes eis
Et desolabit dns lingua maris
egipti et leuabit manu suam
sup fluuiu in fortitudie spꝰ su
et ⁊ percutiet eu in septe riuos ita ut transeat p
eu calciati Et erit via residuo
plo meo q̃ reliquet ab assirijs
sicut fuit isrl⁊ die q̃ ascendit de tra
Et dicas in die illa Confitebor tibi dne quꝫ
iratus es mihi conuersus est furor tuꝰ
et consolatus es me Ecce deus
saluator meus fiducialit agam
et no timebo quia fortitudo mea
⁊ laus mea dns⁊ factus est mihi in sa
lute Hauretis aquas in gaudio
de fontibus saluatoris⁊ dicetis
in illa die confitemini dno⁊ inuoca
te nomen eius Notas facite in po
pulis adinuentiones eius memento
quia excelsum est nomen eius Cantate
dno quia magnifice fecit annutia
te hoc in uniuersa terra Exulta
et lauda habitatio sion quia magn
us in medio tui sanctus isrl Exm
Onus babilonis quod vidit
ysayas filius amos Applicita
Super montem caliginosum leuate signꝫ
exaltate uocem leuate manum⁊ in
grediantur portas duces Ego man
daui sanctificatis meis et vocaui for
tes meos in ira mea exultantes
in gloria mea Vox multitudinis in mo
tibus q̃si populus frequens Vox sonitꝰ
regum gentium congregatarum dns exer
citum parat militiam belli Ve
nientibus de terra procul a summitate
celi dns⁊ vasa furoris ut disper
dat omem terram Ululate quia prope
est dies dni q̃ vastitas a dno fiet
propter hoc omes manꝰ dissolue
et cor hois contabescet⁊ contrist
torcones et dolores tenebut eos
parturiens dolebut Vnusquisq
ad proximum suum stupebit facies
combuste vultus eorum Ecce dies dni
veniet crudelis⁊ indignationis plen
et ire furoris ad ponendam terrꝫ
in solitudinem⁊ peccatores eius conteri
dos de ea quia stelle celi⁊ splen
dor earum non expandet lumen suum
Obtenebratus est sol in ortu suo et
luna non splendebit in lumine suo et
visitabo super orbis mala⁊ contra
impios iniquitates eorum⁊ quiescere
faciam superbiam infidelium⁊ arrogan
tia fortium humiliabo Pretiosior erit
vir auro et homo mundo obrisso
super hoc celum turbabo⁊ mouebit
tra de loco suo propter indignationem
dni exercituum et propter diem ire filio
rum eius Et erit q̃si damula fugi
ens et q̃si ouis et non erit q̃ congre
get Vnusquisq ad propriam suam conuer
tetur et singuli ad terram suam
fugient Omnis q̃ inuentus fuerit occi
detur et omnis q̃ superfluxerit cadet in
gladio Infantes eorum allidet
et ⁊ oculis eorum diripient domꝰ
eorum et uxores eorum violabuntur
Ecce ego suscitabo super vos me
dos qui argentum non querent nec
aurum volent sed sagittis pueros
mactabunt et lactantibꝫ vteri non
misereb̃ut⁊ super filios non pcet

orubus eoz Et cit babilon ciras
illa gloſa in regnis inclita ſuſ
bia chaldeoz ſ ſa ſicut ſubuertit
ds ſodoma et gomorra no ha
bitabit uſq; in finē ⁊ no ſtabitur
uſq; ad gnacom ⁊ gnacom n̄ poct
ibi tetoria a trabe n̄ pastoꝝ req
eſtet ibi ſed requieſtet ibi beſtie
et replebunt domꝰ eoz draconib⁹
et habitabunt ibi ſtrutiones ⁊ pilоſi ſal
tabunt ibi et rudebunt ibi vlule ⁊
edibus eoz ſirenes ⁊ delubra voluꝑ

Patope ut veniat tp̄s eius
⁊ dies eius no elongabi
tur miſerebit ⁊ dns iacob ⁊ eli
get adhuc de iſrl ⁊ requiē eos
faciet ſup humū ſua ⁊ adiunget
aduena ad eos ⁊ adhebit domui
iacob et tenebunt eos apli ⁊ addu
cet eos in locū ſuū et poſſidebit
eos dom̄ iſrl ſup tra dm̄ ſeruo
rum et ancillas et erunt capti
tes eos qui ſe ceperant ⁊ ſubiicient
exactoꝛes ſuos Et erit die illa
cu requiē dederit tibi dns a labo
tuo et a conturbatione tua et a ſeruitu
te dura qua ſeruiuiſti ſumes
parabolā iſtā contra regē babi
lonis ⁊ dices quō ceſſauit exactor
requieuit tributū contriuit dns
baculū impioꝝ virgā dominantiū
cedēte plagā indignatione plagā
inſanabili ſubiicientē in furore ge
tes p̄ſequente crudeliter requieuit
et ſiluit oīs tra gauiſa ē exp
ultant abietes ꝙ letatus es ſup
te ⁊ aderi libanus quō dormi
uiſti no aſcendet q̄ ſuccidat
nos Infernus ſubtus conturbatus
e in occurſū aduentus tui ſuſcita
bit tibi oēs gigantes oēs principes

ctē Duraueruē de ſolijs ſuis oēs
principes nationū omnes ipſi dicent
et dicet tibi Et tu vulneratus es
ſicut et nos mi ſilius effectus es
detractus e ad inferos ſuperbia
tua corruit tadauer tuū cubile
ſtrauit tynea et operimentū tuū
erunt vermes Quō cecidisti de ce
lo lucifer q̄ mane oriebaris corru
isti in tra q̄ vulnerabas gentes
q̄ dicebas in corde tuo In celū co
ſcendā ſup astra celi exaltabo
ſolium meū ſedebo in monte teſta
menti ⁊ latebris aquilonis aſcen
dā ſup altitudinē nubium ſimilis ero
altiſſimo Verumtamen ad infernum de
traheris ⁊ profundū lacus Qui te vi
derit ad te reclinabit et te conſpi
ciet Hūcine virū q̄ conturba
bat tra et concutiebat regna q̄ po
nebat orbē deſertū ⁊ urbes eius deſtru
ctas vinctis eius no apperuit carcere
omnes reges gentium dormierunt
erunt in gla domus ſepulture vir ⁊ domo
ſua Tu autē proiectus es de ſepulcro
tuo quaſi ſtirps inutilis coinquat
ſatus polluti et obtruncatis tu
is qui interfecti ſunt gladio ⁊ deſ
cenderunt ad ſtatumina lapidis quaſi
ſi cadauer putridum non eris con
ſortiū neq; tu eis in ſepultura
tu ei tra diſperdiſti tu populū tuū
occidiſti non vocabitur in eternū
ſemen peſſimorū Parate filios
eius occiſionis in iniquitatibus patrū
eoꝝ ne forte conſurgāt ⁊ hereditent
tra neq; impleant facie orbis ci
uitatibus Et conſurgā ſup eos dicit
dns exercituū et p̄dā babilonis
nomē ⁊ reliquias ⁊ germen et

q̄gemē aut dn̄s et ponā ea in
possessiōz ericij et i paludes aq̄e
et stopabo ea in stopa terre Hiat
dn̄s exercituū iuxta dn̄s exercituū
diceb⁹ ei no ut putauī itī cīd et
quomo mete tractauī sic euenīet
ut cōtera assiriū in terra mea cō
i montib⁹ meis cōculcē eū et
auferet ab eis iugū eoz et onꝰ
illoꝝ ab humeris eoz tollet hoc cōn
silium quod cogitauī sup oēs terr
hec et manꝰ extenta sup vniuersas
gentes dn̄s ei exercituū decreuit
et q̄s potuit infirmabit et manꝰ
eius extenta et q̄s auertet ea Jna
no quo mortuꝰ e rex achaz fuit
e onꝰ istud Ne letetis philistea
oēs tu q̄m cōminuta e virga p
tussoēs tui de radice ei colubri
egredietur regulus et semen eoz
absorbebit volucre et pascent
primogeniti pauperes et pauperes si
ducialit requiescēt et interficiā
fame radicē tuā et reli
quias tuas interficiā Vlula por
ta clama ciuitas q̄ strata e philis
tea oēs et ab aquilone ei fumus
venit et nō e q̄ effugiet agmen
eius et quid respondebit nunciis
gentis dn̄s quia dn̄s fundauit syon et
in ipo sperabit pauperes plebis eoꝝ

Cap xv

Onus moab quia nocte
vastata e ar moab cōticuit
muit et nocte vastatus e mu
rus moab cōticuit ascendit
dom⁹ regia et dybon ad excel
sa i planctu sup nabo et sup me
daba moab vlulabit Jn cunctis
capitibus eoꝝ calui cūcta oēs bar
ba radet Jn triuijs eoꝝ accincti
sut sacco sup tecta eoꝝ et i plateis
eius oēs vlulatus descendet in
fletu clamabit esebon et eleale
usq; iasa audita e vox eoꝝ armatis
hoc expediti moab vlulabunt
sibi anima eius vlulabit sibi cor mo
ab moab clamabit vectes eoꝝ
usq; ad segor vitula trima
tem per ascensū luith flen
ascendet et in via oronaim cla
morē contritionis leuabunt aque
em nemrim deserte erunt q̄ dese
cat germen cessauit herba pa
ruū interiit orbem magnitu
opus et visitatio exp Ad torren
te salicū duxit eos q̄m arsit
clamor circuit moab usq; ad
gallim vlulatus eoꝝ et usq; ad p
teū helim clamor eoꝝ quia aq
dybon replete sut sanguine Po
na et sup dibon abditamenta
leonē qui fugerit de moab leone
et reliquias terre mittet

Cap xvi

agnū dn̄e dnatore terre de
petra deserti ad montē filie syon
et erit sicut fugiens auis et pulli
de nido auolantes sic erit filie
moab in trānsitu arnon Jn
consilium cogite ciuitas fac quasi
nocte umbra tua in meridie
absconde fugientes et vagos
ne prodas retrahe apud te profugi
mei o moab esto latibulum coram
a facie vastatoris finitus e
enim pulvis consumptus e miser
desciuit q̄ conculcabat terra et
pparabit in misericordia solium eius et
sedebit sup id in veritate in taber
naculo dauid iudicans et querens
iudicium et velociter reddens quod
iustum e audiuimus superbiam moab

superbus ⁊ valde superba est et
arrogantia eius ⁊ indignatio eius
plus quam fortitudo eius. Idcirco ululabit
moab ad moab ululabit omnis ululabit
habitator quasi latericii plangentes
victi latericii. Quoniam regiones
heshebon defecerunt et vinea sabama dominus gentium
percusserat palmites eius usque ad ja-
zer pervenerunt errauerunt in deserto
segetes eius relictae sunt transierunt
mare. Super hoc plorabo ⁊ fletu
jazer vineam sabama inebriabo
te lacrima mea heshebon ⁊ eleale quo-
niam super vindemia tua et super messe
tua vox calcantium irruit. Et au-
feretur letitia et exultatio de car-
melo et ⁊ vineis non exultabit
neque iubilabit nec vinum
de torcularibus non calcabit calcato-
rem cessauit. Propter hoc viscera mea
super moab quasi citharedi sonabit et uisceribus meis
ad murum cir latus. Et cum
apparuerit quod laborauit moab super
excelsis suis ingredietur ad sanc-
tuarium suum ut obsecret ⁊ non valebit. Hoc
est verbum quod locutus est dominus ad moab
ex tunc et ne locutus est dominus dicens
in tribus annis quasi annis mercenarii
auferetur gloria moab super omnem plebem
multam ⁊ relinquetur ⁊ eo sicut racemus
pusillus et modicus nequam multus

Onus damasci ecce CXVII
damascus desinet esse ciuitas
esse et erit sicut acervus lapidum in
ruinam derelictae ciuitates auium erunt
gregibus erunt et requiescent ibi et
non erit qui exterreat. Et cessabit ad
iuturum ab effraym ⁊ regnum a da-
masco et reliquiae syriae sicut gloria

filiorum israel dicit dominus exercituum. Et
erit in die illa attenuabitur gloria
iacob et pinguedo carnis eius emar-
cescet. Et erit sicut congregans in
messe spicas quod resistit et brachium eius
spicas legget et erit sicut qui ren-
dit spicas in valle raphaym ⁊ reli-
quiae in eo sicut racemus ⁊ sicut
excussio olivae duae aut tres olivae
in summitate ramum fructus eius aut
quattuor ⁊ ramunculis eius fructus
eius dicit dominus deus israel. In die il-
la respiciet homo ad factorem suum ⁊ oculi
eius ad sanctum israel respicient et non
respiciet ad altaria quae fecerunt
manus eius et quae operatum sunt digiti
eius non respiciet lucos et delubra
In die illa erunt ciuitates fortitu-
dinis eius derelictae sicut aratra et
segetes quae derelictae sunt a facie fi-
liorum israel. Et erit desertum quoniam oblita es
dei salutaris tui et fortis adiu-
tor tui non recordata petrae tuae plan-
tabis plantarium fidelem ⁊ germen
alienum seminabis. In die plantationis
tuae labrusca et mane semen tuum
florebit. Ablata in messe ⁊ die dolen-
di tristis ⁊ dolebit insanabiliter. Ve multitudini
populorum multorum ut multitudo maris
sonabit et tumultus turbabuntur sicut
sonitus aquarum multarum sonabunt
populi sicut sonitus aquarum irruentium
et increpabit eum et fugiet procul
et rapietur sicut pulvis montium a
facie venti sicut ⁊ turbo coram
tempestate. In tempore vespere ⁊ ecce tur-
batio ni mane ⁊ non subsistet
haec est pars eorum qui vastauerunt nos
et sors diripientium nos CXVIII

Ve terrae cymbalo alarum quae trans
fluvios aethiopiae qui mittit in

mari leijatos et i vasis papireis
sup aquas ⁊ tre angeli veloces
ad gentē conturbatam ⁊ dilaceratā
ad ꝑplin tribile postquē no est
alig gentē exspectantē ⁊ conculca
ta cuj diripuerē fluia tēre ej
ad montē nrōm dm exercituū mō
tē syon ⁊ mē hostiatores orb qui
mortuj ⁊ tra tu elevatu fuerit
signu ⁊ motibus videbitis ⁊ cla
gorē tube audietis qz hec dicit
dns ad me ego quiescā ⁊ cōsi de
rabo ⁊ loco meo sicut lux meri
ana clara ē et sicut nubes rois
i die messis ante messē et tota
effloruit et immatura ꝑfecto ger
minabit et ꝑdetur vitis fructi
bus salubrib et que delecta fue
rit absumēdet et exterminet ⁊ re
liquetur simul auibus montiu ⁊ bes
tijs tre et estate pascua erunt sup
eu volucrib et ob bestie tre sup
illu hyemabunt In tpe illo deferre
tur munj dno exercituū a ꝑplo diui
so ⁊ dilaceratō a ꝑplo horribili ꝑ q̄ que
no fuit alig a gente exspectante
et conculcata cuj diripuerē flu
mina tra eius ad locū nrōm dm
exercituū montem syon ¶ Cxix

O rtus egipti dicit dns ascēdet
sup nubē leuem et ingredietur
egiptū et mouebunt simulacra
egipti a facie eius et cor egipti
tabescet in medio eius Et conci
tabo egiptios aduersus egipti
os et pugnabit vir contra fratrē
suū et vir proximū suū ciuitas
aduersus ciuitatē regnū aduersus
regnū et disrumpetur spūs egipti
in visceribus eius et consilium eius dis
sipabo Et interrogabunt simulacra

sua et diuinos suos ⁊ pythonicos suos
et ariolos et nō rndebit cuiquā
de egipto ⁊ manu dni crudelem
⁊ regē fortē dominabit eorū ait dns
deus exercituū Et arescet aqua de
mari et fluuius desolabit atq; siccā
bit et deficiet fluuius attenuabit
et siccabit rami aggeris calamus
et iuncus marcescet nudabuntur
alueoli et rami a fonte suo et oīs
seminatio irrigua siccabit ⁊ dispe
ret et no erit et merebunt piscatores
et lugebunt omnes mittentes ⁊ fluc
tuantē et expandentes rethe sup
facie aquarū ⁊ marcescet confun
dentur qui operabant linū pectē
tes et texentes subtilia et
erunt irrigua ej fluctuosa omnes
qui facerebant lacunas ad capien
dos pisces Stulti principes tha
neos sapientes consiliarij pharaonis
deterunt consilium Quomo
dicetis pharaoni filij sapientū ego
filij regū antiquoꝝ Ubi sunt nūc sa
pientes tui Annuncient tibi ⁊ indicent
quid cogitauit dns exercituū sup
egiptū Stulti facti sunt principes
thanneos emarcuerunt mephites
deceperunt egiptū angulū ꝑtis eius
eius dns miscuit ⁊ medio spū
vertigmis et errare fecerunt egiptū
in omi opere suo sicut errat ebrius
et vomens et no erit egipto op
q̄ faciat caput et cauda ramus
te et restenate In die illa erit
egiptus q̄si mulieb ⁊ stupebit ⁊ tre
bit a facie commotionis manus dni
exercituū quā ipe mouebit sup ea
Et erit tra iuda egipto ⁊ pauore
oīs q̄ illig fuerit recordatus pauebit
a facie consilij dni exercituū qd ipe

egipti sup ea In die illa erunt qtuor
ciuitates in tra egipti loquentes
lingua chananea et iurantes per
Dnm exercituum ciuitas solis vocabit
vna In die illa erit altare Dno
in medio tre egipti et titulus Dno
iuxta finem ei et erit in signu et in
testimoniu Dno exercituum in tra egip
ti clamabunt ad Dnm a facie
tribulantis et mittet eis saluatorem
et propugnatore et liberabit eos et cognos
cetur Dns ab egipto et cognoscent
egipcii Dnm in die illa et colent
eum in hostia et munerib et vota
uouebunt Dno et soluent et percu
et Dns egiptu plaga et sanabit
ea et reuertent egipcii ad Dnm et
placabit eis Dns et sanabit eos
In die illa erit via de egipto in assy
rios et introibit assirius egiptu
et egipcius in assirios et seruient egip
cii assiriis In die illa erit israel ter
tius egipto et assiriis benedicti in
medio terre cui benedixit Dns exer
cituum dicens benedictus populus meus
egipti et opus manuum meum assy
rio hereditas autem mea israel
In anno quo venit tharthan
in azotu cum misisset eum Sar
gon rex assiriorum et pugnasset
contra azotu et cepisset eam in tem
pore illo locutus est Dns in manu Isaye fi
lii amoz dicens Vade et solue
saccum de lumbis tuis et calciamentu
tuum tolle de pedibus tuis et fecit
sic vadens nudus et discalciatus
Dixit Dns Sicut abiit puer meus
Isaias nudus et discalciatus
tribus annis signum et portentum erit
super egiptu et super ethiopia sic
minabit rex assiriorum captiuitate
egipti et transmigrationem ethiopie iu
uene et senem nuda et discalciata
ata discoopertis natibus ad ignominia
am egipti et turbabuntur et confundent
ab ethiopia spe sua et ab egipto
gloria sua et dicet habitator insule
huius in die illa Ecce hic est spes
nra ad quos confugimus et auxilium
ut liberaret nos a facie regis assiri
orum et quo effugiemus nos nisi
Onus deserti maris Sicut
turbines ab austro veniunt
de deserto venit de terra horribili
visio dura nuntiata est mihi Qui
iniquus agit et qui depopulator est vastat Ascende
elam obside medea omnem gemitum
gemitu eius cessare fecit apposita reple
ti sunt lumbi mei dolores et angustia
possedit me sicut angustia parturi
entis curui sum ne audirem conturba
tus sum ne videm et mutuit cor
meum tenebre stupefecerunt me
Babylon delitie mee posuit mihi in
miraculum Pone mensam contemplare
in speculo comedentes et bibentes
surgite principes accipite clypeum
hec enim dixit mihi Dns Vade et po
ne speculatorem et quodcumque viderit
annuntiet Et vidit currum duorum
equitum ascensorem asini et ascen
sorem cameli et contemplatus est dili
genter multo intuitu Et clamauit
ut leo Super speculam Dni ego sum
stans iugiter per diem et super custodi
am meam ego sum stans totis noc
tibus Ecce iste venit vir ascendens
biga equitum Et respondit et dixit Ce
cidit cecidit Babylon et omnia sculp
tilia deorum eius contrita sunt terra
triturata mea et filia aree mee
que audiui a Dno exercituum deo

est annunciauit vobis dns? duma
ad me clamat ego speculator custos
quid denotat custos quid denota-
bit custos venit mane et nox
si quaeritis quaerite convertimini venite
et ad arabia in saltu adves-
pam dormietis in semitis do-
danim ei qui sitienti obtulerunt panem
aquam qui sitatis eius austri
cum panibus occurite fugientibus a fa-
cie gladii fugierunt a facie
gladii imminenti a facie arcus
extenti a facie gravis prelii
quem locutus est dns ad me adhuc
vno anno iuxta annos mercenarii
et auferet eis gloria cedar et re-
liquie numeri sagittarum fortium
de filiis cedar imminuent do-
minus deus israel locutus est

Cap xxij

Quid vallis visionis quid
nam ascendisti
et tu omnis mea tecta clamoris ple-
na urbs strepens civitas exul-
tans interfecti tui non mortui gla-
dio nec mortui tui in bello cuncti
principes tui fugierunt simul a fu-
re ligati sunt omnes qui inventi sunt
victi sunt pariter a fuga fugierunt ego
dixi recedite a me amare flebo
nolite velle consolari me su-
per vastitate filie populi mei dies ci
nimis et conculcationis et ex-
tremi a dno deo exercituum in valle
visionis scrutans murum et mactan
sans usque montem et clamor usque
pharetra in curru equitis leonis
et ponet nudabit clypeum et erit
electe valles tue plene quia
erigendo ego et castra ponet sedens
suas in porta et revelabitur
operimentum iude et videbis in illa
die armamentarium domus saltus
et scissuras civitatis david vidi
stis et multiplicastis piscinas aquas
inferioris et domos intrinsecus
destruxistis domos ad muniendum
murum et lacum fecistis inter duos
muros et aquas piscine veteris et
non respexistis ad eum qui fecit eam
et expectastis eum a longe vidistis
et vocabit dns deus exercituum in
die illa ad fletum et ad planctum et
ad calvitium et ad cingulum sacci
et ecce gaudium et letitia occidere
vitulos et jugulare arietes ede
re carnes et bibere vinum comede-
mus et bibamus cras enim morie-
mur et revelata est in auribus meis
vox dni exercituum si dimittetur
iniquitas hec vobis donec moriamini
dicit dns deus exercituum hec dicit
dns deus exercituum vade et ingredere
ad eum qui thesaurarius et tabernaculo ad
sobnam prepositum templi et dices ei
quid tu hic aut qui tibi hic quid
exscidisti tibi sepulchrum hic exci-
disti in excelso monumentum sibi
gentem mi petra tabernaculum tibi
ecce dns asportabit te captivitate
et operiet te operimento
tuo asportatur galli galliarum
et qui amictu sic subleuabit te
coronam coronabit te tribu-
latione qui pilam mittet te in terram
late et spaciosam ibi morieris
et ibi erit currus gloriae tue ignomi-
nia domui domini tui et expel-
lam te de statione tua et de ministe-
rio tuo deponam te et die illa
vocabo servum meum heliachim
filium helchie et induam illum
tunica tua et cingulo tuo confortabo

cui⁹ ptate tua dabo, i manu⁹ eius
et cit qi pr hitatibꝫ urbi⁹ tue domui
iude, z dabo clauē dom⁹ dauid
sup humerꝫ eius et aperiet et
non cit q claudat, z claudet z no
cit q aperiat, z figa in loco fidelī, z cit in soliū gle
domus patris sui. Et suspendent sup
eū omē gla⁹ dom⁹ patris sui. Va-
sorꝫ diuersi generis omne⁹ uasis parui
a uasis craterꝫ usq; ad oē uas
musicorꝫ. In die illa dicit dns exp
citiū auferet⁹ paxillus q fixus
fuat in loco fideli, z franget⁹, z cadet
z pibit q dependebat, quia dns locutus e

Onus thyri. Ululate naues
maris q uastata e
domus unde uenie⁹ cognouerat
de tra cethim reuelatū e eis. Ta-
cete qui habitatis, i insula negotia-
cio sydonis transfretantes, made
replenerunt te, z aquis multis
semen nili messes eius, messes z stu-
ges eius et facta e negotiatio
gentiū. Erubesce sydon, dixit ma
re fortitudo maris dicens. Non
parturiui et non peperi, z non enutri
ui iuuenes, nec exaltaui uirgines.
Cui auditu audiet egypto dolebunt cū audierint de
thyro. Transite in maria. Ululate
qui habitatis, in insula. Numquid no
ma e q glabatur a diebus pris
mis, i antiquitate sua ducet eam
pedes eius longe ad peregrinandū
eius. Quis cogitauit hoc sup thyrū
quond⁹ coronatā cuius negotia-
tores principes, institores eius inclyti
terre. Dns exercituū cogitauit hoc
ut detraheret superbiā omnis gle et ad
ignominiā deduceret omnes inclytos
terre. Transi terrā tuā quasi
fluuius filia maris. Non e cinguli
ultra tibi. Manū suā extendit
sup mare, conturbabit regna.
Dns mandauit aduersus chanaā
ut conterent fortes eius, z dixerunt
non adicies ultra ut gleteris calum-
nia iustimes. Ego filia sydonis
i cethim consurgens transfreta ibi
quoq; non cit requies tibi. Terre
chaldeorꝫ talis ppls non fuit,
cui assur fundauit eā in captiui-
tatē. Suscitauerunt robustos eius, suf-
foderunt domos eius, posuerunt
eā in ruinā. Ululate naues
maris quia deuastata e fortitu-
do uestra. Et cit in die illa in oblioni
one dies o thyre, hoc anni sicut
dies regis unius. Post hoc ac
anos cit tyro sicut in cantico meretrix
Sume thyre cytharā circui
uitatē meretrix obliuioi tua
dita. Bñ tange fregucta tanicu
ut memoria tui sit. Et cit post
lxx anos uisitabit dns thyrū
et reducet eā ad mercedē suā
et rursus formicabit cū uniuer-
sis regnis terre sup faciē terre
et erunt negotiatores eius et mercedes eius sanctificate dno. Non
condentur neq; reponentur
quia hec que congregauerit tota
dno cit negotiatio eius ut man-
ducet in satietate, z uestiatur
usq; ad uetustatem.

Ecce dns nudabit terrā et
dissipabit eā et afflget
faciem eius, z dispdz habitatores

cuius dñt cit sicut ꝑius sic sinat
dos et sicut sup sic dns ei sic
a cilla sic dna ei sicut emens sic
ille q̃ vendit sicut senator sic
et ip̃ q̃ dat mutuu accip̃ sicut
q̃ repetit sic et ip̃ q̃ debet disso
pace dissipabit ꝛ tra ꝛ direp
tor ꝓdabitur dns et locutus e
vm̃ hor sup et defluxit terra
et ifirmata e defluxit ozbis
infirmata e altitudo ꝑa tre
et tra mœsta e ab habitatoribus
sub q̃ tm̃ ingressi sunt leges mu
tauerunt ius dissipauerunt fe-dꝰ
sempiternu ꝓpt hoc maledictio
vorabit tram ꝛ pcabit habita
res tre ꝛ deoꝝ infirmi et cultores
eius et reliquetur hores pauci
sup et vidennia infirmata est
ritis igemuere omes qui leta
batur corde cessat gaudiu ty
panoꝝ quieuit sonitꝰ letantiu
cotricuit dulcedo citharę cu ca
tico no bibet vinu ꝛ ama erit
pocio bibentibus illam cōtrita
e ciuitas vanitatis clausa e
oīs dom̃ nullo intrante clador
dñi sup vmo ꝛ plateis desta e
oīs letitia trāslatus e gaudiu
oīs tre relicta e ꝛ vrbe solitu
do et calamitas oppmet ꝑtas
q̃ hec erit ꝛ medio tre ꝛ medio
populi sicut si pauca olive que
remanent excutiat̃ ego olea et
racem cu fuit finita vindemia
hec leuabunt voce sua atq̃ laudi
bunt cu glia atq̃ fuit dns hymn
cnt de mari ꝓpt hoc ꝛ doctinis
glia tate dñm ꝛ insulis maris
nome dñi dei isr ꝛ insulis tre
laudes audiuim̃ gloriam iusti et
dixi secretu meu m̃ secretu meu
michi ve michi prevaricatores p
uaricati sunt et prauaricatore trāsgres
sores prauaricati sunt formido ꝛ fo
uea ꝛ laqueus sup te q̃ habitator
es tre et erit q̃ fugiet a facie for
midis cadet ꝛ fouea ꝛ q̃ ascendet de fouea tenebit laqueus q̃
cataracte de excelsis aperte sunt
et concutient fundamenta tre
fractura confringet̃ tra et cōtritione
cōtritur tra comotione comouebi
tra agitatione agitabit̃ tra sicut
ebrius et auferetur sicut tabernacu
lum et nocties et grauabit ca inic
tas sua ꝛ corruet ꝛ no adiicet
ut resurgat et erit in die illa
visitabit dns sup militia celi ꝛ
excelso et sup reges tre qui sunt
sup terra et congregabit̃ ꝛ con
gregatom̃ vinc̃ fasciis ꝛ claudet
et claudet̃ ibi in carcere et post
multos dies visitabuntur ꝛ erubes
cet luna ꝛ cōfundet̃ sol cu regna
uerit dns exercituu ꝛ in mōte syon
ꝛ in hierl̃ et ꝛ coram senibus glorificabitur

Capitulum xxv

Domine deus meus es tu ego
altabo te et confitebor nomi
tuo q̃m fecisti mirabilia cogita
tiones antiquas fideles amen q̃a
posuisti ciuitatem ꝛ in ruinam vrbe
fortē in ruina domus alienoꝝ
ut non sit ciuitas et ꝛ sempiternu
non edificet̃ ꝓpt hoc laudabit̃ te
populus fortis ciuitas gentiu robus
tauit tebit te q̃ fortis es fortitudo
pauperi fortitudo egeno ꝛ tribulatio
sua ꝓtegis a turbine umbraculu ab
estu cum spiritus robustoꝝ q̃si turbo
impellens parietē sicut estus in siti
tumultu alienoꝝ humiliabis et
q̃si calore sub nube ramorum ꝓgnies

fortiu marcesc fuacos et sanct
dns spiritus orbis ppls r mote hor
roris pigui medullatoz vi
demic desertate Et pripitabit r
mote isto sacie vmuli obligati
sup ob ppls r tela qua cecidit est
sup vmisat nacoes pripitabit
morte in sempitnu et auferet
dns deus omez lacrimam ab oi facie
et obprium ppli sui auferet de vni
usa tra quia dns locutus e Et dicet
in die illa ecce deus mr iste exs
spectauim9 eu r saluabit nos iste
dns sustinuim9 eu exultabim9
et letabim2 r saluti eius quia
requiescet manus dni r mote isto
Et tritudiabit moab sub eo sicut
tritur palea r plaustro zepten
det manus suas sub eo sicut extē
dit natans ad natandu r humilia
bit glaz eius cu attritione manuu
ei et muru excelsa sublimiu murorp
tuorp corruet r humiliabit r detra
hent r tra usq ad pulueꝝ

Cxxvj

In die illa cantabit canticum
istud r tra iuda Urbs fortis
tudinis nre salua tor ponet
in ea muros et antemurale apie
te portas et ingredient gens iusta
custodiens veritatem Vetus error
abiit seruabis pacem pacem quia in te
sperauim9 In pastib mdni r seculis
eternis in dno deo forti r perpetuu
quia irruabit habitantes r excelsa ci
uitatis sublimem humiliabit humi
liabit ea usq ad tra detrahet ea
usq ad pulueꝝ Conculcabit eam
pes pauperis gressus egenoz Se
mita iusti recta e rectus callis
iusti ad ambulandu Et r semita
iudiciorp tuorp dne sustinuim9
te nois tui et memoriale tui r desi
derio ani mee desideraui te
nocte sed et spiritu meo r prordio
meis de mane vigilabo ad te
Cu fuerint iudicia tua r iustitia
cia discent ob habitatores orbis
terram impio r no discet facere
inique In terra sanctoz inique gessit
et non videbit gloriam dni Dne exal
tetur manus tua r non videant Vide
ant et confundat zelantes populi
et ignis hostes tuos deuorabit
dabis pacem nobis omnia enim opa nra
operatus es r nos dne deus nr possede
runt nos dni absq te tuebimur te
tm recordem nois tui Mortui non
viuent gigantes non resurgent
propterea visitasti et contriuisti eos
et perdidisti omnem memoria eorp et
indulsisti gemitui dne indulsisti gemi
tui Quapropter glorificatus es longasti
omnes terminos terre dne r angustia
requisisti te r tribulatione mmurmur
doctrina tua eis Priant q concepit gaudz
tu gravidauit ad partu dolens
clamat r doloribus suis sic facti
sumus a facie tua dne Concepimus
et perturbatum9 et peperim9 spm
salutis Non fecim9 iustitia r tra
ideo non ceciderit habitatores terre
Viuent mortui tui dne interfecti
mei resurgent Expergiscimini et
laudate qui habitatis in pulueꝛe
quia ros lucis ros tus r tra gigantum
detrahes r ruina Vade pple meus
intra cubicula tua claude hostia
tua sup te Abscondere modicum ad
momentu donec pertranseat r indigna
tio mea Ecce enim dns egredietur de
loco scō suo ut visitet iniquitatem habita
toris terre contra eu r revelabit terra
sanguinē suu r non operiet ultra interfectos suos

In die illa visitabit dns in gladio suo duro et grandi et forti super leuiathan serpente vectē et super leuiathan serpente tortuosū et occidit draconē qui in mari est In die illa vinea meri cantabit ei ego dns custos eius repente irrigabo eā ne forte visitet eā nocte et die custodiā eā indignatione meā Quis dabit michi spinam et vepres in prelio pertransibo in ea succendā eā pariter comburā eā Aut potius tenebo fortitudinem meā mecū faciet pacē michi pacē faciet mecū Qui egredietur spetu a iacob florebit et germinabit israel et implebunt facie orbis semine Nunquid iuxta plagā percussit eū aut sicut occidit interfectos eius sic occisus est In mensura contra mensuram cū abiecta iudicabis eā meditatus est in spū suo duro die estus Ideo sic dicit dns propter iniquitatē domui iacob et iste ois fructus ut auferatur peccm eius cū posuerit omnes lapides altaris sicut lapides cinereos absissos non stabunt lucus et delubra Ciuitas munita desolata erit et speciosa relinquet et dimittet quasi desertū ibi pascet vitulus et ibi accubabit et consumet summitates eius In siccitate messis illius contristabuntur mulieres venientes et docentes eas Populo et ei non est sapiens propterea non miserebitur eius qui fecit eū et qui formauit eū non parcet ei Et erit in die illa percutiet dns ab alueo fluminis usq ad torrentē egipti et vos congregabimini vnus et vnus filii israel Et erit in die illa clanget in tuba magna

et venient qui perierant de terra assirion et qui eiecti fuerant de terra egipti et adorabunt dnm in monte sco in hierusalem

Ve coronę superbie ebriis ephraim et flori decidenti glorie exultationis eius qui erat in vertice vallis pinguium pinguissime eorum qui absorbentur a vino Ecce validus et fortis dns sicut impetus grandinis turbo contriuens sicut impetus aquarum multarum inundantium et emittens super terrā manu fortis et spacio sarcopedibus conculcabit corona superbie ebriorum ephraim et cito flos decidens glorie exultationis eius qui est super vertice vallis pinguium qui temporanea est maturitas autumni quā cum prospexerit videns statim ut manu tenuerit deuorabit illud In die illa erit dns exercituum corona gloriē et sertum exultationis residuo populi sui et spūs iudicii sedenti super tribunal et fortitudo repellentibus de bello ad portā Verum hi quoque primo mero errauerunt et per ebrietatē erraucrunt sacerdos et propheta nescierunt ebrietate absorpti sunt a vino erraucrunt in ebrietate non sciebant videntes ignorauerunt iudicium Omnes enim mense repletę sunt vomitu sordium quę ita est ut non sit ultra locus Cui doctrinam dabit et quem intelligere faciet auditum ablactatos a lacte auulsos ab vberibus quia manda remanda manda remanda expecta re expectā expecta re expectā modicum ibi modicum ibi In loquela labii et lingua altera loquetur ad populum istum cui dixit Hec requies

mea tesciate lassu z hoc mcu re
frigeriu et noluerit audire ipt cu
eis vm dm madą remedia exspta
rexspecta modicu ibi modicu ibi
ut sudat z tadat retrorsu z colle
ratur z illaqueentur z capiat
pd hoc audite vm dm viri ihu
zorcb qui dnatmi sup pfm meu
q cm nrm dixistis ei pactu
fedus cu morte z cu inferno sta
et mꝰ pactu flagellu rvndabs
cu trsiet no veniet sup nos qz
posuimendaciu spem nram z men
dacio pteti sumꝰ Idcto hcc dicit
dns deus ecce ego mitta i fudam
mctis syon lapide agulare pcio
su pbatu in fudamto fuduiu q
crediderit no festinet et ponam iu
dicium in ponderc et iustica i me
sura et subuertet grando spem men
dacij et pteguom q aque rvndabit
z delebitur fedus vrm cu morte z pac
tu vrm cu inferno no stabit fla
gellu rvndans cu trsiet eritis ei
i conculcacom qncuqz ptrasiet
tollet vos qm mane diluculo p
trsibit in die ac nocte et tmodo
sola vexatio intellectu dabit audi
tui Coagustatu e ea stratu ita
ut alter arctidat z pallium breue
vtruqz opire no pt Sicut enim
monte diuisionis stabit dns sic
in valle q est in gabaon iratꝰ est
Vt faciat opus suu alienu e opꝰ
eius ut operet opus suu peginu
e opus eius ab eo Et ne nolite illu
dere ne forte robustigent vincula vra
Consumacom et abbreuiacone
audiui a dno deo exercituu sup
vniuersa terra Auribus pripite
audite vocem meam attendite et
auditc eloquiu meu Numqꝰ tota die
arabit arator ut seret psimd et
et aperiat glebas suas Nonne ad
quando faciem eius terret gith z cimi
nu supget et ponet triticu ordi
ne et ordeu et milu z vicia in
finibus suis Et erudiet illu deꝰ
suus z iudicio docebit illu Non
in serris triturabit gith nec rota pl
austri sup ciminu circuibit sed
in virga excutiet gith z ciminu
in baculo panis at tominuetur
Verum no impetuu triturae tritura
bit illud nec rota vexabit eu rota pla
ustri nec vngulus eius tominuet
eu Et hoc a dno deo exercituu exi
uit ut mirabile faceret consiliu
et magnificaret iustica

Capitulum XXIX

Vae ariel Ariel ciuitas quam
expugnauit dauid Addite
annum ad annu solle nitates eius
lucte sint et circuitu vallabo ariel
et erit tristis et mestus et erit mihi
qi ariel Et circudabo qi sperauit
i circuitu tuo et iaciam contra te
aggerem et munimenta ponam i obsidi
one tua humiliabis de terra loqueris
et humo audietur eloqiu tuu Et erit
qi phitonis de terra vox tua z de hu
mo eloqiu tuu musitabit Et erit
sicut pulueris tenuis multitudo ve
tiacau te et sicut stipula pterans
sies multitudo eoꝝ qui contra te
pugnauerit Et erit repente cotinuo
a dno exercituu Visitabit i tonitruo
et i commotione terre et voce magne tur
binis et tempestatis z flamme ignis
deuoratis Et erit sicut sopnium vi
sionis nocturne multitudo omniu
gentiu qui dimicauerunt contra
ariel et omnes qui militauerunt et
obsederunt et pugnauerunt aduersus ea
Et sicut sopniat esurience z vacuit

01

cil at fuit cppgestus/vacua e
aia/eius Et fm siaut sopmat si
tiens & bibit et post fuit cpp
gestus lassus adhuc sitit & aia
eius/vacua e sic cil/multitudo om
gentiu qui dimicauerit cont/mote
pon Obstupescite & admirami
fluctuate et/vacillate/ebriami
et no a vino/mouemi & no ab e
brietate qm/misit/vob dns
Spm soporis Claudet oculos
vros pphas & pncipes vros qui
videt/visones opiet Et erit vob
visio omn sicut/verba libri signati
que si dederit scripti legere/stu Et/dicet no possu
signatus e et Et dabit liber
nescripti hras dicet/ei lege et
dicet/nescio hras Et dixit
dns Eo q appinquat pp/iste &
pio et labijs suis glorificat me
cor at eq/longe a me et timu
erit/me/mandato hoim & doctrina
Ideo ecce ego adda ut admirationem
facia pplm hunc/miraculo grem
di et stupendo Peribit ei sapia
a sapientibus eq & intellectus pru
dentiu eius abscondet Ve qui pro
fundi est corde ut a dno abscon
datis consiliu quoz fiat i tenebris
opa et dicat/quis videt nos
et quis/novit nos Perversa est
hec/vra cogitatio qi luto coma
figulu cogitet & dicat opi fectori
suo/no fecisti me & figmentu
dicat fictori suo/no/intellexit no
ne adhuc i modico et i breui co
uertet libanus/in carmel Et car
mel/in saltu/reputabit Et audi
ent/in die illa surdi/verba libri & de
tenebris & caligine oculi cecoru
videbut Et addent mites in lo
letitia et pauperes homines in sco
ysrl exultabut quia deficit qui
violebat consumatus e illusor & pe
rierunt omnes qui/vigilabant sup
iniquitate qui peccare faciebant
homines in/verbo & arguentem in porta
supplantabant et declinauerunt frustra
a iusto Propterea dr dns ad domu
iacob qui redemit abraham/Non modo
confundet iacob/Non modo vultus
eius erubescet sed cu/videt filios
eius opa manuu/mearu/in
medio sui sanctificabunt nomen/meu
sanctificabunt nomen scti iacob & de
ysrl/predicabunt et scient errantes
spu/intellectu & murmurantes doctri
nam Et filij desertores/dicit dns ut faciatis con
silium et non ex me & ordinem
mi telam et non p spm meum
ut addatis peccm sup peccm qui
ambulatis ut descendatis in egyp
tu et os meu non interrogastis
sperantes auxiliu in fortitudine
pharaonis et confidentes fiducia in umbra
egypti Erit autem vobis fortitudo pha
raonis in confusione & fiducia
umbre egypti in ignominiam/Erunt enim in thanis principes tui
et nuncij tui usq ad thanes per
venerut Omnes confusi sunt sup po
pulu qui eis prodesse non poterat nec fuit
in auxiliu et in aliquia utilitate
sed in confusione & in obprobriu
Onus iumentoz austri In terra
tribulationis & angustie leena
et leo ego eis/vipera & regulus
volans portantes sup humeros

iumetoz diuitias suas z sup gippu
camelozo thesauros suos ad pm
q̃ eis q̃ desse no potuit egipty ci
frustra et nunc auxiliabitur
deo clamau sup hec superbia
tm e quęstę uiuę g̃ mgrssp
scribe ea sup buxou m libzo di
ligent̃ eqoata z illud et cit z dic
nouissimo m testio ussp z ct mu
plub em ad rrecidiu pruocatq
e et filii medoch filii nolentes
audire legẽ dei qui dicunt vidẽ tibi
nolite videre z aspicere tibi nolite
aspicere nob ea que recta sunt loq
mini nobis placentia videte nobis
errores auferte a me via declí
nate a me semita cessę a facie
mea sanctũ israel ppterea hec dr dns
sabaoth pro eo q̃ reprobastis
vm hoc et sperastis m calumpnia
et z tumultu et nixi estis sup eo
ppterea erit vobis mistus hec sicut
murus corruptus tumens et respiciens z mu
ro excelso cui subito ruina no spe
ratur venit contritio eius z comi
nuet sicut conteritur lagena fi
guli contritione qualida z non mi
sericordia de fragmentis eius testa z
qua portetur ignis de cre
dio aut haurietur aqua de fo
uea ex hec dr dns deus sanctus israel
in requiete et quietate salui
eritis in silentio et in spe erit for
titudo vra et noluistis z dixistis
non equabimus sed ad equos fugiemus
ideo fugietis et sup velocibus as
cendemus ideo velociores erunt qui
persequuntur vos mille hominis a fa
cie unius vni et a facie quinq̃
fugietis donec relinquamini qi
malus nauis z vtrq̃ motus et q̃
signum sup collem apparebit expectat
dns ut misereatur mei z ideo exal
tabit parcens nobis ex dei iudicii
dns beati omnes qui expectant eum
plus em sion habitabit z rem
plorans nequaq̃ plorabis mise
rans misebitur tui ad vocem
clamoris tui statim ut audierit exau
dibit tibi z dabit nobis dns pa
nem arctum et aquam brevem z non ama
bit ultra doctorem
tuum et erunt oculi tui videntes
preceptorem tuum z aures tue audi
entes vm post tergu monentis hec
est via ambulate in ea nec ad dex
teram nec ad sinistram declinabitis
et contaminabitis lamminas sculp
tilium argenti tui et vestimentum co
operti auri tui et disperges ea
sicut immundicia menstruate dices
ei exi dabit semini tuo
pluuia ubicunq̃ seminaueris terra
et panis fructus terre erit uberrimus
et pinguis et pascetur in possessione
tua in die illa agni tui spatiose z thau
ri tui et pulli asinorum qui operan
tur terram comminuto ventilabro
sicut et area ventilatur erit erunt
super omnem montem excelsum z super
collem elevatum riui et decursus aquarum
in die interfectionis multorum cum ce
derent turres erit et lux lune sicut
lux solis et lux solis erit septempli
citer sicut lux septem dierum in die
qua alligauit dns vulnus populi sui
et plagam contritionis eius sanauerit
ecce nomen dni venit de longinquo
ardens furor eius et grauis ad
portandum labia eius repleta sunt

indignacõe ⁊ litigia ei⁹ ꝑ ignẽ
deuorab ⁊ pies eius ⁊clud torrẽt
fundat usq; ad mediu colli ad per
dendas gentes ⁊ michelid ⁊ frem⁹
eaꝝ ꝙd cadẽt ⁊ maxillis plozo
catau ad nos sicut vop fustia
te solẽpnitatib et leticia cordis
sicut adꝛegit au tibia ut ⁊ iret m
monte dñi ad fortẽ ⁊ isr̃l ⁊ audi
ta faciet dñs gl̃am vocis sue et
ostẽdet ⁊ bracht sui ostendet ⁊ comi
natoꝛ furoꝛib ⁊ flamma ignis de
uoratib allidet m turbine ⁊ lapi
de grandinis ⁊ auoꝛe ei⁹ dñi pauẽ
bit assur vga ꝓcussus ⁊ cũ tñ
situb vge fundatq; qua ꝛequieste
faciet dñs sup eu m tympanis
et ⁊ tympanis et ⁊ bellis pugnabit cob ꝓpata ⁊ ei ab
scedi topheth a rege ꝓpata ꝓ
fundata et dilatata ⁊ rutmenta
eius ignis ⁊ ligna multa flatus
dñi sicut torrens sulphuris succedẽs ea

Et qui descendit ⁊ egip CXXXI
tu ad auxiliu ⁊ equis ꝓfu
gẽt ⁊ confidẽt fiducia sup quadrigis
quia multe sunt et sup equitibus
quia ꝓualidi nimis sunt et no
fuit cofisi sup scm isr̃l ⁊ dñm no
requisierunt ⁊ ipe ad sapiẽs adduxit
malu et vba sua no abstulit ⁊
Et cosurget cont̃ domu pessimoꝝ
et contra auxiliu operantiu mi
quitate egiptus homo ⁊ no deꝰ
et equi eoꝝ caꝛ̃ ⁊ no spus ⁊ dñs
extendit manu sua ⁊ corruet
auxiliator et cadet cui ꝓstatur
auxiliu simulq; omẽs cosumẽtur
quia hec dicit dñs deus ad me
deus si rugiat leo ⁊ catulꝰ leonis

super pda sua cui ocurrent cumulti
pastoꝝ a uoce eoꝝ no formida
bit et a multitudie eoꝝ no pauẽ
bit sic descendet dñs exercituum ut
pugnet super mote syon ⁊ super
collem eius Sicut aues volantes
sic proteget dñs exercitum hierl̃m
tegens et liberans uisitans ⁊ sal
uans Convertimini ad eum a quẽ
recesserunt filii isr̃l In die enim
illa abiicet vir ydola argenti
sui et ydola auri sui que fecerãt
vobis manꝰ vestre in peccm ⁊ cadet
assur ⁊ gladio non viri ⁊ gladius
non hoim vorabit eu ⁊ fugiet no
a facie gladii et iuuenes eius
vectigales erunt ⁊ fortitudo ei⁹
a timore trãsibit ⁊ pauebũt fugie
tes principes eius Dixit dñs cui
ignis est in syon ⁊ camin⁹ est in hierl̃m

Ecce in iustitia regnabit CXXXII
rex et principes in iudicio
perunt Et erit vir sicut q̃ abscon
dat a vento ⁊ celat se a tempesta
te sicut rivi aquaꝝ in siti ⁊ um
bra petre grauitet in terra defati
gato Nõ caligabunt oculi videntiu ⁊ au
res audientiu diligenter auscultã
tabunt Et cor stultoꝝ intelligẽ
tiam et lingua balbozo velociter
loquetur ⁊ plane Nõ vocabitur
ultra ignobilis princeps et precepẽs
ꝑ fraudulentiã appellabit maior
stultus ei⁹ statura loquetur et cor
eius faciet iniquitate ut perficiat
simulatione ⁊ loquat ad dñm fraudulẽte et vacua faciat animã
esurientis et potu siticuli auferet
fraudulenti vasa pessima Et
em cogitauit conturbabit ad pdẽ

dob mitteb in ſmoc medacij tu
loqret paup iudiciu ꝓncipes vo
ca que digna ſut ꝓncipe cogita
bit et ꝛpe ſup duces ſtabit aqui
licres opulcte ſurgite ⁊ audite
vocem mea filie cofidentes pipite
auribus eloquiu meu Post dies
em et annos ⁊ vos coturbabmini co
fidentes cofumata e ei vidcia
collectio ultra no ꝛcidet Obſtupef
cite opulcte coturbamini cofiden
tes expirate vos ⁊ cofudmini acin
gite lumbos ꝛras ſup olca plagi
te ſup regione deſiderabili ſup
vineā fertili ſup ſtumi ꝓli mei
ſpic et vepres aſcendet ꝓmo ma
gis ſup oe domos gaudij ciuitatis
exultatis Dom ei diſſa e tumul
tuado urbis relicta e tenebre
et palpitado ſtc ſut ſup ſpeluncas
uſq ſtemi Gaudia onagroꝝ
paſcua gregu don effudat ſup
uos ſpus de excelſo ⁊ cit deſtu
in cheremel et cheremel ſaltu
reputabit ⁊ habitabit in ſolitudie
iudiciu et iuſticia in cheremel re
debit et cit opus iuſticie pax
et cultus iuſticie ſilentiu ⁊ ſecuri
tas uſq ſempiternu Et ꝓdebit
ꝓpls meus i pulchritudie pacis ⁊ in
tabnaculis fiducie et i requie
opulenta Grando aut i deſcenſu
ſaltus ⁊ humilitate humiliabitur
ciuitas Beati qui ſeratis ſup oēs
aquas mittetis pedes bouis ⁊ aſini

Et ꝙ pdixit nonc lxxxiij
et ꝛpe pdabcis Et ꝙ ſſemie
nonc et ꝛpe ſſencis Eu cofusa
ucis de pdatom de pdabis eu fa
tigatus deficis cotepnc gtepnens

Dne miſerere nri te ci expectaui
mus exto brachiu meu i mane et
ſalus nra in tpe tribulacois Huo
re angli fugert ppli ab exaltatõe
tua diſſpe ſut getes Et cogrega
bit ſpolia vra ſicut colligit bruchus
velut cu foſſe plene fuerint de eo
magnificatus e dns qm habitabit
excelſo implebit ſyon iudicio
et iuſticia Et ert fides temporibus
tuis diuitie ſalutis ſapia ⁊ ſcia
tio timor dni ipe thſaurus ei Ecce vi
gentes clamabunt foris angeli
pacis amare flebunt Diſſipate ſt
vie ceſſauit tranſiens p ſemitam
Irritu fecit pactu pricit ciui
tates no reputabit homines Luxit
et elanguit terra cofuſa e libanus
et obſtupuit et ſtupefacta e ſaron ſi
cut deſtu et cotuſa e baſan et
carmelus Nunc conſurgā dicit
dns nc exaltabor nc ſublevabor
coꝝ ꝓcipietis ardore paries ſtipu
la ſpus ure ut ignis Vertimini ꝛras
Et erunt ppli qſi de tendio ſimil
ſpinc cogregate igni cobuerunt
Audite qui longe eſtis que feci
cognoſcite vicini fortitudinem mea
Cotriti ſut in ſyon peccatores
poſſedit timor ypocritas dixit
quis poterit habitare de vobis cu igne de
uorante quis habitabit ex vobis
cu ardoribus ſempiternis Qui am
bulat i iuſticijs et loquit veritate
et ꝓicit auaricia ex calumpnia et
excutit manꝰ ſuas ab oi munere
Qui obturat aures ſuas ne au
diat ſanguinē et claudit oculos ſuos
ne videat malū iſte i excelſis ha
bitabit munimeta ſaxoꝝ ſublimitas
eius panis ei datus e aq ei fidelis

1 sint ꝑcepta mea audiet populus meus et
scribe ea in libro coram eis ut habeant
in futurum in testimonium usque in
sempiternum 9 Populus enim ad
versator est populus incredulus filii
qui nolunt audire legem dei qui dicunt
videntibus nolite videre et prophetis
nolite prophetare nobis loquimini
placentia prophetate errores 10 Recedite
de via declinate a semita auferte a
facie nostra parumper quod contra
nos est sanctum israel 11 Propterea
hec dicit dominus deus qui reprobat
verbum istud et confidit in calumnia
et in perversis et innititur eis 12 Erit
ergo iniquitas vestra vobis quasi
ruina cadens et tumens in muro
excelso cuius subito venit contritio
13 et conquassatio eius quasi conquassatio
testee figuli quae sine misericordia
comminuitur ita ut non inveniatur
in fragmentis eius ostracum in quo
portetur ignis de foco aut haurire
aquam de cisterna 14 Haec enim dicit
dominus deus sanctus israel In
quietate et spe salvabimini in silentio
et in fiducia erit fortitudo vestra
et noluistis 15 Et dixistis non sic sed
fugiemus super equos propterea fugietis
et super velocem ascendemus propterea
velocissimi erunt persequentes vos
16 Mille fugient a facie unius et a facie
quinque fugient donec relinquamini
quasi malus navis in vertice montis
et quasi signum in colle 17 Propterea
exspectat dominus ut misereatur vestri
et propterea exaltabitur parcens vobis
quia deus iudicii dominus beati omnes
qui exspectant eum 18 Populus in
Sion habitator Jerusalem flens non
plorabit ad vocem clamoris tui statim
ut audierit exaudiet te 19 Et dabit
vobis dominus panem angustiae et
aquam brevem et non avolabit amplius
doctor tuus et erunt oculi tui videntes
praeceptorem tuum 20 Et aures tuae
audient verbum post tergum monentis
hoc est via ambulate in ea nec declinetis
neque ad dextram neque ad sinistram
Et polluetis dealbatum lapidem statuae
tuae et ornamentum conflatile vestimenti
tui contaminabis quasi pannum menstruatae
dices ei egredere quasi de immundo
21 Et dabit pluviam semini tuo quodcumque
seminaveris in terra et panis generationis
terrae erit uberrimus et pinguissimus
in illo die pascentur pecora tua in
spatiosis agris 22 Et boves tui et
asini qui operantur terram comedent
vannum mundatum ventilatum ventilabro
et cribro 23 Et erunt super omnem
montem excelsum et super omnem collem
elevatum rivi aquarum et fluenta in
die occisionis multorum cum ceciderint
turres 24 Et erit lumen lunae sicut
lumen solis et lumen solis septempliciter
quasi lumen septem dierum in die
qua alligaverit dominus contritionem
populi sui et sanitatem plagae eius
curabit 25 Ecce nomen domini venit
de longinquo ardens furore et gravi
ruina labia eius repleta sunt indignatione
et lingua eius quasi ignis devorans
26 Et spiritus eius quasi torrens inundans
usque ad medium colli ut dissipet gentes
in nihilum et quasi frenum quod
mittitur in maxillas populorum errantium
27 Canticum erit vobis sicut nox quando
celebratur sanctificatio festivitatis et
laetitia cordis quasi cum tibicine
ambulantis ut veniat in montem domini
ad fortem israel 28 Et auditam faciet
dominus gloriam vocis suae et terrorem
brachii sui ostendet in furore iracundiae
et flamma ignis devorantis dissipabit
imbrem et lapidem grandinis 29 A
voce enim domini pavebit assur in
virga percutiet eum 30 Et erit omnis
transitus virgae fundatae quam posuerit
dominus super eum in tympanis et
citharis et in bellis pugnabit contra
eos 31 Stabit enim a tophet rex
praeparatus profundus et dilatatus
rogus eius ignis et ligna multa flatus
domini quasi torrens sulphuris succendens
eum 32 Vae qui descendis in aegyptum
ad auxilium confidis in equis et habes
fiducias in curribus multis et in
equitibus bellatorum nimis et non
respicis sanctum israel et dominum non
requiris 33 Et ipse sapiens adducet
mala et sermones suos non revocabit
et consurget contra domum malignantium
et contra auxilium operantium iniquitatem
34 Aegyptus homo et non deus et equi
eius caro et non spiritus et extendet
dominus manum suam et infirmabitur
adiutor et corruet auxiliatus et omnes
simul consumentur 35 Sicut enim
rugiens leo et catulus leonis super
praedam suam et si adversum eum
vocetur agmen pastorum non pavebit
a voce eorum nec timebit a multitudine
eorum sic descendet dominus exercituum
ad pugnandum super montem Sion et
super collem eius 36 Sicut volantes
aves sic protget dominus exercituum
Jerusalem protegens liberabit transiens
conservabit 37 Convertimini ad eum
a quo profundis recessistis filii israel
38 In die enim illa proicient homines
idola argenti sui et idola auri sui
quae fecerunt sibi peccata ut cadat
assur in gladio non hominis et gladius
non hominis devorabit eum et fugiet
a facie gladii et adolescentes eius
tributarii erunt 39 Et transibit
fortitudine sua prae timore et principes
eius pavore vexillorum ait dominus
cuius ignis in Sion et fornax in
Jerusalem

CXXXVIJ

40 Audite gentes simul et auditum facite
populi attendite audiat terra et plenitudo
eius orbis et omne germen eius quia
indignatio domini super omnes gentes
et furor super omnem militiam eorum
interfecit eos et dedit eos in occisionem
41 Interfecti eorum projicientur et de
cadaveribus eorum ascendet fetor et
montes fluent sanguine eorum 42 Et
tabescent omnes virtutes caeli et
complicabuntur sicut liber caeli et omnis militia
eorum defluet sicut defluit folium
de vinea et de ficu quae rubricata
est in caelo gladius meus ecce
super Idumaeam descendet et super populum
interfectionis meae ad iudicium gladius
domini repletus est sanguine incrassatus
est adipe de sanguine agni et
hirci cum adipe de sanguine medullato
arietum victima enim domini in Bosra et
occisio magna in terra Idumaea 43 Et
descendent monocerotes cum eis et taurorum
potentibus inebriabitur terra eorum
sanguine et humus eorum adipe pinguium
quia dies ultionis domini annus
retributionis iudicii Sion 44 Et vertentur
torrentes eius in picem et humus eius
in sulphur et erit terra eius in picem ardentem
45 Nocte et die non extinguetur
in sempiternum ascendet fumus eius
a generatione in generationem desolabitur
in saeculum saeculorum 46 Non est
transiens per eam usque in sempiternum
et possidebunt illam onocrotalus
et ericius et ibis et corvus habitabunt
in ea et extendet super eam mensuram
ut redigatur ad nihilum et appendiculum
lapidis desolatorum 47 Nobiles eius
non erunt ibi regem vocabunt et omnes principes eius erunt in nihilum
et orientur in domibus eius spinae
et urticae et paliurus in munitionibus
eius et erit cubile draconum et
pastura struthionum 48 Occurrent daemonia
onocentauris et pilosus clamabit
alter ad alterum ibi cubabit lamia
et inveniet sibi requiem 49 Ibi habitabit
ericius et enutrivit catulos et circumfodiet et congregabit in umbra
eius ibi congregati sunt milvi
alter ad alterum 50 Inquirite de libro
domini et legite unum eorum non
defuit alter alterum non quaesivit

qua quod ep̃s de meo p̃cedit ille
madauit et ſpus eius pe cogregat
ca et pe eis miſit ſorte r manu
eius diuiſit ea illis r menſuram
illi rectid poſſidebit eam in gna
cie et gnacom habitabit r ca CXXXV
habitabit deſtra et tima r epul
tabit ſolitudo r florebit pd
ſilius terminab gmiabit r epul
tabit ſetabuda r laudab ſta liba
m data e ei dcor tarmcli r ſaron
ipi videbut glam dñi r decor dei
mri Cofortate manꝰ diſſolutas
et genua debilia robdate Dicite
puſillanimes Cofortami nolite
timere Ecce deus ñr vltor adduc
retributor deus ipe veniet r ſal
uabit nos Tunc appient oculi ce
corp r aures ſurdor patebunt
Tunc ſaliet claudꝰ ſicut cervꝰ
et aperta erit lingua mutor qr
ſciſſe ſunt in deſto aq r torrentes
in ſolitudine r q erat arida r ſtag
nu r ſitib in ſotes aquar In cu
bilibus in quibꝰ prius draconꝫ ha
tabat orietur viror calami et
iuncꝰ et cal ibi ſtrata et via r via
ſta vocabit Sco tñ ſibi p ea pol
lutus et iſte erit vob directa via
ita ut ſtulti no errent p ea Leo
non erit ibi leo et mala beſtia no aſ
cendet p ea nec inuenietur ibi Et a
bulabit qui liberati fuerit r redep
ti a dño conuertent r venient in ſyon
cu laude et letitia ſempiterna ſup
capita eor Gaudiu r letitia ob
tinebut r fugiet dolor r gemitus

Et factꝫ e in quarto anno CXXXVj
regis ezechie aſcendit sen
nacherib rex aſſiriorꝫ ſup om
nes ciuitates iuda munitas r cepit eas

et misit rex aſſiriorꝫ rabſacen
de lachis in iheruſalem ad regem ezechiam
in manu grandi r ſtetit in aqueductu
piſcine ſuperioris in via agri fullo
nis Et egreſſus e ad eu eliachim
filius helchie q erat ſup domum et ſob
na ſcriba r ioahe filius aſaph a
cometarius r dixit ad eos rabſa
ces Dicite ezechie hec dicit rex magꝝ
nus aſſiriorꝫ Quae e fiducia iſta
qua confidis aut quo conſilio aut for
titudine rebellaſ dicens Num que
ſeo fiducia qr receſſiſti a me Ecce
confidis ſup baculu arundineu con
fractu iſtu ſup egiptu cui ſi
quis innixus fuerit ſeo r trahet in manu
ej et perforabit ea Sic pharao
rex egipti omnib qui confidut in eo
Quod ſi rnderis mihi In dño deo nro
confidimꝰ nonne ipe e cuius abſtu
lit ezechias excelſa r altaria et
dixit inde et vni coram altari iſto
adorabitis Et nc trade te dño
meo regi aſſiriorꝫ r dabo tibi duo
milia equoꝝ ſi potes ex te pre
aſcenſores eoꝝ Et quo fugabis
faciem iudicis vnius de ſeruis
dñi mei minoribus Et ſi confidis
in egipto r quadriga et r caſtrib
et ne nuquid ſine dño aſcendi ad
terram iſtam ut diſperdam eam Dñs dixit
ad me aſcende ad terram iſtam r diſpe
ca Et dixit eliachim r ſobna r Io
ahe ad rabſacen loquere ad ſeruos
tuos ſyra lingua intelligimꝰ enim
ne loquaris ad nos iudaice r audi
bus populi q e ſup muru Et dixit ad
eos rabſaces Num quid ad dñm tuu
et ad te miſit me dñs meus ut
loquer oia verba iſta et non potius
ad viros qui ſedet ſup muru ut

comedat sterada sua ꝛ bibat mri
na pcussu suoꝝ uobiscu Et sct
rnpsiacb et clamit uoc magna
iudaic ꝛ dixit Audite uā regis
magni assiriozꝝ hec dixit rex
Nro seducat uos ezechias qz no
potuit eruc uos Et no uobis
tribuat fiducia ezechias super
dno dicens Eruens liberabit nos
dns no dabit ciuitas ista i manu
regis assiriozꝝ Nolite audire eze
chia hec ei dixit rex assiriozꝝ fcite
te mecu benedictoz ꝛ egredimini ad
me et comedite unusquisqꝫ uine
am sua et unusquisqꝫ ficum sua
et bibite unusquisqꝫ aquā cisterne
sue donec ueniam et tollam uos ad
terra q̄ est ura terra frumenti et
uini terra panis et uineaꝝ nec
coturbet uos ezechias dicens dns
liberabit nos Nunqꝫ liberauerūt dii
gentium unusquisqꝫ terra sua de
manu regis assiriozꝝ Ubi e deus
emath ꝛ arfath Ubi e deus sepharu
uaim Nunquid liberauerūt samaria
de manu mea Quis e ex omnib
diis terraꝝ istaꝝ q̄ eruerit terra
sua de manu mea ut eruat dns
hrlm de manu mea Et siluerūt
et non rndert ei uerbum Iussa enim erat
ei ab rege dicens Ne rndeatis ei
Et ingressus e eliachim filius helchie
q̄ erat sup domu et sobna scriba
et Joahe filius asaph cancella
rius ad ezechiā scissis uestib
ꝛ nuciauerūt ei uba rapsacꝫ

Cxxxvij

Et factū e ut audisset rex eze
chias scidit uestimenta sua
et obuolutus e sacco ꝛ intrauit
in domu dni et misit eliachim
q̄ erat sup domu ꝛ sobnā scribā
et seniores de sacerdotib opto
sacciis ad ysaiā filiū amoz pphā
ꝛ dixerunt ad eū hec dicit ezechias
Dies tribulacois et increpois et
blasphemie dies hec qz uenerūt
filii usq ad partū ꝛ uires no est
pariendi Si quo audiat dns de
tuus uba rapsacis que misit rex
assiriozꝝ dns suus ad blasphemā
deū uiuentē et exprobrandū sermib
quos audiuit dns deus tuus Pro
go oronē pro reliquiis que repte
sunt Et uenerunt serui regis ezechie
ad ysaiā Et dixit ad eos ysaias
hec dicetis dno uro hec dicit dns
Ne timeas a facie uocis que au
disti quib blasphemauerūt pueri
regis assiriozꝝ me Ecce ego da
bo ei spm et audiet nuciū ꝛ re
uertet ad terrā suā et corruā eū
gladio in terra sua Reuersus
e autē rapsacis et inuenit regē as
siriozꝝ pugnantē aduersus lobnam
audierat enim ei q̄ discessus e de lachis
Et audiuit de tharaca rege ethi
opie dicentes Egressus e ut pug
net contra te Quod tu audisti
misit nuncios ad ezechiā dicens
hec dicetis ezechie regi iude lo
quentes Ne te decipiat deus tuus
in quo tu confidis dicens Non dabit
hrlm ꝛ manu regis assiriozꝝ Ecce
tu audisti ona que fecerūt reges
assiriozꝝ omnib terris quas subuer
terunt et tu poteris liberari Nunquid
tuluerūt eos dii gentium quos pdide
runt patres mei gozan ꝛ haran
et rasseph et filios eden qui erant
in thalassar Ubi e rex emath et
rex arfath ꝛ rex urbis sepharuaim

ana et ana Et tulit ezechias li-
bros de manu nuncior & legit eos
et ascendit in domu dni Et expa
dit eos coram dno Et oauit ad dnm
dicens dne ebaitui deus ipl qui
des sup cherubin tu es deus solus
oim regnoz tre tu fecisti celu &
tra Inclina dne aurē tua & audi
pi dne oculos tuos & vide & audi
ona ona senacherib qui misit ad
blasphemandū deū viuentē Vere
dne desertas fuerūt reges assirioz
tras et regiones eaz & dederūt
deos eaz ignis quia non erant dii sed
opa manuū hoim ligna & lapides
et contriuerūt eos Et nūc dne deus
noster saluā nos de manu eius & cog
noscāt oia regna tre qz tu es deus
solus Et misit ysayas filius amoz
ad ezechiā dicens hec dicit dns deus isrl
Q quibus rogasti me de senache
rib rege assirioz hoc est verbū qd
locutus est dns sup eū Despexit
te subsannauit te virgo filia syon
post te caput mouebit virgo filia
rrlim Cui exprobrasti & que blas
phemasti & sup quē exaltasti uo
cē tuā et leuasti altitudinez oculoz
tuoz ad sanctū isrl In manu ser
uoz tuoz exprobrasti dño & dixisti
In multitudine quadrigaz mearū
ego ascendi altitudinez montiū
iuga libani et succidā excelsa
cedroz eius & electas abietes illius et
introibo altitudinez summitatis eius
saltū carmeli eius ego fodi & bibi
aquā et exsiccauī vestigio pedis
mei omnes riuos aggerū Nunquid
non audisti que olim fecerim ei Ex
diebus antiquis ego plasmaui id

Et nūc adduxi Et factū est ex ci stradica
tum tuum expugnatum & ciuitatis
munitas hostium captiuorum breuiatis
manu obstupuerūt & confusi sunt fe
nū factus sunt sicut herba agri & gramen
pascue et herbi tecti q exaruit
antq maturesceret hostiatum tuam
et introitū tuum et egressū tuum ego
cognoui et insaniā tua contra
me ad furores adueniū me superbia
tua ascendit & auures meas ponā
gō circulū naribus tuis & fremu
rū labijs tuis & reducā te p viam
p qua veniſti Tibi aut hoc erit sig
Comede hoc anno q sponte nascitur
& anno sequēti pomū vescens In anno aut
tertio seminate & metite & plantate vine
as & comedite fructū eaz Et mittet id qd
saluatū fuit de domo iuda & qd relic
tū est radicē deorsū & faciet fructū sur
sū qz de reliq egredi & saluatio
de monte sion zelus dñi exercituū fa
ciet istud propterea hec dicit dns de rege
assirioz non introibit ciuitatē hanc & no
iaciet ibi sagittā & no occupabit eā
clypeus & no mittet aggerē in circuitu eius aggerem
In via qua venit per eā reuertet & ciuitatem
hanc no ingredietur dicit dns & protegā
ciuitatē istā ut saluē eā propter me & propter da
uid seruum meum Egressus est angelus dñi
& percussit in castris assirioz centū octoginta quin
que milia & surrexerūt mane & ecce omnia cadauera
mortuoz Et egressus abiit & reuersus
est & mansit in niniue rex assirioz & habitauit in
nisroch deū suū Adramelech & sarasar
sanasar filii eius percusserūt eū gladio
fugerūtq in terrā armenie & regnauit asor addon filius
eius pro eo

IN diebus illis egrotauit
Ezechias usq ad mortē & intrauit
ad eū Isayas filius amos & dixit
ei hec dicit dns Dispone
domui tue q moreris tu & non
viues & ait ezechias faciem
suā ad parietē & orauit ad dnm & dixit
Obsecro dne memento q so quo
abulauerim coram te & veritate et
in corde pfecto et quod bonū est in
oculis tuis fecerim & flevit eze
chias fletu magno & factum est
verbum dni ad ysaiā dicens Vade & dic eze
chie hec dicit dns deus dauid pris
tui audiui orōnē tuā et vidi lacri
mas tuas ecce ego adiciā super
dies tuos xv annos & de manu re
gis assirioꝝ eruā te et ciuitatē istā
et protegā eā propter me et propter
David seruum meum Et hoc tibi erit sign
a dno q faciet dns verbum hoc quod lo
cutus est ecce ego reducā umbram
linearum per quas descenderat
in horologio achaz in sole retrorsum
decem lineis & reuersus est sol per li
neas per gradus quos descenderat
in eisdem ezechie regi iuxta ait egrotasset
et conualuisset de infirmitate sua
Ego dixi in dimidio dierum meorum
vadā ad portas inferi quesiui reli
quus annorum meorum dixi non videbo
dnm deum in terra viuentium nec aspiciā
ultra & habitatorē quietem ultra
no mea ablata est et reuoluta est
ame qi tabernacula pastorum tulit a
me velut a texente vitam meam dū adhuc
ordiretur succidit me de mane usq
ad vesperam finies me Exspectaba usq
ad mane qi leo sic contriuit ossa
mea De mane usq ad vesperam
finies me sicut pullus hyrundinis
sic clamabo meditabor ut columba

Attenuati sunt oculi mei suspicientes
in excelsum dne vim patior responde p
me quid dicam aut quid respondebit m
ihi cum ipse fecerit Recogitabo tibi os
annos meos in amaritudine anime mee
dne si sic vivit et in talibus vita spi
mei corripies me & vivificabis me
ecce in pace amaritudo mea amā
rissima & tu erasti animam meam ut
non pereat proiecisti post tergum tuum
omia peccata mea quia non infernus
confitebit tibi nec mors laudabit
te non exspectabunt qui descendunt in la
cum veritate tua Vivus vivus ipse
confitebitur tibi sicut et ego hodie
pr filius notum faciet veritatem tuam
dne saluum me fac & psalmos mos
cantabimus cunctis diebus vite nre
in domo dni Et iussit ysayas ut
tollerent massam de ficis & cataplas
marent super vulnus & sanatus est
dixit ezechias Quod est signum
quia ascendā ad domum dni

IN illo tpe misit merodach bala
dan filius baladan rex babylonis
libros et munera ad ezechiam audi
uit enim q egrotasset et conualuisset
letatus est autem super eis ezechias et
ostendit eis cellā aromatum et ar
genti et auri et odoramentorum et
unguenti optimi et omnem supellectilem
pulcritudinis suę et omnia que in
ueniebantur in thesauris eius Non fuit
verbum quod non ostenderet eis ezechias
in domo sua et in omni potestate sua Intro
iit autem ysayas propheta ad regem
ezechiam et dixit ei Quid dixerunt
viri isti et unde venerunt ad te Et
dixit ezechias De terra longinqua ve
nerunt ad me de babylone Et dixit
Quid viderunt in domo tua Et dixit

Ezechias dia que i domo mea sut
viderut/lo sut res q̃ in/no osten
deri eis in thesauris meis/2 dixit
Ysayas ad ezechiã audi vm dñi
spiritu ecce dies veniũt/2 auferẽt
cia que in domo tua sũt/2 que the
saurizauerũt pres tui usq; ad die
hac in babilone/no relinq̃tur q̃d
dicit dñs de filiis tuis qui egredi
de te quos genueris tollet/2 erunt
eunuchi in pallatio regis babilonis
Et dixit ezechias ad ysaiã bonus
vm dñi quod locutus es/2 dixit fiat
tm pax/2 veritas i diebus meis

Consolamini consolamini populum meum
dicit dñs deus/loquimini ad cor
rdm et advocate ea q̃m complet
ta est malicia eius dimissa est mi
q̃tas illi/q̃ suscepit de manu dñi
duplicia p omnib; peccatis suis/Vox cla
mãtis in deserto parate viã dñi rectas
facite in solitudine semitas dei nri
omnis vallis exaltabit/2 et omnis mons
et collis humiliabit/2 et erunt prua
in directa et aspera in vias planas
Et revelabitur gla dñi/2 videbit
omnis caro pariter quod os dñi locutum e
Vox dicentis clama/2 dixi/quid
clamabo omnis caro fenum/2 omnis gla
eius q̃si flos agri exsiccatum est
fenum et cecidit flos q̃ spus dñi suf
flauit in eo/vere fenum est populus
catus est fenum/2 exaruit flos/vm au
dm manet in etnum Super montem ex
celsum ascende tu q̃ evãngelizas
syon exalta in fortitudine vocem tuam
q̃ evãngelizas nrlm exalta nolite
timere dic ciuitatibus iude Ecce
deus vr Ecce dñs deus in fortitu
dine veniet et brachium ei dominabit/Ecce
merces eius cum eo et opus illius
coram eo Sicut pastor gregem suum
pascet in brachio suo congregabit
agnos et in sinu suo levabit fetas
ipse portabit/2 ipse matres pugillo
aquas/et celos palmo ponderauit
Quis appendit tribus digitis molem
terre/2 libra in pondere montes/2 colles
in statera Quis adiuuit spm dñi
aut q̃s consiliarius eius fuit/2 ondit
illi Cum q̃ iniit consilium/2 instruxit
eum/2 docuit eum semitam iustitie et
eruditit eum scientia/2 viam prudẽtie
ostendit illi Ecce gentes q̃si stilla
situle et q̃si momentum statere repu
tate sunt Ecce insule q̃si pulvis exi
guus et libabunt/non sufficiet ad
succedendum et animalia ei non suffi
cient ad holocaustum Cuncte gentes
q̃si non sint sic sunt coram eo/2 q̃si in
nichilum et inane reputate sunt ei
Cui q̃s similem fecistis deum aut
qua ymagine ponetis ei Sculptile
conflabit faber aurifex
fige auro figuratum illud et lamis
argenteis argentarius Forte lignum
et putribile elegit artifex sa
piens et querit quo statuat simula
crum q̃ non moueat Nunq̃ non scie
tis Nunquid non audietis Nunq̃ non
annunciatum est vobis ab initio Nunq̃
non intellexistis fundamenta terre Qui
sedet super gyrum terre/2 habitatores eius
sicut locuste Qui extendit velut
nichilum celos et expandit sicut ta
bernaculum ad habitandum Qui dat
secretorum scrutatoribus q̃si non sit in
diebus eius q̃si inane fecit Etquidem
neq; plantato neq; sato neq; radi
cato in terra truncus eius queat repetere flauit
in eos et aruerũt/2 turbo q̃si sti
pulam auferet eos Et nunc tu assistasti
me et adequabis me dicit dñs Nouate

06

Jesus

leuauit oculos meos & uidete que
cura est mea. Qui educit in nu. milia
am celos oculos meos & ob ego nou uocat
p multitudine & fortitudine & robo
ris uirtutis q̄ nequ unus ex his
fuit Quare dicis iacob & loqris
israel abscondita est uia mea a dño
& a deo meo iudicium meum trānsiit Nu
quid nescisti aut no audisti deus
sempiternus dns q̄ creauit extremos ter
re non deficiet neq̄ laborauit non est
inuestigatio sapie eius Qui dat
lasso uirtutem & his qui no sunt
fortitudinē & robur multiplicat
deficient pueri & laborabūt & iuue
nes & infirmitate cadent Qui aut
sperant in dño mutabūt fortitudi
nem assument pennas sicut aquile cur
rent et non laborabūt ambula
bunt et non deficient Cap. xlj

Tacuerunt ad me insule et
gentes mutent fortitudinem
accedat et tunc loquantur simul ad
iudicium adpropinquemus qui suscitauit
ab oriente iustum uocauit eum ut sequa
retur se Dabit ante faciem eius gentes
et regibus obtinebit dabit quasi pul
uerem gladio eius sicut stipulam
a uento raptam arcui eius Persequetur
eos transibit in pace semita pedi
bus eius non apparebit Quis hoc fecit
nazarenus uocabit a principio quis
Ego dns qui sum primus
et nouissimus ego sum Uiderunt
insule et timuerunt extrema terre
et obstupuerunt appropinquauerunt et
accesserunt Unus quisque proximo suo
auxiliabitur et fratri suo dicit confor
tare Confortabit faber aurifi
cem qui ferit malleo eum qui cudebat
tunc tres dicit gluti. no bonum e
& conforta eum clauus ut non moueat
Et tu israel puer mi iacob quem
elegi te et non abieci te Ne timeas
quia tecum sum ego ne declines quia ego
deus tuus confortauit te etiam
iuuabo te et suscepi te dextera
iusti mei Ecce confundet & erube
scent omnes qui pugnant aduersus
te erunt qui non sunt et peribunt uiri qui
contradicunt tibi quereres eos et
non inuenies uiros rebelles tuos
erunt qui non sunt et quasi consum
tio non bellatores aduersum te quia ego
dns deus tuus adprehendens manum
tuam dicens tibi ne timeas quia
ego adiuui te Noli timere uermis
iacob qui mortui estis ego israel
Ego auxiliatus sum tui dicit dns
et redemptor tuus sanctus israel Ego po
sui te quasi plaustrum triturans nouum
habentem rostrum serratum tritura
bis montes et comminues & colles
quasi pulueres ponet uentilabis eos
et uentus tollet & turbo dispergit
eos Et tu exultabis in dño a in
sancto israel letaberis Egenum & pauperem
querunt aquas & non sunt lingua eorum
siti exaruit Ego dns exaudiam
eos deus israel non derelinquam eos
Aperiam in supinis collibus flumina
et in medio campestribus fontes aperiam
ponam desertum in stagna aquarum
et terram siccam in riuos aquarum Dabo
in solitudine cedrum & spinam & myrtum
& lignum oliue ponam in deserto abie
tem ulmum et buxum simul ut uidi
deant et sciant & recognoscant & in
telligant pariter quia manus dni fecit
hoc et sanctus israel creauit illud
propterea iudicium iuxta uiam

Dne Asserte si forte quid habetis
dyoit rep iacob Accedat z mittat
nobis q̃ueff vetꝰa fuit ꝓra que
fuere mittate et ponemus cor
nrm et sciemꝰ nouissima eox et
que ventura sint mdicate nobis
Annunciate que vetꝰa fuit z futuꝝ
et sciemꝰ q̃ dñ estis vos Bene
q̃ aut male si potestis fiate et
loquamꝫ z vidcamꝰ simul Ecce
vos estis ex nichilo z opꝰ vrm
ex eo q̃ nō e abhominato e q̃ de
git vos Suscitaui ab aquilone
et veniet ab ortu solis z vocabit
nomē meū z adueniꝫ mgistratus q̃si
luteū et velut plastes conculcans
lutum Quis annunciauit ab exordio
ut sciamꝰ et a pncipio ut dicamꝰ
uisus es Nullo e annunciabit nec
ꝓdicet nec audiet sermones vros
Primꝰ ad syon dicit Ecce assu z nūtiū
euāngelistā dabo Et vidi z nō erat
ex istis qui interret consuluit
et mterrogatꝰ mdet vm Et q̃s ex
iustis et vana opa eox ventus
et inane simulacra eox

Xlij

Ecce puus meus suscipiaꝫ
eū electus meus complacuit
sibi in illo aiam meā Dedi spm meū
sup eū iudiciū gentibus ꝓferet
Non clamabit nec accipiet psonaꝫ
nec audiet foris vox eius Calamū
quassatū nō conteret et linum
fumigans nō extinguet in veritate
educet iudiciū Nō erit tristis nec
turbulentus donec ꝓnat in tra iudi
cium et legē eius insule exspecta
bunt Hec dicit dns deus creans ce
los et extendens eos firmans tra
et que germinant ex ea dans

flatum ꝑplo q̃ e sup ea z spm calcā
tibus ex Ego dns vocaui te in iustiti
am et apphendi manu tuā z ser
uauī et dedi te in fedus ꝑplo in lu
cē gentiū ut aperires oculos ceco
et educas de conclusione vinctos
de domo carcꝛis sedentes in tenebꝛis
Ego dns hoc e nomē meū Gloꝛiā
meā alteꝝ nō dabo z laudē meam
sculptilibus Que prima fuerat
ecce venerūt nouaq̃ ego annuncio
anteq̃ oriatur auditā vobis faciam
Cantate dño canticū nouū laus ei⁹
ab extremo terre Qui descenditis
in mare et plenitudo eius insule et
habitatores eaꝝ Resultet desertū
et ciuitates eius domibus habitabit ce
dar Laudate habitatores petre de sti
ce mōtiū clamabunt Ponent dño
gloꝛiam et laudē eius in insulis nun
ciabunt Dns sicut fortis egredie
tur sicut vir pliator suscitabit zelū
vociferabitur z clamabit sup inimi
cos suos cofortabit Tacui sem
per silui patiens sicut pturi
ens loquar dissipabo z absor
bebo simul Desertos faciā montes
montes et colles et oē gramen eox
exsiccabo et ponā fluuia in insulas
et stagna arescere faciā Et educa
bo cecos in via quā nescierūt in semi
tis quas ignorauerūt adducā
eos faciā ponas tenebras eox
in lucē in luce z prauā in directa
Hec verba feci eis et non deliqui eos
Auersi sunt retrorsum et confundat
confusione qui confidit in sculpti
li qui dicit conflatili Vos sur
diī audite et cecī intuemi
ni ad videndū Quis cecus nisi

spūs meus et que surdis mis
ad que nuncios meos mis Quis
cecus mis q̄ vecnudatus e Quis
cecus ñ spūs dñi Quis vides
multa nonc custodis Qui aptas
hec aures nonc audis Dñs
voluit ut sanctificet eu a magni
ficet legem et exaltet Ipse de
ipsius direptus z vastati laqus
inuenu ob z i domibus carcerp
absconditi sut Facti sut i rapiat
no est q̄ eruat m direptom et
no e q̄ dicat redde Quis e i vob
q̄ audiat hec attendat z ausul
tet futa Quis dedit i direptoz
iacob et isrl vastatibus Nonc
dñs ipse e cui peccauerut et no
lucrue m viis eius ambulare
no audiere legē eius Et effudit
sup eu indignacoz furoris sui
fortitudo belli z robustie eu i circ
cuitu z no cognouit z succen
dit eu et non intellexit

Xlix

Et nunc hec dicit dñs creans
te iacob z formans te isrl
noli timere quia redemi te z vo
cauī te nomine tuo spūs meus es tu
tu timentes p aquas tecu ero z
fluuia no opient te cu ambula
ueris in igne no combureris z flam
ma no ardebit in te Quia ego
dñs deus tuus sanctus isrl salua
tor tuus dedi propiciacoz tua egip
tu ethiopiam et saba p te ego q.
honorabilis factus es et dilexi
te et dabo homines p te et populos p anima tua No
li timere quia tecu ego sum Ab ori
ente adducam semen tuum z ab occi
dente congregabo te Dicam aqui
lonī da et austro noli prohibere
affer filios meos de longinquo z
filias meas ab extremis terre et
omnis q̄ invocat nomen meum in gloria
mea creaui eu formauī eu et
feci eu Educ foras populum cecu
et oculos habentē surdos et aures et
sint omnes gentes congregate simul
et colligant tribus Quis
vobis annunciet istud z que
ma sunt audire nos faciet Det
testes suos z iustificent z audiant
z dicant Audiant nos testes mei dicit
dñs et serui mei quos elegi ut sci
atis et credatis mihi et intelligatis
quia ego ipse sum Ante me non est formatus
deus et post me non erit Ego ego sum
dñs et non est absq̄ me
saluator Ego annunciaui z sal
uauī auditum feci z non fuit in vo
bis alienus Vos testes mei dicit dñs
et ego deus et ab initio ego ipse
et non est q̄ de manu mea eruat
operabor et quis avertet illud
dñs redemptor vr sanctus isrl Propter
vos misi in babilonem z destruxi
vectes eorum omnes et caldeos in na
uibus sue gloriantes Ego dñs sanc
tus vr creator isrl rex vr Hec dicit
dñs qui dedit in mari viam et in aquis
torrentibus semitam qui eduxit quia
drigum et equum agmen z robustum
simul obdormierunt non resurgent
extincti sunt quasi linum extincta sunt
Ne memineritis priorum z antiqua ne
meditemini Ecce ego faciam nouum
et nunc orietur vtique cognoscetis
eam Ponam in deserto viam et in inuio
fluuia z glorificabit me bestia agri
dracones et struthiones q̄ dedi de

sato acquab⁹ sfluid tuo ut dic
pcu ꝑlo meo clato meo ꝑhm ꝑsu
for mau⁹ m laude mea mirabit
ro me nouasti uasb⁹ laboasti
t meristi ron obtulisti m aricte
holocaustis et victis tuis no glisi
casti me ro te fuit sera t obla
cor nr labore tibi pbui in tbure
lo emisti m argento calamu et
adipe victiaꝝ tuaꝝ no rebuiasti
me ueruetamen fuit me seruisti
in pctis tuis pbuisti m laborem
t miquitatibus tuis ego sm e
su ipe q deleo mi qtates tuas ꝓp
me et pctoꝝ tuaꝝ no recordabor
reduc me t memoria et iudicem
simul causa si quid habes ut iusti
ficeris ꝑ tuus primꝰ pcrat⁹ t mⁱ
ptes tui preuaricati sunt me t tota
miaui principes tros dedi ad inter
nicom iacob t israel blasphemia
Audi me audi iacob puer meus Exliij
israel que elegi ego dr
dne faciens et formans te ab u
tero auxiliator tuus ne noli time
re mi iacob et rectissime que
elegi effundam ego aquas super sitien
tes et fluenta super aridam effunda
spm meu sup semen tuu t benedic
tiones meas sup stirpe tua t ger
minabunt inter herbas qⁱ salices iuxta
preterfluentes aquas iste dicet dño
ego sum et ille inuocabit in nomine
iacob et hic scribet manu sua dño
et in nomine israel assimilabit hec
dicit dns rex israel et redemptor ei⁹
dns exercituum ego primus et ego no
uissimus et absq me non est deus
filios meos uocet et amictum et
ordini exponat mihi ex q constitui
ppm antiquum uentura et que fu
tura sunt annuncient eis nolite timere
nec conturbemini nonne audire te
et annuciaui uos estis testes mei
numquid est deus absq me et forma
tor que ego nescio nullus est
ydoli omnes michil sunt et amantissima
eorum non prodesse eis ipsi sunt testes
eorum qui non uident nec intelligunt
ut confundatur fabricauit deus et sculptile conflauit ad nichi
lum utile fiet omnes cultores eius principes
confundentur fabri enim sunt ex hominibus
conueniant omnes stabunt et pauebunt
et confundentur simul faber ferrarius
lima operatus est in prunis et in mal
leis formauit illud et operatus est
in brachio fortitudinis sue esurit
et deficit non bibet aquam et lassescit
artifex lignum extendit norma
formauit illud in angularibus et circi
no terminauit illud et fecit ymagi
nem uiri quasi speciosum domorum habitare in
domo eruscidit cedros tulit ilicem
et quercum et statuit inter
ligna saltus plantauit pinum que
pluuia nutriuit et fuit hec hominibus
in focum sumpsit ex eis et calefactus
est et succendit et coxit panes
de reliquo autem operatus est deum et adorauit
et fecit sculptile et curuatum
est ante illud medium eius combussit
igni de medio eius carnes coxit
et comedit coxit pulmentum et
satiatus est et calefactus est et dixit
uah calefactus sum uidi focum
reliquum autem eius deum fecit et sculp
tile sibi curuatur ante id et adorat
illud et obsecrat dicens libera
me quia deus meus es tu nescisti

neq̄ mtellegat obliti ei sum nc
videat oculi coꝝ ꝛ ne intelligat
corde suo no recogitat ꝛ mente
sua neq̄ cognoscat neq̄ sciat
ut dicat mendicauit et robustꝰ
igne et copi sup turbot eius
panes copiarum et comedi ꝛ
de reliquo eius ydolii fecit ꝙm
tru cu ligm grauis ꝙ pars ei ymis
est cor insipiens adorabit illud
et no labcauit anim̄ sua neq̄ dic
forte mendacium em deprauatum
chem to dorꝑ iacob et israel qm ꝛ
uus meus es tu formauit te ꝛ
uus meus es tu israel no obli ꝛ
uiscar mei Delcui ut nubem
iniq̄tates tuas ꝛ qꝛ nebulam
pcta tua reuertere ad me qm redē
mi te laudate celi qm fecit dns
iubilate extrema terre resonate
montes laudatꝰ saltus ꝛ oc lign
eius qm redemit dns iacob et
israel glorificabit̄ her dr dns redēp
tor tuus ꝛ formator tuꝰ ex utero
ego sum dns faciens oia exten
dens celos solus stabiliens terra
et nullꝰ mecum arcita faciens sig
nia diuinoꝝ et ariolos insanire
vertens retrosum sapientes retrorsū
et scientiam eoꝝ stultam faciens sus ꝛ
citans verbum serui sui ꝛ consilium nun ꝛ
cioꝝ suoꝝ complens qui dico
hrlm habitabris ꝛ ciuitatibus
iuda edificabimini ꝛ deserta eius
suscitabo qui dico profundo
desolare et flumina tua arue ꝛ
faciam qui dico tyro pastor
meus es et omem voluntate
meam complebis qui dico hie ꝛ
rusalē edificabis ꝛ templo fundabis

Ret dicat dns xpo Cām xlo
meo cyro cuꝰ apphendi
dexteram ut subiciam ante faciē
eius gentes ꝛ dorsa regum vertam
et aperta coram eo ianuas et
portē non claudent ego ante te
bo et gloriosos terre humiliabo portas
eras ereas confringam ꝛ vectes ferreos
eoꝝ confringā ꝛ dabo tibi thesau
ros absconditos ꝛ arcana
secretorū ut scias qꝛ ego dns
q̄ voco nom̄ tuū deus israel propter
iacob seruū meū et israel electū meum
et vocaui te nomine tuo assimilaui
te et non cognouisti me ego do
minus et non est amplius preter me
non est deus accinxi te et non cogno
uisti me ut sciant hij qui ab ortu
sunt et qui ab occidente qm absq̄
me non est deus ego dns ꝛ non est
alius alter deus formans lucē et
creans tenebras faciens pacē et
creans malum ego dns faciens
omia hec Rorate celi desup et
nubes pluant iustū aperiat̄ terra
et germinet saluatorem ꝛ iustitia
oriatur simul ego dns creaui eū
Ve q̄ contradicit factori suo testa
de fictilibꝫ terre numq̄d dicet lutum
figulo suo quid facis ꝛ opus tuū
absq̄ manibus et Ve q̄ dicit patri quid
generabis et mulieri quid parturis
hec dicit dns sanctus israel plasmator eius
Ventura interrogate me super filios
meos ꝛ super opus manuum meaꝝ
mandate mihi ego feci terram ꝛ homi
super ea creaui ego manus mee
extenderunt celos et omni
militie eoꝝ mandaui Ego suscita
ui eum ad iustitiam et cunctas vias eius

Drigam ſpe ꝯdiſcabit aiustitie
meam et cuptitate mea fiitet
ho m pcio neqſ i mueribꝫ diat
Dnꝰ deus ꝯcritui ſpet dꝫ Dnꝰ deꝫ
labor egipti ꝛ negotiacoꝝ ethio
pie et ſabeim viri ſublices ad te
trāſibut et tui ctus ꝛ poſt te am
bulabut vincti manicis ꝙgret ꝛ te
adorabut teqſ deprabuntur tm
in te ꝯ deus et no ꝯ abſqꝫ te deꝫ
pe tu es deus abſconditus deus
iſrl ſaluator ꝯfuſi ſut ꝛ cubuc
rut omes simul ibierut i ꝯfu
ſioe fabricatores erroꝝ iſrl ſal
uatus ē in Dno ſalute ēternā no
ꝯfundemi et no erubeſcet⁹ uſqꝫ
in ſclm ſcli qꝫ hec dicit Dnꝰ creauit
celos ipe deus formauit ea ꝛ fe
cit ea ipe plasmauit eam non va
nā creauit ea ſed ut hitaretur
formauit ea ego Dnꝰ ꝛ no ē alius
no i abſcondito loco in loco
te tenebroso no dixi semi iacob
frustra querite me ego Dnꝰ lo
quens iustitia annuntians recta
congregami et venite ꝛ accedite
simul qui ſaluati estis ex gētibꝰ
Neſcierut qui leuat ſignū ſculp
tile ſue et rogat deū no ſaluatē
Annuntiate et venite ꝛ conſultami
simul Quis auditū fecit hoc ab
initio ex tuc pdixi illud Nunqꝫ
ego Dnꝰ et no ē ultra deus absqꝫ
me deus iustus et saluans no est
ptꝫ me Conuertimi ad me ꝛ ſalui
estis omes fines terre qꝫ ego deus
no ē alius In memetipo iuraui
egredietur de ore meo iustitia
ꝛ no reuertet quia mihi curuabit
ome genu ꝛ iurabit omis lingua

Dicent de me dñs tantū est iustitia
et imperiū ad eū venient ꝛ cōfun
dent omes qui repugnat ei in dño
iustificabit ꝛ laudabit omne semē isrl

Onstructus est bel Celui
cotritus ē nabo ſtatua eoꝝ facta ſt simla
etia corpib bestiis ꝛ iumentis onda
vra grauia pondꝰ iuſti ad lassitu
dinem cotabuerūt et cotrita ſut
ſimul no potuerūt saluare portā
te ſe et aia corpis ꝛ captiuitate ibit
Audite me domus iacob ꝛ ome
residuum domꝰ iſrl qui portati
a meo utero qui gestati a mea
vulua usqꝫ ad senectā ego ipe
et usqꝫ ad canos ego portabo
ego feci et ego ferā ego ptabo
et saluabo Cui assimilastis me
et adequastis ꝛ copastis me et
ſteristis ſilem qui ꝯferti aurū
de ſaculo ꝛ argentū i ſtatera
pondrauerūt ꝯduxerūt artifice
ut fieret deꝰ ꝛ prostrauerūt ꝛ adorauerūt
portauerūt illud ꝛ ſuper eū gestauerūt
et ponēt eū i loco suo ꝛ stabit ac
de loco suo no mouebit ſed et
ei clamauerit ad eū no audiet
ꝛ de tribulatōe no saluabit eos
Memēto tote istud ꝛ studiami redite
prauicatores ad cor Recordamini
priora ſcli qm ego sū deus ꝛ no
ē ultra deus nec ē similis mei Annun
cians ab exordio nouissimum et
ab initio que nō dū facta sunt dicens
Consilium meum stabit ꝛ oīa voluntas mea
faciā vocans ab oriente auē ꝛ de terra lon
ginqꝫ virū voluntatis mee ꝛ locutus sum ꝛ adduc
tā faciā cogitauī ꝛ faciā Audite me duri cor ꝛ
de longe estis a iustitia qui prope ſit iustitia mea
no longabit ꝛ salꝰ mea no morabit Dabo
in ſion salutē ꝛ in ſrlm gloriam meam

Exurge exurge ꝛ induere fortitudine tua
Sion vestimentis glorie tue Hierusalem ciuitas
sancti quia amplius non adiicietur ut pertranseat per te
incircumcisus et immundus Excutere de cinere
Hierusalem consurge sede ꝛ circumspice filia Sion
Exhyn
Solue vincula colli tui captiua filia Sion
virgo filia Babilonis sede in terra Nec est solium filie caldeorum
quia vltra non vocabis mollis ꝛ tenera
Tolle molam ꝛ mole farinam
Denuda turpitudinem tuam discoopri femur reuela crus tuum transi fluuia
reuelabitur ignominia tua ꝛ videbitur opprobrium tuum Vltionem capiam
et non resistet mihi quasi redemptor noster dominus exercituum nomen illius sanctus israel
Sede tacita ꝛ intra in tenebras filia
caldeorum quia non vocabis ultra domina
regnorum Iratus fui populo meo contaminaui hereditatem meam ꝛ de
di eos in manu tua non posuisti eis
misericordias super senem aggrauasti iugum
tuum valde ꝛ dixisti in sempiternum
ero domina Non posuisti hec super cor
tuum nec recordata es nouissimi
tui Audi ergo hec delicata et
habitans confidenter quę dicis in corde tuo
ego sum et non ero prę me aliam non
sedebo vidua et ignorabo sterilitatem ꝛ
Venient tibi hec duo subito
in die vna sterilitas ꝛ viduitas
Omnia venerunt super te propter multitudinem
pro maleficiis tuis propter duritiam
incantatorum tuorum vehementer
et fiducia habuisti in duritia tua
ꝛ dixisti non est qui videat me Sapientia
tua et scientia tua hec decepit te et
dixisti in corde tuo Ego sum ꝛ præter
me non est altera Veniet super te ma
lum et nescies ortum eius et irruet
super te calamitas quam non poteris
expiare Veniet super te repente mi
seria quam nescies Pereat tibi inuenta
doribus tuis et tu miseriis quibus
lassaris tuorum ꝛ quibus laborasti ab
adolescentia tua si forte quid prosit
tibi aut si possis fieri fortior Defe
cisti in multitudine consiliorum tuorum
Stent ꝛ saluent te augures tui
qui contemplabant sidera ꝛ supputa
bant menses ut ex eis annunciarent
uentura tibi Ecce facti sunt qui stipula
igni combusserunt eos ꝛ non liberabunt
animas suas de manu flamme non sint
prunę quibus calefaciat panem suum
ut sedeat ad eum Hec facta sunt
tibi in quibus laborasti Negotiatores tui ab adolescentia
sua unusquisque in via sua erraverunt
non est qui saluet te
Audite hec domus iacob qui vocamini nomine israel ꝛ de aquis iuda
existis qui iuratis in nomine domini et
deum israel recordamini non in veritate ne
que in iustitia De ciuitate sancta sua vo
cati sunt ꝛ super deum israel stabiliti
sunt dominus exercituum nomen eius
Priora ex
tunc annunciaui et ex ore meo exi
erunt et audita feci ea repente ope
tus sum ꝛ venerunt Dicam ei quia
duruś es tu et nervus ferreus
cervix tua ꝛ frons tua erea
Dixi tibi ex tunc antequam veniret indi
cauí tibi ne forte dicas ydolum meum
fecerunt hec et sculptilia mea et
conflatilia mandauerunt ista que
audisti vide omnia Vos autem non annun
ciastis Audita feci tibi nouum ex
tunc et conseruata que nescis Nunc
creata sunt et non ex tunc ꝛ ante diem
et non audisti ea ne forte dicas
Ecce cognoui ea Neque audisti ne
que cognouisti neque ex tunc aperta est
auris tua Scio enim quod prauitate

puidicabeus ⁊ trisgressore de ve
tre uocaui te ꝑter nom meu logr
facta furoꝛe meu ⁊ laude mea
infrenabo te ne intereas dixit dn̄s
copi te sd̄o no ꝙ argentu elegi te
⁊ auro pauptat̄ ꝙ me facia
ut no blasphemer ⁊ gladi meam
alt̄i no dabo audi me iacob ⁊ isrl
que ego uoco ego ipe p̄m̄ ⁊ ego
nouissim̄ manꝰ mea fundat
terra et dextra mea mensa e celos
ego uocabo eos ⁊ stabut simul con
gregamini omes uos ⁊ audite qs
ex eis annunciat hec dns dilex eu
faciet uoluntate suam ⁊ babilone
et brachiu suu m caldeis ego e
locutus su et uocaui eu adduxi
eu et directa e uia eoꝝ audite
ad me et audite hec no a p̄ncio
i abscondito locutꝰ su ex tpe ant
ꝙ fierꝫ uidi ecce dns dns
misit me et spus eius hec dicit
dns redemptor tuus stus isrl ego
dns deus tuus docens te utilia
gubernans te i uia qua ambulas
vtinā attendisses mandata mea
facta fuisset sicut fluuius pax tua
et iustitia tua sicut guttegrites
maris et fuisset ꝙ arena semen
tuum et stirps uteri tui ut palpilli
eoꝝ no interiisset ⁊ no fuisset attri
tu nom eoꝝ a facie mea egredimi
de babilone fugite a chaldeis in
uoce exultationis audite auditu
facite hoc ⁊ ferte illud usq ad
extrema terre dicite redemit dns ser
uum suum iacob nec sitierut i deserto
eu eduxit eos aquam de petra p
diuisit eis ⁊ scidit petra ⁊ fluxerut
aque et pax mea eis dicit dns

Audite insule ⁊ attendite
populi de longe dns ab utero
uocauit me de uentre matris mee
recordatus e nominis mei ⁊ posuit
os meu ut gladiu acutu in umbra
manus sue protexit me ⁊ posuit
me sicut sagitta electam i pharetra
sua abscondit me ⁊ dixit mihi
seruus meus es tu isrl quia in te
gloriabor Et ego dixi in uacuu la
boraui sine causa et uane fortitu
dine mea consumpsi ergo iudicium
meu cu dno et opus meu cu deo
meo Et nunc hec dicit dns formans
me ex utero seruu sibi ut reducam
iacob ad eu et isrl no congregabit
et glorificatus sum oculis dni et
deus meus factus e fortitudo mea
Et dixit parum e ut sis mihi
mihi ad suscitandas tribus iacob et
fecces isrl conuertendas Ecce dedi
te in lucem gentiu ut sis salus mea
usq ad extremu terre hec dicit dns re
demptor isrl stus eius ad contemptibi
lem animā et ad abhominata gentis
ad seruu dominantiu Reges uidebut et
consurgent principes et adorabut
propt̄ dnm quia fidelis e ⁊ sanctus isrl
q elegit te hec dicit dns in tpe placi
to exaudiui te et i die salutis
auxiliatus su tui et seruaui te et
dedi te in fedus populi ut suscitares
terra et possideres hereditates dissipa
tas ut dicas his qui uincti sunt
exite et his qui i tenebris sunt
reuelamini Super uias pascentur
et i omnibus planis pascua eoꝝ
esurient nec sitient ⁊ no percutiet
eos estus et sol q miserator eoꝝ
reget eos et ad fontes aquaꝝ

potabit eos et pona oms inimi
meos i via et fcite mee equalta
bitur Exurgi de loge veniet et
ecclie qui ab aquilone i mari et
isti de tra australi Laudate celi
et exulta tra iubilate montes
laudem q consolatus e dns ppm
suu et pauperu suoz miserebit
Et dixit sion Dereliquit me dns
et dns oblitus e mei Numq obli
uiscit pt mliet infantie suu ut
no misereat filio vteri sui et si
illa oblita fuit ego tn no obli
uiscar tui ecce in manibz meis de
scripsi te muri tui coram oculis
meis semp Venerut structores tui
destructores te i dissipatores a te
exibut Leua in circuitu oculos tuos
et vide omes isti congregati sue
venerut tibi Vivus ego dicit dns
quia hijs oibz velut ornamento
vestieris et circudabis eos q
sponsa quia deserta tua i solitu
dines tue et tra ruine tue nunc
angusta erit p habitatoribz i loge
effugabuntur qui absorbebat te
Adhuc dicent in auribz tuis filij
sterilitatis tue angusta mi e locus
hic spacium mi ut habitem Et dices
in corde tuo Quis genuit michi
istos ego sterilis et no pariens
trasmigrata et captiua i istos
quis enutriuit Ego derelicta
i desolata et isti ubi hic erant
Hec dicit dns deus Ecce leuo
ad gentes manu mea et ad pplos
exaltabo signu et asserent filios
tuos in ulnis et filias supq hume
ros portabut et erut reges nutritij
tui et regine nutrices tue vultu in
terra demisso adorabut te i pulue
rem pedu tuoz lingent Et scies q
dns sum quo no confundent qui exs
pectant eum Numquid tollet a forti
preda aut quod captiuu fuit a ro
busto saluu fc potit q hec dr
dns equidem i a forti captiuitas
tollet et qd ablatu fuit a ro
busto saluabit Eos vo qui iudi
cauerit te ego iudicabo i filios
tuos ego saluabo Et cibabo eos
tes tuos carnibz suis i si musto
sanguine suo i ebriabunt i scient om
nis caro q ego dns saluans te et redes
tor tuus fortis iacob Cap. I.
Et dicit dns Vbi est liber repudij matris me q
dimisi eam aut qs e creditor me
cui vendidi vos Ecce i iniquitatibus
vris venditi estis i i sceleribz
vris dimissa matrem vra q ve
et no est vir Vocauiq i no est
q audiret Numq abbreuiata et p
uula facta e manus mea ut no pos
sim redimere aut no e i me vis
ad liberandu Ecce i increpatione
mea desertu facia mare i pona flu
mina in siccu computrescet pisces
eor aqua et morientur i siti In
duam celos tenebris i saccu pona
opimentu eoz Dns dedit michi
lingua eruditu ut sciam sustens
tare eu q lassus e verbo Erigit
mane mane erigit mihi aurem
ut audiam ei magrim Dns dns ape
ruit mihi aurem ego ad no contradico
retrorsu no abij Corpus meu

dedi pucietibus et genas meas
vellentibus faciem meam non auerti
ab increpantibus et conspuentibus
mihi Ecce dns deus auxiliator meus
ideo non sum confusus Ideo posui fa-
ciem meam ut petram durissimam et scio
quia non confundar Iuxta est qui iusti-
ficat me quis contradicet mihi
Stemus simul Quis est aduersarius
meus adcedat ad me Ecce dns
deus auxiliator meus Quis est
qui condemnet me Ecce omnes sicut ve-
stimentum conterent tinea comedet eos
Quis ex vobis timens dnm audiat vocem
serui sui eius qui ambulat in tenebris
et non est lucem sit Speret in nomine dni
et innitat super deum suum Ecce vos
omnes accendentes ignem circumdati
flammis ambulate in lumine ignis
vri et in flammis quas accendistis
vobis de manu mea factum est hoc vobis
in doloribus dormietis

Audite me qui sequimini quod
iustum est et queritis dnm Intu-
endite ad petram unde excisi estis
et ad cauernam lacus de qua praecisi estis
Intuendite ad abraham patrem vestrum
et ad sarram que peperit vos quia
unum vocaui eum et benedixi ei et mul-
tiplicaui eum Consolabitur ergo dns
syon et consolabitur omnes ruinas
eius et ponet desertum eius quasi deli-
ciam et solitudinem eius quasi ortum dni
Gaudium et letitia inuenietur in ea gra-
tiarum actio et vox laudis Intendite
ad me populus meus et tribus mea
me audite quia lex a me exiet
et iudicium meum in lucem populorum re-
quiescet cito iustus meus egressus

est saluator meus et brachia
mea populos iudicabunt me insule
exspectabunt et brachium meum
sustinebunt Leuate in celum oculos
vestros et videte sub terra deorsum
quia celi sicut fumus liquescent
et terra sicut vestimentum atteretur
et habitatores eius sicut hec interibunt
Salus autem mea in sempiternum erit
et iustitia mea non defecit Au-
dite me qui scitis iustum populus
meus lex mea in corde eorum Nolite
timere obprobrium hominis et blas-
phemiam eorum ne metuatis sicut
enim vestimentum sic comedet
eos tinea et sicut lanam sic de-
uorabit eos tinea Salus autem
mea in sempiternum erit et iustitia
mea in generationem generationis Con-
surge consurge induere fortitudine
brachium dni consurge sicut in die
bus antiquis in generationibus
seculorum Nunquid non tu percussisti
superbiam draconis Nunquid
non tu siccasti mare aquas abissi
uehementis Qui posuisti profundum
maris uiam ut transirent liberati
Et nunc qui redempti sunt a dno re-
uertentur et uenient in syon laus
dantes et letitia sempiterna super
capita eorum Gaudium et letitia
tenebunt fugiet dolor et gemitus
Ego ego ipse consolabor vos
Quid tu ut timeas ab homine
mortali et a filio hominis qui quasi
fenum dabitur et obliuisceris
eos dni creatoris tui qui tetendit
celos et fundauit terram et formauit

iugit̄ tota die n facie furoris ei
q̄ te tribulauit et pcuſſit ad per
dend̄ Vbi nē ē furor tribulatio
cito veniet gradiet ad apiendū
no inſiſtiet uſq̄ ad interminū
nō deſinet pauꝰ eius Ego at ſu
dns deus tuus q̄ cōturbo mare
et ītuescet fluctus eius dns ex
citiū nome meū posui ora mea
de tuo et umbra manꝰ mee
ptexi te ut plantes celos et fun
des tra et dicas ad syon pplō meū
es tu Exurge exurge cōſurge
urlm q̄ bibisti de manu dni calicē
ire eius uſq̄ ad fundū calicē
soporis bibisti et potasti uſq̄ ad
fines No ē q̄ ſuſtineat ea ex oib⁹
filijs quos genuit et no ē q̄ apphē
dat manu eius ex oib⁹ filijs q̄s
enutriuit Duo sunt que occurrēt
tibi quis cōtristabit̄ sup te vastita
tas et contritio et fames et gla
dius quis cōſolabitur te Filij tui
pieti sunt dormierūt in capite om
nium platee sicut oryx illaqueati ple
ni indignatione dni increpatione dei tui
Ideirco audi hoc pauperula et
ebria non a vino Hec dicit dna
tor tuus dns et deus tuus qui
pugnat̄ pro plō suo Ecce tuli de ma
nu tua calicē soporis fundū calicis
indignationis mee non adicies ut
bibas illū ultra et ponā illū in
manu eorū qui te humiliauerūt et dixe
runt anime tue Incuruare ut trans
eamus et posuisti ut terra corpus tuum
quasi viam transeuntibus Exurge

Onsurge consurge induere
fortitudine tua syon induere
vestimentis gle tue urlm ciuitas
ſca quia no adiicit ultra ut pe
tranſeat p te incircumcisus et immū

eginū de pulue surge sede urlm
solue vincula colli tui captiua filia
syon Quia hec dicit dns deus
Gratis venundati estis et sine argē
to redimemini et hec dicit dns deꝰ
In egiptū descendit pplūs meus in
principio ut colonꝰ esset ibi et assur
absq̄ vlla causa calūpniatus ē
eis Et nunc quid mihi hic dicit dns
Quoniam ablatus ē pplūs meus gratis
Dnatores eius mique agunt dicit
dns et iugit̄ tota die nome meū
blasphemat̄ Propt̄ hoc sciet pplūs
meus nome meū in die illa quia
ego ipse q̄ loquebar ecce assum Quā
pulchri sup montes pedes annun
cciantis et predicantis pacē annun cian
tis bonū predicantis salutē dicentis
syon regnabit deus tuus Vox specu
latorū tuorū leuauerūt vocem
simul laudabunt quia oculo ad oculū
videbunt cū conuerterit dns syon
Gaudete et laudate simul deserta
urlm quia cōſolatus ē dns pplūm
suum redemit urlm Parauit dns
brachium sanctum suum in oculis om
nium gentium et videbunt oēs fines terre
salutare dei nri Recedite recedite
te exite inde pollutum nolite tan
gere exite de medio eius mundami
qui fertis vasa dni non enim in tu
multu exibitis nec in fuga precedet
vos dns et congregabit vos
dns deus israhel Ecce intelliget puer meus et
altabit et elevabit et sublimis erit valde
sicut obstupuerūt super te multi sic
inglorios erit ab viros aspectus eius et for
ma eius ne filios hominū Iste asperget
gentes multas super ipsum continebunt
reges os suum quibus non est narratum de
eo videbunt et qui non audierūt explicati sunt

Domie qui tribulant me exultent si motum fuero. Clv
Quoniam ego in flagella paratus sum et dolor meus in conspectu meo semper. Quoniam iniquitatem meam annuntiabo et cogitabo pro peccato meo. Inimici autem mei vivunt et confortati sunt super me et multiplicati sunt qui oderunt me inique. Qui retribuunt mala pro bonis detrahebant mihi quoniam sequebar bonitatem. Ne derelinquas me domine deus meus ne discesseris a me. Intende in adiutorium meum domine virtus salutis mee. Domine ne in furore tuo arguas me neque in ira tua corripias me. Quoniam sagitte tue infixe sunt mihi et confirmasti super me manum tuam. Non est sanitas in carne mea a facie ire tue non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum. Quoniam iniquitates mee supergressae sunt caput meum et sicut onus grave gravate sunt super me. Putruerunt et corrupte sunt cicatrices mee a facie insipientie mee. Miser factus sum et curvatus sum usque in finem tota die contristatus ingrediebar. Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus et non est sanitas in carne mea. Afflictus sum et humiliatus sum nimis rugiebam a gemitu cordis mei. Domine ante te omne desiderium meum et gemitus meus a te non est absconditus. Cor meum conturbatum est dereliquit me virtus mea et lumen oculorum meorum et ipsum non est mecum. Amici mei et proximi mei adversum me appropinquaverunt et steterunt. Et qui iuxta me erant de longe steterunt et vim faciebant qui querebant animam meam. Et qui inquirebant mala mihi locuti sunt vanitates et dolos tota die meditabantur. Ego autem tamquam surdus non audiebam et sicut mutus non aperiens os suum. Et factus sum sicut homo non audiens et non habens in ore suo redargutiones. Quoniam in te domine speravi tu exaudies me domine deus meus. Quia dixi ne quando supergaudeant inimici mei mihi et dum commoventur pedes mei super me magna loquuntur. Quia ego in flagella paratus sum et dolor meus in conspectu meo semper. Quoniam iniquitatem meam annuntiabo et cogitabo pro peccato meo. Inimici autem mei vivunt et confortati sunt super me et multiplicati sunt qui oderunt me inique. Qui retribuunt mala pro bonis detrahebant mihi quoniam sequebar bonitatem. Ne derelinquas me domine deus meus ne discesseris a me. Intende in adiutorium meum domine virtus salutis mee. Domine ne in furore tuo arguas me neque in ira tua corripias me. Quoniam sagitte tue infixe sunt mihi et confirmasti super me manum tuam. Non est sanitas in carne mea a facie ire tue non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum. Quoniam iniquitates mee supergressae sunt caput meum et sicut onus grave gravate sunt super me. Putruerunt et corrupte sunt cicatrices mee a facie insipientie mee. Miser factus sum et curvatus sum usque in finem tota die contristatus ingrediebar. Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus et non est sanitas in carne mea. Afflictus sum et humiliatus sum nimis rugiebam a gemitu cordis mei. Domine ante te omne desiderium meum et gemitus meus a te non est absconditus. Cor meum conturbatum est dereliquit me virtus mea et lumen oculorum meorum et ipsum non est mecum. Amici mei et proximi mei adversum me appropinquaverunt et steterunt. Et qui iuxta me erant de longe steterunt et vim faciebant qui querebant animam meam. Et qui inquirebant mala mihi locuti sunt vanitates et dolos tota die meditabantur. Ego autem tamquam surdus non audiebam et sicut mutus non aperiens os suum. Et factus sum sicut homo non audiens et non habens in ore suo redargutiones. Quoniam in te domine speravi tu exaudies me domine deus meus. Quia dixi ne quando supergaudeant inimici mei mihi et dum commoventur pedes mei super me magna loquuntur. Quia ego in flagella paratus sum et dolor meus in conspectu meo semper. Quoniam iniquitatem meam annuntiabo et cogitabo pro peccato meo. Inimici autem mei vivunt et confortati sunt super me et multiplicati sunt qui oderunt me inique. Qui retribuunt mala pro bonis detrahebant mihi quoniam sequebar bonitatem. Ne derelinquas me domine deus meus ne discesseris a me. Intende in adiutorium meum domine virtus salutis mee. Domine ne in furore tuo arguas me neque in ira tua corripias me. Quoniam sagitte tue infixe sunt mihi et confirmasti super me manum tuam. Non est sanitas in carne mea a facie ire tue non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum. Quoniam iniquitates mee supergressae sunt caput meum et sicut onus grave gravate sunt super me. Putruerunt et corrupte sunt cicatrices mee a facie insipientie mee. Miser factus sum et curvatus sum usque in finem tota die contristatus ingrediebar. Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus et non est sanitas in carne mea. Afflictus sum et humiliatus sum nimis rugiebam a gemitu cordis mei. Domine ante te omne desiderium meum et gemitus meus a te non est absconditus. Cor meum conturbatum est dereliquit me virtus mea et lumen oculorum meorum et ipsum non est mecum. Amici mei et proximi mei adversum me appropinquaverunt et steterunt. Et qui iuxta me erant de longe steterunt et vim faciebant qui querebant animam meam. Et qui inquirebant mala mihi locuti sunt vanitates et dolos tota die meditabantur. Ego autem tamquam surdus non audiebam et sicut mutus non aperiens os suum. Et factus sum sicut homo non audiens et non habens in ore suo redargutiones. Quoniam in te domine speravi tu exaudies me domine deus meus. Quia dixi ne quando supergaudeant inimici mei mihi et dum commoventur pedes mei super me magna loquuntur.

Laudabiliter que non Cliij
parit decenter laudetur quia filium
non parebat cum multi filii deserte
magis quam cum habet virum dicit
Dns Dilata locum tentorii tui et pelles
tabernaculorum tuorum extende
ne parcas longos fac funiculos
tuos et clauos tuos corrobora Ad
dexteram enim et ad leuam penetrabis
et semen tuum gentes hereditabit et ci
uitates desertas inhabitabit Noli ti
mere quia non confunderis neque eru
bescas Nam et te pudebit quasi con
fusionem adolescentie tue oblivisceris
et obprobrium viduitatis tue non re
cordaberis amplius quia dominabitur
tui qui fecit te Dns exercituum nomen
eius et redemptor tuus sanctus israel de
us omnis terre vocabitur quia ut mulier con
derelicta et mente tristi spiritu vocauit
te Dns et uxorem ab adolescentia
abiecta dixit Dns deus tuus Ad punc
tum momenti dereliqui te et in miserationi
bus magnis congregabo te In mo
mento indignationis abscondi faciem
meam parumper a te et in misericordia sempiterna
misertus sum tui dixit redemptor
tuus Dns Sicut in diebus noe istud
michi est cui iuraui ne inducerem
aquas diluvii ultra super terram sic
iuraui ut non irascar tibi et non
increpem te Montes enim commouebuntur
et colles contremiscent misericordia autem mea
non recedet a te et federis pacis mee
non mouebitur dixit miserator tuus
Dns Paupercula tempestate conquassata
absque ulla consolatione ecce ego sternam
per ordinem lapides tuos et fundabo
te in sapphiris et ponam iaspidem
propugnacula tua et portas tuas
in lapides sculptos et omnes termi

tuos ⁊ lapides desiderabiles ⁊ omnes
filios tuos doctos a dño ⁊ multitudine
pacis filios tuos et ⁊ iustitia
firmaberis ⁊ recede procul a calumpnijs quia non timebis ⁊ a pauore quia non appropinquabit tibi ℣ Ecce accola
veniet ꝙ non ego meum aduena quidam tuus adiunget tibi ℣ Ecce ego
creaui fabrum flantem ignes ⁊
nas et ꝙferentem vas ⁊ opus suum et
ego creaui interfectorem ad disperdendum ℣ Omne vas quod factum est contra te
non dirigetur ⁊ omnem lingua re⁊
sistentem tibi ⁊ iudicio iudicabis ℣ Hec

℟ Ec hereditas seruoꝝ dñi et iusti⁊
cia eorum apud me dicit dñs
Omnes sitientes venite ad aquas
et qui non habetis argentum ꝙperate
emite et comedite venite emite
absque argento et absque ulla commutatione vinum ⁊ lac ℣ Quare appenditis
argentum non ⁊ panem ⁊ laborem vestrum non in saturitate ℣ Audite audientes
me et comedite bonum ⁊ delectabitur
in crassitudine anima vestra ℣ Inclinate
aurem vestram ⁊ venite ad me audite
et viuet anima vestra ℣ Et feriam vobiscum
pactum sempiternum misericordias dauid fidelis ℣ Ecce testem populis dedi eum ducem ac preceptorem gentibus ℣ Ecce gentes quas nescebas vocabis ⁊ gentes que te non cognouerunt te ad te cur⁊
rent ꝙpter dñm deum tuum ⁊ sanctum israel
quia glorificauit te ℣ Querite dñm
dum inueniri potest inuocate eum dum
e ℣ Derelinquat impius viam suam
et vir iniquus cogitationes suas
et reuertatur ad dñm ⁊ miserebitur
eius ⁊ ad deum nrm quoniam multus est
ad ignoscendum ℣ Non enim cogitationes
mee cogitationes vestre neque vie mee

vie vestre dicit dñs ℣ Quia sicut exal⁊
tantur celi a terra sic exaltate sunt
vie mee a vijs vestris ⁊ cogitationes
mee a cogitationibus vestris ℣ Et quomodo
descendit ymber et nix de celo et
illuc vltra non reuertitur sed inebriat
terram et infundit eam ⁊ germinare eam
facit et dat semen seminanti ⁊ panem
comedenti sic erit verbum meum quod
egredietur de ore meo non reuertetur
ad me vacuum sed faciet quecunque
volui et prosperabitur in hijs ad que
misi illud ℣ Quia ⁊ letitia egredimini
et in pace deducemini montes ⁊ colles
cantabunt coram vobis laudem et
omnia ligna regionis plaudent manu
ꝙ saliuncula ascendet abiegnus ꝙ ur⁊
tica crescet murtus ⁊ erit dño nomen
tuum ⁊ signum eternum ꝙd non auferetur

℟ Ec dicit dñs ℣ Custodite iudi⁊
cium et facite iustitiam quia
iuxta est salus mea ut veniat et
iustitia mea ut reueletur ℣ Beatus
vir ꝙ faciet hec et filius hominis qui
apprehendet istud custodiens sabbatum
ne polluat illud custodiens manus
suas ne faciat omne malum ⁊ non dicat
filius aduene qui adhesit dño dicens ℣ Separatione diuidet me dñs a
populo suo ⁊ non dicat eunuchus qui
si custodierit sabbata mea ⁊ elegerit
que volui et tenuerit fedus meum
℣ Dabo eis in domo mea ⁊ in muris meis
locum et nomen melius a filijs ⁊ filiabus
nomen sempiternum dabo eis quod non
peribit et filios aduene qui adheserint
dño ut colant eum ⁊ diligant nomen
eius ut sint ei in seruos omnem
custodientem sabbatum ne polluat
illud et tenentes fedus meum adducam eos in monte sanctum meum ⁊ letificabo

cob m domo dtois mee holocaustā
cop z victie coz placebut m sup
altaī meo qz dom mea dom orob
vocabit cuctīs pplīs aut dns deus
q congregat dissos ifrl ad hūc
congregabo ad eu omīs congregā
cos cum omeb bestie agri vel
te ad deuorand omnīs bestie sal
tus peculatorcb eq cea omeb
nesciebut omissi cancb muti no
valetcb latrare videtcb vana dor
mientcb et amatcb sopna z tancb
ipudentissimi nesciebut satietate
pi pastorcb ignorauerūt intelligē
cia omb in via sua declinauerūt
unusquisq ad auaritiā sua a primo
usq ad nouissm dicit eamus
vinu et inebriemur ebrietate z cras
sicut hodie sic z crās z multo amplius
Lustus perit z nemo est qui
recogitet in corde suo z vir mic
colligent qz no est q intelligat a
facie ei malicie collectus est iustus
veniat pax z requiescat i cubili suo
qui ambulauit in directōe sua
Vos at accedite huc filii augurii
triab semen adultere z fornicatōis
sup quē lusistis sup quē dilatas
tis os et eiecistis lingua Quid
no vos filii scelesti semen mendax
qui consolamini in dīs subter oē lignū
frondosū vmolatcb paruulos i torre
tibus subter eminentcb petrus in
ptibus torrentis pb tua hec est
sors tua et tibi effudisti libamē
obtulisti sacrificiū a tm sup his ne
non indignabor Sup montē excel
sū et sublimē posuisti cubile tuū z
illuc ascendisti ut vmolares hos
tias z post ostiū et postes posuisti
memoriale tuū qz nūq me
discoperuisti z suscepisti adultrū
dilatasti cubile tuū z pepegisti
tibi cū quib dilexisti stratū eop
mau apta z ornasti te regio vnge
to et multiplicasti pigmēta tua
et misisti legatos tuos procul et
humiliata es usq ad inferos In
multitudine vie tue laborasti non
dixisti quiescam Vita manus tue
inuenisti propterea no rogasti p quo
sollicita timuisti qz mentita es
no es mei recordata neq cogitasti
corde tuo qz ego tacens et q no
videns et mei oblita es Ego annu
ciabo iustitiā tuā et opa tua no
prodebut tibi Cū clamauerīs libe
rent te congregati tui et omīs eos
auferet ventus tollet aura qui
ad fiduciā habet mei hereditabit
terrā z possidebit montē sanctū meū
et dicet viam facite preparate iter
declinate de semita auferte offen
dicula de via pplī mei qz hec dicit
dns excelsus z sublimis habitans
eternitatē et sanctū nomē eius i ex
celso z in sco habitans z cū contrito et
humiliato spū ut vivificet humiliū
spm et vivificet cor contritorū
Ero em in sempiternū litigans nec
usq in finem irascar qz spūs a fa
cie mea egredietur z flatus ego
faciam Propter iniquitatē auaritie
eius ego iratus fui et percussi eū
abscondi faciem mei z indignatus
fui et abiit vagus i via cordis
sui vias eius vidi z sanauī eū
et reduxi eū z reddidi consolatos
ei z lugentibus eius creauī fructū
labioz pace pace ei q longe est

et dspe dnor dns z sanauit eu
Impij at qi mal seruus qđ qui
sanc no pt z reduxit fluctq
eius i tribulacom z luctu hoiez
pax impijs dicit dns Cxviij
Clama ne cesses qi tuba exalt
ta voce tua et annucia ppło
meo sceleꝛa corꝛ et domui iacob
pcta corꝛ illoꝝ etem de die i diem
quetrut et scie viaꝝ meaꝝ uolet
quasi gens q iustitia fecit z q iudi
cia dei sui no dereliquit rogat
me iudicia iustitie z appiquare
deo uolut Quare ieiunauim9 et
no aspexisti humiliauim9 aiaꝝ nos
tꝝ et nescisti In die ieiunior uestꝝ
inuenitur uoluntas uestꝝ et
omes debitores uros repetitis Ecce
ad litꝝ et rixe ieiunatis et
percutitis pugno impie Nolite
ieiunare sicut usq ad hanc diem
ut audiatur in excelso clamor ve
Numquid talis e ieiunium qđ elegi
p diem affligat hoiez aiaꝝ suam Nu
quid contorquet quasi circulu caput
suu et sacciu z cinerem sternet Nuq
id uocabis ieiunium z die acceptabile dno Nonne hoc e ieiuniu
miu quod elegi Dissolue colliga
tiones impietatis solue fasciculos
deprimentes Dimitte eos qui confracti
sunt liberos et oe onus discinde pessu
gre esurienti panem tuu z egenos
vagos sine mduc i domu tua Cu vi
deris nudu operi eu z carnem tua
ne despexeris Tunc erumpet sicut mane
lume tuu et sanitas tua citius
orietur et ambulabit facie tuam
iustitia tua z gla dni colliget te
Tunc inuocabis z dns exaudiet cla
mabis z dicet ecce assum Si abstu

lerit de medio tui catenam z digi
tu extendere tuu z loqui
no pdest tu effunderis esurienti aiaꝝ
tuam et aiam afflicta replebis
orietur in tenebris lux tua z te
bre tue erunt sicut meridies Et
requiet dabit tibi dns deus tuus
ssp et replebit splendoribus aiaꝝ tua
et ossa tua liberabit Et eris sicut
irriguus z sicut fons aque cuius no
deficient aque Et edificabunt in te
deserta seculoꝝ fundamenta gnationis
et tabis z vocabis edificator peru
sitas semitas in habitare Si auer
teris a sabbato pedem tuu facere volu
tatem tuam z die sco meo et vocabis
et venerabilem sabbm delicatu et
sanctum dni gloriosu z glorificabis eu du
no faciens vias tuas et no inuenies
voluntates tuas ut loquaris sermo
nes tuos delectabis sup dnm z sustolla
te sup altitudines terre z cibabo te
hereditate iacob patris tui Os enim
dni locutum est Cap lix
Ecce no e abbreuiata manus
dni ut saluare nequat neq aggra
uata e aures eius ut no exaudiat
sed iniquitates vre diuiserunt
inter vos et deu vrm z peccata vra ab
sconderunt faciem eius a vobis ne eo
audiret Manus enim vre pollute sunt
sanguine z digiti veri iniquitate la
bia vra locuta sunt mendacium z lin
gua vra fabulatur iniquitate Non e q
uocet iustitia neq e q iudicet ve
re confidunt in michili z loquunt vani
tates Conceperunt laborem z pepe
rerunt iniquitate Ova aspidis cu
cubauerunt et telas aranee texuerunt
Qui comederit de ouis eoꝝ morietur

et quod consotu e erupet 7 regulu
tele corpno erut 7 vestimeti nec
opient opib⁹ sius Opa corpa
vtilia 7 opus miquitat⁹ 7 malib⁹
corp Pedes corp ad malid erut et
festinat ut effundat sagiem⁹ mo
cente Cogitatoes corp cogitatoes
vtiles Nastitas et otrito 7 vie corp
Via pacis nesciert 7 no e iudiciu
7 gressib⁹ corp Pecite corp 7 cuiate st
eis oib⁹ q calcat 7 eis ugnoat pac
qpt⁹ hoc elogatu e iudiciu a vob
et no apphendet vos iustitia Ex
pectauim⁹ lucē 7 ecce tenebre splē
dore et in tenebris ābulauim⁹ pal
pauim⁹ sicut ceci pietē et abs⁹
oculis nttrectauim⁹ Impegim⁹
7 piet⁹ medie qi 7 tenebris 7 cali
ginosis qi mortui Rugiem⁹ quasi
ursi omes 7 qi colube meditantes
gemem⁹ Exspectauim⁹ iudiciu
et no e salute et elogata e a nob
Multiplicate sut ei miquitates me
coa te et pcta mra rndere nob
qz scelā mra nobiscu 7 miquitates
nras cognouim⁹ Peccare 7 mentiri
cont dm⁹ 7 auerti sum⁹ ne iremus
post tergu dei mri ut loqrem⁹ ca
lumnia 7 trnsgressiōz Concepim⁹ et
elocuti sum⁹ de corde va mendacij
et conspe e retrorsu iudiciu 7 iustia
loge stetit qz corruit 7 platea vi
tab et eqtas no potuit ingredi
Et fca e vitab 7 obliuione 7 q fac
cessit a malo pdc patuit Et vidt
dns et malu appuit 7 oculis eius
quia no e iudiciu et vidit q⁹ qz
no est vir 7 aporiatus e qz no e
q occurat Et salvabit sibi brachiu
suu 7 iustitia eius ipa confirmabit
eu Indutus e iustitia ut loricā 7
galea salutis 7 apte eius Induit
e vestimētis ultionis 7 operuit e qi
palliozeli Quasi ad vindictā qi ad
retributionē indignationis hostib⁹
suis 7 vicissitudinē inimicis suis
insulis vicē reddet Et timebit qui
ab occidente nomē dni 7 qui ab oz
tu solis glām eius cū venerit qi
fluuiū violentus quē spūs dni
cogit et venit sion redemptor et
eis qui redeunt ab iniquitate 7 ait
dicit dns Hoc fedus meū cū eis
dicit dns Spūs meus q est in te
et verba mea que posui in ore tuo non
recedat de ore tuo 7 de ore semis
tui dicit dns amodo 7 usq⁹ in sempiternū

Surge illuminare hrlm Cap lx
qz venit lumen tuū 7 gla dni
sup te orta e Quia ecce tenebre
operient terrā 7 caligo populos sup te
at orietur dns 7 gla eius in te
videbitur Et ambulabūt gentes
in lumine tuo 7 reges in splendore oz
tus tui Leua in circuitu oculos
tuos et vide omes isti congregati
sunt venerunt tibi filii tui de longe
venient et filie tue de latere surget
Tunc videbis 7 affluens 7 mirabit
7 dilatabit cor tuū qn conversa fuit
ad te multitudo maris fortitudo
gentiū venit tibi Inundatio cameloꝝ tue
operiet te dromedarii madiam
et effa omes de saba venient aurū
7 thus deferentes 7 laudē dno
annuntiantes Omne pecus cedar
congregabit tibi arietes nabaioth
ministrabunt tibi Offerent super pla
cabili altari meo et domū maiestatis mee glificabo Quis sunt
isti qui ut nubes volant et quasi

olube ad fenestras suas vide et
insule exspectent et naues ma
ris in principio ut adducam filios
tuos de longe argentu eorum et
aurum eorum tecum nomini dni dei tui
et sco israel quia glorificauit te et edi
ficabunt filii peregrinorum muros tu
os et reges eorum ministrabunt tibi
In indignatione enim mea percussi te
et in reconciliatione mea miserebor
tui et aperient porte tue iugiter
die ac nocte non claudent ut afferat
ad te fortitudo gentium et
reges eorum adducantur Gens enim
et regnum quod non seruierit tibi
peribit et gentes in solitudine vasta
buntur Gloria libani ad te ueniet
abies et buxus et pinus simul
ad ornandum locum sanctuarii mei
et locum pedum meorum glorificabo Et
venient ad te curui filii eorum qui
humiliauerunt te et adorabunt vestigia
pedum tuorum omnes qui detrahebant
tibi et vocabunt te ciuitatem
dni sion sion israel Pro eo quod fuisti der
licta et odio habita et non erat qui
te transiret ponam te in superbiam
seculorum gaudium in generatione et gene
rationem et lactes gentium et mamilla
regum lactabis Et scies
quia ego dns saluans te et redemptor
tuus fortis iacob Pro ere af
feram aurum et pro ferro afferam ar
gentum et pro lignis es et pro lapidi
bus ferrum et ponam visitationem
tuam pacem et prepositos tuos iusti
tiam Non audietur ultra iniquitas
in terra tua vastitas et contritio
in finibus tuis Et occupabit salus
muros tuos et portas tuas laudatio
Non erit tibi amplius sol ad lucen
dum per diem nec splendor lune illuminabit
te sed erit tibi dns in lucem sempi
ternam et deus tuus in gloriam tuam Non
occidet ultra sol tuus et luna tua non
minuetur quia dns erit tibi in lucem sempi
ternam et complebuntur dies luctus tui
Populus autem tuus omnes iusti in perpetuum
hereditabunt terram germen plantatio
nis mee opus manuum mearum ad
glorificandum Minimus erit in
mille et parvulus in gentem fortissi
mam Ego dns cum tempus fuerit subito faciam
Spiritus dni super me Eo
quod unxerit me ad annuti
andum mansuetis misit me ut
mederer contritis corde et pre
dicarem captiuis indulgentiam et clau
sis aperionem ut predicarem annum pla
cabilem dno et diem ultionis deo nro
ut consolarer omnes lugentes et
ponerem lugentibus sion
et darem eis coronam pro cinere oleum
gaudii pro luctu pallium la
dis pro spiritu merroris et vocabuntur in
fortes iusticie plantatio dni ad
glorificandum Et edificabunt deserta
a seculo et ruinas antiquas erigent
et instaurabunt ciuitates desertas
et dissipatas in generatione et generationem
et stabunt alieni et pascent pe
cora nostra et filii peregrinorum agri
cole et vinitores vestri erunt Vos
autem sacerdotes dni vocabimini
ministri dei nri dicent vobis fortitu
dinem gentium comedetis et in glo
ria eorum superbietis pro confusione vestra

duplicia ꝛ rubea laudabit ꝓtc eapo
¶ ꝓter hec m tra sua duplicia pos
sidebit letitia sempiterna erit eis
quia ego dns diligens iudicium ꝛ
odio habens rapina ꝛ holocaustu
et dabo opus eorum in veritate et
fedus ꝑpetuu feriam eis ꝛ scient
in gentibus semen eorum ꝛ germe
eorum in medio populorum omnes qui vi
derint eos cognoscent illos qꝙ isti
sunt semen cui benedixit dns beau
dens gaudebo in dno ꝛ exultabit
anima mea in deo meo qꝙ induit me
vestimentis salutis ꝛ indumento iusti
tie circumdedit me qsi sponsu
decoratu corona ꝛ qsi sponsam
ornata monilibus suis Sicut au
tem profert germen suum ꝛ sicut or
tus germinare facit sua sic dns deus
germinabit iustitiam ꝛ laudem coram uniuersis gentibus

¶ Propter syon non tacebo lxij
et ꝓpter hierm non quiescam do
nec egrediatur ut splendor iustus
eius et saluator eius ut lampas
accendatur Et videbunt gentes iusti
tiam tuam et cuncti reges inclitum
tuum et vocabit te tibi nomen nouum
quod os dni nominabit Et eris corona
gloria in manu dni ꝛ diadema regni
in manu dei tui Non vocaberis
vltra derelicta ꝛ terra tua non voca
bitur amplius desolata sed voca
beris voluntas mea in ea qm complacuit
dno in te et terra tua inhabitabitur
habitabit enim iuuenis cum virgine
et habitabunt filii tui Et gau
debit sponsus super sponsa gaudebit
super te deus tuus Super muros
tuos hierm constitui custodes tota die et tota nocte ꝑpetuo non tacebunt

qui memores domini ne taceatis
et nolite dare silentium ei donec stabiliat
ꝛ donec ponat hierm laudem in terra
Juravit dns in dextera sua ꝛ in brachio
virtutis sue Si dedero triticum tuum ultra cibum inimicis tuis
et si biberint filii alieni vinum tuum
in quo laborasti quia qui collegerit
gerabit illud comedet ꝛ laudabunt
dnm et qui congregat illud bibet
in atriis sanctis meis Transite transite per
te per portas ꝑpate viam populo meo
planum facite iter et eligite la
pides et elevate signum ad populos
ecce dns auditum fecit in extremis
terre Dicite filie syon ecce salua
tor tuus venit ecce merces eius cum eo
et opus eius coram illo Et vocabi
tur eis populus sanctus redempti a dno
tu autem vocaberis quesita ciuitas et
non derelicta

¶ Capitulum lxiij

Quis est iste qui venit de edom
tinctis vestibus de bosra
iste formosus in stola sua gradi
ens in multitudine fortitudinis sue
ego qui loquor iustitiam ꝛ ꝑpugnator sum ad saluandum
Quare rubrum est indumentum tuum ꝛ vesti
menta tua sicut calcantium in torculari
Torcular calcaui solus et
de gentibus non est vir mecum Calcaui eos in furore meo ꝛ conculca
ui eos in ira mea Et aspersus est
sanguis eorum super vestimenta mea
et omia indumenta mea maculaui
Dies enim vltionis in corde meo annus
retributionis mee venit Circumspexi
et non erat auxiliator quesiui
et non erat qui adiuuaret Et saluauit
mihi brachium meum ꝛ indignatio mea

rpa aupiliata ē mihi Et ꝯculcaui
ui ꝑplōs i furōre meo ↄ ebriaui
cōs i indignatōe mea ↄ deposui
ni ētra ↄ tute cōp ꝓpiciacōnu ei
dni recordabor laude dni super
oibus q̄ reddidit nob dns ↄ sup
multitudiē bonoꝝ domꝰ ipſ q̄
largitus ē eis ſcdm miserationes
tia ſua ↄ ſcdm multitudiē miaꝝ
suaꝝ Et dixit Veruti ppl⁹ meꝰ
ē filij no negātes ↄ fact⁹ ē eis
ſaluator In oi tribulatōe eoꝝ
no ē tribulatus ↄ angelus faciei
eius ſaluauit eos In dilectōne
ſua ↄ in mdulgētia ſua ipe redē
mit eos ↄ ꝑtauit eos ↄ leuauit
eos cūctis diebus ſeli Ipi aut
ad nitudia ꝓuocauerūt ↄ afflix
erunt ſpm ſancti eius et conuer
ē eis i inimicu et ipe debellauit
eos et recordatus ē dieꝝ ſeculi
moiſi et ꝑpli ſui Vbi ē q̄ eduxit
eos de mari cu pastoribus gregis
ſui Vbi ē q̄ posuit i medio eoꝝ ſpm
ſcm ſuū q̄ eduxit ad dexterā moyſi
brachio magestatis ſue q̄ ſcidit
aquas ante eos ut faceret
ſibi nomē ſempiternū q̄ duxit
eos ꝑ abissos q̄ equus in deſerto
non offendent q̄ quasi iumētū de
scendens ſpūs dni ductor eius ſic
addux isti ꝑplm tuū ut faceres
tibi nomē glē Respice de celo ↄ
vide de habitaculo ſcto tuo ↄ glē
tue Vbi ē zelus tuus ↄ fortitu
do tua multitudo viscerū tuoꝝ
et miserationū tuaꝝ sup me cō
tinuerūt se Tu es pr noſ ↄ abra
ham nescierunt nos ↄ iſrael ignorauit
nos Tu dne pr noſ redemptor noſ

a ſcło nomē tuū Quare errare
nos fecisti dne de vijs tuis ↄ indu
isti cor nrm ne timerem te Con
uertere propter ſeruos tuos tribus hēdi
tatis tue Quasi minimū possede
rut ꝑplm ſcm tuū hostes nri con
culcauerunt facti ſumus q̄si a principio cui no dnāre
ris nri nec inuocat nomē tuū super nos

Vtinā dirumpes celos ↄ descenderes a facie tua
montes defluent sicut exustio
ignis tabescent aquę ardere nt
igni ut notū fiat nomē tuū inimi
cis tuis a facie tua gentes turba
rent Cū feceris mirabilia non sustine
bimus descendisti ↄ a facie tua
montes defluxerunt A ſcło non au
dierunt neq̄ auribus percepere oculus
non vidit deus absq̄ te q̄ preparasti
ti exspectantibus te Occurristi le
tanti et facienti iustitiā i vijs tuis
recordabuntur tui Ecce tu iratus
es et peccauimus in ipsis fuimus
ex ↄ saluabimur ↄ facti sumus ut immun
dus omnes nos quasi pannus mē
struate vniuerse iustitie nre et
cecidimus q̄si folium vniuersi ↄ ini
quitates nre q̄si ventus abstulerunt
nos Non ē q̄ inuocet nomē tuū q̄ con
surgat et teneat te abscondisti
faciē tuā a nob ↄ allisisti nos
in manu iniquitatis nre Et nunc dne
pr noſ es tu nos vas luti ↄ fictor
noſ et opa manuū tuarū omnes nos
Ne iracundie dne satis ↄ ne ultra
memineris iniquitatis nre Ecce re
spice ꝓplus omnes nos Ciuitas ſanc
tui facta ē deserta ſion deserta facta ē

rtim desolata domus sepulture
me & ysti me Ubi laudauerit te
pres mei sta & i equistoc ignib &
oia desiderabilia mra ista stetrui
nas Quid sup his cotristabis te
dne tacab & affliges nos vehemt

Vesicrit me qui am no LXV
negrogabit inuenerit qui nos
qui scripsit me Dixi ecce ego ecce
ego ad gentes que ne scriebat nie
et qsicrit me qui no inuocabat
nomē meū Expandi manū meā
tota die ad pplm incredulū qui gra
dit in via no bona post cogitatios
suas pplus q ad irritu dia priōt
me an facie mea pp qui vmolat
in ortis et sacrificat sup latericios
qui habitat in sepulcris & in delubris
ydolorū dormiūt qui comedunt
carnē suillam et ius pfanū i
vasis eorū qui dicit recede a me
no appropiques mihi quia immudus es isti
fumus erunt in furore meo ignis
ardens tota die Ecce scriptū e coram
me no tacebo sed reddā & retri
buā in sinu eorū vras & iniquitates
patrū vestrorū simul dicit dns qui sa
crificauerūt sup montes & sup col
les exprobrauerūt mihi & remetiar
opus eorū primū in sinu eorū hec dr
dns Quo si inueniat granū in bot
et dicat ne dissipes illud qm bn
dictio e sic faciā propter seruos meos
ut no disperdā totū et educā de ia
cob semen et de iuda possidentem
montes meos electi mei & hereditabūt ea
dem mei & serui mei habitabūt ibi Et
erunt camporum in pascua et vallis achor in cubile armen
torum populo meo qui requisierunt me

Et vos qui derelinquistis dnm qui
oblitus estis nomē sctm meū qui po
nitis fortune mense libatis su
per eā mūdo vos in gladio & omes in
cede corruetis pro eo q vocaui & no
rudistis locuta sū et no audistis et
fecistis malū in oculis meis et
que nolui elegistis propterea hec dr
dns deus Ecce serui mei comedent
et vos esurietis Ecce serui mei bibent
et vos sitietis Ecce serui mei letabū
tur & vos confundemini Ecce serui mei
laudabūt pre exultatione cordis & vos
clamabitis pre dolore cordis & pre con
tritione spūs vlulabitis & derelictis
nomē vrm in iuramentū electis meis Et
mortificabit te dns deus & seruos suos
vocabit nomē alio in quo qui benedictus
e super terrā benedicet in dno amen
Et qui iurat in terra iurabit in deo amē
quia obliuionē tradita sūt angustie
priores et quia abscondite sūt ab oculis
vris Ecce ego creo celos nouos
et terrā nouā Et no erūt in memoria
priora et no ascendet super cor Sed
gaudebitis et exultabitis usq; in sē
piternū in hijs que ego creo Ecce ego
ego creo vrm exultatorē & pplm eius
gaudium & exultabo in vrm & gau de
bo in pplo meo et no audiet in ea
vltra vox fletus & vox clamoris Ne
cnon ibi amplius infans dierū & senex
q no implebit dies suos qm puer
centum annorū morietur & peccator centū
annorū maledictus erit & edificabunt
domos & habitabunt & plantabunt vineas
& comedent fructus eorū Non edifica
bunt domos & alius habitabit non plā
tabunt & alius comedet Secundū dies ei

Serui dei

puer c anor

lignū erut dies pli mei ⁊ opa mā
nuū eop ꝛectabit ~~eam~~ electi mei no laborabūt frustra nꝫ
geniabit/ nꝫ conturbabūt ꝙ semen
benedictoꝝ dñi ē et nepotes eoꝝ
tu cū ⁊ Erit ꝙ antꝙ clamet ego ex
audiā adhuc illis loquentibꝫ ego
exaudiā lupus ⁊ agnꝰ pascent
simul et leo ut bos comedet paleas
et serpenti puluis panis ei/ Non no
cebunt nꝫ occidet ⁊ ait mot⁹ sc̄o meo dr dns

Hec dicit dns Celu mihi Cap lxvi
sedes ē ⁊ tra scabellū pedū
meoꝝ Que ē ista domꝰ qua edifi
cabitis mihi ⁊ qui/ iste locus q̄etus
mee ꝙa hec manꝰ mea fecit et
facta sunt/ omnia/ ista dr dns Ad quē
at respiciā nisi ad pauperculū ⁊ co
tritu spū et trementē sermones meos
qui immolat bouē quasi q̄ interfi
at virū q̄ mactat pecus qui q̄ ego
cerebrat canē q̄ offert oblationē
qui q̄ sanguinē suillū offerat q̄ re
cordat̄ tꝰ incensū qui q̄ benedicat ydolo
hec ois elegerūt in vijs suis ⁊ in
abhominationibus suis anīa eoꝝ delec
tata ē Unde et ego eligā illusio
nes eoꝝ et que timebāt adducam
eis ꝙ vocaui ⁊ no est q̄ rnderet
locutus sū et no audierūt faciebꝫ
malū in oculis meis ⁊ que nolui ele
gerūt Audite verbū dñi qui tremitis
ad verbū eius Dixerūt fres vri odie
tes vos et abiectes ꝓpt nomē meū
glificetur dns ⁊ videbimꝰ in letitia
vra ipi at confundent Vox ꝓpli
de ciuitate/ vox de templo/ vox dñi red
dentis retributionē inimicis suis
Antꝙ ꝑturiit peperit antꝙ veniret
parturiens peperit masculū
audiuit/ umquid tale ⁊ quis vi
dit huic simile Numꝙ ꝑturiet ter
ra die vna aut pariet gens vna
simul ꝙ ꝑturiuit ⁊ peperit Syon fi
lios suos Numquid ego ꝙ alios
parere facio/ ipe no pariā dicit
dns Si ego ꝙ generationē tribuo
ad/ sterilis ero aut dns deꝰ tuꝰ
Letamini cū hrlm et exultate ⁊ o
nes qui diligitis eam Gaudete
cū ea gaudio/ omnes qui lugebatis
sup eā ut sugatis ⁊ replemini ab
uberibus consolationis eius ut mul
geatis ⁊ delicijs affluatis ab omni
moda gtie eius quia hec dicit dns
Ecce ego declinabo sup eam quasi
fluuiū pacis ⁊ quasi torrentē inun
dantem gloriā gentiū qua sugetis
ad ubera portabimini ⁊ sup genua
blandient/ vobis Quomo ꝙ cui mā
blandiatur ita ego consolabor
vos et ⁊ hrlm consolabimini Vide
bitis ⁊ gaudebit cor vrm/ et ossa
vra quasi herba germinabūt Et
cognoscetur/ manus eius seruis
eius et indignabitur/ inimicis
suis Quia ecce dns in igne veniet
et quasi turbo quadrige ei⁹ reddere
in indignatione furorē suū et in
crepationē suā in flamma ignis qui
in igne dns iudicabit ⁊ in gladio
suo ad omnē carnē et multiplica
buntur interfecti a dño qui sanctificabāt
et mundos se putabāt in ortis p̄
rannia/ in tristibus qui comedebāt
carnem suillā ⁊ abhominationem
et murē simul consumentur dicit

dns ego at opa coep cogitacos
coep/ vemo ut congregem nu oibus
gentibus 2 lingis/ 2 vement et
videbut gram mea Et ponā i eis
signu et/ mittā ex eis qui saluati
fuerit ad gentes i mare i affrica
et lidia tenentes sagittā 2 ytā
liam et grecia ad insulas longe
et ad eos qui no audierut de me
et no/ viderut gram mea Et annu
ciabut gram/ mea gentibus 2 ad
ducet oēs fres/ vros de cunctis gē
tibus donu dno/ in equis 2 i qua
drigis et i leticis et i mulis et
i carrucis ad montē scm/ meū dicit
dns Sicuo si inferat filii isrl
munū in vasc mundū in domu dni
et assumā ex eis in sacerdotes et
in leuitas dicit dns Sicuā celi
noui et terra noua que ego
facio stare coram/ me dicit dns
sic stabit semen/ vrm et nomē
vrm Et erit mensis ex mense et
sabbm ex sabbato/ Veniet oīs
caro ut adoret coram facie mea
dicit dns Et egredient 2 videbūt
cadauera virorū qui puaricati sūt
in me/ vermis eorū non morietur
et ignis eorū non extinguetur et
erunt usq ad sanctitatē/ visionis
oī carni Explicit Isay
as Incipit prologus in
Jeremiam pphetam

Jeremias pphēta cui hic plogus
scribitur simile quide apud hebre
os ysaie et ose et quibusda alys
pphetis/ videtur esse rusticior sed
sensibus par est quippe qui ex ute
ro pphetauit Porro simplicitas
eloquij/ de loco ei in quo natus e
at/ 2 ffluit cū amathotites qui
e usq hodie/ viculus tribus ab ieo
solimis distas/ milibus Sacerdos
ex sacerdotibus et i mris/ utero
sanctificatus/ virginitate sua cumge
nitu/ virtu/ xpi erat dedicatus hic
uaticinat exorsus a puer 2 cap
tiuitate/ urbis atq iude no solu
spu sed et oculis carnis/ in tuito
e Nam em duarum tribuū israhel
assirij/ in medos trāstulerat Ipa
tras eorū colonos gentiū possi
bat Inde et in iuda tantū 2 benj
amyn pphetauit Et ciuitatis que
ruinas quadruplicā placuit alpha
beto quod nos mensurā metri/ ver
sibusq reddimus/ Verū ordinem
ex/ visionū q apud grecos 2 latinos
ōmo constitus e ad pstina fidem
correximus/ Subzo ad karruch nota
riū eius/ q apud hebreos no legit
ur nec habetur pter nisi nom/ Ipius
eius/ maledicta ab emulis pse
cutantes quibus me necesse est
p singula opuscula/ rndere et
hoc pacior/ qua vob cogitis o
paula et eustochiu Cetez ad
pendiu mali/ retribuis fuerat
modu furori eorū silencio meo
pone q cottidie noui aliquid sp
titillantem/ invidetu/ mi fama pducāt

Incipit liber Jeremie Capi

Verba Jeremie filij Helchie de sacerdotibus qui fuerat in Anathot in terra Beniamin Quod factum est verbum dni ad eum in diebus Josye filij Amon regis Juda in xiij° anno regni eius Et fuit in diebus Joachim filij Josie regis Juda usq ad consumationem undecimi anni Sedechie filij Josie regis iuda usq ad transmigrationem hierusalem mense quinto Et factum est verbum dni ad me dicens Priusq̃ te formarem in vtero noui te et antequam exires de vulua sanctificaui te et prophetam in gentibus dedi te Et dixi a a dne deus ecce nescio loqui quia puer ego sum Et dixit dns ad me Noli dicere quia puer ego sum quem ad omnia que mittam te ibis et universa quecumq mandauero tibi loqueris Ne timeas a facie eorum quia ego tecum sum ut eruam te dicit dns Et misit dns manum suam et tetigit os meum Et dixit dns ad me Ecce dedi verba mea in ore tuo Ecce constitui te hodie super gentes et super regna ut evellas et destruas et disperdas et dissipes et edifices et plantes Et factum est verbum dni ad me dicens Quid tu vides Jeremia Et dixi Virgam vigilantem ego video Et dixit dns ad me Bene vidisti quia vigilabo ego super verbo meo ut faciam illud Et factum est verbum dni secundo ad me dicens Quid tu vides Et dixi Ollam succensa ego video et facies eius a facie aquilonis Et dixit dns ad me Ab aquilone pandetur omne malum super omnes habitatores terre quia ecce ego convocabo omnes cognationes regnorum aquilonis ait dns Et venient et ponet unusquisq solium suum in introitu portarum hierusalem et super omnes muros eius in circuitu et super universas urbes iuda Et locutus sum iudicia mea cum eis super omni malicia eorum qui dereliquerunt me et libauerunt diis alienis et adorauerunt opus manuum suarum Tu ergo accinge lumbos tuos et surge et loquere ad eos omnia que precipio tibi ne formides a facie eorum ne timere te faciam vultum eorum Ego quippe dedi te hodie in ciuitatem munitam et in columpnam ferream et in murum eneum super omnem terram regibus iuda et principibus eius et sacerdotibus et omni populo terre et bellabunt adversum te et non prevalebunt quia ego tecum sum ait dns ut liberem te

Et factum est verbum dni ad me dicens Vade et clama in auribus

nrlm dicebat hec dicit dns de⁹ car
datubsti tui miseras adolescentia
tia z ciuitate despensatoris tue
qm sciuita me eb m desto z filij q
no sciatur scrib ista dno primicie
frugu ciub omeb qui deuorant
eu delinquut mala veniant sup
eos dicit dns Audite vm domi
domub iacob z oeb cognationes
domub istl hec dr dns Quid inue
nerut patres vri in me iniquitatis qz
elongauerut a me z abierunt post
vanitate z vani facti sut z non
dixerut vbi e dns q ascendere nos
fecit de trra egipti q tris duxit nos
p desertu p trram inhabitabilem z inuia
p trram sitis et ymagine mortis
p trram in q no ambulauit vir neq
habitauit homo Et induxi vos i
trram carmeli ut comederetis fruc
tu eius z bona illius Et ingressi co
inquinastis trram meam z hereditate
mea posuistis in abhominatione Sac
dotes no dixerut vbi e dns z te
nentes legem nescierut me et pasto
res prauicauerut in me z prophete
prophetauerut in baal z ydola secuti sut
quorum adhuc iudicio contendam vo
bisciud ait dns z cu filijs vris dis
ceptabo Transite ad insulas cethi
et videte z in cedar mittite z consi
derate vehemeter z videte si factu
e huiusmodi si mutauit gens deos
suos z certe ipi non sut dii Populus
vo meus mutauit gloriam suam in ydolu
obstupescite cceli super hoc z porte
eius desolamini vehemeter dicit dns
Duo enim mala fecit populus meus
me dereliquerut fontem aq viue
z foderut sibi cisternas dissipatas
que cotinere no valent aquas Nu
quid seruus est israhel aut vernaculus
Quare ergo factus est in predam cu
gierut leones z dederut vocem
suam posuerut terram eius in solitudi
nem ciuitates eius exuste sut z non
est qui habitet in eis filij quoq memphites
et thafnes constupruerut te usq
ad verticem Nu quid no istud fecit
tibi qz dereliquisti dnm deu tuu
eo tpe quo ducebat te p viam Et
nunc quid tibi vis in via egipti
ut bibas aquam turbidam Et quid
tibi cu via assyrioz ut bibas a
qua fluuij Arguet te malicia
tua et auersio tua increpabit te
Scito et vide qz malum z amarum
e dereliquisse te dnm deu tuu et
no esse timorem meum apud te dicit dns
deus exercituu A seculo contriuisti iugu
meu rupisti vincula mea z dixisti
non seruiam Nam oi ex colle sublimi
et sub oi ligno frondoso tu
sternebaris meretrix Ego aute
plantaui te vineam electam omem se
men verum quo⁹ g⁹ conuersa es in
pranum vinea aliena Si lauerib
te nitro et multiplicaueris tibi her
ba borith maculata es tota me
mistratr tua dicit dns de q dicis non
sum polluta post baalim non a
bulaui Vide vias tuas in conualle
scito quid feceris Cursor leuis ex
plicans vias suas onager assue
tus in solitudine in desiderio anime sue
attraxit ventus amoris sui Nullus
auertet eam Omnes qui quesierut eam
non deficient in mense inuenient

ca p̄hibe pedē tuū a nuditate et guttur tuū a sitī ꝛ dixisti
Desparaui nequaq̄ faciā adamauī quippe alienos et post eos ambulabo Quomodo cōfundit fur cū deprehenditꝫ sic cōfusi sunt domus israhel ipi et reges eoꝝ p̄ncipes eoꝝ sacerdotes eoꝝ et pphe eoꝝ dicentes ligno p̄r meus es tu ꝛ lapidi tu me genuisti Verterunt ad me tergū et non facie et ī tpe afflictionis suę dicent Surge ꝛ libera nos Vbi sunt dii tui quos fecisti tibi Surgant ꝛ liberent te ī tpe afflictionis tuę Iuxta quippe numerum ciuitatū tuarū erant dii tui iuda Quid vltra mecū iudicio contendetis Omnes derelinquistis me dicit dns Frustra percussi filios vestros disciplinā non receperunt Deuorauit gladius vr pphetas vestros q̄si leo vastator generis vestri Videte verbum dni Numquid solitudo fui sum israhel aut terra serotina Quare dixit pplus meus recessimus nō reuertemur ultra ad te Numquid obliuiscet virgo ornamenti sui et sponsa fascie pectoralis suę pplus vē meus oblitus est mei diebus innumeris Quid nitide bonā ostendis via tua ad querendā dilectionē quemadmodū et malitias tuas docuisti vias tuas ꝛ in alis tuis inuentus es sanguis animarū pauperū et innocentū non in fossis inuenisti eos sed in omnibus quę pius memorauī Et dixisti Absq̄ hac patior ꝛ morabor ego iudicio contendam tecū eo q̄ dixeris Non peccauī Cur vilis facta es nimis iterans vias tuas ꝛ ab egipto confunderis sicut confusa es ab assur Sed et ab ista egredieris et manus tuę erunt sup caput tuum q̄m obtriuit dns confidentiam tuā et nichil habebis p̄sperum

Vulgo dr Si dimiserit vir uxorem suā ꝛ recedens ab eo duxerit virū alterū nūquid reuertetur ad eā ultra Nūquid non polluta et contaminata erit mulier illa Tu autē fornicata es cū amatoribus multis tamen reuertere ad me dicit dns et ego suscipiam te leua oculos tuos ī directum ꝛ vide vbi non prostrata sis In viis sedebas expectans eos quasi latro in solitudine et polluisti terrā in fornicationibus tuis ꝛ in malitiis tuis Quamobrem p̄hibite est stille pluuiarū et serotinus imber non fuit Frons mulieris meretricis facta est tibi noluisti erubescere Ergo saltē amodo voca me p̄r meus dux virginitatis mee tue Numquid irascetur ī p̄petuū aut perdurabit in finē Ecce locuta es et fecisti mala ꝛ potuisti Et dixit dns ad me in diebus iosie rex Numquid vidisti quę fecerit aduersatrix israhel Abiit sibimet sup omnē montē excelsū ꝛ sub omni ligno frondoso et fornicata est ibi Et dixi cū fecisset hec ad me reuertere et non reuersa est Et vidit prauaricatrix soror eius iuda q̄ eo q̄ fecerit mechiatrix israhel

triy ist dimisisse ca[m] r dedissem
ei libellu repudij r no timuit
pu[er]catrix iuda soror ei habit
r formicata e ei ipa r facilit[er]
ei formicatoib sue to[tam]ia tua
et mechata e au ligno r lapide
et t oibus hijs no e reuisa ad me
pu[er]catrix soror eius iuda in
toto corde suo sed i mendacio ait
dns deus Et dixit dns mihi dns ad me
Justificauit anima sua a[n]i[m]a trix ist
coparate puaricatrici iude Vade
et clama hec sermones istos contra
aquilone r dices Reuertere apostata
trix ist dicit dns r non auertam faciem
mea a uobis qz sanctus ego
sum dicit dns r non irascar in perpetuu
Tantu[m] scito iniquitate tua quia
t dnm deu tuu puaricata es et
dispersisti uias tuas alienis sub
omni ligno frondoso r uocem mea
non audisti ait dns Convertimini
filij reuertentes ait dns qz ego uir
tur r assumam vos unu de ciui
tate r duos de cognatione r introducam
vos in syon r dabo vobis pastores
iuxta cor meum r pascent vos
scientia r doctrina Et cum multipli
cati fueritis r creueritis i terra
in diebus illis ait dns non dicent
ultra archa testamenti dni neq
ascendet sup cor neq recordabitur
illius neq visitabitur neq fiet
ultra In tpe illo vocabunt hierlm
solium dni r congregabunt ad eam
omnes gentes in nomine dni in hierlm
r non ambulabunt post pauitate cordis
sui pessimi In diebus illis
ibit domus iuda ad domum israel et

uenient simul de terra aquilonis
ad terram que dedi patribus uestris
Ego autem dixi Quomodo ponam te
in filijs r tribuam tibi terram desi
derabilem hereditatem pulcherrimam exer
citus gentium Et dixi patrem vocabis
me et post me ingredi non
cessabis Sed quomodo si contemnat
mulier amatorem suum sic contemp
sit me domus israel dicit dns Vox
in uijs audita e ploratus ululatus filioru
israel qm iniquam fecerunt uiam suam obliti sunt dni
dei sui Convertimini filij reuertentes
et sanabo auersiones uestras Ecce
nos uenimus ad te tu es enim dns
deus noster Vere mendaciu erant colles
et multitudo montium Vere in dno
deo nro salus israel Confusio comedit
laborem patrum nrorum ab adole
scentia nra gregem eorum
meam eorum filios eorum r filias eorum
comedit confusio Dormiemus in
confusione nra et operiet nos ig
nominia nra qm dno deo nro
peccauimus nos r patres nri ab
adolescentia nra usq ad hanc
diem r non audiuimus uocem dni dei nri

Si conuertere israel ait dns ad me conuerteris Si abstu
leris offendicula tua a facie
mea non commouebis r iurabis
uiuit dns in ueritate et in iudicio
et in iustitia r benedicent ei gen
tes in ipo qz laudabunt Hec en
dicit dns uiro iuda r hierusalem
Novate uobis nouale
et nolite serere sup spinas Circum

admi dño z auſcate ꝓcia cor
dra vrop vri iuda z ſpta tozcē
vrlm ne forte egrediat ut ignis
indignatō mea z ſuardat et no
ſit qui extīguat ꝑ malicia
cogitatiū vrap Annuciate i
iuda et i vrlm Auditū facite
loqm z clamite tuba i tra cla
mate fortit z dicite Congregami
et ingrediam ciuitates munitas
Leuate ſignu in ſyon z cofortami
mi et nolite ſtare qz malū ego
adduco ab aquilone z cotritionē
magna Aſcendit leo de cubili
ſuo z ꝑdo gentiū ſe leuauit egꝛſſꝰ
e de loco ſuo ut ponat tra tua
in deſolatōne ciuitates tue vaſ
tabunt remanentes absq; habitatore
Sup hoc accingite vos cilicijs
plangite z vlulate qz no e auꝛ
ſa ira furoꝛis dñi a nobis Et
cū mi dicet illa dicat dño ꝓhibit
cor regue z cor ꝓncipū z obſtu
pescent ſacerdotes z ꝓphe con
ſternabunt ur Et dixi heu heu
heu dne deus Ergo ne decepiſ
ti ꝓplm iſtu z vrlm dicēs pax
erit vobis Et ecce pucit gladius
usq; ad aiaz In tpe illo dicetur
ꝓplo huic et vrlm Ventus vrens
in viis que ſtat in deſerto vie filie
ꝓpli mei non ad ventilandū et
ad purgandū ſpus plenius ex
hijs veniet mihi Et nunc ego ſi lo
quar iudicia mea cū eis Ecce q̃ſi
nubes aſcendet z q̃ſi tempeſtas
currus eius velociores aquilis
equi ei⁹ Ve nobis qm vaſtati
ſumꝰ Laua a malicia cor tuū
vrlm ut ut ſalua fias Vſq; q̃
morabuntur in te cogitationes noxie

Voces enim annuciantis a dan z notū
facientis ydolū de mōte effraym
dicentē gentib⁹ Ecce audituī ſt
in vrlm custodes venīt de tra
longinqua z dabūt ſup ciuitates iude
voce ſuā Quaſi custodes agri
facti ſunt ſup ea in gyro qm me
ad me irritauit dicit dñs
Viē tue z cogitationes tue fecerūt
hec tibi iſtū malicia tua qm amara
qua tetigit cor tuū Ventre me
dolco ventre meu dolco ſenſus
cordis mei conturbati ſunt in me
Non tacebo qm vocē buccine audi
uit anima mea clamorē pugne Contri
tio ſup contritōne vocatur et vaſta
ta e omnis tra Repente vaſtate ſunt
tabernacula mea ſubito pelles
mee Vſq; q̃ videbo fugientes au
dia voce buccine qz ſtultus ꝓpls
meus me no cognouit filii inſipi
entes ſunt et vecordes Sapientes
ſunt ut faciant mala bñ autē facere
neſcierunt Aſpexi tra et ecce va
cua erat et nichili et celos z no
erat lux in eis Vidi montes et ecce
mouebant z omnes colles conturba
ti ſunt Intuitus ſum et ecce no
erat ho et omne volatile celi re
ceſſit Aſpexi et ecce carmelus
deſertus z omnes vrbes eius deſtructe
ſunt a facie dñi et a facie ire furo
ris eius Hec enim dicit dñs Deſerta
erit omnis tra ſed tñ conſumationē no
faciā Lugebit tra et merebit ſuꝑ
me ſuper eo quod locutus ſum cogi
tauī et no pepituit me nec auerſus
ſū ab eo Ad vocē equitis z mittentis
ſagittā fugit omnis ciuitas Ingreſſi
ſunt arbusta et aſcenderunt rupes
Omnes vrbes derelicte ſunt et no

hitat ꝛ cib ſſo Tu at viſtata ꝙ
ſtricb Tu veſtieris te tottimo tu
ornata ſicut ⁊ omli auro ⁊ pio
cris ſtibio oculos tuos ſtruſtra co
poneris ¶ Coteplſerut te amatores
tui aiam tua querut vitā em ſſi
ptuentis audiui agustias ut
puerpe ¶ Vox filie ſyon mt⁹ mo
rientis expandet ſſi⁹ manꝰ ſuas
Ve mi qꝛ defecit aia mea ꝓ ꝑſſecutas
¶ Circuite vias ꝛ relin et ¶ V.
aſpicite ⁊ conſiderate ⁊ querite
in platis eius an inueniatis virū
faciētem iudiciū ⁊ querentē fidem
et ꝓpciab eo cib ¶ Quod ſi etiā viuit
dns dixerit ⁊ hoc falſo iurabunt
¶ Dne oculi tui ꝓſpiciunt fidem ꝑ
cuſſiſti eos ⁊ non doluerūt attri
uiſti eos et renuerūt accipe diſci
plina ¶ Induruerūt facies ſuas
ſup petrā et noluerūt reuerti ¶ Ego
aut dixi ſſorſitan pauper ſunt ⁊
ſtulti et ignorantes via dni iudi
ciū dei ſui ¶ Ibo igit ad optimates
et loquar eis ſpi em cognouē
runt via dni iudiciū dei ſui ¶ Et
ecce magis hi ſimul contregerunt
iugū rupert vincula ¶ Ideo
percuſſit eos leo de ſilua ¶ Lupꝰ ad
veſpam deuaſtabit eos ¶ Pardus
vigilans ſup ciuitates eoꝝ omnes
q̄ egreſſus fuerit ex eis capiētur
quia multiplicate ſunt prauicationes
eoꝝ confortate ſunt auersiones eorū
¶ Super quo ꝓpitius ee potero ¶ Filii
tui dereliquerūt me ⁊ iurauerūt in hijs
qui no ſunt dij ¶ Cui ſatiauī eos et
mechati ſunt et in domo meretrīs
luxuriabant ¶ Equi amatores in
feminas et emiſſarij facti ſunt
omnes quiſq; ad uxorē proximi ſui
hinnibat ¶ Numquid ſup hijs non
viſitabo dicit dns et ⁊ gēte tali
no vlciſcet aia mea ¶ Aſcendite
muros eius ⁊ diſſipate ſed ꝛſumatis
at nolite fine ¶ Auferte palmites
eius quia no ſunt dni ¶ Quia contē
pſerūt me domus iſrl ⁊
domus iuda ait dns ¶ Negauerūt
dnm et dixerūt ¶ No ē ipe dns nec
veniet ſup nos malū / gladiū et
famē non videbimus ¶ Prophete fuerūt
in ventū locuti et ꝛnſus no ſunt
in eis ¶ Hec ergo ꝛcutiet me
hec dr dns deus exercituū ¶ Quia
locuti eſtis vbm iſtud ¶ Ecce do
bo verba mea in ore tuo in ignē ⁊ populū
iſtū in ligna ⁊ vorabit eos ¶ Ecce
ego adducā ſup vos gentē de lō
ginquo dom⁹ iſrl ait dns gen
tem robuſtā gens ē antiq̄ gens
es cuius ignorabis lingua nec intelli
ges quid loquatur / pharetra
eius ſicut ſepulcr patens omnes
fortes comedent segetes tuas
et panē tuū deuorabit filios
tuos et filias tuas comedet
gregē tuū et armenta tua co
det vineā tuā ⁊ ficus tuas ⁊ con
teret vrbes tuas munitas in
quibus tu hēs fiducia ⁊ gladio
Veruntā ⁊ in diebus illis ait dns
non faciā vos ⁊ consumā ꝛ
ſi dixeritis ¶ Quare fecit dns deus
nr nobis hec omia dices ad eos
¶ Sicut dereliquiſtis me ⁊ ſeruiſtis
deo alieno in terra vra ¶ Sic ſer
uietis dijs alienis in terra non vra
¶ Annunciate hec domui iacob et
auditū facite in iuda dicentes

audi ppl̃e stulte q̃ no habes cor qui
ḡntes oculos no videtis 2 aures
2 no auditis dic̃ ḡ no tiebitis
ait dn̄s 2 a facie mea no dolebi
tis q̃ posui arena t̃minu mari
p̃cepti sempit̃nu quod no ptri
bit 2 et cōmouebuntur 2 no pote
runt et i tumescet fluctus eius
2 no trāsibut illud ppl̃o aut huic
fem est cor meretricis 2 exasspe
rans 2 recessit 2 abiit 2 no dixe
runt in corde suo timeamus dm̄m
deū nr̄m q̃ dat nobis pluuiam
tpanea et serotina i tpe suo
plenitudinē annue messis custodi
entes nobis iniq̃tates nre declī
nauerūt hec 2 pcta nra prohibuerūt
bonū a nobis et i uncti sunt i ppl̃o
meo impij insidiantes q̃si aucu
pes laqueos ponentes 2 pdentes
ad capiendos uiros sicut decipula
plena auibus sic dom̄i eor̄ ple
ne dolo ideo magnificati sunt et
ditati i pinguati sunt 2 i curassati
et p̃terierunt sermones meos pessi
me causā uidue no iudicauerunt et
causa pupilli no direxerunt 2 iu
dicium pauperis no iudicauerunt
numquid sup hijs no uisitabo dr̄
dn̄s aut sup gentē huiusmodi no
ulciscet a aia mea cū talis 2 mia
bilia facta sunt in tra ppl̃e ppheticum
mendacium 2 sacerdotes applaude
bant manibus suis 2 ppl̃s meus dilex
talia / quid igit̄ fiet i nouissimo eius

Confortamini filii beniamin
i medio urbis 2 i tbecua cla
gite buccina 2 sup bethacharem
leuate uexillū quia malum uisum
e ab aquilone 2 contritio magna
Speciose 2 delicate assimilaui filiā
syon / ad ea uenient pastores 2 greges

corp sup eā i turres 2 circuitu
posuerūt uniuersi qui sub manu
sua sunt Sanctificate sup eā bellū ac
surgite 2 ascendam⁹ i meridie
nobis q̃ declinauit dies q̃ longiores
facte sunt umbre uespi Surgite et
ascendam⁹ in nocte 2 dissipem⁹
domos eius q̃ hec dr̄ dn̄s exercituū
Succidite lignū eius 2 circa urbem
date aggerem hec est ciuitas / uisita
tio in cuius caluptma i medio ei⁹ Si
cut frigida facit cisterna aq̃s suas
sic frigida fecit malicia suam
Iniq̃tas 2 uastitas audit̄ i ea
coram me semp infirmitas 2 plagā
Erudire urbem ne forte recedat
anima mea a te ne forte ponam te
desertā / terrā inhabitabilē hec dicit
dn̄s exercituū Usq̃ ad reliquias colli
get / colliget q̃si i uinea reliquias
israel Conuerte manum tuam q̃si uin
demiator ad cartallum Cui loquar
et quē contestabor ut audiat Ecce
incircumcise aures eor̄ 2 audire no
possunt Ecce uerbum dn̄i factum e eis ob
probrium et no suscipiet i d Ideirco
furore dn̄i plenus sum laboraui
sustinens Effunde sup paruulū fu
rorē et sup concilium iuuenum simul
Uir cum uxore capietur senex cū
eo pleno dierū Et trāsibit domus
eor̄ ad alios / agri et uxores pari
q̃ extendam manū meā sup habi
tantes terrā dr̄ dn̄s A minore usq̃ ad
maiorem omnes auaritie studet et a
ppheta usq̃ ad sacerdotē cuncti faciunt
dolum 2 curabant contritionem filie pp̄i
mei cū ignominia dicentes pax pax
2 non erat pax Confusi sunt qui ab
hominationem faciebat q̃n peccauit confusione

no sut cofus ꝛ crubesc nesciet
quadobrem tract mt ꝛ ruentes
tepe visitacois sue corruct dicit
Inb hec dr Ihe Utate sup vias ꝛ
videte et mt rogate de semitis
atiquis q sit via bona ꝛ ambulate
i ea ꝛ inuenietis refrigeriu aiabꝫ
vris Et dixerut No ambulabimꝫ
Et cstitui sup vos speculatores
Audite vocē tube Et dixerut No
audiemꝫ Ideo audite gentes ꝛ cogꝫ
nosce congregatio quanta ē facia
eis Audi tra Ihe adducā mala
sup pplm istu fructu cogitacoꝝ
eius q ꝛa mea no audierut ꝛ lege
mea piecerut Ut quid mi thus de
saba affertis ꝛ calamu suauē
olentē de tra longiq holocaustoꝝ
mata vra no sut acceptꝫ ꝛ victi
mie vre no placuerut mi ppterea
hec dr dns Ihe ecce ego dabo ꝛ pplm
istu ruinas ꝛ ruent in eis pres
ꝛ filij simul vicin ꝛ et ꝙpinq ꝛ pi
bue Hec dicit dns Ihe pplo vē
de tra aquilonis ꝛ gens magna
cosurget de finibus tre Sagit
ta et scutu arripiet crudelis ē
et no miserebꝫ Vox eius q mare
sonabit et sup equos ascendent
ppati q i vr ad pliu aduersꝰ te
filia syon Audiuimꝫ fama eius
dissolute sut manꝰ nre tribula
apphendit nos dolores ut pturi
entem Nolite egredi ad agros
et in via ne ambuletis qm gladiꝰ
inimici pauor ē i circuitu filia
pli mei accingē cilicio ꝛ conspergē
cinere Luctu ꝙnigeniti fac tibi plac
tu amarissimꝫ quia repente veniet
vastator sup nos p probatorem

dedi te in pplo meo robustu ꝛ scies
et pbabis via eoꝝ Oms istis pncipes
de finibus ambulatores sunt
dulcedi Et et scutu omisi cor
rupti sut Defecit sufflatorium i
igne consumptu ē pluribus frustra
conflauit consflator malicie eoꝝ
eoꝝ no sut consumpte Argentu
reprobu vocate eos q dns piecit eos

Verbu quod fm est
adfem a dno dicēs Sta
in porta domus dni ꝛ pdica ibi
vbm istud ꝛ dic Audite vbm dni
oēs Iuda qui ingredimini p portas
istas ut adoretis dnm hec dr dns
exercituu deus istꝛ Bonas facite
vias vras ꝛ studia vra ꝛ habitabo
vobiscu in loco isto Nolite confidere
in vbis mendacii dicentes Templu
dni templu dni templu dni ē Cumq
bene direxeritis vias vras ꝛ studia
vra si feceritis iudiciu inter virū
et proximu eius aduenā ꝛ pupillo
et vidue no feceritis calumpniā
nec sanguine innocente effuderitis i
loco hoc ꝛ post deos alienos no
ambulaueritis i malu vobismet
ipis habitabo vobiscu in loco isto in
tra qua dedi patribus vris a sclo
ꝛ usq in sclm Ecce vos confiditis
vobis in sermonibus mendacii que
no p derit vobis furari occidere
adulterari iurare mendacium libare
baalim et ire post deos alienos
quos ignoratis Et venistis ꝛ stetistis
coram me in domo hac in qua
inuocatu ē nomen meū ꝛ dixistis
liberati sumus eo q fecerimus ab abho
minationib istis Numq spelunca
latronu facta ē domus ista in q inuocatu

e nomen meu i oculis vris & stare
ego sū ego vndi dicit dns Jac ad lo
ai meu in sylo vbi habitauit nom meu
a pncio 2 videte quid fecerit ei ppter
malicia ppli mei isrl Et nc quia
fecistis ois opa hec dicit dns 2 loqu
tus sū ad vos mane cosurgens et
loquens 2 no audistis 2 vocauī vos
et no respondistis facia domui hui
i qua invocatu est nom meu 2 i qua
vos habetis fiducia 2 loco quem
dedi vobis 2 patribus vris sicut
feci silo 2 proiciā vos a facie mea
sicut proieci oem fres vros vniu
sū semen effraym Tu g noli
orare pp ppl hoc nec assumas laus
dem p eis 2 orone 2 no obsistas
mi qz no exaudia te Nonne vides
quid isti faciut i ciuitatibus iuda
et i plateis hrlm filii colligut
ligna et pres succendut ignem
et mulieres conspgut adipem ut
faciat placentas regine celi et
libent dijs alienis 2 me ad ira
cudia prouocet Numquid me ad ira
cudia prouocat dicit dns Nonne semet
ipos in confusionē vultus sui Ideo
hec dicit dns deus Ecce furor meus
et indignatio mea conflabit sup
locū istu sup viros 2 sup iumenta
et sup lignu regionis 2 sup fru
ctus terre 2 succendet 2 no extinguet
hec dicit dns exercituū deus isrl holo
causta vra addite victimis
vris et comedite carnes qz no
sū locutus cu patribus vris 2 no
precepi eis in die qua eduxi eos
de terra egipti de vbo holocausto
matu et victimis sed hoc verbum
precepi eis dicens Audite vocē mea
et ero vobis deus 2 vos eritis mi
pplus et ambulabitis in oi via qua
mandauī vobis ut bene sit vobis 2 nō
audierūt nec inclinauerūt aurē suā
sed abierūt in voluptatibus suis
et in pūitate cordis sui mali sti
pes fuit retrorsum 2 no i ante a die
qua egressi sunt patres vri de
terra egipti usq ad diē hanc Et
misi ad eos oēs seruos meos prophe
tas p diē consurgens diluculo et
mittens et no audierūt me nec
inclinauerūt aurē suā sed indurauē
runt ceruice et peius operati sunt
qz patres eoz Et loqeris ad eos oia
verba hec et no audient te vocabis
eos et no respondebit tibi Et dices
ad eos Hec est gens q no audiuit
vocē dñi dei sui 2 no recepit disci
plina perijt fides 2 ablata est
de ore eoz Tonde capillū tuū
et proice et sume in directu planctu
quia proiecit dns 2 reliquit gnā
tionem furoris sui qz fecerūt filii
iuda malū in oculis meis dicit dns
posuerūt offendicula sua in domo
in qua invocatu est nom meu ut pol
luerent ea et edificauerūt excelsa
tophet q est in valle filii enom ut
incendent filios suos 2 filias suas
igni quę no precepi nec cogitauī in
corde meo Ideo ecce dies veniunt
dicit dns 2 no dicet amplius tophet 2 vallis
filii enom sed vallis interfectionis 2 sepelient
in tophet eo qz no sit locus 2 erūt mortu
corpa eoꝝ in escas volucribus celi et
bestijs terre 2 no erit qui abigat 2 quie
scere faciat de vrbibus iuda 2 de plateis
hrlm vocē gaudij 2 vocē letitie vocē sponsi
2 vocē sponse Quia in desolatione erit terra

In tpe illo aut dic ciuitati Cum
ossa regibuda z ossa pncipu eius
z ossa sacerdotu et ossa pphaz et
ossa eop qui hitauere vrbem dn̄i z
pulchris suis et pandet ea ad sole
et lima et omez milicia celi que
dilexerit et quibus seruierit z post
que ambulauerit z que aspexerit et
adorauerit Ito colliget z no sepe
lient in st̄q̄ timiu sup faciē terre
erut Et eliget magis mortē q̄ vi
ta oms qui residui fuerint de cog
natoe hac pessima in vniuersis locis
que derelicta fuit ad que eiecti sūt
dr dn̄s exercituu Et dices ad eos hec
dr dn̄s Numquid q̄ cadit no resurget
et q̄ auertit se no reuertet Quare po
pulus est pplus iste in vrbem aufugit
contentiosa Appendert mendaciu
et noluerut reuerti Attendi z auscul
taui Nichil quod bonu est loquunt
lus est q̄ agat pniaz sup malo suo
dicens Quid feci Omis conuersus est ad
cursu suu q̄si equus impetu vadens
ad pliu Milvus z ciconia
tpe suu turtur z yrundo z cycona
custodierut tempꝰ aduentus sui
pplus aut meus no cognouit iudiciu
dn̄i Quomo dicitis sapientes sumꝰ
et lex dn̄i nobiscu est Vere mendacium
ciu operatus est stilus mendax scri
bax Confusi sunt sapientes pterri
ti z capti sunt Verbum dn̄i reppulerut
z sapia nulla est in eis ppterea dabo mu
lieres eop exteris agros eop hereditabūt
quia a mimo usq; ad maiorem oēs
auaritia sectant a pphēta usq; ad sa
cerdotē cuncti faciunt mendaciu et
sanabat contritiōez filie pli mei ad
ignominiaz dicentes pax pax cu
no esset pax Confusi sūt q̄ abhoīa
uerunt

com fecerunt q̄n ymo confusione
non sunt confusi z erubescere nescierunt
Ideo cadet inter ruentes in tpe
visitationis sue corruent dicit dn̄s
Congregans congregabo eos dicit
dn̄s Non est vua in vitibus z no est
ficus in ficulnea folium defluxit
z dedi eis que pterierunt gressa est Aqua
re sedemꝰ Congregamini et ingrediamur
ciuitatē munitā z sileamus ibi quia
dn̄s deus noster silere nos fecit z potū no
bis dedit aquā felleā peccauimus
enim dno Exspectauimus pacē z no
est bonū tempus medele z ecce
formido Ad dan auditus est fremi
tus equoꝝ ejus a voce hinnitus
pugnatoꝝ ejus commota est omnis ter
ra et venerunt et deuorauerunt terrā et
plenitudinē ejus urbē z habitatores
eius Quia ecce ego mittā vobis
serpentes regulos quibus non est incan
tatio et mordebunt vos ait dn̄s
lor meus sup dolore in me cor meum
merens Ecce vox clamoris filie
populi mei de terra longinqua Numquid
dn̄s non est in syon aut rex eius non
est in ea Quare ergo me ad iracundiam
concitauerunt in sculptilibus suis et
in vanitatibus alienis Transiit
messis finita est estas z nos salui
ti non sumus Super contritione filie populi
mei contristatus sum et contristatus
stupor obtinuit me Numquid resi
na non est in galaad aut medicus
non est ibi Quare ergo obducta non
est cicatrix filie populi mei Cap ix
Quis dabit capiti meo aquā
et oculis meis fontē lacrimaꝝ
et plorabo die ac nocte interfectos
filie populi mei Quis dabit me
in solitudine diuersoꝝ viatoꝝ

linqua ppli mei z vacua ab eis
qua ob adulteri sue actus pua
ricatoz extenderet lignea sua
qi arcu mendacij z no veritatis
confortati sue in tra qz de ma
lo ad malu egressi sue z me no
cognouerut dicit dns Unusquisq
appropio suo se custodiat z i om
fratre suo no habeat fiduciam
qz omis frater supplantans supplā
tabit et omis amicus fraudu
lenter incedet et vir fratrem suu
deridebit z veritate no loquetur
Docuerut enim lignea sua loqui
mendaciu ut inique agere labo
rauerut hereditato tuo i medio p
doli in dolo tenuerut scd me dr
dns ppterea hec dicit dns deus
exercituu Ecce ego conflabo et
ppbabo eos Quid enim aliud faciam
a facie filie ppli mei Sagitta
vulnerans lingua eoz dolu lo
cuta e in ore suo pace cu amico
suo loqtur z occulte ponet ei insidi
as Nunquid sup his non visitabo
dr dns aut in gente huiscodi vlcis
cet anima mea Sup montes assuma
fletu ac lamentu z sup speciosa
deserti planctu eo quia incensa sut eo
q non sit vir pertransiens z no audi
erut voce possidentis A volucre
celi usq ad pecora transmigrauerut
et recesserut Et dabo nrlm i acerbos
arene et cubilia draconu z ciui
tes iuda dabo in desolatione eo q non
sit habitator Quis e vir sapiens qui
intelligat hoc z ad quem vir oris
dni flat ut annuciet istud quare
perierit terra z exusta sit qi deserta
eo q non sit q pertranseat Et dixit dns
Eo quia dereliquerut legem meam qua
dedi eis z non audierut voce meam
et non ambulauerut i ea sed abierut
post pruitate cordis sui z post ba
alim quod didicerut a patribus suis
Idcirco hec dicit dns deus exercituu deus
israel Ecce ego cibabo ppli istu
absinthio z potu dabo eis aquas
fellis z dispergā eos i gentibus quas
ignorauerut ipi z patres eoz z mit
tam post eos gladiu donec consu
matos eos Hec dicit dns exercituu deus
israel Considerate z vocate lamentā
trices et veniant z ad eas que
sapientes sue mittite z festinent
festinent z assumat super nos la
mentu Deducat oculi vri lacrimas
z palpebre vre defluat aque quia
vox lamentationis audita e de syon
quomodo vastati sumus z confusi
vehemēt quia dereliquimus terra quo
deiecta sue tabernacula nra Audite
dne mulieres verbum oris i et assi
cent aures vre pronunciū oris eius z do
cete filias vras lamentu z vna
quaq proximā sua planctu et ascendit
mors per fenestras vras ingressa
e domos vras disperdere parvulos
de foris iuuenes de plateis loqre
hec dicit dns Et cadet morticinia
hois qi stercus super facie regionis
et qi fenu post tergu metentis z no
e q colligat Hec dicit dns Non
gletur sapiens in sapia sua z no
gletur fortis in fortitudine sua z non
gletur dives in diuitiis suis sed
in hoc gletur q gletur stit et
nosse me quia ego sum dns q facio
miam z iudicium z iustitia in tra
hec enim placent mihi dicit dns Ecce dies
venient dicit dns z visitabo super om
nem circumcisum in prepucio z Egypto

ꝛ sup iuda ꝛ sup edom ꝛ sup filios
amon ꝛ sup filios moab ꝛ sup oēs
qui attonsi sue ꝛ coma habitant
in deserto quia omēs gentes habent
ppucū domꝰ ad dom istī ꝛ oēs dom
israel sunt corde Capitm v.
Audite vm quod locutus est
dns sup vos dom istī hec
dicit dns Juxta vias gentiū no
lite discere ꝛ a signis celi nolite
metuere que timent gentes qm leges
populoꝝ vane sunt qm lignum de saltu
precidit opus manuū artificis
in ascia argenti ꝛ auro decorauit
illud clauis ꝛ malleis compegit ut
non dissoluat Imagines stabunt ꝛ
me fabricata sunt ꝛ non loquent
portata portabunt qm incedere non
possunt Nolite timere eos qm non
male possunt facere nec bonum ipsos est
sicut tui dne Magnus tu ꝛ magnū
nomen tuum in fortitudine Quis
non timebit te o rex gentium tuum
ei decet Inter cunctos sapientes
gentium et in uniuersis regnis eorum
non est similis tui principio et
fatui erudientur Doctrina vanitatis
eorum lignum est argentum inductum
de tharsis affertur ꝛ auro de
ophir opus artificis ꝛ manuū fabri
rij iacinctus et purpura indumentum
eorum opus artificum omnia hec
Dns autem deus verus spes est deus vi
uus et rex sempiternus Ab ira
eius commouebit terra ꝛ non sustinebunt
gentes comminationem eius
Sic ergo dicetis eis Dij qui celos
et terram non fecerunt pereant de terra et
de his que sub celo sunt Qui fecit
terram in fortitudine sua parat orbem
in sapientia sua ꝛ prudentia sua extendit
celos in disposicione sua dat sonitum
aquarum in celo ꝛ elevat nebulas
ab extremitatibus terre fulgura in
pluuiam fecit ꝛ educit ventum de
thesauris suis Stultus factus est
omnis homo a scientia sua confusus est omnis
artifex in sculptili quia falsum est
quod conflauit ꝛ non est spiritus in eis
Vana sunt ꝛ opus risu dignum In
tempore visitationis sue peribunt Non sicut
hec pars iacob qui formator
omnium ipse deus et israel virga hereditatis
eius dns exercituum nomen eius Colli
gregia de terra conclusionem tuam habitans
in obsidione ait hec dicit dns Ecce
ego iaciam semel habitatores terre in
hac vice et tribulabo eos ita ut
inueniant Vae mihi super contritione
mea pessima plaga mea Ego autem
dixi plane hec infirmitas mea
et portabo illam Tabernaculum meum
vastatum est et omnes funiculi mei dis
rupti sunt filij mei exierunt a me
et non subsistunt Non est qui extendat
ultra tentorium meum ꝛ erigat pelles
meas Quia stulte egerunt pastores
ꝛ dominum non requisierunt propterea non intellexe
runt ꝛ omnis grex eorum dispersus est Vox
auditionis ecce venit ꝛ commotio magna
de terra aquilonis ut ponat ciuitates
iuda in solitudinem ꝛ habitaculum draco
num Scio dne quia non est hominis via eius
nec viri est ut ambulet ꝛ dirigat
gressus suos Corripe me dne verum
in iudicio ꝛ non in furore tuo ne forte
ad nichilum redigas me Effunde iram
tuam super gentes que non cognouerunt
te ꝛ super prouincias que nomen tuum
non invocauerunt quia comederunt iacob et
deuouerunt eum et consumpserunt
illum ꝛ locum eius dissipauerunt

Verbu quod locutus est ad Cap xi
Jeremiā a dño dicens audite ver
pacti hui⁹ et loqmi ad vos iudā
ad hītatores hlm et dices ad eos
hec dr dns deus isrl maledict vir
q̄ non audierit ver pacti hui⁹ quod
precepi patribus vris die q̄ eduxi
eos de tra egipti de fornace ferr
rea dicens audite vocē mea et fi
cite ea que precipio vobis et citab
m in plm et ego ero vobis in deu
ut suscitem iuramentu q̄d iurauī
patribus vris daturu eis tram
fluentē lacte et melle sicut e dies
hec Et respondi et dixi Amē dne Et
dixit dns ad me Vociferare omnia
ba hec in ciuitatibus iude et foris hlm
dicens Audite ver pacti hui⁹ et facite
illa q̄ contestans contestatus sū patres
vros die q̄a ego eduxi eos de ter
ra egipti usq; ad hanc diem mane co
surgens contestatus sū dicēs audite
vocē meā Et non audierūt nec
inclinauerūt aurē suā sed abierūt
vnusquisq; in pruitate cordis sui
mali Et induxi sup eos oia verba
pacti hui⁹ q̄d precepi ut facerent et no
fecerunt Et dixit dns ad me Inuen
ta e coniuratio in virīs iude et in hīta
toribus hlm Reuersi sunt ad iniq̄tates
patrū suorū priorū qui noluerunt au
dire verba mea Et ipsi ecce abierūt post
deos alienos ut seruirent eis Irritau
fecerūt domus isrl et domus iuda pac
tu meū quod pepigi cū patribus
eorū Quamobrem hec dr dns Ecce ego
inducā sup eos mala de quibus
exire non poterunt et clamabūt ad
me et non exaudiā eos Et ibunt ci
uitates iude et hītatores hlm et
clamabunt ad deos quibus libant
et non saluabūt eos in tpe afflictionis

eorū Quia secundum numerū ciuitatū tuarū
erunt dii tui iuda et secundm numerū viaꝝ
tuarū hlm posuisti aras confusionis
aras ad libandū baalim Tu ergo noli
orare pro populo hoc et ne assumas pro eis
laudē et orationē quia non exaudiam in
tpe clamoris eorū ad me in tpe afflic
tionis eorū Quid dilecta mea in
domo mea fecit scelera multa
Numquid carnes sanctę auferent a te
malitias tuas in quibus gloriata
es Oliuā virentem pulchra fructi
fera speciosa vocauit dns nomen tuum
ad vocē loquele grandis exarsit
ignis in ea et combusta sunt frutecta
eius Et dns exercituū qui plantauit te
locutus est super te malum pro malis
domus isrl et domus iuda que fe
cerunt sibi ad irritandum me libam
tes baalim Tu autem dne demonstasti
mihi et cognoui tu ostendisti mihi
studia eorum Et ego quasi agnus mansue
tus qui portatur ad victimam et non cog
noui contra me cogitauerunt cō
silia dicentes Mittamus lignum in pa
nem eius et eradamus eum de terra
viuentium et nomen eius non memo
retur amplius Tu autem dne sabaoth
qui iudicas iuste et probas renes et cor
da videam vltionem tuam ex eis tibi
enim reuelaui causam meam Propterea
hec dicit dns ad viros anathoth qui
querunt animam meam et dicunt Non pro
phetabis in nomine dni et non morieris in
manibus nris Propterea hec dicit dns
exercituū Ecce ego visitabo super
eos Iuuenes eorum morientur in
gladio filii eorum et filie eorum mo
rientur in fame et reliquie non
erunt ex eis Inducam enim malum
super viros anathoth annum visi
tationis eorum

Hestus quidem tu es dne (cxv
si disputem tecum veritate
iusta loquar ad te Quadruplum
prorsus restabitur Bene e oibus qui
prudanter et inique egerut plan
tasti eos radicem misericordie et
facient fructum Prope es tu ori eorum
et longe a renibus eorum Et tu do
nosti me vidisti et probasti cor meum
tecum congregua eos quasi gregem
ad victimam et sanctifica eos in die occi
sionis Usquequo lugebit terra et
herba omnis regionis propter
malitiam habitantium in ea Consump
tus e animal et volucres dixerunt
Non videbit novissima nostra Si
cum peditibus currens laborasti
quo contendes potes tu cequus
tu de mestra pacis securus no
sucis quid facies in superbia ior
danis Nam et fratres tui et domus
patris tui etiam ipsi pugnauerunt
aduersum te et clamauerunt post te
plena voce Ne credas eis cum lo
cuti fuerint tibi bona Reliqui do
mum meam dimisi hereditatem meam de
dilectam animam meam in manus imi
corum eius facta e mihi hereditas
mea quasi leo in silua dedit con
me voce ideo odio habui eam Numquid
auis discolor hereditas mea mihi
numquid auis tincta per totum Venite
congregamini omnes bestie terre ppe
rate ad devorandum Pastores
multi demoliti sunt vineam meam con
culcauerunt partem meam dederunt por
tionem meam desiderabilem in desertum
solitudinis posuerunt eam in dissipa
tionem luxitque super me Desolatione
desolata est omnis terra quia nullus est
qui recogitet corde Super omnes vastatores
deserti venerunt ab vastatore enim

qui a gladius domini devorabit a finibus ter
re usque ad extremum eius non
est pax universe carni Seminas
tui tritici et spinas messuerunt
hereditate acceperunt non erubescent
confundentur a fructibus suis propter
iram furoris domini Hec dicit dns ad omnes
malos vicinos meos pessimos qui tan
gunt hereditate quam distribui populo
meo israel Ecce ego euellam eos de
terra sua et domum iuda euellam de
medio eorum Et tu cum evulsero eos re
vertar et miserebor eorum et reducam
eos unum ad hereditatem suam et unum
quemque in terram suam Et erit si ediscentes di
scerint vias populi mei ut iurent in
nomine meo Vivit dns Sicut do
cuerunt populum meum iurare in baal
edificabunt in medio populi mei Et
si non audierint eradicatione evellam gen
tem illam et perdicione peribit dns (cxvi
Hec dicit dns ad me Vade et
posside tibi lumbare linteum
et pones illud super lumbos tuos et
in aqua non intinges illud Et posui
cingulum iuxta verbum dni et posui
circa lumbos meos Et factum est ver
bum dni secundo ad me dicens Tolle
lumbare quod possedisti quod est cir
ca lumbos tuos et surgens vade ad
euphratem et absconde illud ibi in
foramine petre Et abii et abscondi
illud in eufrate sicut preceperat mi
hi dns Et factum est post dies plurimos
Dixit dns ad me Surge et vade
ad eufratem et tolle inde lumbare
quod precepi tibi ut absconderes illud
ibi Et abii ad eufratem et fodi et
tuli lumbare de loco ubi absconde
ram illud Et ecce computruerat lum
bare ita ut nulli usui aptum esset
Et factum est verbum dni ad me dicens

Hec dicit dns deus Sic putrescere faciam superbiam iude et superbiam hierusalem multam pessimum istum qui nolunt audire verba mea et ambulant in pravitate cordis sui abierunt post deos alienos et colant eos et adorent eos erunt sicut lumbare istud quod nichil valet sicut enim adhesit lumbare ad lumbos viri sic agglutinavi michi omnem domum israel et omnem domum iuda dicit dns ut essent michi in populum et in nomen et in laudem et in gloriam et non audierunt Dices ergo ad eos sermonem istum hec dicit dns deus israel Omnis laguncula implebitur vino et dicent ad te numquid ignorantes ignorabimus quia omnis lagunicula implebitur vino Et dices ad eos hec dicit dns Ecce ego implebo omnes habitatores terre huius et reges de stirpe david qui sedent super thronum eius et sacerdotes et prophetas et omnes habitatores hierusalem ebrietate et dispergam eos virum a fratre suo et patres et filios pariter ait dns non parcam et non ignoscam neque miserebor ait dns ut non disperdam eos Audite et auribus percipite nolite elevari quia dns locutus est Date dno deo vestro gloriam antequam obtenebrescat et antequam offendant pedes vestri ad montes caliginosos expectabitis lucem et ponet eam in umbram mortis et in caliginem Quod si hec non audieritis et absconso dicto plorabit anima mea a facie superbie plorans plorabit et deducet oculus meus lacrimas quia captus est grex dni Dic regi et dominatrici humiliamini sedete quoniam descendit de capite vestro corona gloriae

Vae universis auctoribus iniquitatis qui obstruunt et non aperiant Translata est enim nuda tristitia ecce ipsa lenabit oculos vestros et videbitis qui venit ab aquilone ubi est grex qui datus est tibi pecus inclitum tuum Quid dices cum visitabunt te tu enim docuisti eos adversum te et erudisti in caput tuum numquid non dolores apprehendent te qui muliercularum habes formam Quod si dixeris in corde tuo quare evenerunt michi hec propter multitudinem iniquitatis tue revelata sunt verecundie tue polluti sunt calcanei tui Si mutare potest ethiops pellem suam aut pardus varietates suas et vos potestis bene facere cum didicistis malum Et dissipabo eos sicut stipula que rapitur in deserto hec sors tua pars mensure tue a me dicit dns eo quod oblita es mei et confisa es in mendacio non revelabo ego nuditatem femoralium tuorum super faciem tuam et apparuit ignominia tua adulteria tua et hinnitus tui scelus fornicationis tue super colles in agro vidi abhominationes tuas Ve tibi urbs non mundaberis post quam usque

Verbum quod factum est ad Jeremiam de sermonibus siccitatis Luxit iudea et porte eius corruerunt et obscurate sunt in terra et clamor urbis ascendit Majores miserunt minores suos ad aquam venerunt ad hauriendum non invenerunt aquam reportaverunt vasa sua vacua confusi et afflicti et operuerunt capita sua propter terre vastitatem quia non fuit pluvia in terra Confusi sunt agricole operuerunt capita sua Etenim cerva in agro peperit et reliquit quia non erat

herba regionis ipsius et rupabus
traxerit ventus qui dicitur Iesse
cerue oculi eorum qr no cal herba
Si iniquitates nre tenuerint nob Dne
fac ppter nomen tuum qm multe sunt
aduersiones nre tibi peccauimus ei
peccato ipsi Saluator nr in tpe tri
bulationis quasi aduena qui declinauit
in terra et qsi viator dechinans
ad manendum quasi fortis et qsi
vir vagus ut fortis qui no pt sal
uare tu aut in nobis es Dne et nom
sctm tuum inuocatum est sup nos ne
derelinquas nos hec dicit Dns pp
huic qui dilexit mouere pedes suos
et no quieuit et Dno no placuit
Nunc memorabit iniquitatis eoz
et visitabit peccata eoz Et dixit Dns
ad me Noli orare pp populo isto in
bonum eius neuinauerint no exaudiam
preces eoz et si obtulerint holocaustum
et hostias non suscipiam
ea qm gladio et fame et peste ego
consumam eos Et dixi Ha Ha Dne
deus ppe ecce dicunt eis Non videbitis
gladium et fames non erit in nobis
sed pacem veram dabit in loco isto
Et dixit Dns ad me Falso ppe
hetant nomine meo Non mi
si eos et non precepi eis neque locutus
sum ad eos Visionem mendacem et divi
nationem fraudulentam et seductionem
cordis sui prophetant vobis Propterea
hec dicit Dns de prophetis qui prophe
tant in nomine meo quos ego non misi
dicentes gladius et fames non erit in
terra hac In gladio et fame consum
entur prophete illi et populi quibus prophe
tant erunt proiecti in viis hrlm p
fame et gladio et non erit qui sepeli
at eos ipsi et uxores eorum filii et
filie eorum et effundam super eos malum

suum Et dices ad eos Vm iste dent
rent oculi mei lacrimas per diem et
te et non taceat quia contritione magna
contrita est virgo filia populi mei plaga
pessima vehementer Si egressus
fuero ad agros ecce occisi gladio et
si introiero ciuitatem ecce attenuati
fame quia prophetha quoque et sacerdos abier
runt in terram quam ignorabant Nunquid
piciens abiciens iudam aut forte abhorrens
horruit anima tua quasi quo percussisti
nos ita ut nulla sit sanitas Exspectauimus
pacem et non est bonum tempus
curationis et ecce turbatio Cognouimus
Dne impietates nras iniquitates
patrum nrorum quia peccauimus
tibi Ne nos des in opprobrium propter
nomen tuum ne aspernaris nos ne to
lias pactum tuum nobiscum
Numquid sunt in sculptilibus gentium
qui pluant aut celi possunt dare
imbres Nonne tu es Dne deus noster qui
exspectauimus te tu enim fecisti omnia hec

Et dixit Dns ad me Cap XV
Si steterit moyses et samuel
coram me non est anima mea ad populum
istum Ejice eos coram facie mea
et egrediantur Quod si dixerint ad te
quo egrediemur dices ad eos hec
dicit Dns Qui ad mortem ad mortem
et qui ad gladium ad gladium et qui
ad famem ad famem et qui ad captiui
tatem ad captiuitatem Et visitabo super eos
quatuor species dicit Dns gladium ad
occisionem et canes ad lacerandum
et volatilia celi et bestias terre ad
deuorandum et ad dissipandum et dabo
eos in pauorem cunctis regnis
terre propter manassen filium ezechie
regis iuda super omnibus que fecit in
hrlm Quis enim misebitur tui hrlm

aut quis turbabit ꝑ te aut ge
ibit ad rogandu ꝑ prece tua & u
ci reliquisti me dicit dns retrosu
abisti & extendā manu mea sup
te et interfeciā te laborauī rogāb
z dissipā eos vetulabro i portis t
re sterilitatē z pdidi ppl'm meū z tri
a vrbs suis no fuit recepi multipli
cate sut viduę eius sup arenam
maris indusi eis sup matrem
adolescentis vastatorē i meridie
misi sup ciuitates repente timorem
Infirmata ē q̄ pepit vij filios de
fecit anā eius Occidit ei sol cū ad
huc esset dies confusa ē z erubuit
et residuos eius dabo i gladiū in
conspectu inimicoꝝ ait dns Vem
mt mea quā genuisti me vir rixe
viru discordie in vniuersa terra
fenestrauī nō fenebauit mi quisq̄
dns maledicā m dicit dns Si
no reliquie tuę i bonū si no occi
tibi in tpe afflictionis z i tpe tribula
cois z angustie adiuuā inimicu
Numquid fenestrabit ferru ferro ab
aquilone et es diuitias tuas z the
sauros tuos in direptionē dabo gra
tis in omnibus peccatis tuis z in oriis fi
nib tuis & adducā inimicos tuos
de terra quā nescis quia ignis suc
census ē in furore meo sup vos ar
debit Tu scis dne recordare mei
et visita me et ultiscere me ab his
qui persequūt me Noli i patiētia tua
suscipe me Scito q̄m sustinui
ppt te obprobriū inuexit confusio
nes tua et cōfusio mea
mihi vm tuū i gaudiū z i leti
tia cordis mei q̄m invocatū ē
nomen tuū sup me dne deꝰ exer
cituū Non sedi in cōcilio ludentiū

z exultauī ꝑ facie manꝰ tue solꝰ
sedebā q̄m amaritudine repleuisti
me Quare factus ē dolor meus p
petuus et plaga mea desperabilis
renuit curari fieri ē m q̄si men
dacium aquarū infidelium ppt hoc
dicit dns Si conuerteris conuertā te
et ante faciē meā stabis z si separa
ueris pciosū a vili q̄si os meum
eris conuertētur ipi ad te z tu non
conuertēris ad eos Et dabo te ꝑ plo
huic i murū eneū fortē z bella
bunt aduersū te z non prualebunt
quia ego tecū sū ut saluē te et
eruā te dicit dns z liberabo te de
manu pessimoꝝ z redimam te de manu
fortiū fiet verbū dñi
dm ad me dicēs Non accipies
uxorem et non erunt tibi filij z fi
lie in loco isto ait hec dicit dns sup
filios et filias qui gnant i loco
isto et sup matres eoꝝ que ge
nuerūt eos z sup patres eoꝝ de q̄bus
nati sunt in terra hac Mortibus
egrotationum morientur non
plangent z non sepelient nō stercori
nū super faciē terre erunt z gladio
et fame consumentur z erit cadauer
eoꝝ in escā volatilibus celi z bes
tijs terre Hec enim dicit dns Non ingre
diaris domū convivij neq̄ vadas
ad plangendū neq̄ consolaberis eos
quia abstuli pacē meā ait
ait dns misericordiā z miserationes
nes et morientur grandes z pu
mi terra ista Non sepelient neq̄
plangent z non se incidet neq̄
calluicium fiet p eis z non frangent
mater eos lugentī panē ad consolā

sup̄ mortuos ⁊ nō dabit eis potu
calicas ad potandū sitē pōs
et mrē et domū cōcubitus no ingdi
ēris ut sedeas sup eis ⁊ comedas sc
libas q̄ hec gt dns exercituū deus
ist Ecce ego auferā de loco isto
oculis vris ⁊ indiebus vris vo
ce gaudij ⁊ vocē letīcie vocē spō
si et vocē sponse Et cū annūciā
ueris pl̄o huic oīa vba hec ⁊ dixe
rit tibi Quare locutus ē dns sup
nos oīe malū hmōdi ql̄e ⁊ quod
iniq̄tas mea aut quod pecm meū
quod peccauim⁹ dño do nro dices
ad eos Quia dereliquer̄ me patres
vri ait dns ⁊ abierūt post deos
alienos et seruierūt eis ⁊ adorauc
runt eos et me dereliquer̄ ⁊ legē
meā no custodierūt Et⁊ vos peio
rauistis ēstis p̄ patres vri Ecce ego
ambulat vnus quisq̄ post pūitū
cordis sui mali ut me no audiat
Et cūcta vos de tra hac ⁊ ītra qua
ignoratis vos ⁊ patres vri ⁊ seru
etis ibi dīs alienis die ac nocte
qui no dabit vobis requiē Propter
ea ecce dies veniūt dicit dns et no
dicet vltra viuit dns q̄ eduxit fi
lios ist de tra egipti sed viuit
dns q̄ eduxit filios ist de terra
aquilonis et de vniūsis tris ad
quas eiecit eos et reducā eos in
tram suā quā dedi patribus eorū Ec
ce ego mittā piscatores multos dt
dns et piscabuntur eos Et post hec
mittā eis multos venatores ⁊ ve
nabunt eos de oī monte ⁊ oī colle
et de cauernis petrarū q̄ oculi
mei sup̄ oēs vias eorū Non est ab
scondita a facie mea et no fuit
occulta iniquitas ab oculis meis

Et reddā primū duplicia mīstatēs
et pctm eorū q̄ polluerūt terrā mea
⁊ mortiferis ydolis suis corpora abhoīa
rū suoꝝ implerūt hereditate
mea Dns fortitudo mea ⁊ robur
meū et refugiū meū in die tribulā
cois Ad te gentes venient ab extre
mis t̄re ⁊ dicent Vē mendacia posse
derunt patres vri vanitatē q̄ eis no
p̄fuit quisquid faciēt sibi ho deos
Et ipi no sunt dīi Idcirco ecce ego
ostendā eis p vicem hac ostendā
eis manū meā et virtutem meam
et scient quia nō est m dns

Cxvij

Peccatū Iude scriptū ē stilo ferreo ⁊ vngue adamātino ex
aratū sup̄ latitudinē cordis eorū
et in cornibus altarū eorū Cū re
cordati fuerint filii eorū altarū suoꝝ
et lucoꝝ suoꝝ lignoꝝ q̄ frondosū
in montibus excelsis sacrificantes ⁊
agro fortitudinē tuā ⁊ ois thesau
ros tuos in direptionē dabo ⁊ ex
celsa tua p̄pter pcta tua ⁊ vniūsis
finibus tuis Et relinqueris sola ab
hereditate tua quā dedi tibi ⁊ seruie
te faciā inimicis tuis in tra quā
ignoras q̄m ignē succendisti ⁊ fu
rorē meū usq̄ in eternū ardebit
Hec dicit dns Maledictus ho q̄ co
fidit in hoīe et ponit carnē brachiū
suū et a dno recedit cor ei Erit
quasi myrice in deserto ⁊ no videbit
cū venīre bonū sed habitabit ⁊ sicca
bitur in deserto in tra salsuginis
et inhabitabili Benedict vir q̄ confidit
in dno et erit dns fiducia ei Et
erit tanq̄ lignū quod trāsplantatur
sup̄ aquas quod ad humorē mittit
radices suas ⁊ no timebit cū venerit
estus Et erit folium eius viride et

Maledictus

Benedictus

i tpe ſicitatis no cit ꝓſtitui n'
aliqn deſmet ſua ſtem ꝓtrauu
e cor hoīs et mſcrutabile qs cog
noſcet illud Ego dns ſcrutans cor
da et ꝓbans renes q̄ do vnicuiq;
uiꝝ via ſua 2 uiꝝ ſtem adinue
nu ſuaꝝ ꝓperdix fouit que no
peperit fecit diuitias 2 no i iudicio
i dimidio dieꝝ ſuaꝝ reliquet eas
et i nouiſſio ſuo cit inſipiens Co
liu glē altitudīb a principio loaūb
ſtificatoīb ure expectatio ſpi
Sne omēs qui te delinquut confu
dentur recedentes a te i tra ſcri
bent q̄m dereliquerut venā aq̄e
uiuentiu dnm Sana me dne et
ſanabor ſalū me fac 2 ſalui
ero q̄m laus mea tu es Ecce ipi
dicut ad me Vbi ē vbm dni Veniat
et ego no ſui turbatus te paſto
rem ſequens 2 diem hoīb no deſi
deraui tu ſcis Quod egreſſū eſt
de labiis meis rectu in conſpectu
tuo fiat No ſis mihi tu formidoni
ſpes mea tu in die afflictionis
mee Confundatur qui me ꝑſecu
tur et no confundar ego paueat
illi et no pauea ego Induc ſup
eos die afflictois 2 duplicia cotri
tioe contere eos Hec dr dns ad me
Vade et ſta i porta filioꝝ ꝑpli p
quā ingrediuntur reges iuda et
egrediunt 2 i cunctis portis rſlm 2
dicens ad eos Audite vbm dni
reges iuda 2 oēs iudea cunctiq; hi
tatores rſlm qui ingredimini p ꝑtas
iſtas Hec dr dns Custodite
aias vras 2 nolite portare pondꝰ
in die ſabbi nec inferatis p ꝑtas
rſlm et nolite facere onā de domi
bus vris in die ſabbi 2 ome opus
no faciete ſed ſanctificate diē ſabbi
ſicut precepi patribus vris 2 no au
dierut nec inclinauerut aurē ſuā
ſed indurauerut ceruice ſua ne
audirent me et ne acciperent diſci
plīa Et erit ſi audieritis me dr
dns ut no inferatis onā p ꝑtas
ciuitatis huius in die ſabbi 2 ſi ſa
ctificatis diē ſabbi ne faciatis
in eo ome opus ingredientur p
ꝑtas ciuitatis huius reges 2 pn
cipes ſedentes ſup ſolium dauid
et aſcendentes in curribus et equis
ipi et pncipes eoꝝ viri iuda et
habitatores rſlm 2 habitabit ciuitas
hec in ſempiternū Et venient de
ciuitatibus iudā Et de circuitu
rſlm et de tra beniamin 2 de cā
pestribus et de montibus 2 ab au
ſtro portantes holocaustu 2 victi
ma et ſacrificiu 2 thus 2 inferent
oblationē i domu dni Si autem non
audieritis me ut ſanctificetis die
ſabbati et ne portetis onus et ne
inferatis p portas rſlm in die
ſabbi ſuccendā ignē i portis eius
2 deuorabit domos rſlm 2 no extinguet

Verbū quod ſtem ad dnm XVIII
ad ſemā dicēs Surge et
deſtende i domu figuli Et ibi
audies va mea Et deſtendi in
domu figuli Et ecce ipe faciē
bat opus ſup rotas 2 diſſipatu
e vas quod ipe faciebat de luto
manibus ſuis Conuſus q̄ fecit illud
vas alteru ſicut placuit i oculis
eius ut faceret Et ſtem e vbm dni
ad me dicens Numquid ſicut figu
lus iſte no potui vobis facere do
mus iſrl ait dns Ecce ſicut lutū

m mau ſ̄ gulis ſ̄ c̄ vob̄ ꝛ mali mea
domus iſt̄ ꝛ repete loqr adiſti
gentē et adiſti regnū ut euadi
cam ꝛ deſtruā et diſſpdā. Di
pnūm egerit gens iſta a malo
ſuo quod locutus ſū ad iſpm ea
nga et ego pnūm ſup malo qđ
cogitauī ut facerem ei ꝛ ſubito
loquar de gente et regno ut
edificē et plantē illud. Si fecerit
malū in oculis meis ut no au
diat vocē mea pnūm aga ꝛ ego
ſup bono quod locutꝰ ſū ut face
rem ei. Nunc g̈ dic viro iuda et
habitatori hrlm d. hec dr dns. Ecce
ego fingo contra vos malū et
cogito cont vos cogitatōes. Re
uertat vnus quisq̄ a via ſua ma
la. et dirigite vias vras ꝛ ſtu
dia vra. Qui dixerit. Desperauimꝰ
post cogitationes ei meas ibimꝰ
et vnus quisq̄ pūitatē cordis
ſui mali faciemꝰ. Ideo hec dicit
dns. Interrogate gentes. ꝗs au
diuit talia horribilia que fecit
inimis vgo ſtr. Numquid deſicit
de petra agri mo libani. aut euelli
poſſunt aque erupentes frigide ꝛ de
fluentes. quia oblitꝰ e mei pplꝰ
meus. frustra libabat. ꝛ impin
gentes in viis ſuis ꝛ semitis ſuis
ut ſ̄ abulant p̄ eos ꝛ ime no
trito et ſic̄ etn̄ corp ꝛ desola
tum et in ſibilū ſempiternū. Omn̄
q̄ ptrierit p̄ ea obſtupeſcet et
mouebit caput ſuū. Sicut ve
tus ventꝰ diſſpgā eos coram i
mico dorſū et no faciē oſtēda
mus in die p̄ditōis eoꝝ. Et dix
erut. Venite cogitemꝰ contra
Jeremiam cogitatōes. Non ei pibit
lex a ſacerdote neq̄ conſilium a ſa
piente neq̄ ſmo a pphā. Venite
et percutiamus eū lingua ſno atte
damꝰ ad vniuſos ſmones eius
Attende dne ad me ꝛ audi vocē
aduſariorꝝ meorꝝ. Numquid redditur
p bono malū quia foderūt fouea
aie mee. Recordare q̄ ſteterim
in conſpectu tuo ut loquerer p eis bo
et auertam indignationē tuā ab eis
q̄ tradā filios eoꝝ in fame et
deduc eos in manus gladii. ſiant
vxores eoꝝ absq̄ liberis ꝛ viduе
et viri eoꝝ interficiant morte
Juuenes eoꝝ confodiant gladio
in plio. Audiatur clamor de domi
bus eoꝝ. Adduces ſup eos latro
nē repente q̄ fodiant fouea ut ca
piant me et laqueos abſtondant pedi
bus meis. Tu at dne scis. omne con
ſilium eoꝝ aduſum me in mortem
Ne propicies iniquitati eoꝝ ꝛ peccā
eoꝝ a facie tua non deleant. ſiant
corruentes in conſpectu tuo et in tpe
furoris tui adutere eos.

Cxix

Hec dicit dns. Vade ꝛ eme
lagunculā figuli teſtarum a
ſenioribus ppli et a ſenioribus
ſacerdotū et egredē ad vallem
filioꝝ enon q̄ e ante introitu por
te ſictilis et predicabis ibi verba que
ego loqr ad te et dices. Audite
verbū dni reges iuda ꝛ habitatores
hrlm hec dr dns exercituū deus iſrl
Ecce ego inducā afflictionē ſup
locū iſtum ita ut cuncti q̄ audierit illa
tiniant aures eius eo q̄ dereliq̄rint
me et alienū fecerint locū iſtum
et libauerint in eo dīs alienis q̄s
neſciuerunt ipi et patres eoꝝ et reges
iuda et repleuerint locū iſtum

Audiuit phassur LXX
filius Emmer sacerdos ips
constitutus cap̃ princeps i domo
dñi Jemiam pphetam hec omnia
et percussit phassur Jemiam pphetam
et misit eu in nervu qui erat
i porta benyamin superi i domo dñi
cras altissim in crastinu educ
phassur Jemia de nervo dix
ad eu Jemias non vocauit dñs
dñs nr tuu sed pauore undiq
quia hec dr dñs ecce ego dabo
te i pauore te et oes amicos tuos
et cades in gladio inimicor suor
et oculi tui videbunt et omez iudā
dabo i manu regis babilonis et ipse
ducet eos i babilone et percutiet
eos gladio et dabo omnem substā
ciuitatis hui9 et oem labore eius
omnesq; pciosos et cuctos thesauros
regu iuda dabo i manu inimicor
eor et diripient eos et tollent et du
cent i babilone tu autē phassur
et omes habitatores domus tue ibis
i captiuitate et i babilone venies
et ibi morieris ibiq; sepelieris tu
et oēs amici tui quibus pphetasti
mendaciu deduxisti me dne et
seductus su fortior me fuisti et
ualuisti ecce su in derisu tota
die oēs subsannabant me quia
olim loquebar vociferabar iniquitate et
vastitate clamitabā et factus e mihi
in opprobriu et in derisu tota
die et dixi non recordabor eius
neq; loquar ultra i nomine illius et fac
e in corde meo qsi ignis exuens
claususq; i ossibus meis et defeci
ferre non sustinens audiui enim
contumelias multoz in circuitu

figuris mortuis et edificauerit ex
celsa baalim ad comburendos filios
suos igni in holocaustu baali q
ego precepi nec locutus su nec ascendit
in cor meu propterea ecce dies veniunt
dr dns et non vocabit locus iste a
plius topheth et vallis filii enom
sed vallis occisionis et dissipabo co
siliu iuda et hrm in loco isto et sub
uertā eos in gladio in conspectu inimi
corū suorū et in manu quercentiu animas
eorū et dabo cadauera eorū escas vo
latilibus celi et bestijs terre et pone
ciuitatē hanc in stuporē et in sibilu
os q; pcterit per ea obstupescet et
sibilabit sup vniuersa plaga eius
et cibabo eos carnibus filioz suoz
et carnibus filiaz suaz et vnus
quisq; carnes amici sui comedet in
obsidione et in angustia qua coarctabit
eos inimici eorū et qui querut animas
eorū et cedet gladio i oculis
eorū precipiam eos dicit dns et habitatores
huius ciuitatis istius quasi topheth
ponā domus ierl et domus regu iuda
sicut locus topheth immundas eo quod
domatibus sacrificauerint omni militie celi
et libauerint libamina diis alienis et cecidit
Jemias de topheth quo miserat eu dns ad
prophetandū et stetit in atrio domus dñi
et ait omi populo dr dns exercituu
deus israel ecce ego adducā super ciuitatē
hanc et super omes urbes eius vniuersa mala
que locutus e aduersus eā quia induravit
cervicē suā ut non audiret sermones meos

pſequmi ꝛ pſeqūmur eu ab omnib⁹
viris qui erut pacifci mei ꝛ calc.
fideles latus meus ſi quo declinauit
et pualeam⁹ adiuuā eu ꝛ tolerā
vltōne ego eo dns tot meus e ſpi
bellator fortis Idcirco qui pſequ
me cadet ꝛ infirmi erut cōfidet
vehemēt qz no intellexerut obp̄briu
ſempiternu quod nūq delebitur
Et tu dne exaltatio plator iuſti q
vides renes ꝛ corda deus qsonet vltoz
tua ego enī tibi cui reuelauī cauſam
meā Cantate dno laudate dnm qz
liberauit aiaz paupis de manu ma
lorū Maledicta dies ī q natus ſu di
es m qua peperit me mr mea non
ſit benedicta Maledicat nox q cōcepit
pri meo dicēs Natus e tibi puer
masculus ꝛ qi gaudio letificauit
eu Quit ego ille ut ciuitates q̄s ſub
uertit dns ꝛ no pepercit audiat
clamorē mane ꝛ vlulatū ī tpe meri
diano qz me no interfecit a vulua
ut fieret mr mea ſepulcra ꝛ vulua
eius conceptus eterni Quare de vul
ua egreſſus ſu ut viderē labore
ꝛ dolore ꝛ cōſumerent ī confuſione dies mei

Verbū quod factū eſt (xxi)
ad Jeremiā a dno qñ miſit
ad eu Sedechias rex ꝓphassur fi
liu melchie et Sophonia filiu ma
aſie ſacerdote dicēs Interroga p
nobis dnm qz nabuchodonoſor
rex babilonis pugnat adūſ nos
ſi forte faciat dns nobiſcu ſm
oia mirabilia ſua ꝛ recedat a nob
Et dixit Jeremias ad eos Hec dice
tis Sedechie hec dicit dns deus iſrl
Ecce ego conuerta vasa belli que
ī manibus vrīs ſut et quibus
vos pugnatis aduſ regē babilonis

et chaldeos qui obſident vos ī ciuita
tu muroz ꝛ congregabo eos ī medio
ciuitatis hui⁹ ꝛ bellabo ego contra
vos manu extenta ꝛ brachio fortī ī
furore ꝛ indignatōe ꝛ ī ira grādi
percutiā habitatores ciuitatis hui⁹ homīes
et bestie pestilencia magna morie
entur et pḡ hoc ait dns dabo Sede
chiā regē iude ꝛ ſuos et ꝓceres eius
qui derelicti fuer ī ciuitate hac a
peſte ꝛ gladio ꝛ fame ī manu nabu
chodonoſor regis babilonis ꝛ ī manu
inimicoz eoz ꝛ ī manu querentiu animaz
eoz ꝛ percutiet eos ī ore gladij ꝛ no
flectetur neq̄ parcet nec miſerebit
Et ad pplm hui⁹ dices hec dicit dns Ecce
ego do coram vobis viā vite ꝛ viā
mortis Qui habitauerit ī urbe hac
morietur gladio ꝛ fame ꝛ peſte qui au
egreſſus fuerit ꝛ confugerit ad chal
deos qui obſident vos vivet ꝛ erit
ei anima ſua ī ſpolium ꝛ posui oculos
meos ſup ciuitate hac ī malū ꝛ no
ī bonū ait dns In manu regis babi
lonis dabit ꝛ exuret eā ignī ꝛ do
mu regis iude Audite verbū dni do
mus Dauid hec dicit dns Judicate mane
iudiciū et eruite vi oppreſſū de ma
nu calumpniatoris ne forte egrediat
ut ignis indignatio mea ꝛ ſuccendat
et non ſit qui extinguat ppter malicia
ſtudioz vestroz Ecce ego ad te habita
trix vallis ſolide atq̄ campestris
ait dns qui dicitis quis descendet nos
et quis ingredietur domos nras ꝛ vi
ſitabit ſup vos virū ſtrenuū ſtudioz
vestroz dicit dns ꝛ ſuccendā ignē ī ſaltu
eius ꝛ deuorabit oia ī circuitu eius

Hec dicit dns Descende (xxii)
in domū regis iuda ꝛ loqueris
ibi verbū hoc ꝛ dices Audi verbū

Jesus

dñi regnuda q̄ sedes sup̄ solium da
uid tu et sui tui et pplus tuus q̄ in
gredimini p̄ portas has hec dicit dns
facite iudicium et iustitiam et libe
rate vi oppressū de manu calumnia
toris et aduenam et pupillum et viduā
a nolite contristare nec opprimere
iniq̄ et sanguinem innocentem nolite
effundere in loco isto Si enim facien
tes feceritis verbum istud ingredient̄
p̄ portas domus huius reges de gre
dauid sedentes sup̄ thronum eius
et ascendentes curribus et equis ipse
sui et plebs eorum et si non audieritis
verba hec in memetipso iurauit dicit
dns quia in solitudinem erit domus hec
q̄ hec dicit dns super domum regis iuda
galaad tu mihi caput libani si non
ponam te solitudinem urbes inhabita
biles et sanctificabo super te virum et
arma eius et succident
electam cedrum tuam et proiicient
in ignem et p̄teribunt gentes multe p
ciuitatem hanc et dicet vnusquisque
proximo suo quare fecit dns sic
ciuitati huic grandi et respondebunt
eis q̄ dereliquerit pactum dñi dei sui
et adorauerit deos alienos et seruierit
eis Nolite flere mortuum nec
lugeatis super eum flete flete plangite
eum q̄ egreditur q̄ non reuertetur vltra
nec videbit terram natiuitatis sue quia
hec dicit dns ad Sellum filium Iosie
regem iuda q̄ regnat pro Iosia patre suo
qui egressus est de loco isto non
reuertetur amplius huc sed in loco
ad quem transtuli eum ibi morietur et
terram istam non videbit amplius Ve
q̄ edificat domum suam in iniustitia et
cenacula sua non in iudicio proximi
sui operatur frustra nec mercedem eius
no reddit ei Qui dicit Edificabo mi
domum latam et cenacula spatiosa qui
aperit sibi fenestras et facit lagena
ria cedrina pingitq̄ sinopide Nu
quid regnabis q̄ conferis te ado
dere cedro mea nonne comedit et bibit
fecit iudicium et iustitiam tunc bene
erat ei iudicauit causam pauperis egeni
in bonum eius Nunquid non ideo
cognouit me dicit dns Tui vero oculi
et cor ad auaritiam et ad effundendum
innocentem et ad calumniam
et ad cursum malum opus Propterea hec
dicit dns ad Ioachim filium Iosie
regem iuda Non plangent eum Ve fra
ter et Ve soror non lamentabuntur ei
Ve dns et Ve inclita Sepulturam
asini sepelient putrefactum et proiec
tum extra portas hierusalem Ascende liba
num et clama et in basan da vocem
tuam et clama ad transeuntes q̄ con
triti sunt omnes amatores tui Locutus
sum ad te in habundantia tua dixisti
non audiam Hec erit via tua ab ado
lescentia tua q̄ non audisti vocem
meam Omnes pastores tuos pascet
uentus et amatores tui in captiuitatem
ibunt et tunc confundēris et erubesces
ab omni malicia tua Que habitas in li
bano et nidificas in cedris quo
modo gemuisti cum veniret tibi dolores
quasi dolores parturientis Vivo ego
dicit dns Quia si fuerit Iechonias
filius Ioachim rex iuda anulus
in dextera mea manu inde euellam
eum et dabo te in manu quetentium ani
tua et in manu quorum tu formidas
faciem et in manu nabuchodonosor

regis babilonis et in manu chaldeorum
et mittā te et matrem tuā q genuit te
in terrā alienā in q nati non estis ibi
et ibi morieris et in terrā ad quā leuat
ipi animas suas ut reuertantur illuc et
non reuertent. Cuiquid vas fictile aut
cōtritū videris iste sceleratus abiuga
vas absq; oī voluptate. Tua
re abiecti sunt ipe et semē eoꝝ et pro
iecti in terrā quā ignorauerūt. Terra
terra audi verbū dñi. Hec dicit dñs
scribe virū istū sterilem virū q
in diebus suis non prosperabit. Nec en
nec de semine eius vir q sedeat su
solio dauid et potestate regat ultra iuda
Cxxiij
Ve pastoribus qui dis
pergunt et dilacerant gregē pas
tue mee dicit dñs. Propterea hec dicit
dñs deus istis ad pastores qui pas
cunt populum meum. Vos dispersistis gre
gem meum et eiecistis eos et non
visitastis eos. Ecce ego visitabo
super vos malicia studiorū vestrorū dicit
dñs. Et ego congregabo reliquias
gregis mei de cunctis terris ad quas
eiecero eos illuc et reducā eos ad
ouilia sua et crescent et multiplicabun
tur. Et suscitabo super eos pastores
qui pascent eos. Non formidabunt
vltra et non pauebunt nec deerit
ex eis ait dñs. Ecce dies
veniunt dicit dñs. Et suscitabo dauid
germen iustum et regnabit rex et sa
piens erit et faciet iudicium et iusti
am in terra. In diebus illis saluabitur
iuda et israel habitabit confidenter. Et hoc
est nomen quod vocabunt eum dñs iustus
noster. Propterea ecce dies veniunt dicit
dñs et non dicent vltra. Viuit dñs
qui eduxit filios israel de terra egipti
sed viuit dñs qui eduxit et adduxit
semen domus israel de terra aquilonis et
de cunctis terris ad quas eiecerā eos
illuc et habitabunt in terra sua. Propter
contritum est cor meum in medio ossium
mei contremuerunt omnia ossa mea. Factus
sum quasi vir ebrius et quasi homo madidus
vino a facie dñi et a facie verborum sanc
tus eius quia adulteriis repleta est terra
quia a facie maledictionis luxit terra
arefacta sunt arua deserti facti sunt cursus
eorum malus et fortitudo eorum
dissimilis. Propheta namque et sacerdos
polluti sunt et in domo mea inueni
malum eorum ait dñs. Ideo via eorum
erit quasi lubricum in tenebris impellent
et corruent in ea. Inferam enim super eos
malum annum visitationis eorum ait
dñs. Et in prophetis samarie vidi stultum
quia prophetabat in baal et decipiebat
populum meum israel. Et in prophetis hierusalem
vidi similitudinem adulterantis et itine
mendacium et confortauerunt manus
pessimorum ut non reuertatur vnusquis
que a malicia sua et a via sua
mala facti sunt mihi omnes sodoma
et habitatores eius quasi gomorra. Propterea
hec dicit dñs exercituum ad prophetas
ecce ego cibabo eos absinthio
et potabo eos felle. A prophetis enim
hierusalem egressa pollutio super om
nem terram. Hec dicit dñs exercituum. Nolite
audire verba prophetarum qui prophe
tant vobis et decipiunt vos. Visionem
cordis sui loquuntur non de ore dñi.
Dicunt videntibus qui blasphemant me
loquutus est dñs. Pax erit vobis
et omni qui ambulat in pertinacia cor
dis sui dixerunt non veniet super vos
malum. Quis enim astitit in consilio
dñi et vidit et audiuit sermonem
eius quis consedit verbum illius et

audiui ecce turbo dñi indig
nacois egredict & tepestas eru
pens sup caput impios veniet Ne
reuertet furor dñi usq du faciat
& usq du coplcat cogitatoz cordis
sui In nouissis diebus intelliget
tis consiliu eius Ne mittebam pphe
tas & ipi ctrebat & ipi loqbat ad
eos & ipi pphetrabat Si steti isset
i consilio meo et notu fecissent
ia mea pplo meo auertissem utiq
eos a via sua mala & a cogita
tionibus suis pessimis & parcebam ne
deus e vicinus ego sum dr dns et
no deus de longe dia cognosco
Si occultabit vir in absconditis
et ego no videbo eu dr dns Nu
quid no celu et tra ego impleo
ait dns Audiui que dixerut
pphe pphantes in nomine meo me
dacium dicentes Somnia somni
aui Usq quo istud e in corde pphe
tarum vaticinia eum mendacii &
tarum seductiones cordis sui qui
volut facere ut obliuiscatur pp
meus nois mei ppe somnia sua
que narrat vnus quisq ad proxim
sum sicut obliti sut patres mei nois
mei ppe Baalim pphetia
q quisq somnium narret somnium et
q quisq sermone meu loquatur sermo
meus vr Quid paleis ad triticu
dr dns Quiquid no via mea sut
qui regnis aut dns & qui malleus
conterens petram ppter eam ecce ego
ad pphas aut dns qui furantur
via mea vnusquisq a proximo
suo Ecce ego ad pphas aut dns
qui assumut ligua & aiunt

dicit dns Ecce ego ad pphas somnia
mendacii dicit dns qui narrauerut ea & seduxerut pplm meu
in mendacio suo & in miraculis suis
cu ego no misissem eos nec mandas
sem eis qui nichil pfuerut pplo
huic dicit dns Origo intelligauerit
te pplus iste uel pphta aut sacerdos
dicens Onus dni Quicunq eos
vos dicit dns & pphetam & sacerdotem
et pplm q dixerit onus dni Visitabo
super virum illu & super domum eius
Hec dicetis vnusquisq ad pximum
suum et ad fratrem suum Quid respo
dit dns Et quid locutus e dns Et
onus dni ultra no memorabitur
q onus erit vnicuiq sermo suus
et pruertistis verba dei viuentis dni ex
ercituum dei nri Hec dicetis ad pphe
tam Quid respondit tibi dns & quid lo
cutus e dns Si at onus dni
dixeritis propterea hec dicit dns q
dixistis sermone istu onus dni
et misi ad vos dicens Nolite dicere
onus dni propterea ecce ego tollam vos
portans & derelinquam vos & ci
tate que dedi vobis & patribus ves
tris a facie mea & dabo vos in
opprobriu sempiternu & ignominia
eternam q nunq obliuioni dabit

Ostendit mihi dns et ecce duo calathi plen fici
positi ante templu dni postquam
transtulit nabuchodonosor rex
babilonis Iechoniam filiu Ioachim
regem iuda et principes eius & fabros
et inclusores de hierm & adduxit
eos in babilonem Et calathi unus

ficus ficbat Jonas mmis ut solet
ficus et ſm tpis Et valide ſm
ficus ficbat malas mis q medi
no potrat co q esset male et
dixit dns ad me Quid tu vides
Jema Et dixi ficus ficus bonas
valde et malas malas valde q
comedi no possut co q sit male
Et ſtm e vm dni ad me dicens hec dr
dns deus ysrl Sicut ficus hec boc
sic cognosca tnſmigrone iuda
qua emisi de loco isto i tra chal
deoz in bonu i ponā oculos meos
sup eos ad plucandu i reducam
eos i tra hanc i edificabo eos i
no destruā i plantabo eos i no
evellā i dabo eis cor ut sciat me
q ego sm dns i ertut mi i pplin
et ego eo eis in deu qz revertet
ad me i toto corde suo Et sicut
ficus pessime que comedi no pos
sunt co q sit male hec dr dns
sic dabo Sedeciā regē iuda
et principes eius i reliquos de ieo
salem qui remanserūt i vrbe hac
i qui habitāt in tra egipti i dabo
eos i vexatoz afflictionē in oib
regnis tre i obprbriu i i parabola
et i pūbiu i i maledictoz in omib
locis ad que eiecti eos i mittam
in eos gladiu i pestē i famem
donec consumant de tra qua dedi pa
tribus eorum // Capitulū xxv

Verbū quod fm e ad Jem
de oi pplo iude i ano quarto
Joachim filii Josie regis iude spe
e anno pmo regis nabuchado
nosor babilonis quod locutus e
Jemias pphta ad oem pplm iude
et ad vniversos habitatores hrlm

diens A tertio decimo anno regni Josie
filii amon regis iuda usq ad die
hanc iste e tricesimus i tricesimus annus
fuit e sermo dni ad me Et locutus
sū ad vos de nocte consurgens et
loquens et no audistis Et misit
dns ad vos omes seruos suos pphas
consurgens diluculo mittens q et
no audistis neq inclinastis aures
vras ut audiretis in dicentis Revertā
mini vnusquisq a via sua mala
a pessimis cogitationibus vris i habita
bitis in tra qua dedit dns vobis et
patribus vris a seculo i usq in seculū et
nolite ire post deos alienos ut ser
uiatis eis adoretisq eos neq me
ad iracundiā pvocetis in operibus ma
nuum vrarū et no affligā vos i no
audistis me dicit dns ut me ad ira
cundiā pvocaretis in operibus manuum
vrarū in malū vrm Propter hec hec dicit
dns exercituū q eo eo q no audistis ver
ba mea ecce ego mittā i assumam
vniversas cognationes aquilonis ait
dns et nabuchadnosor regē babi
lonis seruū meū i adducā eos sup
tram istā i sup habitatores eius i sup
omes nationes que i circuitu illius
sunt et interficiā eos i ponā eos in
stuporē i in sibilū i in solitudines
sempiternas pdamq eo eis vocem
gaudij i vocē lētitie vocē sponsi
et vocē sponse vocē molentis i lucer
nē Et eris vniversa tra in solitu
dinē in stuporē et erunt gen
tes iste regi babilonis lxx a
nis Cumq impleti fuerint lxx anni vi
sitabo sup gentē babilonis i sup
regem illū dicit dns iniquitatē eoz

et sup ea chaldeor & pona illa
m solitudines sempiternas Et ad
duca sup ea illa ora va mea q
lauatur su cont ea omē qđ sup
tu ē m libro isto quecuq; pphat
Jeremias adūsus ob gētes q fuic
runt eis tu esset gētes milte & re
ges magni et redda eis sdm opa
eoy & sdm fta manuu suaz q
fe dicat dns exercituu de q ist
Sume calicē vini furoris ciub
de manu mea et pmabis de illo
ctis gētibus ad qs ē mitta te
et bibet & turbabut & insanient
a facie gladij que ego mitta in
eos Et accepi calicē de manu dni
et pmanu ctis gētibus ad qs
misit me dns nrm & ctis ciui
tatibus iuda & regibus eius et
pncipibus eius ut darē eos in soli
tudine et in stupore & in sibilū et
in maledictū sicut ē die iste pha
raon rex egipti & pueris eo et
pncipibus eius et oi pplo eo & vni
uersis gentib ctis regibus terre
ausitidis et ctis regibus terre
philistim et ascalonis & gazē et
accaron et reliquijs azoti & ydu
mee et moab & filijs ammon & ctis
regibus tyri & ctis regibus sido
nis et regibus terre insulaz que est
trans mare declam & thēman & buz
et vniuersis qui attonsi sut in coma
et ctis regibus arabie & ctis
regibus occidentis qui habitat in de
serto et ctis regibus zambri
et ctis regibus elam & ctis
regibus medoz & ctis regibus
aquilonis de ppe et de loge alter
q ad terra frem suā & orbi regnis
terre que sup faciē eius sūt & rex
sesach bibet post eos Et dices ad
eos hec dicit dns exercituu de q ist
Bibite et inebriamini & vomite et
cadite et nolite cōsurgere a facie
gladij que ego mitto in vos
Cumq; voluerint accipere calicē de
manu tua ut bibat dices ad eos
hec dicit dns exercituu bibetes bi
betis et ebrietate & furore
ē nome meū ego incipio affligere
et vos q̄ mūdi estis innocēs eritis
Ilo enim innocēs eritis Gladius en
vocat sup oēs habitatores terre dicit dns
exercituu Et tu ppheta abis ad eos oēs
vu hec & dices ad illos dns de ex
celso rugiet & de habitaculo sco suo
dabit vocē suā rugiens rugiet
sup decorē suū celeuma q calca
tores torcularibus cōcinet
adūsus oēs habitatores terre pcuc
surus usq; ad extremū terre quia
iudiciū dni cū gentibus iudicat
ipe cū oī carne impios tra
didit gladio dicit dns hec dicit dns
exercituu Ecce affligit egredie
de gente in gentem & turbo mag
nus egredie a sūmitatibus terre
et cadauera interfectoy dni in die illa
a sūmo terre usq; ad sūmū eius
non plangentur & non colligent
nec sepelient sed quasi simus sit fiet in
terra Ululate pastores & clamate
et aspergimini vos cinere optimates
gregis q impleti sut dies vestri ut
interficiamini & dissipemini vos & ca
detis q̄si vas pcosum & peribit fuga
a pastoribus & saluatio ab opti
matibus gregis Vox clamoris

pastor et vlulatus optatu greg
quis vastat dns pascua eius et
cōtriuistrut aqua patris a facie ire
furoris dni Derliquit sicut leo dm
tuculu suu et stat terra eius in
desolatom a facie ire columbe et
a facie ire furoris dni CXXVj
In pncipio regni Joachim filij
Josie regis Juda fm e verbu
istud a dno dicens Sic dr dominꝰ
Sta i atrio dom dni et loqris ad
oms ciuitates iuda de quibꝰ ve
niut ut adorēt in domo dni Omi
sermones quos ego mādaui tibi
ut loqris ad eos noli subtrahere
verbum si forte audiat et reuertat vir
quisq; a via sua mala et pceat
me mali quod cogitaui facere eis
ppter malicia studioꝝ eoꝝ Et dices
ad eos hec dicit dns Si non audi
eritis me ut ambuletis in lege mea
qua dedi vobis ut audiatis sermo
nes seruoꝝ meoꝝ pphaꝝ quos ego mitto
ad vos de nocte consurgens et dimit
tens et non audistis dabo domum
istam sicut silo et urbem hanc dabo
in maledictionem cunctis gentibꝰ terre
Et audierūt sacerdotes et pphe et
oēs pplī verba hec
in domo dni Cumq; cōpleuisset Jeremi
as loquens oia que pceperat ei dns
ut loqrēt ad uniuersum pplm apphen
derunt eum sacerdotes et pphe et oēs
pplūs dicētes morte morieris Quare
vaticinatus es nomine dni dicens sicut
silo erit domus hec et urbs ista
desolabitur eos q non sit habitator
Et congregatus est oēs pplūs adu
Jeremiam in domo dni Et audierūt
principes ea hec Et ascenderunt
de domo regis in domum dni et sedere
in introitu porte domus noue et lo
cuti sunt sacerdotes et pphe ad pnci
pes et ad omē pplm dicentes Judi
cium mortis est viro huic quia pphauit
aduersus ciuitatem istam sicut audistis
auribus vestris Et ait Jeremias ad oēs
principes et ad vniuersum pplm dicens
dns misit me ut pphetarem ad do
mum istam et ad ciuitatem hanc oia va
ba hec que audistis Nunc ergo bonas fa
cite vias vras et studia vra et audite
vocem dni dei vri et pcebit dns
malum quod locutus est aduersus vos
Ego ecce in manibus vris sum
facite mihi quod bonum et rectum est in oculis
vris Verumtamen scitote et cognoscite
quia si occideritis me sanguem innocē
tem tradetis contra vos metipsos
et contra urbem istam et habitatores eius
In veritate enim misit me dns ad vos
ut loquerer in auribus vestris oia
verba hec Et dixerunt principes et omis
pplus ad sacerdotes et pphas Non
est viri huic iudicium mortis quia in nomine
dni dei nri locutus est ad nos Surre
rexerunt quidam de senioribus terre
et dixerunt ad omem cetum pplī lo
quentes Michias de morasthi fuit
pphta in diebus ezechie regis iuda
et ait ad omem pplm iude dicens hec
dicit dns exercituum Sion quasi ager
arabit et in arcem lapidum
cadet et mons domus dni in excelsa
silue Numquid morte occiderunt
eum ezechias rex iude et oīs iuda
Numquid non timuerunt dnm et deprecati
sunt faciem dni et pcebit dns ma
lum quod locutus fuerat aduersus
eos Nos ergo non facimus malum grande

ontra duas mrcs ſunt ꝓ vñ ꝓphe
tans ⁊ hoc dm̃ vrias filios Jemey
de tarnathsurm ⁊ appliauit aduſ
ciuitate iſta aduſq; tps hac uñ
vniuſa ua Jemie Et audiuit rex
Joachim et oms potetes ⁊ pn̄a
pes eius vba hec ⁊ qſiuit rex ie
Rab eu Et audiuit vrias et ti
muit fugitq; et egreſſus e ⁊ egip
tu Et miſit rex Joachim vrios
⁊ egiptu elnathan filiu achobor
et vrios ad eos ⁊ egiptu ⁊ eduxe
runt vria de egipto ⁊ adduxerut
eu ad regem Joachim ⁊ pcuſſit eu
gladio ⁊ picit cadauer eius ſe
pulchris vlgi ignobilis Igit
man⁹ aychsam filii ſaphan fuit
cu Jemia ut no tradetur i mañ
pli et interficeret eu

Cxxvij

K̄ pncipio regni Joachim filii Jo
ſie regis iuda fem e vm iſtud
ad Jemiā a dño dicens Hec dicit
dñs ad me Fac tibi vincula et
cathenas et ponas eas ⁊ collo
tuo et mittes eas ad regem edom
et ad regem moab ⁊ ad regem filioꝝ
amon et ad regem tyri ⁊ ad regem
sydonis ⁊ man⁹ nuntioꝝ qui venc
runt ⁊ nrm in ierl̃m ad Sedeciam regem iuda
et pncipes eius ut ad dnos suos lo
quantur hec dicit dñs exercituu deꝰ
iſrl hec dicetis ad dnos vros Ego
feci tra et homines ⁊ iumenta que
sunt sup facie vniuſe tre in fortī me
ca magna et in brachio meo
extento ⁊ dedi ea ci q placuit i
oculis meis Et nc vtaq; ego de
di oms tras istas in mañ nabu
regis babilonis ſerui mei insup
⁊ bestias agri dedi ei ut ſeruiant
ei Et ſeruiet ei ob gentes ⁊ reges
magnos ⁊ filios filii eius donec veniat tps
tre eius ⁊ ipi⁹ et ſeruiet ei gentes
multe ⁊ reges magni Gentes ac reges
regnu quod no fuerit nabuchā
regi babilonis ⁊ qđ⁹ no tranxerit
collu suu sub iugo regis babilo
nis in gladio ⁊ in fame ⁊ in pesti
lentia visitabo sup gentem illa ait dñs
donec cōſumam eos in manu eius Vos
go nolite audire pphas vros et
diuinos et ſomniatores ⁊ augu
res et maleficos qui dicunt vob
nō ſeruietis regi babilonis qm me
dacium pphetant vob ut longe faci
ant vos de tra vra ⁊ eiciant
vos et pereatis Porro gens q
ſubi cerit cervicē ſuā sub iugo
regis babilonis ⁊ ſeruierit ei dimit
tā ea in tra ſua dicit dñs ⁊ colet
ea ⁊ habitabit in ea Et ad Sedeciam
regem iuda locutus ſum ſm omia
ba hec dicas Subiicite colla ve
ſtra sub iugo regis babilonis ⁊ ſeruite
ei et ipſi⁹ ei ⁊ vivite Quare
moriemini tu ⁊ ipſe tuus gladio ⁊ fa
me ⁊ pestilentia ſicut locutus e dñs ad
gentē q̄ ſuā noluerit regi baby
lonis Nolite audire vba pphetaꝝ
dicentiū vobis Non ſeruietis regi
babilonis qm mendacium ipi loquuntur
vobis qm no miſi eos dicit dñs et
ipi pphetant in nomine meo menda
citer ut eiciam vos ⁊ pereatis tam
vos q̄ pphe qui vaticinant vob
Et ad ſacerdotes ⁊ ad ppm iſtos lo
cutus ſum dicens hec dicit dñs deus

Rolite audiẽa ꝑphaꝝ vrozꝑqu
ꝑphant vobis dicẽtes Ecce ego
dñs reuertetur de babilone nc rito
dsendacu ei ꝑphetat vob Rolite
go audiẽ vos ꝓ fuite regi baki 2
lonis ut viuatis diuad dat ciui 2
tas hec mi solitudiez Et si ꝑphe
sut et cum dmi 1 cab ocstrat dno
cpitiuu ut no veniant vasa q
derelicta fuant m domo dmi 2 m
domo regis iuda et 1 rlm 2 m
babilone hec dr dns cpitiuu
ad coliupnas 2 ad mare 2 ad bases
2 ad reliqas vasoꝝ que remanse 2
runt in citate hac que no tulit
nabuchsa or rex babilonis tu tns
ret Jechoniam filiu Joachi rege
iuda de rlm in babilone cos
optiuates iuda et rlm diuia hec
dicit dns cpitiuu deus isti adus 2
sa que derelicta sut 1 domo dmi et
mi domo regis iuda 2 1 rlm 1 ba 2
bilonẽ tnssent 2 ibi ert usq ad
diem visitacois sue dr dns 2 asci
faciã ea 2 restituã 1 loco suo ca m

Ca xxvm

Actũ est aũ 1 ano illo
in pncipio regni Sedechie
regis iuda in ano qrto in mense
sexto dixit ad me Ananias
filius azur ꝑphꝫ de gabaon in
domo dmi coram sacerdotibus et
oi pplo dices hec dr dns cpatuu
deus isti Contriui iugu regis
babilonis adhuc duo anni diez
et ego referri faciã ad locu istu
oia vasa dmi que tulit nabuchsa or
rex babilonis de loco isto 2 trans tu 2
lit ea 1 babilone et Jechoniam
filiu Joachim regẽ iuda 2 oes
trãsmigros iude qui ingressi sut
in babilone dicit dns contra ad Ioa
ste dicat dns Jeremie contra ad uniu
regis babilonis Et dixit Jeremi
as ꝑphꝫ ad ananiam ꝑphetam
in oculis sacerdotu 2 1 oculis
oiu ꝑpha qui stabat 1 domo dmi
Et ait Jeremias ananie audi
hoc facias dns Suscitet dns
ua tua que ꝑphare te ut reuerta 2
tur vasa dmi 1 domo dmi et
oes trãsmigrato de babilone
ad locũ istu Verumtn audi vm
hoc quod ego loquꝫ 1 auribꝰ
tuis et 1 auribꝰ omiu pplꝰ
qui fuert am me et am te ab 2
mitio ꝓphauert sup trãs mul 2
tas et sup regna multa de pho
et de afflictõe 2 de fame ꝑphas
dicẽs vaticinatus ẽ pace tu Jeremi
e cum sacie ꝑphe que misit
dns in veritate et tulit ana 2
niam ꝑphã cathẽna de collo Je 2
mie et confregit ea Et
ait ananias ꝑpha 1 coram
oi pplo dicẽs hec dr dns Sic
conteram iugu nabuchsa or
regis babilonis post duos a 2
nos dieru de collo omiu gen
Et abiit Jeremias ꝑpha 1 viam
suã Et fm est cum dmi ad Jere 2
miam postq confregit ananias
ꝑpha cathẽna de collo Jeremie
ꝑphe dicẽs Vade 2 dices ana 2
mie hec dr dns Cathẽnas lig 2
neas contristi 2 facies ꝓ eis ca 2
thẽnas ferreas qr hec dr dns
cpatuu deus isti Iugu ferreu
posui sup collu omiu istaꝝ gen
istaꝝ ut seruiat nabuchadnosor

regi babilonis in sup2 bestias terre dedi ei. Et dixit Jeremias ppha ad Ananiam pphetam. Audi Anania non misit te dns et tu confidere fecisti pplm istu in mendacio. Idcirco hec dr dns ecce ego emittam te a facie terre hoc anno moreris. Quia uerbum contra dnm locutus es. Et mortuus est Ananias pphata anno illo mense vij.

Cxxix

Hec sunt verba libri que misit Jeremias ppha de urbe Jerl ad reliquias seniorum transmigrationis et ad sacerdotes et ad pphas et ad oem plm que transduxerat Nabuchodonosor de urbe Jerl in babilone post egressus est Jechonias rex et dna et eunuchi et principes iuda et urbe Jerl et faber et inclusor de urbe Jerl manu elkana filius saphan et gamaliel filius helchie quos misit Sedechias rex Juda ad nabuchodonosor regem babilonis in babilone dicens hec dicit dns exercituum deus israel omni transmigrationi quam transtuli de urbe Jerl in babilone. Edificate domos et habitate et plantate ortos et comedite fructus eorum. Accipite uxores et generate filios et filias. Date filiis uestris uxores et filias uestras uiris uestris et pariant filios et filias et multiplicamini ibi et nolite esse pauci. Querite pacem ciuitatis ad quam transmigrare uos feci et orate pro ea ad dnm quia in pace illius erit pax uobis. Hec enim dr dns exercituum deus israel. Non uos seducant pphe uestri qui sunt in medio uestrum et diuinatores uestri. Neque attendatis ad somnia uestra que uos somniatis quia falso uobis pphetant in nomine meo et non misi eos dicit dns. Quia hec dicit dns. Cum ceperint impleri in babilone annis septuaginta uisitabo uos et suscitabo super uos uerbum meum bonum ut reducam uos ad locum istum. Ego enim scio cogitationes quas ego cogito super uos dicit dns cogitationes pacis et non afflictionis ut det uobis finem bonum et pacientiam. Et inuocabitis me et ibitis et adorabitis me et ego exaudiam uos et quietis me et inuenietis me cum quesieritis me in toto corde uestro et inueniar a uobis dicit dns et reducam captiuitatem uestram et congregabo uos de uniuersis gentibus et de uniuersis locis ad que expulit uos dns et reduxi uos in locum de quo transmigrare uos feci. Propterea hec dicit dns de sede dauid et de habitatore urbis huius ad fratres uestros qui non sunt egressi uobiscum in transmigrationem hec dicit dns exercituum. Ecce ego mittam in eos gladium et famem et pestem et ponam eos quasi ficus malas que comedi non possunt eo quod pessime sint. Persequar eos in gladio et in fame et in pestilentia et dabo eos in uexationem uniuersis regnis terre in maledictionem et in stuporem et in sibilum et in opprobrium cunctis gentibus ad quas ego eiecero eos eo quod non audierint uerba mea dicit dns que misi ad eos per seruos meos pphas de nocte et surgens et mittens dr dns. Uos autem audite uerbum dni omnis transmigrationis quam emisi de urbe Jerl in babilone hec dicit dns exercituum deus israel ad achab filium cholie et ad sedechiam filium maasie qui pphetant uobis in nomine meo mendaciter

Hec ego trada eos i manu nabu
regis babilon z percuciet eos in
oculis/ eoz z assuet ego eis ma
ledicto et tnsmigrationi iude q̃
i babilone dicetur dominat te dns
sicut dedicasti z sicut achab q̃
frixit rex babilon i igne eos q̃
fecerut stulticia in ysrl z me
chati sut m uxores aucoz su
ego z locutꝰ sut vm in nomine meo
mendacit quod no mandaui eis
ego sū iudex z testis dicit dns Et
ad semeiam nehelamitem dicit
hec dicit dns exercituū deus ysrl
eo q̃ misisti i nomine meo libros
ad omem ppm q̃ est hrm z ad so
phoniam filiu maasie sacerdo
tem z ad omes sacerdotes di
cens dns dedit te sacerdotem pro
iada sacerdote ut sis dux z domi
nus sup omem virum arreptici
et prophetantē ut mittas eum i nerc
mu et in catenam Et nc quare no
increpasti ieremia anathotite q̃
prophetat uobis q̃ sup ego misit
ad vos i babilone dicens longum
e edificate domos z habitate z pla
tate ortos z comedite fructus eoz
legit go sophonias sacerdos li
brum istu in auribus ieremie ppe
Et fm e verbum dni ad Jeremiam
dicens Mitte ad omes tnsmigra
tos dicens hec dicit dns deus ad
semeyam nehelamitem eo q̃
prophetauit uobis semeias z ego non
misi eum z fecit vos confidere i men
dacio Ideo hec dicit dns Ecce ego
visitabo sup semeiam nehelami
tem z sup semen eius non erit ei

vir sedens in medio pli istius nec
videbit bonum quod ego facia pplo
meo ait dns q̃ prauaricacionem locutꝰ
es aduersus dominum CXXX

Verbum quod fm e ad Jeremia
a dno dicens hec dicit dns deus
israhel dicens Scribe tibi oia ver
ba que locutus sū ad te i libro Quia
ecce dies veniunt dicit dns z conuer
tam conuersionem pli mei israhel z iuda ait dns
z conuertā eos ad terrā quā dedi patribꝰ
eoz z possidebunt eā Et hec sunt verba
que locutus e dns ad israhel z ad Juda
q̃m hec dicit dns Vocem tremoris audiuim
formido et non est pax Interrogate
et videte si gnat masculus Quare
vidi omem virum manus suas
lumbis suis q̃si parturiens z conuersi sut
omes facies eoz in pallorem Ve enim
magna dies illa nec est similis eius
tps q̃ tribulationis est iacob z ex
ipo saluabit Et erit in die illa ait
dns exercituū conteram iugum eius
de collo tuo z vincula illius dirum
pam et non dominabunt ei amplius
alieni sed seruient dno deo suo z da
uid regi suo que suscitabo eis/
Tu ergo ne timeas serue meus
iacob ait dns nec pauebis israhel
q̃ ecce ego saluabo te de terra
longinqua et semen tuum de terra
captiuitatis eoz Et reuertet iacob
z quiescet et tranquillus affluet bonis
z non est q̃ formidet q̃m tecum ego
sū ait dns ut saluem te facia
cum consummationem in cunctis gentibꝰ
in quibus dispersi te Te aut non fa
cia z consumam sed castigabo te
in iudicio ut no videaris tibi i
nocuus q̃ hec dicit dns Insanabilis

fractura tua possia plaga tua ho
e q̄ iudicast iudicium tuum ad alligā
da curacoz tua vlcꝰas no est
tibi q̄ meꝰ amatoꝰ tui oblitꝰ
tui te q̄ no quesiui plaga cm
inimici percussi te castigacōe cru
delι ꝓpt̄ multitudinē iniq̄tatis tue
dura fca fuit pcta tua quid cla
mas sup̄ contricōm tuam insanabi
lis e dolor tuus ꝓpt̄ multitudinē
iniquitatis tue et ꝓpt̄ dua pcta
tua feci tibi hec ꝓpt̄ea omes qui
comedunt te devorabunt et vniuersi
hostes tui i captiuitate ducentur
et qui vastant vastabunt et cuncta
predatoꝰ tuos dabo in ꝓda ob
duxi enim cicatricē tibi et a vulne
ribus tuis sanabo te dr̄ dns q̄
eiecta vocauerūt te syon hec e
q̄ no q̄rebat requirente hec dr̄ dns
hec ego edificā edificiū tabna
culoꝝ iacob et tectis eius miſ
bor et edificabit ciuitas sup̄ tumu
lū suū et templū iuxta ordinē suū
firmabitur et egredietur de eis laus
et vox q̄ ludentiū et multiplica
bo eos et no minuentur et glorificabo
eos et no attenuabunt et erunt
filii eius sicut a principio et cetus
eius coram me permanebit et vi
sitabo aduersus omes qui tribulant
eu et erit dux ex eo et princeps de
medio eius ꝓdibit et applicabo
eu et accedet ad me quis est iste
e q̄ applicat cor suum ut appropiet
mihi ait dns et eritis mihi in populū et
ego ero vobis in deū hec dr̄ et gētibꝰ
turbo dm furoris egredietur procella
ruens et capiet impios q̄quessiet

Ho autem nram indignacōis do
mini dom̄ sabaoth complicat ag
tantq̄ cordis sui in nouissimo
die intelligetis cap. xxxi
In tpe illo dr̄ dns omib̄ deis vni
uersis cognacōibꝰ isr̄ et ipsi
erunt mihi in populū hec dicit dns
Inuenit gratiā in deserto populus q̄
remanserat gladio vadet ad re
quiē suā isr̄ longe dns apparuit
mihi et a caritate ꝑpetua dilexi te
ideo attraxi te miserans tui
rursusq̄ edificabo te et edifi
caberis virgo isr̄ adhuc or
naberis tympanis tuis et egredie
ris in choro ludentium adhuc
plantabis vineas et montibus
samarie plantabunt plantatores
et donec tempus sit nouum
abunt qr̄ erit dies et clamabunt
custodes in monte samarie surgite
ascendamus in syon ad dm deum nrm qr̄
hec dicit dns exultate et letami
nacob et hinnite in capite gen
tium predicate canite et dicite
saluum fac dne ꝑplm tuum reliquias
isr̄ ecce ego adducam eos de
terra aquilonis et congregabo
eos ab extremis terre in quibus
erunt cecus et claudus et pregnās
et parturiens simul cetus
magnus reuertentium hucꝫ in fle
tu venient et in miserationibus reducam
eos et adducam eos ꝑ torrentes
aquarum in via recta et non impedie
mini in ea qr̄ factus sum in israhel pr̄
et effraym primogenitus meus
est audite verbum dm gentes et

anuciate i mſcis q̃ pau
ſue i dicite ſm dñi ſſeglite ſpe
congregabit eã i custodiet
ſicut pastor gregẽ ſuũ ſedẽ
mꝰ et dñs Jacob i liberauit
eu de manu ꝓtentoꝝ eius
ueniẽt i laudabũt in monte
ſyon i affluent ad bona dñi
sup frumẽto i vinũ i oleũ et
fetu pecoꝝ i armentoꝝ eoꝝ
aia eoꝝ ſqi ortus irriguus i
ultra no esuriẽt hinc letabi
tur ugo in choro iuuenes i senes
simul i conuertã luctũ eoꝝ in gau
diũ et consolabor eos i letifi
cabo a doloꝛ suo i inebriabo ani
ma ſacerdotũ pinguedine i pꝰ
mea bonis meis adimplebit dr
dñs hec dr dñs uocem in planctus
audita e lamentationis fletus
i luctus rachel ploratus fili
os suos i nolentes cõsolari sꝛ
eos quia no sunt hec dicit dñs
Prohibe uocem tuã a ploratu et
oculi tui a lacrimis qꝛ e merces
operi tuo ait dñs et reuertetur de
terra inimici et e spes nouissi
tuis ait dñs et reuertet filii tui
ad terminos suos audiens
effraym contristãte castigasti
me et eruditus sũ qꝛ iuuencu
lus indomitus i conuerte me i co
uertar qꝛ tu dñs deus meus post
qꝝ enim conuertisti me egi pnãz et
postq̃ ostendisti mi percussi femur
meum confusus sũ i erubui qm
sustinui obprobriũ adolescentie
mee filiꝰ honorabilis mi effraym
si puer delicatus qꝛ ego q̃ loquẽs
sũ de eo adhuc recordabor eius
ideo conturbata sũt uisceꝛa mea

sup eu miserans miserebor ei ait
dñs Ponam tibi speculã poc tibi
amaritudines dirige cor tuũ i uiã
directam in qua ambulasti reuer
tere uirgo israel reuertere ad ciuitates tuas
istas usq quo delicijs dissolueris
filia uaga Quia creauit dñs nouũ
sup terrã femina circudabit uirũ fo
rte dñs spiritum deus israel Hec dicit
dñs adhuc sermo istud in terra iuda i in ur
bibus eius cum conuertero captiuitatẽ
eoꝝ benedicat tibi dñs pulchri
tudo iustitie mons sanctus et habitabit i in
iudea et omnes ciuitates eius simul
agricole et migrantes greges qꝛ
inebriaui animã lassã i omnẽ animã esu
rientem satiaui Super hoc euigilaui i uidi i somnus meus
dulcis mihi fuit Ecce dies uenient dr
dñs et seminabo domum israel i domum
iuda semine hominum et semine iumen
torum Et sicut uigilaui super eos ut
euellam i demoliar i dissipare i
dispergam i affligam sic uigilabo su
per eos ut edificem i plantem ait dñs In
diebus illis non dicent ultra patres
nostri comederunt uuã acerbã et
dentes filiorum obstupescent sed unusquisq
in iniquitate sua morietur omnis ho
mo qui comederit uuã acerbã obstupescent
dentes eius Ecce dies uenient dicit
dñs et feriam domui israel i domui
iuda fedus nouum non secundum pactum
quod pepigi cum patribus eorum in die
qua apprehendi manum eoꝝ ut edu
cerem eos de terra egypti pactum meum
irritum fecerunt et ego dominatus sum
eorum dicit dñs i hoc erit pactum quod
feriam cum domo israel post dies illos
dicit dñs Dabo legem meam in uisce
ribus eoꝝ i in corde eoꝝ scribam eã

et cō cib̄ dñs z ipi exiuit m ipp
no dorbut vltm vr ppm suū
et virtutem suū dicēs cognosce
dñm dnm ei cognoscet me a mi
no usq; ad maxm ait dns quia
piciabor iniq̄tatibus eor z pec
cato no cō meor a pli⁹ hec dr dns
z ui dat sole in luce diei/ ordine
luc z stellaz/ z luce noctis q̄ turbat
mare z sonat fluctus eius dns ex
ercituū nō illi di defecerit legis
iste coram me dr dns luc z seme ist
deficiet ut no sit gens coram me
cunctis diebus hec dr dns Si men
suradi potuerit celi sursū z inuestiga
ri fundamenta terre deorsū z ego abi
ciam omne semen israel ppr omnia
que fecerit dr dns dixit dns ecce dies ve
niunt dr dns et edificabit ciuitas
dno a turre ananehel usq; ad portā
anguli et egredit ultra normam
mensurē in collē gareb et circuibit goatha zoem
vallem cadauerū z cineris z om
nē agrū usq; ad torrē
rentē cedron z usq; ad angulū portē
equoz orientalis Nequā dñi non
euellet z ultra in perpetuū

Cxxxiij

Verbū quod factū ē ad Jeremiam
a dno z anno decimo Sedechie
regis iuda z pe e anno xviii^o na
buchadoper z tunc exercitus regis ba
bilonis obsidebat hrlm z Jeremias
propheta erat clausus z atrio carceris
qui erat in domo regis iuda Clau
serat eū sedechias rex iuda di
cēs Quare vaticinaris tu dicēs h
dicit dns ecce ego dabo ciuitatē
istā z manu regis babilonis z capi
et ea z sedechias rex iuda no ef
fugiet de manu chaldeoz sed tradet

z manu regis babilonis z loquet os
eius ad os eius z oculi eius oculos
eius videbunt z babilone duc
et ibi erit donec visitē eū
ait dns Si at pugnaueritis adu
sus chaldeos nichil prosperū habe
bitis Dixit Jeremias factū est verbū
ad me dicēs Ecce hanamehel filius
sallum patruelis tui veniet ad te
dicēs eme tibi agrum meū q̄ est in
anathot tibi ei competit ei posside
tate ut emas eū Et venit ad me
hanamehel filius patrui mei secun
dum dm ad vestibulū carceris et
ait ad me Posside agrū meū q̄ e
i anathot in tra beniamin quia
tibi competit hereditas z tu posside
eū ut possideas Intellexi ergo
dm dm esset et emi agrum ab ana
mehel filio patrui mei q̄ e i ana
thot z appendi ei argentū septē
decim statēs et pondus argenteos z scripsi
libros et signaui z adhibui tes
tes et appendi argentū in statera
et accepi libros possessionis signatū
stipulatos z rata z signa scripti
cum et dedi libros possessionis baruch
filio neri filii maasie z oculis ana
mehel patruelis mei z oculis tes
tium qui scripti erant in libros empti
onis z oculis omnis iudeoz qui sedebat
in atrio carceris z precepi baruch
coram eis dicens hec dr dns exercituū
deus istī Sume libros istos libros
empcionis hunc signatū z librum hunc
q̄ apertus e z pone illos in vase fic
tili ut permaneāt possint dies multos
hec enim dr dns exercituū deus israel adhuc
hunc possidebunt domos z agros et vi
neas in tra ista Et adoraui dnm post
quā tradidi librum possessionis baruch

filio nctri dicet dns ... tre tu fecisti adhuc tra ... tua magna ⁊ in brachio tuo extento no cit tibi difficile de vm q̄ faciam ... miam ⁊ milibus et reddis mihi ut patrē in sinu filioꝝ eoꝝ pq cōfortissime magne potes dns exercituum nome tibi ✠ magnus consilio ⁊ incōprehensibilis cogitatu tuis oculi aperti sut sup oēs vias filioꝝ adam ut reddas vnicuiq; scdm vias suas ⁊ scm fructu adinuentoꝝ suoꝝ q̄ posuisti signa et portenta in tra egypti usq; ad diē hanc et in isrl ⁊ in hoibus ⁊ fecisti tibi nōm sicut e dies hec et eduxisti plm tuum isrl de tra egypti in signis et in portentis ⁊ in manu robusta et in brachio extento ⁊ in timore magno ⁊ dedisti eis tram hanc qua iurasti patribus eoꝝ ut dares eis tram fluentē lacte ⁊ melle ⁊ ingressi fuer ⁊ possederūt eā ⁊ non obedierūt voci tue ⁊ in lege tua non ambulauerūt ✠ omia que mandasti eis ut facerēt non fecerūt ⁊ euenerūt eis oīa mala hec ✠ ecce machinationes ex structe sūt aduersus ciuitatē ut capiat ⁊ urbs data e in manus chaldeoꝝ qui pliat aduersus eā ⁊ facie gladij ⁊ fame ⁊ pestilentie et q̄ locutus es adhuc ut tu ipe cernis ⁊ tu dicis mihi dne deus ✠ eme agrū argento ⁊ adhibe testes cū urbs data sit in manus chaldeoꝝ ✠ et factum e vbum dñi ad me dicens ecce ego dns deus omnis caro numquid mihi difficile erit omne vbum q̄ ✠ ideo hec dicit dns ecce ego trado ciuitatem istā in manus chaldeoꝝ et in manus regis babilonis ⁊ capiet eā ✠ et succendet chaldeus

Dei planctus aduersus urbē hierl ⁊ succendet eā igni ⁊ comburet eā ⁊ domos in quaꝝ domatibus sacrificabat baal ⁊ libabat dīs alienis libamina ad irritandū me ✠ erat enī filii isrl et filii iuda iugiter facientes malū in oculis meis ab adolescentia sua filii isrl qui usq; hūc exacerbat me ait dns in operibus manuū suaꝝ dicit dns ✠ ira mea et indignatio mea facta e in locis istis ⁊ in hominē et in iumenta ⁊ in lignum agri ⁊ in fructū terre ⁊ exarsit ⁊ non extinguet ✠ hec dicit dns deus isrl ad ciuitatē hanc de q̄ vos dicitis q̄ tradat in manū regis babilonis in gladio et in fame ⁊ in pestilentia ecce ego congregabo eos de vniuersis terris ad quas eiecit eos in furore meo ⁊ in ira mea et in indignatione mea grandi ⁊ reducam eos ad locum istum ⁊ habitare eos faciam confidenter ait dns ✠ et ego eis in deum ✠ dabo eis cor vnum ⁊ uiam vnam ut timeant me cunctis diebus

00045160

et bñ sit eis & filijs eor post eos
et terra eis pactu sempiternu et-
ho desma eis bñfacĕ & timorem
meu dabo eis & corde corp ut no
recedat a me & letabor sup eis cu
bñ eis facĕo & plantabo eos & tem
plo istu & veritate in toto corde meo et
& to aia mea quia hec dr dns Si
cut adduxi sup ppm istu oc ma
lu hoc grande sic adducã sup
eos omẽ bonu quod ego loquar
ad eos & possidebit agri & terra
ista de qua vos dicitis q desta
sit eo q no remanscit ho & iumẽ
tu & data sit in manu chaldeop
& agri pecunia emẽtur & scribẽtur
in libris et ssignẽt & testis
adhibebit in tra benyamin & in cir
cuitu yrlm & ciuitatibus iuda et
& ciuitatibꝫ montanis & ciuitatibꝫ
campestribus & ciuitatibꝫ que ad
austrũ sunt q̃ captiuũ faciã eos dr dns

Cfm eam dm ad Cxxxiij
ẽmia secdo cu adhuc clausꝰ
esset & atrio carcris dicẽs hec dr
dns q facturus sum & formaturus
illud et paturus nomẽ eius Cla
ma ad me et ego audiã te & annũ
ciabo tibi grandia & fortia que
nescis & tua hec dicit dns de ipso
ad domos vrbis huius & ad domos
regis iuda que destructe sunt & ad mu
nitiones & ad gladiũ Veniẽtium ut
dimicent cu chaldeis & ut plẽant
eas cadaueribus hoim quos percus
si furore meo et indignatõe mea
absconda facie mea a ciuitate
hac propter omẽm malitiã eoꝝ hic
re ego obducã cicatrice & sanitate
et curabo eos & revelabo eis abũ

maõe pacis & veritatis & cau
sa redigone iuda & domꝰ isra
one prima & disperdã eos sicut
a principio & mittã illos ab o
ministratõe mea & q peccauerũt mi
& prevaricati sunt in me ego mundabo
eos ab oi iniquitate eoꝝ in qua peccauerũt mi
& prevaricati sunt in me & ero miserabilis
eis in quibus delictis mis & prae
uerũt me et erit mi in nomẽ gaudii
dus & in laudẽ & in exultatiõem cũc
tis gentibus & re que audierũt
oia bona que ego facturus sum
eis et pauebũt & turbabuntur
in omnibus bonis & in oi pace quã
ego facio eis hec dr dns & adhuc
audiẽt in loco isto que vos di
citis de desto eo q no sit ho ne
iumẽtu & in ciuitatibus iuda et
foris yrlm que desolate sũt ab
q̃ ho & ab q̃ mulier & ab q̃
pecore vox gaudii & vox letitie
vox sponsi et vox sponse vox di
centiũ Confitemini dno exercituũ
qm bonus dns qm in eternũ misericor
dia eius et portantiũ vota in domum
dni & adducta ẽt in captiuitate ter
re sicut a principio dr dns hec dr dns
exercituũ & adhuc erit in loco isto
desto ab q̃ ho & ab q̃ iumẽto
et in cunctis ciuitatibus eius pascua
cubilia pastoꝝ & accubabunt greges
et in ciuitatibꝫ montanis & in ciui
tatibꝫ campestribus & in ciuitatibꝫ que ad
austrũ sunt & in terra benyamin et
in circuitu yrlm et in ciuitatibꝫ
iuda adhuc trãsibũt greges ad
manus numerantis ait dns Ecce di
es venient dicit dns & suscitabo
verbum bonum quod locutus sum ad do
mum isrl & ad domum iuda In diebꝫ

illo et mitte illo germane ejus
David germe iusticie et faciet iu
dicium et iustiam in terra In diebꝫ illis
saluabitur iuda et israel habitabit co
fidenter et hoc est nomen quod vocabunt eum
Dns iustus noster Quia hec dicit Dns
Non interibit de David vir sedens
at sup thronum domꝰ israel et de sa
cerdotibus et de leuitis non interibit
vir a facie mea qui offerat holocaustoma
tomata et accendat sacrificium et
cedat victimis cunctis diebꝰ Et
factum est verbum Dni ad Jeremiam dicens Hec
dicit Dns Si irritum fieri potest pactum
meum cum die et pactum meum cum nocte
ut non sit dies et nox tempore suo et
pactum meum irritum esse poterit
cum David seruo meo ut non sit ei filius
qui regnet in throno eius et
leuitis et sacerdotibus ministris meis
Sicuti nequit exercitus celi metiri et metiri arena maris sic
multiplicabo semen David serui mei
et leuitas ministros meos Et sermo
verbum Dni ad Jeremiam dicens Nunquid
non vidisti quid populus hic locutus
sit dicens Duas cognationes quas
elegerat Dns abiecit et irritum fecit populum meum
desperarunt eo quod non sit ultra gens
coram eis Hec dicit Dns Si pactum meum
non die et nocte et leges celi et terre
non posui ergo et semen iacob et
David serui mei reprobabo ut non assu
mam de semine eius principes semini
abraham isaac et iacob reducam
enim conuersionem eorum et miserebor eis

Verbum quod factum est ad Jeremiam a Dno cum nabuchodo
nosor rex babilonis et omnis exercitus eius

omnes regna terre que erant
sub manu eius et omnes populi
debellabant contra urbem et contra omnes
urbes eius dicens Hec dicit Dns Deus
israel Vade et loquere ad sedeciam
regem iuda et dices ad eum Hec dicit
Dns Ecce ego tradam ciuitatem hanc
in manu regis babilonis et succendet
eam igni et tu non effugies de manu
eius sed comprehensione capieris et in
manus eius traderis et oculi tui oculos
illius videbunt et os eius tuum loquetur et babilonem introibis
Attamen audi verbum Dni Sedechia
rex iuda Hec dicit Dns ad te Non
morieris in gladio sed in pace mori
eris et sicut combustiones patrum tuorum
regum priorum qui fuerunt ante te sic combu
rent te et ve Dne plangent te quia
verbum ego locutus sum dicit Dns Et
locutus est Jeremias propheta ad sede
chiam regem iuda omnia verba hec in
urbem et exercitus regis babilonis
pugnabat contra urbem et contra omnes ciuitates
iude que relicte erant ceperat lachis et
contra azeca Hec enim supererant de ci
uitatibus iuda urbes munite Verbum
quod factum est ad Jeremiam a Dno postquam
percussit rex Sedechias fedus cum
omni populo urbem pactum ut dimitteret
unusquisque seruum suum et ancillam suam He
breum et hebream liberos et nequaquam
dominarentur eis ultra iudeo et fratre suo
Audierunt ergo omnes principes et omnis
populus pactum qui ingressus erat ut dimitteret
unusquisque seruum suum et ancillam liberos et ultra non do
minarentur eis Audierunt ergo et dimise
runt et contulit eos unusquisque de
manibus et retraxerunt seruos et ancillas

suos quos dimisserat liberos & sub
iugauerat i famulos & famulas &
fem & vnu dm ad decima ad dnm di
cens hec dicit dns deus isrl Ego
pcussi fedus ac patribus vrīs i die
qua duxi eos de tra egipti de
domo seruitutis dicens cū completi
fuerit vij ānis dimittat vnusquisq
fratrem suū hebreū q venditus est
ci et seruiet tibi vj ānis & dimitte
eu a te liberū & no audierūt pres
vri mei nec inclinauerūt aurē suā
et cōuersi estis vos hodie & fecistis
quod rectum ē in oculis meis ut p
dicatis libertatē vnusquisq ad
proximū suū et inistis pactū i cons
pectu meo in domo in qua inuoca
tū ē nomē meū sup eā & reuersi
estis et cōtaminastis nomē meū
et reduxistis vnusquisq seruum
suū & vnusquisq ancillā suā quē
dimiserat ut essent liberi & sue po
testatis & subiugastis eos ut sint
vobis famuli et ancille ꝓpterea hec dr
dns vos non audistis me ut pdica
retis libertatē vnusquisq fratri
suo et vnusquisq proximo suo ecce
ego pdico vobis libertatē dicit
dns ad gladiū & pestē & ad famē
& dabo vos i cōmotionē cunctis regn
bus terre & dabo viros qui preterie
rint fedus meū & non obseruauerint ver
ba federis mei quibus assensi sunt
in conspectu meo vitulū quē con
cidere in duas ptes & trānierint me
diis partes eius et principes iuda
et principes urbis eunuchi & sacer
dotes & oēs pplī terre qui trānierūt
inter diuisiones vituli & dabo
eos in manu inimicorū suorū et

i manu querentium animas eorū et mor
tuum eorū erit in escas volucribus
celi et bestijs terre et dedi pharaon
regē iuda et principes eius in manu
inimicorum eorū et in manu querentium
animas eorū et in manu exercitus regis babilonis qui recessit
a vobis Ecce ego precipio dicit dns
et reducā eos i ciuitatē istā et
pugnabunt aduersū eā & capient
eā & succendent eā igni & ciuitates
iuda dabo in solitudinē eo q non sit

Verbū quod factū est a dō ad
ieremiā in diebus
achim filij iosie regis iuda dicens
Vade ad domū rechabitaꝝ et
loquere eis et introduces eos i do
mū dni i vnā exedrā thesaurorū
& dabis eis bibere vinū Et assu
psi iechonia filiū ioachim filij abia
me & fratres eius & omnes filios eius
et vniuersā domū rechabitarū
et introduxi eos in domū dni ad
gazophilacium filiorū anan filij
igdolie hois dei qui erat iuxta
gazophilacium principis super the
saurū maasie filij sellum q erat
custos vestibuli et posui coram
filijs domus rechabitaꝝ ciphos
plenos vini et scutras & dixi ad
eos Bibite vinū Qui respondit
runt Non bibemus vinū quia ionadab filius
rechab pr noster precepit nobis dicens
Non bibetis vinū vos & filij ve
strī usq in sempiternū & domū non
edificabitis & semētē non seretis
& vineas non plantabitis nec ha
bebitis domos sed in tabernaculis
habitabitis cunctis diebus vris
ut viuatis diebus multis super

hñc terre m̃ qñ vob pegrinatiõ
obediũt ſ vñ Jonadab filij re
chab pr̃ nr̃ i oib⁹ q̃ pcepit
nob⁹ ita ut no bibam⁹ vinu oñ
tis diebus nr̃is nob⁹ nr̃isq; me
lij z filijs nr̃is z no edificem⁹
domos ad habitandũ z vineã z agꝛo
z semẽte no habeam⁹ sed habitau
mꝰ in tabnaculis z obediẽtes fui
mus uñro oia q̃ pcepit nob⁹ Jona
dab pr̃ nr̃ Factu at ascendisset nabu
chadosor rex babilonis ad tꝛam
nr̃m dixim⁹ Veite ingrediam⁹
urbẽ a facie exĉitus chaldeoꝝ
et a facie exĉitus syrie z masmꝰ
in urbe Et fm̃ e vbũ dñi ad Je
mia dicẽs hec dr̃ dñs exĉituũ deꝰ
isrl Vade z dic viris iuda z habi
toribus urbis Nũquid no recipi
etis disciplinã ut obediatis ver
bis dñi dicit dñs Pꝛecepta ionadab
filij rechab q̃s pcepit filijs suis ut no bibẽt
vinu z no bibert usq; ad diem hanc
quia obedierũt pcepto pris sui Ego
at locutus sũ ad vos de mane cõ
surgẽs z loquẽs z no obedistis
mihi misi ad vos oẽs seruos
meos pphas cõsurgẽs diluculo
mittẽsq; z dicẽs Convertimini vñꝰ
quisq; a via sua pessima z bona
facite studia vestra z nolite sequi
deos alienos neq; colatis eos et
habitabitis in tra quã dedi vobis
z patribus vris et no inclinastis
aurẽ vestrã neq; audistis me
Firmauerũt g̃o filij Jonadab fi
lij rechab pceptũ patris sui q̃d pce
pit ipe ipsis at iste no obedit
mihi Idcirco hec dr̃ dñs exĉituũ
deus isrl Ecce ego inducã sup
ꝛa iuda z sup omes habitatores hierl
vniã afflictionẽ q̃m locutus sum
aduersꝰ eos eo q̃ locutus sim ad
eos z no audierũt vocaui illos
z no tenderũt mihi Domui at rha
bitatiõis dixit Jeremias hec dicit
dñs exĉituũ deus isrl eo q̃ o
bedistis pcepto Jonadab pris
tui z custodistis oia mandata ei
z fecistis vniuersa q̃ pcepit vobis
hec dicit dñs exĉituũ deus isrl
Non deficiet vir de stirpe Jona
dab filij rechab stans in conspe
ctu meo cunctis diebus

Cxxxvij

Factũ est in anno quarto Joa
chim filij Josie regis Iuda
factus est sermo hic ad Jeremiã a
dño dicẽs Tolle volumẽ libri
et scribes in eo oia verba q̃s locutꝰ
sum tibi aduersus isrl z iudã z aduersus
omes gentes a die qua locutus
sum ad te ex diebus Josie usq;
ad diem hanc Si forte audiẽte do
mo iuda omnia mala q̃s ego
cogito facere eis reuertatur vñꝰq;
a via sua pessima et propicius ero mi
quitati et peccato eorũ Vocauit g̃o
Jeremias Baruch neriã z scripsit
Baruch ex ore Jeremie oẽs sermones
dñi quos locutus e ad eũ in volu
mine libri Et pcepit Jeremias Ba
ruch dicẽs Ego clausus sum non
valeo ingredi domũ dñi Ingredere
ergo tu z lege de volumine q̃m
scripsisti ex ore meo verba dñi au
diente pꝰ in domo dñi in die ieiu
nii Insuper z audiente vniuerso iuda
qui venerũt de ciuitatibus suis
legẽs eis si forte cadat oro corp

consspau dm exultauit animus ei
ꝙ audiā sua potestia ꝙm magn
furor et indignatio qua locutus
est dns aduersus ppl̃m hunc Et stet
Baruch unu ex illa quę perpat ei
Jeremias ꝓphā legens eo uoluit
ꝑmos dmi in domo dñi ipsem e
at i anno quito Joachim filii Josie
regis iuda i mense nono ꝓdicau
erut ieiunium in conspectu dm oi pō
i urlm et omi ui de ciuitatibꝫ iuda i urbm legit
ꝙ Baruch eo uoluit ꝑmos Jeremie
in domo dm in gazophilacio ga
marie filii saphan scribe i ve
stibulo superiori i introitu porte
nouę domus dm audiente
ppło Cuꝫ audisset michęas fi
lius gamarie filii saphan oēs
ꝑmones dm eo libro descendit
in domu regis ad gazophilacium
scribe Et ecce ibi omes ꝓncipes
sedebat Elisama scriba et dala
ias filii Semeie et Elnathan filii
achobor et gamarias filii saphā
et Sedechias filii ananie et omes
ꝓncipes Et indicauerunt eis mi
chęas oia uba quę audiuit legē
te Baruch eo uoluit et auribꝰ
ppli audientis et ingressi omes ꝓncipes
ad Baruch Judi filiu nathanie
filii semeie filii chusi dicentes
Volumen eo quo legisti audiente
ppło sume in manu tua et ueni
hit g Baruch volumen i manu sua
et uenit ad eos Et dixerunt ad eu
Sede et legę hęc in auribꝰ nris
Et legit Baruch i auribus eorꝝ
Igitur ut audisset oia uba hęc ob
stupuerunt uniuersi quisq ad proxi
mum et dixerunt ad Baruch Nuciare

debemus regi ꝑmones istos
Et interrogauerunt eu dicentes Indica
nobis quomodo scripsisti omes ꝑmones istos ex
ore eius Dixit ad eos Baruch
Ipse ad me loquebat qui legens ad me
omes ꝑmones istos et ego scribebam in
uolumine atramento Et dixerunt oēs
ꝓncipes ad Baruch Vade et abscon
de te tu et Jeremias et nemo sciat ubi
sitis Et ingressi sunt ad regem in a
trium porro uolumen comedebant
erut in gazophilacio Elisame
scribe et nuntiauerunt audiente
regę oibꝰ ꝓncipibꝰ omes ꝑmones il
lius regis Judi ut sumeret uolumen
unu tollens illud de gazophilacio
Elisame scribe legit audiente re
ge et uniuersis ꝓncipibus qui sta
bat circa regem Rex at sedebat i
domo hiemali i mense nono et po
sita erat arula coram ea plena pru
nis ardentibus Cuꝫ legisset Judi tres pagi
las uel quatuor scidit i scalpel
lo scribe et ꝓiciebat in igne qui erat
super arula donec consumeretur oe
volumen igni q erat i arula et no
timuerunt neq sciderunt uestimenta sua
rex et omes serui eius qui audierunt uni
uersos ꝑmones istos Verumtamen elna
tham et dalaias et gamarias co
tradixerunt regi ne cremaret libꝝ
et nō audiuit eos Et ꝓcepit rex
Jerameel filio amalechi et saraye
filio ezriel et selemie filio abdiel
ut comprehenderent Baruch scribam
et Jeremiam ꝓphām et abscondit eos
Dns Et sermo dni factus est ad Jeremiam
ꝓphetā postq combussit rex vo
lumen et sermones quos scripserat
Baruch eo Jeremie dicens iterum

tollē volucrē a me ⁊ scribe ei oīa
ꝑba ꝓpter qm ita ⁊ locutꝰ ē ꝑ
quod adduxit Joachim rex Juda ⁊
ad Joachim regē Juda dicēs hec dr
Deus tu adduxisti volucrē ⁊ studi
sti ei dicēs scripsisti mihi amicias
sestim ⁊ dicit rex babilonis ⁊ vasta
bit terrā hanc ⁊ cessare faciet ex illa
hominē ⁊ iumentū ꝓpter hec dr Deus
deus contra Joachim regē Juda Non
erit ex eo qui sedeat sup solium Dauid
et cadauer eius ꝓiicietur ad estu
ꝑ die ⁊ ad gelu ꝑ nocte ⁊ visitabo
contra eū ⁊ contra semen ei ⁊ contra
seruos eius iniquitates eorū ⁊ ad
ducā sup eos ⁊ sup habitatores Jrlm
et sup viros Juda de malis quod
locutus sū ad eos ⁊ no audierūt
Jeremias at tulit volumē ⁊ dedit
illud baruch filio neriē scribē q
scripsit in eo ex ore Jeremie oēs ꝑmos
libros quos combusserat igni rex Joachim
et insup additi sūt sermones multo plures q̄ ante fuerant

Cxxxvij

Et regnauit rex Sedechias filius
Josie ꝓ Jechonia filio Joa
chim quē constituit rex nabu
chodonosor rex babilonis in terra Juda
et non obediuit ipe ⁊ filii ei ⁊ ꝑplus
terre vis dm quē locutus ē ꝑ manū
Jeremie ꝑphe Et misit rex Sedechi
as michal filius selemie ⁊ sophoni
am filium maasie sacerdotē ad Je
miam ꝑphā dicēs Ora ꝓ nob dm
deū nrm Jeremias ad libere ambula
bat in medio ꝑpli nondū enī missus
erat in custodia carceris Igit exercitus
pharaonis egressus ē de egipto
et audientes chaldei qui obsidebāt
Jrlm huiusmodi nuncium recesse
runt ab Jrlm Et fm ē vbm dm ad

Jeremiā dicēs hec dr Deus dr
isrl sic dicetis regi iuda q̄ misit
vos ad me ut rogetis me hec ecce
tuus pharaonis q̄ egressus ē vobis ⁊
auxilium reuertet in terrā suā ⁊ egyptus
⁊ redient chaldei ⁊ bellabūt ꝓ ciuitate
hac ⁊ capient eā ⁊ incendet eā igni
hec dr Dns Nolite decipere animas ⁊ nolite
dicere abscedent abscedent abibunt ⁊ recedent
a nobis chaldei quia no abibunt
Sed et si percusseritis omē exercitū
chaldeoꝝ qui pugnat ad uos ⁊
derelicti fuerint ex eis aliq̄ vulnerati
singuli de tentorio suo resurgent
et incendet ciuitatē hanc igni Ergo
cū recessisset exercitus chaldeoꝝ ab
Jrlm ꝓpter exercitū pharaonis egressus
Jeremias de Jrlm ut iret in terrā ben
iamin et diuidet ibi possessionē
in medio ciuium Cū aut ꝑcussis ad
porta beniamin cui nomē erat ibi custos por
te ꝑcussit nomine yrias filius selē
mie filii ananie et apprehendit Je
miam ꝑphām dicēs ad chaldeos
perfugis Et respondit Jeremias falsum
est non perfugio ad chaldeos ⁊ no au
diuit eū sed comprehendit yrias Je
miam ⁊ adduxit eū ad principes Qui
obiecerūt irati principes contra Jeremiā
cesserūt eū misertus in carcerē q̄ erat
in domo Jonathan scribe Ipse enī
ꝑpositus erat sup carcerem Intrauit in
carcerē Jeremias in domū lacci et
in cryptā structā ⁊ sedit ibi Jeremias
diebus multis Mittens autē rex
Sedechias tulit eū ⁊ interrogauit
in domo sua absconditē ⁊ dixit
Numquid ne est sermo a dno Et dixit
Jeremias Est Et ait In manu regis
babilonis tradēris Et dixit Jere
mias ad regē Sedechiā Quid peccaui

00045160

Jesus

tibi ꝛ seruus tuus ꝛ ꝓplo tuo qꝝ mi
sisti me ꝛ domu carcris vbi sut
ꝓphe vri qui ꝓphetabat vob ꝛ di-
cebat non veniet rex babilonis
sup vos ꝛ sup tra hanc nunc ergo
audi obsecro dne mi rex ꝙ valeat
deprecio mea in cospectu tuo ꝛ ne
me remittas in domu Jonathe
scribe ne moiar ibi ꝓcepit ge
rex Sedechias ut traderet Jemi
am ꝛ vestibulu carcris ꝛ ut daret
ei torta panis cottidie ꝙ cpto
pulmento don cosumentur de
panib de ciuitate Et mansit
Jeremias ꝛ vestibulo carcris (xxxviij

HAudiuit at Saphatias filius
Mathan ꝛ gedelias filius phas-
sur ꝛ michal filius selemie ꝛ phas-
sur filius melchie ea quæ Jere-
mias loqbat ad omem ꝓplm dicens
hec dicit dns Qui manet
in ciuitate hac moietur gladio et
fame ꝛ peste qui at ꝙfugerit
ad chaldeos viuet ꝛ erit ei aia ei
ꝙ spes et viuet hec dicit dns tra
dendo tradet ciuitas hec ꝛ manu
exercitus regis babilonis ꝛ capiet
eam Et dixerut ꝓncipes regi lo-
gamus ut occidat ꝙso iste de in
dustria ei dissoluit manꝰ virorꝝ
bellatoꝝ qui remanserut ꝛ ciuitate
hac et manus vniuersi ꝓpli loquens
ad eos huiꝰ vba hec Si quide ꝙso
iste non quiet pax ꝓpli istius ma
li Et dixit rex Sedechias ecce
ipe in manibus vris ꝛ nichil
est vobis rege quicqꝫ negare
Tulerut igr Jemiam ꝛ ꝓiecerut eu
in lacu Melchie filii amelech qui
erat in vestibulo carcris ꝛ submi-
serut funib ꝛ lacui quo
no erat aq sed lutu ⁊ Descendit Ie
mias in lutu Audiuit at
abdelemech ethiops vir eunuchꝰ
qui erat in domo regis qꝝ miserant
Jeremiam in lacu Porro rex sedebat
ꝓ porta benyamin et egressus e
abdelemech de domo regis ꝛ locu
tus e ad regem dicens dne mi rex
ꝙ malefecerut viri isti oia quæ
ꝓpetrarut contra Jeremiam ꝓphetam
mittetes eu in lacu ut moiatur
ibi fame Nec enim est ei panis vltra
in ciuitate ꝓcepit itaqꝫ rex ab
delemech ethiopi dicens Tolle te
cu hinc xxx viros ꝛ leua Jeremiam
ꝓphetam de lacu antꝙ moriatur
Assumptis igr abdelemech viris
mecum ingressus e domu regis ꝙ
erat sub aclario ꝛ tulit inde vete
res pannos ꝛ attrita vestimenta
que coputruerat ꝛ submisit ea
ad Jeremiam in lacu ꝓ funiculos Dixit
qꝫ abdelemech ethiops ad Jeremiam
pone vetes panos et hec scissa
et putrida sub cubitis manib
tuis ꝙ et sic fecit Jeremias Extra
xerutq Jeremiam
funibus ꝛ eduxerut eu de lacu
mansit at Jeremias ꝛ vestibulo
carcris Et misit rex Sedechias
et tulit ad se Jeremiam ꝓphetam ad
ostiu tertiu quod erat ꝛ domo dni
Et dixit rex ad Jeremiam Interrogo
ego te sermone ne abscondas a
me aliquid Dixit at Jeremias ad
Sedechia Si annuntiauero tibi nu
quid no mortifices me Et si tibi
consiliu dedero nolo me audies

Juraut gō rex Sedechie Jeremie
clam dicens. Quat dns ds tuus
uiuit qui te seruat istam ciuitatem
si tradideris te principibus babilonis
uiuet anima tua et ciuitas hec non
succendet igni et saluus eris tu et
domus tua. Et dixit Jeremias ad Sedechiam
hec dicit dns ds exercituum ds israhel Si
egressus egressus fueris ad principes regis
babilonis uiuet anima tua et ciuitas
hec non succendet igni et saluus
eris tu et domus tua. Si autem tu non egressus fueris ad principes regis ba
bilonis tradetur ciuitas hec in manus
chaldeorum et succendent eam igni et
tu non effugies de manu eorum. Dixit
rex Sedechias ad Jeremiam Solliciti
sum propter iudeos qui transfugere
ad chaldeos ne forte tradar in ma
nus eorum et illudant mihi. Respondit autem Je
rmias Non tradent. Audi quesso
quod loquor tibi et bene tibi sit et uiuet anima tua. Quod
si nolueris egredi iste sermo quem
ostendit mihi dns factum est mulieres
que remanserint in domo regis iu
da educentur ad principes regis ba
bilonis et ipse dicent Seduxerunt
te et preualuerunt aduersum te uiri pa
cifici tui dereliquerunt in fimo pedes tuos et recesserunt a te
Et omnes uxores tue et filii tui ducen
tur ad chaldeos et non effugies
manus eorum sed in manu regis babi
lonis traderis et ciuitatem hanc succen
det igni. Dixit quoque Sedechias ad
Jeremiam Nullus sciat uerba hec et non
morieris. Si audierint principes
quod locutus sim tecum et uenerint ad te
et dixerint tibi Indica nobis quid
locutus sis ad regem ne celes nos
et non te interficiemus et quid locutus
est rex tecum. Dices ad eos Postulauit
ego preces meas coram rege ne me
reduci iuberet in domum Jonathe
et ibi mori. Uenerunt ergo omnes principes
ad Jeremiam et interrogauerunt eum
Et locutus est eis iuxta omnia uer
ba que precepat ei rex. Et cessauerunt
ab eo. Nichil enim fuerat auditum
de hac re. Stetit ergo Jeremias in uestibulo
carceris usque ad diem quo capta est
urbs. Fuit enim ut captaretur urbs

Capitulum XXXIX

In anno nono Sedechie
regis iuda mense decimo uenit
nabuchodonosor rex babilonis et omnis
exercitus eius ad urbem et obsidebat
eam. Undecimo anno Sedechie mense
quarto. Quinta die mensis aperta
est ciuitas et ingressi sunt principes
regis babilonis omnes et sederunt
per media portam regis. Fugerunt ergo
nergel sereser rebmag et omnes
reliqui principes regis babilonis
Cumque uidisset eos Sedechias rex
iuda et omnes uiri bellatores fugerunt et egressi sunt nocte de ciuitate
per uiam horti regis et per portam que
inter duos muros. Et egressus est ad
uiam deserti. Persecutus est autem exercitus chaldeorum et comprehenderunt
Sedechiam in campo solitudinis rei
cheuime et ceperunt deduxerunt ad Nabuchodonosor regem babilonis in reblatha
que est in terra emath et locutus est
ad eum iudicia. Et occidit rex babilonis filios Sedechie in reblatha
in oculis eius et omnes nobiles iuda
occidit rex babilonis. Oculos quoque Sedechie eruit et uinxit eum compedibus ut duceretur in babilonem. Do
mum quoque regis et domum uulgi suc

00045160

tenderunt chaldei ignē. ⁊ murū ciu
subuerterūt. ⁊ reliquias ꝑpli qui remā
serunt in ciuitate. et ⁊ fugas qui
trāsfugerāt ad eū. et supstites
vulgi qui remanserāt trāstulit na
buzardan magr milicie babilo
ne. et de plebe pauperū qui michil
penitus habebāt dimisit nabuzar
dan magr milicie vineas ⁊ agros ⁊
dixit eis. Timete seruire chaldeis
habitate in terra. et bene vobis
erit. Dixit autē rex nabuchodonosor
de ismaā. nabuzardan magro mi
licie dicens. Tolle illū ⁊ pone super
eū oculos tuos. nichilq; mali facias
ei sed ut voluerit. faciet ei. misit
igr nabuzardā princeps milicie. na
busezbā. et rabsaris. ⁊ rabmag. ⁊ omnes
principes regis babilonis. misitq;
et tulerunt ieremiā de vestibulo carceris
et tradiderūt eū godolie filio ahi
cham filii saphan. ut reduceret
domū et habitaret in ꝑpl̄o. Ad ieremiā
autē factus est sermo dñi cū clausus
esset in vestibulo carceris dicens
vade et dic abdemelech ethiopi
dicens hec dr dñs exercituū deus
israel. Ecce ego inducā sermones meos
super ciuitatē hanc in malum ⁊ non
in bonū. et erunt in conspectu tuo in
die illa et liberabo te in die illa ait
dñs et non tradēris in manus eorū
quos tu formidas. sed eruendo
liberabo te. ⁊ gladio non cades. sed
erit tibi anima tua in salute. quia in
me habuisti fiduciā ait dñs. xl

Sermo qui factus est ad ieremiam
a dño postq̄ dimisit eū nabu
zardan magr milicie de rama
cū tulisset eū vinctū in catenis in me

dio omniū qui migrabāt de iherl̄m
et iuda ⁊ ducebantur in babilonem
Tollens autē princeps milicie ieremiā
dixit ad eū. Dñs deus tuus locutus
est malum hoc super locum istum. ⁊ adduxit
⁊ fecit dñs sicut locutus est. quia peccastis dño ⁊ non audistis vocē eius
Et factum est tibi hodie. Nunc ergo
ecce solui te hodie de catenis
que erant in manibus tuis. Si placet
tibi ut venias mecū in babilone
veni et ponam oculos meos super te
Si autē displicet tibi venire mecū
in babilonem. reside hic. Ecce omnis
terra in conspectu tuo est. quod elegeris
et quod placuerit tibi ut vadas
illuc age. ⁊ mitte. Adhuc autē non reuertetur
ad eum. et dabit ei dñs munera. ⁊ mittet eum
Et ecce ieremias reuertebatur ad godo
liam filium ahicham in maspha. ⁊ habitabat cum eo in medio populi qui
remanserat in terra. Dedit autē ei
magr milicie cibaria ⁊ munuscula. ⁊ dimisit eum. Venit autē ieremias
ad godoliam filium ahicham in maspha
et habitauit cum eo in medio populi qui
remanserat in terra. Cum audissent autē omnes principes exercituū qui erant
in agris ipsi et uiri eorum quia constituisset rex babilonis godo
liam filium ahicham super terram. ⁊ commendasset ei uiros et mulieres. ⁊ paruulos
de pauperibus terre qui non fuerant
translati in babilonem. venerunt ad godo
liam in maspha. Ismahel filius
nathanie. ⁊ iohanan. ⁊ ionathan
filius caree. ⁊ sareas filius thanu
emeth. et filii ophi qui erat de ne
thophati. ⁊ iezonias filius maachati

spi zvni cdpa. ut ait eis godolias
filius ahicha filii saphan zc omi
tibus corp dicens dolite timere
uid chaldeis sitire zhabitate
regi babilonis zbene erit vobis
ego sito m masphat ut rndeam
precpto chaldeop qui mittit ad
nos vos ac colligite vindemia
et messem et oleu et condite m
vasis vris zmanete in urbibus ves
tris quas tenetis Qcd zob udei
qui erat in moab zin filiis amon
et zydumea et zomnibus regnis
audito qz dedisset rex babilonis re
liquias in iudea et qz preposuisset sup
eos godolia filiu ahicham filii sa
phan regis sup. Qm ob udei de om
nibus locis ad que profugerat zve
nerut in terra iuda ad godolia i mas
phat zcollegerut vinu zmessem
multam nimis Johanna ac filii ca
ree et omes principes qui dispsi erat
in regionibus venerut ad godolia in
masphat zdixerut ei Scito quia
baalis rex filios amon misit
ysmahel filiu nathanie perimere
animam tuam et no credidit eis godo
lias filius ahicha Johanna vo filius
caree dixit ad godolia secreto
masphat loquens Obo zpercutiam
Ismahel filiu nathanie nullo sci
ente ne interficiat animam tuam zdissi
pentur omes iudei qui congregati sunt
ad te et pibit reliquie iuda Dixit
ait godolias filius ahicha ad Johan
nan filiu caree Non facies rem hanc
falsuem loqris tu de Ismahel

Factum est autem in mense Cxlj
septimo venit Ismahel filius
nathanie filii elisama de semine
regali et optimates regis zdecem viri
cum eo ad godolia filiu ahicha in masp
phat Qui cepit ad Ismahel filii
nathanie et decem viri qui erant cu
eo et percusserunt godolia filiu ahicha
filii saphan in masphat gladio
et interfecerunt eu quem preposuerat rex
babilonis terre Omnes quoq; iudeos
qui erant cu godolia in masphat
et chaldeos qui reperti sunt ibi zviros
bellatores percussit Ismahel
Altero die postq; occiderat go
dolia nullo adhuc sciente venerut
viri de sichem et de silo zde sa
maria octoginta viri rasi barba zscis
sis vestibus et scarificati munera
et thus habebat in manu ut offerrent
in domo dni Egressus g Ismahel
filii nathanie in occursu eop de
masphat incedens zplorans ibat
cu at occurrisset eis dixit ad eos Ve
nite ad godolia filiu ahicha Cumq;
ad venissent ad medium ciuitatis mac
tauit eos Ismahel filii nathanie cum
medio laci ipe zviri qui cu eo erant
decem ait viris Nolite occi
dere nos quia habemus thesauros in agro
frumenti et olei et ordei zmellis
Et cessauit zno interfecit eos cu
fratribus suis Lacus autem in quem proie
cerat Ismahel omia cadauera virorum
quos percussit propter godolia ipe e
nim fecerat rex iuda propter baasa rege
isrl ipm replevit Ismahel filii
nathanie occisis Et captiuas
duxit Ismahel omem reliquias ppli
q; erat in masphat filias regis et
vniuersum ppm qui masserat in mas
phat quos comendauerat nabu
zardan princeps militie godolie

filio aiesse z a pit cob ſſmahel
filiuꝫ nathanie z abijt ut ꝓfi
ret ad filios amon. Audiuit ad
ſolsanam filiꝫ areæ z ob̃ pncipes
bellatorꝫ qui erat cu eo de malo
quod fecit ſſmahel filiꝫ nathan
mie z assumptis vmibus viris pro
fecti sut ut bellaret adu ſſma
hele et inuenit eu ad aquas mul
tas que sut in gabaon. Cumq; vi
disset eos ꝑlos q̃ cat cu ſſmahel
Johanan filiu caree z vniuersos
pncipes bellatorꝫ qui erat cu
eo letati sut Et reuersi e eos ꝑ
que ceperat ſſmahel i massphat
reuersiq; abijt ad Johanan filiu ca
ree ſſmahel ac filiꝫ nathanie
fugit cu viij viris a facie Johā
nan et abijt ad filios amon. Tu
lit q̃ Johanan filiꝫ caree z omes
pncipes bellatorꝫ qui cu eo erat
vniuersas reliquias vulgi quas re
duxerat ab ysmahel filio natha
nie de massphat postq̃ ꝑcussit
godolia filiu aichā fortes viros
ad plus et mulieres z puros et
eunuchos quos reduxerat de ga
baon et abiere z sederut pegma
teb in chanaan q̃ cu ꝓfice
ut ꝓgrec et nitroirent egiptu
a facie chaldeorꝫ timebat eu
eos quia ꝑcussisset ſſmahel filiꝫ
nathanie godolia filiu aichā
que ꝓfecerat rex babilonis terrā iuda

Et accesserut omes Cxliij
pncipes bellatorꝫ et Johā
nan filius caree et Iezchomas
filius Josie et reliquus vulgus
a puero usq; ad magnu z dixerut

ad Jeremiā ꝓphetā Cadat oratio
tua in conspectu tuo et ora ꝓ no
bis ad Dñm deū tuū ꝓ omni reli
quiis istis q̃ derelicti sumꝰ
pauci de ꝓtibus sicut oculi tui
nos intuent et annuncet nob
deus tuus via ꝑ qua ꝓgrama
et rem quod faciamꝰ Dixit
at ad eos Jeremias ꝓphet audiui
Ecce ego oro ad Dñm deum
meum secundū ea uba q̃ cu
que dixerit deus mihi indicabo
uobis nec celabo uos quicq̃
Et illi dixerut ad Jeremiā sit
Dñs me nos testis veritatis et
fidei si non iuxta omne uerbū quo
miserit te Dñs deus tuus ad
nos sic faciemꝰ siue bonum
siue malum Voci Dñi dei nri
ad quē mittimꝰ te obedie
mus ut bñ sit nobis cu audierimꝰ
uocem Dñi dei nri Cu ad co
plendū esset cū dies septem cū
Dñs ad Jeremiā Vocauitq; Johā
nan filiu caree et omes pncipes
bellatorꝫ qui erat cu eo
et vniuersū ꝑplm a minimo usq;
ad maiorem Et dixit ad eos
Hec dicit Dñs deus israhel ad quē
misistis me ut ꝓsternerem ꝑ
ces uras i conspectu eius
si habitaueritis in terra
edificabo uos et non destruā
plantabo et non euellā iam ei
plantatus sū super malo quod fe
ci uobis Nolite timere a facie
regis babilonis quē uos pa
uidi formidatis Nolite eu
metuere dicit Dñs q̃ vobiscu

su ego dicat dns ut saluos vos
facia et eruia vos de malis q
dabo vobis mas z misereb vr
z sitiab vos sicut in ter vra di
cit vobis no sitiabim in ter
hac audiem vocē dm dei mi di
cit vob sequar q sed ad ter egipti
pgem vbi no videbim bellū
et clagorē tube no audiem z fame
no sustinebim z ibi habitabim ppe
hoc nunc audite vbm dm reliquie
uda hec dr dns exercituu deus isrl
di posuistis facie vrā ut ingredi
am egiptu et intremuistis ut ibi
habitetis gladius que vos formida
tis ibi comprehendet vos i ter egipti
et fames q pua estis sollicita adhe
bit vobis in egipto ibi morie
omes qui vbi posuerit facie sua
ut ingrediatur egiptu z habitet ibi
morient gladio z fame z peste nullus
de eis remanebit nō effugiet a fa
cie mali quod ego asserta sup eos
hec dicit dns exercituu deus isrl
sicut conflatus e furor meus z in
dignatio mea sup iudā z sup habita
tores vrbis hic conflabit indignatio
mea sup vos ai ingressi fuerit egip
tu et eritis in iusiurandu z in stu
porē et in maledictū z in obprobriu
nequaq ultra videbitis locu istu
vbi dns sup vos reliquie iude nolite
timere egiptu scietes scietis
quia obtestatus sum vos hodie quia
decepistis animas vras vos enim misi
stis me ad dm deū vrm dicentes
ora pro nob ad dm deū nrm z iuxta
oia q cuq dixerit tibi dns deus n
sic annuntia nob z faciem⁹ et annu
ciaui vobis hodie z no audistis
vocem dm dei vri sup vniuersa q mi

misit me ad vos ut ergo faciatis
factis q gladio fame z pestilentia
tem in loco ad quē vos iusistis ut
habitetis ibi

Capitulo xliij

Factū e ut cū complesset loqui
Jeremias ad pplm vniuersos sermo
nes dni dei eoz p quos miserat
eu dns deus eoz ad illos oia verba hec
dixit Azarias filius Josie z Johā
nan filius core z omnes viri superbi di
centes ad Jeremiā mendacia tu loqris
non misit te dns deus nr dicens
ne ingrediamini egiptu ut habitetis
illic sed baruch filius neric incitat
te aduersū nos ut tradat nos i manus
chaldeoz ut interficiat nos et
transduci faciat⁹ i babilone Et non
audiuit iohanan filius core z omnes
principes bellatores et vniuersus pplus
voce dni ut maneret i ter iuda Et
tollens iohanan filius core z vniuersi
principes bellatores vniuersos reliquos
iuda qui reuersi fuerat de cunctis gen
tibus ad quas fuerant am dispersi
ut habitarent in ter iuda viros z mu
eres pueros et filias regis z oem
animā quā reliquerat nabuzardan princ
ceps militie cū godolia filio aichā
filii saphan et Jeremia pphetā z ba
ruch filiū neric Et ingressi sunt ter
egipti q non obedierūt voci dni et
venerūt usq ad taphnis Et factus e
sermo dni ad Jeremiā i taphnis dicens
Sume tibi in manu tua lapides gnes
des et abscondes eos i cripta q e
sub muro latericio i pta domus
pharaonis i taphnis coram virtutibus
viris iudeis z dices ad eos hec dr
dns exercituu deus isrl Ecce ego
mitto et assumā nabuchodonosor
regē babilonis seruū meū z ponam

thronu eius sup lapidem iste qui
abscondi et statuet solium eius sup
eos uerecundie pauiet terra egipti eo
i morte m morte quos i captiuitate
i captiuitate et quos i gladio i gla
dio et suadebit ignem m delubris
deoy egipti z coburet ea z capti
uos ducet illos et amicietur terra
egipti sicut amicitur pastor pal
lio suo z egredietur inde m pace et
conteret statuas domus solis que est
m terra egipti z delubra deoru egip
ti coburet igni. Capitulum xliii

Uerbu quod factum est ad Jeremi
am et ad omnes iudeos qui ha
bitabant m terra egipti habitantes
in magdalo et i thafnis z i memphis
et i terra phatures dicas hec dicit
dns exercituum deus israel Vos vidistis
omne malum istud quod adduxi sup
hierlm z sup omnes urbes iuda ecce
ee sunt deserte hodie z non est i eis
habitator propter malicias quas fecerunt
ut me ad iracundiam prouocarent et
irent et sacrificarent z colerent
deos alienos quos nescieba[n]t ipsi
et uos et patres uri Et misi ad vos
omnes seruos meos prophetas dicens
consurgens mittens[que] z dicens Nolite
rem hanc abhominationem hanc facere
et no audierunt nec inclinauerunt au
rem suam ut conuerterent a malis suis et
no sacrificarent dijs alienis z tabes
ta est indignatio mea z furor meus
et succensa e in ciuitatibus iuda et
i plateis hierlm z uersa sunt i solitudi
z uastitatem sicut die hac Et nunc
hec dicit dns exercituum deus israel
Quare vos facitis malum grande
contra animas uras ut intereat
uobis quisquis ex vob uir z mulier

parulus z lactens de medio iude
non relinquat Vobis quoq[ue] residuis
quorum non oppibus manuu ue
strarum sacrificando dijs alienis i tra
egipti m qua ingressi estis ut ha
bitetis ibi z dispereatis z sitis i ma
ledictum z i obprobrium cunctis gen
tibus terre Numquid oblitus est ma
la patru uestroz z mala regu iude
et mala uxoru eius z mala ura
et mala uxoru uestraz que fecerunt
in terra iuda z i regionibus hierlm Do
luit mudata usq[ue] ad diem hanc z no
timuerit z no ambulauerit i lege
dm et i preceptis meis que dedi
coram uobis z coram patribus uestris
Ideo hec dicit dns exercituum deus is
rahel ecce ego ponam faciem meam i vob
i malu z disperdam omnem iudam et
assumam reliquias iude qui posue
runt facies suas ut ingrediente
tra egipti z habitare ibi z consum
mentur de terra egipti cadent i gla
dio et m fame deficient consumant[ur] a mi
nimo usq[ue] ad maximum i gladio et
m fame morientur z erunt i risu
execrationi et i maledictis et i maledi
ctum et i obprobrium et visitabo su
per habitatores terre egipti sicut visita
ui super hierlm m gladio et i fame
et in peste et no erit qui effugiat
et sit residuus de reliquiis iude
qui pergit ut peregrinet i terra
egipti et reuertatur in terra iuda
ad quam ipi eleuat animas suas
ut reuertant et habitent ibi Non
reuertetur nisi qui fugerit Et dixit
at Jeremias omnibus uiris scientes quo sa
crificarent uxoribus eorum dijs alienis

et vniuse milicie q̃ erat stabat
multitudo grandis et ois ppls ter
re tre egipti t pharaones
dicens ⁊ sermone q̃ locutus es
ad nos i nomine dñi dei nri no audi
emꝰ ex te ⁊ faciemus
sme vm quod egredit de ore nro
ut sacrificemꝰ regine celi ⁊ libemꝰ
ei libamia sicut fecimꝰ nos ⁊ pa
tres nri reges et principes nri
in vrbibus iuda et in platheis
rlim et saturati sumꝰ panibus
et bn nobis erat malumq̃ no vi
dimꝰ ex eo ex tpe quo cessauimꝰ
sacrificare regine celi ⁊ libare ei li
bamia indiguimꝰ omnibus ⁊ gladio
⁊ fame consumpti sumꝰ ⁊ si nos sacri
ficemꝰ regine celi ⁊ libemꝰ ei liba
mia nũ quid sine viris nris fa
cimꝰ ei placentas ad colendũ ea
et libanda libamia ⁊ dixit ieremias
ad omem ppm̃ ad uiros ⁊ ad
uxores mlieres ⁊ ad uniuersam ple
bem qui responderat ei vbm dicens
nũ quid non sacrificauit q̃s sacrificauit
i ciuitatibus iuda et i platheis hieru
salem et pres vri reges vri ⁊ prin
cipes vri et ppls terre ipse recor
datus est dñs et ascendit sup cor ei
et non potuit dñs vltra portare pp
malicia studiorum vestrorum ⁊ pp abhomi
nationes quas fecistis et facta est ter
ra in desolationem et in stuporem et
in maledictum eo q̃ non sit habitator
sicut est die hac pptea q̃ sacrificaue
ritis idolis et peccastis dño
et non audieritis vocem dñi ⁊ in lege
et in preceptis eius et in testimoniis ei
non ambulaueritis idcirco euenerit
vobis mala hec sicut est dies hec

Dixit autem ieremias ad omnem ppm̃ et
vniuersas mlieres audite vbm dñi
omnis iuda qui est in terra egipti hec
ait dñs exercituum deus israhel dicens
vos et uxores vre locute estis ore
vro et manibus vris implestis dicen
tes faciamus vota nra que vo
uimus ut sacrificemus regine celi
libemus ei libamina implestis vota
vra et opere perfecistis cassate ergo
audite vbm dñi omnis iuda ⁊ qui habitatis
in terra egipti ecce ego iurauj in
nomine meo magno ait dñs si ne
quando vltra nomen meum vocabitur
ex ore omnis viri iudei dicentis vi
uit dñs deus in omni terra egipti ecce
ego vigilabo sup eos in malum et
non in bonum et consument omnes viri iu
da qui sunt in terra egipti gladio
et fame donec penitus consumant
et qui fugerint gladium reuertent
de terra egipti in terra iuda viri
pauci et scient omnes reliqe iuda in
gressi terram egipti ut habitent
ibi cuius sermo impleatur meus an
illos et hoc vobis signum ait dñs
quod visitem ego super vos in loco isto
ut sciatis quod vere consumpturi sermones
mei contra vos in malum hec dicit
dñs ecce ego tradam pharaonem
regem egipti in manu inimicorum
eius et in manu quetium animam illius
sicut tradidi sedechiam regem iuda
in manu nabuchodonosor regis ba
bilonis inimici sui ⁊ quetis animam eius

Verbum quod locutus
est ieremias pphe ad baruch
filium nerie cu scripsisset ea hec in libro
de ore ieremie anno quarto ioachim
filii iosie regis iudei dicens hec dicit

Dñs deus ist ad te baruch. 1 ego
ist ve mi misero qm dñs dñs
dolore dolori meo laboraui i gemitu
meo et requiē non inueni. hec di-
cis ad eū hec dicit dñs ecce qs
ego edificaui ego destruo 2 quos
plantaui ego euello 2 vniuersam
terrā hanc et tu quēris tibi grā dia
noli quere qz ecce ego adducā
malū sup omnem carnē ait dñs
et dabo tibi animā tuā 2 salutem
i cunctis locis ad quecūq; pgeris

Cap xlvi

Quod sermo dñi factus
ad Jeremiā pphām contra gē
tes ad egiptū aduersus exercitum
pharaonis nechao regis egipti
q erat ad flumen euphraten i carca
mis quē percussit nabuchodo
nosor rex babilonis i quarto anno
Joachim filij Josie regis iuda p
parate scutū et clipeū 2 procedite
ad bellū fugite equos 2 ascendite
equites 3 state in galeis / polite
lanceas / Induite vos loricis 4 q
quid ego vidi ipos pauidos 2 ego ver
tentes / fortes eorū cesos 2 fugere
corā hoste nō respexerūt terror undiq;
ait dñs 5 non fugiet velox nec sal
uabit se potens fortis ad aquilonē
iuxta fluuiū euphraten victi sunt 2 ru
erunt 6 quis est iste q q si fluuius ascē
dit et velut fluuiorū impetus eius
ingurgitat eius 7 egiptus fluuius in
star ascendit 2 velut fluuia mo
uebuntur fluctus eius 2 dicit ascē
dens operiam terrā perdā ciuita
tē 2 habitatores eius 8 ascendite equi
quos et exultate in curribus 2 pro
dant fortes ethiopia 2 libies te
nentes scutū 2 lidij accipientes

et sagittantes 9 pgite equi 2 furite
in curribus 2 prodeant fortes
Dñi dei exercituū dies vltionis ut su
mat vindictā de inimicis suis /
deuorabit gladius 2 saturabitur
et inebriabit sanguine corū 10 victima
enim dñi dei exercituū in terra aqlo
nis iuxta fluuiū euphraten 11 ascē
de in galaad 2 tolle resina virgo
filia egipti / frustra multiplicasti
medicamina / contritio nō est tibi
iudicet gentes ignominiam
tuā 2 vlulatus tuus / replet terrā
quia fortis fortē pegit in fortē 2 am
bo pariter ceciderūt 12 verbum qd lo
cutus est dñs ad Jeremiā pphētam
super eo qd venturus esset nabucha
rex babilonis et percussurus terrā
egipti / annuntiate egipto 2 au
ditū facite magdalo 2 resonet
in memphis et in thaphnis dicite
sta et ppara te qz devorabit gla
dius circuitū tuū stet
quid copiatruit fortis tuus / no
stetit qz dñs subuertit eū 13 multi
plicauit ruentes et ceciderunt vir ad
proximū suū 2 dicent surgite 2 re
uertamur ad populū nrm 2 ad terrā
nativitatis nre a facie gladij co
lumbe 14 vocate nomē pharaonis
regis egipti tumultū addixit tpr
uno ego viuo dicit rex dns exercituū
nomē eius qm sicut thabor in
montibus et sicut carmelus in
mari veniet 15 quasi ciconia grossis pe
tibi filia egipti q habitatrix es qz me
phis in solitudinē erit 2 deserta
misera habitabilis 16 nutula electas atq;
formosa egiptus stimulator ab
aquilone venit et timor circūdij
dñs eius qui vsabat 2 medio eius

quasi vitulū sagmarii uersi sut
z fugerut fmt nō stare potuerūt
q dies mittentiū eoz uenit sup
eos et tps uisitationis eoz uenit sup
eos q uox eius sonabit qm tu
spiritu prabit et ut serui bus
ueiens ei q̄ signa adtetus sicu
dete salutē eq̄ ait dns q̄ sup uacu
no pt multiplicata sut sup locus
tas et no e i eis nūs Confusa
e filia egipti z tradita i manu pi
aquilois dicit dns exercituū deus
israhel Ecce ego uisitabo sup tumul
tu alexandric z sup pharaone
et sup egiptū z sup deos eq̄ z sup
reges eius z sup pharaone et
sup eos qui confidut in eo z da
bo eos i manu querentiū animaz eoz
z i manu nabuchadodor regis babi
lonis et i manu seruoz eius z postea
habitabit sicut pristinū dicit
dns Et tu ne timeas serue meus
iacob et ne paueas israhel qz ecce
ego saluū te faciā de longinquo
et semen tuū de terra captiuitatis
sue et requiet iacob z quiescet
z pspabit z no erit q̄ exterreat
eu Et tu noli timere serue meus
iacob ait dns qz tecū ego sū qz
consuma ego cunctas gentes ad quas
ciēa te Te uō no consuma sed cas
tigabo te i iudicio nec quasi in
nocentē patiam tibi Cxlvij

Quod fuit e uerbū dñi ad ieremiā
pphetā contra palestinos an
tq̄ percuteret gazam Hec dicit dns
Ecce aq̄ descendūt ab aquilone z erūt
in torrentē inundās et operiet terrā
et plenitudinē eius urbē z habitato
res eius Clamabūt homines z ululā
but oēs habitatores terre a strepitu

pompe armatoz z bellatoz eius
a commotione quadrigaz eius z ar
mature rotaz illius Non respexe
runt patres filios manibus dissolutis
p aduentū diei in quo uastabit
dns philistiim z disperdet tyrum
et sydon et omnibus reliquis auxi
liis suis Depopulatus e enim dns
palestinos reliquias insule capa
doce Venit calumnia super gazam
conticuit ascalon z reliqe uallis
earū Usq̄quo concidēris o mucro
dñi usq̄quo non quiesces Ingre
dere in uaginā tuā refrigerare z
et sile ubi quiescis tu dns pce
pit ei aduersus ascalonē z aduersus
maritimas eius regiones ibi
q̄ condixerit illi Cxlvij

Hec dicit dns ecce aque ascen
dūt ab aquilone z erūt
in torrentē inundās et operient terrā
et plenitudinē eius urbē et habitato
res eius clamabūt homines et ululā
bunt oēs habitatores terre ab impetu
fortitudinis equoz eius a sonitu
quadrigaz eius a fremitu rotaz illius
conturbata sunt manus patrū ad filios
suos remissas propter dissolutionē
manuū suaz in die q̄ uenit philistiim
ut disperdat omē stirpē q̄ auxiliet
tyro et sydoni omni reliquo auxilio
qui egressus est de terra caphtorim
Vastauit dns philistiim reliquias
insule capadoce Venit calumnia
gazam et conticuit ascalon reliqe
uallis earū usq̄quo conciderīs
Usq̄quo non quiesces Ingredere
in uaginā tuā refrigerare z et sile
Quomodo quiescet cū dns preceperit
ei aduersus ascalonē z aduersus
maritimas regiones ibi
q̄ condixerit illi Cxlvij

Hec dicit dns exercituū deus israhel
Ecce ego q̄ uisitabo super moab
et super duces eius et omnes principes
eius et dabo eos in hereditatem
alienigenis et erit moab contemptui
et populus ammon in opprobrium
Ecce dies ueniunt dicit dns et audie
tur in rabbath filiorum ammon
clamor belli et erit in tumulum
desolationis et filie eius in incendio
igne succendentur et possidebit
israhel possessores suos ait dns
Ulula esebon quia uastata est
ai clamate filie rabbath accingite
cilicio plangite et circuite per sepes
quia Melchom in captiuitatem ibit
sacerdotes eius et principes eius simul
Quid gloriaris de conualibus
fluxit conualis tua filia delicata
que confidebas in thesauris tuis
et dicebas quis ueniet ad me
Ecce ego inducam super te dicit
dns exercituū pauorem uniuersis
qui habitant in circuitu tuo et
dispergemini singuli coram facie
sua et non erit qui congreget fugā
tem Et post hec reducam captiuitatem
filiorum ammon ait dns

Contra idumeam
Hec dicit dns exercituū
Numquid non est amplius sapientia
in theman periit consilium a filiis
prudentium euanuit sapientia eorum
Fugite conuertimini et sedete
in profundum habitatores dedan
quia perditionem eius adduxi super
eum tempus uisitationis eius
Si uindemiatores uenerint tibi
non relinquent racemum si fures
nocte disperdent quod sufficit eis
Ego autem nudauī esau reuelauī
absconsa eius et abscondi se non
potest Corruit semen eius et fratres
eius et uicini eius et non erit
Relinque pupillos tuos ego uiuificabo
eos et uidue tue in me confidant
Hec dicit dns Ecce qui non habebant
iudicium bibentes bibere habent
et tu quasi innocens derelinquēris
non eris innocens sed bibens bibes
Quia in me iuraui ait dns quia in
solitudinem et in maledictum erit
bosra et omnes urbes eius erunt
in solitudines sempiternas
Auditionem audiui a dño et legatus
in gentibus missus est congregamini
et uenite contra eam et consurgamus
in prelium Ecce enim paruulum dedi
te in gentibus contemptibilem inter
homines Superbia cordis tui extulit
te habitantem in cauernis petre
tenentem altitudinem collis Si exal
tatus fuerit sicut aquila et inter
sidera ponat nidum suum inde detra
hā te ait dns Et erit idumea in
stuporem omnis qui transierit per
eam obstupescet et sibilabit super
uniuersa plagas eius Quasi in
subuersione sodome et gomorre et
finitimarum earum habitabit non
habitabit ibi uir et non inquilinus
habitabit in ea Ecce quasi leo
ascendet superbiam iordanis ad
habitationem fortis subito cursores
eius ad eam et quis electus est
quem preficiam super eum quis enim
similis mei et quis sustinebit me
et quis est iste pastor qui resistat
uultui meo Propterea consilium dei
audite quod cogitauit super idumeam
et cogitationes eius quas cogitauit
super habitatores theman Si non
trahent uindemiatores uindemiam
et si non relinquent racemum
Quomodo nudatus est esau scrutatus
sunt absconsa eius et latebit
Semen eius et fratres eius et uicini
eius et non erit Relinque pupillos
tuos ego uiuificabo eos et uidue
tue in me confidant

Contra damascum
Confusa est emath et arphath
quia auditum malum audierunt
Liquefacti sunt in cogitationibus
maris quietum esse non potest
Dissoluta est damascus conuersa
est ut fugiat et tremor adprehendit
eam Angustie et dolores tenuerunt
eam quasi parturientem
Quomodo non derelinquitur ciuitas
laudabilis ciuitas gaudii mei
Propterea cadent iuuenes eius in
plateis eius et omnes uiri bellatores
conticescent in die illa ait dns
exercituū Succendam ignem in muro
damasci et deuorabit domos benadad

vrbs nulla saluabit 2 pibit vulpes
2 dissipabuntur carpestria eius dic
Ihs Date flore moab qz florebis
egredietur et ciuates eius deserte
erut et mhsitabilis ydolatrus
qui facit opus Ihi fraudulente
et maledictus qui prohibet gladiu
suu a sanguine 2 pertulit fuit mo
ab ab adolescentia sua 2 requieu
in fecibus nec transfusus e de va
se in vas et in transmigrationem non
abijt Ideo permansit gustus eius
2 odor eius non e immutatus
Propterea ecce dies veniunt dicit Dns et
mittam ei ordiatores et stratores
laguncularia 2 sternent eu 2 va
sa eius exhaurient 2 lagunculas
eoz comminuet et confringet moab
a chamos sicut confusa e domus
israel a bethel in qua habebat fiducia
Quo dicitis fortes sumus 2 viri
robusti ad pliandu Vastata est
moab et ciuitates illius ascendet
runt et electi iuuenes eius descen
derunt in occisionem ait rex Dns cui
nomen eius Ape e in titulo
moab aut veniat 2 malum eius velo
cit accurret nimis Consolamini eu
os qui estis circuitu eius 2 mi
serere super eum omnes qui nostis nomen eius Dicite
mo contracta e virga fortis spe
culus gloriosus Descende de gloria
et sede in siti habitatio filie bidon
quia vastator moab ascendet ad
te dissipabit munitiones tuas In
via sta et prospice habitatio aroer
mulieri fugienti et ei qui euasit
dic Quid actum est Confusus e mo
ab quia victus e Ululate 2 clamate
annunciate in arnon quia vastata
est moab 2 iudicium venit ad terram
campestre super holon 2 super iessa
2 super masphat 2 super dybon et
super nabo 2 super domum deblathai
im et super cariathaim et super
bethgamul 2 super bethgamaon
2 super carioth 2 super bosra 2 super
omes ciuitates terre moab que lo
ge et que prope sunt Abscisum est
cornu moab et brachium eius
contritum e dicit Dns Inebriate
eu calicem quia contra Dnm
erectus e et allidet manu moab
in vomitu suo 2 erit in derisum et
ipe fiet Numquid non derisui tibi israel
qui inter fures repertus es quia
va ergo tua quia adiuisti illum
locutus es captiuus dilacerabit feli
quite ciuitates 2 habitate in petra
habitatores moab et estote quasi
columba nidificans in summo de fo
ramine Audiuimus superbiam moab
superbus e valde Sublimitate eius
et arrogantia 2 superbia 2 altitu
dine cordis illius ego scio ait Dns
iactantia eius non est iusta
ea uerum eius non sic iusta
conatus sit facere propterea ululabo super moab
et ad moab uniuersus clamabo et ad uiros muri fic
tilis lamentabor Deplanctu iazer
plorabo tibi uinea sabama plan
gimus tue transierunt mare usq ad
mare pazer peruenerunt super messem
tuam et uindemiam tuam predo irruit
Ablata e letitia et exultatio de
carmelo 2 de terra moab 2 uinum
de torcularibus sustuli Nequam
calcator uue solitus celebrauit ca
tabit De clamore esebon usq ele
ale et iessa dederunt uocem suam
a segor usq ad oronaim uitu

lam conſternatã atq; eſſ nctn
poſſie crud & auſcita de moab aut
dns offendit in cpectſie ſacrificu
cem dñe ſuũ &ptend cor meu ad
moab q; tibia cũ ſonabit & cor
meu ad vitos muri fictilis dab
ſonitu tubarũ & plg ſicut q; potuit
ideo pcedit dñe & capiut cal
uicies et oĩs barba rasa cũt in
cunctis manibus colligata et ſup
oĩa dorſa cilicia ſup oĩa tecta
moab et i plateis eq; oĩs plancty
q; m oĩbus ſicut vas moab i vtili
aut dns dixit quo victa e & vlulate
tut quomo dedicat cernite mo
ab et confuſus e & ceteri moab in
derisu et i cpm oĩbus i circuitu ſuo
hec dicit dns ecce q; aq̃la cito
ſabit et cpendet alas ſuas ad
moab & capta e carioth & mu
nitões cũb cophenſe ſunt et erit
cor fortiu moab in die illa ſicut
cor mliebris ptuncticis & erit
bit moab de pp̃l q; m cotta dñm
gloiatus e pauor & fouea & la
queus ſup te o hĩtator moab aut
dns dicit fugit a ſonitu pauoris
cadet in fouea et q; cõſtenderit
de fouea capiet laqueo adducã
em ſup moab anno viſitacois eoꝝ
dicit dns in arnmbra cſebon ſtetert
de laqueo fugientes cõprehẽſi
e de eſebon & flama de medio ſeon
et devorabit pte moab et vti
cem filioꝝ tumultus te tibi moab
periſti pplẽ chamos quia cõpheſi
ſunt filii tui et filie tue i captiuita
tem et conuertã captiuitate mo
ab in nouiſſimis dicbꝫ ait dns hucuſq;
iudicia moab i te ad filios amon

Hec dicit dns Super quid Cxlix
filio no ſunt iſrl aut hered no
q; ei q; hereditate poſſidet
melchom hanc et pplus eius in urbi
bus eius habitat ideo ecce dies ve
nient dicit dns et auditu faciam
ſup rabboth filioꝝ amon fremitu
belli et erit in tumultu diſſipata
filieꝝ eius igne succendentur et
poſſidebit iſrl poſſeſſores ſuos
dicit dns Ulula eſebon q; vaſta
ta e alii clamate filie rabbath
accingite vos cilicijs plangite et
circuite per ſepes q; melchom
in captiuitate ducet ſacerdotes
eius et pncipes eius ſimul Quid
gloriaris in vallibꝫ defluxit val
lis tua filia delicata q; confidebas
in theſauris tuis et dicebas quis
veniet ad me Ecce ego inducã ſup
te dicit dns ait dns ab oĩbus qui ſunt
i circuitu tuo & diſpergemi ſingulos
a conſpectu eius nec eſt q; congreget fu
gientes et poſt hec reducã ſortem
filiorum amon
dicit dns Hec dicit dns exercituum
Numq; non eſt vltra ſapia in theman
periit conſilium a filijs eius putruit
ſtat ſapia eoꝝ fugite terga vti
te deſcendite in voragine habita
tores dedan q; pditionem eſau
adduxit ſup eum tempꝫ viſitacois
eius Si vindemiatores venerint
ſup te non relinquent racemum ſi
fures in nocte rapuerint quod ſuf
ficiat sibi Ego nudaui eſau
reuelaui abſcondita eius & celari
non potuit Vaſtatus eſt ſemen eius et
fratres eius et vicini eius & non erit
relinq; pupillos tuos & ego eos
faciã viuere et vidue tue in me ſperet

quia hec dicit dns ¶ Ecce qui
no erit iudicii ut bibere de
cem bibere bibent z tu qui in
nocens relinqueris no eris no
ces sed bibes bibes q̄ p me
metipm iurauit dns q̄ in ppo
tudine erit in opprobriu z in desu
et i maledictom cet hec z
omes ciuitates eius et erit i solitu
dines sempiternas ¶ Auditu audi
ui a dno et legatus ad gentes
missus est ¶ Congregamini z veni
te contra eam et consurgamus i pug
nam ecce enim parui dedi te i gen
tibus contemptibilē inter homines
¶ Superbia tua decepit te et
superbia cordis tui habitas i ca
uernis petre apprehendis
mitetis altitudinē collis ¶ Cui ex
altabis q̄si aquila nidū tuū inde
detrahā te dicit dns ¶ Et erit Idu
mea deserta omnis q̄ trānsibit per ea
stupebit z sibilabit super omnes
plagas eius sicut subuersa est
Sodoma z gomorra et vici
ne eius ait dns non habitabit
ibi vir et non inquilinus eis filius
hois ¶ Ecce q̄si leo ascendet de su
perbia iordanis ad pulchritudinē
robusti q̄ subito curram eum facia
ad illa ¶ Et quis electus quem
ponam ei Quis enim similis mei
et quis sustinebit me ¶ Et quis est
iste pastor q̄ resistat vultui meo
Propterea audite consiliū dni quod
iniit de edom et cogitationes
eius quas cogitabit de habitato
ribus theman Si non detraxerint
eos paruli gregis nisi dissipa
uerint tui eis habitaculū eorū
horrore riuunt eorū commota est

tui clamor in mari audi
tus est vocis eorū ¶ Ecce q̄si aqla
ascendet et volabit expan
det alas suas super bosram et
erit cor fortium edom i die
illa q̄si cor mulieris parturientis
¶ Dimissa ¶ Confusa est emath
et arphath quia audierūt pessimū
auditū ¶ Turbati sunt i mari p
sollicitudine quietē non potue
runt ¶ Dissoluta est damascus fa
cta est in fugam ¶ Tremor apprehen
dit eā et angustia z dolores tenu
erunt eā q̄si parturientē ¶ Quo de
liquere ciuitatē laudabilem
urbē letitie deo gratā inue
nes eius in plateis eius z oēs
viri pelij conticescent i die illa
ait dns et succendā ignē in muro damasci z deuo
rabit menia benadab ¶ Ad ce
dar et ad regna asor quę p
cussit nabuchadonosor rex babi
lonis hec dicit dns ¶ Surgite
ascendite ad cedar z vastate
filios orientis tabernacula eorū
et greges eorū capiet pelles eorū
et omnia vasa eorū z camelos eorū
tollet sibi et vocabūt super eos for
midinem in circuitu ¶ Fugite et
abite vehementer in voragine habi
tate qui habitatis asor dicit dns
¶ Iniit enim contra vos Nabuchado
nosor rex babiloniis consiliū z cogitauit
aduersus vos cogitationem ¶ Surgite
ascendite ad gentem quietā z habi
tantem confidenter ait dns non ostia
nec vectes eius soli habitant ¶ Et erit
camelus eorū in direptionem z multi
tudo pecorū in predam z dispergā eos
in omnem ventū qui sunt attonsi

Verbu quod locutus
est dns de babilone
et de terra
chaldeorum in manu jeremie prophete
annuciare et getibus et auditum facere
et levate signum predicate et nolite
celare dicite Capta est babilon con
fusus est bel victus est merodach
confusi sunt sculptilia ejus confracta
sunt idola ejus quoniam ascendit contra
eos gens ab aquilone que ponet terram
ejus in solitudinem et non erit qui habi
tet in ea ab homine usque ad pecus
et moti sunt et abierunt In diebus
illis et in tpe illo ait dns Venient
filii israel ipsi et filii juda simul abu
lantes et flentes properabunt et dnm
deum suum querent In sion interro
gabunt viam huc facies eorum verent
et apponent ad dnm fedus sempi
ternum quod nulla obliuione delebit
Grex perditus fuit populus meus
pastores eorum seduxerunt eos super
montes vagati sunt in montibus de monte
in collem transierunt obliti sunt cubi
lis sui Omnes qui inuenerunt comedebant
eos et hostes eorum dixerunt Non pec
cabimus pro eo quod peccauerit dno
decori justicie et expectacio patrum
eorum dns Fugite de medio babi
lonis et de terra chaldeorum egredimini
et estote sicut hedi ante gregem quo
niam ecce ego suscitabo et adducam in babi
lonem congregacionem gentium magna
rum de terra aquilonis et preparabunt
aduersus eam et inde capietur Sa
gitta eius quasi viri fortis instructe
non revertetur vacua Et erit
chaldea in predam omnes vastatores
ejus replebuntur ait dns quoniam exul
tatis et magnamini diripientes
hereditatem meam quoniam effusi sicut
vitule super herbam et mugis
tis ut tauri Confusa est mater vestra
nimis et adequata puduit eos qui ge
uerunt eos Ecce novissima gentium
et deserta invia et arens ab ira
dni non inhabitabitur sed redigetur
tota in solitudinem omnis qui transibit
per babilonem stupebit et sibilabit
super universis plagis ejus
Parate contra babilonem in
circuitu omnes qui tenditis arcum
expugnate eam non parcatis iaculis
quia dno peccauit Clamate
aduersus eam undique dedit manum ce
ciderunt fundamenta ejus destructi
sunt muri ejus quoniam vindicta dni est
ultionem accipite de ea sicut fecit
facite ei Disperdite seminatorem de babilone

00045160

et tenebe palacium ni ipe meffie a fa
cie gladij cofurbe Vnuscuiuscp ad
ppm fuu coidet Vmgulq ad tra
fua fugiet Prep diffipab ifti le
once cadent cu p muos cocdit
cu rege affur iste nouissimo cpof
fauit cu nabuchadnofor rege babi
lonis Ppta fec dicit dns ecce ego
deus ifti Hac ego visitabo rege
babilonis et tre eg ficut visita
ui regem affur et redibit ifti ad
hereditatem fuu et pascet carmelq
et basan et i monte ephray et gla
laad satiabit aia eg In diebq
illis et in tpe illo ait dns quer
mquitas ifti et no ecl et peccm
iudei et no inuenietur quos cpiciq
ego eis quos reliquos Cup tra
dnanciu astendet et supbiam eoz
eius visita Dissipa et mollire que
post eos fuit ait dns et fac iuxta
ora que ptepi tibi Vox belli m
dm et contrito magna de rio
constractus et contritos e mal
leus vniuse tre de rius uersa e
in desertu babilon et gentes illa
queaui te et capta es babilon
et nesciebas tucta es et apphensa
quin dnm puocasti Aperuit dns
thesauro suu et ptulit vasa ire
sue quin opus e dno deo exercituu
in terra chaldeoz Veite ad ea
ab extremis finibq Aprite ei exce
ant qui co culcat ea Tollite de
via lapsos et redigite et acuos
et interficite ea ne sit quies
reliquis Dissipate vineas eius
tes eius destendat et ostiones
De eis qz vent dies eoz tpe visi
tacois eoz Vox fugientiu et eoz
qui euaserit de tra ad filios ui

remuerem in fyon vltione dni de
mei templi eius Annuncia
te in Babilone plimis orbi qui
tendut arcu Consistate aduersus
eam p gyrum et nullus euadat Reddi
te ei sdm opus suu Iuxta oia qua
fecit facite illi qz ctra dnm erec
ta e adusus sanctum isti Ideo cadet
iuuenes eius in plateis eius omes
viri bellatores eius tacebunt die
illa ait dns Ecce ego ad te superbe
dicit dns exercituu qz venit dies tua
tps visitacois tue Et impinget superbus
et corruet et no erit qui suscitet
eum Et succendam ignem in urbibus
eius et deuorabit cuncta in circuitu eius
Hec dicit dns exercituu Calumpni
am sustinent filii isti et filii iuda
simul dns qui cepere eos tenet
nolut dimittere eos Redemptor eoz
fortis dns exercituu nomen eius Iudi
cio defendet causam eoz ut eq
tet tre et conmoueat quie
tos babilonis Gladius ad chal
deos ait dns et ad habitatores babi
lonis et ad principes et ad sapien
tes eius Gladius ad diuinos eius
qui stulti erut Gladius ad fortes
illius qui timebut Gladius ad eos
eius et ad equos eius et ad omne vulgus
eius quod est in medio eius et erut qi
mulieres Gladius ad thesauros eius
qui diripient Siccitas sup aquas
eius erit et arescet qz tra sculp
tilium e et in portentis glacient Ideo
habitabut dracones cu struthionib
et habitabit in ea filia struthionis
et non habitabit ultra usq ad sempi
ternu nec edificabit usq ad generatio
nem et generatione Dicit dns

Calix.

sdoma z gom[illegible] vrcinab cꝰ
aut ſnſ no ſi tab[illegible] vic nſm
colet ea ſſlius hſis Eccᵉ ſſ[illegible] veh
ab aquilone et gens magna et
reges mlti conſurgent a fmibus
ſre dlrcu et ſſutij apphendet
crudelis ſue z mi cordis non
corp ſi mr ſonabit et ſup eqꝫ
aſcendet ſicut vir patus ad plm
cont te ſilia babilonis audiuit
rep babilonis fama corpz diſſolu
te ſue manꝫ eius agustia apphē
dit eam eu dolor ſi pturiente
Ecce ſi leo aſcendit de ſuperbia ior
danis ad pulcritudine robuſta
qz ſubito cito ſtacia eu ad illam
Et quis elect⁹ que ꝯponā
ei dnus ei ſilis mei z qꝫ ſimile
bit me Et quis e iſte paſtor q
reſiſtat vultui meo ꝯpter audite
conſiliū dni quod mente cepit
aduſꝫ babilone z cogitaciones
eius quas cogitat ſup tra chal
deoꝝ niſi deſtruxerit eos puulꝰ
gregū niſi diſſipatū ſuū eu ipis
hita culū eoꝝ clamor repletꝰ ſit
babilonis comota e tra et
clamor ei gentes audite e C.h.
Hec dicit dns Ecce ſuſcitabo
ſup babilone z ſup hitato
res eius qui cor ſuū leuauerūt
contra me qi ventu peſtilete
et mittā i babilone ventilatores
et ventilabūt eā z demolientur
tra eius q̄m venerit ſup ea vn
diq; in die afflictionis ei Ad hita
bit q tendat arcu ſuū z no aſce
dat loricatus Nolite pcr iuuenib⁹
eius et interfite omē milicia ei
et cadet interfecti i tra chaldeoꝝ

et vulnerati in regionib⁹ ei q̄m no
ſit viduatus iſrl z iuda a deo
ſuo dno exercituū Terra at eoꝝ
repleta e delicto a ſco iſrl fugite T
de medio babilonis z ſaluet vnꝰ z
quiſq; aīa ſua Nolite tacere ſuper
iniquitate ei q̄m tp⁹ vltionis
eius dns vicissitudinē ipe retribu z
et ei Calix aureus babilon in
manu dni inebrians omē terra
de vino eius bibert ideo gentes
et ideo comote ſunt Subito cecidit
babilon et contrita e Vlulate ſup
ea Tollite resina ad dolore eius
ſi forte ſanetur Curauimꝰ babi z T
lone et no e curata Derelinq;mꝰ
ea et eamꝰ vnuſquiſq; in terra
ſua q̄m pucat usq; ad celos iudi
cium eius et eleuatꝰ e usq; ad nu
bes Protulit dns iuſticias nras
Venite et enarremꝰ in ſyon opꝰ dni
dei nri Dealuate ſagittas iplete
pharetras Suſcitauit dns ſpm
regū medoꝝ z contra babilone
mem eius ut pdat ea q̄m vltio
dni eſt vltio templi ſui e Vexillū me z
doꝝ ponite babilone a dno ſuſcita
tus e Qui p muros babilonis le z
uate ſignū fugite custodias le z
uate custodes ſpate inſidias Qꝫ
cogitauit dns z fecit quod
locutus e ſup habitatores baby z
lonis habitas ſup aquas multas
locuples in thesauris venit finis
tuus pedalis priſcoꝝ tuoꝝ ait
dns exercituū p aīam ſuā q̄m replē z
bo te hoibus ſicut bruco et ſup te
celeuma vocabit Qui fecit tra
in ſortitudine ſua et ꝑparauit orbē
in ſapia ſua et prudētia ſua ex
tendit celos dante eo vocem

00045160

multiplicantur dilu-
uat nubes ab extremo & fulgura
ra & pluuia fiat & proferens
tu de thesauris suis & traduc
stum & ois terra & sculptilia eo
& ois conflator & sculptili eo
mendax confusus & cum non est
spus in eis & vana sunt opera ri
sui digna in tpe visitationis sue
pibunt & sicut hec ps iacob
quia ipse fecit ois & tpe est & ysrl
sceptr hereditatis eius dns exerci
tuum nomen eius & collides tu mi
vasa belli & ego collidam in te gen
tes & disperdam in te regna & colli
dam in te equum & equitem eius & col
lidam in te curru & ascensore eius
& collidam in te virum & mulierem
et senem et puerum & iuuenem
& virginem & collidam in te pastore
et gregem eius & collidam in te agri
cola et iugalibus eius & collidam
in te duces & magistratus & regna
babilonis & cunctos principes eius
dixit & me malum istud quod fecerunt
in syon in oculis meis ait dns
ecce & ad te mons pestifer ait
dns qui corrumpis vniuersam terram
& extendam manum meam super te et
euolua te de petris & dabo te ei
mo te combustionis & non tollent
de te lapidem in angulum & lapidem
in fundamentum sed perpetuis desertis
eris ait dns & exalate signum in ter
ra gentes bucinate & gentibus sanctifica
te super ea gentes & annunciate con
tra illam ararat & mennu regibus
menni et ascenet & cunctis contra
ea & terre aphar adducite eorum
quasi bruchi actuleatum & equi
tate contra ea gentes & reges & medie

[illegible] & commouebitur
& turbabitur
& exigibilis contra babilonem
cogitauit dns ut ponat eam ba
bilonis desertam & inhabitabilem & cessa
uerunt fortes babilonis & plius si
tauerunt in preliis & demorati sunt
robur earum & facti sunt quasi mulieres
incensa & tabernacula eius contriti
sunt uectes eius & fuerunt obuia
currenti uenit & nuntius obuius nun
cianti ut annunciet regi babilo
nis quia capta est ciuitas eius & fu
mo usus ad flumen & uada pos
sessa sunt et paludes incensi sunt
igni et uiri bellatores conturba
ti sunt & hec dixit dns exercituum
deus israhel filia babilon quasi area
tempus triturae eius & adhuc mo
dicum et ueniet tempus messionis
eius & comedit me deuorauit me
nabuchadonosor rex
babilonis reddit me quasi uas inane
absorbuit me quasi draco repleuit
uentrem suum tenerum eiecit
cit me & miscuit me & adinuenit me & eie
cit me & mea super babilone dicat habitator
syon et sanguis meus super habita
tores chaldee dicet & nunc
dixit dns ecce ego iudicabo cau
sam tuam & faciam ultionem tuam
& siccabo uenam eius & erit babilo
in tumulos habitaculum draconum stupor
& sibilus eo quod non sit habitator & si
mul ut leones rugient expauescent
comas uelut catuli leonum & in
lecto eorum ponam potum eorum & inebri
abo eos ut lapidentur & dormiant
somnum sempiternum & non consurgent

Dicit Dns Jeremias. Ecce ego suscitabo
adversum eos qui surrexerunt contra Dnm
Deum captiva et peregrina
cincta, venisse te Deum suum e
in stupore Babylon me[n]t gentes
audierunt super Babylone mala, mul
titudo structuræ ejus capta est
fuit enim terribilis e in stupore facta
in gentibus. Et in terra in qua
nullus habitet non erit amplius filius
hominis et visitabo super Bel et Babi
lone et eiciam quod absorbuerat
de ore ejus et non confluent ad eum
ultra gentes etiam quidem et murus
Babylonis corruet egredimini de
medio ejus populus meus ut salvet
unusquisque animam suam propter
iram furoris Dni ne forte mollescat cor
vestrum et timeatis auditu qui audie
tur in terra venit et veniet in anno audi
tio et post hanc annum auditio et violentia in terra
et dominator super dominatorem
postea venit dies venient et visita
bo super sculptilia Babylonis et om
nis terra ejus confundetur et universi in
terfecti ejus cadent in medio ejus et
laudabunt super Babylone cœli et
terra et omne quæ in eis sunt
quia ab aquilone venient ei prædo
nes aut Dns et quos strait Babylo
nis ut cadent occisi in terra sic de Ba
bylone cadent occisi super universam
terram cui fugistis gladium vestrum
nolite stare sed recordamini procul Dni
et rectum ascendat super cor vestrum
confusi sumus quoniam audivimus obpro
brium oppuit ignominia faciem nos
tram quia venerunt alienigenæ super sanctuaria
domus Dni propterea ecce dies venient
ait Dns et visitabo super sculptilia
Babylonis et in omni terra ejus ingemiscet
vulnerati ejus si ascenderit Babylon
in cœlum et firmaverit altitudinem
fortitudinis suæ a me venient vastatores
eius ait Dns vox clamoris de Ba
bylone et contritio magna de terra
Chaldæorum quoniam vastavit Dns Babi
lonem et perdidit ex ea vocem mag
nam et sonabunt fluctus eorum quasi
aquæ multæ dedit sonitum vox eorum
quoniam venit super eam in Babylonem
prædo et apprehensi sunt fortes eius
et contriti sunt arcus eorum quoniam
fortis ultor Dns reddens retri
buet et inebriabo principes ejus
et sapientes ejus et duces ejus et magistratus
eius et fortes eius et dormient
somnum sempiternum et non evigilent
dicit rex Dns exercituum nomen
illi Deus dicit Dns exercituum murus
Babylonis latus fortissimum suffossi
one suffodietur et portæ ejus igni
comburentur et laborabunt
populi ad inane et gentes in igne
erunt et defecerunt. Verbum quod præ
cepit Jeremias propheta Saraiæ filio
Nerie filii Maasiæ cum pergeret cum
Sedechia rege in Babylonem in anno
quarto regni ejus Saraias au
tem erat princeps requietionis et
Jeremias omne malum quod venturum erat
super Babylonem in libro uno scripsit
hæc quæ scripta sunt contra Babi
lonem et dixit Jeremias ad Saraiam
cum veneris in Babylonem et
videris et legeris omnia verba hæc dices
Dne tu locutus es contra locum istum
ut disperdas eum ne sit habitator in eo
et abscedat usque ad pecus et sit
perpetua solitudo cuncta complebis

legē librū istū legant ad eū lapi
dem zpriceū illū i medio eius
trū z dicet Hec submerget babi
lon i no resurget a facie affli
ctois quā ego adducā sup eā et
dissoluetur hucusq; verba Jeremie

Filius xxx et viij annoꝝ Ioachin
cū ascendisset Sedechias ad regnare
cepisset et xj annis regnasset in
et nomine matris eius amithal fi
lia Jeremie de lobna Et fecit ma
lū i oculis dñi iuxta oīa que fecerat
Joachim quēadmodū furor dñi cū i
et i iuda usq; quo proiecit eos a fa
cie sua Et rebellauit Sedechias a
rege babilonis Factū e igit i anno
ix regni eius i mense decimo decima
die mensis Venit nabuchodonosor
rex babilonis ipe et oīs exercitus
eius aduersus hierm i obsederunt ea
Et edificauerūt contra ea munitio
nes in circuitu ei et fuit ciuitas obsessa
usq; ad undecimū annū regni se
decie in mense quarto nona die
mensis obtinuit fames ciuitatē
et no erat alimenta populo terre et di
rupta e ciuitas z oēs viri bel
latores cum fugerēt et exierūt
de ciuitate nocte p viā portē q
est inter duos muros z ducit ad hor
tū regis chaldeis obsidentibus urbē
in gyro z abierūt p viā q ducit in
solitudinē Persecuti e aūt exercitus
chaldeoꝝ regē et apprehenderūt
Sedechia in deserto quode iuxta
Iericho et oēs comitatus ei⁹ dis
fugit ab eo cumq; cepissent
regē adduxerūt eū ad regē babi
lonis in reblatha q est in terra emath
et locutus e ad eū iudicia Et iugu
lauit rex babilonis filios Sedechie

in oculis eius Insuper et oēs principes
iuda occidit in reblatha z oculos
Sedechie eruit et vinxit eū cate
nis z adduxit in babilonē et
posuit eū in domo carceris usq;
ad diē mortis eius Anno mense de
cimo Decima die mensis ipe e an
no xix nabuchodonosor regis babilonis
venit nabuzardan princeps militie
qui stabat coram rege babilonis in hier
et incendit domū dñi z domū regis
et omnes domos hierm z omnē
domū magnā igne combussit et
totū murū hierm p circuitu de
struxerūt cuncte exercitus chaldeo
rum q erat cū principe militie Re
liquos pauperū at populi z de reliq; vulgo
quod remanserat in ciuitate et de
perfugis qui perfugerat ad regem
babilonis z cetera de multitudine
transtulit nabuzardan princeps mi
litie de pauperibus vero terre reliquit
nabuzardan vinitores z agricolas
Columpnas q ereas que erant
in domo dñi z bases et mare ereū
quod erat in domo dñi contriuerunt
chaldei et tulerūt omne es eorum
in babilonē z lebetes z forcipes
et psalteria et fialas et mortariola
et oīa vasa ereā quib⁹ ministrabāt
tulerūt et ydrias z thuribula
mortaria z urceos z pelues
et candelabra et cyathos quicquid
aureū et quicquid argenteū tulit
magister militie columpnas duas et
mare vnū et vitulos xij ereos
qui erat sub basibus quas fecerat
rex salomon in domo dñi Non erat
pondus eris oīum vasorum horum
de columpnis at xxviij cubitorū

Incipit liber Trenorz Ieremie Capitulu primu Aleph

Quomodo sedet sola ciuitas plena populo facta est quasi
vidua dna gentium princeps
prouinciarum facta est sub tributo Beth
Ploratu ploranit i nocte et lacrime eius in maxillis eius non est
qui consoletur ea ex omnibus caris
eius omnes aspernati sunt eam et facti sunt ei inimici Gimel
migranit iuda pre afflictione
et multitudine seruitutis habitauit
inter gentes nec inuenit requiem omnes
persecutores eius apprehenderunt eam
inter angustias Daleth Uie syon
lugent eo quod non sint qui veniant ad sollempnitatem omnes portae
eius destructae sacerdotes eius
gementes virgines eius squalide et ipsa oppressa amaritudine He
facti sunt hostes eius in capite inimici illius locupletati sunt quia
dns locutus est super eam pre multitudine iniquitatis eius paruuli eius
ducti sunt in captiuitate a facie
tribulantis Vau et egressus

abiit a filia syon omnis decor eius
facti sunt principes eius quasi arietes non inuenientes pascuam
et abierunt absque fortitudine ante
faciem sequentis Zain
Recordata est hierusalem dierum afflictionis suae et praeuaricationis
omnium desiderabilium suorum quae
habuerat a diebus antiquis cum cadet populus eius in manu hostili
et non esset auxiliator eius uiderunt
eam hostes et deriserunt sabbata eius Heth
Peccatum peccauit hierusalem propterea instabilis facta est omnes
qui glorificabant eam spreuerunt illam
quia uiderunt ignominiam eius ipsa autem gemens conuersa retrorsum
Teth
Sordes eius in pedibus eius nec recordata est finis sui
deposita est uehementer non habens consolatorem uide domine
afflictionem meam quoniam erectus est
inimicus Iod
Manum suam misit hostis ad omnia desiderabilia eius quia uidit gentes
ingressas sanctuarium suum de quibus
praeceperas ne intrarent in ecclesiam tuam Caph
Omnis populus eius gemens et quaerens panem dederunt pretiosa quaeque
pro cibo ad refocillandam animam
suam uide domine et considera quia facta sum uilis Lamed
O uos omnes qui transitis per uiam attendite et uidete si est dolor sicut
dolor meus quia uindemiauit me
ut locutus est dominus in die furoris sui Mem
De excelso misit ignem in ossibus meis et erudiuit me expandit rete
pedibus meis conuertit me retrorsum
posuit me desolatam tota die maerore confectam Nun
Uigilauit iugum iniquitatum mearum manu illius inplicatae sunt et
impositae sunt collo meo infirmatus
est fortitudo mea dedit dominus in manibus unde non possum surgere Samech
Abiecit dominus omnes robustos meos in medio mei uocauit aduersum me
tempus ut conterat electos meos
torcular calcauit dominus uirgini filiae iuda Ain
Ego uir uidens paupertatem meam in uirga indignationis eius
Me adduxit et eduxit in tenebras et non
in lucem tantummodo contra me conuertit et conmutauit manum suam
tota die Pe
Uetustauit pellem meam et carnem meam contriuit os meum aedificauit
in gyro meo fel et laborem circumdedit
me in tenebrosis quasi mortuos sempiternos Sade
Circumaedificauit aduersum me ne egrediar prolongauit compedem meum
sed et cum clamauero et rogauero
excludit orationem meam Coph
Conclusit uias meas lapidibus quadris semitas meas subuertit factus
sum mihi ursus insidians latibulum
in abditis leo Resch
Auertit uias meas et conminuit me posuit me desolatam omnibus diebus
tetendit arcum suum et posuit me
quasi signum ad sagittam Schin
Misit in renibus meis filias pharetrae meae factus sum in derisum
omni populo meo canticum eorum tota
die Thau
Satiauit me amaritudinibus inebriauit me absinthio et infregit ad
nichilum dentes meos commolens me
cinere Et eiecisti

est a filia syon omis decor eius
facti sue principes et velud arietes
non invenientes pascua et
abierut absq; fortitudine ante
faciē sequentis Zayn Vidit
cordata e nrām dies afflictionis
sue et prevaricationis dim desi-
derabilia sua que habuit a die
bus antiquis cū caderet ppls eius
i manu hostili et no esset auxilia
tor viderūt eā hostes et derise
runt sabbata eius Heth Peccatum p
cauit nrām propterea instabilis facta
est omes qui glorificabat eā spre
uerunt illā quia viderūt ignomi
niā eius ipa ad gemes et conuer
sa e retrorsū Theth Sordes
eius in pedibus eius non est recor
data e finis sui deposita e vehe
mēter non habens consolatorem
Vide dne afflictionē mea quoniā er
tus e inimicus meus Joth Manum
suam misit hostis ad omia deside
rabilia eius quia vidit gentes
ingressas sanctuariū suum de quibus
preceperas ne introirent cetum tuū
Caph Omis ppls eius gemens
et querens panē dederūt pretia
quibus se cibo ad refocillandā
animā Vide dne et considera quoniā
facta sum vilis Lamech O vos
omes qui transitis per viam attendite
et videte si e dolor sicut dolor
meus quoniā vindemiauit me ut
locutus e dns in die ire furoris
sui Mem De excelso misit ignē
in ossibus meis et erudiuit
me et expandit rete pedibus
meis convertit me retrorsum spo
[illegible] Vau Egressa e a filia syon omis decor eius
facti sunt principes quasi velud arietes
non invenientes pascua et
abierunt absq; fortitudine ante
faciē sequentis Zayn Recordata
est hierusalem dierum afflictionis
sue et prevaricationis omium desi-
derabilium suorum que habuerat a die
bus antiquis cū caderet ppls eius
i manu hostili et non esset auxilia
tor viderūt eā hostes et derise
runt sabbata eius Heth Peccatum p
cauit hierusalem propterea instabilis facta
est omes qui glorificabat eā spre
uerunt illā quia viderūt ignomi
niam eius ipa autem gemens
et conuersa retrorsum Theth Sordes
eius in pedibus eius non est recor
data finis sui deposita e vehe
menter non habens consolatorem
Vide dne afflictionē meā quoniā er
tus e inimicus meus Joth Manum
suam misit hostis ad omia deside
rabilia eius quia vidit gentes
ingressas sanctuariū suum de quibus
preceperas ne introirent cetui tuo
Caph Omis ppls eius gemens
et querens panē dederūt pretia
quibus se cibo ad refocillandā
animā Vide dne et considera quoniā
facta sum vilis Lamech O vos
omes qui transitis per viam attendite
et videte si e dolor sicut dolor
meus quoniā vindemiauit me ut
locutus e dns in die ire furoris
sui Mem De excelso misit ignē
in ossibus meis et erudiuit
me et expandit rete pedibus
meis convertit me retrorsum spo

Vau Egressa e a filia syon omis decor eius
facti sunt principes quasi velud arietes
non invenientes pascua et
abierunt absq; fortitudine ante
faciē sequentis Zayn Recordata
est hierusalem dierum afflictionis
sue et prevaricationis omium desi-
derabilium suorum que habuerat a die
bus antiquis cū caderet ppls eius
i manu hostili et non esset auxilia
tor viderūt eā hostes et derise
runt sabbata eius Heth Peccatum p
cauit hierusalem propterea instabilis facta
est omes qui glorificabat eā spre
uerunt illā quia viderūt ignomi
niam eius ipa autem gemens
et conuersa retrorsum Theth Sordes
eius in pedibus eius non est recor
data finis sui deposita e vehe
menter non habens consolatorem
Vide dne afflictionē meā quoniā er
tus e inimicus meus Joth Manum
suam misit hostis ad omia deside
rabilia eius quia vidit gentes
ingressas sanctuariū suum de quibus
preceperas ne introirent cetui tuo
Caph Omis ppls eius gemens
et querens panē dederūt pretia
quibus se cibo ad refocillandā
animā Vide dne et considera quoniā
facta sum vilis Lamech O vos
omes qui transitis per viam attendite
et videte si e dolor sicut dolor
meus quoniā vindemiauit me ut
locutus e dns in die ire furoris
sui Mem De excelso misit ignē
in ossibus meis et erudiuit
me et expandit rete pedibus
meis convertit me retrorsum spo

Infirmata e virtus mea de[illegible] me
dns in manu de qua no potero
surgere Samech Circūdedit os
magnificos meos dns de medio
mei vocat adiuuenes meos tpe ut co
tret electos meos torcular
calcauit dns virgini filie iuda Am
Ideo ego ploraui et oculus meus
deducens aquā qr longe fugit a me
consolator et releuans animā meam
facti sunt filii mei pditi quoniā in
valuit inimicus Phe Expandit
manus suas hostis et non est q con
soletur eā mandauit dns aduersus
iacob in circuitu eius hostes eius
facta e nrām qsi polluta men
struis inter eos Ode Justus
e dns quia os eius ad iracundiam
concitaui audite obsecro vniuersi
populi et videte dolorem meum
Virgines mee et iuuenes mei
abierunt in captiuitate Coph Vo
cauī amicos meos et ipi deceperūt
me sacerdotes mei et senes
mei in urbe consumpti sunt qr que
sierunt cibū sibi ut refocillarent
animas suas Res Vide dne quoniā
tribulor venter meus conturba
tus e subuersum e cor meum in me
metipso quoniā amaritudine plena
sum foris interficit gladius et
domi mors similis est Syn Au
dierunt qr ego ingemisco ego et no
e q consoletur me omes inimi
ci mei audierunt malum meum
letati sunt quoniā tu fecisti adduxisti

dem consolatus est super me
mei Thau Ingrediatur oratio mea
coram te et veniat coram
sicut videmiasti me propter
tos meas Multa enim gemitus
mei et cor meum mestum Aleph
O Vehemo obtexit caligine
in furore suo dns filiam Sy
yon projecit de celo in terra inclitam
israhel et no est recordatus scabel
li pedum suorum in die furoris sui
Beth Precipitauit dns no parcens
omnia speciosa iacob destruxit
in furore suo munitones virginis
iuda deiecit in terra polluit regnum
et principes eius Gimel Con
fregit in ira furoris sui omne
cornu israhel auertit retrorsum dex
teram suam a facie inimici et succen
dit in iacob qui ignis flamme
devorauit in gyro Daleth Tetendit
arcum suum qui inimicus firmauit
dexteram suam qui hostis et occidit om
quod pulchrum erat visu in tabernaculo
filie syon effudit qui ignem
indignationis suae He Factus est dns
velut inimicus precipitauit israhel pre
cipitauit omnia menia eius dissipauit munitiones eius et replenit in filia iu
da humiliatu et humiliata Vau et dis
sipauit quasi ortu tentorium suum demo
litus est tabernaculum suum Obli
uioni tradidit dns in syon festiui
tatis et sabbati in obprobrium et in dig
nationem furori sui regi et sacer
dotio Zain Reppulit dns altare suum
maledixit sanctuario suo tradi
dit in manu inimici muros turrium
eius Voce dederunt in domo domini
sicut in die solemnem Heth Cogitauit
dns dissipare murum filie syon te
tendit funiculum suum et no auertit
manum suam a perditione Luxit
ergo antemurale et murus pariter dissipa
tus est Teth Defixe sunt in terra por
te eius perdidit et confregit vectes
eius et reges eius et principes eius
in gentibus no est lex et prophete eius
no inuenerunt visionem a dno Joth
Sedebunt in terra conticuerunt seniores
filie syon conspergerunt cinere capita
sua amicti sunt cilicio Abscon
derunt in terra capita sua virgines ierusalem ac
cincte sunt cilicio Abscon derunt in terra
capita sua virgines iuda Caph Defe
cerunt prae lacrimis oculi mei conturbata sunt viscera mea effusum est in
terra iecur meum super contritione filie
populi mei ad deficere parulos et lac
tentes in plateis oppidi Lamech
Matribus suis dixerunt Vbi est tri
ticum et vinum cum deficerent quasi vulne
rati in plateis ciuitatis cum exalarent
animas suas in sinu matrum suarum
Aleph Cui comparabo te uel cui assimilabo te filia ierusalem Cui adequabo te
et consolabor te virgo filia syon
magna est enim velut mare contritio
tua quis medebitur tui Vau Prophete
tui viderunt tibi falsa et stulta
non aperiebant iniquitatem tuam ut te ad
penitentiam prouocarent viderunt autem tibi
assumptiones falsas et eiectiones
Zain Plauserunt super te manibus
transeuntes per viam sibilauerunt et
mouerunt caput suum super filiam
ierusalem Hec est ciuitas dicentes pulchritudinis perfecti decoris gaudium vniuerse terre
Heth Aperuerunt super te os suum omnes
inimici tui sibilauerunt et fremuerunt dentibus suis et deuorauerunt dicentes
Proh deum ista est dies quam

exspectabam / inimicum⁹ / vidim⁹
ffe ffecat dns quę cogitat⁹ cōplet
ſmonē ſuū quē preparat a diebꝫ
antiquis destruxit / nō pepercit
et lętificat⁹ ſup te inimicu⁹ tuū
truit cornu hostiu tuoꝝ Sade
clamauit cor eoꝝ ad dnm ſup
muros filie ſyon deduc lacrimas
tem / lacrimas p die / nocte⁹
no des requiem tibi neq; taceat
pupilla oculi tui Coph Consurge
lauda / nocte in principio vigi
lię effunde ſicut aquā cor tuū
ante conſpectū dni leua ad eū ma
nus tuas p anīa parvulorū tuoꝝ
qui fame perierūt / ceciderūt om⁹
capitib⁹ Res Vide dne / cōſidā
quē vindemiauerūs ita / ergone
comedent mulieres fructū ſuū
pusillos ad mēſura palmę Si
occiditur in ſanctuario dni ſacer
dos et ppheta Syn iacuerūt / in
terra puer et ſenex virgines mee
et iuuenes mei ceciderūt / gla
dio / interfecisti eos / die furoris
tui percuſſisti nō miſertus es Tau
Vocasti q⁹ ad die ſolleꝑnem q⁹
circumcirc me die / circuitu / non fuit
in die furoris dni q⁹ effugeret / nu
trit⁹ quos educaui / enu
trauit inimicus meus / ſupplicium eos
Ego vir videns Aleph Cum
paupertate mea in virga
indignationis eius Aleph me
minauit / adduxit in tenebras
et non in lucē Aleph tantū in
me vertit et conuertit manū ſuā
tota die Beth Vetuſta fecit caro
ne mea et pelle mea contriuit
ossa mea Beth ędificauit
in gyro meo / circūdedit me felle
et labore Beth in tenebroſis col
locauit me quaſi mortuos ſempi
ter Gymel Circumdiſtat⁹ ad
ſum ne egrediar / aggra
uauit catenā meā Gymel Etiam
cū clamauero / rogauero exclu
ſit orationē meā Gymel Conclusit
vias meas lapidibus quadra
ſemitas meas ſubuertit Deleth
Insidias ſuas / in leo in
abſcondito Deleth Semitas
meas ſubuertit / contrīxit me po
ſuit me deſolatā Deleth Tetен
dit arcū ſuū et poſuit me quaſi
ſignū ad ſagittā He Immiſit /
renibus meis filias pharetre
ſue He Factus ſum / derisus om
ni populo meo tota die He Repleuit me amaritudinibus
inebriauit me absinthio Vau Co
trīxit ad numū dentes meos / com
minuit me et dedit Vau Et repulſa
eſt anima mea oblitus ſum bonoꝝ
Vau Et dixi / Periit finis meus
et ſpes mea a dno Zay Recordare
paupertatis et transgreſſionis meę
absinthij / et fellis Zay Memoria
memor ero et tabeſcet / in me anima
mea Zay Hęc recolam / in corde
meo / in deo ſperabo Heth Miſe
ricordię dni quia non ſumus
conſumpti quia non defecerunt miſe
rationes eius Heth Nouę diluculo
multa eſt fides tua Heth Pars
mea dns dixit anima mea propterea
exſpectabo eum Heth Bonus
est dns ſperantibus in eum ani
mę querenti illum Heth Bonum eſt ſpera
re et ſilentio ſalutare dei Heth
Bonum est viro cum portauerit iugum
in adoleſcentia ſua Joth

Dedebit plitatē ⁊ maledixit ei
leuat se sup Zoth Ponet pul
ue ob sum si forte sit spes Zoth
Habit paucitatē se mendica satu
rabitur obprobrio Caph Rua no
repellet in sempiternū dns Caph
Rua si abiecat ⁊ miserebit secdm
multitudinē miez suaz Caph Ilo
ci hystia ego corde suo ⁊ abiecit
filios hoīm Lamech Vt conterat
sub pedibus suis oēs victos ter
Lamech Vt declinaret iudicium viri
in conspectu vultus altissimi Lamech
Vt pateret horem ⁊ iudicio suo dns
ignorauit Mem Rue eiste q
dixit ut fieret dno no iubente
Mem Ex altissimi no egredi
entur nec bona nec mala Mem Qd
minuauit ego vuelb vir ꝓ ptis
suis Avn Scrutem⁹ vias meas
⁊ quirames et reuertam⁹ ad dnm
Nun Leuem⁹ corda nra cu ma
nibus ad dnm ⁊ celos Nun Nos in
que egimus ⁊ ad inicudia pro
cauim⁹ idcirco tu ignosci⁹ es
Samech Quiuisti in furore ⁊ pus
sisti nos occidisti nō pepercisti Sa
mech Opposuisti nubem tibi ne
transeat oro Samech Cinerē
tem ⁊ abiectionē posuisti me
i medio ꝑplor Fe Aperuerut
sup nos os suu oēs inimici mei
Fe Formido et laqueus facta e nob
Vaticinatio et contritio Fe Diuisi
ones aquaꝝ deduxit oculi mei
i contritōe filie ꝑpli mei Ayn Oc
li mei affluxerūt ⁊ non tacuit
eo q̄ non esset requies Ayn Donec
respiciat et videat dns de cel Ayn
Oculus meus depredatus e aīam meā
m cunctas filias urb mee Sade
Venatus est me sicut auem mi
mici mei gratis Sade Clausa e
in lacu vitā meā ⁊ posuerūt la
pidē sup me Sade Inundauerūt
aq sup caput meū Dixi perij
Coph Inuocauī nomē tuū dne
de lacu nouissimo Coph Vocē meā
audisti ne auertas aurem tuā
a singultu meo ⁊ clamoribus Coph
Appropinquasti in die qua inuocau
te Dixisti ne timeas Res Iudi
casti dne causas aīe mee redemp
tor vite mee Res Vidisti dne
iniquitatē eorū aduersū me iudi
ciū meū Res Vidisti oēs
furores ⁊ uniuersas cogitationes eorū
aduersū me Syn Audisti obprobria
eorū dne oēs cogitationes eorū ad
uersū me tota die Syn Labia insur
gentiū michi et meditationes eorū
aduersū me tota die Syn Sessionē
eorū et resurrectionē eorū vide e
su psalmus eorū Thau Redde eis
vicē dne uīp operū manuū suarū
Thau Dabis eis scutū cordis la
borem tuū Thau Persequeris eos
in furore tuo et conteres eos sub celis
domine Aleph Cap iiij
Quomodo obscuratū e aurum
mutatus e color optimus
dispersi sunt lapides sanctuarij i capi
te omnū platearū Beth Filij syon
inclyti et amicti auro primo quo
modo reputati sunt in vasa testea
opus manuū figuli Gymel Sed
et lamie nudauerūt mammas suas
lactauerūt catulos suos filia pō
mei crudelis q̄si struthio in deser
Deleth Adhesit lingua lactentis

adpalatu eius i sita p nullu pcessit
rut panes, i no erat q sita, et eius
He ctru vescebatur, voluptuose
nt tei erut, qui nutriebatur in
croceis amplexati sut stercori Vau
Et maior effecta e iniquitas filie
pli mei pcto sodomoz q subiit
sa et i momento et no cepetrut
in ea manus Zay Candidiores
nazarei eius nive, mitidiores
lacte, rubriores ebore antiq
saphiro pulchriores Heth Coma
grata et sup carbones fuerunt
et no sut cogniti in plateis ad
hesit cutis eoz ossibus eorum
et facta e qsi lignu Teth Melius
fuit occisis gladio q m tescente
fame q m isti extabuerut con
supti ab sterilitate tre Joth
manus mulieru misericordium coc
erut filios suos facti sut cibus eoz
in contritione filie pli mei Caph
Complevit Dns furorem suu effu
dit ira indignationis sue et succe
dit Dns ignem in syon et devorauit
fundamenta eius Lamech Non
credidert reges terre et vniuersi
habitatores orbis quia ingredie
hostis et inimicus p portas hrlm
Mem Propter peccata prophetaz eius
et iniquitates sacerdotu qui hec
ora contigerut qui effudert in me
dio eius sanguine iustoz Nun Erra
uerut ceci i plateis polluti sut
sanguine ut no potuerut tangere
tenuerut lacrimas suas Samech
Recedite polluti clamauerut eis
recedite abite nolite tangere Jur
gati quippe sut et comoti dixerut

Ayn Oculi nri adhuc sustinebant ut
vanesceret auxilium nrm dum spe
cabamus prospicientes gentem
Phe Pauerunt gressus nri ne platee
nre fines nri copleti sut dies nri
venit finis nr Coph Velociores
fuerut persecutores nri aquilis
celi super montes persecuti sut nos
in deserto insidiati sut nobis Res
Propter oculos nri propter Dnm capti
sumus cui dixim in
umbra tua vivemus in gentibus
Sen Gaude et letare filia edom
que habitas in terra hus ad te
perueniet calix inebriabis et
nudaberis Thau Completa est
iniquitas tua filia syon non ad
ultra ut trasmigret te visitabit
iniquitatem tua filia edom
discoperit peccata tua Greffemue
Recordare Dne quid
accidert nobis intuere et
respice opprobriu nrm hereditas
nra versa e ad alienos domus
nre ad extraneos pupilli facti
sumus absq; patre matres nre
qsi vidue aqua nra pecunia
bibimus ligna nra precio copa
uimus Cervicibus nris minabamur
et lassis non dabat requiem
Egypto dedimus manu et assirijs
ut saturaremur pane patres nri

Liber Baruch Cap. 1.

Liber iste baruch filius
neriefilij maasie filij
sedechie filij sedechie in
babilonia in anno quinto in septima
die mensis in tpe quo ceperunt caldei
dei nrm et succenderunt ea igni
et legit baruch ea libri huius
ad aures iechonie filij ioachim
regis iuda et ad aures omnis
ppli aduenientis ad librum et ad aures
proceru filioz regis et ad aures
plioz et ad aures ppli a minimo
usq; ad maiorem oes qui habitabant
in babilonia ad fluuium sudi
uui audientes plorabant et ieiu
nabant et orabant in conspectu dni
post hoc ad dem uerunt ut colli
gerent pecuniam omni iudei quod
quod p potuissent unusquisq; iuxta
bene et collegerunt pecuniam s̄m
q̄ potuit mille duo mnas et
miserunt in nrm ad ioachim filium
helchie filij salom sacerdotem et
ad reliquos sacerdotes et ad oem
ppl̄m qui uenerat cu eo in nrm
cu acciperent uasa templi domi
ni que ablata fuerant de templo dni
reuocata in terra iuda die
mensis sebat uasa argentea que
fecit sedechias filius iosie rex
iuda postq̄ transtulit nabuchados
or rex babilonis iechoniam et
principes et potentes et ppl̄m terre
ab nrm et duxit eos in babilonem
uinctos et dixerunt ecce misimus
ad uos pecuniam et de qua emite
holocaustomata et thus et facite
manna et offerte q̄ pecus ad aram

pecauimus coram te. et non fuit est et non misi
tabes eos coram te. ut redderet
ti fuit mei non fuit q̄ redimeret de
manu eorum in manibus nris usq;
hanc diem nob adhesit gla
dius et fames et mortalitas nob a facie gla
dij in deserto pellis nra ignominia
nub constitit a facie tempestatu
fames et mulieres in sion humilia
uerunt et uirgines in ciuitatibus iudee
principes manu suspensi sunt et fa
cies senu non erubuerunt adoles
centibus iudicat abusi sunt et pue
ri in ligno corruerunt senes de
portis defecerunt iuuenes de cho
ro psallentu defecit gaudiu
cordis nri uersus est in luctu cho
rus nr cecidit corona capitis
nri ue nobis q̄ peccauimus
tibi mestus factum est cor nrm dolo
re contenebrati sunt oculi nri ppter
hoc in sion q̄ dispexit nos uulpes
ambulauerunt in eo tu autem dne in
etnu permanebis et solium tuum in
generatione et generationem memoriale
tuum obliuiscetis nri de quib
nos in longitudine dierum elonge
nos dne ad te et conuertere nos
uia diebus nris sicut a principio et ex pi
etibus repulisti nos iratus es et con
tra nos uehementer

Incipit prologus in Baruch

Liber iste q̄ baruch nomine
notatur in hebreo tamo
ne non habetur sed tantu
editione uulgata similiter et
ethyopica propter noticia at
legentiu hic scripta sunt q̄
multa de postremissimis q̄ te
poribus indicant

Incipit liber

00045160

Im mri z ofate pro vnis
dnoso regis babilonie et vi-
ta baltasar filij eius ut sint di-
es nri sicut dies celi sup terram
et ut det dns vtute nobis z illu-
mi et oculos nros ut viuamus
sub vmbra nabuchor regis ba-
bilonis z sub vmbra baltasar
filij eius et fiuiam eis multo
diebus et inueniam gram z cospid
eoz tbt p nobis pie orate ad
dnm deu nrm quia peccauim
dno deo nro et no e audiui vo-
ci eius a nob ut ambulem
in mandatis eius que dedit nob
a die qua eduxit pres nros de
tra egipti usq in hui die et le-
gim libro isti quie misim ad
vos recitari in templo dni die
sollepni et in die optuo z dicet
dno deo nro iustitia nobis at
confusio faciei nre sicut dies
hec oi iuda z hierl tantis z nris
regibus nris z pncipib nris
et sacdotibus nris z pphetis
nris et patribus nris qm peccauim
an dnm deu nrm z no credidim
dissidentes z audire no fuim sub
iectibiles illi z no obaudiuim
voci dni dei nri ut ambulaem
in mandatis eius que dedit nob
a die qua eduxit pres nros de
tra egipti usq in hui die et le-
gim z dissipati tradim ne au-
diret vocem ipius z adhesit
nob multa mala z maledictos
que constituit dns moisi famu
suo qn eduxit pres nros de tra
egipti dare nob tra fluctem
lac z mel sicut e hodierna die
z no audiuim voci dni dei nostri

sectm oia verba hec que posuit
ad nos z abiuim z nuissem in
sensu cordis nri malignu opari
dns vlciscentes fraudentes mala
am oculos dni dei nostri

Cap. ij.

Propter quod statuit dns
sup nos in uim suu quod lo-
tus est ad nos z ad iudices nros
qui iudicauerut israel z adtrax
nros z ad pncipes nros z ad
israel z iuda ut adduceret dns sup
nos magna mala que no sut
facta sub celo que admodu facta sut
in hrlm secdm que scripta sut in
lege moysi ut maducaret ho
carnes filij suj z carnes filie
sue et dedit illos sub manu
regis oim qui sut in circuitu
nro z in desolatoz et
in obrium pplis in quibus nos dis
psit dns et facti sum sub tus
et no sup quia peccauim dno
deo nro no obaudiendo voci
ius dno deo iustitia nobis
at et pribus nris confusio faci
ei sicut dies hec q locutus e dns
sup nos oia mala hec que vene
runt sup nos z no sum deprecati
faciem dni dei nri ut reuertat
vnusquisq a viis nris pes
simis et vigilauit dns in malis
z adduxit ea sup nos q iustus
e dns in oib operib suis que
mandauit nobis z no audiuim
voci eius ut ambulem in preceptis dni
que dedit an faciem nram et ne
unc deus ille qui eduxit semen
tuu de tra egipti z man valida

et in signis et portentis et in manu
forti et brachio extento et fecisti tibi nomen
sicut die hac peccavimus peccavimus impie
egimus inique gessimus Domine Deus
noster in omnibus iustitiis tuis auertatur
ira tua a nobis quia derelicti sumus in
paucis inter gentes ubi dispersisti nos
Exaudi Domine preces nostras et oratio
nes nostras et educ nos propter te Domine
ut bene sit nobis et da nobis gratiam in conspectu eius qui
nos abduxerit ut sciat omnis terra quia tu es Dominus Deus noster et nomen
tuum invocatum est super Israel et super
genus eius respice Domine de domo
sancta tua et nobis et in filia aure tua
et exaudi Aperi oculos tuos et vide
quia non mortui qui sunt in miseriis
quorum spiritus ablatus est et iustitias
tuas non dabunt propter et iustificatio
nes sed anima quae tristis est super
magnitudine mali et graditur curua
et infirmis et oculis deficientes et
anima esuriens dabit tibi gloriam et
iustitia Domine quia non in omnibus iustificationibus
patrum nostrorum nos fundimus orationem
ante conspectum tuum Domine Deus noster
sed quia misisti iram tuam et furorem
tuum super nos sicut locutus es in
manu puerorum tuorum prophetarum dicens
Haec dicit Dominus Inclinate humerum
vestrum et servite regi babylonis et possidebitis terram
quam dedi patribus vestris Quod si non
audieritis vocem Domini
dei vestri ut serviatis regi babylonis deser-
tione facta de civitatibus iudae
et a foris nostrum et auferam a vobis
vocem iucunditatis et vocem gaudii

et vocem sponsi et vocem sponsae et ter
ra erit in desertum abstinatuby
a Et non audierit vocem tuam ut
operentur regi babylonis et sta-
tuisti verba tua quae locutus es in
auribus populi tui ut reverterentur ossa regum eius et
ossa patrum eius de loco suo Et
ecce sunt proiecta in ardore solis
et in gelu noctis et mortui sunt
in doloribus pessimis in gladio et
in fame et in emissione et posuis-
ti templum in quo invocatum est nomen
tuum sicut hodie die Israel et in iniquitate
domus israel et domus iuda et fecisti
nobis Domine Deus noster secundum omnem
benignitatem tuam et secundum misericordiam
tuam magnam sicut locutus
es in manu pueri tui moysi in die
praecepisti ei scribere legem tuam coram
filiis israel dicens Si non audieritis
vocem meam ambitio haec magna
et multa consumet in miseria me
gentes quas ego dispergam illuc
sio quia mecum non audient populus et ira
mea erit et consumet ad cor suum in
omnia captivitatis suae et sciet quia
ego sum Dominus Deus eorum et dabo eis cor
et intellectum et aures et audient
et laudabunt me in terra captivitatis
suae et memores erunt nominis mei et
auferent se a dorso suo duro et a
malignitatibus suis quae fecerunt
via patrum suorum qui peccaverunt in
me et reducam illos in terram quam iuravi
patribus illorum abraham isaac et iacob et
dominabuntur eius et multiplicabo eos et non
minorabuntur et statuam illis testamentum aeternum ut
sim illis in deum et ipsi erunt mihi

00045160

m ꝓpm z no mouear aplig pm
meu filios ist a tra qua dixit
Et nunc dic ops dus Cm
ist nia m agustys z ssps
amqus clamat ad te audi de
z miser qua deus es mcors
z miserē mr qr peccauim ante te
q sedes in sempitnu z no pibim
meum Dne deus ops deus ist
audi nuc orom mortuoz ist
z filioz ipoz qr peccauerūt an
te z no audierūt vocē dni dei sui
z cogstitia tui sup nos malaūt
memisse nim tatib patz nroz
sed memto manus tue z hoib
tui i tpe isto qr tu es dns deus
nr z laudabim te hodie qnia
Apt hos dedisti timore tuū i cordi
bus nris z ut faciam nois tui
z laudem te i confessione mea qr
coluerūt ab iniqtate patz nroz
qui peccauerūt an te z ecce nos
hodie i captitate mea sum qua
nos dispsisti i opprobriū z i maledic
tu et in pcm sm oēs iniqtates
patz noz qui discesserūt a te de
deus nr audi ist madata vite
auribus pripe ut scias pruden
tia q̄uid e ist qm tra mimi
corū es inuectasti in tra alien
coinquinatus es tu mortuis depu
tatus es tu descendentibus z miser
Derelinquisti fontē sapie scias
in via dei ambulasses hic tasses
vtiq in pace sup terra Dicte
ubi sit sapia vbi sit prudētia
vbi vītus vbi sit intellectus ut
scias simul vbi sit longitudo

vite z vitam vbi sit lumen oculo
et pax Quis inuenit locū ei⁹
intrauit in thesauros ei Vbi
sunt principes gentiū z qui dnan
tur sup bestias que sup terrā
dieū z auibus celi ludūt Aru
argentū thesaurizāt z auri q
confidūt hoies z no est finis ac
quisitionū eoꝝ qui argentū fabri
cant z sollicīti sunt nec inuenias
opm illoꝝ exterminati sunt z ad
inferos descenderūt z alii loco
eoꝝ exsurrexerūt iuuenes vide
runt lucē z habitauerūt sup ter
ram at discipline ignorauerūt
neq intellexerūt semitas ei⁹
neq filii eoꝝ susceperūt eā a
facie eoꝝ longe facta est lex
e audita in tra chanaan nec
q̄ vista e in theman filij ag
gar qui exq̄rentes prudētia
q de tra e negociatores hui⁹
et theman z fabulatores et
exq̄sitores prudētie z intelligē
tie via at sapie nescierūt
neq cogitauerūt sue semitas
eius O ist q̄ magna e dom⁹
dei z ingens locus possessio
eius magn⁹ z no habet finem
excelsus et immēsus Ibi fuerūt
gigantes nominati illi qui ab
initio fuere statura magna
scientes bellū Nō hos elegit
dns neq viam disciplie inuene
runt propterea perierūt q̄r no habu
erunt sapiā periērunt propter stul
titiam suam Quis ascendit in
celū et accepit eā z deduxit
eā de nubibus q̄s tenuit eā

maer mea ... fupauxi dcm ... fed vias eius ... pedes eius fed ... nouit ea ... fua ... no et repleant ea ... quadrupedibus ... et audit et vocat illud ... dit illi ... rut lucem ... te fit ... et dixerit ... mq et dixerit ei ... q fecit illas ... no estimabit ... hic adiuuet ... cipke ... fuo ... mtrib ... no ... et ... ne ... at deligere ... iacob et ... p via ... lucem ... tua ... uti sum ... nobis ... esto ... uenudati ... pdicm ... ad ... diti ... ei ... ymolates ... ti ea ... tristabis ... uidi ... a deo et ...

Caput quartum

Latus est ... le liber mandatoru dei et ... lex ... nent ea ... at deligere ea ... iacob et ... p via ad ... lucem ... tua ... tua ... uti sum ... nobis ... esto ... uenudati ... pdicm ... ad ... diti ... ei ... ymolates ... ti ea ... tristabis ... uidi ... a deo et ...

... sion adduxit ... magnum ... di ei captiuitate ... mei ... filios ... fuperduxit ... illis ... cernus ... cum illos ... illos ... magnum ... dcat ... miseria ... deserta ... mea ... iustificab ... ambulauerit ... dei ... ne ... ante ... captiuitatis ... qua ... duxit ... gentes ... ligive ... senem ... et ... at quid ... cum ... vos ... tu ... ploratu ... tu ... et ... rapitate ... uidit ...

00045160

et ꝛ celeritate q̃ salute nr̃a. deus
q̃ suscitauit vos in hore magno
et splendoꝛe eterno suu pacient
sustinete ira q̃ superuenit vobis
p̃ferentis e ei te mmmiabit tuq
sed cito videbis p̃dictꝝ ipius
et sup̃ ceruice ipoꝝ ascendes
Delicati mei ambulauerut vias
aspas ducti sut ei ut grex direp
reptus ab mimicis suis quiescet
este filij ꝛ exclamate ad deu
cit em memoria mea ab eo q̃ duxit
vos Sicut ei fuit sensus vr̃ ut
erraretis a deo decies tantu iterꝝ
conuertetes requiretis eu Qui ei im
duxit vobis mala sup̃ ruinas ad
ducet vobis sempiterna iocunditate
cu salute nr̃a Suscipiot este hie
rusalē exhortatꝝ ei te q̃ tenebra
uit nocteꝫ peribut qui te vexa
uerut et qui gratulati fuit ꝛ tua
ruina punientur ciuitatib⁹ q̃bꝰ
seruiere filij tui puient et que ac
cepit filios tuos Sicut ei gauisa
e m tua ruina ꝛ letata e m
tuo casu babilon sic eo tristabit
m sua desolatoe et aputabitur
epulticio multitudis eius ꝛ grau
dimoniu eius cit m luctu leonis
ei succubuerut ei ab echo m logit
mꝰ diebus ꝛ habitabit a demonijs
m multitudie tpꝰ Circumspice nr̃m
ad orientē ꝛ vide iocunditate a deo
tibi venientem Capt̃m V

Ece enī venerut filij tui q̃s
dimisisti dispsos venerut
aut collecti ab oriente usq; ad
occidente m uo sancti gaudentes
in hore dei Exue te nr̃m stola luc

tus et miseriaꝝ tue ⁊ induc te
decorē honorē eius q̃ a deo tibi
⁊ sempiterna gla Circudabit te ꝙ
plonde deus iustitie ⁊ ponet mi
trem capitis tui honore eternꝫ
deus ei ostendet splendoꝛe suu
⁊ te q̃ sub celo est morabit ei tibi
nom̃ tuu a deo ⁊ sempiternū pax
iustitie ⁊ honor pietatis ⁊ gau
dete nr̃m et sta m excelso ⁊ cir
cumspice ad orientē ⁊ vide collec
tos filios tuos ab oriente solis
usq; ad occidente m uo sti gaudē
tes dei memoria Egressi enī ab eo
pedibus ducti ab mimicis ad
ducet at illos dns ad te portatos
in honorem sicut filios regni
Constituit ei deus quia deiecit omnē
montē excelsū ⁊ rupes plenos
et conualles replē mequalitate
ire ut ambulet isr̃l diligenter
⁊ honorem dei Obumbrauerut at
silue et odoriferi lignu suauitatis isr̃l
mandato dei Adducet ei deus
isr̃l cu iocunditate ⁊ luce maies
tatis sue cu mia ⁊ iustitia q̃ est
ab ipo Incipit exemplum epl̃e

Incipit exemplū epl̃e ciusdem quam misit Jeremias ad ab ductos captiuos ⁊ babiloniam a rege babilonioꝝ ut annuciaret illis scdm ip̃ius preceptū est illis a deo — Capt̃m VI

Propter peccata que peccas
tis ante dominū adducē
mini in babiloniā captiui
ad nabuchadodosor regē babilo
nioꝝ Ingressi itaq; babiloniam
citra illic anis plurimis ⁊ tribus

longe ussq; ad octauum septimu
post hoc ad eum uos mee tum
pauebitis at videbitis Babylo
nia deos aureos & argenteos et
lygneos & lapideos in humeris por
tari ostentatos metu gentibus inde
te go ne & vos filios efficiamini fac
tis alienis et mentatis et metus
nos capiat in ipis Visa & audita tur
ba dicetis et ab ante adorantes
dicite & cordibus vris te oportet
adorari dne Angelus ait mecum
fuisti et ipse at exposui suas vias
Nam lignia corp polita a fabro
ipa cita maturata et iargentata
falsa sunt et no possunt loqi sicut
lignum ornamenta accepto
auro fabricata sunt et coronas ete
habent aureas sup capita sua dii
corp unde subtrahunt sacerdotes
ab ipis aurum & argentum & erogant
in semetipis Dicunt ad eos ipsa
tutis et metricis ornat & uterp
tu reaperiri illud a metricibus
ornat deos suos dii ac no liberan
tur ab erugine & tynea Optime ac
illis veste purpurea cpte egent
facie ipozp dpte pulueri domus
q; e plenus inter eos Ceptis ac
habent ut ipsi sicut iudex regionis
q; in se peccante no interficit habet
enim gladiu in manu & seuerum
se ad de bello et a latrombus no
libeat Unde vobis notum sit quia
non sunt dii Re ergo vercamini
eos ne timentes eos Sicut enim vas
ipis confractu inutile efficitur
tales sunt & dii eoz Constitutus in
in domo oculi eoz plenu sepul
chre a pedibus intro eunte Et
sicut alicui q; regi offendit cir
cumspecta sunt iamq; aut sicut ad
sepulcp adducto mortuo ita tu
tant sacerdotes ostia clausuris
et serib ne a latrombus exspo
lientur Luchnas accendut illis ca
plures ex quibus nullam vide pos
sunt Qui at sicut trabes in domo
Lorda vd corp dicunt eorum ser
pentes que de extra sunt Du comedut
eos et vestimenta eoz no sentiunt
Nigre sunt facies eoz a fumo qui
in domo fit sup corpa eoz & sup
caput eoz volant nocturne & hirudi
nes et aues eiusmodi similit cattis
Unde scietis ip no sunt dii Re go
timuerit eos Aurum eius quod
habet ad speciem Nisi aliquis ex
terserit erugine no fulgebunt
Nec ea du conflaretur sentiebat
ex omni pte empta sunt in quibus
spus no est in ipis sunt pedibus im
mundis portantur ostenta tes ig
nobilitate sua gentibus Confun
dant eius qui colunt ea Ipsa si ce
ciderint in terra a semetipis non
resurgent Nec si quis eis statuerit
rectu p semetipm stabit & sicut
mortuis munera eoz illis apponet
hostias eoz sacerdotes ipoz Ve
dunt et habitant Similit & mulie
res eoz de cerpentes nec in sermo
nec in medicatu aliquid impertiunt
De sacrificiis eoz fedi & mestru
ate cotminant Orientes ita ep ipis
qp no sunt dii ne timentis eos Unde
eum vocant dii qp mulieres apponut
dnis hostias argenteas & aureas et
lygneas & in domibus eoz sacerdotes
sedet hntes tunicas scissas & capi
ta et barba rasa qp capita nuda

fuit rugitus at clamor cōt deos
suos sicut tauro mortuu & vesti
mētu corp ausert sacerdotes
& vestitus vxores suas & filios,
suos & filias neq; siquide ma
li patiutur ab aliquo neq;
quide bom potert retribuere
neq; rege constitue possit nz
auferre sibi neq; diuitias dare
possit neq; malu retribuere
Si quit illis votu vouerit et
no reddidit nr hoc requiret
horem a morte no liberat nz
mstrum a potestate eripiut
horem cecu ad visu no resti
tuit De nctate horis non
habebabit Vidue no miserebit
neq; orphanis bnfaciet lapi
dibus de monte silex qui dr illoz
lignei & lapidei aurei & argen
tei dñi at colut illa cōfundet
dñs go estmandu est aut di
cendu illos esse deos Ad hec
ei ipis chaldeis no horatibus
ea qui au audierit mutu no
posse loqui offerut illud ad bel
postulates ab eo loq; qi possit
sentire qui no habet motu et
ipi au intellexerit reliquent
ea Sensu ei no habet ipi dñi
corp ithulicet ac circudate fumi
bus mvnes sedent succedetes
ossa obnubo eu ac aliqua ex
ipis abstracta ab aliquo tra
seute dormicit ad cognoic
sue exopbrat qz ea no st dig
na hitu sicut ipa neq; fumis eq

Diruptus sit dra ac que ipis
fuit falsa sue dns go estian
du aut diendu illos deos
Al fabris ac aurifeibz sta
tuit Nichil aliud erit mstr
quod volut sacerdotes aut ar
tifices ipi etia qui ea facit ut
no sit multi tpis Nunquid go
possit que ab ipis fabricata
sunt ec dñi Reliquet ac falsa
et obpbriu posteris futuris Ha
bu supuenit illis plui & mala
cogitat p se sacerdotes vbi se
abscondant au illis Deus ego
sentiri debeat qm dñs est qui nr
de bello se liberat nz de malis
se eripiut Ista tu sut lignea
lapidea & lauerata & argentata
scietur postea quia falsa sut
gentibus & regibus
que maledicta sut qz no sut dñi
sed opa manuu hom & nichil
opus dei m ipis est Unde go
notu est qz no sut dñi qs opa
manuu hom & nichil opis dei
ipis Et rege regiom no sus
citat neq; pluuia hoibz dabit
Judicau qs no discernet neq;
regiocs habebit ab inuria
qz nichil possut sicut formice
mr medu celi & bte sut ei tu
ctidie ligna & domu deoz lig
nea aurea & argetea sa
cerdotes quide eoz fugient
& habebabutur ipi vo sicut tra
bes & medio cobuntur Regi ab

et bello no resistere dnō g ista
mandauit ā n capiendā q̄ dissi-
mo a furibus neq; a latronibꝫ
se liberauit dij ligneꝰ z lapideꝰ
z aurati z argentati quibꝰ hij
qui seruierūt sut auro z argento
z vestimento quo opti sut ause-
rēt illis z abijt nr sibi auxi-
liū sperat Ideo ista mea cogi-
tatio z ista mea uoluntas ut
in domo vtile in qua habitē
q possideꝫ illud q̄ falsi dijs me-
lior e tamen tui ostiū z domꝰ
quod custodit que z ipa sit qua
falsi dij sol quide z luna z stel-
le sut splendide et emissa ad
utilitates obaudiūt similiter
et fulgur cū apparuerit ppspi-
cuū e z dnm at z spūs z omi
regiōe spirat et nubes quibꝰ
spatiū fuerit adeo pabulāt ut
uniuersū orbem pascant quod ipm
tu e eis Ignis cū a missꝰ desup
ut cōsumat montes ob z siluas
facit quod paratū e ei Nec at
neq; spebus neq; fortitudinibꝰ nr
corp similis sut On neq; q̄ tran
situ e neq; dicendū esse illos de
ob q̄m no sut sūt no possūt neq;
iudicatu iudicare neq; facere q̄q̄
horū Deus tuus neq; q̄ no st dij
ne g timendus eos Neq; em
regibus maledicat neq; benedicat
signa cēli z oculi no ostendet
neq; ut sol lucebit nr illuminabit
ut lux Bestie melior est illis
que possūt fugere sub tectu acce
dere sibi Nullo itaq; modo vobis

et mansuetu quia q̄ timuerit q̄m no
timendus eos Nā sicut z aurum z
argentū formido mea custodit ita
sunt dij illoꝝ ligneꝰ z lapideꝰ et
argenteꝰ z aureꝰ Eode modo et
purpura z ostro ipsoꝝ alba sup̄ qua occi-
duntur scindet similiter z mortuos
plangent in tenebris silebūt et dij
illoꝝ ligneꝰ lapideꝰ z aurati et
argentati/ a putredine q̄ z mar-
cescet quia sup illo tenebit Directio
rectaq; q̄ no sunt dij Spūs cēli a post̄
mo remediū z cū obprobriū z re-
gior deliciosꝰ e ipso uiuētibus q̄ no sūt
similat̄ Ita cū loqr ab obprobrijs

Incipit prologus in Ezechielem

Ezechiel pphēta cui Joachim
rege Juda captiuus ductꝰ
e in Babilone ibiq; ipse qui
cū eo captiui ducti fuerat pphā-
perstitit q̄ ad extremū ualidissimus se
ulciscens aduersantes tradidisset in vi
dentē adhuc urbē ultima strage qua
e cōsumta p̄dixit Precipio ac cunctis
fuisse ano captiuitat̄ quinto exorsus e
ad coarguendos loq; cōdigne ligatos posside
re Babilonis gentes gauisuros et iudea
mox eq̄n salutē dispari nō ad modū rusticoꝝ
et q̄uis medicinā tractatū differre sed
sicut Jeremias priꝰ a nobis z sic mi-
nus obscuritatis uoluit et uulgata ed
dicit nō multū distat ab ebraico Un
sallustius minor q̄ re exponit ut si expe-
rimus libertatis ipse prius z alios cadere
alios diuersa constituere legimus ita q̄ue
nūc tristitiam metu q̄ proxima scripsit et
p comota maiestatis sepe legentibꝰ
tribuit Vi at mihi mei z hec salubriter
dicat sibi q̄ nec eos q̄ appellat ut sciat
et uideat ne ei eis euenīat q̄d ieremias significauit ei
ne ut uocat sagolidoros hoc e madianas senecias

00045160

Incipit Ezechiel Cap primu

Factum est in tricesimo
anno in quarto mense in quin
ta die mensis cu essem
in medio captiuorum iux
ta fluuium chobar aperti sunt cli et vidi
visiones dei in quinta mensis ipse
e anno quintus ei⁹ fuit ⁊ sermo dñi
ad Ezechiel filiu buzi sacerdotē
in terra chaldeoꝝ secus fluuium
chobar et facta e sup eu ibi ma⁹
dñi et vidi et ecce ventꝰ turbi⁹
ueniebat ab aquilone ⁊ nubes magn
na et ignis involues ⁊ splendor
in circuitu eius ⁊ de medio eius qsi
species electri ⁊ de medio ignis et
in medio eius similitudo mꝰ aliu
et hic aspectus eoꝝ similitudo homis
eis ⁊ eis et mꝰ faciebus vni a mꝰ
pone vni et pedes eoꝝ pedes uni
et plata pedis eoꝝ qsi plata pe
dis vituli ⁊ scintille qsi aspectus

erui manus homis
sub pennis earū mꝰ quatuor ⁊
facies et pennas p mꝰ ptes he
arū iuncte erant penne earū ad
terā ad altitudinē ueniebant
cu ambulabant unusquisq; p
faciē suā gradiebatur similitudo
autē uultus eoꝝ facies leonis a dexteris
quoq; mꝰ facies
eis ab bouis a sinistris quoq; mꝰ
et facies aquile desup quoq; mꝰ
et facies eoꝝ et pennē extente
desup due penne singulorū iu
gebant ⁊ due tegebat corpa eoꝝ
et unusquisq; coꝝ coram facie sua
ambulabat ubi cat spꝰ
illuc gdiebant nec reuertebatur
cu ambularet et similitudo animaliu
aspectus eoꝝ qsi carbonis ignis
ardentis ⁊ qsi aspectus lapadū
hec erat uisio distinctis ⁊ medio
animaliu splendor ignis ⁊ de igne
fulgur egredies et animalia ibat
⁊ reuertebat in similitudē fulgis
coruscationis cuius aspectus animaliu
apparuit rota una super
terā iuxta animalia hns mꝰ facies
et aspectus rotaꝝ ⁊ opus earū
qsi visio mandib et una similitudo
quatuor mꝰ et aspectus earū ⁊ opa
qsi sit rota in medio rote quoq; mꝰ
ptes earū et euntes ibat ⁊ no reu
tebant cu ambularet ad quē
locu dicebat qd prima erat ſq
bant ⁊ recte cu ambularet reuertebatur cu
ambularet Forma autē eaꝝ qsi erat ro
tis et altitudo ⁊ horribil aspectꝰ
et totū corpus plenū oculis

ꝑcussit spatꝫ ꝺñi ⁊ ceciꝺit abiꝫ
et nabis abiciebant ꝓter et
rote ignis ⁊ ꝺeuorauit ⁊ ꝺeuorauit
ꝺa ꝺe terra ⁊ ꝺeuorabat filios
ꝺuodecim ⁊ bat ꝑ ulnas circu
ꝑ et rote ꝑ ꝺeuorabat ⁊ equi
tes cu ꝑ ꝑ ⁊ uite cad ⁊ rote
cu curribus ⁊ ꝺi stantibꝫ
stabat et cu eleuatus a terra pie
ꝺeuabant ⁊ rote ⁊ equites cꝝ
qua ꝑ uite cad ⁊ rotis Et
similitudo sup capita animaliu firma
ti aspectus cristalli horribilis
et extenti sup capita coꝝ ꝺesup
ꝺubus firmamento ad penne coꝝ
uerte altius ad alteꝝ ⁊ multiplex
duabus alis ꝛelabat corpus suum
et alteru simil ꝛelabat Et audi
eba somu alaꝝ ꝙ somu aquaꝝ multa
rum ꝙ somu ꝺei sublimis ꝺi cu
abiissent ꝙ sonus castroꝝ ꝙꝫ starent
demittebatur penne coꝝ Nota cum
fiet nouꝫ sup firmamentu qꝺ cad
sup caput coꝝ stabat ⁊ submit
tebat alas suas Et sup firma tu
quod cad ⁊ minebꝫ capiti coꝝ ꝙ
aspectus lapidis saphiri similitu
do throni et sup similitudine thi
similitudo ꝙ aspectus hois ꝺesup
Et vidi ꝙ ꝑpem electri ꝛ velut
aspem ignis intrinsecus eꝝ circu
itu a lumbis eius ⁊ ꝺesup et a
lumbis eius usꝫ ꝺeorsum vidi ꝙ
ꝑpem ignis splendentis ⁊ circui
tu velut aspem arcus cu fuit
in nube ⁊ die pluuie hic erat
aspectus splendoris p giru Hic
Et visio similitudinis gle ꝺni
Et vidi ⁊ cecidi ⁊ audiui

Et audiui uocem loquentis ꝺicen
ad me Fili hoim sta sup pedes
tuos ⁊ loquar tecu Et ingressus
est in me spus posuit me
⁊ statuit me supra pedes meos
Et audiui loquente ad me ⁊ ꝺicente
Fili hoim mitto ego te ad filios
israel ad gentes apostatrices que
recesserunt a me ipsi et coꝝ patrib
sue pactu meu usꝫ ad ꝺiem hanc
⁊ filii ꝺura facie ⁊ ꝺurabili cor
ꝺe sunt ad quos ego mitto te Et
ꝺices ad eos hec ꝺicit ꝺns ꝺus
si forte ul ipi audiat ⁊ si forte
quiescat qm ꝺomus exasperans
est Et scient qꝝ pphta fuit in medio eoꝝ
fuit tu go fili ne timeas eos neq
ꝙmones eoꝝ me timeas qm uepe
duli ⁊ subuersores sunt tecu ⁊ ad
scorpionibus habitas Ita coꝝ ne
timeas ⁊ uultus coꝝ ne timueris
ne formides qꝝ ꝺomus exasperans
est loquere ꝺ uba mea ad eos si
forte audiat ⁊ quiescat qm inri
tatoꝛ ꝺom est tu at fili hois audi
que ego loq ad te ⁊ noli ee exa
sperans sicut ꝺomus iste exasperat
est os tuu ⁊ comede quecuq
ego ꝺo tibi Et vidi ⁊ ecce manꝰ
missa ad me in qᵗ cat uolumen
liber ⁊ explicauit illud coram me
qᵗ erat scriptus intus ⁊ foris ⁊ scripte erant
in eo lamentatiões ⁊ carmen ⁊ ue Hic
Et ꝺixit ad me Fili hoim
quoduq; inueneris comede
comede uolumen istud ⁊ vade
loquere ad filios israel Et aperui
os meu Et cibauit me uolumen
istud ⁊ ꝺixit ad me Fili hois
uenter tuus comedet ⁊ uiscera
tua implebit uolumen istud quod

00045160

ego do tibi [illegible] comedi illud et
fom em ad meo sicut mel dul
ce Et dixit ad me ffili hois va
de 7 ingred domu istā 7 loqtus
va mea ad cos istos cm ad plm
pfundi fmois et ignote ligue
tu mitteris ad domu istā nec
ad pplos mltos pfundi fmonis
et ignote ligue quoz no poss
audire fmones et si ad rpos mit
teris tpi audiet te dom sed ist
nolue audire te q nolut audire
me dis quippe dom ist attu
frote est et duro corde tuo
dedi faciē tua valetiore faciē
tuis cop et frontē tua duriore
frontibus cop et ut adamantē
et ut silicē dedi faciē tua ne ti
meas eos nec metuas a facie
cop q domus exasperans e Et
dixit ad me ffili hois omes ser
mones meos quos loq ad te
assume in corde tuo 7 auribus
tuis audi 7 vade et ingred ad tos
migrationis ad filios populi mei 7
loquer ad eos 7 dices hec dicit
dns deus si forte audiant 7 quiescat
Et assumpsit me spūs Et audiui
post me vocē commotionis magne
benedicta gla dni de loco suo 7 vo
cē alarū animaliū percutiētiū alterā
ad alterā 7 vocē rotarū contra seque
ciū animalia et vocē commotionis
magne Et spūs assumpsit me 7 abs
tulit me et abij amaritudine 7 indigna
tione spūs mei manus eni dni
cat mecū confortans me Et veni
ad transmigrationē ad adiū noua
rū fluuij 7 ad eos qui habitabant
iuxta eum scholam 7 sedebā illic
stupens 7 mansi ibi septē diebus
merens 7 medio cordis ut de
serta essēt septē dies sup eos
Dni ad me dicens ffili hois specu
latorē dedi te domui istī audi
es de ore meo verbū 7 annūciabis
eis ex me Si dicente me ad im
piū morte morieris si non an
nunciauerit impio neq locutus fuerit
ut auertat impius a via sua impia 7
uat impe impietate 7 iniquitate sua
morietur tu aut animā tuā de manu tua
requiram Si at tu annunciaueris
impio et ille non fuerit conuersus ab
impietate sua 7 a via sua impia ipse
quidē in iniquitate sua morietur
tu at liberasti animā tuā tu 7 si co
uersus iustus a iustitia sua fecerit
iniquitatē ponā offendiculū coram
eo ipse morietur q no annunciasti ei
in pcto suo morietur 7 non erunt
memoria iustitie eius quas fecerat
tu aut sanguinem eius de manu tua
requiram Si at tu annunciaueris iusto
ut non peccet iustus 7 ille non
peccauit vivens vivet q annun
ciasti ei 7 tu autē tuā liberasti
Et factus est sup me manus dni 7 dixit
mihi Surgens egredere 7 campū et
ibi loquar tecū Et surgens egressus
sū in campū Et ecce ibi gla dni
stabat sicut gla quā vidi iuxta
fluuiū chobar Et corrui super
faciē meā Et ingressus est in me
spūs et statuit me sup pedes
meos 7 locutus est mecū 7 dixit ad
me Ingred et include 7 medio
domus tue Et tu fili hois Ecce

Dato sic signo vmbra . lignabis
ter die / no egredias / medio a
sit lignum tuu adsetu fucia pala
to tuo et die / mutus / n̄ qñ obmur
gas qz domus exasperans e tu
at loquutus fuo tibi agnom os tuu
/ dices ad eos hec dicit dns dy
qui audit audiat / q̄ quiescit
/ sesat qz dom exasperans e
Et tu fili hois sume tibi la
tere / ponet eu cotra te
describes / eo ciuitate ierlm et
ordiabis aduersus eu obsidione
et edificabis muros / cop tab
aggerem / dabis cotra eu castra
et ponet arietes / gyro sit tu
sume tibi sartagine ferrea / po
nes eu muru ferreu inter te et
inter ciuitate / obstinabis faciem
tua ad ea et erit / obsidione
et circudabis ea signu e domui
isti et tu dormies sup latus tuu
sinistru / ponet iniqtates dom
isti sup eo nuo dieru quibus dor
mies sup id / assues iniqtates
eor ego at dedi tibi annos imi
qtatis eor nuo diez trecentos et
nonaginta dies et ptabis iniqtate
domus isti et tu cpleuis hec
dormies sup latus tuu dextr
secdo et assues iniqtate domus
uda vel diebus die p anno die
bus die p anno dedi tibi et ad ob
sidione erim tolles faciem tua
et brachiu tuu cotra eam et ppse
tabis aduersus ea et ecce circudedi
te vinculis et no te coltes a la
te tuo / latus aliud donec cpleas
dies obsidionis tue / tu sume tibi
frumentu / ordeu / fabas / lentem

et milium / vicia / mittes ea in
vas vnu / facies tibi panes nuo
diez quibus dormies sup latus tuu
trecentis / nonaginta diebus comedes
illud de cibus at tuus quo vescetis
die / pondo viginti statim / die a tpe
usq ad tpa comedes illud / aq̄
in mesura bibes sextariu pte him
a tpe usq ad tpa bibes illud et
qz sibe mictu ordiaceu comedes
illud et sterco de qui egredietur
de hoie opies illud / oculis eoz
et dixit dns sic comedet filii
isti panem suu pollutu inter gentes
ad quas eicia eos et dixi a a
dne deus ecce aia mea non e pol
luta et morticinu / laceratu
a bestijs non comedi ab infancia
mea usq nunc / non e ingressa in
os meu omis mus immunda et dixit
ad me ecce dedi tibi fimu boum
p sterco ibus tuis / facies
panem tuu in eo et dixit ad me
fili hois ecce ego confringa baculu
panis in ierlm / comedet panem suu
in pondere / sollicitudine / aq̄
in mesura / in angustia bibet ut
deficiat ibus panes / aq̄ corruat
vnusquisq ad fratrem suu et con
tabescant / iniqtatibus suis
Et tu fili hois sume tibi
gladiu acutu / rade te pilos
et assues eu / ducas p caput
tuu et barba tua et assumes
tibi statera / pondus / diuides
eos et tertia pte igni cobures in
medio ciuitatis nue cpletis die
bus obsidionis / assues tertia
pte / cedes gladio in circuitu

cuꝫ tm̃ vo alia Dissp̃gos i ventu
et gladiu meũ dabiꝫ post eos et assi
meꝫ mãꝫ plus mũm̃ i ligabꝫ eos
i sepulturã pallij tui et ego eis
rursũ tollã et pcutiã i medio
ignis et exurã eos igne et ego
ero egredietur ignis i omẽ domũ
ist hec dicit dns deus hec est
vrbs i medio gentiũ posui
ea et i circuitu eius tras et coꝛp
sit iudicia mea ut plus esset ipia
q̃ gentes et pcepta mea ulterti q̃
terre que in circuitu eius sunt
Judicia ei mea pcesserũt et i pcep
tis meis no ambulauerũt Ideo
hec dicit dns deus Quia supas
tus gentes que i circuitu vro ste
et i pceptis meis no ambulastis
et iudicia mea no fecistis neq
iudicia gentiũ que i circuitu vro
sunt no estis operati Ideo hec dicit
dns deus Ecce ego ad te et ipse eo
facia in medio tui iudicia i oculis
gentiũ et faciã i te quod no
feci et quibꝫ ultra similia no fa
ciã propter omnes abhoiationes tuas
Ideo patres comedent filios i me
dio tui et filij comedent patres suos
et faciã i te iudicia et ventilabo
uniuersas reliquias tuas i omnem
ventũ Ideo vivo ego dicit dns
deus Nisi propterea q̃ sanctũ meũ vio
lasti in cunctis offensionibꝫ tuis
et i cunctis abhoiationibꝫ tuis ego
q̃ conteram et non pcedet oculus meus
et non miserebitur Tertia pꝑs
tui pestilentia morietur et fame consumet
i medio tui et tertia pꝑs tui gla
dio cadet i circuitu tui et tertiã
vẽtem tuã i omnẽ ventũ dissipabo
et gladiũ evaginabo post eos
et complebo furore meum in eis
ira indignationẽ meã i eis et
consolabor et scient q̃ ego dns lo
cutus sum i zelo meo ad i pleui
i indignatione mea i eis et dabo te
in desertũ et i opꝓbrium i gentibus
que in circuitu tuo sunt et coram
oi pcuntis et opꝓbrium et
blasphemia et exẽplum et stupor in
gentibus que i circuitu tuo sunt
cũ fecero i te iudicia i furore et in
indignatione mea et i increpationibus
ire mee Ego dns locutus sum
Quando mittam sagittas famis
pessimas i eos que erunt ad interitum
et quas mittã ut dissipem vos
fame congregabo super vos et co
teram in vobis baculum panis et
mittam i vos famem et bestias pes
simas usq; ad internicionem et pes
tilentia et sanguis trãsibit per te
et gladius i ducam sup te et dns locutus sum
Haec dicit dns deo ad montes et colles
ad maritimos et habitacula deserta
quia facta sunt in rapinam et in
derisum reliquiis gentium que
circa sunt propterea hec dicit dns deus
montibus et collibus ruinis et val
libus Ecce ego inducam super vos
gladium et dissipabo excelsa vestra
et demoliar aras vras et conteran
tur simulacra vra et decidam inter
fectos vros ante idola vra et dabo
cadauera filioꝝ israel ante faciem
simulachroꝝ vrorũ et dispergam ossa
vra circa aras vras in omnibus
habitaculis vris urbes vre de
serte erunt et excelsa demolientur

Et fruḡ ẽ hmo dm Cvn
ad me dicens Et tu fili ho
mīs hec dicit dns deus Ec
ce ego ipse mittā sup vos
quatuor plagas meas gla
dium sup te Et emittā furorē meū
sup te et iudicabo te in medio
tuo Et ponā contra te omes
abhoīa tuos Et non pcz
oculus meus sup te et non mi
serebor sed vias tuas ponā
sup te et abhoīa tua erunt
in medio tui Et scietis qz ego
dns Hec dicit dns deus Affli
ctio una afflictor Ecce venit
venit finis Evigilauit
aduersū te ecce venit venit cō
tritio sup te et existat Nō finis venit
tpe appe est dies occisionis non
gle in monte Nunc de pp in q effu
dam iram meā sup te et cople
bo furorē meū in te et iudicabo
te in medio tuo Et ponam
tibi oīa scelera tua et non pcz
oculus meus nec misereboz
sed vias tuas ponā tibi et abho
inationes tue erunt in medio tui
erunt Et scietis qz ego sum dns
percutiens Ecce dies ecce venit
egressa est contritio florent
virgā germinauit superbia mi
quitas surrexit in virgā in
pietatem non eo eis et non eo pp
nec ego gemitu corā et non erit
requies Et cū venerit tempꝰ appro
quabunt dies qz emtor non lete
et qz vendit non lugeat quia
ira super omem plm eius quia
qz vendit ad id quod vendidit

a dissipabuntur et metuent arme
et consurgent et assabit ydola
tra et cotrect delubra tua et de
lebit opa tua Et cadet interfec
tus in medio tui Et scietis qz ego
dns Et reliqua in vobis eos qui fuge
rint gladium in gentibus cū dispsos
vos in terras in mortabunt me li
beati tui in gentibus ad quas cap
tui ducti sunt quia contriui cor
cor formicatū et recessit a me
oculos eoz formicatos post ydola
sua Et displicebunt sibi met sup
malis que fecerunt in vniuersis ab
hoīationibus suis Et scient quia ego
dns non frustra locutus sū ut
facerem eis malum hec dicit dns
dns percute manu tua et allide
pedē tuū et dic heu heu heu ad
omes abhoīationes malorū istius do
mus quia gladio et fame et peste cadi
turi sunt Qui longe a peste morie
tur et qui ad ppe gladio corruet
et qui reliquus fuerit et obsessus fa
me morietur et complebo in ira
cōe mea in eis Et scietis quia
ego dns cū fuerit interfectus in
in medio ydolorū suorū in circuitu
aræ sue sup omem collē montis
et in cunctis finibus montibus in
in sublime de ligno nemorosi
et subtus omnis arbor frondo
sa ubi accepit thuris redo
lentia omnibus ydolis suis Et
extendā manū meā sup eos
et faciā terrā eoz desolatam et
destitutam a deserto Deblatha
in omnibus habitaculis eoz
Et scient quia ego dominꝰ

00045160

no rcubetur adiuuet uincat
uita cor uisio ei ad omes inhi
cubo no regredietur uir ad mq
tate uite sue no cofortabitur
Tamte tuba ppauent omes no
e q uidat ad plm Ira dmca
sup omem pplm eius gladius
foris pestis et fames intus
diu et egro e gladio morietur
et q ciuitate pestilencia et fa
me deuorabit et saluabit qui
fugerit qo eis Et erut et mobi
qi colubo eo nalliu omb trepidi
uniuersus et miq tate sua omes
mani dissolucture a ora genua
defluct riquis Et accinget se ci
licijs et opiet eos formido et
i omi facie confusio et in uniuss
capitibus eoz taliuicius Atrse
tu eoz foras piciet et auru eoz
in sterq'liniu erit Atrgetu eoz
et auru eoz no valebit liberare
eos in die furoris dni manij sua
no saturabit et uentres eoz no
replebuntur qz scandalu miq tatis
eoz fuit e et ornamentu mon
lui suoz et superbia posuerut et yma
ges abhoiacois sue et simla
cthoz suoz fecerut ex colpt
hoc dedi eis illud et mudicia et
dabo illud et mali eis noz ad
diripiendu et pnes eos et pdet
et cotaminabut illud Et auerta
faciem meam ab eis et uiolabunt
archanu meu et ingredietur illud
emissarij et cotaiabut illud fac
corlusione qm ira plia e iudicio
sag uimu et ciuitas plena iniq
Et adducta pessios de gentibus et
possidebut domos eoz Et quie
cere faciam superbia potetie et

possidebut sanctua eoz et
gustia supueniet et requiet pa
ce Et no erit pax turbabit sup
turbatiois et erit auditus sup
auditu Et requiret uisionem
de pphta et no erit lex et sibit a sa
cerdote et consiliu a senioribus
Rex lugebit et principes induet
merore et manus pli de re con
turbabuntur Secm uia eoz fa
ciam eis et secm iudicia eoz iudica
bo eos Et scietis qz ego dns Cum
Et factu e i anno septimo
septimo mense in quinta men
se ego sedebam in domo mea
et senes iuda sedebat coram me
Et cecidit ibi sup me manus dni
Et uidi et ecce similitudo qi aspec
tus ignis ab aspectu lumbox eius
et deorsu eius igne et a lumbis eius
et sursu qi aspectus splendoris
ut uisio electri Et emissa si
tudo manus apphendit me et tu
lit me inter capitis mei et celeuauit
me spiritus me celu et tra et adduxit
me in uisiones dei in ostiu
interius quod respiciebat ad
aquilone ubi erat statutu ydo
lu zeli ad prouocadu emulatione
Et ecce ibi gloria dei isti secm vi
sione qua uidera et rapuit me
ad me Fili hois leua oculos tuos
ad uia aquiloi qd et feci Et
ecce ab aquilone porta altaris ydo
li zeli introitu et dixit ad me
Fili hois putas ne uides tu qd
isti faciut abhoiacoes magnas
quas domus isti facit hic ut
procul recedam a sanctuario meo et
ad huc conuersus uidebis abhoiacoes

manoz eb
ſcu atriȝ et vidi et ecce ſorim
venu ꝛ pcte ꝛ dixit ad me fili
hoīs fodē pcte et cū ꝓfodiſſe
pcte apparuit oſtiū viride ꝛ dixit
ad me ingred ꝛ vide abhoīaco
nes peſſimas quas iſti faciūt
hic et ingreſſus vidi ꝛ ecce om
ne ſimilitudo reptiliū ꝛ abhoīatio
animaliū ꝛ vniuſa ydola domꝰ iſrl
depicta erant in pcte ꝛ circuitu
per totū ꝛ lxx viri de ſenioribꝫ
domꝰ iſrl et ieconias filiꝰ ſa
phan ſtabat ī medio eoꝝ ſtan
tiū ante picturas ꝛ vnuſquiſq
turibulū ſuū habebat ī manu ſua et
vapor nebule de thure cōſur
gebat ꝛ dixit ad me eſ certe vidiſ
fili hoīs que ſenes domꝰ iſrl
faciūt in tenebris vnuſquiſq ī
abſcondito cubili ſui dicūt ei
no videt dns nos/ deliqt dns
tra et dixit dns ad me adhuc
conuſus videbis abhoīationes
maiores quas iſti faciūt et in
troduxit me p oſtiū portē domꝰ
dni quod reſpiciebat ad aquilonē
et ecce ibi mulieres ſedebant
plangētes adonidē et dixit ad
me eſ certe vidiſti fili hoīs adhuc
conuſius videbis abhoīationes ma
iores hīs et introduxit me in atriū
domꝰ dni interius et ecce ī oſtio
templi dni inter vestibulū ꝛ altare
qi xxv et quiq viri dorſa hītes
templi dni ꝛ facies ad orien
tem ꝛ adorabāt ad ortū ſolis
et dixit ad me eſ certe vidiſti fili
hoīs numquid leue eſt domui
iuda ut faciāt abhoīationes ſtas

quas fecerūt hic quia repleue
rūt terrā iniquitate conuſſi ad irritan
dū me et ecce applicāt ramū ad na
res ſuas ergo et ego faciā in
furore non pcet oculus meus nec
miſereor et cū clamauerint ad
aures meas voce mgna non exaudiā eos
Et clamauit ī auribꝰ meis voce magna dicēs
Appropinquauerūt viſitationes vrbis
et vnuſquiſq vas interfectionis ſue
ī manu ſua et ecce ſex viri ve
niebāt de viā portē ſuperioris
q reſpicit ad aquilonē ꝛ vnuſq
quiq vas contritionis ſue ī manu ejus
erat vnus autē ī medio eoꝝ erat
vestitus linteis et atramentariū
ſcriptoris ad renes ejus et ingreſſi
ſunt ꝛ ſteterunt iuxta altare ereū
et gloria dei iſrl aſſumpta eſt de che
rub q erat ſuper eū ad limen domꝰ
et vocauit virū q indutus erat
linteis et atramentariū ſcriptoris
gestabat ī lumbis ſuis et dixit dns
ad eū transi p mediā ciuitatē
ī medio urbis et ſigna thau ſup
frontes virorū gementiū ꝛ dolē
tiū ſuper cunctis abhoīationibꝰ que
fiunt in medio ejus et illis dixit
audiente me transite p ciuitatē
ſequimini eū ꝛ percutite non parcat
oculus vr nec miſereamini ſe
nem et adoleſcentulū ꝛ virginē
parvulū et mulieres interfici
te usq ad interitū omnē autē
ſup quē videritis thau ne occidā
tis et a ſanctuario meo incipite Ce
perunt igr a viris ſenioribꝰ qui
erant ante faciē domꝰ ꝛ dixit ad
eos Contaminate domū et implete
atria interfectis et egredimini

Et egressi pauebat eos qui
erat ydolum et ecce gloria dei
mai ego ruig sup faciem meam
et clamab dño heu heu heu de
deus ergo ne dissipas oes reli
quias isrl effundes furorem
tuum sup eos Et dixit ad me
Iniq̃tas domus isrl et iuda mag
na est nimis valde et repleta e
terra sanguinibus et ciuitas reple
ta est rasione Dixerunt enim dereli
quit dñs terra et dñs non videt
Igit et meus non parcet oculus nr
miserebitur/ sed ea sup caput
eoz reddā Ecce ego vir q̃ indutus
erat linteis q̃ gestabat atramentariū
in dorso suo rendit verbum Dñi
feci sicut precepisti michi

Et audiui et ecce firmamento
quod erat sup caput cherubim
quasi lapis saphirus et q̃si spes
similitudo throni apparuit sup ea
et dixit ad virū q̃ indutus erat
linteis et ait ingredere in medio ro
tarū que sunt subtus cherubim et
impple manū tuā prunis ignis
que sunt inter cherubim et effunde
sup ciuitatē Ingressus est in co
spectu meo/ cherubim autē stabat
ad dexteriē domus cū ingrederet
vir et nubes replenit atriū intrī
Et eleuata est gloria dñi de sup che
rubim ad limen domus et repleta
est nube domus et atrium repletum
est splendore gloie dñi et sonitus
alaz cherubim audiebat usq̃ ad
atriū exterius q̃si vox dñi omnipotētis
loquentis Cumq̃ precepisset viro q̃
indutus erat linteis dicens ingre-

medio rotarū que sunt inter cherubim
Ingressus ille stetit iuxta rotā Et
extendit cherub manum suā de
medio cherubim ad ignē q̃ erat
inter cherubim et assumpsit de
igne et manibus eorū q̃ induti erant linteis
tulit acceptis egressus est et appa
ruit in cherubim similitudo manū
eoz sub pennis eoz Et vidi
et ecce in quatuor rotis iuxta cherubim
rota vna iuxta cherub vnū et ro
ta alia iuxta cherub alterū Species
autē rotarū erat q̃si visio lapidis
crisoliti et aspectus earū erat q̃si
vna unius q̃si sit rota in medio ro
te Cumq̃ ambularent in quatuor
partes gradiebantur et non reuertebantur
ambulatis sed ad locū ad quem
respiciebat dicebatur q̃ prima erat q̃
habet et facies non reuertebantur
Et de corpibus earū et colla et manus
et pennę et circuli plena erant ocu
lis in circuitu in quatuor rotis
istis vocat volubiles audiente
me Quatuor autē facies habebat
vnum facies una facies cherub
vtrum et facies tertia facies leonis
et in tertio facies leonis et in quarto
facies aquile Et eleuata sunt
cherubim Ipsum animal q̃d videra
in iuxta fluuium chobar Cumq̃ ambula
rent cherubim ibant pariter rote iuxta
ea Et cū eleuarent cherubi alas
suas ut exaltarent de terra non re
uertebatur rote sed et ipse iuxta erant
Cū stabant illis stabant et cū eleua
bantur eleuabantur/ spūs enim vite
erat in eis Et egressa est gloria dñi

et sup̄ cherubim et sup̄ alas
cherubim et sup̄ alas seraphim
alas suas exaltantes sup̄ a tem
plo me et illis egredientibus re
te et subsequente sup̄ eos alas
rubim et intrantia portæ dom̄s
orientalis et gloria dei isr̄l erat
sup̄ ea et ipm̄ et aiam quod vidi sub
ter deū isr̄l in riuo kobar
et intellexi q̄ cherubim essent
p̄ m̄or vultus vni et m̄or alter vni
et similitudo manū hoīs sub alis
eor̄ et similitudo vultuū eor̄ ipi
erant vultus quos viderā in riuo
kobar et intrabat
et impetus singulor̄ in faciē
suam ingredi. Caplm̄ xi
Et eleuauit me spūs et intro
duxit me ad portā domus
dom̄i orientalē q̄ respicit plic
ortū et ecce in introitu portæ
xxv viri et vidi in medio eor̄
iechoniā filiū azur et pheltiam
filiū banaie p̄cipes populi
dixitq̄ ad me fili hoīs hi viri
qui cogitant iniquitatē et trac
tant consilium pessimū in urbe ista
dicentes nonne dudū edificatæ sūt
domus hæc ecce lebes nos ad car
nes ideo vaticinare de eis va
ticinare fili hoīs et irruit in me
spūs dñi et dixit ad me loque
hæc dicit dñs sic locuti estis
domus isr̄l et cogitationes cordis ve
ri ego noui plimos occidistis in ve
hac et implestis vias eius mor
tuis ppterea hæc dicit dñs dñs isr̄l
Interfecti vri quos posuistis in
medio eius hi sūt carnes et hæc
est lebes et educā vos de medio
eius gladiū metuistis et gladiū
inducā sup̄ vos ait dñs deus et
eiciā vos de medio eius et dabo in
manus hostiū et faciā in vobis iudicia
gladio cadetis in finibus isr̄l
iudicabo vos et scietis q̄ ego
hec ne ciuitas vobis in lebetem vos no
strū in medio eius carnes et filius
isr̄l iudicabo vos et scietis q̄ ego
dñs eluua p̄cepta mea non am
bulastis et iudicia mea non fecistis
sed iuxta iudicia gentiū que in cir
cuitu vro sūt operati estis et fac
e ait ppheta eorum scelerias filius
hominis mortuus est et ecce ego
facie mea clamabo voce magna
dixi heu heu heu dñe deus tu con
sumaciōnē tu facies reliquiaz
isr̄l et factum est vbi dñi ad me dices
fili hoīs fres tui et ppinqui tui
et oēs domus isr̄l vniuersi quib⁹
dixerunt habitatores hierl longe
recedite a dño nobis data est ter
ra in possessionē ppterea hæc dicit dñs
quia longe feci eos in gentib⁹ et
quia dispersi eos in terris ego eis in
fui sanctus modica in terris ad quas
venerunt ppterea loquere hæc dicit dñs
deus congregabo vos de pplis et
adunabo de terris in quibus dispersi
fuistis dabo vobis humum isr̄l
et ingredientur illuc et auferent
omnes abhominationes eius et offen
siones eius de illa et dabo eis
cor unum et spūm nouum tribuam
in viscera eor̄ et auferam cor
lapideum de carne eor̄ et dabo eis
cor carneum ut in p̄ceptis meis ambulent

et audiria mea custodiat fa
ca et fiat in ipsum et ef
cib me dic dns exp at cor post
effundiaula et abiponab[us] suas
abulabat hoze vid rapidi suo
pond dicat dns deus et leua
uerut cherubim alas suas 2 to
re eu cib 2 gfili dei iste cat sup
eu et ascendit gla dni de medio
ciuitatis 2 stetit sup mote q est
ad orientē vidit et sub
leuauit me addupitu 1 chald
am ad tnsmigracom 1 visione
in spu dei et sublata e a me
visio qua vidra et locuta sit
ad tnsmigraz oia uba dni q ondit mi
hi sub e[xcel]smo dm

CXV.

Ad me dicit fili hoiis 1 me
dio domus exasperantis tu habi
qui oculos habent ad videndu
et no vident 2 aures ad audiendu
et no audiunt qz domus exasperans
e tu gz fili hoiis fac tibi vasa
tnsmigrois et tnsmigrabis p
diem coram eis 1 tnsmigrabis de
de loco tuo ad locu alterū 1 con
spectu eoz si forte aspiciant qz
domus exasperans e et efferes so
ras vasa tua qi vasa tnsmigra
tis p die in conspectu eoz tu at
egredieris vespe coram eis sicut
egreditur migrans cum oriet
eoz in foueis pforabis 1 caligie
efferetis facie tua velabis et
no videbis terra qua portentu
dedi te domui istri isteri gz sicut
parat in dns vasa mea p tuli
quasi vasa tnsmigracois p
die 2 vespe pfodi in pariete

manu 1 caligie egredi
eris pnatus in conspectu
eor sicut efferuntur mortui
dicet ad te dom[u]s istri dom[u]s
exasperans quid tu facis dic ad
eos hec dicit dns deus ecce
ego polluā sanctuariū meū
et superbiā imperii uestri
et desiderium oculoz uestroz
et quod pcat aiabus uestris
et filii uestri filie uestre quas
reliquistis gladio cadent
et facietis sicut feci non
operiet labia sua et cibos
mortuoz non comedetis
capita uestra habebitis
in capitibus uestris et
calciamenta uestra in pedibus
uestris non lugebitis nec
flebitis sed tabescetis in
iniquitatibus uestris et
gemetis unusquisq ad fratrem
suum et erit ezechiel uobis
in portentum iuxta omnia
que fecit iuxta fiet cum
uenerit hoc et scietis quia
ego dns deus 2 tu fili hoiis
in die qua auferam ab eis
fortitudinem gloriandi
eoz et desiderium animaz
eoz et filioz eoz et filiaz
eoz in die illa qui effugit
ipse auribus tuis audiet
et aperietur os tuum cum
eo et non obmutesces ultra
et eris eis in portentum
et scient quia ego dns

Factum est uba dni ad me dicens
fili hoiis pone tibi
gladium unum pone
illum super caput uiam
ciuitatis pone illum
in capite uie ciuitatis
uie ad ammon et ad
iudam et ad ierusalem
munitam quia stetit
rex babilonis in bifurcio
uie in capite duarum
uiarum ut uaticinetur
sortilegio uersat sagittas
interrogat idola in
hepate respicit in
dextra eius exit diuinatio
ierusalem ut ponat arietes
per portas aperire os
in cede eleuare uocem
in ululatu ponere arietes
per portas circa eam
aggerem et munitionem
edificare et erit quasi
auguratio inanis apud
eos iuramenta sunt
illis et ipse recordans
iniquitatis adprehendet
eos 1 capietur propterea
hec dicit dns deus quia
adducta est iniquitas
uestra et reuelata
peccata uestra in
omnibus cogitationibus
uestris eo quod
memores facti estis
uestri manu capiemini
tu autem uulnerate
impie dux israel cuius
dies uenit in tempore
iniquitatis consummate
cidaris tolle et
corona hec non eadem
humiliare que sublimis
est et sublimia que
humilia sunt ruinam
ruinam ruinam faciam
eam et hoc non fuit
donec ueniat cui est
iudicium et dabo ei
ezechiel tu ergo fili
hoiis uaticinare et
percute femur tuum
et super latus tuum
gladius duplicetur
gladius tertio
gladius occisionis
ipse gladius magnus
occidens in cubilibus
et transiens ad
portas eorum ut
multiplicetur ruina
in omnibus portis
eorum ego posui
terrorem gladii
ut tabescant corda
et multiplicentur
offensiones in
omnibus portis
eorum ego dns
deus ad eos qui

m terra ist. Dabo pluuias terre uestre tempore suo et serotinum
et matutinum et congregabis frumentum tuum et uinum et oleum
et dabo fenum in agris tuis pecoribus tuis et comedes et saturaberis
Cauete uobis ne forte seducatur cor uestrum et recedatis et seruiatis
deis alienis et adoretis eos et irascatur furor domini in uobis et
concludat celum et non sint imbres et terra uestra non det germen
suum et pereatis celeriter de terra optima quam dominus deus
uester dat uobis Ponite uerba mea hec in cordibus uestris et in
animabus uestris et suite ea quasi signum in manu uestra et erunt
quasi monumentum ante oculos uestros Docebitis ea filios uestros
ut meditentur in eis sedens in domo tua et ambulans in itinere
dormiens et consurgens Scribes ea in limine et in ostiis domus tue
ut sint dies uestri et dies filiorum uestrorum super terram pro
qua iurauit dominus patribus uestris ut det illis quasi dies celi
super terram Locutusque est dominus ad me dicens fili hominis
propheta et dices ad eos hec dicit dominus deus Gog terre
Magog principis capitis Mosoch et Thubal et prophetabis
super eum et dices hec dicit dominus deus ecce ego ad te Gog
principis capitis Mosoch et Thubal et circumagam te et ponam
frenum in maxillis tuis et educam te et omnem exercitum tuum
equos tuos et equites uestitos ueste multa omnes simul turmam
grandem scutatorum et gladiatorum omnium hos tecum Persa
Ethiops et Libyes omnes scutum et galeam habentes Gomer et
omnes turme eius domus Thogorma a lateribus aquilonis et omnes
turme eius populi multi tecum Preparare et esto parat tu et
omnes congregationes tue que congregate sunt ad te et eris eis
in custodiam Post dies multos mandabitur tibi in nouissimo
annorum ueniens in terram reuocatam a gladio congregatam de
populis multis super montes Israel qui fuerunt in solitudine
iugi semper hi de gentibus educti habitabunt confidenter uniuersi
Et ascendes quasi procella uenies et quasi nubes operire terram
tu et omnes turme tue populi multi tecum Hec dicit dominus
deus Et erit in die illa ascendent uerba super cor tuum et
cogitabis cogitationem malam et dices Ascendam ad terram
absque muro habitantium quiescam et habitabo confidenter
omnes habitantes absque muris et uectes et portas non habentes
ut capiam spolia et auferam predam ut inferam manum meam
super habitationes desertas que nunc habitantur et super populum
congregatum de gentibus qui possidet pecora et iumenta habitat
in umbilico terre Saba et Dedan et negotiatores Tharsis et omnes
leones eius dicent tibi numquid ad predam tu uenisti ut auferres
spolia congregasti cetum tuum ut tollas argentum et aurum
auferas substantiam et possessionem magnam ut diripias preda
grandem Propterea fili hominis uaticinare et dices ad Gog hec
dicit dominus deus Nonne tu cognosceris in die illa cum habitabit
populus Israel confidenter scies ergo et uenies de loco tuo a lateribus
aquilonis tu et populi multi tecum ascendentes equites uniuersi
cetus grandis et exercitus fortis et ascendes super populum meum
Israel quasi nubes ut operias terram in nouissimo dierum erit
et adducam te super terram meam ut sciant gentes me cum
sanctificatus fuero in te Gog coram eis in conspectu earum
Hec dicit dominus deus Tu es ille de quo locutus sum in manu
seruorum meorum prophetarum Israel qui prophetabant in diebus
illis per annos multos adducendum te super eos Et erit in die
illa in die qua uenerit Gog super terram Israel dicit dominus
deus ascendet indignatio mea in furore meo Et in zelo meo in
ignis enim succensione locutus sum si non in die illa super terram
Israel Et commouebuntur a facie mea pisces maris et uolucres
celi et bestie agri et omne reptile quod mouetur super terram
et omnes homines qui sunt super faciem terre et diruentur montes
et cadent ruine et omnis murus corruet in terram Et super omnes
montes meos uocabo aduersus eum gladium dicit dominus deus
gladius uniuersorum contra fratrem suum erit Et iudicabor
ad illum in peste et in sanguine et in imbre inundante et lapidibus
grandinis ignem et sulphur pluam super eum et super turmas
eius et populos multos qui sunt cum eo Et glorificabor et
sanctificabor et notus fiam in oculis multarum gentium et scient
quia ego dominus Et nunc fili hominis uaticinare super Gog et
dices hec dicit dominus deus Ecce ego ad te Gog principis capitis
Mosoch et Thubal et circumagam te et ducam te et adducam
te de lateribus aquilonis et adducam te super montes Israel
et percutiam arcum tuum de manu sinistra tua et sagittas de manu
dextera tua deiciam Super montes Israel cades tu et omnes turme
tue et populi qui sunt tecum gentibus uolucri uniuersi et bestie
agri comedendum dedi te Super faciem agri cades quia ego locutus
sum dicit dominus deus Et mittam ignem in Magog et in habitantibus
insulas confidenter et scient quia ego dominus Et nomen sanctum
meum notum faciam in medio populi mei Israel et non polluam
ultra nomen sanctum meum et scient gentes quia ego dominus
sanctus in Israel Ecce uenit et facta est dicit dominus deus
ista dies de qua locutus sum Et egredientur habitatores ciuitatum
Israel et succendent et incendent arma scuta et clipeos arcus et
sagittas et baculos manuales et lanceas et accendent in eis igne
septem annis Et non portabunt ligna de agro neque succident de
saltibus sed arma comburent et diripient direptores suos et
expoliabunt expoliatores suos dicit dominus deus Et erit in die
illa dabo Gog locum nominatum sepulchrum in Israel uallem
uiatorum ad orientem maris et obstruet nares uiatorum et
sepelient ibi Gog et omnem multitudinem eius et uocabitur
uallis multitudinis Gog Et sepelient eos domus Israel ut
mundent terram septem mensibus Et sepelient omnes populi
terre et erit eis in gloriam in die qua glorificatus fuero dicit
dominus deus Et uirum ad opus assiduum segregabunt ut
mundent terram et sepelientes qui remanserint super faciem terre
ut emundent eam post finem septem mensium Et circuibunt
uiri transeuntes terram et uidentes os hominis edificabunt iuxta
illud sepelientes donec sepeliant illud qui mundant terram in
valle multitudinis Gog Et nomen ciuitatis Amona et mundabunt
terram Et tu fili hominis hec dicit dominus deus Dic auibus
omni uolucri et uniuerse bestie agri Congregamini et uenite
adunamini de circuitu ad uictimam meam quam ego immolo
uobis uictimam grandem super montes Israel et comedetis carnes
et bibetis sanguinem Carnes fortium comedetis et sanguinem
principum terre bibetis arietum et agnorum et hircorum et
taurorum omnium pinguium de Basan Et comedetis adipem in
saturitate et bibetis sanguinem in ebrietate de uictima mea quam
immolo uobis Et saturabimini super mensam meam de equite et
robustis et uiro bellatore omnibus dicit dominus deus Et ponam
gloriam meam in gentibus et uidebunt omnes gentes iudicium
meum quod fecerim et manum meam quam posuerim super eos
Et scient domus Israel quia ego dominus deus eorum a die illa
et deinceps Et scient gentes quia propter iniquitatem suam
captiua ducta est domus Israel eo quod spreuerint me et
abscondam faciem meam ab eis et tradam eos in manu hostium
eorum et cadent gladio uniuersi Secundum immunditiam eorum
et secundum scelera sua feci eis et auertam faciem meam ab eis
Propterea hec dicit dominus deus Nunc reducam captiuitatem
Iacob et miserebor omni domui Israel et zelabor nomini sancto
meo Et portabunt confusionem suam et omnem iniquitatem
suam qua recesserunt a me cum habitarent confidenter in terra
sua et non esset qui exterreret eos Cum reduxero eos de populis
et congregauero eos de terris inimicorum suorum et sanctificatus
fuero in eis in conspectu multarum gentium et scient quia ego
dominus deus eorum eos faciam ire in captiuitatem ad gentes et
congregabo eos super terram suam et non derelinquam ultra ex
eis quemquam Et non auertam faciem meam ab eis amplius
quia effudi spiritum meum super domum Israel dicit dominus
deus

In anno uicesimo quinto transmigrationis nostre in principio anni
in decima mensis anno quarto decimo post quam percussa est
ciuitas in articulo temporis fuit super me manus domini et
adduxit me illuc In uisionibus dei adduxit me in terram Israel
et dimisit me super montem excelsum nimis super quem edificatum
erat quasi edificium ciuitatis contra meridiem Et introduxit me
illuc et ecce uir aspectus eius quasi aspectus aeris et in manu eius
funis lineus et calamus mensurae et ipse stabat in porta Et
locutus est uir ad me Fili hominis uide oculis tuis et auribus
tuis audi et adhibe cor tuum in omnia quae ego ostendam tibi
quia ut ostenderem haec huc adductus es audi omnia quae tu
uides domui Israel Et uidebam et ecce murus foris per circuitum
domus et in manu uiri calamus mensurae cubitorum sex cubito
et palmo et mensus est latitudinem aedificii calamum unum et
altitudinem calamum unum Et uenit ad portam quae respiciebat
uiam orientalem et ascendit per gradus eius et mensus est limen
portae calamum unius cubiti latitudinis limen unum et limen
alterum calamum unius cubiti latitudinis Et mensus est
exedram calamum unum latitudinis et exedram alteram calamum
unum latitudinis et mensus est parietem inter exedras quinque
cubitorum et limen portae iuxta uestibulum portae domus intrinsecus
calamum unum Et mensus est uestibulum portae domus intrinsecus
calamum unum Et uidit uestibulum portae ad interiora calamum
unum et mensus est uestibulum portae octo cubitorum et postes
eius duorum cubitorum et uestibulum portae domus intrinsecus
Et exedrae portae orientalis tres hinc et tres inde mensura una
tribus et mensura una duobus postibus hinc et inde Et mensus
est latitudinem ianuae decem cubitorum et latitudinem portae
tredecim cubitorum Et cubitum unum coram exedris hinc et
cubitum unum inde exedrae autem sex cubitorum hinc et sex
cubitorum inde Et mensus est portam a tecto exedrae usque ad
tectum exedrae alterius latitudinem uicies quinque cubitorum
ostium contra ostium Et fecit postes per sexaginta cubitos et
postes atrii per circuitum portae Et contra faciem portae
introitus portae contra faciem uestibuli domus intrinsecus Et
fenestras et sertos et palmas ex utraque parte postium portae
quae erant ad interiora et similiter in uestibulo fenestrae per
circuitum intrinsecus et in singulis postibus palmae Et ipse
introduxit me in atrium exterius et ecce gazophylacia et pauimentum
stratum atrii per circuitum triginta gazophylacia pauimenti
lateris Et pauimentum iuxta portas secundum longitudinem
portarum pauimentum inferius Et mensus est latitudinem a
facie portae inferioris usque ad faciem atrii interioris foris
centum cubitos ab oriente et aquilone Et porta quae respiciebat
uiam aquilonis mensus est longitudinem et latitudinem Et
exedram unam hinc et exedram alteram inde et postes eius
mensura una et mensura una uestibulum eius Et fenestrae ei
et uestibulo eius mensura una et mensura una et palmae ei hinc
et inde et gradus septem ascensionis eius et uestibulum eius
ante eos Et fenestrae ei et palmae ei hinc et inde ad postes
portae mensura una et mensura una Et aedificium quod respiciebat
uiam aquilonis portae mensura una et mensura una et exedrae
eius tres hinc et tres inde et postes eius et uestibulum eius
mensura una et mensura una et fenestrae ei et uestibulo eius
et palmae ei mensura una et mensura una et gradus septem
ascensionis eius et uestibulum eius ante eos Et fenestrae ei et
palmae ei hinc et inde ad postes portae mensura una et mensura
una Et aedificium quod respiciebat uiam orientalis portae
mensura una et mensura una et exedrae eius tres hinc et tres
inde et postes eius et uestibulum eius mensura una et mensura
una et fenestrae ei et uestibulo eius et palmae ei hinc et inde
mensura una et mensura una et gradus septem ascensionis eius
et uestibulum eius ante eos Et fenestrae ei et palmae ei hinc et
inde ad postes portae mensura una et mensura una Et aedificium
quod respiciebat uiam meridianam portae mensura una et mensura
una et exedrae eius tres hinc et tres inde et postes eius et
uestibulum eius mensura una et mensura una et fenestrae ei et
uestibulo eius et palmae ei mensura una et mensura una et
gradus septem ascensionis eius et uestibulum eius ante eos Et
fenestrae ei et palmae ei hinc et inde ad postes portae mensura
una et mensura una Et aedificium quod respiciebat uiam
meridianam portae mensura una et mensura una et exedrae eius
tres hinc et tres inde et postes eius et uestibulum eius mensura
una et mensura una et fenestrae ei et uestibulo eius et palmae
ei mensura una et mensura una et gradus septem ascensionis
eius et uestibulum eius ante eos Et fenestrae ei et palmae ei
hinc et inde ad postes portae mensura una et mensura una Et
aedificium quod respiciebat uiam meridianam portae mensura una
et mensura una et exedrae eius tres hinc et tres inde et postes
eius et uestibulum eius mensura una et mensura una et fenestrae
ei et uestibulo eius et palmae ei mensura una et mensura una
et gradus septem ascensionis eius et uestibulum eius ante eos
Et fenestrae ei et palmae ei hinc et inde ad postes portae
mensura una et mensura una Et aedificium quod respiciebat
uiam meridianam portae mensura una et mensura una et exedrae
eius tres hinc et tres inde et postes eius et uestibulum eius
mensura una et mensura una et fenestrae ei et uestibulo eius
et palmae ei mensura una et mensura una et gradus septem
ascensionis eius et uestibulum eius ante eos Et fenestrae ei et
palmae ei hinc et inde ad postes portae mensura una et mensura
una Et aedificium quod respiciebat uiam meridianam portae
mensura una et mensura una et exedrae eius tres hinc et tres
inde et postes eius et uestibulum eius mensura una et mensura
una et fenestrae ei et uestibulo eius et palmae ei mensura una
et mensura una et gradus septem ascensionis eius et uestibulum
eius ante eos Et fenestrae ei et palmae ei hinc et inde ad postes
portae

ustꝰ qui ꝑpḷcetat ad n-lm ⁊ videt
ei visione ꝓcubꝫ no ē pay aut
dns deus ⁊ tu ſili hoīs pone
faciē tuā contra ſſias ꝑ tui
que ꝑpḷcetat de corde ſuo ⁊ vati
cinare ſup eas ⁊ dic hec dr dns dꝰ
Ve qui cōſuunt puluillos ſub oi
cubitu manus ⁊ faciunt cer-
calia ſub capite vniuſe etatis
ad capiedas aias ⁊ cū ceperint
aias pplꝰ mei no viuificabant
aias corꝝ ⁊ violauerūt me ad ꝑꝫ
meū ꝑꝛ pugillū ordei ⁊ frag me
pane ut interficerēt aias que
no moriunt ⁊ viuificarent aias
que no viunt mentientes pplo
meo credenti mendacijs ꝑptera
hec dicit dns deus ecce ego ad
puluillos vros quibꝫ vos capi
tis aias volatres ⁊ dirumpa eas
de brachijs vris ⁊ dimittā aias quas vos
capitis ad volandū ⁊ liberabo ꝑꝫ
meū de manib vris ⁊ ceſſabūt ultra
in manibus vris ad ꝑdendū ⁊ ſcietis
qꝛ ego dns ꝗ eo qꝛ mentiti eſtis
cor iusti mendaciter que ego no
contristaui ⁊ confortaſtis manus
impij ut no reuertat a via ſua
mala et viuat ꝑptā vitā non
videbitis et diuinacōes no diui
nabitis amplius et eruā ꝑplm
meū de manu vra ⁊ ſcietis qꝛ ego dns

Et venerunt ad me Cxiiij
viri ſeniorū iſrl ⁊ ſederūt
coram me et fuit ſmo dni
ad me dicens fili hoīs viri iſti po
ſuerunt cogitationes ſuas in cordibꝫ
ſuis et ſcandalū iniquitatis ſue
ſtatuerunt contra faciē ſuā numꝫ

interrogatus rndens ei ꝑ ydola
corꝝ ſuoꝝ ⁊ dicas ad eos hec dicit
dns deus homo ꝙ de domo iſrl
⁊ poſuerit cogitationes ſuas in corde ſuo
et ſcandalū iniquitatis ſue ſtatue
rit contra faciē ſuā et ſi venerit
ad ꝓpḷam interrogans ꝑ me ego
dns rndebo ei in multitudine cogi
tationū ſuarū ut capiat domꝰ
iſrl in corde ſuo qui receſſerunt
a me in cuctis ydolis ſuis ꝓptā
dicit ad domū iſrl hec dicit dns dꝰ
Conuertimini ⁊ reuertimini ab ydolis vris
et ab vniuſis cogitationibus vris
auertite faciem vram et homo ꝙ
de domo iſrl et de ꝓſelytis qui
fuerit aduenerit in iſrl ſi alienatus
fuerit a me et poſuerit ydola ſua in
corde ſuo ⁊ ſcandalū iniquitatis ſue
ſtatuerit contra faciē ſuā ⁊ venerit
ad ꝓpḷam ut interroget ꝑ
me ego dns rndebo ei ꝑ me et
ponā faciē meā ſup hoīem illū
⁊ ſtatuā eū in ſignū et in ꝓuerbiū et
diſperdā eū de medio ꝓpli mei et
ſcietis qꝛ ego dns et ꝓpheta cū
ſeduxerit et locutus fuerit verbū ego
dns decepi ꝓpham illū ⁊ extendā
manū meā ſup illū ⁊ delebo
eū de medio ꝓpli iſrl ⁊ ꝓtabit in
iquitatē ſuā iuxta iniquitatē interro
gantis ſic iniquitas ꝓphe erit ut no
erret ultra domus iſrl a me nec
polluat ⁊ vniuſis preuaricationibꝫ
ſuis ſed ſit mihi ꝓplm et ego ſim
illis in deū aut dns exercituū
et fuit ſmo dni ad me dicens
fili hoīs terra cū peccauerit in

ut pusillus fiat primum egressus ei⁹ de manu mea super eam et edificabo domum ei⁹ et circumcidam de ea homines et iumenta et si fuerint tres viri isti in medio ei⁹ sicut ego vivo dicit dns nec filios nec filias liberabunt sed iustitia sua liberabit animam suam ait dns exercituum quia si bestias pessimas immisero super terram illam et vastem eam et fuerit deserta eo quod non sit pertransiens propter bestias et tres viri isti si fuerint in ea vivo ego dicit dns quia nec filios nec filias liberabunt sed et ipsi soli liberabuntur terra autem desolabitur vel si gladium inducam super terram illam et dicam gladio transi per terram et interfecero de ea homines et iumenta et tres viri isti fuerint in medio ei⁹ vivo ego dicit dns non liberabunt filios neque filias sed ipsi soli liberabuntur quia et pestilentiam immisero super terram illam et effundam indignationem meam super eam in sanguine ut auferam ex ea homines et iumenta et Noe et Daniel et Job fuerint in medio ei⁹ vivo ego dicit dns quia filium et filiam non liberabunt sed ipsi iustitia sua liberabit animam suam dixit autem dns deus quia et si mittam iudicia mea pessima gladium et famem et bestias malas et pestilentiam in Jerusalem ut interficiam de ea homines et pecus et steterit et quiescat terra sabbatum domino non liberabit filios et filias ecce ipsi egredientur ad vos et videbitis viam eorum et adinventiones eorum et consolabimini super malo quod induxi in Jerusalem in omnibus quae intulerim super eam et consolabuntur cum videritis viam eorum et adinventiones eorum et cognoscetis quia non frustra fecerim omnia quae fecisse me in ea ait dns

Cxv

Et factum est verbum domini ad me dicens fili hominis quid fiet de ligno vitis ex omnibus lignis palmitibus qui sunt in lignis silvarum numquid tollet de eo lignum ut fiat opus aut fabricabit de eo paxillum ut dependeat ex eo quodcumque vas ecce igni datum est in vtrumque ignis comburit medietatem eius et medietas eius redacta est in favillam numquid vtile erit ad opus cum esset integrum non erit aptum ad opus quanto magis cum ignis illud devoraverit et combusserit adhuc erit utile ex eo fiet opus propterea haec dicit dns deus quomodo lignum vitis inter ligna silvarum quod dedi igni ad devorandum sic tradam habitatores hierusalem et ponam faciem meam in eos de igne egredientur et ignis comedet eos et scietis quia ego dns cum posuero faciem meam in eis et dedero eam in vastam desolatam eo quod praevaricatores constiterint dicit dns

Cxvi

Et factum est verbum domini ad me dicens fili hominis notas fac hierusalem abhominationes suas et dices haec dicit dns deus Jerusalem radix tua et generatio tua de terra chanaan pater tuus amorreus et mater tua cethea et pater natae es in die ortus tui non est praesectus umbilicus tuus et in aqua non es lota in salutem nec sale salita nec involuta pannis non pepercit super te oculus meus ut faceret tibi unum ex his misericordiam tibi

tui sed precepta eius sup[er] ista ne[c] tenuer
t abiector me[us] tue a die qua nat
es et transisti ac p te vidi te con
culcari in sanguine tuo et dixi
tibi tu esses in sanguine tuo vive
dixi inquam tibi in sanguine tuo vi
ue et multiplicata sicut germen agri
dedi te et multiplicata es et gran
dis effecta es et ingressa es et pueri
ad mundu[m] muliebrem ubera tua
intumuerunt et pilus tuus germina
et eras nuda et confusione plena
et transiui p te et vidi te et ecce
tempus tuum tempus amatorum et ex
pandi amictu[m] meu[m] sup[er] te et oper
ui ignominiam tua[m] et iuraui tibi
et ingressus sum pactu[m] tecu[m] ait
dns deus et facta es mi et laui
te aq[ua] et emundaui sanguine[s] tuos
ex te et unxi te oleo et uestiui
te discoloribus et calciaui te ia
cincto et cinxi te bisso et amdui
te subtilibus et ornaui te orna
mento grosso et dedi armillas in
manibus tuis et torque[m] circa collu
tuu[m] et dedi maurec sup[er] os tuu
et circulu[m] in auribus tuis et co
rona decoris in capite tuo et
ornata es auro et argento et
uestita es bisso et polimito et
multis coloribus similam et
mel et oleu[m] comedisti et decora
ta es uehemet nimis et prosperi
sti in regnu[m] et egressu[m] est
nome tuu[m] in gentes propter pulc
tua[m] tua quia perfecta eras in decor
meo quem posuerat sup[er] te dicit
dns deus et habens fiducia
in pulchritudine tua fornicata

es in nomine tuo et exposuisti for
nicationes tuas omni transeunti ut ei
fierent et sumens de vestimentis
meis fecisti tibi excelsa conssuta et formicata es sup
es sicut non est nec fuerit nec
est et tulisti vasa decoris tui
de auro meo et de argento meo quod
dedi tibi et fecisti tibi ymagines
masculinas et formicata es in eis
et supposuisti vestimenta multicoloria
et uestita es in eis et oleu[m] meu[m]
et thimiama meu[m] posuisti coram
eis et panes meus quem dedi tibi
et similam et mel et oleu[m] quibus
enutriui te posuisti in conspectu
eorum in odorem suauitatis et factum
est ait dns deus et tulisti filios
tuos et filias tuas quos genuisti
mihi et immolasti eis ad deuo
randu[m] numquid parua est fornica
tua immolasti filios meos et de
disti illos consecrando eis et per
omnes abhominationes et formicationes
tuas non es recordata dierum adole
scentie tue cum eras nuda et con
fusione plena et conculcata in sang
uine tuo et accidit post omnem
malicia[m] tua ue ue tibi ait dns
deus et edificasti tibi lupanar
et fecisti tibi prostibulu[m] in cunctis
plateis et in omne capite uie edi
ficasti signu[m] prostitutoris tue et
abhominabilem fecisti decore tuu[m]
et dimisisti pedes tuos omni transeunti
et multiplicasti omnes fornicationes
tuas et formicata es in filios egyp
ti vicinos tuos magnos carnibus
et multiplicasti fornicationes tua ad

mritendi me & ne ego extendā
manū meā sup te et auferā ui
tā tua et dabo te i tedā odie
cui te filiaz palestinaz q cru
ciet mi via tua sceleratā z formi
cata cū m filijs assiriox cū q nō
dulcib⁹ fuerūt expleta et postq formi
cata cū nō sic cū saciata et mlti
plicasti formicatōes tuas in terrā chā
naan usq caldeos z nō sic saciata
es in quo mudabo cor tuū ait
dns deus tu faciab⁹ oia opa hec
mlieris metricis et pcacis q
fabricasti lupanar tuū i capite
oib⁹ vie et exercitū tuū feceisti i
oi platea nō sta es q metricē fas
tidiosa augens prii sed q mu
lier adultera q sup virū suū in
ducit alienos dabis meretricib⁹
dant mercedē tu ae dedisti mer
ced⁹ cunctis amatorib⁹ tuis z dona
donabas eis ut intrarent ad te un
diq ad formicandū tecū formi
ce mee cont tot⁹ studiq mulie
in formicationib⁹ tuis et post te
no est formicatio in eo q q dedis
ti mercedē et tu mercedē no ac
cepisti fem e in te contrariū pti
meretrix audivim dni hec d⁹ dns
deus dicit quia effusa es es tuū z re
uelata es ignominia tua i formica
tionib⁹ tuis sup amatores tuos
et sup vdola abhoiaciōnū tuaz
in sanguine filioz tuoz q⁹ dedisti
eis et ecce ego congregabo oēs ama
tores tuos quibus commixta es
omēs quos dilexisti cū vniūsis
quos odisti et congregabo eos sup
te undiq et nudabo ignominiam
tuā coram eis et videbunt oēs turpi
tudinē tuā z iudicabo te iudicijs
adulteraz z effundentiū sanguinem
et dabo te i sanguine furoris z zeli
et dabo te i manus eoz z destruā
ent lupanar tuū z demolientur
pstibula tua z denudabunt te ves
timentis tuis z auferent vasa decoris
tui et dimittent te nuda plena
pfa ignominia z adducent sup te ml
titudinē et lapidabunt te lapidi
bus et trucidabunt te gladijs suis
et comburent domos tuas igni et
faciet in te iudicia in oculis mlieꝝ
plimaz z desines formicari z mer
cedē ultra no dabis et requiesz
indignatio mea in te et auferet
zelus meus a te et quiescā nec
irascar amplius eo q no fueris
recordata dieꝝ adolescentie tue
et pvocasti me in oib⁹ hijs ecce ego
pter et ego vias tuas i capite
tuo dedi ait dns deus et no fecisti
nūc oia scelera tua i oib⁹ abhoi
miacoibus tuis et ecce dies q
dicit vulgo q⁹ dicunt me in te assue
illud dicens qualis mr ita z filia
eius filia mreis tue es tu q⁹ pici
uiru suū z filios suos z sorores
roris tuaz tu que piciores viros
suos z filios suos soror viri tui
es et pr ur amorreus et soror tua
maior samaria ipa et filie eius
que habitant ad sinistra tua soror
at tua minor te q habitat ad dexte
tuis sodoma z filie eius ez n⁹ in
viis eaz ambulasti nec sedm
scelera earū feceisti pauxillū min⁹
pene sceleratorū feceisti illis in oib⁹

00045160

vnb tub vno ego dicit dns deus
dr̃uans sicut sodoma soror tua
ipa z filie eius sicut tu fecisti
filie tue ex hoc facte sunt mq tab
sodome soroib tue superbia sa
tietab panis z habundantia et
otiu ipius z filiaz eius z manu
egeno et pauperi no porrigebat
et elevate sunt z fecerut abhoia
tones coram me et abstuli eas si
cut vidisti et samaria dimidiu
peccatoz tuoz no peccauit sed via sti
cas abhoibus tuis z iustificasti
sorores tuas in oib abhoiacio
nibus tuis qb operata es g z tu
ptu confusioz tua q vicisti soroes
tuas pctis tuis scelestius egis
ab eas iustificate sunt ex tu te g
z tu confundere z ptа ignominia
tua q iustificasti soroes tuas
et cotidiem restituis eas coiun
ctione sodomoz tu filiabq sua et
coiunctione samarie z filiaz eius et
coiuncta captiuitas tua i medio earz
ut ptes ignominie tue z confun da
ris in oib quib fecisti eas solan
tes eas et soror tua sodoma z filie
eius reuertet ad antiquitate sua
et tu et filie tue reuertemini ad ati
quitate vram ro fuit de sodoa
soror tua audita in ore tuo i die
superbie tue antq revelaret ma
licia tua sicut hoc tpe i obprobriu
filiaz syrie z cunctaz i circuitu
tuo filiaz palestinaz que abiut
te p gyrum circuis tuus z ignomia
tua tu portasti ait dns deus q
hec dicit dns deus et faciam tibi
sicut despexisti iuramentu ut ir
ritu faceres pactu meu z ero

dabor ego panitentia tua i die
bus adolescentie tue z sustitabo
tibi pactu sempiternu ut memo
bis viaz tuaz z confundaris cu re
ceperis sorores tuas tuas maiores
as minores tuas z dabo eas ti
bi in filias sed no ex pactu tuo
et sustitabo ego pactu meu
tecu et scies q ego dns ut memor
deas z confundaris z no sit tibi
ultra aperire os p confusione tua
cu placatus fuero tibi i cuncta que fecisti
dicit dns deus

Et fem ad me dicens fili Cap. XVII
homo pone enigma z narra
parabola ad domu isrl z dices
hec dicit dns deus aquila gn
dis magnaz alaz longo membro
rum ductu plena plumis et
varietate venit ad libanu z tulit
medulla cedri et summitate ramo
rum eius avellit z in terra chanaan
in urbe negotiatoris posuit illud z tulit de
semine terre et posuit illud i terra
ferace semine ut firmaret radices sup
aquas multas in superficie po
suit illud facta germinassent
in vinea latorem humili statura
respicientibus ramis eius ad ea
et radices eius sub illa erant
facta est igit vinea z fructificauit
in palmites z emisit propagines
et facta est aquila alia grandis
magnis alis multisq plumis
et ecce vinea ista quasi mittens
radices suas ad ea palmites
suos extendit ad illa ut irri
garet ea de areolis germinis
sui in terra boa supra aquas multas

plata ei⁹ ⁊ cut ramos frondes ⁊ po
tes ei⁹ et ait. ⁊ ego ⁊ ego ⁊ ego
hec dicit dns deus. ego no ⁊ ego
rabitur. ⁊ one radices ei⁹ ⁊ cuellet
et fructū ei⁹ dissipget ⁊ siccabit
omes palmites ei⁹ ⁊ omes ei⁹ ⁊ desert
et no in brachio grandi neq; ⁊
ple multo ut cuellat ea radicitꝰ
hec plata ⁊ ei⁹ ne ⁊ ppabitur
hone ei⁹ tetigit ea. vetꝰ vrens
siccabitur et ⁊ arcui⁹ ei⁹ in ⁊ ei⁹ sui
aresect. et fem ⁊ vm dm ad me
dices. Dic ad domū exasperantē
⁊ escitis quid ista sigt dicite
ecce venit rex babilonis ⁊ rlm et
assumet regē ⁊ pncipes ei⁹ ⁊ duct
eos ad semetipm in babilonem
et tollet de semie regni semetꝰ
tū eo fedus ⁊ accipiet ab eo iu
uirandū ei⁹ et fortes ter tollet
ut sit regnū humile ⁊ no eleuet
sed custodiat pactū ei⁹ ⁊ stet
illud et rui recedes ab eo misit nu
cios ad egiptū ut daret sibi eq̄s
et plm multū. nūq; ⁊ ⁊ ⁊

00045160

Exod.

su no violauerit. & adm̃ulierem
mestruatã no accesserit. & hominem
no contristauerit. pignus debitori
reddiderit. & p vim nichil rapuerit.
panem suum esurienti dederit. & nudũ
opuerit vestimẽto. & ad usuram
no comodauerit. & aplius no ac
ceperit. et ab iniquitate auerterit manũ
suam. iudiciũ verũ fecerit inter virum
et virum. in preceptis meis ambulauerit. & iudicia mea custodierit. ut
faciat veritatem. hic iustus est. vita
viuet. ait dñs deus. Si genuerit filium latronem effundentem
sanguinem. et fecerit unum de istis.
et hec quidem cuncta no faciens. sed
& montibus comedentem. & uxorem
proximi sui polluentem. egenum & pau
perem contristantem. rapinas dantem. pignus non reddentem. & ad ydo
la leuauerit oculos suos. abhominacionem
facientem. & usuram plenam exigentem. & aplius
accipientem. numquid viuet. non viuet
sed uniuersa detestanda hec fecerit
morte morietur. sanguinibus eorum
erunt. Si genuerit filium qui videns
cuncta peccata patris sui que fecerit. et
timuerit. et non fecerit sicut ceteri supra
montes non comederit. & oculos suos
non leuauerit ad ydola domus israel
& uxorem proximi sui non violauerit.
et uiro no contristauerit. pignus
non retinuerit. rapinam non rapuerit
panem suum esurienti dederit.
et nudum operuerit vestimẽto. a pau
pere iniuria auerterit manum suam.
usuram & superhabundantia non accepit. iudicia mea fecerit. et in preceptis meis ambulauerit. hic non mo
rietur. iniquitate patris sui. uita

viuet. pater autem eius. qui calumpnia
tus est fratrem. rapuit violenter. malum
uerum fecit in medio populi sui. ecce mo
tuus est in iniquitate sua. dicetis
autem. quare non portauit filius iniqui
tatem patris. videlicet quia filius iudicium et
iustitiam operatus est. omnia precepta
mea custodiuit. & fecit illa. uita
viuet. anima que peccauerit ipsa mo
retur. filius non portabit iniquitatem
patris. et pater non portabit iniquita
tem filii. iustitia iusti super eum erit. et
impietas impii. impio erit super eum. Si
autem impius egerit penitentiam ab omnibus p̃
catis suis que operatus est. & custo
dierit omnia precepta mea. & fecerit
iudicium et iustitiam. vita. vita viuet
et non morietur. omnium iniquitatum eo
rum quas operatus est non recordabor
in iustitia sua qua operatus est
viuet. Numquid voluntatis mee
mors impii. dicit dñs deus. & non
ut conuertatur a uijs suis. & uiuat
Si autem auerterit se iustus a iustitia
sua. & fecerit iniquitatem
secundum omnes
abhominationes quas operari solet im
pius. Numquid viuet. omnes iusti
tie eius quas fecerat non recorda
buntur. In preuaricatione qua preua
ricatus est. et in peccato suo quod pec
cauit. in ipsis morietur. Et dixistis
non est equa uia dñi. Audite ergo
domus israel. Numquid via mea non
est equa. & non magis uie uestre
non sunt prue. Cum enim auerterit se iustus
a iustitia sua. & fecerit iniquitatem
morietur in eis. In iustitia sua qua
operatus est morietur. Et cum auer
terit se impius ab impietate sua

qua opatus ē ꝙ fecit mō eius
iustificauit ꝙ aiaz sua viuificabit
Considerab em ꝙ adtes se ab o
bus miqtatibus suis ꝙ opatus
est vita viuet ⁊ no morietur tt
dicit filius ist̄ ⁊ ego equa via dñi
Nequid vie mee no sint equa
domus ist̄ ⁊ no magis vie vre
pue sunt Idcirco vnuquesq; iuxta
vias suas iudicabo domꝰ ist̄
ait dñs deus Conuertimini ⁊ agite
pniam ab oibus iniqtatibus
vris et no erit vobis ⁊ ruinam
iniqtatis Abicite a vobis oīa p
uaricationes vras ⁊ quibus pua
ricati estis et facite vob cor no
uum et spm nouum Et quare mo
riemini domus ist̄ qz nolo mortē
morientis sed ut conuertatur et
viuat dicit dñs deus conuertimini ⁊ viuite

Et tu fili hoīs Assume Cxix
plactu super principes ist̄
et dices Quare mr tua leena
inter leones cubauit ⁊ medio le
unculoz enutriuit catulos suos
unu de leuculis suis leo factus e
⁊ didicit rapere pdam hoīes deuo
rare Et audierunt de eo gentes
et no absq; vlmbus suis ceperunt
eum et adduxerunt ⁊ catenis
in terra egipti Quem cū vidisset
qm infirmata e ⁊ perijt expectā
tacto eius tulit unu de leuculis
suis leone constituit eum qui ire
debat inter leones Et factus e leo
et didicit prdā rapere ⁊ homines de
uorare didicit viduas facere ⁊ ciui
tates eoz in desertu adducere
Et deplata e terra et plenitudo eꝰ

a voce rugitus illius Et coacer
uatus ē cū gentes undiq; de pui
cib et expandert super eū rete
suum In uncibꝰ corruptus e
et misert eum ⁊ traucam ⁊ cū
catenis adduxert eum ad regem
Babilonis misertuq; eum ⁊ tatꝰ
ne audiretur vox illius ultra sup
montes ist̄ Mater tua sicut vinea
in sanguine tuo plantata super aq̄s
fructus eius et frondes eius re
uertut ex aquis multis ⁊ facte
sunt ei virge solidē in sceptra do
minantiu et exaltata e statura
eius inter frondes ⁊ vidit altitu
dinē suam ⁊ multitudine palmitu
eoz et eulsa e ira mea ⁊ tradꝰ
proiecta et ventis urentib siccata
sunt fructus eius confracti et arefacte
sunt virge roboris eius ignis deuo
rauit eas Et nunc ē plantata ⁊ deser
ta in terra inuia et sitienti Et egres
sus ē ignis de virga ramoz eius qui
tu eius comedit ⁊ no fuit in ea vir
ga fortis ⁊ sceptrū dominantiu plac
tus est et erit ⁊ planctus Cxx

Et factū e in anno septimo ⁊ quinto
mense in decima mensis venerunt
viri de seniorib ist̄ ut interrogarent dñm et sederunt coram
me Et factus e sermo dñi ad me di
cens fili hoīs loquere senioribus
ist̄ et dices ad eos hec dicit dñs deus
Numquid ad interrogandū me veistis
vos ego qui no respondebo vobis
ait dñs deus si iudicas eos si
iudicas fili hoīs abhominationes
patrū eoz ostende eis ⁊ dices
ad eos hec dicit dñs deus in die qua

clegi ifrl et eleuauu ma mea
p stripe domus ia cob et appa
rui eis in tra egipti z leuaui
manu mea p eis dicens Ego
sum dns deus vr In die illa leuaui
manu mea p eis ut ducerz cob
de tra egipti in tra quā pui
deram eis fluente lacte z melle
q̄ egregia mē omb tris et
dixi ad eos Unusquisq; offen
siones oculoz suoz abiciat et
in ydolis egipti nolite polliui
ego dns deus vr Et irritauc
runt me noluerūtq; me audire
Unusquisq; abhominationes oculoz
suoz no ejecerunt nec ydola egi
pti reliquerunt Et dixi ut ef
funderē indignationē meā sup
eos et implerē ira mea i eis i
medio terre egipti Et fecī pp
nomē meū ut no violaretur
coram gentibus in quaz medio
erat et inq̄ quas apparui eis
ut educerē eos de tra egipti
Eieci ergo eos de tra egipti e
duxi in desertu z dedi eis pcep
ta mea et iudicia mea ostendi
eis que faciat hō z viuat in
eis Insup et sabbata mea dedi
eis ut esset signū inē me et
eos et scirēt q̄ ego dns sanc
tifico eos Et irritauerūt me do
mus isrl in deserto in preceptis meis
no ambulauerūt z iudicia mea
spreuerunt que faciēs hō viuet
in eis et sabbata mea violauc
runt vehemēter Dixi q̄ ut effu
derem furorē meū sup eos i deserto
et cōsumerē eos Et fecī no
men meū ne violaret coram gen
tibus de quibus eieci eos i conspec
tu earū Ego igit leuaui manū
mea sup eos in deserto ne adu
cerē eos in tra quā dedi eis fluen
tē lacte et melle preclara cunc
arū Quia iudicia mea spreue
runt et in preceptis meis no ambulauc
runt et sabbata mea violauerunt
post ydola cor eoz gradiebat
et pepercit oculus meus sup eos
ut no interficerem eos nec cōsumpsi
eos in deserto Dixi ut ad filios
eoz in solitudine In preceptis patz
vroz nolite incedere nec iudicia
eoz custodiatis nec in ydolis eoz
polluamini Ego dns deus vr In
preceptis meis ambulate z iudicia
mea custodite z facite ea z sab
bata mea sanctificate ut sint signū
inē me et vos ut sciatis q̄ ego
dns deus vr Et exacerbauerunt
me filii eoz et in preceptis meis
no ambulauerūt z iudicia mea
non custodierūt ut facerent ea que
cū fecerit hō viuet in eis z sabbata
mea violauerunt Et cōminatus
sum ut effunderem furorē meū sup
eos et implerē ira mea in eis de
serto Auerti tn manū meā z fe
q̄ pp nomē meū ut no violaret
coram gentibus de quibus eieci
eos in oculis eoz Iterū leuaui
manū mea in eos in solitudine
ut dispergerem illos in nationes et
ventilarem eos in tris eo q̄
iudicia mea no fecissent z p̄cepta

mea / repba ſſet / ſalba mea vo
laſſet et poſt / ydola pacſſus
fuiſſet oēm̃ cap / ergo / ⁊c dī
cīb̃ p̄cepta no bōa / ⁊ iudicia / q̄b̄
no viuet et polluī eos / munēi
bus ſuis cū offerret oīe q̄ apit
ivluam ꝑ̄ dūcta ſua / ⁊ ſtient
q̄ ego dn̄s dūabrem / lequē
ad domū iſt̄ ſili iſrāl / ⁊ dicēs ad
eos hec dicit dn̄s deus / adhuc
et in hoc blaſphemauerūt me
p̄res vr̄i tui ſſ̄ p̄cuiſſet me cotēp
nentes et / mduxiſſem eos / ⁊ tra
ſup̄ q̄a leuauī / manū / mea ut
dare eis illa / viderūt omē collē
ex̄celſū et oē lignū / nodosum
et vmolauerūt ibi victimas ſuas
et dederūt / ibi / irritatōr oblatio
nes ſuas et posuerūt / ibi odorē
ſuauitat̄is ſue et libauerūt / ibi li
bamēa ſua / Et dixi ad eos / q̄d
ē excelſū ad quod vos / ingredimi
et vocat̄ē nō / eius excelſum
uſq̄ ad hāc diem ꝑterea dic ad
domū iſt̄ hec dicit dn̄s deus / Nū
te in vīa patr̄ vr̄ōr vr̄ōr vos polluī
mī et post offendicula ex̄ōr vr̄ōr
fornicamī et / oblatōr donōr
vr̄ōr cū trāsducētis filios vr̄os
p̄ igne vos polluimī in / cūctis
ydolis vr̄is uſq̄ hodie / Et ē rn
debo vobis dom̄ iſt̄ / Vīuo ego
dn̄s deus / quia ego no / tndē
bo vob nr̄ cogitatō metis / vr̄e
fiet dicētis / Erimus ſicut gētes
et ſicut cognatōes t̄re ut colā
mus ligna et lapides / Vīuo ē
dicit dn̄s deus / Nisi / in manu fortī
et in brachio extēto / ⁊ furore
effuſo regnabo ſup̄ vos / ⁊ educā
vos de ꝑplīb̄ / ⁊ congregabo vos de
t̄ris in quib̄ diſſp̄ſi estis / in manu
valida / ⁊ adducā vos / deſerto ꝑplōr
et iudicabor / ibi vobiſcū facie ad
faciē / Sicut / iudicio cotendi ad
uſus p̄res / vr̄os in deſerto terre
egipti ſic iudicabo vos / dr̄ dn̄s deꝰ
Et ſubiciā vos / ſceptro meo et
inducā vos / in vinculis fēderis et
eligā de vobis trāsgressōes et
impios / ⁊ de t̄ra inhabitatiōis eōr
ducā eos et t̄ram iſt̄ no ingredi
ent̄ Et ſcietis q̄ ego dn̄s / ⁊ vos
domus iſt̄ hec dicit dn̄s deus
Singuli post ydola vra abulate
et audite eis / Si et in hoc non
audietis mihi / me / ⁊ nomē meū ſanc
pollucētis vltra / in munerib̄ vr̄is
et in ydolis vr̄is / In monte ſancto
meo in monte excelſo iſt̄ ait dn̄s
deus / Ibi ſeruiet mihi oīs domus iſt̄
oēs om̄ in t̄ra / q̄ placebit mihi
ibi q̄ra p̄micias vr̄as et initia
decimar̄ vr̄ar̄ / ⁊ oīb̄ ſanctificatōib̄
vr̄is in odore ſuauitatis ſuſcipiā
vos cū educā vos de ꝑplīb̄ / ⁊ congre
gabo vos de t̄ris in quas diſſpſi
estis et ſanctificabor / in vobis / ⁊ oculis
nationū et ſcietis q̄ ego dn̄s cū
introduxero vos in t̄ram iſt̄ / ⁊ t̄ram
ꝑ quā leuauī manū meam
ut dare eā patribus vr̄is Et recor
dabimini ibi viarū vr̄ar̄ et oīm
ſtudior̄ vr̄ōr quib̄ polluti estis
in eis / ⁊ displicebitis vobis / in cōſpe
ctu vr̄o et / oīb̄ malicijs / vr̄is q̄s

scastus⁊ sanctus qz ego dns ai bn
scedo nobis ppt nome meu/no
scm abstoria tocb/ vnat malas
neqz sceleta/ via pessia do/ spl
ait dns deus Et saus cfmo
dni ad me diacb filii hoib pone
faciem tua contra/ via austri the
man et stilla ad affricu/ appbe
ta ad saltu agri/ meridiam Et
diacb saltui meridiano/ audi vm
dni hec dicit dns deus Ecce ego
succendā/ inte ignem⁊ coburam
in te de lignū/ vride⁊ de lign
aridū/ Et no extinguet flama succ
censoris et cobuet/ mea omib
facicb ab austro usqz ad aqlonē
Et videbit/ vniūa cāo qz ego
dns accendi ea/ nō extinguet
Et dixi ha ha ha dne deus spi di
cut de me/ nūqz no p parabolas/ te
Et stus cfmo dm (xxi)
ad me dicens filii hoib pone
faciem tua ad/ rām⁊ stilla ad
sanctaria et ppheta cont humu
isrl⁊ diacb hec dicit dns deus
Ecce ego ad te et educā gladiu
meu de/ vagina sua et occidam
in te iustu et impiu/ Ideo egre
diet gladius/ meus de/ vagina
sua ad omem carne ab austro
usqz ad aquilonē ut sciat omis
caro qz ego dns eduxi gladiu
meu de/ vagina sua/ nō revocabi
le/ Et tu fili hoiu/ ingemisce
in/ cotritione lumboz/ et amaritudibz
ingemisces coram eis/ Cumqz dixe
rint ad te quare tu gemis/ diacs
qz auditu qz/ veni/ et tabescet omc

corā dissolucet/ omis manꝰ et
infirmabitur oīs spūs et pcuctu
genua fluent aquis/ Ecce veni
et fiet ait dns deus Et sus c
fmo dni ad me diacs/ fili hoiu
ppha⁊ diacs hec dicit dns deus
Dicite/ gladius gladius exacu
tus/ c et limatus ut occidat/ vic
timas/ exacutus/ c ut splendē
at limatus/ c Nū/ mouebo sce
ptru/ regni/ mei succidisti oc lign
et dedi eu ad leuigandū ut te
neat/ manu/ Iste exacutus/ c gla
dius et iste limatus/ c ut sit in
manu/ interficientis/ Clama⁊ ulu
la fili hoiu/ quia hic fuit/ c in
populo meo/ hic⁊ cunctis ducibus
isrl/ qui auffugerat gladio tra
dti sunt cū populo meo/ Idcirco plau
de/ manu/ ad/ manu/⁊ triplex
indignatio/ mea ego dns
locutus sū Et fuit/ cfmo dni

ad me dicēs Et tu fili hoīs pro
tibi dicēs viabit vestigia tradi
regib babilonis ⁊ de manu ei⁹
dicēt amb⁹ et man capiet eo
rectura m capite nic ciuitat⁹
comiget via ponet⁹ ut fremiat
gladius adducat filios amon
et adiudicabi mi rslm multitud⁹
Detrit ei rex babilonis ⁊ diuino
⁊ capite duaꝝ viaꝝ diuina
rum querens comisces sagittas
interrogat ydola exta consuluit
ad dexterā cius sta e diuina
cio sup rslm ut ponat arietes
ut aperiat os m cede ⁊ eleuet
uocē ⁊ ululatu ut ponat ari
etes cōtra portas ut deportet
aggerem ut edificet muros eius
⁊ ip⁹ consilens frustra oculis
m oculis eoꝝ et salbatoꝝ oriu
initabi ipe at recordabit iniqta
tis ad capiendu⁊ dcto hec dicit
dns deus q⁹ eo q recordati estis
iniquitat⁹ vre et reuelastis pecca
ta eoꝝ et apparuerit peccata vra
⁊ cunctis cogitationibus vris q⁹ eo
inq⁹ q recordati estis iniquitatis
vre manu capiem⁊ tu at profa
ne impie dux israel cuius venit dies
⁊ tpe iniquitatis pfinita hec dr
dns deus ⁊ auser cidarim tolle
corona ⁊ tolle hec eq⁹ humilem
subleua⁊ sublime humilia⁊ iniq
tate iniquitate iniquitate pona cu
et hoc no stet don⁹ veniat cui⁹ e
iudicium ⁊ trada ei Et tu fili hoīs
pphta ⁊ dic hec dicit dns deus ad
filios amon ⁊ ad obpbrium eoꝝ
⁊ dices ensis ensis euaginare
ad occidendu lima te ut ⁊ splendas

et fulgeras tu tibi videris vana
⁊ diuinantes mendacia tollere
monu diuinato⁹ sed dei iudicium
tuu pstet malicie dedit finem
ut darentur sup colla vulnerator⁹
impioꝝ quoꝝ venit dies ⁊ tpe ini
quitatis pfinite Recule ad vaginā
tua in loco ⁊ quo creatus es ⁊ tra
natitatis tue iudicabo te ⁊ effun
dā sup te indignatōe mea ⁊ in ig
ne furoris mei sufflabo ⁊ te dabo
p te ⁊ manus hom⁹ in spectu
et fabricatiu mtis tu ignis es
tibus tuis sanguis tuus eris ⁊ me
dio tre oblīuion tradēris quia
ego dns locutus sum Cxxvj
Et factum est verbum dni ad me di
cens Et tu fili hoīs nunquid
iudicas ciuitatē sanguinum et
ostendes ei omnes abhominationes
eius ⁊ dices hec dicit dns deus
ciuitas effundens sanguinē in me
dio sui ut veniat tempus eius ⁊ q fecit
ydola contra semetipam ut pollu
eret⁊ in sanguine tuo q a te effusus
es Deliquisti et in ydolis tuis que
fecisti polluta es ⁊ appropinquare
fecisti dies tuos ⁊ adduxisti tpa
annoꝝ tuoꝝ Propterea dedi te obp
brium gentibus ⁊ in derisionē vni
uersis terris que iuxta te sunt ⁊ que
procul a te et triumphabunt de te
sordida nobilis grandis mitis tu
Ecce principes isr⁹ singuli in brachio
suo fuerunt in te ad fundendū sanguinē
prem et mrem contumelie assu
erunt in te adiuena calumpniati
sunt in medio tui pupillus ⁊ vidua
am contristauerūt apud te Sanctuaria
mea sprenisti et sabbata mea pol
luisti viri detractores fuerunt

00045160

in te ad effundendu sanguiez ⁊ su
mores comedere ⁊ te stech opata
sunt in te me⁹ tui ⁊ studiosa pro
distoopuerit ⁊ te ⁊ mundicia mea
strauate fuliauerit in te ⁊ mus
quisq; in vpore ppri sui opatus
e abhoiacom Et soror nuru sua
polluit nefarie frater sorore
sua filia pris sui oppsit ⁊ te ⁊ mu
nera accepert apud te ad effun
sanguinem usura ⁊ supl⁹ abun
cia accepisti et auarie ppros tu
os calumpniabaris meiq; oblita
es ait dns deus Ecce coplosi ma
nus meas sup auaricia tua qua
fecisti et sup sanguines q effusi
sunt in medio tui numquid sustinebit
cor tuu aut prualebunt manus tue
in diebus quos ego facia tibi Ego
dns locutus sum ut facia ⁊ dispgam
te in nacoes ⁊ ventilabo te in terris
et defciet facia tmundicia tua a te
et possidebo te in conspat gentiu et
scies q ego dns Et fem cum dixi
ad me dicens filii hoim domus
israel in fornacem versa est mihi
in scoria omes isti es
et stagnu et plumbu et ferru in
medio fornacis scoria argenti
facti sunt Propterea hec dicit dns deus
Eo q versi estis omes in scoriam
propter ecce ego congregabo vos
in medio urbis congregatione ar
genti eris et ferri ⁊ stagni et
plumbi in medio fornacis ⁊ flabe
lla in ea igne ad conflandu sic
congregabo in furore meo et in ira
mea et requiescam ⁊ conflabo vos
Et congregabo vos ⁊ succendam vos
in igne furoris mei et conflabimini
in medio eius ut conflatur aurum

in medio fornacis sic dabo in medio
eius et congregabo vos ego dns deus
ut effundam in indignatione mea vos Et fe
cum cum dixi ad me dicens
filii hoim dic ei Tu es terra immu
da et non copiata in die furoris
conspiratio principes eius in medio eius quasi
leo rugiens rapiesq; predam animam
devoraverit opes ⁊ pciosa acce
perit viduas eius multiplicaverunt
in medio illius Sacerdotes eius
contempserunt legem meam ⁊ polluerunt
sanctuaria mea inter sanctum ⁊ pfanum
non habuerunt discretionem ⁊ inter
pollutu et mundu non intellexerunt
et a sabbatis meis averterunt oculos
suos et contaminabar in medio eorum
principes eius in medio illius qui supi
rapientes predam ad effundendum
sanguinem ⁊ ad pdendas animas et
ut sectanda lucra pphe eius
illius linierunt eos absq; tramento
videntes vana et divinantes eis me
dicta dicentes hec dicit dns deus cui
dns non sit locutus pphe ecce calum
niabantur calumpniam ⁊ rapiebant
vi violenter egenu et pauperem
affligebat ⁊ advenam oppimebat
calumpnia absq; iudicio Et quesivi
de eis virum q interponeret sepem
et staret oppositus coram me pro
terra ne dissiparem eam ⁊ non invenirem
Et effudi sup eos indignatione
mea in igne ire mee omnem viam eorum
in caput eorum reddidi ait dns deus
Et factus est sermo dni ad
me dicens filii hoim duas mulieres filie matris unius fuerunt et
fornicate sunt in egipto in adolescentia
sua fornicate sunt ibi

actꝰ fuit vbera cum ſtrage ſt ma
me pubertatis eoꝝ ſtola ut cum
oolla maiori ſ oolibi ſoꝛe ſ mi
nori et habuit eas ꝛ peperunt filios
ꝛ filias ꝓnias nora eius damalis
oolla et nrim oolibi ſſormicata
t igit oolla ſup me et inſaniuit
ſup amatoꝛes ſuos ꝛ aſſiꝛios ꝑfi
ciatos veſtitos iacineto ꝓna
ꝑes et magiſtatus iuuenes cupi
dines omnes equites ꝛ aſcenſo
res equoꝝ ſt dedit formicatos
ſuas ſup eos et electos filios
aſſiꝛioꝝ omnes ꝛ oibꝰ ꝛ quos
inſaniuit ꝛ immundicijs eoꝝ pollu
ta ſ in ſup ꝛ formicatos ſuas ꝙs
habuerat in egipto no reliquit
ſta et illi dormierunt cū ea in
adoleſcentia eius et ipſi conſtrege
rat vbera pubertatis eius ꝛ effuderunt
formicatos ſuas ſup ea ꝓpter tru
dia ea in manꝰ amatoꝝ ſuoꝝ
ꝛ manꝰ filioꝝ aſſur ſup quoꝝ in
ſaniuit libidine ipſi diſcooperu
runt ignominiaꝫ eius filios ꝛ filias
eius tulerunt ꝛ ipſam occiderunt gla
dio ſt fre ſunt ſtemoſe mulieres
ꝛ iudicia ꝓpetrauerit ꝛ ea cum
cū vidiſſet ſoror eius oolliba plꝰ
q̄ illa inſaniuit libidine ꝛ formi
cacionē ſua ſup formicatoꝝ ſoro
ris ſue ad filios aſſiꝛioꝝ ꝓbuit
ꝓdentiꝰ ꝛ ducibꝰ ꝛ migratibus
adſcendentibus indutis veſti
mentis equitibꝰ qui vehebant
equis et auctis adoleſcentibus for
ma egregia ſt vidi q̄ polluta
eſſet via vna amborū ꝛ augmē
formicationē ſuas ſimꝰ vidiſſet
viros depictos ꝛ picte ymagi
nes caldeoꝝ exꝓſſas coloribꝰ
et accinctos renes baltheis et ty
aras tinctas in capitibꝰ coꝝ ſpe
cies ducum omnium filiorum
babilonis et terꝝ caldeoꝝ ꝛ qua
oꝛti ſunt et inſaniuit ſup eos ut
cupida oculoꝝ ſuoꝝ ſt miſit
nuncios ad eos in caldeā ſimꝰ
venissent ad ea filij babilonis
ad cubile mamarū polluerunt ea
ſtupris ſuis et polluta ē ab eis
et ſatiata ē anima ei ab illis ſ
mutauit eis formicationes ſuas et
diſcooperuit ignominiaꝫ ſua ꝛ re
ceſſit anima mea ab ea ſicut recē
ſerat anima mea a ſoꝛe ei multi
plicauit em formicationes ſuas re
cordans dies adoleſcentie ſue in q̄bꝰ
formicata ē in terra egipti ꝛ ſa
niuit libidine ſup concubitu coꝝ
quoꝝ carnes ſunt ut carnes aſ
ſinoꝝ ſt et ſicut fluxus equoꝝ
fluxus eoꝝ et viſitaſti ſcelus
adoleſcentie tue ꝓ ſubacta ſunt
in egipto vbera tua ꝛ conſtracte
ſunt mamme pubertatis tue ꝓpter
oolliba ſhec dicit dns deus ſce
ego ſuſcitabo omnes amatoꝛes tu
os contra te de quibus ſatiata ē
anima tua et congregabo eos adu
ſus te undiq̄ circuitu filios babilo
nis et vniuſos caldeos no
biles tyrannoſq̄ et omnes ꝓncipes
filios aſſiꝛioꝝ iuuenes q̄ſ for
ma egregia duces ꝛ magiſtratus
vniuſos ꝓncipes ꝓncipū ꝛ nomi
natos aſcenſores equoꝝ ſt vehe
ent ſup te inſtructi curru ꝛ rota
multitudo ꝓpoꝝ lōcea et clipeo
et galea armabunt contra te
undiq̄ et dabo coram eis iudiciū

asinoꝝ

00045160

et iudicabit te iudicijs sanguinis et
ponā zelū meū in te q̄ ejcies
tecū in furore. Nasū tuū z aures
tuas pdent et q̄ remanserit
gladio corrident. Ipi filios tuos
et filias tuas rapient z nouissi
mū tuū ignē deuorabit. Et denu
dabunt te vestimentis tuis z tol
lent vasa glē tue et reliquerē te
facient. Sedebis tu de te z formi
cabis tua de tua egripti n̄ le
uabis oculos tuos ad eos z egip
ti no recordabis amplius. Quia
hec dicit Dns Deus. Ecce ego tra
da te i manū eoz quos odisti
i manū de quibus alienata ē ala
tua. et agent tecū i odio z tol
lent oēs labores tuos z dimittet
te nudā et ignominia plenam
et reuelabitur ignominia fornica
tionis tue. z scelus tuū z formica
tiones tue fecerunt hec tibi quia
fornicata es post gentes miser q̄
polluta es in ydolis eoz. In via
sororis tue ambulasti et dabo ca
licē eius in manū tuā. Hec dicit
Dns Deus. Calicē sororis tue
bibes q̄ profundus et latus z cri
mini derisui et i subsannatione
q̄ capacissimus. Ebrietate et
dolore replebris calice mōris
et tristicie calice sororis tue
samarie et bibes illum z epo
tabis usq̄ ad fundū z fragme
ta eius deuorabis z vbera tua
lacerabis q̄ ego locutus sum
ait Dns Deus. Propterea hec dicit
Dns Deus. Quia oblita es mei
et proiecisti me post corpus tuū

tuū q̄ peccasti pudicitias tuas z for
nicationes tuas. Et nūc Dns Deus
ad me. Filii hoīs nūq̄d iudicas
ollā et oholibā et annūcias eis
scelera eaꝝ q̄ adultere sunt et
sanguine in manibus earū et cū
ydolis suis fornicate sunt insup
et filios suos quos genuerūt mi
obtulerunt eis ad deuorandū
sed et hoc fecerūt mi polluerunt
sanctuariū meū in die illa z sabba
ta mea pphanauerūt. Cumq̄ ymo
larent filios suos ydolis suis et
ingrederentur sanctuariū meū i die
illa ut polluerent illud z hoc fe
cerunt i medio domus mee. Insu
per et ad viros venientes de longe
ad quos nuncios miserant. Ecce
ecce venerunt quibus te lauisti et
circūlinisti tibi oculos tuos
et ornata es mundo muliebri. Se
disti in lectulo pulchro z mensa
ornata es ante te et thimiama meū
et vnguentū meū posuisti sup ea
Et vox multitudinis exultantis erat
i ea et i viris qui de multitudine
eoꝝ adducebant et venebat de de
serto posuerūt armillas i manibus
eoꝝ et coronas speciosas i capiti
bus eoꝝ. Et dixi ei q̄ attrita e
i adulteriis suis formicabitur
in formicationē sua etiā hec et i
gressi sunt ad ea q̄si ad mulierē
meretricē sic ingrediebant ad olla
et ad pelues. Mulieres nephaias
Viri g̃o iusti sunt iusti hi iudicabūt
eas iudicio adulteraꝝ z iudicio
effundentiū sanguinē q̄ adul
tere sunt z sanguis in manibus

cap̄ hec et dicat dns ad me/ dic
cab ad malleum & tunde cab
& tundat & cōminuat pma & lapidem
lapidibus ppleat & fodiat gla
dius cap filios & filias cap & me
stet & domos cap igne succē
det et austeru stelus de stra et
disset omb mlieres ne seruant
sm stelus cap & dabit stelus
rem sup vos & pata ydolozū vnq
ptabitis et strictsq; c dns deus

Et sem c vm dm ad me iterū in ano vno in me
se dicens dicta mesis dicēs filio
ioas scribe tibi nome dici quia
m q̄ confirmatus e rex babilon
aduso vrbem hodie & dicēs p pud
dm ad domū vrā tradite pabola
et loqmini ad eos hec dicit dns
deus pone olla pone iq̄ & mit
te i ea aqua pigriss̄m pecud
assume congere frustra eim
ea omes pte bona femur & ar
mū electa & ossibus plena co
pone q̄ strues ossa sub ea ef
ferbuit coctio eius & dissoluta st
ossa illius in medio eius Propterea hec
dicit dns deus Ve ciuitati sāg
uinu olle cui⁹ rubigo i ea e
et rubigo eius no exiuit de ea p
ptes et p ptes suas extra ea no
cecidit sup ea vos Sanguis ei
eius i medio eius e sup lapidis
simā petra effudit illū non
effudit illū sup terā ut posset
operiri pulue ne suspiraret vltio
nem mea et vindicta vlcis
cerer dedi sanguinē eius sup pe
tra lapidissima ne operiret Propterea

hec dicit dns deus Ve ciuitati
sanguinu cui⁹ ego grandē struā
am pyram ligna ossa que ig
ni succendi cōsumentur carnes
et coquet vniuersa compositio & os
sa tabescet Ponetq̄ ea sup p
nas vacua ut incalescat & liqfi
at es eius & consumet in medio eius
rugnamentu eius & consumatur rubi
go eius multo labore sudatu
et rubigo exiuit de ea nimia rubi
go eius ne quidē p ignē immundicia
tua execrabilis q̄ mundare te
volui et no es mundata a sordi
bus tuis amplius sed nec mundabis prius
donec quiescere faciam indignatōz
mea in te Ego dns locutus sum
veni et faciā no tēpsca nec parcam
nec placabor iuxta vias tuas et
iuxta adinuenciones tuas iudicabo
te dicit dns Et fm e vm dm
ad me dicēs Fili hoīs ecce ego
tollo a te desiderabile oculoz
tuoz in plaga & no planges
neq̄ plorabis neq̄ fluet lacri
me tue Ingemisce tacite mortu
os luctu no facies Corona
tua circūligata sit tibi & calcei
amenta tua cruri tui & pedibus tuis
nec amictu oris velabis nec cibos
luctus comedes Loquere ad populum
ergo ad me mane & mortua
e vxor mea vespere Feci⁹ mane
sicut preceperat michi dns Et dixit
ad me populus iste quare no indicas
nobis quid ista significent que
tu facis & dixi ad eos Verbum
dm factum e ad me dicēs loquere
populo huic domui israel hec dicit

Dns deus hec ego pollua ſua
tu meu ſuꝑbia impijoꝝ et
deſiderabile oculoꝝ uroꝝ e ſu
p quo pauet aia ura e filij uꝝ
et filie uꝝ quas reliquiſtis
gladio cadet et ſanctis ſicut
feci Dra amictu no uelabitis
et cibos luctus no edetis et
dnas ſcebitis in capitibꝫ uris
et calciamenta i pedibꝫ uris
ne plangetis neq; lugebitis nec flebitis
ſed tabeſcetis i iniq̃tatibus
uris et unuſquiſq; gemet ad
ſtrem ſuu erit q̃ ezechias u
bis in portentu uob oia que
fecit facietis tu ueniet ſtuds
ſanctis q̃ ego dns deus et tu
fili hoim ecce i die qua tolla
ab eis fortitudine eoꝝ gau
dia dignitatis e deſiderium oculoꝝ
uoꝝ ſup quo requieſcut ac
coꝝ filios e filias coꝝ in die
illa tu ueniet fugiens ad te ut
annuciet tibi in die illa apie
etur os tuu tu eo q̃ fugit e lo
quer e no ultra eris eis
in portentu e ſcietis q̃ ego dns.

Et factus e ſermo dni ad me dicens fili hoim pone
faciem tua contra filios amon
et ꝓphetabis de eis e dices filijs
amon audite uerbum dni hec dicit
dns deus q̃ eo q̃ dixiſti euge
euge ſup ſanctuariu meu q̃ pollu
tu e et ſup terra iſrl q̃m deſola
ta e et ſup domu iuda q̃m ducti
ſunt i captiuitate ideo ecce ego
dabo te filijs orientalibus i hȝ
ditate e collocabunt tentoria ſua
in te et ponent in te tabernacula ſua
ipſi comedent fructus tuos et ipſi
bibent lac tuu dabo q̃ rabbath
in habitaculu camelorꝝ e filios a
mon i cubile pecoꝝ e ſcietis q̃ ego
dns deus hec dicit dni deo eo
q̃ plauiſti manu e pauiſti pede
et gauiſa es ex toto affectu ſup
terra iſrl ideo ecce ego extendam
manu mea ſup te e trada te in
direptionem gentiu e interficia te
de populis et peda te de terris e con
tera et ſcies q̃ ego dns hec dicit
dns deus eo q̃ dixerit moab
et ſeir ecce ſicut oes gentes domꝰ
iuda ideo ecce ego aperia humerꝰ
moab de ciuitatibꝫ i q̃bus
ciuib e de finibus ciuib inclitas
de bethiemoth e baalmeon
et cariathaim filijs orientis
tu filijs amon i gentibꝫ e i moab
facia iudicia et ſcient q̃ ego dns
deus et ꝓphetabis de eis e dices
filijs amon audite dni dns deus
q̃ eo q̃ feciſti ydumea ultione et ſe
uindicauit de filijs iuda peccauit
q̃ delm quib et uindicta expetit
de eis ideo hec dicit dns deus
extendam manu mea ſup ydumea
et auferam de ea homine e iumentu
et faciam ea deſertu ab austro
et q̃uſq; in dedan gladio cadet
e dabo ultione mea ſup ydumea
p manu ꝓphe mei iſrl et facient
in ydumea iuxta ira mea e furore
meu et ſcient uindicta mea dicit
dns hec dicit dns deus q̃ eo q̃ fecit
palaeſtini in uindicta e ultus e
ſunt toto animo i ſpectus e ſpleuit

mmiciab⁹ [illegible]
Dñs deus dicte ego expandā ma
nū mea sup palestinos ⁊ interficiam
interfectores ⁊ pdā reliquias mariti
me regionis facia ossibus eius magnas
magnas ⁊ grues in sanie ⁊ sicet
ego dñs cū dedero vltionē meā
in
Et factum est verbum dñi ad me
anno pmo mensis
factus est dño ad me dicens
fili hoīs pro eo q dixit tyrus
de nlm frange conteret sup por
te populoz conuersa est ad me replebo
desta eius propterea hec dicit dñs
deus ecce ego sup te tyre ⁊ as
cendā gentes ad te quemadmodū
facit mare ad te fluctuans
⁊ dissipabunt muros tyri et de
structent turres eius et radā pul
uerē eius de ea ⁊ dabo eā in lim
pidissimā petrā siccabit ibi
sagenarū ⁊ erit in medio maris quia
ego locutus sū ait dñs deus ⁊ erit in direptiōē
gentibus filie q̄ eius que sunt in
agro gladio interficient ⁊ scient
quia ego dñs deus
dicit dñs deus ecce ego addu
cā ad tyrum nabuchodonosor regē
babilonis ab aquilone regem
regum terre equis ⁊ curribus ⁊ equi
tibus et populo plurimo magno ualidi
ab tuas que sunt in agro gladio
interficiet et circumdabit te mu
ris et conportabit aggerem
in gyro et clipeum contra te
clipeum et lanceā et vineis et
arietes tuos destruet in armatura
sua [illegible]

te pedibus equorum tuorum
et rotarum et curruum mouebuntur
muri tui cum ingressus fuero portas
tuas quasi per introitum urbis
dissipate ingrulis equorum suorum
conculcabit omnes plateas tuas
populum tuum gladio tradet ⁊ statuas
tue nobiles terre corruent
vastabunt opes tuas diripient
negotiationes tuas ⁊ destruent
muros tuos ⁊ domos tuas pulchras
subuertent ⁊ lapides tuos
⁊ ligna tua et pulueres tuum in
medio aquarum ponent et cessare
faciam multitudinem cantorum tuorum
⁊ sonitus cythararum tuarum non
audietur amplius et dabo te
⁊ limpidissimā petrā siccabis
sagenarum non edificabis vltra
quia ego locutus sum ait dñs deus
hec dicit dñs deus de tyro
vtique non a sonitu ruine tue et
gemitu interfectorum tuorum cum oc
ciderit in medio tui commouebuntur
insule ⁊ descendent de sedi
bus suis omnes principes maris
et auferent coronas suas ⁊ vestimenta
varia abicient ⁊ in
duent stupore sedebunt in terra
et attoniti super te lamentum dicent tibi
peristi habitas ⁊ mari urbs in
clita que fuisti fortis ⁊ mari tu
et habitatores tui quos formi
dabat vniuersi nunc stupebunt
naues in die pauoris tui et
turbabuntur insule ⁊ mari eo
quod nullus egrediatur ego te dicit

00045160

ce dicat ne tu dedo te verbo
desolata sicut ri[illegible]
tantur / a abysso sup te abissi
et opuerit te ag multe / de ho
eo te cu hijs qui descendut m
lacu ad pplm sempitnu / collo
cabo te in tra nouissia sicut
plitudies veteꝛ cu hijs qui de
ducut in lacu ut no habiteris
ponꝛo cu dedo gla tua i tra
uiuentiu / nichilu / redigam te
et no cib et requisita no ultꝛi
cris vlt i sepitnu / dns deus
Factum est ꝛom dm Cxxvij
ad me dicens tu g fili hoꝛ
minis / assume sup tyrii lamen
tu / et dices tyro q habitat i introitu
maris / negociatoꝛi pplox ad i
sulas / multas hec dicit dns de
o tyre tu dixisti pfecti decoꝛis
ego sum / et in coꝛde maꝛis sita fi
nitimi tui qui te edificauerut / m
plecuerut decoꝛe tuu abietibꝰ
de sanir / expstruxerut te cu or
bis tabulatis maris / cedꝛu
de libano tulerut ut faceret tibi
malu / quercꝰ de basan dola
uerut / in remos tuos transtra
tua fecerut tibi eo chod / indo
ptoriola de insulis italie bis
sus / uaria de egipto extenta
e tibi in velu ut ponet / i malo
purpureꝰ et purpura de insulis
elisa facta sut operimetu tuu
habitatoꝛes sidonis / et arabij fuerut
remiges tui sapientes tui tyre
facti sut gubernatoꝛes tui / se
nes byblij et prudentes ei habu
erut / nautas ad misterium uarie
supellectilis tue omes naues
maris et nautꝛe eay fuerut in
Tu o[illegible]gnatione tue perfectꝰ
es in libris eras / et opulentꝰ tu nimꝛi
ne / remiges tui duxerut te in
fluctibus / ventus uꝛens contꝛi
uit te in corde maris / diuicie tue
et facultates tue et mercimonia
tua / nauite tui et gubernatoꝛes
tui / et qui sociabant mercimo
nia tua / et uniuersi uiri bellatoꝛes
qui erant in te / et omni multi
tudine que conuenerat in medio
tui / cadet in die ruine tue / ad
sonitum clamoꝛis gemitus gu
bernatoꝛum tuoꝛum / commo
uebuntur suburbana / et de
scendent de nauibus omes qui
tenent remu / nautꝛe maris et
omes gubernatoꝛes nauium / in
terram stabut / et audient uocem
suam / et clamabut amare su
per te / et cocidet cinere / et in
cinere uolutabut / et radent
se sup te / et circudabut te cili
cio / et plorabut te in amaritu
dine animaꝛum suaꝛum / et plan
ctu amaricabut sup te / et dicent
in luctu / quis ut tyrus sicut
qui obmutuit in medio maris /
et exiuerut de mꝛibus tuis / in
repletis populis / et in multitu
dine diuitiaꝛum tuaꝛum / et in
pulcritudine tua / et in decoꝛe
tuo / et ornatu tuo / filij arad
cu exercitu tuo erut
sup muꝛos tuos / et cu turribꝰ tuis
scuta et pigmei qui erant in turri
bus tuis / pharetras suas suspen
derut in muꝛis tuis p gyrum / ipi co
pleuerut pulcritudiez tuam
carthaginenses negociatoꝛes
tui a multitudine cuncte diuicia
argentu stagnu ferru / plumbu
repleuerut nundinas tuas / tho
ra tubal / et mosoch / ipi negotiato
res tui / mancipia et uasa erea
adduxerut pro tuo de domo thoꝛ
gorma equos et equites / et mulos
adduxerut ad forum tuum / filij de
dan negociatoꝛes tui et insule
multe negociatoꝛ manꝰ tue den
tes ebureos et ebenum ad
duxerut mercatu tuu / syrus negoci
atoꝛ tuus propter multitudiez operꝝ
tuoꝝ gemmam purpuram / et sculp
tam / et byssu et sericu / et coꝛallu
posuerut in nundinis tuis / iuda et
terra israel ipi negotiatoꝛes tui / in fru
mento minneth / et phanneth / et mel / et oleu et
resinam dederut / in nundinis tuis
damascꝰ negociatoꝛ tuus in
multitudine operꝝ tuoꝝ / et multitu
dine diuitiaꝝ / in uino pingui / in
lanis coloꝛis optimis / chedan et
grecia et mosel / in nundinis tuis
dederut ferru fabricatu / stac
tem et calamum in negotiatione
tua / dedan negotiatoꝛes tui / in tapi
tibus ad sedendu / arabia / et uni
uersi principes cedꝛ / et ismael
et ceteri negotiatoꝛes agni / et arietibꝰ
et hircis / in his negotiatores

rcb tui … negociatores tui … mis aromatibus z lapide pcioso
et auro quod exercuit i mercatu tuo
stann et plumbum z ebur munera
tores tui … aba assur z chelmach
venditores tui … negociatores
tui multiplicabant in vestimentis in
cinctis et polimitos in thecis preciosarum que obuolute ei astric
te erat … et cedros … habe
bat in negociatione tua … nautes
mares principes tui i negociatores
tua et repleta es z glorificata nimis
in corde maris i aquis multis adduxerunt te remiges tui … ventus
auster contriuit te i corde maris
diuitie tue et thesauri tui z multi
plex instrumentum tuum nautis tui
et gubernatores tui qui tenebant
supellectile tua et … tuo pe
rant … viri … bellatores tui qui
erat in te cum vniuersa multitudine
tua … in medio tui cadet i corde
maris in die ruine tue … sonitu
clamoris gubernatorum tuorum con
turbabuntur classes z descendent
de nauibus suis … qui tene
bant remum nautes z vniuersi gubernatores … maris in terra stabunt
et ululabunt super te voce magna
et clamabunt amare i super iacient
puluerem super capita sua … cinere
conspergentur et radent super te
calui eius et accingent cilicijs et
plorabunt te i amaritudine animi
planctu amaissio et assument super
te super eos lugubre z planget
te … es ut tyrus … obmu
tuit in medio maris … sonitu
negotiationis tue … de mari … plesti

… plebs multus in multitudine diuitiarum
tuarum et … tuarum diuitesti reges
terre … es conforta es amari … ssu
dine aquarum … tue z … multi
tudo tua … cidit in medio tui …
ceciderit vnusquisque in semitis suis … obstupuerunt super te et reges eorum
ome tempestate … mutabuntur
vultus negotiatores … uerunt super te … mi quid deduc
tus es et non es in … tuum
Extum
Et factus est … ad me
dicens fili … dic principi
tyri … dominus deus … quia elevatum est cor tuum z dixisti deus
ego sum et in cathedra dei sedeo
in corde maris tu es homo z non
deus z dedisti cor tuum … cor dei
… sapiencior es tu … mihi
omne secretum non est absconditum a
te in sapia z prudencia tua fecisti
tibi fortitudinem et acquisisti tibi au
rum et argentum in thesauris tuis
in multitudine sapie tue et in negotiatione tua multiplicasti tibi fortitudinem et elevatum est cor tuum in
robore tuo propterea … dicit dominus deus
eo … elevatum est cor tuum … cor dei
… circo … ego adducam super te
alienos robustissimos gentium et
nudabunt gladios suos super pulchritudinem sapie tue et polluent
decorem tuum interficient z detrahent
te et mortibus … in corde maris … quid dicis tu
… deus ego sum contra interficientibus te tu es homo et non deus in
manu occidentium te mortes … eris
… mortibus … manu alienorum
quia ego locutus sum … dominus deus
… factus est … ad me dicens

00045160

[illegible] tyri z dias et [illegible] dns dns
tu signaculu similitudis plenus
sapia z pfectus decore in delicijs
padisi dei fuisti oib lapis pcio
sus opimentu tuu z aurum fabri
pasiue/et iaspis/crisolitus z onyx/
berillus/saphirus/et carbunculus/
et smaragdus/aurum opus decoris
tui et sonitus timpanoz tuoz z dic q con
ditus es die qua facta sunt cherub
extentus ut protegeres posui te
in monte sco dei in medio lapidu
ignitoz ambulasti perfectus in vijs
tuis a die condicionis tue donec
inuentus est iniquitas in mlitudine
negociationis tue repleta sunt in
terioza tua iniquitate et peccasti
et eieci te de monte sco dei z perdi
di te o cherub protegens de medio
lapidu ignitoz et eliminauit te cor
tuum in decore tuo/perdidisti sapiaz
tua in decore tuo/in terram proie
ci te in conspectu regu dedi te ut e
nerent te in mlitudine iniquita
tis tuaz et in iniquitate negotia
tionis tue polluisti sanctificationes tua
et educam ignem de medio tui q
comedat te z dabo te in cinere
super terra in conspectu omniu vide
ntiu te omnes qui viderint te in gen
tibus obstupescent super te horrore
factus es et non eris in perpetuum
Et factum est sermo dni ad me dicens
fili hois pone faciem tuam contra
sydonem z prophetabis de ea z dices
hec dicit dns deus ecce ego ad
te sydon et glorificabor in medio
tui et scient quia ego dns cum fecero
in ea iudicia et sanctificatus fuero
in ea et emittam in ea pestilentiam
et sanguinem in plateis eius z corruet

[illegible] gladio per
circumdatu de super te et scient quia ego dns
cum ceciderint uulnerati domui israel
circuitu omniu contristantes eam
in spinis undiq; et cognoscent quia
ego dns deus hec dicit dns deus congrega
bo domum israel de populis
in quibus dispersi sunt sanctificabor in
eis coram gentibus z habitabunt in
terra sua quam dedi seruo meo ia
cob et habitabunt in ea securi et
edificabunt domos z plantabunt
vineas z habitabunt confidenter cum fecero
iudicia in cunctis qui aduersantur
eis per circuitu z scient quia ego dns deus eoz

Anno decimo undecimo
mense in septima die mensis
factum est verbum dni ad me dicens
fili hominis pone faciem tuam pharao
nem regem egypti z prophetabis de eo
et de egypto uniuersa lege tua
et dices loquere
et dices hec dicit dns deus ecce
ego ad te pharao rex egypti draco
magne qui cubas in medio flu
minum tuoz z dices meum est
fluuius et ego feci memetipsum bona
stremum in maxillis tuis z agglu
tinabo pisces fluminum tuoz
squamis tuis et extraham te
de medio fluminum tuoz z uni
uersos pisces tuos squamis tuis ad
herebunt et proiciam te in desertu
et omnes pisces fluuii tui super
faciem terre cades non colligeris
nec congregaberis bestijs terre
et uolatilibus celi dedi te ad de
uorandum et scient omnes habitatores
egypti quia ego dns propterea quod fuisti
baculus arundineus domui israel
cum apprehenderent te manu z confringe

cb⁹ dissolues
[illegible] ⁊ ⁊ ⁊ ⁊
salcasti eñez q̄ me ꝓ nomē ⁊ nouissimū
populus eius ⁊ ꝑ te terminibus eb
ꝑtā hec dicit dñs deus ecce
ego educā ꝑ te gladiū ⁊ interficiā
de te hominē ⁊ iumentū et cadet terra
egipti in desertu et solitudinē ⁊ sti
cnt q̄ ego dñs locut⁹ sū ꝓ diuīs fluui
mibus ⁊ ego faciā cū insulā cadēte
ego ad te et ad fluuia tua dabo
terra egipti solitudinē dissipatam
a turre sienes usq; ad ⁊mios eti
opie, no ꝑtinsibit ea pes hominis
nec pes iumenti gradiet ⁊ ea et
no habitabit xl annis Dabo q̄ terra
egipti deserta ⁊ medio desertay de
sertaꝝ et ciuitates eius ⁊ medio
urbiū subiisay et erut desolate
xl annis et dispgā egiptios ⁊
iacentes ⁊ ventilabo eos ⁊ terrab
fluuia hec dicit dñs deus Post
finē xl annoꝝ congregabo egipti
os de ꝑplis in quibus dispsi fuerit
et reducā captiuitatē egipti et
collocabo eos in terra phatures
⁊ terra natiuitatis sue et erit ibi ⁊
regnū humile et inter regna erit
humilis et no eleuabit ultra
sup nationes et diminua eos ne
impent gentibus nec ultra
dominū ꝑhibeāt in posterū ducere
inigtatem ut fugiat ⁊ sequat
eos et scient q̄ ego dñs deus Et
factū est in xxvij⁰ anno ⁊ primo mē
se ⁊ una mensis factū est uerbum dñi
ad me dicens fili hominis Nabuchodonosor
rex babilonis seruire fecit exercitu
suo seruitutē magnā aduersus ty
rum omne caput decaluatum ⁊ omnis
humerus depilatus et mercēs
non est reddita ei nec exercitui eius

de tyro q̄ fuit ꝑ ea fluuit m
dicens ea q̄ ecce hec dicit dñs
deus ecce ego dabo nabuchodonosor
regi babilonis in terra egipti et
accipiet multitudinē eius ⁊ exp
dabit manubias eius ⁊ diripiet spo
lia eius et cibabit exercitui eius
et opi q̄ fuuit adiuuit ea
fecit dedi ei terra egipti ꝑ eo q̄ la
borauerit in ea dicit dñs deus In die
illa pullulabit cornu domui israel
et tibi dabo aptū os ⁊ medio eoꝝ
et scient q̄ ego dñs deus CAPVT
XXX
Et factū est uerbum dñi ad me dicens
fili hominis ꝓphetā ⁊ dic hec
dicit dñs deus Ululate, ve ve
die q̄a iuxta est dies et appropiquat
dies dñi dies nubis tempus gentiū
erit Et ueniet gladius in egiptū
et erit pauor in ethiopia cū ceciderit
uulnerati in egipto ⁊ ablata
fuerit multitudo illius et destructa
fundamenta eius Ethiopia ⁊ libya
et lidius et omne uulgus et
chub et filii terre federis cū eis gla
dio cadent hec dicit dñs deus
et corruent filii sustinentes egip
tū et destruetur superbia imperii
eius a turre sienes gladio cadent
in ea ait dñs exercituum ⁊ dissipa
buntur in medio terrarū desolatarū
et urbes eius in medio ciuitatū de
sertarū erunt et scient q̄ ego dñs
cū dedero ignē in egiptū ⁊ attrita
fuerint omnes auxiliatores eius In
die illa egredient nuncii a facie
mea in triremibus ad terrendā
ethiopiē confidentē et erit pauor
in eis in die egipti q̄ absq; dubio
uenit ecce dicit dñs deus ⁊ cessabē

facta mittam egyptu i manu
nabuchadosor regis babilonis
ipe et ppls eius fortissimi ea
adducetur ad dissipanda terra
et cuagabunt gladios suos su
p egyptu et replebunt tra inter
fectis et facta alueos flumi
na aridos et trada terra i manu
pessimor & dissipabo tra & pla
tudine eius m manu alienoru
ego dns locutus su hec dns
deus et dissipda simulachra et
cessabit facta ydola de mephis
et dux de tra egypti & non erit
amplius et dabo timore m terra
egypti et dissipam tra phatnes
et dabo ignem i taphnis & facia
udicia i alexandria et effm
da indignacoem mea supe pessi
lu robur egypti & interficiam
multitudine alexandrie & dabo
ignem in egypto quasi pturiens
dolebit pelusium et alexandria
cit dissipata et i memphis angustie
cottidiane iuuenes eliopolios
et bubasti gladio cadet & ipi cap
tiui ducentur et i taphnis nigs
cet dies cu cotriuos ibi sceptra
egypti et defecerit i ea superbia
potentie eius ipam nubes opi
et filie ei in captiuitate duc
tur et facia udicia i egypto
et scient quia ego dns deus
ops et factum e i xxvii ano undecio
et in primo mense septimo mensis
factu e vmi dm ad me dicens fili
hoim brachiu pharaonis regis
egypti contriti et ecce no est
obuolutu ut restituat ei sanitas
et ligetur pannis & fasciet linteis

fortitudinem ut possit tenere
gladium Propterea hec dicit dns deus
Ecce ego ad pharaonem regem
egypti et comminuam brachia ei
fortia sed contracta & dabo gla
dium de manu eius & dissipabo egip
tum i gentibus et ventilabo eos i
nis et conteram brachia re
gis babilonis fortia & gladiu meu
i manu eius et confringam bra
chia pharaonis et gemet gemi
tibus interfecti coram facie eius
et conteram brachia regis babi
lonis et brachia pharaonis corruet
et scient q ego dns cu dedero gla
dium meu in manu regis babilonis
et extendet eu sup tra egypti
et dissipabit egyptu i nauibus & ve
tabo eos i tribus & scient q ego dns
Et factu e i xxvii ano
in tertio mense una mensis
factu e vmi dm ad me dicens
fili hoim dic pharaoni regi e
gypti et populo eius Cui similis
factus es in magnitudine tua
Ecce assur quasi cedrus i libano
pulcher ramis et frondibus nemo
rosus excelsusq altitudine
et inter condensas frondes ele
uatu e cacumen eius atque nut
erat illu abissus exaltauit eu
fluuia eius manauere i circuitu
radicu eius et riuos suos emisit
ad omnia ligna regionis apti
elevata e altitudo eius super omia
ligna regionis et multiplicata
sut arbusta eius et elevati sue
rami eius p aquas multas Cuius
extendissent umbra sua i ramis
eius fecerut nidos volatilia

ach̄ ꝛ sub stro[illegible]bus eius gens
ruit dns bestie saltum ꝛ sub v
braculo illius habitabat retro ge
ciu plmaz ꝓtratꝰ pulchrim⁹
ꝫ magnitudie sua et ꝫ dilata
toc arbustoz suoz ꝓtratꝰ ru
dꝰ eius nec aquas multas bc
dri no fuert altores illo ꝫ pa
dise dei abietes no adequert
sumitate eius et platam non
fuert eque frondibus eo de
lignu paradisi dei no e assimilatu
illi et pulchritudi eo qm spcio
su feci eu ꝛ multis condensis fo
dibus et emulata sue eu oma
ligna voluptatis que erat ꝫ pa
dise dei ꝓpterea hec dicit dns deꝰ
eo eo qꝺ sublimatus es altitu
et dedit sumitate sua inter
atꝫ condensa et elevatu e cor
eius ꝫ altitudie sua huc tradi
di eu ꝫ manu fortissimi gentiu fa
ciens faciet ei impietate
eius eieci eu et fucadet eu ali
eni et crudelissimi nationu et
proicient eu sup montes ꝫ cuctis
convallibus corruet ramꝰ eius
et conterentꝰ arbusta eius ramꝰ
ipius rupibus ire et recedet de
umbraculo eius omis ꝓpli terre
et relinquet eu in ruina eius habi
uerut oia volatilia cli ꝫ ramis
eius fuert et ad bestie regionis
ruabrem no elevabunt ꝫ altu
tudie sua omnia ligna aquaꝝ
neq ponet sublimitate sua in
nemorosa atꝫ frondosa nec
stabut in sublimitate sua oia
que irrigatur aquis qꝝ omes
traditi sut in morte ad ultima

terra in medio filioꝝ hoim ad eos
qui descendut in lacu hec dicit
dns deus In die qn descendit ad
infernu feci luctu operui eu
abisso ꝛ prohibui fluuia eius et co
herui aquas multas et constitui
e sup eu libanu et omia ligna a
gri concussa sut a sonitu ruine
eius cu demoui gentes eu deiecim
eu eu ad infernu cu his qui
descendebant in lacu et con
lata sut in terra infima cia ligna
voluptatis egregia atꝫ electa
in libano omissa que irrigabā
tur aquis hec et ipi cu eo descen
det ad infernu ad interfectos
gladio et brachiu habitauerꝫ
sedebit sub umbraculo eius in
medio nationu cuis cui assi
tus o inclite atꝫ sublimis in
ligna voluptatis hec deducto
es cu lignis voluptatis ad terra
ultimam in medio incircumcisoꝝ dor
mies cu his qui interfecti st gla
dio hec et pharao et oes multi
tudo eius dicit dns deus

Et factu e in xij anno in me
se xij in una mensis fa
ctum est verbum dni ad me dicens fili ho
mis assume lamentu sup pha
raone regem egipti ꝛ dices ad
eu leoni gentiu assimilatus es et
draconi qui es in mari et vexabas
cornua in fluuiis tuis ꝛ conturba
bas aquas pedibus tuis ꝛ con
culcabas fluuia eoꝝ propterea hec
dicit dns expandam sup te rete
meu in multitudie populoꝝ multoꝝ
et extraham te in sagena mea
et proiciam te in terra sup faciem agri

00045160

ubicia tra ſpm ſcida ſup te ond
volatilia celi z ſtatuabo ſup te bel
tias vnias tre z dabo carnes
tuas ſup montes et replebo valles
ſanie tua et irrigabo terram
ſetoſe ſagiuis tui ſup montes et
valles implebut eo te z opiam
cu eſtinctus ſuis celos z miſſe
facia ſtellas eius ſolem nube
tegam et luna no dabit lumen
ſuu Ora luiaria celi mere ſu
cia ſup te z dabo tenebras ſup
tra tua dicit dns deus ſpter
vnias ſas iniqtates quas ſpatus
es et irritabo cor ſplox multo
ru indigno contritione tua m
gentibus ſup tras quas neſcis
et obſtupeſce facia ſup te ſpp
multos z reges eox horrebut mi
nio formidabut ſup te tu cci
derit vulnati tui m medio tre
aut dns deus ſpp vnias
iniqtates quas opatus es ni
volauc repit gladij meus ſup
facies eox et obſtupeſcent
repete ſinguli ſp aia ſua i die
ruine ſue Ruua hec dicit dns
deus Gladius regis babilonis
veniet tibi m gladio fortiu de
ciam multitudine tua terroſq
nabiles gentes omes hec z vaſ
tabut ſuperbia egipti z diſſipa
bitur multitudo eius z p da oia
iumenta eius que erat ſup aquas
plimas et no coturbabit eas
pes hois vltra neq; ungula
iumentoꝝ turbabit eas Tunc
puriſſimas reddā aquas eox
et ſtuia eox ſicut oleu adducā ait

ſpolata deſerce de tra aplc
mitudie ſua in pauſſo omes
ſitatores eius z ſcient q ego
dns planctus eox plagent
eu filie gentiu z plaget eu ſup
egiptu et ſup oi multitudie eo
plaget eu ait dns deus Et fac
e in xpi ano in pmo menſe in
xpi menſis ſem eſt vm dm ad
me dicens fili hois Cane carmc
lugubre ſup multitudiez egipti
z detrude ipam z filias gentiu
robuſtaz ad tra vltiaz cu his
qui deſcendut in lacu Cuo pul
chrior es deſcende z dormi cu
circucriſis in medio interfec
toꝝ gladio tradet Gladij data
e attraxerut eu z omes populos
eius Loquet ei potetiſſimi ro
boſtoꝝ de medio inferni qui
cu auxiliatoribus eius deſcedit
z dormierut circucriſi interfec
ti gladio Ibi aſſur z oia mul
titudo eius circuitu illius ſepul
tura oim interfecti et qui cecī
derut gladio quoꝝ data ſut ſe
pulchra i nouiſſis lacus et fa
ct multitudo eius p giru ſepul
cri eius et vniuſi interfecti
cadetes ꝓ gladio qui dederat
quonda formidine in tra viuentiu Ibi clam z oia
multitudo eius p giru ſepulchri
ſui Omes hi interfecti ruen
tes ꝓ gladio qui deſcenderut
incircuciſi ad tra vltima qui
poſuerut terroꝛe ſuu i tra viuc

Cxxxvij

Et stus ẽsmo dñi ad me di
cens fili hoīs loqre ad filios
populi tui 2 dices ad eos Hec terra
cui ego iuxta sup ea gladiu 2 tulerit
ppls terre viri suu de nouissi
bus et costituerit eu speculato
re sup se Et ille videns gladiu
venire sup terra 2 cecinerit buc
cina et admonuerit ppl audiens
at quispiam ille sonitu buccie
et no se obseruauerit 2 venerit gla
dius et tulerit eu 2 sanguis
eius sup caput eius erit Quo
buccie audiuit et no se obser
sanguis ipius in ipo erit Si at
se custodierit animā suā saluabit
Quod si speculator vidit gladiu
venientē et no insonuerit buccia
et ppls no se custodierit 2 venerit
gladius et tulerit aliq eo eius
de illis quide in iniquitate sua capti
e 2 sanguine at eius de manu
speculatoris requira Et tu fili
hoīs speculatore dedi te domui
israel audiens go sermone ex o
meo admonebis eos ex me Si
me dicente ad impiu Impie mor
te morieris no fueris locutus ut
se custodiat impius a via sua impe
rpius in iniquitate sua morietur
2 sanguine at eius de manu tua
requira Si at admonueris me tu
ad impiu ut a viis suis conuertat
no fuerit conuersus a via sua ipe

miſtate ſua, [illegible] paro tu
cias tua liberaſti dñe filii hoꝝ
Hic ad dñm ipſi Circūdauti eſt
Ductus ſmiſeratiõ mea ſup
ma ſup nos ſuꝑ ſtipiõ nos tu
beſtmq; quomo gſ nos viuere
poſſimq; Dic gſ ad eos ſui ego
dicit dñs deus Nolo mortem im
pij ſed ut reuertatur impius a via
ſua et viuat Conuertimini a viis
vris pessimis et quare moriet
moiemini domus iſrl Tu itaq;
fili hoīs dic ad filios ppli tui
Iustitia iusti non liberabit eu
in quacuq; die peccauerit et im
pietas impij non nocebit ei in
quacuq; die fuerit conuersus fuꝝ
ab impietate sua et iustꝝ non
poterit viuere in iustitia sua in quacuq;
die peccauerit Cum dixero iusto
q; vita viuet et confisus fuerit in
iustitia sua fecerit iniquitatẽ om
nes iustitiae eius obliuioni tradent
et in iniquitate sua qua operatꝰ e
in ea morietur Et cum dixero im
pio morte moriẽris et egerit pe
nitentiam a peccato suo fecerit iudiciu
et iustitia pignus restituerit
ille impius rapinam quam rapuit
in mandatis vite ambulauerit nꝰ
facies iniquitatem vita viuet
et non morietur et omnia peccata
quę peccauit non imputabuntur ei iudi
cium et iustitiam fecit vita viuet
Et dixerunt filii ppli tui Non est
equa ponderatio via dñi et in prio
via iniusta est Cum ei reuertit iusti
a iustitia sua fecerit iniquitatẽ
morietur in eis Et cum reuertit
impius ab impietate sua fecerit
ꝙ iudiciu et iustitiam viuet in eis

[illegible] et uia dñi
inequitas uestra uia mea non
ea De uobis domꝰ iſrl Vnuſquiſq;
in ꝙ uno in ꝙ nouissima tua
meam iniquissimam gratiam meam
ad me et fulgerat de celum dicens
Vastatore ciuitas Iherm Et ad me
facta fuit ad me uespere antꝙ
ueniet et fugerat Et aperuiſti os
meum donec uenret ad me mane
et aperto ore meo non silui amplius
Et factum est dñm ad me dicens
Fili hoīs habitatores ruinoſe
super humum iſrl loquentes ad
uniuersos dicentes abraham et hereditate
possedit terram nos ad multa nobis
data est terra in possessionem Propterea
dices ad eos Hec dicit dñs deus
Qui in sanguine comeditis et ad
los uestros leuatis ad immundicias
uestras et sanguinem fundituis Numꝙ
terra hereditate possidebitis Stetistis
in gladio uestro fecistis
abhominationes et unusquisq; uxo
rem proximi sui polluit et terram
hereditate possidebitis Hec dicit
ad eos Hec dicit dñs deus Viuo
ego quia qui in ruinosis habitat
gladio cadet et qui in agro est
bestiis tradetur ad deuorandum
et qui in propugnaculis et in speluncis
peste morietur et dabo terram in
solitudinem et in desertum et deficiet fu
perba fortitudo eius et desolabuntur
montes isrl eo qꝙ nullus sit qui
eos transeat Et scient quia ego
dñs cum dedero terram eius desola
tam et desertam propter uniuersas ab
hominationes suas quas operati sunt
Et tu fili hoīs filius ppli tui qui

loquitur dñs te ⁊ ait ad eos. Ecce ego ipe
dominor ⁊ dicit dñs ad oves meas ⁊ ad
ad ppm̄ suu loquiet. Venite
et audiam⁹ quib⁹ sit⁹ mo egre
dient a dño et dicet ad te qñ
si mḡdiat. ppl⁹ et sedet tota
te ppl⁹ meus ⁊ audiuit sermones
tuos et no fecit eos qr ⁊ cati
eu oib⁹ suis ut ille⁹ ⁊ audiuit
sua sequut. cor eoz et e eis qñ
carmen musicu quod suauis dul
cis sono cantat et audiut ver
tua et no facit ea. et cu vene
rit quod pdictu e ecce ei venit
tunc scient q ꝓphetes fuerit in eos
Et factum est vm dm xxxiiii
ad me dicens fili hoīs ꝓphta
de pastoribus isrl ⁊ dices pasto
ribus hec dicit dñs deus pa
pastoribus isrl qui pascebat se
metipos nonne greges pascut
a pastoribus lac comedebatis
et lanis opiebamini et quod crassu
erat occidebatis gregē aut meu no
pascebatis quod infirmu fuit
no solidastis et quod egrotu no
sanastis quod fractu e no allig
astis et quod abiectu e no re
duxistis et quod perierat no que
sistis sed cu austeritate impera
tis eis et cu potentia et dissi
pate sunt oves mee eo qd non esset pas
tor et facte sunt in deuoratione oim
bestiaꝝ agri et dispse sunt errā
uerunt greges mei ⁊ ructis motti
bus et i vniuso colle excelso et
dispse sue sup omem faciē terre
greges mei et no est q̄ requirat
aut exeat pastores audite vbm dñi
Viuo ego dicit dñs deus quia p

eo qd facta sint greges mei in ra
pinā et oves mee in deuoratiōē
omi bestiaꝝ agri eo qd no esset
pastor neq; ei requisierūt pasto
res gregē meū sed pascebāt pas
tores semetipos et gregē me
os no pascebant propterea pastores
audite vbm dñi Hec dicit dñs deus
Ecce ego ipe super pastores req
ram gregē meū de manu eoz et
cessare facia eos ut vltra non
pascat gregē meū nec pascant
ultra pastores semetipos ⁊ liberā
bo gregē meū de ore eoz ⁊ non
erit vltra in escā eis Quia hec dicit
dñs deus Ecce ego ipe requiram
oues meas et visitabo eas sic
visitat pastor gregē suū in die
qñ fuit in medio ouiū suaꝝ dis
sipataꝝ sic visitabo oues meas
et liberabo eas de oib⁹ locis in
quibus dispse fuerāt in die nu
bis et caligīs ⁊ educā eas de
populis et congregabo eas de tris
et reducā eas in terrā sua ⁊ pasca
eas in montib⁹ isrl in rivis ⁊ in cuct⁹
sedibus terre in pascuis vberrimis
pascā eas et in montibus excelsis
isrl erunt pascua eoz ibi requies
cent in herbis viridibus ⁊ in pas
tuis pinguibus pascent super mon
tes isrl Ego pascā oues meas
et ego accubare eas faciā dicit
dñs deus Quod perierat requiram
et quod abiectu fuerat reducam
et quod confractu fuerit alligabo
et quod infirmu fuerit consolida
bo et quod pingue et fortē custo
diā ⁊ pascā illas in iudicio ⁊ iusti
cia vos autē greges mei hec dr dñs deus

nota

00045160

Hec ego inducam me pcus 2 pcus
aiectum et circuibo ne sacr vo
bis cde pastua bona de pascua
Insup 2 reliqua pascua pcus virgo
co cultastis pedibus vestris et
ai purissimu aqua bibere 2 reli
qua pedibus vris turbabatis
et oues mee hijs que conculca
ta pedibus vris fuerat pasce
bantur et que pedes vri tur
bauerat hec bibebat ppterea
hec dicit dns deus ad eas Ecce
ego iudico inter pcus pinguc
et macilentu ppter co q lateribus
2 humeris impingebatis 2 cor mi
bus vris vetilabatis oia pcua
infirma donec dispgeret foras
Saluabo gregem meu et no erit
ultra i rapina Et iudicabo inter
pcus et pcus 2 suscitabo sup
eas pastore unu q pascat eas
seruu meu David ipe pascet eas
et ipe erit eis in pastore Ego
at dns eis in deu 2 seruus meus
David pncps i medio eor Ego
dns locutus sum 2 facia cu eis
pactu pacis et cessare faciam
bestias pessimas de tra Et qui
habitant in deserto securi dormient
i saltibus Et ponam eos i circuitu
tu colles mei benedictionem 2 educam
imbrem in tpe suo pluuie benedictionis
erunt 2 dabit lignu agri fructu
suu 2 tra dabit germen suu
et erunt in tra sua absq; timore
Et scient q ego dns Et cu con
triuero catenas iugi eor et
eruero eos de manu imperantiu
sibi 2 no erunt ultra i rapinam
gentibus neq; bestie tre deuora

Erunt eos sedentes absq; terrore
absq; ullo terr Et suscitabo eis
germen nominatu et no erunt ultra
imminuti fame in tra neq; pta
bunt ultra opprobria gentiu Et
scient q ego dns deus eor ac
cis et ipi populus meus dom ist
ait dns deus Vos ad gregem
mei greges pascue mee homines
estis 2 ego dns deus vr d dns
Et factus est mihi sermo dni
ad me dicens fili hom pone
faciem tua adversus montes seyr
et prophetabis de eis 2 dices illis
hec dicit dns deus Ecce ego
ad te mons seyr Et extendam manu
mea sup te 2 dabo te desolatu
atq; desertu 2 urbes tuas dimo
liar et tu desertus eris 2 scies q
ego dns eo q pro inimicicia sempi
ternu 2 effudisti sanguem filioru isrl
in manus gladij in tpe afflic
tionis eor in tpe iniquitatis ex
treme Propterea vivo ego dicit dns
deus quoniam sanguini trada te et
sanguis te persequetur Et cu odio
sanguinis odisti sanguis te persequet
Et dabo montem seyr desolatu
atq; desertu et auferam de eo eu
tem et reducente 2 iplebo mon
tes eius occisoru eius in collibus tuis 2 i vallibus eius
atq; in torrentibus omnes occisi gla
dio cadent in solitudines sempiter
nas trada te et ciuitates tue
no habitabunt 2 scietis q ego dns
deus eo q dixeris Due gentes et
due terre mee erunt 2 hereditate pos
sidebo eas tu dns esses ibi ppter

Vus ego dicam me deus qa fuam
uam ma tua & ſm̄ zelu tuu
quē fecisti dic habes cōfu
nōtuē efficiar p eos au te udi
tuū et ſtice qz ego dñs iudi
cū vnūſa obpria tua que lo
cutus es de mōtibus iſrl dices
deserti vobis datis ſue ad deuo
randū et ſturexpristis ſup me
de vro deuogastis aduſu me
ego audiui vaſvm hec dicit
dñs deus Hetate vnūſa terra
m ſolitudiq̄ te redigam ſicut
gauiſus es ſup hēditate dom̄
iſrl eo qp fuit dissipata ſic fa
cta tibi dissipatus eis mons
ſeyr et ydumea oēs & qc̄ q̄
Eo autē filii hoīs CXXXVII
pphēta ſup mōtes iſrahel
& dices montes iſrl audite vm
dm hec dicit dñs deus Eo qp dix
it ad mimicus de vobis euge al
titudines sempiterne vobis i hē
ditate data ſue Apter̄ vaticinare
et dic hec dicit dñs deus Ap
eo qp desolati estis & conculcati p
circuitū et facti in hēditate re
liquis gentibus et ascendistis
sup labia ligue et obpbrium pli
Apter̄ montes iſrl audite vm
dm hec dicit dñs deus montib⁹
et collibus torrentibus & vallib⁹
ac desertis parietinis & urbibus
derelictis que depopulate ſt et
subſanate a reliquis gentib⁹ q̄ cir
cuitu Apter̄ hec dicit dñs deus
ſm̄ in igne zeli mei locutus
ſu de reliquis gentibus & ydumea
vniūſa que dederunt terrā meam
ſbi in hēditate cū gaudio & toto
corde & ex toto animo ut eicerent
& ut vastaret Idcirco vaticinare
ſup humū iſrl & dices montibus
et collibus hec dicit dñs deus
Ecce ego in zelo meo & furore
meo locutus ſu eo qp confusione
gentiū ſuſtinuiſtis Idcirco hec
dicit dñs deus Ego leuauī mā
mea ut gentes que circuitu
vro ſue ipe confusione ſua por
tent Vos aut montes iſrl ramos
vros extendite et fructū vrm̄ afferatis plo meo
iſrl Ape & ea ut veniat qz ecce
ego ad vos et conuertar ad vos
et arabimini et accipietis ſemente
et multiplicabo in vobis hoīes
omem̄ domū iſrl & habitabunt
ciuitates et ruinosa instaura
buntur et replebo vos hoīb⁹ iumēt⁹
et multiplicabuntur & crescent et
habitabitis vos ſicut a pncipio
bonis vob⁹ donabo magisq̄ qp ha
buiſtis ab initio et scietis qz
ego dñs Et adducā ſup vos hoīes
plm̄ meum iſrl et hereditabunt vos
& debebit te et eis cis & hereditabis
et no addes ultra ut absq̄ eis
ſis hec dicit dñs deus Eo qp di
cunt de vobis Deuoratrix hom
es es et ſuſſotas gentē tuam Apter̄
hoīes no comedes amplius & ge
tē tua no necabis ultra ait dñs
deus nec audita faciā & te amplius
confusione gentiū & obpbrium po
pulorū nequaq̄ patieris & gentē
tua no amittes amplius ait dñs
deus Et fm̄ e vm̄ dm̄ ad me
dicens fili hoīs domus iſrl habi
tauerunt in hereditate ſua & polluerunt

00045160

cam m vrīs ſcis et m ſtudijs ſiē
uīs vīs iudicia meſeruate ſtā
& via cōp rorta me Et effudi
indignacōm mea ſup eos pro
ſanguine que fuderūt ſup tra
et in ydolis ſuis polluerūt ea
et diſſipi eos in gētes & ventila
ti ſut in trās ſcīpta viās eōp
et adiuctiones eōp iudicauī
eos et ingreſſi ſut ad gentes
ad quas introierūt & polluē
runt nomē ſctm meū cū dicēt
de eis pplus dñi iſte est et de
tra eius egreſſi ſut et pepi
nomi ſcto meo quod polluerāt
domus iſrl in gentibus ad qs
ingreſſi ſut qđcto dicāt domus
iſrl hec dicit dñs deus No pp
vos ego faciā domus iſrl ſed
pp nō ſctm meū quod pollu
ſtis & gentibus ad qs intraſtis
et ſanctificabo nō meū magnū
quod pollutū e in gētes qs
polluiſtis i medio eōp ut ſciāt
gētes qr ego dñs aut dñs deus
ēpatiū cū ſanctificatus fuero in
vobis coram eis tollā quippe vos
de gentibus & congregabo vos
de vniuſis trīs & adducā vos in
terram vram Et effundā ſuper
vos aquā munda et mundabimi
ab oībus ināmētis vrīs & ab
oībus ydolis vrīs mundabo vos
Et dabo vobis cor nouū & ſpm
nouū ponā i medio vrī Et au
feram cor lapideū de carne vra
et dabo vobis cor carneū & ſpm
meū ponā i medio vrī Et faciā
ut in p̄ceptis meis ambuletis et
iudicia mea custodiatis & ope
mini et habitabitis in tra quā dedi

patribus vrīs Et eritis mihi in
et ego ero vobis in deū & saluabi
vos de vniuſis imūdicijs vrīs
Et vocabo frumentū & multipli
cabo illud et nō ponā vobis fame
et multiplicabo ſrem ligni & ger
mia agri ut nō ptetis ultra
obprobriū fami in gētibus & turpi
dabimini viarū vrarū pessimarū
studiorū qr nō bonarū & displi
cebitis vobis in cōſpectibus vrīs & ſcia
tis quia ego dñs vobis dicit dñs deus
Notū ſit vobis cōfu
dimini et erubescite sup vijs vrīs
domus iſrl Hec dicit dñs deus
In die q̄ mundauero vos ego oībus
iniq̄tatibus vrīs & habitare faciā
urbes et inſtaurabuntur ruinosa
et tra deſerta fiet cōpulſa quę
quonda erat deſolata in oculis
oīs viatorū dicent Terra illa
culta facta e ut ortus voluptatis
et ciuitates deſte et deſtitute
atq; ſubuerſe munite ſedeāt Et
ſcient gentes quęcūq; derelicte
fuerint in circuitu vro quia ego
dñs edificaui diſſipata plan
tauiq; inculta ego dñs locutus
ſum et faciā hoc dicit dñs deus
quę in hoc ipſo mihi dom iſrl
ut faciam eis multiplicabo eos
ſicut gregē cuiū ut gregē ſcm
ut gregē nrm in ſollēpnitatibus
eius Sic erunt ciuitates deſte
plenęq; gregibus hoīm et ſcient
quia ego dominus

CAPVT VIII

Et fta e ſup me manus dñi
et eduxit me i ſpu dñi
et dimiſit me i medio campi q̄
erat plenus oſſibus & circūduxit

me p ca/m gyo [illegible] de mu
valde sup stare tempi sentagy
semetip/ Dyoit ad me fili hoi
putab/ ne/viuat ossa ista Et dixi
Dne Deus tu nosti Et dyoit ad me
Vaticinad de ossibus istis/ dices
eis Ossa arida audite/ vbm Dm
hec dicit Dns Deus ossibus hijs
Ecce ego imittam/ in vob spm et
viuetis/ 2 dabo sup vos nervos
et succrescere faciã sup vos car
nes et sup extendam/ in vob cute
2 dabo/ vobis spm/ 2 viuetis/ 2 sci
etis qz ego Dns Et pphetaui sic
ptpat/ michi factus e/ ad som 2
tus pphetare/ me/ 2 ecce comotio
et accesserut ossa ad ossa/ vnusq
qz ad iunctura sua Et vidi/ 2 ecce
sup ea nervi et carnes astende
rut et extenta e/ in eis cutis de
sup et spm/ no habebat Et dixit
ad me Vaticinad ad spm/ Vatici
nad fili hoim/ 2 dices ad spm hec
dicit Dns Deus/ a quatuor vent
ve/ spus et/ insuffla sup mort 2
fectos/ istos ut/ reviuiscant Et pphe
taui sicut ptpat/ m Et ingressus
e/ in ea spus et reviixerut stetere
qz sup pedes suos exercitus grandis
nimis valde Et dixit ad me fili
hoim ossa hec/ vniuersa dom/ istl
est Ipi dicut/ Arescere ossa/ nra
et pijt spes/ nra et abscisi sum/
ppter/ Vaticinad 2 dices ad eos
hec dicit Dns Deus Ecce ego aperia
tumulos vros/ 2 educa vos de se
pulchris vris pple/ meus/ 2 inducam
vos i tra vram istl et scietis qz
ego Dns cu aperuero sepulchra
vra et eduxero vos de tumulis
vris pple/ meus 2 dedero spm/ meu

m/ vobis/ 2 vivetis/ 2 requiescere
vos faciã sup humu/ vram/ 2 scietis
quia ego Dns locutus sum/ 2 feci dicit
dicit Dns Deus Et rursus ad/ me Dns
ad/ me dicens Et tu fili hoim Sume
tibi lignu/ vnu/ et scribe sup illud
iude/ 2 filios/ istl/ 2 sotijs eius Et
tolle lignu alterum et scribe sup
illud Joseph lignu effraym et
cuctã dom/ istl/ 2 sociorum eius
et adunge illa/ vnu ad alterum tibi
i lignu/ vnu et erit/ vnu in/ manu tua
Cu autem dixerint ad te
filii populi tui loquentes/ nonne/ di
cent nobis quid/ m hijs tibi vel
loquaris ad eos hec dicit Dns Deus
Ecce ego assumam lignu Joseph
quod e/ in/ manu effraym 2 tribus
istl que iuncta sunt ei/ 2 dabo illos
pr cu ligno iuda/ 2 faciam eos
in lignu/ vnu/ in/ manu mea Et erunt at
ligna sup que scripseris i manu tua
in oculis eorum/ 2 dices ad eos hec
dicit Dns Deus Ecce ego assumam
filios istl de/ medio/ nationu ad
quas abierunt/ 2 congregabo eos
undiq/ 2 reducam eos ad humu
sua et faciam eos/ in gentem/ una
i tra i/ montibus istl Et rex unus
erit oibus imperans/ 2 no erunt ultra
duo gentes/ nec dividentur amplius
in duo regna/ nec polluent ultra
in idolis suis et abhominationibus
suis et i cunctis/ iniquitatibus suis
Et salvos eos faciam de/ universis
sedibus suis/ in quibus peccaverunt
et emundabo eos et erunt
mihi populus et ego ero eis Deus Et
servus/ meus/ rex David/ rex super
eos/ 2 pastor unus/ erit omnium eorum

00045160

In iudicijs meis ambulabit/ꝛ ma
data mea custodiet/ꝛ fiet cū
stitabit sup eā qua ādi seruo
meo Jacob/in q̄ habitauerūt patres
uri/ꝛ habitabut sup ea ipi/ꝛ filij
eoꝝ usq; i sempiternū/Et dauid
seruus meus princeps eoꝝ i ppetuum
Et pcuciā illis fedus pacis pac
tu sempiternū erit cū/Et sta
dabo eos et multiplicabo/ꝛ dabo
sanctificationē meā i medio eoꝝ
i ppetuū et erit tabernaculū meū
in eis et ero eis deus/ꝛ ipi erunt
mihi in populū/Et scient gentes q̄
ego dns sanctificator israhel cū fuerit
sanctificatio mea i medio eoꝝ i ppetuum
Et factus est sermo dñi
ad me dicens/Fili hoīs pone
faciem tuā contra gog/ꝛ terram
magog principē capitis mosoch
et tubal/Et vaticinare sup eo et
dices ad eū/Hec dicit dns deus
Ecce ego ad te/gog/principē ca
pitis/mosoch/et tubal/et circu
agā te et ponā frenos i maxil
lis tuis et educā te/ꝛ oēm exercitū
tuū equos et equites/vestitos
loricis vniuersos/multitudinē magnā
na hastā/ꝛ clipeū arripientiū
et gladium/Persē/ethiopes/ꝛ libi
es/cū eis omnes scutati/ꝛ galeati
ati gomor/ꝛ vniuersa agmina
eius domus togorma latera
aquilonis et totū robur eius pplī
q̄ multi tecū/Para et instrue
te et omnē multitudinē tuam
q̄ congregata est ad te/ꝛ esto eis i
p̄cepto post dies ad multos/visi
taberis i nouissimo annoꝝ/venies

ad terrā q̄ reuocata est a gladio/ꝛ co
gregata ex populis multis ad
montes israhel qui fuerūt desertꝰ iugi
ter hec de populis educta est/ꝛ habi
tauerūt in ea confidenter/omnes ipsi/ꝛ
ascendes ut tempestas/venies
q̄si nubes ut operias terrā tu/ꝛ omia
agmina tua et populi multi tecū/hec
dicit dns deus/In die illa ascendet
sermones super cor tuū/ꝛ cogitabis
cogitationes pessimas/ꝛ dices/Ascen
dā ad terrā absq; muro/Veniam
ad quietes habitatores absq; ve
ctibus et portis non sunt eis/ꝛ ut diripiam
spolia et vastabo pdā/ꝛ inferam
manū tuā sup eos qui deserti
fuerāt et postea restituti et
sup populū q̄ de congregatus ex
gentibus q̄ possidet arcē/ꝛ esse
habitator umbilici terre/Saba/et
Dedan et negociatores tharsis
et omnes leones eius dicent tibi
Numquid ad sumenda spolia tu ve
nis/Ecce ad diripiendā pdā congre
gasti multitudinē tuā ut tol
las argentū et aurū auferas
supellectilē atq; pecus/ꝛ diripi
as/manubias multimodas et pe
cuniā/Propterea vaticinare fili hoīs/ꝛ dices ad gog
Hec dicit dns deus/Nunquid no
n die illo cū habitauerit populus meus
israhel confidenter/Venies/ꝛ venies de
loco tuo a latibus aquilonis
tu et populi multi tecū/ascensores
equoꝝ/vniuersi cetus magnus/ꝛ
exercitus vehemens/Et ascendes
super populum meum israhel q̄si nubes ut
operias terrā/In nouissimis diebus

cribꝰ adducā te sup tras/meas ut
strag gētes/mee ad spectaculū
suū in cōspectu oculis cōp̄ Et dicit
dns deus ēt tu ergo ille cui
de quo locutus sū in diebꝫ aīarū
i mau suoꝝ/meoꝝ ꝓphetaꝝ istius
qui ꝓphetauerūt in diebus illoꝝ
tēporū ut adducam te sup eos
Et erit in die illa in die aducti
tui gog sup tra/ait dns dei
ascendet indignatio mea i furo
re meo et i zelo meo locutus
mee locutus sū/qua i die illa erit
cōmotio magna sup tra israel et
cōmouebuntur a facie mea pis
ces maris et volucres celi z bes
tie agri et oē reptile qd mo
uet sup humū tuetuq; homines qui
sunt sup faciē tre z subuertet mo
tes et cadet scopuli et oēs mu
ri cūs i tra corruet et cōmouebo
aduersus eū i tuctus montibꝫ meis
gladiū ait dns deus Gladius vi
uscuiusq; in fratrem suū dirigetur
et tue iudicabo eū pestē z sanguī
et ymbrē vehemēti z lapidibus
imesis ignē et sulphur pluam
sup eū et sup exercitū eius z super
populos multos qui sunt cū eo Et
magnificabor z sanctificabor z notꝝ
fiam in oculis gentiū multaꝝ z scient
quia ego dominus

CXXXIX

Tu aūt fili hoīs vaticinare ad
uersus gog z dices hec dicit
dns Ecce ego sup te gog pncipē
capitis mosoch et tubal z arietā
agā te et reducā te z adducā
facia de latitudinibus aquilonis et
adducā te sup montes israel z pcu
tiā arcū tuū in manu sinistre tue
z sagittas tuas de manu dextera
tua dīcia sup montes israel cades
tu et oīa agmia tua z populi qui
sunt tecū feris auibus pīgis vola
tili celi z bestijs tre dedi te ad de
uorandū Sup faciē agri cades
quia ego locutus sū ait dns dei
et mittā ignē in magog z in
his qui habitāt in insulis confidē
ter et scient qz ego dns deus israel
Et nō sanctificabo nomē meū in
medio populi mei israel z nō polluā
nomē sanctū meū amplius Et scient
oēs gētes qz ego dns deus sanctus
in israel Ecce venit et fact est ait dns
deus hec est dies de qua locutus
sū et egredietur habitatores de ci
uitatibus israel et succendet et
cōburet arma clipeum z hastam
arcū et sagittas z baculos manus
et contos et succendet ea igni
septē anis et nō portabunt ligna
de regionibus neq; succident
de saltibus qm arma succendet
igni Et prędabuntur eos quibus
prędę fuerint z diripient vastato
res suos ait dns deus Et erit
in die illa dabo gog locū nomi
natū sepulchra i israel vallē viatoꝝ
ad orientē maris q obstupescere
faciat prętrites Et sepelient ibi
gog et omem multitudinē eius
Et vocabit vallis multitudinis
gog et sepelient eos dom israel
ut mundet tra septē mensibus
Sepelient aūt eū oēs populi tre
et erit eis nominata dies in q̄ glori
catus fui ait dns deus Et viros
ugie constituet qui lustrent
tra qui sepeliat z requirat

00045160

cob qui remanserat sup stare cum
ut omnidant ea post messe ad
spte quem mispiet z circuibe
pagrates tra z cuq viderint
ob hoc statuet mg illud tumu
lu donec sepeliat pollictores
m valle multitudie gog Nome
at ciuitat amona z mudabut
tra tu g sil hoc her dt dns
deus Dic omi uolucri z vnisq
auibus celi cuctisq bestijs dte
Congregamini z properate cocurrite un
diq ad victima mea q ego
ymolo vobis victima grande
sup montes isrl ut comedatis
carnes fortiu comedetis et
sagume pncipu trre bibetis
drictu dagnoz hircoz thaurorum
et altilium z pinguium oim Et co
medetis adipem ad satuitatem z bi
betis sagume in ebrietate de
victia qua ego ymolo vob z sa
turabim sup mesa mea de eq
et equite fortiz z de vnisq viris
bellatoribus ait dns deus Et po
na gliam mea in gentibus et
videbut omes gentes iudicium meu
quod fecerim et manu mea qua
posuerim sup eos z sciet domus
isrl quia ego dns deus eoz a
die illa z deincepe z scient gentes
quia in iniquitate sua capta sit do
isrl eo q detreliquerint me z abscon
derim faciem mea ab eis z tra
diderim eos in manu hostiu
et ceciderint i gladio omnes
lupta immundicia eoz et scelg
seci eis et abscondi faciem mea
ab eis exp tra hec dicit dns de

Hec reducam captiuitatem Jacob et
miserebor oi domui isrl z ze
lum nomi sco meo et
portabut confusionem suam z omnem pua
ricam qua prudicati sut in me
cu habitarent in tra sua et non
nemine formidante Et reduxe
ro eos de pplis z congregauero
de tris inimicoz suoz z sanctifi
catus fuero in eis in oculis gentiu
plimaz et scient q ego dns deus
eoz eo q transtulerim eos in gen
tes Et congregauero eos sup
tram suam et non derelinquam
quicq ex eis ibi Et non abscon
da ultra faciem mea ab eis eo
q effuderim spm meu super
domum isrl ait dns deus

In vicesimo quinto anno transmi
gracois mee in exordio anni
die mensis quarto decimo anno
post quam percussa e ciuitas ipa hac
die facta e sup me manus dni
et adduxit me illuc in visionib
dei adduxit me in tra isrl z di
misit me sup montem excelsum
nimis sup quem edificium
ciuitatis ex gentib ad austrum et
introduxit me illuc Et ecce vir
cuius erat aspectus quasi aspectus eris
et funiculus lineus in manu ei
et calamus mensure in manu eius
Et stabat ad portam z locutus e
ad me Homo vide filii hois oculis
oculis tuis z auribus tuis au
di et pone cor tuum in omia que
ostendam tibi quia ut ostenderem
tibi adductus es huc annuntia
omia que tu vides domui israhel

Et eat murus ſeptentrionalis domus virginis et latitudinis mensure sex cubitorum et palmo Et medius murus latitudinis edificij calamo uno Altitudo eiusdem calamo uno Et accid ad portam que respiciebat ad viam orientalem et ascendit per gradus octo et mensus est limen porte calamo uno latitudine et thalamum huius calamo et longitudine et uno cubito et latitudine et inter thalamos quinque cubitos et limen porte interius Vestibulum porte murus est cubitus calamo uno et mensus est vestibulum porte octo cubitorum et fronte eius duobus cubitis Vestibulum autem porte erat murus est cubitus Porro thalami porte ad viam orientalem tres hinc et tres inde mensura una trium et mensura una structura eorum undique parietes et mensus est latitudinem limen porte decem cubitorum et longitudinem porte quindecim cubitorum et margines inter thalamos cubiti unius et cubitus unius finis uterque thalami autem sex cubitorum erat hinc inde et mensus est porticum atrij a tecto thalami usque ad tectum eius latitudinem centum cubitorum contra orientem et facies porte contra orientem Et fecit fenestras per hos cubitos et ad ostia autem porte undique per circuitum et ante faciem porte que spectabat usque ad faciem vestibuli porte interioris quinquaginta cubitos Et fenestras obliquas et thalamos et in parietibus eorum que erant intra portas undique per circuitum Subtus autem erant et vestibulis fenestre

per gyrum intrinsecus et in postes picta palmarum sculptura Et edificavit me ad atrium exterius Et ecce gazophilacia et pauimentum stratum lapide in atrio per circuitum triginta gazophilacia et circuitu pauimenta Et pauimentum in postes portarum secundum longitudinem portarum erat inferius et mensus est latitudinem a facie porte inferioris usque ad postes atrij interioris centum cubitis ad orientem et ad aquilonem Porta que respiciebat via aquilonis atrij exterioris mensus est et tam longitudinem quam latitudinem Et thalamos eius tres hinc et inde et postes eius et vestibulum eius secundum mensuram portarum priorum Et cubitorum longitudinem eius et latitudinem quinquaginta cubitorum fenestre autem et eius et vestibulum et circuitus secundum mensuram porte que respiciebat ad orientem et septem gradus erat ascensus eius et vestibulum ante ea et porte atrij interioris contra porta aquilonis et orientalis Et mensus est a porta usque ad portam centum cubitos Et eduxit me ad viam australem Et ecce porta que respiciebat ad austrum Et mensus est frontem eius et vestibulum eius unius mensuras superiorum et fenestras eius et vestibula et circuitus eius fenestras centum cubitorum longitudinis et latitudinis quinquaginta cubitorum et in gradibus septem ascendebatur ad ea et vestibulum ante portas eius et porta atrij interioris via australis Et mensus est a porta usque ad portam in via australi centum cubitos Et introduxit me ad atrium interius per portam australem et mensus est portam

00045160

mesurau ſũ [illegible] ⁊ halamus eius
et frote eius et vestibuli eius ⁊ ſtipes
mesuũ et fenestras eius ⁊ vestibu
li eius ⁊ atriu l cubitus logitu
dis ⁊ latitudis xxxv cubitos ⁊ vesti
bulũ p gitu m logitudis xxxv
cubitoꝝ et vestibulũ eius ad atriu
exteriꝰ et palmas eius m frote et
octo gradus erat quibus ascen
debatur ad ea ⁊ introduxit me
⁊ atrium exteriꝰ p viã orientalem
et mesus e porta secm mesuras
superiores thalamu eius ⁊ frote eius et
vestibulũ eius ſicut ſupa ⁊ fenes
tras et vestibula eius m circuitu
logitudis l cubitoꝝ ⁊ latitudis
xxxv cubitoꝝ et vestibulũ cius
⁊ atrii exteriꝰ et palme celate
in frote eius hinc et inde ⁊ m
octo gradibus ascensus eius ⁊ et
introduxit me ad porta q respi
ciebat ad aquilonẽ et mesus
e secm mesuras portã thala
mũ eius et frote eius vestibulũ
eius et fenestras eius p circuitu
logitudis l cubitoꝝ ⁊ latitudis
xxxv cubitoꝝ ⁊ vestibulũ eius re
spiciebat ad atrium exteriꝰ ⁊ pal
matia palmaꝝ in frote eius hinc
et inde et octo gradibus ascen
sus eius ⁊ p singula gazophila
cia estium in frotibus portaꝝ ibi
lauabat holocaustũ et in vestibulo
porte ducemese hinc ⁊ inde cia
ducemese ut ymolaret in ea
holocaustũ p pcũ et p delicto
⁊ ad latus exteriꝰ quod ascendit
ad estium porte q p git ad aquilonẽ
ducemese ⁊ ad latus alterũ in
vestibulũ porte ducemese mensa

[illegible] ⁊ halamus eius
et frote eius et vestibuli eius ⁊ ſtipes
quas ymolabat quatuor sup
mesã ad holocaustũ de lapidibus
quadris exstructa logitudine
vnius cubiti et dimidii ⁊ latitu
dine cubiti vnius ⁊ dimidii ⁊ altitu
dine cubiti vnius sup quas ponant
vasa in quibus ymolatur holo
caustũ et victima et labia exp
palme vnius reflexa in circuitu
p circuitu cuius mense de car
nibus oblationis ⁊ exterius portum
in introitu gazophilacia exteriꝰ
in atrio in introitu quod exit ⁊ late
porte respicientis ad aquilonẽ
et fuerũt exp totum via austra
lem ⁊ via exp late porte orien
talis q respiciebat ad viã aquilo
nis ⁊ dixit ad me hoc e gazophi
lacium quod respicit ad viã meridi
anã sacerdotũ sunt qui excubant
in custodias templi portio gazo
phylacium quod respicit ad viã
aquilonis sacerdotũ sunt qui excu
bant ad ministeriũ altaris isti sunt
filii sadoch qui accedunt de fi
liis leui ad dñm ut ministrent ei
⁊ mensa altaris logitudine cubi
torum et latitudine cubitoꝝ cubi
toꝝ p quadrum ⁊ altare ante fa
ciem templi ⁊ introduxit me
in vestibulũ templi ⁊ mensa
e vestibulũ cubitus hinc
inde logitudine ⁊ latitudine
cubitoꝝ ⁊ latitudine portis trium cubi
torum hinc ⁊ inde cubitoꝝ inde logitu
dine ⁊ latitudine xx cubitoꝝ ⁊ latitudine
⁊ orto gradibus ascendebat ⁊ colupne erat

Et introduxit me in templū et mensus est frontem templi sex cubitos latitudinis hinc et sex cubitos latitudinis inde latitudo tabernaculi et latitudo porte decem cubitorum hinc et latera porte quinque cubitis hinc et quinque cubitis inde et mensus est longitudinem templi xl cubitorum et latitudinem xx cubitorum et introgressus interius mensus est in fronte porte duos cubitos et porta ipsa decem cubitorum et latitudinem porte septem cubitorum et longitudinem eius xx cubitorum et latitudinem xx cubitorum in facie templi et dixit ad me hoc est sanctum sanctorum et mensus est parietem domus sex cubitorum et latitudinem latus bis xx cubitorum undique per circuitu domus latera ad latus ad latus bis xxxiii et erant cenacula que ingredientur per parietem domus in latitudinibus per circuitum ut continerent et non diligerent parietem templi et platea erat per rotundum aperiens deorsum per coclearia et cenacula templi deferebat per gyrum ipsa latus erat templi in superioribus et sic de inferioribus ascendebat ad superiora in medium et vidi in domo altitudinem per circuitum ex fundata latera ad mensuram calami sex cubitorum spacio et latitudinem parietis per parietes latitudinis foris quinque cubitorum et erat interior domus in latibus domus et introitus propylacia latitudine xx cubitorum et circuitu domus undique et ostium latitudinis ad oronem ostium

vnu ad vnu aperiens et ostium ad via australem et latitudinis una ad oronem paries cubitorum circuitu et edificium quod erat separatum per quinque ad via respiciens ad mare latitudinis lxx cubitorum paries edificii quinque cubitorum latitudinis per circuitum et longitudo eius xc cubitorum et mensus est domum longitudinem cubitorum et quod separatum erat edificium et pictes ex longitudinis cubitorum latitudo ad ante faciem domus et eius quod erat separatum contra ientes cubitorum et mensus est longitudinem edificii contra faciem eius ex quod erat separatum ad dorsum et thecas ex utraque parte cubitorum et templum intus et vestibula atrii limina et fenestras obliquas et thecas circuitu per tres partes contra vnius limen structum ex ligno per gyrum in circuitu et terra ad usque ad fenestras et fenestre clause super ostia et usque ad domum interiorem et foris per omnem parietem in circuitu intus et foris ad mensuram et fabrefactum cherubim et palme inter cherub et cherub duas facies habebat cherub faciei leonis una palma ex hac parte et faciei leonis una palma ex alia parte facta est per omnem domum in circuitu de terra usque ad superiora pars cherubim et palme relate erant et paries templi limen quadrangulum et facies sanctuarii aspectus tota aspectum altaris lignei tres cubitorum altitudo eius et longitudo ex duorum cubitorum et anguli eius et longitudo et

pictus cum signei Et locutus e
ad me hec et ostendit mihi Et
duo ostia erat m templo et sanc
tio Et m duobz ostijs ejusdem
pte lma erat ostiola que ser
vire plurabat lma et ostia ejus
dem pte ostijs et celatu erat
in utrisq ostijs templi Cherubim et
sculptura palmaru sicut i parietib
quoq expansa erat Et ante obtem
et grossiora erat ligna et vesti
buli fronte foris tecti sup q sedet
obliqs et similitudo palmaru hinc
et inde et i humeralib vestibuli
sedm latera domus latitudis pietu
Et edixit me ad atriu CXLiij
exteriu p viam directe ad aqui
lonem et mdixit me i gazophi
lacia quod erat contra separatu edi
ficiu et contra edem vergeten
ad aquilonem m facie longitudis
c cubitoz ostij aquilonis et latitu
dis l cubitoz contra longo cubitoz
atrij interioris Et contra pauimen
tum lapide atrij exteriorib
ubi erat porticus iuncta porticui
triplex Et an gazophilacia de
ambulacio decem cubitoz latitu
dis et ad interiora respicies vic cu
biti unius Et ostia eius ad aqlo
nem ubi erat gazophilacia in
superioribz humilia et subptabat
porticus que ejus illic eminebat
de interioribus et de medijs edifi
cij Cenacula eni erat et no habe
bat columnas sicut erat colum
ne atrioz Apterua eminebat de
interioribz et de medijs a terra
cubitis l Et piboles exterior
sedm gazophilacia que erat
m una atrij exteriorib an gazophi

[illegible] m una atrij exteri
oris an gazophilacia longitu
do cius l cubitoz et latitudo
cat gazophilacioz atrij
exteriorib l cubitoz et longitudo
an facie templi c cubitoz Et
cat subt gazophilacia hec in
troitus ab oriente ingredienti
m ea de atrio exteriu et lati
pibolu atrij quod erat contra viam
orientalem m facie edificij separati
Et erat am edificiu gazophila
cia et via an facie eius septa
similitudine gazophilacioz que
erat m via aquilonis sedm lon
gitudine eius et latitudo eius
et omnis introitus eius et similitudo
Et ostia eius sedm ostia gazo
philacioz que erat m via respi
ciete ad notu ostiu et capitis vic
q cat am vestibulu separatu p viam
orientalem m ingredienti Et
dixit ad me gazophilacia aqui
lonis et gazophilacia austri q
sunt an edificiu separatu hec sunt
gazophilacia sca m quibz vesti
untur sacerdotes qui appropiant
ad dnm m sca sca ibi ponent
sca sanctoz et oblationes p pcto et
p delicto locus ei scus e Cum ad
ingressi fuerint sacerdotes non
egredientur de scis i atriu exteriu
et ibi reponent vestimenta sua in
quibus ministrat quia sca sunt
vestientur et qui alijs vestimentis
et sic procedet ad plm Cum q complesset
set mensuras domus undiq
dixit me p viam porte q respi
ciebat p viam orientalem et me
sus e eam undiq per circuitum

pensus c ad ⁊ contra ventu aq
lem calamo mesus qngentos ca
lamos / in calamo mesus qngentos ca
mutu Et mesus c contra ventu
occidentale calamo mesus qngen
tos calamos ⁊ calao mesus p circ
cuitu Et mesus c contra ventu
aquilonie qngentos calamos in
calamo mesus p giru Et aduc
tu australem mesus c qngentos
calamos in calao mesus p giru
per mr ventos mesus c illud et
murus ciub vndiq; p giru longi
tudine qngentoz cubitoz ⁊ la
titudine qngentoz cubitoz diui
dente me studeru ⁊ vulgi locum

Et dixit me ad porta xlm
q respiciebat ad via orie
talem Et ecce gla dni isrl ing
diebat p via orietale Et vox
cal ei quasi vox aquaz multaz
et terra splendebat a magestate
ciub Et vidi visione s dm spem
qua videra ad venit ut disper
derit civitate et spes s dm aspectu
que videra iux fluviu thobar
Et cecidi sup faciem mea ⁊ ma
gestas dni migressa e ⁊ templu
p via porte q respiciebat ad ori
ente Et leuauit me spus ⁊ ite duxit
me in atriu intr et ecce repleta
erat gla domus dni Et audi
ui loquente ad me de domo Et
vir q stabat iux me dixit ad me
fili hoim loc sedis mei et locus
vestigioz pedu meoz ubi habito
in medio filioz isrl ⁊ etiam Et
no polluent ultra domus isrl
nomen scm meu ipi ⁊ reges eoz
in fornicatoribus suis ⁊ ruinis

regu suoz Et in excelsis suis
Et dabit limen suu iuxta limen
meu et postes suos iuxta postes
meos Et murus erat inter me et
eos et polluebant nomen scm meu
abhoiacionibus quas fecerut ppe
quod consupsi eos in ira mea Nunc
ergo repellam a me fornicatione
sua et ruinas regu suoz a me
et habitabo in medio eoz ppetuo Tu fili
hoim ostende domui isrl templu
et confundant ab iniquitatibus
suis et metiatur fabrica ⁊ ceru
bescat ex oribus que fecerunt
figura domus ⁊ fabrice eius exitus
et introitus et omes desig eius
ius ⁊ univsa precepta eius et cuncta
ordine eius ⁊ ome legem eius osten
de eis et scribe coram oculis eoz ut
custodiat ome desig eius ⁊ pre
cepta illius et faciat ea Ista est
lex domus ⁊ summitate montis
ome fines eius in circuitu eius sanc
ctus est Hec ergo lex domus Iste
at mesus altaris in cubitis ve
risimo q habebat cubitu ⁊ palmu
in sinu eius cal cubito ⁊ cubi
tum in latitudine et diffinitio eius
usq ad labiu eius in circuitu pal
mi unius Hec q cal fossa altaris
⁊ de sinu ete usq ad crepidine
nouissima duo cubiti et latitudo
unius cubiti a crepidine maiori
usq ad crepidine minore mr cu
biti et latitudo unius cubiti Iste
at aricl mr cubitoz ⁊ ab aricl
usq sursu cornua mr ⁊ aricl
quatuor cubitoz in longitudine et quatuor
cubitoz latitudine et quadragu
latu equus latibus et crepido

00045160

Et vidit eum ad vna
portas stantem exteriores que
respiciebat ad orientem et erat
clausa Et dixit Dns ad me Porta
hec clausa erit et no aperietur
et vir no transiet p ea q̃m Dns
Deus Israel ingressus est p ea erit
p clausa p̃ncipi p̃ncipes ipse
sedebit in ea ut comedat panem
coram Dno p viam vestibuli porte
ingredietur et p viam egredietur
Et adduxit me p viam porte aqlo
nis in conspectu domus Juda Et vidi
et ecce implicuit gla Dñi domu
Dñi et cecidi in facie mea Et dixit
ad me Dns Fili hoīs pone cor
tuu et vide oculis tuis et auribus
tuis audi oia que ego loquor ad
te de cunctis ceremoniis domus Dñi
et de cunctis legibus eius Et pone
cor tuu in introitu templi p omnes exitus
sanctuarii et dices ad exasperatorem
me domui isrl hec dicit Dns Deus
Sufficiat vobis oia scelera vra domus
isrl eo q̃ inducitis filios alienos
incircumcisos corde et incircumcisos
carne ut sint in sanctuario meo et
polluant domum meam ut offeratis
panes meos adipem et sanguinem
et dissolutis pactu meum in omnib
sceleribus vris et no servastis
precepta mea sed constituistis custodes
observationis mee super
sanctuario meo vobis metipsis
hec dicit Dns Deus Omnis alienige
na incircumcisus corde et incircumci
sus carne no ingredietur sanctuu
meum omnis filius alienus qui est in me
dio filiorum isrl Sed et levite qui
longe recesserunt a me in errore

Qui cubitoz longitudinis primi la
titudis in manu angulis erit ad
nam in circuitu cubitus
et spithama cubiti primi latitu
dinis ad orientem Et dimensus est
gradum ad eum qui ad orientem
Et dixit ad me filii hoīs hec dicit
Dns Deus hoc statutum altaris
In quatuor diebus fiunt fabricati ut
offeratur super illud holocaustum et
effundatur sanguis Et dabis sacer
dotibus et levitis qui sunt de semi
na Sadoch qui accedunt ad me ait
Dns Deus ut offerant mihi vitulu de
armento p peccato et arietem de grege
sine macula Et separabis eum
et superpones super murum templi
et super angulos quatuor ipsius et
super coronam in circuitu et mundabis
eum sicut expiabis et tolles vitu
lum qui oblatus fuerit p peccato et com
burent illum in separato loco domus
extra sanctuarium et in diebus octavis
expiabunt altare sicut expiaverunt
in vitulo tui p̃ peccato et complebunt
expiationem illius offerent vitulu de ar
mento sine macula et arietem de gre
ge sine macula et offerent coram
Dño Et mittent sacerdotes super eos
sal et offerent eos holocaustum Dño
Septem diebus facies hircum p̃ pec
cato cottidie et vitulu de armento
et arietem de pecoribus sine macula
offerent Septem diebus expiabunt altare
et mundabunt illud et implebunt manus eoꝝ
Completis autem septem diebus in die
octava et ultra facient sacerdotes
super altare holocausta vestra et que
p̃ pace offerunt et placata erit vobis ait
Dominus Deus Omnipotens

00045160

milia ſtadia ab oriente ad occidentem ex
p circuitu Et erit in circuitu
miſterium quingentos pedes ex quin
gentos quadriſtreia ex circuitu
et quingentos cubitos ſuburba
na eius ex giru Et a menſura iſta
menſurabitis longitudinem exxx
milia et latitudinem xxx milia et
erit templum ſtm ex ordine
ſtructura de circuitu erit ſacerdoti
bus miſtris ſanctuarij qui accedunt ad miſterium dni Et erit
eis locus in domos et in ſanctua
ſtructuris/ xxx at milia longitu
dis ex xxv milia latitudis erit leuite
at qui miſtrat domui ipi poſ
ſidebunt xxx gazophilacia poſ
ſeſſios duo ciuitatis habitus ex
milia latitudis et longitudis
xxx milia ſtdm ſeparatis ſanctuarij
et domui iſte principi ab hac et
inde in ſeptrionem ciuitatis contra ſtare ſepa
ratos ſanctuarij et in ea ſtare poſſeſ
me ſanctuarij/ urbis a latere orientis
uſq ad orientem/ a latere maris uſq
ad mare longitudine at uno/ una
quaq parte a termo occidentali
uſq ad terminum orientalem de tri
cent eis poſſeſſio in iſte Et no de
populabuntur ultra principes ipm
meum Et dabunt domui iſte
ſtdm tribus eorum hec dicit dns dns
Sufficiat uobis principes iſte
iniquitate et rapinas auertimini
et iudicium et iuſtitia facite ſepa
rate ſententias uras a populo meo ait dns
deus Statera iuſta et ephi iuſtum
et bat iuſtum erit uobis/ ephi
bat equalia/ ut in metrum erit
ut capiat decimam ptem chori bat

et decimam partem ephi ex homer
ad ephi erit ex libratio eius
rum ut gor obulos habeant per
no gor ſicli et gor ſicli/ xx ſicli
minam faciet Et hec ſit primi
tiae quas tolletis pte ſexta ephi de
chori ſtrumenti et ſexta parte
ephi de chori ordei menſura ephi
dei bath/ olei decima bat de core
Et ex bath chori ſtabit/ quia x
bath implent chorum Et ait te vnu
de grege ducentorum de finib ſue nu
triet/ ipſe/ in pacifica et holocau
ſtis et in pacifica ad expiandum
ait dns deus vobis ppls erit debit
primicias huius principi in iſte/ ſup
principe iſte erit holocauſtae et
ſacrificia et libamina in ſollepni
tatibus et in kalendis et in ſabbatis
et in vniuſis ſollepnitatibus do
iſte/ ipe faciet pro peccato ſacrificia
holocauſtu et pacifica ad expiandum
pro domo iſte/ hec dicit dns deus
In primo meſe quinta meſis ſuma
vitulu de armento immaculatu et
expiabis ſanctuariu Et tollet ſacer
dos de ſanguine pro peccato/ et poſt
in poſtibus domus et in quatuor angu
lis repidis altaris et in poſtibus atrij
porte interioris et ſic facies in ſepti
ma meſis pro uno qui ignorat
et errore decepti/ et expiabis
pro domo In primo meſe xiiii die
meſis erit vobis ſollepnitas pha
ſe Septem dieb azyma comedet
Et faciet princeps in die ſua pro ſe et
pro vniuſo populo tre vitulu pro peccato
Et in ſepte diebus ſollepnitatis
faciet holocauſtu dno ſepte vi
tulos et ſepte arietes immacula

tos cottidie. [illegible] ce p pas q
ei cupras cottidie z sacrificium
cphi p vitulid et cphi p ariete
faciet et oblac hui p singla cphi
Q pas mese p die mese ispo
cpmitate faciet sicut sup dicta
sut p septē dies ea p pas q p ho
locaustō z sacrificio q z libo

XLVI

Et dicit dns deus porta aten
tiorib q respicit ad orientē
erit clausa sep diebus in q ingr
sit Die at sabbti apiet Et i die
kalendaz apiet Et ingredit pn
ceps p via vestibuli porte de fo
ris et stabit in limine porte z
faciet sacerdotes holocaustum
eius et pacifica eius Et orabit
sup limen porte et egredietur
porta at no claudetur usq ad
vesperam Et adorabit ppls tenre
ad ostiu porte illius i sabbtis z ka
lendis coram dno deo holocaustu
at hoc offert pnceps coram dno
in die sabbti sex agnos imacula
tos et ariete imaculatu z sacrifi
cium cphi p ariete De agnis aut
sacrificiu quod dedit manu eius et
olei hin p singla cphi In die at
kalendaz vitulid de armento ima
culatu et sex agnos et arietes im
maculatos erunt et cphi p vitulid
cphi q p ariete faciet sacrificiu
de agnis ad sicut invenit manus eius
et olei hin p singla cphi Cum in
gressus e pnceps p via vestibuli
porte ingrediatur z p eius via
egrediat Et cu ingredit
ppls dni in sollepnitatibus q in
gredit p via porte aquilonis ut a
doret et egrediat p via porte
meridiane Porro qui ingredit

pria porte meridiane egrediat
z via porte aquilonis n no revertat
p via porte p qua ingressus fuit
sed contra illi egredietur p
cepe at i medio corp eius cu ingre
dientibus ingredietur z cu egredie
tibus egredietur Et i nudimis et
in sollepnitatibus erit sacrificiu
cphi p vitulu et cphi p ariete
in agnis at erit sacrificiu sicut i
venerit manus eius et olei hin p sin
gla cphi Cu at fecerit pnceps spo
taneu holocaustu aut pacifica
voluntaria dno aperiet ei porta q
respicit ad orientē z faciet holo
caustu suu et pacifica sua sicut
fieri solet in die sabbti et egredi
et claudetur porta postq egressus
Et agnu eius et ami imaculatu
faciet i holocaustu cottidie dno
Et mane faciet i Et sacrificiu sex act
sup eo cathamae sextas pris cphi
et de oleo ut sit pte hin ut misceat
simile sacrificiu dno legittimu
iuge atq perenne faciet agnu
et sacrificiu et oleu cathamae
mane holocaustu sempiternu hec dr
dns deus Si dederit pnceps domu
alicui de filiis suis hereditas eius
filiorum suorum erit possidebit eam
hereditate Si ad dederit legatum
de hereditate sua ministris suis
erit illius usq ad annum remissionis
et revertetur ad pncipem hereditas
at eius filios erit et no accipiet
pnceps hereditate ppli p violentia
et de possessione eorum sed de posses
sione sua hereditate dabit filiis suis
ut no dispergat populus vir
quisq a possessione sua Et i educt

me p igrē[m] [illegible] ceuis ep̃ fuit ere
porte ꝛ ymzop̃ [illegible] ſtuebat
ad ſacerdotes ꝛ aſpiciebat ad
aquilonē et cū ibi lotus vgꝫ
ad occidētē ꝛ dixit ad me dñs
Iste ē locus vbi coquūt ſacerdo
tes ꝙ delicto et ꝙ peccō vbi coquūt
ſacrificiū ut no offerat i atriū
exterioꝝ et ſanctificēt ꝑpl et eduxit
me i atriū exteriꝰ et circumduxit
me p mr̃ angulos atrij et ecce
atriolū cū m angulo atrij et
atriola ſm̃gula ꝙ angulos atrij
et atriola diſpoſita xol rubitoꝝ
ꝙ logas et xxxx ꝙ latus mēſure
vn̄ꝰ mr̃ erat et pedes ꝙ cubitus
habens mr̃ atriola ꝛ culmē fa
bricate erāt ſubꝰ porticus p
gyrū et dixit ad me hec ē dom̃
clmacꝫ in qua coquet̃ miniſtri
dom̃ dm̃ victimas ꝑpl

Et duxit me ad portā dom̃
et ecce aq̃ egr̃diebat ſubꝰ
limen dom̃ ad orientē ſpiciēs
at domus reſpiciebat ad orientē
aq̃ at deſcendebat ꝛ latus dexꝰ
dexteru ad mēdie altitudō ꝛ eduxꝫ
me ꝙ viā portē aquilonis et circū
tit me ad viā ſoraꝫ ꝑta exteriꝰ
rem viā q̃ reſpiciebat ad orien
tem et ecce aq̃ rediūdabat a la
te dextero tu egredēt̃ vir ad ori
entē q̃ habebat funiculū mēſu
ſua et mēſus ē cubitos mille
et trāſduxit me ꝙ aquā uſq̃
ad talos ſurſumq̃ mēſus ē
mille et trāſduxit me ꝙ aquā
uſq̃ ad genua et mēſus ē mille
et trāſduxit me ꝙ aquā uſq̃ ad

[illegible] ceuis mēſus ē mille cubitos
q̃ nō potui ꝑtrāſire q̃m ꝛ aq̃
muerat ita q̃ ſnde cubitoꝝ q̃ nō
ꝑt trāſiuadi et dixit ad me
Ecce vidiſti fili hoīs et duxit
me et circūtulit me ad ripā torē
tis q̃ me circūtuliſſem et ecce ripa
torētis ligna multa nimis ex
utraq̃ parte et ait ad me Aq̃ hec
iſte q̃ egr̃ditur ad tumulos ori
entales ꝛ deſcendit ad pla
na deſerti ꝛ intrabit mare ꝛ egredie
et ſanabuntur aque et oīa aīa
viuēs q̃ ſerpit quocūq̃ venerit
torētes viuet et erunt piſces multi
ſatis ꝙ poſtq̃ venerit illuc aqua
iſte et ſanabunt et viuet oīa ad
quē venerit torēs viuet ꝛ stabunt
ſup illa piſcatores ab engaddi
uſq̃ ad dan et gallim̃ ſtēdēs
ſagenaꝝ erit ſp̃ſm̃ ſpecies erit
piſciū eox ſicut piſces maris magni
mi multitudinis nimie In lutteribus
at eius et in paluſtribus non
ſanabunt quia in ſalinas dabunt
et ſup̃ torrentē orient̃ in ripis ex
utraq̃ parte oē lignū pomi
ferū non defluet folium ex eo
et nō deficiet fructus eius ꝙ ſingu
los menſes afferet p̃mitiua q̃
aque eius de ſanctuario egredient̃
et erunt fructus eius in cibū ꝛ folia
eius ad medicinā ꝛ ſanitatē ge
nitū hec d̃r̃ dñs deus hic ē term̃
mi q̃ poſſidebitis terrā i xij tribu
bus iſrl quia Joſeph duplicem
funiculū poſſidebitis at ea
ſm̃ gulī eque ut frater ſuꝰ ſup
quam leuauī manū mea ut dare

perlus/ orientalem tribui ephraim ve
in possessione hic e ad occidentem
ad plagam septentionalem a mari
magno via bethsalon vsq; ad
sedada hemath berotha sabarai
q est inter medium damasci et ysra
mi et hemath domus achiron que
e ysrahel termios autem et ad terminu
a mari usq; ad atrium enon termi
damasci ab aquilone ad austrum
et terminu hemath ad plagam ad sep
tentrionalis Porro plaga orien
talis de medio auranitidis et de medio
damasci et de medio galaad et de
medio terre israel iordanis distermi
nab. e ad mare orientale mediterra
nea plagam orientalem. plaga
autem australis meridiana a thha
mar usq; ad aquas contradictio
nis et torrens usq; ad mare magnu
hec e plaga ad meridie aus
tralis et plaga maris mare magnu
a confinio p directu donec ve
ni ad hemath hec e plaga maris
et diuidetis eam iuxta sortes per
tribus israel et mittetis eam in he
reditate vobis et aduenis qui accesse
rit ad vos qui genuerint filios
in medio vestri et erunt vobis sicut
indigene inter filios israel vobiscum
diuident possessione in medio tri
buum israel in tribu ad quamcunq;
fuit aduena ibi habitans possessi
onem illi aut dabis dicit dominus deus

Xlvij

Hec quoq; erunt nomina tribuum a sep
tentrionalibus aquilonis iuxta viam
methalon egredientibus hemath
atrium enon terminus damasci ad
aquilonem iuxta hemath et erit
ei plaga orientalis mare donec vsq;

ad terminu dan a plaga orientali
usq; ad plaga maris asser una
et sup terminu asser a plaga orientali
usq; ad plaga maris nepthalim una
et sup terminu nepthali a plaga ori
entali usq; ad plaga maris ma
nasse una et sup terminu manasse
a plaga orientali usq; ad plaga
maris effraym una et sup terminu
effraym a plaga orientali usq; ad
plaga maris ruben una et sup
terminu ruben a plaga orientali usq;
ad plaga maris iuda una et sup
terminu iuda a plaga orientali usq; ad
plaga maris erit primicie que separa
bitis populo mihi latitudinis et lo
gitudinis sicut singule partes a plaga
orientali usq; ad plaga maris et
erit sanctuarium in medio eius primicie
que separabitis domino longitudo popu
milibus et latitudo x milia hec at
erit primicie sanctuarii sacerdotum ad
aquilonem longitudinis popu milia
et ad mare latitudinis x milia sed
et ad orientem latitudinis x milia
et ad meridie longitudinis popu milia
et erit sanctuarium domini in medio eo
rum sacerdotibus sanctuarium erit de filiis
sadoch qui custodierunt excubias
mecum non erraverunt cum errarent
filii israel sicut errauerunt et leuite
et erunt eis primicie de primicijs terre
sanctum sanctorum iuxta terminos leuitarum ad
et leuitis similiter iuxta fines sacer
dotum popu milia longitudinis et lati
tudinis x milium tota longitudo popu
milium et latitudo x milium et non
venum dabunt ex eo non mutabunt
nec transferentur primicie terre quia
sanctificate sunt domino cubus milia

00045160

Ezechiel

atque sup
milia ꝑtem
et suburbana ꝙ de ciuitate
dio eius Et hę sue mesure
plaga septentrionalis quingenta mr
milia Ad plagam meridianam quin
geta mr milia Ad plagam orien
talem quingenta et mr milia Et ad
plagam occidentalem quingeta
et mr milia Erunt ait suburba
na ciuitatis ad aquilonem duocen
quinquaginta et ad meridiem
Et ad orientem et ad mare
Et quod at reliquum fuerit lo
gitudine secundum pmittas scuarij
x milia ad orientem et x milia ad
occidentem erit sicut pmittę scua
rij et erunt fructus eius panes
his qui seruiunt ciuitati Et seruien
tes ait ciuitati operabunt ex om
nibus tribubus israel Omnes pmitte
xxv milia ꝑ xxv milia quadru
se pabuntur in pmittis scuarij
et possessione ciuitatis Quod at
reliquum fuerit principi erit ex om
ni parte pmittarum scuarij et possessio
nis ciuitatis ex regione xxv mi
lium pmittarum usq ad finem orie
talem Sed et ad mare ex regione
xxv milium usq ad finem mari
similiter in partibus principis erit
Et erunt pmittę scuarij et scua
rium templi ciuitatis in medio eis
De possessione at leuitarum et de pos
sessione ciuitatis in medio pos
sessionis principis erit ab finibus iuda et a finibus
beniamin erit et ad principem pertine
bit et reliquis tribubus a pla
ga orientali usq ad plagam
occidentalem beniamin una Et

plaga orientalis usq ad plagam
occidentalem symeon una Et sup
finem symeon a plaga orien
talis usq ad plagam occidentalem issa
char una Et sup finem issachar
a plaga orientali usq ad plagam
occidentalem zabulon una Et sup
finem zabulon a plaga orientali
usq ad plagam maris gad una
Et sup finem gad a plaga aus
tri in meridiem et erunt fines de
thamar usq ad aquas contradi
tionis cades hereditas eorum
mare magnum Hec est terra quam
mittetis in sortem tribubus israel
et hec portiones eorum ait dns
deus Et hi egressus ciuitatis
a plaga septentrionali quingen
tos et mr milia mensurabis et
porte ciuitatis in nominibus israel
tribubus porte tres ad septen
trionem porta ruben una porta
iuda una porta leui una
Et ad plagam orientalem quin
gentos et mr milia et porte eius
porta ioseph una porta ben
iamin una et porta dan una
Et ad plagam meridianam quingen
tos et mr milia mensuribus et por
te tres porta symeon una por
ta issachar una porta zabulon
una Et ad plagam occidentalem
quingenti et mr milia et por
te eius tres porta gad una
porta nepthalim una et porta
aser una Per circuitum decem
et octo milia Et nomen ciuita
tis ex die illa dominus ibidem

Incipit prologus i danielem

Dum [illegible] mecū [illegible] dicere nō legisse/ videre hoc
oberiomo edidit. Et hoc tur am
dat/ mestio Quae ei ex primis dial
ogis et quibusdā ꝓtextibus
a me dicp̄ descripta/ voluerit
hypomnēsticū cōfde ligurie limeab
m ensdē seruare Quic sub no
mie corp ab alio nestio quo no
satis caldea ligua sticte editus
liber e Quic aliud quid causse eo
tricid ignorās hoc vnu affirma
re possim quod mihi a veritate
discordet et recto iudicio repudi
andus sit Quicndi quippe e dami
clem magie et ex primis hebrui
cis quide libris sed chaldaicis ex de
smoe consciptos et vnu ex mie
periocpen Job ex eu arcadica
ligua habere prima fidei rectitudem
flemig et ego adolescentulus pq
quintiliani et tullij lectoz ac ꝓ
reb rethoricis cu me a ligue ex
pistrinu rapuissem a multo su
doe multo ex tpe vix cepissem an
helacia stridentia ex ea respondē
et q̄ ꝓ cripta abiciās rursus de sup
limen aspectum impegi nouis
simumq̄ damiclem et tanto tedio
affectus su ut desperatoe subita
omq̄ vetem laborē voluerim
cotepne Petru adhortante me q̄
da hebreo magro meo a quo sua
ligua crebriis ingente labor
oia vincit impbus q̄m videbar
seriolus me hebreos cepi rursus
discipulus esse chaldaicis exerc
vsq̄ fatear vsq̄ a ponte diem
magis possiu simone chaldaicu
legere et meditari ꝑ ponaic her
daro restio ut dissiculture vob
damelis ostendam qui apud he
breos n̄ iusane habz historiaz
n̄ympnu teu priscp n̄ belis
draconisq̄ fabulas quas nob
qua in toto orbe dissipsue vesp
anteposito cassq̄ iugulate pub
licitus ne viderem apud ipitos
magna ex voluis detruncasse
audiui ego quenda de preceptor
bus iudeozu cu sustine de iudeo
historia et a greco nestio quo
dicet esse confecta illud oppone
quod origenē q̄ africanus oppo
suit de greco simoe defendere
cuius rei nob intelligetia hac
meis possumus dabit ut vi gracia
dicamus cotinuo ab arbore ilicet
discisse cu illico p crebr a lectisto
a lentem te comminat angelus
ut no lente p cras a lentus dest
ꝓpositis ducatus ad mortem
sine aliud quid ad arboris non
couenies demde tm fuisse ocio
tribus pueis annillabatur ut
a armis estuatis incendiū me
tuo luderent a p ordine ad lau
dem dei clementia oia pueniret
ut quod magnalia diuicq̄ a
ppratoris indicio ut draconis
metu ossa pueis ut sacer
dotu belis machimas deprehen
sas Quae magis prudentia sol
lertiq̄ viri q̄ apostatali spu ec
petrata Quid ab adhuc
venies et de Judea ad chaldea
raptu discipulo lectitabat
quereba ex Ubi legissem
in toto veteri testamento q̄ q̄

00045160

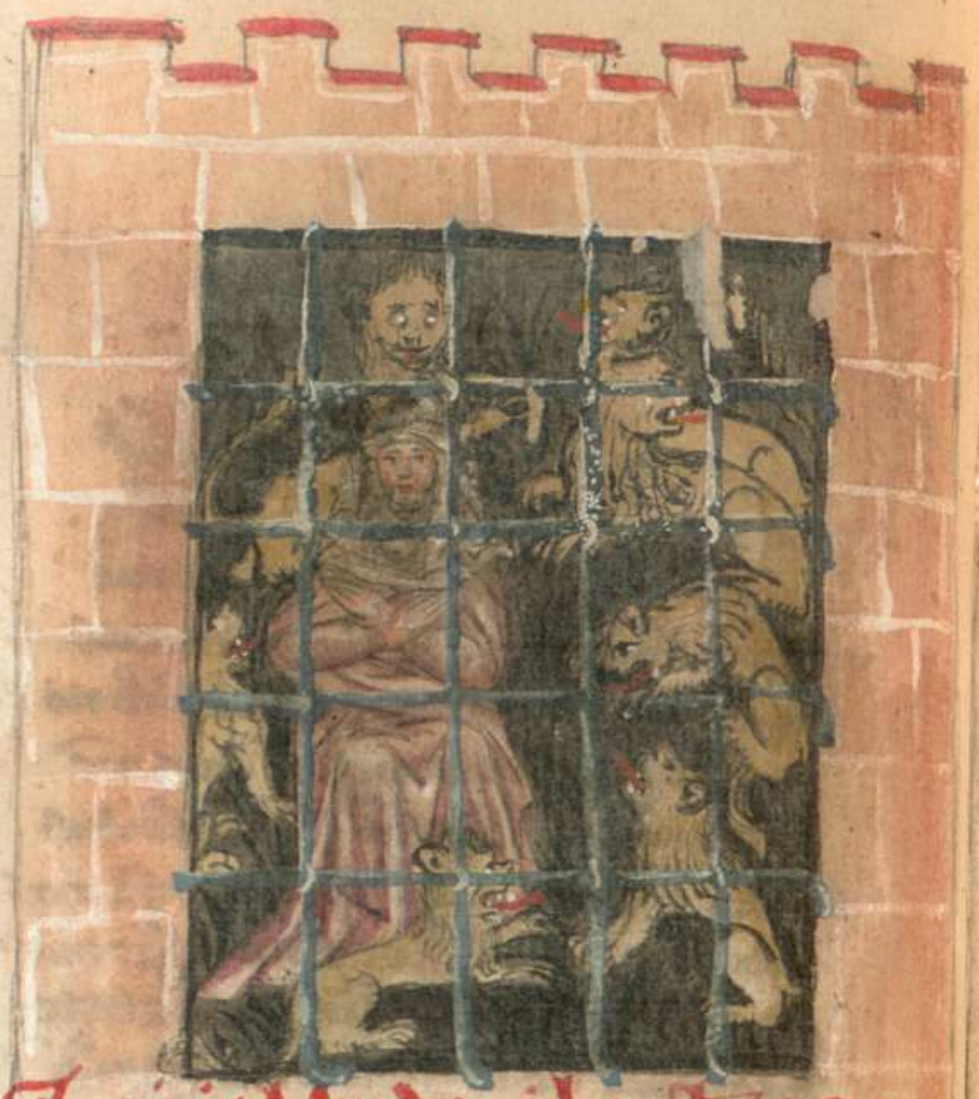

Incipit liber danielis ꝑphe Cap ꝑm

In anno tercio regni Joachim (Regis Juda
venit Nabuchadonosor
Rex babilonis in
et obsedit eam et
tradidit dñs in manu ei Joachi
regē iuda et ptē vasoꝝ domus
dei et asportauit ea in terrā sen
naar in domū dei sui et vasa in
tulit in domū thesauri dei sui et
ait Rex alphenam ꝓposito eunuchoꝝ
tu ut inducat de filiis israel &
semine regio et tyrannoꝝ pueros
in quibus nulla esset macula de
coros forma eruditos in sapia
cautos scientia & doctos disciplia
et qui posset stare in palatio re
gis ut doceret eos litteras & lingua
caldeoꝝ Et constituit eis rex an
nona p singulos dies de cibis
suis et de vino unde bibebat
ipe et enutriti tribus annis ꝓpo
ea staret in conspectu regis Fuit
autē ergo inter eos de filijs Juda

Statuas grauis & solide corpe & pul
cro vnius hoc erat in specia
timere Rex ait ego meis
satis ꝓmptulus ad loquēdū ego
cheiclem adhuc puer medius in
ter eū & chaldeā & inde fuisse
in statu descripsit hodie & ego ipo
volui hic demostrare ezechiclem in
spu se vidisse in positu domus
et aplm mem videlicet ut eruditio
ris et q lege ab hebreis didicisset
no fuisse ausū affirmare se
raptu & corpe ꝑ dixisse Quem
corpe suo & corpus nostrū deo
sic ignis & talibus argumētis apo
crifas & libros eius fabulas argu
ebat Cui pro qua re lectoris arbitrio
iudicium relinquet & damnos no
habeo Daniele me ap hebreos it
apha sedet eos qui agiographa co
scripserunt In tres siquidē partes ois
scriptura ab eis diuidit In legem
phetas & agiographa & quinq et
octo et pro libros de q no e hesitā
tis dissentio Huc ut ex hoc apha
rismo cōstet hos libros posteriq obti
neat testes sue methodius eusebius
et apollinaris eius multis
usui nobis esq vesame erunt de
bis nostris in curiosos lectoris fait
fecerit In obsecro vos opaula
et custodiam mandatis ꝙ me ad
mm preces ut si quid in hoc tor
pusculo sui scriba aliquid gratiū
vobis utile erit dignū posteris
memoria quoq in dicens oblatricium
nos satis commoueor qui in vtraq
partem aut amore laudabun
tur aut odio//

q̄ caldei cōiurauerūt ꝓ
e ego sup tūa
possit impleꝛ sed nequa regū
magnus et potes vm̄ huiusce
modi scisitit ab ariolo et
mago et chaldeo uerbo cm
tuus rex quę tu petis ꝓ nullus est
n̄s repiet̄ qui sit q̄ dicat illud
i conspectu regis exceptis dijs
quoꝝ no e cū hoibus conuersatio
deus audito rege i furoꝛe uehe
est et i ira magna iussit ut
perirent oēs sapientes babilonis
Et egressa sūa ut sapientes i
terficerent̄ requirebatur daniel
et socij eius ut perirent tūc da
niel responsit de lege atq; sūa
ab arioth principe militie
regis q̄ egressus fuat ad inter
ficiendos sapientes babilonis
Et interrogauit eū q̄ a rege ac
cepat ptatem qua ob causa
tam crudelis sūa a facie regis
esset egressa tūc ꝛ tem i dicat
sit arioth daniel Daniel i
gressus rogauit regem ut tpe
daret sibi ad solutōne i dicta
da regi Et ingressus e daniel
i domū sua cū anania misahel
et azaric socijs suis i dicta
negotiū ut q̄rent miaz a facie
dei celi sup sacmento ista et no
perirent Daniel̄ socijs eq̄ cū aliis
sapientibus babilonis tūc da
niel i visione nocte misteriū
reuelatū e Et benedixit
deo celi et locutus aut̄ sit no
mini eius a seculo et usq; in sēm q̄
sapia et fortitudo eius sunt et ipe
mutat tpa et etates trāsfert
regna atq; constituit dat sapi
entia sapientibus scientiam intelligentibus

et euigilauit et nouit i ea nebu
la et lux cū eo et tibi deus
patrū meoꝝ confitebor tibi laudā
bo q̄ sapiam et fortitudinem dedis
ti mihi et nūc ostendisti mihi quę ro
gauimus te q̄ sermonem regis ape
ruisti nobis Post hec daniel
ingressus ad arioth quē constituit
rex ut perderet sapientes babilonis
sic ei locutus e Sapientes ba
bilonis ne perdas introduc me i con
spectū regis et solutionem regi enar
rabo Tunc arioth festinus introi
duxit danielē ad regem dixitq; ei
Inuenī hominem de filijs transmigra
tionis iude q̄ solutorē regi annunci
et ait rex et dixit Daniel cui
nomen est baltasar putas ne ve
tes indicare sapientibus q̄ vidi
et interpretes eius Et respondens da
niel coram rege ait Misteriū quod
rex interrogat sapientes magi et
ariolī et arūspices no queunt i
dicare regi sed est deus i celis revelā
tab misteria q̄ indicabit tibi rex
nabuchodonosor quę ventura sint no
uissimis ex ꝓpriis tuis
visiones capitis tui i cubili tuo
hui⁹modi sunt Tu rex cogitare
cepisti i stratu tuo quid esse futu
rum post hec et q̄ revelat misteria
ostendit tibi quę ventura sunt
mihi q̄q̄ non sapia q̄ alia mei plꝰ q̄
i cunctis viuentibus sacmento hoc
revelatū e q̄z ut interpretatio re
gi manifesta fiat̄ et cogitationes
mentis tue scires Tu rex vide
bas Et ecce q̄si statua una gra
dis statua illa magna et statua
sublimis stabat coram te et intuitu

caput ego mero optimo cal
tub at et brachia et argenti
ro venter et femora ex ere tibic
at ferree pedu at quedā ps ex
ferrea quedā fictilis videbas
ita don abscisus e lapis de mo
te sine manibus et percussit statua
pedibus eius ferreis et fictilibus
et comminuit eos tunc contrita sut
pul ferru testa eo argenteu et auru
et redacta quasi in areas estiue
aree que rapta sut vento nullusq
locus inuentus e eius lapis qui
percussit statua factus e mons mag
nus et implenit vniuersa terra hoc
e sompnium nunc dicemus coram te rex tu rex regu
deus celi regnu fortitudine et imperiu et gloriam dedit tibi et ubicu
quibus habitant filii hominu bestias
agri volucres celi dedit et mau
tua et subdidit tua vniuersa constituit
tu es ipe caput aureu et post te
consurget regnu aliud minus te
et regnu tertiu aliud ereu quod imperabit vniuerse terre et regnu quartu
erit velut ferru quoniam ferru comminuit et domat oia sic comminuet
oia hec et conteret porro quod vidisti
pedes et digitos partim teste figuli
et partim ferreos regnu diuisu erit
quod tamen de plantario ferri erit
secundum quod vidisti ferru mixtu
teste eo luto et digitos pedu ex parte
ferreos et ex parte fictiles ex parte
regnu erit solidu et ex parte con
tritu erit at vidisti ferrum mixtu
teste eo luto commistebunt quidē
quando semine sed non adherebit sibi
quod ferru non potest misceri teste

In diebus autem regnorum illorum suscitabit deus celi regnum quod in
ne non dissipabitur et regnum eius
populo alteri non tradetur comminuet autem
et consumet vniuersa regna hec et
ipsum stabit in eternum quemadmodum
vidisti quod de monte abscisus e la
pis sine manibus et comminuit testa
ceum et ferru es argentu et aurum
deus magnus ostendit regi que
futura sunt postea et verum e somnium
et fidelis interpretatio eius tunc rex
nabuchodonosor cecidit in faciem
suam et danielē adorauit et hostias
et incensum precepit ut sacrificarent
ei loquens ei rex ait danieli vere
deus vester deus deorum et dominus regum
et revelans mysteria quoniam potuisti aperire
sacramentum hoc tunc rex daniel
em in sublime extulit et munera
magna et multa dedit ei et constituit
eum principem super omnem prouinciam ba
bilonis et prefectum magistratuum
super cunctos sapientes babilonis
daniel autem postulauit a rege et
constituit super opera prouincie
babilonis sydrac misac et abdena
go rogante daniel autem in porta regis

Nabuchodonosor rex fecit statuam auream cuius
altitudinis cubitorum sex et latitudinis cu
bitorum sex et statuit eam in campo
dura qui est in prouincia babilonis congre
gauit nabuchodonosor rex misit autem con
gregandos satrapas magistratus
et iudices duces et tyrannos om
nes principes et optima
tes regionum ut convenirent ad de
dicationem statue quam erexerat
nabuchodonosor rex tunc con
gregati sunt satrape magistratus

00045160

[illegible] ꝓtes ꝙ[illegible]
[illegible] ꝓtes ꝙ[illegible]
[illegible] ꝓtes ꝙ[illegible]

[illegible] ... [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] ... [illegible]

Tunc nabuchodonosor rex ol
et admirabilis egressus est optulit
sub throno tres viros missos in me
dium ignis expeditos ductores regis
viderunt regi Et rex respondit rego
et ait Ecce ego video viros absolu
tos meo arbitratu in medio ignis
et michil in eis corruptionis est spes
ei filius filio dei Tunc accessit nabu
chodonosor ad ostium ignis fornacis ar
dentis et ait Sidrach misach abde
nago serui dei excelsi egredimini
et venite Statim egressi sunt de me
dio ignis Et congregati sunt satrape
magistratus et iudices et potentes regis
contemplabant viros illos quos michil
potestas habuisset ignis in corporibus
eorum et capillus capitis eorum non
esset adustus et sarabalia corpo
rum illorum mutata et odor ignis no
transisset per eos Tunc erumpens nabu
chodonosor ait Benedictus deus deus eorum Sidrach
Misach et abdenago qui
misit angelum suum et eruit seruos suos
credentes in eo Et verbum regis immuta
uerunt et tradiderunt corpora sua ne ser
uirent et non adorarent omnem deum excepto
deo suo solo A me igitur positum est et
decretum ut omnis populus tribus et lingua quod
cumque locutus fuerit blasphemiam contra deum Sidrach
Misach et abdenago disperdatur et do
mus eius vastetur quia non est alius deus qui pos
sit ita saluare Tunc rex promouit eos in
provincia Babilonis Et hoc erat amplius
quod placebat coram eo facere vasa aurea et argentea
omnibus populis gentibus et linguis habitantibus
in universa terra pax vobis multiplicetur
Signum et miracula quae operatus est apud me deus excelsus
placuit enim mihi proferre signa et quam magna
sunt et mirabilia eius signa et fortia et regnum eius regnum
sempiternum et potestas eius in generatione et generationem

Benedicite omnia opera domini domino laudate et superexaltate eum in
Benedicite angeli domini domino benedicite caeli domino
Benedicite aquae omnes quae super caelos sunt domino
Benedicite omnes virtutes domini domino
Benedicite sol et luna domino benedicite
Benedicite stellae caeli domino benedicite
Benedicite imber et ros domino benedicite
Benedicite omnes spiritus dei domino benedicite
Benedicite ignis et aestus domino benedicite
Benedicite frigus et aestus domino benedicite
Benedicite rores et pruina domino benedicite
Benedicite gelu et frigus domino benedicite
Benedicite glacies et nives domino benedicite
Benedicite noctes et dies domino benedicite
Benedicite lux et tenebrae domino benedicite
Benedicite fulgura et nubes domino benedicite
Benedicat terra dominum laudet et superexaltet eum in
Benedicite montes et colles domino benedicite
Benedicite universa germinantia in terra
domino benedicite et superexaltate eum in
Benedicite fontes domino benedicite et superexaltate eum in
Benedicite maria et flumina domino benedicite
Benedicite cete et omnia quae moventur
in aquis domino benedicite et superexaltate eum in
Benedicite omnes volucres caeli domino
Benedicite omnes bestiae et pecora domino
Benedicat israel dominum laudet et superexaltet
Benedicite sacerdotes domini dominum
Benedicite serui domini dominum benedicite
Benedicite spiritus et animae iustorum dominum
Benedicite sancti et humiles corde dominum
Benedicite ananias azarias misahel
domino benedicite et superexaltate eum in
Benedicamus patrem et filium cum sancto spiritu
domino benedicamus quia fecit nobiscum misericordiam suam
Confitemini domino quoniam bonus
quoniam in saeculum misericordia eius Benedicite
omnes religiosi domino deo deorum benedicite
date et confitemini ei quoniam fecit
misericordiam suam

Tunc ussias Habraco
nosor et quae postea de eis
dominus dixerit translata sunt

Cui
quietus eram in domo mea et flo-
rens in palatio meo. Somnium vidi
quod perturbauit me et cogitationes me-
æ in stratu meo et visiones capitis mei
conturbauerunt me. Et a me positum
est decretum ut introducerentur in co-
spectu meo omnes sapientes Babilonis
et ut solutionem somnii mihi indicarent.
Tunc ingressi sunt arioli magi
chaldei et aruspices. Et somnium nar-
raui eis et solutionem eius non
indicauerunt mihi. Donec postea ingressus
est in conspectu meo Danihel cui nomen
Baltasar secundum nomen dei mei et qui
habet spiritum deorum sanctorum in semetipso
et somnium coram eo locutus sum Balt-
hasar princeps arriolorum quia ego
noui quod spiritus deorum sanctorum habeas in te
et omne sacramentum non conturbat te
tibi visiones somnii mei quod
vidi et solutionem eius narra mihi. Visio
capitis mei in cubili meo hec est
Videbam et ecce arbor in medio terre
et altitudo eius nimia. Magna ar-
bor et fortis et proceritas eius contingebat
celum aspectus illius cunctis usque ad ex-
tremos uniuerse terre. Folia eius pulch-
rima et fructus eius nimius in quibus esca
omnium. Subter ea habitabant
animalia et bestie de ramis eius co-
medebantur. Volucres celi de et ex ea
consumebatur omnis caro. Hic videbam
in visione capitis mei super stratum meum
et ecce vigil et sanctus de celo descen-
dit et clamauit fortiter et sic ait. Succi-
dite arborem et precidite ramos eius
et excutite folia eius et dispergite fru-
tus eius. Fugiat bestia que subter
ea sunt et volucres celi de ramis
eius. Verumptamen germen radicum eius
in terra simite et alligetur vinculo
ferreo et ere
herbis foris et roc celi aspergat

semet ipse in herbis quasi bos
et cum rore celi tinguatur et cum fera
sit pars eius in herbis terre. Cor eius ab
humano commutetur et cor ferre detur
ei et septem tempora mutentur super eum
In sententia vigilum decretum est et sermo
sanctorum et petitio donec cognoscant
viuentes quoniam dominatur excelsus in
regno hominum et cuicumque voluerit dabit
illud et humillimum hominum constituet
super eo. Hoc somnium vidi ego rex na-
buchodonosor. Tu autem balthasar mihi pro-
cerum narra
prestimonium quia omnes sapientes regni
mei non queunt solutionem edicere mi-
hi tu autem potes quia spiritus deorum sanctorum
te et tunc Danihel cui nomen balthasar
sar cepit mente semetipsum tacitus
cogitare et hora una et cogitationes
eius conturbabant eum. Respondens at
rex ait. Balthasar et ne phitonis
nes eius te conturbet respondit
balthasar et dixit domine mi somni
um hoc qui te oderint et inimici
eius hostibus tuis sit et arbore
quam vidisti sublimem atque ro
busta cuius altitudo pertigit usque
ad celum et aspectus eius in omnem
terram et ramus eius pulcherrimi
et fructus eius nimius et esca
omnium et subter ea habitabant bestie
agri et in ramis eius aues celi
commorabantur tu es rex quia magni
ficatus es et inualuisti et magni
tudo tua crescit et pertingit usque
ad celum et potestas tua usque ad
terminos uniuerse terre quod autem vidit
rex vigilem et sanctum descendere
de celo et dicere succidite arborem
et dissipate illam attamen
germen radicum eius in terra dimit
tite et vinciatur ferreo et ere
herbis foris et roc celi aspergatur

00045160

et tu ſerus ſuꝑ probitu ejus dom
ſcepte ipe. cõmutabitur ſup te
o im ſpiritu ſme ab eſſem qſiſp
vertet dño meo regi ꝯ recte te ab
ſoribus et tu beſtijs ferisſ cru
ſtitato tua z ſenu ut bob comedes
et reꝑ reli in ſtudijs ſcepte ijs tpa
mutabitur ſup te dom ſtiab q
dnetur excelſus ſup regnu hom
et cui uolucrit det illud et
at precipit ut reliquetur germen
radicu ejus t arboib regni tuu
tibi manebit postq cognoueris pta
te eſſe celeſte et tua obrem rege
conſiliu meu placeat tibi et pia
tua elemoſinis redime et miqta
tes tuas miſericordijs paupetu
forſitan ignoſcet delictis
tuis dixit venerunt ſup nabuchoꝛ
regem poſt ſme xij menſes t aula
babilonis deambulabat t indutꝰ
rege et ait ne hec e babilon
magna qua ego edificaui in do
mu regni t robꝰ fortitudinis
mee et in gla decoris mei cuiꝰ
ad hoc ſmo eſſet in de regis
loqꝰ de celo ruit tibi dicit nabu
chodonoſor rex regnu tranſiet
ate et ab hoibus te eiicient et
cu beſtijs feris cibꝰ tribuetur tua
ſenu ſi bob comedes et ſeptem
tpa mutabuntur ſup te donec ſcias
q dnetur excelſus t regnis hom
et cui uoluerit det illud eadem
hora ſmo completus e ſup nabu
chodonoſor regem et ego hoibus abiectus
e et ſenu ut bob comedit z roꝛ
ris corpus ejus imbutu e don
capilli ejus t ſublimitudine aquilaꝝ
creuere et ungues q ſi unguib
aues autem igitur poſt ſmem

meos ad me reuersus ſum et ſplen
dor reddit e mi et altiſſimo benedixi
et uiuenti in ſtm laudaui et glori
ficaui qui ptas ejus ptas ſempiter
na et regnu ejus i generatione et
generone et oms habitatores ter
apud eu t michi ut reputati ſunt
nichil et iuxta uoluntate ei ſua facit in
militia celi et habitatoꝛ terre et non e qui reſiſtat manui ej
et dicat ei quare feciſti in tpe tuo
reuſus e ad me ſenſus meꝰ et
ad honorem regni mei decorem
quem et figuram mei reuſa e
ad me et optimates mei et
magnates mei requisierunt me et in
regno meo reſtitutus ſum et magnificentia amplior addita e michi
nunc igit ego nabu laudo et mag
nifico et glorifico regem celi quia
omia opa ejus uera et uie ejus iudi
cia et gradientes in ſuperbia potuit humiliare

Balthaſar rex fecit
grande convium optimatibꝰ
ſuis mille et unus quiſq ſecun
dum ætatem bibebat et precepit
rex ut temulentus ut afferrent
uaſa argentea et aurea que aſ
portauerat nabuchodonoſor pr ej
de templo quod fuit in hrlm ut biberent
et ei rex et optimates ej uxores
ej ejus et concubine ejus de uaſa
ta ſua uaſa aurea et argentea que
apportauerat de templo quod fuerat
in hrlm et biberent ei rex et optima
tes ejus uxores ej et concubine ej bi
bebat uinum et laudabat deos ſuos
aureos et argenteos et eneos et ferreos lignees et lapideos in eadem
hora apparuerunt digiti quaſi manus

scribentes contra Sedechiam
Tunc ascendit Petrus ante regem et rex
aspiciebat tabulas manus scribentis
Tunc regis facies commutata est
et cogitationes eius conturbabant
eum et compages renum eius solvebantur
et genua eius ad semetipsa
collidebantur Exclamavit itaque
rex fortiter ut introducerent ma
gos caldeos et aruspices et plo
ques rex autem sapientibus Babilonis
dixitque legerit scripturam hanc et
interpretationem eius manifestet mihi
purpura vestietur et torquem
aureum habebit et tertius regni
mei erit Tunc introierunt omnes
sapientes regis non potuerunt nec
scripturam legere nec interpretationem eius
indicare regi Unde rex Balthasar
satis conturbatus est et vultus illius
immutatus est in eo et optimates eius con
turbabantur Regina autem propter ver
ba regis et optimatum eius
domum convivii ingressa est et plo
ques autem Rex in aeternum vive ne te
conturbent cogitationes tue nec
facies tua immutetur Est vir in regno tuo cui
spiritus deorum sanctorum
inest et in diebus patris tui
scientia et sapientia inventa est et cogni
tus est rex Nabuchodonosor pater tuus principem
magorum et incantatorum caldeorum
et aruspicum constituit eum pater
tuus o rex quia spiritus amplior et
prudentior intelligentia atque interpre
tatio somniorum et ostensio secretorum
ac solutio ligatorum inventa sunt in eo
quod Daniel quem rex posuit
nomine Balthasar Nunc itaque Da
niel vocetur et interpretationem ostendet

Introductus est itaque Daniel coram
rege Dixitque rex ad eum Tu es Da
niel de filiis captivitatis Iudee quem
adduxit rex pater meus de Iudea
Audivi de te quia spiritus deorum habes
in te et scientia intelligentia ac sapientia
abundat in te et te et ne magi
tres sint in conspectu meo sapientes
magi ut scripturam hanc legerent
et interpretationem eius indicarent mihi
et nequierunt sensum sermonis huius
indicare mihi Porro ego audivi de te
quia tu possis obscura interpretari
et ligata dissolvere Nunc igitur si valeas
scripturam hanc legere et interpretationem
eius mihi indicare purpura vestie
ris et torques aureus circa collum
tuum habebis et tertius in regno meo
eris princeps Daniel quique respondens da
niel coram rege ait munera tua
sint tibi et dona domus tue alteri
da Scripturam autem hanc lega tibi rex
et interpretationem eius ostenda tibi
O rex Deus altissimus regnum et
magnificentiam et gloriam et honorem dedit
Nabuchodonosor patri tuo et propter magni
ficentiam quam dedit ei omnes populi
tribus et lingue tremebant
et metuebant eum quos volebat
interficiebat et quos volebat per
cutiebat et quos volebat exal
tabat et quos volebat humiliabat
Quando autem elevatum est cor eius et
spiritus illius obstinatus est ad su
perbiam deposituus est de solio regni
sui et gloria sua ablata est ei et a fi
liis hominum ejectus est Sedit cor
eius cum bestiis positum est et cum ona
gris cibus herbarum ei substratus est
ut bos comedebat et rore celi corpus

00045160

cub̄ inſcia eſt. Dñs cognoſcit
ptāte habent altiſſim⁹ in regno
hom̄ & cui uult ſuſcitat
ſuprllud tu q̄ filius es baltha
ſar no humiliaſti cor tuū cū ſcias
hec oia ſed adūſus dñatore cli
elevatus es & vasa dom⁹ es allā
ta ſut coram te et tu et optimates
tui uxores tue et concubine tue vi
nū bibiſtis & cibos deos q̄ aureos
et argenteos et eneos & ferreos
lignеoſq; et lapideos qui no vide
nec audiunt nec ſentiunt laudaſ
ti porro deū q̄ habes ſtatu tuū
& mānſus tua et oēs vias tuas no
glorificaſti. Ideo ab eo miſſus e
articulus manus q̄ ſcripſit hoc
quod exaratu e. Hec e at ſcripta
q̄ digeſta e. Thame thecel phā
res Et hec interpretatio ſermonis. Thame
numauit deus regnū tuū & cōple
uit illud. Thecel appēſus es & ſta
tera et inuentus es minꝰ habens
phares diuiſus es regnū tuū & da
tus es medis & perſis. Tunc iubente
rege vestitus es Danihel purpura
et circūdata es torques aurea col
lo eius et pdicatus es de eo q̄ habe
ret ptātē tertius in regno eo. Et
eadem nocte interfectus es balta
ſar rex caldeus et darius me
dus ſucceſſit in regno annos na
tus ſeptuaginta duos.

Cap vi

Placuit dario et cōſtituit ſup
regnū ſuū ſatrapas cxx ut
eſſent in toto regno ſuo et ſuper
eos pncipes tres ex quibꝰ dani
el vnus erat ut ſatrape illis red
derent rationē et rex nō ſuſtineret
moleſtiā. Igitur Danihel ſuperabat
oēs pncipes et ſatrapas q̄s ſpes

Deus ſimplicē enim et ſolū rectū
cognoſcebat. Statuit ei ſuper oēm
regnū. Inde pncipes et ſatrape
querebant occaſionē ut inue
nire Danihel ex lege regis aliq̄
q̄ cauſā et ſuſpitionē reprehē
dere eo q̄ fidelis eſſet et oīs
culpa et ſuſpitio nō inuenirētur
in eo. Dixerunt q̄ viri illi nō in
venient Danihel hunc aliqua
occaſione niſi forte in lege dei
ſui. Tunc pncipes et ſatrape ſunt
et ceperunt regi et ſic locuti ſunt ei
Dari rex in eternū viue. Conſulūt om
nes pncipes auctu regni magnates
et ſatrape ſenatores et iudices
ut decretū imperatoris exeat et
edictū firmet oīs q̄ petierit aliquā
petitionē a quouis deo et homi
ne uſq; ad dies xxx niſi a te rex
mittat in lacū leonū. Nunc itaq;
rex confirma ſcriptū et ſcribe de
cretū ut nō immutet quod ſtatutū
est a medis atq; perſis nec pnul
cori cuiq; liceat. Porro rex da
tus ſcripſit edictū et ſtatuit
eius. Cū Danihel cognouiſſet. i. con
ſtituta lege. Ingreſſus es domū
ſuā et feneſtris apertis in cenacu
lo ſuo contra hierl tribus tpibus
die flectebat genua ſua et ado
rabat confitebat q̄ coram deo ſuo
ſicut et ante conſueuat. Viri au
illi curioſius inquirentes inuenerunt
Danihel orare et obſecrare deū
ſuū. Et accedentes locuti ſunt
regi ſup edicto. Dicebāt. Rex nū
quid non conſtituiſti ut omnis
homo q̄ rogauit quidq̄ de diis et
hominibus uſq; ad dies xxx niſi
a te rex mitteret in lacū leonū

noctis ℣t ecce alia bestia q̄ par
dus et alas ⁊ dent aureꝰ m⁹ fue
re/ et m⁹ capita erant ⁊ lōgi⁹ n⁹ et
ptib⁹ data ⁊ ca⁹ post hec aspica
eba m vidi⁹ noctis⁹ ecce bestia
quarta terribilis atq; mirabil
et fortis nimis/ ℣ dentes ferreos hꝫ
bat magnos comedēs atq; cōmi
nuēs et reliqua pedibus suis cō
culcans Dissimilis at cēt cēteris
bestijs quas videra antea ⁊ ha
bebat cornua Dū ℣ cōsiderarē
cornua et ecce cornu aliud/ pusi
llus oriri⁹ ē de medio eoꝝ ⁊ tria de
cornibus p̄mis evulsa fuit a facie
ius ℣t ecce oculi q̄si oculi hoīs
erant ⁊ cornu ipsum et os loquens
magnia ℣ aspiciebā donec thron⁹
positi sunt et antiquus dierū sedit
℣estimentū ei⁹ q̄si nix candidū
et capilli capitis ei⁹ q̄si lana mu
da ℣ thronus ei⁹ flamma ignis/ rote
eius ignis accensus/ fluuius ignis
rapidusq; egrediebat a facie ei⁹
milia/ milium/ ministrabāt ei ℣t de
cies milies centena milia assiste
bāt ei Judicium sedit ⁊ libri apti
sunt ℣ aspiciebā propt⁹ vocē ꝑmo
gnūdū quod cornu illud loq̄bat
℣t vidi q̄ interfecta esset bestia et
periisset corpus ei⁹ ⁊ traditū esset
ad comburendū igni ℣ aliarū quoq;
bestiarū ablata essent ptās ⁊ tpa
vite constituta essent eis usq; ad
tempus et tpa ℣ aspiciebā ergo
⁊ vidi⁹ noctis ℣t ecce cū nubi
bus celi q̄si filius hoīs veniebat et
usq; ad antiquū dierū pueniebat ℣t
⁊ consp⁹ eum obtulerunt eū ⁊ dedit
ei ptātē et honorē et regnū ⁊ oēs
pp̄li ⁊ tribus et lingue ipi⁹ mone
ri⁹ ptās eius ptās eterna q̄ no au
feret et regnū ei⁹ quod non corru
pet⁹ ℣t horruit spūs meus
ego Danihel territus fui in hijs et
visiones capitis mei conturbauc
erunt me ℣ accessi ad vnū de assis
tentibus et veritatē querebā ab eo
de omnibus hijs q̄ dicebat mihi et
cognouit me et dixit mihi hec
sunt hec bestie magne q̄ sunt qua
tuor regna que consurgent de
terra ℣ suscipient aut regnū sci⁹ de
altissimi et obtinebunt regnū in
seculū et seculū seculoꝝ post hoc vo
lui diligenter discere de bestia
quarta q̄ cūcta deuorabit et
ipsa terebit et de cornibus
decem que habebat in capite ℣t de alio
quod ortus fuerat ante quod ceciderāt
tria cornua et de cornu illo quod
habebat oculos et os loquens gran
dia et maius cūcta ceteris ℣ aspi
ciebā et ecce cornu illud faciebat
bellū aduersus sanctos ⁊ prevalebat eis
donec veniret antiquus dierū ⁊ iudicium
dedit sanctis excelsi et tempus ad
uenit et regnum obtinuerunt sancti
et sic ait ℣ bestia quarta regnum
quartum erit in terra quod maius
erit cunctis regnis ⁊ deuorabit/ uni
uersam terram et conculcabit ⁊ comi
minuet ea ℣ porro cornua decem
ipius decem reges erunt et alius sur
get post eos et ipse potentior erit
p̄oribus et tres reges humiliabit

et sos altissim[us] [illegible] p[ri]ncip[e]
p posse mutare tpa z legem q[uam]
dentur i manu eius usq[ue] ad tempus
z tempa z dimidiu tpis Et audiui
dicebat ut auferatur potestas et
conterat z disperdat usq[ue] i finem
regnu ad et stab z magnitudo
regni q[uae] sup[er]a de celo detur
pplo sco dei altissimi cuius regnu
regnu sempiternu et om[n]es reges
seruient ei et obedient Ego Danihel
multu cogitacionibus meis conturba
bar et facies mea mutata e in
me cogit[ans] at in corde meo conseruau
Anno tcio regni balthasar Cviii
sar regis visio apparuit mihi
Ego Danihel post id quod videram
in principio vidi in visione mea
cu essem in susis castro quod
e in ulai regione vidi at i visione
esse me sup porta vlai Et leuaui
oculos meos et vidi Ecce aries
unus stabat ad paludem
habens cornua excelsa et unu
excelsius alio atq[ue] succrescebat
postea vidi arietem cornibus ver[s]us
late contra occidentem et contra aquilonem z contra meridiem
et omnes bestie non poterant
resistere ei neq[ue] liberari de manibus
eius fecitq[ue] secundum voluntatem suam
et magnificatus e et ego intelligebam Hinc ad hircum caprarum ve
niebat ab occidente facie totius
terre et non tangebat terram porro
hircus habebat cornu insigne inter
oculos suos et venit usq[ue] ad arietem
illum cornutum que videram stare
ante portam et cucurrit ad eum in
petu fortitudinis sue cumq[ue] appropi[n]quasset

et promeretem effusus e in ira
contra eum percussit arietem et comminuit duo cor
nua eius Et non potuit aries resis
tere ei cum misisset eum in terram conculcauit z non erat liberans
arietem de manu eius Hircus autem
caprarum magnus nimis usq[ue]
creuit fractu e cornu magnum
et orta sunt cornua iiii subter
illud p iiii ventos celi Et de uno
ex eis egressum e cornu unum
modicum et factum e grande contra meridiem z contra orientem z contra fortitudinem et magnificatus e usq[ue]
ad fortitudinem celi Et deiecit de
fortitudine z de stellis z conculcauit
eas usq[ue] ad principem fortitudinis
magnificatus e et ab eo tulit
iuge sacrificium z deiecit locum sanctificationis eius Robur ad datum est
ei contra iuge sacrificium ppter peccata
et prosternetur veritas in terra et
faciet et prosperabitur Et audiui unum
de sanctis loquentem z dixit unus
sanctus alteri huic sermo cui loquetur visio
p q visio z iuge sacrificium z pecc[atum]
desolationis q fiet et sanctuarium et
fortitudo conculcabitur Et dixit ei
usq[ue] ad vesperam et mane dies duo
milia trecenti z mundabitur sanctuarium
Factum e ad me videnti ego Danihel
visionem et quaerenti intelligentiam
Ecce stetit contra me quasi species
viri Et audiui vocem viri inter vlai
Et clamauit et ait Gabriel fac
istum intelligere visionem hanc Et venit
et stetit iuxta ubi ego stabam Cumq[ue]
venisset et pauere cepissem corrui in faciem
meam Et ait ad me Intelligere fili
hominis quoniam in tempus finis consurget visio
Cumq[ue] loquitur ad me collapsus

00045160

tuit mei gradi
Ego ostendi tibi
r nouissio maledicor
tepus sme sui
habe cornua
pssep
gressp
mo oculos
ad strictu illo
illos
gent
Et post regnu
mistatos
fatic et
roborabit
r viribus
et
et dirigetur
Et cor suu magnificabit
rep
principe
mau
Et visio
et mac
signa
tos
Et ego
et egrotaui
surrexisse
stupeba
erat qui
Anno
regnu
mi
in libris
est
ut
ego ami

Dixi
et tribulis
diligentibus te
data tua
simis
r declinauimus
iudicijs
pncipibus
pribus
Dne
nobis
rici
regibus
pncipibus
pribus
pcauerut
Robis
mris
pribus
pcauerut
et
diuinis
reg
bis
pusillati
erunt
lauit
r
sancti
fui dei
monens
nob et
maliu
di celo
spu
mis
facie tua
ab

Dne deus meus
confessus sum et
Dne deus magne
et terribilis
mandata tua
impie gessimus
mandatis tuis ac
no obediuimus
tuis
qui locuti sunt
regibus
pribus
Tibi
Dne iustitia
sicut
Iuda
tribus
qui
et
ad quas eiecisti eos
tes
Nobis
regibus
pribus
Tibi
et
et
legis
uenit
Dne deus
ut reuertar

00045160

ad pedes ei[us] [illegible] tandem
et vox ſmonis dicit mihi
tudis Dan[iel] at ego Daniel solus
visione ꝓphetica qui erat me
cum non viderunt ſed terror nimius
irruit sup eos [et] fugerunt [et] abstodi
tus ego derelictus solus vidi vi
sionem grandem hanc [et] non remā
sit in me fortitudo sed [et] species mea
immutata est [in] me et emarcuit n[on]
habui [in] me quidq[uam] virtutis [et] audi
ui vocē ſmonis eius [et] audiens ia
cebam consternatus sup faciem meā
vultusq[ue] meus habebat terre [et] ecce
manus tetigit me et erexit me sup
genua mea [et] sup articulos ma
nuum meaꝝ et dixit ad me Daniel
vir desideriorū intelligentia que
ego loquor ad te et sta [in] gradu tuo
nunc ego missus sum ad te [Cum] q[ue] dix
isset in ſmone istu steti tremēs
[et] ait ad me Nole time Daniel q[uo]
ex die primo quo posuisti cor tuum
ad intelligendū ut te affligeres
[in] conspectu dei tui exaudita sunt ver
ba tua et ego veni ꝓpter ſmones tuos
Princeps aut regni Persarū restitit
mihi viginti [et] uno diebus [et] ecce
Michahel [unus] de principibus pri
mis venit in adiutoriū meum et ego
remansi ibi iuxta regem Persarū Ve
ni at ut docerem te que ventura sunt
populo tuo [in] novissimis diebus qm ad
huc visio in dierū [et] Cum q[ue] loqueret
mihi humiliavi vultū
meum in terra [et] tacui [et] ecce quasi
filiitudo filii hominis tetigit labia
mea et aperiens os meum locutus
sum [et] dixi ad eum q[ui] stabat contra
me Domine mi in visione tua dissolute

sunt compagines mee [et] nichil
mihi remansit [et] quo potest hu
mana mei loqui cum Domino meo Michael
et [in] me remansit virtus sed et alitus
meus intercludit [et] rursus tetigit
me q[ui] visio habens confortat me
[et] dixit Noli timere vir desideriorū
pax tibi confortare [et] esto robustus
Cum q[ue] loqueret mecum invalui [et] dixi
loquere Domine mi q[ui] confortasti me
[et] ait Quid putas [in] que venerim
ad te [et] nec revertar ut prius adhuc
princeps Persarū Cum q[ue] egredere[r] ap
parui princeps Grecorū [et] ve
niens [et] ego pugnabo tibi q[uo]d
expressi [in] scriptura veritatis et
nemo est adiutor meus in omnibus
his nisi Michael princeps vester
Ego at ab anno primo [CXI]
Darii medi stabā ut confor
tarer et roborarer [et] nunc
veritatē annunciabo tibi Ecce adhuc
tres reges stabunt in Perside [et] q[uar]ta
ditabitur opibus immense sup oēs
et cum invaluerit divitiis sua con
citabit omnes adversus regnum grecie
Surget vero rex fortis [et] dominabit
potenter multa et faciet quod placu
erit ei [et] cum steterit confringet regnū
eius [et] dividetur in quatuor ventos celi
sed non in posteros eius nec secun
dum potestatem illius qua dominatus est
evellet enim regnum eius [et] ejectus ex
ceptis his et confortabit rex
austri et de principibus ejus prevale
bit super eum [et] dominabit ditione multa
rum dominatio eius et post finem an
norum fœderabuntur filiaq[ue] regis austri
venient ad regem aquilonis facere
amicitias non obtinebit fortitu
dinem brachii nec stabit semen ejus [et] tradet

00045160

m tra ſua [illegible]
et velet ad auſtrū et no de per
ſmile nouiſſimū ꝓcedent pa
cu triētes et romani et pua
etur et xrutrē z indignabitur
contra teſtamētu ſcudrij z ſuad
xrutrē qz z cogitabit adiū eos
qui deliquerūt teſtamtu ſcuarij
z bracchia ei⁹ ꝯ ſtabūt z polluet
ei⁹ ꝯ ſanctuū fortes et auferent
iuge ſacrificiū z dabūt ab hora abo
in deſolatōne et impij z teſta
ſmilabūt fraudulenter ꝓplus
at ſciens deū ſuū obtrebit z ſapi
et z docti in ꝓplo docebūt plimos
et ruent in gladio et i flama in
captiuitate et i rapina dieꝝ ſuꝝ
corrūctur ſublcuabūt auxilio
paulo z applicabūt eis plimi fraū
dulent et de eruditis ruet ut
conflent et eligantur z dealbe
tur uſq ad tēpus ꝑfinitu qz
adhuc aliud tempus erit et fa
ciet uxo voluntate ſua repo z ele
uabitur et magnificabitur ad
uſq ōnē deū z adūſus deū deoꝝ
loqtur magnifica z dirigetur
don cōplicat nubila ſpectra
ta e quippe diffimilis z deū patꝝ
ſuoꝝ no reputabit et cui i con
cupiſcentijs fęminaꝝ nec ꝙcq deoꝝ
curabit ad quia adūſus vniſa
conſurget deū at moazim in
loco ſuo venerabit et deū quem
ignorauerūt pcib⁹ colet i au
ro et argento et lapide pciosꝰ re
bus ꝙq pciosis et faciet ut mu
niat moazim cū deo alieno que
cognouit z multiplicabit gla
z dabit ei ptate i multis z terra

Dauid ꝛc gratuito [illegible]
plicabit adiuſtus cū eo austri et
ſi tepeſtas venet contra aquilo
aquilonē z cū tribus z cū cāpis et m
classe magna et i grediet⁹ in
et conteret et ꝓtranſiet z inundabit
in ea gloſam et multi corruent
hec aute ſole ſaluabūt de manu
eius edom et moab z ꝓncipes
filioꝝ amon et emittet manū
ſuā i terras et terra egypti no effu
giet et dominabit theſauroꝝ au
ri et argenti et i ornibus pciosis
egypti p libias xpi z ethiopias tn
ſibit et fama turbabit eū ab
oriente et ab aquilone z veniet in
multitudie magna z tolet z in
ficiet plimos et figet tabnacln
ſuū inter mare in montē ſanctū
et ſcm et veniet uſq ad ſummitate
eius et nec auxiliabit ei

In tpe aut illo conſurget michael
ꝓncipe magnus qui ſtat pro
filijs ꝓpli tui et veniet tēpus qua
le no fuit ex eo qđ gentes eſſe
ceperūt uſq ad tempus illud
et in tpe illo ſaluabit ꝓplus tuus
oīs q inuentus fuit ſcriptus i libro
vite et multi de his qui dormiūt
in terre pulueꝝ euigilabūt alii i
vitā eternā z alii in obꝓbriū ut
videāt ſemp dānui aut docti fuerūt
fulgebūt quaſi ſplendor firma
menti et qui ad iuſticia erudiūt
multos q i ſtellē in ppetuas etnitates
Tu aut daniel claude ſermones
et ſigna libru uſq ad tēpꝰ ſta
tutu pertranſibūt plimi z multiplex
erit ſciencia et vidi ego daniel
et ecce alii duo ſtabāt vnus

Damelem i hebreo voluit
legi sz q̄ secut̄ ē theodocion ed i

XIIJ Erat vir habitans in tñ tñslata est
babiloc nomine Joachim et ac
cepit uxorē nomine Susana filiam
helchie pulchra nimis z timentem
deū pr̄ntes ei illuis tñ essent
iusti erudierat filia sua sēm le
gem moysi Erat at Joachim di
ues valde et hr̄t ei pomerium vi
neum domui sue z ad ipm confluc
bat iudei eo q̄ esset honorabilior

00045160

senes mirus esse absconditus tu
at egresse essent nulle tunaye
rut duo senes et aduert ad te
t dixerut Ecce ostia pomery claus
sa sut et nemo nos uidet ri toa
pistrina tui sumꝰ Quapobre esse
tire nobis et comisce nobiscum
Quod si nolueris dicemꝰ testimoꝝ
coñ te q̃ fuit tecu iuuenis rob
hac clausum emiseris puellas a te
Ingemuit susana et ait Angus
tiæ mihi sut undiq̃ Si em hoc egero
mors mihi est si aũ no egero no ẽ
fugia manꝰ uras Sed melius mihi
est absq̃ opere incidere in manus
uras q̃ peccare in conspectu dñi Et
exclamauit uoce magna susa
na Exclamauerũt aũt et senes ad
uersus eã Et cucurrit unus et aperuit
ostia pomerij Cum aũt audissent
clamorem pomerij festinauerũt dom⁹
irruere p posticu ut uiderent quid
nã esset ꝓ̃ q̃ postq̃ aũt senes locuti
sut erubuerut sui uehemeter
quia nullus fuit dictus sermo
huiusmodi de susana Et factu e
die cũ uenissent populi ad
uirũ suũ ioachim uenerũt duo
pbri plenꝰ iniqua cogitatione ad
uersus susana ut interficerent eã Et
dixerũt coram populo confitite ad
susana filia elchie uxore ioachim
Et statim miserut Et uenerũt ad pa
rentes suos et singuli cũ amicis suis
uisi sũt cognatis suis Porro susa
na erat delicata nimis et pulchra
facie et inuidi illi iusserũt ut dis
cooperiretur erat enim cooperta ut
uelsic saciarẽt decore eius Illi
gat igit sui et qui nouerat eã

Tempus [illegible] duo p
bro poti possidet manus suas
super eius Cumq̃ uenissent ad
ad eos Erat et ipse susana
habens in dñs Et dixerut pbri
Ecce diabulicam in pomerio soli
Ingressi e hoc cu duabꝰ puellis
et clausit ostia pomerij et dimisit
puellas Venitq̃ ad eã adolescens
q̃ erat absconditus et cubuit cu
ea Nos aũt nos cũ essemus in agulo
pomerij uidebamꝰ iniquitate ei⁹
cum ad eas et uidimus eos pariter
commisceri et illu quidẽ no potuimus
coprehendere quia fortior nos erat et
apto ostio exiluit hac aũt cu app
hendissemus interrogauimus eã q̃s
na esset adolescens et noluit nobis
huiusmodi rei testes sumus et cre
didit eis multitudo q̃si seniorib⁹
suis et iudicibus et condepnauerũt
eã ad mortẽ Exclamauit aũt uoce
magna susana et dixit Deus æ
ternꝰ q̃ absconditorũ eꝰ cognitor
q̃ nosti ocũta antq̃ fiant Tu scis q̃m
falsu tulerũt cont̃ me testimoniũ et
ecce moior tu michi Quoꝝ fecerũt
que isti malitiose composuerũt ad
uersus me Exaudiuit aũt dñs uo
cem eius Cumq̃ ducerẽtur ad mortem
suscitauit dñs spm sanctũ pueri iuniorꝭ
cui nom⁹ Daniel Et exclamauit uoce
magna Mundus ego sum a sanguine
huius Et conuersus ad eum oĩs plebs
dixit Quis est iste sermo quem tu
locutus es Qui cũ staret in medio
eorũ ait Sic fatui filii israel non
iudicantes nec quod uerũ est cogno
scentes condepnastis filiam israel
Redite in iudicium q̃ falsu testimoniũ

Cxiij

Et trep a strages apositus e
ad pres suos et suscepit eius
pcs regnu eius Erat at Dauid
divina regib; z ydolatrij supo mes
dicos eius Erat qz ydolu nomc
bel apud babilonios z ipe debat
z eo p dies singlos similc ar tabc
pij et ouc; pol(v)inia; amplide scp
trep qz colebat eu z ibat p singlos
dies adorare eu Porro daniel ado
rabat dnm deu suu dixitq; ei trep
Quare no adoas bel Qui rnd
dit ei Quia no colo ydola manu
facta sed vnu deu q creavit celu
z terra z hz ptatem oim carnis Et dix
ad eu rex No tibi vid ee bel vnus
deus am no vides quanta cocdat et
bibat cotidie Et ait daniel Ridi
Re ernes rex ne ei intrinsecus luthes
et fictilis erat; nequa cocdat aliqn
Et iratus rex vocavit sacdotes et
ait illis Nisi dixeritis mihi quis est q coe
dat impensas has moriem si aut osten
deritis qz bel cocdat hec morietur
daniel q blasphemavit bel Et ait
daniel regi fiat iuxta vbm tuu Erant
aut sacdotes bel hoc exceptis uxoribz
z puerlis et filiis Et venit rex cu
daniele templu bel z dixerunt
sacdotes bel Ecce nos egrediem
foras z tu rex pone escas z vinu
misce et claude ostiu z signa
anulo tuo Et cu ingressus fueris
mane nisi inveneris oia comesta
a bel mortem moriem pro daniel
q mentitus e adiuxerunt nos Despiciebat

00045160

[illegible] sed ndritu, mercatu et pulsu m
gredicbatur semp. Et Nabuzardan
ca ssem et ys postq egressi
rell. Et rex posuit Abot ys vel
Preput Damel pueris suis z attu
lerit cinerem et cribrauit p totu
templu cora rege Et egressi
clausserut ostiu Et signatis an
nulo regis abierut Sacerdotes
at ingressi sut nocte sicut ne
sua et uxores z filii eor z nec
erut ora z bibert Cumq; at rex
sm Diluculo et Dauel cu eo et
aut rex Galua ne sue signacla
Damel dixi enim dit Galua rex
Statimq; ai apertuisti ostiu m
tutub e rex mesam expectama
voce magna Dauel magnus es
bel et no e apud te dolus q
Et visit Damel et tenuit rege
ne mgre detur me z dixit Cur
pauimentu tradute cuncte ves
tigia hec Et dixit rex Video ues
tigia uiroz ac mliez z ifanciu
Et iratus rex tuc appendit
sacerdotes z uxores z filios eap
et ostendere ei abscondita ostiola
p que ingr dicebatur z cosumebat
ora que erat sup mesa Tradit g
illos rex et tradidit bel i pta te
Dauelis qui subuertit eu z templu eq
Et erat Draco magn i loco illo
et colebat eu babilon Et dixit
rex Damelli Cur ne no potes di
cere q iste no st deus vnde ado
ra g eu dixitq; Damel Dnm deu
meu adoro qp ipe e dignus est tu
at rex da mi pta te ri spata Draconi
absq; gladio z fuste z aut rex do
nbi tulit g Dauel prac z adipem
z pilos z coxit pice sciitq; offas et

aute quam [illegible]
[illegible] audisset Babilonij dixerũt
ad regẽ Iudeus ille quem colebas
est z deum Bel destruxit Draconẽ in
terfecit z sacerdotes eius dixit Et deuen
ad regẽ Iudeis Dauele aliqs
me sacrate te z do tua ut dẽ g rex q
nruent z eu t dixit eis Dauele Eli
misert eu z lacu leonu z erat ibi v
diebꝫ Intro z lacu erant vij leoes
z dabant eis cotidie duo corpa z duc
oues z tc no data sut eis ut deuorare
Dauelem Erat at abac Ihabacuc Iudea
et ipe coxerat pulmentu z z iude pane
z alueolo z ibat z campu ut ferret mes
soribus Dixit aũt agelus dñi ad abacuc
Fer pndiu tuu z babilone Dauelo q est la
cu leonu z dixit abacuc Nec Babilonis no
vidi z lacu nostro Et appsedit eu a
z vertice capitis pte eius et capillo capitis su
posuitq; eu i babilone sup lacu i ipetu
ire sui z clamat abacuc dicens Dauel serue dei
tolle pndiu quod misisti tibi z aut Dauel
recordatus es mei dne z non dereliqsti
diligẽtes te Surrexit Dauel comedit z ayelus
dei restituit abacuc ilico in locu suu Et
ys rex die vij ut luget Dauele ad lacu
z respexit z ecce Dauel sedebat i medio
Et exclamat rex voce magna dicens Magnus
es dne deus Dauelis Et extraxit
eu de lacu leonu porro illos qui
pdamnis causa fuerat inie
misit in lacu et deuorati sut i
momento cora eo Tuc rex ait
Paueat hodie tota terra vniuersa
ra deu Danielis Quia ipe est
saluator sanctus signa z mirabilia
facit in terra q liberauit Danielem
de lacu leonu Explicit Dauel

Osee

157

Incipit ploge ī xij ꝓphas minoꝛes

Non idem ordo est ꝑ ipsos
apud hebreos qꝫ et apud nos
unde secm id quod ibi legitur
hic ꝓ dispositione scie Osee tem
poꝛis est et qꝫ p ordinem loquens
Ioel planus in principio sine
obscuꝛior est et usqꝫ ad malachiam
habent singuli ꝓpetarum suas
que ꝓpias scribas legisqꝫ doc
toꝛe hebꝛei autumat et quia
longu e nunc de omnibus dicere
hoc tm vob opaula ꝛ custodiu
amonitos scire volo unu librū
esse xij ꝓphetaꝝ et Osee ī tpe
ozie ioathan achaz ezechie regu
iude et in diebus Ieroboam filij
Ioas regis israel principiu loquendi
dno in Osee et dixit dns ad Osee
Vade assume tibi uxoꝛem fornica
tionum et fac tibi filios fornicatio
nis quia fornicans fornicabitur terra
a dno et abiit ꝛ accepit Gomer
filia de Delaym ꝛ concepit ꝛ peperit
ei filiu et dixit dns ad eu Voca
nome eius Iezrahel quia adhuc
modicu et visitabo sanguinem
Iezrahel sup domu hieu et quiescere
facia regnu domus Israel et
in illa die conteram arcu israel in
valle Iezrahel et concepit adhuc
et peperit filia ꝛ dixit ei Voca no
men eius absq; misꝛia quia non adda ultra
misꝛi domui israel sed oblivione
oblivisca coꝛ ꝛ domui iuda mi
seꝛebꝛ et saluabo eos ī dno deo
suo et non saluabo eos ī arcu et
ī gladio et in bello et ī equis et in
equitibus et ablactauit eā q
erat absq; mia et concepit ꝛ pe
pit filiu et dixit Voca nome eius
non ꝓpulus meus qꝫ vos non ꝓpulus
meus et ego no ero vr deus vest
et erit numꝰ filioꝝ israel qꝛ arena ma
ris q sine mensura est ꝛ non nuabit
et erit in loco ubi dictū est eis non
ꝓpulus meus vos ibi dicet eis filij
dei viuentis et congregabuntur
filij iuda et filij israel pariter
et ponent sibimet caput unu
et ascendent de terra quia mag
nus dies Iezrahel

Explicit Osee

00045160

Dic patri tuo soror mea
et soror mea misericordiata
dicite matri vestre quia non
uxor mea et ego non
vir eius auferat fornicationes
suas a facie sua et adulteria sua
de medio uberum suorum et non
ponam eam nudam et statuam eam
sicut die nativitatis sue et ponam
eam quasi solitudinem et statuam eam velut
terram inviam et interficiam eam siti et fi
liorum illius miserebor quia filii fornicationum sunt et fornicata est mater
eorum et confusa est que concepit eos
dixit vadam post amatores
meos qui dant panes mei et aquas
meas et lanam meam et linum meum
et oleum meum et potum meum atque
ecce ego sepiam vias tuas spinis
et sepiam eam maceria et semitas
suas non inveniet et sequetur amato
res suos et non apprehendet eos
et quere eos et non inveniet et dicet va
dam et revertar ad virum meum priore
quia bonum mihi tunc erat magis quam nunc
et hec nescivit quia ego dedi ei
frumentum et vinum et oleum et argentum
multiplicavi ei et aurum que fe
cerunt baal dedito coluerat et sume
frumentum meum et vinum meum in tempore
suo et liberabo lanam meam et linum
meum que operiebat ignominiam eius
et nunc revelabo stulticiam eius
in oculis amatorum eius et vir no
emet ea de manu mea et cessare
faciam omne gaudium eius sollemp
nitates eius et neomenia eius et
sabbatum eius et omnia festa tempo
ris eius et corrumpam vineam eius
et ficum eius de quibus dixit mer
cedes hec mihi sunt quas dederunt

mihi amatores mei et ponam eas
in saltum et comedet eas bestia agri
et visitabo super eas dies baalim
quibus incendebat incensum et orna
bat armillis suis et monilibus suis et
ibat post amatores suos et me
obliviscebatur dicit dominus propterea
ecce ego lactabo eam et ducam eam
in solitudinem et loquar ibi ad cor eius
et dabo ei vineas eius ego portam
loco et vallem achor ad aperien
dam spem et cantabit ibi sicut diebus
iuventutis sue et sicut diebus ascen
sionis sue de terra egypti et erit in
die illa ait dominus vocabit me vir
meus et non vocabit me ultra
baalim et auferam nomina baalim
de ore eius et non recordabitur
ultra nominum eorum et pariam eis
fedus in die illa cum bestia agri
et cum volucre celi et cum reptili ter
ree arcum et gladium et bellum conteram
de terra et dormire eos faciam fi
ducialiter et sponsabo te mihi in
sempiternum et sponsabo te mihi in
iustitia et in iudicio et in mi
sericordiis et sponsabo te mihi in
fide et scies quia ego dominum et erit
in die illa exaudiam te dicit dominus et
exaudiam celos et illi exaudient
terram et terra exaudiet triticum
et vinum et oleum et hec exaudiet
et seminabo eam mihi in terra et miserebor
eius que fuit absque misericordia et dicam non
populo meo populus meus es tu et
ipse dicet deus meus es tu

Et dixit dominus ad me adhuc
vade dilige mulierem dilectam
amico et adulteram sicut diligit
dominus filios israel et ipsi respiciunt ad
deos alienos et diligunt tortas
uvarum et fodi me eam pro argento

et thoro ordea 2 omnibus dspso d
dei Et dixi ad eā Pulchra multo
exspectabie merito formicabit
et no cū vrio ſ et ego exspec
tabo te qua dies multos ſedebi
ſilij iſrl ſine rege 2 ſine principe
et ſine ſacrificio 2 ſine altari 2 ſi
ephod 2 ſine thſeraphim Et post
hec reuertetur filij 2 querent dm
deu ſuu 2 dauid regē ſuu 2 pauc
bunt ad dm 2 ad bonū eſu nouiſſo dier

Audite verbū dm filij iſrl Cui
quā iudiciu dno ſu habitatoribꝫ
terre Non e cm veritas no e mia
et no e ſcia dei in terra maledm
et mendaciu 2 homicidiu 2 furtu 2
adulteriu inundauit 2 ſaguis
ſagume tetigit propt hoc lugebit
terra et infirmabit oīs q habitat
ea In beſtia agri 2 in volucre celi
Sed et piſces maris congregabunt
Veruntamen vnuſquiſq no iudi
cet 2 no arguatur vir ppluſ ei
tuus ſicut hij qui contradicut
ſacerdoti Et corruiſ hodie 2 cor
ruet etiā ppheta tecū nocte etiā
tacebit mr tua cotacuit ip
mcum eo q no habuerit ſacrificia d
ſtruā tu ſcientiā repulisti repellā
te et ego ne ſacerdotio fungaris
mi Et oblita es legis dei tui obli
uiſcar filioꝝ tuoꝝ et ego ſecūdū mul
titudinē eoꝝ ſic peccauerūt mihi
gloriā eoꝝ in ignominiā commuta
bo ꝓbrū ppli mei comedet 2 admi
q tate eoꝝ ſublevabunt animas eoꝝ
Et erit ſicut ppluſ ſic ſacerdos Et
viſitabo ſup eū vias eius 2 cogi
tatoēs eius reddā ei 2 comedent
et no ſaturabuntur formicauit fut
et no ceſſauerūt qm deū deſeruerūt

in non cuſtodire formicā ſimu
et liberauit auſtrū cū ſpū meo
in ſigno ſuo intervigilat 2 Baculus
et amicat ei Opus ei formicauo
nui decerpit eos 2 formicati ſue q
deo ſuo Sup capita mortuū ſue
ſtrabat 2 ſup colles adorabant
thimiamata Subt quercū et
ꝑplin et thebintū quia boa ade
umbra eius Ideo formicabuntur
filie vre et ſponſe vre adulteze
erunt Non viſitabo ſup filias vras
cū fuerint formicate neq ſup ſpo
ſas vras cū adulterauerint qm ipſi
cū meretribus conſabulabant et cū
effeminatis ſacrificabat 2 ꝑplus
non intelliget vapulabit ei for
micatrix tu iſrl no delinquat iuda
da et nolite ingredi in galgala
et ne aſcendatis in bethauen nec
iuraueritis Vivit dns dm ſicut
vacca lasciuiens declinauit iſrahel
Nunc paſcet eos dns qſi agnū in
latitudine Participeps ydolop effra
im Vide cū ſepatus 2 convinū
eſto formicatio formicati ſt dilec
erunt afferre ignominiā ꝓtecto
res eius fugauit eū ſpus 2 alibi ſuis
confudetur a ſacrificiis ſuis Cū

Audite hoc ſacerdotes 2 atten
dite domus iſrl 2 dom regis
auſcultate quia vobis iudiciu
eſt qm laqueus facti eſtis ſpecu
lacōi et ſicut rete eſte expanſū
ſup montem thabor 2 victimas
declinaſtis ſi Ego ſum 2 ego ero
ditor oīm eoꝝ Ego ſcio effraim
et iſrl no eſt abſconditus a me
quia nunc formicatus es effraim
et coinquinatus es iſrl no dabit
cogitatoēs ſuas ut reuertatur

ad Rm̃ eu ſuu ꝙ ſpus ſorm
mont i medio cor ꝛ ſim nec
cognouerut ſet rndebit arro
gãa iſrl m facie eius ꝛ iſrl
et efftaym ruent i miſtuꝛ ſua
ſtruct etia iuda qꝫ cu ſn ggrib
ſuis et i armentis ſuis vadent
ad q̃rendu dñm ꝛ no iuenient
ablatus e ab eis ſn dno prdi
derunt ſuꝫ qꝫ filios alienos genu
erut Nunc deuorabit eos mens
ſis cu ptibus ſuis Clagite buc
cina in gabaa / tuba i rama vlu
late i bethauen poſt terguꝫ tuu
beniamin efftaym in deſolacõe
eris in die correptois in tribubꝫ
iſrl oſtendi fidem facta ſt pnã
pes iuda q̃ aſſumentes t̃minu ſup
eos effunda qꝫ aqua ira mea m̃ea
ſuꝑ eos pastos e efftaym ſr e
tus iudico qm repit abire poſt
ſordem Et ego qꝫ tynea efftay
et q̃ putredo domui iuda Et vi
dit efftay langueꝛe ſuu ꝛ iuda
vinculu ſuu Et abyt efftay ad
aſſur et miſit ad regẽ vltoꝛe
et ipe no potuit ſanaꝛe vos nec
ſolue potuit a uobis vinculum
qm ego qꝫ leena efftay ꝛ qꝫ ca
tulus leonis domui iuda Ego
ego capiã ꝛ vadã ꝛ tollã ꝛ no
eſt q̃ eruat Vadẽs reuꝛtaꝛ ad
locu meu donec deſciatis et
queratis faciẽ meam Cum
in tribulacõe ſua mane conſur
get ad me Veite et reuꝛtamur
ad dñm quia ipe repit ꝛ ſana
bit nos / pauciet ꝛ curabit nos
viuificabit nos poſt duos dies
in die tia ſuſcitabit nos ꝛ viuẽ

gabaa

cõſpue eius Quem ſepnt ut
cognoſcam dñs Quaſi diluꝫ
ꝓperus ẽ egreſſus ẽ ꝛ vbiq; q
ymber ꝓperus ꝛ ſerotin ẽ ſic
deus ſancta tibi ſion Et effraym
quid faciã tibi iuda Miſa vra
qꝫ nubes matutina et qꝫ ros mat
ptñſiens ꝙpt hoc dolaui i ppheꝛis
et occidi eos i verbis oris mei et
iudicia mea qꝫ lux egredient
quia mihi volui ꝛ no ſacrificiu
et ſcientia dei plus q̃ holocauſta
Ipi at ſicut adam trãſgreſſi ſut
pactu meu ibi prauicauerũt in me
Galaad ciuitas operantiu ydolu
ſupplantata ſanguine ꝛ qꝫ ſacerdos
vnoꝛ latrũ ꝓparticeps facto
tu in via mortiferabant ꝓgentes d
ſichem qꝫ scelus operati ſunt in do
mo iſrl ibi fornicationẽ ibi for
nicatꝰ eſt iſrl dom et iuda poſt meſſem
tibi tu gutes rapta ꝓpt mei Cum
Cum ſanare vellem iſrl reuelata
ſunt iniquitates effraym et
malicia ſamarie qꝫ operati ſunt mẽ
dacium Et fur ingreſſus ẽ ſpoliauit
latrocinium foris Et nec corde di
cunt in cordibus ſuis omnẽ malici
am eoꝝ nunc circumdederunt eos ante
oculos meos facte ſunt
ra facies mee facte ſunt ſn mali
cia ſua letificauerũt regem ꝛ in mẽ
dacijs ſuis principes Omnes adulte
rantes qꝫ ardent ſicut clibanꝰ furni ſub a cocque
te dormiuit paululum ciuitas a
donec tota fermẽti donec fermẽ
tetur totu dies regis miſcue
runt principes furore a vino

Ezee

[illegible] manu [illegible] qua applicauit [illegible] ciuitatem [illegible] tota nocte [illegible] manet requiescit opus mee [illegible] qui regnis [illegible] [illegible] qui ciuitatem [illegible] qui ciuitatem [illegible] [illegible] meis regnis eorum arderet & no e
? eis q̃ clamet ad me Effray m
pplis spe comisceb̃at Effray stub
est subcinericius panis q̃ no red
datur comedetur alienis robur
eius et ipse nesciuit & cani effusi
sut & eo et ipse ignorauit Et sui
liabitur superbia israel in facie eo
rum et nisi sut ad dñm deu suu et
non quesierut eu p omnib̃ hijs Et
stub e effraym qui colubra fedac
ta no habens cor descripta sunt a
bat ad assiriot abierut & ru pro
fecti fuerit expanda sup eos
rete meu et quasi volucrem
celi detrahã eos Et edam eos sdm
auditionem cetus eorum Ve eis qm
recesserut a me Vastabunt quia
prauaricati sut in me Et ego redim
eos Et ipi locuti sut contra me
mendacia et no clamauerut ad
me in toto corde suo sed vlulabut
in cubilibus suis Sup triticu
et vinu ruminabat Et recesserut
a me Et ego eruditi eos & con
fortaui brachia eorum et in me co
gitauerut malicia Et reuersi sut ut
esset absq; iugo Facti sut quasi
arcus dolosus Cadent in gladio
pncipes eorum a furore lingue sue
Ista subsannacio eorum in terra egipti
Ad gutture tuo sit tuba Quia
quasi aquila sup domu dñi
Pro eo q̃ trans gressi sut fedus meu
et lege mea peccauerut Me
mento meus rogabunt
te Israel Deus meus noui sti
mus psequtus est bonu mi
micus psequtus est inimicus regna
uerut et no ego me principes ex
titerut & no cognoui Argentu
suu et aurum suu fecerut sibi ydo
la ut interirent Proiecit [illegible] tu
lus tuus samaria Iratus est fu
ror meus in eis Usq; quo non potuerut
emundari quia ex israel et ipse est fa
bricauit illud & no e deus quia
in frusta erit vitulus samarie quia vitulus
samarie quia ventu seminabut & tur
bine metet Culmus stans non
est in eis germen no faciet farri
na quod & si fecerit alienos comede
dent eam Deuoratus est israel nunc
factus est in nationibus q̃si vas inutile
quia ipse ascendit ad assur
onager solitudini sibi effraym
munera dederut amatoribus suis
sed et cu mercede conduxerit natio
nes nunc congregabo eos & requie
scent paulisper ab onere regis et
principis quia multiplicauit effraym
altaria ad peccandu facta sut
ei aree in delictu Scribam ei
multiplices leges meas quasi ve
tus alienus reputate sut hostiis
ab offerent immolabunt carnes
et comedent & deus non suscipiet
eas Nunc recordabit iniquitatis
eorum et visitabit peccata eorum Ipse
in egyptu oblitus est israel factori suo & edificauit
templa et Juda multiplicauit
urbes meutas et mittam ignem
in ciuitates eius et deuorabit
edes illius Sc̃ Capitm xi

Nolleas [illegible] expulsi
sicut ipi qui formabu
ce a deo tuo dilexisti p a dem
sup omẽ areas tribui arca et
torculaꝛ no pascet eos 1 vinu
mentiet eis Non habitabit i ter
Dmi sed reuertet effray i egiptu et
i assiriis polluta comedet Non
habitabit Dns vinu et no placa
but ei sacrificia eoꝝ qi quasi
lugentiu Omes qui comedet ex
eo contaminabuntur qr panes eoꝝ ut
ipoꝝ no introibut i domu Dmi
Quid facietis in die solleps
i die festiuitatis Dmi cum
ierint qr ecce ierut a vastitate egipti
congregabit eos memphis sepe
liet eos Desiderabile argenti
eoꝝ ortica hereditabit lappa in
tabernaculis eoꝝ Venerut dies
visitationis venerut dies retributio
nis Cognoscet israhel stultu pphetа
insanu virum spiritalem propt mul
titudinem iniquitatis tue et mul
titudo amicitie Speculator effray
im deus in oib⁹ viis eius laqueus ruine
erit sup omnes vias eius i domo dei
ipius Profunde peccauerut
ut in diebus gabaa recordabitur iniquitatis eoꝝ et visi
tabit peccata eoꝝ ipi uuas i deser
to inueni israhel Quasi primam pomi
ferentem in cacumine eius vidi pa
tres eoꝝ ipi at introierut ad
belphegor et alienati sut i con
fusione et facti sut abhominabiles
sicut ea que dilexerut effray
quasi nubes auolabunt gloria eoꝝ
a partu et ab utero et a conceptu
eoꝝ si enutrierint filios suos abs
q liberis eos facia israhel eoꝝ
et ve eis cu recesserim ab eis ecce
ego effraym ut videam tyrum cadere fundata

1 palestre tue Et effram deus
meus pastor filios suos
Date eis domine quid dabis eis Da eis
vulvam sterilem et ubera
arentia Omne malum eoꝝ in
galgal qr ibi
qr malicia adinuenta
domo mea eiecta eos non addam
ut diligam eos omnes principes eoꝝ
recedentes/ percussit effraym
radix eoꝝ exiccata est fructu
nequaq faciet quod et si genu
erint interficiam desiderabilia ventris
eoꝝ Abiciet eos deus meus
qr non audierut eum et erunt vagi i nacionib⁹

Vitis frondosa israhel Cap x
fructui adequatus est ei
Secundum multitudinem fructus sui mul
tiplicauit altaria iuxta vbertatem
terre sue execrabiles fecerut simulacra
iuxta bonitatem soli sui Diuisum est cor eoꝝ nunc interibut
ipse contteret simulacra eoꝝ de
populabitur aras eoꝝ qr nunc
dicent Nullus est rex nobis Quia non
timebimus dominum et rex quid faciet
nobis Loquimini verba visionis frustra
et pactiones fedus cum medicis
et germinabit quasi amaritudo iudi
cium super sulcos agri Vitulos be
thauen colucrit habitatores samarie
quia luxerit super eum populus eius et
editui eius super eum exultauerunt
in gloria eius quia migrauit ab eo
Etiquide et ipse in assur delatus
est munus regi ultori Confusio
effraym capiet et confundet israhel
in voluntate sua Transite ad
me et samaria rex eius quasi spuma
super faciem aque Et disperdentur excelsa ydoli peccati israhel Lappa et
tribulus ascendet super aras eoꝝ
et dicent montibus operite nos et

cobibus cuius non ꝓpicꝰ
gubna pcas ibi stetere
ꝯpl-ndet eos gubna plus
plys miserat ꝙ desiderii meꝰ
corripuit eos ꝯgregabuntur
sup eos ppli su corripiet ꝑter
duas migtates suas Effraym
virtula docta diligꝫ tritura ꝛ eo
tritui sup pulcritudine colli eꝰ
extendam sup effraym arabit
udas confrmget sibi sulcos ra
cob Seuite vobis i vitate iusti
cia et metite m oe mee ꝛt m
nouate vobis nouale tempus
at requrendi dm su veniꝫ q doce
bit vos iustitia Arastis impietate
messuistis comedistis
fructꝰ mendacij quia confisus
es i viꝫ tuis i multitudine fortiu
tuoꝝ consurget tumultus i ꝑplo
tuo et omes munitones tue vasta
but sicut vastatus e Salmana a
domo eius q vindicta baal i die
plij matre sup filios allisa sic
fecit vobis bethel a facie malicie
nequitiarum vestrarum Cap xi
Sicut mane transiit ptrit rex
israel Quia puer israel et
dilexi eu et ex egipto vocaui
filiu meu vocauerut eos sic
abierut a facie eoꝝ Baalim ymo
labat et simulacris sacrificabat
Et ego qi nutrieꝫ effraym por
taba eos in brachijs meis ꝛ nesci
erut q curarē eos In funiculis
ada traxi eos in vinculis cari
tatis Et ero eis qi exaltans iugu
sup maxillas eoꝝ Et declinaui
ad eu ut vescerꝫ Non reuertet
in terra egipti et assur ipe rex
eius qm noluerut reuerti Cepit
gladius i ciuitatibus eius ꝛ consum

electos eius de medio earum
et spus meus pendebit ad
vectes meos Iugu aperiet eis
sunt quod no auferetur dicit
dabo te effraym et protegā te israel
dicit dabo te sicut adamam ponā
na te ut seboym Conuersa est ira me
cor meu pariter conturbata e pcitu
do mea Non faciā furorē irē mee
et no conuertar ut disperdā effraym
qm deus ego et no homo i medio
tui sanctus et no ingrediar ciuitatē
post dnm ambulabunt qi leo rugiet
qr ipe rugiet et formidabunt filij
maris Et auolabunt qi auis ex
egipto et qi columba de terra assiri
orū et collocabo eos i domibus
suis dicit dns Circudedit me
i negotiatione sua effraym i dolo
domus israel Judas at testis descendit
cu deo et cu sanctis fidelibus Cap xii
Effraym pascit ventū ꝛ sequit
estu tota die mendacium ꝛ vastitatē multiplicat et fedus cu
assiriis iniit et oleum i egiptū ferebat Judicium ꝙ dm cu juda et
visitatio super iacob iuxta vias eius
et iuxta adinuentiones eius reddet ei
ultiones Supplantauit fratrem suum ꝛ in fortitudine sua directus e cu angelo
et ualuit ad angelum ꝛ confortatus
est flenit ꝛ rogauit eu In bethel
inuenit eu ꝛ ibi locutus e nobiscu
Et dns deus exercituu dns memoriale eius Et tu ad dnm deu tuu
conuertere misericordiam et iudicium custodi
et spera in deo tuo semp Chanaan
in manu eius statera dolosa calumniam dilexit et dixit effraym
Verumtamen ditatus effectus sum inueni
ydolu mihi omnes labores meos
non inuenient in me iniquitatem qua

00045160

2085

pcrtam Et ego ms deus tuus
de tra egipti adhuc habitare fa
cia m tabernaculis sicut i die
festiuitatis Et locutus sm sup
phas et ego visiones multipli
caui et i manu pphar assimilatus
sm Si m galgal ydolis tame
frustra erant m galgal bo
bus ymolantes Nam et altaria
eor sm acui sup sulcos agri/
fugit iacob m regio syrie
seruiuit israel m uxore et i uxore
seruiuit Inphta at eduxit dns
israel de egipto et i pphta seruatus
est Ad uindicta me puocauit
effraym i amaritudinibus suis
et sanguis eius sup eu ueniet
et opprobriu eius restituet ei do
minus deus suus// Cap xiij
Quiescite effray horror m
uastitatis et deliquit i baal
et mortuus est Et nunc addidert
ad peccandu effecerut sibi conflati
le de argento suo sm similitudine
ydoloz factura artificu totu est
Ipsis ipi dicut ymolantes homi
nes uitulos adorantes Idcirco erunt
sm nubes matutina et sicut ros
matutinus pteriens sicut puluis
turbine raptus ex area et sicut
fumus de fumario Ego at dns deus
tuus ex tra egipti et deu absq
me nescies et saluator non est
ppter me Ego cognoui te i deserto
in tra solitudinis uno pascua sua
et ad impleti sunt et saturate sunt
leuauerut cor suu et obliti sunt mei
Et ego eis sm leena sicut pardus
i uia assiriox Obuiabo eis sm
ursa raptis catulis et dirumpam
interiora uestra ibi quoq; comedam

ibi eos qs leo sicut aper stude
bit eis Perdes te israel tantumo
do mihi auxiliu tuu Ubi nunc tu
rannus tuus saluet te i omnes ci
tates tuas Et iudices tui de quib
dixisti Da mihi regem et principes
ex tibi rege in furore meo et auferam
te i indignatione mea Colligata
est iniquitas ephraym absconditum pec
catum eius Dolores parturientis uenient
ei ipse filius non sapiens nunc enim
non stabit in contritione filioz Ex
manu mortis liberabo eos de morte
redimam eos Ero mors tua o mors
morsus tuus ero inferne Consola
tio abscondita est ab oculis meis
quia ipse inter fres diuidet Ad
uentet uentus uehens dns de deserto
ascendens et siccabit uenas eius
et desolabit fontem eius et ipse diri
piet thesaurum omnis uasis desirabilis.
Peccat samaria quoniam ad Cxiiij
amaritudinem uertita est deus suus
In gladio pcidet paruuli eorum elidan
tur et fetes eius discindantur
Convertere israel ad dnm deum tuum quo
corruisti i iniquitate tua Tollite
uobiscum uerba et conuertimini ad dnm et
dicite ei Omnem aufer iniquitatem
et accipe bonum et reddemus uitulos
labioz nroz Assur non saluabit
nos super equum non ascendemus
ultra deum nr opera manuu nrarum quia
in te inuenies pupillus Sanabo contritionem
eorum diligam eos spontanee quia auersus
est furor meus ab eis Ero quasi
ros et israel germinabit sicut lilium et
erumpet radix eius ut libani ibunt

vinum cum & ple erit qi obuiat gloria eius et odor eius sit libani & habi tabunt sub umbra eius vivent tritico et germinabunt qi vinea erit memoriale eius sicut vinum libani & syrum quid mihi ultra ydola ego exaudiam & diligam eum ego ut abie tem viridem in me fructus tuus inuentus est & non mihi me structi tui & intelliges et sapies & intelliges et scies hec quia recte viet dñi & iusti ambulabunt in eis quadratores vero corruent in eis

Incipit prologus in Johel ye phetam

Johel filius phatuel describit ele gi tribium & eruca bruco locusta rubigine vastate assumpta et post cussione foris ipli effusu spm suu suis suos dei et acrillas i. superbos exprobrantes hom & fuere vini & cenaculo motus suos & exprobrantes qui ab vno usq; ad vos et p ceremonia paulati surgentes vos gradum num efficiunt qui i psalterio misti et connect duo tribus ignis gmbg nethoz hec sumuntur principalia et tres sue argumentoz p quibus ego quibus maxime solet ois orator aut ea docilis aut benuolos aut attentos auditores efficere & ipsa recte mgnitudine cladis sueue principium essy qui auditu erat volens ad pniam pcurre nec rectos admirans sceleratos malis ut cogitantes fute cladis asperitate oci & arripient pniam In hac ypsa ideo nr regis ne tpa st pnota & hyssy tribus ac regibus qbg exceptis & ipe ypsa & Johel ieptia rapies ad dm dirigy & epilogie hoc est ostium dei & scitis dm habuit aptu rac incipit

Incipit Johel ypha Cap primu

Verbu dñi quod fm est ad Johel filiu phatuel audite hoc se nes et auribus percipi te omes habitatores ter re si factu e istud in diebus vris aut in diebus patru vris hoc filijs vris narrate & filij vri filijs suis et filij eoz generatoni alte & residuu eruce comedit locusta & residuu locuste comedit brucus & residuu bruci comedit rubigo & expergiscimini ebrij & flete et ululate omes qui bibitis vinu in dulcedine qm perijt ab ore vro gens enim ascendit sup terram mea fortis et innumerabilis dentes eius ut dentes leonis et mola res eius ut catuli leonis & posuit vineam meam in desertu & ficum meam decorticauit nudans spoliauit ea et projecit albi facti sunt rami eius & plange qi virgo ac cincta sacco sup virum pubertatis

Joshel

ꝺemigrauit et manus ẽ parauerunt
te mie et p̃stribulū sup malicia
eius fecit p̃ conturbatur et ignosca
deus et relinquat post se benedicz
sacrificiu et libamen dño deo nro
Canite tuba in syon sanctificate ieiuniu
vocate cetu congregate, ꝑplm sanctifi
cate cetu congregate senes congre
gate puulos z sugentes vbera et
egrediat sponsus de cubili suo et
sponsa de thalamo suo Inter ves
tibulu et altare plorabut sacerdo
tes ministri dñi z dicet parce dne p
ce pplo tuo z ne des hereditate tua
in obpbriu ut dominentur eis nationes
Quare dicut in pplis Ubi est deus
eor Zelatus est dns terra sua z pe
perit pplo suo Et ecce ego mittā vob
frumentu et vinu et oleu z repleb
mini eis et no dabo vos ultra
obpbriu in gentibꝫ Et eu q ab aq
lone est procul faciā a vobis et ex
pellā eu in terra inviā et desertam
Et faciē eius contra mare orientale
et extremu eius ad mare nouissimu
Et ascendet fetor eius z ascendet
putredo eo quia superbe egit Noli
time terra sed exulta z letare
quia magnificauit dns ut faceret
Nolite timere animalia regionis que
germinauerūt speciosa deserti quia
lignu attulit fructu suu ficus et
vinea dederūt virtute sua Et filij
syon exultate z letamini in dño
deo vro quia dedit vobis doctore
iustitie et descendere faciet ad vos
ymbre matutinu et serotinu si
cut in principio Et implebunt aree
frumento z redundabunt torcularia
vino z oleo Et reddā vob annos
quos comedit locusta bruchus
rubigo et eruca fortitudo mea
magna que misit in vos Et comedetis
vescentes z saturabimini Et laudabitis
nomen dni dei vri q fecit vobiscu
mirabilia Et no confundet pplus meus
in sempiternu Et scietis quia in
medio israel ego sum Et ego dns
deus vr z non e amplius Et non
confundet pplus meus in eternu
Et erit post hec effundā spm
meu sup omem carnē z prophe
tabunt filij vri et filie vre senes
vri somnia somniabunt z iuuenes
vri visiones videbunt Quid et sup
seruos meos et sup ancillas meas
in diebus illis effundā spm meu
et dabo prodigia in celo z in terra
sanguinem et ignē et vaporem
fumi Sol conuertet in tenebras et
luna in sanguine antq veniat dies
dni magnus z horribilis Et erit
omis q inuocauerit nome dni saluus
erit Erunt in monte syon et in
Jerusalem sicut dixit dns et in
residuis quos dns vocauerit
Quia ecce in diebus illis et in
tpe illo cu auertero captiuitate
Juda et Jerusalem congregabo omes
gentes Et adducā eas in vallem
Josaphat z disceptabo cu eis ibi
sup pplo meo et hereditate mea israel
quos dispersere in nationibꝫ z terrā
mea diuiserunt et sup pplm meu
miserunt sortē et posuerūt puerū
in prostibulu et puellā vendiderūt
pro vino ut biberent Verum quid vob
et mihi tyrus et sydon z oēs terminꝫ
palestinoz Numquid vltionē vos
redditis mihi Et si vltionē vos
mihi cito velociter reddā vicissitu
dinē vestrā sup caput vestrū Argen
tu meu et aurū tulistis z de
sidabilia mea et pulcherrima intu

Joel

fustis m deliba vos z filios Juda
et filios ntim vendidistis filios
eoz ut longe facelus eos de fi
nibus suis Ecce ego suscitabo eos
de loco in quo vendidistis eos et
omnia retributionem vram caput
vrum et vendam filios vros z fili
as vras in manib filioz Juda et
vendudabunt eos Sabeis genti lo
ginqz quia Dns locutus e Clama
te hoc in gentibus sanctificate
bellu suscitate robustos accedat
Dat omnes viri bellatores ascen
dite ascendat vnusquisq in gladios z fa
gones vros in lanceas ntras infirmus
dicat qz ego fortis sum Erumpite
et venite omnes gentes de circuitu
et congregamini ibi omnes Deduc
Dns robustos tuos et consurgant et
ascendant gentes in vallem Josaphat
qz ibi sedebo ut iudicem omnes gen
tes in circuitu Mittite falcem qm
maturuit messis Venite z descen
dite qz plenum e torcular exuber
rant torcularia qz multiplicata e
malicia eoz ppl ppli in vallem co
cisionis qz iux est dies Dni in val
le concisionis Sol z luna obtenebra
ti sunt et stelle retraxerunt splendo
rem suum Et Dns de Syon rugiet
et de Jrlm dabit vocem suam et mo
uebuntur cli z terra Et Dns spes
ppli sui et fortitudo filioz Isrl
Et scietis qz ego Dns deus vester
habitans in Syon in monte sancto meo
Et erit Jrlm sancta Et alieni non
transibunt per ea amplius Et erit in
die illa stillabunt montes dulce
dinem z colles fluent lacte et omnes
riuos Juda ibunt aque et fons de
domo Dni egredietur z rigabit
torrentem spinarum Egiptus in des
cium erit et Edumea in desti pdi
tionis p os p iniquc egerunt in filios
Juda et effuderunt sanguinem in
nocentem in terra sua Et Juda in ter
num habitabit et Jrlm in gnacionem
et gnacionem Et mundabo sanguinem eoz
quem non mundaueram et Dns commora
bitur in Syon.

Abdias

Obdias visio ihu Dni Deum audiuimus
auditum et legatus ad gentes missus est
Consurgite et consurgamus contra eam
in prelio Ecce parvulum dedi te in gentibus
contemptibilem tu es valde superbia cordis
tui decepit te habitatio petre excelse corde
tuo dicis in corde tuo quis detrahet me in
terram Si exaltatus fueris quasi aquila et
si inter sidera posueris nidum tuum inde
detrahet te dicit Dns Si fures si latrones
nocte conticuissent quomodo obticuisset
quomodo non furarentur sibi quod sufficeret
eis si vindemiatores vindemiassent te
non dimitterent racemum Quomodo scru
tati sunt Esau investigauerunt abscondita
eius usque ad terminum emittent te omnes
viri federis tui decepti sunt te et prevale
runt tui viri pacifici panem tuum ponent
insidias subter te non est prudentia in eo
Numquid non in die illa dicit Dns perdam
sapientes de Edom et prudentiam de monte
Esau Et pauebunt fortes tui Theman ut
intereat vir de monte Esau a occisione
Propter iniquitatem in fratrem tuum Jacob
operiet te confusio et peribis in eternum
In die illa stante contra eum in regione
aduersa peregrini opes eius hauriebant
et alienigene ingressi sunt portas eius
et super Jrlm mittebant sortem Tu quoque
quasi unus ex eis eras Sed non despicies
die fratris tui in die peregrinationis eius
Et non letaberis super filios Juda in die
perditionis eorum Et non magnificabis os
tuum in die tribulationis Non introibis
portam populi mei in die ruine eorum
Sed nec tu despicies in die afflictionis
illius in exercitu eius Et non stabis in
exitibus ad interficiendos eos qui fugerint
Et non concludes reliquos eius in die tri
bulationis Quia prope est dies Dni super
omnes gentes Sicut fecisti ita fiet tibi
retributionem tuam reddet super caput
tuum Quia sicut bibistis in monte sancto
meo bibent omnes gentes semper Et bibent
et absorbebunt et erunt quasi non sint
Et in monte Syon erit salvatio et erit
sanctus Et possidebit domus Jacob eos
qui se deceperunt Et erit domus Jacob
ignis et domus Joseph flamma et domus
Esau stipula et succendent eos et devo
rabunt eos et non erit reliquie domui Esau
quia Dns locutus est Et possidebunt hi
qui ad meridiem montem Esau et qui ad
campestria Philistiim et possidebunt
agros Ephraim et agros Samarie et Ben
iamin possidebit Galaad Et migratio exer
citus hoc filiorum Israel omnia Chanaan
usque ad Sarepta et migratio Jerusalem
que in Bosphoro est possidebit civitates
australis Et ascendent salvatores de monte
Syon iudicare montem Esau et erit Dno
regnum

Jonas

Verbum Dni quod factum est ad Jonam filium
Amathi dicens Surge et vade in Ninive
civitatem grandem et predica in ea quia
ascendit malicia eius coram me Et surrexit
Jonas ut fugeret in Tharsis a facie Dni
et descendit Joppen et invenit navem
transeuntem in Tharsis et dedit mercedem
eius et descendit in eam ut iret cum eis
in Tharsis a facie Dni Dominus autem
emisit ventum vehementem in mare et facta
est tempestas magna in mari et navis
quassabatur conteri eam periculum
Et timuerunt nautae et clamauerunt
viri ad deum suum et miserunt vasa
que in navi erant in mare ut alleuiarent
ea ab eis Jonas autem descenderat in
interiora navis et dormiebat sopore
gravi Et accessit ad eum architriclinus
et dixit ei quid tu dormis consurge
invoca deum tuum ut forte recogitet
deus de nobis et non pereamus Et dixit
unusquisque ad proximum suum venite
mittamus sortes et sciamus cuius gratia
hec mala nobis imminent Miserunt ergo
sortes et cecidit sors super Jonam Et
dixerunt ei indica nobis cuius gratia hec
mala nobis imminent quod est opus tuum
aut unde venis quam terram et de quo
populo es tu Et dixit ad eos Hebreus
ego sum et Dnm deum celi ego timeo qui
fecit mare et aridam Timuerunt viri
timore magno et dixerunt ei quare hoc
fecisti Cognouerunt enim viri quod a facie
Dni fugeret quia indicauerat eis Et dixerunt
ei quid faciemus tibi et quiescet mare a
nobis quia mare ingrediebatur et turbabatur
Et dixit ad eos tollite me et mittite in
mare et quiescet mare a vobis Scio enim
quia propter me tempestas hec venit super
vos Remigabant autem viri ut reverterentur
ad terram et non poterant quia mare ingre
diebatur et turbabatur contra eos Et
clamauerunt ad Dnm et dixerunt Obsecramus
Dne ne pereamus in anima viri huius et
ne des super nos sanguinem innocentem
quia tu Dne sicut voluisti ita fecisti
Et tulerunt Jonam et miserunt eum in
mare et stetit mare a fervore suo Timuerunt
autem viri timore magno Dnm et immolauerunt
victimas Dno et vouerunt vota Et parauit
Dns piscem grandem ut deglutiret Jonam
Et erat Jonas in ventre piscis tribus diebus
et tribus noctibus Et orauit Jonas ad Dnm
deum suum de loco ventris piscis et dixit
Clamavi de tribulatione mea ad Dnm et exaudiuit
me de ventre inferi clamauit auditam meam
vocem meam Et projecisti me in profundum
in corde maris et flumen circumdedit me
omnes gurgites tui et fluctus tui super me
transierunt Et ego dixi abiectus sum a
conspectu oculorum tuorum verumtamen
rursus videbo templum sanctum tuum
Circumdederunt me aque usque ad animam
meam abyssus vallauit me Involuta est
caput meum in sinistro oculo meo descendi
in terram cuius vectes concluserunt me in
eternum et sepulchrum corruptionem eius
Et cum obtenebrata fuisset in me anima
mea Dni recordatus sum ut veniat ad te
oratio mea ad templum sanctum tuum
Custodientes vanitates frustra misericordiam
suam derelinquunt Ego autem in voce laudis
immolabo tibi quecumque vovi reddam
pro salute mea Dno Et dixit Dns pisci
et evomuit Jonam in aridam Et factum est
verbum Dni secundo ad Jonam dicens Surge
et vade in Ninive civitatem grandem et
predica in ea predicationem quam ego
loquor ad te Et surrexit Jonas et abiit
in Ninive secundum verbum Dni Ninive
autem erat civitas magna itinere trium
dierum Et cepit Jonas introire per civitatem
die uno et clamauit et dixit adhuc quadraginta
dies et Ninive subuertetur Et credidit
populus Ninive in Deum et vocauerunt
ieiunium et vestiti sunt sacco a maiore
usque ad minorem Et pervenit verbum ad
regem Ninive et surrexit de solio suo et
abiecit vestimentum suum de se et indutus
est sacco et sedit in cinere Et clamauit
et dixit in Ninive ex ore regis et principum
eius dicens Homines et iumenta boves et
oves non gustent quicquam nec pascantur
nec bibant aquas Et operiantur sacco homines
et iumenta et clamant ad Dnm in fortitudine
et convertatur vir a via sua mala et ab
iniquitate que est in manibus eorum
Quis scit si convertatur et ignoscat Deus
et revertatur a furore ire sue et non peribimus
Et vidit Deus opera eorum quia conversi
sunt de via sua mala et misertus est Deus
super malitia quam locutus fuerat ut faceret
eis et non fecit

Amos

Verba Amos qui fuit in bucolis de Thecue
que vidit super Israel in diebus Ozie regis
Juda et in diebus Jeroboam filii Joas regis
Israel ante biduum terremotus Et dixit
Dns de Syon rugiet et de Jrlm dabit vocem
suam et lugebunt habitacula pastorum et
siccabitur vertex Carmeli Hec dicit Dns
Super tribus sceleribus Damasci et super
quatuor non convertam eum eo quod trituraverint
in plaustris ferreis Galaad Et mittam ignem
in domum Azahel et devorabit domos Benadad
Et conteram vectem Damasci et disperdam
habitatorem de campo Aven et tenentem
sceptrum de domo voluptatis Et transmigrabit
populus Syrie in Cir dicit Dns Super tribus
sceleribus Gaze et super quatuor non convertam
eum eo quod transmigrationem plenam
concluserint ut tradant eam Edom Et mittam
ignem in muros Gaze et devorabit edificia
eius Et disperdam habitatorem de Azoto
et tenentem sceptrum de Ascalone et convertam
manum meam super Accaron et disperibit
reliquie Philistiim ait Dns deus Super tribus
sceleribus Tyri et super quatuor non convertam
eum eo quod concluserint captivitatem
universam in Edom et non sint recordati
fedus fratrum Et mittam ignem in muros
Tyri et devorabit edificia eius Super tribus
sceleribus filiorum Ammon et super quatuor
non convertam eum eo quod dilataverint
terminos suos Galaad ut ampliarent fines
suos Et succendam ignem in muro Rabbath
et devorabit edificia eius in die pugne
in turbine in die tempestatis Et ibit rex
eorum in transmigrationem ipse et principes
eius simul dicit Dns Super tribus sceleribus
Moab et super quatuor non convertam eum
eo quod combusserit ossa regis Edom usque
ad cinerem Et mittam ignem in Moab et
devorabit edificia Carioth et morietur
Moab in sonitu in clangore tube Et disperdam
iudicem de medio eius et omnes principes
eius occidam cum eo dicit Dns Super tribus
sceleribus Juda et super quatuor non convertam
eum eo quod abiecerint legem Dni et
precepta eius non custodierint Et deceperunt
eos idola sua post que abierunt patres eorum
Et mittam ignem in Juda et devorabit edificia
Jerusalem Hec dicit Dns Super tribus sceleribus
Israel et super quatuor non convertam
eum eo quod venundent in argento justum
et pauperem pro calciamentis Qui conterunt
in pulverem capita pauperum et viam
mansuetorum declinare faciunt Et filius
et pater ad puellam eandem ut polluant
nomen sanctum meum Et super vestimenta
pignorata incumbent iuxta omne altare
et vinum damnatorum bibent in domo dei
sui Ego autem exterminavi amorreum a facie
eorum cuius altitudo erat quasi altitudo
cedrorum et fortis erat quasi quercus
Et disperdidi fructum eius desuper et radices
eius subter Et ego ascendere feci vos de terra
Egypti et adduxi vos per desertum quadraginta
annis ut possideretis terram amorrei
Et suscitavi de filiis vestris in prophetas
et de adolescentibus vestris in nazaraeos
Numquid non ita est filii Israel ait Dns
Et dedistis nazaraeis vinum et prophetis
mandastis dicentes Non prophetetis Ecce
ego stridebo subter vos sicut stridet plaustrum
onustum fenis Et interibit fuga a velocibus
et fortis non inveniet fortitudinem suam
et robustus non salvabit animam suam
Et qui tenet arcum non stabit et velox pedibus
non salvabit se et ascensor equi non salvabit
animam suam Et qui confortatur inter fortes
nudus fugiet in die illa dicit Dns

Incipit Amos ppta Cap primum

Hec dicit dns de ebron et de thelm da
bit vocē sua et lupcrt ꝑcussa
pastoꝝ et cpositus e vertice
carmeli hec dicit dns Cup tbꝫ
sceleꝫbus damasci et sup quartu
no cōuita cu eo q triturauerit
i plaustris ferreis galaad Et
mittā ignē in domu azahel z de
uozabit domos benadab z cōsum
ā vectem damasci z disperdā habita
re de campo vdoli et tenentē sceptrū
de domo voluptatis z lupuic
Et trāsferet ꝑplus syrie i cyrenen
sem dicit dns hec dicit dns Cup tbꝫ
sceleꝫbus gaze et sup quartu no
cōuita cu eo q trāstulerint captiuitatē
ꝑfectā ut cōcluderet eā i ydumea
Et mittā ignē i muru gaze z de
uozabit edes eius Et disperdā habita
torē de azoto et tenentē sceptrū
de ascalone Et cōuertā manum
mea sup accaron et pibunt reliquie
philistinoꝝ dicit dns deus hec dr
dns deus Cup tribus sceleꝫbus
tyri et sup iiij no cōuertā eā eo
q cōclauserint captiuitatē ꝑfectam
in ydumea z no sint recordati fe
deris fratꝝ Et emittā ignē in
muru tyri et deuorabit edes eius
hec dicit dns deus Cup tbꝫ sce
leꝫbus edom z sup quartu no cōuer
ta eu eo q ꝑsecutus sit i gladio
frem suu et violauit miam eius
et tenuerit furorē suū z in
dignatōe sua seruauit usq i finem
ignē in theman z deuorabit
edes bosre hec dicit dns Cup tbꝫ
sceleꝫbus filioꝝ amon et sup quartu
no cōuerta eu eo q dissecuerit ꝓgna
tes galaad ad dilatandū finiū
suu Et succendā ignē in muro
rabbath z deuorabit edes eius in
vlulatu in die belli et i turbine
in die cōmotois Et ibit mel cū ꝓ
captiuitate ipe et principes eius
simul dicit dominus Cap. 2
Hec dicit dns deus Cup tribus
sceleꝫbus moab et sup quartu
non cōuerta eu eo q incenderit ossa
regis ydumee usq ad cinerē Et
mittā ignē i moab z deuorabit edes
cariothi et morietur in sonitu mo
ab et in clangore tube z disperdā iudicē
de medio eius z omnes principes eius cū eo dicit
hec dicit dns deus Cup tribus
sceleꝫbus iude z sup quartu non
cōuerta eu eo q abiecerint legē
dni z mandata eius no custodierunt
deceperunt eos idola sua post
q abierunt patres eoꝝ Et mittā
ignē in Juda z deuorabit edes hierl
hec dicit dns Cup tribus sceleꝫbus
israel et sup quartu no cōuerta eu
eo q vendiderit ꝑ argento iustum
et pauperē ꝑ calciamentis qui
conculcant sup pulueꝝ terre capita
pauperū z via humiliū declinant
et filius ac pr eius ierunt ad pu
ellā ut violarent nomē sanctū meū
et sup vestimentis pignoratis ac
cubuerunt iuxta oē altare z vinū
damnatoꝝ bibebat i domo dei sui

Amos

Ego at optimatu[m] [illegible]
tic soz ciu? al[illegible]
tudo ciuꝫ ⁊ fortitu[illegible]
et totrum fructu ciuꝫ [illegible]
radicē ciuꝫ subter ego [illegible]
aſcendē vos fili de tra egipti
et eduxi vos in deſto ꝓl amo
ut poſſederēt tra amoreꝝ et
ſuſcitaui de filiis vris ꝓphas
et de iuuenibus vris nazareos
Nunquid no ē ita filii iſrl dicit
dns et apparabitis nazareis vinu
et ꝓphetis mandabitis dicē
tes Nō ꝓphetetis Ecce ego ſtri
debo ſub vos ſicut ſtridet plaus
trū onuſtu feno et pibit fuga
a velocē et fortis no obtinebit
⁊ tute ſuā ⁊ robuſtus no ſalua
bit animā ſuā et tenēs arcū no
ſtabit et velox pedibus ſuis no
ſaluabit et aſcensor equi non
ſaluabit animā ſuā ⁊ robuſtꝰ cor
de inꝰ fortes nudus effugiet
in die illa dicit dns

Audite vm quod locutus eſt
dns ſup vos filii iſrl ſup
omē cognatōe quā eduxit de
tra egipti dicēs tantumo vos
cognoui ex oibus nationibꝫ ide
ꝓterea viſitabo ſup vos omēs
iniq̃tates vras Nunquid ambu
labūt duo pariter nisi conuenerit eis
Nunquid rugiet leo in ſaltu niſi
habuerit ꝓdam Nunquid dabit ca
tulus leonis vocē de cubili ſuo
niſi aliquid apprehenderit Nunquid
cadet auis laqueo ſup terrā ubi
non eſt ei ſtabulū aſcendet laqueus
de terra antꝫ quicq̃ capiat Si cla
get tuba in ciuitate ⁊ ꝓpls no
expauescet Si erit malū in ciui
tate quod dns no fecerit ꝙ no faciet

Cap iij

Dns deus vm nichil verbū fecit
tus ſuum ad ſuos ſuos ꝓphas Leo
rugiet qs no timebit Dns deus
locutus ē quis no ꝓphetabit Au
di hoc fracte ⁊ dicite in domib⁹ azoti ⁊ in domib⁹
de egipti ⁊ dicite congregamini
ſup montes ſamarie ⁊ videte iga
nias multas in medio eius ⁊ calum
nias patientes in penetralibus eius
Et nescierunt facere recte dicit dns
thesaurizantes iniq̃tatē ⁊ rapinas
in edibus ſuis Propterea hec dicit dns
deus Tribulabit ⁊ circuietur
tra et detrahet ex te fortitudo
tua ⁊ diripietur edes tue Hec
dicit dns deus Quo? ſi eruat paſtor
de ore leonis duo crura aut extre
mum auriculē ſic eruet? filii
iſrl qui habitat in ſamaria in plaga
lectuli et in grabato damaſci
audite et obteſtamini in domo iacob
dicit dns deus exercituū quia in
die cū viſitare cepero prauitates
iſrl ſup eū viſitabo et ſup altaria
bethel et amputabuntur cornua
altaris ⁊ cadet in terrā
et percutiā domū hiemalē cū do
mo eſtiua et peribūt domus ebur
nee et diſſipabunt edes multe dicit dns

Cap iiij

Audite vm hoc vaccē
pingues que eſtis in monte ſa
maric que calumpniā facitis egē
nis et conterritis pauperes qui
dicitis dnis veni affereteꝫ bibe
mus Juraū deus in ſco ſuo quia
ecce dies veniēt ſup vos ⁊ leuabūt
vos in contis ⁊ reliquias vras
in ollis feruentibus et ꝓ apertas
exibitis altera contra alteram et ꝓ
icietis in gemon dicit dns Ueni
te ad bethel et impie agite ad

galgalam et multiplicabit pecudes
tuas et offerte mane victimas
vras et sacrificate de fermento
et laudem et vocate voluntarias
oblationes et annunciate eas ut
placeant filiis israhel dicit dns deus vnde
et ego dedi vobis stuporem dentium
in cunctis vrbibus vris et indigentiam
panis in omnibus locis vris et
non estis reuersi ad me dicit dns
ego quoque prohibui a vobis imbrem
cum adhuc tres menses superessent
usque ad messem et pluui super ciui
tatem vnam et super ciuitatem
alteram non pluui pars vna com
pluta est et pro super qua non pluit
arruit et venerunt due et tres
ciuitates ad ciuitatem vnam ut
biberent aquas et non saciate et
non redistis ad me dicit dns
percussi vos in vredine et in
aurugine multitudines ortorum ves
trorum et vinearum vrarum olliueta
rum vrarum et ficetarum vrarum comedit eruca
et non redistis ad me dicit dns
misi in vos mortem in via egipti
occidi in gladio iuuenes vros
usque ad captiuitatem equorum vro
rum et ascendere feci putredinem castro
rum in nares vras et non redi
istis ad me dicit dns subuerti vos
sicut subuertit dns sodomam et
gomorram et facti estis quasi tor
ris raptus de incendio et non
redistis ad me dicit dns quapropter
hec faciam tibi israhel propterea ad
hec faciendo tibi propter hoc
dei tui israhel quia ecce ego formans
montes et creans ventum et annun
cians homini eloquium suum faciens
matutinam nebulam et gradiens
super excelsa terre dns deus exer
citum nomen eius

Cap. v.

Audite verbum istud quod ego
levo super vos planctum do
mus israhel cecidit non adiicit
ut resurgat virgo israhel proie
cta est in terra sua non est qui suscitet
eam quia hec dicit dns deus vrbs
de qua egrediebatur mille reliqua
tur in centum et de qua egrediebatur
centum reliquet in decem domui
israhel Quia hec dicit dns deus
domui israhel Querite me et viuetis
et nolite querere bethel et in galgala
nolite intrare et in bersabee
non transibitis quia galgala captiua
ducetur et bethel erit in nichilum
Querite dnm et viuite ne forte
obruat quasi ignis domum ioseph
et deuorabit et non erit qui extinguat
bethel Qui conuertitis in absinthium
iudicium et iustitiam dimittitis in
terra venite qui facitis arcturum
et orionem et conuertit in mane te
nebras et diem in nocte mutat qui
aduocat aquas maris et effundit
eas super faciem terre dns nomen eius
Qui subridet vastitati super ro
bustum et depredatio super potentem
affert Odio habuerunt in porta
corripientem et loquentem perfecte abho
minati sunt Idcirco pro eo quod diripi
piebatis pauperem et predam electam
tollebatis ab eo domos quadro
lapide edificabitis et non habitabi
tis in eis Vineas amenissimas plan
tabitis et non bibetis vinum eius quia ego
cognoui multas scelera vestra et fortia
peccata vestra hostes iusti accipientes
munera et pauperes in porta deprimentes

Ve vobis qui opulenti estis
in sion et confidit in mon
te samarie optimates capita gen
tis nominati domus israel
Transite maleymez videte et
ite inde in emath magna et
descendite in geth palestinorum
et ad optima quaq; regna h̄ expe?
Si latior terminus uester termino uestro est
qui separati estis in die malum et
apprapiatis solio iniquitatis qui
dormitis in lectis eburneis et
lasciuitis in stratis uestris qui co
meditis agnum de grege et uitulos
de medio armenti qui canitis ad
uocem psalterii sicut dauid putant
uos habere uasa cantica bibentes
in fialis uinum et optimo unguento
delibuti et nichil patimini super
contritione ioseph quapropter
nunc migrabit in capite transmigra
tionis et auferetur factio lasciuien
tium dixit dns deus exercituum uelociores
ego superbia iacob et domos eius odi
et tradam ciuitatem cum habitatoribus
suis et erit si reliqui fuerint decem
uiri in domo una et ipsi morie
tur et tollet eum propinquus suus et
comburet eum ut efferat ossa de do
mo et dicet ei qui in penetralibus
domus est numquid adhuc est
apud te et respondebit ei finis est
et dicet ei tace et non recordabe
ris nomine dni quia ecce dns mandauit et percutiet domum maiorem
ruinis et domum minorem scissio
nibus numquid ecce equi current in petris
aut arabit quis in bubalis
ut conuertistis in amaritudinem iudicium
et fructum iustitie in absyn
thium qui letamini in nichilo qui

Vae prudentes malo vestro et abscondite
tenebras malis et proximos bonis
non malis ut noctuabo in medio
vestri sicut deus exercituum sicut dixistis ad
te malum et diligite bonum et con
stituite in porta iudicium si forte
misereatur dns deus exercituum reli
quiis ioseph qui dicat dns
deus exercituum dominator in om
platteis planctus et in cunctis que
foris sunt dicet vae vae et vocabit
agricola ad luctum et ad planc
tum eos qui sciunt plangere et in
omnibus vineis eius planctus quia per
transibo in medio tui dicit dns vae
qui desideratis diem dni quid
ea vobis dies dni ista tenebre
et non lux quomodo si fugiat vir
a facie leonis et occurrat ei ursus
et ingrediatur domum et innitatur
manu sua super parietem et mordeat
eum coluber numquid non tenebre
dies dni et non lux et caligo et
non splendor et cui odi et proiecisti
festiuitates uestras et non capiam o
doremetum cetuum uestrorum et si obtuleri
tis mihi holocausta et munera
uestra non suscipiam et uitulos
pinguium uestrorum non respiciam auser a me
tumultum carminum tuorum et canticum
citharae tuae non audiam et revelabi
tur sicut aqua iudicium et iustitia quasi
torrens fortis numquid hostias
aut sacrificium obtulistis mihi in
deserto xl annis domus israel et pe
tastis tabernaculum moloch
idolum uestrum et imaginem idolorum
vestrorum et sidus dei uestri quae fecis
tis vobis et migrare vos faciam
trans damascum dicit dns deus exer
cituum nomen eius Caput vi

Et dixit ad amos
Vade fuge i terram
ibi pane i ibi
ibi et no adijcies
ultra ut pphetes
er dom regm eius Et rndit
amos Et dixit ad amasia Ro
pphta et no filius pphete
ed armentarius ego sycomoros
cans siccomoros Et tulit me
Dns cu sequer grege Et dixit
ad me Dns Vade et pphета ad
pplm meu istl Et nunc audi vm
Dm tu dicis Non pphetabis sup
istl et no stillabis sup domu
ydoli sed hoc hec dicit dns
hoor tua i ciuitate formicabit
et filij tui et filie tue in gladio
cadent et humus tua funiculo
metietur et tu i terra polluta
morieris i istl captiuus migrabit de terra sua

Et ostendit mi Dns Ca. viij
Deus Et ecce vncinus pomoz
Et dixit Dns ad me Quid tu vi
des amos Et dixi Vncinu po
moz Et dixit Dns ad me Venit
finis sup pplm meu i istl Non adi
ciam ultra ut pteream eu Et
stridebut cardines templi in die
illa dicit Dns Deus Et multi mo
rient et in oi loco proicient sile
tu Audite hec qui conteritis pau
pem i deficere facitis egenos ter
dicentes Quando trnsibit mensis
et vendemus merces et sabbm
et aperiem frumentu ut eminu
amus mensura et augeam sicclu
et subponam stateras dolosas
ut possideam in argento pauperes
et egenos pro calciamentis i quis
quilinas frumenti vendam Iurauit

00045160

Dñe m sup hñs ⁊ obliuiscẽs
usq̃ ad fine ira ei sup
sup eos no cõmouebit
luget ois habitãs ei Et ascẽ
det qñ fluuius vniuersus ⁊ eiect
forab et defluet quasi riuus
egipti Et erit in die illa dicit dñs
occidet sol in die et tenebrescẽ
faciã terrã in die lucis et
conuertã festiuitates vras in
luctu et oia cãtica vra in plan
ctu et inducã sup omẽ dorsum
vrm saccu et sup oẽ caput
vrm calueciũ et ponã eã qñ
luctu unigeniti et nouissima eius
qñ diem amarũ Ecce dies veniũt
dicit dñs Et emittã famẽ in
terra non famẽ panis nec sitim
aq̃ sed audiendi verbũ dñi Et co
mouebunt a mari usq̃ ad mare
et ab aq̃lone usq̃ ad orientẽ circuibũt
quẽrentes verbũ dñi ⁊ non inuenient
In die illa deficient virgines
pulchre et adolescentes in siti
qui iurant in delicto samarie ⁊ dicent
viuit deus tuus dan ⁊ viuit via bersa
bee ⁊ cadent ⁊ non resurget vltra

Vidi dñm stantẽ sup
altare ⁊ dixit percute cardines
et cõmoueãt sup in capita omniũ ⁊ nouissimũ eorũ
in gladio interficiã non est fugiens eis
fugiet ⁊ non saluabit se eorũ qui fu
gerit Si descenderint usq̃ ad infer
num de manu mea educã eos ⁊ si ascen
derint usq̃ ad celum inde detrahã eos et
si absconsi fuerint in vertice carmeli
inde scrutabor auferamq̃ eos ⁊ si ab
sconderint se ab oculis meis in profu
do maris ibi mandabo serpenti ⁊ mordebit

Et si abierint in captiuitatem coram
inimicis suis ibi mandabo gladio ⁊ inter
ficiet eos Et ponã oculos meos sup eos
in malũ et non in bonum Et dñs de
exercituum qui tangit terrã ⁊ tabes
cere facit ⁊ luget omnes habitantes eã ⁊ ascendet
quasi fluuius vniuersus et defluet sicut fluuius
Egipti qui edificat in cẽlo ascensionem suam et
fundamentum suum super terrã qui vocat aquas maris ⁊ effundit
eas super faciem terre dñs nomen eius
Nunquid non ut filii ethiopum vos
estis mihi filii israel ait dñs Nunquid
non israel ascendere feci de terra
egipti et palestinos de cappadocia
et syros de cyrenen Ecce oculi dñi
dei super regnum peccatrix ⁊ conterã illud
a facie terre Verumtamen non conterã do
mum iacob dicit dñs Ecce ego mandabo et
concutiã in cunctis gentibus domum israel sicut
conteritur triticum in cribro ⁊ non cadet lapis
super terrã In gladio morientur
omnes peccatores populi mei qui dicunt non
approp̃iabit ⁊ non veniet super nos malum
In die illa suscitabo tabernaculum dauid quod
cecidit ⁊ reedificabo aperturas murorum eius ⁊ ea quæ corruerant instau
rabo Et reedificabo eam sicut in die
bus antiquis ut possideant reliquias
idumee ⁊ omnes nationes eo quod inuocatum sit
nomen meum super eos dicit dñs faciens hæc
Ecce dies veniunt dicit dñs ⁊ apprehendet ara
tor messorem ⁊ calcator uue mittenti
semen Et stillabunt montes dulcedinem ⁊ omnes
colles culti erunt ⁊ conuertã captiuitatem populi mei
israel ⁊ edificabunt ciuitates desolatas ⁊ habitabunt
et plantabunt vineas ⁊ bibent vinum earum
⁊ facient hortos ⁊ comedent fructus eorum Et
plantabo eos super humum suam et non

Incipit plogus Abdie prophete

Abdias q̃ interp̃t seruus dñi
ptonab contra idom z sag
mm̃ cu tremu ẽ ferie quoꝝ
Iacob semp emulu dñs ptulit

Abdie tria Cap. 1. Ppoñali

Visio Abdie hec dr dñs
deus ad idom audiui
tu audiuim a dño z legati
tu ad gẽtes missꝰ Surgite
gite et cõsurgam aduꝝ eu
in plium Ecce pusillu te dedi in gẽ
tibus cõtemptibilis tu es valde
Superbia cordis tui extulit te ha
bitãte in fissuris petrarũ excel
tante solium suum Qui dicis in cor
de tuo Quis detrahet me in ter
ram Si exaltatus fuis ut aquila et
si inter sidera ponas nidu tuu
Inde detrahã te dr dñs Si fu
res intrassent ad te Si latrones
p noctem quo conticuisses nõ
ne furati essent sufficerent tibi
Si vindemiatores intrassent
ad te Numquid salterm racemos
reliquissent tibi Quo scrutati
sunt esau investigauerunt abscon
dita eius usq; ad finem dimise
runt te omnes viri fœderis tui illu
serunt tibi invaluerunt aduersu
te viri pacis tue Qui comedent
panem tuum ponent insidias subter te
Non est prudentia in eo
non in die illa dicit dñs nũquid
sapientes de idumea et pruden
tia de monte esau Et nunc time
bunt fortes tui a meridie ut intere
at vir de monte esau propter inter
fectionem et iniquitatem fratris tui
iacob operuit te confusio et
in eternum peribis In die cum stares
contra eum cum capiebant alieni
exercitus eius et extranei ingredie
bantur portas eius super hierusalem
mittebant sortem tu quoq; eras
unus ex eis Et non despicies in
die fratris tui in die peregrinationis
eius et non letabetur super filios
iuda in die perditionis eorum Et non
magnificabis os tuum in die angus
tie neq; ingredieris portam populi
mei in die ruine eorum neq; despi
cies et tu in malis eius in die vasta
tionis illius et non emittes aduersus
exercitum eius neq; stabis in exitu
bus viarum ut interficias eos qui
fugerint et non concludes reliquos
eius in die tribulationis Quia iuxta
e dies dñi super omnes gẽtes Sicut
feceris fiet tibi retributio tua con
uertet in caput tuum Quoniã sicut bibistis
super montem sanctum meum sic bibet omnes
gentes iugiter Et bibent et absorbe
bunt et erunt quasi non sint Et in monte
syon erit saluatio et erit sanctus Et
possidebit domus iacob eos qui
se possederat Et erit domus iacob ig
nis et domus ioseph flamma et domus
esau stipula Et succendent eis
et devorabunt eos et non erit ultra reliquie
domui esau quia dñs locutus e Et possidebunt
hi qui ad austrum sunt montem esau et qui in
pestibus philistiim et possidebunt regionem
ephraim et samarie et beniamin possidebunt
galaad et transmigratio exercitus filiorum isrl
omnia loca chanaeorum usq; ad saream
et transmigratio hierusalem que est bosphoro possidebunt
civitates austri et ascendent saluatores in monte
syon iudicare montem esau et erit dño regnum

Incipit prologus i Jonapham

Jonas me[illegible] Claustri
gro[illegible] passione [illegible]
mudu ad pmam [illegible]
hore mmde salue gentis [illegible]

Et factu Jonas Cap. 1
est vm dm ad Jona filiu
Amathi dicens Surge et
vade m Nastimuen ciuitate gran
dem et pdica i ea quia ascendit
clamor malicie eius coram me
Et surrexit Jonas ut fugeret m
tharsis a facie dm Et descend
it Joppen Et iuenit naue euntem
m tharsis z dedit naulu eius
et descendit i ea ut iret cu eis
i tharsis a facie dm Dns aute
misit ventu magnu i mare et
fta e tempestas magna i mari
et naui periclitabatur Et naute
contriti timuerut Et clamauc
erut viri ad deu suu Et miserut
vasa que erat i naui i mare ut
allenuarentur ab illis Et Jonas
descendit ad interiora naue et
dormiebat sopore grauj Et accef
sit ad eu gubernator z dixit ei
Quid tu sopore deprimeris Surge
et inuoca deu tuu si forte recogi
tet deus de nobis z no pereamus
Et dixerut viri ad collegam suu
Venite et mittam sortes z sciamus
quare hoc malu sit nob Et mi
serut sortes Et cecidit sors sup
Jonam Et dixerut ad eu Indica
nobis cuius causa malu istud sit
nobis Quod e opus tuu z que
terra tua z quo vadis aut ex quo
populo es tu Et dixit ad eos Hebreus
ego sum Et dnm deu cli ego ti
meo q fecit mare z aridam z timu
erut viri timore magno Et dixe
rut ad eu Quid hoc feceris Cognos

scit enim viri q fugeret a facie dm
q nuciauerat eis Et
ad eu Quid faciemus tibi z ces
sabit mare a nobis qm mare ingre
ditur et
sup eos Et dixit ad eos Tollite me
et mittite me i mare z cessabit mare
a vobis Scio ea ego qm propter me
hec tempestas grandis
sup vos Et remigabat viri ut
reuerterent ad aridam z no v
lebat qm mare ibat z ingrediebat ut
eos Et clamauerut ad dnm z dixe
erut Quesum dne ne pereamus in
ania viri istius z ne des sup nos
sanguine innocente qm tu dne sicut
voluisti fecisti Et tulerut Jona
et miserut m mare z stetit mare
a feruore suo Et timuerut viri ti
more magno dnm z immolauerut
hostias dno z vouerut vota

Et parauit dns pisce grandem
ut deglutiret Jonam Et erat
Jonas m ventre piscis tribus die
bus et tribus noctibus Et oa
vit Jonas ad dnm deu suu de ventre
piscis et dixit Clamaui de tri
bulatione mea ad dnm z exaudi
me de ventre inferi clamauit et
exaudisti vocem meam et proiecisti
me in profundu in corde maris et
flumen circudedit me omnes gur
gites tui et fluctus tui sup me
transierut et ego dixi Abiectus
sum a conspectu oculorum tuorum Verum
tamen rursus videbo templu sanc
tum tuum Circudederut me aque usq
ad animam meam Abissus vallauit
me et pelagus operuit caput
meum Ad extrema montium descen
di terre vectes concluserut me in ce
ternu Et sublleuabis de corruptione
vita mea dne deus meus Cu angusti

Et factum est verbum dñi ad Jonam
secundo dicens Surge & vade in
niniven civitatem magnam & predica
in ea predicationem quam ego loquor ad te
Et surrexit Jonas & abiit in niniven
secundum verbum dñi Et Ninive civi
tas erat magna itinere dierum
trium Et cepit Jonas introire civi
tatem itinere diei unius Et clamavit
et dixit Adhuc xl dies & Ninive
subvertet Et crediderunt viri nini
vite in deo et predicaverunt je
junium et vestiti sunt saccis a ma
iore usque ad minorem Et pervenit verbum
ad regem ninive Et surrexit de solio
suo et abiecit vestimentum suum a
se et indutus est sacco et sedit in
cinere Et clamavit et dixit In tri
duum ninive subvertetur Et credi
derunt viri ninivite in deum et predicaverunt je
junium et vestiti sunt saccis a ma
iore usque ad minorem Et pervenit verbum
ad regem ninive Et surrexit de solio
suo et abiecit vestimentum suum a
se et indutus est sacco et sedit in
cinere Et clamavit et dixit In tri
duum ego de regis et principum ejus
decreto hominem et jumenta armenta et boves
et pecora non gustent quidquam nec
pascantur et aquam non bibant et
operiantur saccis homines et jumenta
et clament ad deum in fortitudine
et convertatur vir a via sua mala
et ab iniquitate que est in manibus eorum
Quis scit si convertatur et ignoscat
deus et revertatur a furore ire sue
et non pereamus Et vidit deus opera
eorum quia reversi sunt de via sua ma
la Et misertus est deus super mali
tia quam locutus fuerat ut faceret eis
Et afflictus est valde Jonas afflictione magna et

Et factum est verbum dñi ad Jonam
secundo dicens Surge & vade in
niniven civitatem magnam & predica
in ea predicationem quam ego loquor ad te
Et surrexit Jonas & abiit in niniven
secundum verbum dñi Et Ninive civi
tas erat magna itinere dierum
trium Et cepit Jonas introire civi
tatem itinere diei unius Et clamavit
et dixit Adhuc xl dies & Ninive
subvertetur Et crediderunt viri nini
vite in deo et predicaverunt je
junium et vestiti sunt saccis a ma
iore usque ad minorem Et pervenit verbum
ad regem ninive Et surrexit de solio
suo et abiecit vestimentum suum a
se et indutus est sacco et sedit in
cinere Et clamavit et dixit In tri
duum ego de regis et principum ejus
decreto hominem et jumenta armenta et boves
et pecora non gustent quidquam nec
pascantur et aquam non bibant et
operiantur saccis homines et jumenta
et clament ad deum in fortitudine
et convertatur vir a via sua mala
et ab iniquitate que est in manibus eorum
Quis scit si convertatur et ignoscat
deus et revertatur a furore ire sue
et non pereamus Et vidit deus opera
eorum quia reversi sunt de via sua ma
la Et misertus est deus super mali
tia quam locutus fuerat ut faceret eis
Et afflictus est valde Jonas afflictione magna et

Et factum est verbum dñi ad Jonam
secundo dicens Surge & vade in
niniven civitatem magnam & predica
in ea predicationem quam ego loquor ad te
Et surrexit Jonas & abiit in niniven
secundum verbum dñi Et Ninive civi
tas erat magna itinere dierum
trium Et cepit Jonas introire civi
tatem itinere diei unius Et clamavit
et dixit Adhuc xl dies & Ninive
subvertetur Et crediderunt viri nini
vite in deo et predicaverunt je
junium et vestiti sunt saccis a ma
iore usque ad minorem Et pervenit verbum
ad regem ninive Et surrexit de solio
suo et abiecit vestimentum suum a
se et indutus est sacco et sedit in
cinere Et clamavit et dixit In tri
duum ego de regis et principum ejus
decreto hominem et jumenta armenta et boves
et pecora non gustent quidquam nec
pascantur et aquam non bibant et
operiantur saccis homines et jumenta
et clament ad deum in fortitudine
et convertatur vir a via sua mala
et ab iniquitate que est in manibus eorum
Quis scit si convertatur et ignoscat
deus et revertatur a furore ire sue
et non pereamus Et vidit deus opera
eorum quia reversi sunt de via sua ma
la Et misertus est deus super mali
tia quam locutus fuerat ut faceret eis
Et afflictus est valde Jonas afflictione magna et

Et factum est verbum dñi ad Jonam
secundo dicens Surge & vade in
niniven civitatem magnam & predica
in ea predicationem quam ego loquor ad te
Et surrexit Jonas & abiit in niniven
secundum verbum dñi Et Ninive civi
tas erat magna itinere dierum
trium Et cepit Jonas introire civi
tatem itinere diei unius Et clamavit
et dixit Adhuc xl dies & Ninive
subvertetur Et crediderunt viri nini
vite in deo et predicaverunt je
junium et vestiti sunt saccis a ma
iore usque ad minorem Et pervenit verbum
ad regem ninive Et surrexit de solio
suo et abiecit vestimentum suum a
se et indutus est sacco et sedit in
cinere Et clamavit et dixit In tri
duum ego de regis et principum ejus
decreto hominem et jumenta armenta et boves
et pecora non gustent quidquam nec
pascantur et aquam non bibant et
operiantur saccis homines et jumenta
et clament ad deum in fortitudine
et convertatur vir a via sua mala
et ab iniquitate que est in manibus eorum
Quis scit si convertatur et ignoscat
deus et revertatur a furore ire sue
et non pereamus Et vidit deus opera
eorum quia reversi sunt de via sua ma
la Et misertus est deus super mali
tia quam locutus fuerat ut faceret eis
Et afflictus est valde Jonas afflictione magna et

Et factum est verbum dñi ad Jonam
secundo dicens Surge & vade in
niniven civitatem magnam & predica
in ea predicationem quam ego loquor ad te
Et surrexit Jonas & abiit in niniven
secundum verbum dñi Et Ninive civi
tas erat magna itinere dierum
trium Et cepit Jonas introire civi
tatem itinere diei unius Et clamavit
et dixit Adhuc xl dies & Ninive
subvertetur Et crediderunt viri nini
vite in deo et predicaverunt je
junium et vestiti sunt saccis a ma
iore usque ad minorem Et pervenit verbum
ad regem ninive Et surrexit de solio
suo et abiecit vestimentum suum a
se et indutus est sacco et sedit in
cinere Et clamavit et dixit In tri
duum ego de regis et principum ejus
decreto hominem et jumenta armenta et boves
et pecora non gustent quidquam nec
pascantur et aquam non bibant et
operiantur saccis homines et jumenta
et clament ad deum in fortitudine
et convertatur vir a via sua mala
et ab iniquitate que est in manibus eorum
Quis scit si convertatur et ignoscat
deus et revertatur a furore ire sue
et non pereamus Et vidit deus opera
eorum quia reversi sunt de via sua ma
la Et misertus est deus super mali
tia quam locutus fuerat ut faceret eis
Et afflictus est valde Jonas afflictione magna et

Incipit plagi Michee

Michias [illegible] cosis
opi vastitas ammittat
plie latrones et obsidione fa
mit cont ea qua maxillam
pussat iudicis ist et spu sto
replctus pphauit tribus Joa
than Achas et Ezechie regum
Juda ut hystoria libri quarta re
gu et scdi palipomenon indicat
Et pter ydolatria Achab regi
ist et samarie captitate et in
teritu affutuz denunciat C. 1.

Verbu dni Michee
quod fm est ad Miche
thomasticen In diebus
Joathan Achas z Ezechie
regum Juda Quod vidit sup
Samaria et nrlm Audite pta
omes et attendat tra z plenitudo
eius z sit dns deus vobis in teste
dns de templo scto suo Qua egr
dns egredietur de loco suo
z descendet z calcabit sup excel
sa terre et cofuent montes subt
eu et valles semdnt sicut cera
a facie ignis et quasi aq que cur
runt z pcips In sceld iacob ome
istud et z pcta domus ist Ad
scelus iacob Nonne samaria et
que excelsa iuda Nonne nrlm Et
pona samaria qi acervu lapi
du in agro ut plantat vineam et
detrahā in vallem lapides eius
et fundamta eius revelabo z ora
sculptilia eius cedent z omes
mercedes eius coburetur igni et
ora ydola eius ponā in pdam
qua de mercedibus meretricis
congregata sut Et usq ad mer
cedem meretricis revertetur Quia

Hoc plangā z ululabo vadā spo
liatus et nudus faciā planctu
velut draconu et luctu quasi struc
ciu quia desperata e plaga eius q
venit usq ad Juda Tetigit portā
populi mei usq ad nrlm In geth
nolite annutiare lacrimis ne plo
retis In domo pulueris pulue
re vos conspergite Et trasite vobis hi
tatio pulchra confusa ignominia
nis e egressa q habitat i exitu plac
tu dominā vicine accipiet ego vo
bis q stetit sibimet ex mstrmu
ta e in bonu q habitat i amaritudi
bus Quia descendit malu a dno
in portā nrlm tumultus quadrige
stuporis habitatibus lachis pncia
piu pcti e filie syon quia i te inuenta
sut scelera israhel ppterea dabit emis
sarios sup hereditate gneth domos
mendacij in deceptionē regibus ist
Adhuc hereditē adducā tibi que
habitas i marcesa usq ad odolla
ve gla ist decaluare z tonde
sup filios deliciaz tuaz dilata
caluitiu tuu sicut aquila qm
captiui ducti sunt ego te Ca. 2.

Ve qui cogitatis inutile et
operamini malu i cubilibus
vris In luce matutina faciut i
qm contra deu e manus eoz et
concupierut agros et violenter
tulerut Et domos rapuerut
et calumniabatur virū z domu
eius virū z hereditate eius Ideo
hec dicit dns deus Ecce ego co
gito sup familia ista malu unde
no auferetis colla vra z no am
bulabitis superbi qm tepus pessi
mū est In die illa sumetur sup vos

Et tamen obtenebrabit tenebras meas et sta
dium meum populabitur vel
ta sum? Pars mea dñs dixit anima
ta est mea Ideo expectabo eum
tatur qui tribulationes nostras di
uidat & pt hoc no cedet tibi mittes
sumculu sortis tui in tempore dñi o iste
de longinquo iniquitates no stillabit
super istos no cooperiendet confusio
dicit dñs iacob Quid abbreui
atus est spus dñi aut tales sunt co
gitationes eius Nonne verba mea
bona sunt cum eo qui recte graditur
et contrario populus meus in aduersa
rium consurrexit Desuper tunicam
pallium spoliastis et eos qui simpliciter transibat confidentes
bellum Mulieres populi mei eiecistis
de domo deliciarum suarum a paruulis
eorum tulistis laudem meam in perpetuum
Surgite et ite quia non habetis
hic requiem propter immundicia eius cor
rumpetur putredine pessima Si ambu
no essem vir habens spm et men
dacium potius loquerer Stillabo
tibi in vinum et in ebrietate et ero
super quem stillabit populus iste Co
gregatione congregabo iacob to
tum te in unum conducam Reliquias
israel pariter ponam ut gregem
in ouile qui pecus in medio caula
rum tumultuabitur a multitudine hominum
Ascendet iter pandens ante eos
diuidet et transibit portam et egredie
tur per eam Et transibit rex coram
eis et dominus in capite eorum Cap iii

Et dixi audite principes iacob et duces domus israel Nunquid
non vestrum est scire iudicium qui odio
habetis bonum et diligitis malum
qui violenter tollitis pelles eorum

et carnem pplm mei
desuper excoriauerunt
ossa eorum confregerunt et conci
derunt sicut lebetes et qsi carnem in
medio olle Tunc clamabunt ad dñm
et non exaudiet eos Et abscondet
faciem suam ab eis in tempore illo sicut
nequiter egerunt in adinuentionibus
suis Hec dicit dñs Super pphas
qui seducunt pplm meum qui mor
dent dentibus suis et prdicant pacem
Et si quis non dederit in ore eorum quippiam
sanctificant super eum prelium Propterea nox
vobis pro visione erit et tenebre
pro diuinatione Et occumbet sol super
pphas et obtenebrabitur super eos
dies Et confundentur qui vident
visiones Et erubescent diuini et
operient vultus suos omnes quia non
est responsum dei Verumtamen ego repleti
tus sum fortitudine spu dñi iudi
cio et virtute ut annuntiem iacob scele
sui suum et israel peccatum suum Audite
hoc principes domus iacob et iudices
domus israel qui abhominamini
iudicium et omnia recta pruitis Qui
edificatis sion in sanguinibus et in
iniquitate principes eius in muneribus iudicabat et sacerdotes
eius in mercede docebant et pphe
eius in pecunia diuinabant et super
dñm requiescebant dicentes Nunquid
non dñs in medio nostri est Non
veniet super nos mala propter hoc
Causa ergo vestri sion quasi ager
arabitur et rlm qui accerimus la
pidum erit et mons templi in excelsa silue

Et erit in nouissimo Cap iiii
dierum mons domus dñi preparatus
in vertice montium et sublimis super

colles Et fluent ad eum omnes gentes
properabit gens multe * Et dicent
Venite ascendamus ad
et ad domu dei iacob Et docebit
nos vias suas et ibimus in semitis
eius Quia de syon exibit lex
et verbum dñi de hierusalem Et iudicabit
inter populos multos et corripiet
gentes fortes usq; in longinquum
Et conflabunt gladios suos in vomeres
et hastas suas in ligones
Non sumet gens adversus gentem
gladium et non discent ultra bellum
facere Et sedebit vir subtus
vineam suam et subtus ficum suam
et non erit qui deterreat quia os dñi
exercituum locutum est Quia omnes
populi ambulabunt unusquisque in
nomine dei sui Nos autem ambulabimus
in nomine dei nostri in eternum et
ultra In die illa dicit dñs Congregabo claudicantem et eam que
ejecta erat Et ponam claudicantem in reliquias et eam que laborauerat in gentem
robustam Et regnabit dñs super
eos in monte syon ex hoc nunc
et usq; in seculum Et tu turris gregis
nebulosa filie sion usq; ad te
veniet et venit potestas prima regnum filie hierusalem
Nunc quare merore contabescis
numquid rex non est tibi aut consiliator tuus periit Quia comprehendit te dolor sicut parturientis
Dole et satage filia syon quasi parturiens
quia egredieris de ciuitate et habitabis in regione et venies
usq; ad babilonem ibi liberaberis
ibi redimet te dñs de manu inimicorum tuorum Et nunc congregate
te super te gentes multe que

dicunt lapidetur et aspiciat in
oculis nostris at nos cogitationes
cogitauerunt dñm et nos intellexerunt
consilium eius quia congregauit eos sicut
fenum aree surge et tritura filia
syon quia cornu tuum ponam ferreum
et ungulas tuas ponam eneas
Et comminues populos multos et dabis
rapinas eorum dño et fortitudinem eorum dño uniuerse terre

Cap. v.

Nunc vastaberis filia latronis obsidionem posuerunt super nos in virga percutient
maxillam iudicis israel Et tu bethlehem
ephrata parvulus es in
millibus iuda ex te michi egredietur qui sit dominator in israel Et egressus eius ab initio a diebus
eternitatis propter hoc dabit eos
usq; ad tempus in quo parturiens
pariet Reliquie fratrum eius conuertentur ad filios israel et stabit et
pascet in fortitudine dñi in sublimitate nominis dñi dei sui Et con
uertentur quia nunc magnificabitur
usq; ad terminos terre Et erit iste
pax assyrius cum venerit in terram
nostram Et cum calcauerit in domibus
nostris Et suscitabimus super eum
septem pastores et octo primates
homines et pascent terram assyrii in gladio et terram nembroth in
lanceis eius Et liberabit ab assyrio cum venerit in terra nostra cum
calcauerit in finibus nostris Et erit
reliquie iacob in medio populorum multorum quasi ros a dño et quasi
stille super herbam que non exspectat virum et non prestolatur
filios homo Et erit reliquie iacob

m genuflexu meo ne polog mi
tor ppi leo i numeris sbaoz
tulus leois tugiens i gy
ptoy q ai tñsierit ro mihi
et capit no eq eruat et equal
tabitur manus tua sup hostes
tuos et oms inmici tui iterib
Et cit in die illa dicit dns ab
scria equos tuos de medio tui q
dissipam quadrigas tuas pdā
ciuitates tre tue et destruā oēs
munitones tuas et auferā ma
lefica de manu tua et diuinatoēs
no erunt i te Et pire sculptilia
tua et statuas tuas de me
dio tui coterā et no adorabis
vltra opa manuū tuaz Et euel
lam lucos de medio tui et coteram
ciuitates tuas et faciā in furore
et indignatōe vltionem i omib
gētibus que no audierūt

Audite que dns loquit Sur
ge cotende iudicū aduersu
montes Et audiāt colles vocē
tuā Audite montes iudiciū dñi
et fortia fundamenta terre q iudi
cat dns cū pplo suo et cū isrl disputa
tabitur Popule meus quid feci
tibi et quid molestus fui tibi re
sponde mihi Quia eduxi te de
terra egipti et de domo seruitutis li
berauī te Et misi ante faciē tuā
Moysen et Aaron et Mariā pple
meus memento q̄ro que cogitauit
balach rex moab et quid respōdit
ei balaam filius beor de setthim
usq ad galgalam ut cognoscat
iustitias dñi Quid dignū offe
ram dño curuabo genua deo
excelso Numquid offeram ei holo
caustomata et vitulos anniculos

Numquid placabit dns in mil
libus arietū aut in multis milibus
hircorū pinguium Numquid dabo p
primogenito meū p sceleze meo fruc
tū ventris mei p pcō aie mee
Indicabo tibi o homo quid sit bo
et quid dns requirat a te vtiq̄ fa
cere iudiciū et diligere misericordiam et sol
licitū ambulare cū deo tuo Vox
at dñi ad ciuitatē clamat et sa
luabit timentes nomē
suum Audite tribus et q̄s p̄cepit
illud Adhuc ignis in domo impii
thesauri iniquitatis et mensura
minor ira plena Numquid iustificabo
stateram impiam et saccelli
pondera dolosa in quibus diuites
eius repleti sunt iniquitate et habi
tantes in ea loquebat mendacium
et lingua eoz fraudulenta in ore
eoz Et ego ergo cepi percutere
te plagis tuis in peccatis tuis tu oc
des et no saturaberis Et humilia
tio tua in medio tui Et apprehen
des et no saluabis et q̄s salua
uerit in gladiu dabo Tu seminabis
et no metes Tu calcabis oliuā
et no ungeris oleo Et mustū
no bibes vinū Et custodisti pre
cepta amri et oē opus domꝰ
achab et ambulasti voluptatibus
eoz ut darem te in perditōnē et oēs
habitatores ei in sibilū et in opp
brium populi mei portabitis

Vae mihi quia factus sum sicut q̄
colligit in autūpno racemos
vindemie Non est botrus ad man
dendū primogenita quas ficus desiderauit
anima mea Periit sanctus de terra
et rectus in hoibus non est Omnes
in sanguine insidiantur vir fratrē

Cap viij

Pallete pm tum in montem hereditatis tue firmissimum solium habitaculum tuum quod fundasti dne sanctuarium dne firmabunt manus tue. Domus tua deo congruet in longitudine dierum. Hec dicit dns. Super hoc erit manus mea super prophetas qui vident tibi falsa et divinant mendacium. Quasi ad capiendum avem sic erunt in medio populi mei. Sicut decipula plena avibus sic domus eorum plena dolo propterea magnificati sunt et ditati. Incrassati dilatati insuper effecti sunt nequissimi. Causam viduarum non judicaverunt causam pupillorum non direxerunt. Et non ulciscar super istis dicit dns. Numquid super gentem hanc non visitabo dicit dns. Et super tali non vindicabit ultio mea. Pavor et formido facta est in terra. Prophete prophetabant mendacium et sacerdotes applaudebant manibus suis. Et populus meus dilexit hujusmodi. Quid igitur fiet in novissimo. Ecce ego adducam super eos gentem de longinquo domus Israel dicit dns. Gens fortis gens antiqua gens cujus ignorabis linguam. Nec intelligis quid loquatur. Pharetra ejus quasi sepulchrum patens est omnes fortes. Et comedet messem tuam et panem tuum quem comedere debebant filii tui et filie tue. Et comedet pecora tua et armenta tua. Et devorabit uvas tuas et ficos tuas. Et conterit civitates munitas tuas in quibus habes fiducias gladio. Verumtamen in diebus illis dicit dns non faciam vobiscum consummationem. Et erit cum dixerint ad quam causam dicit dns omnia hec facit eis dices sicut dereliquistis me et servistis deo alienigene in terra vestra sic servietis alienis in terra non vestra. Annunciate hec domui Jacob et auditum facite in Juda dicentes. Audite hec populus stulte et absque corde qui oculos habent et non videbunt aures habent et non audient. Me non timebitis dicit dns et a facie mea non dolebitis. Qui posui arenam terminum mari et vallum sempiternum quod non transgredietur. Et fluctus ejus quamvis fluctuent non valebunt et quamvis intumescant transire non poterunt. Populo autem huic non est cor tale sed recessit et abiit. Et non dixerunt in corde suo timeamus dominum deum nostrum qui dat pluviam temporalem et serotinam in tempore suo. Semper plenitudinem messis nobis reservat. Iniquitates vestre declinaverunt hec et peccata vestra prohibuerunt a vobis bona. Quia inventi sunt in populo meo impii insidiantes quasi aucupes laqueos mortiferos posuerunt et homines capiunt. Sicut decipula plena avibus sic domus eorum plena dolo propterea magnificati sunt et ditati. Incrassati dilatati insuper effecti sunt nequissimi. Causam viduarum non judicaverunt causam pupillorum non direxerunt. Et non ulciscar super istis dicit dns. Numquid super gentem hanc non visitabo dicit dns. Et super tali non vindicabit ultio mea. Pavor et formido facta est in terra. Prophete prophetabant mendacium et sacerdotes applaudebant manibus suis. Et populus meus dilexit hujusmodi. Quid igitur fiet in novissimo. Ecce ego adducam super eos gentem de longinquo domus Israel dicit dns. Gens fortis gens antiqua gens cujus ignorabis linguam. Nec intelligis quid loquatur. Pharetra ejus quasi sepulchrum patens est omnes fortes. Et comedet messem tuam et panem tuum quem comedere debebant filii tui et filie tue. Et comedet pecora tua et armenta tua. Et devorabit uvas tuas et ficos tuas. Et conterit civitates munitas tuas in quibus habes fiducias gladio. Verumtamen in diebus illis dicit dns non faciam vobiscum consummationem. Et erit cum dixerint ad quam causam dicit dns omnia hec facit eis dices sicut dereliquistis me et servistis deo alienigene in terra vestra sic servietis alienis in terra non vestra. Annunciate hec domui Jacob et auditum facite in Juda dicentes. Audite hec populus stulte et absque corde qui oculos habent et non videbunt aures habent et non audient. Me non timebitis dicit dns et a facie mea non dolebitis. Qui posui arenam terminum mari et vallum sempiternum quod non transgredietur. Et fluctus ejus quamvis fluctuent non valebunt et quamvis intumescant transire non poterunt. Populo autem huic non est cor tale sed recessit et abiit. Et non dixerunt in corde suo timeamus dominum deum nostrum qui dat pluviam temporalem et serotinam in tempore suo. Semper plenitudinem messis nobis reservat. Iniquitates vestre declinaverunt hec et peccata vestra prohibuerunt a vobis bona. Quia inventi sunt in populo meo impii insidiantes quasi aucupes laqueos mortiferos posuerunt et homines capiunt.

Planus incipit

Planum consolator orbis mitteratur. Incarpat civitate sagrivinu sez. Minuen que post primam pacta. Miez a dno accepit dez. Minute postea gemuoribus crimibus se implicate reperte dua de causa. Mau. Applicad spm dei repletus judicium dei cib annuciat dicendu at ap minuc. Mea lingua spectosa sonat. Et pte mudi significat. Et quidq nc adiuste minuc. Dc. De mudo significat. Et quidq nc adiuste minuc. Dc. De mudo significat pdicat ut horcb hui mdi. Cosuatoz mudi. Et desolatoz stupo audictes. Ond quc. Et mudo videt. Tacq. Caducu gtepmat ad die iudicij se ppare. Et vbi ultoz. Pcores. Veturq. Et dns. Mau. Cap. p.

Aphetice

Cap viij

Pallete primum tum in montem hereditatis tue firmissimum solium habitaculum tuum quod fundasti dne sanctuarium dne firmabunt manus tue. Domus tua deo congruet in longitudine dierum. Hec dicit dns. Super hoc erit manus mea super prophetas qui vident tibi falsa et divinant mendacium. Quasi ad capiendum avem sic erunt in medio populi mei. Sicut decipula plena avibus sic domus eorum plena dolo propterea magnificati sunt et ditati. Incrassati dilatati insuper effecti sunt nequissimi. Causam viduarum non judicaverunt causam pupillorum non direxerunt. Et non ulciscar super istis dicit dns. Numquid super gentem hanc non visitabo dicit dns. Et super tali non vindicabit ultio mea. Pavor et formido facta est in terra. Prophete prophetabant mendacium et sacerdotes applaudebant manibus suis. Et populus meus dilexit hujusmodi. Quid igitur fiet in novissimo. Ecce ego adducam super eos gentem de longinquo domus Israel dicit dns. Gens fortis gens antiqua gens cujus ignorabis linguam. Nec intelligis quid loquatur. Pharetra ejus quasi sepulchrum patens est omnes fortes. Et comedet messem tuam et panem tuum quem comedere debebant filii tui et filie tue. Et comedet pecora tua et armenta tua. Et devorabit uvas tuas et ficos tuas. Et conterit civitates munitas tuas in quibus habes fiducias gladio. Verumtamen in diebus illis dicit dns non faciam vobiscum consummationem. Et erit cum dixerint ad quam causam dicit dns omnia hec facit eis dices sicut dereliquistis me et servistis deo alienigene in terra vestra sic servietis alienis in terra non vestra. Annunciate hec domui Jacob et auditum facite in Juda dicentes. Audite hec populus stulte et absque corde qui oculos habent et non videbunt aures habent et non audient. Me non timebitis dicit dns et a facie mea non dolebitis. Qui posui arenam terminum mari et vallum sempiternum quod non transgredietur. Et fluctus ejus quamvis fluctuent non valebunt et quamvis intumescant transire non poterunt. Populo autem huic non est cor tale sed recessit et abiit. Et non dixerunt in corde suo timeamus dominum deum nostrum qui dat pluviam temporalem et serotinam in tempore suo. Semper plenitudinem messis nobis reservat. Iniquitates vestre declinaverunt hec et peccata vestra prohibuerunt a vobis bona. Quia inventi sunt in populo meo impii insidiantes quasi aucupes laqueos mortiferos posuerunt et homines capiunt. Sicut decipula plena avibus sic domus eorum plena dolo propterea magnificati sunt et ditati. Incrassati dilatati insuper effecti sunt nequissimi. Causam viduarum non judicaverunt causam pupillorum non direxerunt. Et non ulciscar super istis dicit dns. Numquid super gentem hanc non visitabo dicit dns. Et super tali non vindicabit ultio mea. Pavor et formido facta est in terra. Prophete prophetabant mendacium et sacerdotes applaudebant manibus suis. Et populus meus dilexit hujusmodi. Quid igitur fiet in novissimo. Ecce ego adducam super eos gentem de longinquo domus Israel dicit dns. Gens fortis gens antiqua gens cujus ignorabis linguam. Nec intelligis quid loquatur. Pharetra ejus quasi sepulchrum patens est omnes fortes. Et comedet messem tuam et panem tuum quem comedere debebant filii tui et filie tue. Et comedet pecora tua et armenta tua. Et devorabit uvas tuas et ficos tuas. Et conterit civitates munitas tuas in quibus habes fiducias gladio. Verumtamen in diebus illis dicit dns non faciam vobiscum consummationem. Et erit cum dixerint ad quam causam dicit dns omnia hec facit eis dices sicut dereliquistis me et servistis deo alienigene in terra vestra sic servietis alienis in terra non vestra. Annunciate hec domui Jacob et auditum facite in Juda dicentes. Audite hec populus stulte et absque corde qui oculos habent et non videbunt aures habent et non audient. Me non timebitis dicit dns et a facie mea non dolebitis. Qui posui arenam terminum mari et vallum sempiternum quod non transgredietur. Et fluctus ejus quamvis fluctuent non valebunt et quamvis intumescant transire non poterunt. Populo autem huic non est cor tale sed recessit et abiit. Et non dixerunt in corde suo timeamus dominum deum nostrum qui dat pluviam temporalem et serotinam in tempore suo. Semper plenitudinem messis nobis reservat. Iniquitates vestre declinaverunt hec et peccata vestra prohibuerunt a vobis bona. Quia inventi sunt in populo meo impii insidiantes quasi aucupes laqueos mortiferos posuerunt et homines capiunt.

Planus incipit

Planum consolator orbis mitteratur. Incarpat civitate sagrivinu sez. Minuen que post primam pacta. Miez a dno accepit dez. Minute postea gemuoribus crimibus se implicate reperte dua de causa. Mau. Applicad spm dei repletus judicium dei cib annuciat dicendu at ap minuc. Mea lingua spectosa sonat. Et pte mudi significat. Et quidq nc adiuste minuc. Dc. De mudo significat pdicat ut horcb hui mdi. Cosuatoz mudi. Et desolatoz stupo audictes. Ond quc. Et mudo videt. Tacq. Caducu gtepmat ad die iudicij se ppare. Et vbi ultoz. Pcores. Veturq. Et dns. Mau. Cap. p.

Deus meus dilexi te
et Maum Helisa
mitator et vltor dns
ultor dns et habes fu
rorem vltor dns hostib suis
et irascet pe inimicis suis dns
patiet et magnus fortitudie et
mudabit no sanabit nubem tpestate et turbie vie eius et nebu
le pulvis pedu eius imperabit
mari et exsiccabit illud et oia flu
mia adducet Infirtq
est basan et carmelus et flos li
bani elanguit montes comoti sut
ab eo et colles desolati sut et cotre
muit terra a facie eius et orbis et
oms habitantes in eo an faciem
indignacois eius Quis stabit et
quis resistet in ire furoris eius Indig
nacio eius effusa est ut ignis et pe
tre dissolute sut ab eo Bonus
dns et confortans in die tribula
cois et sciens sperantes in se et in
diluuio pterimte exterminabit lo
cum eius et inimicos eius
psequetur tenebre Quid cogita
tis contra dnm consumacone
pficiet non consurget duplex
tribulacio quia sicut spine se in
vice complectentur sic convium com
pariter potancium consumetur ac
stipula arriditate plena Ex te
egressus est cogitans contra dnm ma
litia mente pessima docens consi
lium malum hec dicit dns Si perfecti fuerint
et ita plures sic quoq; attondet
et pertransibit Afflixi te et non affli
gam te ultra et nunc conteram
virgam eius de dorso tuo et vincula
tua dirumpam Et precipiet super te
dns Non seminabit ex te amplius de domo dei tui in tua sculptile et conflatile ponam sepul
chrum tuum quia contemptus es
Ecce super montes pedes euangeli
zantis et annuciantis pacem Ce
lebra iuda festiuitates tuas et
redde vota tua quia non adiicient
vltra ut pertranseat te belial vniuersus exterminatus
Ascendit dissipator coram
te custodi obsidione con
templare viam confortare lumbos ro
bora itrate valde Quia sicut red
didit dns superbiam iacob sicut et
superbiam israel quia vastatores dissi
pauerunt eos et palmites eorum corrupperunt Clipeus fortium ignitus
tus viri exercitus in coccineis
ignea habens arma die parabitur
eius et agitatores eius coruscabunt
sut in armamentis Conturbabit se
quadrige eius collise sut in pla
teis aspectus earum sicut lampades
quasi fulgida discurrentes recor
dabitur fortium suorum ruent in ordinibus suis velociter ascendet
muros eius et parabitur umbra
culum portet fluminum aperte sunt
et templum usq; ad solum dirutum
et miles captiuus abductus est
et ancille eius minabant gemen
tes ut columbe minutatim et cor
dibus suis Et niniue ex pristino
aquarum eius ipsi vero fugerunt
State state et non est auertens
Direpite argentum direpite aurum
et non est finis diuitiarum ex omni
vasis desiderabilibus dissipata
est et scissa et dilacerata et cor tabes
cens et dissolutum geniculum et
defectio in cunctis lumbis et facies

00045160

amy fecit migredo olle Obi Chain
rulu leonu et passus catulorum
leonu ad quā ibit leon et ingred
tur illuc catulus leonis illuc et
no e q expectet leo rapit sussta
enter catulos suos et necauit
leenis suis et implcuit pda spelu
cas suas et rubile suu rapina
Ecce ego ad te dicit Dns exercituu
et suarenda usq; ad sumu quadri
gas tuas et leuiculos tuos tor
Det gladius et exterminabo de t
ua preda tua et non audietur
ultra vox nuciorū tuorū. Cuj
Ue ciui tritu sanguinu virū
sa mendacij dilaceratoc ple
na non recedet a te rapina Vox
flagelli et vox impetus rote et
equi fremetis et quadrige fer
uentis et equitis et ascendentis
et micantis gladij et fulgurantis
haste et multitudis interfectoz grā
uis ruine nec e finis cadaueroz
Et corruet i corpibus suis quia
multitudiez fornicationu mere
tricis speciose et gratez habet
maleficia q vendidit gentes i for
nicationibus suis et familias in
malefic suis Ecce ego ad te Dr
Dns exercituu Et revelabo pu
denda tua in facie tua Et ostē
dā gentibus nuditate tua et regi
bus ignominiam tua et ponā sup
te abhominacoes tuas et contumelijs
te affligā et ponā te i exemplu
Et erit oēs q viderit te resilient a
te et dicent Vastata e Ninive quis
no commouebit sup te caput Unde
querā consolatoze tibi Numquid
melior es alexandria plorū
que habitat in fluuijs aq i circuitu

cus eius Turris mea sapientia
mea cus et ethiopia fortitudo ei
et egyptus et no est finis et fuit
et libies fuerūt in auxilio eius
Ipa et ipa in transmigrauit captiua
est et captiuitate paruuli eius
elisi sunt in capite omiū viaꝝ Et
sup nobilibus eius miserunt sortes
et omes optimates eius constricti
sunt catenis Et tu ergo inebri
aberis et abscōderis et tu quere
auxiliū ab inimico tuo Omes
munitiones tue sicut ficus cū gre
bis suis si concussa fuerit cadet
in os comedentis Ecce populus tuus
mulieres in medio tui inimicis
tuis aperiōne panduntur por
te terre tue Devorabit ignis ver
tes tuos Aquā pro obsidione
haure tibi Instruc munitiones
tuas Intra in lutū et calca lutū
gentē tene latrinā ibi comedet
te ignis ibi te gladio devorabit
te ut bruchus Congregare ergo
ut bruchus et multiplicare ut lo
custe Multiplicasti negotiatores
tuos pre stellis cli Bruchus
expansus e et auolauit Cus
todes tui sicut locuste et pueri
tui q locuste locuste sedere
dunt in sepibus in die frigoris
Sol ortus e et auolauerunt
et no e cognitus locus earum ubi
fuerint Dormitauerūt pastores
tui rex assur sepelientur pn
cipes tui Latita et pulvis i motibus
tuis no e q ingerat No e obscura getio
tua plaga tua Ois q au
dierit auditū tuū applaudent ma
nus sup te quē no transiit malicia tua sp

Incipit plogs m Abacuk pphe

Habacuk luctator fortis et
ingredit[us] plenus sup custodia
stetit sup gradu sup mu
ut xpm in cruce cōpletur
et dicat Operuit celos gla eius
et laudē eius plena est terra Ipse
dor cornua in manibus eius ibi abscondita est fortitudo
Habacuk ei amplexans ut amabilis Sno mt̄ptatur hic in pphā
voluit sui describit Cui cui membris suis In fine vō pnunciat ad
uctu passionēq dm saluatoris
de pmo sēt dia
De fine de aductu xpi ibi Iustitie
eu si turbinē ipe veniēs veniet
z no morabitur Hec sēt de pas
sione in cantico suo tu dr Cui
audiui auditor t z ti do ostendiu
opa tua z expaui Quid cm hoc
est nisi progenita nouē ac repe
time salutis hoīm ineffabilis
admiratio In medio duu audiui
cognoscentib/ quid hoc est nisi
aut i medio duoz testamentoz
Aut i medio duoz latronu/
Aut in medio moisi z helie cu
illo i monte ymaginaria eius dispo
sitione ami cognoscentib/ in
aductu tpis ostendentis Quid at
dixit Cornua in manib⁹ eius quid
est nisi trophea crucis Habitu
lu at saluatoris hic pphā ipe
ponit dicens Ego aute in quid
in dno exultabo z gaudebo
in deo ihū meo quod est nobis
amicu z dulce et nominatē z

Abacuk Cap⁹ m

Quare [illegible]
[illegible] Usq̄q dne
[illegible]clamabo et no exau
[illegible]es Non seruabor ad
vtm patiēs et no saluabis
Quare ostendisti mi miq̄tatem
et laborem vide pda et iniusticia
contra me et fact⁹ est iudicium et co
tradictio potentior ppt hoc lace
ratu est lex et no pcedit usq̄ ad
finē iudiciu ex impius pualet
ideo egredietur
iudiciu puersu Aspicite in gen
tibus et videte et admiramini et
obstupescite quia opus factu
est in diebus vris quod nemo cre
det cui enarrabit Quia ecce ego
suscitabo chaldeos gentē amara
et velocē ambulatem sup la
titudinē terre ut possideat taber
nacula no sua horribilis et
terribilis est ex semetipsi iudi
cium et onus eius egredietur
Leuiores pardis apis eius et ve
lociores lupis vespertinis et diffu
dent equites eius Equites eius de longe venient Volabunt
quasi aquila festinans ad come
dendu Omnes ad pdam venient
facies eoz ventis ventent et
congregabit quasi arenā capti
tate et ipe de regibus triumpha
bit et tyrannis ridiculi eius erunt
Ipse sup omem munitionē ridebit
et coportabit aggerem z capiet
ea Tunc mutabitur spūs eius
et pficiscetur et corriuet hec est
fortitudo eius dei sui Nunquid
tu a principio dne deus meus sanc
tus et no moriem⁹ Dne in iudi
cium posuisti eu et fortē ut corripe

sup custodia meam
stabo et figam gradu meu
sup munitione et contemplabor ut
videam quid dicat michi et quid
respondeam ad arguentem me Et respon
dit mihi dns et dixit Scribe visu
et explana eu sup tabulas
ut percurrat qui legerit eu quia
adhuc visus propere et appetit in
fine et non mentietur Si moram
fecerit expecta illu qz veniens veni
et non tardabit Ecce qui incredulus
est non erit recta anima eius in semet
ipso Justus aut in fide sua vivet
Et quanto magis potatur decipit
sic enim vir superbus et non decora
bit quia dilatauit quasi infernu
animam suam et ipse qui mors non ad
implebit et congregabit ad se om
nes gentes et congregabit ad se om
nes populos Numquid non omnes isti super
eu parabola sumet et loquelam
enigmatis eius et dicet Ve ei
qui multiplicat non sua usquequo aggra
uat contra se densum lutum

Numquid non repente exurgent qui
mordeant te et expergiscantur
contribulentur te et eris in rapinam eis
et congregabunt mali diabolus tu
quia tu spoliasti gentes multe
spoliabunt te omnes reliqui populi
fuerint de populis propter sanguines homi
et iniquitates terre ciuitatis et
omnium habitantium in ea Ve qui cooperit
auaritia mala domui sue ut sit
in excelso nidus eius et liberetur
se putans de manu mali Cogitasti
confusione domui tue contristati
populos multos et peccauit anima tua et
lapis de pariete clamabit et lig
nu quod inter iuncturas edificiorum
est respondebit Ve qui edificat ciui
tate in sanguinibus et preparat ur
be in iniquitate Numquid non
hec sunt a dno exercituum laborabunt
enim populi in multo igne et gen
tes in vacuu et deficient quia re
plebitur terra ut cognoscant
gloriam dni qui aque operientes mare
Ve qui potum dat amico suo mittens
fel suum et inebrians ut aspiciat
nuditatem eius et repletus est
ignominia pro gloria Bibe tu quoq et con
sopire circumdabit te calix dexte
re dni et vomitus ignominie
super gloriam tuam et inquinabit li
bamen operiet te et vastitas ani
malium deterrebit eos de sanguinibus
hominum et iniquitate terre et ciuitatis
et omnium habitantium in ea Quid pro
dest sculptile quia sculpsit illud
fictor suus et conflatile et ima
ginem falsam qz speravit fictor
eius ut faceret simulacra
muta Ve qui dicit ligno expergiscere

Dñe audiui auditū tuū ⁊ timui opꝰ tuū m medio anoꝝ viuifica ꝺ
In medio anoꝝ notū facies cū
iratus fuer miſe recordabis ꝺi
ab austro veniet ⁊ ſanctꝰ de mōte
pharā Operuit celos gla eiꝰ
et laudis eius plena ⁊ terra ꝓplen
dor eius ut lux erit cornua ⁊ ma
nus ei⁹ ibi abscondita ē fortitudo
eius ante faciē eius ibit
mors egredietur diabolꝰ ante pe
des eius stetit ⁊ mensus ē terram
Aspexit ⁊ dissoluit gentes ⁊ con
triti sunt montes saeculi incuruati
sunt colles mundi ab itinere
eternitatis eius pro iniquitate vidi te
tenebre ethiopie turbabunt pelles
terre midian Numquid in fluuiis
iratus es dne aut in fluuijs furor
tuus aut in mari indignatio tua
quia ascendes super equos tuos ⁊
quadrige tue salutare Suscitans
suscitabis arcum tuum iuramenta ⁊
uerbum que locutus es fluuiorum
scindes terra uidebunt te et dolu
erunt montes gurges aquarum
transijt Dedit abyssus uocem suam
altitudo manus suas leuauit
Sol et luna stetit in habitaculo suo
in lucem sagittarum tuarum ibunt in splen
dore fulgurantis hastē tue In fre
mitu conculcabis in furore obstupe
facies gentes Egressus es in salu
te populi tui in salute cum xpo tuo
Percussisti caput de domo impij

Denudasti fundamentum usq; ad collum
maledixisti sceptris eius capitis
bellantes eius Venientibus ut turbo
ad dissipandum me Exultatio eorum
sicut eius qui devorat pauperem in
abscondito Viam fecisti in mari equis
tuis in luto aquarum multarum Audiui
et conturbatus ē venter meus a uoce
ce contremuerunt labia mea Ingre
diat putredo in ossibus ⁊ subter
me scatebrat Requiescam in die
tribulationis ut ascendam ad populum
accinctum meum Quia ficus non florebit
⁊ non erit germen in vineis mentie
tur opus olive et arrum non af
ferent cibum Abscidet de ouili pe
cus ⁊ non erit armentum in presepibus
Ego autem in Dno gaudebo ⁊ exul
tabo in deo ihu meo Deus Dns for
titudo mea et ponet pedes meos
ceruos Et super excelsa mea de
ducet me victor in psalmis canere

Incipit prologus in Sophoniam in hebraico

Sophonias speculator
et archinoz Dm cognō
tor audiuit clamorem
in porta piscium et ululatu a secun
da et contritione a collibus Indicat
eis ululatu habitatoribus pile quia
conticuit omnis populus chanaam disper
erunt omnes qui onerati erant argento
Sophonias ei ppha de gnatione ezechie
tici ⁊ gloriosi nimpe genitus est ⁊ sub
Iosia rege iuda predicat Sophonias
ei speculator Dm mentita est et om
ne hoc nō conuicit ex hac ppheta
in speculis ⁊ in sublimibus constituto
nouat misteria Dm ⁊ filius erat
chusi qui mentita humilitas hebrai
ana godoliam qui de magnitudo

dm, et pcus amasia q̄ pdit-
tur m ſmoc dm. detrauit ezechi
& ſonat ſortitudo, dm. Ialem
quadriga ipe velud exem nra
gra coplenit & ſortitudie itaq;
dm natus eſmo dm & de ſmoc
dm nata e magnitudo dm & de
magnitudie dm nata e hiulitas
& ſi cui pcedit aliquis ad pfectu
dicit ei aplo q̄ ſi ego no ſu digne
vocari aplus et illud pſalmiſte
dne no e exaltatu cor meu ne
que elati ſunt oculi mei &c.

Incipit Sophonias Capitu. ſ.

Verbu dm quod fm
eſt ad Sophoniam
ſphiam filiu chuſi fi
liy godolie filiy amas
ie filiy ezechie i die
bus Joſie filiy Amon regis Iuda
Congregans congregabo omia
a facie terre dicit dns Congre
gans hominem et pecus congrega
volatilia celi et pisces maris
et ruinc impioz erut & diſpdā
homes a facie tre dicit dns Et
extendam manu meā ſup Iudā
et ſup oēs habitatores hrlm et
diſpdā de loco hoc reliquias baal
et nomina edituoz cu ſacerdotibꝫ
et eos qui adorat ſup tecta mi
licia celi et adorat et iurat in
dno et iurant in melchom & qui
auertuntur de poſterigu dm & qui
no queſierit dm nec inueſtigauc
rut eu Silete a facie dm dei qz
iuxta e dies dm qz parauit dns
hoſtia ſanctificauit vocatos ſuos Et
erit in die hoſtie dm Visitabo
ſup principes & ſup filios regis
et ſup omnes q̄ ueſtiti ſunt
peregrina & viſitabo ſup
limen in die illa qui replent
domu dm dei ſui miſtes & dol
Et erit in die illa dicit dns
clamor a porta piſciu & ulu
latus a ſecūdo et contritio magna
a collibus Vlulate habitatores
pile contricuit oēs populus chanaan
diſpierunt oēs ponderati argento
Et erit in tpe illo ſcrutabor hrlm
in lucernis & viſitabo ſup viros de
fixos in ſentibus ſuis qui dicit
in cordibus ſuis Non faciet
bn dns & no faciet malū Et
erit fortitudo eoz in direptionē
& domus eoz in deſtructionē Et edi
ficabunt domos & no habitabunt
et plantabunt vineas & no bibet
vinu eoz Iuxta e dies dni
magnus iuxta & velox nimis
Vox diei dm amara tribulabi
tur ibi fortis Dies ire dies illa
dies tribulationis & angustie dies
calamitatis et miſerie Dies
tenebre & caliginis dies nebu
le et turbis dies tube et
clangoris ſup ciuitates munitas
et ſup angulos excelſos Et tri
bulabo homines et ambulabunt
ut ceci qz dno peccauerunt Et ef
fundetur ſanguis eoz ſicut ſpa
mus et corpa eoz ſicut ſter
cora Aur eoz et argentū eoz et
auxilium eoz no poterit liberare eos
in die ire furoris dm In igne zeli
ei deuorabit oīs terra qz conſu
mationē cu feſtinatione ipe faciet cunc
habitantibus terram

Quomodo obscuratum est aurum mutatus est color optimus dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum filii Sion inclyti et amicti auro primi quomodo reputati sunt in vasa testea opus manuum figuli Ante omnia animalia trahunt mammam lactant catulos suos filia populi mei crudelis quasi struthiones in deserto Adhesit lingua lactentis ad palatum sitientium parvuli panem petierunt et non erat qui frangeret eis Qui vescebantur voluptuose interierunt in viis qui nutriebantur in croceis amplexati sunt stercora Et major effecta est iniquitas filiae populi mei quam peccatum Sodomorum quae subversa est quasi momento et non circumplicatae sunt in ea manus Nazaraei eius candidiores nive nitidiores lacte rubore carnium pristinum saphiro species eorum Ecce obscurata est super carbones facies eorum non agnoscebantur in plateis ossa eorum aruerunt facta sunt quasi lignum Beati occisi gladio magis quam qui interfecti sunt fame qui sicut defecerunt pergentes quasi de agro sic isti absque ullis fructibus terrae inventi sunt Manus mulierum misericordium coxerunt filios suos facti sunt cibus earum in contritione filiae populi mei Complevit Dominus furorem suum effudit iram indignationis suae et accendit ignem in Sion et devoravit fundamenta eius Non credebant reges universi orbis terrarum et omnes habitatores orbis quod ingredi posset hostis et inimicus per portas Hierusalem propter peccata prophetarum eius et iniquitates sacerdotum qui effuderunt in medio eius sanguinem iustorum Et polluti sunt cruore non valentes tangi vestimentis eorum Recedite polluti dicebant eis clamate recedite recedite nolite tangere Et ideo abierunt et vagi sunt dicebant enim inter gentes non addent ultra habitare Vultus Domini divisit eos non addet ut respiciat faciem sacerdotum non miserebuntur senibus Adhuc deficiebant oculi nostri ad vanitatem nostram in exspectatione nostra exspectavimus gentem quae salvare non potuit Insidiabantur gressibus nostris ne ambularemus in platea nostra prope venit finis noster impleti sunt dies nostri quia venit finis noster Velociores fuerunt persecutores nostri aquilis caeli super montes persecuti sunt nos in deserto insidiati sunt nobis Spiritus oris nostri Christus Dominus captus est in peccatis nostris cui dixeramus in umbra tua vivemus in gentibus Gaude et laetare filia Edom habitatrix terrae Hus sed ad te transibit calix inebriaberis et nuda te ostendes Consummavit iniquitatem tuam filia Sion non adiciet ut amplius te transmigret visitavit iniquitatem tuam filia Edom revelavit peccata tua

Cap. iv.

Quomodo obscuratum est aurum mutatus est color optimus dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum filii Sion inclyti et amicti auro primi quomodo reputati sunt in vasa testea opus manuum figuli Etiam bestiae nudaverunt mammam lactaverunt catulos suos filia populi mei crudelis quasi struthiones in deserto Adhesit lingua sugentis ad palatum eius in siti parvuli petierunt panem et non erat qui frangeret eis Qui vescebantur voluptuose interierunt in viis qui nutriebantur in croceis amplexati sunt stercora Et major effecta est iniquitas filiae populi mei quam delictum Sodomorum quae subversa est quasi momento et non circumplicatae sunt in ea manus Nazaraei eius candidiores nive nitidiores lacte rubore carnium pristinum saphiro species eorum Ecce denigrata est super carbones facies eorum non agnoscebantur in plateis ossa eorum aruerunt facta sunt quasi lignum Beati occisi gladio magis quam qui interfecti sunt fame qui sicut defecerunt pergentes quasi de agro sic isti absque ullis fructibus terrae inventi sunt Manus mulierum misericordium coxerunt filios suos facti sunt cibus earum in contritione filiae populi mei Complevit Dominus furorem suum effudit iram indignationis suae et accendit ignem in Sion et devoravit fundamenta eius Non credebant reges universi orbis terrarum et omnes habitatores orbis quod ingredi posset hostis et inimicus per portas Hierusalem propter peccata prophetarum eius et iniquitates sacerdotum qui effuderunt in medio eius sanguinem iustorum Et polluti sunt cruore non valentes tangi vestimentis eorum Recedite polluti dicebant eis clamate recedite recedite nolite tangere Et ideo abierunt et vagi sunt dicebant enim inter gentes non addent ultra habitare Vultus Domini divisit eos non addet ut respiciat faciem sacerdotum non miserebuntur senibus Adhuc deficiebant oculi nostri ad vanitatem nostram in exspectatione nostra exspectavimus gentem quae salvare non potuit Insidiabantur gressibus nostris ne ambularemus in platea nostra prope venit finis noster impleti sunt dies nostri quia venit finis noster Velociores fuerunt persecutores nostri aquilis caeli super montes persecuti sunt nos in deserto insidiati sunt nobis Spiritus oris nostri Christus Dominus captus est in peccatis nostris cui dixeramus in umbra tua vivemus in gentibus Gaude et laetare filia Edom habitatrix terrae Hus sed ad te transibit calix inebriaberis et nuda te ostendes Consummavit iniquitatem tuam filia Sion non adiciet ut amplius te transmigret visitavit iniquitatem tuam filia Edom revelavit peccata tua

Cap. iv.

Quomodo obscuratum est aurum mutatus est color optimus dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum filii Sion inclyti et amicti auro primi quomodo reputati sunt in vasa testea opus manuum figuli Etiam bestiae nudaverunt mammam lactaverunt catulos suos filia populi mei crudelis quasi struthiones in deserto Adhesit lingua sugentis ad palatum eius in siti parvuli petierunt panem et non erat qui frangeret eis Qui vescebantur voluptuose interierunt in viis qui nutriebantur in croceis amplexati sunt stercora Et major effecta est iniquitas filiae populi mei quam delictum Sodomorum quae subversa est quasi momento et non circumplicatae sunt in ea manus Nazaraei eius candidiores nive nitidiores lacte rubore carnium pristinum saphiro species eorum Ecce denigrata est super carbones facies eorum non agnoscebantur in plateis ossa eorum aruerunt facta sunt quasi lignum Beati occisi gladio magis quam qui interfecti sunt fame qui sicut defecerunt pergentes quasi de agro sic isti absque ullis fructibus terrae inventi sunt Manus mulierum misericordium coxerunt filios suos facti sunt cibus earum in contritione filiae populi mei Complevit Dominus furorem suum effudit iram indignationis suae et accendit ignem in Sion et devoravit fundamenta eius Non credebant reges universi orbis terrarum et omnes habitatores orbis quod ingredi posset hostis et inimicus per portas Hierusalem propter peccata prophetarum eius et iniquitates sacerdotum qui effuderunt in medio eius sanguinem iustorum Et polluti sunt cruore non valentes tangi vestimentis eorum Recedite polluti dicebant eis clamate recedite recedite nolite tangere Et ideo abierunt et vagi sunt dicebant enim inter gentes non addent ultra habitare Vultus Domini divisit eos non addet ut respiciat faciem sacerdotum non miserebuntur senibus Adhuc deficiebant oculi nostri ad vanitatem nostram in exspectatione nostra exspectavimus gentem quae salvare non potuit Insidiabantur gressibus nostris ne ambularemus in platea nostra prope venit finis noster impleti sunt dies nostri quia venit finis noster Velociores fuerunt persecutores nostri aquilis caeli super montes persecuti sunt nos in deserto insidiati sunt nobis Spiritus oris nostri Christus Dominus captus est in peccatis nostris cui dixeramus in umbra tua vivemus in gentibus Gaude et laetare filia Edom habitatrix terrae Hus sed ad te transibit calix inebriaberis et nuda te ostendes Consummavit iniquitatem tuam filia Sion non adiciet ut amplius te transmigret visitavit iniquitatem tuam filia Edom revelavit peccata tua

00045160

nomibus vbi terra qua tuc rebi
plis meis habui sortem desertu ab uoce
mis i noie Dm et fluuiis ea humo
ans vltra sitim ethiopie mihi sup
plicabit mea filioz dispsoz meoz
deferet munera In die illa non
confundes sup cunctis adinuentio
tuis quibus puaricata es i me q
tuc auferta de medio tui magni
loquos superbie tue no adicies ex
altu aplius i monte sco meo Et
derelinquia in medio tui plm pau
pem et egenu et sperabut i noie
Dni reliquie istl vlo facient iniq
tate nec loquent mendaciu et
no inuenietur in ore eoz lingua dolo
sa qm ipi pascent et accubabut
et no est q exterreat hec dr Dns
Lauda filia syon Jubila isral letare
et exulta in oi corde filia ierlm
Abstulit Dns iudicia tua auerit
inimicos tuos rex isral Dns i me
tui no timebis malu vltra In
die illa dicetur ierlm Noli time
syon Non dissoluatur manꝰ tue
Dns Deus tuus i medio tui fortis
ipe saluabit gaudebit sup te m
letitia silebit in dilectõe tua et
exultabit sup te in laude Congre
qui a lege recesserut congregabo
quia ex te erat ut no vltra habe
as sup eis obp̃briu Ecce ego mitto
ficam omb qui afflixerut te i tpe
illo et saluabo claudicante et ea
q ciecta fuat congregabo et po
na eos i laudem et i nome i omi
terra confusiõis eoꝝ In tpe i q
adducam vos et in tpe q congre
go vos dabo ei vos i laude et in
noiꝫ oibꝫ ꝑplis ter cu oculis cap
tiuitate vram coram oculis vris dicit
dominus omipotens

Incipit prologꝰ ꝛ aggeu ꝓphe

Ageus festinus et
scribit in lachrimis ut edificet
templum destructu deplorat
sterilitatem domus prem inducit sopic
tem adhuc vnu modicu et
cõmouebo celu et terra mare et
aridam et mouebo oẽs gentes et veniet
desiderat⁹ cunctis gentibus

In anno secundo geus ꝓpha Cap 1

In anno secundo darii regis in
mense sexto in die prima
mensis factum est verbum dni in
manu aggei ꝓphe ad zorobabel
filiu salathiel ducem iudee
ad iosue filiu iosedech sacerdote
magnu dicens hec dicit Dns ex
ercituu dicens populus iste dicit Non
Du venit tempus domus Dni edifica
de et fuit factum est verbum Dni in manu ag
gei ꝓphe dicens Numquid tempus est
vobis ut habitetis in domibus la
quearis et domus ista deserta est
nunc hec dicit Dns Deus exercituu
Ponite corda vra super vias vras
et cogitastis multu et intulistis pau
com edistis et non estis saciati bi
bistis et non estis ebriati Operui
vos et non estis calefacti et qui
mercedes congregauit misit eas i
saculu pertusu hec dicit Dns ex
ercituu Ponite corda vra super vias
vras Ascendite in montẽ et portate
lignu et edificate domu et acce
tabilis mihi erit et glorificabor dicit
Dns Respexistis ad amplius et
ecce factu est minus et intulistis
in domu et exsufflauit eã Quia
ob causa dicit Dns exercituu Quia
domus mea deserta est et vos festina
tis vnusquisq in domu suam
propter hoc super vos prohibiti sunt cæli

ne
et ꝓpheta ⁊ me de
et ꝓpheta ⁊ Et vocatus
et sup eum et sup mores ⁊
et sup vinu et sup oleu et ea
ꝓducit humus ⁊ sup bouem ⁊ sup
meta ⁊ sup omem labore manuu
Et audiuit zorobabel filius salathiel ⁊ iesus filius Josedech sacer
dos magnus et omis reliqe ꝑpli
uocē dñi dei sui et ua aggei ꝓphe
sicut misit eu dns deus coꝝ ad
illos et timuit ꝑplus a facie dñi
Et dixit aggeus nuncius dñi
de nunciis ꝑplo dñi dices Ego vo
biscu sum dicit dns et suscitabit
dns deus spm zorobabel filiu sa
lathiel ducis iuda ⁊ spm iesue
filiu iosedech sacerdotis magni
et spm reliquoꝝ de oi ꝑplo ⁊ ingressi
sunt et faciebant opus in domo
domini exercituu dei sui

In die vicesima quarta mensis in
sexto mense anno secundo darii
regis in sexto mense vicesimo
prima mensis factum est verbum dñi in manu
aggei ꝓphe dices loquere ad zoro
babel filiu salathiel ducem iuda et
ad iesum filiu iosedech sacerdotem
magnum et ad reliquos ꝑplos dices
quis in vobis derelictus qui vidit
domum istam in gla sua prima ⁊ quid
vos videtis hanc nunc nunquid no
nne sicut nichil est in oculis vris Et
nunc confortare zorobabel dicit dns
et confortare iesu filiu iosedech
sacerdos magne et confortare
omis ꝑplis terre dicit dns exercituu
et facite quia ego vobiscu sum dicit
dns exercituu Verbum quod pepigi
vobiscu cu egrederem de terra egip
ti et spūs meus erat in medio vrm

Rursum tunc quarta
iesue vnu mensis ego sum
mecum dicit dns et maneat nichil in
medio gentis Et vexit desidatis
gentes Et implebo domum
istam gla dicit dns exercituu Meu e
argentu et meu e auru dicit dns
exercituu Magna erit gla domus
istius novissime plusquam prime dicit dns
exercituu Et in loco isto dabo pacē
dicit dns exercituu In vicesima quarta
mensis mense anno secundo darii regis
factum est verbum dñi ad aggeu ꝓphetam
dicens hec dicit dns deus exercituu
Interroga sacerdotes legem dicens
Si tulerit homo carne sanctificatu in ora
vestimenti sui et tetigerit de summi
tate eius panem aut pulmentu aut
vinu aut oleu aut omem cibu
numquid sanctificabitur Respondentes au
sacerdotes dixerunt non Et dixit
aggeus Si tetigerit pollutus in
anima ex istis numquid contami
natur Et respondentes sacerdotes et
dixerunt contaminabit Et respon
dit aggeus et dixit Sic populus iste
et sic gens ista coram facie mea dicit
dns Et sic omne opus manuu eoꝝ
et ea quę obtulerint ibi contami
nabitur Et nunc ponite corda vra a
die hac et superius antequam ponatur
lapis super lapidem in templo dñi
ante ascendentibus ad acervum xxx mo
dioꝝ et fiebant decem et intrabatis
ad torcular ut exprimeretis quinqua
ginta lagenas et fiebat xx per
cussi vos vento urente et aurugine
et grandine omia opa manuu vrarum et non fuit in vobis
qui reverteret ad me dicit dns
Ponite corda vra ex die ista et

Prologus i Zacharias ppheta

Aggeus missus dm̃ suu multiplicio in ppheta illu vestibi
pordiis et lapidem saulozo septe
candelabrum aureu au totidem
luchis quot oculis Duas quoq
oliuas a sinistris lapadis accipit
et a dexteris et post equos rufos
varios albos et migros dissipa
tas quadrigas effrayn et equu de
relm pauperem regie vatiocinatur
et pdicat sedentem qui sup pullu
filiu asine subiugalis Incipit

Zacharias ppheta Cap j

Vi mense octauo in anno secdo regis
Darij factum est vm dni ad Zachariaz
filiu barachie filij addo dicens Iratus est dns sup pres vros
ira cu dia magna et dicis ad eos
hec dicit dns deus exercituu Conuertimi ad me ait dns exercituu et

su rtim … magnꝰ … magna … pauor … opulentus … ego … nubus … ui … adiuuerit … malu … Hec dicit Dns deus … rtim … i misericordia domus mea … in ea ait Dns … tentu … ut … culu extenderetur … rtim … clama dicens hec dicit Dns … tuu … adhuc … cuitates mee … et consolabitur Dns adhuc … et eliget adhuc … rtim … leuaui … et leuauꝰ oculos meos … et vidi … et ecce … et … ecce … cornua … et dixi … quid … et dixit ad me … hec … cornua … que … et … et ostendit … fabros … et dixi … quid … quid … cornua … que … singulos … et … caput … et … ut … qui … cornu … Juda … et … et … et

00045160

ra me/ mea/ z dabo tibi abulatores
de hijs qui mic hic assistut. Iudi
ihu sacerdos magne tua aut tui
qui sedent coram te quia viri porten
tes sunt Ecce ego adducam seruum
meum oriente/ et cum lapis quem dedi
coram ihu super lapidem vnum septe
ntem sup Ecce ego celabo sculptu
ram eius ait dns exercituum/ et auferam
iniquitatem terre illius in die vna/ in
die dicit dns exercituum Vocabit vir
amicum suum subter vineam/ et subter ficum
Et reuersus est angelus qui loquebat in me et suscitauit me qua
si vir qui suscitatur de somno suo et
dixit ad me Quid tu vides/ et dixi
Vidi et ecce candelabrum aureum to
tum/ et lampas eius super caput ipius/ et vii
lucerne eius super illud et vii infundia
libus que erant super caput illius
et duc oliue super illud vna ad dexte
lampadis/ et vna a sinistris eius Et
respondi et aio ad angelum qui loquebat in me
dicens Quid sunt hec dne mi Quo
dixit mihi hec est verbum dni ad zorobabel
dicens Non in exercitu nec in robore
sed in spu meo dicit dns exercituum
Quis tu mons magne coram zo
robabel in planum Et educet lapi
dem primarium et exequabit gratia
gratie eius Et factus est verbum dni ad me
dicens Manus zorobabel fundauerunt
domum istam et manus eius perficient
ent eam/ et scietis quia dns exercituum mi
sit me ad vos Quis enim despexit
dies parvos et letabuntur/ videbunt
lapidem stagneum in manu zoroba
bel Septem isti oculi dni sunt qui
discurrunt in vniuersa terram Et respondi
et dixi ad eum Quid sunt due oliue
iste ad dextera candelabri/ et ad sinistra
eius Et respondi secundo/ et dixi ad eum
Quid sunt due spice oliuarum que sunt

imota duo rostra aurea
sunt fluentia sordia ea aurea Et dixit
ne dicens Nunquid nescis quid hec
sint Et dixi Non dne mi Et dixit
ad me Isti sunt duo filii olei qui
adstant dno vniuersi terre Et
conuersus sum/ et leuaui Cv
oculos meos/ et vidi/ et ecce
volumen volans Et dixit ad me
Quid tu vides Et dixi Ego vi
deo volumen volans Longitudo eius
cubitorum/ latitudo eius cubitorum
Et dixit ad me Hec est maledictio
que egreditur super faciem omnis ter
re Quia omnis fur secundum istud ibi scriptum est
iudicabitur Et omnis iurans falso
similiter iudicabitur Et educam il
lam dicit dns exercituum Et veniet ad do
mum furis et ad domum iurantis
in nomine meo falsum/ et commorabitur
in medio domus eius/ et consumet
eam et ligna eius et lapides eius Et
egressus est angelus qui loquebat in me
Et dixit ad me Leua oculos tuos
et vide quid est hoc quod egreditur
Et dixi Quid sit Et ait Hec
est amphora egrediens Et dixit Hec
est oculus eorum in vniuersa terra Et
ecce talentum plumbi portabatur Et ecce
mulier vna sedebat in medio amphore
et dixit Hec est impietas et proiecit
eam in medio amphore Et misit massa
sam plumbi super os eius Et leuaui
oculos meos/ et vidi Et ecce due
mulieres egredientes et spus in alis earum
et habebant alas quasi alas milui/ et leua
uerunt amphoram inter terram et celum Et
dixi ad angelum qui loquebat in me Quo
iste deferunt amphoram Et dixit ad
me Vt edificetur ei domus in ter
ra Sennaar et stabiliatur et po
natur ibi super basem suam//

Et conuersus sū et leuauī
oculos meos et vidi
et ecce
quatuor quadrige egrediebā
de medio duoꝝ montiū et erant mon
tes ærei In quadriga pma equi
rufi In sedā quadriga equi nigri
In tertia quadriga equi albi et
quadriga quarta equi varij et
fortes Et respondi et dixi ad an
gelū q loquebatur i me Quid sunt
hec dne mi Et ait ad me Isti sunt qⁿ veti celi
qui egrediuntur ut stent cora dna
tore oīs tre In qua erat equ nigri
egrediebatur in tra aq̃lonis et
albi egressi sunt post eos Rufi et
varij egressi sunt ad tra austri
Rui at erant robustissimi egre
diut et querebat ire et discurrere p
omē tra Et dixit Ite et pambula
te terrā et pambulauerūt tā Et
vocauit me et locutus e ad me dicēs
Ecce qui egrediunt in tra aq̃lonis
requiescere fecerunt spm meū in tra
aq̃lonis Et sermo dñi factus e ad me
dicēs Sume a filiis migrā eorum
ab holdai et a tobia et abidaia
et veniens tu in die illa et intrabis
domū Josie filij sophonie q venit
de babilone et sumes argentū
et auꝝ et facies coronas et pones
in capite ihesu filij Josedec sacer
dotis magni et loquēris ad eū dicēs
hec dicit dns exercituū Ecce vir
oriens nome eius et subter eū ori
etur et edificabit templū dño
et ipe edificabit templū dño et ipe
portabit gloriā et sedebit et dominabit
sup solio suo et erit sacerdos sup
solium suum et consilium pacis erit
inter duos illos erit Et corone erūt
helem et tobie et idaie et hoson filio

sophonie memoriale in templo dñi
et qui procul sunt venient et edifica
bunt in templo dñi et scietis qꝛ dns
exercituū misit me ad vos Et erit
hoc si auditu audieritis vocē dñi dei vri

Et factum e in anno quarto
Darij regis vbum dñi ad Zachariā
in quarta die mensis nouē
de casleu Et misere ad domū dei
Sarasar et Regomelech et viri q
erant cū eis ad deprecandū faciem
dñi ut dicerēt sacerdotibus domꝰ
dñi exercituū et prophetis loquentes
Numquid flendū mihi in mense quinto
vel sanctificare me debeo sicut feci
ia dies multis Et factus e vbum dñi
ad me dicēs loquere ad omem plm
tre Et ad sacerdotes dicēs Cū ie
iunaretis et plangeretis in quinto et
in septimo istos anos numquid
ieiunium ieiunastis mihi Et cū co
deretis et bibistis vos numquid non vo
bis comedistis et vobismetipsis
bibistis Numquid non sunt vba que
locutus e dns in manu prophetaꝝ
priorū cū adhuc habitaret hierl et opu
lenta ipa et urbes in circuitu
eius et ad austrū et campestria habitaret
Et factum est vbum dñi ad Zachariā
dicēns hec ait dns exercituū dicēs
Iudiciū veru iudicate et miam et
misericordias facite vnusquisq̃ cū
fre suo et viduā et pupillū et
advenam et pauperē nolite calumpniari
et malū vir fri sui non
cogitet in corde suo et noluerunt
attendere Et verterunt scapulā re
cedentes et aures suas aggrauarunt
ne audirent et cor suum posuerunt ne
audirent legem et vba que misit
dns exercituū in spu suo sto per ma
prophetaꝝ priorū Et facta e indignatio

et ira magna a dño exercituū
Et fem e sicut locutus e z no
audierit q̄ clamabā z no
audiā dicit dñs exercituū Et
dissi cos p oīa regna que nō
cognouerunt et tra desolata e ab eis
eo q̄ nō esset trānies et reuertēs
Et posuerunt tra desiderabilem
Et fem cum dm̄ exercituū VIIJ
exercituū ad me dicēs hec
dicit dñs exercituū Zelatus sum
syon zelo magno z indignatione
magna zelatus su ea hec dicit
dñs exercituū Reuersus su ad syon
et habitabo i medio hrlm et vocabit
hrlm ciuitas veritatis z mons dñi
exercituū mons sanctificatus hec
dicit dñs exercituū Adhuc habitabūt
senes et anus in plateis hrlm
et vir baculus i manu eius pre
multitudine dierū et plateę ciuitatis
replebuntur infantibus z puellis
ludentibus i plateis eius hec dicit
dñs exercituū Si difficile videbit
in oculis reliquiarū pli huius i
diebus illis numquid et oculis meis
difficile erit dicit dñs exercituū Ecce
ego saluabo pplm meum de te
rra orientis z de terra occasus solis
et adducam eos z habitabūt in medio
hrlm et erunt mihi in pplm z ego ero
eis in deū in veritate et iustitia
hec dicit dñs exercituū Confortentur
manus vre qui auditis in
diebus istis sermones istos p os
phetas in die qua fundata e dom
dni exercituū ut templū edificaret
Quia quidem ante dies illos merces
hominis non erat nec merces iumentorum
erat nec introeunti z egredienti
erat pax p tribulationem dimisi

omnes homines unumquemq; p
proximum suum Nunc at non uis dies
tego facia reliquiis pli huius
exercituū sed semen pacis erit
Vinea dabit fructum suum et terra dabit
germen suum et celi dabunt rorem
suum et possidere faciam reliquias
pli huius hereditabunt omnia hec Et erit sicut
eratis maledictio in gentibus domus
iuda z domus israel sic saluabo vos
et eritis benedictio Nolite timere
fortent manus vre Quia hec
dicit dñs deus exercituū Sicut co
gitaui ut affligerem vos cū ad
iracundiam prouocasset me patres vri
dicit dñs et non su misertus sic
conuersus cogitaui in diebus istis
ut bñ faciam hrlm z domui iuda
Nolite timere hec sunt que facietis
loquimini veritatem unusquisq; cum
proximo suo veritatem z iudicium
pacis iudicate in portis vestris
Et vnusquisq; malum contra amici
cum suum ne cogitetis i cordibus vris
et iuramentum mendax ne diligatis
Omnia enim hec sunt que odi dicit dñs
Et fem exercituū dicens
hec dicit dñs exercituū Ieiunium
quarti et ieiunium quinti et ieiunium
septimi et ieiunium decimi mensis
erit domui iuda i gaudium et letitiam
et in sollemnitates pulcras
veritatem tm et pacem diligite hec
dicit dñs exercituū Adhuc quoniam
ant populi ut habitent i ciuitatibus
multis et vadat habitator vnus
ad alterum dicentes eamus z deprecemur
faciem dñi et queramus dñm exercituū
Vadā ego z venient
populi multi z gentes robuste ad
querendum dñm exercituū i hrlm

[illegible] in ceteris ad[illegible]
hodie ſſ amictiam[illegible] ſuplicia red
dā tibi ſm ephraim in iuda ſſi
ceu ipſum ceni ephraym et ſſ
tendā filios tuos ſyon ſup filios
tuos grecia et ponā te q̄ gladiu
fortiu et dñs deus ſup eos vide
bit et ep̄ibit ut fulgur iaculū
eius et dñs deus in tuba canet
et vadet i turbine austri dñs
exercituū ptiget eos et deuorabunt
et ſubicient lapidibus funde et
bibent et inebriabuntur q̄ a vino
et replebuntur ut fiale et q̄ cornu
altaris et ſaluabit eos dñs deus
eoꝝ in die illa ut grege pp̄li ſui
q̄ lapides ſti eleuabunt ſup terrā eiꝰ
dñi a bonitate eiꝰ et ꝙ pulchritudo eiꝰ ñ ſtru
mēti electoꝝ et vinū germinans virgines

Petite a dño pluuiā Cap. X
in tp̄e ſtrotino et dñs faciet
nubes et pluuiā imbrib⁹ dabit
eis ſingulis herbā in agro quia
ſimulachra locuta ſunt inutile et di
uinū viderunt mendacium et ſomnia
toꝝ ſtruſtra locuti ſunt vane co
ſolabantur ideo abducti ſunt cap
tiui et q̄ grex affligetur q̄ non e
eis pastor Sup pastores iratus
e furor meus et ſup hircos visi
tabo quia visitabit dñs exercituū
gregē ſuū domū iuda et ponet
eos q̄ equos gle ſue in bello Ex
ipso angulus et ex ipso paxillus
et ex ipso arcus pliꝰ Ex ipso egr̄
dietur omis exactor ſimul Et
erunt q̄ fortes et conculcatores lutu
in medio viaru in plio et bellabūt
quia dñs cū eis Et confundentur
aſcensores equoꝝ et confortabo
domū iuda et domū ioſeph ſaluabo

Zacha

[illegible] cos quia misebor cor
et erut [illegible] fuerit qui iniquitat
cos Ego cum Dns Deus cor. eorum
dia cos et erit ipi populus et
et letabit cor cor. in Dno qui a vi
et filij cor. videbunt et letabitur
et exultabit cor cor. in Dno Cubisa
bo eis et congregabo illos quia
redemi cos et multiplicabo cos si
cut am fuerut multiplicati et sca
bo cos in pplis et de loge recor
dabuntur mei et viuet et vient
cu filijs suis et reuertetur et redu
ca cos de tra egipti et de assirijs
congregabo cos et ad tra galaa
ad et libani adducā cos et no
inuenietur in eis locus et tribuet
in manib fructo et proficiet i mali
fructus et confundent ora pfun
da fluuij et humiliabit superbia
assur et sceptru egipti recedet
et confortabo cos in Dno et in no
mie eius ambulabunt dicit Dns

Aperi libane portas (Cap xi)
tuas et comedat ignis ce
dros tuas Ulula abies qr cadit
cedrus qm magnifici vastati sut
Ululate quercus basan qm succi
sus e saltus munitus Vox ulu
latus pastor qua vastata est
magnificentia eor Vox rugitus
leonu qm vastata e superbia ior
danis Hec dicit Dns deus meus
pasce pecora occisoris que qui
possederut occidebat et no dole
bat et vendebat ea dicetes ben
dictus Dns diuites facti sumus
et pastores eor no parcebat eis
Et ego no ptam ultra super habita
tes terā dicit Dns Ecce ego tra
dam homines unusquisq in manus
proximi sui et in manu regis sui et

[illegible] mei [illegible]
mau eor et pas[illegible]
eos Pasce pecus occisionis
Et assumpsi mihi duas virgas
Vnā vocaui decore et altera vo
cui funiculu et pauī gregē et lau
di tres pastores in mense uno
et contracta e anima mea in eos Et
quide ipa eor. uariauit in me Et
dixi Non pascā vos Quod mo
ritur moriatur et quod succidi
tur succidatur et reliq deuorent
unusquisq carne proximi sui Et
tuli virgā meā que vocabat
decus et abscidi ea ut irritu
facerem fedus meu quod pcussi
cu oibus pplis et irritu deduc
tu est in die illa Et cognouerut
sic pauperes gregis qui custodiut
mihi quia verbum dni est Et dixi
ad eos Si bonu e in oculis vris
afferte mercede mea et si no cessa
site Et appenderut mercede mea
triginta argenteos Et dixit Dns
ad me Proice illud ad statuariu
decorū pciū quo appciatus sum
ab eis Et tuli triginta argenteos
et proieci illos in domo dni ad
statuariu Et precidi virgā meā
secundā q appellabat funiculū
ut dissolueret germanitatem
inter iudā et israel Et dixit Dns
ad me Adhuc sume tibi vasa
pastoris stulti quia ecce ego
suscitabo pastorem in tra qui
derelicta non visitabit dispersum
non quaret et contritu non sa
nabit et id quod stat non enu
triet et carnes pinguiu come
det et ungulas eor dissoluet
O pastor et ydolū derelinques gladi

Capxiij

Capxiij

sup pastore meu & sup virum cohe
rentē mihi dicit Dns ēpuit
pcutite pastorē & dispergentur
oues gregis Et adducā manu
mea ad pusillos et erit in omi
tra dicit Dns partes due in
ea dispergentur & deficiet & tria
pb relinquet in ea Et educā
tria ptem p igne et vram eos
sicut vritur argentu & pbabo
eos sicut pbatur aurū Ipe in
vocabit nomē meū & ego exaudiam
eū Dicam populus ē ipe
dicet Dominus deus meus

Ecce dies veniēt Cap xiiij
dicit Dns Et diuidentur
spolia tua in medio tui Et con
gregabo omes gentes ad prelium
in prelium et capietur ciuitas et
vastabuntur domus & mulieres
violabuntur Et egredietur me
dia pb ciuitatis in captiuitatem
et reliquus ppli no auferetur ex
vrbe Et egredietur Dns et pliabi
tur contra gentes illas sicut p
liatus est in die certaminis & stu
but pedes eius in die illa super
montē oliuaz q̄ ē cont̄ hrlm ad
orientem Et findet mons oli
uaru ex media parte sui ad ori
entem et ad occidentē preruptū
grandi valde et separabitur me
dius mons ad aquilonē & me
dius eius ad meridiem Et fugie
tis ad vallem montiū eoz q̄m
coniungetur vallis montiū usq̄
ad proximū Et fugietis sicut fu
gistis a facie tremotus in die
bus ozie regis iuda Et veniet
Dns deus meus omes sancti
tui ecum Et erit in die illa non erit
lux sed frigus et gelu Et erit
dies una que nota est Dno non
dies neq̄ nox et tpe vespere
erit lux Et erit in die illa egre
dient aque vive de hrlm dimidia
eaz ad mare orientale et me
dia eaz ad mare nouissimum in
estate et in hyeme erunt Et erit
Dns rex sup omem terrā In die illa
erit Dns unus et erit nomen eius
unū Et revertet oīs terra usq̄ ad
desertū de colle remon ad aus
tru hrlm et exaltabitur et ha
bitabit in loco suo a porta ben
yamin usq̄ ad locū porte prime
usq̄ ad portā angulozū Et a
turre ananehel usq̄ ad torcu
laria regis et habitabunt in ea et
anathema no erit amplius sed
sedebit hrlm secura Et erit
hec plaga qua percutiet Dns
omes gentes que pugnauerūt
adu sus hrlm tabescet caro
unius cuiusq̄ stantis sup pedes
suos et oculi eius tabescent
in foraminibus suis et lingua
eoz cotabescet in ore suo In
die illa erit tumultus Dni magnus
in eis et apprehendet vir
manū proximi sui et conseret
manus eius sup manū proximi
sui Sed et Juda pugnabit ad
hrlm Et congregabunt diuitie
omnis gentis in circuitu auru et
argentū et vestes multe
satis Et sic erit ruina equi et
muli et cameli et asini et
omnium iumentoz que erunt in castris
illis sicut ruina hec Et omes
qui reliqui fuerint de cunctis
gentibus que venerunt contra

Incipit plogus i Malachiaz

Malachias latine interptat angelus dñi i nuncius dñi quidquid em loqbat quasi a dño essent mandata ita credebantur Unde ita eius nomine hoc tulerunt dicentes tanq̃ ministerio fungens dñi supplet i malu angeli et hoc plus tenuit at nouissimus i babilone ait et aggeus pdicauit hoc plus

Oracul⁹ p moysen ihc plogus israel precepat sacerdotib⁹ tabernaculi sui dñi corpali vicio vacuos sibi offerre quibus legem sua ad regendu ppl̃m preceptis celestibus fideliter obediret cum sacerdotes angelos dei esse hoc loco scriptura testat Sed quia tanti muneris gratia cotemnentes supradictus ppl̃us et sacerdotes sacrificia vicio detorquebant ipi eñ imbibi

atq; impietatibus maculari cepere Ideo p malachiam ppheta dns ihc ait mea pena aut dilexi vos dicit dns Et dixistis in quo dilexisti nos Nonne frater erat esau iacob dicit dns et dilexi iacob esau at odio habui esau itaq; fratrem iacob no inique aut sponte nec voluntate odio habitus a deo ultime meriti gratia iacob dilectus est iuxta dom ppticiam suam et ihu quidem effusionem fratris sagwinis concupiuerat et iacob at sui cognitum obtinuerat legem desiderut cognoscere cuius rei gratia supradicto vsus exemplo est dicens Dilexi iacob esau at odio habui Quoniam ex operibus memoratoru quorum libet geneses ob meritum in quo vnusquisq; eoz futurus erit ipse sto manifeste constaret ut sup tu est Creuerut pueri Et erut esau homo agrestis sciens venari iacob aute simplex manens in tabernaculo Nam reliqua que lectione coprehensa sunt puaricatorem ppli israhelitici in obseruandis sacrificiis dei increpationem q̃ in eundem ppl̃m p deos alienos coluerit significat

Incipit Malachias ppha Cap primu

Onus verbi dñi ad israel in manu malachie pphete Dilexi vos dicit dominus Et dixistis In quo dilexisti nos Nonne frater erat esau iacob dicit dns Et dilexi iacob esau at odio habui Et posui montes seyr eius in solitudine et hereditatem eius in dracones deserti Quod si dixerit ydumea Destructi sumus sed reuertetes edificabimus que

00045160

Ipi ꝯ dñs ego destruā et no
cabitur tremi impietatis z po
pulus cui natus est ꝯ ustq;
eternū et oculi vri videbūt
et vos dicetis magnificat dñs
sup finimu istl fluius horat
patrem et seruus dñm suu ti
mebit si ergo ego pater tuꝰ
su ubi e honor meꝰ et si dñs
ego su ubi e tior meus dicit
dñs exercituu ad vos o sacrdo
tes qui despicitis nomen meu
et dixistis in quo despeximꝰ
nomen tuu offertis sup altu
re meu panem pollutu et di
cetis in quo polluimꝰ te in eo
y dicitis mensa dñi despecta
est si offeratis cecu nō
landu nonne malū est et si
offeratis claudu et lagnidu
nonne malū est offer illud duci
tuo si placuerit ei aut si suste
pit faciē tua dicit dñs exer
citu et nūc deprecamī vultu
dñi ut misereatur nri de ma
nu ei bnā fem est hoc si quo
modo suscipiat facies vestras
dicit dñs exercituu si quis est
in vobis qui claudat hostia et in
cendat altare meu gratuito
non est michi voluntas in vobis
dicit dñs exercituu et munꝰ
no suscipiam de manu vestra
ab ortu em solis usq; ad occasu
magnu est nomen meu in
gentibus et in oi loco sacri
ficatur et offertur z sanctifi
catur nomi meo oblatio mda
quia magnu est nomen meu
in gentibus dicit dñs exercituu
et vos polluistis illud in eo qꝰ

dicitis mensa
est et quod superpositum
tibile est cu igne qui
uorat et dyposuistis exe de labi
ni et exsufflastis illud dicit dñs
exercituu et intulistis de rapīa
claudu et lagnidu et intulis
tis munus nunquid suscipiam
illud de manu vra dicit dñs
maledictus dolosus qui habet in
grege suo masculu et votum
faciens ymolat debile deo qꝛ
rex magnus ego su dicit dñs
exercituu z nomen meu horribile gentib;

Et nūc mandatu cap. v
hoc ad vos o sacrdotes
si nolueritis audire et si no
lueritis ponere sup cor vestrū
ut detis gloriam nomi meo
ait dñs exercituu mittam in
vos egestate et maledicta bene
dictionibus vris et maledicam
illis qm non posuistis sup cor
Ecce ego pciam vobis brachiu
et dispergā sup vultu vestru
sterculu sollepnitatu vestrarū
et assumet vos secu et scietis
quia misi ad vos mandatu istud
ut esset pactu meu cu levi di
cit dñs exercituu Pactu me
um fuit cu eo vite et pacis et
dedi ei timorem et timuit me
et a facie nomis mei pauebat
Lex veritatis fuit in ore eius
et iniquitas non est inuenta in
labiis eius In pace et in equi
tate ambulauit mecu et mul
tos auertit ab iniquitate labia
em sacerdotis custodient scien
ciam et legem requirent ex ore
eius quia angelus dñi exercituu

ecclesiastes

[illegible] pluerunt mihi in lege
[illegible] pactu leui dicit
dns exercituu propter quod et ego
dedi vos contemptibiles et hu
les omnib⁹ ꝑplis sicut non serua
stis vias meas et accepistis fa
ciem in lege Nunquid no⁹ pater
unus est omn⁹ nrm Nunquid no
deus unus creauit vos Quare
ergo despicit vnus quisq⁹ fratre
suu violans pactu patrꝝ nrorꝝ
transgressus e iuda et abhoia
cio facta est in israhel et i ierlm
quia contaminauit iudas sanctifi
cacone dni quam dilexit
et habuit filiam dei alieni Dis
pdat dns viru qui fecerit hec
magistru et discipulu de taber
naculis iacob et offerentem mu
nus domino exercituu Et hoc
rursu fecistis Operibatis lacri
mis altare dni fletu et gemitu
ita ut vltra no respiciam ad sa
crificiu nec accipiam placabile
quid de manu vestra Et dixistis
Quia ob causam Quia dns testi
ficatus est inter te et uxorem
pubertatis tue quam tu despexi
sti et hec particeps tua et uxor
federis tui Nonne vnus fecit et
reliquias spus eius Et quid vnus
querit nisi semen dei Custodite
ergo spm vestru et uxorem ado
lescentie tue noli despicere Cu
odio habuerit eam dimittet dicit
dns deus israhel Operiet autem iniqui
tas vestimentu eius dicit dns
exercituu Custodite ergo spm
vestru et nolite despicere labo
rare fecistis dnm in sermonibus

dei

vestris Et dicistis In quo
eu laboraue In eo qui dicit bo
nis qui facit malu bonus est
in conspectu domini et tales ei
placent aut ubi est deus iudicii

Ecce ego mittam Cap iij
angelum meu et preparabit
bit viam ante faciem meam Et
statim veniet ad templum san
tum suu dominator dominus quem
vos queritis et angelus testa
menti quem vos voltis Ecce ve
nit dicit dominus exercituum
Et quis poterit cogitare diem
aduentus eius et quis stabit ad
videndum eu Ipse em quasi ig
nis conflans et quasi herba
fullonum Et sedebit conflans
et emundans quasi argentum et
purgabit filios leui et colabit
eos quasi aurum et quasi argen
tum et erut domino offerentes
sacrificia in iustitia Et placebit
domino sacrificiu iuda et ierlm
Et sicut dies seculi et sicut anni
antiqui Et accedam ad vos in
iudicio et ero testis velox male
ficis et adulteris et periuris et
qui calumpniantur mercedem mer
cenarii et viduas et pu
pillos et opprimunt peregrinum
nec timuerut me dicit dominus
exercituu Ego em dominus et
non mutor Et vos filii iacob non
estis consumpti A diebus em
patrum vestroru recessistis a le
gitimis meis et non custodistis
Reuertimini ad me et ego reuer
tar ad vos dicit dominus exer
cituu Et dixistis In quo reuer
temur Si affliget homo deum
quia vos configistis me Et dix
istis In quo configimus te In decim

et in pestilencia et in penuria
vob medebimur iste et vob me
fraudatis et consumitis gens
tota Inferte omnem decimam
in horreu meu ut sit cibus in
domo mea Et probate me sup
hoc dicit dns Si no aperuero
vobis cataractas celi et effudero
vobis benedictionem usque ad
habundanciam Et increpabo p
vobis devorantem et non corru
pet fructu terre vre Nec erit
sterilis vinea in agro dicit do
minus exercituu Et beatos
vos dicent omes gentes Eritis
em vos terra desiderabilis dicit
dns exercituu Invaluerut sup me
verba vra dicit dns Et dixistis p
locuti sumus contra te z dixist
Quamus e qui seruit deo Et quod e
molimentu quia custodiuimus
precepta eius et quia ambulauim
tristes coram dno deo exercituu
Ergo nuc beatos dicimus arro
gantes Etiquidem edificati sue
structes impietates et tetaue
runt deu et salui facti sue Tunc
locuti sue timentes deu vnus alter
us proximo suo Et attendit dns
et audiuit Et scriptus e liber mo
nimenti coram eo timentibus
dnm et cogitantibus nomen eius
Et erue michi aut dns exercituu
in die illa qua ego faciam i pe
culiu et parcam eis sicut parcit
vir filio suo seruienti sibi Et co
uertimini et videbitis quid sit int
iustu et impiu et inter seruie
tem deo z no seruientem ei Quia
Ecce em dies venient succen
sa quasi caminus Et erut
omes superbi et omes facientes
impietatem sicut stipula et ifla

mabit eos dns
exercituu que no
radicem et germen Et orietur
vobis timentibus nomen meu
sol iustitie et sanitas i pennis e
Et egrediem z salietis sicut vi
tulus de armento et calcabitis
impios cu fuerint cinis sub pla
tas pedum vestroz in die qua
ego faciam dicit dns exercituu
Memento legis moysi serui
mei quam mandaui ei i oreb
ad omem isrl precepta z iudicia
Ecce ego mittam vobis heliam
phetam antequa veniat dies
dni magnus et horribilis Et
conuertet cor patru ad filios
corp et cor filioz ad patres eoz
Ne forte veniam et percuciam
terram anathemate Explicit

Malachias Incipit prologus in libros Machabeorum

Machabeorum libri duo
demonstrant plius inter
hebreoz duces gentis
q̄ persecuto pugnas q̄
salvatoz et nobiles machabei
ducis triumphos exercitus deq̄
nomie et libri idem sue municipa
ti Hec quoque historia continet
etiam inclita illa gesta machabeoru fratru qui sub antiocho
rege pro sacris legibus dira
tormenta perpessi sunt quos
mater pia dum diuersis supplici
bus vergerentur non solum no
luit Sed etiam gaudens hortabatur ad gloriam passionis

Incipit liber Machabeoru primus Capitulum primu

Incipit liber machabeorū primꝰ Cā primū.

Factū est postquā
percussit Philippꝰ macedo
rex primus regnauit
in Grecia egressus
de terra cethim percussit Darium
regem persaꝝ et medoꝝ Constituit
sibi multa et omnia obtinuit
munitones et interfecit reges ter
ræ et pertransiit usq; ad fines ter
ræ et accepit spolia multitudinis gentium
et siluit terra in conspectu eius
et congregatus est exercitus
fortem nimis et exaltatus est et
eleuatus cor eius et obtinuit re
giones gentium et tyranni ois et
facti sunt ei in tributum et post
hec cecidit in lectu et cognouit
quia moreretur et vocauit pue
ros suos nobiles qui simul erant
nutriti a iuuentute sua et diuisit
illis regnum suum adhuc viuen
te et regnauit Alexander annis
xij et mortuus est et obtinuerunt

pueri eius regnum unusquisq;
loco suo Et imposuerunt sibi oēs
diadema post mortē eius
annis plurimis post eos annis multis et mul
tiplicata sunt mala in terra Et exiit
ex eis radix peccatrix Antiochꝰ
illustris filius antiochi regis qui
fuerat Rome obses Et regnauit
anno centesimo tricesimo septi
mo regni grecoꝝ In diebus illis exi
erunt ex israhel filii iniqui et sua
serunt multis dicentes eamus
et disponamus testamentum cum gen
tibus que circa nos sunt Quia ex
quo recessimus ab eis inuenerunt
nos multa mala Et bonum visum
est oculis eorum Et destinauerunt
aliqui de populo et abierunt ad regem
et dedit illis potestatem ut facerent
iustitias gentium Et edificauerunt
in locis gymnasia secundum leges
gentium et fecerunt sibi preputia et
recesserunt a testamento sancto et iuncti
sunt nationibus et venundati sunt
ut facerent malum Et paratum est
regnum in conspectu antiochi Et
cepit regnare in terra egypti ut
regnaret super duo regna Et intra
uit egyptum in multitudine grauis
curribus et elephantis et equis
et copiosa nauium multitudine
Et constituit bellum aduersus ptho
lomeum regem egypti Et uerriti sunt
a facie eius Et ceci
derunt uulnerati multi Et comprehen
duntur ciuitates munitas in terra egypti et
accepit spolia terre egypti Et con
uertit antiochus postea per
cussit egyptum in centesimo et
quadragesimo tertio anno Et ascendit
ad israhel et ascendit hierusalem in

00045160

multitudine gentiu z introuit in
sanctuariu tu superbia z accepit ut
tad aureu et cond
z vniuersa cubicula z mensas
sicoꝝ et libatoria et fialas
et mortariola aurea z vestiu et
coronas z ornamentu aureu qd
in facie templi erat z comminuit
oia Et accepit argentu z auru
et oia vasa conspicabilia Et ac
cepit thesauros occultos quos
inuent Et ablatis oibus abiit i
terra sua et fecit cedem hoim et
locutus est in superbia magna
Et factus est planctus magnus
in isrl et in omi loco eoꝝ Et ingemu
erunt principes et seniores z
iuuenes et uirgines infirmati
sunt et speciositas mulieꝝ immu
tata est Omnis sponsus sumpsit
lamentu et q sedebat in thoro
nuptiali lugebat Et commota e
terra sup habitantes in ea Et uni
uersa domus iacob induit con
fusione Et post duos annos dixit
misit rex principe tributoꝝ i ciui
tates iuda Et uenit ierlm cu turba
ba magna et locutus e ad eos
ba pacifica in dolo et credidit
ei Et percussit ciuitate repen
te et percussit eam plaga magna
na et predixit spolia ciuitatis et
fecit Et accepit spolia ciuitatis et
succendit eam igni z destruxit
domos eius et muros eius et tur
res eius et captiuas duxerunt mu
lieres et natos et pecora posse
derunt Et edificauerunt ciuitate
dauid muro magno et forti
et turribus firmis Et facta e
illis i arcem Et posuerunt illic

gente peregrina
1 conuenerunt ma 1 et posse
runt arma et castra et congregau
erunt spolia eius z reposuerunt illic
et facti sunt i laqueu magnu 1
stem e hoc ad insidias sanctuario
et in dolu magnu in isrl semp
Et effluxerunt sanguines innocentu
per circuitu sanctuarii z coinquina
uerunt sanctificatione et fugerunt ha
bitatores urbium propter eos Et facta e hi
storia exterorum z facta e exteris
semini suo et natis eius reliquerat
ea Sanctificatio eius desolata est
sicut solitudo diebus festis eius con
uersi sunt in luctu z sabbata eius
in opprobriu z honores eius in michiliu
Secundum gloriam eius multiplicata
e ignominia eius Et sublimitas
eius conuersa e in luctu Et scripsit
rex antiochus omi regno suo
ut esset oib populus unus Et re
linquerent unusquisq legem suam Et
consenserunt omnes gentes secun
dum regis antiochi Et multi
ex isrl consenserunt ei z sacrifi
cauerunt idolis et coinquinauerunt
sabbm Et misit antiochus epi
stolas per manus nuntioꝝ in ierlm
et in omes ciuitates iuda ut
sequerentur leges gentiu terre
et prohiberent holocausta z sacrificia
et libamenta sicut in templo
dei et prohiberent celebrare sabbm
et dies festos et coinquinari
sancta et sanctos israhel Et uisit
edificari aras et templa et
idola et immolari carnes suillas
et pecora communia Et reli
quere filios suos incircumcisos et
coinquinari animas suas coram

In diebus illis Ouenit CA'ij
Mathatias filius Johannis filii
Symeonis sacerdos de filiis Joarib
ab vrbe et cōsedit i modin
Et habebat filios quinq; Johannam
q cognominabatur gaddis Et Symeon
qui cognominabat thassi Et Judam
q vocabat machabeus Et Eleazarū
q cognominabat abbaron et
Jonathā q cognominabat apphus
Hij videbant mala que fiebant in
pplo iuda et vrbe Et dixit mathatias
Heu mihi ut quid natus sum
videre cōtritionem pplī mei z ciuitatis
sce vrbis z sedere illic cū datur
i manibus inimicoz sca i manibus
extraneoz facta sut templū ei
sicut ho ignobilis Vasa gle eius
captiua abducta sut Interfecti
sut senes ciui i plateis z iuuenes
ciui ceciderut in gladio inimicoz
Q gens no hereditauit regnū ei z no
obtinuit spolia eius Quib cōparebo
eius ablata e Nunc cat libera
facta e ancilla Et ecce sca nostra
et pulchritudo mea z claritas mea
desolata est et coinquinauerunt ea
gentes Quid g nobis adhuc viue
Et scidit mathatias z filij eius
vestimenta sua et operuerūt se cilicijs
plangentesq; valde Et venerunt
illuc qui missi erant a rege athio
cho ut cogerēt eos qui cōfugerant
in ciuitate modin ymolare z thura
accendere Et multi de pplo istī cōgregati
sunt ad eos Et mathatias et filij eius
congregati sunt Et rndentes qui missi erant ab an
thiocho dixerunt mathatie Princeps et clarissimus et magnus

et [illegible] ut obtinuisset
cere regis et imutare omes
ustificationes dei Et quicūq; non
staret sm̄ vm regis antiochi
morietur Sedm hāc vā locutus
est omi regno suo et p̄posuit pn
cipes pplo qui hēret sicū cogeret
Et iussit ciuitatibus Juda sac
ficare Et congregati sut mlti de
pplo ad eos qui dereliquerant
legem dni Et fecerunt mala sup
terā et effugauerūt pplm istī i ab
ditis et i abstonsis fugitiuoz loc
Die quita decima mensis caslēu
Cxlv° anno Edificauit Rex
Antiochus abhominandū vastatōm
desolatois sup altare dei Et per
omnes ciuitates Jude in circui
tu edificauerūt aras Et ad ianuas
ad domoz et i plateis incendebat
thura Et sacrificabat Et libros
legis dei combussерūt igni Et sendetes eos
Et apud quecūq; inuenieb̄antur
libri testamēti dni Et sm̄ edictū
regis trucidabat eu In vtute
sua faciebat hec pplo istī qui in
ueniebant i omi mense i ciuitatibus
Et quita et vicesima die mensis sacri
ficabat sup aram que erat ante
altare Et mulieres que circūcide
bat filios suos trucidabat sm̄
iussū regis antiochi Et suspen
debat pueros a cervicibus eoz p̄ vni
uersas domos eoz et eos qui cir
cumcidebat eos trucidabat Et mlti
ti de pplo istī diffinierunt apud se
ne no maducarēt immūda Et elē
gerunt magis mori q̄ cib̄ coinqnari
immundis z noluerūt ifringere legē dei sui
z ēdati sut z facta e ira magna sup pplm valde

cē m ciuitate hac et ornatis simi
et fribus ego arcade por2 sac
ussu regis stant fere omēs gen
tes et viri iuda et qui remanse
rūt hrlm et cruc tu et filij tui mi
cum regis et aplisticatus regi
to et auro et muneribus multis
Et rendit matthatias2 dixt mgna
voce Et si omes gētes regi an
thiocho obediut ut discedat vnq
quisq a fruitute patrū2 cōsentiut
madatis eius Ego2 filij mei
fres mei obediemq legi patrū nos
trop Applicq sit nobis duc Non
e nobis vtile relictē legem et
ustitias Non audiemq verba regis
Anthiochi nc sacrificabimq trās
gredietes legē nrē madata ut
camus altera via Et ut cessau
lo qui vā hoc actessit quida iu
deus t oim oculis sacrificare ido
lis sup aram in ciuitate modim
sētm iussu regis Et vidit mathatha
tias2 doluit et cōtremuerūt renes
eius et accēsus e furore eius sētm
iudiciū legis et insiliens truci
dauit eu sup aram Quo et virum
que misterat rex antiochꝰ q co
gebat ymolari ostendit ipse tpe
et aram destruxit Et zelatus e
legem sicut fecerūt finees fcat zambri
filio salomi Exclamauitq ma
thatias voce magna dicēs Oīs
q zelu habz legē statuēs testam
tū exeat post me2 fugit ipe et
filij eius t motes Et reliquerut
quecuq habebat in ciuitate tūc
descenderūt multi querētes iudiciū
et ustitia in deserto ut sedeāt ibi
ipi et filij eop et mlies eop et
pecora eop qm idurauerūt sup eos
mala Et renuntiatū
atthathi et q̄ fratui qui erant
tuitate Dauid quoniā descēdisset
uri quida qui dissipauerat man
datu regis t loca occulta t desto
et abisset post illos multi2
prepetrut aduersus eos2 cōstituc
rut aduq eos pliū in die sabbati
Et dixerut ad eos Desistite
mini exite adhuc2 facite sētm
vm regis et viuetis2 dixerunt
Non exibimq nc faciem vm regis
ut polluatq diem sabbati Et
cōcitauerūt aduersus eos pliū et
no tenderut illis nc lapide mise
rut eis nc opilauerūt loca dicēs
Moriam oēs in simplicitate nra
et testes erut sup nos celi2 tra
q iuste pditis nos Et intulerūt
illis bellū sabbatis2 mortui sūt
rpi et vxores eop2 filij eop2 pe
cora eop usq ad mille ab hīm
Et cognouit mathatias2 aiei eq
et luctu habuerūt sup eos valde
Et dixit vir proximo suo Si oēs
faciemus sicut fres nri fecerūt
et no pugnauerimq aduersus
gētes q̄ aiabus nris2 iustifica
cionibus nris citius disperdet nos
de tra Et cogitauerūt in die
dicētes Quis ho qui venit ad
nos in bellū die sabbati2 pug
nemq aduersus eū ut no moriam
omes sicut mortui sūt fres nri
in occultis Tunc congregata est
ad eos synagoga iudeop fortis
viribus et ipse ois voluntarius
in lege et omēs qui fugiebant
a malis additi sūt ad eos2 facti

m ei non mistrmanetur et a vis
vri seruib no emucitur q gla
eius stringit et vermis e hodie
exaltabit et eius no iacietur q
uersus est i terra sua z cogitatio
eius perit. Vos g filij confortamini
et viriliter agite q in lege a dno dco
vro in ipa gloriosi eritis et eius sy
mon frater vr scio q vir consilij
e ipm audite semp et ipe erit vob
pr et Judas machabeus fortis
viribus a iuuentute sua sit vobis
princeps miliciae et ipe agat bellu
pli et vos adunates ad vos oes
factores legis et vindicate vin
dicta ppli vri et retribuite retri
buciom gentibus et intendite i p
ceptis legis et benedixit eos z appo
situs est ad patres suos z defunctus
est anno centesimo octauo et sepultus
e a filijs suis in sepulchris patrum
suorum in modin et plamoit eu
omib israel planctu magno

Et suscepit Judas q vocabatur
machabeus filius eius p co
et aduuabat eu fres eius z omis
qui se coniunxerat patri eius et p
liabant plu israel cu letitia et
dilatauit glam ppli sui et induit
se lorica sicut gigas et succinxit
se arma bellica sua z pliis q
tegebat gladio suo castra et
similis erat leonib z operibus
suis et sicut catulus leonis rugi
ens in venatoe et persecutus e
iniquos perquirebat eos et qui co
turbabant ppm suu succendit
flamis et repulsi sut inimici p
timore eius et omes operarij mi
quitatis conturbati sut z diuerta

00045160

est salus n̄ra et cōsolatio
bat regem meum & letificabat
Jacob ꝑ opibus suis. Memor
mor̄a eius. Et dixerūt ad inui
bulat̄ ciuitates iudę & ꝑdid̄ m
nos ex eis et audiit ioram ab isr
et nouatus est usq; ad nouissim
dre et congregauit pcuntes Et
congregauit Appollonius gētes
et a samaria cortute multam
et magna ad bellandū contra
isr Et cognouit iudas et exiit
obviam illi & percussit & occidit
illū et ceciderūt vulnerati multi
et reliqui fugerūt Et accep̄t spo
lia eoꝝ et gladiū appollonij
abstulit iudas Et cū pugnab
illo omnibus diebus Et audit
Seron princeps exercitus syrie
q congregauit iudas congrega
one et castra fidelium Et
ait faciam michi nomē & glori
cabor in regno et debellabo iu
da et oēs qui cū ipo sunt qui sper
nebat verba regis Et ꝑrexit fe
et ascenderet cū eo castra im
piorū fortes auxiliatis ut face
rent vindictam in filios isr Et
applicuerūt usq; bethoron Et
exiit iudas obuiam illi cū pau
cis Vt vidērūt at exercitū veni
entē sibi obuiā dixerūt iude ad
mo potēmꝰ pauci pugnare ad
versus multitudinē tantā & tam for
tem et nos fatigati sumꝰ ieiu
nio hodie Et ait iudas facile e
concludi multos ꝑ manus pauco
et nō e differētia in conspectu de
li liberare in multis & ꝑ paucis
Q̄ nā no in multitudine exercitus

victoria belli sed
Ipi vo venerūt ad nos in mul
titudine cōtumacie & superbia ut di
pdant nos & uxores nras & filios
nros et ut spolient nos Nos aūt vo
pugnabimus p animabus nris Et
ipe dns conteret eos ante faciem
nrām Vos at ne timueritis eos
Ut cessauit ad loqui ipsū iacob eos
subito et cōtritus est Seron & exer
citus eius & corruerūt ante eū in descensu bethoron usq; in
campū Et ceciderūt ex eis octi
genti viri Reliqui aūt fugerūt
in terra philistim Et cecidit timor
iude ac fratres eius & formido
super omnes gētes ꝑ circuitū eorū Et
puenit ad regē nomen eoꝝ Et de
bellis iude narrabat omnibus gētes
Ut audiuit at Anthiochus rex
hos actus ꝑratus e animo
Et misit et congregauit exercitū
omnis regni sui castra fortia
valde Et aperuit erarium suū
& dedit stipendia exercitui ꝑ anu
Et vidit q defecerat pecu
nia de thesauris & tributa re
gionis modica ꝓpter dissentionē
et plaga qua fecit in terra ut tol
leret legitima que erant a ꝑmis di
ebus Et timuit ne no haberet
et semel et bis impensas & dona
tiua que dederat an larga manu
& habundauerat super reges qui an
te fuerat ꝑ constratus est nimis
valde Et cogitauit ire ꝑ pdē
ut acciperet tributa regionū et
congregaret argentū multū Et reli

ꝓphetissam quem nobilem de gne
regiu ꝓpe negotia regia a flumē
euphraten usq; ad flumen egipti
ut nutriret antiochi filiu suu
dom̄ redict et tradidit ei medicu
spūm et eleemosynas maduit ei
de omnibus que volebat et de mḡ
tribus iuda et ihrlm ut mitteret
ad eos exercitu ad conterendā et extir
pandā virtute ipsi et reliquias
ihrlm et auferendam memoria eoꝝ
de loco et ut constituet habitatores
filios alienigenas in finibus finiū
eoꝝ et sorte distribuet terra eoꝝ
et rex assumpsit ptē exercitus reli
dui et exiit ab antiochia ciuita
te regni sui anno centesimo octuage
simo et trānsiecta euphraten flumen et
pabulabat superiores regiones et
elegit hystias ptholomeu filiu do
rim et nicanorē et gorgiam vi
ros potentes ex amicis regibus et mi
sit cū eis xl milia virorū et septē
milia equitū ut venirent in terrā
iuda et dissipārent eā sicut verbū
regis et quicquid ut irent cū vni
uersa virtute sua et venerunt in terrā
iuda et applicuerunt ad montē ni
petrei et audierunt mathatias regio
mu nomine eoꝝ et acceperunt argen
tū et auꝝ multū valde et pecunias
et venerunt in castra ut acciperent
et emerent filios israhel in seruos et ad
diti sunt ad eos exercitus syrie et ter
alienigenarū et vidit iudas et fres
eius quia multiplicata sunt mala
et exercitus applicabat ad fines eoꝝ
et cognouerunt verba regis que ma
dauit ipse facere in interitu et con
tritione ipsi israhel et dixerunt vnusquisq;

ad proximū suū Eligamus viros
ptōs nri et pugnemus ꝓ ipsis nro
et fris nris et congregatus est co
tinuo ut esset paratus in prelio et
orarent et petierunt miam et missa
eos et ihrlm no habitabat sed cā
pestre et no cat qui ingrederet
et egrederetur de natis ei et sanctu
ariū calcabat et filii alienigenarū erant
in arce ubi erat habitatio gentiū et abla
tū e voluptas abrahe et deserebat
ibi tybia et cythara et congregati sunt
et venerunt in masphat contra ihrlm
quia locus orois erat in masphat
antea ipse et ihrlm et icunauerat in dic
et induerunt se cilicijs et cinerem
posuerunt in capite suo et scinderunt
vestimenta sua et expandebant libros
legis de quibus seruitabant gentes
similitudines simulacrorū suorū
et attulerunt ornamenta sacerdotalia
et primicias et decimas et suscitaue
runt nazareos qui expleuerunt
dies et clamauerunt voce magna
in celū dicentes Quid faciemus istis
et quo eos ducemus et sancta tua con
culcata sunt et contaminata sunt et sa
cerdotes tui facti sunt in luctu et hu
militate et ecce nationes congregate sunt
aduersum nos ut nos disperdant tu scis
que cogitant in nos quomodo possimus
subsistere ante faciem illorum nisi tu deus
adiuueris nos et tubis exclamauerunt
voce magna et post hoc co
stituit iudas duces populi et tribunos
et centuriones et pentheconteretas
et decuriones et dixit his qui
edificabant domos et sponsabant
uxores et plantabant vineas et formi
dolosis ut reuerteret vnusquisq;
in domum suam secundum legem et

00045160

moriens ruinam r collurescent
ad ruinam animam r ait Judas
Magnum r estote filij potentes
estote pati in mane vt pugne
tis aduersus nacoes has que co
venerunt disp de nob r stra mra
qm melius e mori nos r bello q
vide mala gentis mee r sanctoz
eius ad fine voluntas r alo sic fiat
Et assumpsit Borgias Cuij
quinq milia vizoz r mille
equites electos et mouerut cast
nocte ut applicaret ad castra iude
oz et prutent eos subito r filij
qui erat eo ante erat illis duces
Et audiuit iudas et surrexit
ipe et potentes pruten de rege
qui erat r ammnau Adhuc ei
dispsus est exercitus a castris
Et venit Borgias r castra iude
nocte et nemine eius sit Et que
bat eos r motibus Qui dixit fu
giut filij an nos a nobis Et cu
dies strus esset Apparuit Judas
in campo cu tribus milibus vizoz
tm qui tegumenta et gladios no
bebant Et viderut castra gen
ciu valida et loricatos et equita
tus r exercitu eozo r hij docti ad
plin Et ait Judas vizis qui fu
erat Ne timueritis multitudie
eozo et impetu eozo ne formide
tis Memento quomo salui facti
sut pres nri in mari rubro cu se
quereret eos pharao cu exercitu
multo Et nunc clamem9 r celu
misereb nri dns r mei erit
testamti patru nroz r conteret
exercitu istu ante faciem nram
hodie Et scient oes gentes quia
est deus qui redimit r liberat israel
Et levaverunt alienigene
oculos suos r viderut eos venien
tes eo adipso et exierut de ca
stris ad plin Et tuba cecinerut
hijs qui fuerat cu iuda r congre
sus est et contrite sut gentes r fuge
rut r tetigit Nouissimi at cecide
rut r gladio r pserut sut eius q
gezeron r usq r ad pos ydumee
et azoti et r amne Et ceciderunt
ex illis tria milia vizoz r rursus
e iudas et exercitus eius sequens
eu Et dixit ad ppm Ne auferi
catis spolia quia bellu contra
nos est et gorgias r exercitus
eius r mone qui nos Sed state
hic cont inimicos nros r ex
pugnate eos et post hoc sume
spolia securi Et adhuc loquente
Juda ista hec Pars apparuit pars
que de specula de mote et vi
dit gorgiam q in fugam sut vsq
sui r succensa sut castra fumq
em q videbatur declarabat
quod sem e Quibus illi cogno
tis timuerut valde apparue
re sibi et Judam et exercitu eius
in campo patu ad plin r fuge
runt et omes r tm alienige
narum Et Judas reuersus est ad
spolia castroz Et acceperut
auru r argentu r iacintu
et purpura marinu r coper
multas Et cu silla sumpnu ca
nebat r benedicebat deum r celu
q m bonus e q m in sclm misa
eius Et fta e salus magna
in isr in illa die Quicunq ali
enigenaz euasset venit

et mundauit ipse cum omnia q
[illegible] rubigo rudigo ꝛc
restauratue nu deficiebat q
no qualia uoluit talia con
fuit ꝛ ipse et qualia mada
uit et fecerunt ano octogesi
mo octauo electoꝝ uiroꝝ ho milia
et egressi quos milia ut debella
ret eos et uenerunt iudea ꝛ castra
posuerunt in bethoron et ecce
illis iudas cu decem milibꝫ vi
ris et uiderunt exercitu fortem et
orauit ꝛ dixit benedictus es sal
uator mi ipse q contriuisti impetu
potentis ꝛ manu seruu tui dauid
et tradidisti castra alienigenaꝝ
in manu ionathe filii saul ꝛ armi
geri eius et occide exercitu istu in
manu populi tui isrl et confidant
in exercitu suo et in equitibꝫ su
illis formidine ꝛ tabescite audi
cia eoꝝ et conturbentur
contritione sua et percute eos gladio
diligentiu te ꝛ collaudent te oes
qui nouerunt nomen tuu in ymnis
et cecidit de exercitu
lysie quos milia uiroꝝ uidens ad
uersas suoꝝ fugas ꝛ iudeoꝝ audaciam ꝛ q parati sint aut uincere aut
mori fortiter abiit antiochiam
et elegit militeꝫ ut multiplicati
rursus ueniret in iudea dixit
ad iudas ad fres eius ecce contriti
sunt inimici nri ascendamus mundare
mundare sca et renouare et congregatus est oꝝ exercitus et ascendit
in montem syon et ut uidit
sanctuariu desertu ꝛ altare profanatu
portas exustas ꝛ in atriis
uegrowta nata sicut in saltu aut
in montibus et pastophoria diruta

sederunt uestimenta sua ꝛ planxerunt planctu magno ꝛ proiecerunt
cinerem sup caput suu ꝛ corruerunt in faciem sup terra et exclamauerunt tubis signoꝝ et clamauerunt in celu hinc ordinauit iudas
uiros ut pugnarent aduersus eos
qui essent in arce donec emundarent
sca et elegit sacerdotes sine ma
cula uoluntatem habentes in lege dni
et emundauerunt sca et tulerunt
lapides coinquinationis in locu immundu
et cogitauerunt de altari holocaustoꝝ
quod profanatu est quid de eo fa
cerent et incidit illis consiliu bonu
ut destruerent illud ne forte esset
illis in obprobriu quia contaminauerunt illud gentes ꝛ demoliti sunt
illud et reposuerunt lapides in mon
tem domus in loco apto donec ueniret
prophta et responderet de eis et
acceperunt lapides integros secm
legem et edificauerunt altare nouu secm illud quod fuit prius et
edificauerunt sca et quae intra do
mu intrinsecus ꝛ edem et atria
sanctificauerunt et fecerunt uasa sanctu
noua et intulerunt candelabru
et altare incensoꝝ ꝛ mensam in
templo ꝛ incensu posuerunt sup al
tare et accenderunt lucernas que sup
candelabꝝ erant ꝛ lucebat in tem
plo et posuerunt sup mensa panes
et appenderunt uela ꝛ cosummauerunt
oia opa que fecerunt et an matutinu surrexerunt quita ꝛ uicesima
die mensis nouu hic mensis
erat cisleu coctesimi quadragesimi
octaui ani et obtulerunt sacrificiu

00045160

sdm legem sive altare holocaus
tor/ notul quod ſ rem sdm le
pus z sdm dic m qua cotamia
uerut illud gentes i tpa p̄mona
tu est in canticis z tybicinib z ci
naris z tybalis Et tradit omib
pplis m facie z adorauerut z bn
dixerut m nomi eius q̄ppter eis
Et fecerat dedicacoēm altaris dic
bus octo Et obtulerut holocaus
ta in letitia z salutaria laudis
Et ornauerut faciē templi coronis
aureis z scutulis z dedicauerut
portas z pastophoria z iposuerut
eis ianuas et fecit e letitia m
pplo magna valde Et auferu e
opprobriu gentiu Et statuit Iu
das et fres eius et vniuersa ecc
sia ut agantur dies dedicationis
altaris z tpibus suis ab anno in
anm p dies octo a xiiij a z vice
sima mensis casleu cu letitia et
gaudio Et edificauerut i tpe illo
montem syon et p circuitu mu
ros altos et turres firmas ne ge
nes veniret gentib et conculcarent
eu sicut antea fecerat Et collocat
illic exercitu ut custodiret eu z mu
niuit eu ad custodiendā bethsu
ram ut haberet ipm monimen
tum contra faciē ydumee
Et factū e ut audirent gentes
in circuitu quia edificatu
est altare et sanctuariu sicut prius
Irate sunt valde Et cogitabant
tollere genus Jacob qui erat inter
eos Et ceperut occidere de pplo et
persequi Et debellabat Judas fi
lios Esau i ydumea z eos qui
erat i acrabattane q̄ insidebat
istis et pcussit eos plagis mag
nis Et memoratus e mirabilis
xp̄s deus qui erat pro multis
et in semetipso mediator est i vi
ta Et dedit illi deus ab eo i tribus et
regnum eoz z sanctificatiōem
eoz Et tradidit eis eos omnes qui
ab eis erant Et tribulat
ad filios amon z inuenit manum
fortē et ppl̄m copiosū z thesaurū
duxit pro eo z comisit eis plia
mlta et contriti sunt m conspectu eoz
et pcussit eos Et cepit vastare ci
uitates et filias eoz z reuersus e in
Judea Et congregate sunt gentes
que erant i galaad aduersus ipsius
qui erat in finibus eoz ut tol
lerent eos et fugerent in dathema
multone Et misert nuntios ad Iu
da et ad fres eius dicentes Congre
gate sunt aduersus nos gentes p exter
minio ut auferant nos z patrimo
nia et occupare multone i qua
confugimus z thimotheus e dux ho
rum eoz Nunc q̄ veni z eripe nos
de manibus eoz q̄ cecidit multus
de nobis et omnes fres mei qui in
loco cubim erant interfecti sunt et
captiuas duxerut uxores eoz
et natos et spolia et pertransie
illic fere mille viros Et adhuc
epistole legebantur Et ecce alii
nuncij venerunt de galilea scis
sis tunicis nuntiates secundum hec
verba dicentes conuenisse aduersus ap
tolomaida et tyrum et sidone et
repletam e omnem galilea alienige
nis ut nos consumat Et audit
autem iudas et pplus synodus
conuenit cum magna cogitatione q

facent de fratribus suis qui tribula
bat eum et expugnabatur ab eis
Expulit Judas Symon fratrem suum
elegit ubi viros et mittit eos
tuos in galilea ipse vero et frater
meus Jonathas ibimus in galaditim
Et reliquit Joseph filium zacha
rie et azarie ducibus populi cum re
siduo exercitus in judea ad custodiam
Et precepit illis dicens precedite
populo huic et nolite bellum committere
adversus gentes donec revertamur
Et data sunt Symoni viri tria milia ut iret
in galilea Judae autem octo milia in
galaditim Et abiit Symon in ga
lilea et commisit plura bella cum gen
tibus et contrita sunt gentes a facie
eius et persecutus est eos usque ad por
tam ptolomaidis et ceciderunt de gen
tibus fere tria milia virorum Et acce
pit spolia eorum et cepit eos qui
erant in galilea et in arabattamane
cum uxoribus et natis et omnia que
illis erant et adduxit in judeam cum le
titia magna Et Judas machabeus
et Jonathas frater eius transierunt
iordanem et abierunt via trium dierum
deserti Et occurrerunt eis nabutthei et
susceperunt eos pacifice et nunciave
runt eis omnia que acciderant fratribus eorum
in galaditide Et quoniam milites ex eis
congregati sunt in bosor et
malmus et in casphor et maccedi
et carnaim hec omnes civitates
munite et magne Sed et in ceteris
civitatibus galaaditidis tenentur con
gregati Et in crastinum constituerunt
admovere exercitui hiis civitatibus
et comprehendere et tollere eos in una
die Et conversus Judas et exercitus eius

via in deserto bosor recepere et tran
sivit civitatem et occidit omnem
masculum in gladio Et accepit om
nia spolia eorum et universos eduxit
Et sumpsit die nocte et ibat
usque ad munitionem Et factum est diluculo
ut elevassent oculos suos et ecce
populus multus quod non erat numerus portare
tores scalas et machinas ut ex
pugnarent munitionem et expugna
verunt eos Et vidit Judas quod cepit
bellum et clamor belli ascendit
ad celum sicut tuba et clamor magnus
de civitate Dixit exercitui suo pugna
te hodie pro fratribus vestris Et venit
tribus ordinibus post eos Et ex
clamaverunt tubis et clamaverunt
oratione Et cognovit castra Timothei
quia Machabeus est Et refugerunt
a facie eius Et percussit eos plaga
magna Et ceciderunt ex eis
in die illa fere octo milia virorum
Et divertit Judas in Masphat et ex
pugnavit et cepit eam et occidit
omnem masculinum ejus et sumpsit spolia
ejus et succendit ignem in ea per
rexit et cepit Casphon et Maged
et Bosor et reliquas civitates
galaaditidis Post hec autem congregavit Timotheus
gavit thimotheus exercitum alium
magnum et castra posuit contra
raphon transtorrentem Et misit
Judas speculari exercitum Et nuncia
verunt ei dicentes quia congregati sunt
ad eum omnes gentes que circa nos
sunt exercitus multi nimis et
arabes conduxerunt auxilium sibi
et castra posuerunt transtorrentem
pati venire ad te prelium Et abiit
Judas obviam illis Et aut thimotheus

00045160

principes exercitus sui. Et ait
iudas et ceteri eius ad terrem
te aque. Et insecuti sunt eos
non potuimus. Iustrexerunt eum qui
poterat ponere aduersus nos. Et ver
tit fugere et prosecuti sunt
tra eius filios. Et cecidit ex
magno usque ad iudas ad torren
tem a quo transierunt ipsi
trans torrentem et mandauit eis
dicens. Nemine horum relinquatis
sed veniat omnis in prelium. Et tran
sierunt ad illos prior et omnis populus
eius. Et exterriti sunt a facie eius
omnes gentes et preparauerunt arma
sua et fugerunt ad campum quod est
ad carnaym et occupauerunt viam
tam et cepit eos et castra succedit
eum in omnibus qui erant in via. Et
ipsa est carnaym. Et non potuit sustine
re contra faciem iude. Et congregauit
iudas omnes israelitas qui erant
a galaaditide a mimo usque ad
magnum et ydoneos corpore natos
et exercitu magnum valde ut ve
nirent in terra iude. Et venerunt usque
ephronem. Hec ciuitas magna
et in ingressu porta munita valde
et non erat declinare ab ea ad dex
tra uel sinistra sed per media iter
erat. Et inclusere se qui erant in
ciuitate et obstruxerunt portas
lapidibus. Et misit ad eos iudas
uir pacificas dicens. Transeamus
per terra vestram et cum ea in terra mea
et nemo nobis nocebit tm pedibus
tantum ambulabimus. Et nolebant ei aperire
et precepit iudas predicare in castris
ut appliceret se unusquisque in quo
erat loco. Et applicuerunt se viri ma
tutini et oppugnauerunt ciuitatem
tota die et tota nocte. Et tradita est
ciuitas in manu eius. Et percussit
mastrulos in gladio. Et exterminauit
ea et accepit spolia eius. Et tra
siit per tota ciuitate super inimicos
Et transgressi sunt ordines in
magno contra faciem uersam. Et
audiit iudas congregans extremos
et exhortabatur ipsos per totam
viam donec veniret in terram iuda. Et
ascenderet in montem syon cum leti
tia et gaudio et obtulerunt holocausta
quod nec unus eorum occisus fuerat donec re
uerteretur in pace. Et in diebus quibus
audiit iudas et ionathas in terra ga
laad. Et symon frater eius in ga
lilea contra faciem ptolomaidis
audiuit. Joseph filius zacharie filius
et azarias principes uirtutis res
tum gestarum et prelia que fecerunt
dixit faciamus et ipsi nobis nomen
et eamus et ipsi nos pugnare con
tra gentes que circuitu nostro sunt
Et precepit ipsis qui erat in exerci
tu suo et abierunt iamniam. Et expu
gnauit gorgias de ciuitate et uiri
eius obuiauerunt illis in prelio et fu
gati sunt. Joseph et azarias usque
ad fines iude. Et ceciderunt in illa
die de ipsis israel ad duo milia uiri
Et facta est plaga magna in ipso
quia non audierunt iudam et fratres eius
existimantes se fortiter facturos
Ipsi autem non erant de semine uirorum
illorum per quos salus facta est in israel
Et uiri iude magnificati sunt
valde in omnibus gentibus et gentium

[illegible] nomen eorum
[illegible] ad eos fausta nata
[illegible] et expugnabat iudas z fres ei
et expugnabat filios israel omnes
[illegible] ad austru et percussit eos
filias eius et muros eius z ter
minauit ignib⁹ z circuitu et mouit
castra ut irent in tra alienige
nas et pambulabat samaria
et in die illa reddebant sacerdotes
in bello deu voluerunt gentes sue
deu sue fine capitis eorum in prelio
et derelinquebat iudas in azotu z tra
alienigenarum z destruit altaria coz
et spolia deoz eoz igne succendit igni
z cepit spolia ciuitatu z uicos eius inuasit

Et rex antiochus pam
bulauit superioribus regionib⁹
et audiuit esse ciuitate elymai
dem in pside nobilissimam z copio
sam in argento z auro et replu pe
cunia locuples valde z illi uelana
arma et loricae et scuta que reli
quit alexander philippi rex ma
cedo q regnauit primus in grecia
et uenit et quebat ciuitate eius
et depredari ea z no potuit quia
innotuit negotium hijs qui erant in ciuita
te et surrexerunt in prelium z fugit
me et abijt eu tristicia magna
et recessit a babilonia et uenit q
nutriebat ei in pside et fugata est
castra que erant in iudea et
quia abijt lisias cu dimidia parte fortiu
primo et fugatus a finibus iudeoz
et reuoluerunt armis z uiribus et
spoliis multis que ceperat de castris
que expugnauerat z ut destrueret abho
minatiõem quam edificauerat super altare
quod erat in hrlm z sanctuariu sicut
prius circudederunt muris excelsis
ipsi et bethsuram ciuitate suam

Et factu est ut audirent gentes
circa expauerunt et [illegible] malis
[illegible] et tradit iudas z fratres
[illegible] eorum sicut ce
ciderat et cat illic reges multos
qua renouatu e ira et tristicia magna
nia Et arbitratus e se mori Et vo
cauit omes amicos suos z dixit illis
recessit sopnus ab oculis meis et
cecidi et contriui corde p sollicitudine
Et dixi in corde meo in quanta
tribulatõem deuenim z in quos fluc
tus tristicie in qua nunc sum q
iocundus eram z dilectus in potentia
mea Nunc uo remittet malorum
que feci in hrlm unde abstuli oia
spolia argenti et auri et uasa que erant
in ea et misi auferri habitantib⁹ ui
deam sine causa Cognoui go q
propter inuenerunt me mala isti
Et ecce pro tristicia magna in
tra aliena Et uocauit philippum
unu de amicis suis et preposuit eu
super omne regnu suu et dedit
ei diadema et stola sua z anulu
ut adduceret antiochu filiu suu et
nutriret eu et regnaret Et mor
tuus e illic anthiochus anno ce
sesimo quadragesimo nono Et cog
nouit lysias q mortuus e rex
Et constituit regnare anthiochu
filiu eius que nutriebat adoles
cente et uocauit nome ei eupatorem
Et hij qui erant in arce cocluserat
israel in circuitu sanctuarij et querebat
ei mala semp ad firmamentu
gentiu Et cogitauit iudas disper
de eos Et congregauit omne populu
ut obsidere eos Et congregati
simul et obsederunt eos anno
centesimo quinquagesimo z fecerunt
balistas z machinas Et ceperunt

00045160

quos ep̃s et qui obsidebant et
aduersus eos pugnabant et
prę ipse et aberat ad regē et
dixerunt Quousq; no ſilebis ex
Deum et vindicabis ſres nostros
Mox descendens ſeruus tuus
et ambulabam p̃ceptis tuis et
qui dictis eius et filij ſpli mei
ſpes hoc alienabit se a nobis
et quicunq; vendebant ex nobis
interficiebant hereditates nre
diripiebantur et no ad nos tm
extenderetur manus sed in omes
fres nros et cū applicuerit hodie
ad arcem et vrbem occupabo ea et
mulconem bethſura munierunt
et nisi pcuneris eos velocius
maiora ip̃i hec fract nr potentię
obtinebunt eos et iratus est rex
ut hec audiuit et conuocat omes
amicos suos et p̃cipes exercitus
sui et eos qui sup equites erat
Ced et de regno alijs 2 de insu
lis et maritimis venerunt ad
eū exercitus copiosissimus et cas
trametatus est contra bethſuram
per dies multos et fecerunt machinas
et expugnauerunt et succenderē eas igni
et pugnauerunt viriliter et rex
ſt iudas ab arce et mouit castra
ad bethzacharā contra castra
regis et surrexit rex an lucē
et conturbauit exercitum 1 impetu
contra via bethzacharā et com
pauerunt se exercitus 1 plus 2 tubis
concrepuerunt et elephantis ostēn
derunt sanguinē vue 2 mori ad

ancipes eos mo[illegible]
bestias peregrinas et
insignibus elephantis milites cin
xerunt balthenis et galeis
in capitibus eoz et quingenti
tes ordinati omnibus bestiis
parati ubicunq; esset bestia
ibi erat et quocunq; ibat ibat
et no discedebat ab ea bestia
tres lignee sup eas erant firme
protegentes sup singulas bestias
et sup eas machine 2 sup singu
las viri virtutis proprie qui pug
nabat et in tribus mgr bestie et
residui equitatus hinc 2 inde stu
tuit in duas ptes tubis exercitu
commoud et purgē costipatos
in legionibus suis et resultit
sol in clipeos aureos 2 eneos
et resplenduerunt montes ab eis
et resplenduerunt campi sicut
lampades ignis et distincta
e pe exercitus regis p montes ex
celsos et alij p loca humilia et
ibant caute et ordinate 2 co
mouebantur omes ibi tantus
tus a voce multitudinis eorū et
incessu turbe et collisione armoz
erat ex equitatus magnus valde
et fortis et appropiauit iudas et
exercitus eius in plus et cernebat
de exercitu regis sup montē viri et
vidit eleazar filius saurath vna
de bestijs loricatis loricis regijs
et erat eminens sup reliquas bestias
et visum est ei q̃ in ea esset rex
[illegible]
et dedit se periculo ut liberaret
suos et acquireret sibi nomen

et cucurrit ad eu ambastex i medio
regni mtes pcus adeptus
a ſmissis et tadebat ad eo
i illuc et mit ſub pedes dſpi
et ſuppoſuit ſe ei et ait ei et
dit m era ſua ipm i mortuu
illic et victrix vtute regis et
mpetu eqtatus eius diuterut
ab eis castra at regis ascendit
cont eos i relm et applicuit rex
castra ad iudea i mote syon et
fecit pace cu ſnjs qui erat i bethſ
ſura et egressus de ciuitate qz
no erat eis alimeta ibi pclusis
quia ſabbata erat ee et cep
fendit rex bethſſura i constituit
illic custodia ſua ad ea i duxit
castra ad locu ſuſtenacois dies
multos et statuit illic bulistas
et machinas et ignis iacula et
tormeta ad lapides iactandos
et ſpicula et ſcorpios admitte
das sagittas et ſundibula fecit
as et ipi machinas aduſs machi
nas eoz et pugnauerut dies ml
tos esse at non erat i ciuitate
eo q ſeptimus annus esset et qui
remanserat i iudea de gentibus eo
ſupſtrant reliquias eoz que re
posite fuerat et remanserut in
ſanctis vri pauci qm obtinue
rut eos fratres i diſſipati sut vnuſq
quiſq in locu ſuu et audiuit
lyſias q philippus fuc constituat
rex antiochus cu adhuc viuet
et ut nutriret antiochu filiu
ſuu ut regnaret et reuſus esset
a pſide et media et exercitus q
aderant cu ipo i quia quereret
ſuſcipe regni negocia eſtimat

ve a dia ad regendu filiu ſuu
eſtimq cu dicta ſua nobilia
et loca i obſidem i muitq
et iubet ei de ordinat de regno
ſuo at ea mia deponat homibq
ſuis et faciam pacem cu illis pacem
et cu omi gente eoz et constituat
illis ut ambulet in legittimis
ſuis ſicut pus q ppter legittima em
poz que deſpexerat irati sut
et fecerut dia hec et placuit
ſmo in conſpectu regis i pncipu
et miſit ad eos pacem facere et
reſpexerut illa et iurauit illis
rex et pncipes et exercitus de
muitoe et mtrauit rex motem
syon et vidit muitoe loci i iu
rit circuis iamentu quod iurat
et madauit destrui murum i gyro
et diſtrixit feſtinater et reuſus
e antiochiam et inuenit philippu
duantem ciuitati i pugnauit
aduſus eu i vi occupa ciuitate

Anno tertio quinquagesimo primo exijt demetrius filius seleuci filius ab urbe roma et ascendit cu paucis viris in ciuitate maritimam i regnauit illic et cum ingressus esset in domu regni patru ſuoru cepisset exercitus antiochu i lyſiam ut adduceret eos ad eu i nra ei innotuit et ait nolite mi ostendere faciem eoz et occidit eos exercitus et sedit demetrius ſup ſede regni ſui et venerunt ad eu viri impij et iniqui ex iſrl et alchimus dux eoz q volebat fieri ſacerdos et accuſauerut populu apud regem dicentes perdidit iudas i fres

modia
188

[illegible] mihi [illegible]
credib⁹ ut cat et [illegible]
mū ome quod fec[illegible]
gremibus regis et primat⁹ om⁹
ai eoꝝ ciuib⁹ et adiutorib⁹ coꝝ
elegit rex ex amicis suis bachi
dem q̄ habitat trans fluuiū magnū
i regno et fidelem regi & misit
eū ut vider optimū quod fe
cit iudas ꝙd et alchimū impiū
constituit in sacerdociū & mādā
dauit ei fact vltione in filios
isrl Et fugerunt & venerunt
cū exercitu magno in terrā iuda
et miserūt nuncios & locuti sūt
ad iudam & ad fres eius verb pa
cificis in dolo et no intendebāt
sermonibus eoꝝ Vidit ergo iudas
q̄ venisset cū exercitu magno & cōue
nerūt ad alchimū et bachide
cōgregatis scribis & requisie
runt iusta sūt et primi assidei q̄
erat in filiis isrl et exquirebat
ab eis pacem Dixerūt enī
homo sacerdos de semie aaron
venit non decipiet nos Et locuti
sunt cū eis verba pacifica Et iurauit
illis dicens Non inferemus vob
malū neq; amicis vris & credi
derūt ei et cōprehendit ex eis lx
viros et occidit eos in vna die
scdm verbū quod scriptū est Car
nes sanctoꝝ tuoꝝ et sanguinē ipoꝝ
effuderūt i circuitu rūlm & no
erat q̄ sepeliret Et timuit tim
et tremor in omē⁹ plm quia
dixerūt nos eē in eis veritate et
iudicio tēnsgressi eni sūt con
stitutu et iusiurandū quod
iurauerūt et mouit bachides

castra ad uim et [illegible]
tergia Et misit exp[illegible] no
multos ex eis qui ass[illegible]
rat et quosdam de ipsis mitta
et i puteū magnū ꝓiecit
misit regione alchimo & reliqu
tu ei ad auxiliū in aduentu ipi
Et abiit bachides ad regē & sa
gebat alchimus ꝙ principatū
sacerdocij sui Et conuenerūt ad
eū oēs qui cōturbabāt populū
suū et obtinuerūt terrā iuda et
fecerūt plagā magnā in isrl
Et vidit iudas oīa mala que
fecit alchimus et qui cū eo erāt
in filios isrl plus multo ꝙ gen
tes Et egressus i oēs fines iude
i circuitu & fecit vindictā i viros
desertores et trāsauerūt vltra
ephrē in regionē Vidit aut
alchimus ꝙ prualuit iudas et
qui cū eo erat & cognouit qua
no potuit sustinē eos egressus
e ad regem et accusauit eos mul
tis crimibus Et misit rex bi
chanorem vnū de principib⁹
suis nobiliorib⁹ q̄ erat in imi
cicias exercens contra isrl et
mandauit ei cuertē plm Et
tus venit bychanor in rūlm
cū exercitu magno Et misit ad
iudam et ad fres eius verba pa
cifica cū dolo dicens Non sit pug
na inter me & vos venio cū viris
pacis et videa faciem vram cū
pace Et venit ad iudā & salutā
uerūt se mutuo pacifice & hostes
pati erat rapere iudam Et ino
tuit ei mo iude ꝙ cū dolo venisset

ꝺ ꝺ ꝺ

00045160

[illegible] regnare [illegible]
[illegible] regno [illegible]
[illegible] sit vnus [illegible]
nemo portabat diadema nec
babatur purpura ut magnifi
tur ea Et quia curia facieb
sibi et cottidie consulebat cc
silia agentes semp de multi
tudie ut que digna sue gerer
et committut vni homi magistra
tu suu p singulos annos qui
ministret ei sue et omb obedie
vni et no e invidia nec zelus
me cos elegit iudas eupole
miu filiu roh filiu iacob et
jasonem filiu eleazari et misit
cos roma constituere cu illis am
icicia et societate ut auferent
ab eis iugu grecoz qz vidrut
q in fruitute premebat regnu
isral Et abierut roma via mlt
tam valde et intrauerut curia et dix
erut Judas machabeus et fres
eius et pplus iudeoz misert
nos ad vos statuere vobiscu so
cietatem et pacem et conscribi
nos socios et amicos vros et pla
cuit smo in conspectu eoz omi Et
hoc rescriptu quod rescripserut
in tabulis ereis et miserut i rbm
ut esset apud eos ibi memoriale
pacis et societatis Bene sit
romanis et genti iudeoz i mari
et i terra in etnu gladius ssit et
hostis procul sit ab eis Et si primi
tus bellu romanis sub aut
oribus sociis eoz et omi diacone
eoz auxiliu ferret gen iudeoz
qut temporibus dictauerit corde pleno

regnauerat primus
[illegible] regno Demetrius
[illegible] sua fuit valde Et cum
nemo portabat diadema nec
babatur purpura ut magnifi
tur ea Et quia curia facieb
sibi et cottidie consulebat cc
silia agentes semp de multi
tudie ut que digna sue gerer
et committut vni homi magistra
tu suu p singulos annos qui
ministret ei sue et omb obedie
vni et no e invidia nec zelus
me cos elegit iudas eupole
miu filiu roh filiu iacob et
jasonem filiu eleazari et misit
cos roma constituere cu illis am
icicia et societate ut auferent
ab eis iugu grecoz qz vidrut
q in fruitute premebat regnu
isral Et abierut roma via mlt
tam valde et intrauerut curia et dix
erut Judas machabeus et fres
eius et pplus iudeoz misert
nos ad vos statuere vobiscu so
cietatem et pacem et conscribi
nos socios et amicos vros et pla
cuit smo in conspectu eoz omi Et
hoc rescriptu quod rescripserut
in tabulis ereis et miserut i rbm
ut esset apud eos ibi memoriale
pacis et societatis Bene sit
romanis et genti iudeoz i mari
et i terra in etnu gladius ssit et
hostis procul sit ab eis Et si primi
tus bellu romanis sub aut
oribus sociis eoz et omi diacone
eoz auxiliu ferret gen iudeoz
qut temporibus dictauerit corde pleno

[illegible] magna Petri ad [illegible]
[illegible] singulis annis et philippu et
perseum rethcoz regem et ceteros
qui aduersus eos arma tulerut
et triuerut in bello et obtinue
rut eos Et antiochus magnus
rex asie q eis pugna intulerat
habens centu zoz elephatos et
equitu et curu et expeditu magn
nu valde contritus ab eis et qz
reperut eu vinu et statuerut ei
ut daret spe et qui regnaret
post eu tributu magnu et daret
obsides et constitutu et regione
m doru et liddos et medos de op
timis regionibus eoz et asscrip
tus eos ab illis dederet eumem
regi et qui erat apud ellada am
voluerut ire et tollere eos et ino
tuit smo hmi et misert ad eos
duce romu et pugnauerut contra
illos Et ceciderut ex eis multi
et captiua duxerut uxores
eoz et filios et diripuerut eos
et tra eoz possederut et destru
erut muros eoz et in fruitute
illos redegerut usq ad hue die
Et reliqua magna regna et
insulas que aliqn resistebant
illis expugnauerut et i ptatem
redegerut Cu amicis aut sus
et qui in eis requie habebant
confirmauerut alacria et obtinue
rut regna proxima et que longe
erant Audita quoquo modo audiebant
nomen eoz timebant eos Quo
cumq uos uellet auxilio esse ut

custodiat mandata eorum michi
ab eis antiquitus. Similiter autem
et si genti uidetur sub arundine
bellum adiuuabunt romani eos au
put eis tributum promittere. Et adiu
uantibus non dabitur triticum ar
ma preuia naues sicut placuit
romanis. Et custodiat mandata eorum
absque dolo. Quidem hec ita con
stituerunt romani populo uidenti
bus. Si post hec ita cui autem illi ad
dere uel minuere aliquid uo
luerint faciant ex proposito suo et
quicquid ipsi addiderint uel detraxerint
rata erunt. Sed et de malis que
demetrius rex fecit in nos scripsi
mus ei dicentes. Quare grauasti
iugum tuum super nos et socios
iudeos. Si ergo iterum adiecerint
nos aduersus te faciemus illis iudi
cium et pugnabimus contra eos. Igitur
Igitur ut audiit demetrius
quia cecidit nicanor et exercitus
eius a prelio. Imposuit bachidem
et alcimum rursus mittere in iudeam
et dextrum cornu eius illis. Et
abierunt via que ducit in galgala
et castra posuit in masaloth quod
est in arbellis et occupauerunt ea
et peremerunt uiros multos
et in mense primo anni centesimi et
quinquagesimi secundi applicuerunt
exercitus ad helam et ascenderunt et
abierunt in berea cum uiginti milia uiro
rum et duo milia equitum. Et iudas cas
tra posuerat in laysa cum milia

uersi et eo clerici
[illegible] et non reuocauit
[illegible] obstringenti uri et uidit
[illegible] q defluunt exercitus eius et
bellum pugnabat eis constructus e
corde quia non licebat contra ui
gere eos et dissolutus est dixit
ipse qui residui erant surgamus
et eamus ad aduersarios nostros si po
terimus pugnare aduersus eos. Et au
diebat ea dicentes. Non potuimus
sed libenter alios uias et uitabimur
aduersus nos et tunc pugnabimus
aduersus eos. Nos ad pauci sumus
Et ait iudas absit istud ne faciat ut
fugiamus ab eis. Et si appropiauerit
tempus horum moriamur propter
que fratres nostros et non inferamus tri
mcm gle nre. Et audiuit exercitus
de castris et steterunt illis obuiam
Et diuisi sunt equites in duas partes
et fundibularii et sagittarii precibant
exercitu et primi certamine omnes
potentes. Bachides autem cum exercitu
dextrum et promouit legio ex duabus
partibus. Et clamabant tubis
exclamauerunt autem et hi qui erant ex
parte iude etiam ipsi. Et commota e
terra a uoce exercitus. Et commissum
e prelium a mane usque ad uesperum
Et uidit iudas quia firmior est pes
exercitus bachidis in dextris. Et cu
currerunt cum ipso omnes constantes
corde et contrita e dextera pes ab eis
Et prostrauit e eos usque ad montem
azoti. Et qui in sinistro cornu erant
uiderunt quod contritum esset dextrum
cornu. Et secuti sunt post iudam et
qui cum ipso erant a tergo et ingrauati
sunt prelio. Et ceciderunt uulnerati

00045160

thab et Symon eu
frem ſuu et ſepel
pulchro patꝛꝫ ſuoꝝ
maby Et ſleuerut eu oib ſpl
eub planctu magnoꝫ oib iſrl
lugebat eu dieb multob z dixit
Simon scribit potes q ſalnu fa
ciebat iſrl Et cetꝛa gꝛa Jude bel
loꝝ et virtutu quas fecit mo ſut
deſcripta/multa em creuit valde
Et fem eſt post obitu iude emſe
rue ntri miqui m oibus finibus
iſrl et exorta ſue omb qui opa
bant miquitate In diebꝫ illoꝝ
ſta eſt fama magna valde ſ
tradidit ſe bachidi ut regno coꝛ
ru ipꝰ Et elegit bachides m
pios viros et constituit eos do
minos regionis et cpellebant
et pſarutabat aios iude z adu
cebat eos ad bachidem z vindica
bat in illos z illudebat Et fta
e turbata magna in iſrl qualis
no fuit ex qua die non e visus
pphꝛa in iſrl Et congregati ſue
omes amici iude z dixerut Jona
thę Ex quo frater tuus Judas
defunctus e/non ſalus ei no eſt q
exeat contra bachide z eos qui
inimici ſue gentis nre ſſunt ntiqꝫ
te eligimꝰ hodie nob ꝙ eo eſſe
in pncipe z duce ad bellandum
bellu nrm Et ſuſcepit Jonathas
natꝫ tpe illo pncipatu z fuꝛ
rexit loco Jude frꝝ ſui z cognou
bachides et querebat eu occi
dꝛe Et cognouerut Jonathas et
Symon frater eius et omes qui
cu eo erat z fugerut in deſertu

thene et conſe
eus aſphar Et exurgens
e die ſalloꝝ venit ipe z oib q
tꝰ eub eub in Iordane Et tmſe
tre ſuu Ductꝫ pli Et vgabꝫ
bucheob ad eos sub ut cōmoda
illi apparatu ſuu q cad ꝙ ſuu
Et exierut filij zambꝛi exp ma
dabaꝫ et ꝙ plendere Johannam
et oia que habebat z abierut
habitare eu post hec ra remitti
atu eſt Jonathe et Symoni fri eꝰ
q filij zambꝛi faciut nuptias
magnas z ducut sponsa exp ma
daba filia vnꝰ de magnis pnci
pibus chanaam cu ambicione
magna Et i-mordati sue sagittis
Johanis frꝝ ſui et aſcenderut
et abſtonderut ſe sub tegumeto
murꝛ z leuauerut oculos ſuos et
viderut et ecce tumultus z appa
ratus multus Et sponsꝰ egꝛſ
ſit et amici eius et frater eius
obuia illis cu tympanis z muſicis
et armis multis Et surrexerut
adiſſe eos ex insidijs z occidere
eos et ceciderut multi vulnerati
et reſidui fugerut i montē Et
acꝛeperut oia spolia exꝛ z re
uerſe ſut nuptie in luctu z vꝛ
musicoꝝ z pompa i planctu z vm
dicauerut vindicta sanguis fris
ſui et reuſi ſut ad ripa iordanis
Et audiuit bachides z venit di
ſalloꝝ usq; ad oram iordanis
i virtute multa Et dixit ad suos
Jonathas surgam⁹ z pugnem⁹
contra inimicos nros hodie ei
hodie ſicut hri Et nudiꝰ tertius

l et salue ꝛ no ꝛ locus Dñs
endi ꝙ hui ꝙ clamate ꝛ adiu
ut liberem de manu inimicoꝝ
nroꝝ Et dimisit ē bellu Et ex
tendit Jonathas manu sua pcu
te bachide et fugit ab eo nec
Et disiluit Jonathas ꝛ qui cu
eo erant ꝛ iordane ꝛ ēnatauc
runt ad eos iordane Et occiderūt
de pte bachidis mille viri Et ꝛedi
ficauerunt ciuitates munitas in
iudea muronē q̄ erat ꝛ iericho
et ꝛ amau et ꝛ bethoron ꝛ bethel
et ꝛ thamnatam et fara ꝛ thoba
murīs exclusis et portis ꝛ seris
Et posuerūt custodias ꝛ eis ut
inimicias exercerent in ꝛsrahel
Et munit ciuitatē bethsuram
et gazara et arcem ꝛ posuit ꝛ
eis auxilia et apparatū escaꝝ Et
accepit filios principū regionis
obsides et posuit eos ꝛ arce ꝛ mon
ꝛ custodiam Et anno clxmo mense
scdo precepit alchimus destrui
muros domus scē interioris et
destrui opa pphetaꝝ Et cepit de
struere in illo tpe Et percussus ē
alchimus et ꝛpedita sunt opa illius
et obstructa ē os eius ꝛ dissolutus
ē paliss nec vltra potuit loqui
vm et mandare de domo sua Et
mortuus ē alchimus in illo tpe cu tor
mento magno Et vidit bachides
q̄ mortuus ē alchimus ꝛ reuersus est
ad regē et siluit tra Dnos ānos
Et cogitauerūt oēs iniqui dicentes
Ecce Jonathas et qui cu eo sunt ꝛ
silencio sūt et confidūt Nunc ꝙ

adducam⁹ bachidē
ens amē ꝛ vna nocte Et aperiet
et consiliū ei dedit Et surrexit
cū exercitu magno Et
misit occulte ad sequ⁹ suos ꝛplias qui
erat ꝛ iudea ut apprehenderent Jona
thā et eos qui cu eo erat sed no
potuerē q̄ notuit eis cōsiliū eoꝝ
Et apprehendit de viris regionis
qui principes erat malicie quinqua
ginta viros et occidit eos Et fugit
Jonathas et Symon ꝛ qui cu eo
erat in bethbessi q̄ est in deserto
Et instruxit dirupta eius ꝛ firma
uerit ea Et cognouit bachides
Et congregauit omnē exercitū suū
sua et ipos qui ꝛ iudea erat de
nuntiauit et venit ꝛ posuit castra
de sup bethbasi et oppugnauit
ea dies multos et fecit machinas
Et reliquit Jonathas Symonem
fratrem suū ꝛ ciuitate Et exiuit ꝛ
regione et venit ad nūs et pau
sit adanem et fratres eius ꝛ filios
phasaron in tabernaculo ipoꝝ
et cepit crdē et exercere ꝛ vtutibus
Symon vb ꝛ qui ad ipo erant
exierūt de ciuitate ꝛ succenderūt
machinas et pugnauerūt contra
bachidem et contriti⁹ ē ab eis
et afflixerunt eū valde qm consiliū
eius et cogressus eius erat inanis
Et iratus contra viros iniquos
qui ei consiliū dederūt ut veni
ret ꝛ regionē ipoꝝ multos ex
eis occidit ipse ad cogitauit cu
reliquis abire in regionē suā
Et cognouit Jonathas ꝛ misit
ad eū legatos ꝙpond pacem
cu ipo et redd⁹ ei captiuitate
et libenter accepit Et fecit sdm

[illegible] ad munimen [illegible]
[illegible] et abiit
[illegible] et [illegible] quia
erat platus de tri
[illegible] sub abne i tra sua et no appo
suit aplius venire ad finem ey
et ressauit gladius eo israhel
Et hsita Jonathas ibi iudicare
solm et expmiauit pios eo isrl
Anno octogesimo sexto
gesimo attendit allexan
der antiochi filius q cognomin
e nobilis et occupauit ptholo
maidem et recepert eu regnat
illic Et audiut demetrius rex
et congregauit exercitu valde co
piosu et exiuit obuia illi i p
hid Et misit demetrius ad Jona
than epam verb pacificis ut
magnificaret eu dixit et anti
cipem pacē fiēd cu eo priusquā
faciat cu allexandro adhuc enī nob
recordabitur eni omn malor
que fecimus i eu et fres eo i m
gentē eius Et dedit ei platem
congregadi exercitu i fabricare ar
ma et esse socius ei et obsides
qui essent in arce iussit tradi ei
Et venit Jonathas in hrlm i legit
epas in auditu oīs ppli et corp
qui in arce erat et timuerut
timore magno eo audierut q
dedit ei rex platē congregandi
exercitu Et tradita sut Jonathe
obsides et reddidit eos pentibq
suis Et habitauit Jonathas i hrlm
et cepit edificare i renouare ciui
tate Et dixit factibq opa ut
exstruerent muros i montē sion
i circuitu lapidibus quadratis

ad munimen [illegible]
[illegible] et alienigene qui erant [illegible]
mibus quas edificauerat Jonathas
Et reliquit vnus quisq locum suu
et abiit in terra sua Tm in Bethsu
sura remansit aliqui eo ex ipis qui
relinquat legem et precepta dei erat
ei hec ei ad refugiu Et audiuit
allexander rex promissa que pmi
sit demetrius Jonathe i narra
uerut ei plia et virtutes quas ipe
fecit et ftes eius et labores quos
laborauerut et ait Nunq inuenim
aliquē virū talē i nūc faciamq
eu amicū et socium nrm Et scripsit
epam et misit ei secm hec verba
dicens Rex allexander fri Jona
the salute Audiuim de te q vir
potens viribus et aptus es ut
sis amicus noster Et nūc constitu
imq te hodie sūmu sacerdotem
gentis tue et ut amicq regis vocē
ris Et misit ei purpuram i coro
nam aurea ut que mā fut sencias
nobiscu i conserues amicicias ad nos
Et indut Jonathas stola sctā
septimo mēse ano clx i die festi
ni scenophegie Et congregauit
exercitu et fecit arma copiosa Et
audiuit demetrius ea ista i co
contristatus e nimis et ait Quid hoc
fecimus q precupauit nos allex
ander apprehendē amicicia in eor
ad munimen sui Verba i ego
illi da deprecatoria i dignitates
et dona ut sit meu i adiutoriu
Et scripsit ei in hec verba rex deme
trius genti iudeor salutē cum
seruastis ad nos pactu i man
sistis in amicicia mea i no acquisisti

00045160

gnt ꝯtra me. Et ſp
e eū allexandꝛo [illegible] ſcit ſuꝑ
cob, t̄ malint plu[illegible]
ertidit ꝓl Et dedit dēmetriꝰ
in illa die Et miſit allexander
ad ptolomeū regem egipti legā
tos ſcdm hec va dicēs Reuomā
regreſſus ſū in regnū meū t̄ ſedi
in ſede patꝛū meoꝝ t̄ obtinui ꝓ
cipatū et cōtriui demetriū t̄ poſ
ſedi regionē meā Et cōmiſi ad eo
pugnā et cōtritus e ipe t̄ caſtra
eius a nobis t̄ ſedem in ſede regꝝ
mi eius Et nūc ſtatuamꝰ adiuuē
ari eū t̄ da mi filiā tuā vxorē t̄ eo
gener tuus t̄ dabo tibi dona ſpi
et dignitatē Et rndit ptolomeꝰ
rex dicēs felix die m q̄ reuſꝰ
es ad terā patꝝ tuoꝝ t̄ ſediſti in
ſede regni eoꝝ Et nūc faciā tibi
que ſcripſiſti ſed occurre in ptolomaī
dem ut videamꝰ nos adiuuare t̄ ſpo
deam tibi ſicut dixiſti Et exiit pto
lomeus de egipto rex t̄ cleopatra
filia eius t̄ venit ptolomaidem ano
clxjo Et occurrit ei allexander rex
Et dedit ei cleopatrā filiā ſuam
et fecit nupcias ptolomaidē ſicut
reges in magna gla Et ſcripſit
rex allexander Jonathe ut veniret
obuiā ſibi Et abiit ꝯ gla ptolo
maidā et occurrit ibi duobꝰ regibꝰ
Et dedit illis argentū multū t̄ aurꝝ
et dona Et iuuit gratiā i oculis eoꝝ
Et cōuenerūt adūſus eū uiri pesti
lentes ego iſti uiri iniqui merepel
lātes aduersꝰ eū t̄ no mirandū ad
eos rex Et uſſit ego ſpoliari Jona
thā veſtimētis ſuis t̄ induī ꝑpura

et cū ſeretur et [illegible]
Bene ſcm Dñm ꝓcepa[illegible]
ua eo m medius amicabilis [illegible]
ut neo me pellet adire ad [illegible]
negotio nec ego eū molestus fi
de illa rone Et ſem ꝯ ut videret
qui me ꝓpellabat gliam cum q̄ ꝓpel
labat et optu cū purpura fulgen
tes t̄ magnificabat eū ꝯ ego ſtupe
cū me ꝓmoti amicos t̄ poſuit eū
ducē t̄ ptrice ꝓncipatus Et reuerſꝰ
e Jonathas rlm cū pace t̄ letitia
Jer anno clxo Venit demetriꝰ filiꝰ
demetrij a creta t̄ tra patꝝ ſuoꝝ
Et audiuit rex allexander rō et
cōtriſtatus e valde t̄ reuerſꝰ e anti
ochia Et cōſtituit demetriꝰ ap
polonium ducē q̄ ꝓpter celeſyrie
et cōgregauit exercitu magnū Et ac
ceſſit ad iamnia Et miſit ad Jona
thā ſūmū ſacerdotē dicēs Tu
ſolus reſiſtis mihi ego at ſtulꝰ
ſū m derīſu et ꝛobꝓbriū ꝓpter
quid tu ptate ꝯtra aduersū nos
i montibus Nunc g̃o ſi cōfidis in
virtutibus tuis deſcende ad nos in
campū et cōparemꝰ illic tui enim
quid mecū e virtus bellorū intro
ga et disce quis ſim ego t̄ ceteri
qui auxilio ſunt mihi qui et dicūt
quia no ꝓ ſtant pedes vr an facie
mum ſtruia tibi ſi fuga conſi
ſtet pedes tui in terra ſua Et nūc
quo potes ſuſtinē equitatū t̄ ex
ercitū tantū i campo vbi no e la
pis nec ſaxum nec locus fugiendi Vt
audiuit ad Jonathas ſermones appl
lātis motus e animo t̄ elegit xl mi
lia virorū et exiit ab ierlm t̄ occurrit
et ſymon frater ei t̄ adiutoriū et

[illegible] ſ[illegible] ſ[illegible] ſ[illegible] ſ[illegible]

00045160

[illegible] mea quesiuit
[illegible] me ombrete [illegible] pauit ea
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ambulabat [illegible]
ciuitates [illegible] congregatus [illegible] ad eu
ad spiritus [illegible] in auxiliu
ueit a talone [illegible] ut
ciuitate honorifice [illegible] dixit mihi
zam [illegible] obsidebat se qui erat ga
ze [illegible] obsidebat ea succenditq; in
circuitu ciuitates et pdatus est
eas [illegible] rogauerit ciuenses [illegible]
than [illegible] dedit illis dextra [illegible]
pit filios eoz obsides [illegible] misit eos
i rem et pambulauit regio usq;
damascu [illegible] audiuit Jonathas
quia principati sut principes dme
trij m Cades q[uo]d in galilea cu
exercitu magno uolentes eu re
mouere a negocio regni [illegible] ostendit
illis fratre ac suu Symone re
liquit in ciuitate [illegible] applicuit
Symon ad bethsura et expugna
bat ea diebus multis [illegible] coegit
sit eos [illegible] postulauerut ab eo dex
tras accipe [illegible] dedit illis [illegible] recessit
eos inde et cepit ciuitate [illegible] posuit
ea in psidiu [illegible] Jonathas [illegible] cas
tra sua applicuerut ad aquas ge
nesar et ante lucem uigilauerut in
campo azor [illegible] ecce castra alie
nigenaru occurrebat in campo et
tendebat ei insidias a montibus
que ad occurrit eis aduersus insidie
eoz exsurrexerut de locis suis
et cominserut pliu [illegible] fugerunt
qui erat cu Jonatha omes
et neo relictus e eo eis mis ma
thatias filius absolomi [illegible] Judas
filius chafi principes militie exer
citus [illegible] scidit Jonathas uestime
ta sua [illegible] posuit super capite suo
et operuit et recubuit e ad eos in

pluuia uenit ut [illegible] uidet
[illegible] uidet quia
illis [illegible] fuit ad eu [illegible]
eu eo uenit cadeb ad castra sua
penetrut uenerunt et uidet
de alienigenis in die illa [illegible]
lia uiroz [illegible] [illegible]

Et uidit Jonathas q[uo]d tempus eu iuuat [illegible] elegit
uiros [illegible] misit eos roma statuit
et renouat eu eis amicia [illegible] ad par
riatas et ad alia loca misit eplas
sedm eande formam [illegible] abierut
roma [illegible] intrauerut curia [illegible] dixerut
Jonathas sum[us] sacerdos [illegible] gens
Judeoz misit nos ut renouem[us]
amicia et societate sedm p[ri]stinu
Et dederut illis eplas ad pos
p loca ut adducent eos in terra
iuda cu pace Et hoc exe[m]plu eplaz
quas scripsit Jonathas ad lacedemo
Jonathas sum[us] sacerdos [illegible] senio
res gentis et sacerdotes [illegible] reliqu[i]
Judeoz salutem Jam pridem misse ad
eplis ad uos a simoni sacerdote a di
rio q[ui] regnabat apud nos quo
stris fratres nri placuit respectu eo
rum quod subiectu e Et suscepit
dnias anno q[uo] fuat missus au ip
se et accepit eplas in quibus sig
nificabat de societate et amicicia
nos cu nullo egeam[us] ha
bentes solacio eoz libros qui sut
in manibus nris [illegible] mittere
ad uos renouare fraternitate [illegible] ami
cicia ne forte alicui efficiamur
a uobis multa ei tpa transierut
ex quo missus ad nos [illegible] nos ergo
in ois tpe sine intermissione [illegible] diebus

nocte ⁊ in crastino cum
Jonatha suis vigilet ⁊ esset tan
mo paratus ad pugna ⁊ nocte
et posuit custodes p circuitu eas ⁊
trop et audiert adversam qua
patus e Jonathas cu suis in bello
et timuerut ⁊ formidauert corde
suo et arserunt facib in castris
suis Jonathas at et qui cu eo
erat no cognouert usq; macvi
debat cu fumia ardentia ⁊ strauit
e eos Jonathas et no comprehendit
eos tnsierat ei tnsilire eleutherum
et dixit Jonathas ad arrabas qui
vocatur Zabedi et pcussit eos et
acepit spolia eor et vulnerit eos
et bibit damascu et pambulabat
omes regione illu Dymon at egrit
et veut usq; ascalone ⁊ ad proxima
pdia et declinauit ioppen ⁊ occu
pauit ea audiebat ei p vellet
pdm tradi ptibus demetry et
posuit ibi custodes ut custodiret
ea et reuulsit e Jonathas ⁊ seniores
seniores ppli ⁊ cogitauit cu eis edi
ficare muros in urbe ⁊ exaltare
altitudine magna me mediu ar
eis et ciuitatis ut separaret eam
a ciuitate ut esset ipsa seorsu
et neq; emat neq; vendat et co
uenerut ut edificarent ciuitate
et cecidit murus q edificabat sup torrente
ab ortu solis ⁊ reparauit eu q vocat
caphetha et Dymon edificauit
adaida in sephela et munuit eas
et posuit portas et seras et
cogitauit tryphon regnare ⁊ sic
et assumere diadema ⁊ extendere
manu ⁊ antiochu regem tiene
re forte no permitteret eu Jonathas
sed pugnabat aduersus eu ⁊ vincebat

pdm ⁊ iudea ⁊ edifi

00045160

Machia

[illegible] et occide Et ponerunt
abent in bethasen Et ecciuit jo
nathas obuiam ei in pol mitte
virop electop in pl[illegible] et venit
i bethasan Et vidit tryphon qz
venit jonathas cu exercitu multo
ut extendet i cu manu[illegible]z timuit
et expepit cu in hondc et come
dauit eu oibus ait sub[illegible]z dedit
ei munca Et precepit exercitibus
suis ut obedirent ei sicut[illegible]z sibi Et
dixit jonathe Et quid vexasti
omem istum in bellu nobis non
sit Et nunc remitte eos i domos
suas Elige ait tibi viros pau
cos qui tecu sint[illegible]z vel ptoloma
ydem et trada illa tibi[illegible]z reli
qua phidia[illegible]z exercitu[illegible]z vmissos
p[illegible]sitos negotij et cotinuo ascibo
pecuniã eis vem Et audiuit ei
Et fecit sicut dixit i dimisit
exercitu et abierut in tra juda
Et timuit at secu tria milia
viroz ex quibus remisit i galilea
duo milia ierunt ad in venerut
Vt at intrauit jonathas ptolo
maydem claustra portas pto
lomeus[illegible]z cotinuit et
omes qui in eo erant Et postea
nit[illegible]ferunt Et remisit tryphon
exercitu et equites i galilea et
in campu magnu ut pdet oes
socios jonathe Et illi in cog
nouisset qz cotinuisset jona
thas et pht i omes qui in eo
erat hortata sue semetipos et
exercuerut parati in pliu Et viden
tes hij qui insecuti fuerut quia
p aia res eis[illegible] vertissi sunt
Illi at venerut omes in pace in

terra sua Et plan[illegible]
et eos qui ierat in [illegible]
Et luctu magno Et pcussis
omes gentes que erat circuitu
pse eos Deuicit em non habent
principem et adiutore[illegible]Fuc ergo
pugnem illos i tollamus de ter
minibus memoria eoru

Cap xiij

Audiuit Symon qz congre
gauit tryphon exercitu copiosu ut
veniret in tra juda et attereret
ea videns quia in tremore plus e
et in toto ascendit ipm i congre
gauit ppm et adloquit dixit
Vos scitis quanta ego i fres mei
fecim ppter legibus i pro sanctis pliis
et angustiis quales vidimus
ego pro eis pericul fres mei oes
ppter istos et relictus sum ego solus
Et nunc no m contigat tpe aue
mee i omni tpe tribulationis no
em melior su fratribus meis Ve
dicabo animam gentis mee et sancta
rum nostrarum mulierum et auferet
omes gentes inimicitias eorum
contra nos Ut ait ut audiuit
hec omes viri ierunt et accensus
est spus ppli sui omnes qui secu
uenerut Et venerut Ierusalem et
sedentes Et cu eo duos fratres jo
nathe et Jude frem tui pugna
uit mecum et dia quoq[illegible] dispersos
nobis faciem[illegible] Et congregauit
omes viros bellatores accelerauit
et festinauit omes muros ierusalem et
munuit ea in gyro et misit jo
nathan filiu absolomi et cu eo
exercitu nouu in joppen et eiecerut
habitatores qui erat i ea possedit illic
ipe Et mouit tryphon ab ptolo
maida cu exercitu multo ut veni
ret i terra juda et vidit jonathas cu
eo in custodia Symon autem appli

autem adhuc tantum facte compleret signum. Tryphon pretendit recessum simulans se reuersurum et qui commissurus esset animo pluribus mittit ad eum legatos diadorum argento quod debebat ei tribus talentis quod in tractatu regis detinuimus. Cui et nunc mitte tria talenta argenti pro eis et duos filios eius obsides ut non dimissa fugiat a nobis et remittemus ad te. Et cognouit Symon quia in dolo loquitur et precepit dari argentum et pueros ne minimum quidem magnum sumens ad ad iste pro nichil dicentem et non misit argentum et filios propter hoc. Et misit pueros et cetum tale ira et furore et non dimisit Jonatham et post hoc venit Tryphon in terram regionis ut contereret eam et circumiret per uias que ducunt ad mare. Et Cedron et castra etiam vastabat in omnibus locis quocumque ibat. Ipse autem Jonatham misit ad Tryphonem legatos ut festinaret venire ad se cito et mitteret illis argentum ait. Et timuit Tryphon ne ei contigisset ut veniret illa nocte. Et ait ad eum multa valde et non venit ei gala dictum. Et ut cognouit hoc fama occidit Jonatham et filios eius illic. Et contristatus Tryphon et abiit in terram suam. Et misit Cedron et accepit ossa Jonathe fratris sui et sepelierunt ea in modin ciuitate patrum eius. Et plangebant eum omnes plactu magno et luxerunt eum dies multos. Et edificauit Symon super sepulchrum patris sui et fratrum eius edificium altum visu lapide polito retro et ante. Et statuit vii pyramides una contra una patri et matri et quatuor fratribus et his fecit circumpausit

voluptatis magnum et circumpausit aream ad matrem et fratres eius erexit pulchras et uisibiles ab aquilonis naui gantibus mare hoc et sepulchra que fecit in modum usque in hunc diem. Tryphon autem iuuenem fecit Antiochum regem adolescentem dolo occidit eum et regnauit in loco eius. Et ipse sibi diadema sumpsit et sceptrum plagam magnam in terra et edificauit Cedron propugnacula iudee munitiones cum turribus excelsis et muris magnis et portis et seris. Et posuit alimenta in munitionibus. Et elegit Cedron uiros et misit ad Demetrium ut faceret remissionem regioni quia actus omnes Tryphonis per directionem fuerunt gesti. Et Demetrius rex ad ea ista rendit et fecit epistulam talem et rex Demetrius Cedron sacerdotis amico regum et senioribus et genti Iudeorum salutem. Coronam auream et basim quam misistis suscepimus et pacti sumus facere vobiscum pacem magnam et scribere potestatibus regis remittere vobis que nobis debentur. Quecumque ergo constituimus vobis consistunt munitiones quas edificastis sint vobis. Remittimus etiam ignorantias et pacta usque in hodiernum diem. Et coronam quam debebatis et si quid aliud erat tributarium in terra non sit tributarium. Et si qui ex vobis apti sunt conscribi mittantur conscribantur et sit pax nobiscum. Anno centesimo septuagesimo ablatum est iugum gentium ab Israel et cepit scribi in tabulis et gestis publicis

Anno primo sub Symone summo

Epla-

[illegible] magno duce z pncipe
[illegible]
applicuit ad gazā z ascendit ad
castra et scait mala [illegible]
tuit ad ciuitatē et pauit tēm vna
et coprehendit ea et que erupert
erue mtra machiam et ciuitate
et scrub ē motub magnub z tata
te et ascenderue qui cant z ci
tē ad vpoztbus et filijs sūp murū
strissīb tuitib z clamauerūt voc
magna postulatcb a symone
deytrue sibi dari z dixerūt Non
nobie reddas scdm malicias nos
tras sed scdm miab tuab et ser
uicmq tibi et flexpub symo no
debellauit eos et fecit tn eos de
ciuitate et emundauit edes idoloz
fecerat simulacra et huc mtrauit
z ea ciu ympmit bndicb dñm et
ciecta ab ea omī imundia collo
cauit z ea viris qui lege faceret
et muiuit ea et fecit sibi hospitacz
cui ad erue mi azac vtrūq; prohi
bant egredi z ingredi in negocz
et emē ac vendē et esurierūt
valde et inita ep eis fame pie
tut et clamauerūt ad symone
ut deytras acipent z dedit illis
et eiecit eos inde et mundauit aras
a cotaminatoribus et mtrauerūt
z ea xpiāi die sedi mēse almo
chozū pmo cū laude et tympa
panmatzo et cytharis z cymbalis et
nablis et ympnis z cātic q; gētiū
ē inimicq magnū ep ipse et con
stituit ut oibus annis agerēt dies
illi cū leta et muiuit montem
templi q; erat sub arcem arctius
et hospitauit ibi ipe z qui ei erant

Et vidit symon [illegible]
q vir fortis esset z potens [illegible]
voluit vnire se ei

Anno ergo xxxv Cxxxvij
congregauit exercitū suū et abijt media
terra iudee sibi auxilia ut expug
naret triphonem Et audiuit
sacerdos eius persidis z medie quia
intrat dmetrius cosmes sub et
misit vnū de principibus sub ut
coprehenderet eū vīuū z adduceret
eū ad se Et abijt z pauit castra
dmetrij z coprehendit eū z duxit
eū ad arsacem z posuit eū i cus
todia Et siluit eis tra iuda oib
diebus symonis et quesiuit bona
gentis sue et placuit illis ptus
eius et gla eius oibus diebus Et au
di gla sua accepit oppida i portu
et fecit introitū i insulis magis
et dilatata fines gentis sue z obti
muit regionē et congregat captiui
tatē multā et dnatus ē gazaē
et bethsure et arcē et abstulit
immundicias ex ea et no erat qui
resistēret ei Et vnusquisq colebat
terrā suā in pace Et terra iudā da
bat fructus suos et ligna cāpoz
fructū suū Seniores sedebāt oēs
in plateis et de bonis tractabāt
Et iuuenes induebat se gla
et stolas belli Et ciuitatib tribue
bat alimonias z costruebat eas ut
esset vasa munitionis quo audiit
nomen gle eius usq
ad extremū terre fecit pacem sup
terra Et letatus ē iste leta magna
Et sedit vnusquisq sub vite sua

et sub stabilem sua n̄ erit q̄ eos t
uerit et expugnauit impugnantes eos stet
ans regem retributi sibi in diebus
ius et confirmauit omnes hostes
pli sui et regē expugnauit ab in
ie omen iniquum et malum ꝑ̄ glo
rificā et multiplicauit vasa templi
et audiuit ē rumor q̄ defunctus
ē Jonathas et ceteri cum eo
et contristati sunt valde et audie
runt ad ipm symon fr̄ eius frus esse
summū sacerdotē loco eius et ipe de
tinēt regione et ciuitates in ea
misit ad eu tabulis eneis ut
renouaret amicitiā et societate
qua fecerat cū iuda et Jonatha
fribus eius et lecte sunt i aspectu
ecclē i hrlm et hoc exemplū epistole q̄
miserūt sparciate ꝑ patriarcham
pncipē et ciuitates ē symoni sacer
doti magno et senioribus et sacerdo
tibus et reliquis ppl̄o iudeoꝝ fribus
salutē legati qui missi sunt ad ꝑm
rum nuntiauerūt nobis de vra gla
et honore ac letitia et grauissimū
i mitu eoꝝ et sermones que ab ipis
erat dicta i cōsilio ppli sic Nume
nius antiochi et antipater iasonis
filius legati iudeoꝝ venerūt ad
nos renouātes amicitia nobiscum
scribere et placuit pncipi excipere vros
glose et ponere exemplū sermonū
eoꝝ in segregatis scripta libris ut
sit ad memoriā pncipi sparciatarū
exemplū ad hoc scripserūt symoni
magno sacerdoti Post hec autē
misit symon Numenium romam
habentem clipeū aureū magnū po
ndo mnaꝝ mille ad statuendum
cū eis pactum Cū audisset autē

ppls romanus hmoi
runt dies grandes nomine regis
romon et filios eius Restituit ei
ipe sua sua et expugnauit inimi
cos ipsi ab eis et stabuerunt ei lib
tate i descripserūt in tabulis eneis
et posuerunt in titulis in monte
syon Et hoc exemplū scripture Octaua
decima die mensis elul anno centesimo
ano tertio sub symone sacerdote mag
no sacerdotū i ppli et principu gētis
et seniorū regionis nota facta sit
hec quoniam frequēs scripta fuit plia in
regione vrā Symon ait mathā
thie filius ex filiis yarib i strenu
eius dixerunt se pugnare pro lege
aduersariis sue gentis ut starent
sca templi et lex et glā magna
et gloriā fecerunt genti sue Et con
gregauit Jonathas gentem suā
et fuit ei sacerdos magnus
et appositus est ad ppm suos Et
noluerunt inimici eius calcare i ad
terā regionē i pōre i extendere
manū in sta eoꝝ Tunc restitit sy
mon et pugnauit p gente sua et
erogauit militibus pecunias i arma
dis bellatoribus gentis sue et addit eis
stipendia et munivit ciuitates iude
et Bethsuram q̄ erat in finibus iude
ubi erant arma hostium antea i po
suit illic phidā virōs iudeos i mu
nivit ioppen q̄ erat ad mare i gaza
zam q̄ est in finibus azoti i quā
hostes ante habitabāt i collocauit
illic iudeos et quicq̄ aptū erat
ad cōmunitionē eoꝝ posuit in eis
Et vidit ppls actū Symonis et
gloriam quā cogitabat facere genti
sue et posuerunt eū dux suus et
pncipem sacerdotū eo q̄ ipe fecerat

gen[er]a[ci]o[n]es ⁊ fide qua co[n]fu
gerit sue et expellit omn[e]m nodo q
alterū p̄lm sue et m diebus e
ppetuo e m malicia eius ut tol
leret gentē de regione ppria qua
⁊ ciuitate dauid erat ⁊ nrim m
arce de qua pcedebat et totum
bat ea que circuitu stroz sit et
misereb[a]t plage magne ciuita
ti et collocat in ea vios iudeos ad
tutamen regnoꝝ et ciuitatū et
exaltauit muros ⁊ nrim Et rex
Demetrius statuit illi sūmu sa
cerdotiu scd[u]m hec fecit eu amī
cu suu et glorificauit eu gla mag
na dedit em ei appellati sut
iudei a romanis amici et socij et
fred et quia susceperat legatos
Symonis glose et quia iudei et
sacerdotes eoz consenser[u]t ei ce
ducē suu et summu sacerdote ⁊ tenu
donec exurgat ppha fidelis et
ut sit sup eos dux ⁊ ut curā essē
illi p sanctis et ut constituat pre
fectos sup oia opa eoz ⁊ sup regi
one et sup arma et sup ppugnā
et ut cura sit illi de sanctis ⁊ ut
audiat ab omnib[u]s et ut scribant
mi nomē eius omn[e]s conscriptos regi
omn[e]s et ut operiat purpura ⁊ auro
et ne liceat vlli ex plo ⁊ ex sa
cerdotibus irritu facere aliquid
horū et contradicere his que ab eo
dicuntur aut euocare conuentu
in regione sine ipo et vestiri pur
pura et vti fibula aurea Quī
cūq[ue] fecerit extra hec aut irritū fe
cerit aliquid horū eorum que ei Et co
placuit ei ipe statuere symone
et fecit scd[u]m ea que ista Et suscepit

fymon et placuit
eis fugere et esse
gentis iudee et facere bo
nē in tabulis eius et ponere eas
in pribulo stroz in loco celebri
de oro ponere ⁊ erario ut haberet
Symon et filii eius Cap xv
Et misit rex anthiochus filii
demetrij epistolas ab insulis
mari[bu]s Symoni sacerdoti ⁊ pnā
pi gentis iudeoꝝ et vniuse gen
et erat contenta hec modo rex
anthiochus Symoni sacerdoti
magno et gentī iudeoꝝ salutē
Cum quide pestilentes obtinuer
regnu patꝝ nostroꝝ Volo aut
vindicare regnu et restituere illud
sicut erat antea Elegi ergo
tritudine exercitus et feci nauē
bellicas Volo ad pdere p regio
nes ut vltiscar in eos qui corru
perut regione mea et qui deso
lauerut ciuitates multas ⁊ regno
meo Nunc ergo statuo tibi omnia
oblationes quas remiserūt tibi
ante me reges et quecūq[ue] alia dona
remiserūt tibi Et pmitto tibi fa
cere pcussura ppria numismatis
⁊ regione tua nrim aut sancta
esse et libera et oia arma que
fabricata sut et ppugnacula que
extruxisti que tenes manant
tibi et ome debitū regib[u]s que in
futuro debebit regi ex hoc ⁊ in
totu tempus remittitur tibi Cū
ergo obtinuerimꝰ regnū nrm glo
ficabimꝰ te et gentē tua ⁊ tem
plū gla magna ita ut manifeste
tur gla tua in omnib[u]s terris
Anno ciꝰ ꝰ lxxiiꝰ regnāt antiochꝰ

Et dicentes ut
deos eorum ejectis ab eis ut pauci
ores essent eis tripsone Et ip
sorum est eis rex antiochus ex ve
re deum fugiens et mediterraneam
biebat eum et congregata sunt gen
tes et reliquit eis exercitus Et
applicuit antiochus super dorcem
ri Typ[ti] milibus viroz et vij milli
bus equitu et circuiuit ciuitate
et naues accessit a mari et vexa
bat ciuitate a mari et terra et non
sinebat egredi neq; ingredi Nec
ad flumen[i] et qui ex eo erant ab
urbe roma habebant epistolas regibz
et regionibus scriptas in quibus eo
rum erat hec Lucius consul
romanoz ptolomeo regi salutem
Legati iudeoz venerut ad nos ami
ci nri amicitias et societatem
et societatem missi a Symone prin
cipe sacerdotu et iudeoz et attu
lerunt at scutum aureum mnaz
mille Placuit itaq; scribere nobis
regibus et regionibus ut no in
ferat illis mala neq; impugnet
eos et ciuitates eoz et regiones
eoz et ut no ferat auxilium pug
nantibus aduersus eos Visum e aute
nobis accipere ab eis clipeum Si qui
ergo pestilentes refugerit de re
gione nra ad vos tradite eos
Symoni principi sacerdotii ut ul
ciscat in eos secm legem suam Hec
eadem scripta sunt demetrio regi
et attalo et arate et arsacis et
in omnes regiones et Lampsace et
spartanis et delo et mindo et Sy
cione et Carie et Samo et pam
philia et licia et alicarnasso
et rodo et faselida et cho et side

et amados et gortina
prius et cyrene et
rue Symoni principi sacerdotii
et ipse misit Antiochus aute
rex applicuit castra in dora sede
admones et ipse manus machinas
faciens et concluserit tripsonem
ne prodiret Et misit ei Symon
duo milia virozum electoz et auru et
et argentu et vasa copio
sa et noluit ea accipere sed irrupit
ora que pactus e cu eo antea et
alienauit se ab eo et misit ad eu
athenobiu unu de amicis suis
ut tractaret cu ipo dicens Vos te
netis ioppen et gazara et arcem
q est in urbe ciuitates regni mei
et vastastis desolastis et fecistis plu
ra in regione magna Nunc ergo reddite
p loca mihi in regno meo Nunc
ergo tradite ciuitates que ceperatis
pastis et tributa locoz de quibus
finati estis extra fines iudee Dim
aute centu talenta auri
leta argenti et cetera minuta quod
cetera mastis et tributoz ciuita
tu alia talenta quingenta Si aut
venerim et expugnabim vos et
ueniet athenobius amicus regis
mi ut et vidit glam symonis
et claritatis auru et argenti et
apparatu copiosu et obstupuit
et retulit ei verba regis Et rndit
Symon et dixit ei Neq; alienam
terra supplimus neq; aliena detine
mus sed hereditate patru nostru
que ab inimicis meis iniuste ali
quo possessa e Vos aut tempus habe
tes vindicauimus hereditate patru
nostroz Nam de ioppen et gazara
et que exposcebas ipi faciebat

198

[illegible] magna [illegible]
mul et bene [illegible] [illegible]
actu et no vidit illi vm̃ [illegible]
at ei ira ad regē [illegible]
via ista et ptam̃ symon
que vidit et veritus [illegible] magna
triſon at fugie nau
[illegible] ortoſiada et coſtituit
ep̃ deū ducē maritimū et
equitū equitu et pditū dedit
illi moue castra cont̃ faciem
iudee et mandat ei edificare
edronē et obstruē portas ei
tatis et rebellad̃ plm̃ [illegible]
ſequat̃ triſonē et pueit cū
debeub̃ tanam et capit in ritate
plebem et edulcat iudea et cap
tiuat plm̃ et mſicē et edificat
edronē et collocat̃ illic equi
tes et equitu ut egreſſi pabu
lacīe via iudee ſic ꝙſtituit ei ep̃

Audiuit autē iohānes qđ
de galaaditis et nuciat̃ ſit
patri ſuo ſymoni / que ſcat et
debeub̃ i plio ꝓpt̃ et vocauit
symon duos filios ſuos ſenioꝛes
iudā et iohēm et ait illis ego
et frēs mei et domus patris
mei expugnauim̃ hoſtes iſr̃
ab adoleſcētia uſq; ad hūc die
et pſperatū eſt in manib̃ meis li
berare iſr̃ ab inimicis ſuis
aliquotiēs hūc at ſenui ſd
eſtote loco meo et frib̃ mei et
egreſſi pugnate p gēte ma
ioꝛibus vr̃is de celo nobiſcū ſit
et elegit de regione xx milia
belligeratoꝛū et equites et p
ſecti ſut ad antedeū et dormi
erut i modin et ſurrexerūt
mane et abierut in campū et
ecce exercit̃ copioſus i obuia

illis pedites et [illegible]
torrēs cui medius i
mouit castra contra
symon et plus eus
plm̃ trepidante ad ingrediē
torrentē et ingress̃ p̃mus
et vidit eū vir i senex
post eū i duiſt plm̃ i castra
in medio cāpi erat ad equitū
aduſariū et coprosus mirus
exclamauerūt sacris tubis i m
fugā conſus̃ et ruerūt et ca
stra eius et ceciderut ex eis mul
ti vulnerati reſidui ut fugerent in
montē duc vulneratus est
iudas frater iohis iohanes ad
miſerūt eius et eos donec veniret
dona qua edificat i fugerunt
uſq; ad turres que erat i agris
azoti et ſuccēdit eas igni et ce
ciderunt ex illis duo milia viꝛ
et reuſus est in iudeam pace
et ptolomeus filius abobi con
ſtitutus erat dux i campo iericho
et ebat argentu et auꝛ multi
tu erat em̃ gener ſum̃ ſacer
dotis et exaltatus est cor eius et
volebat obtinē regionē et co
gitabat dolu aduersus symaꝛ
et filios eius ut tolleret eos ſy
mon at perambulat ciuitates
que erat in regione iudee i sol
licitudinē gerens eaꝝ descendit
iericho ipe et matthathias filij
eius et iudas anno clxxvij
mense xj hic mense sabbati
et ſuſcepit eos filij abobi i mu
nitiuncula q vocat̃ dochi qđ do
lo qua edificat i fecit eis convi
uiū magnū et abſcondit illic
viros et ebriati esset symon

et filii eius Seleucus ptolomeus
et qui successit regnum quod
interuertit in tributum et deuertit
in se et duos filios eius et quosdam
pucos eq et fecit scripturam magnam in
ea in ysrl et reddidit mala pro bonis
et spiritum hec ptolomeus et misit
nuncios ut mitterent ei epulas et auxi-
lium et traderet regionem et ciuitates
eorum et tributa et misit alios
in gazaram tollere ipsam et tribu-
nis misit ei plures ut veniret ad se
et daret eis argentum et aurum
et dona multa et alios misit oc-
cupare ciuitates regni et mortem
cepit et pertransiuit cuncta nuntiat
pharaoni in gazara et paratus ei
et ex misit te ut interficiat eum
audiuit autem ut uehemens et expauit
et contristatus est animo qui venerat
pro eo et occidit eos cognouit
eum quia venerat pro eo et data
sermonum ipsius et uerbis eius et bo-
nam studuit ciuitati eorum et edificia
murorum quos euertit
et res gestas eius et ecce hec sunt
libri dicti sacerdotii eius in quo
fuit constitutus sacerdos pro patre suo

Explicit primus machabeorum

Incipit secundus liber Capitulum primum

Fratribus qui sunt per
egyptum iudeis salu-
tem dicunt fratres qui se
recte sentiunt iudei qui
in regione iudea et pacem bonam
Benefaciat vobis deus et me-
mineat testamenti sui quod addixit
seruis suis abraham et isaac et iacob sanctis
fidelibus suis et det vobis cor
omnibus ut colatis eum et faciatis
eius voluntatem in corde magno et
animo volenti faciat cor vestrum in
lege sua et in preceptis suis et faciat
pacem et exaudiat orationes vestras
et reconciliet sibi vobis nec vos deserat
in tempore malo et nunc hic sumus
orantes pro vobis quod regnante demetrio
anno centesimo sexagesimo nono iudei scripse-
runt nobis iudei impietatem vobis in tribulatione et in
impetu et periculo qui supervenit nobis
in istis annis ex quo recessit iason
et qui a sancta terra et a regno pugnauerunt
iudee et effuderunt sanguinem
innocentem et exauditi sumus et ob-
tulimus sacrificium et similagine
et accendimus lucernas et proposuimus
panes et nunc sequamini dies
scenopegie mensis casleu
anno centesimo octogesimo octauo
populus qui est in hierusalem et iudea
senatusque et iudas aristobolo
magistro ptolomei regis qui est de genere
christorum sacerdotum et hys qui in
egypto sunt iudeis salutem et
sanitatem de magnis periculis a
deo liberati magnifice gratias
agimus sicut potest qui aduersus ta-
lem regis dimicauimus spe ea obsidi

[illegible] que pugnauit
[illegible] et contra
[illegible] ra ei m[illegible] ipe
Dus et ei ipo imposuit ꝑcatus
cecidit in templo nauce templi
Deceptus sacerdotes uenerũ
ei ei eo habitaturus ueit ma
chus ad locũ et amici eius ut
acipent peruias miltas dotib
noie cuꝯ ꝓposuisset eas sacer
dotes nauce et ipe ei paucis in
gressus esset intra ambitu pha
ni clausert templu cu intrasset
anthiochus aptoꝯ oculo aditu
templi mitteres lapides pus
rut duce et qui ei erat ꝛ diui
serut membratim et capitibus
computratis foras ꝓiecerut ꝛbn
Dictus deus ꝑ oia q̃ tradidit im
pios ffractuꝝ igit quita ꝛ vice
sima die mesis casleu puisita
conem templi necessariu duxi
significare nobis ut et vos ꝯ
agatis diem sacnophegie ꝛ dic
igne q̃ datus e qn neemias
dificato templo et altari obtulit
sacrificia Ita ei m ꝑside duce
rent preb nri sacrdotes qui te
dei cultores erat acceptu ignem
de altari occulte abstondetut m
valle vbi erat puteus altus sicꝯ
et i eo cotracti sue eu itu ut o
bus ignotus esset locus cu pte
risset ab multi ami placuit deo
ut mitteretur neemias ꝛ nepo
ꝑsidis nepotes sacrdotu illoꝝ
qui abstondetat misit ad requi
rendu ignem et sicut narrauert
nobis no invenert ignem sed aq̃
crassam et iussit eos haurire
et afferre sibi et cu ea
ꝓposita erat iussit sp[illegible]
mis aq̃ ipa ꝛ ligna
que erat suppositi et q̃ hoc fa
ctu est et tepus affuit ꝙ sol resplu
ꝙ pus erat in nubib atq̃ ꝯ
ignis magnus ita ut oms mi
rentur Orauit ac sacerdotes
omes sacrdotes du rogantes
sacrificiu Jonathe mittente
rctis at rendentibus et neemi
cat ord huc habes modu
deus oim creator trubilis ꝛ fort
iustus et misericors ꝙ solus es
rex bonus solus ꝓstans solꝯ iust
et opt et ctnus ꝙ libeas israel
omi malo ꝙ stristi preb electos
et sanctifici eos atq̃ sacrificiu
ꝙ munus tuu ipso tuo isrel ꝛ custodi
pte tua et sanctifica congrega
dispsionem nram et liberu eos
qui seruiut gentibus ꝯtemptes
et abhoridates respice ut sciant
gentes qm tu es deus nr affligas
oppmentes et ꝯtuebla superbia Constitue ppm tuu nr lo
co suo tuo sicut dixit moyses Sa
cerdotes ad psallebat ymnos
usq̃ quo cosumptu e sacrificiu
at cosumptu e sacrificiu ep respua
aqua iussit neemias lapides mar
mores ꝓfundi aliud ut fieri est
flamma ep eis accensa est sed
ep lucis quod resulsit ab altari ꝯ
sumpta est vt vo manifestata e
res remuneratu e regi psa ꝙ
in loco in quo igne abstondetut
hij qui trãslati fuerat sacrdotes
aqua apparuit de qua neemias

et qui ex eis pueri fuerunt
non ceteris autem
ipsi et eum diligenter exami
serat et templum ut probaret
quod factu erat et ut probasset
sacerdotibus donauit multa
bona, et accipiens munus sua
eis tribuebat. Appellauit aute
nechemias hui loco nephtar qd
mundat purificatio. Vocatur
aut apud plures nephi Cap ij
Inuenitur autem descriptum
in hijs quia precepit ignem
dari eis qui transmigrabant
ut significatum est. Et ut mandi
transmigratis et dedit illis lege
ne obliuiscerent precepta dni et ut
non exerrarent mentibus uidentes
simulacra aurea et argentea et
ornamenta eorum et alia huiusmodi
diebus hortabatur ne legem amo
uerent a corde suo. Erant autem in
scriptura quomodo tabernaculum
et archam iussit ihs ad diuino
responso ad se facto comitari
situ uidit quo egressi in montem
in quo moyses ascendit et uidit
dei hereditatem. Et ueniens ibi
Jeremias inuenit locum speluncę
et tabernaculum et archam et
altare incensi intulit illuc et ostium
obstruxit. Et accesserunt simul
quidam qui sibi sequebantur ut
notare sibi locum et non potue
runt inuenire. Et aute cognouit
Jeremias culpans illos dixit qd
ignotum erit locus donec con
greget dns congregationem ipli
et propitius fiat. Et tunc dominus
ostendet hec et apparebit ma

ygnis dom et nubes
manifestabitur. Et sicut
in Salomone petijt ut locus sa
nctificetur magno deo magnifica
m sapientiam tractabat. Et ut
sapientiam habens obtulit sa
crificium dedicationis et consum
mato templi sicut et [illegible]
moyses orabat ad dnm et descen
dit ignis de celo et consumpsit ho
locaustum sicut et salomon orauit
et descendit ignis de celo et con
sumpsit holocaustum. Et dixit moy
ses eo qd non sit mandatum quod
erat pro peccato consumptum est omnino
et Salomon octo diebus celebrauit
dedicationem. Inuenieb[illegible]tur aute
in descriptionibus et commentarijs
nechemie hec eadem et constituit
bibliothecam congregans de regio
bus libros prophetarum et dauid et
epistolas regum et de donarijs simi
liter et iudas ea que dissipata erant
per bellum qd nobis acciderat con
gregauit omnia et sunt apud nos
Si aute desiderabitis hec mittere
qui perferant nobis. Optamus ita
qd purificationis festum nobis bene
agitur facietis si egeritis hos
dies. Deus autem qui liberauit
ppm suum et reddidit hereditatem
omnibus et regnum et sacerdotium
et sanctificationem sicut promisit
in lege. Speramus qd cito nostri
miserebitur et congregabit de
sub celo in locum sanctum. Eripuit
enim nos de magnis periculis et
locum purgauit. Sed iudas machabeus
et fratribus eius et de
templi magni purificatione

[illegible] nobile et [illegible] de illius ornatu que de eius [illegible]
sue ad eos qui p rudes fortes
fecerut ita ut uniuersam regis
ne ea pauci essent vndicaverint
et barbaru multitudinem fugarent et fortissim toto orbe ter
rarum nrcuparent et ciuitatem
haberent ut legeb que abole
de erut restituentur dno tu or
tranquillitate iudicio facto illis
Item que ab Japone cyreneo
quoq libris comprehensa temp
tauim nob vno voluie breuia
re Considerateb em multitudiq
labroz et difficultatem volenti
bus aggredi narrationeb historia
ru ppter multitudine rerum cui
uimus volentibus quidem lege
ut esset animi delectatio
cio studiosis ueb ut facile posse
memorie comendari Omnibus al
legentibus vtilitas conferatur
et nobis quide ipis qui opus hoc
breuiandi causa suscepimus no
facilem laborem ymo vero ne
gocium plenu vigiliaru z studio
rib assiduis sicut hij qui p
parant aim et querut aliorum
voluptati parere ppter multoru
gratiam libenter laborem susti
nem Veritatem quidem de sin
gulis auctoribus concedentes
Ipsi autem sedm datam formam
breuitati studentes Sicut cum
nouo domus architecto vniuersa
structura turrendu est Si vero
qui pingere conatur que aptis

sut ad ornatu [illegible]
ea existimanes [illegible]
ni materiem colige et ordina
tionem et curiosius p[illegible]
gulas quasq; materias historie
congruit auctori ne breuitati
dictionis sectari et exercitio
rerum vtilitate breuitati concedens
est hinc igitur narrationem in
ea primum de pfatione tantum
dixisse sufficiat Otiositas enim
est ante historiam effluere sin
ipa aute historia sucrmigi Cum
Igitur ea sta ciuitas hactenus
omni priscis legeb edita adhuc
optime custodiantur ppter om
nipotentis dispositionem z pietatem et non odio habentib ma
la fiebat ut ipi regeb et prima
pes locu simo honore dignu du
cent et templu maximis mu
neribus illustrarent ita ut de
lenitis ipse rex de hereditatibus
suis prestaret omnes sumptus ad
ministeriu sacrificioz ornamentoz
Aymon autem de tribu beniamin
ipositus templi constitutis
contendebat obsistere sibi pri
cipe sacerdotu minime aliquid
in ciuitate moliri Ideo ad vindictam non posset ueit ad apollo
niu trasfare filiu q illo tpe erat
dux celestis rie et seruicioz z muneru
aut ei pecuniis innumerabilibus
plenu esse erariu retulimus z to
tuos copiis immensas esse que
non primerent ad rationem sacrificioz esse aute possibile sub
potestate regis cadere vniuersa
Cumq; retulisset apollonius
ad regem de pecuniis que delate

negotia cum misit ei mi
nus Porcium primum pro
curatorem Floccus Flaccus ne-
gotiosus sperem quidem quasi
lesiniam et fenerem cuitacq
esset pregrauatorus ac ad vetu re
gia posita p fectorus Sed cum
venisset retinniam z benigne a su
mo sacerdote in ciuitate esset ex
ceptus nuntiat de dato iudicio
pernicie et cuius rei gra adesset
aperuit Interrogabat autem si
vere hec ita essent huc simul
sacerdos ostendit depositi esse
hec ad victualia viduaq ac pu
pillorum Quedam vero esse hic
cum thobie viri valde eminenti
in hys que detulerat impiis Hy
mon Vniuersa autem argenti
talenta ducenta quadrigenta esse cau
ri ducta Recipi vero eos qui cre
didissent loco et templo quod p
vniuersum mundi honoratur p ue
neratione et sanctitate impos
sibile omino esse Ac ille p hys
que habebat a maiestate a rege
diabat omi gne regi ea deffe
renda Constituta autem die in
trabat de hys eliodorus ordina
turus non modica vis p vniuersa
ciuitatem erat trepidatio Sacer
dotes aute ante altare cu sacerdo
talibus stolis iactuerut se et
inuocabant de celo eu q de depo
sitis legem posuit ut hys qui de
posuerant ea salua custodirent
Iam vo qui viderat sumi sacerdo
tis vultu mente vulnerabatur sua
et eius et color immutatus declara
bat interiu animi dolorem

Turbatus eni ille quibus
dam manifestus a prudentibus dolor
videbat domus efficiebat Illi enim
congregati de omnibus obsidebat
publicu supplicatio obseruantes
p eo q in contemptu locus esset
venturus Mixtimque mulieres
cilicijs pectibus p plateas confluebant Sed et virgines que eo
clause erat properabat ad muru
Alie autem ad muros Quedam
vero p fenestras aspiciebant
Vniuerse aute protendentes ma
nus in celum deprecabantur
Erat eni misericordia comixte multitudinis et magni sacerdotis
in agone constituti expectatio
Et hij quidem inuocabant omipo
tentem deu ut credita sibi in his
qui crediderunt in omi integri
tate conseruarentur Eliodorus
autem quod destruxerat p sacer
dotes circa eratu presens Sed sub
omipotentis dei magnam erat
huc ostensionem euidenciam ita
ut omes qui ausi fuerat pau
ci ruentes dei virtute in disso
lucionem et formidinem duce
rentur Apparuit eni illis qui
dam equus terribilem habens
sessorem optimis opimentis
ornatus ille q impetu Elio
doro porro calcibus elisit Qui
aute in eo sedebat videbatur
arma habere aurea Alii eni
apparuerut duo iuuenes virtu
te decori optima gloria speciosi q
amictu qui circumstetertut eum
et ex utrisq parte flagellabant
sine intermissione multis pla
gis verberantes Subito aute
Eliodorus concidit in terram cum

00045160

[illegible] cursu[illegible] rapi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
postea cucurrit [illegible] q au nun
tijs cursoribus et [illegible]ntibus
p̄dicti nūcijs est [illegible]
portabatur nullū sibi auxiliū
ferente manifesta cognita dei
virtute Et ille quidem p̄ diui
nam virtutem iacebat multo
q̄s omisse r̄ salute puatus
hm autem dñm ēndicebant
quia magnificauit locū suū et
templum quod paulo ante tri
more ac tumultu erat plenū
apparente omnipotente dño gau
dio et letitia impletu est Luc
vero ep amicis Heliodori quida
rogabant confestim omicm ut
invocaret altissimū ut vitam
donaret ei qui in supmo spu
erat constitutus Considerans
autē summus sacerdos ne forte
rex suspicaretur malitiam ali
quam in Judeis eum Heliodo
consumatum obtulit p̄ salute
viri hostium salutarem Luc
summus sacerdos exoraret ndm
iuuenes eisdem vestibus amic
ti astantes Heliodoro dixerut
Omē sacerdoti gratias age Na
pter cui tibi dominus vitam
donauit Tu autem ab eo fla
gellatus nuntia omnibus mag
nalia dei et potestatem Et hec
dictis no comparuerunt Helio
rus autem hostia deo oblata
et votis magnis promissis ei q
iuueni illi contigit et omē gr
tias agens recepto exercitu
repedabat ad regem Testabat
autem omnibus ea que sub ocu
lis sub viderat opera magna

Dei Cum autē rex [illegible]
sollicitus Quis esset [illegible]
semel ierosolimam mitte aut
quem habes hostem aut regni
tui insidiatorem mittendum et
flagellatu cu tripes si tame
cu asserit eo q̄ in loco veri dei
quedam virtus Nam ipe qui ha
bet in celis habitationem visi
tator et adiutor est illius loci et
venientes ad malefaciendu per
cutit ac perdit Igitur de Helio
doro et eius custodia ita se res

Symon autem patrie Cm
pecuniaq̄ et patrie delator
male loquebat de omnia tamē
ipe Heliodoru instigasset ad scel
omnia et ipe fuisset inventor ma
lorū puisorem ciuitatis ac de
fensorem gentis sue et emula
torem legis dei audebat insidi
atorem regni dicere Sed cū omi
nicie in tantu prederent ut
etiam per quosdam symonis nun
cios homicidia fierent consi de
rans periculū contentionis et
apollonium misarite ut pote du
cem celesyrie et fenicie ad au
gendum maliciam symonis ad
regem se contulit non ut eius
accusator sed comunem utilitate
apud eum tripm inueniret multi
tudinis considerans videbat
eni finē regiā prouidentia im
possibile esse pacem rebq̄ dari
nec symonem cessare a stulti
cia sua Sed post secundi vite
excessum cū suscepisset regnū
antiochus qui nobilis appel
labatur ambiebat Jason frater
onie summu sacerdotem a dito rege

mtiend et alegeret eulenti ly
e alias cenitu quequigenta si po
lestrati cuis condederetur gym
nasiu et ephebiam sibi constitu
re et eos qui in ierosolimis cant
antiochenos scribere Quod cu
rex amuisset et obtinuisset pn
cipatu statim ad gentilem ri
tum contribulos suos transfer
re cepit Et amotis hijs quib hu
manitatis causa iudeis a regibs
fuerat constituta p[ro]hamine
patrem eu polemij qui apud
romanos de amicicia et socie
tate functus legatione legit
tima ciuiu iura destituens
prava instituta sanciebat
Et em ausus est sub ipa arce
gymnasiu constituere et op
timos quosq ephebou m lu
panaribus ponere Erat ad
hoc non mitis sed mere mchu
quoddam et prosertus genti
lib et alienigene conuersacionib
ppter impy et non sacerdotib
iasone nephariu et in audita
scelus Ita uit sacerdotes iam no
circa altaris officia desiti esset
sed contempto templo et sacri
ficijs neglectis festinarent p
ticipes fieri palestre et prohi
cionis cuius iuste et m experi
as disci et patrios quidem ho
nores michil habentes graecas
glorias optimas arbitrabant
Quaru gracia periculosa
eos contencio habebat et exp
mstituta emulabantur ac p

oma hijs consummare ipi
erant quos hostis et pompe
et habitudo vite Im legtis em
diumas impie agere impune
non odit sed hec sequens te
pus declarabit Cu aute qui
quenalib agon tyro celebraret
tur et rex pnb esset misit Ja
son sacrificos ab ierosolimis
viros pteres portantes arge
ti didrigmas trecentas m sa
crificijs herculis quas etiam
postulauerut hij qui portaue
rut ne m sacrificijs erroga
rentur quia non oportuit sed
in alios sumptus eas deputari
Sed hec oblata sue quidem ab
eo qui misserat in sacrificia
herculis ppter pn tes autem
date sut in fabricam nauiu
triremiu Missus autem in egip
tu apollonio nesthei filio ppe
pmates ptholomei filometo
ris regis Cu cognouisset an
tiochus alienu se a negocijs
regni effectu ppijs multitudiq
consulens profectus inde venit
Joppen et inde ierosolimam et
magnifice ab Jasone et ciuita
te susceptus cu facularu lu
minibus et laudibus ingressus
est et inde in semicem exerci
tu conuexit Et post triennij
tempus misit Jason menelau
supradicti symonis fratrem
portantem pecunias regi et
de negocijs necessarijs respon
sa platurus At ille commenda
tus regi cu magnificasset fa
ciem potestatis eius ascendit

00045160

nes Jason ciuitatem ingressus
cepta, et recepto [illegible]
datis venit michi quidem dignas
habens sacerdotio animas vere
crudelis tyram et fere beluc
iram gerens Et Jason quidem
qui fratrem captiuauerat
spe decipiens prosiliens in Amm
namitem expulsus est regione
Menelaus autem principatu
quidem obtinuit de pecuniis
vero regi promissis michil age
bat cu exactionem faceret /
Ostratus qu solarii erat po
situs Nam adhuc exactio vecti
galiu premebat ob quam multi
utriq ad regem sue vocati Et me
nelaus amotus est a sacerdotio
succedente lisimacho fratre suo
Ostratus autem presidatu c
cypris Et cu hec agerentur
contigit tharsenses et mallo
thas seditiones mouere quam
thiochi regis concubine do
nate essent Et estimantes iniq
rege venit sedare illos relicto
suffecto uno ex comitibus sub
andronico Istatus autem mene
laus accepisse se tempus oppor
tunum aurea quedam vasa de te
plo furatus donauit androni
co et alia vendiderat tyro et
p vicinas ciuitates Quod cu
certissime cognouisset Onias
arguebat cuius pe in loco tuto
se continens anthiochie secus
Daphnem Unde Menelaus acce
dens ad andronicu rogabat
ut Oniam occideret Qui cum
venisset ad Oniam et datis dex

tris cu iuramento
esset suspectus et su
spicere stabilis ei permi
non veritus iusticia ob quam
causam non solu iudei sed al
quoq nationes indignabantu
et moleste ferebant de nece tan
ti viri iusta Sed et regressum
regem de Cilicie locis adierunt
iudei simul et greci apud anthi
ochiam coquerentes de iniqua
nece omie contristatus animo
et flexus ad misericordiam fu
dit lacrimas recordatus deducti
sobrietatem et modestiam ac
suscepit animo Andronicu pur
pura exutu circuduci p totam
ciuitatem iubet et in eodem lo
co in quo in oniam impietatem
comiserat sacrilegu vita pri
uari dno illi dignam penam
retribuente Multis de sacri
legiis in templo dni a lisimacho
comissis menelay consilio et
diuulgata fama congregata e
multitudo aduersus lysimachu
milto iam auro exportato Tur
bis autem insurgentibus et am
mis ira repletis lysimachus ar
matis fere tribus milibus mis
manibus uti cepit Duce quoda
tyranno etate pariter et demē
cia prouecto Sed ut intellexe
runt conatu lisimachi Alii lapi
dib alii fustib validos arripue
runtq ad cinerem lisima
chu ierunt Et multi quidem ul
nerati quidam ad ppstrati omes
vero in fugam conuersi sut Ipm
vero sacrilegu secu cinerib mitt

ptes omes/ regrabat m hanc mq
tm tractu Sed cu falsus rumor
esset tumq; vitā exegisset
antiochus assumpto quasi no
minus mille viris repente ag
gressus ciuitatem et ciuibus
ad muru tumultuantibus aduer
su coprehensa ciuitate mene
laus fugit in arcem Jason vo
non patrebat in rede ciuibus
suis nec cogitabat ppe critate
aduersus cognatos malu esse
maxim arbitrans hostiu et
non ciuiu se tropheu capturu
et principatu quide non obti
nuit finem vo insidiaru suaru
confusione sustepit et presi
dio ut putabat abiit in Ammanitem
Audistimus in exordio sui concti
sub ab antiocho arabum tyranno
fugiens de ciuitate in ciuitate
omibus odiosus ut refuga legu
et execrabilis ut patrie et ciuiu
hostis in egyptu extrusus est
Et qui multos de patria sua ex
pulerat peregre pfit lacedemo
nas ppetuus pquasi p cogna
tionem ubi refugiu habituros
et qui insepultos abiecerat mul
tos ipe et inlamentatus et in
sepultus abicitur a sepulturis
nec pegrina vsus sepultura
nec patrio sepulchro pticipab
hijs itaq; gestis suspitatus
rex societatem deperturos iude
os et ab hoc ppetus ex egypto
efferatis animis ciuitatem qui
dem armis cepit Jussit autem
militibus interficere nec par
cere occurrentibus q; domos

ptes ... Hijs vero cepit iudicia
re ... menelaus agitans Et cu
venisset tyru rex/ adhuc neg
cia detulerut/ missi viri trib a
primoribus Et cu suspiceretur me
nelaus promisit ptolomeo mul
tas pecunias dare ad suadendu
regi Itaq; ptolomeus in quo
dam atrio positu quasi restrige
randi gratia regem adiit et a
sententia deduxit Et menelaus
quidem omnes se malicie reu
crimibus absoluit miseros at
qui erat apud tritas causam
dixissent mortes iudicarunt
morte sapiauit Cito ergo in
iustam penam dedecus qui pro
ciuitate et plo et sacris vasis
causam prosecuti sut Quam
obrem tyrij quoq; indignati se
erga sepulturu eop liberaliss
exhibuerut Menelaus aute pter
eos qui in potencia erant dua
riciam pmanebat in potestate
cresces in malicia insidias

Eodem tpe ciuitu
Antiochus secundam pro
fectionem parauit in egyptu
Contigit aute p vniuersam se
rosolimoz ciuitatem videri di
ebus xl pacem equites discur
rentes auratas stolas haben
tes et hastas quasi cohortes
armatas et curribus equoz p
ordines digestos et congressio
nes fieri cominus et scutoru
motus et galeatoz multitudi
gladios districtos et telorz iac
tus et aureoz armoz splendo
rem omissis item loricas clipea

astantes trucidare ceperunt
Ergo adolescentes ac seniores
mulieres et natos parvulos
virgines quoque et pueros mactare
rant autem toto triduo ho
milia interfecti et pl milia ven
ti sed no minus venundati Ced
net usta sufficiunt Ausus est mi
re templi homicidii terre sanc
ius Menelao ductore qui regis
et patrie fuit proditor et sacrile
manibus sumens sta vasa que
ab aliis regibus et civitatibus
erant posita ad ornatu loci et
gloriam contrectabat indigne
et contaminabat Ita alienato
tus mente antiochus non co
siderabat quoniam propter pcta habi
tantiu civitati modicu dns
fuerat iratus propter quod et
accidit eius loci despectio Alio
quin nisi contigisset eos multis
pctis esse involutos sicut Helio
doro qui missus est a Seleu
co rege ad expoliandu erariu
etiam hic statim adducendus fla
gellatus et repulsus ultra fines
set ab audacia Verum non pro
locu gentem sed propter gen
locu dns elegit Ideoque et ipe
locus pticeps factus est po
puli malorum postea fiet
et socius honoris Qui derelic
tus est in manu dei omipotentis itaq
in magni dni reconciliatione cu
summa gloria exaltabitur Igit
antiochus mille et octingen
tis ablatis de templo talentis
velociter antiochiam regressus
est existimans se per superbia
terram ad navigandu pelagus vero ad iter agendum de

ductura propter nimios
Completaque sunt
ad affligendam gentem
Cui quidem philippu
grem moribus crudeliorem
eo ipo a quo constitutus est
In gazarim autem Andronicu
et Menelaus qui gravius
reteri imminebant civibus cu
apositus esset contra ude
ob invisit odium principem
polemiu cu exercitu virginti
duobus milibus precipiens
eis omnes perfecte etatis mas
sacrare mulieres ac iuvenes ve
dere Cui cu venisset Jerosoli
mam patrem simulans quietu
usq ad diem sanctu sabbati
Et tuc feriatis Judeis arma
capere sub precepit omes
simul qui ad spectaculu pro
cesserunt trucidaut et civita
tem cu armatis discurrens
gentem multitudinem perimit
Judas autem Machabeus cu
decimus fuerat secessit in de
sertu locu ubi inter ferus
bestias in montibus cu suis v
gebat et fem cibo vescentes
Demorabantur ne participes
essent contaminationis Cum
Sed non post multum tpis
misit rex senem quendam
antiochenum qui compelleret
iudeos ut se transferrent a pa
trijs et dei legibus Contamina
re ecla quos in Jerosolimis cul
templi et cognominare Jouis
olimpij et in gazarim quem cul
ctis qui locu inhabitabant io
nius hospitalis Pessima aute

et vniuersi straub malorum
Ram templu lux
uria et comessationibus ebri
plenu Et scortatricu tu meretri
cibus sacratiss edibus mulie
res se vltro ingerebant Intrase
rentes ea que non licebant Ad
ime etiam plenu erat illicitis
que legibus prohibebantur Re
ges autem sabbata custodiebantur
neq; dies sollepnes patrij seruabantur nec simpliciter se iudeu
iudeu esse confitebatur Ducebatur at tu amita necessitate m
die natalic regis ad sacrificia
et tu liberi sacra celebrantur
congregabantur cogebantur de
ra coronati libero circuire Re
tritu autem exist in proximis
gentiliu ciuitates suggerentib
ptolomeis ut patri mos et ri
apud se iudeos agerent ut patri
ficarent Eos autem qui nollent
transire ad institutu gentiliu
interficerent Erat ergo videre
miseriam Nec em mulieres de
latis sut natos suos circucidisse
quos infantibus ad vberu suspe
sos cu publice p ciuitatem circu
duxissent p muros precipitauere
Alij vero ad proximas cauernas furtiuas et latenter diem sabbati cele
brantes cu indicati essent philip
po ptarchi ciuitatis sue eo p vene
bantur propter religionem et ob
seruantiam manu sibi met auxi
liu ferre Observo aute eos qui
hec libru lecturi sut ne abhor
reant propter aduersos casus sed
reputent ea que acciderut non
ad meritu sed ad correptionem gen

nostri Et cu multo tpe no
strm patribus ex sententia age
ret sed statim vltionem adhibere
magni beneficij est indicium Vi
cem sicut in alijs nacionibus do
minus patienter expectat ut
cas cu iudicij die demerit m
plenitudine peccatoz puniat
Ita et in nobis statuit ut pecca
tis nris in finem deuolutis ita
demu a nob vindicet propter q̄b
nusq̄a quide a nobis misericor
diam suam amouet Corripit
vero ni aduersis populu suu no
derelinquit Ad hec nobis ad
commonitionem legeneiu dicta
sut paucis Jam autem videndum est ad narrationem Igit
electar vnus de prioribus stri
batu vir etate prouectus z vul
tu decoru apezo ore satis hians
oppellebatur carnem porcinam
manducare et ille gloriosam
mortem magis q̄ odibilem vitam
aplectens voluntarie precibat
ad supplicium Intuens autem q̄
admodum oportet eu accedere
patienter sustinens destimaut
non admittere illicita propter vi
te amorem Hij autem qui asta
bant inique miseracione comoti
propter antiquam vite amicitiam
tollentes eu secrete rogabant
afferri carnes quibus vesci li
cebat ut simularetur mandu
casse sicut rex imperauerat
de sacrificij carnibus ut hoc fur
to a morte liberaretur et prop
ter veterem veri amicicie hec

00045160

m eo sacrum humanitatem de
lle cognitam cepit etatis ac se
nectutis pariter z sermonis se
eminentiam dignam et mysteriis
am, nobilitatis ramicem atq; a
pueris optime conuersationis
et sedm sanctę et a deo condite
legis constituta Respondit cito
dicens p̄mitti se velle m̄ minis
nu q̄ hoc committere Non enim
etati nostre dignu est inquit fi
gere ut multi adolescentiu ac
bitrantes elezaru senu et
viginti annoru transisse ad vita
alienigenaru Et ipi ꝓpter mea
simulationem et ꝓpter modicu
corruptibilis vite tempus dece
piantur et per hoc maculam
atq; execrationem mee senec
tuti conquirant Nam et si m̄p
senti tempore supplicijs hom̄ eri
piar sed manus omnipotentis ne
q̄ viuens neq; defunctus effugia
Quapropter fortiter vitam exce
dendo senectute quidem dignus
apparebo adolescentibus aute
exemplum forte relinquam si
forti animo ac ꝓmpto pro gra
uissimis ac sanctissimis legibus
honesta morte perfungar hijs
dictis confestim ad supplicium per
trahebatur Hijs autem qui eum
duabant et paulo ante fuerant
miseros in rerum verti fue ꝓter
sermones ab eo dictos quos illi
per arrogantiam prolatos ar
bitrabantur Ced cum plagis pe
rimeretur ingemuit et dixit
Domine qui habes sanctam scie
ciam manifeste scis tu quia cu
a morte possim li
beris fustmus dolore
vero propter timorem tu
ter hec patior Et iste quidem
hoc modo vita decessit Non so
lum membris sed et vniuerse gentis
memoriam, mortis sue ad exem
plum virtutis z fortitudis delin
Contigit autem et Capvij
septem fratres cu vna ma
tre apprehensos compelli a rege
contra phas carnes porcinas
contingere et flagris et thau
ris cruciatos Unus autem ex
illis qui erat primus sic aut ad
querib et quid vis discere a nob
Parati sumus mori magis q̄
patrias ac dei leges preuaricari
Iratus itaq; rex iussit sartagi
nes et ollas eneas succendi qui
cius statim succense iussit ei q
prior fuerat linguam amputari
lingua et cute capitis abstrac
ta sumas quoq; manus ei z pe
des precidi exterius cum fratri
bus et matre aspicientibus Et
cu iam p omnia mutilus factus
esset iussit ei ignem admoueri
et adhuc spirantem torreri in
sartagine Ex qua cu diu cruci
aretur exterius cu matre reli
qui se hortabantur mori fortiter
dicentes Deus aspiciat
veritatem et consolabitur in
nobis quemadmodu p protesta
tionem cantici declarauit moy
ses Et in seruis suis consolabit
Mortuo itaq; primo illo hoc mo
do sequentem deducebant ad li
quendum et cute capitis cum
cu capillis detracta In derogatu

si mendacium esset prius ip toto cor
pore per membra singula pu
nietur. Ad ille respondens pri
ma vox dixit. Non faciam ista
qua scitis, meus crudelem as
tutus est penam. Non negabo do
minum. Iterum quod et iste sequenti
loco primi tormenta suscepit
et in vltimo spu constitutus sic
ait. Tu quidem scelestissime in p
senti vita nos perdis. Sed rex
mundi defunctos nos pro suis
legibus in etne vite resurrectio
ne suscitabit. Post hec tertius
illudebatur et lingua postulata
cito protulit et manus constanter
extendit et tu fiducia ait. Ecce
ista possideo sed propter leges dei
tunc hec ipsa despicio quoniam
ab ipo me ea recepturu spero.
Ita ut rex et qui cu eo erant mi
rarentur adolescentis animu ip
tumque, nichilq ducerent cruciа
tus. Et illo ita defuncto. Quar
tu similiter vexabant torquen
tes. Et cu iam esset proximus mor
ti. Ductus ad supplicia sic ait
Potius est ab hominibus morti da
tos spem vite exspectare a deo
et iteru ab ipo resuscitandos. Ti
bi enim resurrectio ad vitam non
erit. Et tu admoniissent quin
tum vexabant cu. Ille respi
ciens in cu dixit. Potestatem
inter homines habens cu sis cor
ruptibilis facis quod vis. Noli
autem putare genus nostrum
a deo esse derelictu. Tu autem
patienter sustine et videbis magnam
potestatem ipsius qualiter

te et semen tuu torquebit. Post
hunc desiderabant et septimu et ut mori
mur nisi sic ait. Noli frustra er
rare. Nos em propter nosmetipos
hec patimur qua peccauimus
in deu nostrum et digna admira
tione facta sut in nobis. Tu aute
ne existimes tibi impune futuru
si contra deu pugnare tempta
ueris. Quis enim modis autem ma
ter mirabilis et bonore memoria
digna que septem filios
sub vnius dici tempore conspi
ciens bono animo ferebat inter
spem quam in deo habebat sin
gulos illoru hortabatur. Prima
voce fortiter repleta sapientia
et femine cogitatu in masculi
nu animu insertens dixit ad
eos. Nescio qualiter in vtero meo
apparuistis. Neq enim ego spiritu
et aiam donaui vobis vitam et
singuloru membra. Nec ego ipsa
coplexi sed em mundi creatrix q
formauit hominis natiuitatem
qui et oim inuenit origine et
spiritum vobis eterni cu misse
ricordia reddet et vitam sicut nuc
vosmetipos despicitis propter le
gem eius. Antiochus autem
contempni se arbitrans simul
et exprobrantis voce despectu
cum adhuc adhuc adolescentior
supesset non solum verbis horta
batur sed cu iuramento affir
mabat. Quia tem se et beatum
facturum et translatu a patriis
legibus amicum habituru et
reb necessariis ei prebiturum.
Sed ad ista cu adolescens nequa

et fundebat et ut adolescentior
erit in salutem. Cui autem mul
tis cum verbis esset Rostratus
promisit suasuram se filio suo
Iturus molimata ad illud crudelis
crudelem tyrannum ait patria
vote fili miserere mei que te i
vtero nouem mensibus portaui
et lac triennio dedi et alui et
in etatem istã perduxi peto
a te ut aspicias in celum et ter
et ad omnia que in eis sunt et
intelligas quia ex nichilo fecit
illa deus et hoim genus ita fit
ut non timeas carnificem istu
sed dignus fratribus tuis effec
tus suscipere mortem ut in illa
misericordia cum fratribus tuis
te suscipiam Cum hec [illegible]
illa ad hec diceret ait adolescens
quidem sustinetis non obedio
precepto regis sed precepto legis
que data est nobis per moysen
Tu vero qui inventor omnis
malicie factus es in hebreos
Non effugies manu dei Nos
em pro peccatis nostris hec pa
timur et si nobis propter mise
rationem et correptionem dni
noster modicum iratus est ite
rum reconciliabitur seruis
suis Tu autem o sceleste et
omni hom flagitiosissime noli
frustra extolli vanis spericu
li seruos eius inflammatus
Non tu enim omnipotentis dei et
omnia inspicientis iudicia effu
gisti Nam et fratres mei mo
dico nunc dolore sustentato sub

[illegible] vero tuum
tue penas solues Ego ad
sicut fratres mea animam et
corpus meum trado pro patrie
legibus invocans deum ut matu
genti nostre propitius fiat te
tu tormentis et verberibus
confiteri q ipse est deus solus
In me vero et in fratribus meis
desinet omnipotentis ira que
super omne genus nostrum iuste
superducta est Tunc rex at
tensus ira in hoc super hos
crudelius deseuit indigne fe
rens derisum se Et hic quidem
mundus obiit per omnia in do
mino confidens Nouissime ac post
post filios et mater consuma
ta est Igitur de sacrificiis et
de nimijs crudelitatibus et cru
ciatibus satis dictum est

VIII.

Iudas vero machabeus et qui
cum illo erant introibant la
tenter in ciuitates Et conuoca
tis cognatis et amicis et
eos qui permanserunt in iu
daismo assumentes adduxe
ad se sex milia virorum Et in
vocabant dominum ut respi
ceret in populum qui ab o
bus calumniatur conculcabat
impijs Et ut etiam misereretur
exterminio ciuitatis que esset
illico complananda et vocem
clamoris ad se clamantis au
diret Memorarentur quoq; in
quissimas mortes innocentiu
puerulorum et blasphemias no
mini suo illatas et indignatas

[illegible] ogre
[illegible] mtolerabil
[illegible] ebatur Ira em
ionis in mam omnipotentis est Et
[illegible] castellis et ciuitati
bus improuisus succendebat eas
et opportuna loca omni parte no
cturnas hostium strages dabat
Quapropter autem noctibus ad qu
iescendi tempus sub terra
tur et firma virtutis cubi vbi
q diffundebatur Videns autem
philippus paulatim viru ad p
fectu venire ac frequentius nos ei
prospere succedere ad ptolemeu
dum celesyric et fenicis scripsit
ut auxilium sibi mitteret regius negocijs
Ille illic celebriter imperitanorum
patrodi de prioribus amicis dans ei de primatibus gentibus
armatis non immunes virginti
milibus Vt omnem cum gentibus
ideorum deleret/ adiuncto ei gor
gia viro militari et in bellicis
rebus experientissimo Constituit autem inuitatus regi ut tributu romanis quod erat dan
du duorum milium talentorum de
captiuitate iudeorum suppleret
Quatim ipse ad maritimas ciuitates misit conuocans ad coepti
onem iudaicorum manu priorum
promittens se nonaginta mi
lia talenta distracturum Illo
respiciens ad omnipotentem qui eis
ab omnipotente esset consecutura
Judas autem ut comperit Indi
cauit hijs qui erant secum iu
das micamoris aduentu Ipo qui
bus quidam formidantes et
non credentes dei iusticie in fu
gam vertebantur Alijs vero si
qui de eis suspecti non recedebant
famulos Dei exponebant ut
ostenderent eos ab impio manu
ve ejus eos liberasse mauimque ve
nire Vendicabat etsi non pro
eis tamen propter testamentu
quod fecerat ad patres eorum et
propter inuocationem sancti et sac
tificati nominis eius super ipos
Conuocatis autem machabeus
septem milibus qui cum ipo
erant rogabat ne hostibus
reconciliarentur neq metue
rent multitudinem gentium aduersu
se hostium multitudinem sed for
titer contenderent ante oculos habentes contumeliam q
in loco sancto ab hijs iniuste
esset illata Ierusalem et ludibriu
habite ciuitatis iniuriam adhuc
etiam veterum institutorum subuersa
Nam illi quidem armis confidut
aut simul et audacia Nos autem
in omnipotente deo qui potest et
uenientes aduersus nos et om
nem mundum uno nutu deles
confidimus Ammonuit autem
eos et de auxilijs dei que facta
sunt erga parentes et qd sub Se
nacherib centum octoginta quinq
milia perierunt et de prelio quod
eis aduersus fuit in babilonia
ita ut omnes vbi ad rem ventum
est agnoscerent hijs secum exercitanti
bus ipsi sex milia soli peremerunt centum viginti milia quod
auxilium illis datum de celo et be
neficia pro hijs plurima con
secuti sunt et pro legibus et
patria mori parati hijs verbis
constantes effecti sunt Constituit

00045160

[illegible] et
Jonathham fubiecte Omnique
miffione et qui gentem Adh
eram ab eftra tecto illiß ſanc
to libro, et duo ſigno adiutoꝝ
dei m̄ pma atq; ꝛpc duo co m
ſit tu, nycanore et facto ſibi
adiutore omnipotente mtrfe
cerut ſuper nouem milia ho
minu maiorem autem partem
exercitus nycanoris vulneri
bus debilem factam fugere
compulerut Spretis vero eoꝝ
qui ad emptione ꝛpoꝝ vene
rant ſublatis ꝛpob uſq; quaq;
ꝑſecuti ſue ſed reuerſi ſub ora
conclu Nam erat ante ſabba
tu Hoc ob cauſam non ꝑſecu
tauerut inſequentes Alte ma
auit ꝛpoꝝ et ſpolia congrega
tes ſabbatu agebant benedic
tes dñm qui liberauit eos in
ſto die miſericordie initium
ſuꝰ Poſt ſabbatu vo
debilibus et orphanis et vi
duis diuiſerut ſpolia et reſi
dua ipi ad ſua habuere Hyc
utuq; geſtis et comuiter ab o
bus facta obſecratione mſe
ricordem dñm poſtulabant
ut in ſinem ſeruis ſuis rec
ciliaretur Et eos qui cum
thimotheo et bacchide erant
contra ſe contendentes ſuper
xxv milia mterfecerut et mul
tos ex eis ceperut et mul
tos fugauerut et plures predas diuiſerut
equam portionem debilibus
pupillis et viduis et ſenioribꝰ
facientes Et ꝛa arma eoꝝ ad
legiſſent diligenter omnia eo

poſſeſſum [illegible] opidum
ſuos vo ſpolia
habuere Et phylarchen qui
thimothei erat interfecerut
virum ſceleſtu qui m multas
deos afflixerat Et ꝛa epi
agerentur m templis eos qui
ſacras ianuas manderant
idest caliſtenich cu m quadꝝ
domicilio refugiſſent mande
rut digna eis mſerade ꝓ impi
etatibus ſuis reddita ſſacmoriſ
ſimus autem nycanor qui mul
te negotiantes ad iudeos ven
dicionem adduxerat ſpoliatus
auxilio dom ab hijs quos nul
los exiſtimauerat deportavit
te gloꝛie ꝓ medi terre tractu fu
giens ſolus venit antiochiam
ſummam mſelicitatem de mitti
tu ſui exercitus conſecutus e
Et qui ꝓmiſerat romanos
tributum reſtitue de captiui
tate ieroſolimoꝝ predicabat
nunc ꝓtectorem dñm habere iu
deos et obꝛpm invincibiles
eſſe eo q̄ ſecuꝝ leges ab ipo ſtatutas

Eodem tempe antiochꝰ Cxx
honeſte reuertebat de ꝑſide
intrauerat cui ciuitate cam q̄
dicitur ꝓſpolis et templum ſpo
liare tempta et ciuitate oppme
Sed multitudine ad arma con
tinente in fugam verſi ſunt
Et ita contigit ut antiochus
poſt fugam turpiter reuiret
Et cu venisset circa babilonam
recognouit que circa nycano
rem et thimotheu geſta ſunt
Elatus at mẽte arbitrabatur
ſe iuriam illoꝝ qui ſe fugauerat

possem videre torquere deum
in ira sua cum sine misericordia
missione agentibus celesti cum
mihi purgente eo qui ita sepul
tus est se ventrem idropisis
et angustiam sepulcri iudeos
eam facturum sed qui vulnera
verit dns deus ipse percussit
eu insanabili et incurabili pla
ga dei cum finiunt hec ipm ser
monem appendit eu dolor di
rus vesicam et amara intestinor
tormenta et quidem satisfuisse
quisque q multis et nobis cruci
atibus aliquo torserat visterni
hiat ille nullomodo a sua ma
litia cessavit sup hec ac sup
bia repletus ignem spirans
adhuc in iudeos et principes sancte
rum negotium contigit eu impetu
currum de cru cadere et grauis
corpis collisione membra vexa
re ita qui sibi videbat cuncta flue
tibus maris imperare sup hum
modu superbia repletus et motu
altitudines stantia appendere
huc huliatus ad ima igestuosio
portabat manifesti dei vultum
i semetipo detestans sen ut de
corpe mpy vnes putrescerent
ac vnctes in doloribus atrocis
cum effluent deo cuncta illic
et fetore exercitus grauaretur
et q paulo an sidera celi contige
re arbitrabat eu nec potenti
pre tollerancia fetoris portare
hic ingre cepit ex gnu superbia de
ductus ad agnitione sui venire
diuina amonitus plaga p mo
meta singula doloribus siue aug
menta supplicibus ut ei nec spe
ra se torquem suum posse ita
aut iustu e subditu esse deu et mor
talem no putem deo gentore pa
catur hec sacrilegus spm a quo
no esset misericordiam consecuturus et
cuncte ad ima festinanti deiciebat
ut eu ad solu deduxit ac sepulcp
cogestoso finiit nuc optat liberu
reddere et iudeos quos n sepul
tura quidem esse dignos se habi
tuso sed auibus et feris diripie
dos tradituso fet ac pauulis exte
minatuso dixerat et quales
nuc Athenienses ubus fructuso pol
licetur templu ceid sem quod
pius expoliauerat optes domo
ornaturus et sta mensa multipli
catuso et ptmetes ad sacrificia
supplus de redditibus sue pstituso
dnus hec et iudeu futuso z omes
locu fet pambulatuso z predicatuso
dei ptrem sed non assentibus
doloribus supuenerut ei m cu
stu dei iudicii desperatis sp
sit ad iudeos m modu deprecatos
eplam hec rotinete optimis
ciuibus iudeis plimam salute
et bene vale et esse felices rex
et pncipe anthiochus si bene
valetis et filii vri et exercitus
vobis ducta sit maxiab agimus
deo grias fet ego i infirmitate
dstitutus vestri ac benigne me
mor reuerssis de ppriis locis
et infirmitate gnu applicens
necessariu duxi p cmuni utili
tate vri aura habere no desperan
mem etipm sed spem multam
habens effugiendi infirmitate

00045160

Aspiciens autē sy et pr meos
quibus eplis gn locis sum ꝛ
bus duabus epatu ostendit
post se susapet pmptu ut si
quid contrariu nasceret aut dis
sidiu moueretur Quietis hūi
qui ꝛ regnoꝝ erat cui essꝫ nep
suma deuictis no turbarentur
Ad hec considerans de pximo
potestis dixꝫ et vicinos tribꝫ m
sidiatis ꝛ cultu exoptatis desg
nauit filiu meu antiochu regem
que sepe recreb ꝛ supiora regna
miltis vrm comedabat ꝛ scripsi ad
eu que subiecta sut Ozo itaqꝫ vob
ꝛ peto meoꝝ bn statuꝫ publicae
ꝛ priatim ut vnꝰquisqꝫ obsequi si
dem ad me ꝛ ad filiu meu Cosido
et eu modeste ꝛ humane actuꝝ et
sequente apositu meu comodꝫ vob
forē Igitur horrida ꝛ blasphemꝰ
pessime passꝰ ꝛ ut ipe alios tra
uerat pegrin ꝛ motibus miserabili
obitu vita defunctus est Ptolomeꝰ
bat at corpus philippus colligat
tanecꝫ ego q medicus filiu antiochꝰ
ad ptolomeu philometorē ꝛ egiptu abijt

Mephabeus at et qui cu
illo erat dno se protegente
cuncta quide ꝛ templu recepit
ebraos at quos alienigene ꝑ pla
teas struxerant ꝛ ara delubra de
molitus est ꝛ purgato templo alid
altare fecerut ꝛ de ignitis lapidi
bꝰ igne eruptio obtulerūt sacrificia
post biemis ꝛ recessu ꝛ luciferas ꝛ pa
nes ꝓpositionis posuerūt quibꝰ grssꝫ
rogabat dnm ꝓstrati ꝛ terra ne
amplius talibꝰ malis inderent

Ordeat qn pcessit ut ab ꝓ
mero cōsule ꝛ
ebraris eplis trad Hentu
deus die at replis ab alienigenis
pollutu fuat corrigit cas die pu
gnacꝫ fieri ꝓpō mēse casleu et
ai letricia egerūt dieb octo ꝛ mo
tabernaculoꝝ recordates ꝙ ante
modicu tpis die sollepne celebra
culoꝝ ꝛ motibus ꝛ ignorātia mo
bestiaꝝ egerat petit qb ramos
ꝛ ramos viridis et palmas ꝑse
rebat ei ꝙ ꝓsperauit mundū sal
suu Et decreuerūt comuni ꝓpto
et decreto vniuse gti iudeoꝝ
oibus annis agi dies istos Et
antiochi qui ꝙ appellatꝰ e
nobilis vite expressius ita ha
buit Huc ad ꝛ de cupidate alio
chi filio impij que gesta sut ꝛ
rabimꝰ breuiatis mala que ꝛ
bellis gesta sut hic susceptꝰ reg
no constituit sup negocia regni
hasiam quedā semitis et sitie
micie principem Ra ptolomeus
q dicebat ꝛ mater iusti tenuꝰ
et ea iudeos esse instituit ꝛ pa
pue ꝓpe inimicitie q sua cū
eos et pacisce agere ad eos ꝙ
obhoc acusatus ab amicis apud
cupatore cu frequēter ꝓditor au
diretur eo q ciprū credita sibi
a philometore destruisset ꝛ ad an
tiochū nobilem tristatus esset
ab ipo recessisset veneno vitam
finiuit Gorgias at ad cū esset duo
torū assumptis aduersus frequēter
iudeos debellabat Iudei vo qui
tenebat optimas muros donec fuga

tos ab rrmo subspiebat z bella
[illegible] ut qui cu matre
y ronce dim rogarer ut esset
sibi adiutor aspectu seruit i multa
nes ydumeos multa q instruxit
tes loca obtinuerut ocrisiros m
cinctut et omb simil no minus
a pp milibus truncadaucrut dui
dam at cu confugisset in duas t
res valde multas omes apparatu
ad rpugnandu ihrm machabeo
ad cop expugnatione trucato ey
mo et Joseph et zacheo eisq
qui cu ipis erat satis multis ipe
ad eas que amplius purgelant
pugnab conuersus est hm iu at
qui cu symoe erat cupiditate ducti
a quibusda qui in turribus erat
suasi sibi pecuia et hpp mlibq
dirrugnis acceptis dimiserut
quosdam effugere cu at macha
beo mcrratu esset quod sem est
congregatis pncipibus ppli actu
sunt eos p pecuia sibi vendi
disse nt aduersarios corp dimissis
hob igit pditores factos mt fratr
et confestim tres occupauit ar
mis at ac manibus ora ppsse
agendo in duabus, multisq pli
q pp milia pemt et thimotheu
qui pus a iudeis fuerat superati co
uocato exercitu pegrine, multitu
dinis et congregato equitatu asia
no aduenit quasi armis iudeam
capturus Machabeus ad et qui
cu eo erat appropinquante illo depca
bantur dim caput tim aspergetes
sibus sac ciliciis pmicti ad altaris
crepidinem prouoluti ut sibi pi
cius inimicis at corp essi inimicis

z aduersarius adiuuarent sicut lege
bat et cu post benedictionem supplex
ac mte longius de cruentate prea
lium et pximum hostibus effecti
rescdere p ormo cuncte plebis ortu
vrisq comisere Esti quidem vic
toie et ppetratis sponsorem cu
tute dim habentes Ieli at duce
belli aim habebat Sed cu vehe
mes pugna esset apparuerit ad
uersarius de celo viri equites i celes
tibus curribus decori ductatu iudeis
pstantes ex quibus duo machabeu medium habentes armis suis
circumceptu incolomem coseruabant in aduersarios aute tela et
fulmina iaciebat ex quo et te
citate confusi et repleti pturba
one cadebant Interfecti sut ad
pp milia quingenti et equitum sex
centi Ihm mottheus at confugit
in gazenu pfidu munitu ciui pe
rat cerras machabeus at z qui
cu eo erat letanies obsidebat p
sidu diebus quatuor At hi qui
intus erant loci firmitate con
fisi sup modu maledicebant et
sermones nephandos iactabat
Sed cu dies quinta illuxisset pp
uenere ex his qui cu machabeo
erat attenti animis pter
blasphemiam contumeliose accessisse
ad murum et feroci animo iudeis
astendebat Sed et alii similiter
ascendentes tres portas circu
dare sut aggressi atq ipos ma
ledictos viuos comprehendere p conti
nuu at biduu pfidio vastato thi
meu occultatem sem in quodam re
pertu loco pemisit z frustre eius

blasphemia

00045160

cretam et appellationem audent
dubus gratias in unum et cete
nibus benedicebant cum qua
erat magna spes victoriae de il

Cap. pio post tpe lysias
pturbatis rebus et in maiu
ac negociorum ipetus geruntur
ferens de his que acciderant
congregatis octogita milibus
et equitatu uniuerso uenit ad
uersus iudeos existimans se ciui
tatem quide captam gentibus
spectaculu factuz templu uero
in petuie questu simul et re
liubra genetiu habituz et per sin
gulos annos uenale sacerdotiu
nusquam recognitas dei pugnam
sed mete seruatus i multitudine
peditu et milibus equitu et in
octingentis elephantis considerat
Ingressus aute iudea et appropin
quans bethsure q est i angusto loco
ab ierosolyma miliario quinq
dioz illud pselu expugnabat
Ve aute machabeus et qui cu eo
erat cognouerit expugnari ps
dia cu fletu et lacrimis rogabat
dnm et ois turba simul ut bo
angelu mitteret ad salutem isr
Et ipe primus machabeus sumpto
armis cetteris adhortatus e simil
et periculu subire et pene alios
lia fratribus suis et ciuz pariter
pmpto animo prelio cominus
apparuit pugnans eis equester
in veste candida armis aureis
hastam vibrans huc ocis simil
benedicebat dnm misericordem Et
conualuerunt animis non solum
manus sed et bestias ferocissimas
et muros ferreos penetrauit pene

trauit Bane in templu dei
Et Galatas ante
tem eos dns leonu ursoru mul
titudine irruentes hostibus pu
strauerut ex eis bis mille pe
tu et equitu mille sexcentos
Omisso aute in fuga uersus
phuetes ex eis uinctos nudi
euasserut Ed et ipe lysias fu
giens euasit Et qui
non insensatus erat seu ipe
reputans factu ergo se dnm
nucmem et intelligens uictos
esse hebreos dei omipotentis
auxilio misitq ad eos
missis consensuz se omnib
que iusta sunt et regem expulsu
rus amicu fieri Annuit aute
machabeus pribus lysie i oib
utilitati consulens Et quecuq
machabeus scripsit lysie de
iudeis ea rex concessit Nam
erat scripta iudeis epla a lysia
quidem sunt mod octoginta
lysias pro iudeoz Salute loa
nes et absolon qui missi fue
a vobis tradentes scripta pos
tulabat ut ea que p illos signifi
cabantur impleretur Quicuq
igitur regi exposuit et que ro
pmittebat concessit Qui igitur
negocios eoz conseruandoz vobis
etia deinceps bonoz vobis cu
ra esse temptabo De ceteris ad
singula verba mandaui et
istis et his qui a me missi sut
colloqui vobiscu bene valete
Anno centesimo xlviii dioscori
die mensis xxuiii Regis aute
epla ista continebat Rex anti
ochus lysie fratri Salutem

Datum nonas maias anno tercio
Regnante domino nostro ihesu xpo cui
sit honor et gloria in secula seculorum
Amen
Sine tumultu agere et quietam
habere diligenciam studiosius
iudeos no consensisse patri ut
assererentur ad ritu gentis tu
sed tenere velle suum institutum
Ideoq petulanciam a nobis con
cedi sibi legitima sua voluntate
igitur hac quoq gente quieta
esse statuentes iudicium templi
restitui illis ut agant sedm ma
iorum suorum consuetudinem bene f
feceris si ministros ad cohercendam
dictos ut cognita mea voluntate
te bono animo sint et nichilominus tibi
ipse deserviant Ad iudeos at
tinet epla talis erat Ioannes anti
stites senatui iudeorum et cete
iudeis salutem Si valetis sic
ut volumus sed et ipse bene valemus
Dudum nos menelaus dictus nelle
nos detinebat qui nobis igit qui venerant ut
ad diem tricesimum mensis panemi
ci damus de certis securitatibus
ut iudei utantur ritibus et legibus
suis sicut et prius et nemo eorum
molestia nullomodo molestia presumat De hijs
que per ignorantiam gesta sunt mi
simus autem et menelaum q nos
alloquatur valete Anno cen
tesimo octogesimo mensis panemi die
die mensis Misserunt etiam romani
epla[m] ita se habentem Quintus
memius et titus manilius le
gati romanorum consules iudeorum
senatui salutem De hijs que lisias cog
natus regis concessit vobis
et nos concessimus De quibus ut
ad regem iudicastis referendum
consilium nunciate nos mittite
cito ut ita deceat
quid sit quod ut optimum videatur
nobis scribite
Ita ut et nos sentiamus
Ideoq festinate ut nos
ea sciamus que a vobis voluntarie valete
Anno centesimo octogesimo primo die Cxij
mensis panemi hijs factis
pactionibus lysias pergebat ad
regem Iudei at agricultie ope
ram dabat Sed hij qui residui
erant thimotheus et apollonius
genei filius sed et Jeronimus
et demephon superbius a nimanor
cypriis graecis non sinebant eos
in silencio agere et quiete Sed ut
ad tale quoddam flagicium ipet
uerunt nequaquam ut iudeos cum
quibus habitabant asserere
straphas quas paucerunt cum uo
oribus et filijs quasi multis mi
nicijs inter eos subiacentibus
Eodem tamen tristi decretu tui
tatis et ipis acquiescentibus
pacibq musis nichil suspectum
habentibus cu i altu pcessisset
subministrat no mmo ducentos
circa crudelitate Judas in suis
gentis horis fracta ut cognouit
percipit virib qui erat cu ipo et
inuocato iudice deo venit adusus
interfectores stratos et portus
quidem nocte succendit straphas
exussit eos autem qui ab igne
confugerat gladio pemit Et cu
hec egisset discessit quasi iterq
reuersurus et omnes Joppitas
eradicaturus Sed ad cognouis
set et eos qui erant Jamnie velle
pari modo facere habitantibus
cum iudeis Jamnitis quoq nocte
supuenit et portu cu nauibus

quadraginta inde in ſ̄m̄ abiit
nouē ſtadijs et iter fecerat ad
thimotheū cōmiſerūt ad eo ꝙ
bis q̄ſq; milia virū et equites
qui genti ſuę pugnā valida
ferret et auxilio dei ꝓſpe cef
ſiſſet reſidui victi arrabes pe
tebat a iuda deponūt ſibi dari
ꝑmittere pascua daturos et
in cetib⁹ ꝓfuturos iudas aute
arbitratus vt in multis eoꝝ
vtilē ꝓmiſit pace dextris
acceptis diſceſſere ad taberna
cula ſua aggreſſus e at et
ciuitate quandam firmam po
tibus munitiſq; circuſeptā que
a turbis habitabatur gentiū
ꝑmixtarū cui nomen chaſphin
hij vēs qui mūis ciuit cōſtrue
bāt ſtabilitate muroꝝ et ap
paratu almoniatū remiſſius
agebant maledictis laceſſere
bāt iudam ac blaſphemantes
et loquentes que phas non eſt
Machabeus autem ducato mag
no mudi principe ꝙſmē arietibꝰ
et machinis tribus ihesu pripi
tauit ſcitho ſterruit ferociter
muris et capta ciuitate p̄ dei
voluntate memorabiles cedes
fecit ita ut adiacens ſtagnū
ſtadioꝝ duoꝝ latitudinis ſig
nūe interfectoꝝ fluere vide
retur inde diſceſſerut ſtadia
ſeptingenta quinquagita ꝛ ve
nerūt in charraba ad eos qui
dicuntur thubiani ibi eos
et thimotheū quidem in illis
locis non reperiſſent nullo

ꝙ negotio ꝓſecuti ſunt
re[ſ]tos in quoda loco
Dositheus ille
qui erat duas et manabes pu
nerat athimotheo relictos
duo decim milia virorū
bene armatis arcuſ ſcuto milib⁹
et conſtitutis ꝓ cohortes adiu
thimotheū ꝓfecit habentes ſu
xxx milia peditū ccc equitū vi
duo milia quingentos cognito ad
iude aductu thimotheus ꝑmiſit
mulieres et filios et reliquū ap
paratū in ſidū quod carnion
dicit ccnit em inexpugnabile
et accēſu difficile ꝓpter loco
asperitas cuncta cohors iude ꝑmu
apparuiſſet timor hoſtibus in
ciſſus eſt ex ꝓnicia dei q̄ vnius
ſa conſpicat et in fuga verſi ſut
alius ab alio ita ut magis a
ſuis ducent et gladioꝝ ſuoꝝ
ictibus debilitarent et ꝓſtrati
ſut xxx milia virorū iudas ad
vehemēt inſtabat premens ꝓ
phanos ipe et thimotheus in
cidit in portas dosithei ꝛ ſoſi
patris et multis preibus poſtu
lauit ut vitas dimitterentur
eo ꝙ multoꝝ ex iudeis paren
tes habēt ac fratres quos mor
te eius deripi cuenirent et ac
ſidem dediſſet reſtituturū ſe eos
ſedm conſtitutū illeſos eum
eis illeſis dimiſerut ꝓpter
fratrū ſuoꝝ ſalutem iudas
autē egreſſus eſt a charmon
interfectis xxxv milibus ꝓſe
ctoꝝ fugam et necem mouit

1 quærentes

ejectebit ad eyron ciuitatem
[illegible] in qua multitudo Iu
deoꝝ genus habitabat z robus
te muros ꝓ muris constructis
fortissime repugnabat In hac
autē maxime multe et teloꝝ
erat apparatus Quod ais omipo
tentem inuocassent q̄ ꝑtate vicē
hostiu constrigit Ceperunt ciui
tatem et ep eis qui intus erant
xxxv milia ꝓstrauerunt Inde ad
ciuitate scytaꝝ abierunt q̄ ab
primis sepcentis stadijs abest
Constatibus aut his qui apud
scitapolitas erant iudeis ꝙ be
nigne ab eis haberentur cōa
temporibus infelicitatis et ꝙ
modeste secū egerint gras age
tes eis exhortati cōa de reteꝝ
erga genus suu benignos esse
Venerunt igit sollemnia die sollep
m septimanaꝝ instante Et pẽ
tecosten abierunt contra
Gorgiam ꝓpositu ydumee exi
erunt multi cu peditibus tribꝫ mi
libus et equit equitibꝫ quadri
gentis Cum quibus congressis con
tigit paucos ruere iudeoꝝ Do
sitheus aut quida de bachinoꝝ
eques vir fortis gorgiam tene
bat Et cu vellet illu vinu ca
pere eques quida de thracibus
veruit in cu humeru eius am
putauit Atꝙ ita gorgias effu
git in marcesa Et illis qui cu
essent erant duciis pugna
tibus et fatigatis Inuocat Iuda
Judas adiutorem z ducem belli
fieri Incipiens voce patria et
cu ympnis clamorem exto[illegible]

[illegible] gorgie [illegible]
[illegible] autem adhuc [illegible]
veniret in cuitatem adoriam Et
cum septima dies superuenisset
secundu consuetudinem puri
ficati in eodem loco sabbatum
egerunt Et sequenti die venit
cu suis iudas ut corpora prostra
toꝝ tolleret et cu parentibus
poneret in sepulchris patrum
Inuenerunt autē sub tunicis mor
tuoꝝ de donariis ydoloꝝ que
apud iamniam fuerat a quibꝫ
lex ꝙ hibet iudeis Omnibus ꝙ
manifestu factu est ob hanc
causam eos corruisse Omnes
itaq benedixerunt iustu iudiciu
dñi q̄ occulta fecerat manifesta
Atq ita ad preces conuersi oꝝ
rauerunt ut id quod factu fuerat
delictum obliuioni traderetur
Adhortabatur autē fortissimus Iudas
batur populu conseruare se in
peccato sub oculis videntes que
facta sunt pro peccato eoꝝ
qui prostrati sunt Et facta colla
tione duodecim milia drachmaꝝ
argenti misit Jerosolimam offer
ri pro peccato mortuoꝝ sacrifi
cium bene et religiose de resurre
ctione cogitans Nisi enim eos qui
ceciderant resurrecturos spera
ret superfluum videretur et vanu
orare pro mortuis Et quia con
siderabat ꝙ his qui cu pietate
dormitionem acceperant optimꝫ
haberent repositum gratiam
Sancta ergo et salubris cogita
tione pro defunctis exorabat
ut a peccato soluerentur Cap
Capm tredecimum

9

Et
antiochus capitolē (et) templū ac
multitudinē adiuuit eos
et aulyssium procuratore et pa
ternum negociorū seu habente
centu decē milia peditū et quin
milia equitū et elephantos
viginti duos et currib falci
bus trecentos Commisuit autē
se illis et ptenclaus cū multa
fiducia deprecabatur antiochū
fortiter pugnare non ꝓ patrie
salute sed ꝓ tenus se constituī
in principatu Sed tres reguꝫ
suscitauit eis antiochi ꝑ
cutorem et suggerente lysia
huc esse causam eis malorꝫ
Iussit ut eis est consuetudo co
prehensū eū eodem loco necari
Erat autem in eode loco turrib
quinquaginta cubitorꝫ aggestu
undiqꝫ habens cineribꝫ hoc pro
spectu habebat mystycꝫ inde
m cinerem deici iussit sacrilegu
omnibus eū ꝓcidentibus ad m
teritu et nulli tali legē puari
catorem legis contigit mori
nec terre dari mencleū et q
scitis iuste Nam qui multa er
ga deū eratam delicta comisit
cuiꝰ ugnīb et cinīb erat sancto
Ipe in cinere more dapnatꝰ
est Sed rex mente effrenatus
vemebat nequiorem se patre
suo iudeis ostensurꝰ Cunctis
iudab cognitis precepit ipse ut
die ac nocte dnm inuocarent q
sicut semp et nūc adiuuaret
eos quippe qui lege et patria
sancto ꝙ templo priuari vere
tentur ac
mis rursus nacionē sub
mibus et petentibus adeo m
tu fletu et ieuniis ꝙ triduū e
tmum prostratis horratus est
Iudas eos ut se ꝓparent ꝙ
ueo cū senioribus exercitui pus
ꝙ rex admouet exercitu ad
iudeam et obtineret ciuitate
epotre et domi iudico comitte
epitu rei Dans itaqꝫ poterstute
Iudas cum deo mundi creatori et
hortatus est suos ut fortiter di
micarent et usqꝫ ad mortem ꝓ
legibus templo ciuitate patria
et ciuibus starent circa modm
exercitu constituit et dato signo
suis de victoria inuictis for
tissimis electis rorte agyrtessa
aulam regum in castris inter
fecit viros viginti quatuor mi
lia et maxim elephantorum
cū his qui supposiri erat sims
q̄ metu ac ꝓturbatone hostiu
castra replentes robustiq ꝓ
spere gestis abierunt hoc at
factu est die illucescente adiu
uante cū dni protectione Sed
rex accepto gustu audacie iude
orū aute difficultatem loco ꝓ
emptabat et bethsure quod
erat iudeop ꝓpugnaculum
castra admouebat Sed fuga
batur ꝓmptigebatur minuebā
tur hijs aute qui intus erat
Iudas necessaria mittebat nuc
ciauit autem misteria hostib
redditus quida de Iudaico exer

Sed post triennium tempus cognouit iudas et qui cum eo erat demetrium scleuci filium cum multitudine ualida et nauibus per portum tripolis aduenisse ad loca optima et tenuisse regionem aduersus antiochum et eius ducem lysiam Alcimum ad quendam qui summus sacerdos fuerat sed uoluntarie coinquinatus est temporibus commixtionis considerans nullo modo sibi esse salutem neque accessum ad altare uenit ad regem demetrium circa annum centesimum quinquagesimum primum offerens ei coronam auream et palmam super hec

et ramos qui templi erant honorabat
Et quidem tempus
Audiuit demetrius ad consilium et mittebant in quibus regis
et consilius iudei uenirent et ipsi qui dicuntur assidei iudoz qui
est iudas machabeus bella mouebant et seditiones mouent nec
patiuntur regnum esse quietum
Nam et ego de fraudatus parentum gloria dico autem summo sacerdocio huc uenisse primo quidem uidelicet tabus regis fidem seruans secundo autem quibus cura consulens salutis publice
nemo nos mimice uexatur Quod iuste singulis oportet coniunctis et regioni et regno sedem quam mulgratam omnibus humanitatem tuam perspice Nam quamdiu superest iudas impossibile est pacem esse negotio talibus at ubi eo dictis et retenti amici hostiliter habentes aduersus iudam misit amicum suum demetrium Qui statim Nicanorem constituit elephantorum ducem misit in iudeam datis mandatis ut ipsum quidem iudam uiuum caperet eos uero qui cum eo erat dispergeret Et constituit alcimum magnum templi sumum sacerdotem tunc gentes que de iudea fugerant iudam congregati sunt Nicanori ministrabant miserias et clades iudeorum existimantes regis suaque esse
Iudito itaque iudei Nicanoris aduentu et inuicem conspersi terram ingabat eum qui templum suum constituit ut eum in etnum custodiret qui quia suam portionem signis euidentibus protegit

211

Imperante ad hec stadium inde mo
uerunt et castra ad castellum
sam Emaum ubi sepe
ratu mynandet sed
ist repentino aduentu eius
eu Nicanor ante audiet vir
tute comitu inde et animi mg
nitudine qua p patrie certami
nibus habebant sagnis iudiciu
fide metuebat et nacabre misit
possidonu et thcodociu z ma
thiam ut darent dextras atq
acciperent et cu diu de hys consi
liu ageretur et ipe duo ad multi
tudine retulisset oim una sui
smia amicicie amice strag die
constituerent qua statuto mo
agerent et a singulis stelle plate
sut et poste precepit at iudas
armatos esse locis optuis ne sor
te ab hostibus repente mali ali
quid oriretur et cogitu colloquiu
fieret Nicabatur ac nicanor
irlimis et michi mag agebat
Congressq turbaq que cogitate
fuerat dimisit habebat ac sep
iudam cetu ego ais et cat viro
rn clatus strenuitq eu duare
ytorem filiosq perire Rupias
fecit quiete egit comittq vi
uebat callchimq at videb cari
tate alios adiuuare z concordes
uelit ad demetriu z diabat nica
nori rebus aliemb assentie Juda
qz regm insidiatore suarissone
sibi destinasse strag nec expera
tus et pessime huig crimina
cotibus irritatus scripsit Nica
diab Grauib quidem se seruic
de aucticia z concorde iubere cu
machabeu cicius victu mittere
antiochia
nabat et
bat ea que concert
de machi lysias a
resistere no potuit optuitate
uabat ria pcepta pfici
machabeus videns se au
agere nicanore et cosuetu cursu
feroci exhibere intelligens no
ee bono esse austeritate istd pau
cis suis congregatus ordinauit
se a nicanore Quod ut cognouit
fortit se a vis pectu ver ad
maiorem et sanctissimu templu z pa
dotibus solitas hostias offerenti
bus iussit sibi tradi viros Quibus
cu iuramento de actibus necessi
ubi esset q quebat extendens
manu ad templi ut tantu nefi
mi victu iuda tradidere
dei pfamu in pfamie reduca
et altrd effodiam et repli
fabris pri construendo Et hys die
tib abnt Sacerdotes ad preme
tes manu z alia nociuat eu qui
ff expugnator gentis z porro het
dicentes Tu dne omniu qui
nullis indiges voluisti templu
hitaculis tue fieri in nobis Et
nunc sancte sanctor oim dne conser
ua in etnu z pollutis domu ista
q nup mundata est tradi ab
quidem de seniorib ab eccle
timis delatus est nycanori ar
matoz ciuitat et hys audiens
q ex affectu pr iudeor appella
batur sic multas tribus cotien
ac apostu temuit in iudaismo
corpus et audi trade cotenti
pro pfectatia uolebat admi
nor manifestare odiu quod gebat

mundus mille militum quingen
tos ut eu cōprehenderet/ minabat
ca pillu deceptus cladem se maxi
ma iudeis/ illatuq turbis ad
structibus domu cū ruina dis
cute atq igne admouet cupie
tibus ciuitā cōprehendetur gla
dio petit eligens nobiliter po
cius mori q subditus sic pcori
bus et cōtra naturales suos dignis
sime agi Sed cū p festinacē no
cto ictu plaga dedisset et ebe intē
ostia irrupent secretis audacē
ad muru perpetrat semetipm virti
liter in turbas quibus velociter loca
tibus casui eq cecidit p media
armata Et cū adhuc spiraret
accepis eius sumpto cū sagulis
eius magno stupore destruct et gra
uissis vulnibus esset sauciis cuncta
turba ptēsit Et stans sup pe
tra quadam prupta et ita exsan
guib effecto cōplexus ptra sua
vtrisq manibus precipit sup turbas
inuocato dulcore vite ac spus ut
hec illi itez redderet atq ita vita
defunctus est

Caplm xv

Nanor at ut compit Iudā
esse i locis Samarie cogitat
die sabbati cū oi ipetu committe
bellū iudeis vbi qui illū p necessi
tate sequebat diuersis ne ita
ferociter ac barbarie sicis sp hono
re tribuc dici sup dictis et hono
re cū q vniuersa cōspicit/ Et ille
ipsi interrogat si e potest i celo q
ipauit agi die sabbati Et indicto
ppellis est Dnē vincē i celo potes
q iussit agi septimi die/ Et i aut Et
ego potes sū superare q impare su
mi arma et negotia agere Sperui
dame no abtinuit ut cōplm possit
de manu quide tm superba
cructus cogitauerat tamē tropheu
statuē habebat ac cōsidebat
semp cū oi spe auxiliū sibi a deo
affuturū et hortabat suos ne sor
mi darent aductu macabei sed m
mete haberet adiutoria sibi sta
de celo et nūc spectaret ab cipo
tente affuturu sibi victoriaz Et al
locutus e illos de lege et pphetis
amonens eos certamini quo se
erant pparatos cōfortauit et ita animos cōtra
mul ostendens gentiu fallacia et iura
mentoz puidationē et imagines ad
illoz armauit no clipei et hastē
multōne sed sermonibus optis et
hortationibus exposito digno fi
delio p quod omnis gaudebat et letissima
erat ad huiusmodi visus omiam qui
fidē habet sum sanctoz/ ostendit bonū
et benignū vultū oculoz visu/ mo
destu moribus et eloquio dulcoz Et
q a puero in virtutibus exercitatus
erat manus extendēte orāte pro omni
populo iudeoz/ post hec ad appetitus
se et alium vitā etatē et gentē mirabi
lem et magnū de hostibus hostiliter
curta illis tendens vt omia deuisse
hic est strator amatoz et ppli sui
hic e qui multū orat pro populo et vniuersa
sta ciuitate Hemiam qui pdictū dei ex
tendisse ad hemia dextera et dedisse
inde gladiū aureū et dixisse
sum gladiū munus a deo et q dicitis

00045160

Stack
Bergerac

[illegible] adiuuauit me et liberauit me. Quoniam
[illegible] in me speraui liberabo eum protegam eum
quoniam cognouit nomen meum. Inuocabit me et ego
exaudiam eum cum ipso sum in tribulatione eripiam eum
et glorificabo eum longitudine dierum replebo eum
et ostendam illi salutare meum. Gloria patri et filio
et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et
semper et in secula seculorum. Amen. Ad
magnificandum nomen domini nostri ihesu christi
et ad gaudio redimendum cognitionem
peccatorum nostrorum suscepit ecclesia
sancta dominum et deum nostrum ihesum
christum filium dei viui qui natus de
virgine maria crucifixus mortuus et
sepultus descendit ad inferna tertia die
resurrexit a mortuis ascendit ad celos
sedet ad dexteram dei patris omnipotentis
inde venturus est iudicare uiuos et mortuos
et in spiritum sanctum sanctam ecclesiam
catholicam sanctorum communionem
remissionem peccatorum carnis
resurrectionem uitam eternam amen.
Pater noster qui es in celis sanctificetur
nomen tuum adueniat regnum tuum
fiat uoluntas tua sicut in celo et in terra
panem nostrum cotidianum da nobis
hodie et dimitte nobis debita nostra
sicut et nos dimittimus debitoribus
nostris et ne nos inducas in temptationem
sed libera nos a malo amen. Credo in
deum patrem omnipotentem creatorem
celi et terre et in ihesum christum filium
eius unicum dominum nostrum qui
conceptus est de spiritu sancto natus
ex maria virgine passus sub pontio
pilato crucifixus mortuus et sepultus
descendit ad inferos tertia die resurrexit
a mortuis ascendit ad celos sedet ad
dexteram dei patris omnipotentis inde

Prologus

Prologus in Matheu Giñ

Quoniam quidem fuisse qui euangelium scribere et lucas euangelista testat. Quos dum multi conati sue ordinare narratione rerum que in nobis completa sunt sicut tradiderunt nobis qui ab initio viderunt et ministri fuerunt sermone. Visum est et mihi assecuti omnia a principio diligenter ordine tibi scribere optime theophile ut cognoscas eorum de quibus eruditus es verborum veritatem. Inter quos et matheus primus et precipuus apostolus et evangelista domini ascendens in montem et cum sedisset accesserunt ad eum discipuli eius et aperiens os suum docebat eos dicens. Beati pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum celorum. Et cum descendisset de monte secutae sunt eum turbae multae et ecce leprosus veniens adorabat eum dicens. Domine si vis potes me mundare. Et extendens manum tetigit eum dicens. Volo mundare. Et continuo mundata est lepra eius. Et ait illi iesus vade ostende te principi sacerdotum et offer munus quod praecepit moyses in testimonium illis. Cum autem introisset capharnaum accessit ad eum centurio rogans eum et dicens. Domine puer meus iacet in domo paralyticus et male torquetur. Et ait illi iesus ego veniam et curabo eum. Et respondens centurio ait illi. Domine non sum dignus ut intres sub tectum meum sed tantum dic verbo et sanabitur puer meus. Et enim ego homo sum potestatem habens sub me milites et dico huic vade et vadit et alii venite et venit et servo meo fac hoc et facit. Audiens autem iesus admiratus est et sequentibus se dixit amen dico vobis non inveni tantam fidem in israel. Dico autem vobis quod multi ab oriente et occidente venient et recumbent cum abraham et isaac et iacob in regno celorum. Filii autem regni eicientur in tenebras exteriores. Ibi erit fletus et stridor dentium. Et dixit iesus centurioni vade et sicut credidisti fiat tibi. Et sanata est puer in hora illa. Et cum venisset iesus in domum petri vidit socrum eius iacentem et febricitantem et tetigit manum eius et dimisit eam febris et surrexit et ministrabat illi. Vespere autem facto obtulerunt ei multos demonia habentes et eiciebat spiritus verbo et omnes male habentes curavit ut adimpleretur quod dictum est per isaiam prophetam dicentem. Ipse infirmitates nostras accepit et aegritudines portavit. Videns autem iesus turbas multas circa se iussit ire trans fretum. Et accedens unus scriba dixit ei magister sequar te quocumque ieris. Et ait illi iesus vulpes foveas habent et volucres celi habitacula nidos filius autem hominis non habet ubi caput reclinet. Alius autem de discipulis eius ait illi domine permitte me primum ire et sepelire patrem meum. Iesus autem ait illi sequere me et dimitte mortuos sepelire mortuos suos. Et ascendente illo in navim secuti sunt eum discipuli eius et ecce motus magnus factus est in mari ita ut navicula operiretur fluctibus ipse vero dormiebat. Et accesserunt ad eum et suscitaverunt eum dicentes. Domine salva nos perimus. Et dicit eis quid timidi estis modicae fidei. Tunc surgens imperavit ventis et mari et facta est tranquillitas magna. Homines autem mirati sunt dicentes. Qualis est hic quia et venti et mare obaudiunt ei. Et cum venisset trans fretum in regionem gergesenorum occurrerunt ei duo habentes demonia de monumentis exeuntes. Et ecce clamaverunt dicentes. Quid nobis et tibi iesu fili dei. Venisti huc ante tempus torquere nos. Erat autem procul ab illis grex multorum porcorum pascens. Et dixit iesus abite. Et illi exeuntes abierunt in porcos. Et ecce impetu abiit omnis grex per praeceps in mare et mortui sunt in aquis. Et qui pascebant fugerunt et abeuntes in civitatem nuntiaverunt omnia et de hiis qui a demonia habebant. Et ecce omnis civitas exiit obviam iesu et videntes eum rogaverunt ut transiret a finibus eorum. Et ascendens navim transfretavit et venit in civitatem suam. Et ecce offerebant ei hominem paralyticum iacentem in lecto. Et videns iesus fidem illorum dixit paralytico confide fili remittuntur tibi peccata tua. Et ecce quidam de scribis dixerunt intra se hic blasphemat. Et cum vidisset iesus cogitationes eorum dixit ut quid cogitatis mala in cordibus vestris. Quid est facilius dicere dimittuntur tibi peccata aut dicere surge et ambula. Ut autem sciatis quia filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata tunc ait paralytico surge tolle lectum tuum et vade in domum tuam. Et surrexit et abiit in domum suam. Videntes autem turbae timuerunt et glorificaverunt deum qui dedit potestatem talem hominibus. Et cum transiret inde iesus vidit hominem sedentem in telonio matheum nomine et ait illi sequere me. Et surgens secutus est eum. Et factum est discumbente illo in domo sua ecce multi publicani et peccatores venerunt et discumbebant simul cum iesu et discipulis eius. Et videntes pharisaei dicebant discipulis eius quare cum publicanis et peccatoribus manducat magister vester. Iesus autem audiens ait non egent sani medico sed qui male habent. Euntes autem discite quid est misericordiam volo et non sacrificium. Non enim veni vocare iustos sed peccatores ad penitentiam. Tunc accesserunt ad eum discipuli iohannis dicentes quare nos et pharisaei ieiunamus frequenter discipuli autem tui non ieiunant. Et ait illis iesus numquid possunt filii sponsi lugere quamdiu cum illis est sponsus venient autem dies cum auferetur ab eis sponsus et tunc ieiunabunt. Nemo autem committit figmentum novum in vestimento vetere tollit enim plenitudinem eius vestimentum et peior scissura fit. Neque mittunt vinum novum in utres veteres alioquin rumpuntur utres et vinum effundetur et utres pereunt sed vinum novum in utres novos mittendum est et utraque conservantur. Haec illo loquente ecce princeps unus venit et adorabat eum dicens quia filia mea modo defuncta est sed veni et impone manum tuam super eam et vivet. Et surgens iesus sequebatur eum et discipuli eius. Et ecce mulier quae sanguinis fluxum patiebatur duodecim annis accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti eius. Dicebat enim intra se si tetigero tantum vestimentum eius salva ero. At iesus conversus et videns eam dixit confide filia fides tua te salvam fecit. Et salva facta est mulier ex illa hora. Et cum venisset iesus in domum principis et vidisset tibicines et turbam tumultuantem dicebat recedite non enim mortua est puella sed dormit. Et deridebant eum et cum ejecta fuisset turba introivit et tenuit manum eius et surrexit puella. Et exivit fama haec in universam terram illam. Et transeunti inde iesu secuti sunt duo caeci clamantes et dicentes miserere nostri fili david. Cum autem venisset domum accesserunt ad eum caeci et dicit eis iesus credetis quia hoc possum facere vobis. Dicunt ei utique domine. Tunc tetigit oculos eorum dicens secundum fidem vestram fiat vobis. Et aperti sunt oculi eorum et comminatus est illis iesus dicens videte ne quis sciat. At illi exeuntes diffamaverunt eum in universa terra illa. Illis autem exeuntibus ecce obtulerunt ei hominem mutum daemonium habentem. Et ejecto daemonio locutus est mutus et admirata sunt turbae dicentes quia numquam apparuit sic in israel. Pharisaei autem dicebant in principe daemoniorum ejicit daemonia. Et circuibat iesus civitates omnes et castella docens in synagogis eorum et praedicans evangelium regni et curans omnem languorem et omnem infirmitatem. Videns autem turbas misertus est eis quia erant vexati et jacentes sicut oves non habentes pastorem. Tunc dicit discipulis suis messis quidem multa operarii autem pauci. Rogate ergo dominum messis ut mittat operarios in messem suam. Et convocatis duodecim discipulis suis dedit illis potestatem spiritibus immundis ut ejicerent eos et curarent omnem languorem et omnem infirmitatem. Nomina autem duodecim apostolorum sunt haec primus simon qui dicitur petrus et andreas frater eius iacobus zebedaei et iohannes frater eius philippus et bartholomeus thomas et matheus publicanus iacobus alphei et thaddeus simon chananeus et iudas iscariotes qui et tradidit illum. Hos duodecim misit iesus praecipiens eis dicens in viam gentium ne abieritis et in civitates samaritanorum ne introieritis vadite autem magis ad oves quae perierunt domus israel. Euntes autem praedicate dicentes quia appropinquavit regnum caelorum. Infirmos curate mundate leprosos mortuos suscitate daemonia ejicite gratis accepistis gratis date. Nolite possidere aurum neque argentum neque pecuniam in zonis vestris non peram in viam neque duas tunicas neque calceamenta neque virgam. Dignus enim est operarius cibo suo. In quamcumque autem civitatem aut castellum intraveritis diligenter quis in ea dignus sit requirite et ibi manete donec exeatis. Intrantes autem in domum salutate eam dicentes pax huic domui. Et si fuerit domus illa digna veniat pax vestra super eam si autem non fuerit digna pax vestra ad vos revertatur. Et quicumque non receperit vos neque audierit sermones vestros exeuntes foras domum vel civitatem illam excutite pulverem de pedibus vestris. Amen dico vobis tolerabilius erit terrae sodomorum et gomorrae in die iudicii quam civitati illi. Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes et simplices sicut columbae. Cavete autem ab hominibus. Tradent enim vos in consiliis suis et in synagogis suis flagellabunt vos. Et ante praesides et reges ducemini propter me in testimonium illis et gentibus. Cum autem tradiderint vos nolite cogitare quomodo aut quid loquamini dabitur enim vobis in illa hora quid loquamini. Non enim vos estis qui loquimini sed spiritus patris vestri qui loquitur in vobis. Tradet autem frater fratrem in mortem et pater filium et insurgent filii in parentes et morte afficient eos. Et eritis odio omnibus propter nomen meum. Qui autem perseverabit usque in finem hic salvus erit. Cum autem persecuti vos fuerint in civitate hac fugite in aliam. Amen enim dico vobis non consummabitis civitates israel donec veniat filius hominis. Non est discipulus super magistrum neque servus super dominum suum. Sufficit discipulo ut sit sicut magister eius et servus sicut dominus eius. Si patremfamilias beelzebub vocaverunt quanto magis domesticos eius. Nolite ergo timere eos nihil enim opertum quod non revelabitur et occultum quod non scietur. Quod dico vobis in tenebris dicite in lumine et quod in aure auditis praedicate super tecta. Et nolite timere eos qui occidunt corpus animam autem non possunt occidere sed potius timete eum qui potest et animam et corpus perdere in gehennam. Nonne duo passeres asse veneunt et unus ex illis non cadet super terram sine patre vestro. Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt. Nolite ergo timere multis passeribus pluris estis vos. Omnis ergo qui confitebitur me coram hominibus confitebor et ego eum coram patre meo qui in caelis est. Qui autem negaverit me coram hominibus negabo et ego eum coram patre meo qui in caelis est. Nolite arbitrari quia veni pacem mittere in terram non veni pacem mittere sed gladium. Veni enim separare hominem adversus patrem suum et filiam adversus matrem suam et nurum adversus socrum suam et inimici hominis domestici eius. Qui amat patrem aut matrem plus quam me non est me dignus et qui amat filium aut filiam plus quam me non est me dignus. Et qui non accipit crucem suam et sequitur me non est me dignus. Qui invenit animam suam perdet eam et qui perdiderit animam suam propter me inveniet eam. Qui recipit vos me recipit et qui me recipit recipit eum qui misit me. Qui recipit prophetam in nomine prophetae mercedem prophetae accipiet et qui recipit iustum in nomine iusti mercedem iusti accipiet. Et quicumque potum dederit uni ex minimis istis calicem aquae frigidae tantum in nomine discipuli amen dico vobis non perdet mercedem suam. Et factum est cum consummasset iesus praecipiens duodecim discipulis suis transiit inde ut doceret et praedicaret in civitatibus eorum. Iohannes autem audiens in vinculis opera christi misit duos de discipulis suis ut dicerent ei tu es qui venturus es an alium exspectamus. Et respondens iesus ait illis euntes renuntiate iohanni quae audistis et videtis caeci vident claudi ambulant leprosi mundantur surdi audiunt mortui resurgunt pauperes evangelizantur et beatus est qui non fuerit scandalizatus in me. Illis autem abeuntibus coepit iesus dicere ad turbas de iohanne quid existis in desertum videre arundinem vento agitatam sed quid existis videre hominem mollibus vestimentis vestitum ecce qui mollibus vestiuntur in domibus regum sunt. Sed quid existis videre prophetam etiam dico vobis et plus quam prophetam. Hic est enim de quo scriptum est ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam qui praeparabit viam tuam ante te. Amen dico vobis non surrexit inter natos mulierum maior iohanne baptista. Qui autem minor est in regno caelorum maior est illo. A diebus autem iohannis baptistae usque nunc regnum caelorum vim patitur et violenti rapiunt illud. Omnes enim prophetae et lex usque iohannes prophetavit. Et si vultis recipere ipse est helias qui venturus est. Qui habet aures audiendi audiat. Cui autem similem aestimabo generationem hanc similis est pueris sedentibus in foro et clamantibus coaequalibus suis et dicentibus canimus vobis et non saltastis lamentavimus et non planxistis. Venit enim iohannes neque manducans neque bibens et dicunt daemonium habet. Venit filius hominis manducans et bibens et dicunt ecce homo devorator et bibens vinum publicanorum et peccatorum amicus. Et iustificata est sapientia a filiis suis. Tunc coepit exprobrare civitatibus in quibus factae sunt plurimae virtutes eius quia non egissent poenitentiam. Vae tibi corozain vae tibi bethsaida quia si in tyro et sidone factae essent virtutes quae factae sunt in vobis olim in cinere et cilicio poenitentiam egissent. Verumtamen dico vobis tyro et sidoniis remissius erit in die iudicii quam vobis. Et tu capharnaum numquid usque in caelum exaltaberis usque in infernum descendes. Quia si in sodomis factae essent virtutes quae factae sunt in te forsitan permansissent usque in hodiernum diem. Verumtamen dico vobis quia terrae sodomorum remissius erit in die iudicii quam tibi. In illo tempore respondens iesus dixit confiteor tibi pater domine caeli et terrae quia abscondisti haec a sapientibus et prudentibus et revelasti ea parvulis. Etiam pater quoniam sic fuit placitum ante te. Omnia mihi tradita sunt a patre meo et nemo novit filium nisi pater neque patrem quis novit nisi filius et cui voluerit filius revelare. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos. Tollite jugum meum super vos et discite a me quia mitis sum et humilis corde et invenietis requiem animabus vestris. Jugum enim meum suave est et onus meum leve. In illo tempore abiit iesus sabbatis per sata discipuli autem eius esurientes coeperunt vellere spicas et manducare. Pharisaei autem videntes dixerunt ei ecce discipuli tui faciunt quod non licet facere sabbatis. Ipse autem dixit illis nonne legistis quid fecerit david quando esurivit ipse et qui cum illo erant quomodo intravit in domum dei et panes propositionis manducavit quos non licebat ei manducare neque his qui cum illo erant sed tantum sacerdotibus soli. Aut non legistis in lege quia sacerdotes in templo sabbatum violant et sine crimine sunt. Dico autem vobis quia templo maior hic est. Si autem scissetis quid est misericordiam volo et non sacrificium numquam condemnassetis innocentes. Dominus enim est filius hominis etiam sabbati. Et cum inde transisset venit in synagogam eorum et ecce homo manum habens aridam et interrogaverunt eum dicentes si licet sabbatis curare ut accusarent eum. Qui ait illis quis erit ex vobis homo qui habeat ovem unam et si haec cadat sabbatis in foveam nonne tenebit et levabit eam. Quanto magis homo ovi pretiosior est igitur licet sabbatis benefacere. Tunc ait homini extende manum tuam et extendit et restituta est sanitati sicut altera. Exeuntes autem pharisaei consilium faciebant adversus eum quemadmodum eum perderent. Sciens autem iesus secessit inde et secuti sunt eum multi et curavit eos omnes et praecepit eis ne palam facerent eum ut adimpleretur quod dictum est per isaiam prophetam dicentem. Ecce puer meus quem elegi dilectus meus in quo bene complacuit sibi anima mea ponam spiritum meum super eum et iudicium gentibus adnuntiabit. Non contendet neque clamabit neque audiet aliquis in plateis vocem eius. Arundinem quassatam non conteret et linum fumigans non extinguet donec eiciat ad victoriam iudicium et in nomine eius gentes sperabunt. Tunc oblatus est ei daemonium habens caecus et mutus et curavit eum ita ut loqueretur et videret. Et stupebant omnes turbae et dicebant numquid hic est filius david. Pharisaei autem audientes dixerunt hic non eicit daemonia nisi in beelzebub principe daemoniorum. Et cum videret iesus cogitationes eorum dixit eis omne regnum divisum contra se desolabitur et omnis civitas vel domus divisa contra se non stabit. Et si satanas satanam ejicit contra se divisus est quomodo ergo stabit regnum eius. Et si ego in beelzebub ejicio filii vestri in quo ejiciunt ideo ipsi iudices vestri erunt. Si autem in spiritu dei ego ejicio daemonia profecto praevenit in vos regnum dei. Aut quomodo potest quisquam intrare in domum fortis et vasa eius diripere nisi prius fortem alligaverit et tunc domum eius diripiet. Qui non est mecum contra me est et qui non colligit mecum spargit. Ideo dico vobis omne peccatum et blasphemia remittetur hominibus spiritus autem blasphemia non remittetur. Et quicumque dixerit verbum contra filium hominis remittetur ei qui autem dixerit contra spiritum sanctum non remittetur ei neque in hoc saeculo neque in futuro. Aut facite arborem bonam et fructus eius bonos aut facite arborem malam et fructus eius malos. Ex fructu enim arbor cognoscitur. Progenies viperarum quomodo potestis bona loqui cum sitis mali. Ex abundantia enim cordis os loquitur. Bonus homo de bono thesauro profert bona et malus homo de malo thesauro profert mala. Dico autem vobis quod omne verbum otiosum quod locuti fuerint homines reddent rationem de eo in die iudicii. Ex verbis enim tuis iustificaberis et ex verbis tuis condemnaberis. Tunc quidam de scribis et pharisaeis dixerunt magister volumus a te signum videre de caelo. Qui respondens ait illis generatio mala et adultera signum quaerit et signum non dabitur ei nisi signum ionae prophetae. Sicut enim fuit ionas in ventre ceti tribus diebus et tribus noctibus sic erit filius hominis in corde terrae tribus diebus et tribus noctibus. Viri ninivitae surgent in iudicio cum generatione hac et condemnabunt eam quia poenitentiam egerunt in praedicatione ionae et ecce plus quam ionas hic. Regina austri surget in iudicio cum viris generationis huius et condemnabit eos quia venit a finibus terrae audire sapientiam salomonis et ecce plus quam salomon hic. Cum autem immundus spiritus exierit de homine ambulat per loca arida quaerens requiem et non invenit. Tunc dicit revertar in domum meam unde exivi. Et cum venerit invenit eam vacantem scopis mundatam et ornatam. Tunc vadit et assumit septem alios spiritus secum nequiores se et ingressi habitant ibi et fiunt novissima hominis illius pejora prioribus. Sic erit et generationi huic nequissimae. Adhuc illo loquente ecce mater eius et fratres stabant foris quaerentes loqui ei. Dixit autem quidam ei ecce mater tua et fratres tui foris stant quaerentes te. At ille respondens dicenti sibi quis est mater mea et qui sunt fratres mei. Et extendens manum in discipulos suos dixit ecce mater mea et fratres mei. Quicumque enim fecerit voluntatem patris mei qui in caelis est ipse meus frater et soror et mater est. In illo die exiens iesus de domo sedebat secus mare et congregatae sunt ad eum turbae multae ita ut navem ascendens sederet et omnis turba stabat in litore. Et locutus est eis multa in parabolis dicens. Ecce exiit qui seminat seminare semen suum. Et dum seminat quaedam ceciderunt secus viam et venerunt volucres et comederunt ea. Alia autem ceciderunt in petrosa ubi non habebant terram multam et exorta sunt continuo quia non habebant altitudinem terrae. Sole autem orto aestuaverunt et quia radicem non habebant aruerunt. Et alia ceciderunt in spinas et ascenderunt spinae et suffocaverunt ea. Et alia ceciderunt in terram bonam et dabant fructum aliud centesimum aliud sexagesimum aliud tricesimum. Qui habet aures audiendi audiat. Et accedentes discipuli dixerunt ei quare in parabolis loqueris eis. Ipse autem respondens ait illis quia vobis datum est nosse mysteria regni caelorum illis autem non est datum. Qui enim habet dabitur ei et abundabit qui autem non habet et quod habet auferetur ab eo. Propterea in parabolis loquor eis quia videntes non videant et audientes non audiant neque intelligant. Et adimplebitur in eis prophetia isaiae dicentis auditu audietis et non intelligetis et videntes videbitis et non videbitis. Incrassatum est enim cor populi huius et auribus graviter audierunt et oculos suos clauserunt nequando videant oculis et auribus audiant et corde intelligant et convertantur et sanem eos. Vestri autem beati oculi quia vident et aures vestrae quia audiunt. Amen dico vobis quia multi prophetae et iusti desiderarunt videre quae vos videtis et non viderunt et audire quae audistis et non audierunt. Vos ergo audite parabolam seminantis. Omnis audiens verbum regni et non intelligens venit malus et rapit quod seminatum est in corde eius. Hic est qui in via seminatus est. Qui autem super petrosa seminatus est hic est qui verbum audit et continuo cum gaudio accipit illud. Non habet autem radicem in se sed est temporalis. Facta autem tribulatione et persecutione propter verbum continuo scandalizatur. Et qui in spinas seminatus est hic est qui audit verbum et sollicitudo saeculi huius et fallacia divitiarum suffocat verbum et sine fructu efficitur. Et qui in terram bonam seminatus est hic est qui audit verbum et intelligit et fructum affert et facit alius centesimum alius sexagesimum alius tricesimum. Aliam parabolam proposuit illis dicens simile factum est regnum caelorum homini qui seminavit bonum semen in agro suo. Cum autem dormirent homines venit inimicus eius et superseminavit zizania in medio tritici et abiit. Cum autem crevisset herba et fructum fecisset tunc apparuerunt et zizania. Accedentes autem servi patrisfamilias dixerunt ei domine nonne bonum semen seminasti in agro tuo unde ergo habet zizania. Et ait illis inimicus homo hoc fecit. Servi autem dixerunt ei vis imus et colligamus ea. Et ait non ne forte colligentes zizania eradicetis simul cum eis triticum. Sinite utraque crescere usque ad messem et in tempore messis dicam messoribus colligite primum zizania et alligate ea fasciculos ad comburendum triticum autem congregate in horreum meum. Aliam parabolam proposuit illis simile est regnum caelorum grano sinapis quod accipiens homo seminavit in agro suo. Quod minimum quidem est omnibus seminibus cum autem crevisset maius est inter olera et fit arbor ita ut volucres caeli veniant et habitent in ramis eius. Aliam parabolam locutus est eis simile est regnum caelorum fermento quod acceptum mulier abscondit in farinae satis tribus donec fermentatum est totum. Haec omnia locutus est iesus in parabolis ad turbas et sine parabolis non loquebatur eis ut adimpleretur quod dictum est per prophetam dicentem aperiam in parabolis os meum eructabo abscondita a constitutione mundi. Tunc dimissis turbis venit in domum et accesserunt ad eum discipuli eius dicentes edissere nobis parabolam zizaniorum agri. Qui respondens ait illis qui seminat bonum semen est filius hominis. Ager autem est mundus bonum autem semen hi sunt filii regni zizania autem sunt filii nequam. Inimicus autem qui seminavit ea est diabolus messis vero consummatio saeculi est messores autem angeli sunt. Sicut ergo colligentur zizania et igni comburentur sic erit in consummatione saeculi. Mittet filius hominis angelos suos et colligent de regno eius omnia scandala et eos qui facit iniquitatem et mittent eos in caminum ignis ibi erit fletus et stridor dentium. Tunc iusti fulgebunt sicut sol in regno patris eorum. Qui habet aures audiendi audiat. Simile est regnum caelorum thesauro abscondito in agro quem qui invenit homo abscondit et prae gaudio illius vadit et vendit universa quae habet et emit agrum illum. Iterum simile est regnum caelorum homini negotiatori quaerenti bonas margaritas. Inventa autem una pretiosa margarita abiit et vendidit omnia quae habuit et emit eam. Iterum simile est regnum caelorum sagenae missae in mare et ex omni genere congreganti quam cum impleta esset educentes et secus litus sedentes elegerunt bona in vasa sua malos autem foras miserunt. Sic erit in consummatione saeculi exibunt angeli et separabunt malos de medio iustorum et mittent eos in caminum ignis ibi erit fletus et stridor dentium. Intellexistis haec omnia dicunt ei etiam domine. Ait illis ideo omnis scriba doctus in regno caelorum similis est homini patrifamilias qui profert de thesauro suo nova et vetera. Et factum est cum consummasset iesus parabolas has transtulit se inde et venit in patriam suam et docebat eos in synagogis eorum ita ut mirarentur et dicerent unde huic sapientia haec et virtutes. Nonne hic est fabri filius nonne mater eius dicitur maria et fratres eius iacobus et ioseph et simon et iudas. Et sorores eius nonne omnes apud nos sunt unde ergo huic haec omnia. Et scandalizabantur in eo. Iesus autem dixit eis quia non est propheta sine honore nisi in patria sua et in domo sua. Et non fecit ibi virtutes multas propter incredulitatem eorum. In illo tempore audivit herodes tetrarcha famam iesu et ait pueris suis hic est iohannes baptista ipse surrexit a mortuis et propterea virtutes operantur in illo. Herodes enim tenuit iohannem et alligavit eum et posuit in carcere propter herodiadem uxorem philippi fratris sui. Dicebat enim iohannes non licet tibi habere eam. Et volens eum occidere timuit populum quia sicut prophetam eum habebant. Natalitia autem herodis celebrantibus filiae herodiadis saltavit in medio et placuit herodi unde cum iuramento confessus est ei dare quodcumque petisset. At illa ante instructa a matre sua ait da mihi hic in disco caput iohannis baptistae. Et contristatus rex propter iusiurandum et eos qui simul recumbebant iussit reddi et misit decollavit iohannem in carcere. Et allatum est caput eius in disco et datum puellae et detulit matri suae. Et accesserunt discipuli eius et tulerunt corpus et sepelierunt illum et venerunt et nuntiaverunt iesu. Audiens autem iesus secessit inde in navi in desertum locum seorsum et turbae audientes secutae sunt eum pedestres de civitatibus. Et exiens vidit turbam multam et misertus est eis et curavit infirmos eorum. Cum autem sero factum esset accesserunt ad eum discipuli eius dicentes desertus est locus et hora iam praetereat dimitte turbas ut euntes in castella emant sibi cibos. Iesus autem dixit illis non habent necesse abire date illis vos manducare. Respondit autem philippus ad eum domine si habemus hic nisi quinque panes et duos pisces. Qui ait illis adferte mihi hic illos. Et cum accepisset turbas discumbere in foeno super herbam accepit quinque panes et duos pisces et respiciens in caelum benedixit et fregit et dedit discipulis panes discipuli autem turbis. Et manducaverunt omnes et saturati sunt et quod superfuit de fragmentis tulerunt duodecim cophinos plenos. Manducantium autem fuit numerus quinque milia virorum exceptis mulieribus et parvulis. Et statim compulit iesus discipulos suos ascendere navem et praecedere eum trans fretum donec dimitteret turbas. Et dimissis turbis ascendit in montem seorsum orare. Vespere autem facto solus erat ibi et navis in medio mari iactabatur fluctibus erat enim contrarius ventus. Quarta autem vigilia noctis venit ad eos iesus ambulans super mare. Et videntes eum discipuli ambulantem super mare turbati sunt dicentes quia phantasma est et prae timore clamaverunt. Et statim iesus locutus est eis dicens confidite ego sum nolite timere. Respondens autem petrus dixit domine si tu es iube me venire ad te super aquas. Qui ait illi veni. Et descendens petrus de navi ambulavit super aquas ut veniret ad iesum. Videns autem ventum validum timuit et cum coepisset mergi clamavit dicens domine salvum me fac. Et continuo iesus extendens manum apprehendit eum et dixit illi modicae fidei quare dubitasti. Et cum ascendisset navem cessavit ventus. Et venientes in navi adoraverunt eum dicentes vere filius dei es. Et transfretantes venerunt in terram genesar. Et cum cognovissent viri loci illius miserunt in universam regionem illam et obtulerunt ei omnes male habentes et deprecabantur eum ut vel fimbriam vestimenti eius tangerent et quicumque tetigerunt salvi facti sunt. Tunc accesserunt ad iesum a hierosolymis scribae et pharisaei dicentes quare discipuli tui transgrediuntur traditionem seniorum non enim lavant manus suas cum panem manducant. Ipse autem respondens ait illis quare et vos transgredimini mandatum dei propter traditionem vestram. Deus enim dixit honora patrem et matrem et qui maledixerit patri vel matri morte moriatur. Vos autem dicitis quicumque dixerit patri vel matri munus quodcumque est ex me tibi proderit et non honorificabit patrem suum aut matrem. Et irritum fecistis mandatum dei propter traditionem vestram. Hypocritae bene prophetavit de vobis isaias propheta dicens populus hic labiis me honorat cor autem eorum longe est a me. Sine causa autem colunt me docentes doctrinas et mandata hominum. Et convocata turba dixit illis audite et intelligite. Non quod intrat in os coinquinat hominem sed quod procedit de ore hoc coinquinat hominem. Tunc accedentes discipuli eius dixerunt ei scis quia pharisaei audito verbo hoc scandalizati sunt. Ipse autem respondens ait omnis plantatio quam non plantavit pater meus caelestis eradicabitur. Sinite illos caeci sunt duces caecorum. Caecus autem si caecum ducat ambo in foveam cadent. Respondens autem petrus dixit ei edissere nobis parabolam istam. Ait illis adhuc et vos sine intellectu estis non intelligitis quia omne quod in os intrat in ventrem vadit et in secessum emittitur. Quae autem procedunt de ore de corde exeunt et ea coinquinant hominem. De corde enim exeunt cogitationes malae homicidia adulteria fornicationes furta falsa testimonia blasphemiae. Haec sunt quae coinquinant hominem. Non lotis autem manibus manducare non coinquinat hominem. Et egressus inde iesus secessit in partes tyri et sidonis et ecce mulier chananea a finibus illis egressa clamavit dicens ei miserere mei domine fili david filia mea male a daemonio vexatur. Qui non respondit ei verbum. Et accedentes discipuli eius rogabant eum dicentes dimitte eam quia clamat post nos. Ipse autem respondens ait non sum missus nisi ad oves quae perierunt domus israel. Mulier autem venit et adorabat eum dicens domine adiuva me. Qui respondens ait non est bonum sumere panem filiorum et mittere canibus. Mulier autem dixit etiam domine nam et catelli edunt de micis quae cadunt de mensa dominorum suorum. Tunc iesus respondens ait illi mulier magna est fides tua fiat tibi sicut vis. Et sanata est filia eius ex illa hora. Et cum transisset iesus inde venit secus mare galilaeae et ascendens in montem sedebat ibi. Et accesserunt ad eum turbae multae habentes secum mutos claudos debiles caecos et alios multos et proiecerunt eos ad pedes eius et curavit eos. Ita ut turba mirarentur videntes mutos loquentes claudos ambulantes caecos videntes et magnificabant deum israel. Iesus autem convocatis discipulis suis ait misereor super turbam quia ecce iam triduo sustinent me nec habent quod manducent et dimittere eos ieiunos nolo ne forte deficiant in via. Et ait illi discipuli unde nobis in deserto tanta panes ut saturemus turbam tantam. Et ait illis iesus quot panes habetis at illi dixerunt septem et pusillos pisciculos. Et praecepit turbae ut discumberent super terram. Et accepit septem panes et pisces et gratias agens fregit et dedit discipulis suis discipuli autem dederunt turbae. Et manducaverunt omnes et saturati sunt et quod superfuit fragmentorum tulerunt septem sportas plenas. Erant autem manducantes quattuor milia hominum exceptis parvulis et mulieribus. Et dimissis turbis ascendit navem et venit in fines magedan. Et accesserunt pharisaei et sadducaei temptantes et rogaverunt eum ut signum de caelo ostenderet illis. At ille respondens ait illis facta sero dicitis serenum rubicundum est enim caelum et mane hodie tempestas rubicundum et triste caelum. Faciem ergo caeli dijudicare nostis signa autem temporum non potestis scire. Generatio mala et adultera signum quaerit et signum non dabitur ei nisi signum ionae prophetae. Et relictis illis abiit. Et cum venissent discipuli eius trans fretum obliti sunt panes accipere. Et dixit illis iesus videte et cavete a fermento pharisaeorum et sadducaeorum. At illi cogitabant intra se dicentes quia panes non accepimus. Quod cognoscens iesus ait quid cogitatis intra vos modicae fidei quia panes non habetis. Nondum intellegitis neque recordamini quinque panum in quinque milia hominum et quot cophinos sumpsistis. Neque septem panum in quattuor milia hominum et quot sportas sumpsistis. Quomodo non intellegitis quia non de pane dixerim vobis cavere a fermento pharisaeorum et sadducaeorum. Tunc intellexerunt quod non dixisset cavendum a fermento panum sed a doctrina pharisaeorum et sadducaeorum. Venit autem iesus in partes caesareae philippi et interrogabat discipulos suos dicens quem dicunt homines esse filium hominis. At illi dixerunt alii iohannem baptistam alii autem heliam alii vero hieremiam aut unum ex prophetis. Dicit illis iesus vos autem quem me esse dicitis. Respondens autem simon petrus dixit tu es christus filius dei vivi. Respondens autem iesus dixit ei beatus es simon bar iona quia caro et sanguis non revelavit tibi sed pater meus qui in caelis est. Et ego dico tibi quia tu es petrus et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam et portae inferi non praevalebunt adversus eam. Et tibi dabo claves regni caelorum et quodcumque ligaveris super terram erit ligatum et in caelis et quodcumque solveris super terram erit solutum et in caelis. Tunc praecepit discipulis suis ut nemini dicerent quia ipse esset iesus christus. Exinde coepit iesus ostendere discipulis suis quia oportet eum ire hierosolymam et multa pati a senioribus et scribis et principibus sacerdotum et occidi et tertia die resurgere. Et assumens eum petrus coepit increpare illum dicens propitius esto tibi domine non erit tibi hoc. Qui conversus dixit petro vade retro me satana scandalum mihi es quia non sapis quae dei sunt sed quae hominum. Tunc iesus dixit discipulis suis si quis vult post me venire abneget semetipsum et tollat crucem suam et sequatur me. Qui enim voluerit animam suam salvam facere perdet eam qui autem perdiderit animam suam propter me inveniet eam. Quid enim prodest homini si mundum universum lucretur animae vero suae detrimentum patiatur aut quam dabit homo commutationem pro anima sua. Filius enim hominis venturus est in gloria patris sui cum angelis suis et tunc reddet unicuique secundum opera eius. Amen dico vobis sunt quidam de hic stantibus qui non gustabunt mortem donec videant filium hominis venientem in regno suo. Et post dies sex assumit iesus petrum et iacobum et iohannem fratrem eius et ducit illos in montem excelsum seorsum et transfiguratus est ante eos. Et resplenduit facies eius sicut sol vestimenta autem eius facta sunt alba sicut nix. Et ecce apparuerunt illis moyses et helias cum eo loquentes. Respondens autem petrus dixit iesu domine bonum est nos hic esse si vis faciamus hic tria tabernacula tibi unum et moysi unum et heliae unum. Adhuc eo loquente ecce nubes lucida obumbravit eos et ecce vox de nube dicens hic est filius meus dilectus in quo mihi bene complacui ipsum audite. Et audientes discipuli ceciderunt in facies suas et timuerunt valde. Et accessit iesus et tetigit eos et dixit surgite et nolite timere. Levantes autem oculos suos neminem viderunt nisi solum iesum. Et descendentibus illis de monte praecepit eis iesus dicens nemini dixeritis visionem donec filius hominis a mortuis resurgat. Et interrogaverunt eum discipuli dicentes quid ergo scribae dicunt quod helias oportet primum venire. At ille respondens ait eis helias quidem venturus est et restituet omnia. Dico autem vobis quia helias iam venit et non cognoverunt eum sed fecerunt in eo quaecumque voluerunt. Sic et filius hominis passurus est ab eis. Tunc intellexerunt discipuli quia de iohanne baptista dixisset eis. Et cum venissent ad turbam accessit ad eum homo procidens genua sua ante eum et dicens domine miserere filio meo quia lunaticus est et male patitur nam saepe cadit in ignem et saepe in aquam. Et obtuli eum discipulis tuis et non potuerunt curare eum. Respondens autem iesus dixit o generatio incredula et perversa quousque ero vobiscum quousque patiar vos adferte illum huc mihi. Et increpavit illum iesus et exiit ab eo daemonium et curatus est puer ex illa hora. Tunc accedentes discipuli secreto dixerunt ei quare nos non potuimus eicere eum. Dixit autem eis propter incredulitatem vestram amen quippe dico vobis si habueritis fidem sicut granum sinapis dicetis monti huic transi hinc illuc et transibit et nihil vobis impossibile erit. Hoc autem genus non eicitur nisi per orationem et ieiunium. Conversantibus autem eis in galilaea dixit illis iesus futurum est filium hominis tradendum in manus hominum et occident eum et die tertia resurget. Et contristati sunt vehementer. Et cum venissent capharnaum accesserunt qui didrachma accipiebant ad petrum et dixerunt magister vester non dat didrachma. Dicit etiam domine. Et cum intrasset domum praevenit eum iesus dicens quid tibi videtur simon reges terrae a quibus accipiunt tributum vel censum a filiis suis an ab alienis. Et ille dixit ab alienis. Ergo liberi sunt filii. Ut autem non scandalizemus eos vade ad mare et mitte hamum et eum piscem qui primus ascenderit tolle et aperto ore illius invenies staterem illum sumens da eis pro me et te. In illa hora accesserunt discipuli ad iesum dicentes quis putas maior est in regno caelorum. Et advocans iesus parvulum unum statuit

00045160

plutus

vm no te audiat ꝓfelia tame
tuate ꝓrupe ut edoceat qd
cat hystaria qd a ꝓfetis cogetur
ut scribat ita scriptus ꝑ euāgo
disse si indicto ieiunio ieiomue
ome dcm deprecet dns expleto
reuelator sanctus ꝛ illud ꝑ
ḡmiū ecclo vericis eructauit
ſin principio erat vm et vm erat a
pud deū et deꝰ erat vm hoc erat
ꝛ pncᵒ apud deū hec ꝙ quatuor
euāgelia mlto an ꝑdicta eze
chielis q̄ volucri pleat ꝛ q̄ pma
visio obtexit et in medio sicut
similitudo mr̄ aialiū et vultus
eoꝝ facies leonis ꝛ facies leonis
et facies vituli ꝛ facies aquile
ꝑma leonis facies ꝙ attexu signi
ficat q̄ qꝫ de leone exorsꝰ scribe
ret liber generationis ihu xpi filij dauid
filij abrahā ꝙ eda narrat ꝛ quo
voce leonis in desmo rugientis
auditur Vox clamantis ꝛ deserto
parate viā dmi rectas facite semitas
eius ꝙ erat vituli ꝙ euāgelista lucas a zacharia sacerdote
supposse exordiū et meritū ꝑsi
gnari ꝙ eructata volucri euāgelista ꝙ assumptis pennis aquile
ad alcorā festinas de vo dei dis
putat ꝙ cetera que scripsit ꝛ eundē
sensū ꝓsequit ꝙ cruris eoꝝ recta
et penati pedes et quotiēs ssus
ibat flat et no retorquebat ꝛ dorsa
eoꝝ plena oculis ꝛ scintille ac lam
pades ꝛ medio discurrentes ꝛ rota
ꝛ rota et in singulis mr̄ facies
vnde et ꝛ apostolus ioānis post ex

positionē ꝛ semeroni
cytharus et facies aquile ꝛ
nū dei introducat fulgur ꝛ tonī
trua ꝛ scripte sus distinctus et
mac vitreū et imr̄ nalia plu
oculis diabolꝰ ꝙ mus sile leo
ꝙ dm sile vitulo ꝙ erat similis
leom ꝙ quartus sile aqle volati
et post paululū plena mgt erat
oculis ꝛ requiē no habebat die ac
nocte dicentes ꝙ sus sus sus do
mnus deus ꝙ erat et ꝙ erit ꝙ ven
turus ꝛ ꝙ rubus tectis ꝓpriae
ostendit ꝛ mr̄ tantū debet euān
gelia suscipi et oīs apostrofa
tionis mortuus magis hereticis
q̄ extraneis vnus tenendus Ar
Malchus ex iudea gumetu
sicut ꝛ ordine ꝑmus ponitur
ista euāgelium ꝛ iudea ꝑmus scripsit
ꝙus vocatus ad dnm ex publica
ne actibus fuit ꝙuos ꝛ grā
tor xpus presumens principia vmis
cui ꝙ ꝑma extruisse ꝛ carne
altius sedm cui cor electo fuit
et ex vtriusq̄ cum pribus cristi
cruce quadrato mio trisormis
posito ꝙncipiū de credendi fidē
m electoris tepus portigens et
ex electore usq̄ ꝛ transmigratio
nis die Drriges atq̄ a transmigra
tois die usq̄ ꝛ xpm dissimiens
decursu aduentus dmi ostendit
gnatom et mio satisfaciens ꝛ tpi
et se ꝙ esset ondet ꝛ dei ꝛ se ex
monstrus erat m hys quoꝝ ge
nus posuit xpi operatis a pncio
testiom no negauit ꝙ erat

214

am xpm deū tpe nūc ꝛ dispōsicm
ordo ut nūc quod fidei necessa
riū ē deū xpm ēē scīm ēē xpm ma
nere scīm sub lege natum ex vir
gine/ passū ꝛ carne sūi ꝛ cruce
fixū et truncatū ca ꝛ sm̄e tpo
res gens ꝛ corpe et pris nome
m patribꝫ filio ꝛ filiꝫ nome patri
restituēs m filiꝫ m pnā sm̄ pn
cipio sm̄e sm̄e ostendēs se vnū
ad pre ēssē qz vn⁹ ē in quo ēiu⁹
vnie ē deide tribus deū sic pma
ut media ut pfecta cognoscē ut
et ad vocacom apli et opus ēiu
gelij et dilectoīe dei ꝛ carne nas
centiū p vmissa legētes mtelli
gat atq; illud m eo m q applesi
sue applendat et qđ applendere
eppetuū retoq; notat Nob ei hec
studio arguendi sūt et fidem
sce rei trade ꝛ spantie dei ntī
ligenda dligēt ēssē dispōnē
quentibꝫ no tac

Liber ḡnōis Cap. i.
ihū xpi filij dauid filij
abrahā Abraham ge
nuit Isaac Isaac at genuit
Iacob Iacob at gē iudā ꝛ fres ei
Iudas at genuit phares ꝛ zaram de
thamar Phares at gē Esrom
Esrom at gē aram Aram at
genuit aminadab Aminadab
at gē naason Naason at genuit
salmon Salmon at gē booz de
rahab Booz at gē obeth ex ruth
Obeth at gē yesse Iesse at gē
Dauid regem Dauid at rex gē
salomone ex ea q fuit vrie
Salomon at gē roboam Roboam
at abiam Abia at gē asa Asa
at gē iosaphat Iosaphat aut
genuit ioram Ioram at gē ozia
Ozias at genuit ioathan Ioathan
at genuit achaz Achaz at genuit
ezechiā Ezechias at gē manas
sen Manasses at genuit amon
Amon at iosiam Iosias at gē
iechoniā et fres eius ī trāsmigra
cōne babilonis Et post trāsmigra
cōne babilonis Iechonias genuit
salathiel Salathiel at genuit
zorobabel Zorobabel at gē
abiud Abiud at gē eliachim
Eliachim at gē azor Azor at
sadoch Sadoch at gē achim
Achim at gē eliud Eliud at
gē eleazar Eleazar at genuit
mathan Mathan at gē iacob
Iacob at ioseph virū marie
de qua natus est ihesus q̄ vocat xp̄s

00045160

usq; ad dauid gnacoes xiij. Et
a dauid usq; ad trasmigrationem
babilon gnacoes xiij. Et a trans
migratõe babilon usq; ad xpm
gnacoes xiij. Xristi at gnacio
ne cat. Cu esset despocata mr
eius maria ioseph. Inuent est in ut
rent in utero habens de spu
sco. Joseph at vir eius cu esset
iustus et nollet ea traducere vo
luit occulte dimittere ea. Hec at
eo cogitante ecce angelus dñi
in sompnis apparuit ei dicens Joseph
fili dauid noli timere accipere ma
riam coniugē tuā. Quod enim in ea
natum est de spu sco est. Pariet
autem filiū et vocabis nomen eius
ihm. Ipe enim saluum faciet plm
suum a peccatis eorum. Hoc at totum fac
tum est ut adimpleretur quod dictum e
a dño p pphetam dicentē ecce virgo
in utero habebit et pariet filiū
et vocabunt nomen eius emanu
el quod est interpretatum nobiscum deus
Exurgens at Joseph de somno
fecit sicut ei precepit angelus dñi
et accepit coniugē suam. Et non cog
noscebat eam donec peperit filium suum
primogenitum et vocauit nomen eius ihm.

Cum ergo natus esset ihs in
bethleem iude in diebus herodis
ecce magi ab oriente
venerunt in hierusalem dicentes. Ubi est q
natus est rex iudeorum. Vidimus enim
stellam eius in oriente et venimus
adorare eum. Audiens at herodes
rex turbatus est et omnis hierusa
lem cum illo. Et congregans omnes principes
sacerdotum et scribas populi sciscita
batur ab eis ubi xps nasceret.
At illi dixerunt ei. In bethleem

iude. Sic enim scriptum est. Et
tu bethleem terra iuda nequa
quam minima es in principibus iuda.
Ex te enim exiet dux qui regat populum
meum israel. Tunc herodes clam vo
catis magis diligenter didicit ab
eis tempus stelle que apparuit eis. Et
mittens illos in bethleem dixit.
Ite et interrogate diligenter de pue
ro et cum inveneritis renuntiate
michi ut et ego veniens adorem
eum. Qui cum audissent regis abierunt.
Et ecce stella quam viderant in ori
ente antecedebat eos usq; dum
veniens staret supra ubi erat puer
Videntes at stellam gauisi sunt gau
dio magno valde. Et intrantes
domum invenerunt puerum cum matre
eius et procidentes adora
verunt eum. Et apertis thesauris suis
obtulerunt ei munera. Aurum thus et
myrrham. Et responso accepto in som
nis ne redirent ad herodem per aliam
viam reversi sunt in regionem suam.
Qui cum recessissent ecce angelus
dñi apparuit in somnis ioseph di
cens. Surge et accipe puerum et
matrem eius et fuge in egiptum et esto
ibi usq; dum dicam tibi. Futurum est enim
ut herodes querat puerum ad perden
dum. Qui consurgens accepit puerum
et matrem eius nocte et secessit in egip
tum et erat ibi usq; ad obitum he
rodis. Ut adimpleretur quod dictum
est a dño per prophetam dicentem. Ex egip
to vocavi filium meum. Tunc herodes
videns quoniam illusus esset a magis
iratus est valde. Et mittens occidit
omnes pueros qui erant in bethleem
et in omnibus finibus eius a bimatu
tu et infra secundum tempus quod exquisierat

a magis ꝙ ne impletu ē qđ dm ē p̄ p̄phetā dicēs
Auferā audita ē plōctus z vlu
latus multus Rachel plorās filios suos z noluit consolari qr non sūt
defuncto at hērode ecce agl̄s dñi
apparuit in sōpnis ioseph dicens
Surge et accipe puerū z matrem
eius et vade in trā israel defuncti
sunt enī qui quērebāt animā pueri
Qui cōsurgēs accepit puerū et
matrem eius et venit in trām israel
Audiēs at q̄ archelaus regnaret
in iudea p herode patre suo timuit
illo ire et admonit⁹ in sōpnis se
cessit in p̄tes galilee et veniēs
habitauit in ciuitate q̄ vocat̄ na
zareth ut adimplet̄ qđ dictū
ē p̄ phās qm nazarenus vocabit

In diebus at illis venit Cap iij
Iohānes baptista p̄dicans in
deserto iudee dicens pmittite
re q̄pinquabit enī regnū celo
rū hic ē enī de quo dict⁹ ē p̄ isaiā
phām dicēte Vox clamantis i
deserto parate viā dñi rectas facite
semitas eius ipe at iohānes habe
bat vestimētū de pilis camelorū
et zonā pellicēa circa lumbos eius
esca at eius erat locusta z mel
siluestre tunc exibat ad eū
hierosolyma et oia iudea z oia regio
circa iordanē et baptizabantur
in iordane ab eo confitentes peccā sua
Vidēs at multos pharisēorū z sadu
cēorū venientes ad baptismū suū
dixit eis Progenies viperarū q̄s
demōstrauit vobis fugere a futura
ira facite ergo fructū dignū
digno et ne velitis dicere in cor
vob patrem habemus abraham

dico enī vobis q̄m potens est de
lapidibus istis suscitare filios
abrahe Iam enī securis ad ra
dicē arborū posita ē Omnis ergo ar
bor q̄ non facit fructū bonū exci
det et in ignē mittet Ego quidē
vos baptizo in aq̄ in pmissā vestrā
at post me venturus ē fortior
me est cuius non sū dignus calcia
menta portare ipe vos baptizabit
in sp̄u sco et igni Cuius ventilabrū
in manu sua et pmundabit are
am suā et congregabit triticū
suū in horreū paleas autem
comburet igni inextinguibili
Tunc venit ihūs a galilea in iordā
nem ad iohānem ut baptizaretur
ab eo Iohānes at p̄hibebat eū di
cens Ego a te debeo baptizari
et tu venis ad me Ihūs at ihūs
dixit ei Sine modo Sic enī decet
nos adimplere omnem iustitiam
Tunc dimisit eū Baptizat⁹ at
ihūs confestim ascendit de aqua
et ecce aperti sunt ei celi z vidit
spm dei descendentē sicut colūbā
et venientē sup se Et ecce vox
de celis dicens Hic ē filius meus
dilectus in quo mihi complacui

Cap iiij
Tunc ductus ē ihūs in desertū
a sp̄u ut tentaret a diabolo
Et cū ieunasset xl diebus z xl
noctibus postea esurijt Et accē
dens temptator dixit ei Si filius
dei es dic ut lapides isti panes
fiant Qui respondens dixit Scriptū
est Non in solo pane viuit ho
mo sed in omni verbo quod procedit de
ore dei Tunc assumpsit eū diabolus in sanctam
ciuitatem et statuit eū sup pinnaculū

nota xpm

templi z dixit ei ihs plenus dei
ce mittes te deorsu ⁊ scptu est
em quia angelis suis mdabit
de te et in manibus tollent te
ne forte offendas ad lapidem
pedem tuu dixit illi ihs rursus
scptu est non tentabis dnm
deu tuu ⁊ trp assumpsit eu diabs
in montem excelsu valde ⁊ ostendit
dit illi oia regna mudi ⁊ glaz
cor et dixit illi hec oia tibi
dabo si cadens adorabis me tu
dixit ei ihs vade retro sathana
nabe scptu est enim dnm deu
tuu adorabis et illi soli seruies
tur reliquit eu diabs et ecce
angeli accesserut ⁊ ministrabat ei
cu audisset ihs q̄ iohes tra
ditus esset secessit in galilea
et relicta ciuitate nazareth
ueit ⁊ habitabat in capharnaum
et neptalim ut adimpletur q̄d
dm est p ysaiam p̄phetam et terra
zabulon et terra neptalim via
mar trans iordanem galilee gen
tiu populus q̄ sedebat in tenebris
vidit lucem magnam et sedentib⁹
in regione umbre mortis lux orta
est eis deinde cepit ihs predicare
⁊ dicere penitemini agite appropinquabit
enim regnu celoz ambulans aut
em mare galilee vidit duos fra
tres symone q̄ vocabat petrum
et andream fratrem eius mittentes
retia in mare erant enim piscatores
et ait illis venite post me fiam
vos fieri piscatores ipsi autem statim
cotinuo relictis retibus secuti sunt eu
et procedens inde vidit alios duos
fratres iacobu zebedei et iohem fra
trem eius in naui cu zebedeo pre
patre reficientes retia sua ⁊ vo
cauit eos illi autem statim relic
tis retibus ⁊ patre secuti sunt eum
Et circuibat ihs totam galilea
doctor in synagogis eoz et pdi
cans euangelium regni ⁊ sanas
omem langorem et omem infir
mitatem in ppl̄o et abiit opinio
eius in tota syria et obtulerut
ei omes male habentes varijs
langoribus ⁊ tormentis coprsse
sos et qui demonia habebant
et lunaticos et paliticos ⁊ cura
uit eos et secute sunt eu turbe
multe de galilea ⁊ decapoli ⁊ de
hierusalem ⁊ de iudea ⁊ de trans iordane

Videns autem ihs turbas Cap̄ V
ascendit in montem ⁊ cu sedisset
accesserut ad eu discipuli eius
et aperiens os suu docebat eos
dicens Beati pauperes spu q̄m
ipoz est regnu celoz Beati mites
q̄m ipi possidebut terra Beati
qui lugent q̄m ipi consolabut
Beati qui esuriut ⁊ sitiut iustitiam
q̄m ipi saturabut Beati mi
sericordes q̄m ipi miam dei co
sequent Beati mudo corde q̄m
ipi deu videbut Beati pacifi
ci q̄m filii dei vocabut Beati
qui psecutionem patiut p̄pter iusti
tiam q̄m ipoz est regnu celoru
Beati estis cu maledixerint vo
bis homines ⁊ psecuti vos fuerint
⁊ dixerint oe malu aduersu vos
mentientes p̄pter me gaudete et

epulitate qm meas vra copiosa
c̄m celib dic c̄m pscuti sum
plectab qu fuerut ante vos
vob esse sal tte q̄ si sal evā
cuit in quo salietur ad nichi
lu valet vltra nisi ut mittat
foras et conculcetur ab hoibz
Vos estis lux mudi no pt ciui
tas abscondi sup montē posita
Neq accendut lucernā z ponut
eā sub modio sed sup candelabz
ut luceat oibus qui i domo sue
sic luceat lux vra coram hoibz
ut videat opa vra bona z gli
ficet pr̄em vr̄m q̄ m celis est
Nolite putare q̄m venī solue le
ge aut pphetas non venī solue sed
adimplere Amē quippe dico vo
bis donec trāseat celū et terra
iota vnū aut vnus apex non
p̄teribit a lege donec oia fiant
Qui ḡo solueit vnū de mandatis
istis minimis z docuerit sic ho
mines minimus vocabit i regno celoz
Qui aut fecerit z docuerit hic magnus
vocabit in regno celoz Dico en
vobis quia nisi habuerit iustia
vra plus scribaz et phariseoz
non intrabitis i regnū celoz audi
distis quia dctum est antiquis Non
occides Qui aut occiderit reus erit
iudicio Ego aut dico vob Quia
oīs q̄ irascit fri suo sine causa
reus erit iudicio Qui aut dixerit
fri suo racha reus erit concilio
Qui aut dixerit fatue reus erit
gehenne ignis Si ḡo offers mu
nus tuum ad altare et ibi recor
datus fueris q̄ frat tuus habz aliq

adversū te sede ibi munus
tuum ante altare et vade prius reco
ciliari fri tuo et tunc veniens
offeres munus tuum Esto consen
ziens adversario tuo cū eo in via
cū eo ne forte tradat te adversari
iudici et iudex tradat te ministro
et in carcerē mittaris Amē dico
tibi non exies inde donec reddas
novissimū quadrantem Audistis
quia dctum est antiquis non me
chabis Ego aut dico vob q̄m oīs
q̄ viderit mulierem ad concupiscendū
eam iam mechatus est eā in corde suo
Si aut oculus tuus dexter scandalizat te eruc eū z proiic eū abste
expedit enī tibi ut pereat vnū mem
brorū tuorū q̄ totum corpus tuum
mittatur in gehennā Et si dextra
manus tua scandalizat te abscide
eā et proiic abste expedit enī tibi
ut pereat vnū membrorū tuorū q̄
totum corpus tuum eat in ichemma
Dictū est aut quicūq dimiserit uxo
rem suam det illi libellū repudii
Ego aut dico vob quia oīs q̄ dimi
serit uxorē suam excepta fornicatiōis
causa facit eā mechari z q̄
dimissa duxerit adulterat Iterū
audistis quia dctum est antiquis Non
peierabis reddes aut dño iuramē
ta tua Ego aut dico vob Non iurare
omnino neq̄ p celū q̄ thronus dei est
neq̄ p terrā q̄ scabellū pedū eius est
neq̄ p hierusalē q̄ ciuitas est regis
magni neq̄ p caput tuum iurabis
q̄ non potes vnū capillū album
facere aut nigrū Sit aut oīs ser
mo vr est est non non Quod autē

00045160

lpte ſha[illegible]acrue ⁊ ſi malo ſpi
Audiſtis quia dm ē Oculū p
oculo ⁊ dentē p dente Ego aūt
dico vobis no reſiſtere malo
Sed ſi quis pcuſſerit te ⁊ dex
tera maxillā tua pbe illi et
alterā Et ei q̄ vult tecū i iudi
cio cōtendē ⁊ tūicā tua tolle
dimitte ei et palliū Et quicūq;
te angariauerit mille paſſ vā
de cū illo alia duo ⁊ cū petit
a te da ei Et volenti mutuari
a te ne auertas Audiſtis quia
dictū ē Diliges pximū tuū et
odio habebis inimicū tuū Ego aūt
dico vobis Diligite inimicos
vros benefacite hīs qui odērunt
vos Et orate p pſequentibus
et calūpniantibus vos ut ſitis
filii patris vri q̄ in celis ē q̄ ſolē
ſuū facit oriri ſup bonos et
malos ⁊ pluit ſup iuſtos ⁊ iniuſtos
Si enī diligitis eos qui vos
diligunt quā mercedē habebitis
nonne et publicani hoc faciunt
et ſi ſaluteritis fres vros tan
tū quid amplius faciētis nonne
et ethnici hoc faciunt Eſtote per
fecti ſicut ⁊ pr vr celeſtis pfectꝰ ē

Attendite ne iuſtitiā vrā
faciatis coram hoīb⁹
ut videamini ab eis alioq̄n mer
cedē no habebitis apud patrē
vrm q̄ in celis ē Cū ergo facis e
lemoſinā noli tuba canere coram te
ſicut ypocrite faciunt i ſynago
gis et in vicis ut honorificentur
ab hoīb⁹ Amē dico vobis rece
perunt mercedē ſuā Te aūt faci
ente elemoſinā neſciat ſiniſtra

tua quid faciat dexter tua ut ſit
elemoſina tua in abſcondito ⁊ pr tuꝰ
q̄ videt i abſcondito reddet tibi
Et cū oraueris no eris ſicut ypo
crite qui amant in ſynagogis et
in angulis platearū ſtantes orare
ut videantur ab hoīb⁹ Amē
dico vobis receperunt mercedē ſuā
Tu aūt cū oraueris intra in cubicu
lū tuū et clauſo oſtio tuo ora
patrē tuū in abſcondito et pater
tuꝰ q̄ videt in abſcondito reddet tibi
Orantes aūt nolite multum loqui
ſicut ethnici putant enī q̄ in multi
loquio ſuo exaudiant nolite ergo
aſſimilari eis Scit enī pr vester
quid opus ſit vobis antē petatis
eū Sic ergo orabitis Pr noſter q̄
es in celis ſanctificet nomē tuū
adueniat regnū tuū fiat voluntas
tua ſicut in celo et in terra Panē
nrm ſupſubſtantialē da nobis hodie
et dimitte nobis debita nra
ſicut ⁊ nos dimittimus debitoribus
nris Et ne nos inducas in tentā
tionē ſed libera nos a malo
Si enī dimiſeritis hoīb⁹ peccata eoꝝ
dimittet et vobis pr vr celeſtis
delicta vra Si aūt non dimiſeritis
hoīb⁹ nec pr vr dimittet vobis peccata vra
Cū autē ieiunatis nolite fieri ſi
ypocrite triſtes exterminant enī facies
ſuas ut pareant hoīb⁹ ieiunā
tes Amē dico vobis q̄ receperunt
mercedē ſuā Tu aūt cū ieiunas un
ge caput tuū et faciē tuā lava
ne videaris hoīb⁹ ieiunās ſed
patri tuo q̄ eſt in abſcoſo et pr tuꝰ
q̄ videt in abſcoſo reddet tibi
Nolite theſaurizare vobis theſau

vbi m tm vbi ẽrugo ⁊ tymai demo
litur et vbi fures effodiut ⁊ furã
bi ⁊ſ. nrã ⁊ vbi thesaurꝰ tuꝰ ẽ ibi
vbi nec ẽrugo nꝫ tynea demoli
tur et vbi fures no effodiut nꝫ
furent vbi ẽ et thesaurꝰ tuꝰ
ibi ẽst et cor tuꝫ Lucerna corpis
tui ẽ oculus tuꝰ Si fuꝝ oculus
tuus ſmplex totu corpꝰ tuꝫ
lucidꝫ erit Si at oculꝰ tuꝰ nequꝫ
fuꝝ totu corpꝰ tuꝫ tenebrosꝫ
erit Si gͦ lucen quꝫ ⁊te ẽ tene
bre fut ipe tenebre quãte erit
Nemo pt duobꝰ dnis ſeruire
aut em vnu odio hebit ⁊ alterꝫ
diliget aut vnu ſuſtinebit et al
terꝫ cotepnet Non potestis deo
ſuire et mamone Ideo dico vob
ne ſolliciti ſitis aie vre qꝫ ma
ducetis neq; cotpi vro quꝫ m
duamini Nonne aia plus ẽ q̃ esca
et corpus plꝰ q̃ vestimetu Re
spicite volatilia celi qm non se
runt neq; metunt neq; congregat
in horea et pr vr pascit illa
Nonne magis pluris estis illis vo
s Quis at vrm pt cogitans addicere
ad statura suã cubitu vnu et
de vestimeto quid ſollicati estis
Considerate lilia agri quo cres
cunt non laborant neq; nent dico
at vobis qm nec ſalomon in o
mni gla sua cooptꝰ ẽ sicꝫ vnu ex istis
Si at fenu agri quod hodie
ẽ et cras in clibanu mittit deꝰ
sic vestit quanto magis vos mo
me fidei Nolite gͦ ſollicati esse
dicentes Quid manducabimꝰ aut
quid bibemꝰ aut q̃ operiemur

hec oia gentes inquirut Scit en
pr vr celestis quia his indigetis
Ergo primu querite regnu dei et
iustitia eius et oia hec adicien
tur vobis Nolite ergo ſolliciti
ri crastinu crastinus en dies
cit ſollicitus sibi ipi sufficit diei
malicia sua Capitulum vij
Nolite iudicare ut non iudice
mini m q̃ en iudicio iudicabimi
ritis iudicabimi et in qua mẽ
sura mẽsi fueritis remetietur vobis
Quid at vides festuca in oculo
fris tui et trabe in oculo tuo non
conſideras Aut quomodo dicis fri
tuo ſine eicia festuca de oculo
tuo et ecce trabes in oculo tuo
Hypocrita eice prmu trabe de ocu
lo tuo et tunc videbis eicere fe
stuca de oculo fris tui Nolite ſcm
dare canibus neq; mittatis mar
garitas vras ante porcos ne forte
conculcent eas pedibus suis et
conuersi disrumpant vos Petite et
dabit vobis Querite et invenietis
pulsate et aperiet vobis Omnis en
petit accipit et q̃ querit invenit
et pulsanti aperietur Aut quis
ex vobis ho est quem si petierit filius
suus panem numq; lapidem porriget
ei aut si pisce petierit numq; ser
pentem porriget ei Si ergo vos
cum sitis mali nostis bona data
dare filiis vris quanto magis pa
ter celestis dabit bona petentibus se
Omnia ergo quecuq; vultis ut fa
ciant vobis homes et vos facite
eis hoc est enim lex et prophete
Intrate p angustam portã quia

00045160

Evangeli

[illegible] ꝓ[illegible] [illegible] dicat ad ꝑdicnc et multꝫ
qui mirati ꝙ ea dicebat exiebant
ptra et aztea via ꝙ dicat ad vita
et pauci sut qui intrent ea
Attendite a falsis ꝓphetis qui
veniut ad vos in vestimentis ouiu
intrinsecus aut sut lupi rapaces
a fructibus eoꝝ cognoscetis eos
Nuꝫ colligut de spinis uuas
aut de tribulis ficus sic oīs
arbor bona fructꝰ bonos facit
malo aut arbor bona fructꝰ malos
facit neꝫ arbor mala fructꝰ
bonos facit Oīs arbor q̄ non
facit fructꝰ bonu excidet et in
ignem mittet igit ex fructibus
eoꝝ cognoscetis eos Non omīs
q̄ dicit mi dne dne intrabit in
regnu celoꝝ sed q̄ facit voluntatē
patris mei q̄ in celis est ipe in
trabit in regnu celoꝝ Multi
dicut mi in illa die dne dne
nonne in nomine tuo ꝓphetauimꝰ
et in nomine tuo demonia eiecimꝰ
et in tuo nomine virtutes multas
fecimꝰ et tunc confitebor illis
quia nunq̄ noui vos Discedite
a me qui operamini iniquitatē Oīs
igit q̄ audit verba mea hec et facit
ea assimilabit viro sapienti q̄ edifi
cauit domu suā supra petrā
Et descendit pluuia et venerunt
fluuia et flauerūt venti et irruerūt
in domū illā et no cecidit fundā
tā enī erat sup petrā Et oīs
qui audit verba mea hec et non
facit ea similis erit viro stulto q̄ edifi
cauit domū suā supra arenā
Et descendit pluuia et venerunt
fluuia et flauerūt venti et irruerūt
in domū illā et cecidit et
fuit ruina eius magna Et fa
ctū est cū consummasset ihesꝰ verba
hec admirabant turbe sup doc
trina eius erat enī docens eos
sicut potestatē habens et non sicut
scribe eoꝝ et phārisei Cum
Cum autē descendisset ihesꝰ de
monte secute sunt eū turbe
multe Et ecce leprosus veni
ens adorauit eū dicens Dne si
vis potes me mundare Et extē
dens manū tetigit eū dicens
volo mundare Et confestim mun
data est lepra eius Et ait illi ihesꝰ
Vide nemi dixeris sed vade ostende
te sacerdoti et offer munꝰ quod
precepit moyses in testimoniū illis
Cum autē intrasset capharnaū
accessit ad eū centurio rogans eū
et dicens Dne puer meus iacet in
domo paralyticus et male torque
Et ait illi ihesꝰ Ego veniam et
curabo eū Et respondens centurio
nait Dne no sum dignus ut intres
sub tectū meū sed tm dic verbo
et sanabit puer meus Nam et
ego homo sub potestate constitutus
habens sub me milites et dico
huic vade et vadit et alio veni
et venit et famulo meo fac hoc et
facit Audiens autē ihesꝰ miratus
est et sequentibꝫ se dixit Amē
dico vobis non inveni tantā fidē
in israel Dico autē vobis q̄ multi
ab oriente et occidente venient et
recubent cū abraham ysaac et
iacob in regno celoꝝ filii autē
regni eicient in tenebras exteriores

rem ibi dr fletus et stridor de
ntu dr dixit ille rectuom vide
et sinut tu dixisti sint tibi et sa
natus est puer m illa hora
ll et ait veniss ihc m domu pcr
vidit soru cum ludere 2 febri
citatem 2 tetigit manu eius
et dimisit ea febris 2 surrexit
et ministrabat eis Vespe aut so
obtulerut ei mltos demonia ha
bentes et eiiciebat spus vo 2 oes
male habentes curauit ut admi
rent qs dicm e p ysaiam pphe
tam dicte Ipe infirmitates nos
tras tulit 2 egrotationes portauit
Videns at ihesus turbas mi
tas circa se iussit ire trans[fretu]
Et accedens unus scribe ait
illi magr sequ te quocunq ieris
Et dixit ei ihus vulpes foueas
habet et volucres celi nidos fi
lius at hois no hz ubi caput suu
reclinet Alius at de discipulis
eius ait illi Dne permitte me p
mu ire et sepelire patrem meu
Ihesus at ait illi Sequere me et
permitte mortuos sepelire mor
tuos suos Et ascendente eo i
naucula secuti sut eu discipuli
eius Et ecce motus magnus fact
e i mari ita ut naucula operi[re]t
fluctibus Ipe vo dormiebat Et
accesserut discipuli suscitauerut
eu dicentes Dne salua nos perimi
mur et dixit eis quid timidi estis
modice fidei Tunc surgens imperauit
ventis et mari et facta e tranquillitas
tas magna Porro homines miranti

ut dicerent Cuius est hic
et mare obediut ei Et cu venisset
trans[fretu]m in regione gerasenor
um occurrerut ei duo homines
mia de monumentis exeuntes sevissimi
mi ita ut nemo posset transire
per via illa et ecce clamauerut
dicentes Quid nobis 2 tibi ihu
fili dei Veniste huc ante tempus
torquere nos Erat at no longe
ab illis grex porcorum multorum
pascens Demones at rogabat
eu dicentes Si eicis nos mitte
nos in gregem porcorum Et ait illis
Ite At illi exeuntes abierut
in porcos Et ecce impetu abiit
totus grex p preceps in mare et
mortui sut in aquis Pastores
at fugierut et venientes in civitate
nuciauerut oia 2 de his qui demo
nia habuerut Et ecce tota ciui
tas exiit obviam ihu et viso eo
rogabat ut transiret a finibus eorum
Et ascendens ihesus Cap ix
in naucula trans[fretauit] et
venit in ciuitate sua Et ecce of
ferebat ei paliticu iacente in
lecto Et ihesus videns fidem illorum
dixit paliticu Confide fili remittuntur
tibi peccata tua Et ecce qui
dam de scribis dixerut intra se hic
blasphemat Et cu vidisset ihesus
cogitationes eorum dixit Ut quid
cogitatis mala in cordibus vestris
Quid est facilius dicere dimittuntur
tibi peccata tua aut dicere surge et
ambula Ut sciatis at quia filius
hois hz potestate in terra dimittendi peccata

tuc mt ꝓstrato ⁊ surge tolle
lectm tuu et vade in domu tuã
et surrexit ⁊ abiit i domu suã
Videtes aũt turbe timuerũt et
glorificuerũt deu ⁊ dixit plures
tale hodie ⁊ Et cu trans-
isset inde ihesus vidit hoiez sedẽte
in telocolonio matheu / dixit illi
Sequere me ⁊ surrexit se
cutus e eu Et fm e discũbe
re e in domo Ecce mlti publicani
et peccatores venientes discũbebat
cu ihũ ⁊ discipulis eꝰ Et vide
tes phizei dicebat discipulis
eius Quare cu publicanis ⁊ pec
catoribus manducat mgr vr Et ihs
audiens ait Non e opus valẽ
tibus medicus sed male habẽ
tibus Euntes aũt discite quid e
miam volo et no sacrificiu Non
em veni vocare iustos sz peccatores
ad penam Tunc accesserunt ad
eu discipuli ioh̃is dicentes Quare
nos et phizei ieiunamꝰ frequẽ
ter discipuli aũt tui no ieiunant Et
ait illis ihesus Numquid possunt
filii sponsi luge dũ cu illis
e sponsus Venient aũt dies cu
auferetur ab eis sponsus et tunc
ieiunabunt Nemo aũt mittit
commissura panni rudis i vesti
mẽtum veterem tollit enim plenitudinem eius
a vestimẽto et peior scissura
fit Neq mittunt vinum nouum in
utres veteres alioqui rumpuntur
utres et vinum effunditur ⁊ utres
pereunt sed vinum nouum in utres
nouos mittunt ⁊ ambo conseruan-

Hec illo loquente ad eos accepit
princeps unus accessit et adorabat
eu dicens filia mea modo defuncta
est sed veniens impone manum tuam
super eam et vivet Et surgens ihesus
sequebat eum et discipuli eius
Et ecce mulier que sanguine fluxum
patiebat xii anis accessit retro
et tetigit fimbriam vestimenti eius
Dicebat enim intra se Si tantum
tetigero vestimentum eius salva ero
At ihesus conuersus videns eam ⁊ dixit
Confide filia fides tua te saluam
fecit Et salua facta e mulier ex illa
hora Et cu venisset ihesus in domum
principis et vidisset tibicines et
turbam tumultuantem dixit Recedite
dicit enim non est enim mortua puella sed
dormit et deridebant eum Et cum
ejecta esset turba intrauit ⁊ tenuit
manum eius et surrexit puella
Et exiit fama hec in uniuersam terram
illam Et ihesus transiens inde iterum
secuti sunt eum duo ceci clamantes ⁊ dicentes
Miserere nri fili dauid Cum autem ve
nisset domum accesserunt ad eum ceci
Et dicit eis ihesus Creditis quia possum
hoc facere Aiunt ei Utique dne
Tunc tetigit oculos eorum dicens
Secundum fidem vestram fiat vobis Et aperti
sunt oculi eorum et comminatus est
eis ihesus dicens Videte ne quis sciat
Illi aũt exeuntes diffamauerunt
eum in tota terra illa Egressis aũt
illis Ecce obtulerunt ei hominem
mutum demonium habentem ⁊ ejecto
demonio locutus est mutus et mi
rate sunt turbe dicentes Numquam

aparuit ste mist̄ plazer ei ad
ducebat in pntiape & moraꝫ ciuit
moꝝ & circuibat ihc ciuita
tes & castella docs i ſmagꝫ
gs corp & pdicas euangliu
regni et curas omez lagꝫoꝝ
et omem infirtate / Cap. x.
Vocatis aut duodecim discipulis
est eis qua erat potestatis
eicientes ſpus immundos ut
pellerent eos et curarent oem
infirtatem et oem languorem
Duodecim aut apl̄oꝝ sunt nomina
primus Symon qui dr petrus & an
dreas frr eius Iacobus zebedei
et Iohes frr eius Philippus & bar
tholomeus Thomas & matheus
publicanus et Iacobus alphei
et Thadeus Symon chananeus
et Iudas scarioth qui & tradidit
eu hos xpc misit ihs
pcipiens eis dicens In viam gentium
ne abieritis et in ciuitates samari
tanoꝝ ne introieritis sed potius
ite ad oues que perierunt domus isr
Euntes aut pdicate dicentes qꝫ
appropiquabit regnum celoꝝ infir
mos curate mortuos suscitate
leprosos mundate demones eicite
gratis accepistis gratis date Nolite
parare aurum neq argentum
neq pecuniam in zonis vestris
non peram in itinere neq duas tu
nicas neq calciamenta neq virgam
Dignus est enim operarius cibo suo In
quamcuq ciuitatem aut castellum
introieritis interrogate quis in ea
dignus sit et ibi manete donec
exeatis Intrantes aut in domum sa
lutate eam dicentes pax huic do
mui et siquidem fuerit domus digna
veniat pax vra sup eam Si aut no
fuerit digna pax vra ad vos revertatur
Et quicuq non receperit vos neq au
dierit sermones vros exeuntes foras
de domo vel ciuitate excutite
pulueꝫ de pedibus vris Amen dico vobis
tolerabilius erit terre sodomoꝝ et go
morreoꝝ in die iudicii qꝫ illi ciuitati
Ecce ego mitto vos sicut oues
in medio luporum Estote ergo prudē
tes sicut serpentes & simplices sic
columbe Cauete aut ab hominibus Tra
dent enim vos in consiliis & in synagogis
suis flagellabunt vos & ad presides
et reges ducemini propter me in testimo
nium illis et gentibus Cum aut tradent
vos nolite cogitare quo aut quid
loquamini dabitur enim vobis in illa hora
quid loquamini Non enim vos estis qui
loquimini sed spūs patris vri qui loquit
ur in vobis Tradet aut frr fratrem in mor
te et pr filium & insurgent filii
in parentes et morte eos afficient
Et eritis odio omnibus hominibus propter
nomen meum Qui aut perseuerauerit
usq in finem hic saluus erit Cum aut
persequent vos in ciuitate fugite
in aliam Amen dico vobis non co
nsummabitis ciuitates israel donec

00045160

ctiat plius hoc dicit e discipu
pulis suis mysteria n̄ secundū hoc
dnm suū q̄d sufficit discipulo
ut sit sicut magr eius & seruus
sicut dns eius Si patremfamilias
belzebub vocauerūt quanto ma
gis domesticos eius Ne ergo ti
muerītis eos Nichil enim opertū
e quod no revelabit & occultū
quod no sciat Quod dico vob
in tenebris dicite i lūce et quod
in aure auditis p̄dicate super
tecta Et nolite timere eos qui
occidunt corpus aūt at no pos
sunt occidere sed potius timete
q̄ pt̄ animā et corpus p̄dere i gehe
nnam Nonne duo passeres asse
veniunt & vn̄s ex illis no cadit
sup terrā sine p̄re vr̄o Vri at et
capilli capitis vri oēs numerati
sunt Nolite ergo timere multis
passeribus meliores estis vos/
Omnis ergo q̄ confitebit me coram
hoibus confitebor et ego eū co
ram p̄re meo q̄ in celis e Qui at
negauerit me coram hoibus nega
bo et ego eū coram p̄re meo q̄ e
in celis Nolite ergo arbitrari quia
venerim p̄acem mittere ~~gladium~~
in terrā non veni p̄acem mittere sed
gladiū Veni enim separare hoīem
adversus p̄rem suū et filiā adver
sus matrem suā et nurum adver
sus socrum suā & inimici hoīs domestici ei
Qui amat p̄rem & matrem plus
q̄ me non e me dignus Qui amat
filium aut filiā supra me non e me
dignus Et q̄ non accipit crucem

suā et sequit me non e me dig
nus Qui inuenit animā suā p̄det
illā et q̄ p̄didit animā suā p̄pter me inue
niet illā Qui recipit vos me re
cipit Et q̄ me recipit recipit eum
q̄ me misit Qui recipit p̄phetā
in nomine p̄phē mercedē p̄phē accipi
et Et q̄ recipit iustū in nomine iusti
mercedē iusti accipiet Et quicūq;
potum dederit uni ex minimis istis ca
licē aq̄ frigidē tm in nomine dis
cipuli dico vob non p̄det
mercedē suā Et factum e cū consu
masset Ihūs p̄cipere xp̄o discipu
lis suis transiit inde ut doceret & predi
caret in ciuitatibus eorū

Cap. xi

Iohannes aūt cū audisset in vin
culis opa xp̄i mittens duos
de discipulis suis ait illi Tu es
q̄ venturus es an aliud exspectamus
Et respondens ihūs ait illis Euntes re
nuntiate iohī que audistis & vi
distis Ceci vident claudi ambulant
leprosi mundantur surdi audiunt mor
tui resurgunt pauperes evangeli
zantur et beatus e q̄ non fuerit scan
dalizatus in me Illis aūt abeun
tibus cepit ihūs dicere ad turbas
de iohe Quid existis in desertū
videre harundinem vento agitatam
Sed quid existis videre hominem
mollibus vestitum Ecce qui mol
libus vestiuntur in domibus re
gum sunt Sed quid existis videre
p̄phetam Etiam dico vobis et plus
q̄ p̄phetā hic e Cuius de q̄ scriptū
est Ecce mitto angelum meum
ante faciem tuam q̄ p̄parabit viam tuam an te

Amen dico vobis inter natos mulierum maior iohes baptista Qui at minor regno celoz maior est illo Audiebat eum iohis baptiste usq; ne regnum celoru(m) patit2 2 violenti rapiunt illud Omnes enim pphe et lex usq; ad iohem pphetauerut Et si uultis scire ipe est helias q venturus est Qui habet aures audiendi audiat Cui at similem estimabo gnam istam Similis est pueris sedentibus in foro q clamantes coequalibus dicunt Cecinimus vobis et no saltastis lamentauimus 2 no plansistis Venit enim iohes neq; manducans nec bibens 2 dicunt Demoniu habet Venit filius hois manducans 2 bibens Et dicunt Ecce ho vorax 2 potator vinu publicanoz et peccatoz Et iustificata e sapia a filijs suis Tunc cepit exprobare ciuitatibus in quibus facte sunt plime virtutes eo q no egissent penitentiam Ve tibi corozaym Ve tibi bethsaida q si in tyro et sydone facte essent virtutes que facte sunt in vob olim in cinere 2 cilicio penitentiam egissent Verumtamen dico vobis tyro 2 sidoni remissius erit in die iudicij q vobis Et tu capharnaum numq; usq; in celu exaltaberis usq; in infernu descendes Quia si in sodoma facte fuissent virtutes que facte sunt in te forte mansissent usq; in hodiernu diem Verumtamen dico vobis quia terre sodomoz remissius erit in die iudicij q tibi In illo tpe respondens ihc dixit Confiteor tibi pater domine celi et terre quia abscondisti hec a sapientibus 2 prudentibus 2 revelasti ea parvulis Etiam pater quoniam sic fuit placitum ante te Omnia mihi tradita sunt a patre meo Et nemo novit filiu nisi pater neq; patrem quis novit nisi filius et cui voluerit filius revelare Venite ad me omes qui laboratis et oneati estis et ego reficiam vos Tollite iugu meu sup vos 2 discite a me quia mitis sum 2 humilis corde et invenietis requiem animabus vestris Iugum enim meum suave e 2 onus meum leve est

Caplm xij

In illo tpe abierat ihc sabbatis per sata discipuli at eius ceperunt spicas vellere 2 manducare Pharisei at videntes dixerunt ei Ecce discipuli tui faciunt quod non licet eis facere sabbatis At ille dixit illis Non legistis quid fecit David cum esurijt et qui cum eo erant Quomodo intrauit in domum dei 2 panes propositionis comedit quos non licebat ei edere neq; his qui cum eo erant nisi solis sacerdotibus Aut non legistis in lege quia sabbatis sacerdotes in templo sabbm violant 2 sine crimine sunt Dico at vobis q templo maior est hic Si at scissetis quid est miam volo et non sacrificium non possetis condemnare innocentes Dns enim est filius hois etiam sabbati Et cum inde transisset venit in synagogam eoz Et ecce homo manum aridam habens et interrogabant eum dicentes Si licet sabbatis curare ut accusarent eum Ipse at dixit illis Quis erit ex vob

homo q̄ ip̄s ouerra et ꝑ eccdit
sser sallo m fouea nom̄ tribit
et leuabit eā ꝓ nichto magic
e melior ego one ita lia sallbie
on fare Tuc aic tpor ego tende
manu tua et extendie r restitu
tura e sanitati sicut altera
ꝯpecutes at plurizei cotiliu fa
ciebat adiuuab eu quomo eu p
dent ille at sciens recessit, mde
et scauti sut eu multi r ciauit
eos omes r ꝓcepit eis ne mani
festu eu facere ut adimplet̄ur
quod dm est p Ysaya ꝓphetam
dicte Ecce puer meus que ele
gi dilect meus in q̄ bn coplacuit
ae, mee ponā spm meu sup eu
et iudiciu gentibus nuciabit
no contendet, neq̄ clamabit nr
audiet aliq̄s voce eius harundi
quassata no conteret r limum
fumigans no extinguet donec eici
at ad victoria iudiciu r in nomie
eius gentes sperabut Tuc obla
tus e ei ego dem̄on̄ habes cecꝰ
et mutus r adq̄t eu et ita ut lo
quatur et videat Et stupebant
omes turbe et dicebat Nuq̄ hic
est filius dauid Pharizei aut
audientes dixerut hic no eicit
demones nisi in belzebub pn̄ci
pe demoniorū Ihe at scies cogita
tones eoꝝ dixit eis Omne r̄gnu
diuisu contra se desolabit r ois
ciuitas uel domus diuisa contra
se no stabit Et si sathanas satha
nam eicit adiuisus e diuisus e quo
stabit regnu ei Et si ego in bel
zebub eicio demonia filii uri in
quo eiciut Ideo ipi iudices vri
erut Si at ego in sp̄u dei eicio
demones igitur puenit in vos
regnu dei Aut quomo pt quis
intrare in domu fortis r vasa ei
diripere ni prius alligauit fortem
et tūc domu illius diripiet Qui
no e mecu contra me e et q non
congregat mecu dissipat Ideo
dico vobis Omne pecm r blasphe
mia r̄mittet hoibus Sp̄us aut
blasphemie no r̄mittet r q̄cūq;
dixerit vbm contra filiu hoīs r̄
mittet ei Qui aut dixerit contra
sp̄m scm no r̄mittet ei neq; in
hoc seculo neq; in futuro Aut fac
te arbore bona et fructū ei bonu
aut facite arbore mala r fructū
eius malu Ex fructu enim arbor
cognoscit Progenies vipeꝝ
quo potestis bona loqui cū sitis
mali Ex habundatia enim cordis
os loquitur Bonus ho de bono the
sauro profert bonu et malus ho
de malo thesauro profert mala
Dico aut vobis q̄m de vbm otio
si quod locuti fuerit hoīes reddet
de eo ratione in die iudicii Ex
verbis enim tuis iustificabis r ex vbis
tuis condepnaberis Tunc respon
dens quida de scribis r phariseis dicētes
magr volumꝰ a te signu videre Qui
respondens ait illis Gnatio mala r
adultera signu quirit r signu non
dabit ei nisi signu Jone ꝓphete
Sicut enim fuit Jonas in ventre ceti
tribus diebus et tribus noctibus
sic erit filius hoīs in corde terre

tribus diebus et tribus noctib
ſiri nmmuit ſur get i iudicio
ai gnatoc iſta i codpnabit ea
quia pmaz egerit m pdicatoc
one et ecce plus ꝯ iona hic
gia auſtri ſurget m iudicio cu
gnatoc iſta i codpnabit ea qz
vcit a finibus tre audic ſapiaz
ſalomonis et ecce plus hic ꝯ ſalon
Cui ait mundus ſpus exorcizt
ab hoc ambulat p loca arida
quens requie i no mvenit tue
dicit reuertar m domu meam vnde
exiui et venies mvenit ea vacan
tem ſcopis mundata i ornatam
et tue vadit i assumit ſeptem alios
ſpus ſcam nequiores ſe i intrates
habitant ibi i fiunt novissima hoīs
illi peiora priorib hui ita erit gna
comi huic pessime Factū hoc eo
loquente ad turbas ecce mr ei
et fres stabat foris quentes loq
ei Et dixit ei quida ecce mr tua
et fres tui stat foris quentes te
At ille respondens dicenti sibi ait
Quis e mr mea et qui sūt fres
mei Et extendens manū i discī
pulos suos dixit ecce mr mea
et fres mei Quicūq ei fecerit
voluntate patris mei q in celis e
ipe mei soror i mr e XIIII
Illa die exiens ihc de domo
sedebat secus mare i congregata
te sūt ad eū turbe multe ita ut
in nauicula ascendes sederet
et oīs turba stabat in littore et
locutus e eis multa i parabolis
dicens ecce exiit qui seminare

[illegible] seruus via et venerit volu
erit eum celi et remedium [illegible] Alia ce
cecidit in petrosa vbi no habebat
terra multa et cotinuo exorta sūt
quia no habebat altitudinem terre
Sole ad ortu exaruerit i qz no
habebat radice aruerit Alia ce
cecidit sup spinas i creuerūt
spine et suffocauerūt ea Alia ce
ceciderūt in terra bona i dabant
fructū aliud centesimū aliud sexa
gesimū aliud trigesimū Qui habet
aures audiendi audiat Et accē
dentes discipuli dixerūt ei Quare
in parabolis loqueris eis Qui respō
dens ait illis Quia vobis datū e nosse
misteria regni celoꝝ illis aut non
Qui ei habz dabit ei et habundabit
Qui aut non habz et qd habz auferet
ab eo Ideo in parabolis loquor eis
quia videntes non vident i audientes
non audiunt neq intelligentes intel
ligunt ut adimplet in eis ypheta
ysaie dicens Auditu audietis et
non intelligetis et videntes vide
bitis i non videbitis Incrassatū e
cor populi huius et auribus grauiter
audierūt audierunt i oculos suos
clauserūt ne qn videant oculis et
auribus audiant i corde intelligant
et conuertant et sanem eos Vestri
aut beati oculi quia vident i aures
vre quia audiunt Amē quippe
dico vobis Quia multi ppte et
iusti cupierūt vide que videtis et
non viderunt et audire que auditis
et non audierunt Vos go audite

00045160

pabolis ꝑmittat ꝺ̄s q̄ audit
vm regm et no intelligit ven
malus et rapit q̄ seminat ī corꝺ
ꝺe eis hic est q̄ seminat via sci
tus est ꝺ̄ns ad quē ꝑtinet ꝓdica
tus ē hic est qui vm audit ⁊ co
tinuo cū gaudio accipit illud
no ht̄ aūt in se radicē sed ē tpalis
est ꝯa ad tribulatōē ⁊ ꝑsecutionē
ꝓp vm cōtinuo scandalizatur
ꝺ̄ns ad seminatus ē in spinis hic ē
q vm audit et sollicitudo seculi
hui⁹ et fallacia diuitiaꝝ suffo
cat vm et sine fructu efficit ꝺ̄ns
us in terꝝ bonā seminatus ē hic ē
q audit vm et intelligit ⁊ fructū
affert Aliud quidē centesimū a
ad sexagesimū aliud vō tricesimū
Aliud pabolā ꝓposuit eis dicēs
Simile est regnū celoꝝ hoī qui
seminauit bonū semē in agro suo
cū aūt dormirent hoīes venit i
micus eius et superseminauit zizā
nia in medio tritici et abiit Cū
aūt creuisset herba et fructū fe
cisset tunc apparuit ⁊ zizania
Accedentes aūt serui patrisfamilias
dixerūt ei D̄ne nōne bonū semē
seminasti in agro tuo Unde ergo habet
zizania et ait illis inimicus ho
hoc fecit Serui aūt dixerūt ei Vis
imꝰ et colligimꝰ ea et ait Non
ne forte colligentes zizania eru
dicetis simul cū eis et triticū cō
mitte utraq; crescere usq; ad messē
et in tpe messis dicā messoribꝰ
Colligite primū zizania ⁊ alligate
ea in fasciculos ad comburendū

tritica aūt congregate in horreū
meū Aliā pabolā ꝓposuit eis
dicēs Simile est regnū celoꝝ grāno
sinapis quod accipiens ho seminauit
in agro suo quod minimū quidē est
oīb⁹ seminibus Cū aūt creuerit mai
or omnibꝰ holeribus et fit arbor
ita ut volucres celi veniant ⁊ habi
tent in ramis eius Aliā pabo
lā locutus ē eis Simile ē regnū
celoꝝ fermēto quod acceptū mu
lier abscondit in farine satis ē
bus donec fermentatū est totum
Hec oīa locutus ē ihc in pabolis
ad turbas et sine pabolis non lo
quebat eis ut adimplet̄ qđ dict̄
est p ꝓphetam dicentē Aperiam in
pabolis os meū eructuabo ab
scondita a constitutione mundi
Tunc dimissis turbis venit in
domū et accesserūt ad eū discipuli
eius dicentes Edissere nob pabo
lā zizaniorū agri Qui respon
dens ait Qui seminat bonū semē est filius
hoīs Ager aūt est mundus Bonum
vō semē hi sunt filii regni Zizā
nia aūt sunt filii nequā Inimicus
aūt q̄ seminat ea est diabolus Messis
vō cōsumacionis seculi est Messores aūt
angeli sunt Sicut ergo colligunt
zizania et igni comburunt sic erit
in cōsumacione seculi Mittet filius hoīs
angelos suos ⁊ colligent de regno
eius oīa scandala ⁊ eos qui
faciunt iniquitatē ⁊ mittent eos
in caminum ignis ibi erit fletus
et stridor dentium Tunc iusti fulge
bunt sicut sol in regno patris eorū

Cxm

Am ih̄s aut̄s audiedi rudiat
Ethld est regnu celoz simile
abscondito m agro que cu inuc
ho abscondit z pgaudio illius
vadit et vendit oia que hꝫ z emit
agru illud Iterꝫ simile est regnu ce
lozꝫ hoi negociatori quereti bonas
margaritas Inuenta aut vna pro
sa margarita abijt z vendidit om
que habuit z emit eam Iterꝫ simile
est regnu celoz sagene missi in
mare et ex oi gne pisciu congrega
ti Quod cu impleta esset educt
tes et sedentes elegerut bonos in vasa sua malos aut
foras miserut Sic erit in cōsuma
cōne seculi exibunt angeli z separabut
malos de medio iustoꝝ z mittent
eos in caminu ignis ibi erit fle
tus et stridor dentiu Intellexistis
hec oia dicit eis Ideo omis scriba doctus in regno celoz
similis est homi patrifamilias q̄ profert
de thesauro suo noua et vetera
Et factu est cu cōsummasset ih̄s parabo
las istas transijt inde z venit in
patriam suam docebat eos in synago
gis eoꝝ ita ut mirarent z dicerent
Unde huic sapia hec z virtutes Non
ne hic est fabri filius Nonne mr eius
dicit maria et fres eius Jacobus et
Joseph et Symon et Judas z sorores
eius nonne omia apud nos sunt
Un ergo huic oia ista z scandalizabantur in eo Ih̄s aut dixit eis Non
est propha sine honore nisi in patria sua
z in domo sua z non fecit ibi virtutes
multas p̄pter incredulitate illoꝝ

In illo tpe audiit Herodes tetrarcha fama ih̄u et dixit pueris suis hic est Johes baptista
ipe surrexit a mortuis z ideo virtutes operantur in eo Herodes enim tenuit Johem z alligauit eum et
posuit in carcere p̄pter Herodiadem uxorem fratris sui Dicebat enim illi Johes
Non licet tibi habere eam z volebat illum occidere timuit aut plm quia sicut
p̄phetam eum habebat Die aut natalis Herodis saltauit filia Herodiadis
in medio et placuit Herodi
Unde cu iuramento pollicitus est ei
dare quecuq̄ postulasset ab eo
At illa p̄monita a matre sua Da
mihi hic in disco caput Johis
baptiste Et contristatus est rex p̄pter
iuramentu et eos qui p̄cubebat
bat iussit dari Et missus z decollauit
Johem in carcere et allatum est caput
eius in disco et datum est puelle et
tulit matri sue Et accesserunt discipuli eius tulerut corpus eius z sepelierut illud et venientes nuntiaverut
ihu Quod cu audisset ih̄s
secessit inde in nauicula in locum
desertum seorsum Et cu audissent
turbe secute sunt eum pedestres de
ciuitatibus Et exiens vidit turbam
multam et misertus est eis z curauit
languidos eorum Sero aut facto accesserunt
ad eum discipuli eius dicentes Desertus
est locus et hora iam p̄terijt dimitte
turbas ut euntes in castella emant
sibi escas Ih̄s aut dixit eis Non
habent necesse ire Date illis vos
manducare Et dicunt ei Non hic nisi

hic mis quoq; puer & duos pisces
Rui ait eis offerte mihi aliq; ex
et cu iussisset turba discubere
sup fenu accepit quinq; panes
et duobus piscibus aspiciens i
celu benedixit et fregit & ded discipulis suis discipuli at illi
turbis et manducauerut omes et
satiati sut et sustulerut reliqas
xii cophinos fragmetoz plenos
Hi manducauerut ad sut milia
uiroz exceptis mulieribus & puerulis Et statim iussit discipulos ascendere in nauicula et precedere eu trans
fretu donec dimitteret turbas Et dimissa turba ascendit in montem solus orare Vespere aut facto soli erat ibi
Nauicula aut in medio mari iactabat fluctibus erat enim ventus
contrarius Quarta aut vigilia noctis
venit ad eos ambulans sup mare
et videntes eu sup mare ambulantem turbati sut dicentes q fantasma est et p timore clamauerut
statimq; locuta est eis ihc habete
fiducia ego sum nolite timere Respondens aut petrus dixit Domine si
tu es iube me venire ad te super
aquas et ipe ait Veni Et descendens petrus de nauicula ambulabat sup aquas ut veniret ad ihm
Videns uo ventu validu timuit
et cu cepisset mergi clamauit dicens
Domine saluu me fac & cotinuo ihc
extendens manu apprehendit eu et
ait illi modice fidei quare dubitasti Et cu ascendissent in nauicula
cessauit ventus Hi aut in nauicula

cunt venerut & adorauerut eu dicentes Vere filius dei es Et cu transfretassent venerut in terra genesar et cu cognouisset eu viri
loci illius miserut in uniuersam
regione illa et obtulerut ei oes
male habentes & rogabat eu
ut vel fimbria vestimenti eius
tangerent et quicuq; tetigerut
eu salui facti sunt

Cap xv

Tunc accesserut ad eu ab ihm
solymis pharisei et scribe
dicentes Quare discipuli tui transgrediut traditones seniorum non
enim lauant manus suas cu panes manducent Ipe aut respondens
ait illis Quare et vos transgredimini mandatu dei propter traditonem vestram Deus enim dixit honora patrem et matrem et q maledixerit patri uel matri morte moriatur Vos aut dicitis Quicunq;
dixerit patri uel matri munus quodcunq; est ex me tibi proderit & non honorificabit patrem et matrem suu irritu fecistis mandatu dei propter traditonem vestram Hypocrite bene prophetauit de vobis ysaias dicens
Populus hic labijs me honorat
cor aut eoru longe est a me Sine
causa aut colunt me docentes doctrinas et mandata hoim & cognouit
turbis ad se turbis dixit eis
Audite et intelligite non quod
intrat in os coinquinat hoiem
Tunc accedentes discipuli eius
dixerut ei scis q pharisei

audito tpo no scandalezati se
Et ille rndit aut dns plan
tacio quia no planta pr meus
celestis eradicabitur Omitte
illos cca sut duces coꝝ Si ceci
at si cecus ducatu pstet ambo i
fouea cadut Rndes aut petrꝰ
dixit ei Edissere nob pabolam
istam Et ille dixit Adhuc et
vos sine intellectu estis Non intel
ligitis quia ome quod in os in
trat in ventre vadit et in secessu
emittit Exhuc aut pcedit de ore
de corde exeunt et ea coinquinant
hoiem De corde ei exeunt cogi
tationes male homicidia adulteria
fornicationes furta falsa testi
monia blasphemie hec sut que
inquinant hoiem Illo lotis aut ma
nibus manducare no coinquinat
hoiem Et egressus inde ihus
secessit in partes tyri et sidonis
Et ecce mulier chananea a fi
nibꝫ illis egressa clamat dicens
ei Miserere mei dne fili dauid filia
mea male a demonio vexatur
Qui no rndit ei vbm Et accꝛ
dentes discipuli eius rogabat
eum dicentes Dimitte eam qꝛ cla
mat post nos Ipe aut rndens ait
Non sum missus nisi ad oues que
perierut domus isrl At illa ven
et adorabat eum dicens Dne adiuua
me Qui rndens ait Non est bonum
sumere panem filiorꝫ et mittere canibꝰ
At illa dixit Etiam dne Nam et
catelli edunt de micis que cadunt

de mensa dnoꝝ suoꝝ Tunc rn
dens ihs ait illi O mulier mag
na est fides tua fiat tibi sicut vis
Et sanata est filia eius ex illa hora
Et cu transisset inde ihs venit
secus mare galilee et ascendens
in montem sedebat ibi Et accesse
runt ad eum turbe multe habentes se
cum mutos claudos cecos debiles
et alios multos Et proiecerunt eos
ad pedes eius et curauit eos ita
ut turbe mirarent videntes
mutos loquentes claudos ambu
lantes cecos videntes et magnifica
bat deum isrl Ihus aut convocatis
discipulis suis dixit Misereor
turbe quia triduo iam perseve
rant mecum et no habent quod
manducent et dimittere eos ieiunos
nolo ne deficiant in via et dicunt
ei discipuli Unde ergo nobis
in deserto panes tanti ut saturem
mus turbam tantam Et ait illis
ihs Quot panes habetis At
illi dixerunt Septem et paucos pis
ciculos Et precepit turbe ut dis
cumbant super terꝝ Et accipiens
septem panes et pisces gratias
egit et fregit et dedit discipulis
suis et discipuli dederunt pls Et
comederunt oms et saturati sut
et quod superfuit de fragmentis
tulerunt septem sportas plenas
Erant autem qui manducabant
quatuor milia hoim exceptis
parvulis et mulieribus Et dimis
sa turba ascendit in naviculam et venit in fines magedon

cap xvj

Et ascendens ad eos ihs
et sadducei tetigerunt & rogauerunt eum ut signum de celo ostenderet eis. At ille indeb ait eis
Facto uespere dicitis serenum erit rubicundum enim celum Et mane
hodie tempestas rutilat enim triste celum. Faciem quidem celi diiudicare
nostis signa autem temporum non potestis. Generatio mala et
adultera signum querit & signum non dabitur ei nisi signum ionę prophete Et relictis illis abiit
inde Et cum uenissent discipuli eius trans fretum obliti sunt panes
accipere. Qui dixit illis intuemini et cauete a fermento phariseorum
et sadducerorum. At illi cogitabant inter se dicentes quia panes
non accepimus. Sciens autem ihesus
dixit quid cogitatis in uobis modice fidei quia panes non habetis. Nondum intelligitis neque recordamini
quinque panum et quinque milia hominum et quot cophinos sustulistis. Neque septem panum et iiior milium hominum et quot sportas sustulistis
quare non intelligitis quia non
de pane dixi uobis cauere a fermento pharisęorum & sadducęorum
tunc intellexerunt quia non dixerat cauendo a fermento panum sed a
doctrina phariseorum & sadducęorum
Venit autem ihesus in partes cesaree philippi et interrogabat discipulos suos dicens. Quem dicunt homines esse filium hominis. At illi dixerunt. Alii iohannem baptistam. Alii autem heliam. Alii uero hieremiam aut unum

ex prophetis. Dicit illis ihesus. Vos autem quem me esse dicitis. Respondens simon petrus dixit. Tu es christus filius dei
uiuentis. Et ihesus dixit illi beatus es simon barriona quia caro
et sanguis non reuelauit tibi sed pater
meus qui in celis est. Et ego dico
tibi quia tu es petrus et super
hanc petram edificabo ecclesiam
meam Et porte inferi non preualebunt
aduersus eam. Et tibi dabo claues
regni celorum Et quodcumque ligaueris super terram erit ligatum & in celis
et quodcumque solueris super terram
erit solutum et in celis. Tunc precepit
discipulis suis ut nemini dicerent
quia ipse esset christus. Exinde cepit ihesus ostendere discipulis
suis quia oportet eum ire hierosolymam
et multa pati a senioribus & scribis
et principibus sacerdotum & occidi et
die tertia resurgere. Et assumens eum petrus cepit increpare
illum dicens. Absit a te domine non
erit tibi hoc. Qui conuersus dixit petro
Vade post me satanas scandalum
es mihi quia non sapis ea que dei sunt
sed ea que sunt hominum. Tunc ihesus
dixit discipulis suis. Si quis uult
uenire post me abneget semetipsum
et tollat crucem suam et sequatur
me. Qui enim uoluerit animam suam
saluam facere perdet eam & qui perdiderit
animam suam propter me inueniet eam. Quid
enim prodest homini si mundum uniuersum
lucretur animę uero sue detrimentum pa
tiatur aut quam dabit homo commutationem pro anima sua. Filius enim hominis uenturus est in gloria patris sui cum

gelicum et huc redeat/ma-
rem opus cum/Amen dico vo-
bis quia quidā de hic stantibus qui
non gustabunt mortē donec videant
filiū hoīs/venientē i regno suo

XVII

Et post dies sex assumpsit ihc
petrum iacobū et iohēm fratrem
eius et duxit illos i montē ex-
celsum seorsum et transfiguratus est
ante eos et resplenduit facies eius
sicut sol/Vestimenta autē eius facta
sunt alba sicut nix/Et ecce apparu-
erunt illis moyses et helias loquen-
tes cum eo/Respondens autē petrus dixit
ad ihm/Domine bonum est nos hic esse
si vis faciamus/hic tria tabernacula
tibi vnum/moysi vnum et
helie vnum/Adhuc eo loquente ecce
nubes lucida obumbrauit eos/Et
ecce vox de nube dicens/Hic est
filius meus dilectus/in quo mihi
bene complacui/ipsum audite/Et au-
dientes discipuli ceciderunt i facie
sua et timuerunt valde/Et accessit
ihs et tetigit eos dixitq; eis
Surgite et nolite timere/Leuatis
autem oculis suis neminem viderunt
nisi solum ihm/Et descendentibus illis
de monte precepit illis ihs dicens
Nemini dixeritis/visionem hanc don-
ec filius hoīs a/mortuis resurgat/Et
interrogauerunt eum discipuli dicen-
tes/Quid ergo scribe dicunt q;
helia oportet/primum venire/At il-
le respondens ait eis helias quidem
venturus est et restituet omia/Dico
autem vobis quia helias iam venit
et non cognouerunt eum sed fecerunt
in eo quecunq; voluerunt/Sic et filius

[illegible] pass[illegible] [illegible]
[illegible]spectus eorum/Et cum veniss
ad turbam accessit ad eum homo
prosternens eum eo dicens/Dne mise-
re filio meo quia lunaticus est
male patit/nam sepe cadit i ignem
et crebro i aquam et obtuli eum dis-
cipulis tuis et non potuerunt eum
curare/Respondens autem ihs ait/O gnatio
incredula et prava quousq; ero
vobiscum usq; q; patiar vos/Affer-
te huc illum ad me et increpauit illum ihs
et ejecit ab eo demonium/et curatus
est puer ex illa hora/Tunc accesserunt
discipuli ad ihm secreto et dixerunt
Quare nos non potuimus/eicere illum
Dicit illis ppter incredulitatem vram
Amen quippe dico vobis si habueritis
fidem sicut granum sinapis dicetis
monti huic transi hinc et transibit et
nichil/impossibile erit vobis/Hoc ge-
nus non ejicitur nisi per orone et
ieunium/Conuersantibus autem eis
in galilea dixit illis ihs/Filius
hoīs tradendus est in manus hoīm
et occident eum et tertia die resurget
Et contristati sunt vehementer/

Et cum venisset capharnaum ac-
cesserunt qui didragma accipiebat
ad petrum et dixerunt ei/Magr vester
non soluit didragma/Ait petrus Et
cum intrasset i domum preuenit eum
ihs dicens/Quid tibi videtur
symon reges terre/A quibus ac-
cipiunt tributa vel censum a filiis
suis an ab alienis/Et ille dixit
Ab alienis/Dixit illis ihs Ergo
liberi sunt filii/Ut autem non scandalizemus

Cap xviij

cet vide ad me & mitte manū
et cu pisce ip̄m⁹ aspenderit
tolle et ap̄to ei⁹ cui⁹ nūcies
stater⁹ illū sumes & da eis p̄
me et ꝑte Cum illa hora nasse
rut discipuli ad dñm dicentes
Quis putas maior ē i regno
celoz Et adustans ihc puulū
statuit eū i medio eoz & dixit
Amē dico vob Nisi conuersi fuerit
et efficiamini sicut puuli non in
trabitis in regnū celoz Quicū
q̄ ergo humiliauerit se sicut puulus
iste hic ē maior in regno celoz
Et q̄ suscepit vnū puulū tale
m in nōe meo me suscipit Qui
aut scandalizauerit vnū de pusil
lis istis qui in me credut expe
dit ei ut suspendat mola asina
ria in collo ei⁹ & demergatur i
pfundū maris Ve mundo a scan
dalis Necesse ē enim ut veniant
scandala Verumtamē Ve illi per
quē scandalū venit Si aut manꝰ
tua uel pes tuus scandalizat te
abscide eā et proice abste Bonū
est tibi ad vitā ingredi debilem
uel claudū q̄m duas manꝰ uel
duos pedes habentē mitti in igne
etnū Et si oculꝰ tuus scandali
zat te eruе eū et proice abste Bo
tibi ē vnū oculū habentē in vitā
intrare q̄m duos oculos habentē mit
ti in gehennā ignis Videte ne
contemnatis vnū ex his pu
sillis Dico enim vobis q⁹ angeli
eoz semꝑ vident faciē patris eorū
q̄ in celis ē Venit enī filius hoīs
saluare q̄d perierat Quid vobis

videtur Si fuerint alicui cen
tum et errauerit vna ex eis nō
ne relinquit nonaginta nouem
in montibus et vadit querere
q̄ erratum Et si contigerit ut
inueniat eā Amē dico vob q⁹
gaudet sup eā magis q̄m super
nonaginta nouem que non errauerūt Sic est
em voluntas ante patrem vestrum q̄
in celis ē ut nō pereat vnꝰ de pu
sillis istis Si aut peccauerit
in te frat⁹ tuus uade & corripe eum
inter te et ipm solum Si te audierit
lucratus es fratrem tuum Si aut te
non audierit adhibe tecum vnum uel
duos ut in ore duoz uel trium testi
um stet omne verbum Quod si non au
dierit eos dic ecclie Si aut ecclam
non audierit sit tibi sicut ethnicus
et publicanus Amē dico vobis
quecūq⁹ alligaueritis sup terram
erunt ligata et in celo & quecūq⁹
solueritis sup terram erunt so
luta et in celo Iterū dico vobis
quia si duo ex vobis consen
serint sup terram de omni re quācūq⁹
petierint fiet illis a patre meo
q̄ in celis est Vbi duo uel tres
fuerint congregati in nomine meo
ibi sum in medio eorū Tunc ac
cedens petrus ad eum dixit Dñe
quotiens peccabit in me frater
meus & dimittam ei usq⁹ septies
Dicit illi ihc Non dico tibi usq⁹
septies sed usq⁹ septuagies sep
ties Propterea assimilatum ē regnū
celoz homini regi qui voluit ra
tionē ponere cū seruis suis Et cum

cepisset rone pone oblatus est
a vnq debebat centu milia ta
lenta ille at non habet vnde red
dat iussit ad dnm venundari vxo
rem eius et filios et ora que hab
bat et reddi prouidet tue fuq ille
rogabat eum dicens patiencia
habe in me et omia reddam tibi ille
fertus e at dns sui illiq dimisit
ei et debitu dimisit ei egressus
at unus illi inuenit unu de con
serui sui q debebat ei centu de
narios et tenens suffocabat eum di
cens redde quod debes et pci
dens conserui eius rogabat eum
dicens patiencia habe in me et omia
reddam tibi ille at noluit sed
abiit et misit illum in carcerem don
nec debitu solueret videtes at cosui
eius que fiebat contristati sunt
valde et venerut et narrauerut
dno suo omia que facta fuerat illi
vocauit eu dns suus et ait illi
serue nequa omne debitu dimi
si tibi qm rogasti me nonne go
oportuit et te misereri conserui
tui sicut et ego tui miserti tibi su
et iratus dns eius tradidit eu
tortoribus quoadusq redderet
vniuersu debitu sic et pr meus
celestis faciet vobis si non dimi
seritis unusquisq fri suo de cordibus
Et factu est cu Capitulum
cosummasset ihc sermones istos
migrauit in galileam et venit
in fines iudee trans iordanem et secu
te sunt eu turbe multe et curauit
eos ibi et accesserue ad eu phisei

tentantes eu et dicentes si
licet hoi dimittere uxore sua
cui ille causa intuendens ait
eis non legistis qm q fecit ab
initio masculu et femina fecit
eos et dixit propter hoc dimittet
ho patre et matrem et adherebit
uxori suo et erut duo in carne
una itaq ia non sut duo sed una
caro Quod ergo deus coniunxit
ho non separet Dicut illi Quid go
moyses mandauit dare libellum
repudii et dimitte Ait illis Quia
moyses ad duricia cordis uestr
misit uobis dimittere uxores ves
tras ab initio at non fuit sic dico
at uobis Quia quicuq dimiserit
uxorem suam nisi ob fornicatione
et aliam duxerit mechatur Dicut
ei discipuli eius Si ista e causa
hoi cu uxore non expedit nube
Qui dixit non omes capiut uer
bum istud sed quibus datu est Qui
dam eunuchi qui de utero matris
sue nati sut et sut eunuchi qui facti
sut ab hoibus et sut eunuchi q
seipos castrauerut propter regnu de
oz Qui potest capere capiat Tunc
oblati sut ei puuli ut manus eis
imponeret et oraret discipuli
autem increpabant eos Ihs autem dixit
illis Dimitte puulos et nolite eos
prohibere uenire ad me talium est
enim regnu celoz Et cu imposuisset
eis manus abiit inde Et ecce
unus accedens ait illi magister bone
Quid bonu faciam ut habeam
vitam eternam Qui dixit ei Quid

me mtrogas de bono dicente
Bonus deus qui at vie ad vitam
ingredi sua mandata dn̄ dixit
illi dns ihesus at dixit non
homicidium facies no adulterabis
no furaberis no falsum testi
monium dices honora patrem z ma
trem et diliges proximum tuum sicut
teipm dicit illi adolescens omia
hec custodiui a iuuentute mea
quid adhuc mi deest dixit illi ihc
si vis perfectus esse vade z vende
omia que habes z da pauperibus z ha
bebis thesaurum in celo z veni se
quere me cum audisset adolescens
uerbum istud abiit tristis erat
enim habens multas possessiones
ihesus autem dixit discipulis suis amen
dico vobis quia dives difficile in
trabit in regnum celorum et iterum
dico vobis facilius est camelum per
foramen acus transire quam divitem
intrare in regnum celorum Audientes
autem discipuli mirabantur
dicentes quis ergo potest saluus
esse aspiciens autem ihesus dixit illis
apud homines hoc impossibile est apud
deum autem omnia possibilia sunt tunc
respondens petrus dixit ei ecce
nos reliquimus omnia et secuti sumus
te quid ergo erit nobis ihesus autem
dixit illis amen dico vobis quod
vos qui secuti estis me in regnatione
cum sederit filius hominis in sede ma
iestatis sue sedebitis et vos super
sedes xii iudicantes xii tribus
israel et omnis qui reliquerit domum
fratres aut sorores aut patrem aut matrem aut uxorem aut filios aut agros
propter nomen meum centuplum accipiet
et vitam eternam possidebit multi autem
erunt primi nouissimi et nouissimi primi

Simile est regnum celorum homini patri familias
qui exiit primo mane conducere
operarios in vineam suam Conuentione autem
ad denarium diurnum misit eos in vineam suam
Et egressus circa horam tertiam
vidit alios stantes in foro otiosos
et illis dixit ite et vos in
vineam meam et quod iustum fuerit
dabo vobis illi autem abierunt Iterum
autem exiit circa horam sextam et nonam
horam et fecit similiter Circa
undecimam autem exiit et inuenit alios
stantes et dicit illis quid hic
statis tota die otiosi Dicunt ei
quia nemo nos conduxit dicit
illis ite et vos in vineam meam
Cum autem sero factum esset dicit dominus
vineae procuratori suo voca operarios
et redde illis mercedem incipiens
a nouissimis usque ad primos Cum
ergo venisset qui circa horam undecimam
putabant se plus accepturos
acceperunt singulos denarios Accipientes autem
murmurabant
aduersus patremfamilias dicentes hi
nouissimi una hora fecerunt et pares
nos illos nobis fecisti qui portauimus
pondus diei et estus Ille autem
respondens uni eorum dixit amice

no fnaio tibi mugrid̄ione ex
de naio cōcepisti, me id tollē quid
nid̄ et inde Volo ait z hinc no
uisso dac siaut et tibi ⁊n no lic
mistre quod volo in oculis tuis
nech̄ et q̄ ego bōs sū Hic erue
nouiss̄ pm̄ et pnn̄ nouiss̄ multi
ssi vocati pauci vero electi
Et astendes ihūs discipulis suis dixit
dns ihūs discipulis suis Ite astend
dns ihūs desponsa et filius hois
tradetur pncipibus sacerdotū
et scribis et condepnabit eū mor
te et tradet eū gentibus ad illu
dendū et flagellandū z crucifi
gendū et conspiecū ⁊ die tertia
Tūc accessit ad eū mr filioz
zebedei cū filijs suis adorans
et petens aliquid ab eo Ait illi dix
ei Quid vis Ait illi Dic ut se
deant hi duo filij mei vn̄ ad
dexteram tuā et vn̄ ad sinistrā
in regno tuo Respōdens aut ihūs dixit
Nescitis quid petatis Potestis
bibere calicē quē ego bibiturus
sū Dicunt ei possumus Ait illis
et calicem quidē meū bibetis sed
ad ad dexteram meā z ad sinistrā
no est meū dare vobis sed quibus
paratū est a pre meo Et audie
tes decem indignati sunt de du
obus fribus Ihesu q̄ ad vocauit
eos ad se et ait Scitis q̄ pnci
pes gentiū dnant eoz et qui
maiores sui potestat exercent vos
Non ita est inter vos sed quicūq;
inter vos maior voluerit fieri sit
vr minister et q̄ voluerit inter vos
primus esse erit vr puer Sicut fi
lius hois non venit ministrari sed mi
nistrare z dare animā suam redemp̄cōem
p multis Et egredientibus illis
a iericho secuta est eum turba multa
et ecce duo ceci sedentes secus viam
audientes quia ihūs transiret clama
runt dicentes Dne miserere nostri
fili dauid Turba aut increpabat
eos ut tacerent At illi magis cla
mabant dicentes Dne miserere nri
fili dauid Et stetit ihūs et vocauit
eos et ait Quid vultis ut faciam
vob Dicunt illi Dne ut aperiantur
oculi nri Misertus autem tetigit
oculos eorū Et confestim viderunt et secuti sunt eū

Et cū appropinquassent Cap. xxi
ihūs hierosolimis et venissent bethp
phage ad montē oliueti tunc
ihūs misit duos discipulos dicens
eis Ite in castellū quod contra
vos est et statim invenietis asinā
alligatā et pullū cū ea Soluite
et adducite mihi Et si quis vobis
aliquid dixerit Dicite q̄ dns his
opus habet et confestim dimittet
eos Hoc aut factū est ut adimplet
quod dictū est p prophetā dicentē
Dicite filie syon Ecce rex tuus
venit tibi mansuetus sedens sup
asinā et pullū filium subiugalis
Euntes aut discipuli fecerunt sicut
precepit illis ihūs et adduxerunt
asinā et pullū et imposuerunt
sup eos vestimenta sua et eū desup
sedere fecerunt Plima aut turba

Zacharie 9

00045160

strauerut vestimenta sua in via
aly de cedebat ramos de arbo
ribus et sternebat in via Et
ce ad que pcedebat et que seq
bant clamabat dicens osanna
filio dauid Benedictus q venit in
nomine dominj osanna in altissi
mis Et cu intrasset ierosolima com
mota e vniuersa ciuitas dicens
est hic ihs Et dicebat hic est
ihs propheta a nazareth galilee
Et intrauit ihs in templu dei et
eiciebat omes ementes et vende
tes in templo et mensas numula
riorum et cathedras vendencium
columbas eruit et dicit eis Scriptu
est domus mea domus orois
vocabit vos autem fecistis illam spe
luncam latronum Et accesserunt ad
eu ceci et claudi in templo et sana
os Videntes autem principes sacer
dotu et scribe mirabilia que fe
cit et pueros clamantes in templo
et dicentes osanna filio dauid in
dignati sunt et dixerunt ei audis
quid isti dicunt Ihs autem dixit eis
Vtique legistis q ex ore infan
tiu et lactentiu perfecisti laudem
Et relictis illis abiit foras extra
ciuitatem in bethania ibiq mansit
Mane autem reuertens in ciuitatem
esuriit Et videns ficu arborem secus
viam venit ad ea et nichil inuenit in
ea nisi folia tm et ait illi Nunq
ex te fructus nascat in sempiternu
Et arefacta e ficulnea cotinuo
Et videntes discipuli miati sunt dicen
tes quo cito aruit et dixerunt ei Magr ego dico

Respondens aut ihs ait illis
Amen dico vob si habueritis fidem
et non hesitaueritis non solu de
ficulnea facietis sed si monti huic
dixeritis tolle et iacta te in mare
fiet Et oia quecuq petieritis
in oratione credentes accipietis
Et venit in templu et accedentes
ad eu principes sacerdotu et
seniores populi dicentes in qua pta
te hec facis et q tibi dedit pta
tem hanc Respondens ihs dixit eis in
terrogabo vos et ego vnum sermo
nem quem si dixeritis mihi et ego dicam
vob in qua ptate hec faciam Baptis
mus iohis vnde erat celo an
ex hominibus At illi cogitabant
inter se dicentes Si dixerimus celo
dicet nob quare ergo non credidistis
ei Si autem dixerimus ex hoibus
timemus turbam omes enim habebat
iohem sicut prophetam Et respon
dentes ihsu dixerunt Nescimus Et ait illis
Et ego dico vob in qua ptate hec faciam
Quid autem vobis videtur homo
quidam habebat duos filios et accedens
ad primu dixit Fili vade
hodie operare in vinea mea Ille
autem respondens ait nolo postea au
tem motus abiit Et accedens ad
alterum dixit similiter At ille
respondens ait ego domine et non iuit
Quis ex istis duobus fecit vo
luntatem patris Dicunt primus Dicit
illis ihs Amen dico vob quia
publicani et meretrices precedunt
vos in regno dei Venit ad vos

advoc mea iusticiaz no tuo
distis ei sed publicani z meretr
audierunt eu illos at videntes
ner pniam habuistis postea nec
credentes ei Alia pabola au
dite homo erat pfamilias qui
plantauit vineā et sepe circūde
dit ei et fodit in ea torcular et
edificauit turrem et locauit ea
agricolis et pegre fectus e
tu at tpe fructuū appiquasz
misit seruos suos ad agricolas
ut acciperent fructū eius et agri
cole apprehensis seruis eius alium
ceciderūt alium occiderūt alium vero
lapidauerūt iterū misit alios se
uos plures prioribus et fecerūt
illis sicut illos omissile at misit ad
eos filium dicēs verebunt filiu
meū Agricole at videntes filiu
dixerūt intra hic est heres venite
et occidamus eū et habebimus hē
ditate eius Et apprehensū eum eiecer
runt extra vineā et occiderūt
cū ergo venerit dns vinee quid fa
cet agricolis illis Ait illi
malos male pdet z vineā alijs
locabit alijs agricolis qui red
dat ei fructū tpibus suis Ait
illis ihesus Nūquid legistis in
scripturis lapidē quē reprobauer
runt edificantes hic factus est in
caput anguli A dno factū est istud
et est mirabile in oculis nris
Ideo dico vobis quia auferetur
a vobis regnū celoz z dabitur
genti facienti fructus eius et qui

cadet sup lapidē istū confrā
getur sup quē vō ceciderit co
teret eū Et audientes pncipes
sacerdotū et pharisei pa
bolas eius cognouerūt qz de ip
sis dicebat Et quesierūt eū tene
re timuerūt turbas qm sicut pphetā eū habebat

Et respondens ihesus dixit iterū in parabolis dicens
Simile factum est regnū celoru
homini regi qui fecit nuptias filio
suo et misit seruos suos vocare
invitatos ad nuptias et nolebāt
venire Iterū misit alios ser
uos dicens dicite invitatis ecce
prandium meum paraui thauri mei
et altilia occisa sunt et oia para
ta sunt venite ad nuptias Illi aut
negligentes abierūt alius in
villā suā alius at ad negotiatiōez
suam Reliqui vō tenuerūt seruos
eius et contumelijs affectos occide
runt Rex at cū audisset iratus e
et missis exercitibus suis perdi
dit homicidas illos et ciuitatē illorū
succendit Tunc ait seruis suis Nup
tiē quidē parate sunt sed qui invi
tati erant non fuerūt digni Ite ergo
ad exitus viarū et quoscūqz in
veneritis vocate ad nuptias
Et egressi serui eius in vias con
gregauerūt oēs quos invenerūt
malos et bonos et impletę sunt nup
tie discumbentiū Intrauit aut rex
ut videret discumbentes et vidit
ibi hominē non vestitū veste nup
tiali Et ait illi amice quomo

00045160

huc mtrasti no habes vestm
nuptiale ⁊ ille obmutuit/
tunc dixit rex mnistris ligatis pe
dibus eius et manibus mittite
eu in tenebras exteriores ibi erit
fletus et stridor dentiu ⁊ multi
em sunt vocati pauci vo electi
¶ Tunc abeuntes pharizei consi
lium mierunt ut capient eum ser
mone et mittunt ei discipulos suos
cu herodianis dicentes magister
scimus q verax es et viam dei in
veritate docens et non est tibi cura
de aliquo/non enim respicis psonam
hominis Dic go nobis quid tibi vide
tur licet censu dare cesari an no
cognitam autem illis nequitiam eorum ait
Quid me temptatis ypocrite ostende
mihi numisma census ⁊ obtulerunt ei denarium et ait illis
Cuius est ymago hec ⁊ superscriptio Dicunt ei cesaris Tunc ait
illis Reddite ergo que sunt cesaris cesari et que sunt dei deo ⁊
audientes mirati sunt ⁊ relicto eo abierunt ¶ In illo tpe accesserunt
ad eu saduchei qui dicunt no esse resurrectionem et interrogaverunt eu
dicentes magister moyses dixit
si quis mortuus fuerit non habens
filium ut ducat frater eius uxo
rem illius et suscitet semen fratri
suo Erant autem apud nos septem
fratres et primus uxore ducta defe
cit et non habens semen reliquit
uxorem suam fratri suo similiter
secundus et tertius usque ad septimum
Novissime autem omnium et mulier de
functa est In resurrectione cuius erit

de septem vxor omnes enim habu
erunt eam Respondens autem ihesus
ait illis Erratis nescientes
scripturas neq; virtutem dei In resur
rectione enim neq; nubent neque
nubentur sed sunt sicut angeli
dei in celo Et de resurrectione mor
tuorum non legistis quod dictum
a deo dicente vobis Ego sum deus
abraham et deus ysaac et deus
iacob Deus non est mortuorum sed
viventium Et audientes turbe mi
rabantur in doctrina eius ¶ Pha
risei autem audientes quia silen
cium imposuisset saduceis convenerunt
in unum Et interrogavit eum unus
ex eis legis doctor temptans eum
et dixit magister quod est mandatum magnum
in lege Ait illi ihesus Dilige
ges dominum deum tuum ex toto cor
de tuo et in tota anima tua et in
tota mente tua hoc est maximum
et primum mandatum Secundum autem
simile est huic Diliges proximum
tuum sicut teipsum In his duobus
mandatis universa lex pendet
et prophete ¶ Congregatis autem
pharisaeis interrogavit eos ihesus
dicens Quid vobis videtur de xpo
cuius filius est Dicunt ei David
et ait illis Quomodo ergo David in
spiritu vocat eum dominum dicens Dixit
dominus domino meo sede a dextris meis
donec ponam inimicos tuos scabellum
pedum tuorum Si ergo David vocat eum
dominum quomodo filius eius est Et nemo potuit
ei verbum respondere neque ausus fuit ex illa
die eum amplius interrogare

xxviii

Tunc locutus ē ihc ad turbas
et ad discipulos suos dicens
Super cathedram moysi sederunt
scribe et pharisei Quia q̄ cunq; dixerint vobis facite et seruate
secm opa vō cāp nolite facere
dicunt em et no faciunt Alligant
em onera grauia et ip̄portabilia et ponunt in humeros hom̄m digito ad suo nolunt ea mouē Opa
vō opa sua faciunt ut videant
ab hoibus Dilatant em phylacteria sua et magnificant fimbrias
ab/ amant aut p̄mos recubitos
in cenis et p̄mas cathedras in
synagogis et salutationes in foro et vocari ab hoibus rabbi
Vos aut nolite vocari rabbi Vnus
est em magr vr Omes aut vos
fres estis et nolite patrē vob
vocare sup terram Vnus e pr vr
q̄ in celis e Nec vocemini magri
quia magr vr vnus e xp̄us
Qui maior e vr em erit minister
vr qui aut se exaltauerit humiliabitur et q̄ se humiliauerit exaltabit
Ve aut vobis scribe et pharisei y
pocrite quia claudit regnū
celoz ante hoies Vos et non intratis nec introeuntes sinitis intrare
Ve vobis scribe et pharisei ypocrite qui comedit domos viduarū oratōe longa hmoi p̄pter
hoc amplius accipietis iudiciū
Ve vob scribe et pharisei ypocrite
qui circuitis mare et aridam
ut faciatis vnū p̄selitū et cū
factus fuerit facitis eū filiū gehenne
duplo q̄ vos Ve vobis duces
cecos qui dicitis q̄cunq; iurauerit
in templo dei nichil e q̄ autē iurauerit in auro templi debet stulti
et ceci Quid em maius est aurum an templū quod sanctificat aurum
Et quicunq; iurauerit in altari nichil
est Quicunq; aut iurauerit in dono
quod e sup illud debet/ Ceci q̄d
maius est donum an altare quod
sanctificat donum Qui ergo iurauerit
in altari iurat in eo et in oībus
que sup illud sunt Et q̄ iurauerit
in templo iurat in illo et in eo
qui habitat in ipo Et q̄ iurat in
celo iurat in throno dei et in eo
qui sedet sup eū Ve vob scribe
ypocrite pharisei qui decimatis
mentā et anetū et cyminū et
reliquistis que grauiora sunt legis
iudiciū et miam et fidē hec oportuit facere et illa no omittere
Duces ceci excolatores culicem camelū aut
deglutientes Ve vob scribe et pharisei ypocrite
qui mundatis quod deforis est
calicis et pabsidis intus autē
pleni estis rapina et immundicia
pharisee cece munda prius quod
intus e calicis et pabsidis ut
fiat id quod et deforis e mundū
Ve vob scribe et pharisei ypocrite
qui similes estis sepulchris dealbatis
que foris parent hoibus speciosa
intus vō plena sunt ossibus mortuoz et oi spurticia Sic et vos

quidem parcius a fortib⁹ hominib⁹
iustis metuet at plem esse ypocri
si et mignate ne nobis scribe
pharisei et ypocrite qui edifi
catis sepulchra pphetaꝝ et orna
tis monumenta iustoꝝ et dicitis si
fuissemꝰ i diebus patrum nrorꝝ
non essemꝰ socij eoꝝ in sanguine
pphetaꝝ itaq testimonio estis vob
metipsis quia filij estis eoꝝ q
pphetas occiderunt et vos iplete
te mesuram patrum vrorꝝ serpentes
gemimina viperaꝝ quo fugietis
a iudicio gehenne ideo ecce ego
mitto ad vos pphetas sapientes et
scribas et ex illis occidetis et
crucifigetis et ex illis flagel
labitis in synagogis vris et p
sequemini de ciuitate i ciuitatem
ut veniat sup vos oms sanguis
iustus q effusus est sup terrã a
sanguine abel iusti usq ad sanguinem
zacharie filij barachie
quem occidistis inter templum
et altare amen dico vob venient
hec oia sup generationem istam
Jerlm jerlm q occidis pphetas
et lapidas eos qui ad te missi
sunt quoties volui congregare
filios tuos quemadmodum gallina
congregat pullos sub alas
et noluisti ecce relinquet vob
domꝰ vra deserta dico enim vob
non me videbitis amodo don
dicatis benedictus q venit in nomine dñi
Et egressus ibat de templo XXIIII
et accesserunt discipuli eius ut
ostenderent ei edificia templi
ipe at respondens dixit illis videte
oia hec amen dico vobis non reli

quet hic lapis sup lapide qui
non destruatur Sedente at eo
sup montem oliueti accesserunt
ad eum discipuli eius secreto di
centes dic nobis quando hec erunt et
quod erit signum aduentus tui
et consumacois seculi Et respondens ihs
dixit eis videte ne quis vos
seducat Multi enim venient in no
mine meo dicentes ego sum xps et multos
seducent Audituri enim estis plia
et opiniones plioꝝ videte ne
turbemini Oportet enim hec fieri sed
non dum statim finis Consurget
enim gens in gentem et regnum in
regnum et erunt pestilencie et fames et terre
motus p loca hec autem oia initia
sunt tribulois Tunc tradent vos in tribulacoem
et occident vos et eritis odio oibus
gentibus ppter nomen meum Et tunc scanda
lizabuntur tunc multi et invicem tra
dent et odio habebunt invicem
et multi pseudoprophete surgent et
seducent multos et quoniam habundabit
iniquitas refrigescet caritas multo
rum Qui autem perseuerauerit usq in
finem hic saluus erit Et predica
bitur hoc euangelium regni in uniuerso
orbe in testimonium omnibus gentibus et tunc
veniet consumacio Cum ergo videritis
abhominacionem desolacois
que dicta est a daniele pphete
stantem in loco sco qui legit in
telligat Tunc qui in iudea sunt
fugiant ad montes et qui in tecto
sunt non descendat tollere aliquid
de domo sua Et qui in agro non
reuertatur tollere tunicam suam

Se at pgnia gbus 2 nutrictib⁹ in diebus illis Cauete at ne ne forte grauent corda vra in crapula 2 ebrietate 2 curis huius vite 2 supueniat in vos subitus dies iste Tanquam laqueus enim superueniet in omnes qui sedent super faciem omnis terre Vigilate itaq; omni tempore orantes ut dignemini fugere ista omnia que futura sunt 2 stare ante filium hominis Erant autem dies quasi duo in templo docens Exiens autem ibat secundum consuetudinem suam in montem oliueti Sequebatur autem eum omnis populus mane ad audiendum eum in templo

Dixit autem parabolam ad illos Videte ficulneam 2 omnes arbores Cum producunt iam fructum scientes intelligitis quia prope est estas Ita 2 vos cum videritis hec omnia scitote quia prope est regnum dei Amen dico vobis quia non preteribit generatio hec donec omnia fiant Celum 2 terra transibunt verba autem mea non preteribunt

De die autem illa 2 hora nemo scit neque angeli celorum nisi pater solus Sicut autem in diebus noe ita erit et aduentus filii hominis Sicut enim erant in diluuio comedentes 2 bibentes nubentes et nuptui tradentes usque ad eum diem quo intrauit noe in archam 2 non cognouerunt donec venit diluuium et tulit omnes ita erit aduentus filii hominis Tunc duo erunt in agro unus assumetur 2 unus relinquetur Duo in lecto unus assumetur et unus relinquetur Due molentes in mola una relinquetur et una assumetur Vigilate igitur quia nescitis qua hora dominus vester venturus sit Illud autem scitote quod si sciret paterfamilias qua hora fur venturus esset vigilaret utique et non sineret perfodi domum suam Ideo et vos estote parati quia nescitis qua hora filius hominis venturus est Quis putas est fidelis seruus 2 prudens quem constituit dominus super familiam suam ut det illis cibum in tempore Beatus ille seruus quem cum venerit dominus eius sic facientem inueniet Amen dico vobis quod super omnia bona sua constituet eum Si autem dixerit malus seruus in corde suo Moram facit uenire dominus meus et ceperit percutere seruos suos manducet autem 2 bibat

ti ebriosie Veniet dns su illo
m die qua no spat & hora ꝙ ig
nat et dundet ai grat & expo
net ai ypocritis illic erit flet⁹
et stridor dentiu Cap XXV
Tunc simle erit regnu celoꝝ
decē vgnibus que accipie
tes lampades suas exierūt ob
via sponso et sponse Quinq; ex
eis erat fatue & quinq; prude
tes Sed quinq; fatue accepte la
padibus suis no supposuerūt oleu se
cū Prudentes vō acceperūt oleū
in vasis suis cū lapadibus suis
ri ac tarderet sponso dormitauē
tut oēs et dormierūt Media aut
nocte clamor factus e Ecce sponsꝰ
venit exite obuiā ei Tunc surrexe
runt oēs virgines ille & ornā
uerunt lapades suas Fatue aut
prudentibꝰ dixerūt Date nob
de oleo vro quia lampades nre
extinguuntur Respondert prudentes
dicentes Ne forte no sufficiat
nobis et vobis ite potius ad ve
dentes et emite vob Dum ad iret
emere venit sponsus & que parate erant
intrauerūt cū eo ad nuptias et
clausa e ianua Novissime vō ve
niūt et reliq; virgines dicentes dne
dne api nobis At ille respondens ait
Amen dico vobis nescio vos Vi
gilate itaq; qz nescitis diem neq; horaz
Sicut em ho peḡ ꝓficiscens
vocauit seruos suos & dedit illis
bona sua Et vni dedit quinq; tale
ta alij aut duo alij vō vnu vni
cuiq; secm ꝓpa virtutē & ꝓfectus
est statim abiit et negociauit in
ea acquisit et alia quinq; talen
ta acquisit et operatus e in eis et
fructus alia quinq; Similit & duo
acquisit lucrata & alia duo Qui
aut vnu acceperat abiens fodit ter
ra et abscondit pecuniā dni sui
Post multo vō tpō venit dns ser
uoꝝ illoꝝ et posuit rationē cū
eis Et accedens q quinq; talenta ac
cepat obtulit alia quinq; talenta
dicens Dne quinq; talenta tradi
disti mihi ecce alia quinq; superlucrat⁹
sum Ait illi dns eius Euge serue
bone et fidelis qz sup pauca fuis
ti fidelis sup multa te constituā
intra in gaudiū dni tui Accessit
aut et q duo talenta acceperat & ait
Dne duo talenta tradidisti mihi ecce
alia duo lucrata sum Ait illi dns eius
Euge serue bone et fidelis qz sup
pauca fuisti fidelis sup multa
te constituam intra in gaudiū dni tui
Accedens aut & q vnu talentu acce
perat et ait Dne scio qz ho durus
es metis vbi no seminasti et congre
gas vbi no sparsisti & timens
abij et abscondi talentu tuu in
terra ecce habes qd tuum est Respon
dens aut dns eius dixit ei Serue ma
le et piger sciebas qz meto vbi
no semino et colligo vbi no sparsi
oportuit ergo te committere pecuniaz
mea numulariis et veniens ego
recepissem vtiq; quod meum est cū
usura Tollite itaq; talentu ab
eo et date ei q habet decē Omni enim
talenta habenti dabit & habundabit ei ad

q̄ non habz et quod videt habe
auferet ab eo Et mittite fili
citabi in tenebras exteriores illuc
erit fletus et stridor dentium
Cū ad venit filius hois in ma
gestate sua et oēs angeli cū
eo tūc sedebit sup sedē maiestat
tatis sue et congregabunt ante
eū oēs gentes et separabit eos
ab invicē sicut pastor segregat
oues ab edis et statuet oues a
dextris suis hedos autē a sinistris
Tūc dicet rex his qui a dextris
erunt Venite benedicti patris mei
possidete paratū vob regnū a co
stitutione mundi Esurivi enī et dedis
tis mihi manducare Sitivi et dedis
tis mihi bibere hospes eram et collegistis
me Nudus et operuistis me infir
mus et visitastis me in carcere Et
venistis ad me Tūc respondebūt ei iusti
dicentes Dne quando te vidimus esu
rientē et pavimus te aut sitientē et de
dimus tibi potū quando te vidimus hos
pitē et collegimus te aut nudū et
cooperuimus te aut quando te vidimus in
firmū aut in carcere et venimus ad te
Et respondens rex dicet illis Amē
dico vobis quod uni de his fratri
bus meis minimis mihi fecistis Tūc
dicet et his qui a sinistris erunt
Discedite a me maledicti
in ignē eternū qui paratus est diabolo
et angelis eius Esurivi enī et non
dedistis mihi manducare Sitivi et no
dedistis mihi potū hospes eram et no
collegistis me Nudus et non oper

Infirmus et in carcere et non visitastis
me Tūc respondebunt ei et ipsi dicen
tes Dne quando te vidimus esurientē
aut sitientē aut hospitē aut nudū
aut infirmū aut in carcere et non mini
stravimus tibi Tūc respondebit illis dicens
Amē dico vobis Quamdiu non fecistis uni
de minoribus istis nec mihi fecistis
Et abibunt hi in supplicium eternum
iusti autem in vitam eternam

Factum est autem cum consum
masset Jesus omnes sermones hos dixit discipu
lis suis Scitis quia post biduum
pasca fiet et filius hominis tradetur
ut crucifigatur Tūc congregati sunt
principes sacerdotum et seniores popu
li in atrium principis sacerdotum qui dice
batur Caiphas et consilium fecerunt
ut Jesum dolo tenerent et occiderent
Dicebant autem non in die festo ne forte
tumultus fieret in populo Cū autem esset
Jesus in Bethania in domo Symonis
leprosi accessit ad eum mulier habens
vas alabastri unguenti pretiosi et
fracto alabastro effudit super ca
put ipsius recumbentis Videntes
autem discipuli indignati sunt dicen
tes Ut quid perditio hec potuit enī
istud venundari multo et dari pauperi
bus Sciens autem Jesus ait illis Quid
molesti estis huic mulieri Opus
enī bonum operata est in me Nam semper
pauperes vobiscum habetis me autem non
semper habebitis Mittens enī hec unguen
tum hoc in corpus meum ad sepeliendum
me fecit Amē dico vobis Ubicumque
predicatum fuerit hoc evangelium in toto
mundo dicetur et quod fecit hec in memoria ejus

tunc abijt vnus de duodecim q̃ dr
udas scarioth ad principes sa
cerdotu et ait illis Quid uultis
mi dare ut ego uob eu tradam il
li constituebant ei xxx̃ denarios
et exinde quebat oportunitatem
ut eu tradet Prima ad die azimoꝝ
accesserut discipuli ad ihm dicẽs
ubi uis paremꝰ tibi comedere
pascha Et ihs dixit ite in ciuitate
ad quendã et dicite ei magr dicit
meus tp̃e apud te facio pascha
cu discipulis meis Et fecerut dis
cipuli sicut constituit illis ihs
et parauerut pascha Vespe aut
tẽ discubebat cu xii discipul
is suis et edentibus illis dixit Am
dico uobis quia unꝰ ex uob me tra
diturus est Et contristati ualde
ceperut singuli dicere Numq̃ ego
sum dne At ille respndens ait Qui i
ntingit mecu manu in paropside hic
me tradet filiꝰ quidem hominis
vadit sicut scriptu e de illo Ve aut
homi illi p quẽ filius hominis tradet
bonu erat ei si natus non fuisset
ego ille respondens ait iudas q̃ tradi
dit eu dixit Numquid ego sum rabi
ait illi tu dixisti Cenantibꝰ aut eis
accepit ihs panem et benedixit ac
fregit deditq̃ discipulis suis et
ait Accipite et comedite hoc est
corpus meu Et accipiens calicem
gratias egit et dedit illis dicens Bibi
te ex hoc omes hic e enim sanguis
meus noui testamti q̃ pro multis
effundet in remissionem peccatoꝝ Dico
autem uobis non bibam amodo de hoc
genimine uitis usq̃ in diem illu cu
illud bibam uobiscu nouum in regno
patris mei Et ympno dicto exie
runt in montem oliuaru Tunc dicit
illis ihs Omes uos scandalu pa
tiemini in me in nocte ista Scriptu e
enim percutiam pastorem et dispergentur
oues gregis Postq̃ aut surrexero
precedam uos in galileam Respdens aut
petrus ait illi Et si omes scanda
lizati fuerint in te ego nunq̃am
scandalizabor Ait illi ihs Amen
dico tibi quia in hac nocte antq̃
gallus cantet ter me negabis
Ait illi petrus Etiam si oportuerit
me mori tecum non te negabo Simili
ter et omes discipuli dixerut Tunc
venit ihs cu illis in villam q̃ di
citur gethsemani et dixit discipulis
suis Sedete hic donec vadam
illuc et orem Et assumpto petro
et duobus filiis zebedei cepit q̃
tristari et mestus esse Tunc ait illis
Tristis e anima mea usq̃ ad mortem
sustinete hic et vigilate mecu Et
p̃gressus pusillu prostratus e in
faciem suam orans et dicens Pr mi si possibile
est trãseat a me calix iste Verumtamen
non sicut ego volo sed sicut
tu Et venit ad discipulos suos et
invenit eos dormientes et ait petro
Sic non potuisti una hora vigilare
mecu Vigilate et orate ut non
intretis in temptationem Spiritus qui
dem promptus e caro autem infirma

00045160

Incep̄ste abire et orauit dicens
pr nr̄m si no pt hic calix trans
mr̄ bibā illū fiat voluntas tua
sr̄ vult uenit et inuenit eos dormi
entes dicit eis oculi eoz̄ grauati
sūt uelictus illos uenit ad discr
dio cui⁹ sr̄mone dixerat huc uenit
ad discipulos suos z dixit illis dor
mite ia et requiescite ecce appro
quiabit hor̄a z filius hoīs tradet
in manus pecz̄or̄ surgite eamus
ecce appropiabit q̄ me tradet ad
huc eo loquente ecce iudas unus
de xij uenit et cū eo turba multa
cū gladijs et fustibus missi a p̄n
cipibus sacerdotū et seniorib⁹
ppli dixerat ei tradidit eis dat
signū dicens quē cūq̄ osculatus
fuero ipse est tenete eum et cōfesti
m accessit ad ihm dixit ei ihe
et osculatus est eum z dixit illi ihe
amice ad quid venisti tunc accl
sunt et manus iecerūt in ihm et
tenuerūt eum et ecce unus ex his
qui erant cū ihu extendens ma
exemit gladiū suū z percutiens
seruū pontificis sacerdotū abs
tulit auriculā eius tunc ait illi
ihus conuerte gladiū tuū in locū suū
omnes enī q̄ acceperit gladiū gladio
peribit an putas quia non possū
rogare patrē meū et exhibebit mihi
plusq̄ xij legiones angelor̄ q̄
modo impleb̄untur scripture quia
oportet sic fieri in illa hora dixit ihus
turbis tanq̄ ad latrone existis cū

gladijs et fustibus comprehendere me
cotidie apud vos sedebā docens
in templo et non me tenuistis hoc
autē totū factū est ut impleant̄ scripture
apostolorū tunc discipuli oēs relicto
eo fugerūt at illi tenentes ihm
duxerūt ad caypham principē sacer
dotū ubi scribe et seniores cōue
nerat petrus autē sequebatur eū
a longe usq̄ in atrium principis sac
dotū et ingressus intro sedebat
cū ministris ut videret finem principes
autē sacerdotū et oē concilium q
rebat falsū testimoniū de ihm ut eum
morti tradent et non inuenerent cū
vo multa falsi testes adducissent
nouissime autē venerūt duo falsi tes
tes z dixerūt hic dixit possū de
struere templū dei z post triduū
reedificare illud et surgens prin
ceps sacerdotū ait illi nichil
rndes ad ea que isti adūsū te
testificant ihe autē tacebat et pn
ceps sacerdotū ait illi adiuro te
p deū viuū ut dicas nobis si tu es
xp̄s filius dei viui dicit illi ihe tu
dixisti verūptn dico vob amodo
videbitis filiū hoīs sedentē a dex
tris virtutis dei et venientē in nu
bibus celi tunc princeps sacerdotū
scidit vestimenta sua dicens blasphe
mauit quid adhuc egemus testibus
ecce nunc audistis blasphemiam
quid vobis videt at illi rndentes
dixerūt reus est mortis tunc exp
uerūt in faciē eius z colaphis eū

00045160

ancilla dixit ei quia et tu cum iesu
galilæo eras et iterum negavit cum
juramento quia non novi hominem
Et post pusillum accedentes qui stabant dixerunt petro vere et tu ex illis es
nam et loquela tua manifestum te facit
Tunc cepit detestari et jurare quia non novisset hominem et confestim
gallus cantavit Et recordatus est petrus verbi jesu quod dixerat priusquam gallus cantet ter me negabis et egressus petrus flevit amare

Mane autem facto inierunt Cap xxvij
consilium omnes principes sacerdotum et seniores populi adversus jesum ut eum morti traderent et vinctum
adduxerunt et tradiderunt eum pontio
pilato presidi Tunc videns judas qui
tradidit eum quod damnatus esset
pœnitentia ductus retulit triginta argenteos principibus sacerdotum et senioribus populi dicens peccavi tradens
sanguinem justum At illi dixerunt
Quid ad nos Tu videris Et projectis
argenteis in templo et abiens laqueo se suspendit Principes autem sacerdotum acceptis argenteis dixerunt
Non licet eos mittere in corbanam
quia pretium sanguinis est Consilio au-

mino emerunt ex illis agrum figuli in sepultura peregrinorum Propter
hoc vocatus est ager ille haceldama
usque hodie Hoc est ager sanguinis usque in hodiernum diem Tunc impletum
est quod dictum est per jeremiam prophetam dicentem Et acceperunt triginta argenteos pretium appretiati quod appretiaverunt a filiis israel Et dederunt eos in agrum figuli sicut constituit mihi dominus Jesus autem stetit ante præsidem et interrogavit eum præses dicens
Tu es rex judæorum Dixit illi jesus
Tu dicis Et cum accusaretur a principibus sacerdotum et senioribus
nichil respondit Tunc dicit illi pilatus
Non audis quanta isti adversum te dicunt testimonia et non respondes ei
ad ullum verbum ita ut miraretur præses vehementer Per diem autem festum
consuerat præses dimittere populo unum vinctum quem voluissent Habebat autem tunc vinctum insignem qui dicebatur barabbas
Congregatis ergo illis dixit pilatus
Quem vultis dimittam vobis barrabam an jesum qui dicitur christus
Sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum Sedente autem illo pro tribunali misit ad eum uxor sua dicens
Nichil tibi et justo illi multa enim passa sum hodie per visum propter illum
Principes autem sacerdotum et seniores persuaserunt populis ut petirent barrabam jesum vero perderent Respondens autem præses ait illis Quem vultis de duobus vobis dimitti Illi autem dixerunt
Barrabam Dicit illis pilatus

dicunt omes crucifigat. Tue ille
pres dicunt ei mali facit dicit illi
magis clamabat dicentes Crucifigat
figat. Videns aut pilatus q̃ magis
ꝑficit sed magis tumultus fieret
acepta aq̃ lauit manꝰ suas co
ram ꝑplo dicens Immocens ego sum a sangꝰ
isti quiꝰ vos videritis Et respondit
ꝑꝰ dicens Sanguis eius sup nos
et sup filios nros Tue dimisit
illis barrabam tm̃ ihm̃ flagellatu
tradidit eis ut crucifigeretur
Tuc milites ꝑsidis susceptes
ihm̃ in ptorio congregauerunt ad
eum vniuersa cohorte et expoientes
eum clamide coccinea circumdederunt
ei et plectentes corona de spi
nis posuerunt sup caput ei et harun
dine in dextera eius et genu flexo
ante eum illudebant ei dicentes Tuc
rex iudeorꝝ et exspuentes in eum ac
ceperunt harundine et percutiebat
caput eius et postq̃ illuserunt ei
exuerunt eum clamide et induerunt
eum vestimentis eius et duxerunt eum
ut crucifigeretur Et exeuntes inue
nerunt hominem cyrenensem nomine
simone hunc angariauerunt ut tolleret
crucem eius et veniret in locum q̃ dr
golgotha q̃ est caluarie locus Et
dederunt ei bibere vinum cum felle mix
tum et cum gustasset noluit bibere
Postq̃ crucifixerunt eum diuiserunt
vestimenta eius sortem mittentes ut
adimpleretur qd dictum est p ꝑphetam

Diuiserunt sibi vestimenta
mea et sup vestem meam miserunt sortem
et sedentes seruabant eum et imposuerunt
sup caput eius causam ipius scriptam
hic est ihs rex iudeorum Tunc crucifixi
fuerunt cum eo duo latrones vnus
a dextris et vnus a sinistris Prete
reuntes autem blasphemabant eum mo
ventes capita sua et dicentes Vah
qui destruit templum dei et in triduo
illud reedificat Salua temetipm
Si filius dei es et descende de cruce
Similiter et principes sacerdotum illude
bant cum scribis et senioribus dicebat
Alios saluos fecit seipm non po
test saluum facere Si rex israel est descendat
nunc de cruce et credimus ei Confidit
in deo liberet eum nunc si vult dixit enim
quia filius dei sum Idipm autem latro
nes qui crucifixi erant cum eo improperabat
bant ei A sexta autem hora tenebre fac
te sunt super vniuersam terram usq̃ ad horam
nonam Et circa horam nonam clamauit
ihs voce magna dicens heli heli
lamazabathani hoc est deus meus
deus meus ut quid dereliquisti me
Quidam autem illic stantes et audientes
dicebant helyam vocat iste et confestim
currens vnus ex eis accepta spongia
implenit aceto et imposuit harundini
et dabat ei bibere Ceteri vero dicebant
Sine videamus an veniat helias
liberans eum Ihs autem iterum clamans
voce magna emisit spm Et ecce
velum templi scissum est in duas partes
a sumo usq̃ deorsum et terra mota est
et petre scisse sunt et multa corpora

00045160

Ffte ad sabb quo
diluculo in prima sabbi vnie
maria magdalene et altera ma
ria vnctum sepulcrum Et ecce ter
motus factus e magnus Angelus
em dm descendit de celo et ac
dens revolvit lapidem et sedebat
sup eu Erat at aspectus eius sicut
fulgor et vestimenta eius sicut
nix p timore aut eius exterriti
sunt custodes et facti sunt velut
mortui Respondens at angelus dix
mulieribus Nolite timere vos
Scio enim q ihm q crucifixus est
quaritis no est hic surrexit en
sicut dixit Venite et videte
locu ubi positus erat dns Et
cito euntes dicite discipulis eius
quia surrexit et ecce precedet
vos in galileam ibi eu videbitis
Ecce predixi vobis Et egressi cito
de monumento cu timore et gaudio
magno cucurrerunt nuntiare discipulis eius Et ecce ihs occurrit
illis dicens Salute Ille at accesserunt et tenuerunt pedes eius et ado
raverunt eu Tunc ait illis ihs
Nolite timere Ite nuntiate fratribus
meis ut eant in galileam ibi me
videbunt Hiis autem abeuntibus ecce
quidam de custodib venerunt in ci
tate et nuntiaverunt principibus
sacerdotu omia que facta fuerant
Et congregati cu senioribus consilio
accepto pecunias copiosas dederunt
militibus dicentes Dicite quia
discipuli eius nocte venerunt et

sopto qui dormientib furtive
et ceperunt de monumento po
suerunt eius venerit i ciu
tate et apparuerit michi
Tentudo et qui ad eo erat custo
dientes ihm viso terremotu et hijs
que fiebant timuerunt valde dic
tes Vere filius dei erat iste Erat
ad ibi mulieres mitte a loge q
secute erant ihm a galilea mi
nistrare ei inter quas erat maria
magdalene et maria iacobi et io
seph mr et mr filioz zebedei
Cu seo ad ihm esset venit quidam
ppe diues ab arimathia nomine
ioseph q et ipe discipulus erat
ihu hic accessit ad pilatu et
petijt corpus ihu Tunc pilatus
iussit reddi corpus ihu ioseph
Et accepto corpe ioseph involuit
illud in sindone munda et posuit
illud in monumento suo novo qd
exciderat in petra et advolvit
saxu magnu ad ostiu monu
menti et abijt Erat at ibi maria mag
dalena et altera maria sedentes
contra sepulchru Facta at die q
est post parascen convenerunt pnci
pes sacerdotu et pharisei ad pila
tu dicentes Dne recordati sumus
quia seductor ille dixit adhuc
vivens post tres dies resurgam Jube
ergo custodiri sepulchru usq in die
tertiu ne forte veniant discipuli
eius et furentur eu et dicant plebi surrexit
a mortuis et erit novissimus error pe
jor priore Dixit illis pilatus Habetis custodia
ite custodite sicut scitis Illi at abeuntes
munierunt sepulchru signantes lapidem cu custodib.

ſpiritu ſuꝑ eu nobis dormientibus et ſi ſpes auditu ſuerit
a ꝑſide nob ſuadebimꝰ ei et
curos vos faciemus At illi ac
cepta pecunia fecerũt ſicut erant
docti Et diuulgatum eſt uſq in
apud iudeos uſq in hodiernum
die Undecim aũt discipuli abierũt
in galileam monte ubi constitue
rat illis ihus Et uidentes eum ado
rauerũt Quidã aũt dubitauerũt
Et accedens ihus locutus est
eis dicens Data ẽ mihi oīs pot
tas in celo et in tra Euntes g docete
te oēs gentes baptisantes eos
in noīe patris et filii et ſpus ſancti
docentes eos ſeruare oīa quecũq
mandaui vobis Et ecce ego vo
biscũ ſum oībus diebus uſq ad cõſumatiõem ſeculi

Incipit prologꝰ in marcum

Marcus euangelista dei
electus et petri ceteꝛa bap
tizatus atq in diuinis ſcripturis
discipulus ſacerdotium
aſſeruit agentibus adhuc carne
lenita cõuiuis ad fidem xpi
euangelium ſcribere uolentibus
petit ꝙ ea ꝙ ipſe audierat ſcribe
ret in memoria ſuꝑstitit ꝙ
rens ne eo ꝙ ipſe de ſuo haberet
et propterea inicia principii et
in uoce prophetice exclamationis
inſtituens ordine leuitice elec
tionis oſtendit ut predictus predeſti
natus ſolem filium zacharie in
uoce angeli amictus uestimentis omi
ſſus non ſolidum uinum cibos ſed
corpus dñi in ore ꝑ uim diuine

ſcripture ſuꝑ eum ſcribentis
dictum oſtendat ut ſi ſcripſe
rit cuiꝰ merito carnis
mundi et uſq aduenientis ſpiritus
ſui cibo debeat agnoſci atq ipſe
um uotis cunctis in cõſonatibus
predicat inueniat Denique ad
ꝓ ſancti euangelii opus itaq
a baptiſmo dñi predicatione nichilominus nõ laborat natiuitatem
carnis ꝙ ni poteris uidere dei
ſed totum et primum et ꝓmiſſum expoſitori deſtinauit numen tempta
tum diaboli congregatoꝛ beſtiarum et miſterium ꝓtulit angelorum
ut inſtituens nos ad intelligenda
ſingula in breui compingens ne
cauſatur ſe certe rei demiſit et cupi
ditatem ne negaret deinde
amputaſſe ſibi poſt fidem pollicitum ut ſacerdotio ruboꝛ careret
ſed tm cõſcientie fidei ꝓdeſtinata
potuit electio ut nec ſic et opem ui
ꝓdicti qui ſibi meruerat gratia
dia et alleꝛandrie epiſcopus fuit cuncta ꝓ
ſingula opus ſue euangelii et ſe
dula diſponens diſciplina legis
miſte cognoſcens et diuina et carnem
dñi intelligens natura q nos ꝓ
nobis requiri debere intellecta vo
luntate agnoſcit hortatus nichilominus
exhortationis cum q plantat
et q rigat unus ſit cui autem
incrementum ꝓſtat deus eſt

Incipit euangelium matthei

233

00045160

Vidit apt̃os celos et ſpm tanq̃a
columbā descendēte ⁊ manēte
i ipo Et vox fta e de celis tu es
filius meus dilectus in te complacui
Et statim ſpus eppulit eū in
ſtm et erat in deſto xpl diebus
et xpl noctibus et tentabat a ſa
thana Erat cū bestijs ⁊ angeli
miſtrabāt ei Postq̃ aut̃ tradit
e iohes venit ihc in galilea pdi
cans euāngelium regni dei ⁊ dicēs
q̃m impletū e tempus et appro
quabit regnū dei, penitemini et
credite euāngelio Et pteriens
ſecus mare galilee vidit ſymo
nē et andream fratrem eius mittē
tes retia in mare Erāt enī pisca
tores Et dixit eis ihūs Venite po
me et faciam vos fieri piſcatores
hoīm Et ptim̃ relictis retibus
statim ſecuti sunt eū Et pgressus inde
pusillum vidit Jacobū zebedei et
iohem fratrem eius et ipos compo
tes in naui reparantes Et statim vocauit
illos et relicto patre suo zebedeo
in naui cū mercenarijs secuti sunt eū
Et ingrediuntur capharnaū
et statim sabbatis ingressus in
synagogā docebat eos Et stupebant
sup doctrina eius erat enī docēs
eos q̃si potestatē habēs et non sicut
scribe Et erat in synagoga eorum
homo in spū immundo ⁊ exclamauit
dicēs Quid nobis et tibi ihesu
nazarene venisti pdē nos Scio
te qui es sanctus dei Et comminatus e
ei ihūs dicēs Obmutesce et exi

Initium euāngelij ihu xpi filij dei
sicut scriptum e in ysaia pphēta Ecce
mitto angelum meum ante faciē tuā
q̃ preparabit viam tuam Vox clamantis
in deſto parate viam dñi rectas facite
semitas eius fuit iohes in de
serto baptizans ⁊ pdicans baptis
mum pnie in remissionem peccatorum
Et egrediebantur ad illum om̃s
iudee regio et ierosolimite om̃es vni
uersi et baptizabant ab illo
in iordane flumine confitentes pec
cata Et erat iohes vestitus pilis
camelj et zona pellicea circa
lumbos eius et locustas ⁊ mel syl
uestre edebat ⁊ pdicabat dicens
Venit fortior me post me cuius no
n sum dignus procidens solui corri
gia calciamentorum eius Ego bap
tizaui vos aq̃ ille vero baptiza
bit vos spu sco Et factum e in die
bus illis venit ihūs a nazareth
galilee et baptizatus e in iordane
a iohe Et statim ascendens de aqua

de hoie z dispectes eis ppls mlis
bus et cpetamias vre magna
gpit ab eo Et miati sut ome ibi
ut congrent me se dicetes quid
na est hoc et q doctrina hec n
qua m ptate et spiritibs mudis
mpat et obediut ei Et pcessit
rumor eius stata i omem regio
ne galilee Et ptm egressictes
de sinagoga venert i domu sy
monis et andree cu iacobo zio
hane Detinebat at socrus sy
monis febricitab z statim dicut ei
de illa Et accedes eleuauit ea app
hensa manu eius z cotinuo dimi
sit ea febris et ministrabat eis
Vespe at fco cu occidisset sol
afferebat ad eu omes malecha
bentes Et cat oes ciuitas cogre
gata ad ianua et curabat mltos
qui vexabantur varijs lagui
ribus et demoia mlta eiciebat
Et no sinebat loqi ea qm sciebat
eu esse xpm Et diluculo valde
surgens abijt in desertu locu ibi
p orabat et secutus e eu symo
et qui cu illo erat et cu vemisset
ad eu dixerut ei Quia hores
quetut te Et ait illis Eamus
i pximos vicos et ciuitates ut
et ibi pdicem Ad hoc em vem
Et erat pdicans in synagogis
eoz et in galilea z demonia eiciens
Et venit ad eu leprosus deprecans
eu et genuflexo dixit Si vis po
tes me mudare Quem at misertus
eius extendes manu sua z tan
gens eu dixit illi Volo mudare
et cu dixisset statim discessit ab eo

datus e z cominatus
Et dicit illi z dixit ei
Vide nemi dixeris Sed vade ost
tende te principi sacerdotu z offer
p mudacõe tua que pcepit moyses
in testimoniu illis Et ille egressus
cepit pdicare z diffamare sermone
ita ut ia no posset manifeste in
ciuitate intrare sed foris i de
sertis locis erat z ueiebat ad eu undiq
Et iterum intrauit in Cap v
capharnaum post dies z audi
tum est quod in domo esset z cotinue
runt multi ita ut no caperet neq ad
ianua et loquebat eis verbu
scribe ad eu paliticu q a quatuor portabatur et cu no posset
offerre eu illi p turba Scudaue
runt tectu ubi erat et patefacie
tes submiserut grabatu in quo
paliticus iacebat Quem videsset
at ihus fidem illoz ait paliti
cho Fili dimittut tibi pcta Erant at
ibi quida de scribis sedentes et
cogitantes in cordibus suis Quid
hic sic loquitur Blasphemat
Quis pt dimittere pcta nisi solus
deus Quo statim cognito ihus
spu suo quia sic cogitarent intra se
dixit illis Quid ista cogitatis in
cordibus vris Quid e facilius
dicere paliticho Dimittuntur tibi pcta
aut dicere Surge tolle grabatu
tuu et ambula Ut at sciatis quia
ptatem hz filius hoies in tra dimittendi
pcta Ait paliticho Tibi dico surge
tolle grabatu tuu z vade in do
mu tua Et statim ille surrexit et

00045160

publato grabato ab
ita ut admiraret omb[us] p[re]-
ret deu dicentes q[uo]nc sic vidimꝰ
Et egressus e iterꝝ ad mare
omis turba veniebat ad eu et
docebat eos Et ait p[re]tereunt vidit
leui alphei sedente ad theolomi-
u et ait illi sequere me Et surgens
secutus est eu Et fm e eu accu-
bet in domo illius / multi publicani
et peccatores simul discubebant eu
illo et discipulis eius erant enim m[u]l-
ti qui sequebantur eu et scribe et
pharizei videntes q[uo]d manducabat
cu publicanis et peccatoribus dice-
bat discipulis eius Quare cu pu-
blicanis et peccatoribus manducat
magr vr et bibit hoc audito ihs
ait illis Non necesse habent sani
medico sed qui male habent No
ci venu vocare iustos sed peccato-
res Et erant discipuli iohis et pharizei
ieiunantes et venie et dicut illi
Quare discipuli iohis et phariz ieiu-
nant tui at discipli no ieiunant
et ait illis ihs Nu quid possunt
filii nupciaꝝ q[uam]diu sponsus cu illis
e ieiunare quanto tp[or] habent sponsu
sponsu no possunt ieiunare Venient
ent at dies cu auferet ab eis spo-
sus et tu ieiunabut in illis die
Nemo adsumentu pannu rudis
assuit vestimento vetu Alioq[uin] au-
fert supplementu nouu a veste
et maior scissura fit Et nemo
mittit vinu nouu in utres veteres
alioq[uin] disrumpit vinu utres et
vinu effundetur et utres pibunt

Sed vinu nouu in utres nouos mit-
tendu Et fm e iterꝝ cu sabbat
ambulabat p sata et discipuli ei
ceperu p[ro]gredi et velle spicas ve-
llere ait Phariseis dicebat ei ecce quid
faciut sabbatis quod no licet Et
illis ait Nunqua legistis quid fe-
cit dauid q[uando] necessitate habuit
et esurit ipe et qui cu eo erat
quomo in domu dei sub abiathar
pncipe sacerdotu et panes p[ro]po-
sitionis manducauit q[uo]s no licebat
manducare nisi sacerdotibus et
dedit eis qui cu eo erat Et dice-
bat eis sabbatu p[ro]pter hominem fm
esse et no ho p[ro]pter sabbm itaq[ue]
dnus e filius hois et no sabbati
Et intrauit iterꝝ in synagoga
Et erat ibi ho habens manu
aridam et obseruabant eu si
sabbatis curaret ut accusarent
eu Et ait ho habenti manu ari-
da Surge in mediu et dicit eis si
licet sabbatis benefacere an male
salua facere an p[er]dere At illi tace-
bant Et circuspiciens eos cu ira
contristatus sup ceritate cordis
eoꝝ Dicit ho Extende manu
tua et extendit et restituta e manꝰ
illi Exeuntes at farisei p[ro]tinus
cu herodianis consiliu faciebat
adu eu quomo eu p[er]dere Et ihs
cu discipulis suis secessit ad mare
Et multa turba a galilea secuta
est eu et ab iudea et hierosolimis et
ab ydumea et trans iordane et qui
circa tyrum et sydone multitudo magna

audictes qué faciebat venerit
ad eu & dixit discipulis suis
ut m nauicula sibi deseruirent
pp turba ne comprimerent eu sil
lob eu sanabat ita ut irruerent
in eu ut illu tangent quotq
habebat plagas & spus immudi eu
illu videbat pstrudebant ei & et
clamabat dicentes tu es filius
dei et vehemt comminabatur eis
ne manifestarent illu & ast dens
i medietm uocauit ad se quos voluit
ipe et venert ad eu et fecit ut essent
xpi cu illo et ut mitteret eos
pdicare & dedit illis ptate curandi
infirmitates et eiciendi demonia
& iposuit symoni nome petrum
et iacobu zebedei et ioh'em fratrem
iacobi & imposuit eis nomia boa
nerges quod est filii tonitrui et
andream et philippu & bartholo
meu et matheu & thomam & iacobu
alphei et thadeu & symone chana
neu et iudam scariothis q'et dedit
illu & venit ad domu & conuenit
iterp turba ita ut non possent pane
manducare & cu audissent sui exi
erut tenere eu dicebat enim quia in
furorem versus est & scribe
qui ab hierosolimis descenderat
dicebat quia belzebub habet et
quia in principe demoniorp eicit
demonia & convocatis eis in pa
bolis dicebat illis quomodo pt satha
nas sathanam eiciat & si regnum
in se diuidatur non pt stare regnu
illud et si domus sup semetipam
dispgatur non pt domus illa stare

et si sathanas consurrexit in
metipm dispertitus est non potest
stare sed finem habet Nemo potest
vasa fortis ingressus i domu di
ripere nisi prius fortem alligauerit et tunc
domum eius diripiet Amen dico
vobis quia omnia dimittent filiis
hominum peccata et blasphemie quibus
blasphemauerint Qui autem blasphe
mauerit in spm scm non habet
remissionem in eternum sed reus erit
eterni delicti quia dicebant spm im
mundum habet Et veniunt mr eius
et fres et foris stantes miserunt
ad eu vocantes eu Et sedebat
circa eu turba et dicunt ei Ecce
mr tua et fres tui foris querunt
te Et respondens eis dicit Quis est mr
mea et fres mei Et circumspiciens
eos qui in circuitu eius sedebat
ait Ecce mr mea et fres mei Qui
cumq fecerit voluntate dei hic fra
ter meus et soror mea et mr est
Et iterum cepit docere ad mare
et congregata est ad eu turba
multa ita ut in nauem ascendens
sedet in mari et omnis turba erat ad
versus terra erat et docebat illos in
parabolis multa et dicebat illis in
doctrina sua Audite Ecce exiit
seminans ad seminandum Et du
cum seminat aliud cecidit iuxta viam
et venerunt volucres et comederunt
illud Aliud autem cecidit super
petrosa ubi non habuit terram
multam Et statim exortum est quia non
habebat altitudinem terre et cum ex
ortus est sol exestuauit eo quod

00045160

no habet radicē ꝙ arruit et ali
credit mīsmus et a sanctū
spōne ꝛ suffocauerūt illud ꝛ fc̄
tu no dedit et aliud cecidit i
ctra bona et dabat fructū aſce
dentē et crescentē et affebat
vnu tricēta ꝛ vnu sexagīta et
vnu centū et dicebat cui hꝫ
aures audiendi audiat et ac
cessēt discipuli ei dixerūt ei
illi qui cū eo erāt ꝓpi pabo
la ꝛ dicebat eis vobis datū e
scire misteriū regni dei illis at
qui foris sūt pabolis oīa fiat
ut videntes videāt ꝛ no vide
ant ꝛ audientes audiāt ꝛ no itelli
gant nequā conuertant ꝛ dimittant
eis pcā et ait illis nescitis
pabolā hanc et quomo oēs pa
bolas cognoscetis et ait qui semiat
verbū semiat hꝫ at sūt qui cta via
vbi seminatur verbū et cū audierīt
cōfestim venit satanas et
aufert verbū qđ seminatū i cordā
eoꝝ et hꝫ sūt filiī qui super
petrosa seminant qui cū audi
erint verbū statim cū gaudio suscipi
ut illud et no habent radicē in
se sed tpales sūt deinde orta t
bulatōe et psecutōe ꝓpt verbū
confestim scandalizantur et alii
qui in spinis seminant hꝫ sūt qui verbū
audiūt et erumpne curē ꝛ dece
diuitiarū et circa reliq̄ cōcupie
tes introeūtes suffocant verbū ꝛ sine fructu
efficitur et hꝫ sūt qui sup terrā
bona seminant qui audiūt verbū et
suscipiūt ꝛ fructificant vno xxx

ꝛ vnu lx ꝛ vnu centū et dicebat
illis Numquid venit lucerna ut sub
modio ponat aut sub lecto nonne
ut sup candelabꝝ ponatur Non
est aliquid absconditū quod no
manifestet nec factū est occultū sed
ut in palā veniat Si quis hꝫ aures
audiendi audiat et dicebat
illis Videte quid audiatis In q̄
mensura mensi fueritis remetietur
vobis ꝛ addetur vob̄ Qui enī habet
dabit illi et q̄ no hꝫ etiā qđ habet
auferet ab illo et dicebat Sic
est regnū dei quemadmodū si homo
iaciat semen in terra ꝛ dormiat et
exsurgat nocte ac die et semen
germinet et increscat dū nescit ille
vltro enim terra fructificat primū
herbā deinde spicā deinde plenū
frumentū in spica et cū se pduxe
rit fructus statim mittit falcē q̄m
adest messis Et dicebat Cui as
similabimus regnū dei aut cui pa
bolę comparabimus Sicut granū
sinapis qđ cū seminatur fuerit
in terra minus est omnibus seminibus
que sūt in terra ꝛ cū seminatū fuerit
ascendit et fit maius omnibus holeri
bus ꝛ facit ramos magnos ita
ut possit sub umbra eius aues
celi habitare Et talibus multis pa
bolis loquebat eis verbū prout po
terant audire Sine pabola non
loquebat eis Seorsum autē discipu
lis suis disserebat oīa Et
ait illis in illa die cū sero
factū transeamus contra ꝛ dimit
tentes turbā assumunt eum sicut

edat mundu et alie naues erat
in periculo et fta e procella magna
venti z fluctus mittebat i nauim
ita ut impleret naues z erat
ipe in puppi supsr capitis dor
miens et excitat eu z dicut ei
magr no ad te ptinet qz perimim
et expurgeb cominatus e vento
z dixit mari tace obmutesce et
cessauit ventus z fta e tranquil
litas magna Et ait illis quid
timidi estis nec dum habetis fidem
et timuerut magno timore z di
cebat ad alterutr qz putabat e
iste qz z ventus z mare obediut ei
Et venerut trans fretu Cap V
mdab i regione gerasenor
et expunte ei de naui statim occurrit
de monumentis homo spu immundo q
domicilium habebat in monumentis
et neq catenis amplius quisq eu
potuit ligare qm sepe compedibus
et catenis vinctus distrupisset
catenas et compedes comminu
isset et neq potuit eu domare
et semp nocte ac die i montibus z
in monumentis erat clamans
et concidens se lapidibus Videns
autem ihm a longe cucurrit et
adorauit eu et clamans voce
magna dixit quid mihi z tibi ihu
fili dei summi adiuro te p deum
ne me torqueas Dicebat enim
illi exi spu immunde ab homine
et interrogabat eu quod tibi
nomen est Et dicit legio michi
nomen est qua multi sumus et
deprecabat eu multum ne se expel
lat extra regione Erat autem
ibi circa montem grex porcorum magnus
pascens Et deprecabant eum
spus dicentes mitte nos in porcos
ut in eos introeamus z concessit
eis statim ihus Et exeuntes spus
immundi intrauerut in porcos z mg
no impetu grex precipitatus est
in mare ad duo milia z suffocati
sunt in mari Qui autem pascebant eos
fugerunt z nuntiauerut in ciuitatem
et in agros Et exierunt uidere
quid esset factum et uenerut ad ihm
et uident illum q a demonio vexa
batur sedentem vestitum z sanum mentis
et timuerut z narrauerut illis qui
uiderat qualiter factum esset ei qui
demonium habuerat z de porcis
et rogare eu ceperunt ut discederet
de finibus eorum Et cum ascenderet
naue cepit illum deprecari q a demonio
vexatus fuerat ut esset cu illo et
non admisit eum sed ait illi Vade in
domum tuam ad tuos z annuncia illis
quanta tibi dns fecit z miserit
tui et abiit z cepit predicare in de
capoli quanta sibi fecisset ihus
et omes mirabantur Et cu trans
cendisset ihus in naui rursum trans
fretum contulit turba multa ad illum
et erat circa mare Et ecce unus
de archisinagogis nomine iairus
et videns eu procidit ad pedes
eius et deprecabat eum multum dicens
quia filia mea in extremis est Ve
ni impone manum tua super eam z salua
fiet z viuet Et abiit cu illo z sequeba
batur eu turba multa z comprimebant
eum illum Et mulier q erat in fluxu

sagiuꝰ anoꝫ ꝓɔ et fide multꝝ
ꝑfessꝰ a quapluribꝰ medicis et
erogauerat oia sua nꝝ quidꝙ
ꝓfecerat sed magis deteriꝰ habe
bat cui audisset de ihu venit in
turba retro et tetigit vestimentu ei
Dicebat em intra si vel vesti
cuius tetigero salua ero et cotinuo
siccatus est fons sanguinis ei⁹ et sen
sit corpe qꝺ sanata esset a plaga
et stati ihus cognoscens in semetipo
virtutẽ q exierat ab eo conuersꝰ ad
turbas aiebat quis tetigit vesti
menta mea et dicebant discipuli sui
ad eum Vides turbas comprimentes te et
dicis qꝺ me tetigit et circumspicie
bat videre ea q̃ hoc fecerat mulier
at timens et tremens sciens qꝺ sibi fm
in se venit et prodit ante eum et dixit
ei omnem veritatem Ille at dixit ei
filia fides tua te saluam fecit Vade
in pace et esto sana a plaga tua
Adhuc eo loquente venit ab ar
chisinagogo dicentes quia filia
tua mortua e quid ultra vexas
magistrum Jhus at vo qꝺ dicebatur
audito aut archisinagogo Noli
timere tantum crede et no admisit
quemq̃ secꝫ se nisi petrꝫ et Jacobꝫ
et Johem fratrem Jacobi et venit
ad domum archisinagogi et vidit
tumultum et flentes et ululantes
multa et ingressus ait eis quid
turbamini et ploratis puella no e
mortua sed dormit et irridebat
eum Ipe vo eiectis oibus assump
sit patrem et matrem puelle et qui cum
erant et ingreditur ubi erat puel
la iacens et tenens manum puelle
ait illi talitha cumi qꝺ est interpre
tatum puella tibi dico surge et statim

surrexit puella et ambulabat erat
enim annoꝝ xij et obstupuerunt stu
pore magno et precepit illi vehe
menter ne quis hoc sciret et dixit dari illi
Et egressus inde abiit in
de in patriam suam et
sequebant illum discipuli sui et
sabbato cepit in sinagoga docere
et multi audientes admirabantur
in doctrina eius dicentes unde huic
hec sapia et que e sapia que data e
illi et virtutes hmoi que per manus
eius efficiuntur nonne hic e fabri
fabri et mater iacobi et
ioseph et iude et symonis nonne et
sorores eius hic nobiscum sunt et scandali
zabantur in illo Et dicebat eis Ihs
quia non e propheta sine honore nisi
in patria sua et in cognatione sua et
in domo sua et non potuit ibi virtutem
ullam facere nisi paucos infirmos im
positis manibus curauit et mira
batur propter incredulitatem eorum Et
circuibat castella circuitu docens
Et conuocauit xij et cepit eos mit
tere binos et dabat illis potestatem spi
rituum immundorum et precepit eis ne
quid tollerent in via nisi virgam
tantum non peram non panem neque nec
nummos sed calceatos sandaliis et
ne induerentur duabus tunicis
Et dicebat eis Quotcumq̃ introieritis
in domum illic manete donec exeatis
inde Et quicumq̃ non receperit vos
exeuntes inde excutite pulverem
de pedibus vris in testimonium illis
Et exeuntes predicabant ut penite
agerent et demonia multa eiiciebant
et ungebant oleo multos egrotos
et sanabant Et audito hoc rege

dcpe mansionem q̄ fecim̄ e nomē ei
z dicebat. Audiuit iohes baptista
reclusus opera xpi et mittens duos
de discipulis suis ait illi. Tu es qui
venturus es an alium exspectamus
Respondens ihesus ait illis. Euntes
renuntiate iohi quae audistis et
uidistis. Caeci uident claudi ambulant
leprosi mundantur surdi audiunt
mortui resurgunt pauperes evangelizantur
et beatus est qui non fuerit scandalizatus
in me. Hiis autem abeuntibus coepit
dicere ad turbas de iohanne. Quid existis
in desertum uidere arundinem uento
agitatam. Sed quid existis uidere
hominem mollibus uestimentis indutum
Ecce qui mollibus uestiuntur in domibus
regum sunt. Sed quid existis uidere
prophetam. Etiam dico uobis et plus
quam prophetam. Hic est enim de quo
scriptum est. Ecce ego mitto angelum
meum ante faciem tuam qui praeparabit
uiam tuam ante te. Amen dico uobis
non surrexit inter natos mulierum
maior iohanne baptista. Qui autem
minor est in regno caelorum maior est
illo. A diebus autem iohannis baptistae
usque nunc regnum caelorum uim patitur
et uiolenti rapiunt illud. Omnes enim
prophetae et lex usque iohannem prophetauerunt.
Et si uultis recipere ipse est helias qui
uenturus est. Qui habet aures audiendi
audiat. Cui autem similem aestimabo
generationem istam. Similis est pueris
sedentibus in foro et clamantibus
coniugibus suis et dicentibus. Cantauimus
uobis tibia et non saltastis. Lamentauimus
et non planxistis. Uenit enim iohannes
neque manducans neque bibens et dicunt
daemonium habet. Uenit filius hominis
manducans et bibens et dicunt. Ecce
homo uorax et potator uini publicanorum
et peccatorum amicus. Et iustificata est
sapientia a filiis suis. Tunc coepit
exprobrare ciuitatibus in quibus factae
sunt plurimae uirtutes eius quia non
egissent paenitentiam. Uae tibi corozain
uae tibi bethsaida quia si in tyro et sidone
factae essent uirtutes quae factae sunt
in uobis olim in cinere et cilicio
paenitentiam egissent. Uerumtamen dico
uobis tyro et sidoniae remissius erit
in die iudicii quam uobis. Et tu
capharnaum numquid usque in caelum
exaltaberis usque in infernum descendes
quia si in sodomis factae essent uirtutes
quae factae sunt in te forsitan
permansissent usque in hodiernum diem.
Uerumtamen dico uobis quia terrae
sodomorum remissius erit in die iudicii
quam tibi. In illo tempore respondens
ihesus dixit confiteor tibi pater domine
caeli et terrae quia abscondisti haec a
sapientibus et prudentibus et reuelasti
ea paruulis. Etiam pater quoniam sic
fuit placitum ante te. Omnia mihi
tradita sunt a patre meo et nemo
nouit filium nisi pater neque patrem
quis nouit nisi filius et cui uoluerit
filius reuelare. Uenite ad me omnes
qui laboratis et onerati estis et ego
reficiam uos. Tollite iugum meum
super uos et discite a me quia mitis
sum et humilis corde et inuenietis
requiem animabus uestris. Iugum enim
meum suaue est et onus meum leue est.
In illo tempore ibat ihesus sabbatis
per sata et discipuli eius esurientes
coeperunt uellere spicas et manducare
pharisaei autem uidentes dixerunt ei
ecce discipuli tui faciunt quod non licet
facere in sabbato. Ipse autem dixit eis
numquam legistis quid fecerit dauid
cum esuriret ipse et qui cum illo erant
quomodo intrauit in domum dei et
panes propositionis manducauit quos
non licebat ei manducare neque his
qui cum illo erant sed solis sacerdotibus
aut non legistis in lege quia sacerdotes
in templo sabbatum uiolant et sine
crimine sunt. Dico autem uobis quia
templo maius hic est. Si autem scissetis
quid est misericordiam uolo et non
sacrificium numquam condemnassetis
innocentes. Dominus enim est filius
hominis etiam sabbati. Et cum inde
transisset uenit in uicum suum et
ecce homo manum habens aridam
et interrogauerunt eum dicentes
si licet sabbatis curare ut accusarent
eum. Qui ait illis quis erit ex
uobis homo qui habeat ouem unam
et si haec cadat in sabbatum nonne
tenebit et leuabit eam. Quanto
magis melior est homo ove itaque
licet sabbatis benefacere. Tunc ait
homini extende manum tuam et
extendit et restituta est sanitati
sicut altera. Exeuntes autem pharisaei
fecerunt consilium aduersus eum
quemadmodum eum perderent. Ihesus
autem sciens abscessit inde et secuti
sunt eum multi et curauit eos omnes
et comminatus est eis ne manifestum
eum facerent. Ut adimpleretur quod
dictum est per esaiam prophetam
dicentem. Ecce puer meus quem elegi
dilectus meus in quo bene complacuit
sibi anima mea. Ponam spiritum meum
super eum et iudicium gentibus adnuntiabit.
Non contendet neque clamabit neque
audiet aliquis in plateis uocem eius.
Arundinem quassatam non conteret et
linum fumigans non extinguet donec
eiciat ad uictoriam iudicium. Et in
nomine eius gentes sperabunt. Tunc
oblatus est ei daemonium habens
caecus et mutus et curauit eum ita
ut caecus loqueretur et uideret. Et
stupebant omnes turbae et dicebant
numquid hic est filius dauid. Pharisaei
autem audientes dixerunt hic non eicit
daemonia nisi in beelzebub principe
daemoniorum. Et cum uidisset ihesus
cogitationes eorum dixit eis omne
regnum diuisum contra se desolabitur
et omnis ciuitas uel domus diuisa contra
se non stabit. Et si satanas satanam
eiecit contra se diuisus est quomodo
ergo stabit regnum eius. Et si ego in
beelzebub eicio filii uestri in quo eiciunt
ideo ipsi iudices uestri erunt. Si autem
in spiritu dei eicio daemonia profecto
praeuenit in uos regnum dei. Aut quomodo
potest quisquam intrare in domum fortis
et uasa eius diripere nisi prius fortem
ligauerit et tunc domum eius diripiet.
Qui non est mecum contra me est et qui
non colligit mecum spargit. Ideo dico
uobis omne peccatum et blasphemia
remittetur hominibus spiritus autem
blasphemia non remittetur. Et quicumque
dixerit uerbum contra filium hominis
remittetur ei qui autem dixerit contra
spiritum sanctum non remittetur ei
neque in hoc saeculo neque in futuro.
Aut facite arborem bonam et fructum
eius bonum aut facite arborem malam
et fructum eius malum. De fructu enim
arbor cognoscitur. Progenies uiperarum
quomodo potestis bona loqui cum sitis
mali ex abundantia enim cordis os loquitur.
Bonus homo de bono thesauro profert
bona et malus homo de malo thesauro
profert mala. Dico autem uobis quod
omne uerbum otiosum quod locuti fuerint
homines reddent rationem de eo in die
iudicii. Ex uerbis enim tuis iustificaberis
et ex uerbis tuis condemnaberis. Tunc
quidam de scribis et pharisaeis dixerunt
magister uolumus a te signum uidere.
Qui respondens ait illis generatio mala
et adultera signum quaerit et signum
non dabitur ei nisi signum ionae prophetae.
Sicut enim fuit ionas in uentre ceti
tribus diebus et tribus noctibus sic erit
filius hominis in corde terrae tribus
diebus et tribus noctibus. Uiri niniuitae
surgent in iudicio cum generatione
hac et condemnabunt eam quia paenitentiam
egerunt in praedicatione ionae et ecce
plus quam ionas hic. Regina austri
surget in iudicio cum uiris generationis
huius et condemnabit eos quia uenit
a finibus terrae audire sapientiam
salomonis et ecce plus quam salomon hic.
Cum autem immundus spiritus exierit
de homine ambulat per loca inaquosa
quaerens requiem et non inuenit. Tunc
dicit reuertar in domum meam unde
exiui et ueniens inuenit eam uacantem
scopis mundatam et ornatam. Tunc
uadit et assumit septem alios spiritus
secum nequiores se et ingressi habitant
ibi et fiunt nouissima hominis illius
peiora prioribus. Sic erit et generationi
huic nequissimae. Adhuc illo loquente
ecce mater eius et fratres stabant foris
quaerentes loqui ei. Dixit autem quidam
ei ecce mater tua et fratres tui foris
stant quaerentes te. At ille respondens
dicenti sibi dixit quae est mater mea
et qui sunt fratres mei. Et extendens
manum in discipulos suos ait ecce
mater mea et fratres mei. Quicumque
enim fecerit uoluntatem patris mei
qui in caelis est ipse meus frater et
soror et mater est. In illo die exiens
ihesus de domo sedebat secus mare
et congregatae sunt ad eum turbae
multae ita ut in nauem ascendens
sederet et omnis turba stabat in litore
et locutus est eis multa in parabolis
dicens. Ecce exiit qui seminat seminare
semen suum et dum seminat quaedam
cecidit secus uiam et uenerunt uolucres
et comederunt illud. Aliud autem cecidit
super petrosa ubi non habebat terram
multam et continuo exortum est quia
non habebat altitudinem terrae. Sole
autem orto aestuauit et quia radicem
non habebat aruit. Et aliud cecidit
inter spinas et ascenderunt spinae et
suffocauerunt ea. Et aliud cecidit in
terram bonam et dabat fructum aliud
centesimum aliud sexagesimum aliud
tricesimum. Qui habet aures audiendi
audiat. Et accedentes discipuli dixerunt
ei quare in parabolis loqueris eis.
Ille autem respondens ait illis quia
uobis datum est nosse mysteria regni
caelorum illis autem non est datum.
Qui enim habet dabitur ei et abundabit
qui autem non habet et quod habet
auferetur ab eo. Propterea in parabolis
loquor eis quia uidentes non uident
et audientes non audiunt neque intellegunt.
Et adimplebitur in eis prophetia esaiae
dicentis. Auditu audietis et non intellegetis
et uidentes uidebitis et non uidebitis.
Incrassatum est enim cor populi huius
et auribus grauiter audierunt et oculos
suos clauserunt nequando uideant oculis
et auribus audiant et corde intellegant
et conuertantur et sanem eos. Uestri
autem beati oculi quia uident et aures
uestrae quia audiunt. Amen dico uobis
quia multi prophetae et iusti desiderauerunt
uidere quae uos uidetis et non uiderunt
et audire quae audistis et non audierunt.
Uos ergo audite parabolam seminantis.
Omnis audiens uerbum regni et non
intellegens uenit malus et rapit quod
seminatum est in corde eius. Hic est
qui secus uiam seminatus est. Qui autem
super petrosa seminatus est hic est qui
uerbum audit et continuo cum gaudio
accipit illud. Non habet autem radicem
in se sed est temporalis. Facta autem
tribulatione et persecutione propter
uerbum continuo scandalizatur. Et qui
in spinis seminatus est hic est qui
uerbum audit et sollicitudo saeculi huius
et fallacia diuitiarum suffocat uerbum
et sine fructu efficitur. Qui autem
super bonam terram seminatus est hic
est qui uerbum audit et intellegit et
fructum affert et facit alius centesimum
alius sexagesimum alius tricesimum.
Aliam parabolam proposuit illis dicens
simile factum est regnum caelorum homini
qui seminauit bonum semen in agro suo.
Cum autem dormirent homines uenit
inimicus eius et superseminauit zizania
in medio tritici et abiit. Cum autem
creuisset herba et fructum fecisset tunc
apparuerunt et zizania. Accedentes autem
serui patris familias dixerunt ei domine
nonne bonum semen seminasti in agro
tuo unde ergo habet zizania. Et ait illis
inimicus homo hoc fecit. Serui autem
dixerunt ei uis imus et colligimus ea.
Et ait non ne forte colligentes zizania
eradicetis simul cum eis triticum.
Sinite utraque crescere usque ad messem
et in tempore messis dicam messoribus
colligite primum zizania et alligate ea
in fasciculos ad comburendum triticum
autem congregate in horreum meum.
Aliam parabolam proposuit eis. Simile
est regnum caelorum grano sinapis quod
accipiens homo seminauit in agro suo
quod minimum quidem est omnium seminum
cum autem creuerit maius est inter olera
et fit arbor ita ut uolucres caeli ueniant
et habitent in ramis eius. Aliam parabolam
locutus est eis. Simile est regnum caelorum
fermento quod acceptum mulier abscondit
in farinae satis tribus donec fermentatum
est totum. Haec omnia locutus est ihesus
in parabolis ad turbas et sine parabolis
non loquebatur eis ut adimpleretur quod
dictum est per prophetam dicentem.
Aperiam in parabolis os meum eructabo
abscondita a constitutione mundi. Tunc
dimissis turbis ihesus uenit in domum
et accesserunt discipuli eius dicentes
ei edissere nobis parabolam zizaniorum
agri. Qui respondens ait illis. Qui seminat
bonum semen est filius hominis. Ager
autem est mundus. Bonum autem semen
hi sunt filii regni. Zizania autem sunt
filii nequam. Inimicus autem qui seminauit
ea est diabolus. Messis autem consummatio
saeculi est. Messores autem angeli sunt.
Sicut ergo colligentur zizania et igni
comburentur sic erit in consummatione
saeculi. Mittet filius hominis angelos
suos et colligent de regno eius omnia
scandala et eos qui faciunt iniquitatem
et mittent eos in caminum ignis ibi erit
fletus et stridor dentium. Tunc iusti
fulgebunt sicut sol in regno patris eorum.
Qui habet aures audiendi audiat. Simile
est regnum caelorum thesauro abscondito
in agro quem qui inuenit homo abscondit
et prae gaudio illius uadit et uendit
uniuersa quae habet et emit agrum illum.
Iterum simile est regnum caelorum homini
negotiatori quaerenti bonas margaritas
inuenta autem una pretiosa margarita
abiit uendidit omnia quae habuit et
emit eam. Iterum simile est regnum
caelorum sagenae missae in mare et ex
omni genere congreganti quam cum impleta
esset educentes et secus litus sedentes
elegerunt bona in uasa sua malos autem
foras miserunt. Sic erit in consummatione
saeculi exibunt angeli et separabunt
malos de medio iustorum et mittent eos
in caminum ignis ibi erit fletus et
stridor dentium. Intellexistis haec omnia
dicunt ei etiam domine. Ait illis ideo
omnis scriba doctus in regno caelorum
similis est homini patri familias qui
profert de thesauro suo noua et uetera.
Et factum est cum consummasset ihesus
parabolas has transtulit se inde et
uenit in patriam suam et docebat eos
in synagogis eorum ita ut mirarentur
et dicerent unde huic sapientia haec et
uirtutes. Nonne hic est fabri filius
nonne mater eius dicitur maria et fratres
eius iacobus et ioses et simon et iudas
et sorores eius nonne omnes apud nos
sunt unde ergo huic haec omnia. Et
scandalizabantur in eo. Ihesus autem
dixit eis quia non est propheta sine
honore nisi in patria sua et in domo
sua. Et non fecit ibi multas uirtutes
propter incredulitatem eorum. In illo
tempore audiit herodes tetrarcha famam
ihesu et ait pueris suis hic est iohannes
baptista ipse surrexit a mortuis et propterea
uirtutes operantur in illo. Herodes enim
tenuit iohannem et uinctum posuit in
carcere propter herodiadem uxorem
philippi fratris sui quia dicebat ei
iohannes non licet tibi habere uxorem
fratris tui. Herodes autem uolens eum
occidere timuit populum quia sicut
prophetam eum habebant. Natalicia autem
diebus celebrabantur herodis saltauit
filia herodiadis in medio et placuit
herodi unde cum iuramento confessus est
illi dare quodcumque petisset ab ea.
Illa autem mota a matre sua ait da mihi
hic in disco caput iohannis baptistae.
Et contristatus rex propter iusiurandum
et eos qui simul erant iussit reddi
et misit decollauit iohannem in carcere
et allatum est caput eius in disco et
datum puellae et tulit mater sua. Et
accesserunt discipuli eius et tulerunt
corpus et sepelierunt illud et uenientes
nuntiauerunt ihesu. Audito autem ihesus
secessit inde in nauicula in locum
desertum seorsum et audierunt turbae
et secutae sunt eum pedestres de ciuitatibus
et exiens uidit turbam multam et misertus
est eis et curauit infirmos eorum. Cum
autem sero factum esset accesserunt ad
eum discipuli eius dicentes locus est
desertus et hora iam praetergressa est
dimitte turbas ut euntes in castella
emant sibi cibos. Ihesus autem dixit
eis non habent necesse ite uos date illis
manducare. Respondentes autem dicunt
ei non habemus hic nisi quinque panes
et duos pisces. Qui ait illis adferte
mihi illos hic. Et cum iussisset turbas
discumbere super fenum accepit quinque
panes et duos pisces et respiciens in
caelum benedixit et fregit et dedit
discipulis panes discipuli autem dederunt
turbis. Et manducauerunt omnes et
saturati sunt et quod superauit de
fragmentis tulerunt duodecim cophinos
plenos. Manducantium autem fuit numerus
quinque milia uirorum exceptis mulieribus
et paruulis. Et statim compulit ihesus
discipulos suos ascendere nauem et
praecedere eum trans fretum donec
dimitteret turbas. Et cum dimisisset
turbas ascendit in montem seorsum
orare. Uespere autem cum esset solus
nauis autem in medio mari iactabatur
fluctibus erat enim contrarius uentus.
Et in quarta uigilia noctis abiit ad eos
ihesus ambulans super mare. Et uidentes
eum discipuli ambulantem super mare
turbati sunt dicentes quia phantasma est
et prae timore clamauerunt. Et continuo
ihesus locutus est eis dicens. Confidite
ego sum nolite timere. Respondens autem
petrus dixit illi domine si tu es iube
me ad te uenire super aquas. Qui ait
ueni. Et descendens petrus de nauicula
ambulauit super aquas ut ueniret ad
ihesum. Uidens autem uentum ualidum
timuit et cum coepisset mergi clamauit
dicens domine saluum me fac. Et continuo
ihesus extendens manum suam tenuit eum
et dixit illi modicae fidei quare dubitasti
Et ascendentibus eis in nauem cessauit
uentus. Et qui in nauicula erant uenerunt
et adorauerunt eum dicentes uere filius
dei es. Et transfretantes uenerunt in
terram genesar. Et cum cognouissent
uiri loci illius misserunt in uniuersam
regionem illam et obtulerunt ei omnes
male habentes et deprecabantur eum
ut uel fimbriam uestimenti eius tangerent
et quicumque tetigerunt sanati sunt.
Tunc accesserunt ad ihesum scribae et
pharisaei de hierosolymis dicentes quare
discipuli tui transgrediuntur traditionem
seniorum non enim lauant manus suas
cum panem manducant. Ipse autem
respondens ait eis quare et uos transgredimini
mandatum dei propter traditionem uestram
deus enim dixit honora patrem et matrem
et qui maledixerit patri aut matri morte
moriatur. Uos autem dicitis quicumque
dixerit patri aut matri munus quod
cumque ex me tibi profuerit et non honorificauerit
patrem suum aut matrem irritum fecistis
mandatum dei propter traditionem uestram.
Hypocritae bene prophetauit de uobis
esaias dicens. Populus hic labiis me
honorat cor autem eorum longe est a me
sine causa autem colunt me docentes
doctrinas et mandata hominum. Et conuocata
turba dixit eis audite et intellegite.
Non quod intrat in os coinquinat hominem
sed quod procedit de ore hoc coinquinat
hominem. Tunc accedentes discipuli eius
dixerunt ei scis quia pharisaei audito
hoc uerbo scandalizati sunt. Ipse autem
respondens ait omnis plantatio quam non
plantauit pater meus caelestis eradicabitur.
Sinite illos caeci sunt duces caecorum
caecus autem si caeco ducatum praestet
ambo in foueam cadent. Respondens autem
petrus dixit ei expone nobis parabolam
istam. Ihesus autem dixit adhuc et
uos sine intellectu estis non intellegitis
quia omne quod in os intrat in uentrem
uadit et in secessum emittitur. Quae
autem procedunt de ore de corde exeunt
et ea coinquinant hominem. De corde
enim exeunt cogitationes malae homicidia
adulteria fornicationes furta falsa
testimonia blasphemiae. Haec sunt quae
coinquinant hominem. Non lotis autem
manibus manducare non coinquinat hominem.
Et egressus inde ihesus secessit in partes
tyri et sidonis et ecce mulier chananaea
a finibus illis egressa clamauit dicens
ei miserere mei domine fili dauid filia
mea male a daemonio uexatur. Qui non
respondit ei uerbum. Et accedentes
discipuli eius rogabant eum dicentes
dimitte eam quia clamat post nos. Ipse
autem respondens ait non sum missus
nisi ad oues quae perierunt domus israel.
Illa autem uenit et adorauit eum dicens
domine adiuua me. Qui respondens ait
non est bonum sumere panem filiorum
et mittere canibus. At illa dixit etiam
domine nam et catelli manducant de
micis quae cadunt de mensa dominorum
suorum. Tunc ihesus respondens ait illi
o mulier magna est fides tua fiat tibi
sicut uis et sanata est filia eius ex illa
hora. Et transiens inde ihesus uenit
secus mare galilaeae ascendensque in
montem sedebat ibi. Et accesserunt ad
eum turbae multae habentes secum
mutos claudos caecos debiles et alios
multos et proiecerunt eos ad pedes eius
et curauit eos. Ita ut turba miraretur
uidens mutos loquentes debiles sanos
claudos ambulantes et caecos uidentes
et magnificauerunt deum israel. Ihesus
autem conuocatis discipulis suis ait
misereor super turbam quia ecce iam
triduo sustinent me nec habent quod
manducent et dimittere eos ieiunos nolo
ne forte deficiant in uia. Et ait illi
discipuli unde nobis in deserto tanta
panum copia ut saturemus turbam tantam
Et ait illis ihesus quot panes habetis
at illi dixerunt septem et paucos pisciculos
Et praecepit turbae discumbere super
terram. Et accepit septem panes et
pisces et gratias agens fregit et dedit
discipulis suis discipuli autem dederunt
turbae. Et manducauerunt omnes et
saturati sunt et quod superauit de
fragmentis tulerunt septem sportas
plenas. Manducantium autem fuit numerus
quattuor milia hominum exceptis paruulis
et mulieribus. Et dimissis turbis ascendit
in nauem et uenit in fines magedan.
Et exeuntes pharisaei et sadducaei
temptantes interrogauerunt eum ut
signum de caelo ostenderet illis. At
ille respondens ait illis facta sero dicitis
serenum rubicundum est enim caelum
et mane hodie tempestas rubicundum
et triste est caelum. Faciem ergo caeli
dijudicare nostis signa autem temporum
non potestis. Generatio mala et adultera
signum quaerit et signum non dabitur
ei nisi signum ionae prophetae. Et
relinquens illos abiit. Et cum uenissent
discipuli eius trans fretum obliti sunt
panes accipere. Ihesus autem dixit illis
uidete et cauete a fermento pharisaeorum
et sadducaeorum. At illi cogitabant
intra se dicentes quia panes non accepimus
Quod sciens ihesus ait quid cogitatis
intra uos modicae fidei quia panes non
habetis. Nondum intellegitis neque
recordamini quinque panum in quinque
milia hominum et quot cophinos sumpsistis
neque septem panum in quattuor milia
hominum et quot sportas sumpsistis.
Quomodo non intellegitis quia non de
pane dixerim uobis cauere a fermento
pharisaeorum et sadducaeorum. Tunc
intellexerunt quod non dixisset cauendum
a fermento panum sed a doctrina
pharisaeorum et sadducaeorum. Et
uenerunt in partes caesareae philippi
et interrogabat discipulos suos dicens
quem dicunt homines esse filium hominis.
At illi dixerunt alii iohannem baptistam
alii autem heliam alii uero hieremiam
aut unum ex prophetis. Dicit illis ihesus
uos autem quem me esse dicitis. Respondens
autem simon petrus dixit tu es christus
filius dei uiui. Respondens autem ihesus
dixit ei beatus es simon bariona quia
caro et sanguis non reuelauit tibi sed
pater meus qui in caelis est. Et ego
dico tibi quia tu es petrus et super
hanc petram aedificabo ecclesiam meam
et portae inferi non praeualebunt aduersus
eam. Et tibi dabo claues regni caelorum
et quodcumque ligaueris super terram
erit ligatum et in caelis et quodcumque
solueris super terram erit solutum et
in caelis. Tunc praecepit discipulis suis
ut nemini dicerent quia ipse esset ihesus
christus. Exinde coepit ihesus ostendere
discipulis suis quia oportet eum ire
hierosolymam et multa pati a senioribus
et scribis et principibus sacerdotum et
occidi et tertia die resurgere. Et assumens
eum petrus coepit increpare illum dicens
propitius esto tibi domine non erit tibi
hoc. Qui conuersus dixit petro uade
retro me satana scandalum es mihi quia
non sapis quae dei sunt sed quae hominum.
Tunc ihesus dixit discipulis suis si quis
uult post me uenire abneget semetipsum
et tollat crucem suam et sequatur me.
Qui enim uoluerit animam suam saluam
facere perdet eam qui autem perdiderit
animam suam propter me inueniet eam.
Quid enim prodest homini si mundum
uniuersum lucretur animae uero suae
detrimentum patiatur aut quam dabit
homo commutationem pro anima sua.
Filius enim hominis uenturus est in
gloria patris sui cum angelis suis et
tunc reddet unicuique secundum opera
eius. Amen dico uobis quia sunt quidam
de hic stantibus qui non gustabunt
mortem donec uideant filium hominis
uenientem in regno suo. Et post dies
sex assumit ihesus petrum et iacobum
et iohannem fratrem eius et ducit illos
in montem excelsum seorsum et transfiguratus
est ante eos. Et resplenduit facies eius
sicut sol uestimenta autem eius facta
sunt alba sicut nix. Et ecce apparuerunt
illis moyses et helias cum eo loquentes.
Respondens autem petrus dixit ihesu
domine bonum est nos hic esse si uis
faciamus hic tria tabernacula tibi unum
et moysi unum et heliae unum. Adhuc
eo loquente ecce nubes lucida obumbrauit
eos et ecce uox de nube dicens hic est
filius meus dilectus in quo mihi bene
complacui ipsum audite. Et audientes
discipuli ceciderunt in facies suas et
timuerunt ualde. Et accessit ihesus et
tetigit eos et dixit surgite et nolite
timere. Leuantes autem oculos suos
neminem uiderunt nisi solum ihesum.
Et descendentibus illis de monte praecepit
eis ihesus dicens nemini dixeritis uisionem
donec filius hominis a mortuis resurgat.
Et interrogauerunt eum discipuli dicentes
quid ergo scribae dicunt quod helias
oporteat primum uenire. Ihesus autem
respondens ait eis helias quidem uenturus
est et restituet omnia. Dico autem uobis
quia helias iam uenit et non cognouerunt
eum sed fecerunt in eo quaecumque
uoluerunt. Sic et filius hominis passurus
est ab eis. Tunc intellexerunt discipuli
quia de iohanne baptista dixisset eis.
Et cum uenissent ad turbam accessit ad
eum homo procidens genua sua ei et
dicens domine miserere filio meo quia
lunaticus est et male patitur nam saepe
cadit in ignem et saepe in aquam et
obtuli eum discipulis tuis et non potuerunt
curare eum. Respondens autem ihesus
dixit o generatio incredula et peruersa
quousque ero apud uos quousque patiar
uos adferte illum huc mihi. Et increpauit
illum ihesus et exiit ab eo daemonium
et curatus est puer ex illa hora. Tunc
accedentes discipuli secreto dixerunt
ihesu quare nos non potuimus eicere
illum. Ihesus autem dixit eis propter
incredulitatem uestram. Amen enim dico
uobis si habueritis fidem sicut granum
sinapis dicetis monti huic transi hinc
illuc et transibit et nihil impossibile
erit uobis. Hoc autem genus non eicitur
nisi per orationem et ieiunium. Conuersantibus
autem eis in galilaea dixit illis ihesus
futurum est filium hominis tradendum
esse in manus hominum et occident eum
et die tertia resurget. Et contristati
sunt ualde. Et cum uenissent capharnaum
accesserunt qui didrachma accipiebant
ad petrum et dixerunt magister uester
non dat didrachma. Dicit etiam ei
quid tibi uidetur simon reges terrae
a quibus accipiunt tributum uel censum
a filiis suis an ab alienis. Et cum dixisset
ab alienis ait illi ergo liberi sunt filii.
Ut autem non scandalizemus eos uade
ad mare et mitte hamum et eum piscem
qui primus ascenderit tolle et aperto
ore illius inuenies staterem illum sumens
da eis pro me et te. In illa hora accesserunt
discipuli ad ihesum dicentes quis putas
maior est in regno caelorum. Et adprehendens
ihesus paruulum statuit eum in medio
eorum et dixit amen dico uobis nisi
conuersi fueritis et efficiamini sicut
paruuli non intrabitis in regnum caelorum.
Quicumque ergo humiliauerit se sicut
paruulus iste hic est maior in regno
caelorum. Et qui susceperit unum
paruulum talem in nomine meo me
suscipit. Qui autem scandalizauerit
unum de pusillis istis qui in me credunt
expedit ei ut suspendatur mola asinaria
per collum eius et demergatur in profundum
maris. Uae mundo a scandalis necesse
est enim ut ueniant scandala uerumtamen
uae homini illi per quem scandalum
uenit. Si autem manus tua uel pes tuus
scandalizat te abscide eum et proice
abs te bonum tibi est ad uitam ingredi
debilem uel claudum quam duas manus
habentem uel duos pedes mitti in ignem
aeternum. Et si oculus tuus scandalizat
te eice eum bonum tibi est cum uno
oculo in uitam intrare quam duos oculos
habentem mitti in gehennam ignis.
Uidete ne contemnatis unum ex his
paruulis dico enim uobis quia angeli
eorum in caelis semper uident faciem
patris mei qui in caelis est. Quid uobis
uidetur si fuerint alicui centum oues
et errauerit una ex eis nonne relinquit
nonagenta nouem in montibus et uadit
quaerere errantem. Et si contigerit
inuenire eam amen dico uobis quia
gaudet super eam magis quam super
nonagenta nouem quae non erraurunt.
Sic non est uoluntas ante patrem uestrum
qui in caelis est ut pereat unus de
pusillis istis. Si autem peccauerit in
te frater tuus corripe eum inter te et
ipsum solum. Si te audierit lucratus
eris fratrem tuum. Si autem non audierit
adhibe tecum adhuc unum aut duos ut
in ore duorum uel trium testium stet
omne uerbum. Quod si non audierit eos
dic ecclesiae. Si autem ecclesiam non
audierit sit tibi sicut ethnicus et publicanus.
Amen dico uobis quaecumque alligaueritis
super terram erunt ligata et in caelo et
quaecumque solueritis super terram erunt
soluta et in caelo. Iterum dico uobis
si duo ex uobis consenserint super terram
de omni re quamcumque petierint fiet
illis a patre meo qui in caelis est.
Ubi enim sunt duo uel tres congregati
in nomine meo ibi sum in medio eorum.
Tunc accedens petrus ad eum dixit
domine quotiens peccabit in me frater
meus et dimittam ei usque septies.
Dicit illi ihesus non dico tibi usque
septies sed usque septuagies septies.
Propterea simile factum est regnum
caelorum homini regi qui uoluit rationem
ponere cum seruis suis. Et cum coepisset
rationem ponere oblatus est ei unus
qui debebat decem milia talenta. Cum
autem non haberet unde redderet
iussit eum dominus uendi et uxorem
eius et filios et omnia quae habebat
et reddi. Procidens autem seruus ille
orabat eum dicens patientiam habe in
me et omnia reddam tibi. Misertus
autem dominus seruo illi dimisit eum
et debitum remisit ei. Egressus autem
seruus ille inuenit unum de conseruis
suis qui debebat ei centum denarios
et tenens suffocabat eum dicens reddo
quod debes mihi. Procidens ergo conseruus
eius rogabat eum dicens patientiam habe
in me et omnia reddam tibi. Ille autem
noluit sed abiit et misit eum in carcerem
donec reddat debitum. Uidentes autem
conserui eius quae fiebant contristati
sunt ualde et uenerunt et narrauerunt
domino suo omnia quae facta fuerant.
Tunc uocauit illum dominus suus et
ait illi serue nequam omne debitum
dimisi tibi quoniam rogasti me. Nonne
ergo oportuit et te misereri conseruo
tuo sicut et ego tui misertus sum.
Et iratus dominus eius tradidit eum
tortoribus quoadusque reddat uniuersum
debitum. Sic et pater meus caelestis
faciet uobis si non remiserit unusquisque
fratri suo de cordibus uestris. Et factum
est cum consummasset ihesus sermones
hos transtulit se a galilaea et uenit
in fines iudaeae trans iordanem. Et
secutae sunt eum turbae multae et
curauit eos ibi. Et accesserunt ad eum
pharisaei temptantes eum et dicentes
ei si licet homini dimittere uxorem suam
quacumque ex causa. Qui respondens ait
eis non legistis quia qui fecit hominem
ab initio masculum et feminam fecit eos
et dixit propter hoc dimittet homo patrem
et matrem et adhaerebit uxori suae et
erunt duo in carne una itaque iam non
sunt duo sed una caro. Quod ergo deus
coniunxit homo non separet. Dicunt ei
quid ergo moyses mandauit dare libellum
repudii et dimittere. Ait illis quoniam
moyses ad duritiam cordis uestri permisit
uobis dimittere uxores uestras ab initio
autem non fuit sic. Dico autem uobis
quia quicumque dimiserit uxorem suam
nisi ob fornicationem et aliam duxerit
moechatur et qui dimissam duxerit
moechatur. Dicunt ei discipuli eius si
sic est causa hominis cum uxore non
expedit nubere. Qui ait eis non omnes
capiunt uerbum hoc sed quibus datum
est. Sunt enim eunuchi qui de matris
utero sic nati sunt et sunt eunuchi qui
facti sunt ab hominibus et sunt eunuchi
qui castrauerunt semetipsos propter
regnum caelorum. Qui potest capere
capiat. Tunc oblati sunt ei paruuli ut
manus eis imponeret et orationem faceret
discipuli autem increpabant eos. Ihesus
autem dixit sinite paruulos et nolite
eos prohibere ad me uenire talium enim
est regnum caelorum. Et cum imposuisset
eis manus abiit inde. Et ecce unus
accedens dixit ei magister bone quid
faciam ut habeam uitam aeternam.
Qui dixit ei quid me interrogas de bono
unus est bonus deus si autem uis ad
uitam ingredi serua mandata. Dicit ei
quae ihesus. Non homicidium non adulterium
non furtum non falsum testimonium
honora patrem et matrem et diliges
proximum tuum sicut te ipsum. Dicit
ei adulescens omnia haec custodiui a
iuuentute mea quid adhuc mihi deest.
Ait illi ihesus si uis perfectus esse
uade uende quae habes et da pauperibus
et habebis thesaurum in caelo et ueni
sequere me. Audito autem adulescens
uerbo abiit tristis erat enim habens
possessiones multas. Ihesus autem dixit
discipulis suis amen dico uobis quia
diues difficile intrabit in regnum caelorum
et iterum dico uobis facilius est camelum
per foramen acus transire quam diuitem
intrare in regnum caelorum. Audientes
autem discipuli mirabantur ualde dicentes
quis ergo potest saluus fieri. Intuens
autem ihesus ait illis apud homines hoc
impossibile est apud deum autem omnia
possibilia sunt. Tunc respondens petrus
dixit ei ecce nos reliquimus omnia et
secuti sumus te quid ergo erit nobis.
Ihesus autem dixit illis amen dico uobis
quod uos qui secuti estis me in regeneratione
cum sederit filius hominis in sede maiestatis
suae sedebitis et uos super sedes duodecim
iudicantes duodecim tribus israel. Et
omnis qui reliquerit domum uel fratres
aut sorores aut patrem aut matrem aut
uxorem aut filios aut agros propter nomen
meum centuplum accipiet et uitam aeternam
possidebit. Multi autem erunt primi
nouissimi et nouissimi primi. Simile
enim est regnum caelorum homini patri
familias qui exiit primo mane conducere
operarios in uineam suam. Conuentione
autem facta cum operariis ex denario
diurno misit eos in uineam suam. Et
egressus circa horam tertiam uidit alios
stantes otiosos et dixit illis ite et
uos in uineam meam et quod iustum
fuerit dabo uobis. Illi autem abierunt.
Iterum autem exiit circa horam sextam
et nonam et fecit similiter. Circa horam
autem undecimam exiit et inuenit alios
stantes et dicit illis quid hic statis
tota die otiosi. Dicunt illi quia nemo
nos conduxit. Dicit illis ite et uos in
uineam meam et quod iustum fuerit
accipietis. Cum sero autem factum esset
dicit dominus uineae procuratori suo
uoca operarios et redde illis mercedem
incipiens a nouissimis usque ad primos.
Cum uenissent ergo qui circa undecimam
horam erant acceperunt singulos denarios.
Uenientes autem et primi arbitrati sunt
quod plus essent accepturi et acceperunt
et ipsi singulos denarios. Et accipientes
murmurabant aduersus patrem familias
dicentes quia nouissimi hi una hora
fecerunt et pares illos nobis fecisti
qui portauimus pondus diei et aestus.
At ille respondens uni eorum dixit
amice non facio tibi iniuriam nonne
ex denario conuenisti mecum tolle quod
tuum est et uade uolo autem et huic
nouissimo dare sicut et tibi. Aut non
licet mihi quod uolo facere an oculus
tuus nequam est quia ego bonus sum.
Sic erunt nouissimi primi et primi
nouissimi multi enim sunt uocati pauci
uero electi. Et ascendens ihesus hierosolymam
assumpsit duodecim discipulos secreto
et ait illis. Ecce ascendimus hierosolymam
et filius hominis tradetur principibus
sacerdotum et scribis et damnabunt eum
morte et tradent eum gentibus ad illudendum
et flagellandum et crucifigendum et
tertia die resurget. Tunc accessit ad
eum mater filiorum zebedaei cum filiis
suis adorans et petens aliquid ab eo.
Qui dixit ei quid uis ait illi dic ut
sedeant hi duo filii mei unus ad dexteram
tuam et unus ad sinistram tuam in regno
tuo. Respondens autem ihesus dixit non
scitis quid petatis potestis bibere calicem
quem ego bibiturus sum et baptismate
quo ego baptizor baptizari dicunt ei
possumus. Ait illis calicem quidem meum
bibetis et baptismate quo ego baptiz

00045160

Mus

sunt ut ponerent an eos z duos pis
ces diuisit cibus z maduerunt
runt omes z saturati sunt z sustule
runt reliquias fragmentoꝝ xij
cophinos plenos z de piscibus
erat ait qui manducauerunt v milia
virorum Et statim coegit discipulos
suos ascendere nauem ut precederent
eum trans fretum ad bethsaida don
ec dimitteret plm Et cum dimisis
set eos abiit in montem orare Et
cum sero esset erat nauis in me mari
et ipe erat solus in terra z videns eos
laborantes in remigando erat enim
ventus contrarius eis Et circa quar
ta vigilia noctis venit ad eos ambu
lans sup mare et volebat preter
re eos Illi autem ut viderunt eum am
bulantem sup mare putauerunt fan
tasma esse et exclamauerunt
omnes enim eum viderunt z conturbati
sunt z statim locutus est cum eis z dixit
illis confidite ego sum nolite ti
mere Et ascendit ad illos in naue
et cessauit ventus z plus magis
mirabiliter stupebant no intellexe
runt de panibus erat enim cor
eorum obcecatum et cum transis
sent pruenerunt in terram genezar
eth et applicuerunt Cumque egressi
essent de naui continuo cognoue
runt eum z percurrentes vniuersam
regionem illam ceperunt in grabatis
eos qui se male habebant circum
ferre vbi audiebant eum esse Et quo
cumque introibat in vicos aut in vil
las aut ciuitates in plateis po
nebant infirmos z deprecabantur

eum ut ne ad fimbriam vestimenti
eius tangerent z quotquot tetige
bant eum salui fiebant Et conue
nit ad eum pharisei z quidam de
scribe venientes ab hierosolymis
et cum vidissent quosdam ex discipu
lis eius communibus manibus id est non
lotis manducare panes vituperaue
runt Pharisei enim z omnes iudei nisi
crebro lauerint manus non manducant
tenentes traditionem seniorum z a fo
ro nisi baptizentur non comedunt
et alia multa sunt que tradita sunt
illis seruare baptismata calicum
z vrceorum z aramentorum z lectorum
Et interrogabant eum pharisei
scribe Quare discipuli tui non
ambulant iuxta traditionem seniorum
sed communibus manibus manducant
panem Ille autem dixit eis Bene
prophetauit de vobis ypocritis sicut
scriptum est populus hic labiis
me honorat cor autem eorum longe est
a me Frustra autem me colunt doce
tes doctrinas et precepta hominum Re
linquentes enim mandatum dei te
netis traditionem hominum baptismata
urceorum z calicum z alia similia
horum facitis multa z dicebat illis
Vtique irritum facitis mandatum dei
ut traditionem vestram seruetis Moy
ses enim dixit honora patrem tuum
z matrem tuam Et qui maledixerit
patri aut matri morte moriatur vos
autem dicitis Si dixerit homo patri aut
matri corban quod est donum quod
cumque ex me tibi profuerit et ultra

no dmittetis eu quodq; fruct pri
sio d mri ⁊ esm dentes vm da
⁊ tradiam vram qa tradidist
et similia huiusmodi multa faciant
⁊ aduocato itep turba dicebat illi
audite me omes ⁊ intelligite illigil
e extra hoiem introiens i eu quod
possit eu coicnare sed que de ho
mie pcedut illa sut que coicnat
hoiem Si quis hz aures audiendi
audiat Et au mkisset i domu a
turba mtrogabat eu discipuli
eius pabola et ait illis Sic ⁊ vos
imprudentes estis No intelligitis
quia oe extrinsecus introiens in
hoiem no pt eu coicnare quia no
intrat in cor eius sed in uentre
et in secessu exit purgans omes
escas Dicebat aut qm que de hoie
exeut illa coicnat hoiem Intus enim
de corde hoim cogitationes
male pcedut fornicatiões furta
homicidia adulteria
auaricie
nequicie dolus impudicicia oculus
malus blasphemia superbia stul
ticia oia hec mala ab intus pcedut
et coicnat hoiem Et mdr surgens
abiit in fines tyri ⁊ sidois
et ingressus domu neminem voluit
scire et potuit latere Nichil enim
statim ut audiuit de eo aut hec
bat filia spūs imudu intrauit et
pcidit ad pedes eius Erat aut mu
lier gentilis syrophenissa gnē
Et rogabat eu ut demoniu ei
eiet de filia eius Illi dixit illi
Sine prius saturari filios Non e
enim bonu sumere panē filioru et
mittere canibus Ille illa respon
dit et dixit ei Vtiq dne Nam et catelli
sub mensa comedut de micis pu
erorū Et ait illi ppt hūc sermonē
vade exiit demoniu de filia tua
et cu abisset domu suā inuenit
puellā iacentē sup lectu ⁊ demo
niu exisse Et itep exiens de fi
nibus tyri pt sidonē ad mare ga
lilee int medios fines decapoleos
et adducut ei surdu et mutu ⁊ de
pcabat eu ut ponat illi manu
et apprehendes eu de turba seorsū
misit digitos suos i auriculas eius
et exspuens tetigit linguā eius
et suspiciens in celū ingemuit et
ait illi Effeta qd est apire ⁊ statim
aperte sut aures eius ⁊ soluta est
catena linguē eius ⁊ loquebat recte ⁊
pcepit illis ne cui dicerēt Quanto
aut eis pcipiebat tanto magis plus
predicabāt et eo amplius admira
bant dicentes Bene oia fecit ⁊ sur
dos fecit audire ⁊ mutos loqui

Ca viii

In illis diebus itez cu turba mul
ta esset ⁊ nō haberent quod
manducarent conuocatis discipu
lis ait illis Misereor sup turbā quia
ecce iam triduo sustinent mecū et nō habent
quod manducent Et si dimisero
eos ieiunos in domū suā deficiet
in via Quidā enim ex eis de longe
venerunt Et respondent ei discipuli
sui Vnde istos potest quis hic satu
rare panibus in solitudine Et in
terrogauit eos quot panes habetis Qui
dixerunt septē ⁊ pcepit turbe discu
bere sup terrā Et accipiens septē panes

00045160

Scan
start

grab agens fregit · discipulis suis ut apponent · apposuerunt turbe · habebant pisciculos pau
cos et ipos benedixit et iussit appo
ni et manducauerunt et saturati sunt ·
sustulerunt quod superauerat de frag
mentis septe sportas plenas · erat autem qui
manducauerunt numero quatuor milia
et dimisit eos · et statim ascendens
nauem cum discipulis suis uenit in p
tes dalmanutha · et exierunt pha
risei et ceperunt conquirere cum eo querentes
ab illo signum de celo temptantes
eum · et ingemiscens spu ait quid
generatio ista querit signum · amen dico
uobis si dabitur generationi isti signum
et dimittens eos ascendens iterum naue
abiit trans fretum · et obliti sunt sumere
panes · et nisi unum panem non habebat
secum in naui · et precipiebat eis di
cens uidete · cauete a fermento pha
risaeorum et fermento herodis · et co
gitabant ad alterutrum dicentes · quia
panes non habemus · quo cognito ihs
ait illis quid cogitatis quia panes
non habetis · nondum cognoscitis nec
intelligitis · adhuc cecatum habetis
cor oculos habentes non videtis · et au
res habentes non auditis · nec recordamini
quando quinque panes fregi in quinque milia
hominum · et quot cophinos fragmen
torum plenos sustulistis · dicunt ei duo
decim · quando et septem panes in quatuor
milia · quot sportas fragmentorum tu
listis · et dicunt ei septem · et dicebat
eis quomodo non dum intelligitis · et ue
nerunt bethsaidam · et adducunt ei cecum
et rogabant eum ut illum tangeret · et
apprehensa manu cecum eduxit eum extra
uicum · et exspuens in oculos eius impo
nens manus suas interrogauit eum si a
liquid uidet · et aspiciens ait uideo
homines uelut arbores ambulantes ·
deinde iterum imposuit manus super
oculos eius · et coepit uidere · et restitutus
erat ita ut uideret omnia clare · et misit
illum in domum suam dicens · uade in
domum tuam · et si in uicum introieris nemi
dixeris · et egressus a illinc in
ti pulos eius in castella cesaree philippi · et in uia interrogabat discipu
los suos dicens eis · quem me dicunt
homines esse · qui respondentes illi dicerent io
annem baptistam · alii heliam · alii unum
de prophetis · tunc dicit illis
uos uero quem me dicitis esse · respon
dens petrus ait ait illi tu es christus · et comi
natus est eis ne cui dicerent de illo
et coepit docere illos quoniam oportet filium
hominis multa pati et reprobari a senioribus
et a principibus sacerdotum et scribis
et occidi · et post dies tres resurgere
et palam uerbum loquebatur · et adsumens
eum petrus coepit increpare eum · qui co
nuersus et uidens discipulos suos co
minatus est petro dicens · uade retro
me satanas · quoniam non sapis ea
que dei sunt sed que sunt hominum · et conuo
cata turba cum discipulis suis dixit
eis · si quis uult me sequi abneget
semetipsum et tollat crucem suam
et sequatur me · qui enim uoluerit
animam suam saluam facere perdet eam · qui
autem perdiderit animam suam propter me et euan
gelium saluam eam faciet · quid enim

ꝓdcit ſtor ꝑ lucretur mudu totu
et dtmctu ſtauit nec ſic aut
quid ḡo dabit cōmutatoꝝ ꝓ aia
ſua ¶ dixi ei me confeſſus fuit
et mea ẽ in gnatoe iſta adul
tra et pcatrice 2 ſilig ſtorb co
ſtribit ei ad vem 1 glaz prib
ſui cu angelis ſanctis ¶ Et dice
bat illis ¶ Ame dico vob dixia
ſut quida de hic ſtantibꝫ qui no
guſtabut mortē don vidcant
regnū dei vemente in virtute
¶ Et poſt dies ſex aſſumpſit ihc
ihc ſus petrū et iacobū 2 ꝙo
hannem 2 ducit illos 1 monte ex
celſu ſeorſū ſolos 2 trāsfiguat
eſt coram ipis ¶ Et vestimēta eius
facta ſut ſplendētia 2 candida ni
mis velut niꝫ qualia fullo ſup
ra no pt candida facere ¶ Et appa
ruit illis helias cū moyſe ¶ Et e
rant loquētes cū ihū ¶ Et respon
dens petrus ait ihū rabi bonū eſt
hic eſſe ſ facia3 tria tabna acula
tibi vnū et moyſi vnū et helie
vnū non en ſciebat quid dicat
¶ Erat em expauiti timore et fta
ta nubes obumbrans eos 2 vem
vox de nube dicens hic e filius
meus dilectus audite illū 2 ſta
tim circūſpicientes neminē am
plius viderūt niſi ihm tm ſecu
¶ Et deſcendentibꝫ illis de mote
pcepit illis ne cui que vidiſſent
narrarent niſi cū filius hominis a
mortuis reſurrexerit ¶ Et vm coti
nuerūt apud ſe querentes ꝙ eſt
cū a mortuis reſurrexerit

¶ Et interrogabat eū dicentes quid
ergo dicūt phariſei et ſcribe ꝙ
helia oportet venire primū ¶ Qui re
ſpondens ait illis helias cū venerit
primo reſtituet oia et quo ſcriptū e
ſt in filiū hoīs ut multa paciatur et
contemnat ſed dico vob ꝙ 2 helias
ab venit 2 fecerūt illi quecūꝫ voluē
runt ſicut ſcriptū e de eo ¶ Et venies
ad diſcipulos ſuos vidit turbā
magnā circa eos et ſcribas co
quirentes cū illis et cōfeſtim omīs
plus videns eum ſtupefactus eſt
et expauerunt et accurrentes ſalutā
bant eū et interrogauit eos quid inter
vos conferitis ¶ Et unus de
turba dixit magiſter attuli filiū meū
ad te habentē ſpm mutū qui vbicūꝫ
eū apprehenderit allidit eū 2 ſpumat
et ſtridet dentibus 2 arefcit 2 dixi
diſcipulis tuis ut eiicerent illud et
non potuerūt ¶ Qui respondens eis dicit
o gnatio incredula quousq ad vos
vobis o quousq ad vos patiar ¶ Afferte
illū ad me et attulerunt eū et cū
vidiſſet illum ſtatim ſpūs conturbat
eum et elapſus in terrā volutabatur
ſpumans 2 interrogat patrem eius qua
tum temꝑis e ex quo hoc ei accidit
¶ At ille ait ab infantia et frequē
ter eum et in igne et in aquā miſit ut
eum perdat ſed ſi quid potes adiuua
nos miſertus nri ihūs at aut illi
Si potes credere oia possibilia ſunt
credenti ¶ Et cōtinuo exclamans
pater pueri cū lacrimis aiebat Cre
do dne adiuua incredulitatem
meā et cū videret ihūs concurrentē

turbi cominatus ē ſpūs īmūdꝰ
dicēs illi ſurde et mute ſpūs exo
tibi p̄cipio exi ab eo 2 amplius
ne intrabis in eū et dāmias et
mittu discipulis eius exeūt ab eo et
ſcribe eſt ſicut mortuus 2 ita ut multi
dicāt quia mortuus est 2 ſcribe aut
tenēs manū eius eleuauit eū et
ſurrexit et cū intraſſet i domū
discipuli eius ſecreto interrogabant
eū quare nos non potuimus eicere eū
et dixit illis hoc genus in nullo
potest exire ni in oratione et ieiunio
et inde egressi p̄teribantur
galileā nec volebat quēq̄ scire
docebat aūt discipulos suos 2 dice
bat illis q̄m filius hoīs tradetur
in manus hoīm et occidet eū 2 occi 2
ſus tertia die resurget et ille ignora 2
bant verbū et timebant eū interro 2
gare et venerunt capharnaū et cū
in domo essent interrogabat eos
quid in via tractabatis et illi
tacebant adq̄ inter se disputa 2
uerant in via quis eorū esset maior
ior et residens vocauit duos 2 ait
illis si quis vult primus esse erit
omnium nouissimus et omnium minister et
accipiens puerū statuit eū in medio
eorū quē cū complexus esset ait
illis quisq̄ unū ex huiusmodi puerīs
recepit in nomine meo me recipit
et quicūq̄ me susceperit non me susci 2
pit sed eū q̄ misit me respondit illi
iohēs dicēs magister vidimus quendā
in nomine tuo eicientē demonia q̄ non
sequitur nos et prohibuimus eū quia
non sequitur nos et ihūs dixit
nolite prohibere eū nemo
est enim q̄ faciat virtutē in nomine meo
et possit cito male loqui de me q̄
est enim contra nos pro nobis est
quisq̄ enim potu dederit vobis calicē
aq̄ in nomine meo q̄ christi estis amē
dico vobis non perdet mercedē suam
et quisq̄ scandalizauerit unum ex
his pusillis credentibus in me bonū
est ei magis si circūdet molā
asinaria collo eius et in mare mit
teret et si scandalizauerit te ma 2
nus tua abscide illā bonum est tibi
debilē intrare in vitā q̄ duas
manus habentē ire in gehennam
in ignē inextinguibilem ubi vermis
eorū non moritur 2 ignis non extin 2
guet et si pes tuus te scandalizat 2
uerit amputa illum bonum est tibi de 2
bilem intrare in vitā q̄ duos pedes ha 2
bentē mitti in gehennā ignis in 2
extinguibilis ubi vermis non moritur 2
et ignis non extinguit et si oculus
tuus scandalizat te eice eum bonum
est tibi luscum intrare in regnum quam
duos oculos habentem mitti in gehen 2
nā ignis ubi vermis eorū non moritur 2
et ignis non extinguit ubi cruda 2
bitur et omne victima sale 2
bonum est sal q̄ si sal insulsum fuerit
in quo illud condietis habete
in vobis sal 2 pacem habete inter vos
et exsurgens inde venit in fines 2
iudee ultra iordanem et conueni 2
unt iterum turbe ad eum et sicut con 2
suerat iterum docebat illos et ac 2
cedentes pharisei interrogabant
eum si licet viro uxorem dimittere
temptantes eum at ille respondens dixit
eis quid vobis precepit moyses qui

dixerut Moyses permisit libellu
repudij scribe et dimittere mulier
rndens ihesus aut Id duram cor
dis vri scripsit vob precptu hoc mi
ro ab creatre masculu et femina
fecit eos Et dixit propter hoc relinquet
ho patrem suu et matrem et adherit
vxori sue et erunt duo i carne una
Itaq; iam no duo sed una caro quod
ergo deus iunxit homo no separet
Et in domo iterum discipuli eius
de eod interrogauerunt eum Et dicit
illis Quicunq; dimiserit vxorem
suam et aliam duxerit adulterium co
mittit sup eam et si vxor dimiserit
virum suu et alij nupserit mechat
Et offerebat illi puulos ut tan
geret illos discipuli Cap X
at comminabantur offerentibus
eos Quos cu vidisset ihesus indigne tulit
et ait illis Sinite puulos venire
ad me et ne prohibueritis eos
talium est enim regnum dei Amen dico
vobis quisq; non receperit regnum
dei velut puulus non intrabit in
illud et complexans eos et ponens
manus sup illos benedicebat eos
Et cu egressus esset in viam procur
rens quida genu flexo ante eum ro
gabat eum Magister bone quid
faciam ut vitam eternam possideam
at ihesus ei Quid me dicis bonum
Nemo bonus nisi solus deus precepta
nosti Ne
Ne fraudes Honora patrem tuum et
matrem At ille respondens ait illi Magister
hec omnia custodiui a iuuentute
mea Quem ihesus intuitus eum dilexit

cum et dixit illi Unu tibi deest Vade
quecunq; habes vende et da pauperibus
et habebis thesaurum in celo et veni se
quere me Ille autem contristatus in verbo
abiit merens erat enim habens
possessiones multas Et circumspi
ciens ihesus ait discipulis suis Quam diffi
cile qui pecunias habent in regnum
dei introibunt Discipuli autem obstu
pescebant in verbis eius Et ihesus iterum
respondens ait illis Filioli quam diffi
cile est confidentes in pecunias in
regnum dei introire facilius est
camelum per foramen acus transire
quam divitem intrare in regnum dei Illi
magis admirabantur dicentes ad
semetipsos Et quis potest salvus fie
ri intuens illos ihesus ait apud
homines impossibile est sed non apud
deum omnia enim possibilia sunt apud
deum Et cepit petrus dicere
ei Ecce nos dimisimus omnia et secuti sumus
te Respondens ihesus ait Amen dico
vobis nemo est qui reliquerit domum
aut fratres aut sorores aut patrem
aut matrem aut filios aut agros
propter me et propter euangelium qui non
accipiet centies tantum nunc in tem
pore hoc domos et fratres et sorores
et matres et filios et agros cu perse
cutionibus et in seculo futuro vitam
eternam Multi autem erunt primi novissi
mi et novissimi primi Erant
autem in via ascendentes Hierosoli
mam et precedebat illos ihesus et stu
pebant et sequentes timebant et assu
mens iterum duodecim cepit illis dicere
que essent ei eventura

00045160

ascendmus nrm et sic hoc
tradetur pncipibus sacerdotu
et scribis et seniorib; et dep
nabut eu morte et tradet eu ge
tibus et illudet eu et conspuet eu
et flagellabut eu et occidet
et tria die resurget et ait ad
illu Jacobus et Joses filij ze
bedei dicetes ei magr ut quodcuq;
petim; facias nobis ait illis quid
uultis ut faciam uob; at illi da
nob ut unus ad dexteram
tua et alius ad sinistram tua se
deam; in gla tua Jhus ad ait
eis Nescitis quid petatis potes
tis bibere calicem quem ego bibo a
baptismu quo ego baptizor bap
tizari Dicunt ei possum; Jhus
aute ait eis Calicem quidem quem
ego bibo bibetis et baptismo
quo ego baptizor baptizabimini
sedere ad dexteram meam uel
ad sinistram non est meum dare uob
sed quibus paratum est a pre meo
Et audientes decem ceperut in
dignari de Jacobo et Joseph Jhus
ad uocatos eos ait illis Scitis q
hui qui uident principari gentiu
dnant eis et principes corp pta
te habet uppositio ita est aut
in uobis Sed quicunq; uoluerit
fieri maior erit ur minister et q
cunq; uoluerit in uob primus esse
erit omi seruus Nam et filius hoim
non uenit ut ministret sed ut
ministret et det animam suam redem
ptionem pro multis Et uenit

iericho et proficiscere ab iericho
et discipulis eius et plurimis
Bertimeus filius thimei cecus
mendicus sedebat secus uia
mediam Et cum audisset quia
Jhus nazarenus est ceptit cla
mare et dicere fili dauid Jhu mise
re mei et comminabatur ei mul
ti ut taceret at ille multo mag
clamabat fili dauid miserere
mei Et stans Jhus precepit illu
uocari et uocant cecum dicentes ei
animecquior esto surge uocat
te Qui proiecto uestimento suo
exiliens uenit ad eu Et respondens
Jhus dixit illi quid tibi uis
faciam Cecus ait dixit ei Rabbo
ni ut uideam Jhus ait illi
Vade fides tua te saluum fecit
et confestim uidit et sequebatur
eum in uia Et cum appropinquaret
Hierosolime et bethanie ad mon
tem oliueti mittit duos ex
discipulis et ait illis Ite in
castellu quod contra uos est et
statim introeuntes illuc inuenietis
pullum ligatum super quem nullus
hoim sedit solute illum et
adducite Et si quis uob dixerit
quid facitis dicite quia dno nec
cessarius est et confestim illum dimit
tet huc Et abeuntes inuenerut pullum
ligatum ante ianuam foris et soluunt
eum et quidam de circumstantibus dicebat illis quid facitis
solucntes pullum qui dixe-

Cap xi

rut eis sicut pcepat illis ihus
2 dimisernt eis 2 adduxert pul
lu ad ihm et iponut illi vestimē
sua et sedit sup eu ihus. Et
vestimita sua strauert i via alij
at fronde cedebat de arboribus
et strauert in via et qui pibat
et qui seqbant clamabat dicē
Osana benedictus q venit i nomē
dñi benedicta quod venit regnu pa
tris nri dauid osana i excelsis
Et introiuit ihs ierlm i templū
et circuspectis omnib cu iam vesp
pa esset egressus est i bethania
cum xpo Et alia die cu exirent
a bethania esurijt ait
alboge sicu habebat folia venit si qs
forte invenret in ea 2 cu venisset
ad ea nichil invenit pter folia
Non em erat tempus ficoꝝ et
respondens dixit ei Jam no aplig
in eternu quisq fructem ex te ma
ducet et audiebat discipli ei
Et venit ierlm et cu intrasset
i templū cepit eicere vendentes et
ementes in templo 2 mensas nummu
lariorū 2 cathedras vendentiū co
lumbas evertit et no sinebat ut qs
transferret vas p templū 2 docē
bat dicens eis Nonne scriptū est qr
domus mea domus orationis vocabi
tur omnibus gentibus vos autē fecistis
ea spelunca latronū Quo audito
principes sacerdotū et scribe quē
rebant quomodo eu perderent timebant
enim eu quia omnis turba admi
rabatur sup doctrina eius Et cu
vespa facta esset egrediebantur
de ciuitate et cu mane transirent

Et videnes ficu arida factam a radi
cibus et recordatus petrus dixit
ei Rabi ecce ficus cui maledixisti
aruit Et respondens ihs ait illis
habete fidē dei Amen dico vob quia
quicūq dixerit huic monti tollē et
mittē in mare et no hesitauerit
in corde suo sed crediderit qr quod
dixit fiet ei quicquid dicit vob
oia quecūq orantes petitis fiet
vobis Et cu stabitis ad orandū
dimittite si quid habetis adversus
aliquē et ut pr vr qui in celis e
dimittat vobis peccata vra Quod si vos
no dimiseritis nec pr vr qui in celis
est dimittet vobis peccata vra Et
venerunt iterū ierlm Et cu
ambularet in templo accedunt ad
eu summi sacerdotes et scribe et
seniores 2 dicunt illi In qua ptate
hec facis 2 qs dedit tibi hanc ptatē
ut ita facias Ihs aut respondens ait
illis Interrogabo vos 2 ego unū
verbū 2 respondete mihi 2 dicā vob in qua
ptate hec facio Baptismū ioānis
de celo erat an ex hominib respondete
mihi Et illi cogitabant intra se dicentes
Si dixerimus de celo dicet quare
ergo non credidistis ei Si dixerimus
ex hominib timebat plebem omnes enim
habebant ioannem qr vere prophēta esset
Et respondentes dicunt ihu Nescimus
Respondens ihs ait illis Nec ego
dico vobis in qua ptate hec facio
Et cepit illis in parabolis loqui
Vineā plantauit homo 2 circūdedit
sepem et fodit lacū 2 edificauit
turrim et locauit eā agricolis
et peregre profectus est 2 misit ad
colos in tpe fructum ut ab agricolis

acãpet de ſt-cu, vmoc qui appſ
ſu eu ceidert 2 dmiſere vicis
et recep miſit ad illos aliu ſeruu
et illu i capite vulneauert 2 cotu
melyę affeatrut et rurſu alium
miſit et illu occidert et plures
alios quosda cedetes alios vo oc
idetes. Adhuc gr vnu habens
filiu caſſimu 2 illu miſit ad eos
nouiſſim dicęs q reuebunt filiu
meu. Colomi aut dixert ad inuice
hic e hęres veite occidam9 eu et
nra erit hereditas et apphensu
eu occidert et eiecert extra vinea
Quid gr faciet dns vinee Venit
et pdet colonos 2 dabit vinea alijs
nec scripturas hac legistis lapide
quę reprobauert edificates hic factꝰ
e in caput anguli a dno fm est
istud et e mirabile in oculis nos
tris Et quebat eu tenę sed timu
erut turbā cognouert enim
ad eos pabola hac dixit 2 relicto
eo abierut Et mittut ad eum
quosda explizeib 2 hęrodianis ut
eu caperent in vo qui Verentes di
cut ei magr scimꝰ q verax es et
no curas quęq3 nr ei videt in ſti
cie hoim sed in vitate via dei do
ces licz dare censu cesari an non
dabimꝰ Quia sciens versuciam
eoz ait illis Quid me temptatis
ostendite m denariu ut videa at
illi obtulert ei et ait illis Cuius
e ymago hęc et scriptꝛa dicut
illi Cesaris Tndens ait illis
illis Reddite igit quę sut cesaris
cesari et quę sut dei deo 2 mirati
sut sup eo Et venert ad eu

saducei qui dicut resurrectionem
no esse et interrogabat eu dicẽs
magr moyses nobis scripsit ut si
cuiꝰ frr mortuus fuerit 2 dimiserit
uxorē et filios no reliquerit
capiat frater eius uxorē ipius et
resuscitet semen fri suo Septem
ge fres erant et primus accepit uxo
rem et mortuus e no relicto se
mie et secdus accepit eam 2 mor
tuus e et nec iste reliqꝰ semen et
tertius similiter 2 accepert eam
similit septem 2 no reliquert semen
Novissima omn defuncta e 2 mulier
In resurrectione ge cu resurrexerit
cuius de his erit uxor Septem e
habuert eam uxorē Ait illis
ihus Filii huius seculi e Hi vero exrati no
strictes septuas neq3 uxores
Neq3 enim a mortuis resurrexerint
neq3 nubent neq3 nubentur sed
sicut angeli in celis De mortuis
aut q resurgat no legistis in libro
moysi sup rubu qm dixit illi dns
inquiens ego sum deus abraha et
deus ysaac et deus iacob Non est
mortuoꝝ sed viuoꝝ vos ergo multum
erratis // Caplm xii.

Accessit unus de scribis q
audierat illos cocertantes 2 vi
dens qm bn illis respdisset interro ga
uit eum Quod esset primum omn mandatum
Ihus autem respdit ei qm primum
mandatum est Audi isrl dns deꝰ
noꝰ deus unus e 2 diliges dnm
deum tuum ex toto corde tuo 2 ex tota
anima tua et ex tota mente tua hoc
e primum mandatum Secdum autem simile
est illi Diliges proxim tuum tamq3

tepm mat4 spoz aliud mandatu
no ſt Et ait illi ſcriba bn mgr
m veritate dixiſti qz vn9 e z no e
alius pt eu et ut diligat ex toto
orde et ex toto mtis tue z ex tota
tua et ex to fortitudie z diligere
ꝓxim tamq ſeipm hec maiꝰ eſt
omnibꝫ holocaustomatibꝫ et
ſacrificijs Ihus ait videns q ſapi
enr respondiſſe dixit illi Non
es longe a regno dei Et nemo
ia audebat eu mtrogare Et re
spondens Ihus dicebat docens
in templo Quomo dicut scribe
xpm filium esse dauid Ipe enim da
uid dicit in spu sco dixit dns
dno meo ſede a dexteris meis do
nec ponam inimicos t scabel
lum pedu tuoz Ipe igr dauid dicit
eu dnm et unde e filius eoꝝ et
multa turba libenter eu audie
bat Et dicebat illis in doctrina
sua Cauete a scribis qui volunt
in stolis ambulare z salutari in
foro et in synis cathedris sede
in synagogis z primos discubitus
in cenis Qui deuorant domos
viduaꝝ sub obtentu plixe orois
hi accipient plixius iudiciu Et
sedens Ihus c gazophilaciu aspi
ciebat quo turba iactabat es in
gazophilaciu et multi diuites
iactabant multa Cum veniſſet aute
vidua pauꝑ misit duo minuta qd
e quadrans z quadrans Et discipulos suos
ait illis Amen dico vb qm vidua hec
pauꝑ plus omnib misit qui miserunt
in gazophilaciu Omnes enim ex eo qd ha
bundabat illi miserunt hec aut de penuria
sua oia q habuit misit to victu suu

Et cu egrederet de templo ait illi
unus ex discipulis suis Mgr
aspice quales lapides z quales
structure Et ihs dixit illi Vi
des omia hec magnas edificationes
no relinquet lapis sup lapide q
no destruat Et cu sederet in monte
oliuaꝝ ex aduerso templi interrogabat
eu seorsum petrus iacobus z johes
et andreas Dic nob quando ista fient
et quod signu cu quando hec oia incipiet
consummari Et dixit illis Ihus
Videte ne quis vos seducat multi
enim venient in nomine meo dicentes
quia ego sum et multos seducent
Cu audieritis aut bella z opiniones
bellorum ne timueritis oportet enim ea fieri
sed nondum finis Exurget enim gens
sup gentem et regnum sup regnum et
erunt terremotus p loca z fames
initium dolorum hec Videte aut vos
metipos Tradent enim vos in consilijs
et in synagogis verberabimini et
ante presides et reges stabitis propter
me in testimonium illis Et in omnes gen
tes primum oportet predicari evangelium
Et cu duxerint vos tradentes no
lite premeditari quid loquamini sed quod
datum vobis fuerit in illa hora id lo
quimini Non enim estis vos loquentes
sed spus scus Tradet aut frater fratrem
in mortem z pater filium z consurgent filii in parentes et
morte afficient eos et eritis odio
omnibus propter nomen meum q aut sus
tinuerit in finem hic salvus erit
Cu aut videritis abhominationem de
solationis stantem ubi non debet q legit

xm 242

mtelligat ⁊ tuc qui i iudea sit fu
giat in montes et qui sup tectu
no descendat in domu hr̃ mtrat
ut tollat quid de domo sua et q̃
i agro cit no reuũtat retro tollẽ
vestimentu suu Ve at pgnatibꝫ
et nutrientibus in dieb illis Da
te ut hyeme no fiat fuga vr̃a sabb
Erit enim tribulatio tal qualis no
fuit ab initio creaturꝫ quã codi
dit deus usq nunc neq fiet Et nisi
breuiasset dns dies non fuisset
salua oīs caro sed pp electos
quos elegit breuiabit dies Et
tunc si quis vobis dixerit Ecce hic
e xp̃us ecce illic nolite credere
Surgent enim pseudo xp̃i ⁊ pseu
do pphe et dabunt signa et prodi
gia ad seducendos si pt fieri etiã electos
Ecce prędixi vobis ergo
Verũm in illis diebꝫ post tribula
tionem illam sol tenebrabit ⁊ luna
non dabit splendorem suum ⁊ stellę
cęli erunt decidentes ⁊ virtutes que
sunt in cęlis mouebunt Et tunc vide
bunt filium hoīs venientem in nubibꝫ
cęli cum virtute multa et gla et tunc
mittet angelos suos ⁊ congregabit
electos suos a iiior ventis a summo ter
ręusq ad summum cęli A ficu autem disci
te parabolam Cum iam ramus eius tener
fuerit et nata fuerint folia cog
noscitis quia prope est estas
Sic et vos cum videritis hęc fieri
scitote quia prope est regnum dei
Amen dico vobis quia non trãsibit
generatio hęc donec oia ista fiant
celum ⁊ terra trãsibũt verba autem mea non trã-
sibunt

De die autem illa aut hora nemo scit neq;
angeli in celo neq; filius nisi pr
Videte vigilate et orate nescitis
enim quando tempus sit Sicut ho
mo qui peregre profectus reliquit domum
suam ⁊ dedit seruis suis potestatem cuiusq;
operis et ianitori precepit ut vigilet
Vigilate ergo nescitis enim quando dns
domus veniat Sero an media nocte
an galli cantu an mane ne cum
venerit repente inveniat vos dormi
entes Quod autem vobis dico omnibus
dico vigilate

Capitulum xxvi

Erat autem pascha et azima post
biduum Et quęrebant summi sacer
dotes et scribe quomodo illum dolo te
nentes occiderent Dicebant autem non
in die festo ne forte tumultus fiat
in populo Et cum esset bethanie in do
mo symonis leprosi et recumberet
venit mulier habens alabastrum un
genti nardi spicati pretiosi ⁊ fracto
alabastro effudit super capud eius
Erant autem quidam indignantes
intra semetipsos ⁊ dicentes Ut quid
perditio unguenti ista facta est potuit
enim unguentum istud venundari plus
quam trecentis denariis ⁊ dari pauperi
bus et fremebant in ea Quam dimitte ea quid illi mo
lesti estis bonum opus operata est
in me Semper enim pauperes habetis
vobiscum et cum volueritis potestis
illis bene facere me autem non semper habetis
Quod habuit hec fecit prevenit
ungere corpus meum in sepultura
Amen dico vobis ubicumq; predica
tum fuerit evangelium istud in uniuer-

mudo et q̄ fecit hec narrabitur
i meoria eius Et iudas scario
thes vnus de xij abijt ad sum
sacerdotes ut p̄deret eu illis qui
audietes grauiss sue et promisert
ei pecuniaz se daturos z quebat
quomo illum opportune tradet Et p̄
ma die azimoz accesit discipuli Ihu
vbi cam̄ et parem⁹ tibi ut ma
ducem pascha Et mittit duos ex
discipulis suis z dicit eis Ite in ci
uitatem et occurret vob homo lagena
aq baiulans sequimini eum z quocuq;
introierit dicite dño domꝰ Magr
nr dicit Vbi est refectio mea ubi
pascha cu discipulis meis manducem
et ipse vobis demonstrabit
cenaculu grande stratu z illic pa
rate nobis Et abierut discipuli
eius et venerut in ciuitate z iuene
runt sicut dixerat illis z paurerunt
pascha Vespere aut facto venit cu xij
et discubentibus eis z manducantibus
ait illis Amen dico vobis q̄ vnus
ex vobis me tradet q̄ manducat
mecu Cepit illi contristari et
dicere ei sigillatim Numq̄ ego Qui
ait illis Vnus ex xij q̄ intingit
mecu in catino et filius quidem
hois vadit sicut scriptu e de eo Ve
aut homini illi p quem filius hois tradet
Bonum erat ei si no e natus homo
ille Et manducantibus illis accepit
panem et benedixit fregit
et dedit eis z ait Sumite hoc e
corpus meu Et accepto calice gr̄
rias agens dedit eis z biberunt ex

illo omes z ait illis Hic e sanguis
meus noui testamti q̄ p vobis
effundet Amen dico vobis q̄ iam
non bibam de hoc genimine vitis
usq; in diem illum cu illud bibam no
vu in regno dei Et ymnum dicto
egressi sunt in montem oliuaz Et ait
eis illis omes Scandalizabimi
i nocte ista quia scriptu est Per
cutiam pastore z dispgentur oues
sed postq̄ surrexero precedam vos in
galileam Petrus aut ei Et si
omes scandalizati fuerint sed no
ego Et ait illi ihus Amen dico tibi
quia tu hodie in nocte hac priusq̄
bis gallus vocet ter me
negaturus Et ille amplius loq
batur Et si oportuit me simul tecum
ri nō te negabo similit aut omes
dicebat Et veniut i pdium cui no
men gethsemani Et ait discipulis suis
Sedete hic donec orem Et assumit
petru et Iacobu et Iohem secu et
cepit pauere et tedere Et ait illis
Tristis e aia mea usq; ad mortem
Sustinete hic z vigilate Et cu pro
cessisset paululu prostrauit super
terra et orabat ut si fieri posset tran
seat ab eo hora z dixit Abba pr
Omnia tibi possibilia sut transfer ca
licem hunc a me sed no quod ego
volo sed quod tu Et venit ad discipu
los suos et invenit eos dormientes
et ait petro Symo dormis non
potuisti una hora vigilare Vigilate
te et orate ne intretis i temptacoz
Spus quidē promptus e caro at
infirma Et iterum abiens oravit

cuꝫ ſmone diaꝫ et uꝰſ dnm
uenit eos dormientes erat ei oculi
corp grauati et ignorabat ꝙ reſ
pondeꝛe ei ꝯ uel quid faceꝛet ꝓ
dormitacione et requeſtite ꝯ ſufficiat
uel ipſa cite tradet filiꝫ hoīs i
manus peccatoꝝ ſurgite eamꝰ ecce
qui me tradet ppe eſt ꝯ adhuc eo
loquente uenit iudas ſcarioth ūꝰ
eoꝝ xiꝓ et cu illo turba milta cu gla
diis et lignis ꝯ miſſi a ſummis ſa
cerdotibꝫ et a ſcribis et a ſenio
ribus ꝯ dederat aꝛ traditor eis ſigm
dicens ꝯ quemcuꝫq oſculatus fuero
ipe eſt tenete eum ducite caute et
ad uniſſet accedit ad eum aut ihu
et oſculatus e eum ꝯ dixit illi magiſ
ter et oſculatus e eum ꝯ at illi manꝰ
iecerunt in eum et tenuerut eum ūꝰ
at de circuſtantibus eduxit gla
dium ſuum ſtriuit ſuum ſummi ſacerdotis
et amputauit illi auricula ꝯ
rndens ihūs aut illis ꝯ eamꝰ ad
latronē exiſtis cu gladiis et lignis
quaſi ad latronem exiſtis cu gladiis et lignis
mis cōprehendere me cottidie apud
vos eram in templo docens et non me
tenuiſtis ſed ut adimplicent ſcripture
tunc discipuli eius relinquentes
eum omes fugerut ꝯ adoleſcens ad
quem ſequebat eum amictus ſindone
ſup nudo et tenuerut eum at ille re
iecta ſindone nudus ꝓfugit ab eis
ꝯ adduxerut ihm ad ſummu ſacer
dote et conuenerut omes ſacerdotes
et ſcribe et ſeniores ꝓpetrus ab
a longe ſecutus e eum uſq; intro
i atrium ſummi ſacerdotis et ſede
bat cu miſtris et caleſciebat

ſe adignet ꝯ cum ii ſacerdotes
et omne conſiliu quereba aduſus
ihm teſtimoniu ut eu morti trade
rent nō inuenieba ꝯ multi en
teſtimoniū falſu dicebat aduſus eu
et cōueniencia teſtimonia no erat
ꝯ quidā ſurgentes falſu teſtimo
niū ferebat aduſus eu dicentes quiā
nos audiuimus eu dicere ego diſ
ſoluā templū hoc manufactu
et ꝑ triduū aliud no manufactu
diſtruabo et no erat conueniens teſ
timoniū illoꝝ ꝯ exſurgens ſumꝰ
ſacerdos i mediu interrogauit ihm
dicens nichil rndes quidē ad ea que
tibi obiciunt ab hoīb ille aut tace
bat et nichil respondit iterū
ſummus ſacerdos interrogabat eu
et dixit ei tu es filiꝰ dei benedi
ctus at ihs dixit illi ego sum et vide
bitis filiū hoīs a dextris ſedē
tē ꝯtutis et uenientē cu nubibus
celi ꝯ ſummus aut ſacerdos ſcindens
veſtimenta ſua ait ꝯ quid adhuc de
ſideramus teſtes audiſtis blaſphe
miā ꝯ quid uob uidetur ꝯ qui ob
temperauerut eu eſſe reū mortis
ꝯ et ceperut quidā conſpuere in eu
et velare facie eius et colaphis
eu cedere et dicere ei ꝓphetiza et
miſteri alapis eu cedebat ꝯ et eu
eſſet petrus in atrio deorſu venit
una ancilla ſummi ſacerdotis et
cū uidiſſet petrū caleſciente ſe
aſpiciens illū ait ꝯ et tu cu ihū
nazareno eras ꝯ at ille negauit
dicens ꝯ neq; ſcio neq; noui quid
dicis ꝯ et exiit foras in atriu

et gallus cantauit iterum/ Et recordatus e petrus
ui/ vidisset eu ancilla cepit dice
circumstantibus q hic ex illis e/ at
ille iterum negauit et post pusillu
iterum qui astabat dicebat pe
tro/ Vere tu ex illis es/ na z galile
es/ Ille at cepit anathematizare
et iurare q nescio hominem istu q
dicitis/ Et statim iterum gallus can
tauit/ Et recordatus e petrus ui
q dixerat ei ihesus priusq gallus
cantet bis ter me negabis/ z egressus
foras flebat amarissime/ Et confestim mane/ Cxv
consilium facientes summi sacerdo
tes cu senioribus et scribis et
uniuerso concilio/ Vincientes ihesum duxe
runt/ z tradiderunt eu pilato/ Et in
terrogauit eu pilatus/ Tu es rex
iudeorum/ At ille respondens ait illi/ Tu
dicis/ Et accusabat eu summi sacer
dotes i multis/ Pilatus at rursus
interrogauit eu dicens/ Non respondes quic
quid/ Videm quatis te accusant
ihesus at amplius nichil respondit ita
ut/ mirari/ Et pilatus/ per diem at
festum debebat illis/ unu ex
uinctis quemcuq petissent/ Erat
at q dicebat barrabas q/ cu seditio
sis/ Qui/ cat uinctus q/ i seditione fe
cerat homicidiu/ Et cu ascendisset
turba cepit rogare sicut semp facie
bat illis/ Pilatus at respondit eis
et dixit/ Vultis dimittam/ uobis
regem iudeorum/ sciebat enim q/ per inuidia
tradidissent eu summi sacerdotes
principes at concitauerunt turbam
ut/ magis barrabam dimitteret eis/
Pilatus at iterum respondens ait illis

Quid ergo uultis faciam regi iude
orum at illi clamauerunt/ Crucifige
eu/ Pilatus at dicebat eis/ Quid
enim mali fecit/ At illi magis cla
mabant crucifige eu/ Pilatus at
volens q/ satisfacere dimisit illis
barrabam et tradidit ihesum flagel
latum ut crucifigeret/ Milites aute
duxerunt eu/ intro/ i atriu pretorii
et conuocant totam cohortem/ z induunt
eu purpura et imponunt ei plectentes
spineam coronam et ceperunt salutare
eu dicentes/ Ave rex iudeorum/ et p
cutiebat caput eius harundine
et conspuebant eu et ponentes ge
nua adorabant eu/ Et postq illu
serunt ei exuerunt illu purpura
et induerunt eu/ uestimentis suis
et educunt illu ut crucifigerent eu
Et angariauerunt principem q/ pra
eteribat simone cyrenicu/ uenientem de villa
primu alexandri et rufi ut tolleret
crucem eius/ Et perducunt illum in gol
gatha locu q/ est interpretatu cal
uarie locus/ Et dabat ei bibere
mirratu/ vinu et no accepit/ Et
crucifigentes eu diuiserunt/ uesti
menta eius/ mittentes sortem sup eis q/
quid tolleret/ Erat at hora tertia
et crucifixerunt eu/ Et erat titu
lus causae eius inscriptus/ Rex iu
deorum/ Et cu eo crucifigunt duos
latrones/ unu a dextris et alium
a sinistris eius/ Et adimpleta
est scriptura q dicit/ Et cu iniquis re
putatus est/ Et preteribant blasphe
mabant eu/ mouentes capita sua

2 dicebat vach q̄ destrue⁹ regnu
et i tribus diebus edificat alt
au fac temeripm descendens de
cruce ihūs et sum sacerdotes
ludebat alios saluos fecit sem
no pt salua fiat/ xpc/ rex ispl
descendat nūc de cruce ut vid
amus et credamus dñt qui au
co crucifixi erat conviciabatur
ei dñt fia hora sexta tenebre
facte sūt p tota terra usq; ad ho
ra nona dñt hora nona exclamauit
ihūs voce magna dicēs
heli heli lamasabacthani qđ
e meptatu deus meus deus
meus ut quid dereliquisti me
dñt quida de circastantibus au
dientes dicebat dicte helia vocat
Currens at unus 2 implens
spongia aceto circumponensq;
calamo potu dabat ei dicens
sinite videam⁹ si veniat helias
ad deponendu eu hic ihūs at
emissa voce magna expirauit
dñt velu templi scissū e in duo
a sumo usq; deorsū Videns at
centuriō qui ex adverso stabat
quia sic clamans expirasset
ait vere hō hic filius dei erat
ad ibi mlieres de longe aspici
entes inq̄ quas erat maria mag
dalena et maria iacobi 2 salome
et ai esset i galilea sequebant
eu et ministrabant ei dñt alie ml
te que simul au eo ascenderant
ierosolima dñt ai ia sero esset quia
erat parasceue quod est ante
sabbm venit ioseph ab arymathia
nobilis decurio qui et ipse
erat exspectans regnu dei et au
dacit introivit ad pilatu 2 petiit
corpus ihū pilatus at miratus
si ia obisset et accersito centuri
one interrogauit eu si ia mortuus esset
et ai cognouisset a centurione
donat corpus ioseph ioseph at
emptis sindone 2 deposito eu
involuit sindone 2 posuit eu in
monumento quod erat excisu de
petra 2 advolut lapide ad ostiu mo

Maria at magdale
et maria ioseph aspiciebat
a longe dñt ai intuissent sabbatu
maria magdale 2 maria iacobi
et salome emerūt aromata ut
venientes ungerent ihūm dñt valde
mane una sabbatoz venit ad
monumentu orto ia sole 2 dicebat
ad invicē quis revolvet nob
lapide ab ostio monumenti dñt re
spicientes vident revolutu lapi
dem erat quippe magnus valde
dñt introeuntes in monumentu vident
iuvenem sedentem in dextris coop
tu stola candida et obstupue
runt ipse dicit illis nolite expa
vescere jesum quaeritis nazarenum
crucifixum surrexit non est hic ecce
locus ubi posuerunt eu sed ite di
cite discipulis eius et petro qm
precedet vos in galilea ibi eu
videbitis sicut dixit vobis dñt
ille exeuntes fugerunt de monumto

In vastat eum aper de silua et singularis ferus depascitur eum. Et nemo quidem dixerit timebat eum. Surgens autem mane prima sabbati apparuit primo Marie Magdalene de qua eiecerat septem demonia. Illa uidit eum et nuntiauit his qui cum fuerant lugentibus et flentibus. Et illi audientes quia uiuit et uisus est ab ea non crediderunt. Post hec autem duobus ex eis ambulantibus ostensus est in alia effigie euntibus in uillam. Et illi euntes nuntiauerunt ceteris nec illis crediderunt. Nouissime recumbentibus undecim illis apparuit et exprobrauit incredulitatem illorum et duritiam cordis quia his qui uiderunt eum resurrexisse non crediderant et dixit eis euntes in mundum uniuersum predicate euangelium omni creature. Qui crediderit et baptizatus fuerit saluus erit qui uero non crediderit condempnabitur. Signa autem eos qui crediderint hec sequentur. In nomine meo demonia eicient linguis loquentur nouis serpentes tollent et si mortiferum quid biberint non eis nocebit. Super egros manus imponent et bene habebunt. Et dominus quidem iesus postquam locutus est eis assumptus est in celum et sedet ad dexteram dei illi autem profecti predicauerunt ubique domino cooperante et sermonem confirmante sequentibus signis

Incipit prologus in lucam

Quoniam quidem multi conati sunt ordinare narrationem quam rite mecum discipuli eorum qui ab initio ipsi uiderunt fuerunt ministri uerbi. Visum est et mihi assecuti omnia diligenter ex principio ordine tibi scribere optime theophile ut cognoscas eorum uerborum de quibus eruditus es ueritatem. Fuit in diebus herodis regis iudee sacerdos quidam nomine zacharias de uice abia et uxor illi de filiabus aaron et nomen eius elisabeth erant autem iusti ambo ante deum incedentes in omnibus mandatis et iustificationibus domini sine querela et non erat illis filius eo quod esset elisabeth sterilis et uterque processerant in diebus suis. Factum est autem cum sacerdotio fungeretur in ordine uicis sue ante deum secundum consuetudinem sacerdotii sorte exiit ut incensum ponens introiret in templum domini et omnis multitudo populi erat orans foris hora incensi. Apparuit autem illi angelus domini stans a dextris altaris incensi. Et turbatus est zacharias uidens et timor irruit super eum. Dixit autem ad illum angelus ne timeas zacharia quoniam exaudita est deprecatio tua et uxor tua elisabeth pariet tibi filium et uocabis nomen eius iohannem et erit gaudium tibi et exultatio et multi in nativitate eius gaudebunt erit enim magnus coram domino et uinum et sicerum non bibet et spiritu sancto replebitur adhuc ex utero matris sue et multos filiorum israel convertet ad dominum deum ipsorum et ipse precedet ante illum in spiritu et uirtute helie ut convertat corda patrum in filios et incredulos in prudentiam iustorum parare domino plebem aptam et dixit zacharias ad angelum unde hoc sciam ego enim sum senex et uxor mea processit in diebus suis. Et respondens angelus dixit ei ego sum gabriel qui adsto ante deum et missus sum loqui ad te et hec tibi euangelizare et ecce eris tacens et non valens loqui usque in diem quo hec fiant eo quod non credideris uerbis meis que implebuntur in tempore suo. Et erat populus exspectans zachariam et mirabantur quod tardaret in templo. Egressus autem non poterat loqui illis et intellexerunt quod uisionem uidisset in templo et ipse innuebat eis et permansit mutus. Et factum est ut impleti sunt dies ministerii eius abiit in domum suam. Post hos autem dies concepit elisabeth uxor eius et occultabat se mensibus quinque dicens quia sic mihi fecit dominus in diebus quibus respexit auferre opprobrium meum inter homines. In mense autem sexto missus est angelus gabriel a deo in ciuitatem galilee cui nomen nazareth ad uirginem desponsatam uiro cui nomen erat ioseph de domo dauid et nomen uirginis maria. Et ingressus angelus ad eam dixit ave gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus. Quae cum audisset turbata est in sermone eius et cogitabat qualis esset ista salutatio. Et ait angelus ei ne timeas maria inuenisti enim gratiam apud deum ecce concipies in utero et paries filium et uocabis nomen eius iesum. Hic erit magnus et filius altissimi uocabitur et dabit illi dominus deus sedem dauid patris eius et regnabit in domo iacob in eternum et regni eius non erit finis. Dixit autem maria ad angelum quomodo fiet istud quoniam uirum non cognosco. Et respondens angelus dixit ei spiritus sanctus superueniet in te et uirtus altissimi obumbrabit tibi ideoque et quod nascetur ex te sanctum uocabitur filius dei. Et ecce elisabeth cognata tua et ipsa concepit filium in senectute sua et hic mensis sextus est illi que uocatur sterilis quia non erit impossibile apud deum omne uerbum. Dixit autem maria ecce ancilla domini fiat mihi secundum uerbum tuum. Et discessit ab illa angelus. Exurgens autem maria abiit in montana cum festinatione in ciuitatem iuda et domum zacharie intrauit et salutauit elisabeth. Et factum est ut audiuit salutationem marie elisabeth exultauit infans in utero eius et repleta est spiritu sancto elisabeth et exclamauit uoce magna et dixit benedicta tu inter mulieres et benedictus fructus uentris tui. Et unde hoc mihi ut ueniat mater domini mei ad me. Ecce enim ut facta est uox salutationis tue in auribus meis exultauit infans in gaudio in utero meo. Et beata que credidisti quoniam perficientur ea que dicta sunt tibi a domino. Et ait maria magnificat anima mea dominum et exultauit spiritus meus in deo salutari meo. Quia respexit humilitatem ancille sue ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Quia fecit mihi magna qui potens est et sanctum nomen eius et misericordia eius a progenie in progenies timentibus eum. Fecit potentiam in brachio suo dispersit superbos mente cordis sui. Deposuit potentes de sede et exaltauit humiles. Esurientes implet bonis et diuites dimisit inanes. Suscepit israel puerum suum recordatus misericordie sue. Sicut locutus est ad patres nostros abraham et semini eius in sempiternum. Mansit autem maria cum illa quasi mensibus tribus et reuersa est in domum suam. Elisabeth autem impletus est tempus pariendi et peperit filium. Et audierunt uicini et cognati eius quia magnificauit dominus misericordiam suam cum illa et congratulabantur ei. Et factum est octaua die uenerunt circumcidere puerum et uocabant eum nomine patris sui zachariam. Et respondens mater eius dixit non sed uocabitur iohannes. Et dixerunt ad illam quia nemo est in cognatione tua qui uocetur hoc nomine. Innuebant autem patri eius quem uellet uocari eum. Et postulans pugillarem scripsit dicens iohannes est nomen eius et mirati sunt uniuersi. Aperto autem ore illius continuo et lingua eius et loquebatur benedicens deum. Et factus est timor super omnes uicinos eorum et super montana iudee hec omnia diuulgata sunt. Et posuerunt omnes qui audierant in corde suo dicentes quis putas puer iste. Nam et manus domini erat cum illo. Et zacharias pater eius repletus est spiritu sancto et prophetauit dicens benedictus dominus deus israel quia uisitauit et fecit redemptionem plebis sue. Et erexit cornu salutis nobis in domo dauid pueri sui. Sicut locutus est per os sanctorum qui a seculo sunt prophetarum suorum. Salutem ex inimicis nostris et de manu omnium qui oderunt nos. Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris et memorari testamenti sui sancti. Iusiurandum quod iurauit ad abraham patrem nostrum daturum se nobis. Sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati seruiamus illi. In sanctitate et iustitia coram ipso omnibus diebus nostris. Et tu puer propheta altissimi uocaberis. Preibis enim ante faciem domini parare uias eius. Ad dandam scientiam salutis plebi eius in remissionem peccatorum eorum. Per uiscera misericordie dei nostri in quibus uisitauit nos oriens ex alto. Illuminare his qui in tenebris et in umbra mortis sedent ad dirigendos pedes nostros in uiam pacis. Puer autem crescebat et confortabatur spiritu plenus et erat in desertis usque in diem ostensionis sue ad israel.

Factum est autem in diebus illis exiit edictum a cesare augusto ut describeretur uniuersus orbis. Hec descriptio prima facta est a preside syrie cyrino. Et ibant omnes ut profiterentur singuli in suam ciuitatem. Ascendit autem et ioseph a galilea de ciuitate nazareth in iudeam in ciuitatem dauid que uocatur bethleem eo quod esset de domo et familia dauid ut profiteretur cum maria desponsata sibi uxore pregnante. Factum est autem cum essent ibi impleti sunt dies ut pareret. Et peperit filium suum primogenitum et pannis eum inuoluit et reclinauit eum in presepio quia non erat eis locus in diuersorio. Et pastores erant in regione eadem uigilantes et custodientes uigilias noctis super gregem suum. Et ecce angelus domini astitit iuxta illos et claritas dei circumfulsit illos et timuerunt timore magno. Et dixit angelus ad illos nolite timere ecce enim euangelizo uobis gaudium magnum quod erit omni populo quia natus est uobis hodie saluator qui est christus dominus in ciuitate dauid. Et hoc uobis signum inuenietis infantem pannis inuolutum et positum in presepio. Et subito facta est cum angelo multitudo militie celestis laudantium deum et dicentium gloria in altissimis deo et in terra pax hominibus bone uoluntatis. Et factum est ut discesserunt ab eis angeli in celum pastores loquebantur ad inuicem transeamus usque bethleem et uideamus hoc uerbum quod factum est quod fecit dominus et ostendit nobis. Et uenerunt festinantes et inuenerunt mariam et ioseph et infantem positum in presepio. Videntes autem cognouerunt de uerbo quod dictum erat illis de puero hoc. Et omnes qui audierunt mirati sunt et de his que dicta erant a pastoribus ad ipsos. Maria autem conseruabat omnia uerba hec conferens in corde suo. Et reuersi sunt pastores glorificantes et laudantes deum in omnibus quae audierant et uiderant sicut dictum est ad illos. Et postquam consummati sunt dies octo ut circumcideretur puer uocatum est nomen eius iesus quod uocatum est ab angelo priusquam in utero conciperetur. Et postquam impleti sunt dies purgationis eius secundum legem moysi tulerunt illum in hierusalem ut sisterent eum domino sicut scriptum est in lege domini quia omne masculinum adaperiens uulvam sanctum domino uocabitur. Et ut darent hostiam secundum quod dictum est in lege domini par turturum aut duos pullos columbarum. Et ecce homo erat in hierusalem cui nomen symeon et homo iste iustus et timoratus exspectans consolationem israel et spiritus sanctus erat in eo. Et responsum acceperat a spiritu sancto non uidere mortem nisi prius uideret christum domini. Et uenit in spiritu in templum. Et cum inducerent parentes puerum iesum ut faciebant secundum consuetudinem legis pro eo. Et ipse accepit eum in ulnas suas et benedixit deum et dixit nunc dimittis seruum tuum domine secundum uerbum tuum in pace quia uiderunt oculi mei salutare tuum quod parasti ante faciem omnium populorum lumen ad reuelationem gentium et gloriam plebis tue israel. Et erat pater eius et mater mirantes super his que dicebantur de illo. Et benedixit illis symeon et dixit ad mariam matrem eius ecce positus est hic in ruinam et in resurrectionem multorum in israel et in signum cui contradicetur et tuam ipsius animam pertransibit gladius ut reuelentur ex multis cordibus cogitationes. Et erat anna prophetis filia fanuel de tribu aser hec processerat in diebus multis et uixerat cum uiro suo annis septem a uirginitate sua et ipsa uidua usque ad annos octoginta quatuor que non discedebat de templo ieiuniis et obsecrationibus seruiens nocte ac die. Et hec ipsa hora superueniens confitebatur domino et loquebatur de illo omnibus qui exspectabant redemptionem israel. Et postquam perfecerunt omnia secundum legem domini reuersi sunt in galileam in ciuitatem suam nazareth. Puer autem crescebat et confortabatur plenus sapientia et gratia dei erat super illum. Et ibant parentes eius per singulos annos in hierusalem in die festo pasche. Et cum factus esset annorum duodecim ascendentibus illis secundum consuetudinem diei festi consummatisque diebus cum redirent remansit puer iesus in hierusalem et non cognouerunt parentes eius. Existimantes autem illum esse in comitatu uenerunt iter diei et requirebant eum inter cognatos et notos. Et non inuenientes regressi sunt in hierusalem requirentes eum. Et factum est post triduum inuenerunt illum in templo sedentem in medio doctorum audientem illos et interrogantem eos. Stupebant autem omnes qui eum audiebant super prudentia et responsis eius. Et uidentes admirati sunt parentes eius et mater eius ad illum dixit fili quid fecisti nobis sic ecce pater tuus et ego dolentes quaerebamus te. Et ait ad illos quid est quod me quaerebatis nescistis quia in his que patris mei sunt oportet me esse. Et ipsi non intellexerunt uerbum quod locutus est ad illos. Et descendit cum illis et uenit nazareth et erat subditus illis. Et mater eius conseruabat omnia uerba hec in corde suo. Et iesus proficiebat sapientia et aetate et gratia apud deum et homines.

Anno autem quintodecimo imperii tiberii cesaris procurante pontio pilato iudeam tetrarcha autem galilee herode philippo autem fratre eius tetrarcha ituree et trachonitidis regione abilina lisania tetrarcha sub principibus sacerdotum anna et caiapha factum est uerbum domini super iohannem zachariae filium in deserto. Et uenit in omnem regionem iordanis predicans baptismum penitentie in remissionem peccatorum. Sicut scriptum est in libro sermonum esaie prophete dicentium uox clamantis in deserto parate uiam domini rectas facite semitas eius. Omnis conuallis implebitur et omnis mons et collis humiliabitur et erunt prava in directa et aspera in uias planas et uidebit omnis caro salutare dei. Dicebat ergo turbis que exibant ut baptizarentur ab eo genimina uiperarum quis ostendit uobis fugere a uentura ira. Facite ergo fructus dignos penitentie et ne incipiatis dicere patrem habemus abraham dico enim uobis quoniam potens est deus de lapidibus istis suscitare filios abrahe. Iam enim securis ad radicem arborum posita est. Omnis ergo arbor que non facit fructum bonum excidetur et in ignem mittetur. Et interrogabant eum turbe dicentes quid ergo faciemus. Respondens autem dicebat illis qui habet duas tunicas det non habenti et qui habet escas similiter faciat. Venerunt autem et publicani ut baptizarentur et dixerunt ad illum magister quid faciemus et nos. Et ait illis nichil amplius quam quod constitutum est uobis faciatis. Interrogabant autem eum et milites dicentes quid faciemus et nos. Et ait illis neminem concutiatis neque calumniam faciatis et contenti estote stipendiis uestris. Existimante autem populo et cogitantibus omnibus in cordibus suis de iohanne ne forte ipse esset christus. Respondit iohannes dicens omnibus ego quidem aqua baptizo uos uenient autem fortior me cuius non sum dignus procumbens soluere corrigiam calciamenti eius ipse uos baptizabit in spiritu sancto et igni. Cuius uentilabrum in manu sua et permundabit aream suam et congregabit triticum in horreum suum paleas autem comburet igni inextinguibili. Multa quidem et alia exhortans euangelizabat populum. Herodes autem tetrarcha cum reprehenderetur ab eo de herodiade uxore philippi fratris sui et de uniuersis malis que fecit herodes adiecit et hoc super omnia et conclusit iohannem in carcere. Factum est autem cum baptizaretur omnis populus et iesus baptizatus et orante apertum est celum et descendit spiritus sanctus corporali specie sicut columba in ipsum et uox de celo facta est tu es filius meus dilectus in te complacui mihi. Et ipse iesus erat incipiens quasi annorum triginta ut putabatur filius ioseph heli matthat levi melchi ianne joseph mathathie amos naum hesli nagge mathathie semei joseph juda joanna resa zorobabel salathiel neri melchi addi cosam elmadam her jesu eliezer jorim matthat levi symeon juda joseph jona eliachim melea menna mathatha nathan david jesse obeth booz salmon naasson aminadab aram esrom phares juda jacob isaac abraham thare nachor sarug ragau phaleg heber sale cainan arphaxat sem noe lamech mathusale henoch jared malaleel cainan enos seth adam dei.

Reuersus autem iesus in uirtute spiritus in galileam et fama exiit per uniuersam regionem de illo. Et ipse docebat in synagogis eorum et magnificabatur ab omnibus. Et uenit nazareth ubi erat nutritus et intrauit secundum consuetudinem suam die sabbatorum in synagogam et surrexit lectionem facere. Et traditus est illi liber esaie prophete et ut reuolui librum inuenit locum ubi scriptum erat. Spiritus domini super me propter quod unxit me euangelizare pauperibus misit me sanare contritos corde predicare captiuis remissionem et cecis uisum dimittere confractos in remissionem predicare annum domini acceptum et diem retributionis consolari omnes lugentes. Et posuit sedens angelorum in synagoga omnes oculi in illo erant intendentes. Et cepit dicere ad illos quia hodie impleta est hec scriptura in auribus uestris. Et omnes testimonium illi dabant et mirabantur in uerbis gratie que procedebant de ore eius et dicebant nonne hic est filius ioseph. Et ait illis utique dicetis mihi hanc similitudinem medice cura te ipsum quanta audiuimus facta in capharnaum fac et hic in patria tua. Dixit autem amen dico uobis quia nemo propheta acceptus est in patria sua. In ueritate autem dico uobis multe uidue erant in diebus heliae in israel quando clausum est celum annis tribus et mensibus sex cum facta esset fames magna in uniuersa terra et ad nullam illarum missus est helias nisi in sarepta sydonie ad mulierem uiduam. Et multi leprosi erant in israel sub eliseo propheta et nemo eorum mundatus est nisi naaman syrus. Et repleti sunt omnes ira in synagoga hec audientes et surrexerunt eiecerunt illum extra ciuitatem et duxerunt illum usque ad supercilium montis super quem ciuitas illorum erat edificata ut precipitarent eum. Ipse autem transiens per medium illorum ibat. Et descendit in capharnaum ciuitatem galilee ibi docebat eos sabbatis et stupebant super doctrina eius erat enim sermo illius in potestate. Et in synagoga erat homo habens spiritum demonii immundi et exclamauit uoce magna dicens sine quid nobis et tibi iesu nazarene uenisti perdere nos scio te qui sis sanctus dei. Et increpauit illum iesus dicens obmutesce et exi ab eo. Et cum proiecisset eum demonium in medium exiit ab illo nichil nocens illum. Et factus est pauor in omnibus et colloquebantur ad inuicem dicentes quod est hoc uerbum quia in potestate et uirtute imperat immundis spiritibus et exeunt. Et predicabatur fama de illo in omnem locum regionis. Et cum surrexisset de synagoga introiit in domum simonis. Socrus autem simonis tenebatur magnis febribus et rogauerunt illum pro ea. Et stans super illam imperauit febri et dimisit illam. Et continuo surgens ministrabat illis. Occidente autem sole omnes qui habebant infirmos uarietatibus languorum ducebant illos ad eum. At ille singulis manus imponens curabat eos. Exibant autem demonia a multis clamantia et dicentia quia tu es filius dei. Et increpans non sinebat ea loqui quia sciebant ipsum esse christum. Facta autem die egressus ibat in desertum locum et turbe requirebant eum et uenerunt usque ad ipsum et detinebant illum ne discederet ab eis. Quibus ille ait quia et aliis ciuitatibus oportet me euangelizare regnum dei propterea quia in hoc missus sum. Et predicabat in synagogis galilee.

Factum est autem cum turbe irruerent in eum ut audirent uerbum dei et ipse stabat secus stagnum genesareth et uidit duas naues stantes secus stagnum piscatores autem descenderant et lauabant retia. Ascendens autem in unam nauem que erat simonis rogauit eum a terra reducere pusillum. Et sedens de nauicula docebat turbas. Ut autem cessauit loqui dixit ad simonem duc in altum et laxate retia uestra in capturam. Et respondens simon dixit illi preceptor per totam noctem laborantes nichil cepimus in uerbo autem tuo laxabo rete. Et cum hoc fecissent concluserunt piscium multitudinem copiosam. Rumpebatur autem rete eorum. Et annuerunt sociis qui erant in altera nauicula ut uenirent et adiuuarent eos. Et uenerunt et impleuerunt ambas naues ita ut pene mergerentur. Quod cum uidisset simon petrus procidit ad genua iesu dicens exi a me quia homo peccator sum domine. Stupor enim circumdederat eum et omnes qui cum illo erant in captura piscium quam ceperant. Similiter autem iacobum et iohannem filios zebedei qui erant socii simonis. Et ait ad simonem iesus noli timere ex hoc iam homines eris capiens. Et subductis ad terram nauibus omnibus relictis secuti sunt eum. Et factum est cum esset in una ciuitatum et ecce uir plenus lepra et uidens iesum procidit in faciem et rogauit illum dicens domine si uis potes me mundare. Et extendens manum tetigit eum dicens uolo mundare et continuo lepra discessit ab illo. Et ipse precepit illi ne cui dicat sed ite ostende te sacerdoti et offer pro emundatione tua sicut precepit moyses in testimonium illis. Pertransibat autem magis sermo de illo et conueniebant turbe multe ut audirent et curarentur ab infirmitatibus suis. Ipse autem secedebat in desertum et orabat. Et factum est in una dierum et ipse sedebat docens et erant pharisei sedentes et legis doctores qui uenerant ex omni castello galilee et iudee et hierusalem et uirtus domini erat ad sanandum eos. Et ecce uiri portantes in lectulo hominem qui erat paraliticus et quaerebant eum inferre et ponere ante eum. Et non inuenientes qua parte illum inferrent in turbam propter prae turbam ascendentes super tectum demiserunt eum per tegulas cum lectulo in medium ante iesum. Quorum fidem uidens dixit homo remittuntur tibi peccata tua. Et cepit cogitare scribe et pharisei dicentes quis est hic qui loquitur blasphemias quis potest dimittere peccata nisi solus deus. Ihesus autem cognoscens cogitationes eorum respondens dixit ad illos quid cogitatis in cordibus uestris quid est facilius dicere dimittuntur tibi peccata tua an dicere surge et ambula. Ut autem sciatis quia filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata tibi dico surge tolle lectulum tuum et uade in domum tuam. Et continuo surgens coram illis tulit lectulum in quo iacebat et abiit in domum suam magnificans deum. Et stupor apprehendit omnes et magnificabant deum et repleti sunt timore dicentes quia uidimus mirabilia hodie. Et post hec exiit et uidit publicanum nomine leuim sedentem ad theloneum et ait illi sequere me. Et relicto omnibus surgens secutus est illum. Et fecit ei leuis conuiuium magnum in domo sua et erat turba multa publicanorum et aliorum qui cum illis erant discumbentes. Et murmurabant scribe et pharisei dicentes ad discipulos eius quare cum publicanis et peccatoribus manducat et bibit. Et respondens ihesus dixit ad illos non egent qui sani sunt medico sed qui male habent. Non enim uenit uocare iustos sed peccatores ad penitentiam. Illi autem dixerunt ad illum quare discipuli iohannis ieiunant frequenter et obsecrationes faciunt similiter et pharisei tui autem edunt et bibunt. Ihesus autem ait ad illos numquid filii sponsi possunt facere ieiunare quamdiu cum illis est sponsus habent dies autem uenient et cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos quia nemo commissuram de uestimento nouo immittit in uestimentum uetus alioquin et nouum rumpit et ueteri non conuenit commissura a nouo. Et nemo mittit uinum nouum in utres ueteres alioquin rumpet uinum nouum utres et ipsum effundetur et utres peribunt. Sed uinum nouum in utres nouos mittendum est et utraque conseruantur. Et nemo bibens uetus statim uult nouum dicit enim uetus melius est.

Factum est autem in sabbato secundo primo ut transiret per sata et uellebant discipuli eius spicas et manducabant confricantes manibus suis. Quidam autem pharisaeorum dixerunt ad illos quid facitis quod non licet sabbatis facere. Et respondens ihesus ad illos dixit numquam hoc legistis quod fecit dauid cum esurisset ipse et qui cum illo erant quomodo intrauit in domum dei et panes propositionis sumpsit et manducauit et dedit his qui cum illo erant quos non licet manducare nisi solis sacerdotibus. Et dicebat illis quia dominus est filius hominis etiam sabbati. Factum est autem in alio sabbato ut intraret in synagogam et docebat. Et erat ibi homo et manus eius dextera erat aridam. Observabant autem scribe et pharisei si sabbatis curaret ut inuenirent accusare eum. Ipse autem sciebat cogitationes eorum et ait homini qui habebat aridam manum surge in medium. Et ille surgens stetit. Dixit autem ihesus ad illos interrogo uos si licet sabbatis benefacere an malefacere animam saluam facere an perdere. Et circumspectis omnibus dixit illi extende manum tuam. Et extendit et restituta est manus illi. Ipsi autem repleti sunt insipientia et loquebantur ad inuicem quidnam facerent ihesu. Factum est autem in illis diebus exiit in montem orare et erat pernoctans in oratione dei. Et cum factus esset dies uocauit discipulos suos et elegit duodecim ex ipsis quos et apostolos nominauit. Simonem quem cognominauit petrum et andream fratrem eius iacobum et iohannem philippum et bartholomeum matheum et thomam iacobum alphei et simonem qui zelotes appellatur iudam iacobi et iudam iscariotem qui fuit proditor. Et descendens cum illis stetit in loco campestri et turba discipulorum eius et multitudo magna populi ab uniuersa iudea et hierusalem et maritima et tyri et sydonis qui uenerunt ut audirent eum et sanarentur a languoribus suis. Et qui uexabantur a spiritibus immundis et curabantur. Et omnis turba quaerebat eum tangere quia uirtus de illo exibat et sanabat omnes. Et ipse ad discipulos suos leuatis oculis dixit beati pauperes quia uestrum est regnum dei. Beati qui nunc esuritis quia saturabimini. Beati qui nunc fletis quia ridebitis. Beati eritis cum uos oderint homines et cum separauerint uos et exprobrauerint et eiecerint nomen uestrum tamquam malum propter filium hominis. Gaudete in illa die et exultate ecce enim merces uestra multa in celo. Secundum hec enim faciebant prophetis patres eorum. Uerumtamen uae uobis diuitibus quia habetis consolationem uestram. Uae uobis qui saturati estis quia esurietis. Uae uobis qui ridetis nunc quia lugebitis et flebitis. Uae cum benedixerint uobis homines secundum hec enim faciebant pseudoprophetis patres eorum. Sed uobis dico qui auditis diligite inimicos uestros benefacite his qui oderunt uos benedicite maledicentibus uobis et orate pro calumniantibus uos. Et qui te percutit in maxillam prebe illi et alteram et ab eo qui tollit tibi uestimentum et tunicam noli prohibere. Omni autem petenti te tribue et qui tua sunt ne repetas. Et prout uultis ut faciant uobis homines et uos facite illis similiter. Et si diligitis eos qui uos diligunt quae uobis gratia est nam et peccatores eos qui se diligunt diligunt. Et si benefeceritis his qui uobis benefaciunt quae uobis gratia est nam et peccatores hoc faciunt. Et si mutuum dederitis his a quibus speratis recipere quae uobis gratia est nam et peccatores peccatoribus mutuum dant ut recipiant tantundem. Uerumtamen diligite inimicos uestros benefacite et mutuum date nichil inde sperantes et erit merces uestra multa et eritis filii altissimi quia ipse benignus est super ingratos et malos. Estote misericordes sicut et pater uester misericors est. Et nolite iudicare et non iudicabimini. Et nolite condemnare et non condemnabimini. Dimittite et dimittemini. Date et dabitur uobis mensuram bonam confertam coagitatam et supereffluentem dabunt in sinum uestrum eadem enim mensura qua mensi fueritis remetietur uobis. Dicebat autem illis et similitudinem quia numquid potest cecus cecum ducere nonne ambo in foueam cadunt. Non est discipulus super magistrum perfectus autem omnis erit si sit sicut magister eius. Quid autem uidis festucam in oculo fratris tui trabem autem que in oculo tuo est non consideras. Aut quomodo potes dicere fratri tuo frater sine eiciam festucam de oculo tuo ipse in oculo tuo trabem non uidens. Hypocrita eice primum trabem de oculo tuo et tunc perspicies ut educas festucam de oculo fratris tui. Non est enim arbor bona quae faciat fructum malum neque iterum arbor mala faciens fructum bonum. Unaquaeque enim arbor de fructu suo cognoscitur non enim de spinis colligunt ficus neque de rubo uindemiant uuam. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum et malus homo de malo thesauro profert malum. Ex abundantia enim cordis os loquitur. Quid autem uocatis me domine domine et non facitis quae dico. Omnis qui uenit ad me et audit sermones meos et facit eos ostendam uobis cui similis sit similis est homini edificanti domum qui fodit in altum et posuit fundamentum super petram. Inundatione autem facta illisus est torrens domui illi et non potuit eam commouere fundata enim erat super petram. Qui autem audit et non facit similis est homini edificanti domum suam super terram sine fundamento in quam illisus est torrens et continuo cecidit et facta est ruina domus illius illa magna.

Cum autem complesset omnia uerba sua in audientia populi introiit capharnaum. Centurionis autem cuiusdam seruus malus habens qui illi honorabilis erat. Et misit ad eum seniores iudeorum rogans eum ut ueniret et salvaret seruum eius. Illi autem cum uenissent ad ihesum rogabant eum sollicite dicentes quia dignus est illi hoc. Diligit enim gentem nostram et synagogam ipse edificauit nobis. Ihesus autem ibat cum illis. Cum autem iam non longe esset a domo misit ad eum centurio amicos dicens ei domine noli uocare te enim non decet ut sub tectum meum intres propter quod nec meipsum dignum existimaui ad te uenire sed dic uerbo et sanabitur puer meus. Nam et ego homo sum sub potestate constitutus habens sub me milites et dico huic uade et uadit et alii ueni et uenit et seruo meo fac hoc et facit. Audiens autem ihesus miratus est illum et conuersus sequenti se turbe dixit amen dico uobis nec in israel tantam fidem inueni. Et reuersi qui missi fuerant domum inuenerunt languentem seruum sanum. Et factum est deinceps ibat in ciuitatem quae uocatur naym et ibant cum illo discipuli eius et turba copiosa. Cum autem appropinquaret portae ciuitatis et ecce efferebatur mortuus filius unicus matris suae et haec uidua erat et turba ciuitatis multa cum illa. Quam cum uidisset dominus misericordia motus super eam dixit illi noli flere. Et accessit et tetigit loculum. Hi autem qui portabant steterunt et ait adulescens tibi dico surge. Et resedit qui fuerat mortuus et coepit loqui et dedit illum matri suae. Accepit autem omnes timor et magnificabant deum dicentes quia propheta magnus surrexit in nobis et quia deus uisitauit plebem suam. Et exiit hic sermo in uniuersam iudeam de eo et in omnem circa regionem. Et nuntiauerunt iohanni discipuli eius de omnibus his. Et conuocauit duos quosdam de discipulis suis iohannes et misit ad ihesum dicens tu es qui uenturus es an alium exspectamus. Cum autem uenissent ad illum uiros dixerunt iohannes baptista misit nos ad te dicens tu es qui uenturus es an alium exspectamus. In illa autem hora multos curauit a languoribus et plagis et spiritibus malis et cecis multis donauit uidere. Et respondens dixit illis ite renuntiate iohanni quae uidistis et audistis quia caeci uident claudi ambulant leprosi mundantur surdi audiunt mortui resurgunt pauperes euangelizantur et beatus est qui non fuerit scandalizatus in me. Cum autem discessissent nuntii iohannis coepit dicere ad turbas de iohanne quid existis in desertum uidere arundinem uento agitatam sed quid existis uidere hominem mollibus uestimentis uestitum ecce qui in ueste pretiosa sunt et in deliciis sunt in domibus regum sunt. Sed quid existis uidere prophetam etiam dico uobis et plus quam prophetam. Hic est enim de quo scriptum est ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam qui praeparabit uiam tuam ante te. Dico enim uobis maior inter natos mulierum propheta iohanne baptista nemo est. Qui autem minor est in regno dei maior est illo. Et omnis populus audiens et publicani iustificauerunt deum baptizati baptismo iohannis. Legisperiti autem consilium dei spreuerunt in semetipsos non baptizati ab eo. Dixit autem dominus cui ergo similes dicam homines generationis huius et cui similes sunt. Similes sunt pueris qui sedent in foro et loquuntur alter alteri et dicunt uobis cantauimus uobis tibia et non saltastis uobis lamentauimus et non planxistis. Uenit enim iohannes baptista non manducans panem neque bibens uinum et dicitis demonium habet. Uenit filius hominis manducans et bibens et dicitis ecce homo deuorator et potator uini amicus publicanorum et peccatorum. Et iustificata est sapientia a filiis suis omnes. Rogabat autem illum quidam de pharisaeis ut manducaret cum illo et intrauit in domum pharisaei et discubuit. Et ecce mulier quae erat in ciuitate peccatrix ut cognouit quod accubuisset in domo pharisaei attulit alabastrum unguenti et stans retro secus pedes eius lacrimis coepit rigare pedes eius et capillis capitis sui tergebat et osculabatur pedes eius et unguento unguebat. Uidens autem pharisaeus qui uocauerat eum ait intra se dicens hic si esset propheta sciret utique quae et qualis mulier quae tangit eum quia peccatrix est. Et respondens ihesus dixit ad illum simon habeo tibi aliquid dicere at ille ait magister dic. Duo debitores erant cuidam feneratori unus debebat denarios quingentos et alius quinquaginta. Non habentibus illis unde redderent donauit utrisque quis ergo eum plus diligit dicite. Respondens simon dixit aestimo quia is cui plus donauit. At ille dixit ei recte iudicasti. Et conuersus ad mulierem dixit simoni uides hanc mulierem intrauit domum tuam aquam pedibus meis non dedisti haec autem lacrimis rigauit pedes meos et capillis suis tersit. Osculum mihi non dedisti haec autem ex quo intrauit non cessauit osculari pedes meos. Oleo caput meum non unxisti haec autem unguento unguit pedes meos. Propter quod dico tibi remittuntur peccata multa quoniam dilexit multum cui autem minus dimittitur minus diligit. Dixit autem ad illam remittuntur tibi peccata. Et coeperunt qui simul accumbebant dicere intra se quis est hic qui etiam peccata dimittit. Dixit autem ad mulierem fides tua te saluam fecit uade in pace. Et factum est deinceps et ipse iter faciebat per ciuitates et castella praedicans et euangelizans regnum dei et duodecim cum illo et mulieres quaedam quae erant curatae a spiritibus malignis et infirmitatibus Maria quae uocatur magdalene de qua septem demonia exierant et iohanna uxor chuzae procuratoris herodis et susanna et aliae multae quae ministrabant ei de facultatibus suis. Cum autem turba plurima conueniret et de ciuitatibus properarent ad ihesum dixit per similitudinem. Exiit qui seminat seminare semen suum et dum seminat quaedam cecidit secus uiam et conculcata est et uolucres caeli comederunt illud. Et aliud cecidit supra petram et natum aruit quia non habebat humorem. Et aliud cecidit inter spinas et simul exortae spinae suffocauerunt illud. Et aliud cecidit in terram bonam et ortum fecit fructum centuplum. Haec dicens clamabat qui habet aures audiendi audiat. Interrogabant autem eum discipuli eius quae haec parabola esset. Quibus ait uobis datum est nosse mysterium regni dei ceteris autem in parabolis ut uidentes non uideant et audientes non intellegant. Est autem haec parabola semen est uerbum dei. Qui autem secus uiam sunt hi sunt qui audiunt deinde uenit diabolus et tollit uerbum de corde eorum ne credentes salui fiant. Nam qui supra petram hi sunt qui cum audierint cum gaudio suscipiunt uerbum et hi radicem non habent qui ad horam credunt et in tempore tentationis recedunt. Quod autem in spinas cecidit hi sunt qui audierunt et a sollicitudinibus et diuitiis et uoluptatibus uitae euntes suffocantur et non referunt fructum. Quod autem in bonam terram hi sunt qui in corde bono et optimo audientes uerbum retinent et fructum adferunt in patientia. Nemo autem lucernam accendens operit eam uase aut subter lectum ponit sed super candelabrum ponit ut intrantes uideant lumen. Non enim est occultum quod non manifestetur neque absconditum quod non sciatur et in palam ueniat. Uidete ergo quomodo audiatis. Qui enim habet dabitur illi et quicumque non habet etiam quod putat se habere auferetur ab eo. Uenerunt autem ad illum mater et fratres eius et non poterant adire eum prae turba. Et nuntiatum est illi a quibusdam dicentibus mater tua et fratres tui stant foris uolentes te uidere. At ille respondens dixit ad illos mater mea et fratres mei hi sunt qui uerbum dei audiunt et faciunt. Factum est autem in una dierum et ipse ascendit in nauem et discipuli eius et dixit ad illos transeamus trans stagnum. Et ascenderunt. Et nauigantibus illis dormiuit. Et descendit procella uenti in stagnum et complebantur et periclitabantur. Accedentes autem suscitauerunt eum dicentes praeceptor praeceptor perimus. At ille exsurgens increpauit uentum et tempestatis impetum et cessauerunt et facta est tranquillitas. Dixit autem illis ubi est fides uestra. Timentes autem mirati sunt ad inuicem dicentes quis putas hic est quia et uentis imperat et mari et obaudiunt ei. Et nauigauerunt ad regionem gerasenorum quae est contra galilaeam. Et egresso illo in terram obuiauit ei uir quidam qui habebat demonia iam temporibus multis et uestimento non induebatur et in domo non manebat sed in monumentis. Hic ut uidit iesum et exclamauit et procidit ante illum et uoce magna dixit quid mihi et tibi est iesu fili dei altissimi deprecor te ne me torqueas. Praecipiebat enim spiritui immundo ut exiret ab homine. Multis enim temporibus arripiebat illum et uinciebatur catenis et custodiebatur compedibus seruatus et disrumpebat uincula et agebatur a demonio in deserta. Interrogauit autem illum ihesus dicens quid tibi nomen est. At ille dixit legio quia intrauerant demonia multa in eum. Et rogabant eum ne imperaret ill

pit in diebus hc
rodis regis iudee
sacerdos quida
nomine Zacharias
de vice abya et
erat illi de filia
bus aaron et no
men eius elizabeth et
amb iusti erant ambo ante deum
incedentes in omnibus mandatis
et iustificationibus dni sine que
la et non erat illis filius eo q
elizabeth sterilis esset et amb
pessissent in diebus suis et cu
ad ordinem sacerdotii fungeret co
ram deo ordine vicis sue ante deum
secm consuetudinem sacerdotii
sortis exiit ut incensum poneret
ingressus in templum dni et omis
multitudo erat populi orans foris
hora incensi et apparuit ei illi
angelus dni stans a dextris

alenis mei et factus sum
tacens et videns et timor mag
nus cecidit super eum ait ad eum angelus
ne timeas Zacharia quia exau
dita est oratio tua et uxor tua
elizabet pariet tibi filium et voca
bis nomen eius iohannem et gaude
bis et exultabis et multi
tudo in nativitate eius gaudebunt et
erit magnus coram deo et vinum
et sicerā non bibet et spū sco
replebit adhuc ex utero matris
sue et multos filiorum israel convertet
ad dnm deum ipsorum et ipse precedet
ante illum in spū et virtute helye
ut convertat corda patrum in filios
et incredulos ad prudentiam iustorum
parare dno plebem perfectam et dixit Zacharias ad an
gelum unde hoc sciam ego enim sum
senex et uxor mea processit in
diebus suis et respondens angelus
dixit ei ego sum gabriel qui
asto ante deum et missus sum loqui
ad te et hec tibi evangelizare
et ecce eris tacens et non potens
loqui usq in die qua hec fiant
pro eo quod non credidisti verbis meis
que implebunt in tempore suo et erat
plebs expectans Zachariam et
mirabantur quod tardaret ipse in
templo egressus autem non potebat
loqui ad illos et cognoverunt
quod visionem vidisset in templo
et ipse erat innuens illis et persti
sit mutus et factum est ut impleti
sunt dies officii eius abiit

m domu suā ꝓ hec ait dns
concipiet elizabeth vxor tua
et occultabit se mensibus quinq
dies dixit ad quid mihi hoc fiet m dns m
bus quibus respexit auferre
re obprobriū meū inter hoīes
In mense aut sexto missus e
angelus gabriel a deo i ciui
tate galilee cui nō nazareth
ad virginē desponsatā viro
cui nome erat ioseph de domo
dauid et nome virginis maria
et ingressus angelus ad ea
dixit ave gra plena dns tecū
benedicta tu in mulieribus et
ea audisset turbata e i sermone
eius et cogitabat qualis esset
ista salutatio et ait angelus
ei ne timeas maria invenisti
enim gratiā apud deū ecce co
cipies in vtero et paries filiū et
vocabis nome eius ihm hic
erit magnus et filius altissimi
vocabitur et dabit illi dns deus
sedem david patris eius et regna
bit in domo iacob in eternū
et regni eius non erit finis dixit
autem maria ad angelum quomo
do fiet istud quoniam virū non cogno
sco et respondens angelus dixit ei
spūs scūs superueniet in te et virtus
altissimi obumbrabit tibi ideo
et qd nascet ex te scm vocabi
tur filius dei et ecce elizabeth
cognata tua et ipa concepit
filium in senectute sua et hic

mensis est illi que vocatur
sterilis quia erit impossibile
apud deum omne verbum dixit autem
maria ecce ancilla dni fiat mihi
secundum verbum tuum et discessit ab illa
angelus et exurgens autem maria
in diebus illis abiit in montana
cum festinatione in ciuitatem iude
et intrauit in domum zacharie et
salutauit elizabeth et factum est ut
audiuit salutationem marie eliza
beth exultauit infans in vtero eius
et repleta est spū scō elizabeth
et exclamauit voce magna
et dixit benedicta tu in mulieribus
et benedictus fructus ventris tui
et unde hoc mihi ut veniat mater
dni mei ad me ecce enim ut facta
est vox salutationis tue in auribus
meis exultauit in gaudio infans
in utero meo et beata que credidisti
quoniam perficientur ea que dicta sunt
tibi a dno et ait maria magnificat
anima mea dnm et exultauit
spūs meus in deo salutari meo
quia respexit humilitatem ancille
sue ecce enim ex hoc beatam me
dicent omnes generationes quia fecit
mihi magna qui potens est et sanctum nomen
eius et misericordia eius a progenie
in progenies timentibus eum fecit potentiam in
brachio suo dispersit superbos mente
cordis sui deposuit potentes de
sede et exaltauit humiles esurientes
implevit bonis et divites di

misit ange[l]us dei [illegible] sui nuntiatu[m] [illegible] loquutus e ad pres mos abrah et sem cui[us] ista dixit aut maia au illa tribus mensibus et fusa e in domu sua Elisabeth impletus e tempus pariendi et peperit filiu et audierut vicini et cognati eius q[uo]m magnificauit dns miam suam cu illa et congratulabat ei Et factum e in die octauo venerut circucidere puerp et vocabant eu nomine patris sui zacharia[m] Et respondens mr eius dixit Neq[uaquam] sed vocabit[ur] iohes Et dixerut ad illa Quia nemo e in cognatione tua q[uae] vocetur hoc nomine innuebat aut patri eius quem vellet vocari eu et postulans pugillarem scripsit dicens Johes e nomen eius Et mirati sunt omnes Aperto e at illico os eius et lingua eius et loquebat benedicens deu Et factus e timor sup omnes vicinos eorum et sup montana iudee divulgabant[ur] omnia verba hec Et posuerunt omnes qui audierat in corde suo dicentes quid putabit puer iste esse Et enim manus dni erat cum illo Et zacharias pr eius impletus e spu sco et prophetauit dicens Benedictus dns deus israel quia visitauit et fecit redemptionem plebi sue Et erexit cornu salutis nobis in domo dauid pueri sui Sicut locutus e per os sanctorum qui a seculo sunt prophetarum eius Salutem ex inimicis nris et de manu omnium

qui oderunt nos Ad faciendam misericordiam cum patribus nris et memorari testamenti sui sancti Jusiurandi quod iurauit ad abraham patrem nrm Datum se nobis Ut sine timore de manu inimicorum nrorum liberati seruiamus illi In sanctitate et iustitia coram ipso omnibus diebus nris Et tu puer propheta altissimi vocaberis Preibis enim ante faciem dni parare vias eius Ad dandam scientiam salutis plebi eius in remissionem peccatorum eorum Per viscera misericordie dei nri in quibus visitauit nos oriens ex alto Illuminare his qui in tenebris et in umbra mortis sedet ad dirigendos pedes nros in viam pacis Puer aut crescebat et confortabatur spu et erat in desertis usq[ue] in diem ostensionis sue in israhel

Factum est aut in diebus illis exiit edictum a ce[sa]re augusto ut describeretur vniuersus orbis Hec descriptio prima facta e a pside syrie cyrino Et ibant omnes ut profitentur singuli in suam ciuitatem Ascendit aut et ioseph a galilea de ciuitate nazareth in iudeam ciuitatem dauid que vocat[ur] bethlehem eo q[uo]d esset de domo et familia dauid ut profitetur cu maria desponsata sibi uxore pgnante Factum e aut cu essent ibi impleti sunt dies ut pareret Et peperit filium suum primogenitum et pannis eu involuit et reclinauit eum in presepio q[uia] non erat eis locus in diuersorio Et pastores erant in regione eadem vigilantes et custodientes vigilias noctis

sup̄ gregē suū. Et erat angelus
ī stans sup illos & claritas dī
circufulsit illos et timuerūt ti
mōre magno. Et dixit illis angel⁹
Nolite timere. Ecce enī evāgelizo
vobis gaudiū magnū quod erit
ōi ꝑ. qr natus ē vob hodie sal
vator q̄ ē xp̄us dn̄s ī ciuitate
dauid. Et hoc vob signū. Invenie
mīfantē pānīb ī volutū ī præsepio
ī. Et subito fta ē cū an
gelo multitudo milicie celestis
laudantiū deū ī dicentiū. Gla ī al
tissīs deo. Et ī tra pax hoībus
bone voluntatis. Et ftm ē ut dis
cesserūt ab eis ī celū. pastores
loquebant ad iuicē. Transeamus
usq; bethleem ī videamus hoc vm
quod ftm ē q̄d dn̄s ostendit nob.
Et venerūt festinantes ī iuenerunt
mariam. Et Ioseph. Et infantē pō
tū ī præsepio. Videntes aūt cognō
uerūt q̄d dictum erat illis de puō
hoc. Et oēs qui audierūt mirati
sunt ī de his que dicta erant a pas
toribus ad ipos. Maria aūt conser
uabat oīa verba hec conferēs ī corde
suo. Et reuersi sunt pastores glorifi
cantes. Et laudantes dn̄m ī omnib⁹
que audierant ī viderant sicut dictum
ē ad illos. Et postq̄ consumati
sunt dies octo ut circūcideret puer
vocatū ē nomē ei⁹ ihūs. Quod
vocatus ē ab angelo priusq̄ ī vte
concipet. Et postq̄ ī plete sunt dies
purificationis mrīs ihū secm legē
moysi tulerūt illū ī hīm ut sis
tērent eū dño sicut scriptū ē ī le
ge dñi. Quia oē masculinū ad

apertū vocabit̄ sc̄o dño vocabitur
Et ut darent hostiā secm q̄d dictū
ē ī lege dñi par turturū ī duos
pullos columbar. Et ecce ho
mo erat ī hīm in nomē symeon
Et ho iste iustus et timoratus exspc
tans consolationē isrl ī spūs sc̄s
erat ī eo. Et responsū acceperat a
spū sco non visurū eū morte nisi
prius videret xp̄m dn̄i. Et venit ī spūs
ī templū. Et cū inducerent puerū
ihm parentes eius ut facerent secm
consuetudinem legis p eo. Et ipe
accepit eū ī ulnas suas ī benē
dixit deū ī dixit. Nunc dimittis
seruū tuū dne secm vbm tuū ī pace
Quia viderunt oculi mei salutare
tuū. Quod parasti ante faciem oīm
populoꝝ lumen ad revelationē gentiū
ī gloriā plebis tue isrl. Et erat
pr eius ī mr mirantes sup his
que dicebant de illo. Et benedixit
illis symeon ī dixit ad mariam ma
trem eius. Ecce positus ē hic ī ruī
nā ī resurrectionē multorū ī isrl. Et ī
signū cui contradicet. Et tuam
ipius aīam pertransiet gladius ut re
uelent ex multis cordibus cogita
tiones. Et erat prophetissa hanna
nuel de tribu aser hec p̄cesserat
in diebus multis. Et vixerat cū
viro suo annis septē a virginitate
sua. Et hec vidua usq; ad annos
octoginta quatuor. q̄ non discedebat de te
plo ieiuniis. Et obsecrationibus
seruiens nocte ī die. Et hec ipa hora
superueniens confitebat dño ī loq
batur de illo omnibus qui exspec
tabant redemptionem isrl. Et ut perfecerunt

old sidm lege dm teus si fuet m
galilea i atate sua nazareth
et puer ibi erescebat i cofortaba
plenus sapia et gra dei erat i
illo et ibat pentes eius p ecc
anos in pasche et cu fuis esset anoz
xij ascendentibus illis sdm
cosuetudine diei festi cosumatis
p diebus cu redirent remansit
puer ihus i hrlm et no cognouerut
parentes eius existimantes at illu esse i comitatu ne
nerut iter diei et requirebant
eu inter cognatos et notos et no
inuentes regressi sue i hrlm
requirentes eu et fm e post
triduu inuenerut illu i templo
sedentem in medio doctoz audi
entem illos et interrogantem eos
rebat at omes qui eu audiebat
sup prudentia et responsis eius
et uidentes admirati sue et dixit
mr eius ad illu fili quid fecisti
ti nobis sic et pr tuus et ego
dolentes quebam te et aut ad il
los quid est q me quebatis an
nesciebatis q in his que pris
mei sui optz me esse et ipi non
intellexerut uba quod locutus
est ad illos et descendit cu eis
et uenit nazareth et erat subditus
illis et mr eius conseruabat oia
uba hec in corde suo et ihus pfi
ciebat sapia et etate et gra apud
deum et hominesCAP III

Anno at qntodecio imperij ty
berij cesaris principante pon
tio pilato iudea tetrarcha at
galilee herode philippo aut fr
eius tetrarcha yturee et trachonitidis regionis et lisania abi
line tetrarcha sub principibus
sacerdotiu Anna et caypha
fm e vm dm super ioh filiu m desco et uenit i oem
regione iordanis predicans bapti
smu pnie in remissione peccatoru
sicut scriptu e in libro sermonu
ysaie pphe Vox clamantis i de
serto parate uiam dm rectas facite se
mitas eius Ois uallis implebit
et omis mons et collis humiliabit et erut pua i directa et aspe
ra in uias planas et uidebit omis
caro salutare dei Dicebat ergo
ad turbas que exibat ut bap
tizarentur ab ipo Genimina vi
perar quis ostendit uob fugere
a uentura ira facite g dignos pnie et ne cepistis dice
re intra uos abraam patrem habemus Dico em
uobis q pt deus de lapidibus istis suscitare filios abrahe Jam
enim securis ad radicem arboris
posita e Omis ergo arbor non fa
ciens fructum bonum excidetur et
in ignem mittet Et interrogabat
eu turbe dicentes quid ergo fa
ciemus Respondens ait dicebat
illis Qui habet duas tunicas det
non habenti et q habet escas si
militer faciat Venerut aut et pu
blicani ut baptizarentur et dixerut
ad illum magr quid faciemus Et
ille dixit ad eos Nichil amplius
q quod constitutu e uob faciatis

Intrograbit ait eu ? miserere dne
tuo dicud fecerimus et nob dix
ait illis Neminem calumpniam faciatis sed contenti
te stipendijs vrijs Estimanti de
ps et cogitantibus cibus i cordi
bus suis de ioh ne forte ipe xps
esset Respondit ioh dicens omnib
ego quide aqua baptizo vos
venit at fortior me pr me cuius
non sum dignus solue corrigiam
calciamenti eius ipe vob baptizabit in spu sco et igni cuius ventilabru in manu eius ? purgabit
aream suam et congregabit triticum
in horreu suu paleas at combuet
igni inextinguibili Multa quide
et alia exhortans evangelizabat ppm Herodes at tetrarcha cu corripet ab illo de Herodiade uxore fris sui ? de omnib
malis que fecit Herodes Addidit
et hoc sup oia et inclusit ioh
in carcere Factu e at cu baptizaretur oim ppls et ihu baptizato et orante apti e celu et descendit spus scus corpali spe sicut columba in ipm et vox de celo facta est Tu es filius meus dilectus in te complacui mihi Et ipe ihus erat incipiens qi annor xxx ut putabat
filius ioseph qui fuit heli qui
fuit matthat qui fuit leui qui
fuit melchi qui fuit iannae qui
fuit ioseph qui fuit mathathie
qui fuit amos qui fuit nahu qui
fuit hesli qui fuit naggae qui
fuit maath qui fuit mathatie
qui fuit semei qui fuit ioseph
qui fuit iuda qui fuit ioanna qui
fuit resa qui fuit zorobabel
qui fuit salathiel qui fuit neri
qui fuit melchi qui fuit addi qui
fuit cosam qui fuit elmodam
qui fuit her qui fuit ihesu qui
fuit eliezer qui fuit iorim qui
fuit matthat qui fuit leui qui
fuit symeon qui fuit iuda qui
fuit ioseph qui fuit iona qui
fuit eliachim qui fuit melea qui
fuit menam qui fuit mathatha qui
fuit nathan qui fuit david qui
fuit yesse qui fuit obed qui fuit
booz qui fuit salmon qui fuit
naasson qui fuit aminadab qui
fuit aram qui fuit esrom qui
fuit phares qui fuit iude qui
fuit iacob qui fuit ysaac qui
fuit abrahe qui fuit thare qui
fuit nachor qui fuit seruch qui
fuit ragau qui fuit phaleth qui
fuit eber qui fuit sale qui fuit
cainan qui fuit arfaxat qui
fuit sem qui fuit noe qui fuit
lamech qui fuit mathusalem
qui fuit enoch qui fuit iareth
qui fuit malaleel qui fuit cainan
qui fuit enos qui fuit seth qui
fuit ade qui fuit dei

Cap viii

Ihesus at plenus spu sco regressus
est ab iordane et agebatur in
spiritu in deserto diebus xl temptabat a diabolo Et michil manducauit
in diebus illis Et cosummatis illis
esurijt Dixit at illi diabolus Si filius
dei es dic lapidi huic ut panis fiat
Et respondit ad illum ihus Scptu e
quia non in pane solo vivet ho sed

m oi vo dc ⁊ dixit illi dia⁹
2 ostendit illi oia regna orbis
tre ⁊ mito tpis ⁊ ait illi
tibi dabo potestatem hanc omiam
et glam illoz quia mihi tradita
sunt et cui volo do illa tu ergo
si adoraueris coram me erit tua
oia ⁊ respndens ihus dixit illi
scriptu e dnm deu tuu adorabis
et illi soli seruies ⁊ duxit illum
in rslm 2 statuit eu sup pinna
culm templi 2 dixit illi si filius
dei es mitte te hinc deorsu 2
scriptu e enim q angelis suis man
dauit de te ut conseruet te ne
forte offendas ad lapide pedem
tuu ⁊ respondens ihus ait illi
dictu e non temptabis dnm deu
tuu ⁊ consumata oi tptacone
diabol recessit ab illo usq ad tpus
⁊ regressus e ihus i virtute
spus in galilea et fama exiit
p vniuersam regione de illo et
ipe docebat in synagogis eoz
et magnificabatur ab omib
⁊ venit nazareth ubi erat nutrit⁹
et intrauit scdm consuetudinem
sua die sabbati in synagogam
⁊ surrexit legere ⁊ traditus
e illi liber ysaie ⁊ ut
reuoluit librum inuenit locu ubi
scriptu erat spus dni sup me eo
q unxit me euangelizare pau
peribus misit me predicare captis
remissoz 2 ceco visu dimittere
confractos i remissione predicare
anu dni acceptu 2 die retributio
nis ⁊ cu plicuisset libro reddi
dit ministro et sedit 2 oim i sina
goga oculi erant intendentes in
cepit autem dicere ad illos q hodie
pleta e hec scriptura in auribus
⁊ et omes testimoniu illi dabant
et mirabant in vbis gre que
rebant de ore ipius ⁊ dicebant
nonne hic filius ioseph ⁊ ait
illis utiq dicetis mihi hanc similitu
dinem medice cura teipm quanta
audiuimus facta in capharnaum
fac 2 hic in patria tua ait amen
dico vobis quia nemo pphta
acceptus e in pria sua in veri
tate dico vobis multe vidue
erant in diebus helie in israel cu
clusum est celu annis tribus 2 me
sibus sex cu fta esset fames
magna in omni terra et ad nullam
illaz missus e helias nisi in
ta sarepta sydonie ad mulierem vidua
⁊ multi leprosi erant in israel sub he
liseo pphta et nemo eoz mundatus
est nisi naaman syrus ⁊ repleti
sunt omes in synagoga ira hec
audientes 2 surrexerunt 2 eiece
runt illum extra ciuitatem 2 duxe
runt illum usq ad supciliu montis
sup que ciuitas illoz erat edifi
cata ut precipitarent illum ipe au
tem transiens p medium illoz ibat
⁊ descendit in capharnaum
ciuitatem galilee ibiq docebat
illos sabbatis ⁊ stupebant in
doctrina eius quia in potestate erat
sermo ipius ⁊ in synagoga erat
homo habens demoniu immundi
et exclamauit uoce magna dicens
sine quid nob et tibi ihesu
nazarene venisti perdere nos scio te

quia se sanus fuerit et tue paupertati
ihus dicens obmutuit et exiuit ab
illo et ingressus ihus domum
domus exiit ab illo et ingressus
ihus uenit in domum et socrus
simonis tenebatur magnis febribus et rogauerunt
illum pro ea et stans super illam imperauit
febri et dimisit illam et continuo
surgens ministrabat illis Cum sol
occidisset omnes qui habebant in
firmos uariis languoribus obtu
lerunt eos ad eum et ille
singulis manus imponens curabat
eos Exibant autem demonia a multis
ululantia et dicentia quia tu es fi
lius dei et increpans non sinebat
ea loqui quia sciebant ipsum esse christum
Facta autem die egressus ibat in
desertum locum et turbe requirebant
eum et uenerunt usque ad ipsum et detine
bant illum ne discederet ab eis quo
modo ille ait illis quia et aliis ciuitati
bus oportet me euangelizare regnum
dei quia ideo missus sum et erat
predicans in synagogis galilee Caput v
Factum est autem cum turbe irruerent
in eum ut audirent uerbum
dei et ipse stabat secus stagnum
genezareth et uidit duas naues
stantes secus stagnum piscatores
autem descenderant et lauabant re
tia sua Ascendens autem in unam nauem
que erat simonis rogauit eum
ut a terra reduceret pusillum Et se
dens docebat de nauicula turbas
Vt autem cessauit loqui dixit ad si
monem Duc in altum et laxate re
tia uestra in captura Et respondens
simon dixit illi Preceptor per totam
noctem laborantes nichil cepimus
In uerbo autem tuo laxabo rete Et cum
hoc fecissent concluserunt piscium
multitudinem copiosam Rumpebatur
autem rete Et annuerunt sociis qui
erant in alia naui ut uenirent et
adiuuarent eos et uenerunt et
impleuerunt ambas naviculas ita ut
mergerentur Quod cum uidisset simon
petrus corruit ad genua ihesu di
cens exi a me domine quia ego homo pec
cator sum Stupor enim circumdederat eum et omnes
qui cum illo erant in captura piscium
quam ceperant Similiter autem et iacobum et
ioannem filios zebedei qui erant socii
simonis Et ait ad simonem ihesus
Noli timere ex hoc iam homines eris
capiens Et subductis ad terram na
uibus relictis omnibus secuti sunt illum
Et factum est cum esset in una ciui
tatum Et ecce uir plenus lepra Et uidens
ihesum et procidens in faciem rogauit
eum dicens Domine si uis potes me
mundare Et extendens manum
tetigit illum ihesus dicens Volo mun
dare Et confestim lepra discessit
ab illo Et ipse precepit illi ut nemi
ni dicat sed Vade ostende te sacer
doti et offer pro emundatione tua si
cut precepit moyses in testimonium
illis Perambulabat autem magis
mo de illo et conueniebant turbe
multe ut curarentur ab infirmita
tibus suis Ipse autem secedebat in desertum
et orabat Et factum est in una dierum

et ipe sedebat domo & erat ppe
ges sedentes & legidoctores q̄
venerat ex oi castello galilee
et iudee et ihlm & virtus dni
ad sanandū eos & ecce viri p
tantes in lecto hominem q̄ erat paly
ticus et quebat eu inferre et
ponē eū et no invenientes
qua pte illū inferrent p turba
dispendere sup tectum & p tegu
las submittere illū cu lecto
in medio ante ihm & cuius fidem
ut vidit dixit homo remittunt
tibi pcta tua & cepere cogitare
scribe et phārizei dicentes & quis
est hic q̄ loq̄t blasphemias q̄s
pt dimittere pcta nisi deus ut cog
nouit at ihūs cogitationes eoz
respondens dixit ad eos & quid cogi
tatis mala in cordibus vrīs q̄d
est facilius dicere dimittuntur tibi
pcta ant dicere surge & ambula
ut at sciatis q̄ filius hois potestatē
habet in tra dimittendi pcta & ait para
tico tibi dico surge tolle lectū
tuū & vade in domū tuā & cōtin
uo surgens coram illis tulit
lectū in q̄ iacebat & abijt in dom
suā magnificans deū & stupor
deprehendit omnes & magnificabant
deū et repleti sunt timore dicentes
quia vidimus mirabilia hodie
& post hec exijt & vidit pu
blicanū nōie leui sedentē ad thelo
nium et ait illi sequere me & re
lictis omnibus surgens secutus est eū
et fecit ei convivium magnum leui
in domo sua & erat turba multa
publicanorū & aliorū qui erant illis

et discubebant et mur[illegible]
p[illegible]gei et scribe eorū dicebant ad
discipulos eius & quare cū publi
canis et peccatoribus manducatis
et bibitis et respondens ihūs dixit
ad illos nō egent qui sani sunt
medico sed qui male habent nō
venī vocare iustos sed pcto
res ad penitentiam & illi dixerunt
ad eū & quare discipuli iohānis ieiunant frequē & obsecrationes fa
ciunt similiter et pharisei tui autē
edunt et bibunt & ihūs dixit illis
numquid possunt filii sponsi dum
cū illis est sponsus facere ieiunare
venient autē dies cū ablatus fuerit
ab illis sponsus tunc ieiunabunt
in illis diebus dicebat autē et
similitudinē ad illos & quia nemo
commissurā a vestimento novo
immittit alioquin et novum rumpit et veteri non
convenit commissura a novo & no
vum mittit vinum novum in utres ve
teres et vinum effundet & utres pe
ribunt sed vinum novum in utres no
vos mittendum & et utraq̄ conser
vantur & et nemo bibens vetus statim
vult novum dicit enim vetus melius e
st & dixit autem illis similitudinem & quia
cū ptexuisset p sata sabbatī discipuli eius spicabant et manducabant
confricantes manibus & quidā ex
phārizeis dicebant illis & quid fa
tis quod non licet in sabbatis & re
spondens ihūs ad eos dixit nec
hoc legistis q̄d fecit dauid cū esu
risset ipe & qui cū eo erant quomo
intrauit in domū dei et panes

ppheta suppliciter mundicat & dicat
ihc qui cu ipo erat quos nouerat
bat mundicat misi tm sacerdoti
bus et dicebat illis quia vos e
filius hoib vita salbati Cap vj
Factu e aut i alio sabbo ut m
trat in synagoga & docebat
Et erat ibi ho et manus ei dextra
erat arida Observabant aut scribe
et phasei si in sabbo curat ut
invenirent vn actusiene illius ip
se sciebat cogitationes eor & ait
ho qui habebat manu aridam surge
et sta i medium Et surgens stetit et
ait ad illos ihs Interrogo vos si
licet sabbis bn facere an male/ animam
salua facere an perdere At illi tacuerunt
tibus circumspectis dixit ho Extende ma
nu tua et extendit et restituta
e manus eius Ipi aut repleti sunt
insipientia & colloquebant ad invicem
quidnam facerent ihu Factu
e aut in illis diebus exire montem
orare et erat pnoctans in oratione di
Et cu dies factus esset vocauit discipu
los suos et elegit xij ex ipis
quos et aplos nominauit Symone
quem cognominauit petrum & andream
fratrem eius Iacobum et Iohannem Philippum
et Bartholomeum Matheum
et Thomam Iacobum alphei & Symo
nem qui vocatur Zelotes Judam Iacobi
et Judam Scarioth qui fuit proditor
Et descendens cu illis stetit in
loco campestri & turba discipulorum
eius et multitudo copiosa plebis
ab omni judea et hierlm & maritima
et tyri et sidonis qui venerant ut
audirent eu et sanarent a langui
bus suis et qui vexabantur a

spiritibus immundis curabantur et
ois turba quebat eu tangere quia
virtus de illo exibat & sanabat
omes Et ipe elevatis oculis in discipulos suos dicebat Beati pau
pes quia vestrum est regnum dei Beati
qui nunc esuritis quia saturabimini
Vti qui nunc fletis quia ridebitis
Vti cu vos oderint homines
et cu separaverint vos et exprobra
verint et ejecerint nomen vestrum ta
quam malum propter filium hois Gaudete
illa die et exultate ecce enim
merces vestra multa est in celo secundum hec enim
faciebant prophetis patres eorum Verum
tamen Ve vobis divitibus quia habe
tis consolationem vestram Ve vobis
qui saturati estis quia esurietis Ve
vobis qui ridetis nunc quia lugebitis
et flebitis Ve cum bn dixerint
vobis omes homines secundum hec faciebant
bant prophetis patres eorum Sed vobis
dico qui auditis Diligite inimi
cos vros bn facite his qui vos
oderunt benedicite male dicentibus
vos orate pro calumpniantibus vos
Et qui te percutit in maxillam pre
bi et alteram et ab eo qui aufert
tibi vestimentu etiam tunicam noli
prohibere Omni aut petenti te tribue
et qui aufert que tua sunt ne repetas
Et prout vultis ut faciant vobis ho
mines et vos facite illis similiter
Et si diligitis illos qui vos dili
gunt quod vobis est gratia Nam et peccatores
dilectores se diligunt & si bn fecerit
his qui vobis bn faciunt quod vobis est
gratia siquidem et peccatores hoc fa
ciunt et si mutuum dederitis his

a quibus ſpatis accipe q̄ gra est
vobis ℣am et paucis pauc̄ibus
ſcribā tibi ut recipiat equalia re-
ruptn̄ diligite inimicos vros et
benefacite ꝛ mutuu date nichil ide-
sperantes et erit merces vra multa
et eritis filij altissimi quia ipe
benignus e sup ingratos ꝛ ma-
los ¶ Estote ergo misericordes sic
et pr̄ vr̄ misericors est ¶ Nolite iudi-
care et no iudicabmini ¶ Nolite con
demnare ꝛ no condemnabmini Dimitte
et dimittetur vobis Date ꝛ dabitur
vobis ¶ Mensura bona confertam
et coagitatam ꝛ superefluentē da-
bunt in sinu vrm ¶ Eadē quippe me
sura qua mensi fueritis remetietur
vobis ¶ Dicebat at illis ꝛ similitudi-
nē ¶ Nunquid pt̄ cecus cecu duca
re nonne ambo in fouea cadunt ¶ Non
est discipulus sup magr̄m ¶ perfect⁹
at omnis erit si sit sicut magr̄ eius
¶ Quid at vides festucā ī oculo
fris tui trabē at in oculo tuo
non conſideras ¶ Aut quo⁹ poteris
dicere fri tuo frater sine eiciā fes-
tucā de oculo tuo ipe in oculo tuo
trabem non vides ypocrita eice
primū trabē de oculo tuo ꝛ tunc perspi
cies ut educas festucā de oculo
fris tui ¶ Non est arbor bona q̄
facit fructus malos ¶ Neq; arbor
mala facit fructū bonū ¶ Unaq;q;
q̄ enī arbor de fructu suo cognos-
citur ¶ Neq; ex spinis colligunt
ficus neq; de rubo vindemiant ho-
mines ¶ Bonus de bono thesauro cordis
sui profert bonū et malus de
malo thesauro profert malū ¶ Ex

ore enī cordis loquit
¶ Quid at vocatis me dne dne
non facitis que dico ¶ Omnis q̄ ve-
nit ad me et audit sermones meos et
facit ostendā vob cui similis
sit ¶ Similis est homini edificanti domū
q̄ fodit et posuit fundamentū sup petrā
¶ Inundatione at facta illisus est fluuius
domui illi ꝛ no potuit eā mouere
fundata enī erat sup petrā ¶ Qui
at audiuit ꝛ no fecit similis est ho-
ci edificanti domū sua sup terrā sine
fundamento in qua illisus est fluuius
cotinuo cecidit ꝛ facta est ru-
ina domus illius magna ¶ Cum
Quom at implesset oia verba sua
in auribus plebis intrauit capha-
naū ¶ Centurio⁹ at cuiusdā sui
mali habebat cari morituꝝ q̄ illi
erat pciosus ¶ Et cū audisset de ihu
misit ad eū seniores iudeorū rogans
eū ut veniret ꝛ sanaret filiū eius
¶ At illi cū venissent ad ihm rogā-
bat eū sollicite dicentes ei quia
dignus est ut hoc illi pstet dili-
git enī gentē nram ꝛ synagogā
ipe edificauit nobis ¶ Ihs at ibat
cū illis ꝛ cū ia no longe esset a do-
mo misit ad eū centuriō amicos
dicens ei ne noli vexari ¶ Non enī
dignus ut sub tectū meū intres
propt̄ quod et meipm non arbitratus
dignū arbitratus ut venirē ad te sed
dic vbo et sanabit puer meus
¶ Nam et ego homo sum sub potes-
tatē constitutus habens sub me milites et
dico huic vade et vadit et alio
veni et venit et famulo meo fac hoc
et facit ¶ Hec audito ihū mirat⁹

est ⁊ reliqus sequctibus se et
dixit Ame dico vobis nō inuenit
sē mvel ⁊ tm fidē isr̄l qui missus
erat dñi mvenerit ⁊ seruus qui
flagellat sanat ⁊ et fem ⁊ dem
cepēbat in ciuitate q vocatur
naym et ibat cū illo discipuli
eius et turba copiosa ⁊ cū aut
appinquaret porte ciuitatis ecce
defunctus efferebat filius vnig
matris sue et hec vidua erat ⁊ tba
ciuitatis multa cū illa ⁊ dñs ad
vidisset misa motus sup ea
dixit illi noli flē ⁊ accessit ⁊ tetigit
loculū ⁊ hi at qui portabat ste-
terunt et ait ⁊ adolescēs tibi dico
surge ⁊ et resedit ⁊ cepit mortuus
⁊ cepit loqui ⁊ dedit illū matri sue
⁊ cepit at oēs timor ⁊ magnificabat deū dicētes ⁊ quia
magn⁹ surrexit ⁊ nobis ⁊ et quia
deus visitauit plebem suam
⁊ et exiit hic sermo in vniuersam
iudea ⁊ de eo et omem circūregionē
⁊ et nunciauerūt iohānī discipuli eius
⁊ de oībus his ⁊ vocauit duos de
discipulis suis iohānes ⁊ misit ad
dñm dicēs ⁊ tu es q venturus es
an alium expectamus ⁊ cū at venissent ad eū viri dixerūt ⁊ iohānes
baptista misit nos ad te dicēs
⁊ tu es q venturus es an alium
expectamus ⁊ in ipa at hora curauit
multos a lagiuoribus et plagis
et spīritibus malis ⁊ et cecis multis donauit visū ⁊ et respōdens dixit
illis ⁊ euntes nunciate iohānī que
vidistis et audistis q ceci vident
claudi ambulant leprosi mundant

surdi audiunt mortui resurgunt et
pauperes evangelizant ⁊ et beatus est
q nō fuerit scandalizatus in me ⁊
cū discessissent nuncij iohīs cepit dicere
de iohāne ad turbas quid existis
videre harundinem motum ventum
qui in veste preciosa sunt ⁊ delicijs
in domibus regum sunt ⁊ sed q existis
videre prophetā vtiq dico vobis ⁊ plꝰ
q̄ prophetā hic est de quo scriptum est
ecce mitto angelum meum ante faciem
tuam q̄ preparabit viam tuam ante te dico
enim vobis inter natos mulierum
nemo maior iohāne baptista nemo
est qui ad maior est in regno dei
maior illo ⁊ et omis populus audi-
ens et publicani iustificauerunt
deum baptizati baptismo iohannis
phariseī at legis consilium dei spre-
uerunt in semetipsos nō baptizati ab eo
⁊ cui⁹ g̃ similes dicam homines generationis
huius et cui similes sunt pueris
sedentibus in foro ⁊ loquen-
tibus ad inuicem ⁊ dicentibus ⁊ cantauimus vobis ⁊ nō saltastis lamentauimus ⁊ et nō plorastis ⁊ venit enim iohānes
baptista nec̄ manducans panem nec
q̄ bibens vinum ⁊ dicitis demonium
habet ⁊ venit filius hominis manducans
et bibens et dicitis ecce homo
vorator et bibens vinum amicus pu-
blicanorum et peccatorum ⁊ iustificata est
sapia ab omnibus filijs suis ⁊ rogabat at illum quidam phariseus ut
manducaret cū illo et ingressus
domum phariseī discubuit et ecce
mulier q erat in ciuitate pecca-
trix ut cognouit q accubuisset

00045160

ℓ Iesmo phisaizei attri[bu]t alabastr[u]m
vngeri et stans retro secus pedes
eius lachrimis cepit rigare pedes
eius et capillis capitis sui ter
gebat ⁊ osculabatur pedes eius
et vngento vngebat Videns au
phisaizeus q vocauat eu ait intra
se dicens hic si esset pphes sciret
vtiq; q et qualis esset mulier q
tangit eu quia peccatrix est Et re
spondens ihus dixit ad illu Sy
mon habeo tibi aliquid dicere At
ille ait Magr dic Duo debitores
erant cuidam fenceratori vni debebat
denarios quingentos et alius quinqua
ginta Non habentibus illis unde reddi
rent donauit utrisq; Quis ergo eu
plus diliget Respondens symo dixit
Estimo quia ille cui plus donauit
Et ille dixit ei Recte iudicasti
Et conuersus ad mulierem dixit Simon
vides hanc mulierem Intraui in do
mum aqua pedibus meis no de
disti hec at lachrimis rigauit pedes
meos et capillis suis terxit Osculu
m no dedisti hec at ex quo in
traui non cessauit osculari pedes me
os Oleo caput meum non unxisti hec
at unguento unxit pedes meos
Propter quod dico tibi remittuntur ei
peccata multa quoniam dilexit multum Cui
autem minus dimittitur minus diligit
Dixit at ad illam Remittuntur tibi
peccata Et ceperunt qui simul accube
bant dicere intra se Quis est hic
etiam peccata dimittit Dixit at ad
mulierem Fides tua te saluam fecit
Vade in pace Et factum est deinceps

ipe iter faciebat p ciuitates
et castella predicans et euangelizans
regnum dei Et duodecim cum illo et mulieres
aliique que erant curate a spiritibus
malignis et infirmitatibus
Maria q vocatur magdalene de qua
demonia septem ejecerat Et Johanna
uxor chuza procuratoris herodis et
Susanna et alie multe que ministra
bant ei de facultatibus suis
Cum at turba plurima conueniret
et de ciuitatibus festinarent ad
eum dixit per similitudinem Exiit qui
seminat seminare semen suum Et du
m seminat aliud cecidit secus viam
et conculcatum est et uolucres cel
comederunt illud et aliud cecidit
supra petram et natum aruit quia
non habebat humorem Et aliud ce
cidit in medio spinas et simul exorte
spine suffocauerunt illud Et aliud
cecidit in terram bonam et ortum fe
cit fructum centuplum Hec dicens
clamabat Qui habet aures audi
endi audiat Interrogabant aut
em discipuli eius quod esset hec pa
bola Quibus ipe dixit Vobis
datum est nosse misterium regni dei
Ceteris at in parabolis ut videntes
non videant et audientes non intel
ligant Est at hec parabola Semen
est verbum dei Qui at secus viam
sunt hi sunt qui audiunt deinde ve
nit diabolus et tollit verbum de corde eorum
ne credentes salui fiant Nam qui
supra petram sunt qui cum audierint
cum gaudio suscipiunt verbum Et hi
radicem non habent qui ad tempus

Cap viij

reduc et ipe tptacoib rndit r
Quod at m spmis rndit hns qui
qui audiert et a sollicitud hq
et diuicijs et voluptatib vite
cutes suffocant z no fert fructm
Quod at m bona tra hns qui
in corde bono et optio audictes
vm retinet z fructm affert in
pacia Memo at lucerna ac
cendens opit ea vase a subto
tem ponit sed sup candelabz
ponit ut introeuntes videat lucm
No em e occultu quod no mani
festabitur neq; absconditu qd
no cognoscat et i pala veniat
Videte ergo quomo audiatis q ei
habz dabit illi z qui no habz
etiã qd putat se hre auferet
ab illo Venerut at ad illu ma
ter et fres eius z no potuerunt
adire eu p turba et nutiatu
est illi Mater tua z fres tui stat
foris volentes te vide Qui respo
ndens dixit ad illos quis mea et
fres mei hns sue qui vm dei au
diut et facit Factu e at i vna
dieꝝ et ipe ascendit i naicula
et discipuli eius Et dixit ad illos
Transfretemꝰ in stagnu et as
cenderut Nauigantibus aut illis
obdormiuit z descendit procella
ventj in stagnu et coplebatur
et periclitabant Accedentes at
suscitauerut eu dicentes Preceptor
perimꝰ Et ille surgens increpa
vento z tepestati qui z cessauit
et facta e tranquillitas Dixit at
illis Ubi e fides vra qui timentes

mirati sut ad inuicem dicentes quis
putas hic e quia et ventis ipat
et mari et obediut ei Nauigauc
tut ad ad regione gerasenoꝝ
q e contra galilea Et du egressꝰ
est ad tra occurrit illi vir quida
q habuit demoniu ia tpibz multo
et vestimeto no induebat z non manebat
macbat sed i monumetis Qui ut
vidit ihm procidit am illu et exc
clamauit voce magna dixit Quid
mi et tibi e ihu fili dei altissimi
obsecro te ne me torqueas Pci
piebat em spiritui immudo ut exi
ret ab hoie Multis em tpibus
arripiebat illu et vinciebatur
catenis et copedibus custodi
et ruptis vinculis agebatur a
demonio in deserta Interrogauit at illu
ihs dicens Quod tibi nome est
Ille dixit Legio qz intrauerut
demonia multa Et eu rogabant
illu ne imperaret illis ut i abissu
irent Erat at ibi grex porcoꝝ
multoꝝ pascens in monte z roga
bat eu ut permitteret eis i illos in
gredi et permisit illos Exierut
ergo demonia ab hoie et intrauerut
in porcos Et impetu abiit grex
precps in stagnu z suffocatus e
Quod ut viderent factu qui pasce
bat fugerut Et nutiauerut in
ciuitate et i villas Exierut at
videre quod factu e et venerut ad
ihm et invenerut hoiem sedente
a quo demonia exierat vestitu ac
sana mente ad pedes ei z timuerut

Rucrauert at illis ꝙ qui de
rat quo sanus fuꝰ esset a lesi
one Et rogauert illū ois mi
tudo regionis gerasenoꝝ
ut discederet abipis qꝝ timo
magno tenebant ipe at as
cendens naue reuersus ꝑtra
gabat illū ꝙ a quo demoa
ciccrat ut cū eo esset dimisit
at cū ihūs dicꝰ credi ꝛ dom
tuū et narra quata t fecerit
deus Et abiit p uniuersā ciui
tē pdicās quata illi fecisset ihūs
ffem est at cū rediss ihūs ep
cepit illū turba Erat ci omēs
expectantes cū Et ecce uenit uir
cui nome yayrus et ipe princeps
synagoge erat et cadens ad pe
des ihū rogab eū ut ueniret
in domū eius qꝝ filia unica erat
illi fere annoꝝ xij ꝛ hec moie
batur Et dū ꝛgeret dimisit ut
a turbis ꝛpremebat Et mulier
quedā erat in fluxu sanguinis
ab annis xij ꝙ in medicos erogā
uerat omē substā suā nec ab ullo
potuit curari accessit retro et
tetigit fimbriā uestimti eius
Et cōfestim stetit fluxus sang
uinis eius Et ait ihūs quis est
q̄ me tetigit Negantibus autē omni
bus dixit petrus et qui cū illo e
rant Preceptor turbe te comp
munt ꝛ affligunt ꝛ dicis q̄s me
tetigit Et dixit ihūs Tetigit
me aliquis Nā et ego noui uir
tutē de me exisse Videns autē
mulier qꝝ non latuit tremens ue
nit

et prostrata est ei Et
ob quā causā tetigerit eū indi
cauit coram omi populo et quēad
modū confestim sanata sit
Ipe dixit illi filia fides
tua te saluā fac it uade in pace
Et ad huc illo loquente uenit
ad principē synagoge dicens ei
Quia mortua e filia tua no
li uexare illū Ihūs audito
uerbo dixit principi pueelle Noli
timere crede tm ꝛ salua erit Et
cū uenisset ad domū non per
misit quēq̄ intrare nisi petrū
et Iacobū et Johannem et patrem
matrem pueelle Flebat autē omēs
et plangebat illā Ait dixit
Nolite flere non enim mortua pu
ella sed dormit Et deridebant
eū sciētes qꝝ mortua erat
Ipe autē tenens manū eius clamat
dicēs puella surge et reuersus
est spūs eius ꝛ surrexit cōtinuo
Et iussit illi dari manducare
et stupuerūt parentes eius quibus
precepit ne alicui dicerent qd factū erat

Cap v

Ommotatis autē omnibus
ihūs dixit illis Ubi uterq̄ et
patrem super ora demoa et ut
sanaret eos misit
illos predicare regnū dei ꝛ sanare
infirmos Et ait ad illos Ni
hil tuleritis in uia neq̄ uirgā
neq̄ peram neq̄ panē neq̄ pe
cuniam neq̄ duas tunicas
habeatis Et in quācūq̄ domū
intraueritis ibi manete ꝛ inde
ne exeatis Et quicūq̄ non

tabit mortē dom̄ vidēt i-ſ m̄ di
Ffm̄ eſt at poſt hec va ſere
dieb octo & aſſūpſit petrū et
iacobū et ioh̄em et aſcendit i
montē ut oraret & ſm̄ eſt du
orāt ſpēs vultus ei⁹ alt̄d
et veſtit⁹ ei⁹ albus refulgēs
& ecce duo viri loq̄bant cū illo
& erat at moyſes et helias viſi
i maieſtate & dicebat exceſſū
ei⁹ q̄ ꝯpleturus erat i hlm
petrus vo et qui cū illo erat
grauati erat ſopno & euigi
lantes viderunt maieſtatē ei⁹
et duos viros qui ſtabāt cū i⁹
& ſm̄ & cū diſcedēt ab illo
dixit petrus ad ih̄m p̄ceptor bo⁹
e nos hic eſſe & faciam⁹ tria
tabernacula vni tibi et vni
moyſi et vni helie neſciens qd
dicat hec at illo loquente facta
e nubes et obumbrauit eis et
timuerūt intrantibus illis i nubē
& vox fta eſt de nube dicēs hic
e filius meus dilect⁹ ipm audite
et cū fact⁹ vox inuentus e ihs
ſolus et ipi tacuerūt & nemi dix
erūt in illis diebus quecūq; de hijs
que viderant ffm̄ e dat i ſequenti
die deſcendentibus illis de mōte
occurrit illi turba multa & ecce
vir exclamauit dicēs magr obſe
ro te reſpice in filium meū quia
vnicus eſt mi & ecce ſpūs app
hendit illū & ſubito clamat et
elidit & diſſipat eū cū ſpuma et
vix deſcendit dilaniāns eū et
rogaui diſcipulos tuos ut eiice
rent illū et no potuerūt r̄ndit
at ihs dixit o gnām infidelis

et pſa uſq; quo erō vob
ciam vos adduc hic filiū
& et cū accedēt eliſit illū d
mo et diſſipat⁹ eū & curpa
uit ih̄s ꝯminat⁹ & ſanat⁹ puerū
et reddidit illū patri eius & stupe
bat at omēs in magnitudine dei
Cūq; mirantib⁹ in oib⁹ que
faciebat dixit ad diſcipulos ſuos
ponite vos in cordibus vris ſmo
nes iſtos filius ei hoīs futurus
eſt ut tradat⁹ in manꝰ hoīm & at
illi ignorabāt vbm iſtud & erat
velatū ab eis ut no ſentirent
illud et timebāt eū interrogare de
hoc vo Intrauit at cogitatio
in eis quis eor maior eſſet & at
ihs videns cogitatōes cordiū illoꝝ
apphendēs puerū ſtatuit eū ſecꝰ
ſe et ait illis Quicūq; ſuſceperit
puerū iſtū in nomine meo me recipit
pit & quicūq; me recipit reci
pit eū q̄ me miſit Nam q̄ minor
eſt inter vos hic maior eſt
Respōdēs at petrus dixit p̄ceptor
bonū e nos hic eſſe faciam⁹ tria
tabernacula tibi vnū moyſi vnū
et helie nesciens quid loquat
ur Adhuc eo loquente ecce nubes
obumbrauit eos et timuerūt cū
intrarent in nubē Et vox de nube
dicēs hic e filius meus dilectus
ipsum audite Et dum fit vox
inuentus e ihs ſolus et ipi tacuerūt
et nemi dixerūt in illis diebus quecūq;
viderant nulli enarrauerūt in
illis diebus deſcendentibus illis de
monte occurrit illi turba multa
Et ecce vir de turba clamare cepit
dicens magr obſecro te reſpice
in filium meū quia vnicus mihi
eſt et ecce ſpūs apprehendit illū
et ſubito clamare facit et
elidit eum cum ſpumate et vix
discedens dilaniat eum et
rogaui discipulos tuos ut eicerent
illum et non potuerunt Respondens
autem ihs dixit o generatio infidelis

dcm̃dat dc clo et cōsumat⁹
et cū sub nictu pauit illos ⁊ Rx
stitit cui⁹ spūs egrs filiū suū
no uult alas p̄d sed saluat et
abiectus in aliud castellū et sem
et ambulantib⁹ illis ⁊ via
dixit quida ad illm Sequar
te quocūq; ieris Et ait illi ihūs
vulpes foueas habet ⁊ volucres
celi nidos filius at hoīs no hz
vbi caput suū reclinet Dixit
at ad alterū sequere me Ille at
dixit dne permitte m primu re
spelire patrem Dixitq; ei ihūs
Sine ut mortui sepeliat mor
tuos suos tu at vade annuncia
regnū dei Et ait alter Sequar
te dne sed primū permitte mi renunc
ciare his qui domi sunt Ait ad il
lū ihūs Nemo mittens manū
suā in aratrū et respiciens re
tro aptus est regno dei Ca x

Post hec at designauit dns et
alios lxxo duos et misit illos
binos an faciē suā in omem ci
uitatē et locū quo erat ipe ven
turus et dicebat illis Messis q
dem multa operarii at pauci Ro
gate g̃ dñm messis ut mittat
operarios in messem suā Ite ecce
ego mitto vos sicut agnos in
lupos Nolite g̃ portare sacculū
neq; peram neq; calciamenta ⁊ ne
minem p viam salutaueritis In
quamcūq; domū introieritis primū
dicite pax huic domui Et si ibi
fuerit filius pacis requiescet sup
illū pax vra sin at ad vos rec
tetur In eade at domo manete

edentes ⁊ bibentes que ap̄d illos
sunt Dignus e enim operarius mercē
sua Nolite transire de domo in̄ domū
et in quamcūq; ciuitatē introieritis
et susceperint vos, manducate que
apponuntur vob et curate infirmos
qui in illa sunt ⁊ dicite illis appro
quabit in vob regnū dei sin qua
cūq; ciuitatē introieritis et non
susceperint vos egresi⁹ in plateas
eius dicite etia pulueres qui ad
hesit nobis in ciuitate vra etiam ex
tergimus ⁊ vob tamen hoc scito
te quia sodomis in die illa remis⁹
sius erit q̃ illi ciuitati Ve tibi cho
razaim Ve tibi bethsaida quia
si in tyro et sidone facte fuissent
virtutes que ⁊ vobis facte sunt olim
in cilicio et cinere sedentes pniten
tiam egissent Verumtamen tyro ⁊ sidoni re
missius erit ⁊ iudicio q̃ vobis Et
tu capharnaū usq; ad celū exal
tata usq; ad infernū descendes
Qui vos audit me audit et qui
vos spnit me spnit Qui aut me
spnit spernit eū q̃ me misit Reu
sus est aut lxxo duo cū gaudio dicē
tes dne etia demonia subiciunt
nobis in nomine tuo et ait illis Vi
debam satanā sicut fulgur de ce
lo cadentē Ecce dedi vob potes
tatem calcandi sup̄ serpentes ⁊ scorpios
et sup̄ omem virtutē inimici et
nichil vobis nocebit Verumtamen
in hoc nolite gaudere quia spūs
vobis subiciuntur Gaudete aut q
nomina vra scripta sunt in celis In pa
tris aut exultauit in spū sco et dixit

00045160

Confiteor tibi pr̃e ne tibi z ẽte
q̃ abscondisti hec a sapientibus
et prudentibus z revelasti ea par
vulis ita pr̃e quia sic placuit
ante te Omia mihi tradita sunt a
pre et nemo scit quis sit filius
nisi pr̃e et q̃ sit pr̃ nisi filius z cui
voluerit filius revelare Et con
versus ad discipulos suos dixit
Beati oculi qui vident que vos vi
detis Dico enim vobis q̃ multi pphete
et reges voluerunt vidē que vos
videtis et non viderunt et audire
que auditis z non audierunt Et ec
ce quidā legis peritus surrexit tem
tans illū dicens magister quid fa
ciendo vitā eternā possidebo At
ille dixit ad eum In lege q̃d scr
tu e quomodo legis Ille respondens
dixit Diliges dñm deū tuum ex
toto corde tuo et ex tota anima tua
et ex omnibus viribus tuis z ex om
nibus mente tua et proximum tuum sicut te
ipm Dixitq; illi Recte respondisti
hoc fac z vives Ille ad volens
iustificare seipm dixit ad iesum
Et quis est meus proximus Suscipi
ens autem ihesus dixit Homo quidā
descendebat ab hierusalem hiericho
et incidit in latrones qui etiam
despoliaverunt eum z plagis impo
sitis abierunt semivivo relicto
Accidit autem ut sacerdos quidam
descenderet eadem via z viso illo
preterit Similiter z levita cum esset
secus locum et videret eum pterijt
Samaritanus autem quidam iter fa
ciens venit secus eum z videns eum
misericordia motus est z appropians alligavit
vulnera eius infundens oleum z vinum
et imponens illum in iumentum suum du
xit in stabulum et curam eius egit Et
altera die protulit duos denarios
z dedit stabulario et ait Curam
illius habe et quodcumq; superero
erogaveris ego cum redeo reddam tibi
Quis horum trium videtur tibi proximus
fuisse illi q̃ incidit in latrones
Et ille dixit Qui fecit misericordiam
in illum Et ihesus Vade z fac
similiter Factum e ad quod intret et
ipe intravit in quoddam castellum
Et mulier quedam martha nomine
excepit illum in domum suam Et huic
erat soror nomine maria q̃ etiam
sedens secus pedes dñi audiebat
verbum illius Martha autem satagebat
circa frequens ministerium q̃ stetit
et ait Domine non est tibi curae q̃
soror mea reliquit me solam
ministrare dic ergo illi ut me adiuvet
Et respondens dixit illi dñs martha
martha sollicita es et turbaris
erga plima porro unum e necessa
rium maria optimam partem elegit q̃ non auferetur
retur ab ea Et factum e cum esset
in loco quodam orans et cessavit
dixit unus ex discipulis eius ad
eum Domine doce nos orare sicut ioha
nes docuit discipulos suos Et ait
illis Cum oratis dicite per singulas
nomine tuum adveniat regnum tuum
panem nrm cottidianum da nobis
cottidie z dimitte nobis peccata nra sic
dem et ipi dimittimus omni debenti
nobis z ne nos inducas in temptatione

Et cū venit ad eum vir et petit ab eo tres panes et dicit illi amicus meus venit de via ad me et non habeo quod ponam ante illum et ille de intus respondens dicat nolī mihi molestus esse iam ostium clausum est et pueri mei mecum sunt in cubili non possum surgere et dare tibi. Et si ille perseveraverit pulsans dico vobis et si non dabit illi surgens eo quod amicus eius sit propter impudentiam tamen eius surget et dabit illi quotquot habet necessarios Et ego vobis dico petite et dabitur vobis quērite et invenietis pulsate et aperietur vobis Omnis enim qui petit accipit et qui quērit invenit et pulsanti aperietur Cuius autem ex vobis patrem petit panem numquid lapidem dabit illi aut piscem numquid pro pisce serpentem dabit aut si petierit ouum numquid porriget illi scorpionem Si ergo vos cum sitis mali nostis bona data dare filiis vestris quanto magis pater de celo dabit spm bonum petentibus se Et erat eiciens demonium et illud erat mutum et cum ejecisset demonium locutus est mutus et admirate sunt turbe Quidam autem ex eis dixerunt In beelzebub principe demoniorum ejicit demonia Et alii tentantes signum de celo quērebant ab eo Ipse autem ut vidit cogitationes eorum dixit eis Omne regnum divisum desolabitur et domus super domum cadet Si autem et satanas in seipsum divisus est quomodo stabit regnum ipsius quia dicitis in beelzebub ejicio demonia filius vester in quo ejiciunt iudices vestri erunt propterea ipsi in digito dei ejicio demonia profecto pervenit in vos regnum dei Cum fortis armatus custodit atrium suum in pace sunt ea que possidet Si autem fortior illo superveniens vicerit eum universa arma eius auferet in quibus confidebat et spolia eius distribuet Qui non est mecum adversum me est et qui non colligit mecum dispergit Cum immundus spūs exierit ab homine ambulat per loca inaquosa quērens requiem et non invenies dicit revertar in domum meam unde exivi Et cum venerit invenit eam scopis mundatam et ornatam Et tunc vadit et assumit septem alios spūs nequiores se et ingressi habitant ibi et fiunt novissima hominis illius pejora prioribus Factum autem est cum hec diceret extollens vocem quedam mulier de turba dixit illi Beatus venter qui te portavit et ubera que suxisti At ille dixit quinimmo beati qui audiunt verbum dei et custodiunt illud Turbis autem concurrentibus cepit dicere Generatio hec generatio nequam est et signum quērit et signum non dabitur illi nisi signum Jone prophete Nam sicut fuit Jonas signum Ninivitis ita erit et filius hominis generationi isti Regina austri surget in iudicio cum viris generationis huius et condemnabit illos quia venit a finibus terre audire sapientiam

salomon⁹ et ctæ plꝰ ꝙ salomone
hic Vnꝛi minuite surgent iudicio
cu gnacõe hac⁊ condepnabunt
illã quia pmã egerunt ad pdicã
cõfessione et ctæ plus ꝙ ionã hic
Nemo luchna accendit et i abscõ
dito ponit neq; sub modio sed sup
candelabꝛu ut qui ingrediuntur
lucem vidcat Lucha corpis tui e
oculus tuꝰ si oculus tuus fuerit
simplex totu corpus tuu lucidu
erit Si at nequa fuerit ctia corpꝰ
tuu tenebrosu erit Vide g̃ ne lu
men quod in te e tenebre sit Si
g̃ corpus tuu lucidu fuerit no ha
bens aliquã ptẽ tenebrazo erit
lucidu totu⁊ sicut lucha fulgore
illuiabit te Et cũ loqueꝛ tur ro
gauit illu quida phariz⁹ ut pñ
deret apud se et ingressus recu
buit Pharizeus at cepit intra
se ꝙ reputans dicet quare non
baptizatus esset an primdiu⁊
ait Dns ad illu Nunc vos phari
zei quod de foris e calicis⁊ catini
mundatis quod at intꝰ vr̃m
plenu est rapina et iniquitate
Stulti nonne q̃ fecit quod de foris
est ctã id quod de intus e fecit
Verumtame quod sup est date ele
mosina et ecce oia munda sunt
vobis Sed ue vobis phariz⁹ qui de
cimatis mentam et rutã⁊ oc
olus et pretiũ iudiciu⁊ caritate
dei hec ac oportuit facere⁊ illa no
obmittere Ve vobis phariz⁹ qui
diligitis pmas cathedras i sina
gogis⁊ salutationes i foro Ve vob

qui estis ut mon- [illegible] m
parent⁊ homines ambulantes sup
nescient Respondens at quidam
ex legispitis ait illi Magr hec
dicens etiã nobis contumelia
fatis At ille ait Et vobis le
gis peritis Ve qui honoratis hoi
mines oneribus que portari non
possunt et ipi uno digito vestro
no tangitis sarcinas Ve vobis
qui edificatis monumenta pphar
tum ad vri occiderunt illos pro
fecto testificamini⁊ ꝙ consentitis
opibus patrum vestꝛoꝝ quoniam
ipi eos occiderunt vos ad edifica
tis eoꝝ sepulchra ppterea⁊ sapia
dei dixit in illos mittam ad illos pphas
et aplos et ex illis occident et
persequent ut inquirat sanguis om
ium pphetaꝝ q effusus e a constitutõe
mundi a generatione ista a sanguine
abel usq; ad sanguinem zacharie
q̃ perijt inter altare⁊ edem ita
dico vobis requiret ab hac gnacõe
Ve vobis legispitis qui tulistis
clauem scie ipi non intrastis et
eos qui intrabant prohibuistis
Cum hec ad illos dicet Ire
rent scribe et legispiti g̃
iuter mirabiliter et os eius oppri
mere multis insidiantes ei⁊ quere
re capere aliquid ex ore eius ut
accusarent eum Cumultus ac turbis
circumstantibus ita ut se mvicem
conculcarent cepit dicere ad discipu
los suos Attendite a fermento
pharisæoꝝ q est ypocrisis Nichil
autem opertum est q̃ non reuelet⁊ neq;

absondite quod no sciatur qz
que i tenebris dixistis i lumie
dicat et quod in aure locuti est
in cubilibus pdicabitur i tectis
dico at vobis amicis meis ne ter
reamini ab his qui occidut cor
pus et post hec no habet ampli
quid faciat Ostendam at vobis
quem timeatis timete eu qui po
stq occidit habz potate mittere i
gehenna ita dico vobis hunc timete
Nonne quiq passer veneut dipo
dio et vnus ex illis non est oblivi
one coram deo sed et capilli ca
pitis vri omes numati sut Nolite
ergo time multis passeribz pciosi
ores estis Dico at vobis omis quicuq
confessus fuer me coram hominibz
et filius hoim confitebit illu co
ram angelis dei Qui at negauer
me coram hoibus denegabit coram
angelis dei Et oi q dicet vbum in
filium hoim remittet ei at qui spm
scm blasphemauer non remittet
Cu at inducet vos in synagogas
et ad magistratus et potestes nolite
sollicite esse qualit aut quid
respondeatis aut quid dicatis
Spus em scus docebit vos in ipa
hora quid oporteat dicere Dixit aut
quida de turba illi magre dic fratri
meo ut diuidat mecu Dixit illi ho
mo quis me constituit iudice
aut diuisorem sup vos Dixitq
ad illos Videte et cauete ab oi
auaricia quia non in habundancia
cuiusq vita eius est ex his que
possidet Dixit at similitudine
ad illos dicens homis cuiusda diui
tis orabilis fructus agre attu
lit et cogitabat intra se dicens
Quid faciam qm non habeo quo cogam
fructus meos et dixit hoc
faciam Destruam horrea mea et
maiora faciam et illuc congregabo
omia que nata sut mihi et bona
mea et dicam aie mee Habes
multa bona posita in annos plu
mos requiesce comede bibe et epu
lare Dixit at deus Stulte hac
nocte aiam tuam repetent a te que
at parasti cuius erunt Sic est qui
sibi thesaurizat et non est in deum ditat
Dixitq ad discipulos suos Ideo
dico vobis Nolite sollicite esse
aie vre quid manducetis neq cor
pi quid vestiamini Plus est
vita escis et corpus vestimento Considerate corvos
quia non seminat neq metut qbz
non est cellarium neq horreum et
deus pascit illos Quanto magis
vos pluris estis illis Quis aut
vrm cogitando pt addere ad sta
turam suam cubitum vnum Si ergo neq
quod minimum est potestis quid de
ceteris solliciti estis Considerate
lilia quomo crescut non laborat
neq nent Dico at vobis nec Salomon
in oi gloria sua vestiebat sicut
vnum ex istis Si at fenum quod
hodie in agro est et cras in clibanum
mittet deus sic vestit Quanto
magis vos pusillanimi Et vos
nolite quere quid manducetis

aut quid libritie et. olice ꝑ sub
lime tolli hoc ei dia getes mdi
querut ꝑ ac ꝙ stat cpm hijs
mdigetis Neruptume querite
regnu dei ꝛ hec oia adiacet uob
Nolite timꝫ pusillus grex quia
coplacuit ꝓri uro dare uob regn
Vendite que possidetis ꝛ date ele
mosina Facite uobis sacculos
qui no ueterscut thesaurū no
deficiete in celis quo fur no ap
propiat neq tinea corrumpit
Ubi em thesaurus ur e ibi et
cor ur em eit Sint lubi uri p
cincti et lucne ardetes ꝛ mulg
urib et uos siles hoibus exspec
tatibus dnm suu qn reuertatur
a nupcijs Ut cu uenit ꝛ pulsauit
confestim aperiat ei Beti serui
illi quos cu uenit dns inuenit
uigilates Amē dico uob q ꝑcin
get se ꝛ faciet illos discubere
et transiens ministrabit illis Et
si uenit in scda uigilia ꝛ si in tcia
uigilia uenit ꝛ ita inuenerit bti
sui serui illi Hoc ad scitote q
si sciret pfus ia qua hora fur
ueniret uigilaret utiq ꝛ no sine
ꝑfodi domu suā Et uos estote
pati quia qua hora no putatis
filius hois uenit Dixit at ei petr
Dne ad nos dicis hanc pabolam
an et ad oms Dixit at dns Qs
putas e fidelis dispensator et
prudes que constituit dns sup
familia sua ut det illis in tpe
tritica mensura Beatus ille seruus
que cu uenerit dns inuenerit ita
facientē Vere dico uobis quia
supra oia que possidet constituet
illū Quod si dixerit seruus in corde
de suo mora facit dns meus ue
nire et ceperit percutere pueros et
ancillas et edere et bibere inebriari
Veniet dns serui illius in die qua
non sperat et hora qua nescit ꝛ diui
det eu ꝑte que cum infidelib
ponet Ille at seruus q cognouit
voluntate dni sui ꝛ no preparauit
et no fecit secm voluntate ei
vapulabit multis plagis Qui at
cognouit et fecit digna plagis
vapulabit paucis Omi at cui
multu datu e multu querit ab eo
et cui comendauerut multu plus
petent ab eo Ignem ueni mittere
in terra et quid volo nisi ut accen
datur Baptismo at habeo bapti
zari et quo coarctor usq; dū perfi
ciatur putatis q pacem ueni dare
in terra no dico uob pacem sed sepa
rationem Erunt em ex hoc deinc in
domo una diuisi tres in duos ꝛ duo
in tres diuidentur pater in filiu
et filius in patrem suum mater in filia
et filia in matrem socrus in nuru
sua et nurus in socrum suam Dixit
aut ad turbas Cu uideritis
nubē oriente ab occasu statim
dicitis Veni et ita fit
Et cu austrum flante dicitis q
estus erit et fit Ypocrite faciem
celi et terre nostis probare hoc at
tempus quomodo non probatis quid ut

et . uerbo eius no iudicatis q̄d
iustū est. Tu at uadis cū aduersario
tuo principe in uia da operam libe-
rari ab illo ne forte trahat te ad
iudicē & iudex tradat te exactori
et actor mittat te carcerem dico
tibi, non exies inde donec etiam
nouissimū minutū reddas. Cxvij
Dixerat ad quosdā ipo in tpe nū-
ciantes illi de galileis quoꝝ
sanguinē pilatus miscuit cū sa-
crificiis eoꝝ. Respondens dixit illis
putatis q̄ isti galilei p omnibꝫ
galileis peccatores fuerūt q̄ hec pa-
ssi sunt. Non dico uobis sed nisi
pniam habueritis omnes similiter
peribitis. Et sicut illi decē & octo
sup quos cecidit turris in siloa
et occidit eos putatis q̄ & ipi de-
bitores fuerint p omnes homines
habitantes in hierlm. Non dico uobis sed
si no pniam habueritis omnes
similiter peribitis. Dicebat aut
hanc similitudinē. Arborē ficā habe-
bat quidā plantatā in uinea sua
et uenit querens fructū in illa & no
inuenit. Dixit aut ad cultorem
uineē. Ecce anni tres sunt ex q̄ uenio
querens fructū in ficulnea hac et
no inuenio. Succide ergo illā ut
quid etiā terrā occupat. At ille re-
spondens dixit illi. Dne dimitte
illā et hoc anno usq̄ fodiā circa
illā et mittā stercora. & si quidē
fecerit fructū sin aut in futurū fac-
ies eā. Erat aut docens in synago-
ga eoꝝ sabbatis. Et ecce mulier
que habebat spm infirmitatis annis

decē et octo. et erat inclinata nec omo
potens erat sursū respicere. Quā cū vi-
disset ihūs uocauit ad se & ait illi
Mulier dimissa es ab infirmitate
tua et imposuit illi manū & cōfes-
tim erecta & glorificabat deum.
Respondens aut archisynagogus indig-
nans quia sabbo curasset ihūs
dicebat turbe. Sex dies sunt in quibꝰ
oportet operari. In his ergo uenite & curami-
ni et non die sabbi. Respondit aut
illi dns & dixit. Hypocrite unusquisq;
uestrum sabbo non soluit bouē suū aut
asinū a presepi & ducit adaquare.
Hanc aut filiā abrahe quā alligauit
satanas ecce decē & octo annis
non oportuit solui a uinculo isto die
sabbati. Et cū hec diceret erubescē-
bant omnes aduersarii eius. Et om-
nis plebs gaudebat in uniuersis que
gloriose fiebant ab eo. Dicebat
ergo cui simile est regnum dei & cui simile
esse existimabo illud. Simile est
grano sinapis quod acceptum ho-
mo misit in ortū suū et creuit & fac-
ta est in arborē magnā et uolucres
celi requieuerūt in ramis eius. Et
iterū dixit. Cui simile estimabo regnū
dei. Simile est fermento quod ac-
ceptum mulier abscondit in farinā
donec fermentatum est totum. Et ibat
per ciuitates et castella docens et
iter faciens in hierlm. Dixit aut illi q̄-
dam. Dne si pauci sunt qui saluant
sunt. Ipe aut dixit ad illos. Contendite
intrare per angustā portā quia multi
dico uobis querent intrare et non
poterunt. Cum aut intrauerit pater-

liab et clauſcit oſtiu ꝯ aperiet⁹ ſibi ſtrat et pulſat oſtiu dicꝫ
dne aperi nobis z ꝯtendens dicat
neſcio vos vn ſitis Tunc incipiet
dicꝫ apanducauim⁹ coram te z bibi
m⁹ et i platcis nris docuiſti et
dicet vobis, neſcio vos vnde ſitis
Diſcedite a me oms operarij miq
tatis ibi erit fletus et ſtridor de
ntium Cum videritis abraham z yſaac
et iacob et omes pphas i regno
dei Vos aut ejcelli foras z venient
ab oriente et occidente et aq̃lone
et austro et accubet i regno dei
Et ecce ſunt nouiſſimi qui erunt
primi et ſunt primi qui erunt nouiſſi
In ipa die acceſſerunt quida phari
zeoꝝ dicentes illi Exi et vade
hinc quia herodes vult te occidere
Et ait illis Ite et dicite vulpi illi
Ecce ejcio demonia z ſanitates p
fico hodie et cras z tertia die to
fumor Verumtamen optz me hodie
et cras et ſequenti die ambulare
quia no capit pphetа perire extra
quad nrlm Nrlm nrlm q occidis pphas
et lapidas eos qui mittuntur ad
te quoties volui congregare fi
lios tuos quemadmodꝫ auis nidu
ſum ſub pennis z noluiſti Ecce re
linq̃t⁹ vob domus vra deſerta Dico
at vobis Quia no videbitis me
donec veniat cu dicetis Benedict⁹ q venit
in nomine domini

Cxvij

Et factum est cu intraret i domu
cuiusda principis pharizeoꝝ ſab
bato manducare panem et ipi

obſeruabant eu Et ecce homo
ydropicus erat ante illu Et reſpo
dens iesus dixit ad legiſperitos z
pharizeos dicens Si licet ſabbato
curare Illi aut tacuerunt Ipſe
vo apprehenſo ſanauit eu ac dimi
ſit Et respondens ad illos dixit Cuius
vrm aſinus aut bos in puteu cadet
et no cotinuo extrahet illu die
ſabbati Et no poterant ad hec retri
bui Dicebat aut ad invitatos pa
bola intendens quomo primos
accubitus eligerent dicens ad illos
Cu invitatus fueris ad nupcias
no discumbas in primo loco ne forte
honoratior te ſit invitatus ab
illo Et veniens ille q te et illum
vocauit dicat tibi Da huic locu
Et tunc incipias cu rubore nouiſſi
mum locu tenere Sed cu vocatus
fueris vade recumbe i nouiſſimo loco
ut cu venerit q te invitauit dicat ti
bi Amice ascende ſuperius Tunc
erit tibi gla coram ſimul discumbe
tibus Quia oīs qui ſe exaltat
humiliabit et q ſe humiliat exalta
bitur Dicebat aut et ei q ſe in
vitauit Cu facis prandiu aut
cenam noli vocare amicos tuos ne
q̃ cognatos neq̃ vicinos diuites
ne forte et ipi te reinvitent z fiat
tibi retributio Sed cu facis co
uiuiu vocа pauperes debiles clau
dos et cecos et beatus eris qui no
habet retribuere tibi Retribuet
aute tibi in resurrectione iuſtoꝝ
Hec cu audiſſet quida de simul

dis. bē.ibus dixit Petrus q̄ ma
ducabit pānc in regno celoꝝ dñi
Et ipe dixit ei homo quidā
fecit cenā magnā et vocā mul
tos et misit seruū suū hora cene di
cere invitatis ut venirent qz ia
para sūt oia Et ceperunt simul
omes excusare Primus dixit illi
villā emi et necesse habeo exīe
et vide illā rogo te habe me ex
cusatū Et alter dixit Juga bou
em qnq; et eo probare illa rogo
te habe me excusatū Et alius
dixit Uxorē duxi et ideo no
possū venire Et rediens seruus nūc
iauit hec dño suo Tunc iratus
pfamilias dixit seruo suo Exi cito
i plateas et vicos ciuitatis et
paupes ac debiles cecos z claudos
huc introduc huc Et ait seruus
dne factū e ut imperasti Et adhuc
locus est Et ait dns seruo Exi
in vias et sepes et compelle intrare
ut impleatur domus mea Dico
aut vobis q̄z nemo virorū illoꝝ qui
vocati sūt gustabit cenā meā
Erat aut turbe multe cū eo z co
uersus dixit ad illos Si quis
venit ad me et non odit patrem suū
et matrem et uxorē et filios et
fres et sorores adhuc aut aiam
suā non pt meus esse discipulus
et q̄ non baiolat crucē suā et
venit post me non pt meus esse
discipulus Quis em ex vobis
volens turrim edificare non sedens
cōputat sumptus qui ne
cessarios si habeat ad perfici
ne postq̄ posuerit fundamentū
et non potuerit perficere omes qui
vident incipiant illudere ei dicentes
quia hic ho cepit edificare et
non potuit consummare Aut quis
rex iturus committere bellū adū
sus alium regem nonne sedens
cogitat si possit cū decē milibus
occurrere ei q̄ cū vigiti milibus venit
ad se alioqn adhuc illo longe
agente legationē mittens rogat ea
que pacis sūt Ergo oīs ex vobis
q̄ non renunciat omnibus que possi
det non pt esse meus discipulus
Bonū est sal Si aut sal quoq; evā
uerit in quo condietur Neq; in
terrā neq; in sterquilinium utile e
sed foras mittūt Qui habet
aures audiendi audiat C. XV.
Erant aut appinquantes ei pu
blicani et peccatores ut audi
rent illū et murmurabant phārei
et scribe dicentes Quia hic pec
catores recipit et manducat cū illis
Et ait ad illos parabolā istā dicēs
Quis ex vobis ho q̄ habz centū
oues et si perdidit unā ex illis non
ne dimittit nonaginta nouem i
deserto et vadit ad illā q̄ perit
donec inveniat illā Et cū invenerit
illā imponet in humeros suos gau
dens Et veniens domū convocat
amicos et vicinos dicens illis
Congratulamini mihi quia
inveni ouē meā que perierat Dico vo

00045160

vobis q̄ ita est g̃ra. Cum ex
sup vno patre p̃mia ag̃ite q̄
sup nonagita nouē iustus qui
non indigent p̃mia. Aut que
mlier habens drachmas dec
si p̄dider drachma vna nonne
accendit lucna et euerit domu
et quer diligent donec inueniat
et cu inuent conuocat amicas
et vicinas dicens congratulam
mihi q̄ inueni drachma quā p
dideram. Ita dico vobis gaudiū
est coram angelis dei sup vno
pctore p̃nam agente. Ait aut
homo quidā habuit duos fi
lios et dixit adolescentior ex
illis pri pater da mihi portio
nem substc q̄ me contingit et diuisit
illis substam. Et no post multos
dies congregatis omnibus adole
centior filius peregre profectus e
in regione longinqua et ibi
dissipauit omē substam suā viue
do luxuriose. Et postq̄ consumma
ta sūt e fames valida in regi
one illa et ipe cepit egere et
abiit et adhesit vni ciuiū re
gionis illi. et misit illū in villa
sua ut pasceret porcos et cupie
bat implere ventre suū de siliq̄s
quas porci manducabant et nemo
illi dabat. In se aut reuersus dix
it. Quanti mercenarii in domo pris
mei habundant panibus ego aut
hic fame pereo. Surgā et ibo ad
patrem meū et dicā illi pr̄ peccaui
in celu et coram te et iam non sū
dignus vocari filius tuus fac
me sicut vnū ex mercenariis

tuis. Et surgens venit ad patrē suū
Cū aut adhuc longe esset vidit
illū pr̄ ipius et mia motus e
et accurrens cecidit sup collu
ciuū et osculatus e eū. Dixit
ei filius. Pater peccaui in celū
et coram te et no sū dignus vocari
filius tuus. Dixit aut pr̄ ad ser
uos suos. Cito proferte stolā pri
ma et induite illū et date anulū
in manu eius et calciamenta in pedes
eius et adducite vitulū saginatū
et occidite ut manducem⁹ et
epulem⁹. Quia hic filius meus
mortuus erat et reuixit. Perierat
et inuentus e. Et ceperunt epulari
erat aut filius eius senior in agro
et cū veniret et appropinquauit do
mui audiuit symphoniā et chorū
et vocauit vnū de seruis et interro
gauit que hec essent. Is q̄ dixit
illi. Frater tuus venit et occidit pat
tuus vitulū saginatū q̄ salvum
illū recepit. Indignatus est aut
et nolebat introire. Pr̄ exiens illius
egressus cepit rogare illū. At
ille respondens dixit pri suo. Ec
ce tot annis seruio tibi et nūq̄m ma
datū tuū preterii et nūq̄m dedisti
mihi edū ut cū amicis meis epu
larer. Sed postq̄m filius tuus hic
q̄ devorauit substam suā cū meretri
cibus venit occidisti illi vitulū
saginatū. At ipe dixit illi. Fili
tu semp mecū es et oia mea tua
sunt. Epulari aut et gaudē opte
bat quia frater tuus hic mor
tuus erat et revixit. Perierat et inuen
tus est.

Dixit ei t. Et ad dixit CXVI
c vnlos suos ho cpudi cat
dnus qui gebat villicu z hic d f
fumatus c apud illu cp di ff pf
set bona ipius Et vocauit illu et
ait illi Quid hoc audio de te
Dde ratone villicationis tue
sa cm no potis villicare Iam ac
villicus mitra se Quid faciaq
dns meus auferet a me villica
cone fodere no valeo mendicare
erubesco Scio quid faciam ut cu
amotus fuero a villicatione recipi
ant me i domos suas Convocatis
itaq singulis debitoribus dni sui
dicebat primo Quanto debes dno
meo At ille dixit Centu cados
olei Dixitq illi Accipe cautione
tua et sede cito scribe qngenta
Deinde alio dixit Tu vo quantu
debes Qui ait centu coros tritici
Ait illi accipe litteras tuas z scri
be octogita Et laudauit dns
villicu inqtatis quia prudenter
fecisset qz filij huius sculi prudentio
res filijs lucis i gnatione sua
sunt Et ego vobis dico facite vo
bis amicos de mamona iniqtatis
ut cu defeceritis recipiant vos in
eterna tabernacula Qui fidelis e
i minimo et i maiori fidelis e Et q
i modico iniquus e et i maiori
iniquus e Si ergo iniquo ma
mona fideles no fuistis quod
vetu e q credet vobis Et si i ali
eno fideles no fuistis quod vrm
est quis dabit vobis Nemo p
uus pt duobus dnis seruire
aut enim vnu odiet z alteru diliget
aut vni adherebit et alteri con
tem Non potestis deo seruire
et mamone Audiebat aut oia
hec pisaizei qui erat auarus z de
ridebat illu Et ait illis Vos estis
qui iustificatis vos coram hominib
deus at nouit corda vra Quod
hominibus altu est abhominatio e am
deus Lex et ppte usq ad iohannem
ex eo regnu dei evangelizatur
et omis in illud vim facit Facilius
e at celu et trra pterire q de lege
vnu apice cadere Et omis qui di
mittit uxore sua z ducit alteram
mechatur et qui dimissa a viro
ducit mechatur Homo quida
cat dives et indiebat purpura
et bisso et epulabat cottidie splen
dide Et cat quida mendicus no
me lazarus qui iactabat ad ianua
eius ulceribus plenus cupiens sa
turari de micis que cadebat de
mesa divitis Sed et canes veni
bat et lingebat ulcera eius Factu e
at ut moreretur mendicus z por
taretur ab angelis i sinu abrahe
Mortuus e at z dives z sepultus
est in inferno Eleuans at oculos
suos cu esset in tormentis vidit
abraham a longe et lazarum i sinu
eius Et ipe clamans dixit Pater
abraham miserere mei et mitte la
zarum ut intingat extremu digiti
sui i aqua ut refrigeret lingua
mea quia crucior i hac flamma
Et dixit illi abraham Fili recorda
qua recepisti bona in vita tua et
lazarus similit mala Nunc at

hic ꝯsolat̃ tu vad⁹ [illegible] et
hijs ꝯbꝰ mꝫ nob⁹ et [illegible] hic q
magnꝰ firmat⁹ ē ut hij qui vo
lue hic trans ire ad vos no possit
neq; inde huc trans meare
ego ergo te pr ut mittas eu
in domu pris mei habeo enim q
fres ut testet illis ne et ipi veni
ant in locu hui⁹ tormet⁹ ꝯ et
illi abraha habet moysen et pphe
tas audiat illos dixit ille
no pr abraha sed si quis ex mor
tuis ierit ad eos
pniam agent dixit at illi si moi
sen et pphas no audiut neq; si
quis ex mortuis resurrexit credet
Et ait ad discipulos suos
Impossibile ē ut no veni
ant scandala ve aut illi p quem
veniat Utilius ē illi si lapis mo
laris ipendat⁹ circa collo eius et proicia
tur in mare q̃ ut scandalizet vnu
de discipulis istis Attendite
vobis si peccauit in te frater tu
increpa
illu et si pnia egerit dimitte illi
Et si septies in die peccauerit in te
et septies in die conuersus fuerit ad te
dices penitet me dimitte illi Et dix
erunt apli dno Auge nobis fidem
Dixit aut dns Si habueritis fidē
sicut granu sinapis et dicetis huic
arbori moro eradicare et in mare
transplanta
re in mare et obediet vobis
Quis aut vrm habens seruu aran
tem aut pascentē q regres
so de agro dicat illi statim transi
re recube et no dicit ei parա quod
cenem et precinge te et ministra mi

donec manducē et bibā et post hec
tu manducabis et bibes Nūq; grauia habet seruo illi q̃ fecit q
ei imperauit Non puto Sic et vos
cū feceritis oia que precepta sunt
vobis dicite Serui inutiles sumus
quod debuimꝰ facere fecimꝰ Et
factum ē cū iret in hrlm trāsibat
p media samarie et galilee
et cū ingrederet quoddā castellū
occurrerunt ei decē viri leprosi
qui steterunt a longe et leuauerūt
voce sua dicentes Iesu preceptor mi
serere nri Quos ut vidit dixit
ite ostendite vos sacerdotibus
Et factum est dū irent mundati sunt
Unus aut ex illis ut vidit quia
mundatus ē regressus ē cū mg
na voce magnificans deū et ce
cidit in faciē ante pedes eius gratias
agens Et hic erat samaritanus
Respondens aut Iesus dixit Nonne decē
mundati sunt et nouē ubi sunt Non
est inuentus qui rediret et daret
gloriam deo nisi hic alienigena
Et ait illi Surge vade quia fides
tua te saluum fecit Interrogatus
aut a pharisaeis quando veniret regnum
dei respondit eis et dixit Non venit
regnum dei cū observatione neq;
dicent Ecce hic aut ecce illic
ecce enim regnum dei intra vos ē
Et ait ad discipulos suos Venient
dies cū desiderabitis videre
unū diē filij hoīs et non videbitis
Et dicent vobis Ecce hic ecce illic
nolite ire neq; sectemini Nam sicut
fulgur coruscans de sub celo in

que ꝛ celo fuit fulget ita erit
filius hois m die sua ꝓmu at
opꝛz illu multa pati et reꝓbari
a gnatõe hac ꝛ sicut fm est
m diebus noe sta cie et i diebꝫ
filij hois edebat z bibebat z uxo
res ducebat z dabatur ad nup
cias usq; in die qua intrauit noe
in archa z uenit diluuiu z pdidit
omes similit sicut fm est et i die
bus loth edebat z bibebat eme
bat et uendebat plantabat et
edificabat usq; in die q exijt
loth a sodomis et pluit ignem
et sulfur de celo et omes pdidit
fm hec erit q die filij hois
reuelabit In illa hora q fuerit
in tecto z uasa illi⁹ in domo nt
descendat tollere illa et q i agro
simili no redeat retro memores
estote uxoris loth Quicuq; qui
erit animã suã saluã facere pdet illã
et quicuq; pdiderit illã uiuificabit
eã Dico uobis in illa nocte
erunt duo in lecto uno unus assu
metur et alter relinquet Due mo
lentes in pistrino una assumet
et altera relinquetur Duo i agro unus
assumetur z alter relinquet Respon
dentes at dicunt illi ubi dne dixit
eis Ubicuq; fuerit corpus
illuc congregabunt et aquile

Dicebat at et parabolã
ad illos quoniã oportz semp
orare et no deficere dicens iudex
quida erat in quadã ciuitate q
deu no timebat et hoiem non
reuebat Uidua at quedã erat

in ciuitate illa et ueniebat ad eu
dicens Uindica me de aduersario
meo et nolebat p multũ tempus
Post hec at dixit intra se et si
deu no timeo nec hoiem reuerebor
tamen quia molesta est mihi hec vi
dua uindicabo illã ne in nouissimo
ueniens suggillet me Dixit aute
dns Audite quid iudex iniquitatis
dicit Deus at no faciet uindictã
electoꝝ suoꝝ clamantiũ ad se die
ac nocte et patientiã habebit in
illis Dico uobis quia cito faciet
uindictã illoꝝ Uerumtñ filius hois
ueniens putas inueniet fidem in
terra Dixit at et ad quosdam
qui in se confidebant tanquã iusti
et aspernabant ceteros parabolã istã
Duo homines ascenderunt in templũ
ut orarent unus pharisseus et alter
publicanus Pharisseus stans hec
apud se orabat Deus gratias ago
tibi quia non sum sicut ceteri homines
raptores iniusti adulteri uelut etiã
hic publicanus Ieiuno bis in sab
bato Decimas do omnia quecunq; possideo
Et publicanus a longe stabat no
lebat nec oculos ad celum leuare
sed percutiebat pectus suum dicens
Deus propitius esto mihi peccatori Amen
dico uobis Descendit hic iustificatus
in domum suã ab illo Quia omnis
qui se exaltat humiliabit et qui se
humiliat exaltabit Offerebant
autem illi et infantes ut eos tan
geret Quod cum uiderent discipuli in
crepabant illos Ihus at conuocans

illos dixit Omitte pueros venire
ad me et nolite eos prohibere
talium est enim regnum dei Amen
dico vobis quicq̃ non acceperit regnum
dei sicut puer non intrabit in illud
Et mirabantur eius quidā principes
dicēs Magister bone quid faciens vitam
eternā possidebo Dixit autem ei Iesus
Quid me dicis bonum Nemo bonus
nisi solus deus Mandata nosti
Non occides Non mechaberis Non
furtum facies Non falsum testimonium
dices Honora patrem tuum et matrem
Qui ait Hec omnia custodivi a iuventute
mea Quo audito Iesus ait ei
Adhuc unum tibi deest Omnia quecumq̃
habes vende et da pauperibus
et habebis thesaurum in celo et veni
sequere me Hiis ille auditis con
tristatus est quia erat valde Videns autem
illum Iesus tristem dixit Quam difficile qui pecunias habent in regnum dei introibunt
facilius enim camelus per foramen
acus transire quam divitem in
regnum dei Et dixerunt qui
audiebant Et quis potest saluus
fieri Ait illis Quae impossibilia sunt
apud homines possibilia sunt apud
deum Ait autem petrus Ecce nos
dimisimus omnia et secuti sumus
te Qui dixit eis Amen dico vobis
Nemo est qui reliquerit domum
aut parentes aut fratres aut uxorem
aut filios propter regnum dei et non
recipiat multo plura in hoc tempore
et in seculo venturo vitam eternam

Et cum appropinquasset iherusalem et
venisset ad bethphage et bethaniam
ad montem qui vocatur oliveti misit duos
de discipulis suis et ait illis Ite in castellum quod contra vos est et intrantes
illud statim invenietis pullum asine
cui nullus umquam hominum sedit
solvite illum et adducite mihi Et si quis
vobis dixerit quare solvitis dicetis ei
quia dominus eius necessarium habet
Abierunt autem qui missi erant et
invenerunt pullum stantem ante ianuam foris in bivio et solvunt eum
Et quidam de illis qui stabant dicebant
illis Quid facitis solventes pullum
Qui dixerunt eis sicut precepit illis
Iesus et dimiserunt eos Et adduxerunt
pullum ad Iesum et imponentes suas
vestimenta super pullum ascenderunt
Iesum Et dum iret substernebant
vestimenta sua in via Et cum iam
proximaret iam ad descensum montis
oliveti cepit omnis turba discipulorum
gaudentes laudare deum voce magna
super omnibus quibus viderant virtutibus
dicentes Benedictus qui venit rex in
nomine domini pax in celo et gloria
in excelsis Et quidam pharisaeorum de
turba dixerunt ad illum Magister
increpa discipulos tuos Et ait illis
Dico vobis quia si hi tacuerint lapides
clamabunt Et ut appropinquavit
videns civitatem flevit super illam
dicens Quia si cognovisses et tu et
quidem in hac die tua ea quae ad
pacem tibi nunc autem abscondita
sunt ab oculis tuis Quia venient dies
in te et circumdabunt te inimici tui
vallo et circumdabunt te et coangustabunt te undique et ad terram
prosternent te et filios tuos qui in te
sunt et non relinquent in te lapidem
super lapidem eo quod non cognoverit
tempus visitationis tue Et cum introisset
templum coepit ejicere vendentes in
quibus erant et ementes dicens illis
Scriptum est Quia domus mea domus
orationis est vos autem fecistis illam
speluncam latronum Et erat docens
quotidie in templo Principes autem
sacerdotum et scribae et primates plebis
quaerebant illum perdere et non
invenerunt quid facerent omnis enim
populus suspendebatur audiens illum

Et factum est in una dierum docente
eo populum in templo et evangelizante
convenerunt principes sacerdotum et
scribae cum senioribus et dixerunt ad
eum Dic nobis in qua potestate haec
facis aut quis est qui dedit tibi hanc
potestatem Respondens autem dixit
ad illos Interrogabo et ego vos unum
sermonem et dicite mihi Baptismus
Johannis de caelo erat an ex hominibus
At illi cogitabant apud se dicentes
Quia si dixerimus de caelo dicet
quare ergo non credidistis illi Si autem
dixerimus ex hominibus plebs universa
lapidabit nos certi enim sunt Johannem
prophetam esse Et responderunt se
nescire unde esset Et Iesus ait illis
Neque ego dico vobis in qua potestate
haec facio Coepit autem ad populum
hanc similitudinem dicere Homo quidam
plantavit vineam et locavit eam agricolis
et peregre abiit ad tempora mittit ad
agricolas servum ut de fructu vineae
det ei quem cum agricolae caedentes
dimisissent vacuum mittit alium servum
illi autem et hunc caedentes et exonorantes dimittunt vacuum Et adhuc
unum servum tertium mittit illi autem
et hunc vulnerantes eiecerunt Dixit
autem dominus vineae Quid faciam
mittam filium meum dilectum forsitan
hunc cum viderint verebuntur Videntes
autem eum agricolae cogitabant inter
se dicentes Hic est heres venite occidamus eum ut nostra fiat hereditas
Et eiecerunt eum extra vineam et
occiderunt Quid ergo faciet illis dominus vineae veniet et perdet agricolas
et dabit vineam aliis Quod audientes
dixerunt illi Absit Qui autem respiciens eos ait Quid est ergo hoc quod
scriptum est Lapidem quem reprobaverunt aedificantes hic factus est in
caput anguli Omnis qui cecidit super
lapidem illum conquassabitur super
quem autem ceciderit conteret eum
Et quaerebant principes sacerdotum
mittere in illum manus in ipsa hora
et timuerunt populum cognoverunt
enim quia ad ipsos dixerit parabolam
hanc Et observantes miserunt insidiatores qui se iustos simularent ut
caperent eum in sermone ut traderent
illum principatui et potestati praesidis
Et interrogaverunt eum dicentes
Magister scimus quia recte dicis et
docens non accipis personam sed in
veritate viam dei doces Licet nobis
tributum dare caesari an non Considerans autem dolum illorum dixit ad
illos Quid me tentatis ostendite mihi
denarium cuius habet imaginem et
inscriptionem Respondentes dixerunt
Caesaris Et ait illis Reddite ergo quae
sunt caesaris caesari et quae sunt dei
deo Et non potuerunt verbum eius
reprehendere coram plebe et mirati
in responso eius tacuerunt

Et accesserunt quidam sadducaeorum
qui negant esse resurrectionem et interrogaverunt eum dicentes Magister
Moyses scripsit nobis Si cuius frater
mortuus fuerit habens uxorem et hic
sine liberis fuerit ut accipiat frater
eius uxorem illius et suscitet semen
fratri suo Septem ergo fratres erant
et primus accepit uxorem et mortuus
est non relicto semine Et secundus
accepit eam et mortuus est nec ipse
reliquit semen et tertius similiter
Et septem eam acceperunt et non
reliquerunt semen Novissima autem
omnium defuncta est et mulier Septem
ergo habuerunt eam uxorem in resurrectione cuius horum erit uxor
Omnes enim habuerunt eam Et respondens Iesus dixit illis Nonne hoc
ipso errare vos quia nescitis scripturas
neque virtutem dei Cum enim a mortuis resurrexerint neque nubent neque
uxores ducent sed erunt sicut angeli
in caelis Et de mortuis quod resurgant
nec Moyses ostendit super rubum sicut
dixit dominum deum Abraham et deum
Isaac et deum Jacob Deus autem non
est mortuorum sed vivorum Vos ergo
multum erratis Et respondentes quidam
scribarum dixerunt Magister bene dixisti
Et amplius non audebant quicquam
interrogare eum

Et ingressus perambulabat Iericho et ecce vir nomine Zacheus
et hic erat princeps publicanorum et
ipse dives et quaerebat videre Iesum
quis esset et non poterat prae turba
quia statura pusillus erat Et procurrens ante ascendit arbo-

[illegible]p ait ndet illud quia mac
dus tñstuit et tu ascesset ad d
tu suspicaꝰ ihus vidit illum et
ad eu Zachee festinas descende
quia hodie in domo tua opꝝ me
manere et festinas descendit et
excepit illud gaudeꝰ et ois vide
rent omꝰ murmurabant dicentes qꝝ
ad hoīem peccatē diuertisset ihus
at Zacheus dixit ad dñm ecce
dimidiu bonoꝝ meoꝝ dne do pau
peribus et si quid aliquē defrauda
ui reddo quadruplu stans ihesus
ad eu Quia hodie salus domui
huic facta e eo qꝝ ipe filius sit abra
he Venit em filius hoīs quere et
salvu facē quod perierat Hec illi
audientibus adiciens dixit para
bolam eo qꝝ esset pe vrlm et quia
existimarent qꝝ confestim regnu
dei manifestaretur Dixit ergo
Homo quida nobilis abiit i re
gione longinqua accipere sibi rgm
et reuerti Vocatis at decē suis
suis dedit illis decē mnas et ait
ad illos Negociamini dum venio Ci
ues at eius oderat illū et miserūt
legacone post illū dicentes Nolu
mus hunc regnare sup nos Et factū
est ut rediret accepto regno iussit
vocari suos quibꝰ dedit pecu
nia ut sciret quantū quis negocia
tus esset Venit at primus dicens
Dne mna tua decē mnas acquisi
uit Et ait illi Euge bone serue
quia i modico fidelis fuisti eris
potestē habens sup decē ciuitates
Et alꝰ venit dicens Dne mna tua
fecit quinq; mnas Et huic ait Et tu
esto sup quinq; ciuitates Et alter
venit dicens Dne ecce mna tua quā
habui repositā in sudario timui
em te quia ho austerus es tollēs
quod no posuisti et metis qꝝ
no seminasti Dicit ei de ore tuo te iu
dico serue nequā sciebas qꝝ ego ho
austerus sū tollēs qꝝ no posui
et metēs qꝝ no seminaui et quare
no dedisti pecuniā meā ad mensā
Et ego veniens cū usuris vtiqꝝ
exigissem illā Et astantibus
dixit Auferte ab illo mnam et
date illi decē mnas Et dixerunt
ei Dne habet x mnas Dico at vobis
qꝝ oi habenti dabit ab eo at q
non habet et quod habet auferetur
ab eo Verumtamē inimicos illos
qui noluerunt me regnare sup se
adducite huc et interficite ante me
Et hiis dictis precedebat ascendens
Hierosolyma Et factū est cū appropinquasset
ad bethfage et bethaniā ad mon
tē q vocatur oliueti misit duos
discipulos suos dicens Ite in castel
lū quod contra vos est in quod in
troeuntes invenietis pullū asine
alligatū cui nemo unq; hoīm sedit
Soluite illū et adducite Et si qs
vos interrogauit quare solueritis
sic dicetis ei qꝝ dns operā eius
desiderat Abierunt at qui missi
erant et invenerunt sicut dixit
illis stantē pullū solutū at
illis pullū dicentibus dñi eius ad il
los quid soluitis pullū Et illi dixe
runt qꝝ dns eius necessariū habet

et dixerunt illi ad ihm ecce etiam
tes vestimenta sua sup illo i projecer
ihm Erat aut ille substernebat
vestimenta sua i via Et cu appiq
ret iam ad extensio motus eius
ti ceperunt omes turbe discipu
ciu gaudetes laudare deu voce
magna sup oibus quas vidерunt
dicentes benedictus qui
venit rex i nomie dñi pax i celo
et gloria in excelsis Et quida
phariseoy de turbis dixerunt ad
illu magr mestpa discipulos tuos
quibus ipe ait Dico vob quia si
hij tacuerint lapides clamabunt
Et ut appinquauit iudee ciui
tate fleuit sup illa dicens quia
si cognouisses et tu et quidem in
hac die tua que ad pacem tibi nc
aute abscondita sunt ab oculis
tuis quia venient dies in te et cir
cudabunt te inimici tui vallo et
coangustabunt te undiq et ad te
ra costernent te et filios tuos q
in te sunt Et non relinquent in te
lapidem sup lapide eo q non cog
nouisti tempus visitationis tue
Et ingressus in templu cepit eice
vendentes in illo et ementes dicens
illis Scptu e qr domus mea do
mus orationis est Vos aut fecistis
illa spelunca latronu Et erat do
cens cottidie in templo Principa
tes aut sacerdotu et scribe et pn
cipes plebis querebant illu per
dere et non inveniebant quid fa
cerent illi Omis enim populus

suspensus erat audi
Et factum est in una dieru
te illo ptm in templo et cu
gelizante eo ierunt principes
sacerdotu et scribe cu senioribus
et aiunt dicentes ad illu Dic nob
in qua ptate hec facis aut quis
est qui dedit tibi hanc ptatem Re
spondens ait dixit ad illos Et
rogabo vos et ego unu sermonem
michi Baptismu iohis de celo
erat an ex hominibus At illi co
gitabant inter se dicentes Quia
si dixerimus de celo dicet Quare
ergo no credidistis illi Si aute
dixerimus ex hominibus plebs
omnis lapidabit nos Certi sunt
enim iohem prophetam esse Et re
spondentes dixerunt se nescire unde esset Et ihs
ait illis Neq ego dico vob
in qua ptate hec facio Cepit
autem dicere ad plebem parabola hanc
Homo plantauit vineam et
locauit ea colonis Et ipe pere
gre fuit multis temporibus Et tpe
misit ad cultores servu ut de
fructu vinee darent illi Qui ce
sum dimiserunt inanem
Et addidit alterum servum mittere
illi at hunc quoq cedentes et affi
cientes contumelia dimiserunt
vacuum Et addidit tertiu mitte
qui et illu vulnerantes eicerunt
Dixit aut dns vinee Quid faci
am mittam filiu meu dilectum
forsitan cu hunc viderit verebu
tur Cui cu vidissent coloni co

gitauerut ꝙ ter se dicentes hic
ꝙ hoc et occidimus illu ut nr̃a
fiat hereditas et eiectu illu extra
vineã occiderut Quid ḡ faciet
illis dñs vinee Ens veniet et perdet
colonos istos et dabit vineam
alijs Quo audito dixerut illi
Absit Ille ad adpitiens eos ait
Quid est ergo hoc quod scptu e
lapidem quem reprobauerut edifica
tes hic factus est in caput an
guli Omnis qui ceciderit supra
illu lapidem cõquassabitur sup
quem aut ceciderit comminuet illu
Et quebat principes sacerdotu et
scribe mittere in illu manus illa
eadem et timuerut plm cognouc
erut enim ꝙ ad ipos dixit similitudine
Et obseruates misserut insidia
tores qui se iustos simularent ut
caperent eum in sermone et tradere
illu principatui et potati pdis et
interrogauerut illu dicentes Magr
scimꝰ quia recte dicis et doces
et non accipis personam sed in ve
te viam dei doces Licet nobis dare
tributu cesari an non Consi
derans autem dolu illorꝰ dixit ad eos
Quid me temptatis Ostendite mi
denariu cuius habz ymaginem et
inscriptionem Respondentes dixerut ei
cesaris Et ait illis Reddite ergo
que cesaris sunt cesari et que dei
sunt deo Et non potuerut verbu ei
reprehendere coram plebe Et mirati
in responsis eius tacuerut
Accesserut aut quidam saduceorꝰ

qui negant esse resurrectionem et in
terrogauerut eu dicentes Magr
Moyses scripsit nobis Si frr alicuius
mortuus fuerit cui habz uxorem et hic
sine filijs fuerit ut accipiat eam
frater eius uxorem et suscitet
semen fratri suo Septem ergo fres
erant et primus accepit uxorem
et mortuus est sine filijs Et se
cundus accepit illam et ipe mortuus
est sine filio Et tertius accep illam
similiter et omnes septem Et non re
liquerut semen et mortui sunt
Novissima autem omniu mortua est mulier
In resurrectione ergo cuius coꝛis erit
uxor Septem enim habuerut
eam uxorem Et ait illis ihs filij
huius seculi nubunt et traduntur ad nup
cias Illi vo qui digni habebuntur
seculo illo et resurrectione ex mortuis
neq nubent neq ducent uxores
neq enim ultra mori poterunt equales
enim angelis sunt et filij dei sunt
cum sint filij resurrectionis Quia vo
resurgant mortui et Moyses osten
dit secus rubu sicut dicit dñm
deu abraham et deu ysaac et deu
iacob Deus at non est mortuoꝝ
sed viuoꝝ Omnes enim vivunt ei
Respondentes aut quidam scribaꝝ
dixerut magr bene dixisti Et am
plius non audebat eum interrogare
Dixit at ad illos Quomo dicunt
xpm filiu dauid esse et ipe dauid
dicit in libro psalmoꝝ Dixit dns
dno meo sede adextris meis Donec
ponam inimicos tuos scabellum pedu tuoꝝ
Dauid ergo dñm illum vocat et quomo

filius eius est. Iudicte ei mi
ipso dixit discipulis suis et ait
dite a scribis qui volunt ambulare
in stolis et amant salutationes i
foro et primas cathedras i sina
gogis et primos discubitus i conuiuiis
qui deuorant domos viduarum et simi
latis longa oratione hii percipient
damnationem maiorem. Cap xxi
Respiciens autem vidit eos qui
mittebant munera sua i gazo
phylacium diuites. Vidit autem et
quandam viduam pauperculam mit
tentem minuta duo et dixit Ve
dico uobis quia hec vidua pau
per plus q omnes misit. Nam omnes
hii ex habundanti sibi miserunt i
muneribus dei. hec autem ex eo quod
deest illi omnem victum suum quem
habuit misit. Et quibusdam di
centibus de templo q lapidibus
bonis et donis ornatum est dixit
hec quecunque videtis. Venient dies i qui
bus non relinquetur lapis super la
pidem q non destruatur. Interro
gauerunt autem illum dicentes. Pre
ceptor quando hec erunt et quod signum
cum fieri incipiant. Qui dixit. Videte
ne seducamini. Multi enim venient
in nomine meo dicentes quia ego su
m et tempus appropinquauit. Nolite ergo
ire post illos. Cum audieritis
plia et seditiones nolite terreri op
portet enim primum hec fieri sed non du
statim finis. Tunc dicebat illis
Surget gens contra gentem
et regnum aduersus regnum et te
motus magni erunt per loca pestile
ncie et fames terroresque de ce
lo et signa magna erunt. Sed an
te hec omnia iacient vobis manus suas
et persequentur tradentes i synagogas
et in custodias trahentes ad re
ges et presides propter nomen meum
contiget autem vobis in testimo
nium. Ponite ergo i cordibus vestris non
premeditari qua admodum respo
datis. Ego enim dabo uobis os
et sapientiam cui non potuerunt resi
stere et contradicere omnes adui
sarii vestri. Trademini autem a parenti
bus et fratribus et cognatis et amicis
et morte afficient ex uobis. Et
eritis odio omnibus propter nomen meum
Et capillus de capite vestro non
peribit. In patientia vestra possidebitis
animas vestras. Cum autem videritis circu
dari ab exercitu Iherusalem tunc scitote
te quia appropinquabit desolatio
eius. Tunc qui in iudea sunt fugiant
in montes et qui in medio eius sunt
discedant et qui in regionibus
non intrent in eam quia dies vin
dicte hii sunt. Ut implentur
omnia que scripta sunt. Ve autem
pregnantibus et nutrientibus in
illis diebus. Erit enim pressura
magna super terram et ira populo huic
Et cadent in ore gladii et capti
ui ducentur in omnes gentes. Et
Iherusalem calcabitur a gentibus donec
impleantur tempora nationum. Et
erunt signa in sole et luna et
stellis et in terris pressura gentium

ꝓ[illegible]ſomitus maris et
ſtabuli atq; ſcientibus hominibus
ꝑ timoꝛ et expectatione que ſup
ueniet uniuerſo orbi. Nam uirtutes
celoꝝ mouebuntur et tunc uide
bunt filiu hoīs uenientem in nube
cū potate magna et maieſtate
Hec aut ſi cꝑe fieri incipientibus reſpici
te et leuate capita uꝛa qm appro
pquat redemptio uꝛa Et dixit ſili
tudinem uidete ficulneā et omeſ
arboꝛes cū pduxerint iā exire fructū
ſcitis qm ꝓpe eſt eſtas Ita et uos
cū uideritis hec fieri ſcitote qm
ꝓpe eſt regnū dei Amen dico uo
bis quia non ptēribit generatio hec
donec oīa fiant Celū et terra tran
ſibunt uba aut mea non tranſibunt
Attendite aut uobis ne forte
grauentur corda uꝛa crapula
et ebrietate et curis huiꝰ uite
et ſupueniat in uos repentina dies
illa Tanq; laqueus enim ſuperue
niet in omeſ qui ſedent ſup faciē
omis terre Vigilate itaq; omni
tpe orantes ut digni habeamini
fugere iſta oīa que futura ſunt et
ſtare ante filiu hoīs Erat aut
diebus docens in templo noctibus
uo exiens morabatur in
monte q uocatur oliueti et oīs
ꝑ mane uenibat ad eū in templo audire eū

In ꝑmo quabat ad dies Capitulum
feſtus azimoꝝ qui dicitur
paſcha et querebant principes
ſacerdotū et ſcribe quomodo
eū interficerent timebant uo
plebem Intrauit aut ſathanas in

in iudā qui cognominatur ſcariot
unū de duodecim Et abiit locu
tus e cū principibus ſacerdotū
et magiſtratibus quemadmodū illū
traderet eis Et gauiſi ſunt et pacti
ſunt pecuniam illi dare Et ſpopon
dit et querebat opportunitatē ut
traderet illū ſine turbis Venit aut
dies azimoꝝ in qua neceſſe erat
occidi paſcha Et miſit petrum et
iohem dicens Euntes parate nobis
paſcha ut manducemus Illi aut illi
dixerunt Ubi uis paremus Et dixit
ad eos Ecce introeuntibus uobis
ciuitatē occurret uobis homo ampho
ram aque portans ſequimini eum in
domum in qua intrat et dicetis
patrifamilias domus Dicit tibi magiſter
Ubi est diuſorium ubi pascha cum
diſcipulis meis manducem Et ipſe
uobis oſtendet cenaculum magnum
inſtratum et ibi parate Euntes aut
inuenerunt ſicut dixit illis et pa
rauerunt pascha Et cū facta eſſet
hora diſcubuit et xii apli cū eo
Et ait illis Deſiderio deſideraui hoc
pascha manducare uobiſcum
antequā patiar Dico enim uobis
quia ex hoc non manducabo illud
donec impleatur in regno dei Et
accepto calice gratias egit et dixit
accipite et diuidite inter uos
Dico enim uobis q non bibam de ge
nimine uitis donec regnum dei
ueniat Et accepto pane gratias
egit et fregit et dedit eis dicens
hoc est corpus meum qd pro uobis

00045160

tradetur hoc facta ī mea
mortacone. Similit? z talia m
posta. Annauit dicb? hec z alia
nouu tēstamēta et sagumē
meo qđ p vobis fundetur. Ec
ruptamen cū manub? trade
tis me mecu est in mensa et
quidem filius hoīs secm quod
diffinitu est vadit. Veruptamē
ve illi hoīi p quem tradetur
Et ipi ceperunt querē inter se
quis esset ex eo eis q hoc facturo
esset. Facta est aut contencio in
eos quis eoz videtur esse ma
ior dixit aut eis. Reges gentiu
dnant eaz et qui potate habet
sup eos benefici vocant. Vos
aut no sic sed q maior est in vobis
fiat sicut minor et q p̄cessor
est sicut ministrator. Nam quis
maior est qui recubit an qui
ministrat. Nonne qui recubit ego
aut in medio vestrū sū sicut q mi
nistrat. Vos aut estis qui pma
nsistis mecu in temptacombus
meis. Et ego dispono vob? sicut
disposuit michi pr meus regn
ut edatis et bibatis sup mēsam
meam in regno meo et sedeatis
sup thronos iudicantes
xii tribus israhel. Dixit aut dominꝰ
Symoni. Symon ecce satanas
expetiuit vos ut cribraret sicut
triticu. Ego aut p te rogaui pe
tre ut no deficiat fides tua.
Et tu aliqn conuersus confirma
fres tuos. Qui dixit ei domine

tecu paratus sū et in carcere et
in mortē ire. Et ille dixit. Di
tibi petre no cantabit hodie gal
lus donec ter abnegabis nosse me.
Et dixit eis. Quando misi vos
sine sacculo et pera et calcia
mentis. Numquid aliquid de
fuit vobis. At illi dixerunt
nichil. Dixit ergo eis. Sed nc
q habz sacculū tollat simili
ter et pera et q no habz ven
dat tunicā suā et emat gla
diū. Dico enim vobis qm adhuc
hoc quod scriptū est oportz impleri
in me. Et cū iniquis deputa
tus est. Etenim ea que sūt de me
finē habent. At illi dixerunt
Dne ecce gladij duo hic. At
ille dixit eis. Satis est. Et egs
sus ibat secm consuetudinem
in montē oliuaz. Secuti sunt
aut illū et discipuli. Et cū p
uenisset ad locū dixit illis.
Orate ne intretis in tempta
tionem. Et ipe auulsus est ab
eis quanta iactus est lapidis
et positis genibus orabat
dicens. Pater si vis trāsfer
calicem istū a me. Verumtā
tamen no mea voluntas sed
tua fiat. Apparuit aut illi
angelus de celo confortans
eū. Et factus est agonia p
lixius orabat. Et factus est
sudor eius sicut guttē sāg

vnus decurrentiū in eam
et cū surrexisset ab oratione
et venisset ad discipulos suos
venit eos dormientes p tristi
tia et ait illis quid dormitis
surgite orate ne intretis in
temptationem Adhuc eo lo
quente ecce turba et q vocat
batur iudas vnus de duode
cim antecedebat eos et appro
quauit iesu ut oscularet eum
Iesus aut dixit illi Iuda osculo
filium hois tradis Videns aute
aute hiis qui circa ipm erant
quod futurum erat dixerunt ei
dne si percutimus in gladio et
percussit vnus ex illis pncipis sacerdotu et amputauit auriculā eius dexte
ra Respondens aut iesus ait
illis dimitte usq huc Et cū
tetigisset auriculā eius sa
nauit eum Dixit aut iesus ad
eos qui venerant ad se pnci
pes sacerdotū et magistra
tus templi et seniores Quasi ad latronē existis cū gladiis
et fustibus cū cotidie vobiscū
fuerim in templo no extendistis
manus in me sed hec est hora vra
et potestas tenebrarū Coprehen
tes aut eum duxerūt ad domū pn
cipis sacerdotū Petrus vo seq
batur alonge Circūsto aut ignis
in medio atrio et cū sedissent
illis sedit petrus in medio eoz
que cū vidisset ancilla quedā

sedentē ad lumen et cū fuisset in
tuita dixit Et hic cū illo erat
At ille negauit eum dicens mulier
ne non noui illum Et post pusillū a
liud videns eum dixit et tu de illis
Ad petrus vo ait O homo non sum Et
intervallo facto quasi horā vnus alius
quidā affirmabat dicens Vere et
hic cū illo erat Nam et galileus e
st Et ait petrus O homo nescio q dicis
Et cotinuo adhuc illo loquente ca
nuit gallus Et conversus dns re
spexit petrū Et recordatus est petrus
verbi dni sicut dixerat quia priusq
gallus cantet ter me negabis
Et egressus foras petrus flevit
amare Et viri qui tenebant illum
illudebant ei cedentes et velan
tes eum et percutiebant eum facie eius
et interrogabant eum dicentes appli
tiza quis est q te percussit Et alia
multa blasphemantes dicebant in
Et ut factum est dies convenerunt se
niores plebis et principes sacer
dotū et scribe et duxerunt illum in
concilium suum dicentes Si tu es xp̄s
dic nobis Et ait illis Si vobis dixe
ro non creditis mihi Si aute et in
terrogauero non respondebitis mi
hi nec dimittetis Ex hoc aute
erit filius hominis sedens a dextris
virtutis dei Dixerunt ergo omnes
Tu ergo es filius dei Qui ait
vos dicitis quia ego sum Et illi
dixerunt Quid adhuc desideramus
testimoniū Ipi enim audiuimus
de de ore eius

Capitulum XXIIII

Et surgens omne multitudo
eoz duxerunt illum ad pilatum

00045160

Cperuit at illu actusq; diuersis
huc iuenim⁹ sub itente gente
nram z phibente tributa dari
cesari z dicente se xpm regem ee
Pilatus at mterrogauit eu di
cens Tu es rex iudeoru At ille
respondens ait Tu dicis Et aut
pilatus ad pncipes sacerdotu
et turbas Nichil inuenio cause
in hoc homine At illi invalescebat
dicentes Commouet plm docens
p uniuersam iudeam incipiens a
galilea usq; huc Pilatus aut
audiens galilea mterrogauit si
ho galileus esset Et ut cognouit
q; de herodis potate esset remi
sit eu ad herode qui et ipse
ierosolimis eis illis diebus Hero
des at uiso ihu gauisus est nim
de Erat em cupiens ex multo tpe
uidere eu eo q; audierat multa de
illo et sperabat signu aliquod vi
dere ab eo fieri Interrogabat aute
illu multis sermonibus At ipe
nichil respondebat illi Stabant
aut pncipes sacerdotu z scribe
constanter accusantes eu Despe
xit aut illu herodes cu exercitu
suo et illusit indutu veste alba
remisit ad pilatu Et facti sunt
amici herodes et pilatus ex ipa
die nam antea inimici erant ad
invicem Pilatus at conuocatis pn
cipibus sacerdotu z magistratibus
et plebe dixit ad illos Obtulis
tis mihi hunc hominem q; auertere

pplm Et ecce ego coram vobis illu
interrogans nullam causa inuenio
horum istoru hominu in quibus eu ac
cusatis Sed neq; herodes nam re
misi vos ad illu Et ecce nichil
dignu morte actu est ei Emenda
tu ergo illu dimittam Necesse aut
habebat dimittere eis p diem festu unu
Exclamauit aut simul uniuersa
turba dicens Tolle hunc et dimitte
nobis barnaba q; erat propter se
ditionem quada factam in ciuitate
et homicidiu missus in carcere Iterum
at pilatus locutus est ad illos uo
lens dimittere ihm At illi supclama
bant dicentes crucifige crucifige
eu Ille at tertio dixit Quid em
mali fecit Nulla causa mortis
inuenio in eo Corripiam ergo illu
et dimittam At illi instabant
uocibus magnis postulantes ut
crucifigeret et ualescebat uoces
eorum Et pilatus adiudicauit fieri
petitionem eorum Dimisit aut illis
eu q; propter homicidiu et seditionem
missus fuerat in carcerem quem pe
tebant ihm uero tradidit uoluntati
eorum Et cu ducerent eu apprehende
runt simone quendam cyrenensem
venientem de villa et imposuerunt
illi crucem portare post ihm Seque
batur aut illu turba multa populi et
mulieru que plangebat et lamen
tabant eu Conuersus aut ad illas
ihus dixit Filie hierlm Nolite
flere sup me sed sup uos ipas flere

et sup filios vros qm cate te
mēt dieb m quibus dicet abrae
filiis et veritas qui no genuerit
et vrā que no lactauerit Tue
mauerit dicē motibus eadite sup
nos et collibus opite nos qr si i
uiridi ligno hec faciut i arido
quid fiet Ducebant aut alij duo
nequa cu eo ut mterfic̄nt Et
postq̄ venerut in locū q vocatur
caluarie ibi crucifixerut eu Et la
trones vnū a dextris et alterū
a sinistris Ihūs aut dicebat pat
dimitte illis no enī sciut quid fa
ciut Diuidētes vo vestimēta eo
miserut sortes Et stabat ppl
expectans Et deridebat illū pn
cipes cu eis dicētes Alios sal
uos fecit se saluū faciat si hic e
pxps dei electus Illudebat aut
ei et milites accedētes et acetu
offentes illi et dicētes Si tu es rex
iudeoz salua te fac Erat aut
et superscriptio scripta sup illū litte
ris hebraicis grecis et latinis hic
est rex iudeoz Unus aut de his q̄
pendebat latrombis blasphe
mabat eu dicēs Si tu es xp̄s
salua fac temetipm et nos Re
spondens aut alt increpabat il
lu dicēs Neq̄ tu times deū q̄
in eade dāpnatōe es et nos q
dem iuste na digna factis re
cipimus hic vo nichil gessit et
dicebat ad Ihm Dne memento
mei cu veneris in regnu tuu Et
dixit illi Ihūs Amē dico tibi ho

die mecu eris in paradiso Erat at
fere hora sexta et tenebre facte
sut in uniuersa terra usq̄ in horā
nonā et obscurat⁹ est sol Et ve
lū templi scissū est mediū Et cla
mans Ihūs voce magna ait Pat
in manus tuas cōmendo spiritū
meū et hec dicēs expirauit
Videns aut centurio quod factū fuit
glorificauit deū dicēs Vere hic homo
iustus erat Et oēs turbe eoz qui
simul aderat ad spectaculū istud
et videbat que fiebat percutiētes
pectora sua reuertebant Stabat
aut omes noti eius a longe et mu
lieres que secute erat eu a galilea
hec videntes Et ecce vir nomine
Joseph q erat decurio vir bonus
et iustus hic no cōsenserat con
silio et actibus eoz ab arrymathia
ciuitate iudee qui expectabat
et ipe regnū dei hic accessit ad
pilatū et petijt corpus ihū Et
depositu involuit sindone et posuit
eu in monumēto excisso in quo
nu quisq̄ positus fuerat Et dies erat
parasceues et sabbm illucescebat
Subsecute aut mulieres que eu ipo
venerat de galilea viderūt mo
numētū et quēadmodū positū est corp⁹ eius
Et reuertētes parauerut aromata
et unguēta et sabbo quidē siluerūt
secundum mandatum

Cap xxiiij

Una aut sabbi valde diluculo
venerut ad monumētū portā
tes que parauerat aromata et m

z mali

00045160

venerut lapide reuolutu a mo-
meto et ingresse no inuenerut
corpus dñi ihu Et fem e dixe-
re cōsternate esse de isto
duo viri stetерut iuxta illas in
veste fulgenti Cu timerē aut
et declinarent vultu in terra dixe-
runt ad illas Quid quēritis vi-
uentē cu mortuis Ilo e hic sed
surrexit recordami qualiter
locutus sit vobis cu adhuc i ga-
lilea esset dicēs Quia oportet
filiu hoīs tradi i manus hoīm
peccatoz et crucifigi et tia die resurge
Et recordate sunt verba eius et re-
gresse a moumento nuntiauerūt
hec oia illis vndecim et ceteris omib
Erat aut maria magdalene et Johā-
na et maria iacobi et ceteq̄ que cu
eis erat que dicebat ad aplos
hec et visa sunt in illo sicut de-
liramentu Et iste no credebat
illis Petrus ad surgens cucurrit
ad moumentu et p fenestras vidit
linteamina sola posita et abiit
secu mirans quod factu fuerat
Et ecce duo ex illis ibat ipsa
die in castellu q̄d erat i spacio
stadioz lx ab hrlm nomine emaus
et ipi loquebant ad invicē de his
omibus que acciderat Et fm
e dicūt fabulant et secu querunt
et ipe ihūs appiquans ibat cu
illis Oculi aut illoz tenebant ur
ne cu agnoscerēt Et ait ad illos
Qui sunt hi sermones quos conferi-

ad invicē ambulates Et sta-
tit et respondens unus cui
cleophas dixit ei Tu solus pe-
grinus es in hrlm et no cognouis
ti que facta sunt in illa diebus
Quibus ille dixit Ihu et de-
cerut de ihu nazareno q̄ fuit vir
ppha potens in ope et fm dm om
deo et omi plo Et quō tradide
runt eu summi sacerdotes et pnci
pes nri in dānatōne mortis
et crucifixerunt eu Nos aut spera-
bamus quia ipe esset redemp
turus isrl Et nūc sup hec oia
tria dies e hodie q̄ hec facta sunt
Sed et mulieres quedā ex nris
terruerūt nos que ante lucē fuerūt
ad moumētu et no invento cor-
pe eius venerunt dicentes se etiā
visione angeloz vidisse qui di-
cunt eu viuere Et abierunt quidā
ex nris ad moumētu et ita inve-
nerunt sicut mulieres dixerunt
ipm vero no invenerunt Et ipe dixit
ad eos O stulti et tardi corde
in oibus que locuti sunt pphe Nō
ne hec oportuit pati xpm et ita
intrare in gliam suā Et incipies
a moyse et oibus pphis interpre-
batur illis in oibus scripturis que
de ipo erat et appinquabant
castello quo ibant Et ipe se
finxit longius ire Et coegerunt
illu dicentes Mane nobiscu dñe
q̄m aduespascit et inclinata est
iam dies et intrauit cu illis Et

fuit ſ̄. Et recubet in illis ante
pit prime et bndixit ac fregit
et porrigebat illis et apti ſunt
oculi eop et cognouerunt eu et
ipe euanuit ex oculis eop 2 dix
erunt ad mvicem Nonne cor nrm
ardens erat in nobis dum loqueretur
in via et aperiret nob ſcripturas
Et ſurgentes eadem hora regreſſi
ſunt in hrlm et invenerunt congre
gatos vndecim et eos qui cum ipis
erant dicentes q ſurrexit dns vere
et apparuit ſymoni Et ipi narra
bant que geſta erant in via 2 quo
modo cognouerunt eu in fractione
panis Dum hec autem loquunt ihs ſte
tit in medio eop et dicit eis pax
vobis ego ſum Nolite timere Conturbati
autem et territi exiſtimabant
ſe ſpm videre Et dixit eis Quid
turbati eſtis et cogitationes aſ
cendunt in corda vra Videte ma
nus meas et pedes quia ipe ego
ſum palpate et videte q ſpus
carnem et ossa no habet ſicut me
videtis habere Et cu hoc dixiſſet
ostendit eis manus et pedes
Adhuc autem illis no credentibus
et mirantibus p gaudio dixit
Habetis hic aliquid qd manducetur Et
illi obtulerunt ei partem
piſcis aſſi et fauum mellis Et
cu manducaſſet coram eis ſumens
reliquias dedit eis Et dixit
ad illos Hec ſunt vba que locutus
ſum ad vos cu adhuc eſſem vobiſcu
cu quia neceſſe impleri omnia
que ſcripta ſunt in lege moyſi et
prophetis et pſalmis de me Tunc
aperuit illis ſenſum ut intelligerent
ſcripturas Et dixit eis Quia
ſic ſcriptum eſt et ſic oportebat xpm
pati et resurgere a mortuis tercia
die et pdicari in nomine eius penitentiam
et remiſſionem peccatorum in omnes gentes
Incipientibus ab hierlima Vos autem
eſtis testes horum et ego mitto pro
miſſum patris mei in vos Vos autem
ſedete in civitate quoadusq̄ in
duamini virtute ex alto Eduxit autem
eos foras in bethania Et eleuatis
manibus ſuis bndixit eis Et factum
eſt in ptexu et ipi adorantes regreſſi
ſunt in hrlm cu gaudio magno et
erant ſp in templo laudantes 2 bndicentes deu

Prologus in Iohez euāz

Hic eſt Johannes euāngeliſta
unus ex diſcipulis qui virgo
electus a deo e que de nupciis
volente nube noluit deus et
cuius virginitas in hoc duplex testi
monium in euāngelio datur qm et
p certis dilectus a deo de cruce ma
tri ſue pendens in cruce commen
dauit deus ut virginem virgo ſuaderet
deinde maieſtas in euāngelio qm
cadem ipe in corruptibilibus in opus
incohoans ſolus unus carne ſem ce
lum lucem a tenebris coprehenſu
fuiſſe teſtatur Primu ſignu ponens
qd in nupciis fecerat deus oſtendens
qm cadem ipe legentibus demoſtra
retur qm vbi dns invitat deſiderat
nupcias qm vinu deberat ac veteribus

00045160

tmutatiõ nouã ois qui exposm
stitudẽ apparerat hic at cũm
gelium scripsit in asia postq̃
patmos ob/missula apocalipsim
scripturat ut cui/m principio cano
nẽ incorruptibile principiu ge
nesi/incorruptabilius simb p/vir
gine/in apocalipsi/redditur dice
te ego sum a et o et hic est
iohes q̃ stiens supuisse dicit
ressus sui vocatis discipulis
suis/in ephesi p multa signoz
expimenta p mens ppm descen
dens in defossu sepultur suc lo
cu scti/tumul positus et ad preb
suos tam extraneos a dolore
mortis q̃ a corruptoe carnis re
vertitur alienus tamen post
omes cum gelium scripsit et hoc
virgini debebatur/signoz tumc
scriptoris tpis dispositio ut libroz
ordinatio ipsu p singula a nob
no exponit ut stiendi desiderio
collocatio et quesitibus structus
laboris/et dei/magisteriu doctri
na structur

Incipit cum̃ Iohis Cap̃ primu

In principio erat verbu et
verbum erat apud deu/et deus
erat verbum hoc erat in prin
apud deum/hic p ipm facta
sunt et sine ipo factum est nil
quicquid/quod factum est in ipo
vita erat et vita erat lux
hominum et lux in tenebris lucet et
tenebre ea non comprehenderunt/fu
it homo missus a deo cui nome erat
iohannes hic venit in testimoniu ut
testimoniu perhibet de lumine ut omes
credant per illum non erat ille lux
sed ut testimoniu perhiberet de
lumine/erat lux vera que illu
minat omem hominem venientem
in hunc/mundum in mundo erat et
mundus per ipm factus est et mundus
eu non cognouit in pria venit et
sui eu non receperunt/quotquot
aut receperunt eu dedit eis potestate
filios dei fieri hijs qui credunt
in nomine eius/qui non ex sanguinibus neq; ex voluntate carnis neq; ex voluntate viri sed
ex deo nati sunt/et verbu caro
factum est et habitabit in nobis
et vidimus gloriam eius gloriam
quasi unigeniti a patre plenu
gratie et veritatis/iohannes
testimoniu perhibet de ipo et
clamat dicens hic erat quem
dixi/qui post me venturus est
ante me factus est quia prior
me erat/et de plenitudine eius
nos omes accepimus et gratia
pro gratia/quia lex per moysen

[illegible] et veritas per
[illegible]m facta est Deu nemo
vidit umquam misit unigenit filius
qui est in sinu patris ipe enarrauit
Et hoc est testimoniu iohannis
quando miserut udei ab ierosolimis sacerdotes et leuitas ad
eu ut interrogarent eu Tu quis
es et confessus est et non negauit
et confessus e quia non sui ego
xpus Et interrogauer eu Quid
ergo helias es tu Qui dicit Non
sum Prophet es tu et respondit non
dixit ergo ei Quis es ut respon
sum demus his qui miserut nos
Quid dicis de teipo Ait ego
vox clamantis in deserto Dirigi
te viam domi sicut dixit ysai
as Et qui missi fuerut erant ex
phariseis Et interrogauer eu et
dixerut ei Quid ergo baptizas
si tu no es xpus neq helias ne
q Prophet respondit eis iohannes
dicens Ego baptizo in aqua at
dnus at vrm stetit quem vos non
scitis ipe e q post me venturus
est qui ante me factus est cui
no sum dignus ut soluam eius cor
rigiam calciamenti hec in bethabara trans iordanem ubi
erat iohannes baptizans Alia
tera die vidit iohannes iesum
venientem ad se et ait Ecce agnus
dei ecce q tollit pcta mundi hic e
de quo dixi post me uenit vir
qui ante me factus est quia
prior me erat et ego nesciebam
eu sed ut manifestetur in isrl
propter hoc ego in aqua baptizabam
Et testimoniu perhibuit iohannes di
cens Quia vidi spm descendentem
sicut columba de celo et mansit
sup eu et nesciebam eu sed qui mi
sit me baptizare ille mihi dixit
Sup quem videris spm descen
dente et manente sup eu hic e
qui baptizat in spu sco et ego vidi
et testimoniu perhibui quia hic e
filius dei Alia die iterum sta
bat iohannes et ex discipulis ei
dus et respiciens iesum ambulan
tem dicit Ecce agnus dei Et au
dierut duo discipuli loquente
et secuti sut iesum Conuersus au
iesus et videns eos sequentes dicit
eis Quid quaritis Qui dixerut
ei Rabbi quod dr interpretatu magr
ubi habitas Dicit eis Venite
et videte et viderut ubi manet
et apud eu manserut die illo
hora at erat quasi decima Erat
autem andreas ab iohannes et se
cuti fuerut eu invenit hic pri
mu fratrem suu symonem et dicit
ei Invenimus messia qd e interpretatu xpus Et adduxit eu ad
iesum Intuitus at iesus dixit Tu
es symon filius iona tu vocaberis cephas quod interpretat petrus
In crastinu voluit exire in galile
am et invenit philippu a bethsaida ciuitate andree et petri
Invenit philippus nathanahel

et dicit ei Nunquam sanctus homo
in lege et ppte memini⁹ ut̄m si-
lius ioseph a nazareth? dicit ei
nathanahel a nazareth potest
aliquid bonum esse dicit ei philip⁹
pus veni et vide Vidit ihus na-
thanahel venientē ad se? dicit
de eo Ecce vere israelita in quo dolꝰ
non est dicit ei nathanahel vnde
me nosti Respondit ihus? dicit ei
priusq̄ te philippus vocaret cum
esses sub ficu vidi te Respondit ei na-
thanahel et ait Rabbi tu es fi-
lius dei tu es rex israel Respondit ihs
? dixit ei Quia dixi tibi Vidi te
sub ficu credis maius his videbis
? dicit ei Amen amen dico
vobis Videbitis celum apertum? an-
gelos dei ascendentes et descen-
dentes supra filium hominis Cap⁹ 9

Et die tertia nupcie facte sunt
in chana galilee et erat mr
ihu ibi Vocatus erat? ihus et
discipuli eius ad nupcias? dcs-
cuente vino dicit mr ihu ad eu
Vinum non habent Et dicit ei ihus
Quid mihi et tibi est mulier nondum
venit hora mea Dicit mater eius
ministris Quodcunq̄ dixerit vobis
facite Erant autem ibi lapidee vi
dric sex posite secundum purificatio-
nem iudeorum capientes singule
metretas binas aut ternas? dicit
eis ihus Implete ydrias aqua
et impleverunt eas usq̄ ad sum
Et dicit eis ihus Haurite nunc
et ferte architriclino Qui tulerunt
Ut autem gustavit architri-
clinus aquam vinum factam et non sciebat
unde esset ministri autem sciebant
qui hauserant aquam Vocat sponsum
architriclinus et dicit ei Omnis
homo primum bonum vinum ponit et cum
inebriati fuerint tunc id quod de-
terius est Tu autem servasti bonum
vinum usq̄ adhuc Hoc fecit initium
signorum ihus in chana galilee
et manifestavit gloriam suam
et crediderunt in eum discipuli eius
Post hoc descendit capharnaum
ipse et mr eius? fres eius? discipuli
eius et ibi manserunt non multis die-
bus Et prope erat pascha iudeorum
Et ascendit ihs hierosolymam Et
invenit in templo vendentes boves
et oves et columbas et nummu-
larios sedentes et cum flagellum de funiculis omnes
ejecit de templo oves quoq⁹
et boves et numulariorum effudit
es et mensas subvertit et his q̄
columbas vendebat dixit auferte
te ista hinc et nolite facere domum
patris mei domum negotiationis
Recordati sunt discipuli eius
quia scriptum est Zelus domus tue
comedit me Respondentes ergo
iudei et dixerunt ei Quod signum
ostendis nobis q̄ hec facis Re-
spondit ihus? dixit eis Solvite
templum hoc et in tribus diebus
excitabo illud Dixerunt ergo iudei

m. Dragum nisi p amē dixerā
tibi plū hoc et tu tribue dic
bus exercitabis illud, Ac at dic
bat de templo corpis sui dū go
resurrexisset a mortuis recordati
sunt discipuli eius quia hoc dice
bat et crediderunt scripturę et sermo
ni quē dixit ihūs Cū at esset
hierosolymis in pascha in die festo
multi crediderunt in nomine eius vide
entes signa eius que faciebat
ipse autē ihūs non credebat semet
ipm eis eo q ipse nosset omes
et quia opus ei non erat ut quis
testimoniū phibet de homine ipse
enim sciebat quid esset in homine Erat
autē homo ex phariseis
nicodemus nomine princeps iu
deorū hic venit ad eū nocte et dixit
ei Rabbi scimus quia a deo venisti
magr Nemo enim potest hec signa fa
cere que tu facis nisi fuerit deus
cū eo Respondit ihūs et dixit
ei Amē amē dico tibi nisi quis
natus fuerit denuo non potest videre
regnū dei Dicit ad eū Nicodemus
Quomodo potest homo nasci cū sit se
nex Numquid potest in ventrē ma
tris sue iterum introire et renasci
Respondit ihūs Amē amē dico
tibi Nisi quis renatus fuerit ex
aqua et spū sco non potest introire
in regnū dei Quod natū est
ex carne caro est et quod natū e
ex spū spus est Non mirare quia
dixi tibi Oportet vos nasci denuo
Spūs ubi vult spirat et vocem
eius audis sed nescis unde veniat
aut quo vadat Sic est omnis qui na
tus est ex spū Respondit nicodemus et
dixit ei Quomodo possunt hec fieri
Respondit ihūs et dixit ei Tu es ma
gister israel et hec ignorabis Amē
amen dico tibi quia quod scimus
loquimur et quod vidimus testamur
et testimoniū nrm non accipitis Si
terrena dixi vobis et non creditis quo
modo si dixero vobis celestia credetis
Et nemo ascendit in celum nisi
qui de celo descendit filius hominis
qui est in celo Et sicut moyses
exaltavit serpentē in deserto ita
oportet exaltari filium hominis ut omis
qui credit in ipo non pereat sed
habeat vitam eternā Sic enim dilexit
deus mundū ut filium suum unigenitū
tu dedit ut omis qui credit in eum
non pereat sed habeat vitam eternā
Non enim misit deus filium suum in mundū
ut iudicet mundum sed ut salvetur
mundus per ipm Qui credit in eum
non iudicatur Qui at non credit
iam iudicatus est quia non credit in
nomine unigeniti filii dei Hoc est at
iudicium quia lux venit in mundum et
dilexerunt homines magis tenebras
q lucem erant enim eorum mala opa
Omnis enim qui male agit odit lucem
et non venit ad lucem ut non
arguantur opera eius Qui at
facit veritatem venit ad lucem
ut manifestentur opera eius
quia in deo sunt facta

Post hec uenit ihus 2 discipuli ei⁹ in iudeam; et illic demorabatur cu eis et baptizabat. Erat autem et iohannes baptizans in enon iuxta salim quia aq⁹ multe erant illic et uenebant et baptizabantur. Non du⁹ emissus fuerat in carcere iohes. Facta est ergo questio ex discipulis iohannis cu iudeis de purificatione et uenerut ad iohannem et dixerut ei. Rabbi q⁹ erat tecu trans iordane cui tu testimoniu phibuisti ecce hic baptizat et omes uenit ad eu. Respondit iohes 2 dixit. Non potest homo accipe quicq⁹ nisi fuerit ei datu de celo. Ipi uos michi testimoniu phibetis q⁹ dixerim ego non sum xpus sed quia missus sum ante illu. Qui habet sponsa sponsus est. Amicus at sponsi qui stat et audit eu gaudio gaudet propter uocem sponsi. Hoc ergo gaudiu meu impletu est. Illu oportet crescere me at minui q⁹ de sursu uenit supra omes est. Qui at est de terra de terra est et de terra loquitur. Qui de celo uenit supra omes est et quod uidit et audiuit hoc testatur et testimoniu eius nemo accipit. Qui accipit eius testimoniu signauit quia deus uerax est. Quem enim misit deus uerba dei loquitur. Non enim ad mensuram dat deus spm. Pater diligit filiu et omnia dedit in manu eius. Qui credit in filiu habet uita eterna. Qui at non credit filio non uidebit uitam sed ira dei manet sup eu.

Cap. viij.

Vt ergo cognouit ihus quia audierut pharizei q⁹ ihus plures discipulos facit et baptizat q⁹ iohes quamq⁹ ihus non baptizabat sed discipuli eius. Reliquit iudeam et abiit iterum in galileam. Oportebat autem eum ire p samariam. Venit ergo in ciuitatem samarie que dicitur sichar iuxta predium quod dedit iacob ioseph filio suo. Erat at ibi fons iacob. Ihus ergo fatigatus ex itinere sedebat sic sup fontem. Hora erat quasi sexta et uenit mulier de samaria haurire aquam. Dicit ei ihus da michi bibere. Discipuli at eius abierat in ciuitate ut cibos emerent. Dicit ergo ei mulier samaritana. Quomodo tu iudeus cu⁹ bibe a me poscis que sum mulier samaritana. Non enim coutuntur iudei samaritanis. Respondit ihus 2 dixit ei. Si scires donu dei et quis est qui dicit tibi da michi bibere tu forsitan⁹ petisses ab eo et dedisset tibi aquam uiua. Dicit ei mulier. Domine neq⁹ in quo haurias habes et puteus altus est. Vnde ergo habes aquam uiua. Numquid tu maior es pre nro iacob q⁹ dedit

tu et pc̃ ꝙ eo bib
. pcora. eius. Respdit
ihs. et dixit ei. Omis. qui bibit
ex aqua hac sitiet iterꝫ. Qui at
bierit de aqua qua ego dabo
ei non sitiet imꝑhu. Sed aqua
qua ego dabo ei fiet in eo fons
aque salientis in vitã eternã
Dixit ad eu mulier. Dne da mihi
aquã hanc ut non sitiam neqꝫ
veniam huc haurire. Dicit ei ihus
Vade voca virũ tuũ et veni huc
Respdit mulier et dixit. Non habeo
virũ. Dicit ei ihus. Bene dixisti
quia non habeo virũ. Quinqꝫ enim
viros habuisti. Et nunc quem ha
bes non est tuus vir hoc vere
dixisti. Dicit ei mulier. Dne video
quia pphã es tu. Patres nostri
in monte hoc adorauerunt et vos
dicitis quia ierosolimis est locus ubi
adorare oportet. Dicit ei ihus
Mulier crede mihi quia venit
hora qñ neqꝫ in monte hoc neqꝫ
in ierosolimis adorabitis patrem
Vos adoratis quod nescitis nos
adoramus quod scimus quia
salus ex iudeis est. Sed venit
hora et nunc est qñ veri adora
tores adorabunt patrem in spiritu
et veritate. Nam et pater tales
querit qui adorent eum. Spus e
deus et eos qui adorant eum in
spu et veritate oportet adorare.
Dicit ei mulier. Scio quia mes
sias venit qui dicitur xps. Cu
ergo venerit ille nobis annũ
ciabit omia. Dicit ei ihus. Ego
qui loquor tecu. Et continuo
venerunt discipuli eius et mirabã
tur quia cu muliere loquebatur
Nemo tamen dixit. Quid quaeris
tu aut. Cur loquit cu ea. Reliquit ergo
hydria sua
mulier et abiit in ciuitatem et dicit
illis hominibus. Venite et videte
hominem qui dixit mihi omnia
quecunqꝫ feci. Numquid ipe xpus
Exierunt ergo de ciuitate et vene
runt ad eu. Interogabat autem eu dis
cipuli dicentes. Rabbi manduca
Ille autem dixit eis. Ego cibũ habeo
manducare quem vos nescitis. Dice
bant ergo discipuli ad inuicem. Nu
quid aliquis attulit ei manducare
Dicit eis ihus. Meus cibus est ut fa
ciam voluntatem eius qui misit
me ut perficiam opus eius. Nonne
vos dicitis qm adhuc quatuor
menses sunt et messis venit. Ecce
dico vobis. Leuate oculos vros
et videte regiones quia albe
sunt iam ad messem. Et qui metit
mercedem accipit et congregat
fructum in vitã eternam. Ut et qui
seminat simul gaudeat et qui
metit. In hoc enim est verbum
verum quia alius est qui seminat
et alius est qui metit. Ego misi
vos metere quod non laborastis
alii laborauerunt et vos in labo
res eorũ introistis. Ex ciuitate
illa multi crediderunt in eu samari
tanorũ propter verbum mulieris testi
monium phibentis. Quia dixit mihi omnia
quecunqꝫ feci. Cu venissent ergo
ad illu samaritani rogauerunt

cu ut ibi maneret & manserit ibi
duos dies et multo plures appo
suerunt propter sermone eius Et mu
lieri dicebant Quia iam non propt
tuam loquelam credimus ipsi enim au
diuimus et scimus quia hic est
vere saluator mundi Post dies
ob autem duos exiit inde et abiit
in galileam Ipse enim ihus testimo
nium perhibuit quia profeta in sua pa
tria honorem non habet Cum
ergo venisset in galilea excepe
runt eum galilei cum omnia vidis
sent que fecerat hierosolimis in
die festo et ipsi enim venerant
ad diem festum Venit ergo iterum
in chana galilee ubi fecerat aquam
vinum Et erat quidam regulus
cuius filius infirmabatur capharnaum
hic cum audisset quia ihus
adveniet a iudea in galilea abiit
ad eum et rogabat eum ut descen
deret et sanaret filium eius Incipiebat enim mori Dixit ergo
ihus ad eum Nisi signa et prodigia
videritis non creditis Dicit ad
eum regulus Domine descende prius
quam moriatur filius meus Dicit
ei ihus Vade filius tuus vivit
Credidit homo sermoni quem dixit
ei ihus et ibat Iam autem eo des
cendente servi occurrerunt ei et
nunciaverunt dicentes quia filius eius
vivit Interrogabat ergo horam ab eis
in qua melius habuit et dixerunt ei quia
heri hora septima reliquit eum febris

Cognouit ergo quia illa
erat in qua dixit ei ihus
filius tuus vivit Et credidit ipse et domus
eius tota Hoc iterum signum fecit ihus
cum venisset a iudea in galileam Cv
Post hec erat dies festus iu
deorum Et ascendit ihus hie
rosolimis Est autem hierosolimis
piscina que cognominatur
hebraice bethsaida quinque por
ticus habens In his iacebat
multitudo magna languentium
cecorum claudorum et aridorum exspe
ctantium aque motum Angelus
enim domini secundum tempus descen
debat in piscinam et movebatur aqua Et qui prior descen
disset in piscinam post motionem
aque sanus fiebat a qua tamen
detinebatur infirmitate quam
habebat quidam homo ibi triginta
et octo annos habens in infirmi
tate sua hunc cum vidisset ihus iacen
tem et cognovisset quia multum
tempus habet dicit ei
Vis sanus fieri Respondit ei
languidus Domine hominem non
habeo ut cum turbata fuerit aqua
mittat me in piscinam Dum venio
enim ego alius ante me descen
dit Dicit ei ihus Surge tolle
grabatum tuum et ambula Et
statim sanus factus est homo
et sustulit grabatum suum et am
bulabat Erat autem sabbatum illo
die Dicebat ergo iudei illi qui

sanus factus est. Dicit ergo Galbatus ei
Dominus est tibi tolle grabatum tuum
Respondit ei Qui me fecit sa-
num ille mihi dixit tolle grabatum
tuum et ambula Interrogauerunt
autem eum Quis est ille homo q dixit
tibi tolle grabatum tuum et am-
bula Ille autem qui sanus factus fuerat
nesciebat quis esset Jhus at
declinauit a turba constituta
in loco Postea invenit eum Jhus
in templo et dixit illi Ecce
sanus factus es iam noli peccare
ne deterius tibi aliquid contin-
gat Abiit ille homo et nuntia
uit iudeis quia Jhus esset qui
fecit eum sanum Propterea persequebant
iudei Jhesum et quia hec faciebat in
sabbato Jhus autem respondit eis
pater meus usque modo operat
et ego operor Propterea magis
querebant eum iudei interficere quia
non solum soluebat sabbatum sed
et patrem suum dicebat Deum equa-
lem se faciens Deo Respondit itaque
Jhus et dixit eis Amen amen
dico vobis Non potest filius a se
facere quidquam nisi quod videt
patrem facientem Quecumque enim
ille faciat hec et filius similiter
faciet Pater enim diligit filium
et omnia demonstrat ei que ipse
facit et maiora horum demonstra-
bit ei opera ut vos miremini Sicut enim
pater suscitat mortuos et vivificat sic et filius

quos vult vivificat Neque enim pa-
ter iudicat quemquam sed iudicium om-
nem dedit filio ut omnes honorificent
filium sicut honorificant patrem
Qui non honorificat filium non
honorificat patrem qui misit illum
Amen amen dico vobis quia qui
verbum meum audit et credit ei
qui me misit habet vitam eternam
et in iudicium non venit sed transit
a morte in vitam Amen amen
dico vobis quia venit hora et
nunc est qui mortui audient vocem
filii dei Et qui audierint vivent
Sicut enim pater habet vitam in se-
metipso sic dedit et filio vitam
habere in semetipso Et potestatem
dedit ei iudicium facere quia filius
hominis est Nolite mirari hoc quia
venit hora in qua omnes qui in
monumentis sunt audient vocem
eius et qui audierint vivent et
procedent qui bona fecerunt in re-
surrectionem vite qui vero mala
egerunt in resurrectionem iudicii
Non possum ego a me ipso facere
quidquam sicut audio iudico et iudi-
cium meum iustum est quia non quae-
ro voluntatem meam sed voluntatem
eius qui misit me Si ego testimo-
nium perhibeo de me testimonium meum non
est verum Alius est qui testimonium
perhibet de me et scio quia verum
est testimonium quod perhibet de me
Vos misistis ad Johannem et
testimonium perhibuit veritati Ego

aute no ab hoc testmiu ampio
sed hec dico ut vos salui sitis hec
erat lucha ardns & lucer Nos
aute no lui strib cpulta ad hora
& luce cui ego at habeo testm
maius iohanc Opa em que
dedit mihi pater ut ptficiam
ca Ipa opa que ego facio test
timoniu phibent de me quia
pater me misit Et q misit me
pr ipe testiom phibuit de me
Neq vocem eius umq audistis
neq spem eius vidistis Et vm
eius no habetis in vobis manen
quia quem misit ille huic vos
no credidistis Scrutamini scrip
turas quia vos putatis in ipis
vita eterna habere et ille sunt
que testimoniu phibent de me
no vultis venire ad me ut vitam
habeatis Claritate ab hoibus
no accipio sed cognoui vos quia
dilectione dei non habetis in vo
bis Ego veni in nomine patris mei
et no accepistis me Si alius
venerit in nomine suo illu acci
pietis Quomo potestis vos
credere qui gloria ab invicem
accipitis Et gloria que a solo deo
est non quaeritis Nolite putare
quia ego accusaturus sim vos
apud patrem Est qui accusat vos
moyses in quo vos speratis
Si em crederetis moysi credere
tis forsitan et michi De me en
ille scripsit Si aute illius litteris
no creditis quomo verbis meis credet
Post hec aute abiit Cap vi
Ihus trans mare galilee quod

est tiberiadis Et sequebat
eum turba magna quia vide
bat signa que faciebat super
infirmis qui mstrmabant Subiit
autem in montem ihus & ibi sedebat
cum discipulis suis Erat aute
pascha dies festus iu
daeorum Cum sublevasset ergo oc
los ihus et vidisset quia multi
tudo magna venit ad eum di
cit ad philippum Unde ememus
panes ut manducent hi Hoc
aute dicebat temptans eum
ipse em sciebat quid esset factu
rus Respondit ei philippus Duce
torum denariorum panes non sufficiunt
eis ut unusquisque modicum
quid accipiat Dicit unus ex
discipulis eius andreas frater
symonis petri Est puer unus
hic q habet quinq panes ordei
acios & duos pisces sed hec quid
sunt inter tantos Dixit autem ihus
facite homines discumbere Erat
aut fenum multum in loco Discum
buerunt ergo viri numero quasi quinq
milia Accepit ergo panes
ihus et cum gratias egisset distri
buit discumbentibus similiter
et de piscibus quantum volebant
Ut aut impleti sunt dixit discipu
lis suis Colligite que superfe
cerunt fragmenta ne pereant
Collegerunt ergo et impleue
runt xii cophinos fragmen
torum ex quinq panibus ordeaceis
que superfuerunt his qui
manducauerunt Illi ergo homines

ſſ. ..od ſcierat ſig
..ſus dicebat quia hic erit
ipſa qui venturus et mi du
ſſlqus go cu cognouiſſet quia
venturi eſſent ut raperent cu
et facerent cu regem fugit iterꝫ
in montē ipe ſolus vt at ſero
em e deſcendrut diſcipuli
ius ad mare et cu aſcendiſſet
nauī venerut tiſmare i capha 2
pharnaū Et tenebre facte era
erat et no venerat ad eos ihus
mare at vento magno flante
exſurgebat Cu remigaſſent gꝫ
ſtadia xxv aut xxx vident
ihm ambulante ſup mare et
proīm naui fieri timuerut ille
aute dixit eis ego ſu nolite
timē Voluerut ergo accipe
cu in naū et ſtatim fuit naus
ad tra qua ibant Altera die
turba que ſtabat tiſmare vidt
quia naucula alia non erat
ibi niſi vna et quia no intrauiſſet
cu diſcipulis ſuis ihus in naue
ſed ſoli diſcipuli eius abiſſent
Alie vo ſupuenerut naues a
tyberiade iuxta locu vbi manu 2
cauerat panē gratias agentis
dni Cu ergo vidiſſet turba qꝛ
ihus no eſſet ibi neq; diſcipli
eius aſcenderut nauculas et
venerut capharnaū querentes
ihm Et cu invenſſent cu tiſmare
dixerut ei Rabbi qn huc veniſti
Respondit eis ihus et dixit Amen
amen dico vob Quereritis me
non quia vidiſtis ſigna ſed quia
manducaſtis ex panibus et ſatu 2
rati eſtis Operamini non cibū q
perit ſed q permanet in vitā eter 2
nam quē filius hoīs vobis dabt
hunc em pr ſignauit deus Dixe 2
runt ergo ad eu Quid faciemꝰ
ut operemur opa dei Respondit ihus
et dixit eis hoc e opus dei ut
credatis in eu quem miſit ille
Dixerunt ergo ei Quod ergo tu
facis ſignū ut videamus et cre 2
damus tibi quid operaris Pres
noſtri manna manducauerut
in deſerto ſicut ſcriptu e Panem
de celo dedit eis manducare
Dixit ergo eis ihus Amen amen
dico vobis Non moyſes dedit
vobis panem de celo ſed pater
meus dat vobis panē de celo
verū panis em dei eſt q deſcen 2
dit de celo et dat vitā mundo Dix 2
erunt ergo ad eu Dne ſemp da nob
panē hunc Dixit aut eis ihus
Ego ſu panis vite Qui venit
ad me no eſuriet et qui credit
in me no ſitiet umq; Sed dixi
vobis quia et vidiſtis me et no
creditis Omne quod dat michi
pater ad me venit et eu q venit
ad me no eiciā foras Quia deſ 2
cendi de celo no ut faciā voluta 2
tem meā ſed voluntatē eius
q miſit me Hec eſt aut voluntas
eius qui miſit me ut ome quod
dedit michi no pdam ex eo ſed
reſuſcitem illud in nouiſſimo die

00045160

Hec aut voluntas pris mei qui
misit me ut oē q̄ videt filiū et
credit in eū habeat vitā ētna
et ego resuscitabo eū i nouissimo
die Murmurabant ergo iudei
de illo quia dixisset Ego sū pa-
nis qui de celo descendi et dice-
bat Nonne hic est ihūs filius
Joseph Cuius nos nouimus patrem
et matrē quomo g̃ dicit hic q̄
de celo descendi Respondit ergo ihūs
et dixit eis Nolite murmurare
in invicē Nemo pt venire ad me
nisi pater q̄ misit me traxerit
eū et ego resuscitabo eū i nouissimo
die Est scriptū in pphetis
Et erunt omnes docibiles dei
Omnis qui audiuit a patre et didicit venit
ad me Non quia patrem vidit
quisq̄ nisi is qui est a deo hic
vidit patrem Amen amen dico vobis
Qui credit in me habet vitā eternā
Ego sū panis vite Patres vri
manducauerūt manna in deserto
et mortui sunt Hic est panis de
celo descendens ut si quis ex ipo
manducauerit non moriatur Ego
sū panis viuus qui de celo descendi
Si quis manducauerit ex hoc
pane viuet in etnū et panis
quē ego dabo caro mea est pro mu
di vita Litigabat ergo iudei ad
invicē dicentes Quomo pt hic
nobis carnē suā dare ad man-
ducandū Dixit ergo eis ihūs
Amen amen dico vobis Nisi
manducaueritis carnē filii
hois et biberitis eius sanguinē

no habebitis vitā in vobis Qui
manducat meā carnē et bibit
meū sanguinē habet vitā et
ego resuscitabo eū i nouissimo die Caro enim mea ver
est cibus et sanguis meus v
est potus Qui manducat m
carnē et bibit meū sangui
in me manet et ego in illo
cut misit me viuens pr et ego
viuo ppter patrem et q̄ ma
cat me et ipe viuet ppter me
hic est panis qui de celo desc
dit Non sicut manducauerūt
pres vri mana et mortui sūt
Qui manducat hunc panē viuet
in etnū hec dixit in synagoga
docens in capharnaū Multi go
audientes ex discipulis eius dix
erunt Durus est hic sermo quis
pt eū audire Sciens at ihēs
apud semetipm quia murmura
rent de hoc discipuli eius dixit
eis Hoc vos scandalizat Si go
videritis filiū hois ascendē
tem ubi erat prius Spūs est
qui vivificat caro non pdest
quidq̄ Verba que locutus sū
vobis spūs et vita sūt Sed
sunt quidā ex vobis qui non
credunt Sciebat em ab initio
ihūs qui essent credentes et quis
traditurus esset eū Et dicebat
Propterea dixi vobis quia nemo
potest venire ad me nisi fuerit
ei datum a pre meo Ex hoc mul
ti discipulorum eius abierunt retro
et ia non cū illo ambulabat Dixit

[illegible] Et mirant multus
dra nt in turba Quidā ergo
dicebat quia bonus est Alij aut
dicebant Non sed seduat turbas
Remo tamē palā loquebatur
de illo ꝓpter metū iudeoꝝ Jam
aut die festo mediante ascendit
ihūs in templū & docebat Et mi
rabantur iudei dicentes Quomo
hic litteras sit cū no didicerit
Respondit eis ihūs et dixit Mea doc
trina no est mea sed eius q̄ misit
me Si quis voluerit voluntatem
eius facere cognoscet de doctrina
utrū ex deo sit an ego a meipso lo
quor Qui a semetipso loquitur
gloriā ppriam querit Qui aut quē
rit gloriā eius q̄ misit illū hic verus
est et iustitia in illo no est
Nonne moyses dedit vobis legē
et nemo ex vobis facit legem
Quid me queritis interficere Re
spondit turba & dixit Demoniū
habes Quis te querit interfice
Respondit ihūs & dixit eis Vnū opꝰ
feci et omnes mirami ꝓpterea
moyses dedit vob circūcisionē
no quia ex moyse est sed ex patrib⁹
et in sabbto circūcidit homine
Si circūcisionē accipit homo
in sabbto ut no solvatur lex
moysi quid michi indignamini q̄
totū hominē sanū feci in sabbto
Nolite iudicare secm faciem sed
iustū iudicū iudicate Dicebant
ergo quida ex hierosolimis Nonne
hic est quē querunt occidere et ecce
palā loquitur et nichil
ei dicunt Numq̄ vere cognouerunt

egisti ad me Numquid & vos
vult vos abire Respondit ergo ei
mon petrus Domine ad quem
bimus Verba vite eterne habes
& nos credimus et cognouimus
quia tu es xpus filius dei In
Respondit eis ihūs Nonne ego vos xij
elegi et vnus ex vobis diabolus
est Dicebat aut de Juda symonis
scariothis hic em erat tradituꝝ
rus eū cū esset vnus ex duodecim
Post hec ambulabat Cum
ihūs in galilea non em volebat in iudea ambulare quia
querebant eū iudei interficere Erat
aut in ppinquo dies festus iudeoꝝ
scenopegia Dixerunt aut ad eū
fres eius Transi hic et vade
in iudeā ut et discipuli tui vide
ant opa tua que facis Nemo
quippe in occulto quid facit
et querit ipe in palā esse Si hec
facis manifesta teipm mundo
Neq; em fres eius credebant
in eū Dixit ergo eis ihūs Tem
pus meum nondum venit tempus
aut vrm semp est paratum Non po
test mundus odisse vos me aut odit
quia ego testimoniū phibeo de illo
quia opa eius mala sunt Vos as
cendite ad diem festum hunc ego
em non ascendo ad diem festum istum
quia tempus meum nondum impletum
est Hec cū dixisset ipe ma
nsit in galilea Ut aut ascenderunt
fres eius tunc et ipe ascendit
ad diem festum non manifeste sed
quasi in occulto Judei ergo quere
bant eū in die festo & dicebant

00045160

permapes quia hic est
hic sm̃s vnde sit q̃ clamabat
ergo dns in templo ihus et
dicns et me scitis et vnde sm
scitis et a me ipo non veni sed e
verus qui vos no scitis ego
scio eu quia ab ipo sm et ipe me
misit q̃rebant ergo eu app
hend̃ et nemo misit in illu ma
nus quia no du venerat hor̃a ei
de turba at mlti crediderut in
eu et dicebat xp̃s cu venie
rit nuquid plura signa faciet
q̃ hic fecit audierut pharizei
turba murmurantes de illo hec
et miserut pncipes et phari
zei ministros ut apprehenderet eu
dixit ergo ihus adhuc modicu
diu tempus vobiscu sum et vado
ad eu qui misit me q̃rietis
me et non invenietis et ubi sum
ego vos no potestis venire dixe
runt ergo iudei ad semetipos
quo hic iturus est quia non
inveniemus eu nuquid in dis
persione gentiu iturus et doc
turus gentes dicit hic sermo
quem dixit quereti me et non
invenietis et ubi sum ego vos no
potestis venire In novissimo
at die magno festivitatis sta
bat ihus et clamabat dicens
si quis sitit veniat ad me et
bibat qui credit in me sicut d̃t
scriptura flumina de ventre ei fluent
aque vive hoc at dixit de spu
quem accepturi erant credentes
in eu nondu enim erat spus datus

quia ihus nondu erat glorifi
catus dixerunt ex illa at ex turba
audissent hos sermones eius
dicebant hic est vere propheta
hi at dicebat hic est xp̃s
quidam autem dicebant nunquid
a galilea venit propheta nonne
scriptura dicit quia ex semine da
uid et bethleem castello ubi
erat david venit propter dissensio
ista facta est in turba propter eu
quidam at ex ipsis volebant apprehendere eu sed nemo
misit manus super illum venerunt
ergo ministri ad pontifices et
phariseos et dixerunt eis illi
quare non adduxistis eu respon
derunt ministri nunquid sic locutus
est homo sicut hic homo respondit
ergo eis pharizei nunquid et
vos seducti estis nunquid aliquis
ex principibus credidit in eu aut
ex phariseis sed turba hec q̃
non novit legem maledicti
sunt dicit nicodemus ad eos
ille q̃ venit ad eu nocte q̃ unus
ex ipsis nunquid lex nra
iudicat hominem nisi audierit
ab ipso prius et cognoverit quid
faciat responderunt et dixerunt
ei nunquid et galileus es stu
dia quia prophet̃a a galilea non
surgit et reversi sunt unusquisq;
in domum suam

Cap viii

Ihesus at perrexit in montem
oliveti et diluculo iterum ve
nit in templu et omis populus venit ad

cu et pcepta dorbat eos. Ille
cut autē scribe et pharizei muli
erem in adulterio apphensam et
statuerut eā in medio z dixerē
ei magr hec mulier dephensa est
in adulterio. In lege at moyses
mandauit nobis huiōi lapidare
tu ergo quid dicis hoc at dice
bat temptates eu ut posset accu
sare eu. Ihūs at inclinans se deor
sū digito scribebat in terra tu
at psistebant interrogates eum
erexit se et dixit eis. Qui sine
peccato est vrm primus in illa lapide
mittat. Et iterū se inclinans scribe
bat in terra. Audientes at vno p
vno exibant incipientes a se
mioribus et ihūs remansit solꝰ
et mulier in medio stans. Erigens
at se ihūs dixit ei. Mulier vbi
sunt qui te accusabant. Nemo te
condempnauit. Que dixit. Nec ego
dixit at ei ihūs. Nec ego te con
demnabo. Vade et amplius noli
peccare. Iterū ergo locutus e
eis ihūs dicens. Ego sū lux mūdi
Qui sequit me no ambulabit
in tenebris sed habebit lume
vite. Dixerūt ergo ei pharizei
Tu de teipo testimoniū phibes
testimoniū tuū no est vez. Respon
dit ihūs z dixit eis. Et si ego tes
timoniū phibeo de meipo. Verū
est testimoniū meū quia scio vnde
veni et quo vado. Vos aut
nescitis vnde veniā aut quo vada
Vos scm carne iudicatis. Ego no
iudico quemq. Et si iudico ego iudi
cium meū verū est. Quia solus no
sum sed ego et qui me misit pater
Et in lege vra scriptū e. q. duoꝝ
hoim testimoniū verū est. Ego sū
qui testimoniū phibeo de meipo et
testimoniū phibet de me q̄ misit
me pr. Dicebat ergo ei. Vbi est
pr tuus. Respondit ihūs. Neq. me
scitis neq. patrem meum. Si me sci
retis forsitan et patrem meum sci
retis. Hec verba locutus e in gazophi
lacio docens in templo z nemo apphendit
eu quia nondū venerat hora eius.
Dixit ergo iterū eis ihūs. Ego
vado et queretis me et in pcto
vro moriemini. Quo ego vado vos
non potestis venire. Dicebant ergo
iudei. Nunquid interficiet semet
ipm quia dicit. Quo ego vado vos
non potestis venire. Et dicebat eis
Vos de deorsū estis. Ego de supnis
sum. Vos de mundo hoc estis. Ego
non sum de hoc mundo. Dixi ergo vobis
quia moriemini in pctis vris. Si enim
non credideritis quia ego sum. Moie
mini in pctis vris. Dicebat ergo ei
Tu qui es. Dixit eis ihūs. Prin
cipium qui et loquor vobis. Multa
habeo de vobis loqui z iudicare
sed qui misit me verax est. Et ego
que audiui ab eo hec loquor in mūdo
et non cognouerūt quia patrem
eis dicebat. Deū. Dixit ergo eis
ihūs. Cū exaltaueritis filium
hoīs tunc cognoscetis quia ego
sum et a meipo facio nichil. Sed
sicut docuit me pr. Hec loquor

00045160

et qui me misit mecum est et
no reliquit me solū qz ego
que placita sunt ei facio semp
Hec illo loquente multi crediderūt
in eū Dicebat ergo ihūs ad eos
qui crediderunt in eū iudeos Si
vos manseritis in sermone meo
vere discipuli mei eritis et cogno
scetis veritatē et veritas liber
abit vos Respondерunt ei Semen
abrahe sumus et nemini seruiuimus
unq̄m et quomodo tu dicis liberi
eritis Respondit eis ihūs Amen
amen dico vobis Quia omnis
qui facit peccatum seruus est peccati
Seruus aut non manet in domo
in etnū filius manet in etnū
Si ergo vos filius liberauerit
vos liberi eritis Scio quia filii
abrahe estis sed queritis me in
terficere quia sermo meus non
capit in vobis Ego quod vidi
apud patrem loquor et vos que vi
distis apud patrem vestrum facitis
Respondерunt et dixerunt ei Pater nr
abraham est Dicit eis ihūs Si
filii abrahe estis opa abrahe
facite Nunc aut queritis me in
terficere hominem qui veritatem vobis
locutus sum quam audiui a deo
hoc abraham non fecit Vos facitis
opa patris vestri Dixerunt itaq̄ ei
Nos ex fornicatione non sumus
nati Unum patrem habemus deum Dixit
ergo eis ihūs Si deus pater
vester esset diligeretis utiq̄ me Ego
enim ex deo processi et venio non
enim a meipso veni sed ille me
misit Quare loquelam meam
non cognoscitis quia non potestis
audire sermonem meum Vos ex
patre diabolo estis et desideria
patris vestri vultis facere Ille ho
micida erat ab initio et in veritate
non stetit quia non est veritas
in eo Cum loquitur mendacium ex
propriis loquitur quia mendax est
et pater eius Ego aut quia veritatem
dico non creditis mihi Quis ex vo
bis arguet me de
peccato Si veritatem dico vobis
quare vos non creditis mihi Qui
est ex deo verba dei audit propterea
vos non auditis quia ex deo non
estis Respondерunt igitur iudei et dix
erunt ei Nonne bene dicimus nos
quia samaritanus es tu et demo
nium habes Respondit ihūs Ego de
monium non habeo sed honorifico
patrem meum et vos inhonorastis
me Ego aut non quero gloriam mea
est qui querat et iudicat Amen amen
dico vobis Si quis sermonem meum
seruauerit mortem non videbit in
etnū Dixerunt ergo iudei Nunc
cognouimus quia demonium habes
Abraham mortuus est et prophete mor
tui sunt et tu dicis Si quis sermo
nem meum seruauerit non gustabit mor
tem in etnū Numquid tu maior
es patre nro abraham qui mortuus

est et ꝓfice ortus fuit que tripm
fuerit dixit ihs ego ydolico
mcipm glia meā michi et dēgt
pr meus ꝯ glorificat me que vr
dicitis quia deus m est et no cog
nouistis eu ego aut noui eu et
si dixero quia no scio eu ero silis
vobis mendax sed scio eu et ser
mone eius seruo abraha pat
vestr exultauit ut videret di
em eu et vidit et gauisus est dix
erut ḡ iudei ad eu quinq; gnta
anos no du es et abraham
vidisti dixit eis ihs amen
amē dico vobis antequ abraha
fieret ego su tulerut ḡ lapides
iudei ut iacerēt et eus ihs at ab
scondit se et exiuit de templo. IX.
Et pteriens ihs vidit hoiem
cecu a natiuitate et interro
gauerut eu discipuli sui rabi
quis peccauit hic an parentes
eius ut cecus nasceretur dixit
ihs neq; hic peccauit neq; pa
rentes eius sed ut manifestet
opa dei in illo me oportz operari
opa eius q misit me donec dies
est venit nox in qua nemo potest
operari quamdiu in mundo su lux
su mundi hec cu dixisset exspuit
in terra fecit lutu ex sputo et
linuit lutu sup oculos eius et
dixit ei vade lauare in natatoria
siloe quod interpretat missus abiit
ergo et lauit et venit videns itaq;
vicini et qui viderat eu prius q
mendicus erat dicebat nonne hic
est qui sedebat et mendicabat
alii dicebat quia hic est alii at
nequaq; sed silis est eius ille
dicebat quia ego su dicebant
ergo ei quomo aperti sunt oculi
tui respondit ille ho q dicitur
ihs lutu fecit et unxit oculos
meos et dixit mihi vade ad pi
scinam siloe et lauare et abii et
laui et vidi dixerut ei ubi est
ille ait nescio abduxerut eu ad
phariseos q olim cecus fuerat at
sabbm fecit lutu et aperuit
oculos eius iterum ergo et
rogabat eu pharizei quomo
vidisset ille at dixit eis lutum
posuit mihi sup oculos et laui et
video dicebat ergo pharizeis
quida non est hic homo a deo
qui sabbatu non custodit alii di
cebat quomo pt ho peccator hec
signa facere et scisma erat inter
eos dicunt ḡ ceco iterum tu quid
dicis de eo q aperuit oculos tuos
ille ait dixit quia pphēta est
non credidert ergo iudei de illo
quia cecus fuisset et vidisset
donec vocauerut parentes eius q
vidisset et interrogauerut eos dice
tes hic est filius vr quem vos
dicitis quia cecus natus est qr
mo ḡ nunc videt responderut eis
parentes eius et dixerut scimus q
hic est filius nr et quia cecus
natus est quomo aut nunc videat
nescimus aut quis eius aperuit
oculos nos nescimus ipm interroga

00045160

etate habet ipe de se loquit
hec dixerut pentes eq qt nebat
iudeos sa ei conspiraucrant
iudei ut si quis eu confiteret
xpm ex synagoga fierent
pentes eum dixerut quia etate
habet ipm interrogate Iterum
rut go rursu hominem qui fuerat
ceus & dixerut ei Da glam do
Nos scimus quia hic homo pecc
est Dixit ergo ille Si pecc
est nescio Unum scio quia ceus
cu essem modo video Dixerut
ergo illi Quid fecit tibi q̃mo
aperuit tibi oculos Respdit eis
Dixi vobis ia et audistis quid
iterum vultis audire Numquid et
vos vultis discipuli eius fieri
Maledixerut ei & dixerut Tu dis
cipulus illius sis Nos aut moysi
discipuli sumus Nos scimus quia
moysi locutus e deus hunc aut
nescimus unde sit Respdit ille ho
et dixit eis In hoc ea mirabile
est q̃ vos nescitis unde sit & ape
ruit oculos meos Scimus aut
quia peccatores deus no audit Sz
si quis dei cultor e & voluntate
eius fecit hunc exaudit A seculo
no est auditu quia aperuit q̃s
oculos ceci nati nisi esset hic
a deo no potuit facere quicq̃ Respdi
derut et dixerut ei In peccatis
natus es totus et tu doces nos
et eiecerunt eu foras Audiuit
ihus quia eiecerut eu foras et
cu invenisset eu dixit ei Tu c
dic in filiu dei Respdit ille & dixit

eius est dne ut credam in eu Dixit
dixit ei ihus et vidisti eum qui
loquitur tecu ipe est Ille aut
Credo dne et procidens adorauit
eu Dixit ei ihus In iudiciu e
ego hunc mundu ut qui non
videt videat et qui vident ceci
fiant Et audierut ex phariseis
is qui cu ipo erant & dixerut ei
Numquid et nos ceci sumus Dixit
eis ihus Si ceci essetis non ha
beretis peccm Nunc aut dicitis q
videmus peccm vrm manet

Amen amen dico vobis qui
non intrat p ostiu in ouile
ouiu sed ascendit aliunde ille
fur est et latro Qui aut intrat
p ostiu pastor e ouiu hunc osti
arius aperit et oues vocem ei au
diunt Et p̃pas oues vocat nomi
tim et educit eas Et cu ea p̃pas
oues emiserit ante eas vadit et
oues illu sequuntur quia sciunt vo
cem eius Alienu aut non sequun
sed fugiunt ab eo quia non nouerut
vocem alienoru Hoc p̃uerbiu dixit
eis ihus Ille aut non cognouerunt
quid loquebatur eis Dixit ergo eis
iterum ihus Amen amen dico vob
quia ego sum ostiu ouiu omes
quotquot venerut fures sunt & la
trones sed non audierut eos oues
Ego sum ostiu p me si quis intrauer
erit saluabitur et ingredietur
et egredietur & pascua invenie
fur non venit nisi ut furet & mac
ret et perdat Ego veni ut vitam
habeant & habundancius habeat
Ego sum pastor bonus Bonus pastor

alios [illegible] oubus suis ꝑ
tinet. Ego sum pastor bonus et cognosco meas et cognoscunt me meę
sicut novit me pr et ego agnosco
patrem et animam meam pono pro ovibus
meis Et alias oves habeo quę
non sunt ex hoc ovili et illas oportet
me adducere et vocem meam audient
et fiet unum ovile et unus pastor
propterea me pr diligit quia ego
pono animam meam et iterum assumam
ea Nemo tollit ea a me sed ego
pono ea a meipso potestatem habeo
ponendi ea et potestatem habeo iterum
sumendi ea hoc mandatum accepi
a patre meo Dissensio iterum
facta est inter iudeos propter sermones
hos Dicebant autem multi ex ipsis
Demonium habet et insanit quid
eum auditis Alii dicebant hec verba
non sunt demonium habentis Numquid
demonium potest cecorum oculos aperire
Facta sunt autem enkenia in hierosolimis
et hyemps erat et ambulabat
iesus in templo in porticu salomonis
Circumdederunt ergo eum iudei et di-
cebant ei Quousque animam meam
tollis Si tu es christus dic nobis
palam Respondit eis iesus loquor vo-
bis et non creditis opera quę ego
facio in nomine patris mei hec testi-
monium perhibent de me sed vos
non creditis quia non estis ex
ovibus meis Oves mee vocem
mea audiunt et ego cognosco eas
et sequuntur me et ego vitam eternam
do eis et non peribunt in eternum et non
rapiet eas quisquam de manu mea
pater meus quod dedit mihi maius
omnibus est et nemo potest rapere de manu
patris mei Ego et pater unum sumus
Sustulerunt ergo lapides iudei ut
lapidarent eum Respondit eis iesus Multa
opera bona ostendi vobis ex patre
meo propter quod eorum operum me la-
pidatis Respondерunt ei iudei De bono
opere non lapidamus te sed de blas-
phemia et quia tu homo cum sis fa-
cis teipsum deum Respondit eis iesus Do-
nonne scriptum est in lege vestra quia
ego dixi dii estis Si illos dixit
deos ad quos sermo dei factus est
et non potest solvi scriptura quem pater sanctificavit
et misit in mundum vos dicitis
quia blasphemas quia dixi filius
dei sum Si non facio opera patris mei
nolite credere mihi Si autem facio
et si mihi non vultis credere operibus
credite ut cognoscatis et credatis
quia pater in me est et ego in patre
Quaerebant ergo eum apprehendere
et exivit de manibus eorum Et abiit
iterum trans iordanem in eum locum ubi
erat iohannes baptizans primum et
mansit illic Et multi venerunt ad eum
et dicebant quia iohannes quidem signum
fecit unum illud vera autem quecumque
dixit iohannes de hoc vera erant
et multi crediderunt in eum CXI
Erat autem quidam languens lazarus
de bethania castello Marie

et martha soror ei⁹ cui⁹ ⁊ at
at cat que unxit dñm unguento
et extersit pedes eius capilli sui
cuius ste lazarus infirmabatur
misertus ergo sorores eius ad eu
dicentes Dne cat que amas in
firmat Audiens at ihus dixit
eis Infirmitas hec no est ad
mortem sed pro gla dei ut glificet
tur filius dei p eu Diligebat
at ihus martha et sorore eius
mariam et lazarum Et ergo au
diuit quia infirmabat tunc qui
dem mansit in eodem loco duobus
diebus Deinde dicit discipulis
suis Eamus in iudea iterum
ei discipuli Rabi nunc querebat
te iudei lapidare et iterum
vadis illuc Respondit ihus Nonne
duodecim sunt horae diei si quis ambu
lauerit in die no offendit quia
lucem huius mundi videt Qui at ambu
lauerit in nocte offendit quia
lux no est in eo hec ait Et post ho
dicit eis Lazarus amicus noster dor
mit sed vado ut a somno exsuscitem
eum Dixerunt ergo discipuli
eius Dne si dormit salvus erit
Dixerat at ihus de morte eius
illi at putauerunt de dormi
tione somni dicit Tunc ergo dixit
eis ihus manifeste Lazarus mor
tuus est Et gaudeo propter vos
ut credatis quia non eram ibi sed
eamus ad eum Dicit ergo thomas
mas qui dr didymus ad condiscipu
los Eamus et nos ut moriamur
am⁹ ad eum
veit cu quatuor
monumento habente dies at
bethania ⁊ iuxta vicina ei⁹ civitati
dnos multi at eos iudeis venerant
ad martham et mariam ut con
solarentur eas de fre suo Martha
ergo ut audiuit quia ihesus
venit obuiauit illi Maria at domi
sedebat Dixit ergo martha
ad ihm Dne si fuisses hic fra
meus no fuisset mortuus ez
et nunc scio quia quecumq; poposceris
eum a deo dabit tibi deus Dicit
illi ihus Resurget frat tuus Dicit
ei martha Scio quia resurget
in resurrectione in nouissimo die Dixit
ait ei ihus Ego sum resurrectio et
vita Qui credit in me etia si
mortuus fuerit vivet Et omnis qui vivit
et credit in me non morietur in
etnu Credis hoc Ait illi Utiq;
Dne Ego credidi qz tu es xpus
filius dei vivi qui in hunc mundu
venisti Et cu hoc dixisset abiit
ipa et vocauit Maria sororem
suam silentio Dicens magr adest et
vocat te Illa at ut hoc audit
surrexit cito et venit ad eum Ihs
dum em venerat ihus in castellum
sed erat adhuc in illo loco ubi
obuiauerat ei martha Judei igit
qui erant cu ea in domo ⁊ con
solabant eam cum vidissent Maria
quia cito surrexit et exiit secu
ti sunt eam Dicentes qm ua vadit
ad monumentum ut ploret ibi ihs

ergo au[illegible] mſſe eum ubi erat ihs⁹ qui
videns eum cecidit ad pedes ejus et
dixit ei d̄ne si fuisses hic frater meus
non fuisset mortuus ihs⁹ ergo ut
vidit eam plorantem & judeos q
venerat cum ea plorantes infremuit
spu et turbauit semp̄ & dixit
ubi posuistis eum dicunt ei domine
veni et vide et lacrimatus est ihs⁹
dixerunt ergo judei ecce quomo
amabat eum & quidam ex ipis
dixerunt nō potuit hic q̄ aperuit
oculos ceci nati facere ut & iste no
moreretur ihs⁹ ergo rursus fre
mens in semetipso venit ad mo
numentum erat autem spelunca et la
pis suppositus erat ei dicit ihs⁹
tollite lapidem dicit ei martha
soror ejus q̄ mortuus fuerat d̄ne
ja fetet quatriduanus enim est
dicit ei ihs⁹ nonne dixi tibi q̄m
si credideris videbis gloriam dei tu
lerunt ergo lapidem ihs⁹ aut
eleuatis sursum oculis dixit pater
gratias ago tibi q̄m audisti me ego
autem sciebam quia semp̄ me audis
sed propter populum qui circumstat dixi ut
credant quia tu me misisti hec
cum dixisset voce magna clamauit
lazare veni foras et statim prodiit
qui fuerat mortuus ligatis pedibus
et manibus institiis et facies illius
sudario erat ligata dicit eis ihs⁹
soluite eum et sinite abire multi
ergo ex judeis qui venerant
ad maria et viderunt que fecit
crediderunt in eum & quidam aut ex
eis abierunt ad phariseos et

dixerunt ei que fecit ihs⁹ & col-
legerunt ergo pontifices & pha-
risei concilium aduersus ihm & dice-
bant & quid facimus quia hic ho
mo multa signa facit si dimittimus
eum sic omnes credent in eum & ve-
nient romani et tollent nrm locum
et gentem unus autem ex ipis caypha
nomine cum esset pontifex anni illius
dixit eis vos nescitis quidquam
nec cogitatis quia expedit vobis
ut unus homo moriatur p populo & no
tota gens pereat hoc autem a semet
ipso non dixit sed cum esset pontifex
anni illius prophetauit quia ihs⁹
moriturus erat & gente set non tan
tum & gente sed ut & filios dei qui
erant dispersi congregaret in unum
ab illo ergo die cogitauerunt
ut interficerent eum ihs⁹ ergo iam
non in palam ambulabat apud
judeos sed abiit in regionem juxta
desertum in ciuitatem que dicitur ephrem
et ibi morabatur cum discipulis suis
proximum autem erat pascha et ascen-
derunt multi ierosolimam de regi-
one ante pascha ut sanctificarent
se ipsos & quaerebant ergo
ihm et colloquebantur ad
invicem in templo stantes & ad
putatis quia non venit ad diem
festum & dederat autem pontifices & pha-
risei consilium ut si quis cognouit ubi sit
indicet ut apprehendant eum CXII

Ihs⁹ ergo ante sex dies pasche
venit bethaniam ubi fuerat

lazarus mortuus que fuscitauit
ihus fecerunt at ei cena ibi et
martha ministrabat lazarus au
tem unus erat ex discumbentibus cum
eo maria ergo accepit libram
unguenti nardi pistici pauci
et unxit pedes ihu et extersit ea
pillis suis pedes eius et domus
impleta e ex odore unguenti dixit
ergo unus ex discipulis eius iu
das scarioth qui erat eum eo
diturus quare hoc unguentum
non venijt trecentis denariis et
datum est egenis dixit autem hoc
non quia de egenis pertinebat ad
eum sed quia fur erat et loculos
habens ea que mittebantur
portabat dixit ergo ihus dimitte illa
ut in die sepulture mee seruet
illud pauperes enim semper habetis
vobiscum me autem non semper habebitis
Cognouit ergo turba multa ex
iudeis quia illic est et venerunt
non propter ihm tm sed ut lazarum
viderent quem suscitauit a mortuis
Cogitauerunt autem principes sacer
dotum ut et lazarum interficerent
quia multi propter illum abibant
ex iudeis et credebant in ihm
Postera autem turba multa
que venerat ad diem festum cum au
dissent quia venit ihus ihm
solima acceperunt ramos pal
marum et processerunt obuiam ei
et clamabant osanna benedictus
qui venit in nomine dni rex israel
et invenit ihus asellum et sedit

sup eum sicut scptm est ne time
filia syon ecce rex tuus venit
sup pullum asine hec non cog
nouerunt discipuli eius prius
sed postquam glorificatus est ihs tunc
recordati sunt quia hec erant
scripta de eo et hec fecerunt ei
Testimonium ergo perhibebat turba
que erat cum eo quando lazarum
vocauit de monumento et suscitauit
eum a mortuis propterea et obuiauit
venit ei turba quia audierunt
eum fecisse hoc signum pharisei
ergo dixerunt ad semetipsos videtis
quia nichil proficimus ecce
mundus totus post eum abiit
erant autem gentiles quidam ex ipsis
qui ascenderant ut adorarent
in die festo hii ergo accesserunt ad
philippum qui erat a bethsayda
galilee et rogabant eum dicen
tes domine volumus ihm videre
venit philippus et dicit andree
et andreas rursum et philippus
dixerunt ihu ihus autem respondit eis
dicens venit hora ut clarificetur
filius hominis amen amen dico vo
bis nisi granum frumenti cadens
in terram mortuum fuerit ipsum solum
manet si autem mortuum fuerit mul
tum fructum affert qui amat
animam suam perdet ea et qui odit ani
mam suam in hoc mundo in vitam eternam
custodit ea si quis mihi ministrat
me sequatur et ubi sum ego illic
et minister meus erit si quis mi
hi ministrauerit honorificabit eum pater

meus qui [illegible] hec anima mea
turbata e et quid dicam pr salua
me fac ego hora hac sed propterea
veni in horam hanc pr clarifica
nome tuum Venit ergo vox de ce
lo et clarificavi et iterum clarifica
bo Turba ergo que stabat et
audierat dicebat tonitruum fac
esse Alii dicebat angelus ei lo
cutus est Respondit ihus et dixit
Non propter me vox hec venit sed propter
vos Nunc iudicium est mundi ne
principis huius mundi ciciet foras
Et ego si exaltatus fuero a terra
omnia traham ad meipsum hoc autem di
cebat significans qua morte esset
moriturus Respondit ei turba Nos
audivimus ex lege quia xpc manet
in eternum Et quomodo tu dicis opor
tet exaltari filium hominis Quis est iste
filius hominis Dixit ergo eis ihus
Adhuc modicum lumen in vobis
est Ambulate dum lucem habetis
ut non tenebre vos comprehendant
et qui ambulat in tenebris nescit
quo vadat Dum lucem habetis
credite in lucem ut filii lucis sitis
Et hec locutus e ihus et abiit
et abscondit se ab eis Cum autem
tanta signa fecisset coram eis non
credebant in eum ut sermo ysaye pphe
impleretur quem dixit Domine quis
credidit auditui nro et brachium
dni cui revelatum est Propterea non
poterant credere quia iterum dixit
ysaias Excecavit oculos eorum
et indurauit cor eorum ut non videant
oculis et intelligant corde et convertantur

et sanem eos Hec dixit ysaias
cum vidit gloriam eius et locutus est
de eo Verumtamen et ex principibus
multi crediderunt in eum sed propter
pharisaeos non confitebantur ut de
synagoga non eicerentur Dilexerunt
enim gloriam hominum magis quam
gloriam dei Jhus autem clamabat et
dixit Qui credit in me non credit
in me sed in eum qui misit me et
qui videt me videt eum qui misit me
Ego lux in mundum veni ut omnis
qui credit in me in tenebris non
maneat et si quis audierit verba
mea et non custodierit ego non
iudico eum non enim veni ut iudicem
mundum sed ut salvum faciam mundum
Qui spernit me et non accipit
verba mea habet qui iudicat eum Ver
bum quod ego locutus sum ille iu
dicabit eum in novissimo die quia
ego ex me ipso non sum locutus sed
qui misit me pr Ipse mihi man
datum dedit quid dicam et quid lo
quar Et scio quia mandatum eius
vita eterna est Que ergo ego lo
quor sicut dixit mihi pr sic loquor

Ante diem festum CXIV
Pasche sciens ihus quia ve
nit hora eius ut transeat ex
hoc mundo ad patrem Cum dilexis
set suos qui erant in mundo in
finem dilexit eos Et cena fac
ta cum diabolus misisset in cor ut
traderet eum Iudas Symonis Scario
this Sciens quia omnia dedit ei
pater in manus et quia a deo

exiuit ꝛ ad deū vadit ꝓficiscit
a cena et ponit vestimenta sua
et cū accepisset linteū ꝑcinxit
se Deinde mittit aquā ꝛ pcipit
et cepit lauare pedes discipulorū
suorū et extergere linteo quo
erat ꝑcinctus Venit ergo ad sy 2
monē petrū ꝛ dicit ei petrus
Dne tu mihi lauas pedes Respondit
ihūs et dicit ei Quod ego fa
cio tu nescis modo scies aut
postea Dicit ei petrus Non la
uabis mihi pedes mecum Respondit
ei ihūs Si non lauero te non
habebis ptem mecū Dicit ei sy 2
mon petrus Dne non tm pedes
meos sed et manus ꝛ caput
Dicit ei ihūs Qui lotus est non
indiget nisi ut pedes lauet
sed est mundus totus et vos
mundi estis sed non omnes Sciē 2
bat em quis ha esset q̄ tra 2
deret ꝓpterea dixit Non estis
mundi omnes Postq̄ ergo lauit
pedes eorū ꝛ accepit vestimenta
sua et cū recubuisset iterū dix
it eis Scitis quid fecerim vobis
Vos vocatis me magr ꝛ Dne et
bene dicitis sum etenim Si ḡ ego
laui vros pedes Dne ꝛ magr
vr et vos debetis alr alteri
lauare pedes Exemplū ded 2
di vobis ut quemadmodū ego
feci vobis ita et vos faciatis
Amē amē dico vobis Non est
seruus maior Dni suo neq̄ apls

maior eo qui misit illū Si
hec scitis beati eritis si fece
ritis ea Non de omnibus vo
bis dico Ego scio quos elegerim
sed ut implcatur scriptura
Qui manducat mecū panē
leuabit contra me calcaneū
suum Amodo dico vobis priusq̄
fiat ut credatis cū factum fuerit
quia ego sum Amē amē dico vo
bis qui accipit si quē misero me ac
cipit Qui me accipit accipit
eū q̄ me misit Cū hec dixisset
ihūs turbatus est spū ꝛ protestatus
est ꝛ dixit Amē amē dico vobis
quia vnus ex vobis tradet me
Aspiciebat ergo ad invicē dis 2
cipuli hesitantes de quo dicat
erat q̄ recumbens vnus ex dis 2
cipulis eius in sinu ihū quem
diligebat ihūs Innuit ḡ huic
symon petrus ꝛ dixit ei Quis
est de quo dicat Itaq̄ cū recu 2
buisset ille sup pectus ihu dicit
ei Dne quis est Respondit ihūs Ille
est cui ego intictū panē porrexero
ero Et cū intinxisset panem
dedit iude symonis scariothe et
post bucellā tunc introiuit in
illū satanas et dixit ei ihūs
Quod facis fac citius Hoc aut
nemo scuit discubentium quid dix
erit ei Quidā em putabant q̄
loculos habebat iudas q̄ dixisset
ei ihūs Eme ea que opus sunt
nobis ad diē festū aut egenis
ut aliquid daret Cū ḡ accepisset
ille bucellā exiuit cōtinuo
erat aut nox Cū ergo exisset

dicit ihus si clarificatus est filius hois z deus clarificatus est in eo Si deus clarificauit eum in semetipso z deus clarificabit eum in semetipso et cotinuo clarificabit eum filioli adhuc modicu vobiscu sum Quere me et sicut dixi iudeis quo ego vado vos non potestis venire et vobis dico modo Mandatu nouu do vobis ut diligatis inuicem sicut dilexi vos In hoc cognoscent homes quia mei discipuli estis si dilectione habuerit ad inuicem Dicit ei symon petrus dne quo vadis Respondit ihus Quo ego vado non potes me modo sequi Sequeris aut postea Dicit ei petrus Quare non possum te sequi modo animam meam pro te ponam Respondit ihus animam tuam pro me ponet Amen amen dico tibi Non cantabit gallus donec me ter negabis

Cap xiiij

Non turbet cor vrm creditis in deum et in me credite In domo patris mei mansiones multe sunt Si quominus dixissem vobis quia vado parare vobis locu et si abiero et parauero vobis locu iterum venio et accipiam vos ad meipsum vt vbi sum ego et vos sitis Et quo ego uado scitis et viam scitis Dicit ei thomas Dne nescimus quo vadis et quomo possumus viam scire Dicit ei ihus Ego sum via veritas et vita Nemo venit ad patrem nisi per me Si cognouissetis me et patrem meum vtique cognouissetis Et amodo cognoscetis eum et vidistis eum Dicit ei philippus Dne ostende nobis patrem et sufficit nobis Dicit ei ihus Tanto tpe vobiscum sum et non cognouistis me philippe qui videt me videt et patrem meum Quomodo tu dicis Ostende nobis patrem Non credis quia ego in patre et pater in me Verba que ego loquor vobis a meipso non loquor pater aut in me manens ipse facit opa Non creditis quia ego in patre et pater in me Alioqui propter opa ipa credite Amen amen dico vobis Qui credit in me opa que ego facio et ipse faciet et maiora horum faciet quia ego ad patrem vado Et quodcunq; petieritis in nomine meo hoc faciam ut glorificet pater in filio si quid petieritis me in nomine meo hoc faciam Si diligitis me mandata mea seruate et ego rogabo patrem et alium paracletum dabit vobis ut maneat vobiscum in eternum Spm veritatis quem mundus non potest accipere quia non videt eum nec scit eum vos autem cognoscetis eum quia apud vos manebit et in vobis erit Non relinquam vos orphanos sed veniam ad vos Adhuc modicum et mundus me iam non videt vos autem videtis me quia ego viuo et vos viuetis In illo die vos cognoscetis quia ego sum in patre meo et vos in me et ego in vobis Qui habet mandata mea et seruat ea ille est qui diligit me Qui autem diligit me diligetur a patre meo et ego diligam eum et manifestabo ei meipsum Dicit ei iudas non ille scariothes Dne quid factum est quia nobis manifestaturus es teipsum et non

00045160

mudo Audit illos & dixit eis Si quis diligit me sermonē meum ser-
uabit et pr meus diliget eu et ad eu veniem⁹ et mansionē apd
eu faciem⁹ Qui no diligit me sermones meos no seruat Et sermo
quē audistis no est meus sed eius qui misit me pris Hec locutus sū
vobis apud vos manens Paracli-
tus aut spūs scūs quē mittet pr in nomi-
ne meo ille vos docebit oīa & suggeret
vobis oīa quecūq dixero vobis
Pacē relinquo vobis pacē meā do
vobis Non quo modo dat ego do
vobis Non turbet cor vrm neq
formidet Audistis quia ego dixi
vobis Vado et venio ad vos Si
diligeretis me gauderetis utiq q
vado ad patrem quia pr maior me
est Et nunc dico vobis priusq fiat
ut cū factum fuerit credatis Jam non
multa loquar vobiscū Venit enim pn-
ceps mundi huius et in me non habet
quidq Sed ut cognoscat mundus
quia diligo patrem Et sicut mandā-
tum dedit mihi pr sic facio Surgite eamus hinc

Ego sū vitis vera et pr Cxv
meus agricola Omnem pal-
mitem in me non ferentem fructū
tollet eū Et omnem qui fert fructū
purgabit eū ut fructum plus affe-
rat Jam vos mundi estis propter ser-
monem quē locutus sū vobis
Manete in me et ego in vobis
Sicut palmes non potest facere
fructū a semetipso nisi manserit
in vite sic nec vos nisi in me
manseritis Ego sū vitis vos pal-

mites Qui manet in me et ego
in eo hic affert fructū multū
quia sine me nichil potestis fa-
cere Et si quis in me non man-
serit mittetur foras sicut pal-
mes et aruerit Et colligent eos
et in ignē mittent et ardet
Si manseritis in me et verba
mea in vobis manserint quod
cūq voluceritis petetis & fiet
vobis In hoc clarificatus est
pater meus ut fructū plurimū
afferatis et efficiamini mei discī-
puli Sicut dilexit me pater
et ego dilexi vos manete in
dilectione mea Si precepta mea
seruaueritis manebitis in dilec-
tione mea Sicut et ego pris
mei precepta seruau et maneo
in eius dilectione Hec locutus
sū vobis ut gaudium meum in vo-
bis sit et gaudium vrm impleatur
Hoc est preceptum meum ut
diligatis inuicē sicut dilexi
vos Maiorē hac dilectionem
nemo habet ut animam suam quis
ponat p amicis suis Vos ami-
ci mei estis si feceritis que ego
precipio vobis Jam non dico vos
seruos quia seruus nescit quid
faciat dns eius Vos aut dixi
amicos quia oīa quecūq
audiui a pre meo nota feci vo-
bis Non vos me elegistis sed
ego elegi vos et posui vos ut
eatis et fructū afferatis & fruc-
tus vester maneat Et quodcū
q petieritis patrem in nomine meo

det vobis ꝓ hoc mando vobis
ut diligatis mutuo Si mundus
vos odit scitote quia me priore
vobis odio habuit Et si de mundo
fuissetis mundus quod suum erat
diligeret Quia vero de mundo non
estis sed ego elegi vos de mundo
propterea odit vos mundus Memen 2
netote sermonis mei quem ego
dixi vobis Non est seruus maior
domino suo Si me persecuti sunt et vos
persequentur Si sermonem meum 2
seruauerunt et vestrum seruabunt Sed
hec omnia facient vobis propter nomen
me meum quia nescierunt eum qui
me misit Si non venissem et
locutus fuissem eis peccatum non
haberent Nunc autem excusationem
non habent de peccato suo Qui me
odit et patrem meum odit Si opera
non fecissem in eis que nemo alius 2
fecit peccatum non haberent
Nunc autem et viderunt et oderunt
et me et patrem meum Sed ut impleatur 2
sermo qui in lege eorum scriptus est
quia oderunt me gratis Cum autem
venerit paraclitus quem ego mittam
vobis a patre spiritum veritatis qui a
patre procedit ille testimonium perhibe
bit de me et vos testimonium
perhibebitis quia ab initio mecum estis
Hec locutus sum vobis CXVI
ut non scandalizemini ab
synagogis facient vos sed venit
hora ut omnis qui interficit vos
arbitretur se obsequium prestare
deo Et hec facient vobis quia non
noverunt patrem neque me Sed hec
locutus sum vobis ut cum venerit

hora eorum reminiscamini quia ego dixi
vobis Hec autem vobis ab initio dixi
quia vobiscum eram Et nunc vado ad
eum qui me misit et nemo ex vobis
interrogat me quo vadis Sed quia
hec locutus sum vobis tristitia
implevit cor vestrum sed ego veritatem 2
dico vobis Expedit vobis ut ego
vadam si enim non abiero paraclitus
non veniet ad vos Si autem abiero
mittam eum ad vos Et cum venerit
ille arguet mundum de peccato et de
iustitia et de iudicio De peccato quidem 2
quia non crediderunt in me
De iustitia vero quia ad patrem vado 2
et iam non videbitis me De iudi
cio autem quia princeps mundi hujus
iam iudicatus est Adhuc multa
habeo vobis dicere sed non potestis
portare modo Cum autem venerit ille
spiritus veritatis docebit vos omnem
veritatem Non enim loquetur a
semetipso sed quecumque audiet lo 2
quetur et que ventura sunt annun
tiabit vobis Ille me clarificabit
quia de meo accipiet et annuntia 2
bit vobis Omnia quecumque habet
pater mea sunt Propterea dixi quia
de meo accipiet et annuntiabit vobis
Modicum et iam non videbitis
me et iterum modicum et videbitis
me quia vado ad patrem Dixerunt
ergo ex discipulis eius quidam
ad invicem Quid est hoc quod
dicit nobis modicum et non videbi 2
tis me et iterum modicum et videbi 2
tis me et quia vado ad patrem
Dicebant ergo quid est hoc quod
dicit modicum Nescimus quid loqui

cognouit at ihus quia volebat
eu mlrogare et dixit eis Hoc
quaritis inter vos quia dixi mo
dicu et no videbitis me iterum
modicu et videbitis me Amen
amen dico vobis quia plorabi
tis et flebitis vos mundus at
gaudebit vos autē contrista
bimini sed tristicia vra vertetur
in gaudiu Mulier cu parit tri
stitia habet quia venit hora ei
Cu autē pepit puerā iam no
memint pressure eius pter
gaudiu quia natus est homo
in mundu Et vos igitur nuc q
dem tristitia habetis iterū au
videbo vos et gaudebit cor vrm
et gaudiu vrm nemo tol
let a vobis Et in illo die me no
me rogabitis quitq Amē amē
dico vobis Si quid petieritis pa
trem in nomie meo dabit vob
usq modo non petistis quicq
in nomie meo petite et accipie
tis ut gaudiu vrm sit plenu
Hec in proverbijs locutus sum
vobis Venit hora cu iam non i
proverbijs loquar vobis sed pala
de patre annuciabo vobis In illo
die in nomie meo petetis Et no
dico vobis Quia ego rogabo
patrem de vobis Ipe enim pater
amat vos quia vos me amastis
et credidistis quia ego a deo exiui
Exiui a pre et veni in mundu iterū
relinquo mundu et vado ad pa
trem Dicut ei discipuli eius Ecce
nunc palam loqueris et proverbiu
nullu dicis Nunc scimus quia scis
omia et non opus est tibi ut q
te interroget in hoc credimus
quia a deo existi Respondit eis ihs
modo creditis Ecce venit hora
et iam venit ut dispgamini unus
quisq in propria et me solu relin
quatis et non sum solus quia pa
ter mecu est Hec locutus sum vobis
ut in me pacem habeatis in
mundo pressuram habebitis
sed confidite quia ego vici mundu
Hec locutus est ihus Cum
et sublevatis oculis in celu
dixit Pater venit hora clari
fica filiu tuu ut filius clarificet
te sicut dedisti ei potestatem omis
carnis ut omne quod dedisti ei
det eis vitam eternam Hec est
autē vita eterna ut cognoscant
te solu deu verū et quem mi
sisti ihm xpm Ego te clarifi
cavi sup terram opus consuma
vi quod dedisti michi ut faciam
et nunc clarifica me tu pater
apud temetipm claritate qua
habui priusq mundus esset apud
te Manifestavi nomen tuu
hominibus quos dedisti michi de
mundo tui erant et michi eos de
disti et sermonem tuu servaue
runt Nunc cognouerunt quia om
nia que dedisti michi abscq sunt
verba que dedisti michi dedi eis
et ipi acceperunt et cognouerunt
vere quia a te exiui et credide
runt quia tu me misisti Ego pro eis ro
go non pro mundo rogo sed pro his
quos dedisti michi quia tui sunt
et mea omia tua sunt et mea

fiat et clarificauit su m eis et
iam no su m mudo et hñ i mu
do fiat et ego ad te veno pater
sancte serua eos in nomine
tuo quos dedisti michi ut sint
unu sicut et nos su esserm cu
eis ego seruabam eos in nomi
ne quos dedisti michi custodui
et nemo ex eis perijt nisi filius
perditionis ut scriptura implea
tur nunc aute ad te veno et hec lo
quor in mundo ut habeat gau
diu meu impletu in semetipis
ego dedi eis sermonem tuu et
mundus odio eos habuit quia
non sunt de mundo sicut et ego no
su de mundo Non rogo ut tol
las eos de mundo sed ut serues
eos a malo De mundo non sunt
sicut et ego no su de mundo San
tifica eos in veritate sermo tuus
veritas est Sicut tu me misisti
in mundu et ego misi eos in mun
do et p eis ego sanctifico me ut sint
ipi sanctificati in veritate Non
p eis aut rogo tm sed et p eis
qui credituri sut p verbu eoꝝ
in me Ut omes unu sint et sicut
tu pr in me et ego in te ut et ipi
in nobis unu sint ut mundus
credat quia tu me misisti Et
ego claritatem quam dedisti
michi dedi eis ut sint unu sicut
et nos unu sumus Ego in eis
et tu in me ut sint consumati
in unu et cognoscat mundus
quia tu me misisti et dilexisti
eos sicut et me dilexisti Pater
quos dedisti michi volo ut ubi
ego su et illi sint mecu ut videat
claritatem meam quam dedisti
michi quia dilexisti me ante co
stitutionem mundi Pater iuste
et mundus te no cognouit ego au
te cognoui et hi cognouerut
quia tu me misisti et notu feci
eis nome tuu et notu faciam ut
dilectio qua dilexisti me in ipis
sit et ego in ipsis

Cum
hec dixisset ihus egressus
est cu discipulis suis trans tor
rentem cedron ubi erat ortus i
quem introiuit ipe et discipli ei
Sciebat aute et iudas q tradeba
bat eu locu quia frequenter ihus
conuenerat illuc cu discipulis suis
Iudas ergo cu accepisset cohortem
et a pontificibus et phariseis min
tros venit illuc cu lanternis et fa
culis et armis Ihus itaq sciens
oia que uentura erant sup eu
processit et dixit eis Quem queri
tis Respondert ei ihm nazarenu
Dicit eis ihus Ego sum Stabat
aute et iudas q tradebat eu au
tem ipis ut ergo dixit eis ego sum
abierut retrorsu et ceciderunt
in terra Iteru ergo eos interroga
uit quem queritis Illi aut dixert ihm
nazarenu Respondit ihus Dixi vob
quia ego su si ergo me queritis
sinite hos abire ut impleretur
sermo quem dixit Quos dedi
disti michi non perdidi ex ipis quem
Symon ergo petrus habens
gladiu eduxit eu et percussit pon
tificis seruu et abscidit eius au
ricula dextra erat aute nome

seruo malchus dixit: ergo ihc
petro mitte gladiu i vagina ca
lix que dedit michi pr no biba
illu cohors ergo et tribun et
ministri iudeor cophenderunt
ihm et ligauerut eu et adduxerut
eu ad anam pmu erat at socr
cayphe qui erat potifex anni illi
erat at cayphas qui consiliu de
derat iudeis quia expedit vnum
hoiem mori pplo sequebatur
aut ihm symon petrus et alius
discipulus discipulus aut ille
erat notus pontifici et introiuit
cu ihu in atriu pontifice petrus
at stabat ad ostiu foras exiuit
ergo discipulus alius q erat
notus pontifici et dixit ostiarie
et introduxit petru dicit ergo
petro ancilla ostiaria nunquid
et tu ex discipulis es hui ist
dicit ille non su stabat autem
serui et ministri ad prunas qua
frigus erat et calefaciebat se
erat aut cu eis et petrus stans
et calefaciens se pontifex ergo
interrogabat ihm de discipul
suis et de doctrina eius respondit
ei ihus ego palam locutus sum
mundo ego semp docui in synago
ga et in templo quo omes iudei
conueniut et in occulto locutus su
nichil quid me interrogas in
terroga eos qui audierut quid
locutus su ipis ecce hi sciut q
dixerim ego hec aut cu dixisset
unus assistens ministroz dedit ala
pam ihesu dicens sic respondes
pontifici respondit ihs si male
locutus su testimoniu phibe
de malo si aut bene quid me
cedis erat miss cu anas ligatu
ad cayphan pontificem erat
aut symon petrus stans et cale
faciens se dixerut ergo ei nu
quid et tu ex discipulis eius es
negauit ille et dixit non sum
dicit unus ex seruis pontifi
cognatus eius cui abscidit pe
trus auricula nonne ego te
vidi in orto cu illo petrus ergo
negauit petru et statim gallus
cantauit adduxerut ergo ihm
a cayphan ad pilatu in ptoriu
erat autem mane et ipi non
introierut ut non contaminen
tur sed manducarent pascha
exiuit ergo pilatus ad eos fo
ras et dixit quam accusatio
nem fertis aduersus hominem
hunc responderut et dixerut
ei si non esset hic malefactor
non tibi tradidissemus eu dixit
ergo eis pilatus accipite eum
vos et secm legem vestram iudica
te eu dixerut ergo ei iudei no
bis non licet interficere quem sp
mo ihs impleret quem dixit
significans qua morte esset mo
riturus introiuit ergo in ptoriu
pilatus et vocauit ihm et
dixit ei tu es rex iudeor et
respondit ihs a temetipso
hoc dicis an alii tibi dixerut
de me respondit pilatus nunq
ego iudeus su nam gens tua et

pontifices tu[n] traditerunt te mihi
quid fecisti respondit ihus regnu
meu non est de hoc mundo si
de hoc mundo esset regnu meu
ministri mi utiq; decertarent
me ut non traderer iudeis nc
aute regnu meu non est hinc
dixit itaq; ei pilatus ergo rex
es tu respondit ihus tu dicis
quia rex su ego ego in hoc
natus su et ad hoc veni in mu
du ut testimoniu perhibeam veri
tati et omnis qui est ex veritate
audit vocem meam dicit ei pi
latus quid est veritas et cum
hoc dixisset exiuit iterum ad iude
os et dicit eis ego nullam inve
nio in eo causam est aute co
suetudo ut unum dimittam vobis
in pascha vultis ergo dimittam
vobis regem iudeorum clamauerunt
rursum omnes dicentes non hunc
sed barrabam erat aut barrabas lat

Tunc ergo apprehendit cxiv
pilatus ihm et flagellauit
et milites plectentes coronam
de spinis imposuerunt capiti eius
et veste purpurea circumdederunt
eu et venichat ad eum dicebant
ave rex iudeorum et dabant ei
palmas exiit ergo iterum pila
tus et dicit eis ecce adduco vo
bis eu foras ut cognoscatis quia
in eo nullam causam invenio
exiit ergo ihus portans spine
am coronam et purpureum vesti
mentum et dicit eis ecce homo
cum ergo vidissent eum pontifi
ces et ministri clamabant

dicentes crucifige crucifige eu
dicit eis pilatus accipite eu vos
et crucifigite ego enim non invenio
in eo causam responderunt ei iu
dei et dixerunt nos legem habe
mus et secundum legem debet mori
quia filium dei se fecit cum ergo
audisset pilatus hunc sermone
magis timuit et ingressus est
pretoriu iterum et dicit ad ihesum
unde es tu ihus autem responsum
non dedit ei dicit ergo ei pilatus
mihi non loqueris nescis quia
potestatem habeo crucifigere te
et potestatem habeo dimittere
te respondit ihesus non habe
res potestatem adversum me
ullam nisi tibi esset datum desup
propterea qui tradidit me tibi ma
ius peccatum habet exinde que
rebat pilatus dimittere eum iu
dei autem clamabant dicentes
si hunc dimittis non es amicus
cesaris omnis qui regem se fe
cit contradicit cesari pilatus
ergo cum audisset hos sermones
adduxit foras ihm et sedit pro
tribunali in loco qui dicitur ly
thostratos hebraice autem gaba
tha erat autem parasceue pas
che hora quasi sexta et dicit
iudeis ecce rex vester illi aute
clamabant tolle tolle crucifi
ge eu dicit eis pilatus regem
vestrum crucifigam respondерunt
pontifices non habemus regem
nisi cesarem tunc ergo tradi
dit eis illum ut crucifigeretur

281

Suscepit at ihm z dixit
eu z baiolans sibi acua exuit
m eu qui dicitur calvarie lo
tu hebraice golgrotha vbi cru
cifixerut eu et cu eo alios duos
hinc et hinc mediu autē ihesu
Case aute et titulu pilatus
et posuit sup cruce Erat autē
scriptu Ihesus nazarenus rex
iudeorū Hunc autē titulu multi
legerut iudeorū quia prope ciui
tatē erat locus ubi crucifixus
est ihus Et erat scriptu hebrai
ce grece et latine Dicebant
ergo pilato pontifices iudeorū
Noli scribe rex iudeorū sed q
ipe dixit Rex sum iudeorū Re
spondit pilatus Quod scripsi
scripsi Milites ergo cu crucifix
issent eu acceperut vestimenta
eius et fecerut quatuor partes
vnicuiq; militi partē et tunica
Erat autē tunica in consutilis
desup contexta per totu Dixe
runt ergo ad invicem Non scin
demus eam sed sortiamur de
illa cuius sit ut scriptura impleꝛ
retur q dicit Partiti sut vesti
menta mea sibi et in vestē me
am miserut sortem et milites
quidem hec fecerut Stabant
autē iuxta crucem ihu mr eius
et soror mris eius maria cle
ophe et maria magdalene Cu
vidisset ergo ihus matrem et
discipulu stantem quem dilige
bat Dicit matri sue Mulier ecce
filius tuus Deinde dicit discipu
lo ecce mater tua et ex illa
accepit eam discipulus in
Postea sciens ihs quia iam
omia consumata sut ut consu
maretur scriptura dicit Sitio
Vas ergo positu erat aceto ple
nu Illi ad spongiam plenam
aceto ysopo circumponentes a
tulerut ori eius Cu ergo ac
cepisset ihus acetu dixit Co
summatu est Et inclinato capi
te tradidit spm Judei ergo quo
pascue erat ut no remanerent in cruce corpa sabbato Et
erat em magnus dies ille sab
bati rogauerut pilatu ut fra
gerentur eoꝝ crura et tolle
rentur Venerut ergo milites et primi quidem fregerut
crura et alterius qui crucifix
us est cu eo Ad ihesu autē
cu venissent ut viderut eu
iam mortuu non fregerut
eius crura Sed unus militu
lancea latus eius aperuit et
cotinuo exiuit sanguis z aqua
Et qui vidit testimoniu phi
buit et verum est testimoniu
eius Et ille scit quia vera di
cit ut et vos credatis Facta
sut em hec ut scriptura im
pleretur Os no comminuetis
eius Et iterū alia scriptura
dicit Videbut in quem trans
fixerut Post hec autem ro
gauit pilatu Joseph ab ari
mathia eo q esset discipu

pulid ihsu ostendit aut quoties
rictu iudeor[um] et tollet corpus
ihsu et pmisit pilatus Venit
ergo et tulit corpus ihesu Venit
aute et nicodemus q[uo]d venerat
ad ihm nocte pmixtum ferentem mix
turam mirre et aloes quasi li
tras centum Acceperunt ergo
corpus ihesu et ligauerunt eu
linteis cu aromatibus sicut
mos est iudeis sepelire Erat
aute in loco ubi crucifixus e
ihsus ortus et in orto monume
tu nouum in quo nondu quis
positus fuerat Ibi ergo ppter
parasceuen iudeor[um] quia iux
ta erat monumentu posuerunt ihm

CAP XX

Una aute sabbati Maria magdalene Venit
mane cu adhuc tenebre esset
ad monumentu et vidit lapide
sublatu a monumento Cucurrit
ergo et venit ad symonem pe
trum et ad alium discipulum quem
amabat ihsus et dicit eis Tu
lerunt dnm de monumento et
nescio ubi posuerunt eu Exiit
ergo petrus et ille alius dis
cipulus et venerunt ad mon
umentu Current aute duo
simul et ille alius discipulus
precurrit citius petro et venit
primus ad monumentu Et cu
se inclinasset vidit linteamina
posita non tamen introiuit Ve
nit ergo symon petrus sequens
eu et introiuit in monumentu

et vidit linteamina posita et
sudarium quod fuerat sup caput
eius non cu linteaminibus po
situ sed seorsum involutum in
uno loco Tunc ergo introiuit
et discipulus qui venerat p
mo ad monumentu et vidit et
credidit non du enim sciebant
scripturam quia oportet eu
a mortuis resurgere Abie
runt ergo iterum discipuli ad se
metipos Maria aute stabat
ad monumentu foris plorans
Du ergo fleret inclinauit se
et prospexit in monumentu et
vidit duos angelos in albis
sedentes unu ad caput et unu
ad pedes ubi positum fuerat
corpus ihesu Dicunt ei illi mu
lier quid plorasti Dicit eis q[uo]
tulerunt dnm meum et nescio
ubi posuerunt eu Et cu hec di
xisset conuersa est retrorsum et
vidit ihesu stantem et non sci
ebat quia ihesus est Dicit ei
ihesus mulier quid plorasti quem
quaeris Illa estimans quia or
tulanus esset dicit ei dne
si tu sustulisti eu dicito mihi
ubi posuisti eu et ego eu tol
lam Dicit ei ihesus Maria Co
uersa illa dicit Rabboni quod
dicitur magister Dicit ei ihesus
Noli me tangere Nondu enim
ascendi ad patrem meum Vade
aute ad fratres meos et dic

cis ostendo ad patrē meū z pa
trem vrm / et deū meū z dixit
teu Venit maria magdalene
annūcians discipulis quia vidi
dnm et hec dixit michi Cū esset
ergo sero die illa vna sabba-
toz et fores essent clause vbi e-
rant discipuli congregati pter
metu iudeoz venit ihūs z stetit
in medio et dicit eis pax vobis
et cū hoc dixisset ostendit eis
manꝰ et latus Gauisi sut ergo
discipuli viso dno Dixit ergo eis
iterū pax vobis Sicut misit
me pr et ego mitto vos hoc cū
dixisset insufflauit z dicit eis
Accipite spm scm Quoz remi
seritis peccata remittunt eis et quoz
retinueritis retenta sunt Thō
mas at vnus ex xij qui dicit
didimꝰ no erat cū eis quādo venit
ihūs Dixerunt ergo ei alij disci
puli Vidimꝰ dnm Ille aut dixit
eis Nisi videro in manibus eius
figura clauoz et mittā digitū
meū in locū clauoz et mittam
manū meā in latus eius no crē
dam Et post dies octo iterū
erant discipuli eius intus et thō
mas cū eis Venit ihūs ianuis
clausis et stetit in medio z dixit
pax vobis Deinde dicit thome
Infer digitū tuū huc z vide ma
nus meas et affer manū tuam
et mitte in latus meū et noli
esse incredulus sed fidelis Respō
dit thomas et dixit ei Dns meus
et deus meus Dicit ei ihūs qua
ndiisti me thoma credidisti
beati qui non viderunt z credi
derunt Multa quidē et alia signa fecit
ihūs in conspectu discipuloz suoz
que non sut scripta in libro hoc
Hec at scripta sut ut credatis
quia ihūs est xpus filius dei
et ut credentes vitā etnā habe
atis in nomine eius // Cap xxi

Postea manifestauit se
ihūs ad mare tyberiadis m
anifestat at sic Erant simul Sy
mon petrus et thomas qui
dicitur didimꝰ et nathanael
q erat a chana galilee z filij
zebedei et alij ex discipulis
eius duo Dicit symon petrus
vado piscari Dicunt ei Venimꝰ
et nos tecū Exierunt z ascē
derunt in nauim et illa nocte
nichil prendiderunt Mane at
tem facto stetit ihūs in littore
non tamen cognouerunt disci
puli quia ihūs est Dicit ergo
eis ihūs Pueri nūquid pulmen
tarium habetis Responderunt
ei Non Et dixit eis ihūs mittite
te in dexteram nauigij rethe
et invenietis Miserunt ergo re
the et iam non valebat illud
trahere p multitudinē piscium Di
cit ergo discipulus ille quē dili
gebat ihūs petro Dns est Petrꝰ
ergo tunica succinxit se erat en
nudus et misit se in mare Alij
aute discipuli navigio venerūt
Non em longe erat a terra sed
quasi cubitis ducentis trahentes
rethe piscium Ut ergo descenderunt

m terra videri primus postbis
t. ſtrus ſ propriu et panem et
dit eis Affert de piſcibus quos
prendidiſtis nic Ascendit ſmo
etrus et traxit retiſ in terra
lenu magnis piſcibus centu qn
magnita tribus et cu tanti eſſet
o eſt ſciſſu retiſ Dicit eis ihus
emite prandete Et nemo audebat
diſcubentiu mr rogare cu tu q6
o ſcientes quia dns e Et venit
ihus et accepit panes 2 dabat eis
et piſcem ſimiliter hoc ia tcio
manifeſtauit ſe ihus discipulis
ſus cu reſurrexiſſ a mortuis
Cu ergo prandiſſet dc ſymoi
petro ihus Symon iohannis di
ligis me plus hiis Dicit ei etia
dne tu ſcis quia amo te Dicit ei
paſce agnos meos Dicit ei itera
Symon iohannis Diligis me Ait
illi etia dne tu ſcis quia amo te
Dicit ei paſce agnos meos Dicit
ei tertio Symon iohannis amas
me Contriſtatus e petrus quia
dixit ei tertio amas me Dicit ei
dne tu oia nosti et ſcis q amo
te Dicit ei paſce oues meas
Amen amen dico tibi Cu eſſes
iunior cingebas te 2 ambulabas
ubi volebas Cu at ſenueris exp 2
tendes manus tuas et alius te
cinget et duet te quo tu no vis
hoc aute dixit ſignificans qua
morte clarificaturus eſſet deu
Et hoc cu dixiſſet Dicit ei ſeq 2
re me Conſpiciens petrus vidit illu
diſcipulu quē diligebat ihus ſequē
tē Et recubuit i cena ſup petrus q et

dixit dne quid q3 tanti et hic g6
Ait illi dixit petro ihus Sic hic
at quid tibi ihus Si sic eu volo
manere donec veniam q3 ad te tu me ſequ 2
que Exiit at ſmo iſte mors q3
discipulus ille no moritur no dixit
ihus no moritur ſi sic eu volo manere
donec veniam q3 ad te hic e discipulus
ille q3 testimoniu phibz de hijs 2 ſcripſit
hec et scimus q3 verus e testimoniu ei⁹
Sunt et alia multa q3 fecit ihus que
si scribantur p singula nec ipm
arbitror mundu posse capere eos qui
scribendi sunt libros

Prologus in epistolas pauli

Primu quidē scribitur Actuū apostolor liber
deinde gratia que suppletiua legis
sunt et iudicij nobis ex 2 precepta in
uenit placuisse digesta sunt voluit
apostolus has epistolas ad singulas ecclias dirigere 2
timat hac de causa fieri videtur
ut scz initia nascentis ecclie nouis
causis expiscetur q3 precreet 2 princia
atq3 sciencia rez create vicia 2 pe ſu 2
turas excludat qs tocis ex apostolor
qui pe scripta lege moysi i q3 oia ma 2
data dei legislatis mi christiq3 ty doct 2
na sua et diuina ſp ipli cōpſit p̄cta
2 qpt ex⁹ vnucdi libros ad metz eccle
mentia trāſmittere Dei de qrit tur
no apli q3 ex epistolas ad ecclias ſcripſit
ex sue ei cu illa q3 dr ad hebreos ha
reliquę m⁹ ad discipulos ſpaliter ſi
pontifex ut ostendat nomu no diſ 2
pat a veteri testo 2 se q3 lege no ſunt
moysi ad num primoz decalogi ma 2
datoz suas epistolas ordinat 2 ſcr⁹ precep 2
tis a phaone institut sacerdotes totide
hic epistolas a laqis diabli 2 idolatrie
structure edocet ac ſtructuram 2 duas
tabulas lapideas duoz testamentoru

00045160

Prologus

figura Galathas. Neq; vir ei⁹ audi
tissim⁹ tradidert ipsas sane q
ad Hebreas scribit q̃dã pauli no ẽt
dubiũ ꝙ no pit ei⁹ nois ptitula
ra et ppt̃ modestiã stilig distabat ab
aut barnabe nec tñ dubitamus a
liquos nõ quosdã ut clemẽtẽ
discipulũ apl̃oꝝ et epã romanũ ẽse
post apl̃os ordinatũ rubus ita
ru dñiũ ẽ ut ea ꝙ ptra pauli no sit
q̃ eã Habz nos g̃ n̄ aliquã ẽt
q̃ nullig nois titulat̃ q̃d si absurdũ
ẽ epam magis credendũ ẽ q̃ tanto doc
tũ fuisse stilig eloq̃o q̃m ap̃d Hebr̃
oꝝ extat̃ q̃ destructor legis stulta
suspitionẽ Hebrat̃ Voluit tacito
nois de figuris legis z vitanda ꝓpi
redde ratione ne odiũ nois plana
utilitate excludẽt lectorib⁹ Nõ est
tamẽ mirũ si eloq̃ar videat̃
ipse idest Hebreus q̃ ipse gr̃s idest
grecus quos certe epla tuã ꝓpter sꝛm
monẽ mouet extra quos q̃d quasi
romanoꝝ epla ꝓmo sit posita au
tꝫ ea no ꝓmo stilo tractata manifestũ
Ita hac ꝓpositione nrima stipsisse
testat̃ ad corinthios z alios ita ante
ut mysteriũ quod sera portaturꝰ
cad colligeret littera exhortatuꝰ
sit Vn intelligi quidã voluit ita
ecd epl̃as ordinatas ut ꝓma pone
tur q̃ub posterior sua destinata
ut p̃ singlas epl̃as gradibꝰ ad p
fectoꝝ veniret Romanoꝝ nanq;
plerisq; ta rudes erat ut no intelli
gent dei sꝛm gra sed suis meritis
esse saludtos estimarit et ob hoc
duos me sꝛm ꝓpi confectatur Deꝰ
illos indigẽ asserit corrigi vicia
gentilitatis ꝓpria ad mores trad̃ fori
tudinis ac ita dicat sic gratis ac deesse

et ne tempus quidẽ [illegible]
tus no mentiat ac rep̃hendat
aut Iudeau me nec fortunatu
et utrꝰ congregat̃ audiat ꝛ
spu tuo sanctũ ꝑ
ves laudat̃ et magis ac magis
ut ꝓficiat amonetur Galatha
ta nullig crimẽ arguit n̄ tpe tu
q̃ callidissime ꝓsentis apl̃os ẽdã
ẽpl̃as sane nulla rep̃hensione si
ta laude sue digni q̃ si de aplica
suauiter philippenses ecclesiã ꝛ
gis collaudat̃ qui n̄ audet de scis
apl̃os voluerit ẽ ephesiorũ ecclesiã mi
longiꝰ duabꝰ epl̃is ornatã laude ꝓpter
eo q̃ no solũ fide ꝛ dilectione sua
rue vitatis sed eadẽ ꝓpter ꝛ
sue crucis constantes in venti ꝛ
ses ad tales erat ut eu ab apl̃o n
corporalit̃ no suisset hac digni laude
habent̃ Et si corpe ꝛ absens fuit
spu ꝛ vobiscũ sic gaudet ꝛ vides or
dinẽ vestrũ Ide hebreis vñ q̃ dicẽd
ẽ ꝙ thessalonicenses ad primũ laudat
sint imitatores et nos adhibuisse
brem q̃ et illi a iudeis ap̃d ipsos quos
Hebreos eos admonerat deos ira et
victis q̃ssi estꝛ rapiat Bonoꝝ
au gaudio susceptis q̃ignorantes vos
stre melioꝝ manere stabi

Alius plag ad Romanos

Rimum [illegible] genitaq
[illegible] hm fingla ro
tenere volebat se abrahe sup
pone Vn inde dicebat pot fium
plus dei quos abinso dilexit
et nouit nob circuisi ex gne
abraha ex stirpe sca descendim9
et notus retro apud iudea tam
tu deus nob de egipto signis dei
atq vtutib liberati mare sicco
p trusiui9 pede cu inimicos nos
tros gulfmi fluctus revoluerut
Nobis mana pluit dns i deserto
et q̄ filys sub celeste pabulu
ministrauit Nos die noctuq in
colupna nubis ignisq p̄cessit
ut nobis i invio iter ostenderet
Atq ut cetā arcā nob ex inesa
bnficia taceam9 nob soli digni
fium9 dei legē accipere vocem
dei loquentis audire cuiusq cognos
ce voluntate In qua lege nobis
p̄missus e xp̄us Ad quos etiā
se et ipe venisse testatus e dicens
Ho veni misi ad oues que pie
rat dom9 istl cu vos tamen po
cius q̄ hedos apellauerit
Equu ne ergo e ut hodie idola
deserentes quibus abinicio deser
uistis nobis coparem et no
stris aubus p̄clitorē in loco ex leg
ante et cōsuetudie deputem
et hoc xp̄m mebrum misi quia
larga semp dei clemētia voluit
vos ad mam initiatione admit
te Ubentes etiā ecclesiastico ēspo
dente diuato maiori ecclesia vos
dei bnficia natrauerit tanto
maiorib vob crimib reos esse no

strabimus Semp em ings omnibus
migrata exitiosus Iudebatus am
dela que fecistis et ipo de quo
paulo am ob nec adiuuatorē
dne laude calumniatis/simulac
vobis fieri p̄posuistis alios oculis
quibus deus in nube vel igne con
spici solebatis simulacra mutue
bam diuina q̄ vobis fastidio
fuit et semp in debito contra
dnm murmurastis ad egiptum
vnde vos manu valida eiecerat
redire cupientes Quid plura
Ita preces vre crebra precatione
deu irritauerut ut omes i deser
mo morerentur nr plus ex seni
oribus corp q̄ duo leones tra
nsmissionis intrarent Sed quid
antiqua replicatum cu ecclia filia
minime fecisse tis de hoc solo vos
nemo dignos vera iudicaret
q̄ dnm xp̄m p̄secutos semper
vobis vocibus p̄phetaq̄ semper
solu sustipe noluistis sed eu
morte pessima p̄emistis Quem
nos ut cognouim9 stati credi
dim9 tu nobis de eo an non
fuerit p̄dictu Unde p̄bat9 q̄ vos
lis fuiui9 no obstinatos metus
sed ignoratie esse deputand9
Qui em agnitu illico secuti
que olim vtiq̄ secuti fuissem9
si am cognouissem9 Hec aute
vos de gnis nobilitate iactatos
q̄ no mozq̄ inuitatos magis q̄
eternalis natiuitas filios faci
at esse stos Denicq̄ esaw et
ysmahel cu abrahe stirpe sint
mime in filios reputant

00045160

ntraß tulit altrantib⁹ aplus
se medium mḟonem ita patrem
dirimit questiones ut neutr⁹
corp sua iustitia salute mer-
set ostendit Ambos vo pplos
et scient et grauit aliquisse
Judeos quidem q p pdicatoz
legis deu mlto nozauerit ben-
teb vo qui eu cognitu & creā
tua creatore ut deu debuerit
venari glam eius in manufta
mutauerit smlachra Ne cogß
eaq similiter vemd construb
equales esse veritissima rone
demostrat pser tim cu i eade
lege pdictu sit et iudeos et
gentes ad xpi fidem vocandos
et sua obrem vicissim eos studi-
ans ad pacē r concordia cohortat/

Prohemium ad Romanos

Romam fuit m ptibq ytalie
ḟm fluenti sue a falsis aplis
et sub nore dni nri ihu xp̄i le-
gem et pfectas erat inducti
hos reuocat aplus ad verā
et euāngelicā fidem scribens
eis a exordio

Incipit epistola ad Romanos Cap i

Paulus seruus ihu xp̄i vocatus
aplus segregatus in
euāngelium dei quod ante
p̄miserat p pfetas suos in scr̄p-
turis scis de filio suo q factus
e ei ex semie dauid secm car-
ne q predestinatus e filius dei in
virtute secm spm sanctificationis ex
resurrectione mortuoz ihu xp̄i
p quē accepimus gram r apostola-
tum ad obediendū fidei in omib⁹

gentib⁹ p nōie eius in quibus
estis et vos vocati ihu xp̄i in quib⁹
qui sut rome dilectis dei vocatis
tis scis gra vobis et pax a deo
pre nro r dno ihu xp̄o primum
quidē gratias ago deo meo p om-
nib⁹ vobis q fides vra
annuntiat in mundo in quo te-
stem michi e deus cui seruio in
spu meo in euāngelio filii eius
q sine intermissione memoriam
vri facio semp in orib⁹ meis
obsecrans si quo tande aliq
prosperā iter habeam in voluntate
dei veniendi ad vos desiderio
em vide vob ut aliquid impertiar
vobis gratie spualis ad co-
firmandos vos id est simul cōso-
lari in vobis p eam q inuicem
et fidem vram atq mea Nolo
ue vos ignorare fres q sepe pro-
pui venire ad vos et prohibitus
sum usq adhuc ut aliquē fructum
habeam in vobis sicut r in ceteris
gentibus Grecis ac barbaris
sapientibus et insipientibus debitor
sum ita quod in me e promptū et
et vobis qui rome estis euāngeli-
zare Non enim erubesco euāngeliū
virtus enim dei e in salute
omni credenti iudeo primum r gre
Justicia enim dei in eo revelatur
ex fide in fidem sicut scriptum est
Justus aut ex fide vivit Revela-
tur enim ira dei de celo sup omnem
impietatem et iniustitiam hominū
eoz qui veritate dei in iustitia
detinent q quod notum e dei
manifestum est in illis deus enim

...ones ...ifestauit ...rnipotēs ...bilia
...m ...ipsis a creatura mudi
...per ea que facta sunt intellecta co
...piciuntur sempiterna eius quo
...rtus e diuinitas ita ut sint
...excusabiles qui cognouisset
...deū non sicut deum glorificauerūt
...aut gratias egerūt sed euanuerūt
...in cogitationibus suis et obscuratū
...est insipiens cor eorum Dicentes es
...se sapientes stulti facti sunt
...et mutauerūt gloriam incorrup
...tibilis dei in similitudinem ymag
...inis corruptibilis hominis et volu
...crum et quadrupedum et serpentū
...Propter quod et tradidit illos de
...in desideria cordis eorum in immudi
...ciam ut contumelijs afficiant corpa
...sua in semetipsis qui commutau
...erunt veritatem dei in mendacium
...et coluerunt et seruierunt creature
...potius quam creatori qui est benedictus in
...secula amen Propterea tradidit illos
...deus in passiones ignominie Na
...femine enim eorum immutauerunt naturalē
...usum in eum usum qui est contra naturā
...similiter autem et masculi relicto
...naturali usu femine exarserunt
...in desideriis suis in invicem masculi
...in masculos turpitudinem operā
...tes et mercedem quam oportuit
...erroris sui in semetipsis recipi
...entes et sicut non probauerunt deum
...habere in notitia tradidit illos
...deus in reprobum sensum ut faciant
...ea que non conueniunt Replētos
...omni iniquitate malicia fornicā
...tione auaricia nequitia plenos invidia

...sortitis collectione duo malignitatis
...susurrones detractores deo odi
...biles contumeliosos superbos elatos
...inventores malorum parentibus non
...obedientes insipientes incompositos
...sine affectione sine fide absque fedē
...re sine mia qui cum iustitia dei cog
...nouissent non intellexerunt quoniam
...qui talia agunt digni sunt morte
...non solum qui ea faciunt sed etiam
...qui consentiunt facientibus

Cap 1

Propterea inexcusabilis es o
...homo omnis qui iudicas in quo
...em iudicas alterum teipsum condem
...nas eadem enim agis que iudicas
...scimus enim quoniam iudicium dei est
...secundum veritatem in eos qui talia
...agunt Existimas autem hoc o homo
...iudicans eos qui talia agunt
...et facis ea quoniam tu effugies iu
...dicium dei An diuitias bonitatis
...eius et patientie et longanimitatis
...contemnis ignorans quoniam benigni
...tas dei ad penitentiam te adducit
...secundum duritiam autem tuam et cor
...impenitens thesaurizas tibi
...iram in die ire et reuelationis
...iusti iudicij dei qui reddet unicuique
...secundum opera sua his quidem qui secun
...dum patientiam boni operis gloriam et hono
...rem et incorruptionem querentibus
...vitam eternam his autem qui sunt ex contentione
...et non acquiescunt veritati inquitati
...et indignatio tribulatio et angustia
...in omnem animam hominis operantis ma
...lum iudei primum et greci Gloria autem
...et honor et pax omni operanti bonum
...iudeo primum et greco Non est enim perso
...narum acceptio apud deum Quicumque
...enim sine lege peccauerunt sine lege

00045160

pbus et qm̄ in lege p̄mittr
p lege iudicabit ro et iudito
res legis iusti sut apud deū
fores legis iustificabut Cu
em getes que lege no habet
naturalit ea que legis sut fa
cut huiōi lege no habetes ipi
bi sut lex Qui ostendut opꝰ
legis scptu in cordibus sub tes
timoīa reddente illis cosciā ipōz
et mtōe inviā cogitatōnū ac
cusatū aut etiā defensatū in
die cū iudicabit deus occulta
hoīm secm euāngeliū meū per
ihm xpm Si aute tu iudeus
cognoiaris & requiesis in lege
et gloriaris in deo & nosti vo
luntate eius et pbas vtiliora
instructus p legē cosidis tēpm
duc ceroz et lumen eoz qui
in tenebris sut eruditore insipi
entiū magrm infantiū habente
formā scientie et veritatis i lege
q ergo aliu docs tēpm non
docis q̄ phicas no furand furaris
dicis no mechand mecharis
q abhoiaris ydola sacrilegiu fac
cis gla tris i lege p preuaricatōē
legis deū inhonorabilē me em
di p vos blasphemat in getes
Sicut scptu est Circūcisio q̄de
pdest si lege observes Si at p
uaricator legis sit circūcisio
tua ppucium facta est Si igit
ppucium iustificias legis custodiat
none ppucium illius circūcisionē
reputabit & iudicabit quod ex
natura ē ppucium lege cōsumans

te q̄ p littera et circūcisione pue
uaricator legis es Ro ii q 1 nam
festo iudeus est neq; q 1 ma
in carne ē circūcisio sed q 1 ab
dito iudeus ē et circūcisio cor
in spu no lra cuius laus no ex
hoībus sed ex deo est C xij
Quid ergo amplius ē iudeo a
q vtilitas circūcisionis Multū
tum p omnem modū Primū quid
legem em destruimus p fidē q
credita sut illis eloquia dei
Quod em si quida illoz non cre
didert nuquid incredulitas ip
fidē dei euacuauit Absit est
em deus verax Oīs at hoīmo
mendax Sicut scptu ē Ut iustifi
ceris in sermonib tuis & vincas cū
iudicaris Si at iniq̄tas nra iusti
tiā dei cōmendat quid dicem
Nuquid iniquus est deus q̄ infert
ira Secm hoīem dico Absit ali
qm quo iudicabit deus huc mun
di Si em veritas dei in mēo mendacio
habudabit in gla ipius quid
adhuc et ego tāquā peccor iudi
cor et no sicut blasphemor et
sicut aiunt nob quidā dicē faci
amus mala ut veniat bona qꝝ
dapnatio iusta ē Quid ergo p
limus Nequaq̄ causati enim
iudeos et grecos omnes sub pec
cē sicut scptu ē Quia no ē
iustus quidē no ē intelligens
no ē requirens deū Omnes de
clinauert simul inutiles facti
sut no ē q̄ faciat bonū no est
usq; ad vnū Sepulchr patens

e q̃ eius ꝯ ſpiritu ꝑuū doloꝛ
ꝑcabat memoꝛia aſperi ſubli
ſimo coꝛpe ſuoꝛ ob maledictionē
& amaritudē plēnū & velocē
pedes coꝛp ad effundendū ſanḡ
cotricio et miſeriaꝝ q̃ coꝛ
et viā pacis no cognouerūt non
e timoꝛ dei ante oculos coꝛp ſuoꝝ
at q̃m quecūq; lex loquit̃ his
qui in lege ſue loquit̃ ut omne
os obſtruatur & ſubditus fiat oīs
mundus deo q̃ ex oꝑibus legis
no iuſtificabit̃ oīs caꝝ coram
illo q̃ lege cū cognitio peccati
Huc ait ſme lege manifeſtata e
teſtificata a lege et ꝓphetis
Iuſticia aūt dei ꝑ fidē ihu xpi
ſup omēs qui credunt in eū
diſtinctio omēs enī peccauerūt
et egent gla dei iuſtificati gr
ꝑ gratiā ipius ꝑ redēptionē
q̃ eſt in xpo ihu quē ꝓpoſuit deꝰ
ꝓpiciatōnē ꝑ fidē in ſanḡ
ipiꝰ ad oſtenſionē iuſtie ſue ꝓp
remiſſionē p̄cedentiū delictoꝝ
in ſuſtentatione dei ad oſtenſionē
iuſtiae eius in hoc tpe ut ſit
ipe iuſtus et iuſtificans eū qui
ex fide eſt ihu xpi Cap m

Ubi e gō gl̃acio tua excluſa
eſt ꝑ quā lege factoꝝ no
ſed ꝑ legem fidei Arbitramur ei
uſtificari hoīem ꝑ fidē ſine op
bus legis An iudeoꝝ deus tan
tū none et gentiū quo quidem
ordine eſt q̃ iuſtificauit circūciſoꝝ
ex fide et ꝓpucium ꝑ fidē legem
em deſtruimꝰ ꝑ fidē abſit Ex

lege ꝓpetuum) Quid gō dicemus
inuenſſe abrahā ꝑem nr̃m ſedm
carne Si em abraha ex oꝑibus
iuſtificatus e habz gl̃iam ſed non
apud deū Quid ei ſcriptura dicit
Credidit abraha deo & reputatū
e illi ad iuſticia Ei aūt q̃ opatur
mercēs no imputat̃ ſedm gr̃ciā
ſed ſedm debitū Ei vo q̃ no opat̃
credenti aūt in eū q̃ iuſtificat
impiū reputat̃ fides ei ad iuſtiā
ſedm ꝓpoſitū gr̃e dei Sicut et
Dauid dicit beatitudinē hoīis cui
deus accepto fert iuſticia ſine
oꝑibus Beati quoꝝ tecta ſunt
peccata Beatus vir cui no imputabit
dns peccm Beatitudo gō hec i cir
cūciſione manet an et in
ꝓpucio Dicimꝰ em q̃ reputata
e abrahe fides ad iuſticia Quo
gō reputata e i circūciſione
an eſſet an in ꝓpucio Non in circū
ciſione ſed in ꝓpucio Et ſignū
accepit circūciſionis ſignaculū
iuſticie fidei q̃ eſt in ꝓpucio ut ſit
pr oēs credentes ꝑ ꝓpucio ut re
putet̃ et illis ad iuſticia ut ſit
pr circūciſionis no hīs tantū
qui ſunt ex circūciſione ſed et hīs
qui ſectant veſtigia eius q̃ eſt
in ꝓpucio fidei ꝓris nr̃i abrahe
Non em ꝑ legē ꝓmiſſio abrahe
aut ſemi eius ut hēres eſſet mundi
ſed ꝑ iuſticia fidei Si em qui
ex lege ſunt hēdes ſunt exinania
ta eſt fides abolita e ꝓmiſſio
lex in ira operat Ubi em no e
lex nec p̄uaricatio Ideo ex fide ut
ſedm gratia firma ſit ꝓmiſſio

00045160

om semino aq ex lege e iusto
sed et ci q ex fide e abrahe q e
pr om nrm simul sp hu e q ma
frem multarp gen pos fi te
alnte deu cui credidit q vivifi
cat mortuos et vocat ea que no
sut tam ea que sut q ui coten
plem credidit ut fiet pr multarp
gen sdm q dictu est ei sic
erit semen tuu sicut stelle celi et
arena maris Et no infirmatus
fide no consideauit corpus suu
emortuu cu ia fere centu an
noz esset et emortua vulua m
sare sm repmissoe dei no hse
sitauit diffidentia sed confortatus
est fide dans glam deo plenissime
sciens q quecq promisit dr potes
est et facere Ideoq reputatu e
illi ad iustiam Non aut scptu est
tantu propt eu reputabit sed et nob
ni cui q suscitauit ihm pm dnm
nrm a mortuis q tradit est propt
delicta nra et resurrexit propt
iustificationem nram Cap v
Justificati ex fide pacem habeam
ad deu p dnm nrm ihm xpm
p quem et accessu habemus p fi
dem in gratia ista in qua stamus
et glamur in spe glie filioz dei
Non solu aut sed et glamur in tri
bulacoibus scientes q tribulacio
paciencia operat / pacientia aut
probacone q vero spem
aut non confundit q caritas dei
diffusa e in cordibus nris p spm
sctm q datus e nobis Ut quid
em xps cu adhuc infirmi essemus
sdm tempus p impiis mortuus

est Vix em pro iusto quis audeat
mori Forsitan em pro bono quis audeat
deus m nos quia cu adhuc pec
catores essemus xps p nobis mo
tuus e multo ex magis iustificati
nunc in sanguine ipius salui erimus a
ira p ipm Si em cu inimici
essemus reconciliati sumus deo
morte filii eius multo magis in
vita ipius Non solu aut sed et glo
riamur in deo p dnm nrm ihm xm
p quem nunc reconciliacone accepi
mus propter quod sicut p unu hoiem
peccm intrauit in hunc mundu et pec
catu morte sic
et ita in omnes homines mors pertra
sijt in quo omnes peccauerunt
usq ad legem enim peccm erat in
mundo peccm aut non imputabatur
cu lex non esset Sed regnauit mors
ab ada usq ad moisen etiam in
eos qui non peccauerut in similitudi
nem preuaricacois ade qui est forma futu
ri Sed non sicut delictu ita et donu
Si em unius delicto multi mor
tui sunt multo magis gr dei et
donu in gra unius hoiis ihu xpi
in plures habundauit Et non
sicut p unu peccatu ita et donu
Nam iudiciu ex uno in condepna
cionem / gra aut ex multis delic
tis in iustificacione Si em in
unius delicto mors regnauit per
unu multo magis habundantia
gre et donacois iustic accipien
tes in vita regnabunt p unu
ihm xm Igit sicut p unius delic
tu omnes homines in condempnacio

hic et p vm̃ iustificati oms hores
in iustificatõe vite. Sicut et p
inobedientiã vni hois peccati
ingressus fuit in mũ mors et p vnius
obedientiã iustificabunt multi
lex ait subintrauit ut habun
det delictum ubi aũt habundauit
delictum superhabundauit gra ut
sicut regnauit peccm in morte
ita et gra regnet p iusticiã ad
vitã etnã p ihm̃ dñm nrm
Quid ergo dicemus permanebimus in
peccto ut gra habundet absit Cap vi
Qui enim mortui sumus peccto quo
adhuc viuemus in illo qui
ignoratis fres quia quicũq baptizati sumus in xpo ihu in morte
ipius baptizati sumus Consepulti
enim sumus cũ illo p baptismum in
mortẽ ut quo surrexit xpistus
a mortuis p gloriam patris ita et
nos in nouitate vite ambulemus Si
enim complantati facti sumus similitudini
mortis eius simul et resurrectionis
erimus hoc scientes quia vetus
ho nr simul crucifixus est ut de
struatur corpus peccti ut ultra
non seruiamus peccto Qui enim mor
tuus est iustificatus est a peccto Si ergo
mortui sumus cũ xpo credimus
quia simul etiã viuemus cũ illo scientes
quia xps resurgens ex mortuis
iam non moritur mors illi ultra
non dominabit Quod enim mortuus
est peccto mortuus est semel quod autem
viuit viuit deo Ita et vos exis
timate vos mortuos quidem esse
peccto viuentes aũt deo in xpo ihu no

ergo regnet peccm in vro mortali
corpore ut obediatis concupiscen
tiis eius sed neq exhibeatis membra
vra arma iniquitatis peccto sed
exhibete vos deo tanq ex mor
tuos viuentes et membra vra ar
ma iustic deo peccm enim vobis non
dominabitur Non enim estis sub lege
sed sub gra Quid ergo peccabimus quia non sumus sub lege sed
sub gra absit An nescitis cui
exhibetis vos seruos ad obe
diendũ serui estis eius cui
obedistis siue peccti ad mortem
siue obeditis ad iusticiam Gratias aũt deo quia fuistis serui
peccati obedistis aũt ex corde in
forma doctrine in qua traditi estis
liberati aũt a peccto serui facti estis iustic
Humanum dico propter infirmitatem carnis vre Sicut enim exhibuistis mem
bra vra seruire immundicie et iniquitati
ad iniquitatem ita nunc exhibete mem
bra vra seruire iustic in sanctificatione
Cum enim serui essetis peccti liberi fuistis
iustic Cuius ergo fructum habuistis tunc
in illis in quibus nunc erubescitis
Nam finis illorum mors Nunc aũt
liberati a peccto serui autem dei habetis
fructum vrm in sanctificatione finem
vero vitam etnam Stipendia enim
peccti mors Gra aũt dei vita etna
in xpo ihu dño nro Cap vii
An ignoratis fres scientibus
enim legem loquor quia lex in
homine dominatur quanto tpe viuit
Nupta sub viro est mulier viuenti
viro alligata est legi si aũt mortuus
fuerit vir eius soluta est a lege viri

Igit inuenio uo uolenti facere bonu
si michi adest malu. Nam condelector
legi dei scd̄m interiorē hoīem. Video autē
aliam legem in membris meis repugnā
tem legi mētis mee & captiuātem me in
lege peccati que est in membris meis.
Infelix ego ho qui me liberabit de corpe
mortis huius. Gratia dei p ihm xpm dnm nrm.
Igit ego ipe mente seruio legi dei
carne aut legi peccati.

Cap viij

Nichil ergo nunc dampnationis
est his qui sunt in xpo ihu
qui non scd̄m carnē ambulant
lex enim spūs vite in xpo ihu liberā
uit me a lege peccati & mortis
Ad quod impossibile erat legi in q̄
infirmabat p carnē deus filiū
suū mittēs in similitudine carnis
peccati et de peccato dampnauit peccatū
in carne ut iustificatio legis im
pleretur in nobis qui non scd̄m
carnē sunt ābulāt sed scd̄m spm. Que enim
que carnis sunt sapiunt qui aūt
scd̄m spm que sunt spūs sentiunt

Nā prudēna carnis mors est
prudēna aut spūs vita & pax
quia sapīa carnis inimica est
deo legi enim dei no e subiecta
nec enim pōt Rui at in carne sue
deo placere no possunt Vos at in
carne no estis sed in spū si tn
spūs dei hītat in vobis Si qs
aut spm xpi no hz hic no e eius
Si em xpus in nob est corpe
quidem mortuū e pp peccatū
spūs vo viuit pp iustificacoz
Quod si spūs eius q suscitauit xpm
a mortuis hītat in vob q suscitauit
cita ihm xpm a mortuis viui
ficabit et mortalia corpa vra
pp inhabitantē spm eius in vobis
Ergo fres debitores sumus non
carni ut secm carnē viuamus
Si em secm carnē vixeritis mo
riemini Si at spū facta carnis mor
tificaueritis viuetis Quicūq; ei
spū dei aguntur hi filij sūt dei
Non em accepistis spm seruitutis
iterū in timore sed accepistis spm
adoptois filioz in q clamamus
abba pr Ipse ei spūs testimoniū
reddit spū nro q sumus filij dei
Si aut filij et hēredes hēredes q
dem dei coheredes aut xpi Si tn
compatimur ut et simul conglorificem
Existimo ei q non sint condigne
ne passiones huius tpis ad futurā
ram gloriam q revelabit in nob
Nā expectatio creature revelacoz
filioz dei expectat Vanitati
em creatura subiecta e non volens
sed pp eum q subiecit eam in spe
quia et ipa creatura liberabitur
a seruitute corruptois in libertate
gle filioz dei Scimus ei q omis
creatura ingemiscit et parturit usq;
adhuc Non solū at illa sed & nos
ipi primicias spūs habentes & ipi
nos gemimus ad adoptionem
filioz dei expectantes redemptoz
corpis nri Spe ei salui facti
sumus Spes aut q videt non
est spes Nā quod videt quis quid
sperat Si at quod non videmus
speramus p patiētia expectamus
Similit at et spūs adiuuat in
firmitate nram Nā quid oremus
sicut oportet nescimus sed ipe spūs
postulat pro nobis gemitibus in
enarrabilibus Qui at scrutatur
corda scit quid desideret spūs qr
secm deū postulat pro
Scimus at q diligentibus deū
omnia cooperantur in bonū his qui
secm propositū vocati sūt sancti
Nā quos prescivit & predestinauit
conformes fieri ymaginis filij sui
ut sit ipe primogenitus in multis
fribus Quos at predestinauit hos
et vocauit et quos vocauit hos et
iustificauit Quos at iustificauit illos
et magnificauit Quid ergo dicemus ad
hec Si deus pro nob quis contra nos
Qui etiā pp filio suo no pepercit
sed pro nobis omnibus tradidit illum
quō no etiā cū illo nob donauit
Quis accusabit adversus electos
dei deus q iustificat Qs e q con
demnet xpus ihūs q mortuus e
imo q resurrexit q est in dextra
dei q etiā intpellat pro nob Quis
ergo nos separabit a caritate xpi

tribulatio an angustia an ꝑsecutio an fames an nuditas an
piculu an gladius sicut scptu e
quia ꝓpt̃ te mortificam tota die
estimati sum⁹ ut oues occisionis
Cz in hijs oibus superamus ꝓpt eu
q̃ dilexit nos Certus sũ em q̃
neq̃ mors neq̃ vita neq̃ agelⁱ
neq̃ pncipatꝰ neq̃ vtutes neq̃
instancia neq̃ futura neq̃ fortitudo
neq̃ altitudo neq̃ pfundum neq̃ crea
tura aliqua potit nos separe
a caritate dei q̃ est in xp̃o ihu dño nro

Veritate dico in xpo Cap 9
no mentior testimoniũ mihi p
hibente conscia mihi in spu sancto
qm tristicia e mihi magna et co
tinuus dolor cordi meo Optabã
ego em ipe ego anathema esse
a xpo ꝓ fratribus meis qui sũt cog
nati mei scdm carne qui sunt
israhelite quoz adoptio e gloria
et gla et testamenta et legislatio
et obsequiũ et promissa quoz pa
tres ex quibus xps scdm carnem
q̃ est sup oia deus bndictus in secla
amen Non ad ꝙ excidit verbum dei
no em omes qui ex israhel hi
sunt israhelite neq̃ qui semen
sunt abrahe omes filij sed abrahe
sed in ysaac vocabit tibi semen
i no qui filij carnis hi filij
dei sed qui filij sunt promissionis
estimantur in semine Promissionis
em verbum hoc est scdm hoc tempus
veniam et erit sare filio no solum
aut illa sed rebecca ex uno con
cubitu habens filios ysaac pa
tris mei Cum em nondum nati

fuissent aut aliquid egissent
bom aut malⁱ ut secũm electionẽ
ꝓpositum dei maneat no ex operibus
sed ex vocante dicte est ei ꝙ maior
seruiet minori sicut scptum est Iacob
dilexi esau aũ odio habui Quid
ergo dicem⁹ Numquid iniquitas
apud deum absit Moysi em dicit
misereboꝛ cui misereoꝛ et miserebor
tabo cui miserebor Igit non
volentis neq̃ currentis sed miserentis
est dei Dicit em scptura pharaoni
Quia in hoc ipm excitaui
te ut ostendam in te virtutem meam
et ut annuntietur nomen meum in
omni terra Ergo cui vult miseretur
et quem vult indurat Dices itaq̃
mihi Quid adhuc queritur Voluntati
enim eius quis resistit O homo
tu quidem es qui respondeas deo Numq̃
dicit figmentum ei qui se finxit Quid
me fecisti sic An non habet potestatem
figulus luti ex eadem massa facere
aliud quidem vas in honorem aliud
vero in contumeliam Quid si volens deus
ostendere iram et notam facere
potentiam suam sustinuit in multa
patientia vasa irre aptata in interitum
ut ostenderet divitias glorie sue
in vasa misericordie que ꝓparauit in gloriam
quos et vocauit nos non solum ex
iudeis sed etiam ex gentibus sicut
in osee dicit Vocabo eos qui non erant plebem meam et non dilectam
dilectam et non misericordiam consecutam
misericordiam consecutam et erit in loco
ubi dictum est eis non plebes mea vos
ibi vocabuntur filij dei viui Isaias
autem clamat pro israhel Si fuerit numerus filiorum

00045160

nem mea sed quod [illegible] n
dens diuinu religiu in septem
milia viroz qui no curuauerut ge
nua sua ad baal Sic g̃ 2 nunc
in hoc tpe reliquie secdm electiõ
nem dei salue fte sunt Si aũt gra
dei ia no ex opib⁹ aliqñ gra
ia no e gra Quid g̃ quod quę
rat isr̃l hoc no est cõsecutus
electio at cõsecuta e ceci vẽr
excecati sunt sicut scr̃ptu e dedit
illis deus spm torporis oculos
ut no videant et aures ut no
audiant usq; in hodiernu diem
Et dauid dicit fiat mensa eoz
coꝝ ꝑ⁹ in laqueu et ꝑ captioz
et ꝑ retributiõe illis et in scan
dalu Obscurent oculi eoz ne vi
deant 2 dorsu eoz semp̃ curua
Dico g̃ Nunquid sic offenderunt
ut caderent absit Sed illoz delicto
salus gentibus ꝓxia e ut illos
emulentur Quod si delictu illoz
diuitie sunt mundi 2 diminutio eoz
diuitie gentiu quanto magis plẽ
tudo eoz Vobis ei dico gentib⁹
quatenus quidẽ ego sum gentiu
apl̃us ministeriu meu honorificabo
si quo⁹ ad emulandu quosdam
carne mea et saluos faciam ali
quos ex illis Si enim amissio eoz
reconciliatio e mundi q assumptio
nisi vita ex mortuis Quod si deli
batio sca e et massa et si radix
sca et rami Quod si aliqui ex ra
mis fracti sunt tu at cum oleaster
esses insertus es in illis 2 socius
radicis et pinguedinis olive fuisti
es noli gloriari aduersus ramos Quod
si gloriaris non tu radicem portas

sed radix te Dicis ergo fracti sunt
rami ut ego inserar Bene propter
incredulitate fracti sunt tu aũt
fide stas Noli altu sapere time
Si enim deus rami⁹ naturalib⁹ non
pepercit ne forte nec tibi pcidet
Vide g̃ bonitate et severitate dei
in eos quidẽ qui ceciderunt severi
tate/in te at bonitate si ꝑmanseris
in bonitate alioqñ 2 tu exci
deris sed et illi si non permanserint
in incredulitate inserentur potes e
nim deus rursus inserere illos Si ei
tu ex naturali excisus es oleastri
et contra naturam insertus es in bonã
oliua quanto magis hi qui secdm na
turã insunt ꝑcidẽ in suã oliuã Nolo
enim vos ignorare fres misteriu
hoc ut non sitis vobis ipis sapien
tes quia cecitas ex parte contigit
in isr̃l donec plenitudo gentiu
intret et sic omnis isr̃l salvus fiet
sicut scr̃ptu e Veniet ex syon q
eripiat et auferat impietates ab
iacob et hoc illis a me testa
mentum cum abstulero pcia eoz Secdm
evangelium quidẽ inimici ꝓpter vos
electionem autem carissimi ꝓpter pres sme
nia enim sunt dona et vocatio dei
Sicut enim et vos aliqñ non credi
distis deo nunc aũt misericordiam
estis ꝓpter illoz incredulitatem
ita et isti nunc non crediderunt vestre
misericordie ut et ipi misericordiam conse
quantur Conclusit enim deus omnia
in incredulitate ut omnium misereatur
O altitudo diuitiaz sapiẽtie et
dei quã incomprehensibilia sunt iudicia
eius et investigabiles vie eius
Quis enim cognouit sensum dñi

...ut quis ...ilitudo eius sint
...unt quid sor dicat illi et ceteribus
...ctis. Dum ego ipse p̄ p̄pmat
...m ipse sit ona ipi glie. Psta se
...ndo amen. Capitulum xm

Obsecro itaq; vos fres p̄ miam
dei ut exhibeatis corpa vra
hostiā viuēte sctam deo placēte
rationabile obsequiū vrm. Et nolite
cōformari huic sclo sed re
formamini in nouitate sensus vri
ut probetis q̄ sit voluntas dei bona
et beneplacens et pfecta. Dico enim
p̄ gram q̄ data est mihi omnibus
qui sunt inter vos non plus sapere
q̄ oportet sapere sed sapere ad sobri
etatē et vnicuiq; sicut deus
diuisit mensura fidei. Sicut enim
in vno corpe multa membra
habemus omia aut membra non eund
actū habēt. Ita multi vnum corpus
sumus in xpo singuli aut
alt alterius membra. Habentes q̄
donatiōes secm gratiā q̄ data est
nobis differentes siue p̄phetiam
secm rationē fidei. Siue ministeriū
in ministrando. Siue q̄ docet in doctrina
q̄ exhortat in exhortando q̄ tri
buit in simplicitate q̄ p̄est in
sollicitudine q̄ miseretur in hilari
tate. Dilectio sine simulatione. Odi
entes malū adherentes bono. Cari
tate fraternitatis invicē diligen
tes honore invicē preuenientes sol
licitudine non pigri spu feruentes
domino seruientes spe gaudentes in
tribulatione patientes orationi
instantes necessitatibus sanctorum

...municantes hospitalitatē sectantes. Benedicite
...ecutores benedicite et nolite ma
...dicere. Gaudere cū gaudentibus
...ere cū flentibus. Idipm inter
...metipos non alta sapientes sed
...humilibus consentientes. Nolite es
...prudentes apud vosmetipos. Nulli
...malū p̄ malo reddentes. Prouide
...tes bona non tm coram deo sed co
...ram omnibus hominibus. Si fieri pt. q̄d
...ex vobis est cum omnibus hominib⁹ pacē
...entes. Non vosmetipos defendentes
...rissimi sed date locum irē. Scriptū
...est enim. Mihi vindicta. Ego retri
...buam dicit dns. Sed si esurierit
...inimicus tuus ciba illū. Si sitit
...potū da illi. Hoc enim faciens car
...bones ignis congeres sup caput
...eius. Noli vinci a malo sed vince
...in bono malum. Cap xm

Omnis anīa potestatibus sub
limioribus subdita sit. Non
est enim potestas nisi a deo. Que aute
sunt a deo ordinata sunt. Itaq; q̄
resistit potestati dei ordinationi re
sistit. Qui aut resistunt ipsi sibi
damnationem acquirunt. Nam principes
non sunt timori boni operis sed mali
Vis aut non timere potestatē bonum fac
et habebis laudem ex illa. Dei en
minister est tibi in bonum. Si aute
malum feceris time. Non enim sine
causa gladium portat. Dei enim
minister est vindex in iram ei q̄
malum agit. Ideo necessitate subdi
ti estote non solum propter iram
sed et propter conscientiam. Ideo enim
et tributa prestatis. Dei enim
ministri ei
dei sunt in hoc ipm seruientes

Reddite ergo oibus debita cui tributu tributu cui vectigal vectigal cui timore timorem cui honorem honore Nemi quidp debeatis nisi ut mutuo diligatis Qui enim diligit pximu legem implevit Non mechabis non occides non furabis non falsum testimoniu dices non concupisces rem pximi tui et si quod e aliud mandatum in hoc verbo instaurat Diliges pximum tuum tanq teipm Dilectio ei pximi malu non operatur plenitudo ergo legis e dilectio Et hoc scientes quia hora e ia nob de somno surgere Nunc enim propior e nra salus qm cu credidimus Nox precessit dies aut appinquabit abiciamus ergo opa tenebraru et induamur arma lucis sic ut in die honeste ambulemus non in comessationibus et ebrietatibus non in cubilibus et impudicitiis non in contentione et emulatione Sed induimini dnm ihm xp'm et carnis curam ne Cxpm

Infirmu autem recipite in desideriis non infirmemini misericordes estote sicut et pr vr misericors est Alius enim credit manducare omia Qui aut infirmus e olus manducet Is q non manducat non manducate non spnat et q non manducat manducate non iudicet deus enim illu assumpsit Tu qs es q iudicas alienu famulu suu dno stat aut cadit si stabit at potens e enim deus statuere illu Nam alius iudicat diem inter diem alius aut iudicat omem diem Unusquisq in suo sensu habundet

Qui sapit diem diei sapit et q manducat dno manducat gratias enim agit deo et q non manducat dno non manducat et gratias agit deo Nemo enim sibi vivit et nemo sibi moritur Sive enim vivimus dno vivimus sive morimur dno morimur Sive ergo vivimus sive morimur dni sumus In hoc enim xp's mortuus est et resurrexit ut et mortuoru et vivoru dominetur Tu aut quid iudicas fratrem tuu aut tu quare spnis fratrem tuu Omes enim stabimus ante tribunal xpi Scriptu est enim Vivo ego dicit dns qm mihi flectet omne genu et omis lingua confitebit deo Itaq unusquisq nrm pro se rationem reddet deo Non ergo amplius invicem iudicemus sed hoc iudicate magis ne ponatis offendiculu fratri et scandalu Scio et confido in dno ihu qm nichil commune per ipm nisi ei q estimat quid commune esse Si enim cibus frater tuus contristatur iam non secundu caritate ambulas Noli cibo tuo illu perdere p quem xps mortuus e Non ergo blasphemetur nrm bonum Non est regnum dei esca et potus sed iustitia et pax et gaudium in spu sco Qui enim in hoc servit xpo placet deo et probatus est hominibus itaq que pacis sunt sectemur et que edificationis sunt invicem custodiamus Noli propter escam destruere opus dei Omnia quidem munda sunt sed malum est homini qui per offendiculu manducat Bonum e non manducare carnem et no

CXV

Ostme em quod no
est ep fide parm c debem⁹
tutem nob firmioz⁹ inbecil-
latat⁹ infirmioz⁹ sustinē 2no
nobis placē vnusquisq; vrm
primo suo placeat in bo⁹ ad
edificationem (sta et xpc non
sibi placuit sed sicut scptu est
exprobria exprobrantiu tibi cecidēr
sup me cruciatū em scripta
sunt ad nram doctrina scpta sut
ut p paciam et cosolationem
spectantiu spem habeam⁹ det⁹
at pacie et solatiū det vobis
idipm sapere 1 alterutz secdm ihsm
xpm ut vnanimes vno ore glo-
rificetis deum 2 patrem dni nri
ihsu xpi qpt quod sustinuite invi-
cem sicut et xpc sustepit vos
in honore dei Dico ei xpm ihsm
ministru fuisse circumcisionis ppt
veritate dei ad confirmandas p
missiones patrū gentes at sup
dia honorare deum sicut scptum
est Propterea confitebor tibi 1 gen-
tibus dne et nomini tuo cantabo Et
iterū dicit Letamini gentes cū plebe
eius Et iterū laudate omnes gen-
tes dnm 2 magnificate eū oes
pli Et rursus ysaias ait Erit
radix yesse et q exurget regere
gentes in eū gentes sperabunt Deus
aut spei repleat vos oi gaudio
et pace in credere ut habundetis

in spō et virtute spūs scī Certus su
sicut frēs mei ego ipe de vobis qm
et ipi plāni estis dilectione repleti
omni scia ita ut possitis alterutz
monere audacius de scripsi vobis
frēs ex parte tanq in memoria
vos reducens ppt gratiā q data e
mi a deo ut sim minister xpi ihsu
in gentibus sacrificans evāgeliū
dei ut fiat oblatio gentiu acceptā
et sanctificata in spū scō Habeo igit
gliam in xpo ihsu ad deū Non
em audeo aliquid loqui eoz que
p me no efficit xpc in obedientia
gentiu in vbo et factis in virtute sig-
noz et prodigioz in virtute spūs
scī ita ut ab hrlm p circuitu
usq; illiricu replenerim evāge-
lio xpi Sic at hoc prodamauī evā-
gelizo no ubi nominatus e christus
ne sup alienū fundamētū edificē
sed sicut scptum e quibus no e annun-
tiatū de eo videbut et qui no au-
dierut intelligent ppt quod et
impediebar plurimu venire ad vos
Nunc vero ultra locū no habens
in hijs regionibus cupiditatē
aut habens videndi vos ex multis
annis predebus ad vos 1 hispa-
niam proficisci spo enim spero p trā-
ens videre vos et a vobis deduci
illuc si vobis primū ex parte fruitus
fuero Nunc igit proficiscar hrlm min-
trās sanctis p bauert ei ma
cedonia et achaia collationem
aliquā facere in paupes scoz
qui sunt in hrlm Placuit ei eis
et debitores sunt eoz Nam si spiri-
talium eoz participes facti sunt

gentiles debet am[illegible]
mistrad eos hoc igit[illegible]
mand eis fructu[illegible] spiam
p vos in hispania & eo et qm
veniet ad vos m habundancia bn
dictois xpi venia & precor g
vos frēs p dnm nrm ihm xpm p
caritate spūs sc ut adiuuetis
me i oroibus et oretis p me
ad deū ut liberer ab incredulis
qui sunt in iudea et obsequij
mei oblatio fiat acceptabilis
tis ut veniam ad vos i gaudio
p voluntate dei et refrigerer
vobiscū & deus ac pacis sit
cū omnibus vobis amē Cap
XVI
Commendo ad vobis
sorore nram q est in ministerio
ecclie q est cenchris ut suscipiatis
ea in dno digne sctis et assistatis
vobis in quocūq negocio vri
indiguerit etenim ipa multis
multis et mihi ipi & salutate
priscillā et aquilā adiutores
meos in xpo ihū qui pro anima mea
suam cervices suppposuerūt quibus
no solus ego gratias ago sed et
cuncte ecclie gentium et domestice
eorū ecclesia & salutate epenetū
netū dilectū mihi q est primicia
rie in xpo ihū & salutate mariā
quā multū laborauit in vobis
& salutate andronicū et iuliam
cognatos et concaptiuos meos
qui sunt nobiles in apīs qui
et ante me fuerūt in xpo ~~salutate~~
~~tate amplian~~ & salutate apliam
dilectissimā mihi in dno & salu

tate vrbanū adiutorem nrm in xpo et stachim dilectū meum
& salutate apellen probatū in
& salutate eos qui sunt ex
tholoti domo & salutate om
nem cognatum meum & salutate
eos qui sunt ex narcissi domo
in dno & salutate tryphenam
et tryphosam que laborant in
dno & salutate persidem carissimam
q multū laborauit in dno & salu
tate rufum electum in dno et ma
tre eius et mea & salutate asyn
critum flegontā hermen
patrobam hermā et qui cum
eis sunt fratres & salutate philo
logum et iulia et nereū et sororem
eius et olimpiadē et omnes qui
cum eis sunt sctos & salutate inui
in osculo sco & salutant vos oēs
ecclie xpi rogo autē vos frēs ut
observetis eos qui dissensiones
et offendicula p doctrinā quā
vos didicistis faciunt et declinate
ab eis huiusmodi enim xpo dno non
seruiunt sed suo ventri et
per dulces sermones et benedictiones
seducunt corda innocentium vra
autē obedientia in omnem locum
divulgata est gaudeo igitur in
vobis sed volo vos sapientes esse
in bono et simplices in malo
deus autē pacis conterat satanam
sub pedibus vris velociter gra
dñi nri ihū xpi vobiscū & salu
tat vos timotheus adiutor
meus et lucius et iason et sosi
pater cognati mei & saluto
vos ego tertius qui scripsi epam
in dno & salutat vos gaius hospes

00045160

mcrib et vnus et vnū sentiētes
fulcrat vos erastus arcarius
frat et quartus fr
m nrī ihū xpi vt sibi vobis
me Gi at q̄ potes e vob con
irmde iuxo euāgeliu meu et
dicatez ihū xpi sm reue
acoez misteriū tpibus et mb ta
ti quod nūc patefm e p scr
turas ꝓfetaz sm p̄ceptū et
ni dei ad obedīcone fidei i oēs
gentibus cogniti soli deo sapi
enti p ihm xpm cui honor et
gla in scla sclorū amē
Prīm thi sue ad corinthios
actaiaī et hiis similit ab
apło audiez vm veritatib z sub
uez si sut multifaria a falsis
aplis quib ad philosophie ver
bosa eloquēcia dūtaxat ad secta
legis iudaice inducti hortetur
cat apłus ad vera et euāgelica
sdm scribes eis ab epheso p
thimotheū discipulū suū
Secūda ad Corinthios Cap̄m
Paulus vocatus apłus ihu xpi
p voluntatē dei z sosthe
nes frater dei q̄ e
corinthi scriptis in xpo ihu
vocatis scis cū oibus qui inuocat
nomē dñi nrī ihu xpi i oi loco
ipoz et nro gra vobis z pax
a deo pre nro et dño ihu xpo
Gratīs ago deo meo semp p vob
m gra dei q̄ data e vobis in x
ihu quia i oibus diuitis facti
estis in illo in oi vo et i oi scia
sicut testimoīm xpi confirmatū e
in vobis ita ut nichil vob deficit
in vlla gra exspectatibus reuelacoez

dñi nrī ihu xpi q̄ et confirmabit
vos vsq̄ ad finē sine crimine i die
aduentus dñi nrī ihu xpi Obsecro
at vos frēs p nomē dñi nrī ihu
xpi ut idipm dicatis omes z non
sint in vobis scismata sitis at
perfecti in eod sensu et i eadem
sciētia Significatū e enim mihi de vobis
frib meis ab his qui sunt cloes
quia cōtēcones sunt int vos hoc
at dico q̄ vnusquisq̄ vrm dicit
Ego quidē sū pauli Ego at apollo
Ego vo cephe Ego at xpi Diuisus
e xpus Nūquid paulus crucifixus
e p vobis aut in nōie pauli bap
tizati estis Gratias ago deo meo q̄
neminem vrm baptizaui nisi crispu
et gaiu ne quis dicat q̄ i nōie
meo baptizati estis Baptizaui at
et stephane domu cetera nescio
si quē alium baptizauerim Non enim mi
sit me xpus baptizare sed euāge
lizare non in sapia vbi ut non euacuet
crux xpi Verbum enim crucis pereuntibus
quidem stultitia est his at qui
salui fiūt id est nobis virtus dei
est Scriptum e enim Perdā sapiam
sapientū et prudentia prudentū re
probabo Vbi sapiens vbi scriba ubi
conquisitor huius seculi Nonne stultam
fecit deus sapiam huius mundi na
quia in dei sapia non cognouit mundus
per sapiam deus placuit deo per
stultitia predicationis saluos facere
credentes quoniam iudei signa petunt
et greci sapiam quaerunt Nos at
predicamus xpm crucifixum iudeis
quidē scandalū gentibus aut
stultitia ipis at vocatis iudeis
atq̄ grecis xpm dei virtutē z dei
sapiam quia quod stultum e dei

sapietus e hoibus z q̄uā mſtr
mu e dei ſortius e ſpōa. Nr dr
em vocatōe vram ſrēs q̄ no
mlti ſapietes ſedm carne, no
mlti poteres, no mlti nobiles
ſed q̄ ſue ſtulta mudi elegit
deus ut cōfundat ſapietes et
mſtr ma mudi elegit deus ut
confundat forcia et ignobilia
mudi et cōtēptibilia elegit deus
et que no ſue ut ea que ſue de
ſtruct ut no gl̄etur oīs caro
i cōſpectu ei⁹ vos aūt ipo aūt vos eſtis
xpo ihū q̄ factus e nob ſapia
a deo et iuſticia z ſanctificatio et
redemptio ut quēadmodū ſcriptū e
qui gl̄ar⁹ in dno gl̄etur

Et ego cū venissē ad vos frēs
venī no ſup⁹ celsitate ſer⁹
mōnis aut ſapie annūcians vob
teſtimoniū xpi. Nō enī iudicaui me
me aliquid nr̄ vob, niſi ihm xm
et hūc crucifixū. Et ego infir
mitate et timore z tremore multo
fui apud vos et ſmo meus et
p̄dicatio mea, non in p̄ſuaſibilibus
humane ſapie verbis ſed in oſtenſione
ſpūs et virtutis et fidei vra non
ſit in ſapia hoīm ſed in virtute dei
Sapiam aūt loquim⁹ inter p̄fectos
ſapiam vero non hui⁹ ſeculi neq̄ prin
cipū hui⁹ ſeculi que destruūtur
ſed loquim⁹ dei ſapiam in mīſterio
q̄ abscondita e quā p̄destinauit
deus ante ſecula in gl̄am nr̄am, quam
nemo principū hui⁹ ſeculi cognou
Si enī cognouiſſent nūq̄ dnm
gl̄e crucifixiſſent. Sed ſicut ſcr
ptum e. Quod oculus non vidit nec
auris audiuit nec in cor hoīs

aſcendit quę p̄parauit deus
tribus ſe. Nobis aūt revelauit
deus ſpūm ſuū. Spūs
enim omnia p̄ſcrutat etiam
profunda dei. Quis enī
quę ſunt hoīs nouit ſpūs hoīs
ipius e. Ita et que dei ſunt nemo
cognouit, niſi ſpūs dei. Nos aūt
non ſpūm huius mūdi accepimus
ſed ſpūm q̄ ex deo e ut ſciamus
que a deo data ſunt nobis que
et loquim⁹ non in doctis humane ſapie
nie ſed in doctrina ſpūs ſpiritalia
bus ſpiritalia cōparantes. Animalis
aūt homo non p̄cipit ea que ſunt ſpūs
dei. Stultitia enī illi e. Et non po
teſt intelligere quia ſpiritalit⁹ examī
natur. Spiritalis aūt iudicat oīa
et ipe a nemine iudicat. Quis enī
cognouit ſensum dni q̄ instruat eum
Nos aūt ſensum xpi habem⁹.

Et ego frēs non potui vobis
loqui quaſi ſpiritalibus ſed
quaſi carnalibus tanq̄ pruulis in
xpo. Lac vobis potum dedi non eſcam
Nondum enim poteratis ſed nec mo
dum quidem potestis. Adhuc enim
eſtis carnales. Cum enim in
vob zelus et contentio nonne car
nales eſtis et ſecundum homines ambulatis
Cum enim quidam dicit. Ego quidem
ſum pauli, alius aūt ego apollo nō
ne homines eſtis. Quid ergo e apollo
quid vero paulus, miſtri eius cui
credidiſtis et vnicuiq̄ ſicut dns
dedit. Ego plantaui apollo rigauit
ſed deus incrementum dedit. Itaq̄
neq̄ qui plantat e aliquid neq̄
qui rigat, ſed qui incrementum dat deus.
Autem qui plantat et qui rigat unum ſunt. Unuſquiſq̄
autem propriam mercedem accipiet ſecun
dum laborem ſuum. Dei enim ſumus adiutores

uidcat quomodo supe
rfluat fundamentu et aliud no
pt ponere pter id quod positu
st quod e xpus illius ei qui ad
supedificat sup fundamtu hoc au
rum et argetu lapides pios ob
ligna fenu stipula uniuscuiusq
opus manifestu erit dies enim
declarabit quia in igne reuela
bit et uniuscuiusq opus quale
sit ignis pbabit et cuius opus
no arserit quod superedificauit mercede
accipiet qui cuius opus arserit
detrimetu patiet ipe aut saluus
erit sic tn quasi p ignem Respondit
quia templu dei estis et spus dei
habitat in uobis Si quis autem templu
dei violauerit disperdet illum deus
templu dei sanctu est quod estis
vos Nemo uos seducat Si quis
videt inter uos sapiens esse in
hoc seculo stultus fiat ut sit sa
piens Sapia enim huius mundi stul
ticia est apud deu Scriptu est enim
Deprehendam sapientes in astutia
eorum Et iterum Dns nouit cogitatio
nes sapientum quoniam uane sunt Itaque
nemo gloietur in hominibus Omnia
enim uestra sue siue pauli siue apollo
siue cephas siue mundus siue uita
sue mors sue presentia sue futura
omnia enim uestra sue nos autem xpi
sti sti autem dei // Cap iiii
Sic nos existimet homo ut
ministros xpi et dispensatores

mysteriorum dei Hic iam quaeritur inter dispensatores
inuenitur ut fidelis quis
quis autem mihi pro minimo
est ut a uobis iudicer aut ab huma
no die sed neque meipsum iudico
Nichil enim mihi conscius sum sed non
in hoc iustificatus sum qui autem
iudicat me dns est Itaque nolite
ante tempus iudicare quoadusq
ueniat dns qui et illuminabit abscon
dita tenebrarum et manifestabit
consilia cordium et tunc laus erit
unicuiusq a deo Haec autem transfi
guraui in me et apollo propter uos
ut in nobis discatis ne supra quam scriptum
est unus aduersus alterius inflemini
pro alio contra alium Quis enim te discernit quid
autem habes quod non accepisti si autem
accepisti quid gloriaris quasi non ac
cepisti Iam saturati estis iam diuites
facti estis sine nobis regnatis
Et utinam regnaretis ut et nos
uobiscum regnaremus Puto enim
quod deus nos apostolos nouissimos ostendit
tanquam morti destinatos quia
spectaculum facti sumus mundo
et angelis et hominibus Nos stulti
propter xpm uos autem prudentes in xpo
Nos infirmi uos autem fortes Vos
nobiles nos autem ignobiles Usque
in hanc horam et esurimus et sitimus
et nudi sumus et colaphis cedimur
et instabiles sumus et laboramus
operantes manibus nostris maledi
cimur et benedicimus persecutionem
patimur et sustinemus blasphemamur
et obsecramus tanquam purgamenta
huius seculi facti sumus
omnium ppsitio usque adhuc Non

00045160

ut confun[dat]
ue filios m[eos]
ta si dcat milia
habeatis m xpo sed no multos
pres ta, m xpo ihu p cuius gra
tiam ego vob genui rogo ergo
vos imitatores mei estote sic
misi ad vos thimotheum q[uem] filium
meum carissimum et fidelem in dno
q[ui] vos commone faciat vias
meas que sunt in xpo ihu sicut
ubiq[ue] in omni ecclia doceo tanq[uam]
no venturus sim ad vos sic in
flati sunt quida Venia at cito
ad vos si dns voluerit et cognos
cam no sermonem eorum qui inflati
sunt sed virtutem no est in sermone
e regnum dei sed in virtute Quid
vultis in virga venia ad vos an
in caritate z spu mansuetudinis .v.

Omnino audit[ur] inter Cap
vos fornicatio qualis nec
inter gentes ita ut uxorem pris
aliquis habeat et vos inflati
estis et no magis luctum habuistis
ut tollat[ur] de medio vestrum q[ui] hoc
opus fecit Ego quidem absens
corpe presens aut spiritu iudi
cavi ut presens eum q[ui] sic operatus e
st in nomine dn[i] nri ihu xpi congre
gatis vobis et meo spiritu cu vir
tute dn[i] nri tradere huiusmodi satha
ne in interitu carnis et spiritus sal
vus sit in die dn[i] ihu xpi Bo
bona gloriatio vra Nescitis quia
modicum fermentum totam massam
corrumpit Expurgate vetus
fermentum ut sitis nova conspersio

sicut estis azymi
nam ymolatus pascha
pridem nos in fermento
nequitie et malicie sed in azimis sincerita
tis et veritatis Scripsi vobis in
epla ne commiscemini fornicari
non utiq[ue] fornicatoribus huius mundi
aut avaris aut rapacibus aut
idolis seruientibus Alioquin de
beratis de hoc mundo exisse Nu
at scripsi vobis aut commisceri
ri si quis frater nominat[ur] est forni
cator aut avarus aut idolis ser
uiens aut maledicus aut ebrio
sus aut rapax cui huiusmodi nec cibum
sumere Quid enim mihi de his qui fo
ris sunt iudicare Nonne de his qui in
trus sunt vos iudicatis Nam eos
qui foris sunt deus iudicabit Au
ferte malum a vobis ipsis C.vj.

Audet aliquis vestrum habens
negotium adversus alterum iudi
cari apud iniquos et no apud
sanctos An nescitis quoniam sancti de hoc
mundo iudicabunt Et si in vobis
iudicabitur mundus indigni estis
qui de minimis iudicetis Nescitis
quoniam angelos iudicabimus quanto
magis secularia Secularia iudicia
si habueritis contemptibiles eos qui sunt
in ecclia illos constituite ad iudi
candum Ad verecundiam vestram dico
Sic non est inter vos sapiens quis
qui possit iudicare inter fratrem suum
sed frater cum iudicio con
tendit[ur] et quidem omnino delictum
est in vobis q[uod] iudicia habetis inter
vos Quare non magis iniuriam

Cvij

D'

mulier ꝓpter fornicacoz aute
vnusquisq; suā vxorē habeat
et vnaquaeq; suū virū habeat
vxori vir debitū reddat similit
aute et vxor viro mulier sui
corpis ptātē no habeat sed vir
similit ad et vir sui corporis
ptātē no habeat sed mulier
Nolite fraudare invicē nisi forte
ex consensu ad tēpus ut vacetis
oracōi et itez redeatis idipm
ne tēptet vos satanas ꝓpter
incontinētia vestrā hoc ad dico
secdm indulgētia no secdm impe
rium Volo at omes homies esse sicut
meipm sed vnusquisq; ppriū habz
donū ex deo alius quidē sic alius
vō sic Dico at no nuptis viduis
bonū est illis si sic maneat sicut
et ego ꝙ si no se contīnet nubat
melius est nubere ꝙ vri ardeāt ad qui
nrīomo iuncti sut pīpio no ego
sed dns vxorē a vō no discedat
ꝙ si discesserit manē nupta aut
viro suo reconciliari et vir vxorē
ne dimittat Ceteris ego dico
no dns Si quis frater vxorem
habz infidelē et hec consentit
habitare cū illo no dimittat illa
Et si qua mulier habz virū in
fidelē et hic consentit habitare
cū illa no dimittat virū Sanc
tificatus est vir infidelis ꝑ mu
lierem fidelē et sanctificata est mulier
infidelis ꝑ virū fidelē alioqn
filii vri immundi essent Nunc autē
sancti sunt Si infidelis discedit

00045160

Discedat ꝑ eꝫ
iectus ſit aut ſoror in
prec at vocauit
em ſcb mlier ſi vnꝰ ſaluꝰ fa
cies aut vnde ſcb vn ſi mulier
ſaluꝰ faciebꝫ Niſi vnicuiq; ſicut
dꝰs diuiſit vnuſquiq; ſicut vo
cauit dñs ita ambulet ꝛ ſicut
in orbꝰ eccleſijs doceo ꝛ
ciſus aliquis vocatus e non
adducat ꝓpucium in ꝓpucio aliq;
vocatus e ho circucidat ꝛ circu
ciſio nichil e et ꝓpucium nichil e
ſed obſeruacio mandatoꝝ dei in q
quiſq; in q vocacõe vocatus eſt
in ea ꝑmaneat Seruus vocatꝰ
eſt non ſit tibi cure ſed ſi potes
fieri liber magis vtere Qui em
in dño vocatus e ſeruus liber
e dñi Similit et qui liber voca
tus e ſeruus e xpi Pretio empti
eſtis nolite fieri hoīes Unuſq;
quiſq; in quo vocatus eſt frēs hoc
maneat apud deū De virginiꝫ
at ꝑceptū dñi no habeo conſiliū
ad do tamq; miam conſecutꝰ a
deo ut ſim fidelis Existimo go
hoc bonū eſſe hoīi ſic eſſe Alli
gatus es vxori noli quere ſolu
tionem Solutus es ab vxore noli
quere vxorē Si ducxiſti vxo
rē no peccaſti Et ſi nupſerit vir
go no peccabit Tribulacionem
aut carnis habebunt huiuſmodi Ego
aut vobis parco Hoc itaq; dico
frēs Tempus breue e Reliq
eſt ut et qui habet vxores tamq;
no habentes ſint et qui flent
tamq; no flentes ꝛ qui gaudet
tamq; no gaudentes et qui vtunt

tamq; no vtentes ꝑ
ſtamq; mudi ſcma ei
eſſe deū ſine ſo
ſollicitos e qui dñi ſunt quomo
placeat deo Qui aut cū vx
ſollicitus e que ſunt mudi quo
placeat vxori et diuiſus
Et mulier inupta et virgo cogit
que dñi ſunt ut ſit ſca ꝛ corpe
ſpu Que aut nupta e cogitat q
ſunt mudi quomo placeat vꝰ ſuo
Porro hoc ad vtilitatē vram dico
no ut laqueū vobis iniciam ſi
ad id quod honeſtū quod facul
tate ꝓbeat ſine ꝑpedimento dño
ſeruiendi Si quis aut turpe ſu
videri existimat ſup virginē ſuā
q ſit ſup adulta et ita oportꝫ fieri
quod vult faciat non peccat ſi
nubat Qui aut ſtatuit i corde ſuo
firmus non habens necessitatem
ptatis aut habens ſue voluntatis
et hoc iudicauit in corde ſuo ſer
uare virginitatē ſuā bene facit
Igit et q matrimoniū iungit virginē
ſuā bn facit et q non iungit melius
facit Mulier alligata e legi quãto
tpe vir eius viuit Quꝰ ſi dormierit
vir eius liberata e Cui vult nubat
tantū in dño Beatior aut erit ſi
ſic ꝑmanſerit ſm meū conſiliū
puto aut q et ego ſpm dei habeā

Cum

Et hoc de quedolib
ſacrificatur ſcimꝰ q omēs
ſcientia habemꝰ Scia inflat
caritas vo edificat Si qs aut
existimat ſcire aliquid et no du
cognouit quemadmodū oportet
eum ſcire Si qs aut diligit deū hic

[illegible] ...ut ...ut ...ut

...ne ego mee mee ...
pdicab sine signis ponam ...
no abutar ptate mea euangelio
Nta tu liber essem ex oib; om
nes siu feci ut plures lucrifiat;
Et subiudeis tanq; iudeus lucr
iudeos lucrifacer hys qui sub le
ge sue q; sub lege essem tanq; ipe
no essem sub lege ut eos qui sb
lege erat lucrifacem hys qui
sine lege erat tanq; sine lege
essem tu sine lege dei no essem
sed in lege essem xpi ut lucrifa
cem eos qui sine lege erat facto
sū infirmis infirm9 ut infirmos
lucrifacem omib; oia factus sum
ut omes saluos faciam oia au
facio ppt euāz ut particeps ei effi
ciar Nescitis qm hij qui in sta
dio curr omes quide curr
sed vnus accipit brauiū sic
curite ut coprehendat sic et
q; in agone contendit ab oib;
se abstinet Et illi quide ut cor
ruptibilem coronā accipiant
nos aut incorruptā Ego igr sic
curo no q; in incertū sic pugno
no q; aerem verberans castigo
corpus meū et in seruitute redi
go ne forte cū aliis predicauc
rim ipe reprobus efficiar

C.X.

Nolo enim vos ignorare fres
qm pres mi omes sub nube
fuerut et omes mare trānierut
et omes in moyse baptizati sūt
in nube et in mari et omes eande
escam spiritalem manducauerut
et omes eundē potum spiritalem
bibebant ... ...
...ebant enim de spiritali sequente
...pe autem erat xps Sed non
...placuit deo nam prostrati sunt
...serto in deserto Hec aut figure
...strē fuerūt ut non simus cōcu
...pisces malorū sicut illi cōcu
...pierūt neq; idolatre efficiamini
...sicut quida ex ipis sicut scriptū est Sedit populus manducā
...re et bibere et surrexerūt ludere
...Neq; fornicemur sicut quidam
...ex ipis fornicati sunt et ceciderūt
...una die viginti tria milia Neq;
...temptemus xpm sicut quidā ex
...ipis temptauerūt et a serpentibus
...perierūt ab exterminatore Nec ad
...huc murmuraueritis sicut illi murmurauerūt
...sunt at ad correctionē nostrā
...in quos fines seculorū deuenerūt
...Itaq; qui se existimat stare videat ne cadat Temptatio vos non
...apprehendat nisi humana fidelis
...autē deus est qui non patietur vos tēp
...tari supra id quod potestis sed faciet
...cū temptatione etiā prouentū ut pos
...sitis sustinere Propter quod karissimi
...mei fugite ab idolorū cultura
...ut prudentibus loquor vos iudicate
...quod dico Calix benedictionis cui
...benedicimus nonne communicatio sanguinis
...xpi est et panis quē frangimus
...nonne participatio corporis dni est
...qm vnus panis et vnū corpus multi
...sumus omes qui de vno calice
...participamus Videte israel secundū car
...ne nonne qui edunt hostias participes

Cap xj

Cum vir orans aut
prophetans velato capite de
turpat caput suu. Mulier aut mulier
ans aut prophetans no velato ca
pite dedecorat caput suu. Unu est
enim ac si decaluet. Nam si no velatur mulier et tondeatur. Si vero
turpe e mulieri tonderi aut decal
uari velet caput suu. Vir quidem
no debet velare caput suu cum ymago et gla dei e. Mulier aut gla de
e viri. Nam no est vir ex muliere sed
mulier ex vro. Nec enim no e creatus vir propter mulierem sed mulier
propter virum. Ideo debet mulier velamen
habere sup caput suu propter angelos
Veruntamen neq; vir sine muliere
neq; mulier sine viro in domino
Nam sicut mulier de viro ita et vir
per mulierem. Omia aut ex deo. Vos ipi in
dicate. Decet mulierem no velatam
orare deum. Nec ipa natura docet
vos. Quia vir quidem si coma nu
triat ignominia e illi. Mulier
vero si coma nutriat gla e illi. Quia
capilli pro velamine ei dati sut. Si
quis autem videt contentiosus esse nos
talem consuetudinem non habemus
neq; ecclie dei. Hoc aut precipio non
laudans quia non in melius sed in deterius convenitis. Primum quidem con
venientibus vobis in ecclia audio
schismata inter vos esse et ex parte
credo. Nam oportet et hereses esse ut et
qui probati sint manifesti fiant in vo
bis. Coeuntibus ergo vobis in
unum non e dominicum comedere
Unusquisq; enim suum cenam
presumit ad manducandum. Et alius

quide ꝯsurat alic⁹ ꝯ
Aliquid domoꝫ nō habet ꝯ
ducand⁹ et bibendū aut ꝯ
dei ꝯtemnitis et ꝯfundit⁹ ꝯ
qui nō habet Quid dicā vobis
laudo vos⁹ in hoc nō laudo Ego
enī accepi a dno quod ⁊ tradidi
vobis qm ihc in qua nocte tra
debat accepit panē ⁊ gratias ag
agens fregit ⁊ dixit hoc ē corp⁹
meū qd pro vobis tradet hoc fa
cite in meā cōmemoratiōē Similit
et calicē postq̄ cenauit dicēs hic
calix nouū testamētū ē in meo
sanguine hoc facite quotiēscūq̄
bibetis in meā cōmemoratiōnē
Quotiēscūq̄ enī manducabitis
panē hunc ⁊ calicē bibetis mortē
dni annūciabitis donec veniat
Itaq̄ quicūq̄ manducauerit panē
vel biberit calicē dni indigne reꝯ
eū corpis et sanguinis dni ꝯbet
ad semp̄m ipo et sic de pane illo
edat et de calice bibat Qui en
manducat ⁊ bibit indigne iudiciū
sibi manducat ⁊ bibit nō diiudi
cans corpus dni Ideo inter vos mlti
infirmi et imbecilles ⁊ dormiūt
multi Quod si nos ipos diiudicare
mus nō vtiq̄ iudicarem⁹ Dū
ad iudicam⁹ a dno corripimur
ut nō cū hoc mundo damnemur
Itaq̄ fres mei cū conuenitis ad
manducandū invicē expectate
Si quis esurit domi manducet
ut nō in iudiciū conuematis
Cetera autem cū venero dispo
nam

Capitulū xij

Quemadmodū fere
gentes eūntes ad simulacra
muta quot ducebam⁹ cūque
notus vobis facio qm nemo ⁊ſſ
dei loquens dicit anathema ie
et nemo pt dicere dnm ihm nisi
spū sco Diuisiones vo gratiaꝝ
sunt idem at spūs Et diuisiones
ministrationū sunt idem at dns Et
diuisiones operationū sunt idem
vo deus q operatur oia in oibus
Unicuiq̄ at datur manifestatio spūs
ad vtilitatē alij quidē p spm dat
sermo sapie alij at sermo scientie
secm eund spm alteri fides in
eod spū alij gratia sanitatū in
eode spū alij operatio virtutū alij
prophetia alij discretio spirituū
alij genera linguaꝝ alij interpretatio
sermonū hec at oia operat unus
atq̄ idem spūs Diuidens singu
lis prout vult Dicut ei corpus
unū ē et membra hz multa / oia
at membra corpis cū sint multa
unū corpus sunt ita et xps Et ei
in uno spū omes nos in unū cor
pus baptizati sum⁹ siue iudei
siue gentiles siue serui siue li
beri et omes in uno spū potati su
mus Nā et corpus nō ē unū
membꝝ sed multa Si dixit pes
qm nō sū manꝰ nō sū de corpe
nō ideo nō ē de corpe Et si dix
erit auris quia nō sū oculꝰ nō
sū de corpe nō ideo nō ē de cor
pe Si totū corpus oculꝰ ubi
auditus Si totū auditꝰ ubi odo

m corpe ſi aut vn
ſit oia vna mebra
in pte ſua at multa ſi
mebra vna at corpus ſo pe
dic oculus manui opa tua
no indigeo aut itep caput pedi
bus no eſtis m necessaria ſi milto
magis que vident mebra corpis
infirmiora esse necessariora ſut
ei que putam ignobiliora mebra
esse corpis hns honore habunda
ciore honestate habet honesta
at mra nllis egere ſd deus tpau
corpus ei cui decrat habundancio
rem tribuendo honore ut non ſit
ſtisma i corpe ij idipm p inuic
ſollicita ſint mebra Et ſi quid
patit vnum mebrum copatiuntur
oia mebra Vos at estis corpus
xpi i mebra de mebro Et quos
dam quidē posuit deus in ecclesia
primum aplos ſtm pphas/ tertio doc
tores deinde virtutes i migracones cu
racionum opitulacones gubernacones
genera lingarum Numquid oes
apli Numquid omes pphe Numquid
omes doctores Numquid oes virtutes
Numquid omes gras habent curacionu
Numquid omes loquuntur Numquid oes
interpretantur

Caplm xiij

Emulamini at charismata me
liora Et adhuc excellenciorem
viam vobis demonstro Si
linguis hoim loquar et angelorum
caritatem at no habeam factus sum ve
lut es sonans aut cymbalum ty
niens Et si habuero pphetiam
et nouerim mysteria oia et omem

habuero omem fidem ita
ut montes transferam caritatem at no
habeam nichil sum Et si distribuero
in cibos pauperum omes facultates
meas et si tradidero corpus
meum ita ut ardeam caritatem at no
habuero nichil mihi deest Caritas
patiens est benigna est caritas non
emulatur non agit pperam non inflatur
non est ambitiosa non querit que
sua sunt non irritatur non cogitat
malum non gaudet super iniquitate
congaudet at veritati omia suffert
omia credit omia sperat omia sustinet
Caritas nunq excidit sive pphetie
evacuabuntur sive lingue cessa
bunt sive scia destructur Ex
parte enim cognoscimus et ex pte
pphetamus Cum at venerit quod perfectum
est evacuabitur quod ex pte est
Cum essem parulus loquebar ut parulus
sapiebam ut parulus cogitabam
ut parulus Postquam at factus sum vir eva
cuaui que erant paruli Videmus
nunc per speculum in enigmate tunc
at facie ad faciem Nunc cognosco
ex pte tunc at cognoscam sicut et
cognitus sum Nunc at manet fides
spes caritas tria hec Maior at
horum est caritas

Cap xiiij

Sectamini caritatem emulamini
spiritalia magis at ut pphetetis
Qui enim loquitur lingua non
hoibus loquitur sed deo Nemo enim
audit Spus at loquitur mysteria
Qui at pphetat hoibus loquitur ad
edificacionem et exhortacionem et co
solacionem Qui loquitur lingua se
metipm edificat Qui at pphetat

00045160

ecclz edificat. Volo at eos vos
loqui ligwis magis ad ꝓphetat
dmaior e q̄ ꝓphetat. ꝙ q̄ loq̄t
ligwis nō forte mēpient ut ec-
clēsia edificatiōz accipiat. Quid
at frēs si venerō ad vos ligwis
loquēs quid vobis pdesse nō vob
loquar aut in reuelatōe aut
in scia aut in ꝓphetia aut in doc-
trina tamē que sine anima-
ta voce dat tibia siue tithara
nisi distinctiōnē sonitus
dederit quomō sciet̄ id qđ
canet̄ aut quod tithazizatur
Et cum si incerta vocē det tuba
quis parabit se ad bellū. ta et
vos p ligwa nisi manifestū ser-
monē dederitis quō sciet̄ id qđ
dicitur. eritis enī in aera loquēs
Tam multa ut puta gña ligwa
rum sit in hoc mundo et nichil sine
voce. ego ergo nescio vtute
vobis ero ei cui loquor barbarꝰ
et q̄ loq̄tur mihi barbarus. hic et
vos q̄m emulatores estis spiri-
tuū ad edificatiōnē eccē querite
ut habundetis. Et ideo q̄ loq̄tur
ligwa oret ut interpret̄. Nā si o
rem ligwa. spūs meus orat mea
at mea sine fructu e. Quid ergo
est. Orabo spū orabo et mente
Cetera si benedixis spū. qđ sup-
plet locū idiote quō dicat. amē
sup tuā benedictiōez quo quid di-
cas nescit. Nā tu quidē bene
gratias agis sed alter non edificat̄
Gratias ago deo q̄ omnī vrum lig-
wa loquor sed in eccā volo. q̄m
na sensu meo loqui ut et alios
instruā q̄m decē milia verba in
ligwa. quā mōtes
sibus sed malicia
sensibus at ꝓphetī
in scripturis. Eccē mono vos at
ligwis et alius labijs loquar
ꝓplo huic et nec sic exaudiet me
dicit dns. Itaq; ligwe sunt
signū non fidelibus sed infidelib⁹
ꝓphetie at non infidelibus
fidelibus. Si ergo conueniat ecclā
tota in vnū et omnes ligwis lo-
quant. intrent at idiote aut infi-
deles nonne dicet q̄ insanitis
Si at omnes ꝓphetent intret at
quis infidelis aut idiota convict⁹
ab oribus. diiudicat⁹ ab omnibus
occulta cordis eius manifesta
fiunt et ita cadēs in faciē adora-
bit deū. ꝓnuncians q̄ vere deꝰ
in vobis sit. Quid ergo est fratres
cū conuenitis vnusquisq; vrum
psalmū habet doctrinā habet apoca-
lypsim habet ligwā habet interpretatiōz
Omnia ad edificatiōnē fiant
Sive ligwa quis loquit. secun-
dum ad ternariū aut ut multū tres. et p ptes
et vnus interpretet. Si at non
sit qui interpretet. taceat in ecclesia
sibi at loquat. et deo ꝓphete vel
duo aut tres dicat. et cetī diiudi-
cent. Quod si alij reuelatum
fuerit sedenti prior taceat. potestis
enī omnes p singulos ꝓphetare
ut omnes discant et omnes ex-
hortent. Et spūs ꝓphetarū ꝓphe-
tis subiecti sunt. Non enī dissen-
sionis deus sed pacis sicut et in oib⁹
ecclēsijs sanctoꝝ docent. mulieres
in ecclesijs taceat. Non enī permittit
eis loqui sed subditas esse sicut

dem vide ne quis malus fructū
cum vide ne quis malus fructū
ē cum vide ne lapsu mentis aut
ē cum vide ne lapsu mentis aut
plor peccet Si qs videt quēquā
ē aut spiritalis cognoscat
que scribo vobis q̄ dñi sūt mandata Si quis autē ignorat ignorabitur Itaq; fratres emulamini prophetare et loquēdi linguis nolite prohibere Omnia autē honeste et secundū ordinē fiant in vobis

C xv

Notū autē facio vob euāngelium quod prædicaui vob quod et accepistis in quo et statis per quod et saluamini qua ratione ego prædicauerim vobis si tenetis nisi frustra credidistis Tradidi enim vobis in primis quod et accepi quōniam Christus mortuus ē p peccatis nostris sm scripturas et q̄ sepultus ē et q̄ surrexit tertia die sm scripturas et quia visus ē cephe et post hoc undecim Deinde visus ē plusq̄ quingentis fratribus simul ex quibus multi manent usq; adhuc aliquanti autē dormierūt Deinde visus ē iacobo deinde apostolis omnibus Nouissime autē omnium tanq̄ abortiuo visus ē et mihi Ego enim sum minimus apostolorum q̄ non sum dignus vocari apostolus quoniam persecutus sum ecclesiam dei Gratia autē dei sum id quod sum et gratia eius in me vacua non fuit sed habundantius illis omnibus laborauī non autē ego sed gratia dei mecum Si enim Christus prædicatur q̄ resurrexit a mortuis quo modo quidam dicunt in vobis q̄m resurrectio mortuorum non est Si autē resurrectio mortuorum non est neq; Christus resurrexit Si autē Christus non resurrexit manifestum est gratuitum prædicatum nostrum et vestra fides Inuenimur autem et falsi testes dei quoniam testimonium dicimus adversus deum q̄ suscitauit Christum quem non suscitauit si mortui non resurgunt Nam si mortui non resurgunt neq; Christus resurrexit q̄ si non resurrexit vana est fides vestra adhuc estis in peccatis vestris Ergo et qui dormierunt in Christo perierunt Si in hac vita tantum in Christo sperantes sumus miserabiliores omnibus hominibus Nunc autem Christus resurrexit a mortuis primitiæ dormientium quoniam quidem per hominem mors et per hominem resurrectio mortuorum Sicut enim in Adam omnes moriuntur ita et in Christo omnes vivificabuntur Unusquisq; autem in suo ordine primitiæ Christus deinde ii qui sunt Christi qui crediderunt in adventu eius Deinde finis cum tradiderit regnum deo et patri cum evacuaverit omnem principatum et potestatem et virtutem Oportet autem illum regnare donec ponat inimicos sub pedibus eius Novissima autem inimica destruetur mors Omnia enim subiecit sub pedibus eius Cum autem dicat omnia subiecta sunt ei sine dubio præter eum qui subiecit ei omnia Cum autem subiecta fuerint illi omnia tunc ipse filius subiectus erit illi qui sibi subiecit omnia ut sit deus omnia et in omnibus Alioquin quid facient illi qui baptizantur pro mortuis si omnino mortui non resurgunt Ut quid et nos baptizamur pro illis

Ut quid et nos pclitant mi
stat cottidie mozior q via
fres qua habeo in xpo ihu dno
nro ti scdm hoiez ad bestiab
pugnaui ephesi quid mi p dest
si mortui no rsgiue maduca
et bibam9 crab ci moriemur
nolite seduci corrupue mores
bonos colloquia mala rugite
te iusti et nolite peccare ignio
racia em dei quida habet ad
verecundia vobis loquor sed di
cit aliquis quo9 rsgiet moz
tui quali aut corpe veniet in
sipiens tu quod seminas no vi
uificat nisi pius moiat et qd
seminas no corpus qd futuru
e seminas sed nudu grm utputa
tritici aut alicuius ceteroz deus
ad dat illi corpus sicut vult et
vnicuiq seminu spid corpus
ro oib caro cad caro sed alia
ql'm alia pcorum alia ales volu
cru alia at pisciu et corpa ad
celestia et corpa trestria sed et
alia quide celestiu gla alia at
trestriu alia claritas solis/
alia claritas lune et alia claritas
stellaru stella em a stella differt
sic et rsrrectio mortuoz seminat
in ignobilitate surgit in gla
seminatur in infirmitate surgit in
virtute seminat corpus animale sur
get corpus spiritale si est corpus
animale est et spiritale sicut
scptu e factus e primus ho
ada in aiam viuente nouissim9
ada in spm viuificante sed no
primus quod spiritale e sed quod
animale deinde quod spiritale
ho de tra terren9 talis e terreni et
quales celestis tales e celestes
gies sicut portauim9 ymagi
nem terreni portem9 et ymagi
nem celestis hor at dico fres qm ca
et sanguis regnu dei no pos
sidebit neq corrupto incorrupti
possidebit ecce misteriu vobis
dico tibi quid rsgemus oes
no oes immutabim2 in pti in cor
ruptibile hoc induere incorrup
et mortale hoc induere immorta
litate hu at mortale hoc induat
immortalitate tuc fiet sermo qui scptu
e absorpta e mors in victoria
vbi e mors victoria tua vbi e mors
stimulus tui in tribulis at mort
pcm e virtus vo pcti lex deo at
gratia qui dedit nob victoria p dm
nm ihm xpm dnm nrm itaq fres mei di
lecti stabiles estote et immobiles
habundantes in ope dei semp sci
entes quia labor vr no e inanis in
dno de collectis at que fiunt in
tis sicut ordiaui ecclesiis gal
lacie ita et vos facite p vnam
sabbati vnusquisq vrm apud
se reponat nr cond9nis quod ci
vm placuerit ut no tu veniero
tuc collecte fiant cu at pnis fu
ero quos pbaueritis p epistolas
hos mittam perferre gratia vram
in nrm dm si dignu fuit ut eo
ego ad me tu tbit venia at
ad vos tu macedonia pertrnsibo
apud vos ad forsitan manebo
vel etia hyemabo ut vos me de
ducatis quocuq iero nolo ci vos

Epla ad Corinth Cap j

Paulus apl's ihu xpi
p voluntate dei z thimoteꝰ
frater eccie dei que est
corinthi cu stis omnib⁹
qui sut in vniusa achaia bñ
uolie et pace a deo patre nro et
dno ihu xpo. benedictus deus z
pr dñi nri ihu xpi pr miseri
cordiaꝝ z deus totius consola
cois q consolat nos i oi tribu
lacõe nra ut possimus et ipi co
solari eos qui i oi pressura sut
p exhortacõnem qua exhortam
et ipi a deo. qm sicut habundat
passiones xpi in nobis ita p
xpm habundat consolacio nra
Sive ad tribulam p vra ex
hortacõe et salute sive consolam
p vra consolacõe sive ~~exhortam~~
~~consolam p vra~~ exhortam p vra
exhortacõe et salute que opat
tollerandaꝝ earundꝫ passionu qꝫ
et nos patim ut spes nra firma
sit p vobis scientes qm sicut
socij passionu estis sic eritis et
consolacois. Non ei volumus vos
ignorare fres de tribulacõe nra
q facta e in asia qm supꝫ modu
grauati sumus supꝫ vtute ita ut
taederet nos etiam viuere. sed z ipi
in nobis ipis responsum mortis
habuimus ut non simus fidentes
in nos sed in deo q suscitat mor
tuos q de tantis periculis eripuit
et eruet nos in quem speramus qm
et adhuc eripiet adiuuantibus
et vobis in oratione p nos ut ex
multoꝝ ppoꝝ facieꝝ eius q
in nobis e donacois per multos

Si aliquid ego mihi apud vos
si quid donauit propter vos in
persona christi habui. Quod
enim ego donauit si quid donauit
propter vos in persona christi
propter vestram. Ut non circum
ueniamur a satana. non enim ignora
mus cogitationes eius. Cum autem
uenissem troadem in predicationem
christi et ostium mihi apertum esset
in domino. non habui requiem spiritui
meo eo quod non invenerim titum
fratrem meum. sed valedicens eis
profectus sum in macedoniam. Deo
autem gratias qui semper triumphat
nos in christo et odorem notitie sue
manifestat per nos in omni loco. quia
christi bonus odor sumus deo in his
qui salvi fiunt et in his qui pereunt.
Aliis quidem odor mortis in mortem
aliis autem odor vite in vitam. Et ad
hec quis idoneus. Non enim sumus
sicut multi adulterantes verbum dei
sed ex sinceritate sed sicut ex deo
coram deo in christo loquimur. Incipit
secunda ad corinthios.

gre agunt ꝙ nobis ℞ nra hec testiom cōscie me
ꝙ in ſmplicitate ⁊ ſinceritate
dei et no in ſapia carnali ſd in
gra dei cōuersati ſum⁹ in hoc
mundo habundantius ad apud vos
℞o et alia ſcribim⁹ vob ꝙ que
legistis et cognouistis ⁊ ꝙ
ad ꝙ vſq; in fine cognoscetis
ſicut et cognouistis nos ex parte
℞ quia gla vra ſum⁹ ſicut et
vos nra in die dñi nri ihu xpi
et hac cōfidentia volui prius venire
ad vos ut ſecundam gratiam habe-
tis et p vos trāſire in macedoniam
et iterum a macedonia venire
ad vos et a vobis deduci in iudeam
℞n ꝙd hoc volui ſed nunquid le-
uitate vſus ſum aut que cogito
ſecm carnē cogito ut ſit apud
me e et no/ fidelis ad deum ex
ſmone mr q fuit ad vos non eſt
in illo eſt et no ſed e in illo eſt
dei ei filius ihus xpus q̄z vob
p nos p̄dicatus e p me ⁊ ſil-
uanū ⁊ thimoteū non fuit in illo
e et no ſed e in illo fuit ℞ quot-
quot enim ei pmiſſiones dei ſunt in illo
eſt ℞ deo et p ipm amen deo ad
gloriam nob ei ℞ qui confirmat
nos vobiscum in xpo ⁊ qui unxit
nos deus et q̄ ſignauit nos deus
et dedit pignus ſpus in cordibus
nris ℞ ego aute testem deum in
voco in animā meam q̄ parcens vobis
non veni ultra corinthum non
quia dominamur ſidei vestre
ſed adiutores ſum⁹ gaudii ve-
ſtri nam fide ſtatis Cap ij

Statui aut hoc ipm apud me
me ut iterū tristitia vestra
ſi ego contristo vos ⁊ quis
e q̄ me letificet niſi q̄ contristatur
ex me et hoc ipm ſcribo vobis
ut no cū venero tristitiam ſuper
tristitia habeā de quibus oportu-
erat me gaudere cum⁹ nrm omnes
ex omnia tribulatione ⁊ angustia
cordis ſcripſi vobis p multas lac-
mas non ut contriſtemini ſed ut
ſciatis quam caritate habeo in
habundantius in vobis ℞ ſi q̄ de contri-
ſtauit me non me contriſtauit
ſed ex parte ut non onere omnes
vos ſufficit illi q̄ eiuſmodi e obiur-
gatio hec q̄ fit a pluribus
ita ut econtra magis donetis
et conſolemini ne forte habundan-
tiori triſticia abſorbeat q̄ eiuſ-
modi ℞ppt quod obſecro vos
ut confirmetis in illū caritatem
℞ deo em et ſcripſi ut cognoſcam
experimentū vrm an in omnib obe-
dientes ſitis ℞ cui aut aliquid
donaſtis et ego nam et ego q̄d
donaui ſi quid donaui ppter vos
in pſona xpi ut non circumuenia-
mur a ſathana non ei ignorantes
cogitationes eius ℞ cum venissem au
troadem ppter euāgm xpi ⁊ ostium m
apertum eſſet in dño non habui requiē
ſpiritui meo eo q̄ non invenerim titum
fratrem meum ſed valefaciens eis pro-
fectus ſum in macedoniam ℞ deo au
gratia q̄ ſemp triumphat nos in
xpo ihu et odorē notitie ſue
manifeſtat p nos in oi loco q̄ xpi
bonus odor ſum⁹ deo in ihu in

...ualis fuit ei mors que peruenit
...alios quidē ad mortē i morte
...alios ad uitā uitā i vita Et adhuc
...ec tri idoneus sū ex semetipō aut
...im adulteratores vim dei ex fi
...citate sed sm aut ex deo coram deo
...m xpō loquimur Cap iij

Rāpm uitrēo nosmetipos co
mendare aut numquid egemus
sicut quidā tōmendaticiās epistolā
ad vos aut ex uobis epla nostra
vos estis scripta in cordibus vrīs
q scitur et legit ab oib⁹ hoīb⁹
manifestati q̄m epla xpi estis
ministrata a nobis et exscripta no
attramento sed spū dei viui non
in tabulis lapideis sed i cordib⁹
carnalibus ffiduciā at talē habe
mus p xpm ad deū no q̄ sufficia
cesb sumus cogitare aliquid a nob
sed sufficiētia nra
ex deo Q et idoneos nos fecit
ministros noui testamti no littere
sed spūs littera etenim occidit spūs aut
viuificat Q si ministratio mortis
lris deformata in lapidib⁹ fuit
in gla ita ut no posset intendere
filii isrl in faciē moysi ppter gla
vultus eius q euacuat quo
magis ministratio spūs erit i gloria
Nam si ministratio dānationis i gla
e multo magis habundat ministeriū
iustitie in gla Nam nō glificatū
e quod clarū fuit p gla e multo ma
gis quod manet i gla e habentes
igit talē spem multa fiducia
vtimur et no sicut moyses ponebat
velamē sup faciē suā ut no
intenderēt filii isrl in faciē eius q̄d

euacuatur sed obtusi sūt sensus
usq in hodiernū diē eiusdē
velamen in lectione veteris testamti
manet no reuelatū q̄m in xpō euacuatur
sed usq in hodiernū diē
cū legit moysen velamē ponitur
sup cor eorū autē conuertat ad dnm auferet velamē Dns
autē spūs e Ubi autē spūs dni ibi li
bertas Nos vō omes reuelata
facie gliam dni speculantes i eādē
ymaginē transformamur a claritate
in claritatē tanq̄ a dni spū Cap iij

Ideo habentes hanc administrationē
sicut misericordiā cōsecuti sumus non
deficimus sed abdicamus occulta
dedecoris non ambulantes in astu
tia neq adulterantes vm dei
sed in manifestatione veritatis nosmet
ipos cōmendantes ad oēs conscientiā
hoīm coram deo Q si etiā opertū e
euāngm nrm in hīs qui pereunt
e in quibus deus huius seculi excae
cauit mentes infidelium ut no fulgeat
illuminatio euāngelii gle xpi q̄ e
ymago dei inuisibilis Non enim nos
metipos predicamus sed ihm xpm
dnm nrm nos autē seruos vros p
ihm q̄m deus q dixit de tenebris
lucē splendescere illuxit in cordib⁹
nris ad illuminationē scie claritatis
dei in facie xpi ihu habemus autē
thesaurū istū in vasis fictilibus
ut sublimitas sit virtutis dei et no
ex nobis In oib⁹ tribulationē
patimur sed no angustiamur aporia
mur sed no destituimur psecutionē
patimur sed no derelinquimur deicimur
sed no perimus semp mortificationē
ihu in corpe nro circūferentes ut

et vita ihu m̄ corpe
maifeſtetur ꝙ em et nos qui
viuim⁹ m̄ morte tradim⁹ ꝓpt
ihm ut z vita ihu maifeſtet
m̄ carne nra mortali ergo
mors m̄ nobis opat⁹ vita at
m̄ vobis habetes ad eos ſpm
fidei ſcut ſcptum e credidi ꝓpter qđ
loquutus fm et nos credim⁹ ꝓpter
quod et loq̄mur ſciētes qm q̄
ſuſcitauit ihm et nos cū ihu
ſuſcitabit et cōſtituet nobiſcū
dia cm ꝑpt nos z gra habūd
dans p multas gratiaꝝ actoꝝ
habūdet m glam dei ꝓpter
quod no deficim⁹ ꝫ liz ib⁹ q̄
foris e m̄r ho corrūpatur tm
ib⁹ q̄ m̄tus e renouat de die m
die ẽ qđ em qđ m̄ pnti e momē
taneū e et leue tribulatiõ
nr̄e ſup modū in ſublimitatem
etnā glie ponderē opat⁹ nob
no cōtēplātibus nobis que vi
dent⁹ ſed que no vident⁹ cue
si vident⁹ temporalia ſue que aūt
no videntur eterna ſue scim⁹
em qm ſi terreſtris dom⁹ nra
huius habitatiõis diſſoluat⁹ q̄ edi
ficatiõē ex deo habemus domū
no manufactā eternā in celis
et ni hoc ingemiſcim⁹ habitatiõē
nrām q̄ de celo e ſup induere cu
pientes ſi tamē veſtiti no nudi
inueniam⁹ Nam et q̄ ſum⁹
in hoc tabernaculo ingemiſcim⁹
grauati eo q̄ nolum⁹ expoliari
ſed ſupveſtiri ut abſorbeat⁹ id qđ
mortale e a vita Qui aūt efficit
nos in hoc ipm deus q̄ dedit nob pignꝰ
ſpus

Itaq̄ em
memet a corp et ſm
et no ꝑ ſpem ambulam⁹
bona voluntate ſcim⁹ magis
peregrinari a corpe et pntes eſſe
ad dm et ideo cōtendim⁹ ſive
abſentes ſive pntes placiti
mes et nos maifeſtos op⁹
am tribunal xpi ut referat vn⁹
quiſq; ꝓpria corpis ut geſſit ſive
bonū ſive malū Scientes ergo
timorem dni hoīes ſuademus
deo at maifeſti ſum⁹ ꝫpēs et
et in conſcientiis vr̄is maifeſtos
nos ce Non iterū cōmendamus
nos vobis ſed occaſionē dam⁹
vobis glandi p nobis ut habeat⁹
ad eos qui in facie glant⁹ et non
in corde Sive em mente ex deo
deo ſive ſobrij ſum⁹ nobis
cautas em xpi urget nos eſti
mātes hoc qm ſi vn⁹ p omnib⁹
mortuus e ergo omnes mortui ſu
et p omnib⁹ mortuus e xpc ut
et qui viuut ia no ſibi viuat
ſed ei qui p ipis mortuus e et re
ſurrexit Itaq̄ nos ex hoc neminem
nouim⁹ ſecm carnē et ſi cognouim⁹
ſecm carnē xpm ſed nunc
ia no nouim⁹ Si qua ergo in xpo
noua creatura vetera tranſierunt et
ecce facta ſunt omnia noua Omnia aūt
ex deo q̄ reconciliauit nos ſibi per
et dedit nob ministeriū reconcili
ationis qm quidē deus erat in xpo
mundū reconcilians ſibi non reputans
illis delicta ipoꝝ et posuit in nob
verbū reconciliationis p xpo ſ legatꝰ

ſpiritum carnis ſue q̄ in nobis habitat pmittat ſpiritum ſuum ſanctum et non ſpiritum mundi ſed ipſum ſpiritum dei ipſo

Alumnatus ut ſolet Cap VI

ſtrum vos non vacuum ſcrip
ſi in ſcripturis ſalutis et tpe accepto exaudiui te et in die ſalutis ad
tui te ſcitote nunc tpe acceptabile
ecce nunc dies ſalutis nemi dan
tes vllam offenſionem ut non vitu
peret miſterium mrm ſed in omnibus
exhibeamus nosmetipos ſicut dei
miſtros in multa patientia in tri
bulationibus in necceſſitatibus in an
guſtijs in plagis in carceribus in
ſeditionibus in laboribus in vigilijs
in ieiunijs in caſtitate in ſcientia
in longanimitate in ſuauitate in ſpu
ſto in caritate non ficta in vo ver
bo veritatis in virtute dei per arma iuſtitie a dex
tris et a ſiniſtris per gloriā ignobi
litatē per infamiā et bonā fa
mā ut ſeductores et veraces ſicut
qui ignoti et cogniti qſi morie
tes et ecce viuimus ut caſtigati
et non mortificati qſi triſtes ſem
per gaudentes ſicut egentes multos
autē locupletantes tanq̄ nichil ha
bentes et omnia poſſidentes ffratres
os mrm patet ad vos o corinthii
cor mrm dilatatum eſt non angu
ſtamini autem in viſceribus vris eandem
autē habentes remunerationē tanq̄ filijs dico dilatamini ut nos et vos
nolite iugum ducere cum infidelibus Que
enim participatio iuſtitie cum iniquitate aut
quis ſocietas lucis ad tenebras Que
autem conuentio xpi ad belial aut quis
pars fideli cum infidele Que autem

conſenſio templi dei cum idolis
vos enim eſtis templum dei viui ſicut dixit deus
quia inhabitabo in illis et inambulabo inter eos et ero illorum
deus et ipſi erunt mihi populus propter
quod exite de medio eorum et ſepa
mini dicit dns et immundum ne tetigeritis
et ego recipiam vos et ero vobis in pa
trem et vos eritis mihi in filios et filias
dicit dns omnipotens Cap VII

Habentes igitur has promiſſiones
cariſſimi mundemus nos ab omni inquinamento carnis et ſpiritus per
fficientes ſanctificationem in timore dei
Capite nos Nemine leſimus Ne
mine corruppimus Neque circumve
nimus Non ad condemnationem vestram
dico prediximus enim quod in cordibus
nrīs eſtis ad commoriendum et ad
conuiuendum Multa mihi fiducia eſt
apud vos multa mihi gloriatio pro vobis
repletus ſum conſolatione ſuperabundo gaudio in omni tribulatione nra
Nam et cum venimus macedonia
nullam requiem habuit caro nra
ſed omnem tribulationem paſſi ſumus
foris pugne intus timores Sed qui con
ſolatur humiles conſolatus eſt nos deus
in aduentu tito non ſolum autem
in aduentu eius ſed etiam in conſolatione qua conſolatus eſt in vobis referens
nobis vram deſiderium vram fletum
vram emulationem vro in me ita ut
me penitet et ſi penitebat videns
quia epiſtola illa et ſi ad horam vos
contriſtauit nunc gaudeo non quia
contriſtati eſtis ſed quia contriſtati
eſtis ad penitentiam Contriſtati
eſtis enim ſecundum deum ut in nullo detrimentum

00045160

pacientiam ep̃ nobis ꝺn̄i ſ̄m ꝺeꝝ
triſticia ꝛ pmaz in ſalute ſtabi
le operat. Occuli de triſtia mor
te operatur. Ecce ei hoc ipm ſec̄z
ꝺm contriſtari vos quanta ep̃
vobis operatur ſollicitudinem ſed
defenſionē ſed indignacionem
ſed timorē ſed deſideriū ſed
emulacionē ſed vindictā in om̄b
exhibuiſtis vos i cōtaminatos
eſſe negocio. Igit̄ et ſi ſcripſi vob
non ꝓpter eū q̄ fecit iniuria n̄
ꝓpter eū q̄ paſſus e ſed ad mani
feſtandā ſollicitudinē nr̄am
quā p̄ vobis ſ̄m ad vos coram
ꝺeo. Ideo conſolati ſum⁹ in vobis
in conſolacōe ac. Amplius gaudiū
magis gauiſi ſum⁹ ſup gaudio
tui ti. Refectus e ſpūs ei ab om̄b
vobis. Et ſi quid apud illū de vo
bis gloriatus ſu. non ſu confuſus. ſed ſicut
omia vobis in veritate locuti ſum⁹
ita ut gloria nr̄a q̄ fuit ad titum
veritas facta e. Et viſcera eius habū
dancius in nobis ſut. Reminiſcentis
om̄m vr̄m obedientiā qm cum timore
et tremore exceperiſtis eum. Gaudeo
q̄ in om̄b confido in vobis. Cap. viij.

Notam aut vobis facim⁹ ſcīs
gratiam ꝺei q̄ data e in eccleſiis
macedonie. Q̄ in multo exꝑimento
tribulacionis habundancia gaudij
ipoz. Et altiſſima paup̃tas eoꝝ
habundauit in diuiciis ſimplici
tatis eoz. Q̄ ſecm virtutē teſtimō
illis reddo. Q̄ ſup virtutē voluta
rij fuerūt cū multa exhortacōe
obſecrantes nos gratiā. Et cōmunicacionē
miſterij quod fit in ſcos. Et non ſicut

ſperauim⁹ ſed ip̃m ſemꝑ dare
primū ꝺns nob̄ vanis
tatē ꝺei ita ut non
ut eque admodū cepit ita
et vobis etiā gratia
ſed m̄orbus habundantie
mod. Et ſaia. Et oī ſollicitudine
et caritate vr̄a in nob̄ ut et hanc
gratiā habundetis. Non q̄ imperan
dico ſed ꝓ alioꝝ ſollicitudinem
et ama vr̄e caritatis ingeniū bonū
cognoſcens. Scitis ei gratiam ꝺn̄i
nr̄i ihu xp̄i. Q̄m ꝓpt̄ nos egen⁹
factus e cū eſſet ꝺiues ut illius
inopia vos diuites eſſetis. Et cōſi
lium in hoc do. Hoc ei vob vtile
e q̄ non ſolū facere ſed et velle ce
piſtis ab anno ꝑacto. Nunc vo et
facto perficite ut quēadmodū
ꝓmptus e animꝰ voluntatis ita
ſit et perficiendi ex eo q̄ habet.
Qui enim voluntas ꝓmpta e ſecm
id quod habet accepta e non ſecm id
quod non habet. Non enim ut alijs ſit
remiſſio vobis ad tribulacōem
ex equalitate in p̃nti tp̃e vr̄a
habundantia illoꝝ inopiā ſupple
at ut et illoꝝ habundantia vr̄e
inopie ſit ſupplemētū ut fiat
equalitas ſicut ſcriptū e. Cui
multū non habundauit. Et q̄ modi
cū non minoratū e. Gr̄ie autē ꝺeo q̄
dedit eandē ſollicitudinē ꝓ vob
in corde titi. Q̄m exhortacōnē
ꝓ nob quidē ſuſcepit ſed ſollici
ciōr eſſet ſua voluntate pro
fectus e ad vos. Miſimus cū ad
illo frem nr̄m cui⁹ laus e in eu⁹
per omnes eccleſias. Non ſolū au

Dilectissimi deus pacis et deus dilectionis sit semper vobiscum. Gratia domini nostri ihesu christi vobiscum. Gratias ago deo meo semper pro vobis in gratia dei que data est vobis quia in omnibus dilatati estis in illo in omni verbo et omni scientia sicut testimonium christi confirmatum est in vobis ita ut nihil vobis desit in ulla gratia exspectantibus revelationem domini nostri ihesu christi qui et confirmabit vos usque in finem sine crimine in die adventus domini nostri ihesu christi. Fidelis deus per quem vocati estis in societatem filii eius ihesu christi domini nostri. Rogo autem vos fratres per nomen domini nostri ihesu christi ut idipsum dicatis omnes et non sint in vobis schismata sitis autem perfecti in eodem sensu et in eadem sententia. Significatum est enim mihi de vobis fratres mei ab his qui sunt chloes quia contentiones inter vos sunt. Hoc autem dico quod unusquisque vestrum dicit ego quidem sum paulli ego autem apollo ego vero cephe ego autem christi. Divisus est christus numquid paulus crucifixus est pro vobis aut in nomine pauli baptizati estis. Gratias ago deo quod neminem vestrum baptizaverim nisi crispum et gaium ne quis dicat quod in nomine meo baptizati sitis. Baptizavi autem et stephanae domum reliquos nescio si quem alium baptizaverim. Non enim misit me christus baptizare sed evangelizare non in sapientia verbi ut non evacuetur crux christi. Verbum enim crucis pereuntibus quidem stultitia est his autem qui salvi fiunt id est nobis virtus dei. Scriptum est enim perdam sapientiam sapientium et prudentiam prudentium reprobabo. Ubi sapiens ubi scriba ubi conquisitor huius saeculi nonne stultam fecit deus sapientiam huius mundi. Nam quia in dei sapientia non cognovit mundus per sapientiam deum placuit deo per stultitiam praedicationis salvos facere credentes. Quoniam et iudaei signa petunt et graeci sapientiam quaerunt nos autem praedicamus christum crucifixum iudaeis quidem scandalum gentibus autem stultitiam ipsis autem vocatis iudaeis atque graecis christum dei virtutem et dei sapientiam. Quia quod stultum est dei sapientius est hominibus et quod infirmum est dei fortius est hominibus. Videte enim vocationem vestram fratres quia non multi sapientes secundum carnem non multi potentes non multi nobiles sed quae stulta sunt mundi elegit deus ut confundat sapientes et infirma mundi elegit deus ut confundat fortia et ignobilia mundi et contemptibilia elegit deus et ea quae non sunt ut ea quae sunt destruat ut non glorietur omnis caro in conspectu eius. Ex ipso autem vos estis in christo ihesu qui factus est nobis sapientia a deo et iustitia et sanctificatio et redemptio ut quemadmodum scriptum est qui gloriatur in domino glorietur.

Et ego cum venissem ad vos fratres veni non in sublimitate sermonis aut sapientiae annuntians vobis testimonium christi. Non enim iudicavi me scire aliquid inter vos nisi ihesum christum et hunc crucifixum. Et ego in infirmitate et timore et tremore multo fui apud vos et sermo meus et praedicatio mea non in persuasibilibus humanae sapientiae verbis sed in ostensione spiritus et virtutis ut fides vestra non sit in sapientia hominum sed in virtute dei. Sapientiam autem loquimur inter perfectos sapientiam vero non huius saeculi neque principum huius saeculi qui destruuntur sed loquimur dei sapientiam in mysterio quae abscondita est quam deus praedestinavit ante saecula in gloriam nostram quam nemo principum huius saeculi cognovit si enim cognovissent nunquam dominum gloriae crucifixissent. Sed sicut scriptum est quod oculus non vidit et auris non audivit et in cor hominis non ascendit quae praeparavit deus his qui diligunt illum. Nobis autem revelavit deus per spiritum suum spiritus enim omnia scrutatur etiam profunda dei. Quis enim scit hominum quae sunt hominis nisi spiritus hominis qui in ipso est ita et quae dei sunt nemo cognovit nisi spiritus dei. Nos autem non spiritum huius mundi accepimus sed spiritum qui ex deo est ut sciamus quae a deo donata sunt nobis. Quae et loquimur non in doctis humanae sapientiae verbis sed in doctrina spiritus spiritalibus spiritalia comparantes animalis autem homo non percipit ea quae sunt spiritus dei stultitia enim est illi et non potest intellegere quia spiritualiter examinatur. Spiritalis autem iudicat omnia et ipse a nemine iudicatur. Quis enim cognovit sensum domini qui instruat eum nos autem sensum christi habemus.

Et ego fratres non potui vobis loqui quasi spiritalibus sed quasi carnalibus tamquam parvulis in christo lac vobis potum dedi non escam nondum enim poteratis sed nec nunc quidem potestis adhuc enim carnales estis. Cum enim sit inter vos zelus et contentio nonne carnales estis et secundum hominem ambulatis. Alius enim quidem dicit ego sum paulli alius autem ego sum apollo nonne homines estis. Quis ergo paulus quis autem apollo nisi ministri eius cui credidistis et unicuique sicut deus dedit. Ego plantavi apollo rigavit sed deus incrementum dedit. Itaque neque qui plantat est aliquid neque qui rigat sed qui incrementum dat deus. Qui autem plantat et qui rigat unum sunt unusquisque autem propriam mercedem accipiet secundum suum laborem. Dei enim sumus adiutores dei agricultura dei aedificatio estis. Secundum gratiam dei quae data est mihi tamquam sapiens architectus fundamentum posui alius autem superaedificat unusquisque autem videat quomodo superaedificet. Fundamentum enim aliud nemo potest ponere praeter id quod positum est quod est christus ihesus. Si quis autem superaedificat super fundamentum hoc aurum argentum lapides pretiosos ligna fenum stipulam unius cuiusque opus manifestum erit dies enim domini declarabit quia in igne revelabitur et uniuscuiusque opus quale sit ignis probabit. Si cuius opus manserit quod superaedificavit mercedem accipiet. Si cuius opus arserit detrimentum patietur ipse autem salvus erit sic tamen quasi per ignem. An nescitis quia templum dei estis et spiritus dei habitat in vobis. Si quis templum dei violaverit disperdet illum deus templum enim dei sanctum est quod estis vos. Nemo se seducat si quis videtur sapiens esse in vobis in hoc saeculo stultus fiat ut sit sapiens. Sapientia enim huius mundi stultitia est apud deum scriptum est enim qui apprehendit sapientes in astutia eorum et iterum dominus novit cogitationes sapientium quoniam vanae sunt. Nemo ergo glorietur in hominibus omnia enim vestra sunt sive paulus sive apollo sive cephas sive mundus sive vita sive mors sive praesentia sive futura omnia enim vestra sunt vos autem christi christus autem dei.

Sic nos existimet homo ut ministros christi et dispensatores mysteriorum dei. Hic iam quaeritur inter dispensatores ut fidelis quis inveniatur. Mihi autem pro minimo est ut a vobis iudicer aut ab humano die sed neque meipsum iudico. Nihil enim mihi conscius sum sed non in hoc iustificatus sum qui autem iudicat me dominus est. Itaque nolite ante tempus iudicare quoadusque veniat dominus qui et illuminabit abscondita tenebrarum et manifestabit consilia cordium et tunc laus erit unicuique a deo. Haec autem fratres transfiguravi in me et apollo propter vos ut in nobis discatis ne supra quam scriptum est unus adversus alterum inflemini pro alio. Quis enim te discernit quid autem habes quod non accepisti si autem accepisti quid gloriaris quasi non acceperis. Iam saturati estis iam divites facti estis sine nobis regnatis et utinam regnetis ut et nos vobiscum regnemus. Puto enim quod deus nos apostolos novissimos ostendit quasi morti destinatos quia spectaculum facti sumus mundo et angelis et hominibus. Nos stulti propter christum vos autem prudentes in christo nos infirmi vos autem fortes vos nobiles nos autem ignobiles. Usque hanc horam et esurimus et sitimus et nudi sumus et colaphizamur et instabiles sumus et laboramus operantes manibus nostris maledicimur et benedicimus persecutionem patimur et sustinemus blasphemamur et obsecramus tamquam purgamentum huius mundi factis omnium peripsema usque nunc. Non ut confundam haec scribo vobis sed ut filios meos carissimos moneo. Nam si decem milia paedagogorum habeatis in christo sed non multos patres nam in christo ihesu per evangelium ego vos genui. Rogo ergo vos imitatores mei estote sicut et ego christi. Misi ad vos timotheum qui est filius meus carissimus et fidelis in domino qui vos commonebit vias meas quae sunt in christo sicut ubique in omni ecclesia doceo. Tamquam non venturus quidam ad vos inflati sunt. Venio autem ad vos cito si dominus voluerit et cognoscam non sermonem eorum qui inflati sunt sed virtutem. Non enim in sermone est regnum dei sed in virtute. Quid vultis in virga veniam ad vos an in caritate et spiritu mansuetudinis.

Omnino audita est inter vos fornicatio et talis fornicatio quae nec inter gentes ut scilicet uxorem patris habeat aliquis et vos inflati estis et non magis luctum habuistis ut tollatur de medio vestrum qui hoc opus fecit. Ego quidem absens corpore praesens autem spiritu iam iudicavi ut praesens eum qui sic operatus est in nomine domini nostri ihesu christi congregatis vobis et meo spiritu cum virtute domini nostri ihesu christi tradere huiusmodi satanae in interitum carnis ut spiritus salvus sit in die domini nostri ihesu christi. Non bona gloratio vestra nescitis quia modicum fermentum totam massam corrumpit. Expurgate vetus fermentum ut sitis nova conspersio sicut estis azymi etenim pascha nostrum immolatus est christus. Itaque epulemur non in fermento veteri neque in fermento malitiae et nequitiae sed in azymis sinceritatis et veritatis. Scripsi vobis in epistula ne commisceamini fornicariis non utique fornicariis huius mundi aut avaris aut rapacibus aut idolis servientibus alioquin debueratis de hoc mundo exisse nunc autem scripsi vobis non commisceri si is qui frater nominatur est fornicator aut avarus aut idolis serviens aut maledicus aut ebriosus aut rapax cum huiusmodi nec cibum sumere. Quid enim mihi de his qui foris sunt iudicare nonne de his qui intus sunt vos iudicatis. Nam eos qui foris sunt deus iudicabit auferte malum ex vobis ipsis.

Audet aliquis vestrum habens negotium adversus alterum iudicari apud iniquos et non apud sanctos. An nescitis quoniam sancti de hoc mundo iudicabunt et si in vobis iudicabitur mundus indignine estis de minimis iudicare. Nescitis quoniam angelos iudicabimus quanto magis saecularia. Saecularia quidem iudicia si habueritis contemptibiles qui sunt in ecclesia illos constituite ad vestram verecundiam dico. Sic non est inter vos sapiens quisquam qui possit iudicare inter fratrem suum sed frater cum fratre contendit et hoc apud infideles. Iam quidem omnino delictum est in vobis quod iudicia habetis vestra quare non magis iniuriam accipitis quare non magis fraudem patimini sed vos iniuriam facitis et fraudatis et hoc fratribus. An nescitis quia iniqui regnum dei possidebunt nolite errare neque fornicarii neque idolis servientes neque adulteri neque molles neque masculorum concubitores neque fures neque avari neque ebriosi neque maledici neque rapaces regnum dei possidebunt. Et haec quidam fuistis sed abluti estis sed sanctificati estis sed iustificati estis in nomine domini nostri ihesu christi et in spiritu dei nostri. Omnia mihi licent sed non omnia expedient omnia mihi licent sed non ego ero sub aliquorum potestate. Cibi ventri et venter cibis deus autem et hunc et has destruet. Corpus autem non fornicationi sed domino et dominus corpori. Deus autem et dominum suscitavit et nos suscitabit per virtutem suam. Nescitis quia membra vestra templum sunt spiritus sancti qui in vobis est quem habetis a deo et non estis vestri. Empti enim estis pretio magno glorificate et portate deum in corpore vestro.

De quibus autem scribistis mihi bonum est homini mulierem non tangere propter fornicationes autem unusquisque suam uxorem habeat et unaquaeque suum virum habeat. Uxori vir benevolus reddat debitum similiter autem et uxor viro. Mulier sui corporis potestatem non habet sed vir. Similiter autem et vir sui corporis potestatem non habet sed mulier. Nolite fraudare invicem nisi forte ex consensu ad tempus ut vacetis orationi et iterum revertimini in idipsum ne temptet vos satanas propter incontinentiam vestram. Hoc autem dico secundum indulgentiam non secundum imperium. Volo autem omnes homines sicut meipsum esse sed unusquisque proprium donum habet ex deo alius quidem sic alius autem sic. Dico autem non nuptis et viduis bonum est illis si sic permaneant sicut et ego. Quod si non se continent nubant melius est enim nubere quam uri. His autem qui matrimonio iuncti sunt praecipio non ego sed dominus uxorem a viro non discedere quod si discesserit manere innuptam aut viro suo reconciliari et vir uxorem non dimittat. Ceteris ego dico non dominus si quis frater uxorem habet infidelem et haec consentit habitare cum illo non dimittat eam. Et mulier si habet virum infidelem et hic consentit habitare cum illa non dimittat virum. Sanctificatus est enim vir infidelis in muliere et sanctificata est mulier infidelis per virum alioquin filii vestri immundi essent nunc autem sancti sunt. Quod si infidelis discedit discedat non enim servituti subiectus est frater aut soror in huiusmodi vocavit autem nos deus in pace. Unde enim scis mulier si virum tuum salvum facies aut unde scis vir si uxorem tuam salvam facies. Nisi unicuique sicut divisit dominus unumquemque sicut vocavit deus ita ambulet et sic in omnibus ecclesiis ego constituo. Circumcisus aliquis vocatus est non adducat praeputium. In praeputio vocatus est quis non circumcidatur. Circumcisio nihil est et praeputium nihil est sed observatio mandatorum dei. Unusquisque in qua vocatione vocatus est in ea permaneat. Servus vocatus es non sit tibi curae sed et si potes liber fieri magis utere. Qui enim in domino vocatus est servus libertus est domini similiter qui liber vocatus est servus est christi. Pretio empti estis nolite fieri servi hominum. Unusquisque fratres in quo vocatus est in hoc maneat apud deum. De virginibus autem praeceptum domini non habeo consilium autem do tamquam misericordiam consecutus a domino ut sim fidelis. Existimo ergo hoc bonum esse propter instantem necessitatem quoniam bonum est homini sic esse. Alligatus es uxori noli quaerere solutionem. Solutus es ab uxore noli quaerere uxorem. Si autem acceperis uxorem non peccasti et si nupserit virgo non peccavit tribulationem tamen carnis habebunt huiusmodi ego autem vobis parco. Hoc autem dico fratres tempus modicum est reliquum est ut et qui habent uxores tamquam non habentes sint et qui flent tamquam non flentes et qui gaudent tamquam non gaudentes et qui emunt tamquam non possidentes et qui utuntur hoc mundo tamquam non utantur praeterit enim figura huius mundi. Sine sollicitudine autem volo vos esse. Qui sine uxore est sollicitus est quae sunt domini quomodo placeat deo. Qui autem cum uxore est sollicitus est quae sunt mundi quomodo placeat uxori et divisus est. Et mulier innupta et virgo cogitat quae domini sunt ut sit sancta corpore et spiritu. Quae autem nupta est cogitat quae sunt mundi quomodo placeat viro. Hoc autem ad utilitatem vestram dico non ut laqueum vobis iniciam sed ad id quod honestum est et quod facultatem praebeat sine impedimento deo adhaerere. Si quis autem turpem se videri super virginem suam filiam putat si sit adulta et sic oportet fieri quod vult faciat non peccat si nubat. Qui autem statuit in corde suo firmus non habens necessitatem potestatem autem habens suae voluntatis et hoc iudicavit in corde suo servare virginem suam bene facit. Itaque et qui matrimonio iungit virginem suam bene facit et qui non iungit melius faciet. Mulier alligata est quanto tempore vir eius vivit quod si dormierit vir eius liberata est cui vult nubat tantum in domino. Beatior autem erit si sic permanserit secundum meum consilium puto autem quod et ego spiritum dei habeam.

De his autem quae immolata sunt idolis scimus quia omnes scientiam habemus scientia inflat caritas vero aedificat. Si quis autem existimat se scire aliquid nondum cognovit quemadmodum oportet eum scire. Si quis autem diligit deum hic cognitus est ab illo. De escis igitur quae idolothytum sunt scimus quia nihil est idolum in mundo et quia nullus deus nisi unus. Nam etsi sunt qui dicantur sive in caelo sive in terra sicut sunt dii multi et domini multi. Nobis tamen unus deus pater ex quo omnia et nos in illum unus dominus ihesus christus per quem omnia et nos per ipsum. Sed non in omnibus est scientia quidam autem usque nunc conscientia idoli quasi idolothytum manducant et conscientia eorum cum sit infirma polluitur. Escae autem nos non commendabunt deo neque enim si manducemus abundabimus neque si non manducemus deficiemus. Videte autem ne forte haec licentia vestra infirmis offendiculum fiat. Si enim quis te videt qui habes scientiam in idolio recumbentem nonne conscientia eius infirma aedificabitur ad manducandum idolothyta. Et peribit infirmus in tua scientia frater propter quem christus mortuus est. Sic autem peccantes in fratres et percutientes conscientiam eorum infirmam in christum peccatis. Quapropter si esca scandalizat fratrem meum non manducabo carnem in aeternum ne fratrem meum scandalizem.

Non sum liber non sum apostolus nonne ihesum christum dominum nostrum vidi nonne opus meum vos estis in domino. Si alii non sum apostolus sed tamen vobis sum nam signaculum apostolatus mei vos estis in domino. Mea defensio apud eos qui me interrogant hoc est nonne habemus potestatem manducandi et bibendi. Nonne habemus potestatem mulieres sorores circumducendi sicut et ceteri apostoli et fratres domini et cephas. Aut solus ego et barnabas non habemus potestatem hoc operandi. Quis militat suis stipendiis unquam quis plantat vineam et de fructu eius non edit. Aut quis pascit gregem et de lacte gregis non percipit. Numquid secundum hominem haec dico an et lex haec non dicit. In lege enim moysi scriptum est non alligabis os bovi trituranti. Numquid de bobus cura est deo an propter nos utique propter nos scripta sunt. Quia debet in spe qui arat arare et qui triturat in spe fructus percipiendi. Si nos vobis spiritalia seminavimus magnum est si nos carnalia vestra metamus. Si alii potestatis vestrae participes sunt non magis nos. Sed non usi sumus hac potestate sed omnia sustinemus ne quod offendiculum demus evangelio christi. Nescitis quia qui in templo operantur quae de templo sunt edunt qui altari deserviunt cum altari participantur. Ita et dominus ordinavit his qui evangelium annuntiant de evangelio vivere. Ego autem nullo horum usus sum non scribo autem haec ut ita fiant in me bonum enim mihi magis est mori quam ut gloriam meam quis evacuet. Nam si evangelizavero non est mihi gloria necessitas enim mihi incumbit vae enim mihi est si non evangelizavero. Si enim volens hoc ago mercedem habeo si autem invitus dispensatio mihi credita est. Quae est ergo merces mea ut evangelizans sine sumptu ponam evangelium meum non abutens potestate mea in evangelio. Cum enim liber essem ex omnibus omnium me servum feci ut plures lucrifacerem. Et factus sum iudaeis tamquam iudaeus ut iudaeos lucrifacerem his qui sub lege sunt tamquam sub lege cum ipse non essem sub lege ut eos qui sub lege erant lucrifacerem. Factus sum infirmis infirmus ut infirmos lucrifacerem omnibus omnia factus sum ut omnes facerem salvos. Omnia autem facio propter evangelium ut particeps eius efficiar. Nescitis quod hi qui in stadio currunt omnes quidem currunt sed unus accipit bravium sic currite ut comprehendatis. Omnis autem qui in agone contendit omnibus se abstinet et illi quidem ut corruptibilem coronam accipiant nos autem incorruptam. Ego igitur sic curro non quasi in incertum sic pugno non quasi aerem verberans. Sed castigo corpus meum et in servitutem redigo ne forte cum aliis praedicaverim ipse reprobus efficiar.

Nolo enim vos fratres ignorare quia patres nostri omnes sub nube fuerunt et omnes per mare transierunt et omnes in moyse baptizati sunt in nube et in mari et omnes eandem escam spiritalem manducaverunt et omnes eundem potum spiritalem bibebant bibebant autem de spiritali consequente eos petra petra autem erat christus. Sed non in pluribus eorum placuit deo nam prostrati sunt in deserto. Haec autem in figura facta sunt nostri ut non simus concupiscentes malorum sicut et illi concupierunt. Neque idolis servientes sicut quidam eorum sicut scriptum est sedit populus manducare et bibere et surrexerunt ludere. Neque fornicemur sicut quidam eorum fornicati sunt et ceciderunt una die viginti tria milia. Neque tentemus christum sicut quidam eorum tentaverunt et a serpentibus perierunt. Neque murmuraveritis sicut quidam eorum murmuraverunt et perierunt ab exterminatore. Haec autem omnia in figura contingebant illis scripta autem sunt ad correptionem nostram in quos fines saeculorum devenerunt. Itaque qui se existimat stare videat ne cadat. Tentatio vos non apprehendat nisi humana fidelis autem deus qui non patietur vos tentari supra id quod potestis sed faciet cum tentatione etiam exitum ut possitis sustinere. Propterea dilectissimi mei fugite a simulacris. Tamquam prudentibus loquor vobis de meipsis iudicate quod dico. Calix benedictionis cui benedicimus nonne communicatio sanguinis christi est et panis quem frangimus nonne participatio corporis domini est. Quoniam unus panis unum corpus multi sumus omnes qui de uno pane participamus. Videte israel secundum carnem qui edunt hostias nonne participes altaris sunt. Quid ergo dico quod idolothytum sit aut quod idolum sit. Sed quae immolant gentes daemoniis immolant et non deo. Nolo autem vos socios fieri daemoniorum. Non potestis calicem domini bibere et calicem daemoniorum non potestis participes esse mensae domini et mensae daemoniorum. Aemulamur dominum numquid fortiores illo sumus. Omnia mihi licent sed non omnia expedient omnia mihi licent sed non omnia aedificant. Nemo quod suum est quaerat sed quod alterius. Omne quod in macello venit manducate nihil interrogantes propter conscientiam. Domini enim est terra et plenitudo eius. Si quis vocat vos infidelium et vultis ire omne quod vobis proponitur manducate nihil interrogantes propter conscientiam. Si quis autem dixerit vobis hoc immolatum est idolis nolite manducare propter illum qui ostendit et propter conscientiam. Conscientiam autem dico non tuam sed alterius. Ut quid enim libertas mea iudicatur ab aliena conscientia. Si ego gratia participo quid blasphemor pro eo quod ego gratias ago. Sive ergo manducatis sive bibitis sive aliud quid facitis omnia in gloriam dei facite. Sine offensione estote iudaeis et gentibus et ecclesiae dei. Sicut et ego per omnia omnibus placeo non quaerens quod mihi utile est sed quod multis ut salvi fiant. Imitatores mei estote sicut et ego christi.

Laudo autem vos fratres quod per omnia mei memores estis et sicut mandata tradidi vobis traditiones tenetis. Volo autem vos scire quod omnis viri caput christus est caput autem mulieris vir caput autem christi deus. Omnis vir orans aut prophetans velato capite deturpat caput suum. Omnis autem mulier velato capite orans aut prophetans deturpat caput suum unum enim est ac si radatur. Nam si non velatur mulier tondeatur si autem turpe mulieri tondere aut radi velari debet. Nam vir quidem non debet velare caput quia imago et gloria dei est mulier autem gloria viri est. Non enim est vir de muliere sed mulier de viro. Nec enim creatus est vir propter mulierem sed mulier propter virum. Propter hoc debet mulier velamen habere super caput propter angelos. Verumtamen neque mulier sine viro neque vir sine muliere in domino. Nam sicut mulier de viro ita et vir per mulierem omnia autem ex deo. Inter vos ipsos iudicate decet mulierem non velatam orare deum. An ipsa natura docet vos quia vir quidem si comam nutriat ignominia est illi. Mulier vero si comam nutriat gloria est illi quia capillos pro velamine data est illi. Si quis autem videtur contentiosus esse nos talem consuetudinem non habemus neque ecclesia dei.

Hoc autem praecipiens non laudo quia non in melius sed in deterius convenitis. Primum quidem convenientibus vobis in ecclesia audio scissuras in vobis esse et ex parte credo. Oportet enim et haereses esse ut et qui probati sunt manifesti fiant in vobis. Convenientibus ergo vobis in unum iam non est dominicum convivium manducare. Unusquisque enim suum prandium praesumit in manducando et alius quidem esurit alius autem ebrius est. Numquid domos non habetis ad manducandum et bibendum aut ecclesiam dei contemnitis et confunditis eos qui non habent. Quid dicam vobis laudo vos in hoc non laudo. Ego enim accepi a domino quod et tradidi vobis quoniam dominus ihesus in qua nocte tradebatur accepit panem et gratias agens fregit et dixit accipite et manducate hoc est corpus meum quod pro vobis tradetur hoc facite in meam commemorationem. Similiter et calicem postquam cenatum est dicens hic calix novum testamentum est in meo sanguine hoc facite quotiescumque bibetis in meam commemorationem. Quotiescumque enim manducabitis panem hunc et calicem bibetis mortem domini adnuntiabitis donec veniat. Itaque quicumque manducaverit panem hunc vel biberit calicem domini indigne reus erit corporis et sanguinis domini. Probet autem seipsum homo et sic de pane illo edat et de calice bibat. Qui enim manducat et bibit indigne iudicium sibi manducat et bibit non diiudicans corpus domini. Ideo inter vos multi infirmi et imbecilles et dormiunt multi. Quod si nosmetipsos diiudicaremus non utique iudicaremur. Dum iudicamur autem a domino corripimur ut non cum hoc mundo damnemur. Itaque fratres mei cum convenitis ad manducandum invicem exspectate. Si quis esurit domi manducet ut non in iudicium conveniatis. Cetera autem cum venero disponam.

Circa spiritalia autem fratres nolo vos ignorare. Scitis quoniam cum gentes essetis ad simulacra muta prout ducebamini euntes. Ideo notum vobis facio quod nemo in spiritu dei loquens dicit anathema ihesu. Et nemo potest dicere dominus ihesus nisi in spiritu sancto. Divisiones autem gratiarum sunt idem autem spiritus. Et divisiones ministrationum sunt idem autem dominus. Et divisiones operationum sunt idem vero deus qui operatur omnia in omnibus. Unicuique autem datur manifestatio spiritus ad utilitatem. Alii quidem per spiritum datur sermo sapientiae alii autem sermo scientiae secundum eundem spiritum alteri autem fides in eodem spiritu alii gratia sanitatum in uno spiritu alii operatio virtutum alii prophetia alii discretio spirituum alii genera linguarum alii interpretatio sermonum. Haec autem omnia operatur unus atque idem spiritus dividens singulis prout vult. Sicut enim corpus unum est et membra habet multa omnia autem membra corporis cum sint multa unum tamen corpus sunt ita et christus. Etenim in uno spiritu nos omnes in unum corpus baptizati sive iudaei sive gentiles sive servi sive liberi et omnes in uno spiritu potati sumus. Etenim corpus non est unum membrum sed multa. Si dicat pes quia non sum manus non sum de corpore non ideo non est de corpore. Et si dicat auris quia non sum oculus non sum de corpore non ideo non est de corpore. Si totum corpus oculus ubi auditus si totum auditus ubi odoratus. Nunc autem posuit deus membra unumquodque eorum in corpore sicut voluit. Quod si essent omnia unum membrum ubi corpus. Nunc autem multa quidem membra unum autem corpus. Non potest autem oculus dicere manui opus tuum non habeo vel iterum caput pedibus vestra non habeo. Sed multo magis quae videntur membra corporis infirmiora esse necessaria sunt. Et quae putamus ignobiliora membra corporis his honorem abundantiorem circumdamus et quae honesta nostra habent abundantiorem honestatem. Nostra autem honestate non indigent. Sed deus temperavit corpus illi cui deerat abundantiorem tribuens honorem ut non sit schisma in corpore sed pro invicem sollicita sint membra. Et sive patitur unum membrum compatiuntur omnia membra sive gloriatur unum membrum congaudent omnia membra. Vos autem estis corpus christi et membra de membro. Et quosdam posuit deus in ecclesia primum apostolos secundo prophetas tertio doctores deinde virtutes deinde gratias curationum opitulationes gubernationes genera linguarum interpretationes sermonum. Numquid omnes apostoli numquid omnes prophetae numquid omnes doctores numquid omnes virtutes. Numquid omnes gratiam habent curationum numquid omnes linguis loquuntur numquid omnes interpretantur. Aemulamini autem charismata meliora et adhuc excellentiorem vobis demonstro viam.

Si linguis hominum loquar et angelorum caritatem autem non habeam factus sum velut aes sonans aut cymbalum tinniens. Et si habuero prophetiam et noverim mysteria omnia et omnem scientiam et si habuero omnem fidem ita ut montes transferam caritatem autem non habeam nihil sum. Et si distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas et si tradidero corpus meum ita ut ardeam caritatem autem non habeam nihil mihi prodest. Caritas patiens est benigna est caritas non aemulatur caritas non agit perperam non inflatur non est ambitiosa non quaerit quae sua sunt non irritatur non cogitat malum non gaudet super iniquitate congaudet autem veritati omnia suffert omnia credit omnia sperat omnia sustinet. Caritas numquam excidit sive prophetiae evacuabuntur sive linguae cessabunt sive scientia destruetur. Ex parte enim cognoscimus et ex parte prophetamus. Cum autem venerit quod perfectum est evacuabitur quod ex parte est. Cum essem parvulus loquebar ut parvulus sapiebam ut parvulus cogitabam ut parvulus quando factus sum vir evacuavi quae erant parvuli. Videmus nunc per speculum in aenigmate tunc autem facie ad faciem. Nunc cognosco ex parte tunc autem cognoscam sicut et cognitus sum. Nunc autem manent fides spes caritas tria haec maior autem horum est caritas.

Sectamini caritatem aemulamini spiritalia. Qui enim loquitur lingua non hominibus loquitur sed deo nemo enim audit mysteria spiritu autem loquitur. Qui autem prophetat hominibus loquitur aedificationem et exhortationem et consolationem. Qui loquitur lingua semetipsum aedificat qui autem prophetat ecclesiam aedificat. Volo autem omnes vos loqui lingua magis autem ut prophetetis. Maior enim est qui prophetat quam qui loquitur lingua nisi forte interpretetur ut ecclesia aedificationem accipiat. Nunc autem si ego ad vos fratres venero linguis loquens quid vobis prodero nisi vobis loquar aut in revelatione aut in scientia aut in prophetia aut in doctrina. Tamen quae sine anima vocem dant sive tibia sive citharae quomodo scietur quod tibia canitur aut citharizatur. Si enim incertam vocem tuba dederit quis parabit se ad bellum. Sic et vos per linguam nisi manifestum sermonem dederitis quomodo intellegetur quod dicitur. Eritis enim in aera loquentes. Tot si forte genera vocum sunt in mundo et nihil sine voce. Si ergo nescio virtutem vocis ero cui loquor barbarus et qui loquitur mihi barbarus. Sic et vos quia aemulatores estis spiritalium ad aedificationem ecclesiae quaerite ut abundetis. Quapropter qui loquitur lingua oret ut interpretetur. Nam si orem lingua spiritus meus orat mens autem mea sine fructu est. Quid ergo est fratres cum convenitis unusquisque vestrum psalmum habet doctrinam habet linguam habet revelationem habet interpretationem habet omnia haec ad aedificationem fiant. Sive lingua quis loquitur per duos aut ad plurimum tres et singuli et unus interpretetur. Si autem non sit interpres taceat in ecclesia sibi autem loquatur et deo. Prophetae autem duo aut tres dicant et alii diiudicent. Si autem alii revelatum fuerit sedenti prior taceat. Potestis enim per unum omnes prophetare ut omnes discant et omnes consolentur. Et spiritus prophetarum prophetis subiecti sunt. Non enim est dissensionis deus sed pacis sicut in omnibus ecclesiis sanctorum. Mulieres in ecclesiis taceant non enim permittitur eis loqui sed subditas esse sicut et lex dicit. Si quid autem volunt discere domi viros suos interrogent turpe enim est mulieri loqui in ecclesia. Numquid a vobis verbum dei processit aut in vos solos pervenit. Si quis videtur propheta esse aut spiritalis agnoscat quae scribo vobis quia dominica sunt mandata. Quod si quis ignorat ignorabitur. Itaque fratres aemulamini prophetare et loqui lingua nolite prohibere. Omnia autem honeste et secundum ordinem fiant.

Notum autem vobis facio fratres evangelium quod evangelizavi vobis quod et accepistis in quo et statis per quod et salvamini qua ratione praedicaverim vobis si tenetis nisi frustra credidistis. Tradidi enim vobis in primis quod et accepi quoniam christus mortuus est pro peccatis nostris secundum scripturas et quia sepultus est et quia resurrexit tertia die secundum scripturas et quia visus est cephae et post hoc undecim. Deinde visus est plus quam quingentis fratribus simul ex quibus multi manent usque adhuc quidam autem dormierunt. Deinde visus est iacobo deinde apostolis omnibus novissime autem omnium tamquam abortivo visus est et mihi. Ego enim sum minimus apostolorum qui non sum dignus vocari apostolus quoniam persecutus sum ecclesiam dei. Gratia autem dei sum id quod sum et gratia eius in me vacua non fuit sed abundantius illis omnibus laboravi non autem ego sed gratia dei mecum. Sive ergo ego sive illi sic praedicamus et sic credidistis. Si autem christus praedicatur quod surrexit a mortuis quomodo quidam dicunt in vobis quia resurrectio mortuorum non est. Si autem resurrectio mortuorum non est neque christus resurrexit. Si autem christus non resurrexit inanis est ergo praedicatio nostra inanis est et fides vestra. Invenimur autem et falsi testes dei quia testificati sumus adversus deum quod suscitaverit christum quem non suscitavit si mortui non resurgunt. Si enim mortui non resurgunt neque christus resurrexit. Si autem christus non resurrexit vana est fides vestra adhuc enim estis in peccatis vestris. Sed et qui dormierunt in christo perierunt. Si in hac vita tantum in christo sperantes sumus miserabiliores sumus omnibus hominibus. Nunc autem christus resurrexit a mortuis primitiae dormientium. Quoniam quidem per hominem mors et per hominem resurrectio mortuorum. Et sicut in adam omnes moriuntur ita et in christo omnes vivificabuntur. Unusquisque autem in suo ordine primitiae christus deinde qui sunt christi qui in adventu eius crediderunt. Deinde finis cum tradiderit regnum deo et patri cum evacuaverit omnem principatum et potestatem et virtutem. Oportet enim illum regnare donec ponat omnes inimicos sub pedibus eius. Novissima autem inimica destruetur mors. Omnia enim subiecit sub pedibus eius. Cum autem dicat quoniam omnia subiecta sunt manifestum est praeter eum qui subiecit illi omnia. Cum autem subiecta illi fuerint omnia tunc et ipse filius subiectus erit ei qui subiecit sibi omnia ut sit deus omnia in omnibus. Alioquin quid facient qui baptizantur pro mortuis si omnino mortui non resurgunt ut quid et baptizantur pro illis. Nos quoque quid periclitamur omni hora. Quotidie morior per vestram gloriam fratres quam habeo in christo ihesu domino nostro. Si secundum hominem ad bestias pugnavi ephesi quid mihi prodest si mortui non resurgunt manducemus et bibamus cras enim moriemur. Nolite seduci corrumpunt bonos mores colloquia mala. Evigilate iuste et nolite peccare. Ignorantiam enim dei quidam habent ad reverentiam vestram dico. Sed dicet aliquis quomodo resurgunt mortui qua autem corpore venient. Insipiens tu quod seminas non vivificatur nisi prius moriatur. Et quod seminas non corpus quod futurum est seminas sed nudum granum ut puta tritici aut alicuius ceterorum. Deus autem illi dat corpus sicut voluit et unicuique seminum proprium corpus. Non omnis caro eadem caro sed alia quidem hominum alia autem pecorum alia autem piscium alia autem volatilium. Et corpora caelestia et corpora terrestria sed alia caelestium gloria alia autem terrestrium. Alia gloria solis alia gloria lunae alia gloria stellarum stella enim a stella differt in gloria. Sic et resurrectio mortuorum seminatur in corruptione surget in incorruptione. Seminatur in ignobilitate surget in gloria. Seminatur in infirmitate surget in virtute. Seminatur corpus animale surget corpus spiritale. Si est corpus animale est et spiritale. Sic et scriptum est factus est primus homo adam in animam viventem novissimus adam in spiritum vivificantem. Sed non prius quod spiritale est sed quod animale deinde quod spiritale. Primus homo de terra terrenus secundus homo de caelo caelestis. Qualis terrenus tales et terreni et qualis caelestis tales et caelestes. Et sicut portavimus imaginem terreni portemus et imaginem caelestis. Hoc autem dico fratres quoniam caro et sanguis regnum dei possidere non possunt neque corruptio incorruptelam possidebit. Ecce mysterium vobis dico omnes quidem resurgemus sed non omnes immutabimur. In momento in ictu oculi in novissima tuba canet enim et mortui resurgent incorrupti et nos immutabimur. Oportet enim corruptibile hoc induere incorruptionem et mortale hoc induere immortalitatem. Cum autem mortale hoc induerit immortalitatem tunc fiet sermo qui scriptus est absorpta est mors in victoria. Ubi est mors victoria tua ubi est mors stimulus tuus. Stimulus autem mortis peccatum est virtus autem peccati lex. Deo autem gratias qui dedit nobis victoriam per dominum nostrum ihesum christum. Itaque fratres mei dilectissimi stabiles estote et immobiles abundantes in opere domini semper scientes quod labor vester non est inanis in domino.

De collatione autem quae fit in sanctos sicut ordinavi ecclesiis galatiae ita et vos facite. Per unam sabbati unusquisque vestrum apud se ponat thesaurizans quod ei bene placuerit ut non cum venero tunc collationes fiant. Cum autem praesens fuero quos probaveritis per epistulas hos mittam perferre gratiam vestram in hierusalem. Si autem dignum fuerit ut et ego eam vadent mecum. Veniam autem ad vos cum macedoniam pertransiero macedoniam enim pertransibo. Apud vos autem forsitan manebo vel hiemabo ut vos me deducatis quocumque iero. Nolo

m p̄rumptu salutes vestre
obedientia
fuit vidette qui quid respōdet sibi
qm se esse hoc cogitat uterq
apud se q̄ sicut ipe opi et ita
et nos Rō et si amplius aliquid
gl̄atus fuerit de ptate mihi quid
dedit nobis dñs edificatoz
et no mi destructoz vtaz non
erubescat set at no existimet
tamen̄ scribere vob p epl̄as qm
quide epl̄e magnat graues sut
et fortes pnaa at corpis infirma
et sermo cōtemptibilis hoc ergo
cogitet q̄ cuiusmodi sumus vbis p epl̄as absentes tales
et pntes sumus mi stricto Rō em
audemus misceri aut cōparare
nob quibusdā qui seipos cōmendant
sed ipi m nobis nosmetipos me
tientes et cōparantes nob metipos
nobis Rob at no intmensis gl̄ab
bimur sed secm mensura regule
qua mensus est nobis deus mensura
pertingendi usq; ad vos sup extendimur nos usq; ad vos puenimus
mi euāngelizando xpi ho intmensis gl̄ian
tes in alienis laboribus spem
at habentes crescente fidei vre
m in vobis magnificari secm re
gulam nostram in habundantiam
etiam in illa que vltra nos sut
euāngelizare non in aliena re
gula in ḡne que parata est gloriari
dicui at gl̄iat in dño gl̄iet Rō em qui
ip̄ se mendat ille pbatus est sed quem
Ultima sustinetis ut me dat
modicū quid insipientie

mee sed et sustinete me
em vob ut emulor vos
dei vob vni viro
despōsaui xpo ut castam me
ser pens eua seduxit astutia
sua ita corrumpatur sensa
et expidat a simplicitate
em̄ xpo Rō si q̄ venit aliu
xpm p̄dicat quē no p̄dicauim
aut aliu spm accipitis quē no
accepistis aut aliud euāngeliū
quod no recepistis recte pa
tiebamini em̄ nichil me min
us cassis a magnis aplis Rō
et si imperitus sermone sed no
scia sed in omnibus at manifestatus
sum vobis aut numquid peccatum
feci meipm humilians ut vos ex
altemi em̄ gratis euāngeliū dei
euāngelizaui vobis alias ecclias
expoliaui accipiens stipendium
ad ministerium vrm Et ad essem
apud vos et egerem nulli onerosus
fui Rō em quod mihi deerat supplē
uerunt fres qui venerunt a mace
donia et in omnibus sine one me
vobis seruaui et seruabo Est ve
ritas xpi in me em̄ hec gl̄acio
no infringet mihi me regionibus
achaie ideo quia non diligo
vos deus sit testis quod ad facio
et faciam ut abscidam occasionem
eoz qui volunt occasionem ut et
in quo gl̄iantur inveniantur
sicut et nos Rō cuiusmodi pseudo
apli sut operarii subdoli trans
figurantes se in aplos xpi Et
non mirum ipe em satanas
transfiguat se in angelum lucis

CXII

Dalmasii ppositi gite
aretise regis custodiebat
ciuitate damastenop ut me to
pfendet et p fenestra i porta
dimissus fui et mitu et sic effugi
manus eius Qi gliari optz non
expedit que uenia ad ad visi
ones et reuelationes dni Veo
em hominem ni xpo an annos qua
tuordecim siue in corpe siue ex
tra corpus nescio deus scit raptu
huiusmodi hominem siue in corpe siue ex
tra corpus nescio deus scit quam rapta
m paradisu et audiuit arcana
ba que non licet homi loqui p quibus
glabor p me ac michi gliabor
nisi in infirmitatibus meis Ra
et si uoluero gliari non ero insipiens
veritatem dicam parco autem ne
quis me existimet supra id qd videt
in me aut audit aliquid ex me
et ne magnitudo reuelationum
extollat me datus est mihi stimulus
carni mee angelus sathane
ut me colaphizet propter qd ter
dnm rogaui ut discederet a me
et dixit mihi sufficit tibi gratia
mea nam virtus in infirmitate
perficitur Libenter igit gliabor in
firmitatibus meis ut inhabitet in
me virtus xpi propter qd placeo mi
hi in infirmitatibus in contumeliis in
necessitatibus in persecutionibus
in angustiis p xpo Cum enim infirmor

Audiui quid loquar non loquor secm deum aut quasi in
sipiens audeo et ego glorior in
quibus infirmor Libenter ergo
gliabor in infirmitatibus ut in
habitet in me virtus xpi Propter
quod placeo mihi in infirmitatibus
in contumeliis in necessitatibus
in persecutionibus in angustiis
pro xpo Cum enim infirmor tunc
potens sum Factus sum insipiens
vos me coegistis Ego enim a vobis
debui commendari nichil enim
minus habui a magnis apostolis
etsi nichil sum Signa quidem apo
stoli mei facta sunt super vos in
omni patientia in signis et prodigiis
et virtutibus Quid enim habuistis
quod non accepistis Si autem et
accepistis quid gloriamini non
graui uos Ignoscite michi hanc
iniuriam Ecce tertio hoc paratus
sum uenire ad uos et non ero gra
uis non enim quero que uestra
sunt sed uos Non enim debent
filii parentibus thesaurizare sed
parentes filiis Ego autem libentissime
impendam et superimpendar ipse
pro animabus uestris Si plus uos
diligam minus diligar Sit autem
ita ego uos non graui sed cum es
sem astutus dolo uos cepi Numquid
per aliquem eorum quos misi ad
uos circumuenit uos Rogaui titum
et misi mecum fratrem Numquid
circumuenit uos titus Nonne eo
dem spiritu ambulauimus Nonne
eisdem uestigiis Iterum existimatis
quia uobis excusamus nos coram
deo Sed omnia carissimi propter
edificationem uestram Timeo enim
ne forte cum uenero non quales
uolo inueniam uos et ego inueniar
a uobis qualem non uultis ne forte
contentiones emulationes animo
sitates dissensiones detractiones
susurrationes inflationes seditiones
ne cum iterum uenero humiliet me
deus apud uos et lugeam multos
ex his qui ante peccauerunt et non
egerunt penitentiam super immun
ditia et fornicatione et impudicitia
quam gesserunt

Ecce tertio hoc paratus sum uenire ad uos et non ero gra
uis non enim quero que uestra
sunt sed uos Non enim debent
filii parentibus thesaurizare sed
parentes filiis Ego autem libentissime
impendam et superimpendar ipse
pro animabus uestris Si plus uos
diligam minus diligar Sit autem
ita ego uos non graui sed cum es
sem astutus dolo uos cepi Numquid
per aliquem eorum quos misi ad
uos circumuenit uos Rogaui titum
et misi mecum fratrem Numquid
circumuenit uos titus Nonne eo
dem spiritu ambulauimus Nonne
eisdem uestigiis Iterum existimatis
quia uobis excusamus nos coram
deo Sed omnia carissimi propter
edificationem uestram Timeo enim
ne forte cum uenero non quales
uolo inueniam uos et ego inueniar
a uobis qualem non uultis ne forte
contentiones emulationes animo
sitates dissensiones detractiones
susurrationes inflationes seditiones
ne cum iterum uenero humiliet me
deus apud uos et lugeam multos
ex his qui ante peccauerunt et non
egerunt penitentiam super immun
ditia et fornicatione et impudicitia
quam gesserunt

00045160

tuc forcius sit et postea fortius
su mihi presens vel me absens
ego ei debui a vobis commendari
michil ei minus fecerunt ab illis qui
sunt sicut modo apli dicunt et si
michil sibi signa tui apli facta sunt
sunt sup vos in patientia multa
et prodigiis et virtutibus quid ei
est quod minus habuistis p ceteris
ecclesiis nisi ego ipse vos gra
uaui donate mihi hanc iniuria
Ecce tdo paratus sum Cum
venero ad vos et non eos gra
uabo nec ei quero que vestra sunt
sed vos nec ei debet filius patre
tibus thesaurizare sed parentes
filiis ego autem libentissime impendam
et superimpendar ipse pro animabus vestris
licet plus vos diligens minus di
ligar ergo esto ego non grauaui
sed cum essem astutus dolo vos
cepi numquid per aliquem eorum quos
misi ad vos circumvenit vos ego
rogaui titum et misi cum illo frater
numquid titus circumvenit vos nos
ne eodem spiritu ambulauimus nonne eisdem
vestigiis olim putatis quia excu
samus nos apud vos coram deo
ex hoc loquimur omnia autem carissimi propter
vestram edificationem facimus ei ne
forte cum venero non quales volo
inveniam vos et ego inveniar a vobis
qualem non vultis ne forte contentiones
emulationes animositates
dissensiones detractiones susurrationes
inflationes seditiones sint inter vos
timeo ne iterum cum venero humiliet
me deus apud vos et lugeam mul
tos ex his qui ante peccauerunt et
non egerunt penitentiam super immunditia

et fornicatione
gesserunt
ad vos
stabit ome verbum
ut pnte vobis et nunc absens
qui cum peccauerit retro
non si veniam iterum
loquar
tur sed potestatem nobis
tutionis
viuit ex virtute dei
mur in illo sed viuimus
tu ex virtute dei in nobis
ipsos temptate si estis in fide ipsi
probate an non cognoscitis vosmet
ipsos quoniam ihesus in vobis est
forte nisi estis
noscetis quoniam nos non sumus
deum ad deum ut nichil
facietis nos ut nisi sumus
nos simus
veritate sed veritate
ad quam nos infirmi sumus vos
potentes estis hoc et oramus
rectum
stribo ut non pnte durius agam
dominum
in edificationem et non in destructionem
de cetero
state exhortamini idem sapite
pacem habete et deus dilectionis
nis et pacis erit vobiscum
lutate invicem in osculo sancto
Salutant vos omnes sancti
dni mei ihesu christi et caritas dei
et communicatio sancti spiritus sit cum omnibus
vobis amen

Incipit ad Galathas

Galathe sunt greci in asia
ritatis primus ab apostolo

Epistola ad Galathas Cm

Paulus aplus no ab hoibus neq̄ p hoem sed p ihm xpm
et deu prem q̄ suscitauit eu a mor-
tuis et qui mecu sut omes fres
ecclesie galacie gr̄a vob et pax
a deo pre et dno ihu xpo q̄ dedit
semetipm pro pctis nris ut eriperet
nos de pnti seculo nequa scdm
voluntate dei et pris nri cui est
gla in scla sclorū amen Miror
q̄ sic tam cito trāsferemini ab eo
q̄ vos vocauit in gr̄am xpi in
aliud euāngelium q̄ no aliud
sut aliqui qui uos conturbant
et volut conuertere euāngelium
Sed licet nos aut angelus de celo
euāngelizet vobis p̄ter q̄ quod
euāngelizauimus vobis anathe-
ma sit Sicut pdixi et nūc iterum
dico si quis vob euāngelizauerit
p̄ter id quod accepistis anathe-
ma sit Modo enim hoibus suadeo an
deo aut quero hoibus placere Si
adhuc hoibus placerem xpi serus
non essem Notum enim vobis facio
fres euāngelium quod euāngeliza-
tum est a me q̄ non est scdm hoīem nec enim
ego ab hoīe accepi illud neq̄ di-
dici sed per reuelationem ihu xp̄i Audistis
enim conuersationem meam aliquando in iudaismo
quoniam supra modum p̄secutabar ec-
clesiam dei et expugnabam illam
et p̄ficiebam in iudaismo supra multos

coetaneos meos in gne meo habun-
dantius emulator existens paternarum
mearum traditionum Cum autem placuit
ei qui me segregauit de vtero matris mee
et vocauit per gr̄am suam ut reuelaret
filium suum in me ut euāngelizarem
illum in gentibus continuo non
acquieui carni et sanguini neq̄ veni
in hierusalem ad antecessores meos aplos
sed abii in arabiam et iterum reuersus
sum damascum Deinde post annos tres
veni in hierusalem videre petrum et mansi
apud eum diebus quindecim Alium
autem aplorum neminem vidi nisi iacobum
fratrem dni Quae autem scribo vobis
ecce coram deo quia non mentior
Deinde veni in partes syrie et cilicie
Eram autem ignotus facie ecclesiis
que erant in xpo Tantum autem auditum habebant
quoniam qui persequebatur nos aliquando nunc euāngelizat fidem
quam aliquando expugnabat et in me glorificabant deum

Cap. ij.

Deinde post annos quatuordecim
iterum ascendi hierusalem cum
barnaba assumpto et titulo cum illis euāngelium
quod predico in gentibus seorsum
autem his qui videbantur aliquid esse
ne forte in vacuum currerem aut cucurrissem Sed neq̄ titus qui mecum erat
cum esset gentilis compulsus est circumcidi sed propter subintroductos falsos
fres qui subintroierunt explorare libertatem nostram quam habemus
in xpo ihu ut nos in seruitutem
redigerent quibus neq̄ ad horam
cessimus subiectioni ut veritas euāngelii permaneat apud vos Ab his
autem qui videbantur esse aliquid quales

00045160

aliqn fuerit michi mei intercep
Deus ꝑsona ḡtor no acuꝑ michi
em qui videbat esse aliq michi
cotulerut sed cont̃ eu vidisset
q̃ rectius est m euñgeliu ꝑdi
cꝫ sicut petro circudisiois eu
em opatus e petro i aplatu cir
cuisiois opatus e et m inter
gentes et ad cognouisset gra
q̃ data e m petrus et iacobus
et iohes qui videbat columpne ee
dxtras dederut mi et barnabe
societatis ut nos in gentes ipi at
circudisiois tantu ut pauꝑes me
mores essem⁹ quod eciaꝫ solicitus
fui hoc ipm facere Siu at venisset
petrus anthiochiam in faciem ei
restitit quia reprehensibilis erat
pus ei q̃ rovenerant quidam
ab iacob cu gentibus edebat
cu at venissent subtrahebat
et segregabat se timens eos qui
ex circudisione erant et simulatio
eius consenserut ceteri iudei ita
ut etia et barnabas duceretur
ab eis in illa simlatione sed cu
vidissem q̃ no recte ambularent
ad veritate euñgelij dixi petro
coram omibus si tu iudeus cu sis ge
tilis et no iudaice vivis quomo
gentes cogis iudaizare Nos natu
ri iudei et no ex gentibus peccatores
scientes aut q̃ no iustificabit ho
ex operibus legis nisi ꝑ fidem ihu
xpi et nos in xpo ihu credimus
ut iustificemur ex fide xpi et no
ex operibus legis q̃ ex operibus legis no iustificabit omis

caro Si quidem existens iustus
xpo, inventi sumus et ipi peccatores
ergo xps peccati minister
Absit si enim que destruxi
iterum reedificio preuaricatorem
me constituo Ego enim ꝑ legem legi
mortuus sum ut deo viuam xpo
confixus sum cruci Vivo aut iam non
ego vivit vero in me xps Quod
autem nunc vivo in carne in fide vi
uo filij dei q̃ dilexit me et tradi
dit semetipm ꝓ me Non abicio gra
tia dei Si enim ꝑ legem iusticia
ergo xps gratis mortuus est Cap. iii.
O insensati galathe quis vos fas
cinauit veritati non obedire
ante quorum oculos xps ihesus pro
scriptus e et in vobis crucifixus
hoc solum volo a vobis discere
ex operibus legis spm accepistis
an ex auditu fidei Sic stulti est
ut cu spu ceperitis nunc carne
consummamini tanta passi estis sine
causa si tamen sine causa deus
qui tribuit vobis spm et operatur
virtutes in vobis ex operibus legis
an ex auditu fidei Sicut abra
ham credidit deo et reputatum est
illi ad iusticia Cognoscite ergo
quia qui ex fide sunt hi sunt filii
abrahe Prouidens aut scriptura
quia ex fide iustificat gentes deus
premunciauit abrahe q̃ benedicen
tur in te omes gentes Igit qui
ex fide sunt benedicuntur cu fideli abra
ham Quicuq; enim ex operibus legis
sunt sub maledicto sunt Scriptum
est in libro legis ihesu ut faciat ea

q̄ uenia at̄ no lege nec iustificat
aplā hoīa manifestat̄ dicens iust⁹
ex fide viuit. lex at no ē ex fide
sed qui fecerit ea viuit in illis. xps
nos redemit de maledicto legis
factus p nobis maledictū quia
scriptū est. maledict⁹ oīs q̄ pendet
in ligno ut in gentibus benedictio
abrahe fiat in xpo ihū ut pmissionē
spūs accipiamus p fidē
hec secm̄ hominē dico tamen
meis confirmatū testamentū
nemo spernit aut superordinat. Abra
he dicte sunt pmissiones & semi
ni⁹ non dicit et seminibus quasi
in multis sed q̄si in uno & semini tuo
q̄ est xp⁹. hoc at dico testamentū
confirmatū a deo q̄ post quadri
gentos & triginta annos facta
est lex. non irritum facit ad euā
cuanda pmissionē. Quid ergo lex
ge hec data sūt. nā no ex pmissione
abrahe at per repmissionē donauit
deus. Quid ergo lex. propter transgres
siones posita est. donec veniret
semen cui repmisit ordinata
per angelos in manu mediatoris.
mediator at unius non est. deus aut
unus est. lex ergo aduersus pmissa dei
absit. Si enim data esset lex que
posset iustificare. vere ex lege esset
iustitia. Sed conclusit scriptura omia
sub peccato ut pmissio ex fide ihu
xpi daretur credentibus. priusquam at
q̄ veniret fides sub lege custodie
bamur conclusi in eam fidem q̄ revela
da erat. itaq; lex pedagogus noster
fuit in xpo ihu. ut ex fide iustificemur. ex in
xpo baptizati estis xp̄m induistis

Non est iudeus neq; grecus non
est seruus neq; liber non est mas
culus neq; femina. Omnes enim vos
unus estis in xpo ihu. Si at vos
xpi ergo semen abrahe estis
secm̄ pmissionem heredes. Cuy

Dico at quanto tpe heres paulo
est nichil differt a seruo
cu sit dns omn̄ sed sub tutoribus
et actoribus est usq; ad pfinitū tpis
a patre. Et nos cu essemus parvuli
sub elemētis huius mundi eram⁹
seruientes. At vbi venit plenitudo
tpis. misit deus filium suum factum
ex muliere factum sub lege. ut eos
qui sub lege erat redimeret. ut adop
tionē filiorū reciperemus. Quoniam at
estis filii dei. misit deus spm filii
sui in corda nra clamantē abba
pr. itaq; iam non est⁹ seruus sed filius
Quod si filius et heres p deum. Sed
tunc quidē ignorantes deū hīs qui
natura non sunt dii seruiebatis. nunc
at cognoscentes deū imo cog
niti estis a deo. quo⁹ conuertimini iterū
ad infirma et egena elementa
quibus denuo seruire vultis. Dies
obseruatis et menses et tpa et annos
timeo ne forte sine causa laborā
uerim in vobis. Estote sicut ego
quia et ego sicut vos fres. obsec⁹
vos. nichil me lesistis. Scitis at
q̄ p infirmitatē carnis euāgeli
zaui vobis. nec pridē. et tentatōem
vram in carne mea non spreuistis
neq; respuistis. sed sicut angelum
dei excepistis me. sicut xp̄m ihm
ubi ergo beatitudo vra. testimoniū
enim phibeo vobis q̄ si fieri potuisset
oculos vros eruissetis et dedissetis

mihi ego nunciat vob
su Petru drat vobis emulatione
vob no bn sed exclude vos vo
luit ut illos emulem bonu aut
emula mi in bono semp z no tm
au pnĕ su apud vos filioli mei q̄s
iterꝫ ptурio donec formet xp̄s in
vobis Vellem aut apud vos modo
esse et comutare voce mea quo
confidor in vobis Frate in qui
sub lege vultis esse lege no legistis
Scriptu e ei q̄m abrahā duos filios
ob habuit xnm de ancilla z vnū
de libera Sed q̄ de ancilla secm
carne natus e Qui aut de libera
p repmissione que sue p allegori
a dicta sūt eme sue duo testa
mta Vnu quidē i monte sinai in seruitutē
gnans q̄ est agar Sina aut mons
est in arabia q̄ coniunctus e ei que
nunc e nrām et seruit cu filiis suis
Illa aut q̄ sursu est nrām liberā
q̄ e mr nra Scriptu e ei letare ste
rilis q̄ no paris erumpe z clama
q̄ no ptурis quia multi filii deser
tę magis q̄ eius q̄ hꝫ virū Vos aut
fres secm ysaac promissionis filii
sumꝰ Sed quo tunc is q̄ secm carne
ne natus fuat psequebat eum q̄
secm spm ita et nunc Sed quid
dicit scriptura Eice ancilla cu filio
eius Non em hered erit filius ancille
cu filio libe Itaq fres no sumꝰ
mus ancille filii sed libere qua
libtate p nos liberauit Xps state et
nolite iterū iugo seruitutis contineri

Ecce ego paulus Cap v
dico vobis quia si circūcidamini
nichil vobis xps prodest Testi
ficor aut rursus omni homi circūci
denti se quia debitor e vniuersę

legis facere Evacuati estis a xp̄o
qui in lege iustificamini a gratia ex
cidistis Nos enim spu ex
iustitia exspectamus Na in xp̄o
neq; circūcisio aliquid valet
neq; p̄putium sed fides q̄ per dilectionem
operat Currebatis bn quis vos
impedivit veritati no obedire
mini cōsentire persuasio
no est ex eo q̄ vocat vos modicum
fermentu tota massa corrumpit
ego aut confido in vobis in dño q̄
nichil aliud sapietis Qui aut co
turbat vos portabit iudiciu de
quicūq; e ille Ego aut fres si circūci
sionē adhuc predico quid adhuc
persecuor ergo evacuatu e
scandalu crucis Utinā et abscidant
qui vos conturbat Vos enim in liber
tate vocati estis fres tm ne liber
tate in occasionē carni detis sed
per caritate spui seruite invicem
Omis enim lex in uno sermone impletur
Diliges proximū tuū sicut teipm Quod
si invicem mordetis et comeditis
videte ne ab invicem consumamini
Dico aut spu ambulate et desideria
carnis non perficietis Caro enim
concupiscit adversus spm et spus adversus
carne hec enim sibi invicem adversantur
ut non quecūq; vultis illa faciatis
Quod si spu ducimini non estis sub lege
Manifesta aut sunt opa carnis que
sunt fornicatio immundicia impudici
cia luxuria idolorū seruitus veneficia
inimicicie contentiones emulationes ire rixe
dissensiones sectę invidie homicidia
ebrietates comessationes et his si
milia que predico vobis sicut predixi
quoniam qui talia agunt regnum dei non

op ꝓcurem ꝑ nos ad spus & cari
tas ꝙ audiu & ro pacia ḡsa mitad
ros ꝙ eu[m] ꝓcias maſuetudo ſcie
tia ꝓmittat mſtueat aduer
ſ⁹ illos no & lex ſed ꝓ[pter] eos qui ad ſe ꝓpi
arne ſua crucifigere tu vicꝰ et
otupiſcencias / Caplm vj.

Si ſpu viuim⁹ ſpu et ambulem⁹
ne effiacam⁹ mamꝰ gle aupidi
nvice ꝓuocates nvicē nvidētes
tres et ſi ꝓcupatꝰ ſuit ho i ali
quo delicto vos qui ſpirituales eſtis
huiuſ mſtruite m ſpu lentatꝰ con
ſiderans teipm ne et tu tempteris
alter alteri⁹ onā portate et ſic
adimplebitis legē xpi Na ſi quis
exiſtimat ſe aliquid eſſe cū michil
ſit ſeipm ſeducit Opus at ſuu ꝓ
bet vnuſquiſq; et ſic i ſemetipo
tm gliam habebit et no i altero
vnuſquiſq; em onꝰ ſuu ꝓtabit ho
minet de ip⁹ q catheczizat⁹ vm ei
q ſe catheczizat m oibus bonis Nolite
errare deus no irridet Quecūq; em ſe
miauerit ho hec et metet qm qui
ſeminat ni carne ſua de carne et
metet corrupcōm q at ſeminat i ſpu
de ſpu metet vitā eternā Bonū
at facientes no deficiam⁹ tpe em
ſuo metem⁹ no deficientes Ergo du
tempus habemus opem bonā ad oēs
maxīe at ad domeſticos fidei Vi
dete qualibus litris ſcripſi vob manu
mea Quicūq; ei placere volut in
carne hanc cogunt vos circuncidi tm
ut cruci⁹ xpi ꝑſecutionē no patia
tur Neq; ei qui circuncidunt legē
legē custodiūt ſed volunt vos circu
cidi ut in carne vra gleent Michi
aut absit gliari nisi in cruce dñi nri
ihu xpi ꝑ quē mihi mundꝰ cru
cifixus eſt et ego mundo In xpo ei
ther neq; circuncisio aliquid valet
neq; ꝓputium ſed noua creatura Et
quicūq; hac regula ſequenti fuerit
pax ſup illos et mia et ſup iſrl
dei De cetero nemo mi molestus
ſit Ego em ſtigmata dñi i corpe
meo porto Gra dñi nri ihu xpi
cum ſpiritu vro amen

Prohemiū ad Ephesios

Paulus ap⁹ xpi ihu ꝑ voluntate dei ſcis oibus
qui ſunt epheſi et fidelibus
in xpo ihu Gra vobis et pax a
deo pre nro et dño ihu xpo Be
nedictus deus et pr dñi nri ihu
xpi qui benedixit nos in oi benedic
tione ſpirituali in celestibus in xpo
ſicut elegit nos in xpo ante mundi
constitutionē ut eſſemus ſci et im ma
culati in conſpectu eius i caritate qui
predestinauit nos i adoptionē filio
rum ꝑ ihm xpm in ipm secm
propositū voluntatis ſue i laudē gle
gre ſue in qua gratificauit nos in di
lecto filio ſuo in quo habemus re
demptionē ꝑ ſanguinē eius remiſſi
onē peccatoꝝ ſecm diuitias gre eius
q ſuperabundauit i nos in oi ſapia
et prudentia ut notū faceret nobis
ſacramentū voluntatis ſue ſecm
bonū placitū eius quod proposuit
in eo in diſpenſatione plenitudinis
temporū instaurare oia in xpo que
in celis et que in terris ſunt in ipſo

Epla ad ephs Capm

Ph

00045160

In quo eam spe vocati sumꝰ p
destinati sm ꝓpositu eius q ope
ratur sm consiliu voluntat
sue ut simꝰ in laudꝫ gle eius q
ad spaniꝫ in quo et vos au
dissetis vm veritatis ꝙ euāngꝛ
lii salutis vre in quo et credētes
signati estis spu promissionis sco q
est pignus hereditatis mei in re
demptionē acquisitionis in laudꝫ gle
ipius Optra et audires fidē vrā
q est in dno ihu et dilectionē in oēs
sctos no cesso gras agēs ꝙ vob
memoria vri facies in orib⁹ meis
ut deus et pr dñi nri ihu xpi
pr gle det vobis spm sapietie
et reuelationis in agnitionē eius
illuminatos oculos cordis vri ut sci
atis q sit spes vocationis eius que
diuitie gle hereditatis eius in sctis
et q sit supereminens magnitudo
virtutis eius in nos qui credimus
sm operationē potentie virtutis eius
qua operatus est in xpo suscitans
illu a mortuis et constituens ad dexte
ram suā in celestibus sup oēm
principatu et potestate et virtutem et
dnationē et omne nomē quod
nominatur non solū in hoc seculo
sed etiā in futuro et oia subiecit
sub pedibus eius et ipm dedit
caput sup omē ecclesiā q est
corpus ipius plenitudo eius q
oia in omnibus adimplet Et
vos au cū essetis mortui delic
tis et peccatis vris in quibus
aliqn ambulastis sm seculū
mundi huius sm principē potestatis
aeris huius spūs q nunc operatur
in filiis diffidentie in quibus et
nos omnes aliqn conuersati sum⁹ in
desideriis carnis nre facientes
voluntates carnis et cogitationes
et eramus natura filii ire sicut
et ceteri sed deus qui diues est
in misericordia propter nimiā caritatē suā qua
dilexit nos cū essemus mortui
peccatis conuiuificauit nos xpo cui⁹ gra
tia estis saluati et conresuscitauit
et consedere fecit in celestibus in xpo
ihu ut ostenderet in seculis sup
ueniētibus habundantes diuitias
gre sue in bonitate sup nos in xpo
ihu Gratia em cui estis saluati
per fidē et hoc non ex vobis Dei
donū est non ex operibus ut ne qs
glietur Ipius em sumꝰ factura cōdi
ti xpo ihu in operibus bonis que
preparauit deus ut in illis ambulemꝰ
Propter quod memores estote q aliqn
nos gentes in carne qui
dicebamini preputium ab ea q dicit
circumcisio in carne manufacta
quia eratis illo tpe sine xpo alie
nati a conuersatione istius et hospites
testamentorum promissionis spem non
habentes et sine deo in hoc mundo
Nunc at in xpo ihu vos qui ali
qn eratis longe facti estis prope
in sanguine xpi Ipse est enim pax
nra q fecit utraque unū et medium
parietem solutis inimicitias in car
ne sua legem mandatorum decretis
euacuans ut duos condat in se
metipo in unū nouū hominē faciens
em pacē ut reconciliet amb⁹
in uno corpe deo per crucē interfi
ens inimicitias in semetipo et
veniens euāngliçauit pacē vobis

ad prem̃ xpi ia
ne ꝓ ꝓpio et aduenie ꝑd
ꝺ ꝺñi ꝺñi et ꝺñi ꝺñi
ſup edificati ſup fundamtũ apło
et ꝓphꝝ ipo ſumo agulari
pide xpo iſtũ m quo omis edi
cato conſtructa creſcit i tem
plu ſcm in dño in quo et vos
coedificami i habitaculũ dei i ſpu ſco
Cap vij
Qvius rei gra ego
paulus vinctus xpi iſtũ pro
vobis gentibus ſi tn audiſtis
diſpenſacom gre dei q data e
michi in vobis ꝯpn ſcdm reue
lacone notu m̃ ſtm e ſicm̃etu
ſicut ſcripſi vobis in breui ꝙ ut
poteſtis legentes intelligere
prudetia mea i miſtio xpi qđ
alijs gnacionibus no eſt agnitũ
filijs hoim ſicut nũc reuelatũ
eſt ſcis apłis eius et ꝓphis in
ſpu eſſe gentes coheredes et cor
pales et coparticipes ꝓmiſſionis
in xpo iheſu p euangeliũ cuius fac
ſus ego miſter ſcdm donu gre dei
q data e michi ſcdm operatõ vir
tutis eius michi minimo oim ſcoꝝ
data e gra hec i gentibꝫ euãgeli
zare vestigabiles diuitias xpi
et illuiare omes q ſit diſpẽſatio
ſacr̃menti abſcondti a ſtis i deo
q ora creauit ut notũ fiat pn
cipibus et potatibus in celeſtibꝫ
p eccłam multiformis ſapia dei
dei ſcdm ꝓpoſitionẽ ſeculoꝝ qua
fecit in xpo iheſu dño nro i quo

habemus fiducia et accessũ in
fidutia per eius qui peto
ne deficere in tribulationibus
meis pro vobis q est gla vra huius
rei qua flecto genua mea ad
patrem dñi nri iheſu xpi ex quo
omis paternitas in celis et in terra
nominatur ut det vobis ſcdm di
vitias glie ſue virtute corrobo
rari per ſpm eius in interiori hoie
habitare xpm per fidem in cordibus
vris in caritate radicati et fun
dati ut possitis comprehendere cum
omibus ſcis q sit latitudo et lon
gitudo et ſublimitas et profundu
ſcire eciam ſupereminẽte ſcientie
caritatẽ xpi ut impleamini in
omem plenitudinem dei Ci autem q po
tens est omia facere ſuperabundanter
quã petimus aut intelligimus ſcdm
virtutem q operatur in nobis ipſi
glia in ecclia et in xpo iheſu in omes
generationes ſeculi ſeculoꝝ
Cap iij
Obsecto itaq vos ego vinctus
in dño ut digne ambuletis
vocatione qua vocati estis cu omi
humilitate et mansuetudine cu pa
tientia ſupportantes invicem in
caritate ſolliciti ſeruare vnitatem ſpus
in vinculo pacis vnum corpus et
vnus ſpus ſicut vocati estis in
una ſpe vocationis vre unus dns
una fides unum baptiſma unus
deus et pr omium q ſuper omes et p
omia et in omibus nobis Unicuiq
autem nrm data e gra ſcdm men
ſura donationis xpi propter quod dicit
aſcendens in altum captiua duxit
captiuitatem dedit dona hominibus

00045160

[illegible] ait ad[illegible]
[illegible]ndit qui[illegible]
[illegible]ndit pmo m[illegible]
teb tde Rui respondit ipe e et
q astendit sup oms celos at ad
mplet ois de ipe dxit quosda
quide aplos quosda at pphetas
alios vo evngelistas alios at
pastoes et doctores ad cosuma
cone scop m opus ministerij i edi
ficacone corpis xpi donec occur
ramus oms in vnitate fidei et
agnicois filij dei in virm per
fectu m mesura etatis plenitu
dnis xpi ut ia no simus puuli
fluctuates et circufeream omi
veto doctne i nequia hom in
astucia ad circuvencone erroris
veritate aut faciates i mritate
crescam9 i illo p oia q e caput
xpus ex quo totu corpus con
pactu et conexu p omem iun
turam subministracois scdm ope
raconem i mesura vnius cuiusq me
bri augmctu corpis faciens
i edificacone sui in caritate.
Hoc igitur dico et testificor i
dno ut ia no ambulet sicut
et gentes ambulat i vanitate
sensus sui tenebris obstuati
habentes intellm alienati a vita
dei p ignoratia que e in illis
pter excitate cordis ipoz qui
desperantes semetipos tradider
impudicicie i operacone immundicie
omnis i auaricia Vos at no ita
didicistis xpm si tamen illum au
distis et in ipo edocti estis sicut
est veritas in ihu Deponite vos
scdm pristinam conversacone veterem

[illegible]mentis vr et induite
hominem q scdm deum creatus
in[illegible]ustitia et sanctate veritatis
quod deponentes mendacium loq
mini veritate vnusquisq cu proxi
mo am sumus mvicem membra
Irascimini et nolite peccare sol
no occidat sup iracundia vram
Nolite locum dare diabolo Qui fura
batur ia no furet magis at labo
ret operando manibus suis quod
bonum est ut habeat unde tribua
necessitate patienti Omis sermo
malus ex ore vro no procedat sed
si quis bonus e ad edificacone
fidei ut det gratia audientibus
Et nolite contristare spm scm
dei in quo signati estis in die re
demptois Omis amaritudo i ira
et indignacio et clamor i blas
phemia tollat a vobis cu omi
malicia Estote at invicem benig
ni misericordes donantes invi
cem sicut i deus in xo donavit vobis
Estote at imitatores Cap v
dei sicut filij carissimi i am
bulate in dilectone sicut i xps
dilexit nos et dedit semetipm
pro nobis oblacone et hostia deo
in odore suauitatis Fornicacio
at et ois immundicia aut auari
cia nec nominetur in vobis sicut de
cet sanctos aut turpitudo aut
stultiloquium aut scurrilitas que
ad rem no ptinet sed magis gra
tiarum actio Hoc em scitote in
telligentes quia omis fornicator

ecclesiam subiecta est xpo ita z mulieres viris suis in omnibus Viri diligite uxores vras sicut z xps dilexit eccam et seipm tradidit p ea ut illa sanctificaret mundans ea lauacro aque in vbo vite ut exhiberet sibi ipi gloriosa eccliam non habentem maculam aut rugam aut aliquid huiusmodi sed ut sit sancta et immaculata Ita z viri debent diligere uxores suas ut corpora sua Qui suam uxorem diligit seipm diligit Nemo enim unquam carnem suam odio habuit sed nutrit et fouet ea sicut z xps ecclam quia membra sumus corporis eius de carne eius z de ossibus eius Propter hoc relinquet homo patrem suum et matrem suam z adherebit uxori sue et erunt duo in carne una Sacramentum hoc magnum est ego aut dico in xpo et in ecclesia Verumtamen et vos singuli unusquisque suam uxorem sicut seipm diligat uxor aut ut timeat virum

Caplm. vj

Filii obedite parentibus vris in dno hoc enim est iustum honora patrem tuum et matrem quod est mandatum primum in promissione ut bene sit tibi et sis longeuus super terram Et vos patres nolite ad iracundiam prouocare filios vros sed educate illos in disciplina et correptione dni Serui obedite dnis carnalibus cum timore et tremore in simplicitate cordis vri sicut xpo non ad oculum seruientes

00045160

Incipit epla ad philippenses

Paulus et thimotheus ser
ui ihesu xpi omibus sanctis
in xpo ihesu qui sunt philip
pis cu episcopis et diaconibus
gra vobis et pax a deo patre
nro et dno ihesu xpo Gnas ago
deo meo in omi memoria vestri
semp in cunctis orationibus meis
et omnibus vob cu gaudio deprecan
ne faciens sup communicatione vestra
in euangelio xpi a prima die usq
nunc confidens hoc ipsum qr q ce
pit in vobis opus bonum perficiet
usq in die xpi ihesu Sicut est mi
hi hoc sentire pro omnibus vobis
eo qd habeam vos in corde et in vin
culis meis et in defensione et co
firmatione euangelii socios gau
dii mei omes vos esse Testis
enim mihi est deus quomodo cupiam
vos omes in visceribus xpi ihesu
Et hoc oro ut caritas vestra magis
ac magis abundet in scia et
in omni sensu ut probetis potiora
ut sitis sinceres et sine offensa
in die xpi repleti fructu iustitie
p ihesum xpm in gloriam et laude dei

1878

Hec ait vos habeo p te ihesu xpe
ut sim ego minister tuus et vinculum
meum manifestum in xpo ihesu
vobis et in exercitu urbis ut plu
res et fratribus in dno confi
dentes vinculis meis habundan
tius audeant sine timore verbum dei loqui
audacter quidam et propter invidiam et
contentionem quidam autem et propter bonam
voluntatem xpm predicant quidam ex
caritate scientes quoniam in defensio
euangelii positus sum Quidam autem
ex contentione xpm annuntiant non
sincere existimantes pressuram se
suscitare vinculis meis Quid
enim Dum omnimodo sive occasione
sive per veritate xpus annuncietur
et in hoc gaudeo sed et gaudebo Scio enim quia hoc michi proficiet
per vestram oratione
et suppeditationem spiritus ihesu xpi
secundum meam expectationem et spem quia
nullo confundar sed in omni fiducia sicut semper
et nunc magnificabitur xpus in corpore meo sive per vitam sive per mor
tem Michi enim vivere xpus est et
mori lucrum Quod si vivere in carne
hoc mihi fructus operis est et quid eligam
ignoro Coarctor autem ex duobus
desiderium habens Dissolvi et es
se cum xpo multo magis melius per
manere autem in carne necessarium e
propter vos Et hoc confidens scio
quia manebo et permanebo vobis
vobis ad profectum vestrum et gaudium
fidei ut gratulatio vestra habun
det in xpo ihesu in me per meum adven
tum iterum ad vos Tantum digne
in euangelio xpi conversamini ut sive
cum venero et videro vos sive absens
audiam de vobis quod state unus
spiritu unanimes collaborantes
in fide euangelii et in nullo ter
reami ab adversariis quod est illis
causa perditionis vobis autem salutis
Et hoc a deo quia vobis donatum
est pro xpo non solum ut in eum cre
datis sed ut etiam pro illo patien
mini idem certamen habentes qua
le et vidistis in me et nunc audistis
de me Si qua ergo consolatio in
xpo si quod solacium caritatis
si qua societas spiritus si qua vis
cera miserationes Implete gaudium
meum ut idem sapiatis eandem
caritatem habentes unanimes id
ipsum sentientes nichil contentione
neque per inanem gloriam sed in humili
tate superiores sibi invicem arbitrantes
non que sua singuli conside
rate sed ea que aliorum

Hoc enim sentite in vobis quod
et in xpo ihesu Qui cum in forma
dei esset non rapinam arbi
tratus est esse se equalem deo sed
semetipsum exinanivit formam
servi accipiens in similitudinem
hominum factus et habitu inventus
ut homo humiliavit semetipsum
factus obediens usque ad mortem
mortem autem crucis propter quod et
deus illum exaltavit et donavit
illi nomen quod est super omne nomen
ut in nomine ihesu omne genu flectatur
celestium terrestrium et infernorum
et omnis lingua confiteatur quia
Dns ihesus xpus in gloria est dei
patris Itaque carissimi mei sicut

semp abebistis no m pm̃ mei
tritu sed multo magis nūc i absen
tia mea cu metu et tremore ves
tra salute operam dnō cui
opatur in vobis et velle et p
ficere p bona voluntate Omnia au
facite sine murmuratiōibus et hē
sitatiōibus ut sitis sine querela
et simplices filii dei sine reprē
sione in medio nationis prauae et
puerse int quos lucetis sicut lu
minaria in mundo vitae cōtinentes
ad gloriam mei in die xpi quia no
in vacuū cucurri neq in vacuū labo
raui Sed et si immolor super sacri
ficio et obsequio fidei vre
gaudeo et cōgratulor oībus vobis
Idipm aut et vos cogaudete et
cōgratulamini mihi Spero aut
in dno iesu xpo tim mittere cito
me mittente ad vos ut ego bono
animo fuerim cognitis quae circa
vos sunt Neminem enim habeo tam
unanimem qui sincere affectet pro
vobis sollicitus sit Omnes enim que
sua sunt quaerunt non que xpi iesu
Hoc primetu ad eius cognoscite
experimentu ut patri filius mecum ser
uiuit euangelio Hunc igit spero
spero me mittere ad vos mox ut
videro que circa me sunt Confido
at in dno quia et ipse veniam ad vos
cito Necessarium autem existimaui
epafroditum fratrem et cooperatorem
et cōmilitonem meum vrum aut
apostolum et ministrum necessitatis mee
mittere ad vos quia quidem omnes
vos desiderabat et mestus erat
propterea quod audieratis illum infir

matum Nam et infirmatus est prope
mortem sed deus misertus eius
non solum autem illius verum etiam
ne tristitiam super tristitiam habe
strem̃ Festinantius ergo misi illum ut
eum viso eo iterum gaudeatis et
ego sine tristitia sim Recipite
itaque illum cum omni gaudio et hos
et eiusmodi in honore habete
quia propter opus xpi usque ad mor
te accessit tradens animam suam ut
impleret id quod ex vobis deerat
erga me obsequium

Cap m

Cetero fratres mei gaudete in
dno eadem vobis scribere mihi
quidem non pigrum vobis autem
necessarium Videte canes videte ma
los operarios Videte concisionem
Nos enim sumus circumcisio qui spū
deo seruimus et gloriamur in xpo
iesu et non in carne fiducia ha
bentes quamquam ego habeam confidentiam
et in carne Si quis alius
videtur confidere in carne ego ma
gis octauus die circumcisus
israel de tribu beniamin hebreus
ex hebreis secundum legem pharisaeus
secundum emulationem persequens
ecclesiam dei secundum iustitiam quae in
lege est conuersatus sine que
la Sed que mihi fuere lucra
haec arbitratus sum propter xpm detri
menta Verumtamen existimo om
nia detrimentum esse propter emine
ntem scientiam iesu dni mei propter
quem omnia detrimentum feci et ar
bitror ut stercora ut xpm lucri
faciam ut inueniar in illo non
habens meam iustitiam quae ex lege

[illegible] mecum habeamus. m
ciuñ au ꝯmittere et retro ꝯtra
hi nos mos quoꝫ nra ſpta
ſuſt m libro vite ꝯgaudete i dño
ſẽp iterꝫ dico gaudete modeſ
tia vra nota ſit oibus hoīb
dns ẽm ppe e nichil ſolliciti ſitis
ſed m oi oratõe et obſecratõe
cu gratiarꝫ actõe petitões vre
notescat apud deu et pax dei
q exſuperat oẽm ſensu cuſtodi
at corda vra et itelligẽcias
vras m xpo ihu de cetero fres
quecuꝫ ſunt quecuꝫ ſcā quecuꝫ ama
bilia quecuꝫ bone fame ſiquis vir
tus aliqua ſi quis laus disciplme hec cogitate que
et didicistis et acepistis z audistis
et vidistis m me hec agite z deus
pacis erit vobiscu ꝯgauisus ſu at
m dño vehemẽter quia tande alī
quando refloruistis p me sentire put
et ſenciebatis ocupati at eratis
nisi quasi ꝓpter penuria dico ego
ẽm didici in quibꝫ ſu ſufficiẽs esse
scio et humiliari scio et habundare
vbiqꝫ et in oibus instructus ſu et
saciari et esurire et habundare et
penuria pati ois possi i eo q me
confortat veruntamen bñ fecistis co
municates tribulatõi mee scitis
ãe et vos philippenses q i principio
euãngelij qñ pfectus ſũ a mace
donia nulla mihi ecclia cõicauit
in ratõe dati et accepti nisi vos
ſoli qui et thessalonicã z semel
et bis i vsu m misistis no q quia
datu ſũ sed vigro fructu habundantem
i ꝓpe vra habeo at oia z habuõ
repletus ſu acceptis ab epaphrodito
que misistis m odore suauitatis
hostiã acceptã placentẽ deo deus at

[illegible] eſt ſpūs et in pace et ꝓpter
q nos deus suscitet in ſe ad nos
ꝓpter ihu et virtutẽ resurrõis
eius et societatẽ passionũ illius
configurata morti eius ſi quomo
do occurrã ad resurrectionẽ q e ex
mortuis non q iam accepẽrim
aut iam perfectus ſim sequor au
tem si quomodo comprehendã in q z comprehe
nsus ſũ a xpo ihu fres ego me
ipm non arbitror comprehendisse vnum
autem que quidem retro sunt obliuiscẽs
ad ea vero que sunt porro extendẽs me
ipm ad destinatum persequor ad bra
uium supne vocationis dei i xpo ihu
quicuꝫ ergo perfecti sumus hoc sen
tiamus et si quid aliud sapitis et
hoc vobis deus reuelabit veru
tamen ad quod peruenimus ut idem
sapiamus et in eadem permanea
mus regula imitatores mei es
tote fratres et obseruate eos qui
ita ambulant sicut habetis formã
nram multi enim ambulant quos
sepe dicebã vobis nunc autem flens
dico inimicos crucis xpi quoru
finis interitus quoru deus venter
est et gla in confusione ipoꝝ qui
terrena sapiunt nra autem conuersa
tio in celis est vnde etiam saluatorem
expectamus dñm nrm ihm xpm
q reformabit corpus humilitatis
nre configuratum corpi claritatis
sue secundum operationem qua possit etiam
subicere sibi omnia Cap iiij
Itaqꝫ fres mei carissimi et desi
deratissimi gaudium meum et
corona mea sic state i dño caris
simi euodiã rogo et sinthicen
dem deprecor idipm sapere in dño etiam
rogo et te germane compar adiuua

meus impleat oc desiderium vrm
fedm diuicias suas in gla i xp̃o
ihu deo ac p̃ri nr̃o glia i sctā
eccl̃iam amen Salutate omem
sctm in xp̃o ihu Salutant vos
qui mecū sunt fres Salutant
vos omes sci maxime qui de
cesaris domo sunt Gratia dn̄i nr̃i
ihu xp̃i cū sp̃u vro amē

Prologus ad colocen

Colocenses et hūi sicut laodi
censes sunt asiam et ipi
pruenti erant a pseudo aplis
Nec ad hos accessit ipe ap̃lus
sed hos p̃ epl̃am corrigit Audi
erant em̃ vm ab archippo q̃ et
misterium in eos acceperat Ergo a
postolus in legatus scribit eis
ab epheso p̃ thichicum diaconum
et onesimum acolitum

Epla ad Colos

Paulus aplus
xp̃i ihu p̃ voluntate dei
et thimotheus frater xp̃o
qui sunt colosis scis et fidē
libus fratribus in xp̃o ihu Gra
vobis et pax a deo pre nr̃o et dn̄o
agimus deo et p̃ri dn̄i nr̃i ihu xp̃i
semp̃ p̃ vobis orantes audientes
fidem vram in xp̃o ihu et dilectiō
qua habetis in omes sctos p̃pt̃ spem
q̃ reposita e vobis in celestibus qua
audistis in vo veritatis euāgelij
quod pruenit ad vos sic ut i vniuso
mundo est et fructificat et crescit
sicut et i vobis ex eo die q̃ audis
tis et cognouistis gratiā dei in
veritate sicut didicistis ab epaphra
dito et cōsmo nr̃o q̃ e fidelis p̃
vobis minister xp̃i ihu q̃ etiā mani
festauit vobis dilectionem nr̃am i sp̃u

deo et nob ex qua die audiuimus
no cessamus p̃ vob orantes et p̃
tulantes ut impleamini agnitione
voluntatis eius in omi sapia et in
tellectu spirituali ut ambuletis dig
deo p̃ oia placentes in omi op̃e
bono fructificantes et crescentes i
scia dei in omi virtute corro
borati scdm potentiā claritatis eius
in omi patientia et longanimitate cum
gaudio gratias agentes deo patri
q̃ dignos nos fecit in partē sortis
sanctorum in lūe q̃ eripuit nos de po
testate tenebraꝝ et transtulit in
regnū filij dilectionis sue in quo
habemus redemptionem in remissi
onē peccatorum q̃ est ymago dei in
visibilis p̃mogenitus omis creaturē
quia in ipo condita sunt vniuersa
in celis et in terra visibilia et invi
sibilia sive throni sive dnationes
sive p̃tates omia p̃ ipm et in ipo
creata sunt et ipe e ante omes
et omia in ipo constant et ipe e ca
put corporis ecclie q̃ e principium p̃
mogenitus ex mortuis ut sit in
omibus ipe p̃matu tenens quia in
ipo complacuit omem plenitudinem
habitare et p eum reconciliare oia in
ipo pacificans p sanguinem crucis
eius sive que in terris sive que
in celis sive cū vos cū essetis ali
quando alienati et inimici sensu
in operibus malis nunc autem reconci
liauit in corpore carnis eius per
mortem exhibere vos sctos et im
maculatos et irreprehensibiles
coram ipo si tamen permanetis in
fide fundati et stabiles et immobiles

…ppe exultet ⁊ quod audistis …
…ntia … in vnitate spiritus eius …
…ospicio est ⁊ in spiritu sancto …
…melius ministrat ⁊ nec gaudeo ⁊
…ssionibus meis p vobis et ad
…mpleo ea que desunt passionu
…m in carne mea p corpe eius
…od e ecia eius stus sit e mist
…dm dispsationē dei q data est
…mihi in vobis ut impleam vm
…dei misteriū quod absconditū
…uit a sclis et gnationibus sed
…c manifestatu e stis eius quibꝫ
voluit deus notas facere diuicias
…glē sacmēti huius in gentibus qđ
…t xpus in vobis spes glē quem
nos annunciamꝰ corripientes oēz
…ominem et docentes omnem hominem
…n omni sapia ut exhibeamꝰ oēm
hominem pfectū in xpo ihū in quo
et laboro certans secundm operatē
eius quā operatur in me in virtute

Volo enim vos scire Cap ii
quale sollicitudinem habeam
pro vobis et p eis qui sunt laodi
cie et quicūqꝫ non viderunt faciem
meam in carne ut consolentur corda
ipsoꝝ instructi in caritate ⁊ in oēm
diuicias plenitudinis intellectus in
agnitionē misterij dei patris xpi ihu
in quo sunt omnes thesauri sapie
et scie abscondit. Hoc autem dico
ut nemo vos circumueniat in sub
tilitate sermonum Sed et si corpe
absens sum tn spū vobiscum sum gau
dens et videns ordinem vrm et
firmamentū cuius q in xpo e fidei
vre sicut ꝯ accepistis xpm ihm
dm in ipo ambulate radicati
ti et superedificati in ipo ⁊ confirmati

…fide sicut ꝯ didicistis habundantes
…n illa in gratiarū actione Videte
ne quis vos decipiat p philoso
phiam et inanem fallaciam secm
traditionē hominū secm elementa
mundi et non secm xpm quia in ipo
habitat omis plenitudo diuinitatis
corporaliter et estis in illo repleti q
est caput omnis principatus ⁊ potat
in quo et circumcisi estis circumci
sione non manufacta in expolione
tocius corpis carnis in circumcisione
xpi consepulti ei in baptismo in
quo et resurrexistis p fidem operis
tionis dei q suscitauit illum a mor
tuis Et vos cum essetis mortui in
delictis et preputio carnis vre con
viuificauit cum illo donans vobis
omnia delicta delens quod aduersus
nos erat chirographum decreti qđ erat
contrarium nobis et ipm tulit de me
dio affigens illud cruci expolians
ans principatus et potestates traduxit
confidenter palam triumphans illos
in semetipso Nemo ergo vos iudi
cet in cibo aut in potu aut in parte
diei festi aut neomenie aut sab
batorum que sunt umbra futurorum
corpus autem xpi Nemo vos seduc
at volens in humilitate et religi
one que non vidit ambulans frustra
inflatus sensu carnis sue et non
tenens caput ex quo totum corpus
per nexus et conjunctiones subs
ministratum et constructum crescit
in augmentum dei Si ergo mortui
estis cum xpo ab elementis huius
quid adhuc tamquam viuentes in
mundo decernitis Ne tetigeritis

Cap iij

nec̄ gustaueritis y̅ cōtēdētiū
ritib⁹ que sue om̄ intēdit ex
vsu scām p̄cepta et doctrinam
hom̄ que sue ratōne quide ha
bētia sapie in superstitōne z humi
tate et a dno p̄rendūt corpi no
n̄ honōr aliqua satietate car
nis ¶ igitur si modo cōsurrexistis
cū xpō que sursū sunt quērite
ubi xp̄us est in dexterā dei sedēs
que sursū sunt sapite non que
sup terrā sortiū ei estis et vita
vra abscondita est cū xpō in deo
cū em xp̄us apparuerit vita vra
tunc et vos apparebitis cū ipō in gla
sortificate igit membra vra que
sunt sup terrā fornicatōnē immundi
tia libidinē concupiscām malā et
auaritia que est simulacrōrū
seruitus p̄pter que venit ira dei
sup filios diffidentie in q̄bus
et vos ambulastis aliq̄n cū viue
retis in illis ¶ nunc ait deponite et
vos oīa ira et indignatōnē ma
liciā blasphemiā turpe sermonē
de ore vro ¶ nolite invicē mentiri
exspoliantes vos veterē hom̄em
cū actibus eius et induentes no
uum hom̄em qui renouat in agnitōe
scām ymaginē eius q̄ creauit
eū vbi non est gentilis z iudeus
circūcisio et p̄putiū barbarus
et scita seruus et liber sed oīa
et in oībus xp̄us ¶ induite ergo
vos sicut electi dei sancti z dilecti
viscera miē benignitatē humilita
tem modestia patiām supportā
tes invicē z donantes vobismet
ipis si quis aduss aliquē habet

querelā sicut z dñs donauit vo
bis ita et vos ¶ sup oīa aūt hec caritatē
habete quod est vinculū p̄fectōis
et pax xp̄i exultet in cordib⁹ vris
in q̄ et vocati estis in
vnū corpe et gratiarū estote
habitet in vobis habūdanter
oī sapia docentes et tonentes
vosmetipos in psalmis et ymnis
et canticis spiritalibus in gratia
tātes in cordibus vris dō
quodcūq̄ facitis in vō aut in op
oīa in nōmie dñi nri ihū xp̄i
gratias agentes deo et patri
p ipm ¶ mulieres subdite estote
viris sicut opt⁹ in dno ¶ viri dili
gite uxores vras et nolite amari
esse ad eas filij obedite parentib⁹
p oīa hoc enī placitū est dno ¶ pa
tres nolite ad indignatōē p̄uoca
re filios vros ut no pusillanimes
fiant ¶ serui obedite p oīa dnis
carnalibus no ad oculū seruē
tes quasi hōibus placentes sed in
simplicitate cordis timentes deū
quodcūq̄ facitis ex animo ope
mini sicut dno et no hōmibus sci
entes q̄ a dno accipietis retributō
nē hereditatis dno xpo seruite
¶ qui em nociua facit recipiet id
quod inīq̄ gessit et no est psonarū
acceptio apud deū ¶ dominī quod
iustū et equū est p̄state seruis
scientes q̄ et vos dñm habetis
in celis ¶ orōni instate vigilā
tes in ea in gratiarū actōne oran
tes simul et p nobis ut deus ape
riat nob ostiū sermonis ad loq̄
du misteriū xp̄i p̄pter quod z iam

vmetius fu ut manifestum illud
ita ut oret me loqui in sapia
mbulate ad eos qui foris sunt
tempus redimentes omo uest
in gra sale sit condita
ut sciatis quomo vob oporteat
unicuq; rndē. Quue ut citra me
omia nota faciet vob thitic
arissimus frater et fidelis mis
ter et cōseruus m dno ique misi ad
vos ad hoc ipm ut cognoscatis
que circa nos sut et consoletur
orda vra ad onesmo carissimo
et fidēli fratre qui ē ex vobis cui
oia que hic agunt nota faciet
vobis Salutat vos aristarchus co
captiuus meus et marcus cosobri
nus barnabe de quo acepistis
madata si venerit ad vos excipite
illū et ihm q dicit iustus qui sunt
ex circūcisione hi soli sut adiutores
res mei in regno dei qui mihi fuerūt
solacio Salutat vos epaphras
q ex vobis est semus xpi ihu sep
sollicitus p vobis in oronibus
ut stetis perfecti et plem in oi volu
tate dei testimoniū em illi phibeo
q habet multu laborē p vobis et
p hijs qui sut laodicie et qui nō
vidi Salutat vos lucas medicus
carissimus et demas Salutate
fratres qui sut laodicie et nymphā
et q in domo eius est ecclesiam
Et cū lecta fuerit apud vos epla
facite ut et in laodicensium ecclia
legatur Et ea q laodicensium est
vos legatis et dicite archippo
Vide ministeriū quod acepisti in
dno ut illud impleas Salutacio
mea manu pauli Memores estote vinculo
rum mecū gra dni ihu vobiscū amen

Paulus apls no ab Cum
hominibus neq per hominem sed p
ihm xpm fratribus qui laodicie
bus vobis a xpo p omem oratiō
nem q permanetes estis in eo xp
sencietes eius promissi de expectan
tes in die iudicij nec destituat
vos quorūda vaniloquentia in
simulatiū ut vos auertat a veri
tate euāgelij quod a me predicat
Et nunc facient deus ut qui sut ex
ad perfectū veritatis euāgelij de
seruietes et facietes benigniter
opam et salutis vite eterne Et nō
pala sue vobis vincula mea que
pacior in xpo quibus letor et gau
deo Et hoc michi ē ad salute per
tinet quod ipm stm oronibus vris
et administrante spm sctm sive per vita
sive per morte Est em michi vere
vita in xpo et mori gaudiū Et
in idipm in vobis faciet meam
sua ut eandem dilectione habeat
vt scitis vnanimes Ergo ut audistis
dilectissimi pncia mei ita et timete
et facite in timore dei et erit vob vita
et ecclia est ei deus q operat in vob et
facite recte actu quecuq; faciat
et quod est dilectissimi gaudete
in xpo et pascite sordidos in luxu
riosos Mint petitiones vre palam
apud deū et estote firmi in sensu
et que integra et vera et pudica
et iusta et amabilia sue facite Et
que audistis et acepistis in corde re
tinete et erit vob pax dei cum dni ihu
xpi ut spu vro et facite legi epla
laodicensium vob et timotheū instruit
et docet de ordinatione episcopatus et diaconi et
omnis ecclesiastice discipline

Incipit epla pma ad thessalonicenses

Paulus et siluanus et timot
thessalonicensium
m deo pre ⁊ dño ihu
vobis et pax ⁊ bus ag mꝰ deo
& omibus vobis memoria vrī facā
tes in orōibus nris sine mt
missio memores op⁹ fidei ⁊ dilē
et laboris et tolerantie ⁊ spei dñi nri ihu xpi ante deum ⁊ pa
trem dñm nrm electos fratres
dilecti a deo electionem vestram quoniam
nrm non fuit ad vos in sermone tm
sed ⁊ virtute et spu sco et in plenitudine
multa sicut scitis quales fuerimus
in vobis propter vos et vos imitatores
nri facti estis et dñi excipientes
verbum in tribulatione multa cum gau
dio spūs sci ita ut facti sitis forma
omnibus credentibus in macedonia ⁊ achaia
a vobis enim diffamatus est sermo
dñi non solum in macedonia ⁊ achaia
sed in omni loco fides vestra que ad deum
est lata ita ut non sit nobis necesse
quicquam loqui ipsi enim de nobis annuntiant
qualem introitum habuerimus ad vos et
quomodo conversi estis ad deum a simulacris
seruire deo viuo ⁊ vero ⁊ expectare filium
eius de celis quem suscitauit ex mortuis
ihm qui eripuit nos ab ira ventura

Ipsi enim scitis fratres introitum Cap
nrm ad vos quoniam non inanis fuit
sed ante passi multa et contumelias af
fecti sicut scitis in philippis fidu
cia habuimus in deo nro loqui ad
vos cum multa sollicitudine
exhortationem enim nra non de errore
de immundicia neque in dolo sicut probati
sumus a deo ut creditum nobis cum
ita loquimur non quasi hominibus placentes
sed deo qui probat corda nra neque

Neque aliquando fuimus in sermone adulationis
sicut scitis neque in occasione auaritie
deus testis neque quaerentes ab hom
nibus gloriam neque a vobis neque ab ali
is cum possemus onero
esse ut apli
sti sumus paruuli in medio vestrum tan
quam si nutrix fouerit filios suos ita
desiderantes vos cupide volebamus
tradere vobis non solum euāngelium dei sed
animas nras quoniam carissimi nobis
estis recordamini enim fratres laboris nri ⁊
tribulationis nostre diem operantes nos
aliquem vestrum grauare predicauimus
in vobis euāngelium vobis testes estis ⁊ deus
quam sancte ⁊ iuste ⁊ sine querela vobis qui
credidistis fuimus sicut scitis qualiter
unumquemque vestrum tanquam pater filios suos
deprecantes vos ⁊ consolantes testificati
sumus ut ambularetis digne
deo qui vocat nos in suum regnum ⁊ gloriam
deo ⁊ nos gratias agimus deo sine intermissione
quoniam cum accepissetis a nobis
verbum auditus dei accepistis non ut
verbum hominum sed sicut est vere verbum dei qui
operatur in vobis qui credidistis Vos
enim imitatores facti estis fratres ecclesie
dei que est in iudea in christo ihu quia eadem
passi estis et vos a contribulibus
vestris sicut et ipsi a iudeis qui et dominum
occiderunt ihm et prophetas ⁊ nos eiecerunt
et deo non placent ⁊ omnibus hominibus
bus aduersantur prohibentes nos gentibus
loqui ut saluae fiant ut impleant peccata
sua semper autem ira dei super illos
usque in finem Nos autem fratres desolati
a vobis ad tempus hore ⁊ aspectu non corde
habundantius festinauimus facie vestre

vidi ut mihi videor eum velocius
veniam ad vos et ego qui presens et
femet et stetere sed spero me
festinanter videre et os ad os
fabulemur a cona gre Vale am
mm illm xm et filios et adductu eius
te cum estis gla mea et gaudiu
Propt qd no sustinentes Cui
placuit nob remanere
solis et misimus thimotheu
frem nrm et ministrum dei et cooperi
confirmandos vos et exhortandos vos
de fide vra ut nemo moueat in tri
bulationibus istis Ipsi enim scitis quia
hoc positi sumus Nam et cum apud
vos essemus predicabamus vobis passu
ros nos tribulationes sicut factum e
et scitis quia nec ego aplis non
sustinens misi ad cognoscendam fidem
vram ne forte uos ts tentauit
et in cassum fiat labor meus Nunc autem
ueniente thimotheo ad nos a vobis
et annunciante nobis fidem et caritatem
vram et quia memoriam mei habetis
bonam semper desiderantes nos vide
re sicuti nos quoque vos Ideo consolati su
mus frres in vobis in omni necessitate et
tribulatione nra per fidem vram quia
nunc vivimus si vos statis in dno
Quam enim gratiam actionem possumus deo
retribuere pro vobis in omni gaudio quo gau
demus propter vos ante deum nrm noctes
et die habundantius orantes ut
videamus faciem vram et complea
mus ea que desunt fidei vre Ipse autem
deus et pr mr et ihs dirigat
viam nram ad vos Vos autem dns
multiplicet et habundare faciat cari

tate in invicem et in omnes quemadmodu
et nos in vobis ad confirmandu vra
corda sine querela in sanctitate ante
prem nrm in aduentu dni nri ihu
xpi cum omnibus sanctis eius Cui
Oramus autem frres rogamus vos et
obsecramus in dno ihu ut quemad
modum accepistis a nobis quo oporteat
abulare vos et placere deo sicut
et abulatis ut habundetis magis
Scitis enim que precepta dederimus vobis
per dnm ihm Hec est enim voluntas
dei sanctificatio vra ut abstineatis
vos a fornicatione ut sciat unusquisque
vrum suum vas possidere in sanctificatione
et honore non in passione desiderii
sicut et gentes que ignorant deum et
ne quis supergrediatur neque circum
veniat in negotio suo quoniam ultor
dns est de omnibus istis sicut et
diximus vobis et testificati sumus
Deus enim vocauit nos non in immundicia
sed in sanctificatione Itaque qui hec spernit
non hominem spernit sed deum qui et dat
spm sanctum suum in nobis De caritate
autem fraternitatis non necesse habemus
scribere vobis Ipsi enim vos a deo didi
cistis ut diligatis vos invicem et hoc facitis
in illud in omnes frres in universa
macedonia Rogamus autem vos frres ut
habundetis magis et operam detis
ut quieti sitis et ut vrum negotium
agatis et operemini manibus vestris
sicut precepimus vobis et honeste ad
eos qui foris sunt et
nullius aliquid desideretis Nolumus
autem ignorare vos de dormientibus

ut no ẽtristem sicut ceteri qui
spem no habent Si enim credimus
q ihesus mortuus e3 resurrexit ita
et deus eos qui dormierunt per
ihm adducet cu eo qm ipe dns
in iussu et in voce archangeli et in
tuba dei descendet de celo 2 mor
tui qui in xpo sunt resurgent prmi
deinde nos qui vivimus qui relin
quimur simul rapiem3 cu illis in
nubibus obuiam dno in aere et
sic semp cu dno erimus Itaq; con
solamini invicem in vbis istis
Et de tpibus at et mo
mentis fres no indigetis ut
scribamus vob Ipi enim diligenter
scitis q die dni sic fur in nocte
ita veniet Cu enim dixerint pax 2 se
curitas tut repentinus illis sup ue
niet interitus sicut dolor in utero
habenti et no effugient Vos autem
fres no estis in tenebris ut vos di
es illa tanq fur coprehendat Omnes
enim vos filii lucis estis 2 filii diei
non sumus nocte neq tenebraz Igit
no dormiamus sicut 2 ceteri sed vigi
lemus et sobrii simus Qui enim dor
miunt nocte dormiunt et qui ebrii
sunt nocte ebrii sunt Nos aut qui diei
sumus sobrii simus Induti loricam
fidei et caritatis et galeam spem
salutis qm posuit nos deus non
in ira sed in acquisitionem salutis p dnm
nrm ihm xpm q mortuus est p nobis
ut sive vigilemus sive dormiamus
simul cu illo vivamus Quapp consolamini invicem 2 edificate alter alterum
sicut et facitis Rogamus aut vos
fres ut noueritis eos qui laborant
inter vos 2 presunt vobis in dno 2 monent

vos ut habeatis illos abundantius in
caritate propter opus eorum Pacem habete
in cipsis Hortamur aut vos fres corripite
inquietos consolamini pusillanimes
sustinete infirmos patientes estote ad omnes
Videte ne quis malum pro malo alicui reddat
sed semp quod bonum est sectemini invicem
et in omnes Semp gaudete sine intermissione
orate In omnibus gratias agite hec est enim
voluntas dei in xpo ihu in omnibus vobis
Spm nolite extinguere Prophetias nolite
spernere Omnia aut probate quod bonum est
tenete ab omni specie mala abstinete vos Ipe aut
deus pacis sanctificet vos per omnia ut integer
spus vr 2 anima 2 corpus sine querela in
aduentu dni nri ihu xpi seruetur
fidelis est qui vocat vos qui etiam faciet
fres orate pro nobis Salutate fres omnes
in osculo sco Adiuro vos per dnm ut
legatur epla hec omnibus fribus sanctis
Gratia dni nri ihu xpi cu omnibus vobis amen

Argumentum 2 Epistole

Ad thessalonicenses epla scribit
scribit a plus 2 notum facit
eis de tpibus nouissimis 2 de aduentu
aduersarii 2 de tectione eius scribit
Hanc epla ab athenis p titum dia
conum et onesimum a cohitu Epla

Paulus et
siluanus 2 thimotheus ec
clesie thessalonicensium in
deo patre nro 2 dno ihu xpo
gratia vobis et pax Gratias agere
debemus deo semp pro vobis fres sicut dignum est quia crescit fides vra
et habundat caritas unius cuiusq
omnium vrum in invicem ita ut 2 nos
ipi in vobis gloriemur in ecclesiis dei

testis

[illegible] mr [illegible]
[illegible] simplicit eusti iudicij
[illegible] regno dei
[illegible] tame iustus est
[illegible] nr huc tribulacoz hys
[illegible] vob tbulat et vob qui tbula
[illegible] quie nobis cu tructacone
[illegible] de celo cu angelis vtutib
[illegible] flama ignis datis vindictam
[illegible] qui no nouerut deu et qui non
[illegible] dierit euāngelio dñi nri ihu
[illegible] qui penas dabut in interitu
[illegible] nas a facie dñi z a gla vtutis
eius cu venit glificari in sctis suis
z admirabilis fieri in oibz qui credi
derut quia credita e testimoniu
nrm sup vos in die illo in qua oram9
oramus pp vobis ut dignet vos
vocacoe sua deus nr et impleat
omem voluntate bonitatis
et opus fidei in virtute ut clarifi
cetur nome dñi nri ihu xpi

Cap ij

Rogamus aut vos fres p aduen
tu dñi nri ihu xpi z nre co
gregacois in ipm ut non cito mo
ueatis a vro sensu neq; terreatis
neq; p spm neq; p sermone neq; p
epla quasi nr missa
quasi instet dies dñi qui nemo vos se
ducat vllo modo quoniam si venerit dis
cessio primu z revelatus fuerit homo
pditionis filius pditois qui aduersatur et
extollit sup omne qd dr deus aut
quod colitur ita ut in templo dei se
deat ostendens se tanq; sit deus
Memoria tenetis qm cu adhuc essem
apud vos hec dicebam vobis Et nc
quid detineat scitis ut revelet
in suo tpe Nam misterium iam operat

iniquitatis m tm ut q tenet nunc
teneat donec de medio fiat Et tunc
revelabit ille iniquus quem dns ihs
interficiet spu oris sui z destruet
illustratoe adventus sui Eius cuius
est adventus secm operatonem satane in
omi virtute et signis z prodigiis men
dacibus et in omi seductoe iniquitatis
his qui pereut eo q caritate veritatis
non receperut ut salui fierent Propter
mittet illis deus operationem erroris
ut credant mendacio ut iudicentur oes
qui non credidert veritati sed consen
serut iniquitati Nos aut debemus gras
agere deo semp pro vob fres dilecti a deo
q elegit vos deus primicias in salute
in sanctificatoe spus z fide veritatis in
qua et vocauit vos p evāngelium nrm in
acquisitionem gle dñi nri ihu xpi Itaq;
fres state et tenete traditiones
quas didicistis sive p sermonem sive
p epla nram Ipe aut deus nr ihus
xpus et deus pr nr q dilexit nos
et dedit consolationem eternam z spem
bona in gra exhortetur corda vra
z confirmet in omi ope z sermone bono

Cap iij

Cetero fres orate
pro nobis ut sermo dñi currat
et clarificet sicut et apud vos
et ut liberemur ab importunis et malis
hominibus non enim omium est fides
autem dns est qui confirmabit vos z custo
diet a malo Confidimus aut de
vobis in dno quoniam que precipimus vob
et facitis et facietis Dns aut dirigat
corda vra in caritate dei et
patientia xpi Denunciamus aut vob fres
in nomine dñi nri ihu xpi ut subtra
hatis vos ab omi fre ambulante inor

00045160

dmatꝛ nos ſm̃ traditionē q̃m
acc̃epiſtis a nob ſpi ei ſcitis
quecadnoꝰ optcat nmtis nob
qm no mqiecti ſuimꝰ mt vob
n cęſ g̃tis pane madūcauimꝰ
ab aliquo ſed in labꝛe ⁊ fatiga
ꝛoc nocte et die opantes nc
que ⁊rm g̃ſtuadmus no q̃i no
habuerimꝰ ptatē ſ ut nos ipos
ſorma daremꝰ vob ad imitā
nob ⁊ta et cū eſſemꝰ apud vos
hoc denūciabamꝰ vobis qm ſi
quis no vult opari nꝛ maducet
audiuimꝰ ei mt vos quosda
ābulantes inq̃ete nichil ope
rantes ſed curioſe agentes huiꝰ ad
qui eiuſmodi ſut denūciamꝰ
et obſecramus in dno ihū xpo
ut cū ſilēcio opantes ſuū pa
nē maducent vos at ſrēs no
lite deficere bñfacientes ⁊ ſi quis
no obedit ⁊bo nro p epłam hunc
notate et no cōmiſceamini illo
ut cōfundat ⁊ nolite q̃i inimi
cū eſtimare ſed cōmonete ut
frem ſpe at dns pacis det vo
bis pacē ſempiternā ⁊ oi loco
ipe cū oībus vobis Salutatio
mea ⁊ mau pauli quod ſignu
⁊ omi epła ita ſcribo Gra dni
nri ihū xpi cū oīb⁹ vob amen

Incipit Epła p̃a ad thimoteū Ci

Paulus aplus ihū xpi ſm̃
imperiū dei ſaluatoris
nri et xpi ihū ſpei nre
Timotheo dilecto filio in fide
Gra mia et pax a deo pre et
xpo ihū dno nro Sicut rogaui
te ut remanēs ephesi cū irem

ire macedoniā ut denūties q̃ſdam
ne aliter doceant neq̃ intendant
fabulis et genealogiis intermi
nabilibus que aſſertiones pre mag
q̃ edificationē dei que eſt in fide ſpm
ac precepti ei caritas de corde pu
et conſcientia bona ⁊ fide non
ficta a quibus quidā aberrā
tes conuerſi ſunt ⁊ vanilocium
lētes eſſe legis doctores non
telligentes neq̃ que loquun
de quibus aſſerunt q̃m bonꝰ
qm bona ē lex ſi quis ea legi
time vtatur ſciētes hoc q̃ iu
uſto lex no ē poſita ſed iniuſtis
et no ſubditis impiis ⁊ peccato
bus ſcelestis ⁊ cōtaminatis pa
tricidis et matricidis homici
fornicariis masculorū cōcubito
ribus plagiariis mendacibus
periuris et ſi quid aliud ſane doc
trine aduersatur q̃ ē ſm̃ euāg
lē beati dei qđ creditū eſt
mihi Gras ago ei q̃ me con
fortauit in xpo ihū dno nro qui
fidelē me eſtimauit ponens in
miſterio q̃ prius fui blaſphemus
et pſecutor et cōtumeliosus ſed
miam conſecutus ſū q̃ ignorans
feci in incredulitate Superhabu
dauit at gra dni nri cū fide et
dilectione q̃ ē in xpo ihū fidelis
mo et omi accepcōe dignꝰ q̃
xpus venit in hunc mundū peccato
ſaluos facere quorū primus ego ſū
ſed ideo miam conſecutus ſū ut
in me primo oſtenderet xps ihesus
omem patiā ad informationē
eorū qui credituri ſunt in vitā eternā

ſcripture ſolo mortali ſingulari
ſolatio ſuſtentare et ſic ſibi placere
ſine deo propter quod admodum tibi
ſimile eſſe ymaginem predictam in
ſcripturis ut mulierem in illis bonis
moribus habere fidem et bonam co
niugem qua quidem repellentes
a ſe naufragauerit circa
fidem et ſimenceus et alexander
quos tradidi ſathane ut diſcant
non blaſphemare.

Capitulum .ij.

Obſecro igit primo omnium fieri
obſecrationes poſtulationes
gratiarum actiones pro omnibus
hominibus pro regibus et omnibus qui in ſubli
mitate ſunt ut quietam et tranquillam
vitam agamus in omni pietate et caſti
tate hoc enim bonum et acceptum co
ram ſaluatore nro deo qui omnes homines
velit ſaluos fieri et ad agnitionem
veritatis venire unus enim deus
unus et mediator dei et hominum ho
mo chriſtus ihesus qui dedit redemp
cionem ſemetipſum pro omnibus teſtimo
nium ſuis in quo poſitus ſum
ego predicator et apoſtolus veritatem
dico in chriſto non mentior doctor gen
tium in fide et veritate. Volo ergo
viros orare in omni loco leuantes
puras manus ſine ira et diſcep
tatione. Similiter et mulieres in
habitu ornato cum verecundia et ſo
brietate ornantes ſe non in tortis
crinibus aut auro aut margari
tis aut veſte pretioſa ſed quod decet
mulieres promittentes pietatem per
bona opera. Mulier in ſilencio diſ
cat cum omni ſubiectione. Docere autem
mulieri non permitto neque dominari in

virum ſed eſſe in ſilencio. Ada enim
fuit ſeruata. et adam non eſt ſeductus mulier au
tem ſeducta in prevaricatione fuit. Saluabi
tur autem per filiorum generationem ſi permanſe
rint in fide et dilectione et ſanctificatione cum ſobrietate.

Capitulum .iij.

Fidelis ſermo. Si quis epiſcopatum
tum deſiderat bonum opus deſi
derat. Oportet ergo epiſcopum irreprehen
ſibilem eſſe unius uxoris virum ſo
brium prudentem ornatum pudicum
hoſpitalem doctorem non vinolentum
non percuſſorem ſed modeſtum non liti
moſum non cupidum ſue domui bene
preſidentem filios habentem ſubditos
cum omni caſtitate. Si quis autem do
mui ſue preeſſe neſcit quomodo eccleſie dei
diligentiam habebit. Non neophitum
ne inflatus ſuperbia elatus in iudicium
incidat diaboli. Oportet autem illum et
teſtimonium habere bonum ab his qui
foris ſunt ut non in obprobrium incidat
et in laqueum diaboli. Diaconos
ſimiliter pudicos non biliguos non
multo vino deditos non turpe lucra
tantes habentes miſterium fidei
in conſcientia pura. Et hi autem probent
primum et ſic miniſtrent nullum crimen
habentes. Mulieres ſimiliter pudicas
non detractrices ſobrias fideles in o
bus. Diaconi ſint unius uxoris
viri qui filios ſuos bene preſint et ſuos
domibus. Qui enim bene miniſtrauerit
gradum ſibi bonum acquirunt et
multam fiduciam in fide que eſt in chriſto
ihesu. Hec tibi ſcribo ſperans
me venire ad te cito. Si autem tar
dauero ut ſcias quomodo oportet te in

dono dñi edusq; q̄ est ctus dei vi
ui colupnā firmamētū veritā
tis ē/ manifeste magnū ē pie
tatis sacrameū quod mani
fstatū ē in carne/ iustificatū est
in spū apparuit/ angelis pdica
tus est/ gentibus creditū est in
mundo/ assumptus ē in gla/ spus at
manifeste dicit qm in nouissi
tpibus discedent quida a fide
attendentes spiritibus erroꝝ
et doctrinis dēmoniorū hypocri
si loquentiū/ mendaciū et caute
riatam habentiū sua cōscientia
prohibentiū nubere/ abstinere a cibis
quos deus creauit ad percipiendū
cū gratiarū actione fidelibus et
his qui cognouerūt veritatē quia
omis creatura dei bona et nichil
reiiciendū quod cū gratiarū actione
percipitur sanctificat ē p verbū
dei et oratōnē hec ppones fra
tribus bonus eris/ minister xpi ihu
enutritus verbis fidei et bone doctri
ne cui assecutus es/ ne ineptas ane
et mānes fabulas devita/ exerce
te autē ad pietatē/ nā corporalis
exercitatio ad modicū vtilis
est/ pmissionē habens vite que
nunc est et future/ fidelis sermo
dignus acceptōne dignus/ in hoc enī
laboramus/ et maledicimur/ speramus
nubi in deū viuū q̄ est saluator
omīm hoīm/ maxīe fidelium/ precipe
hec et docē/ nemo adolescentiā
tua cōtemnat/ sed exemplū esto
fidelium/ in verbo in conuersatōne/ in ca
ritate/ in fide/ in castitate/ attende
nis/ lectōni exhortatōni

doctrine/ noli negligere gratiā
q̄ data est tibi p̄ p̄phetiā cum im
positōne manuū presbyterii/ hec
esto ut profectus tuus manifestus
sit omnibus/ attende tibi et doc
trine/ insta in illis hoc enī faciēs
et teipm̄ salum facies et eos qui te audiunt/ Seniorē ne
ne increpaueris/ sed obsecra ut
patrē/ iuuenes ut fratres/ anus
ut matres/ iuuenculas ut sorores
in omī castitate/

Cap v

Viduas honora que vere vi
due sunt/ Si qua autē vidua
lios aut nepotes habet discat pmum
domum suam regere et mutuā vicē
reddere parentibus hoc enī acceptum
est coram deo/ Que autē vere vidua
est/ et desolata speret in deū et in
stet obsecrationibus/ et orationibus
nocte et die/ Nam q̄ in deliciis est
viuens mortua est/ et hoc precipe
ut irreprehensibiles sint/ Si quis
aut suoꝝ et maxīe domesticoꝝ
curā non habet fidem negauit et
est infideli deteriorē/ Vidua eligatur
non minus lx annoꝝ q̄ fuit vnius
viri vxor in operibus bonis testi
monium habens/ si filios educauit
si hospitio recepit/ si sanctoꝝ pedes
lauit/ si tribulationē patientibus
subministrauit/ si omne opus bonū
subsecuta est/ Adolescentiores aut
viduas devita/ cum luxuriate
fuerint in xpo nubere volunt ha
bentes damnationē q̄r primā fidē
irritā fecerunt/ Simul autē et ociose
discunt circuire domos
non solū ociose sed et verbose et
curiose loquentes que non oportet

loto exto ramoscb nucis filios
pereare matrissallatis esse nilat
ccasione die sabbatis malebat
ssi Jam ci quedam coiuge sue
retro post sautasma ci quib go
delus habz vidnas subministret
ibi et no grauet exaudiat hmõi
de vidue sue sufficiat dñi
ssius pbri duplicia honõe dign
ri habeantur habeantur maxie
qui laborat in vbo z doctrina diat
in scptua Non ligabis os
boui triturati et dignus e opa
ius mercede sua Adversus pbitc
ru accusacone noli recipe nisi sub
duobus aut tribus testibz peccã
tes coram omnibus atque ut ceteri
timore habeat Testificor coram
deo et dño ihũ et electis angelis
eius ut hec custodias sine prudi
cio nichil faciens in altera ptem
declinando Manus cito nemi im
posueris neq; communicaueris pcis
alienis Te ipm castum custodi
Noli adhuc aquam bibere sed vino
modico vtere pp stomachum tuum
et frequentes tuas infirmitates
Quorum dm hominũ pcta manifesta
sunt precedentia ad iudicium quoz
dam ad et subsequunt similiter ac
et opa bona manifesta sunt et qui
aliter se habet absconditi non possũt
Quicunq; sub iugo Cvi
serui dnos suos oi honore
dignos arbitrent ne nomen
dñi et doctrina blasphemetur
Qui ad fideles habet dnos
no contemnant quia fres sunt sed
magis seruiant quia fideles et

et dilecti qui beneficij ptcipes
sunt hec doce et exhortare Si qs
aliter docet et no acquiescit
sanis sermonibus dñi nri ihũ x̃i
et ei que secm pietate e doctri
ne superbus micht sciens sz langu
ens circa questiones z pugnas
vocũ ex quibus oriuntur invidie
contentiones blasphemie suspitio
nes male cotumacie conflictatio
nes hominũ mente corruptoz z qui
veritate priuati sunt existimantiũ
questum esse pietatem Est aute
questus magnus pietas ad sufficiẽ
tia Nichil enim intulimus in hunc
mundũ haut dubium quia nec auferre
quid possumus Habentes aut alimẽ
ta et quibus tegamur hijs co
tenti simus Nam qui volunt diuites
fieri incidunt in temptationem z la
queum diaboli et in desideria mul
ta inutilia et nociua que mergũt
homines in interitum z per
ditionem Radix enim omniũ malorũ
est cupiditas circa quam quidam appe
tentes erraverunt a fide et inseruie
runt se doloribus multis Tu aut
o homo dei hec fuge sectare vero
iusticiã pietatem fidem caritatem
patientiam mansuetudinem certa bo
ni certamen fidei apprehende vitam
eternam in qua vocatus es et confes
sus bonam confessionem coram
multis testibus precipio tibi co
ram deo qui vivificat omnia z xpo
ihu q testimoniũ reddidit sub
pontio pilato bonam confessionem
ut serues mandatum sine macula
irreprehensibile usq; in aduentu

00045160

Dñi mri ihu xpi que sub xpi
estendet sub et solus potens
rex regu z dñs ¶ Inanem que
solus habet immortalitatem et
lucem habitat inaccessibile que
nullus hom vidit nec videre potest
cui ysta honor et imperium sempi
ternum amen ¶ Divitibus huius
seculi pcipe no sublime sapere
neq; sperare incerto divitiarum
sed in deo viuo qui pstat nobis
omia habunde ad fruendu bna
agere divites fieri in opibus bo
nis facile tribuere communicare
thesaurizare sibi fundamentu
bonu in futurum ut apphendat
vera vita ¶ thymothee depo
situ custodi devitans pphanas
vocu nouitates et oppositones
falsi nominis scientie quam quida
pmittentes circa fidem exciderunt
gra tecu amen ¶ Explicit liber
primus ad Thimotheum

Paulus
caplus xpi ihu p volu
tate dei scdm pmissio
nem vite q est in xpo ihu
dilectissimo filio
gratia misia et pax a deo pre
et xpo dño nro ¶ Gratias ago deo
meo cui seruio a pgenitoribus
in conscientia pura q sine me
missione habeo tui memoria in
orationibus meis nocte ac die de
siderans te videre memor lacrimaru
tuaru ut gaudio replear recor
datione accipiens cuius fidei q
est in te non ficta que habitat
primu in tua loide et
matre tua eunice certus su
at q et in te per quem rogamus
admones te ut resuscites gra
tia dei q est in te p impositionem
manuu mearu ¶ Non enim dedit
nobis deus spm timoris sed virtu
tis et dilectionis et sobrietatis
Nolite itaq; erubescere testimoniu
dñi nri neq; me vinctu eius
conlabora euāngelio scdm vir
tute dei q nos liberauit et vocauit
vocatione sua sancta non scdm opera
nra sed scdm ppositu suu et gra
tia que data est nobis in xpo
ihu ante tpa secularia manifestata
e at nunc p illuminatione
saluatoris nri ihu xpi q destruxit
quidem mortem illuminauit at vita
m incorruptibile p euāngelium
cui positus sum ego pdicator et
aplus et magr gentiu ¶ ob quam
causam etiam hec patior sed non
confundor ¶ Scio cui credidi
et certus sum quia potens e depo
situm meum servare in illum diem
formam habes sanoru verboru
que a me audisti in fide et dilec
tione in xpo ihu ¶ Bonum depositum
custodi p spm scm q habitat
in nobis ¶ Scis hoc q auersi sunt
me omes qui in asia sunt ex quo
bus est phigetus et hermogenes
¶ Det miam dns dns mvcm
re in illa die et quanta ex ephesi
mistrauit mihi melius nosti ¶

Tu ergo fili mi confortare in
gra que e in xpo ihu et que
audisti a me p multos testes
hec comenda fidelibus hoibus
qui ydonei erunt et alios docere

Labora sicut bonus miles ꝓpri
ꝓfuit. Nemo militans deo implicat
se negotijs secularibus ut ei placeat
cui se probauit. Item et si certet
in agone non coronat nisi
legitime certauerit. Laborantem
agricolam oportet ꝑmum de fructi
bus accipere. Intellige quę dico
dent tibi dns in omnibus in
telligentiam. Memor esto dñm ihm
xpm resurrexisse a mortuis ex
semine dauid secm euāngelium meum
in quo laboro usq ad vincula
quasi operans sed verbum dei non est
alligatum. Omnia sustinео ꝓp
electos ut et ipi salutem consequa
tur que est in xpo ihu cum
gloria celesti. Fidelis sermo. Nam
si comortui sumus et conviuemus
si sustinemus et conregnabimus
si negauerimus et ille negabit
nos si non credimus ille fidelis
ꝑmanet negare seipm non po
test. Hoc admone testificans coram
deo nolle contendere in nichil uti
le est nisi ad subuersionem audi
entium. Sollicite cura teipm ꝓ
babilem exhibere deo operarium inon
fusibilem recte tractantem verbum
veritatis. Prophana autem et vanilo
quia et verborum nouitates de
vita. Adulter enim proficiunt ad impie
tatem et sermo eorum ut cancer
serpit. Ex quibus est himeneus
et philetus qui a veritate exci
derunt dicentes resurrectionem ia
esse factam et subuertunt quo
rundam fidem. Sed firmum fun
damentum dei stat habens signa

culum hoc cognouit dns qui sunt
eius et discedat ab iniquitate
omnis qui invocat nomen dñi. In
magna autem domo non solum sunt
vasa aurea et argentea ꝓdicta
sed lignea et fictilia et quedam
quidem in honorem quedam au
tem in contumeliam. Si quis ergo
emundauerit se ab istis erit vas in
honorem sanctificatum et utile do
mino ad omne opus bonum. Iuuenilia
autem desideria fuge. Sectare
autem iustitiam fidem caritatem
pacem cum his qui invocant dñm
de corde puro. Stultas autem et sine
disciplina questiones deuita
sciens quia generant lites. Ser
uum autem dñi non oportet litigare sed
mansuetum esse ad omnes docibilem
patientem cum modestia corripi
entem eos qui resistunt veritati
ne quando det illis deus pe
nitentiam ad cognoscendam veritatem et
a diaboli laqueis a quo
captiui tenentur ad ipius voluntatem

Hoc autem scito quod in
nouissimis diebus instabunt
tempora periculosa erunt homines
seipsos amantes cupidi elati su
perbi blasphemi parentibus non
obedientes ingrati scelesti
sine affectione sine pace crimi
natores incontinentes immites sine
benignitate proditores protervi tumidi voluptatum amato
res magis autem dei habentes
speciem quidem pietatis veritatem
autem eius abnegantes et hos de
vita. Ex his enim sunt qui penetrant

domos et captuas suas mu
lieribus oncratas petis que
ducitur vanis desideriis dis
cetes et magis ad stram veritat
pueniens Quadmodu rumores
et membres restituta mgis
ita et hys resistue veritati hoies
corrupti mente reprobi circa fi
dei sed ultra no proficient nisi
pricia eou manifesta erit
oibus sicut et illoru fuit tu ad
assecutus es mea doctrinam
institutione propositu fidem lon
ganimitate dilectione patientia
psecutiones passiones Qualia
michi facta sut anthiochie yco
nio listris quales psecutones
sustinui et ex oibus me eri
puit dns et omes qui volut
pie viuere in xpo ihu psecutio
nem patiuntur mali at hoies
et seductores proficient in peius
errantes et in errore mittentes
tu vo permane in hys que didi
cisti et credita sut tibi sciens
a quo didiceris et quia ab infan
cia sacras litras nosti que te
possut instruere ad salute p
fidem q est in xpo ihu Omis
ca scriptura diuinitus inspirata
utilis e ad docendu ad arguen
ad corripiendu ad erudiendu
in iustitia ut perfectus sit dei ho
mo ad omne opus bonu instructus
Testificor coram deo et ihu
xpo ihu q iudicaturus est
uiuos et mortuos et aductu
ipius et regnu eius predica vm
sta oportune importune argue
obsecra increpa in omi patientia
et doctrina Scit enim tempus cu
sanam doctrina no sustinebit
sed ad sua desideria coacervabit
sibi magistros pruriente auri
bus et a veritate quidem audi
entes ad fabulas autem con
tu vo vigila in oibus labo
opus fac euangeliste ministeriu
tuu impple sobrius esto pa
tia delibor et tempus mee re
solutois instat Bonu certamen
certaui cursu consumaui fidem
seruaui de reliquo reposita e
michi corona iustie quam red
michi dns in illo die iustus iude
no solu at michi sed et hys qui
diligut aductu eius Festina ue
nire ad me cito Demas enim me
dereliquit diligens hoc seculu et
abiit thessalonicam crescens in
galaciam Titus in dalmatia
Lucas est mecu solus Marcu assu
me et adduc tecu est enim michi
utilis in ministerio Thicu aut
misi epheso penula qua reliq
troyade apud carpu veniens
affer tecu et libros maxie aut
membranas Alexander eramis
multa mala michi ostendit red
dat illi dns secdm opa eius que
tu deuita Valde enim restitit ver
bis nris in prima mea defensione ne
mo michi affuit sed omes me de
reliquerut no illis reputetur
dns at michi assitit et confor
tauit me ut per me predicatio ple
natur et audiant omes gentes
quia liberatus sum de ore leonis
et liberauit me dns ab oi opere
malo et salvu faciet in regnu
suu celeste cui glia in scla sclorum

amen Salutes pristinum et acqui
sitam et omnem dominum tuum
tempus et horam hymnum
at reliqui in Creta ut mihi mittes
tuam ante hyemem Venire ad
salutat te cubolus et prudens
lius et claudia et fratres
omnes Dns ihus xpus cu spu tuo
gratia vobiscu amen

Incipiu epla ad thytum

Paulus seruus dei apli
autem xpi ihu scdm fidem
electorum dei et agnitionem
veritatis que scdm pietatem
est in spem vite et ne qua prmi
sit q no mentit deus ante tpa
seculorum manifestauit autem
tpibus suis vim suam in predicatione
que credita e michi scdm preceptu
saluatoris dei nri tito dilecto
filio scdm comune fidem
fra et pax a deo pre et xpo
ihu saluatore nro huius rei gra
cia reliqui te crete ut ea que
desunt corrigas et constituas
p ciuitates presbyteros sicut et ego
tibi dispositi si quis sine crimine
est vni uxoris vir filios ha
bens fideles no in accusatione
luxurie aut no subditos habet
em epm sine crimine esse sicut
dei dispensatorem no superbum no
n acidum no vinolentum non p
cussorem no turpis lucri cupidum

sed hospitalem benignum sobrium
iustum scm totum temperantem
tem eu q scdm doctrina fidei
tem sm moneri potest ut potest exhor
tari in doctrina sana et eos qui
contradicunt arguere qui em
multi inobedientes vaniloqui et
seductores maxime qui de circu
cisione sunt quos oportet redargui
qui vniuersas domos subuertunt do
centes que no oportet turpis lucri
gra dixit quidam ex illis ipsorum
ipor propheta cretenses semper
mendaces male bestie ventres
pigri testimoni hoc verum est
propter quam causam increpa illos dure
ut sani sint in fide no intendentes
iudaicis fabulis et mandatis
hominum auertentium se a veritate
munda mundis coinquinatis aut et
infidelibus nichil mundum sed in
quinate sunt eorum et mens et cons
cientia inquinate sunt confitentur se nosse deum fac
tis aut negant cum sint abhominati
et incredibiles et ad omne opus bonum reprobi

Tu aut loquere que decent
sana doctrina senes ut
sobrii sint pudici prudentes sani
fide dilectione patientia sanos
similiter in habitu sco no criminato
res no vino multo seruientes bo
nos docentes ut prudentiam doceant
adolescentulas ut viros suos
ament filios diligant prudentes
sobrias castas domus curam ha
bentes benignas subditas viris
suis ut no blasphemet verbum dei
iuuenes similiter hortare ut sobrii
sint in omnibus teipm prebe exem
plum bonorum operum in doctrina
in integritate in grauitate verbum

tum sit inreplensibile ut ip
ex adipe circumstetur michil
habeb dicd mali de nob dicr
nob dnm suu subditos esse om
ombus placetes no contra
dictes no fraudates sed i o
tibus fidem bonam ostendetes ut
doctrina salutatoris nri dei
ornent in ombus Apparuit
em gratia dei et saluatoris
nri ombus hominibus erudies
nos ut abnegantes impietate
et secularia desidia sobrie et
iuste et pie viuamus in hoc sclo
exspectantes beatam spem et aduc
tm gle magni dei et saluatoris
nri ihu xpi q dedit semetipm
p nobis ut nos redimeret ab o
miquitate et mundaret sibi plm
acceptabilem sectatorem bonor
operum hec loquere et exhortare
et argue cu omi imperio Nemo
te contemnat// Cap m

Thimotheo illos principibus
et potestatibus subditos esse dare
obedire ad omne opus bonum pa
tos esse nemiem blasphemare
no litigiosos esse sed modestos
omem ostendentes mansuetudiem
ad omes homines Eramus em et
nos aliqn insipientes et incredu
li erantes seruientes desideriis
et voluptatibus variis et mali
tia et invidia agentes odibiles
odientes invicem Qd at benignitas
et humanitas Apparuit saluā
toris nri dei no ex operibus
iusticie que fecimus nos sed scdm
suam miam saluos nos fecit p
lauacrū regnerationis et renouā
nos spūs sci qui effudit in nob
abunde p ihm xpm saluatorem
nrm ut iustificati in gratia ip
hanc fidelem sermonem Et vite et
ne fidelibus spmoc a de ipis vo
confirmare ut curet bonis op
bus presse qui credut deo
Sut bona et vtilia hominib
Stultas at questiones et
neologias et contentiones
nas legis deuita Sut et vti
les et vane hereticum hominem
post vnam et secundam correptionem
deuita sciens quia subuersus
est q eiusmodi et delinquit pro
udicio condempnatus Cum misero
ad te artemam aut titicum
festina ad me venire nicopoli
ibi enim statui hyemare Zenam
legis perite et apollo sollicite p
mitte ut nichil illis desit Dis
cant aut et nri bone operibus
presse ad vsus necessarios ut
non sint infructuosi Salutat
te qui mecum sunt fres omnes
Saluta eos omes qui nos amat
in fide Gra dei cu oib vob ame

Incipit epla ad philemonem

Paulus vinctus ihu
xpi et thimotheus
frat philemoni dilecto
adiutori nro et carissi
que est in domo tua Gra vob
et pax a deo patre nro et dno ihu
xpo Gratias ago deo meo sep
memoriam tui faciens in oratio
nibus meis audiens caritatē
tuam et fidem quam habes in dno
ihu et in omes sanctos ut co

319 -

ad hebreos

Actus apl'or Cp'm

Multipharie multisq; modis olim deus loquens patribus in ꝓphetis/ nouissime diebus istis locutus est nobis in filio quem constituit heredem vniuersorum per quem fecit et secula qui cum sit splendor glorie et figura substancie eius portansq; omnia verbo virtutis sue purgacionem peccatorum faciens sedet ad dexteram magestatis in excelsis/ tanto melior angelis effectus quanto differencius pre illis nomen hereditauit cui enim dixit aliquando angelorum filius meus es tu ego hodie genui te et rursus ego ero illi in patrem et ipse erit michi in filium et cum iterum introducit primogenitum in orbem terre dicit et adorent eum omnes angeli dei Ad angelos quidem dicit qui facit angelos suos spūs et ministros suos flammam ignis Ad filium autem dicit thronus tuus deus in seculum seculi virga equitatis virga regni tui dilexisti iusticiam et odisti iniquitatem propterea unxit te deus deus tuus oleo exultacionis p̄ participes tuos et tu in principio die terra fundasti et opera manuum tuarum sunt celi ipsi pibunt tu autem permanebis et omnes sicut vestimentum veterascent et velud amictum mutabis eos et mutabuntur tu autem ide ipse es et anni tui non deficient

ymmo quidem et ego arbitror omnia detrimentum esse propter eminentem scientiam ihesu christi domini mei propter quem omnia detrimentum feci et arbitror ut stercora ut christum lucrifaciam et inueniar in illo non habens meam iusticiam que ex lege sed eam que est per fidem christi que ex deo est iusticia in fide ad cognoscendum illum et virtutem resurrectionis illius et societatem passionum illius configuratus morti eius si quo modo occurram ad resurrectionem que est ex mortuis non quod iam acceperim aut iam perfectus sim sequor autem si quo modo comprehendam in quo et comprehensus sum a christo ihesu fratres ego me non arbitror comprehendisse unum autem quod quidem obliviscens ea que retro sunt in anteriora me extendens ad destinatum persequor bravium supne vocacionis dei in christo ihesu quicumque ergo perfecti hoc sentiamus et si quid aliter sapitis et hoc deus vobis revelabit verumtamen ad quod pervenimus eadem sapere eadem regula sapiamus imitatores mei estote fratres et observate eos qui ita ambulant sicut habetis formam nostram multi enim ambulant quos frequenter dicebam vobis nunc autem et flentes dico inimicos crucis christi quorum finis interitus quorum deus venter et gloria in confusione ipsorum qui terrena sapiunt nostra autem conversacio in celis est unde et saluatorem exspectamus dominum nostrum ihesum christum qui reformabit corpus humilitatis nostre configurum corpori claritatis sue secundum operacionem qua possit etiam subicere sibi omnia igitur fratres mei dilectissimi et desiderati gaudium meum et corona mea sic state in domino dilectissimi euodiam rogo et sintichen deprecor idipsum sapere in domino etiam rogo et te germane compar adiuua illas que mecum laborauerunt in euangelio cum clemente et ceteris adiutoribus meis quorum nomina sunt in libro vite gaudete in domino semper modestia vestra nota sit omnibus hominibus dominus prope est nichil solliciti sitis sed in omni oracione et obsecracione cum gracias actione petita vestra innotescant apud deum et pax dei que exsuperat omnem sensum custodiat corda vestra et intelligencias vestras in christo ihesu de cetero fratres quecumque sunt vera quecumque pudica quecumque iusta quecumque sancta quecumque amabilia quecumque bone fame si qua virtus si qua laus disciplina hec cogitate que et didicistis et accepistis et audistis et vidistis in me hec agite et deus pacis erit vobiscum gavisus sum autem in domino vehementer quia aliquando tandem refloruistis pro me sapere sapiebatis sed occupati eratis non in penuria dico ego enim didici in quibus sum sufficiens esse scio et humiliari scio et abundare ubique et in omnibus institutus sum et saturari et esurire et abundare et penuriam pati omnia possum in eo qui me confortat verumtamen bene fecistis communicantes tribulacioni meae scitis autem et vos philippenses quod in principio euangelii quando profectus sum a macedonia nulla mihi ecclesia communicauit in racione datoris et accepti nisi vos soli quia et thessalonicam semel et bis in usum mihi misistis non quia inquiram datum sed requiro fructum abundantem in racione vestra repleo autem omnia et abundo repletus munera vestra accepi odorem suauitatis hostiam acceptabilem placentem deo deus autem meus impleat omnem desiderium vestrum secundum divicias suas in gloria in christo ihesu deo autem et patri nostro gloria in secula seculorum amen

Salutate omnem sanctum in christo ihesu salutant vos qui mecum sunt fratres omnes omnes sanctos maxime autem qui de domo cesaris sunt gracia domini nostri ihesu christi cum spiritu vestro amen

Aque aute angelos dixit aliquando adepte
meis quos ego ponam mirmidones
tuos trabelli pedi tuoz no
ne omes sue administratorij
spiritus in ministerium mis
pter eos qui hereditatem ca
piut salutis Propter hoc
danciis oportet abundancius nos
ca que audiuimus ne forte
p angelos dictus est sermo fac
tus est firmus et omis preva
ricacio et inobediencia accepit
iusta mercedis retribucionem
quomo nos effugiemus si tam
tam neglexerimus salutem
que cu inicium accepisset enar
rari p dnm ab eis qui audierat
in nobis confirmata est cotes
tante deo signis et portentis
et variis virtutibus et spiritus
sancti distribucionibus secm
suam voluntatem Non enim an
gelis subiecit deus orbem ter
rarum de quo loquimur Testa
tus est autem quodam loco quida
dicens Quid est homo q me
mor es eius aut filius hoim
quoniam visitas eum Minuisti eum
paulo minus ab angelis gloria
et honore coronasti eum et con
stituisti eum sup opa manuum
tuarum Omnia subiecisti sub pe
dibus eius In eo enim q ei oia
subiecit nichil dimisit non
subiectum ei Nunc autem nec
dum videmus omnia subiecta ei
Eum autem qui modico q angelos
minoratus est videmus ihm
propter passionem mortis gloria
et honore coronatum ut gratia
dei pro omnibus gustaret mortem
Decebat enim eum propter quem oia
et per quem oia qui multos filios in
gloriam adducentem auctorem
salutis eorum per passionem
consummari Qui enim sanctificat
et qui sanctificantur ex uno
omes propter quam causam
non confunditur fratres eos
vocare dicens Narrabo nomen
tuum fratribus meis in medio
ecclesie laudabo te Et iterum
Ego ero fidens in eum Et ite
Ecce ego et pueri quos mihi
dedit dns eius Quia ergo pueri
communicauerunt carni et sanguini
et ipse similiter participauit
eisdem ut per mortem destrueret
eum qui habebat mortis imperium
id est diabolum et liberaret eos
qui timore mortis per totam
vitam obnoxii erant seruituti
Nusquam enim angelos apprehendit
sed semen abrahe apprehendit
Unde debuit per omnia fratribus
assimilari ut misericors fieret
et fidelis pontifex ad deum
ut repropiciaret delicta populi
In eo enim in quo passus est
ipe et temptatus potens est
eis qui temptantur auxiliari Unde
fratres sanctificati
mis celestis participes consi
derate apostolum et pontificem con
fessionis nre ihm qui fidelis est
ei qui fecit illum sicut et moyses
in tota domo eius Amplioris
enim gloriae iste p moyse dignus
habitus est quanto amplioremen

honorem [illegible] eius fabri
[illegible] 1 naim ꝑ dm
[illegible] ait
[illegible] est 1 et mox
[illegible] erut in tota
[illegible] tamquã fẽmulis
in testimoniũ eoꝝ que dicenda
erant 1 Christus vero tamquam
filius in domo sua que domus
sumus nos si fiduciam et glo
riam spei usq; ad finem firma
retineamus 1 unde ꝑ sicut
dicit spūs sanꝯ Hodie si vocem
eius audieritis nolite obdurare
re corda vestra sicut i exacer
batione secũdm diem tẽptationis
in deserto Ubi tentauerunt
me patres vri ꝓbauerunt et vi
derunt opa mea 1 Quadraginta
annis ꝑpter quod offensus sui ge
neationi huic et dixi semper
hi errant corde ipi vero non cog
noverunt vias meas quibus iu
raui in ira mea si introibunt in
requiem meã 1 Videte fratres
ne forte sit in aliquo vrm cor
malum incredulitatis discedẽn
di a deo viuo sed adhortamini vos
met ipos ꝑ singulos dies donec
hodie cognominatur ut no obdu
retur quis ex vob fallacia ꝑ
cati pticipes chi ꝙpi effecti sumus
si tamen initium substan
tie eius usq; in finem firmum re
tineamus 1 Du dicitur hodie si
vocem eius audieritis nolite ob
durare corda vra sicut in illa exacerbatione 1 Quidam
cm audientes exacerbauerunt
sed non omnes qui ꝑfecti sunt
ex egipto ꝑ moysen 1 Quibus

autem offensus est quadraginta
annis nonne illis qui peccauerẽt
quoꝝ cadauera ꝓstrata sunt in de
serto 1 Quibus autem iurauit
no introire in requiem nisi no
nis illis qui incredulitate
fuerunt 1 Et videmus quia no po
tuerunt introire in requiem
illius ꝓpter incredulitatem 1 Time
amus ergo ne forte relicta pol
licitatione introeundi in requiem
eius existimet aliqs ex vob deesse
Et em et nobis nuntiatus est
quemadmodũ et illis 1 Cuius
sermo auditus non admixtus
fuit eis ex ihs que audierunt In
gredimur em in requiem qui cre
dimus sicut dixit sicut iu
rauit in ira mea si introibunt in
requiem mea Et quidem operibus
ab institutione mundi ꝑfectis dixit
in quodam loco de die septimo sic
Et requieuit deus die septima
ab omnibus operibus suis et in hoc
rursus si introibunt in requiem
meam Cum ergo sup est quosdam
introire in illam et ihs quibus
prius annuntiatum est intro
ierunt ꝓpter incredulitatem iterum
limitat diem quendam hodie in
David dicendo post tantum tpis
sicut sup dictum est hodie si vocem
eius audieritis nolite obdurare
corda vra Nam si eis iesus requiem
ꝑstitisset nequaquam de alia loque
retur post hec die septimo re lin
quitur sabbatismus populo dei
Qui em ingressus est in requiem
eius et ipe requieuit ab opi
bus suis sicut a suis deus Time
amus ergo ingredi illa requiem

00045160

tit ne mi dñs ꝑcuss meritis m
meis dubitauit exemplū ei⁹
est emꝰ mo dei et essem ꝑ
netrabilior omi gladio amici
ti et ptingens usq; ad diuisi
ne aie et spus compagi ꝙ ꝛ me
dullaꝝ ꝛ discretor cogitacionū
et mtcōnū cordis et no est
aliqua creatura invisibilis n
cospcu eius omnia em nuda et
aperta sut oculis eius ad quem
nobis smo habentes gꝝ ponti
ficem magnū ꝓpenetrauit c
los ihm filiū dei teneamus
confessione eius non em hꝫ
bemus pontificem ꝙ no possit
compati infirmitatibus nostris
tptatū autē omia p silitudi
abs ꝙ pcō ergo tū fiducia ad
thronū gre ut misericordiā
consequamur et gratiam in
veniamus i auxilio optuo Cap
V
Omnis namq; pontifex
ex hominibus assumptus pro
hominibus constituitur i hijs
que sunt ad deū ut offerat dona
et sacrificia ꝙ pcīis et q condo
lere possit hijs qui ignoranter
errant qm et ipe circūdatus
e infirmitate et ꝙ tūd debet
quēadmodū ꝙ ꝓplo ita etiā ꝙ
semetipo offerre hostias ꝙ pcīis
Et quisquā assumat sibi ho
norem sed q vocatur a deo tam
quā aaron hic et xpus no se
metipm clarificauit ut pontifex
fieret sed qui locutus est ad eū
filius meus es tu ego hodie ge
nui te Sicut ꝛ in alio
loco dicit tu es sacerdos sec
dm ordinē melchisedech Qui in dieb⁹ carnis suę preces
supplicationē ad eum qui possit
illū a morte saluum facere cū clā
more valido et lacrimis offe
rens exauditus est ꝙ sua pie
tate quidem cū esset filius
dei didicit ex his que pas
est obedientiā et consummatus
factus e omnibus obtemperā
tibus sibi causa salutis et ne
appellatus a deo pontifex sm
ordinē melchisedech de quo
grandis nobis sermo
ad dicendū quod imbecillibus fa
cti estis ad audiendū Et em cū
deberetis magri esse propter
tempus rursū indigetis ut
vos doceam quę sut elementa
exordij sermonū dei et facti est
quibus lacte opus sit no solido
cibo Omnis em qui lactis est p
ticeps expers e sermonū iusti
parvulus em est perfectoꝝ aūt
solidus cibus eoꝝ qui p consue
tudinē exercitatos habent sen
sus ad discretionē boni ac mali
Quapter mittentes Vi
mentionem principij sermonem
ad perfectionē feramur non rur
sus iacientes fundamentū pe
ab operibus mortuis et fidei ad
deū baptismatū doctrinę impositio
nis manuū ac resurrectionis
mortuorū et iudicij eterni Et
hoc faciemus si quidem deus p
miserit Impossibile est em eos

qui semel qui ubique statuta
mitte termino qui non vereatur
vim tribus sed venturi et pro
cepit sub vmbra sua sub ad pe
nitentia aquas gentes sibimetip
os plurium ostentui habentes
terra eam spe veniente super
abundans vmbram et gemmias
ferbid optuna illis a quibus
obtutur accipit benedictione a deo
proscens ac spinas ac tribulos
reproba est et maledicto proxima
cuius consumatio in combustionem
confidimus ac de vobis dilectis
simi meliora et viciniora salutis
tam et si ita loquimur ipso enim in
iustus deus ut obliuiscatur operis
vestri et dilectionis quam ostendistis in nomine ipius qui ministrastis sanctis et ministratis
stupimus ac vnumquemque vestrum eandem ostendere sollicitudinem ad exple
tionem spei usque in finem ut non
segnes efficiamini verum imitatores eorum qui fide et patientia
hereditabunt promissiones abraham nam promittens deus quia ne
minem habuit per quem iuraret
maiore iurauit per semetipsum dicens Nisi benedicens benedicam
te et multiplicans multiplicabo
te Et sic longanimiter ferens
adeptus est promissionem Hoc enim per maiore sibi iurat et ob
obtinendum ne cor suum ad contra
dictionem est iuramentum in qua
habundantius volens deus ostendere pollicitationes hereditibus
immobilitate consilii sui inter
posuit iusiurandum ut per duas
res immobiles quibus impossibile
est mentiri deum fortissimum solacium habeamus qui confugimus
ad tenendam propositam spem quam
sicut ancoram habemus animae
tutam ac firmam et intrantem
usque ad interiora velaminis ubi
precursor pro nobis introiit iesus
secundum ordinem melchisedech pontifex factus in eternum

Hic
est enim melchisedech rex
salem sacerdos dei summi
qui obuiauit abrahe regresso
a cede regum et benedixit ei
cui et decimas omnium diuisit a
brahem primum quidem quia in
terpretatur rex iustitie deinde
autem et rex salem quod est rex
pacis sine patre sine matre sine
genealogia neque initium dierum
nec finem vite habens assimilatus autem filio dei manet sacerdos in perpetuum Intuemini autem
quantus sit hic cui et decimas
dedit de primis abrahe patriarcha Et quidem de filiis le
ui sacerdotium accipientes mandatum habent decimas sumere
a populo secundum legem id est fratres suos
quamquam et ipsi exierint de lumbis
abrahe cuius autem generatio
nem non enumeratur in eis decimas sump
sit abraham et hunc qui habebat
promissiones benedixit Et
hic quidem decimas mortales homines accipiunt ibi autem
testatur quia viuit in eternum

Et ut ita dictu sit pro abu
dd et hau q decimas accepit
decimatq est. Adhuc et i lubu
pris erat qn obuiauit ei mel
chisedech. Si ergo consumacio
p sacrdociu erat leuitico po
pulus em sub ipo lege acce
pit quid adhuc necessariu
scm ordine melchisedech
aliu surgere sacrdote z no sur
gere scm aaron dici. Trans
lato em sacrdocio necesse e
ut et legis translatio fiat in
quo em hec dicitur de alia tri
bu est in quo nullus altarie
ptio stit manifestu e em q
ex iuda ortus sit dns nr in qua
tribu nichil de sacrdotibus
moyses locutus est. Et amplius
adhuc manifestatius est si scm
multitudine melchisedech exur
gat alius sacrdos q no scm
lege mdati carnalis factus
est. Lex scm virtute vite insolu
bilis contestat em qm tu es
sacrdos scm ordine melchi
sedech. Reprobatio quide fit pce
dentis mdati propter infirmi
tate eius et inutilitate. Nichil
em ad pfectu duxit lex. Introduc
tio vero melioris spei per
qua proximamus ad deu et qua
tu est no sine iureiurando.
Alii quide sine iureiurando sa
cerdotes facti sut. Hic ad deu
iureiurando p eu qui dixit ad
eu. Iurauit dns z no penitebit
eu tu es sacrdos in etnu scm
ordine melchisedech. Et plures
facti sut sacerdotes eo
quod morte prohibent
manere. Hic at eo q manet
in etnu sempiternu habet sa
dotiu. Vnde et saluare in pe
petuu potest accedentes p se ad deu
q nobis ad deu semp admit
pellandu q nobis. Talis em
decebat ut nobis esset ponti
fex sanctus innocens impollut
segregatus a peccatoribus et
excelsior celis factus q non
habet cottidie necessitatem
quemadmodu sacerdotes pu
q suis delictis hostias offere
re inde q populo. Hoc em fecit se
mel se offerendo. Lex em ho
mines constituit sacerdotes
infirmitatem habentes. Sermo
autem iurisiurandi q post legem
est filium in etnu constitutu.

Capitulu. Cum

Ad ea que dicuntur tale
habemus pontificem q consedit
in dextera sedis magestatis
in celis sanctorum minister et
tabernaculi veri quod fixit
dns et no homo. Omnis em
pontifex ad offerenda mune
ra et hostias constituit. Vnde
necesse est et hunc habere aliq
quod offerat. Si ergo esset sup
terra nec esset sacerdos cum
essent qui offerrent scm legem
munera qui exemplari z umbre

[illegible] ſcriuet [illegible] ſcias r [illegible]
[illegible] ſcriuet tabernaculi
[illegible] ſm ſcriptura ſm
ata ſcilm ep̃m plin quod tibi
oſtenſu e in monte Verũ autẽ
melius ſpiritus eſt, miſterium
quato et melioris teſtamenti
mediator eſt quod in melioribꝫ
ꝓmiſſionibꝫ ſanctitudo eſt
tam ſi illud ꝓcul culpa vacaſ
ſet non vtiq; ſecũdo locus in
quireret Increpans eni eos
dicit Ecce dies veniũt dicit
dns et cõſummabo ſup domum
iſrl et ſup domũ iuda teſtamẽ
tũ, nonũ no ſcdm teſtamẽtum
quod fecĩ patribus eorũ in die
qua apprehendi manu illorũ
ut educerem eos de terra egip
ti quoꝝ ipi irritũ fecerunt in teſta
mẽto meo Et ego neglexi eos
dicit dns quia hoc e teſtamẽ
tũ quod diſponã domui iſrl
poſt dies illos dicit dns dan
do legem meã in mentes eorũ
et in corda eorũ ſuper ſcripturã eaꝝ
et ero eis in deũ et ipi erũt
mihi in ꝑplin Et no docebit
vnuſquiſq; ꝓximum ſuum et vnus
quiſq; fratrem ſuum dicẽs cog
noſce dm quia omnes ſcient me
a minimo uſq; ad maiorem eorũ
quia ꝓpitius ero iniquitatibꝫ
eorũ et peccatoꝝ illoꝝ non memo
rabor Dicendo aute nouũ ve
terauit priuꝫ quod aute an
tiquatur et ſenescit ꝓximum e

Habuit quidem et Cxe
priuꝫ iuſtificationes cultu
re et ſcm ſeculare tabernacu
lum eni factum eſt primum in quo
erant candelabrum et mensa

et propoſitio panis quod dicitur
ſanctum poſt velamentum autẽ
ſecũm tabernaculum quod dicit
ſancta ſanctoꝝ habens
cẽſuribulum et archam teſtamẽ
ti circumtecta ex omni pte auro
in qua virga aurea habens
manna et virga aaron que
fronduerat et tabule teſtamẽ
ti ſup quã cherubin gloriæ ob
umbrantia ꝓpiciatorium de q
bus no eſt modo dicendũ per
ſingula hmõi vero ita compo
ſitis in priori quidem taber
naculo ſemp introibant ſacer
dotes ſacrificiorum officia conſu
mantes In ſcdo aute ſemel
tm in anno ſolus pontifex no
nne ſanguinem quem offeret
ꝓ ſua et ꝓ ignorantia hoc
ſignificante ſpu ſancto nondũ
manifeſtatum eſſe ſanctorum viam adhuc
priore tabernaculo habente
ſtatum que parabola e tempo
ri inſtanti iuxta conſtituta
munera tam ſacrificia
offerũtur que ſecundum conſcientiam
perfectum ſeruientem ſolum
modo in cibis et potibus et variis
baptiſmis et iuſtificationibus carnis
uſq; ad tempus correctionis impo
ſitis Chriſtus aute aſſiſtens pon
tifex futurorum bonorum per am
plius et perfectius in tabernacu
lum non manufactum id est non
huius creationis nec ꝑ ſanguinem
hircorum aut vitulorum ſed ꝑ ꝓprium
ſanguinem introiuit ſemel in
ſancta eternam redemptione
inueniens Si enim ſanguis hircorum
et thaurorum et cinis vitule aſ
perſus inquinatos ſanctificat
ad mundationem carnis quanto magis
ſanguis Chri qui ꝑ ſpm ſanctum

00045160

semetipm obtulit immolatu
deo emudabit constrenat no
tru ab opibus mortuis ad
uiendu dx viuenti Et idoo no
ui testameti mediatox est ut
morte intredente in redemp
tionem eaz puearicomiss que
erant sub pmo testamto repro
missionem accipiant qui vo
cati sut eterne hereditatis
Vbi em testamentu mor
tuis confirmatu est alioqui
no du valet du viuit q testatr
est Unde nec pmo quidem sine
sagwine dedicatu est Lecto em
omi mandato legis a moyse
vniuso plo audiente accipies
sagwinem vitulox z hircox cu
aqua et lana coccinea z ysopo
ipm ipsu liburq et omem populu
aspsit dicens hic est sagwis
testamti quod mandauit ad
nos du Sitte tabernaculu et
omia vasa ministerii sagwine
similiter aspsit Et omia pene
in sagwine mundantur secudu
legem et sine sagwinis effusio
non fit remissio Necesse ē go
exemplaria quidem celestiu
hijs emundari ipa aute celestia
melioribus hostijs q istis Non
em manufactis sanctis introiuit
exemplaria veraz sed in ipm
celu ut appareat nuc vultui dei
p nobis neq ut sepe offerat semz
ipm quemadmodu pontifex vtitur
in sancta p singulos annos in sagwi
ne alieno Alioqn oportebat eu
frequenter pati ab origine mundi
Nunc aute semel in consuma
cione seculoz ad destitucionem
peccati p hostie sue oblatione
et quemadmodu statutu hoib
bus semel mori post hoc aut
iudiciu sic et christus semel o
blatus ad multoz exhaurie
da peccata secdo sine peccato apparebit
exspectantibus se in salute

Umbram em habens lex
futuoz bonoz non ipam
ymagine rez per singlas anos
eisdem ipis hostijs quas offe
runt indesinenter nunquid pfe
cedentes perfectos facere accedentes
cessassent offerri Ideo q nullam
habuissent vltra conscienciam
peccati cultores semel mundatos
in ipis commemoratio peccatoz p
singulos annos fit Impossibile
em est sagwine thauroz et
hircoz auferri peccata Ideo ingre
diens mundu dicit hostiam et
oblacionem noluisti corpus au
tem aptasti michi holocaustoma
ta pro peccato non tibi placue
runt tunc dixi ecce venio in ca
pite libri scriptu est de me ut
faciam deus voluntate tua Su
pius dicens quia hostias et
oblaciones et holocaustoma
ta et p peccato noluisti nec placuit
sibi que secdm legem offe
runt tunc dixit ecce venio ut fa
ciam deus voluntate tua auferat
primu ut sequens statuat in qua
voluntate sanctificati sumus
p oblacionem corporis xpi ihu
semel Et omnis quidem sa
cerdos prope e cottidie ministrans
et eadem sepe offerens hostias

que nullum [illegible] p̄ peccatis
[illegible] hostia [illegible]
[illegible] deputa sed secundū q̄ p̄
tanū dom̄ penitet mundicia cuius
scribit pedū eius Una ei obla
one consummauit in sempiternū
sanctificatos Contestat aūt nos
spūs scūs Postquā em dixit
hoc autē testamentū quod tes
tabor ad illos dicit dns Dabo
legem meā in cordibus eorū et
in mentibus eorū superscribā eas
et peccatorū et iniquitatū eorū ia
no recordabor amplius Ubi aūt
horū remissio ia no est oblatio
p peccato Habentes itaq̄ fres fidu
ciā in introitu scōrū in sanguine
xpi quā initiauit nobis Viam
nouā et viuentē p velamen id est
carnē suā et sacerdotē magnū
sup domū dei Accedamus cū uero
corde in plenitudine fidei aspersi
corda a conscientia mala et ablūti
corpus aquā Mundā teneamus
spēm confessionis indeclina
bilem fidelis em est q̄ repmi
sit Et consideremus invicem
in prouocationē caritatis et bono
rū operū non desertores collec
tionē nrām sicut est consuetu
dinis quibusdam sed cohortatores
et tanto magis quanto videritis
appropinquantem diem Voluntarie
em peccantibus nobis post ac
ceptā notitiā veritatis iam
non relinquit p peccatis hostia
terribilis aūt quedā expectatio
iudicij et ignis emulatio que
consumptura est aduersarios

tum q̄ quis irritā fecerit legem moy
si sine vllā miserationē duobus aut
tribus testibus moritur quanto
magis putatis deteriora me
reri supplicia q̄ filiū dei conculca
uerit et sanguinē testamenti
polluerit duxerit in quo sanctificatus
est et spūm gre cōtumelia fe
cerit Scimus em eū q̄ dixit mihi
vindicta ego retribuā et iterū q̄
iudicabit dns populum suum horren
dum est incidere in manus dei vi
uentis Rememorami aūt pris
tinos dies in quibus illuminati
magnum certamen sustinuistis
passionum et in altero aūt socij
tales effecti Nam et
vinctis compassi estis et rapinam
bonorū vestrorū cū gaudio suscepe
pistis cognoscentes vos habere
meliorem et manentem substan
tiam Nolite itaq̄ amittere confidentiā
vestrā que magnā habet remu
nerationē Patientia em vobis
necessaria est ut voluntatē dei
facientes reportetis repmissionē Adhuc em modicū aliq̄
quantulū qui venturus est veniet
et non tardabit Justus aūt
meus ex fide viuit Quod si sub
traxerit se non placebit aie mee
nos aūt non sumus subtractionis
filij in perditionē sed fidei in acquisitionē aie
Est aūt fides sperandarū Capitulum
substantia rerū argumentū non
apparentium In hac em testimo
nium consecuti sunt seniores Intel
ligimus q̄ aptata esse seculā de
i ut ex invisibilibus visibi
lia fierent Fide plurima hostia

abel ꝑ quam obtulit deo p qu
testimoniu cōsecutus e esse
iustus testimoniū ꝑhibente
muneribus eius deo et p illud
defunctus adhuc loquit Hen
enoch trāslatus e ne videret
mortem et non inveniebat
quia transtulit illū deus Ante
te trāslationē enī testimoniū
habebat placuisse deo Sine fi
de autē impossibile e placere
deo Credē enī oportz accedete
ad deū quia est et querentibus
se remunerator sit fidem nac
cepto de ipō quē
adhuc non videbantur nec
tuens aptauit arcā in salu
tem domus sue ꝑ quā damp
nauit mundū et iusticie que
ꝑ fidem est hered est institu
tus fide q vocatur abrahā
obediuit in locū exire qui ac
ceptur⁹ erat in hereditate
et exiens nesciuit quo iret
fide moratus e in terra repro
missionis tanq̄ in aliena i
tabernaculis habitando cū ysaac
et iacob cohered⁹ repmis
sionis eiusdē cōpectabat
em fundamentū habentē ciui
tatem cui⁹ artifex et conditor
deus e fide et ipa sara steri
lis virtutem in cōceptione se
minis accepit et iam preter
tempus etatis eni fidelem me
dixit esse eū qui ꝑmisit ꝑpt
quod et ab vno orti sunt hoc
emortuo tanquam sidera celi
in multitudine et sicut arena

que est ad oram maris multi
tudo Secundū fidē mortui sunt
omēs isti non acceptis re
missionibus sed a longe eas
aspicientes et salutantes et
confitentes quia peregrini et
hospites sunt sup terrā Qui
enī hoc dicit significat se
triam inquirere Et si quidē
illius memores essent de qua
exierant habebant vtique
tempus redeundi Nūc aut
meliore appetut id est celes
tē deo non confunditur deus
vocari deus eorū parauit
enī illis ciuitatē Fide obtu
lit abraham ysaac cū tempta
retur et vnigenitū offere
bat qui susceperat repmissio
nes ad quem dictū est quia
in ysaac vocabitur tibi se
men arbitrans quia et a mor
tuis suscitare potens e deus
vnde eū et in parabolā ac
cepit fide et de futuris bene
dixit ysaac et iacob et esau
Fide iacob moriens singulos
filioz ioseph benedixit et adora
uit fastigiū virge eius Fide
ioseph moriens de profectione
filioz israhel memoratus
est et de ossibus suis mandā
fide moyses natus occulta
tus est mensibus tribus a
parentibus suis eo q vidis
sent elegantem infantem
et non timuerut regis edic
tū fide moyses grandis ef

fectus e ⁊ orant egiptii con
sidere tunc dolorem strate sue
de morte grauiori factus
negrant se silere posse pha
raonis magis eligens cum
populo dei q̄ tpalis pcti habe
re ꝯcupiditatem maiores diuici
as estimans thesauris egip
tior⁹ imperiū ꝓpi⁹ despicie
bat in remuneratore fide re
liquit egiptiū no xerxes ami
nostratem regib⁹ mirabile
cui tamqua videns sustinuit
fide celebrauit pascha ⁊ sag
uinis effusionem ne qui vasta
bat primitiua tangeret cor fide
transiectus mare rubru tam
qua p arida cui quod expecti
egipcij deuorati sut fide mu
ri crebro conquassatus circuitu di
cui septem fide mur⁹ mere
trix no periit cu incredulis
excipiens exploratores in
pace dñi quid adhuc dicā de
ficiet em me tempus enar
rantem de gedeon barach
sampson iepte dauid ⁊ samu
el et ꝓphetis qui p fidem dei
cerut regna opati sut iusti
ciam adepti sue repromissiones
obturauerut ora leonu ex
tinxerut impetu ignis effu
gierut aciem gladij conualue
rut de infirmitate fortes fac
ti sue in bello castra vterut
exterorum acceperut mulier
de resurrectione mortuos suos
alij autem distenti sue non
sustipientes redemptionem
ut meliore inuenerut resur
rectionē alij vero ludibriū
verberū experti nisiq̄ vin
cula et carceres lapidati sue
secti sue temptati sue occisi
one gladij mortui sue circui
erut in melotis in pellibus
caprinis egentes angustia
ti afflicti quibus dignus no
erat mundus In solitudinibus
errantes et in montibus et in
speluncis et in cauernis ter
ꝛ hij omes testimonio fidei
ꝓbati non acceperut repro
missionē deus ꝓ nobis ali
quem melius prouidente ut
ne sine nobis cōsummerentur
Deoq̄ et nos tantu
habentes imposita nubem
testiu deponentes ome pon
dus et circumstans nos peccm
per patientiam curramus ad
ꝓpositu nob certamen aspici
entes in auctorem fidei ⁊ co
sumatorem ihm qui ꝓposito
sibi gaudio sustinuit crucē
confusione contempta atq̄
in dextra sedis dei sedet ⁊
cogitate eū qui talem susti
nuit a peccatoribus adūsum
semetipm contradictionē
ut non fatigemini animis
vestris deficientes non du ei
usq̄ ad sanguinē restitistis ad
huc sub peccm repugnantes et
obliti estis consolationis q̄ vobis
tamquā filijs loquitur dicēs
fili mi noli negligere disciplinā
dñi neq̄ fatigeris du

00045160

ab eo arguetis dñe em dñs
git dñs castigat flagellat
at omem filiu quē recipit
In disciplina psecate tam
filiis vobis se offert deus
dñs est et filius que non
corripit pater dñus si ext
disciplinam estis cui⁹ ptic⁹ipes
facti sut omes ergo adulteri
et non filij estis Deinde pro
quidem carnis mre habuim⁹
eruditores et reuerebamur
eos no multo magis obtempa
bimus patri spirituu⁹ et viue⁹
et illi quidem in tpe paucoru
dierū secm voluntate sua eru
diebat nos hoc aute ad id qđ
utile est in recipiendo sanctifica
tionem eius dñm ad disciplina
m ptis quide videtur no esse
gaudij sed meroris postea at
structu pacatissimū exercita
tis p eam reddet iustitie fructu
quod remissas manus et soluta
genua erigite et gressus rectos
facite pedibus vris ut no
claudicans quis erret magis
aute sanetur pacem sequim
ni omnibus et sanctimoniam
sine qua nemo videbit dm⁹ co
templates ne quid desit gre
di ne qua radix amaritudis
sursū germinans impediat
et p illā inquinent multi ne
quis fornicator aut pfanus
ut esau q pro vna escā vendi
dit primogenita sua Scitote
em q̄m et postea cupiens hēre
ditare benedictionē reprobatus
est no em movet prime locum
[illegible] tetigit dñe
ne [illegible] ad tempe
statem et accensionem ignis et
turbinem et caliginem et pro
cellā et tube sonū et vocem
verboru quā qui audierūt e
xcusauerūt se ne eis fieret vm
non em portabat quod dictū
est si bestia tetigerit montem
lapidabitur et ita terribile
erat qđ videbatur moyses dixit
exterritus sum et tremebundus
sed accessistis ad syon montem
et ciuitatem dei viuentis celi
estem et multoru milium an
gelorū frequentiā et ecclesiam
primitivoz qui conscripti sunt
in celis et iudicem omium deum
et spūs iustoz pfectoz et testa
menti nouū mediatorem iesum et
sanguinis aspersionem melius lo
quentē q̄ abel Videte ne recu
setis loquentem Si em illi no
euaserūt recusantes eum qui
sup terra loquebatur multo
magis nos qui de celis loquē
tem nobis aduersum⁹ cuius vox ter
ram mouit tunc modo ait re
mittit dicens Adhuc semel et
ego mouebo non solū terrā sed
et celū q̄ ait adhuc semel dicit
declarat mobiliū translationem
tanq̄ factoz ut maneant ea
que sut immobilia Itaq⁹ fratres
regnum dei immobile susceptes
habeamus gratiam per quam
seruiamus placentes deo cum
metu et reuerentia quoniam
etiam deus noster ignis consumens e
Caritas fraternitas
maneat in vobis et hospita

literam nolite obliuisci p hanc
em p tractatum dilecti angelus hos
pitis nostri p ymitatore vnctio
nis tamquā simul viuere et labo
rare tamquā et ipi corpe
moribus honorabile connubiū
in omnibus et thorus imaculatus
fornicatores em et adulteros iudicabit deus Omit mores
ri sine auaricia contenti psen
tibus Ipe em deus dixit non
te deseram neq derelinquam
ta ut confidenter dicamus in
nus michi adiutor est non tic
bo quid faciat michi ho Mem
tote ppositorum vestrorum qui vo
bis locuti sut verbum dei quoꝝ
intuentes exitu conuersationē
imitamini fidem ihesu xpus hes
et hodie ipe et in secula Doc
trinis variis et peregrinis no
lite abduci Optimum eni est gr̄a
tia stabilizi cor non escis que
non profuerut ambulantibus in
eis Habemus altare de quo edere
potestate non habent qui tab
naculo deseruiut Quoꝝ em
animalium infertur sanguis p pec
to in sancta p pontificem hoc cor
pora cremantur extra castra
Propter quod et ihesus ut sanctificet
p suum sanguinem ipm extra por
tam passus est Egrediamur igit
ad eum extra castra improperiū ei
portantes Non em habemus
hic manentem ciuitatem sed fu
turam inquirimus p ipm ergo
offeramus hostiam laudis sem
per deo idest fructu labiorum
confitentium nomen eius Bene
ficentie aute et comunicationis

nolite obliuisci talibus em hostiis
placetur deus Obedite prepo
sitis vestris et subiacete eis ipsi
em pernigilat quasi rationem
pro animabus vris reddituri ut
cu gaudio hoc faciant et non
gementes hoc em non expe
dit vobis Orate pro nobis Co
fidimus em quia bonam conscī
encia habemus in omnibus be
ne volentes conuersari Amplius
aute deprecor vos hoc facere
quo celerius restituatur vobis
Deus autem pacis qui eduxit
de mortuis pastorem magnum
ouium in sanguine testamenti et
ni dnm nrm ihm xpm aptet
vos in omni bono ut faciatis eius
voluntatem faciens in vobis qd
placeat coram se per ihm xpm
cui gloria in secula seculorum
amen Rogo autem vos fres
ut sufferatis verbum solacii etenim
pro paucis scripsi vobis Cog
noscite fratrem nostrum timo
theum dimissum cu quo si cele
rius venerit videbo vos Salu
tate prepositos vestros et omnes
sanctos Salutant vos fratres
de italia Gratia cu omnibus
vobis Amen.

Incipit prologus i actus Aplorz

Lucas natione syrus ex ha
i ciuitate antiochia
chia medicine artis egregius
et aplorz xpi discipulus postea
usq ad cofessione pauli secutus apli
nec ei in vgitate pmanes
dno maluit seruire cui hyeronymus
ages etatis anos i bithinia nos
citur de scto emigrasse hic ig
diuis stimlatus impio postquam
in achaia pte ciuitatis strabes
grecie fidelibus ternacq dm fide
li narracoe ostendit eudeq ex
stirpe dauid origie descendisse
monstrat cui no imerito striben
dorz aplorz actuu ptas tmistro
datur ut deus i deo plenus filio
pdicois eptricto oracoe ab aplis
sed ut sorte dm elcois nuncio
plet sicq paulu cosiliacois apli
cis actibus facit que diu contra
stimlum calcitrante deu elegisse
quod legentibus ac negantibus dei
beneficium voluit simoe ostendere qui pro
lixius aliquid sapientibus pdi
disse scribes qui opante agnoscit op
tet et de suis strabis edere cruciem
tam diuina subscripta e gra ut no
stri corpis sit ecclesie eius qui
cet medicina

Incipiunt actus
Aplorz Cap primum

Primum quidem simone
ferri de cuius ethiopissa
sa que scripsit illustris stra
et docet usq i diem qua
precipiens aplis p spm sm quos
elegit assumptus e a nubibus et
ablatus est in celum post passio

sum mysteria ac postea cum dis
cipulis apparens eisq loquens de regno
dei et manducans cum eis ne
cis ne discedere sed expectare
promissionem patris quam audistis me
q ob meu q rogabo quia ioh
aq vos at baptizabimini spu sco non
post multos hos dies Igit qui
venerant interrogabat eum dicentes
dne si i hoc restituis regnum
istrl Dixit ad eos Non e vrm nos
se tpa uel momenta que pr posuit
in sua pte sed accipietis virtutem
supuenientis spus sci i vos et eritis
mi testes i hrlm et in omi iudea et sa
maria et usq ad vltimum terre Et cu
hec dixisset videntibus illis eleuatus
e et nubes suscepit eum ab
oculis eorum Et cum intuerent i celu
eu tem illo euntem ecce duo viri astite
runt iuxta illos i vestibus albis
qui et dixerunt Viri galilei quid
statis aspicientes in celum hic ihus
q assumptus e a vobis i celum sic
ueniet quemadmodum vidistis eum
euntem in celum Tunc reuersi sunt
hierlm a monte q vocatur oliueti
q est iuxta hrlm sabbati habens iter
Et cu introissent in cenaculum as
cendebant ubi manebat petrus et
iohes iacobus et andreas philippus
et thomas bartholomeus et matheus
iacobus alphei et symon zelotes
et iudas iacobi hii oes erant perse
verantes unanimiter in oratione cum mulie
ribus et maria matre ihu et fratribus eius
In diebus illis exurgens petrus

in medio ſt ap̄s ꝑuit ⁊ tenuit aut
ſup eū ſp̄us ſc̄us ⁊ cep̄ vtri
q̄ eor̄ impleri ſp̄tuſcō q̄ad
ſp̄m ſp̄us ſc̄us p̄ os dauid de
dꝫ ſfut dixp̄ corp̄ ihu cōpſce
retur ihſm q̄ cōmūicatus eſt ⁊ nob
et petitus eſt ſorte miſteꝝ hui⁹
ſc̄e hic quide possedit agrū de m
rcede miquitat⁹ ⁊ ſuſpensꝰ are
pruit medius ⁊ diffusa ſt viſcera
eius ⁊ notū ſtm̄ e oīb⁹ habitati
bus ierlm ita ut appellaret ager
ille lingua eor̄ acheldemach hoc
e ager ſanguīs ⁊ ꝑcutiē ei i libro
ꝑſalmor̄ fiat habitatio eor̄ deſta
et no ſit q̄ habitet in ea ⁊ episcopatū eī
accipiat alter ⁊ ꝓpt̄ea oportet ex his
virꝫ qui nobiſcū cōgregati ſt in oī
tpe quo intrauit et exiuit inter nos
dns ihūs a baptiſmate iohis usq̄
in diē qua assumptus e a nobis
teſte resurrectionis eius nobiſcū
fieri vnū ex istis ꝛ ſtatuerunt
duos Joſeph q̄ vocabat barſa
bas q̄ cognominatus e iustus ⁊ ma
thiā et orantes dixerūt tu dne
q̄ corda oīm nosti ostende quē elegeris
ex his⁹ duobus vnū accipere
locū ministeꝝ hui⁹ ⁊ aplatꝰ de quo
preuaricatus e iudas ut abiret in
locū suū ꝛ dederūt sortes eis et
cecidit sors sup matthiā ⁊ annu
merat⁹ e cū vndecim aplis ⁊ dū
Et cōplentur dies pentecostes erant
omes pariter in eod̄ loco ꝛ ſtim
e repente de celo sonus tanq̄ ad
uenientis spūs vehemētis et

replenit totā domū vbi erant
ſedentes ꝛ apparuerūt illis dispar
tite lingue tanq̄ ignis ſedit⁹q̄
sup singulos eor̄ ꝛ repleti ſunt
oēs spū ſc̄o ⁊ ceperūt loq̄ aliis
linguis ꝓut spūs ſc̄us dabat eloqui illis ꝛ erant autē in ierlm habitantes
iudei viri religiosi ex oī natione
q̄ sub celo est ꝛ facta autē hac voce
conuenit multitudo ⁊ mente cōfusa e
q̄m audiebat vnusquisq̄ lingua
sua illor̄ loquentes ꝛ stupebat autē
oēs ⁊ mirabant dicentes ad inuicē nonne ecce
oēs isti qui loquunt galilei ſt ꝛ q̄
mo nos audiuim⁹ vnusquisq̄ lingua
nram in q̄ nati sum⁹ parthi et
medi et elamite ⁊ qui habitant
mesopotamia iudeā et cappadociā ponticū ⁊ asyam frigiam
et pamphiliam egiptū ⁊ partes li
bie q̄ est circa cyrenen ⁊ aduenientes romani iudei q̄q̄ ⁊ ꝓselyti cre
tes et arabes audiuim⁹ eos lo
quentes nris lingu⁹ magnalia
dei ꝛ stupebat autē oēs ⁊ mirabant
ad inuicē dicentes q̄nā hoc
vult esse ⁊ alii autē irridentes dicebant
q̄nia musto plen sunt isti ꝛ stans
autē petrus cū vndecim leuauit vocē
suā ⁊ locutus e eis dicens viri iu
dei et qui habitatis ierlm vniuersi
hoc vobis notū sit et auribus p
cipite verba mea q̄a non enim sicut vos
estimatis hi ebrii ſt cū sit hora
diei tertia sed hoc q̄d dictū e p
ꝓphetam iohel ꝛ erit i nouissimis
diebus dicit dns effundā de spū

hic est defectus textus capitis

meo et ꝓphetabut filij vr̃i z filie
vr̃e z dabo ꝓdigia i celo sursu
z sig in tra deorsu sanguem et
ignem z vaporem fumi Sol vertet
i tenebras z luna i sanguinem ant̃
veniat dies dñi magnus z ma
nifestus z erit oia q̃cuq; inuocauer
nom dñi saluus erit Viri israelite
audite vba hoc Ihm nazarenu
virum approbatum a deo in vob z
tutibꝫ z ꝓdigns z signis que fe
cit p illum dns in medio vr̃i sic
vos scitis hunc diffinito consilio
et ꝓscientia dei traditum p manꝰ
miquoꝝ affligentes interemistis
quem deus suscitauit solutis do
loribus inferni iux̃ q̃d impossi
bile erat teneri illud ab eo Dauid q
dicit in eu prouidebã dñm coram
me sp q̃m a dextris est mihi ut non
mouear ꝓpt hoc dilatauit cor meu
z exultauit lingua mea insup z caro
mea requiescet in spe q̃m non dere
ques aiam meam in inferno nec da
bis scm tuum videre corruptionem no
tas mihi fecisti vias vite replebis
me iocunditate cu facie tua Viri
fres audite me dicam ad vos
de patriarcha Dauid q̃m defuncta
est et sepulta z sepulchrum eius
est apud nos usq; in hodiernum die
ꝓphetans igit cu esset ppe
rans iurando iurasset illi de fructu
renis suis sedere sup sedem eius
prouidens locuta est de resurrectione
xpi q̃ neq; derelictus est in
inferno nec caro eius vidit corruptionem

Hunc Iesum resuscitauit deus cui
omes nos testes sumꝰ dextera
q̃ dei exaltatus z promissione spi
sti acceptam a pre effudit hoc vos
nu quod vidistis z audistis
em Dauid ascendit ascendit au
diat at ipe Dixit dns dño meo
sede adeptris mis donec ponam ini
micos tuos scabellum pedum tuorum
certissime g̃ sciat oia dom̃s is
q̃z et dñm eu z xpm deus fecit
hunc Iesum quem vos crucifixistis
his auditis compuncti sunt corde
z dixerunt ad petrum z ad reliquos
apostolos Quid faciem viri fres pe
trus ait ad illos pnias vestras agite
z baptizet unusquisq; vestrum in
nomine Iesu xpi in remissionem peccatoꝝ vrorum
z accipietis donum spus sancti Vobis
enim est repromissio z filijs vris
et omnibus qui longe sunt quos
cunq; aduocauerit dns deus noster
Aliis etiam verbis plurimis testificatus
z exhortabatur eos dicens Sal
uamini a generatione ista prava Illi q̃
receperunt sermonem eius baptizati sunt
z apposite sunt in illa die animę circi
ter tria milia Erant at perseue
rantes in doctrina apostolorum z communi
catione fractionis panis z orationibus fiebat at
omi animę timor multa q̃q; prodigia
z signa p apostolos fiebant in timore et
metu erat magnum omnibus Omnes
qui credebant erant pariter z habe
bant omnia communia possessiones z substantias ven
debant z dividebant illa omnibus
prout cuiq; opus erat Quotidie q̃q; p
durantes animiter in templo

Capitulum

Petrus autem et Johes ascendebant in templū ad horam orationis nonam et quidam vir qui erat claudus ex utero matris sue baiolabatur quem ponebant cotidie ad portam templi que dicitur speciosa ut peteret elemosinam ab introeuntibus in templum. Hic cum videsset petrum et Johem incipientes intrare in templum rogabat eos ut eleemosinam acciperet. Intuens autem in eum petrus cum Johe dixit respice in nos. At ille intendebat eis sperans se aliquid accepturum ab eis. Petrus autem dixit argentum et aurum non est mihi quod autem habeo hoc tibi do. In nomine ihesu christi nazareni surge et ambula. Et apprehensa manu eius dextera allevauit eum et protinus consolidate sunt plante eius et basis et exiliens stetit et ambulabat et intrauit cum illis in templum ambulans et exiliens et laudans deum. Et vidit eum omnis populus ambulantem et laudantem deum. Cognoscebant autem illum quia ipse erat qui ad elemosinam sedebat ad speciosam portam templi et impleti sunt stupore et extasi in eo quod contigerat illi. Dum teneret autem petrum et Johem concurrit omnis populus ad eos ad porticum que appellatur salomonis stupentes. Videns autem petrus respondit ad populum. Viri israelite quid miramini in hoc aut nos quid intuemini quasi nostra virtute aut potestate fecerimus hunc ambulare. Deus abrahe et deus ysaac et deus iacob deus patrum nostrorum glorificauit filium suum ihesum quem vos quidem tradidistis et negastis ante faciem pilati iudicante illo dimitti vobis ad illum autem negastis et petistis virum homicidam donari vobis. Ducem autem vite interfecistis quem deus suscitauit a mortuis cuius nos testes sumus. Et in fide nominis eius hunc quem vidistis et nostis confirmauit nomen eius et fides que per eum est dedit integram sanitatem istam in conspectu omnium vestrum. Et nunc fratres scio quia per ignorantiam fecistis sicut et principes vestri. Deus autem quod prenuntiauit per os omnium prophetarum pati christum suum implevit sic. Penitemini igitur et convertimini ut deleantur vestra peccata. Cum venerint tempora refrigerii a conspectu domini et emittat vobis ihesum christum qui vobis antea predicatus est quem oportet celum quidem suscipere usque ad tempora restitutionis omnium que locutus est deus per os sanctorum suorum a seculo prophetarum. Moyses quidem dixit quia prophetam suscitabit dominus deus vester de fratribus vestris tanquam me ipsum audietis in omnibus que cumque locutus fuerit vobis. Erit autem omnis anima que non audierit prophetam illum exterminabitur de populo. Et omnes prophete a samuel et deinceps qui locuti sunt et annunciauerunt dies istos. Vos estis filii prophetarum et testamenti quod disposuit deus ad patres vestros dicens ad abraham. Et in semine tuo benedicentur omnes cognationes terre. Vobis primum deus suscitans filium suum misit eum benedicentem vobis ut convertat se unusquisque a nequitia sua

Cap my

pilatus cu [illegible] plus ipse
face qui man[illegible] et oppludr
tur ut fier[illegible] nue dne dub te
spes i mnab[illegible] 2 du ꝑdus tuus
cu oi fiducia loqui vm tuu i co
p manu tuu extendas ad sani
tates et signa et ꝓdigia fieri
p nom̃ scti filij tui ihu ⁊ ait dasset
notus est locus i q erat congre
gati et repleti sut oms spu sco
loqbant vm dei cu fiducia ihc
tudis at ait deinde cat cor vnu
et aia vna nr̃ quisq̃ eor̃ q pos
sidebat aliquid suu ee dicebat
sed erat illis oia communia et
virtute magna reddebat apli tes
timoniu resurrectois ihu xp̃i dn̄i
nr̃i ⁊ gra magna erat i oibus illis
neq; enim quisq̃ egen̄ erat in illis
quotquot enim possessores domor̃
aut agror̃ erat vendentes affe
rebat pcia eor̃ que vendebat ⁊ po
nebat ad pedes aplor̃ diuidebat
at singulis put cuiq; opus erat
Joseph at q cognominatus est barna
bas ab aplis quod est interpatus
filius consolationis leuites cyprius
genere cu haberet agru vendidit illu
⁊ attulit pcia ⁊ posuit ad pedes aplor̃

Vir at quidam nomine ANANIAS cu saphira uxore
sua vendidit agru ⁊ fraudauit
de pcio agri consciente uxore sua ⁊
affert pcia quida ad pedes aplor̃
posuit dixit at petrus anania
anania cur tentauit satanas cor
tuu mentiri te spu sco ⁊ fraudare de

pcio agri Nonne manens tibi mane
bat ⁊ venundatu in tua erat potes
tate quare posuisti in corde tuo hanc
rem non es mentitus hominibus sed
deo audiens at ananias hec verba cecidit
et exspiravit et factus est timor
magnus in omnes qui audierunt hec ⁊
surgentes at iuuenes amouerunt eu
et efferentes sepelierunt factu at
ꝙ hore trium spatiu ⁊ uxor ipius
nescies quod factu sit introiit
et dixit ad ea petrus Dic mihi si tanti
agru vendidistis at illa dixit
etiam tanti petrus at ad ea Quid
vtiq; conuenit vobis temptare spm
dn̄i ecce pedes eor̃ qui sepelierunt
virum tuu ad ostium ⁊ efferunt te et con
festim cecidit an pedes ei ⁊ expi
rauit intrantes at iuuenes inue
erunt illa mortua et extulerunt et
sepelierunt ad virum suu et factus est
timor magnus i vniuersa eccla et
in omnes qui audierunt hec ꝑ manus
at aplor̃ fiebant signa ⁊ ꝓdigia
multa in plebe et erant vnanimiter
omnes in porticu salomonis neq; eor̃
at nemo audebat coniungere se illis
sed magnificabat eos plebs sed magis
auebat at magis augebat credentium in
dno multitudo viror̃ ac mulierum
ut in plateis ejcerent infirmos et
ponerent in lectulis et grabatis ut
veniente petro saltem umbra illius
obumbraret quemq; eor̃ et liberen
tur ab infirmitatibus suis con
currebat at multitudo vicinarum ciui
tatu ferens infirmos et vexa
atos a spiritibus immundis qui curabantur omnes Exurgens aute

pncipes sacerdotid ⁊ omes qui erant illo erant ꝙ ℓ ſectis ſaduceop ⁊ repleti ſut zelo ⁊ iecerut manꝰ in apl̃os ⁊ poſuerut illos i custodia publica. Angelus aũt dñi p noctem aperiens ianuas carceris ⁊ educens eos dixit. Ite et ſtantes loqmini i templo plebi oia verba vite huius. Quibus audiſſis, intrauerut diluculo i templũ ⁊ docebat. Adueniens aũt pncipes sacerdotis ⁊ qui cũ eo erant conuocauerut concilium ⁊ oes ſenatũ filiorũ iſrl et miſerunt i carcere ut adducerent eos. Cũ veniſſent aũt ministri et aperto carcere non reperiſſent illos reuerſi nunciauerut dicentes. Carcerem quidem inuenimus clauſum cum omni diligentia ⁊ custodes ſtantes ad ianuas. Aperientes aũt neminem intus reperimus. Vt audierunt aũt hos sermones magistratus templi ⁊ pncipes sacerdotũ ambigebant de illo quidnam fieret. Adueniens aũt quida nunciauit eis dicens. Ecce viri quos posuiſtis in carcere ſunt i templo ſtantes ⁊ docentes. Tunc magiſter abijt cum ministris ⁊ adduxit illos ſine vi timebant enim plebem ne lapidarentur. Et cum adduxiſſent illos ſtauerunt in concilio ⁊ interrogauit eos pncipes sacerdotũ dicens. Precipiendo precepimus vobis ne doceretis in nomine iſto et ecce repleſtis hierl̃m doctrina vra ⁊ vultis inducere ſuper nos sanguinem hominis huius. Respondens aũt petrus ⁊ apli dixerunt. Obedire oportet magis deo ꝙm hominibus. Deus patrum nrorum ſuſcitauit iesum quem vos interemiſtis ſuſpendentes in ligno. Hunc

pncipem ⁊ saluatorem exaltauit dextera ſua ad dandam penitentiam ſue et remiſſionem peccatorum huius rei testes ſumus nos et ſpus scs quem dedit deus obedientibus ſibi. Hec audientes diſſecabant ⁊ cogitabant interficere illos. Surgens aũt quidam in concilio phariseus nomine gamaliel legis doctor honorabilis vniuerse plebi iuſſit foras ad breue horum fieri diligenter ad illos. Viri iſrlite attendite vobis ſuper hominibus iſtis quid actur[i] ſitis. Ante hos enim dies exortus est theodas dicens esse se aliquid cui consensit virorum numerus quadringentorum. Qui postea occiſus est ⁊ oes quotquot credebant ei diſſipati ſunt ⁊ redacti ad nichilum. Post hunc exortus est iudas galileus ⁊ diebus professionis et abstulit populum post se et ipse perijt et omnes quotquot consenſerunt ei diſſipati ſunt. Et nunc itaque dico vobis discedite ab hominibus iſtis ⁊ ſinite illos quoniam si est ex hominibus consilium hoc aut opus diſſolvetur. Si vero ex deo non poteritis diſſolvere illos ne forte et deo repugnare inveniamini. Consenſerunt aũt illi et conuocantes apostolos demulcauerunt ne omnino loquerentur in nomine iesu ⁊ dimiſerunt eos. Illi quidem ibant gaudentes a conſpectu concilij quoniam digni habiti ſunt pro nomine eius contumeliam pati. Omni aũt die in templo ⁊ circa domos non ceſſabant docentes ⁊ evangelizantes ihesum christum.

tus.

Cvj

Iudeum ꝛ mlti de ciuitatibus circumciuis ꝛ
ierusalem ꝛ ꝛmuneꝛ
ꝛ ꝛ ꝛ

chamabit 2 tribulacõ magnã et
no inuenieb at abos pres mrũ cũ
audisset at iacob esse frũ i egip
to misit pres nros primũ 2 isto
cognitus e ioseph a fribus suis
et manifestatus e pharaoni genꝰ eꝰ
mittes ad ioseph at er fiunt iacob
patrem suũ 2 omẽz cognacõz iacob
hoc vidit descendit iacob i egyptũ
et defunctus e ipe 2 pres mri 2 trib
lati sunt i sichem 2 positi st i sepul
chro quod emit abraham a filijs emor filij sichem i cui ppin
quauit ad tepꝰ rep missoꝝ quam
confessus est deꝰ deus abrahe auxit
plus et multiplicatus e i egipto
quoadusq surrexit rex alius i egip
to qui no nouerat ioseph hic circũue
niens genꝰ nrm afflixit pres
nros ut exponerent infantes suos
ne viuificarent hoc tpe natus e
moyses 2 fuit gratus deo qui nutrit
e mensibus tribus i domo patris su
exposito ad illos mandatũ sustulit
eu filia pharaonis 2 nutruit eu at
adoptauit sibi in filiũ et eruditus e
moyses omi sapia egiptioꝝ 2 erat po
tens i verbis et i operibus suis cũ ad
impleret ei pl annoꝝ tepꝰ venit i
cor eius ut visitaret fres suos fi
lios israel 2 cũ vidisset quendam
iniuriã patientem defendit illum et
fecit ultionem ei qui iniuriã sustinebat
percusso egiptio occultabat aut
intelligeret fres qꝝ deus p manꝰ
ipius daret salutem illis at illi
non intellexerunt 2 equiti vero
die apparuit illis litigantibꝰ et

reuertuntur [illegible] dicẽs
viri fres estis
uterus deus ut [illegible]
repulit eu dicẽs quis [illegible]
me virũ qui ad mod mt ficauit hoc
egiptiũ qꝺ te constituit principẽ
et iudicẽ sup nos fugit at moy
i uo isto et fuit e aduena in tra
madian vbi genauit filios duos
et cõpletis annis xl apparuit
illi angelus in desto mot sina
i igne flamme rubi moyses aut
videns admiratus e visu et accedẽte
illo ut cõsideraret facta e vox
dni dicẽs ego sũ deus patrum tuorũ
deus abrahã deus ysaac 2 deus
iacob tremefactus at moyses non
audebat cõsiderare dixit at illi
dns solue calciamentũ pedum tuorũ
locus enim i quo stas terra sancta e vi
dens vidi afflictionem plebis mee q est
i egipto et gemitus eoꝝ audiui
2 descendi liberare eos et nc veni
mitta te i egiptum hunc moysen
quem negauerunt dicentes quis te
constituit principẽ 2 iudicẽ hunc deꝰ
principẽ 2 redemptorẽ misit cũ manu
angeli q apparuit illi i rubo hic
eduxit illos faciens prodigia 2 sig
nia magna in terra egipti 2 i mari
rubro 2 i deserto annis xl hic est
moyses q eduxit filios israel 2 qui
dixit filijs israel prophetã vobis suscitabit
deus de fribus vris tanq me ipm
audietis hic e q fuit i ecclesia
cum angelo q loquebat ei in monte sinai
et cum patribus nris q accepit ea vitã

die nobis dñe ne moliri ut obedire
preceptis eius sed expugnare et confringere
altaria eius egiptii dixerunt
ad aaron fac nobis deos qui pre
cedant nos moysi enim huic qdduxit
nos de terra egipti nescimus quid
acciderit ei virtute igitur et ille die
bus obtulerunt hostias simulacro
et letabantur in operibus manuum suarum
statuit ad eos deus et tradidit seruire
militie celi sicut scriptum est in libro
prophetarum numquid victimas et hostias
obtulistis mihi annis xl in deserto do
mus israel et sustulistis tabernaculum
moloch et sidus dei vestri remphan
figuras quas fecistis adorare
eos et transferam vos ultra babilonem tabernaculum
testimonii fuit patribus nris
in deserto sicut disposuit loquens ad
moysen ut faceret iuxta formam
quam viderat quod et inducentes
susceperunt patres nri cum iesu in
possessionem gentium quas expulit
deus a facie patrum nrorum usque in
diebus david qui invenit gratiam ante
deum et petiit ut inveniret tabernaculum
deo iacob salomon autem edificauit illi do
mum sed non excelsus in manufactis
habitat sicut propheta dicit celum mihi sedes
est terra autem scabellum pedum meorum
qua domum edificabitis mihi dicit dns
aut quis locus requietionis mee nonne
manus mea fecit hec omnia dura
ceruice et incircumcisis cordibus et au
ribus vos semper vos resistitis sicut
patres vri et quem prophetarum non persecuti
sunt patres vri et occiderunt eos qui pre
nuntiabant de aduentu iusti cuius vos

nunc proditores et homicide fuistis qui
accepistis legem in dispositione angelorum
et non custodistis audientes
autem dissecabantur cordibus suis et stri
debant dentibus in eum cum autem esset
stephanus plenus spu sco intendens
in celum vidit gloriam dei et iesum stan
tem a dextris dei et ait ecce video
celos apertos et filium hominis stantem a
dextris dei exclamantes autem voce
magna continuerunt aures suas
et impetum fecerunt unanimiter in eum
et eiicientes eum extra ciuitatem lapi
dabant et testes deposuerunt vestimenta
sua secus pedes adolescentis qui vo
cabatur saulus et lapidabant stephanum
inuocantem et dicentem dne ihu accipe spm
meum deponit ait genibus clamauit voce
magna dixit dne ne statuas illis
hoc peccatum et cum hec dixisset obdor
miuit in dno saulus autem erat consentiens
neci eius

Lecta est CVIIJ

In illa die persecutio magna in
ecclesia que erat hierosolimis omnes dispersi
sunt per regiones iudee et samarie preter
apostolos deposuerunt autem stephanum viri
timorati et fecerunt planctum magnum
super illum saulus vero deuastabat
ecclesiam per domos intrans trahensque
viros ac mulieres tradebat in custodiam
Igitur qui dispersi erant pertransibant euan
gelizantes verbum per singulas ciuitates
et descendens philippus ciuitatem samarie predicabat
illis xpm intendebant autem turbe his que
a philippo dicebantur unanimiter audi
entes et videntes signa que faciebat
multis enim corpore quibusdam spiritibus
immundis clamantes voce magna exibant

et mlta pulcra z claudi cursum
et firm ẽ gradu magnu z
vir ad quẽ da noc ssyon fuit z
magus seduct gẽte samarie
cẽs esse se alique magnu seu
saltabat ob a mimo usq; ad maxi
mu dicẽtes hic ẽ vtq; dei q vocat
magna z attendebat ad ei ppt q mul
to tpe magicis suis artib;
cos cu vo credidisset philippo evãn
gelizati de regno dei i no ihu xpo
baptizabantur vi ac mli ẽb huc sy
mon z ipe ẽdidit z cu baptizatus
esset adhesit philippo videb; eccl
sis z vtutes maximas fieri stupes
ciebat cu ad audiret apli qui
erant hlm̃is q recepisse samaria
vm dei miserut ad illos petru et
iohem cui cu venisset rogauerut p
ipis ut acciperent spm scm nullo dũ
ei m quẽsum illoz venat sup baptiza
ti tm erant in nomine dni ihu tunc ipo
nebat manus sup illos z accipiebat
spm scm cu vidisset aut symon q p im
positionem manuum aploz dabatur spe
cies obtulit eis pecuniã dicẽs date
z mihi hanc potestate ut cuicunq; ipo suero
manus accipiat spm scm petrus ait
dixit ad eum pecunia tua tecum sit in p
ditionem quoniam donum dei existimasti pe
cunia possideri non est p bonum neq; sortem
in sermone isto tibi enim cor tuum non est rectum
coram deo pnitere itaq; age ab hac
nequitia tua z roga deum si forte re
mittat tibi hanc cogitationem cordis tui
in felle enim amaritudinis z obligatione
iniquitatis video te esse Respondens
simon dixit precamini vos p me ad dominum ut
nichil veniat sup me horum q dixistis

et nuntiauerunt ei z transi
redi hinc meridiem z
mataneam cum angelo qui
angelus ad dm loquẽ
dicẽs surge z vade
ad viam q descendit ab hierusalem i gazã
hec deserta et puer abiit et ec
vir ethiops eunuchus potens
dacis regine ethiopum q erat sup
gazis ei venerat adorare i hierm
et reuertebat sedens sup currum suum
legebat ysaiam prophetam dixit autem spiritus
philippo accede z adiunge te ad
currum istum accessit autem philippus au
divit illum legentem ysaiam prophetam z dixit
putas ne intelligis que legis ille
ait Et quo possum si non aliquis ostẽ
derit mihi rogauitq; philippum ut a
scendens z sederet cum illo locus autem scripture
qua legebat erat hic tamquam ouis
ad occisionem ductus est z sicut agnus coram
tondente se sine voce sic non aperuit
os suum in humilitate iudicium eius quis enar
rabit generationem illius quoniam tollet de terra vita eius Respondens autem
eunuchus philippo dixit obsecro te de
quo propheta dicit hoc de se an de alio aliquo
Aperiens autem philippus os suum z incipiens a scriptura ista euangelizauit illi ihm
Et dum irent per viam venerunt ad quan
dam aquam Et ait eunuchus ecce aqua quid prohibet
me baptizari dixit autem philippus si es
dis i toto corde licet Et respondens dixit
credo filium dei esse ihm Et iussit stare
currum z descenderunt uterq; in aquam philippus
z eunuchus z baptizauit eum Cum autem ascen
disset de aqua spus dni rapuit
philippum z amplius non vidit eum eunuchus

Cap 12

Saulus ad huc spirans minaꝝ
2 cedis i discipulos dñi
ac[cessit] ad principe sacerdotu et
pecit ab eo epistolas i damascu ad
synagogas ut si quos reperisset huius
ce viros ac mlieres vinctos pduc
i hlm Et cu iret factu est
ut appropiaret damasco Et subito
circumfulsit eu lux de celo 2 cadens
in terra audivit vocem dicente sibi Saule
saule quid me psequeris Dura est
tibi contra stimulu calcitrare Ille
2 trem pauens i admirans dixit
Dne quid me vis facere Et dns ad eu
dixit Surge 2 ingredere ciuitate et
ibi dicet tibi quid te oporteat facere
Viri aut illi qui comitabant eu eo
stabant stupefacti audientes quidem
vocem neminem aut videntes Surrexit
aut saulus a terra aptisq oculis nichil
videbat Ad manus aut illius trahentes
introduxerut damascu Et erat triduu
ibiq non vidit 2 non manducauit neq
bibit Erat aut quidam discipulus damasci
in nomine ananias 2 dixit ad illu in visu
dns Ananias Et ille aut ecce ego dne
Et dns ad illu Surge 2 vade i vicu
qui vocatur rectus 2 quere i domo iude
saulu nomine tharsensem ecce enim orat
Et vidit virum ananiam nomine introeuntem
2 ponentem sibi manus ut visum recipiat
Respondit aut ananias dne audiui
a multis de viro hoc quanta mala fecerit
tuis sanctis i hlm 2 hic hz potestate alligatos
a principibus sacerdotum omnes qui invocant
nomen tuum Dixit aut illi dns vade
quoniam vas electionis est mihi iste ut portet nomen meum coram gentibus
et regibus et filiis israel Ego enim
ostendam illi quanta oportet eum pro nomine
meo pati Et abiit ananias 2 introiit
in domum Et imponens ei manus dixit Saule
frater dns misit me ihus qui apparuit
tibi in via qua veniebas ut videas et
implearis spu sancto Et confestim ceciderunt
ab oculis eius tanq squame 2 visum re
cepit Et surgens baptizatus est et cum
accepisset cibum confortatus est fuit aut
cum discipulis qui erant damasci per
dies aliquot 2 confestim in synagogis
predicabat ihm quoniam hic est filius dei
Stupebant aut omnes qui audiebant et
dicebant Nonne hic est qui expugnabat
in hlm eos qui invocabant nomen istud Et hoc
huc ad hoc venerat ut vinctos illos duceret
ad principes sacerdotum Saulus aut multo
magis convalescebat 2 confundebat
iudeos qui habitabant damasci affir
mans quoniam hic est xpus Cum impleti sunt
dies multi consilium fecerunt iudei ut eum
interficerent Notum factum est aut saulo insidie
ipsorum Custodiebant aut 2 portas die
ac nocte ut eum interficerent Accipientes
aut discipuli eius nocte per murum demiserunt
submittentes in sporta Cum aut
venisset hlm tentabat iungere se discipulis
2 omnes timebant eum non credentes
quod esset discipulus Barnabas aut ap
prehensum illum duxit ad apostolos 2 nar
ravit illis quomodo in via vidisset dnm
2 quia locutus est ei 2 quomodo in damasco
fiducialiter egerit in nomine ihu Et erat
cum illis intrans in hlm 2 fiducialiter agens
in nomine dni loquebatur etiam gentibus 2 disputabat
cum gentilibus at illi

00045160

Rudā cū cognouisset petrū dixe
rat cū ascisse cal 2 dmisisse ihsm
ctm quē p tota iudea 2 galileā
et samariā fecerat prdicā 2 edifica
bat ab ulas 1 tozē dm 2 oplacā
spūsci replebat ffm ē at dixe
trus pīsset vm ūsos 2 druemet
ad sros qui hītabat lidde iuenit
ibi hoiez quēdā nōie eneā ab
aīb octo iacētē 1 grabato q cat
palitico 2 ait illi petrus eneā sa
net te dns ihūs xps surge 2 stne t
et cotinuo surrexit 2 viderūt illū
oēs q hītabat lidde 2 saronē qui
cōsi sūt ad dm in ioppe at fuit
quēdā discipla nōie thabita q1
ēpiata de dorcab hec erat plēa
opibz hois 2 elīs quas faciebat
ffm ē at 1 dieb illis ut infirmata
morētur dam au lauissēt posue
rūt 1 cenaculo cū at ppe esse lidda
ab ioppe discipli audietes q pe
trus esset 1 ea miserūt duos viros
ad eū rogātes ne pigeat te vemē
usse ad nos hortātes at petrus
veit cū illis et cū venisset duxerūt
illū 1 cenaculū 2 circūsteterūt eū oēs
vidue flētes 2 ostēdētes tunicas et
vestes quas faciebat illis dorcas
dū esset cū eis at oratōe flexis genib
genua dixit thabitha surge at ille
ruit oculos suos 2 viso petro resedit
Dat illi 2 dedit ei manū exp 2 cū vo
casset sctos 2 viduas assignauit eā
viuā Notū at fm ē p vniūsā ioppē
2 credidēt multi in dnm ffm ē at
aut dieb multos mānsit petrus in

Vir at quidā in cesarea nomine
lius cētuio cohortis que dicit
y talica religiosus 2 timens
ū domo sua cū omni
et deprecans deū ssp et vidit
manifeste in hora nona diei an
gelū dei introeūtē ad se 2 dicē
sibi corneli at ille intuens eū
timore correptus dixit quid est
dixit ad illi oratōes tue 2 ele
mosine ascenderūt in cōspectū dei et nunc
mitte viros in ioppen 2 accersi
simonē qui cognominat petrus hic
hospitat apud symonē quēdā
coriarium cui est domus iuxta mare
hic dicet tibi qd te oportet facere et
cū discessisset angelus qui loquebat
illi vocat duos domesticos suos
2 militē metuentē deū ex his
qui illi parebāt exposuit omnia 2 nar
rans misit illos in ioppen
posterā aut die iter illis faciētibus
et appropinquātibus ciuitati ascē dit
petrus in superiora ut oraret circa
hora sexta et ascendit ut esuriret volue
runt autē parantibus factus est sup eū mētis excessus 2 vidit celum
apertū 2 descendēs vas quoddā
velut linteū magnū quatuor
initijs submitti de celo 1 etiam in
quod erant oīa quadrupedia 2 serpe
tia terre 2 volatilia celi et facta est
vox ad eū surge petre occide 2
manducā at petrus ait
dne quia nichil manducauit
ome immūdū et vox iterū ad eū

ornelio mḡrtice
domu ſuā ⁊ aſtitert ad limen
ſt au vocati eſſet meſſogabat
ſ ſymon q̄ cognomīat petrꝰ illic
ſabet hoſpiciū ꝓcᵒ ad cogitatu
e de viſo dixit ſpūs ei ecce
uri treſ q̄rut te ſurge itaq̄
deſcede ⁊ vade cū eis nichil du
bitaſ q̄ ego miſi illos descedit
ad petrum ad viros dixit ecce eo
ſid q̄ quē quaritis ⁊ cā cām ꝓpt
quā venistis ad ui dixit cornē
lius centurio vir iuſtꝰ ⁊ timēs
deū ⁊ testimoniū habēs ab vniuſa
gēte iudeoꝝ ⁊ ipſe accepit ab a
gelo ſco accerſire te ⁊ domū ſuā
et audire verba abſte Intrauit ergo
eos recepit hoſpicio Sequenti au
die ſurgens ꝓfectus e cū eis et
quidā ex fratribus a ioppe comitati
ſunt eū Altera aut die ingreſſus e
ſarea Cornelius vo expectabat
illos conuocatis cognatis ſuis ⁊
necessariis amicis Cū ergo introiſſet petrꝰ occurrit obuius
cornelius ⁊ procidens ad pedes eius ado
rauit eū Petrus vo leuauit eū di
cens Surge et ego ipe hō ſū Et
loquens cū illo intrauit ⁊ inuenit mul
tos qui conuenerat Dixitq̄ ad
illos Vos ſcitis quo abhominatū ſit
vir iudeo coniungi aut accede
ad alienigenā ſed mihi ostendit
deus neminem communē aut im

hac hora ieiunans vſq̄ hanc horam
et q̄ ad horā nonā orabā in domo mea et ecce
vir ſtetit ante me in veſte candida
et ait Corneli exaudita eſt
oratio tua et ele tue commentate
ſunt in conſpectu dei Mitte ergo ioppen
et accerſi ſymonē q̄ cognomīat
petrum hic hoſpitat in domo ſy
monis corriarii cuius domus eſt
iuxta mare Statim ergo miſi ad te ⁊ tu bene fecisti ve
niendo Nunc ergo omes nos in conſpectu tuo ſumus audire omnia
que tibi precepta ſunt a dño
Aperiens petrus os ſuum dixit
In veritate comperio quia non eſt per
sonarum acceptor deus ſed in omni
gente q̄ timet eum ⁊ operatur iuſti
tiam acceptus e illi Verbum miſit
filiis iſrl annūcians pacem per ihm
xpm hic e omnium dns Vos ſcitis
quod factum e per vniuſam iudeam
incipiens a galilea post baptiſmum
quod prędicauit iohes ihm a nazareth
quo unxit eum deus ſpu ſco ⁊ vir
tute q̄ pertranſiit benefaciendo ⁊ ſanando
omes oppreſſos a diabolo quia deus erat cum
illo Et nos teſtes ſumus omnium que fecit
in regione iudeoꝝ ⁊ in hieruſalem quē ⁊ occi
derunt ſuſpendentes in ligno hunc deus
reſuſcitauit die tertia ⁊ dedit eum mani
feſtum fieri non omni populo ſed teſtibus ante
ordinatis a deo nobis qui manducauimus
⁊ bibimus cum illo poſtquam reſurre
xit a mortuis ⁊ precepit nobis
prędicare populo ⁊ teſtificari quia ipe eſt
qui conſtitutus e a deo iudex vivorum et

mortuos hinc omcbpsle tripa
perhibet admissos petro ad
petr p nome suu ob qui credue
i eu adhuc loquente pet vba hs
credit spuc scub sup ob qui au
dierat vm et obstupuert ep
circuncisione fidelec qui venerat
ad pet ep et in nacoes grm spuc
sci effusa e/audiebat eos illos
loquentes linguis/magnificantes
deu tunc/rndit petrus numquid
aq quis phibe pe ut/no baptizetur
hoc qui spm stm acceperut
sicut/z nos/z iussit eos in noie dni
xpi baptizari tunc/rogauerc eu
ut/manerc ap eos aliqt diebus

Audierc ergo apli Cap xi
z fres qui erat in iudea quo
et gentes recepisse/verbm dei tu as
cendisset ad petrum/vlimabant dis
ceptabant adversus eu qui erat ex
circuncisione dicentes quare/introisti
ad viros preputium habentes/z manducasti
cum illis incipies petrus ex
ponebat illis ordine dicens ego
eram in ciuitate ioppe orans/z vidi
in quadrupedia tre/et expansu met
visoz descendere vas quoddam
velut linteum magnu/mitti
submitti de celo/z venit usq ad
me quod intuens considerabam et
vidi quadrupedia tre/z bestias
et reptilia/z volatilia celi/audi
ui aut/z vocem dicente mihi surge pet
ocride/z manducа Dixi aut/nequaq
dne ep commune/z immundum nunquam
introiuit in os meu/respondit aut/vox
sco de celo/quod deus mundauit
tu ne commune dixeris hoc aut/tm
z et p ter/z sic rapta sunt sbi rursus

mortuus/hinc omcbpsle tripa
perhibet admissos petro ad
petr p nome suu ob qui credue
i eu adhuc loquente pet vba hs
credit spuc scub sup ob qui au
dierat vm et obstupuert ep
circuncisione fidelec qui venerat
ad pet ep et in nacoes grm spuc
sci effusa e/audiebat eos illos
loquentes linguis/magnificantes
deu tunc/rndit petrus numquid
aq quis phibe pe ut/no baptizetur
hoc qui spm stm acceperut
sicut/z nos/z iussit eos in noie dni
xpi baptizari tunc/rogauerc eu
ut/manerc ap eos aliqt diebus

Audierc ergo apli Cap xi
z fres qui erat in iudea quo
et gentes/receperut/verbm dei tu as
cendisset ad petrum/vlimabant dis
ceptabant adversus eu qui erat ex
circuncisione dicentes quare/introisti
ad viros preputium habentes/z manducasti
cum illis incipies petrus ex
ponebat illis ordine dicens ego
eram in ciuitate ioppe orans/z vidi
in quadrupedia tre/et expansu met
visoz descendere vas quoddam
velut linteum magnu/mitti
submitti de celo/z venit usq ad
me quod intuens considerabam et
vidi quadrupedia tre/z bestias
et reptilia/z volatilia celi/audi
ui aut/z vocem dicente mihi surge pet
ocride/z manducа Dixi aut/nequaq
dne ep commune/z immundum nunquam
introiuit in os meu/respondit aut/vox
sco de celo/quod deus mundauit
tu ne commune dixeris hoc aut/tm
z et p ter/z sic rapta sunt sbi rursus

ascensa ad me Respexi aut/in
quod cu attenderem/
rut ad mea/z feras agri/
simas bestias/vidi aut/et
nos quas vidisse/
state/z dicente sbi/mihi/
et audiui symonis/q cognominatur
petrus/q loqr tibi/va/z qbus
uus eris tu/z oms dom tua/
cepissem loqr/cecidit spus sco/
cos sicut/z in nos/in/initio/recordatus
sm dni sicut dixit/ioches/q
baptizabit aq/vos aut baptizabimini
spu sco/Si ergo eande gram dedit
illis deus sicut/z nobis qui credi
dimus/in dno/ihu xpo/ego/quis ego
q possem phibe deu/hec audi
ta/cecidit/z glorificauerc deu dice
tes/Ergo et gentib deus/penitentiam
ad vita dedit/Et illi quide qui
dispsi fuerat a tribulatione/que
facta fuerat sub stephano/pambulauc
rut usq phenice/z ciprum/z anthi
ochiam/nemi loquentes/verbum/nisi
solis iudeis/erant aut quidam ex eis
viri ciprii/z cyrenei/Qui cu intro
isset antiochia loquebant/et
ad grecos/annunciantes dnm ihm
z cat/manus dni cu eis/multus
q/numerus credens conuersus e ad dnm
pruenit aut/sermo ad aures cate/q
cat in/hierlim/supistis/z miserut
barnaba usq antiochia/Qui
cu/peruenisset/z vidisset gram dei ga
uisus e/z hortabat/omnes/proposito
cordis/permanere in dno/q erat vir
bonus/et plenus spu sco/z fide/et

ar angelus ei p̄mgē z calcia
te caligas tuas z ſequere me ⁊ egr̄iens ſequeb
illi ⁊ nesciebat quia verū ē q̄
fiebat p angelū ⁊ estimabat at
tem visū videre ⁊ trāseuntes ad p
ma et 2ª custodiā venerūt
ad p̄ta ferrea q̄ ducit ad ciui
tē q̄ vltō aperta ē eis ⁊ egressi p
cesserūt vicū vnū ⁊ cōtinuo dis
cessit angelus ab eo ⁊ petrus
ad se reuersus dixit Nunc scio vē q̄
misit dñs angelū suū z eripuit me
de manu herodis z de oī expectatōe
plebis iudeorū Considerans at pe
trus venit ad domū marie matris
iohis q̄ cognominatus ē marcus vbi
erant multi congregati z orantes
pulsante at eo ad ostium ianue p
cessit puella ad audiendū noīe rode
⁊ ut cognouit vocē petri p gaudio
no aperuit ianuā sed introiuit et
nuntiauit stans ante petrū ad ianuā ⁊
illi dixerūt ad eā insanis Illa at
affirmabat sic se habere illi at dice
bant Angelus ei⁹ est. Petrus at perse
verabat pulsans Cū at aperuissent viderūt
eū z obstupuerūt Annuens aut
eis manu ut tacerēt z narrauit quō dñs
eduxisset eū de carcere dixitq̄ nun
ciate iacobo z fratribus hec ⁊ egressus
abiit ⁊ alium locum Fact at die erat
non parua turbatio inter milites ⁊
quid nam de petro factum esset herodes
ad cū requisiuisset eū z non inuenisset
inquisitione facta de custodibus iussit eos
duci Descendens a iudea in cesaream
ibi commoratus ē erat at iratus
tyriis z sidoniis At illi vnanimes

tyri

expositis z
fratri ei⁹ ē ⁊ ne posset euenire
ſuerat
ſuum ⁊ nisi esset eduxis
set
ante ostium ⁊ tota custo
ſuit in carcere z tenuerat tutela mi
litum ne ⁊ noctu
rentē primi an
te ostium custodie egressi am
et diebus ſuperuenerat ab hierusalē
in antiochia ⁊ expurgefactus vn⁹
eis, noīe agabus ſignificabat
ſpm famē magnā futurā
vniuſo orbe terrā q̄ fuit ſub
claudio Discipuli at put quis
fiebat p̄poſuerūt in ministerio mittere
ſignificatibus in iudea fratribus quod et
fecerūt mittentes ad seniores p
manus barnabe z pauli Cxij
Eodem at tpe misit herodes
rex manus ut affligeret quosdā
de ecclesia Occidit at iacobum
fratrem iohis gladio Videns at q̄
placet iudeis apposuit apphendere
et petrum erat at dies azimorū
quē ⁊ apphendisset misit in car
cerem tradens quatuor quater ni
onibus militū custodiendū volens
post pascha p̄ducere eum p̄ ⁊ et pe
trus quidē seruabat in carcere ora
tio at fiebat sine intermissione ab ec
clesia ad deū p eo Cū at de p̄duce
turus esset eum herodes in ipa nor
te erat petrus dormiens inter duos
milites vinctus catenis duabus
z custodes ante ostium custodiebat
carcerem ⁊ ecce angelus dñi astitit
z lumen refulsit in habitaculo percus
sus at latus petri expergefactus eū
dicens Surge velociter z ceciderūt
vincule catene de manibus eius Dixit

venerunt ad eu ꝛ psuaso sabiaꝑ
q̃ erat si ꝑ rubicundu regi postula
bat ꝑcari eo q̃ alienatur regione
eoꝝ ab illo ¶ Statuto at die hꝰ
deb vestitus veste regia sedit
ꝑ tribunali orionabat ad eos
ꝑplus ad acclamabat dei voce
et no hois ¶ Confestim at percussit
eu angelus dñi eo q̃ no dedisset
honore deo ꝛ cosumptꝰ a vermib⁹
expirauit ¶ Verbum at dñi crescebat
et multiplicabat ¶ Barnabas at
et saulus reuersi sunt ab hierlim ꝛ
pleto ministerio assumpto iohe q̃ cog
nominatus est marcus ¶ Cap xiii

¶ Erant at in eccl̃a q̃ erat in anthi
ochie ꝑphe et doctores i q⁹b⁹
barnabas et symeon q̃ vocabat
niger et lucius cyrenenses ꝛ ma
naen q̃ erat herodis tetrarche
collactaneus ꝛ saulus ¶ Ministran
tibus at illis dño ꝛ ieunantib⁹
dixit illis spūs scūs ¶ Segregate mi
barnabam ꝛ saulum in opus ad q̃d
assumpsi eos ¶ Tunc ieunantes et
orantes ꝛponentesq; eis manus
dimiserunt illos ¶ Et ipi quidem
missi a spūsco abierunt seleuciam
et inde nauigauerunt cyprum ¶ Et
cu venissent salamina ꝑdicabant
verbum dei in synagogis iudeoru
habebat aut ꝛ iohem in ministerio ¶ Et cu
perambulasset vniuersam insulam
usq; paphum invenerunt quendam
virum magum pseudoꝑphetam
iudeum cui no⁹ erat barmi tibi ꝑ
sule sergio paulo viro prudente
hic accersitis barnaba ꝛ saulo
desiderabat audire verbum dei ¶ Resistebat

ꝑcussit ¶ Et
ꝑcussit ¶ Et
ꝑcussit ¶ Et

barnaba ꝛ dicere cor de ꝑmi
ſuis. At illi exiuſſe putantes de
i cor venere ymoniū diſcipli
replebat gaudio ꝛ ſpu ſco

Factu e aut i yconio ut ſimil m
troirent ſynagoga iudeoꝝ
et loquerent ita ut credent quadam
copa iudeoꝝ ꝛ gr̃oꝝ copiosa multi
tudo. Hui vo incredduli fuerent iudei
ſuſcitauerunt ꝛ aduersus fres animo
rum ꝛ tpe demorati ſut ibid fiducialit
agentes i dno testimoniū ꝑhibente ſe
gre ſue dare ſigna ꝛ ꝓdigia fieri
p manꝰ eoꝝ. Diuisa e aut multitudo
ciuitatis ut quida eſſent cu iudeis
quida vo cu aplis. Cu aut ſtus eſſet
mpetus gentiliū ꝛ iudeoꝝ cu pncipi
bus ſuis ut cotumelijs affligerent et
lapidarent eos intelligentes cofugi
erunt ad ciuitates lycaonie liſtra
et derben ꝛ vniuſa i circuitu re
gione ꝛ ibi euangelizantes erant
Et quida vir liſtris infirmꝰ pe
dibus ſedebat claudus ex vtero
matris ſue q nunq̃ ambulauerat hic
audiuit paulū loquente hui intui
tus eū ꝛ videns q habet fidē ut
ſalus fieri dixit magna voce Sur
ge sup pedes tuos rectus. Et exili
uit et ambulabat. Turbe aut cu
vidiſſent q̃d fecerat paulus leuauerūt
voce ſua lycaonice dicentes Dij
ſimiles factis hoim deſcenderunt ad nos
Et vocabat barnabā iouē paulū
vo mercuriū q̃m ipe erat dux ver
bi. Sacerdos q̃q iouis q erat ante ciuitatē
thauru et coronas ante portas ad
uenas cu populis volebat ſacri
ficare. Quod ut audierūt apli bar
nabas ꝛ paulus conſciſſis tunicis ſuis

Vnde quidem
mortales ſumꝰ
annunciamus vobis
conuerti ad deū viuū q̃ fecit celum
terra ꝛ mare ꝛ oia
ꝑteritis gnationibus
teb ingredi i vias ſuas. Et quidem
no ſmetipm testimoniū ſine
bnfactis de celo dans pluuias ob
tpa fructifera implens cibo ꝛ le
tia corda vra et hec dicentes vix
ſedauerunt turbas ne ſibi ymolarent
Supuenerunt aut quida ab an
thiochia ꝛ yconio iudei ꝛ ꝑſuaſis
turbis lapidantes paulū traxe
runt extra ciuitatē eſtimantes
eū mortuū eſſe. Circudantibus aut
eū diſcipulis ſurgens intrauit ciui
tatē et postea die ꝓfectus e ad
barnabā in derben. Cū euangeli
zaſſet ciuitati illi ꝛ docuiſſent
multos recuſi ſue liſtram ꝛ yconiū
et anthiochiā confirmantes animos
diſcipulorū exhortantes ut ꝑma
nerent in fide et q̃m ꝓ multas tri
bulationes oꝑt nos intrare i regnū
dei. Et cu constituiſſent illis p ſingu
las ecclas ꝑbros ꝛ oraſſent cū ieiu
nationibus commendauerunt eos dno i
quē crediderant. Et pertranſeuntes
venerunt i pamphiliā. Et loquentes
in pgen vm dei deſcenderunt i atta
liam et inde nauigauerunt anthio
chiā vnde erant traditi gr̃e dei i
opus quod compleuerunt. Cū aut ad
eſſet ꝛ congregaſſet eccl̃am retulerunt q̃nta
fecit deus cu illis q apuiſſet gentibus oſtiū
fidei. Moati aut qdā de discipulis

Et quida
de iudea
Cap XV
monc moisi ne
ri g̃ possitis ne
mini possu
nabe adiu
t ascendit paulq
quida alij ex alijs
ostolis z pbris i hrlm sup hac
uestione ad quã g̃ deducti ab ecc̃a
pertransibat phenicem z samariam
narrantes conuersionem gentiu z fece
bant gaudiu magnu omnib fribq
Cu ad uenissent hrlm susceptiq sue
ab ecc̃a z apl̃is z a seniorib annũ
ciauerũ quanta deus fecisset cu illis
Surrexerũ aũt quida ex secta pha
riseorũ qui crediderãt dicentes quia
oportz circuncidi eos precipere q̃ ser
uare legem moisi Conuenerũtq apli
et seniores uidere de uerbo hoc Cu au
magna conquisitio fieret surgens
petrus dixit ad eos Viri fratres
vos scitis quo ab antiquis diebus
i nobis elegit deus per os meu au
dire gentes uerbu euãngelij z credere
Et qui nouit corda deus testimo
phibuit dans illis spm sc̃m sicut
et nobis z nichil discreuit inter
nos z illos fide purificans corda eorũ
Nunc q̃ quid temptatis deu i pone
iugu sup ceruice discipulorũ q̃d
neq̃ patres nri neq̃ nos portare
potuimus Sed p gratã dñi ihesu xp̃i
credimus saluari quemadmodũ z illi
Tacuit aũt ois multitudo z audiebat
barnabã z paulũ narrantes quanta
fecisset deus signa z prodigia i gentib
per eos Et postq̃ tacuerũt respondit ia
cobus dicens Viri fres audite me

simon narrauit quemadmodũ p̃m
deus uisitauit sumere ex gentib populũ
nomi suo Et huic concordant uerba
prophetaꝝ sicut scriptu e Post hec reuer
tar et edificabo tabernaculũ dauid
quod decidit z diruta eius re
edificabo z erigam illud ut requi
rant ceteri hominũ dñm z oes gentes
sup quas inuocatu e nom meu dr
dicit faciens hec notu a seculo e dno
operus suis Propter quod ego iudico non
inquietari eos qui ex gentib conuertũ
ad deu sed scribere ad eos ut abstine
ant se a contaminationib simulacrorũ
et fornicatione z suffocato z sanguine
Moyses enim a temporibus antiquis ha
bet in singulis ciuitatib qui eum
predicent in synagogis ubi p omne
sabbm legit Tunc placuit apl̃is
et senioribus cum omni ecc̃a eligere
uiros ex eis z mittere antiochiam
cum paulo z barnaba iudam q̃ cogno
minat barsabam z silam uiros
primos i fribus scribentes per manus eorũ
Apli et seniores fres salutem hys qui
sunt antiochie et syrie et cilicie
fribus ex gentib salutem Quoniam au
diuimus quosdam qui ex nobis exierũt
turbauerunt uos uerbis eubertes
animas uras quibus non mandauimus
placuit nobis collectis i unum eligere
uiros et mittere ad uos cum carissimis
nris barnaba z paulo hominib qui
tradiderunt animas suas p nomine dñi
nri ihesu xp̃i Misimus ergo iudam et syla
nem qui et ipi uobis uiua narrabunt eadẽ
Visum e enim spui sco z nobis nichil
ultra imponere uobis oneris q̃ hec ne
cessaria ut abstineatis uos ab ymo
latis simulacrorũ z sanguine suffocato

et formitatem ecclesiarum quidem confirmabat
rabat cotidie numero
descendebat antiochiam et congregatam
multitudinem tradidere epistolam iudae
legisset gauisi sunt super consolatione
iudas autem et silas et ipsi cum essent
prophete uerbo plurimo consolati sunt fratres
et confirmauerunt autem ibi tempus
missi sunt in pace a fratribus ad eos qui
miserunt illos paulus autem et barnabas
bant demorabatur antiochie docentes
tes et euangelizantes cum aliis plu
ribus uerbum domini post aliquot autem dies
dixit ad barnabam paulus reuertentes
tes uisitemus fratres per uniuersas ciui
tates in quibus predicauimus uerbum domini
quomodo se habeat barnabas autem
volebat secum assumere et iohannem
cognominatur marcum paulus autem
rogabat eum ut quod discessisset
ab eis de pamphilia et non isset cum
eis in opus non debere cum recipere
sed ac dissensio facta est ut discederet ab invicem et bar
nabas quidem assumpto marco na
uigauit cypru paulus autem electo si
la profectus a fratribus traditus gratie dei a
fratribus perambulabat autem syriam
et ciliciam confirmans ecclesias p
precepta custodire apostolorum et seniorum

Cxvi

Et peruenit autem in
tonicen pauli derben et listren
et ecce discipulus quidam erat ibi
nomine timotheus filius mulieris ui
due fidelis patre autem gentili huic testi
monium reddebant qui in lystris et
icone et yconio fratres huic uoluit
paulus secum proficisci et assumens
circumcidit eum propter iudeos qui
erant in illis locis sciebant enim

omnes patrem eius esse
ad patrem autem eius esse
custodie deum in ea
rectum ab apostolis
esse in limitibus
confirmabat fide
cotidie
phrigiam et galaticam regionem
uentes autem a spiritu sancto loqui uerbum in
asya cum autem uenissent mysiam
descenderent troadem et uisio per
nocte paulo ostensa est uir ma
cedo quidam erat stans et deprecans eum
et dicens transiens macedoniam
adiuua nos ut autem uisum uidit
statim quesiuimus proficisci in macedoniam
certi facti quoniam uocauit nos
deus euangelizare eis nauigan
tes autem a troade recto cursu uenimus
samothraciam et sequenti die nea
polim et inde philippos que est pa
tria macedonie ciuitas colonia
eramus autem in hac urbe diebus ali
quot conuersantes die autem sabbatorum
egressi sumus foras prope fluuium
ubi uidebatur oratio esse et sedentes
loquebamur mulieribus que conuenerant
et quedam mulier nomine lidia pur
purraria ciuitatis thiatirenorum
colens deum audiuit cuius dominus
aperuit cor intendere his que dicebantur
a paulo cum autem baptizata
esset et domus eius depreta est dicens
si iudicastis me fidelem domino esse
introite domum meam et manete
et coegit nos
nobis ad orationem puellam quandam
habentem spiritum pythonem obuiare
nobis quod quidem magnum prestabat

dñe ihu xpe ... nec fili dei ...
... et ... ait hec illi ...
... ne ... ecce ego qui a
nectiat dolos ... in sabbatis hoc ad
te retuli. multos diebus Dolens
... ut pauli ... nisi ... spu dixit
... ie ihu xo exire
ab ea et exeut eadē hora vide
ro ab dñi eius qr exeut spes
nostre cū applicuerūt paulus
et sylas ptuxerūt in forū ad
principes z offerentes eos magi
stratibus dixerūt hi homes conturba
tā ciuitatē nrām cū sint iudei
z annūciāt more que no licet nob
suscipe neq facere cū simus romani
et cōmurit plebs aduersus eos et
magistratus z scissis tunicis eoz iusse
runt eos virgis cedi et cū multas
plagas eis inposuissent miserunt
eos in carcerē precipientes custodi
re diligenter custodiē eos cui
cū tale preceptū accepissent misit eos
in interiorē carcerē z pedes eoz
strinxit ligno ad media aut nocte
paulus et sylas orantes laudā
bant deū z audiebant eos qui in
custodia erant Subito aut tremo
tus factus est magnus ita ut mo
uerentur fundamenta carceris z statim ape
ta sunt omnia ostia z omnium vincula
soluta sunt Expergefactus aut custos
carceris z videns apertas ianuas
carceris euaginato gladio voluit
bat se interficere existimans fugisse eos
Clamabat aut paulus voce
magna dicens Nichil feceris tibi ma
li omnes enim hic sumus Petito aut
lumine introgressus est z tremefactus
procidit paulo z sylę ad pedes et

pduxit eos foras ait quid me
z fac ut salvus fiam Illi aut dixe
runt Credē in dñm ihm z salvus
eris tu et domus tua Et locuti
sunt illi verbum dñi cū omnibus qui erant in domo
eius Et tollens eos in illa hora
noctis lauit plagas eoz z bap
tizatus est ipe et domus eius continuo
Cum quibus perduxisset eos in domum suam
apposuit eis mensam z letatus est cū
omni domo sua credens deo Et cū dies
factus esset miserunt magistratus licto
res dicentes Dimittite homines illos
Nuntiauit aut custos carceris verba
hec paulo qr miserunt magistratus ut
dimittamini Nunc g exeuntes ite in
pace Paulus aut dixit eis Cedentes
nos publice indemnatos homines
romanos miserunt in carcerē z nunc
occulte nos eicium Non ita sed veniant
et ipsi nos eiciant Nuntiauerunt
aut magistratibus lictores verba hec Et
timuerunt audito qr romani essent
et venientes deprecati sunt eos et
educentes rogabant ut egredentes
de urbe proficiscerentur aut de carcere
intrantes ad Lydiam z visis fratribus
narrauerunt consolati sunt eos z profecti sunt

Cxvii

Cum autem perambulassent amphi
polim et apolloniam venerunt
thessalonicam ubi erat synagoga
iudeorum Secundum consuetudinem autem paulus
introiuit ad eos z per sabbata tria
disserebat eis de scripturis adapri
ens z insinuans quia oportuit
pati z resurgere a mortuis z quia
hic est xps ihs quem ego annuntio
vobis Et quidam ex eis credidерunt
et adiuncti sunt paulo z sile z de co
lentibus gretilibus qz multitudo nigra

et mulier nobilis ne [illegible]
[illegible] at iudeus assumens [illegible]
go mos quasdam malos [illegible]
stud et cohabitare cum eis [illegible]
teret domui iasonis quidam
cob pduct i pplo ut ad no vent
ret cob trahebat iasonem et quos
da fret ad principes ciuitatis cla
mates qm hic urbe coritat et
huc venit quos suscepit iason
et hic horum cont decreta agunt
faciut regem alium dicentes ee ihm
coritantem ad plebem et principes
ciuitatis audientes hec et accep
ta satisfactione ab iasone et a cet
dimiserut eos fres vt cofestim
p noctem dimiserut paulum et sila
m berheam qui au venisset i sina
goga iudeor intiere hm ad erat
nobiliores eor qui st thessalonic
qui suscepere vm ad or quotidi
e cottidie scrutantes scripturas si hec
ita se haberent q admodu paulus
amictiaret et nulla quide ex did
rit eis et gentiliu multitudo hostitate
et viri no pauci ex ad cognouis
set i thessalonica iudei qz et hieroc
p pdicatu e a paulo vbm dei ve
nere et illuc comouentes et turba
tes multitudinem stantiqz tuc paulu
dimiserut fres ut iret usq ad mare
silas at et thimotheus remanserut
ibi ds qui ad deducebat paulu per
duxere eu usq athenas et accepto
mandato ab eo ad silam et thimotheu
ut celerit venire ad illu q ferebat
tur paulus at au athenis cum ex
pectaret ciebatur spus eius in ipso
videns idolatrie ciuitate deditam
disputabat igit i synagoga cum
iudeis et colentibus et foro p oct

Quida
cit epicurei et stoici philosophi
bat eu et quidam
Alii ve
dicebat q nuncius videtur
annuciator esse
annunciabat eis
ad areopagu ducent dicentes Ne
possumus scire q e hec nouu q a te
dicit doctrina noua et que
ferts auribus nris Volum go scire
quid ma velit hec ee Athenie
ad omes et aduene hospites ad
nichil aliud vacabat nisi a dice
aut audire aliquid nouu Stans au
paulus i medio areopagi ait Viri
athenienses p oia qi superstitiosos
vos video Pteriens enim et videns si
mulacra vra inveni et aram in q
scriptu erat ignoto deo Quem go ig
noratis colitis hunc ego annuncio
vobis Deus q fecit mundu et oia que
in eo sunt hic celi et te cu sit dns no
i manufactis templis habitat nec ma
nibus humanis colit indigens aliq
cu ipe det omib vitam et spiraculu et
oia fecitq ex uno omne genus hoim
habitare sup vniuersam faciem terre defi
niens statuta tpa et terminos habitatois
eoz det homes quere deu si forte
detractent eu aut inveniant etsi quide no
longe sit ab unoquoq nrm In ipo enim
viuimus mouem et sumus sicut et
quidam vrm poetaru dixere Ipius
enim genus sumus Genus ergo cu simus dei
non debemus estimare auro aut argento
aut lapidi sculpture artis et cogitatio
nis hominis Diuinu ee simile est ipsi
quide ignorantie despiciens ds
nunc annunciat hominib ut omes ubiq
penitentiam agant eo q statuit diem in qua

udicatrices … mus
… udiss … pud … nrī
… udicem
… paulus exijt de
… ad vs viri adstentes
… n quib⁹ dionisius atrio
… et nullet noie damaris et
… multi tu eis//

Cap xviij

Post hoc egressus ab athenis
… corinthū et reperit quē
… iudeū noie aquila ponticū
… q nup venat ab ytalia z prisc
… illa vxore eius eo q precepisset clau
… dius discedere omes iudeos a roma
… cessit ad eos z salutat eos et q
… ipse erat artifex manebat ap eos
… et operabat erat aut scenofactorie artis
… disputabat i synagoga p oc sabbm
… ponens nome dñi ihu suadebatq
… iudeos z grecos fuit veniret ad de ma
… cedonia silas z thimotheus instabat
… vo paulus testificans iudeis ee xpm
… ihm contradicentibus ac eis z blasphe
… mantibus excutiens vestimenta dixit ad eos
… sanguis vr sup caput vrm mundus
… ego ex hoc ad gentes vadam Et mi
… grans inde intrauit in domum cuiusdam
… noie titi iusti colentis deu cuius domus
… erat conuicta synagoge crispus aut
… archisynagogus credidit dño cu omi do
… mo sua z multi corinthioz audientes
… credebant z baptizabantur Dixit aut dns
… nocte p visionē paulo Noli timere
… loqui z ne tacueris quia ego sum tecum
… et nemo apponet tibi ut noceat tibi
… quia populus multus est mihi in hac ciuitate Sedit
… ad ibi annum z sex menses docens inter eos vbm
… dei Gallione aut proconsule achaie
… insurrexerunt vno animo iudei i paulum z

adduxerunt eum ad tribunal dicentes
… quia contra legem hic suadet homi
… nibus colere deum Incipiente aut paulo aperire
… os dixit gallio ad iudeos Si quidē
… esset iniquid aliqd aut facinus pessi
… mum o viri iudei recte vos sustine
… rem Si vo questiones sunt de vbo z nu
… minibus z lege vre vos ipi videritis Iu
… dex ego horum nolo esse z minauit
… eos a tribunali Apprehendentes aut
… omes sosthenem principē synagoge p
… cutiebant eum ante tribunal z nichil
… eorum gallioni curae erat Paulus vero
… cum adhuc sustinuisset dies multos
… fratribus valefaciens nauigauit syriam
… et cum eo priscilla z aquila qui sibi
… totondisset in cenchris caput habe
… bat enim votum Deuenit aut ephesum z ibat
… illic cum iudeis Rogantibus aut eis ut
… amplius tpe maneret z no consensit sed
… valefaciens z dicens Oportet me omnem
… die festum hanc venientem facere hierosolimis
… reuertar ad vos deus Et nauigauit
… ab epheso z descendens caesaream ascendit
… z salutata ecclia descendit antiochiam
… z facto ibi aliquanto tpe profectus
… perambulat ex ordie galatiam regionem
… et phrygiam confirmans omes discipu
… los Iudeus aut quidam apollo nomine
… alexandrinus natione vir eloquens
… deuenit ephesum potens in scripturis hic
… erat edoctus viam dñi z feruens spu lo
… quebatur z docebat diligenter ea que sunt
… ihu sciens tantum baptisma iohannis amb
… hic ergo cepit fiducialiter agere in synago
… ga quem cum audissent priscilla z aqla
… assumpserunt eum z diligentius illi exposuerunt
… viam dei Cum autem vellet ire achaiam
… exhortati fres scripserunt discipulis ut
… susciperent eum Qui cum venisset contulit

00045160

multu cu hijs qui credider[unt] met ei iudeos reuerebat p[ro]pter ostens[ionem] t scripture ec xp[ist]m ihm

Factu est at cu apollo cxix esset corinthi t p[er]acta pagrau superioribus p[ar]tib[us] deuenit ephesu t inuenit quosdam discipulos dixit ad eos si spm scm accepistis cre dentes tc illi dixer[unt] ad eu ⁊ neq[ue] si spus scus e audiuim[us] ille vo aut in q[uo] go baptizati estis tc qui dixer[unt] in hijs baptismate dixit aut paulus eos baptiza[n]t baptismo pnie pl[e]bi dicens t eu q[ui] venturu esse post ipm ut credere[n]t hoc e in ihm ihc audi tis baptizati sue t nore dni ihu x[pist]o et ad posiu[n]sset ill manu paulus vere spus scus sup eos t loq[ue]batur lignis et p[ro]phetabat erat at oes viri fere xij introgressus at synago gam cu fiducia loq[ue]bat p tres me nes disputans t suades de regno dei quid at quida t durarent t no credere nt male dicentes deu coram multitu dine discedens ab eis segregauit discipulos cottidie disputabat t schola tyranni cuiu da ab hora quinta usq[ue] ad horam de cimam hoc at fm e p biennium ita ut omes qui habitabant asia audiret vbm dni ihu tam gretes q[uam] iudeos virtutes q[uas] no modicas deus faciebat p manus pauli ita ut etiam sup lan guidos deferrent a corpe eius sudaria uel semicinctia t recedebant ab eis languores et spus nequa egrediebant temptauerut at quida t de circu cutis exorcistis inuocare sup eos qui habebat spus malos nome dni ihu dicentes adiuro vos p ihm quem paulus p[re]dicat erat at quidam

te filii ip[s]ius qui [illegible] nequa[m] dix[erunt] vos [illegible] nistiens ho t cu[m] [illegible] pessimu[m] t dixer[unt] [illegible] eua[n] cont eos ita ut n effugere de domo illa nudi [illegible] fem e oibus iudeis atq[ue] gretibus qui habitabat ephesi t cecidit tor sup omes illos t magnificabatur nome dni ihu multiq[ue] credentiu[m] uenie[n]bat confitentes t annunciantes actus suos plures at ex eis qui erant curiosa sectati tulerunt libros et combusserunt coram oibus t computatis pciis illoru[m] inuenere pecuniis dece noru[m] qui quagita mille[n]a forti tudinem dei crescebat t confirmabatur vbm dei crescebat t confirmabatur hijs at expletis ⁊ posuit paulus in spu ire hierusalem a macedonia t achaia ire illuc dicens q[uo]m postquam fuero ibi oportet me t roma videre ministrabat at in macedonia duos ex ministrantibus sibi timotheu t eraston et ipe remansit ad tp[us] in asia fuit e at illo tpe turbatio no minima de via dni Demetrius ei quida nore argenteis faciens edes argen teas diane p[re]stabat artificibus no modicu[m] questu quos conuocans et eos qui eiusmodi erat opifices dixit viri scitis q[uia] de hoc artificio est nobis et videtis t auditis q[uia] no solu[m] ephesi sed pene tocius asie paulus hic suadens abstulit multa turba dicens q[uo]m no sint dii qui ma nibus fiunt no solu[m] ad hoc periclita tur nobis pars in redargutione venire sed et magne diane tem

Cxxx

Postq ad ephesum venit
paulus discipulos exhortatus e
valedicens profectus est inde
macedoniam ad perambulasset
partes illas exhortatusq eos fuisset
venit ad greciam ubi
cum fuisset menses tres facte sibi
insidie a iudeis navigaturo in syriam
habuitq consilium ut reverteret per mace
doniam comitatus est autem eum asq
provinciam thessalonicensium
eum aristarcho et secundo et gayo
de berea et timotheo asiam
vero tychicus et trophimus donec
cessisset sustinuerunt nos autem
navigavimus post dies azimo
rum a philippis et venimus ad eos tro
adem ubi diebus quinq ubi demansi
mus diebus septem una autem sabbi
ti cum convenissemus ad frangendum panem
paulus disputabat eis profecturus
in crastinum protraxitq sermonem usq
in mediam noctem erant autem lampades
copiose in cenaculo ubi eramus congre
gati sedens autem quidam adolescens
nomine eutichus super fenestram cum
mergeretur sopno cadens qui disputa
tione diu paulo ductus sopno cecidit
de tertio cenaculo deorsum et sub
latus est mortuus quidquid cum descen
disset paulus incubuit super eum et
complexus dixit nolite turbari ani
ma enim ipsius in eo est attendentes autem fran
gensq panem et gustans satisq al
locutus eusq lucem sic profectus e
adduxerunt autem puerum vivum et con
solati sunt non minime navi autem ad asson
descendentes navigavimus inde assumpto
suscepturi paulum hoc enim disposuerat
ipse per terram iturus cum aute

00045160

mvcissēt assupto eo
mm̄ mittelenen et me nulla
gatēt sequēti die venim̄ con
tractū et alia die applicuimo
samū et sequēti die venim̄ mi
letū ꝓposuat et paulus tm̄ naui
gat epl̄es nequa moa fieꝺ
illi tarsu festinabat et si possibile sibi
esset ut die pentecoste faceret
respōdit miletō ac mittēs eccl̄e
sū paulus vocauit maiores natu
ecclē cui ad veniss̄et ad eos simul
esset dixit eis vos scitis a pma
die qua ingressus sū tasiā qua
liter vobiscū p omne tēpꝰ fuerim
seruiens dño cū oi humilitate et
lacrimis et tēptationibꝰ que m̄ acci
derūt ex insidijs iudeoꝝ quomo
michil subtraxerim vob auxiliū
quomin̄ nūciarē vob et docere
vos publice et p domos testificans
iudeis atq; gentilibus in deū pe
tentiā et fidem in dm̄m nrm ihm
xp̄m et nunc ecce alligatus ego
spū vado in hierl̄m que in ea ventura
sint m̄ ignorans nisi q; spūs sanct
p omnes ciuitates ptestat mihi
dicens quod vincula et tribulationes
me manent sed michil horum vereor
nec facio aliquam meam pretiosorem
quā me dummodo consumem cursum
meū et ministerium quod accepi a dno
ihū testificari euāngelium gre dei
Et nunc ecce ego scio q; amplius non
videbitis faciem meam vos omnes p
quos trānsiui predicans regnum dei
Quapter contestor vos hodierna
die quia mundus sum a sanguine
eorum vehementer enim subtrahere non
[illegible] assupto eo
[illegible] mittelenen et me nulla
[illegible] sequēti die venim̄ con
[illegible] et alia die applicuimo
[illegible] et sequēti die venim̄ mi
[illegible] ꝓposuat et paulus tm̄ naui
[illegible] epl̄es nequa moa fieꝺ
[illegible] festinabat et si possibile sibi
[illegible] ut die pentecoste faceret
[illegible] mittēs ac mittēs eccl̄e
[illegible] vocauit maiores natu
[illegible] cui ad veniss̄et ad eos simul
[illegible] dixit eis vos scitis a pma
[illegible] qua ingressus sū tasiā qua
[illegible] vobiscū p omne tēpꝰ fuerim
[illegible] dño cū oi humilitate et
[illegible] et tēptationibꝰ que m̄ acci
[illegible] ex insidijs iudeoꝝ quomo
[illegible] subtraxerim vob auxiliū
[illegible] nūciare vob et docere
[illegible] publice et p domos testificans
[illegible] atq; gentilibus in deū pe
[illegible] et fidem in dm̄m nrm ihm
[illegible] et nunc ecce alligatus ego
[illegible] vado in hierl̄m que in ea ventura
[illegible] ignorans nisi q; spūs sanct
[illegible] omnes ciuitates ptestat mihi
[illegible] quod vincula et tribulationes
[illegible] manent sed michil horum vereor
[illegible] facio aliquam meam pretiosorem
[illegible] dummodo consumem cursum
[illegible] et ministerium quod accepi a dno
[illegible] testificari euāngelium gre dei
[illegible] et nunc ecce ego scio q; amplius non
[illegible] faciem meam vos omnes p
[illegible] predicans regnum dei
[illegible] contestor vos hodierna
[illegible] quia mundus sum a sanguine
[illegible] enim subtrahere non

[illegible] tredia [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] sagurie sic
post discessionē
ecc̄m vob no parc
[illegible] vobis ipis eqūrget vros lōgnos
[illegible] ꝑuersa ut abducat discipulos
[illegible] ꝓpt̄ quod vigilate memoria
[illegible] tenentes quos p triennium nocte
[illegible] die no cessaui cū lacrimis mo
[illegible] neq; vnumquēq; vrm̄ et nunc eo
[illegible] mendo vob deo et vbi gre ipi q; po
[illegible] tet edificare et dare hereditate
[illegible] sanctificatis omb; argentū aut
[illegible] aut vestē nullius concupiui ipi scitis
[illegible] quo ad ea que m̄ opꝰ erant et his
[illegible] qui mecū sūt ministrauerūt manꝰ
[illegible] iste ostendi vob quo sic labo
[illegible] oportet suscipere infirmos ac
[illegible] meminisse vi dñi ihū quo ipe dixit
[illegible] beatius e magis dare q; accipere
[illegible] et cū hec dixisset positis genibꝰ
[illegible] cū omnib; illis orauit magnꝰ
[illegible] fletus factus e omnis et prostrati
[illegible] sup collū pauli osculabant eū do
[illegible] lentes maxime i vo quod dixerat
[illegible] quo amplius facie eius no essent
[illegible] visuri et deducebant eū ad nauem
Cum autē factū esset ut
nauigationem̄ abstracti ab eis
recto cursu veniam̄ coo et sequenti
die rodū et inde patarā Et cū
invenissem̄ nauē trānsfretantem in
phenicē ascendentes nauigauim̄
Cū apparuissem̄ autē cipru reli
quentes ea ad sinistrā nauigabā
mus in syria et venim̄ tyrum ibi

cm mauū
m cmmtat
qui paulū dia
dat p ſſem
et cōplacitū
dedicatū
ribꝫ tu vxoribꝫ
ornū ciuitatē et
poſtib⁹ gēnibꝫ ſlittor omniumꝫ
ſtt au valeſcriſſemꝰ rnicd aſte
mꝰ i nauem ſſli ad tedierūt
m ſua Rob vob nauigatōe exp
plicita a tyro deſtendimꝰ ptho
lomaida z ſalutatis ſtribꝫ ma
ſimꝰ die vna apud illos alia ſat
die pſecti venim⁹ ceſaream ſtt in
trauit domū philippi euāgeliſte
q̄ erat vnꝰ de ſcptē maſimꝰ ap
ꝰ cui hui tē erāt filie quatuor
vgines pphetātes ſtt cū morāe
mur p dies aliquot ſupuenit
quidam a iudea pphēta nom agā
bus Q cū veniſſet ad nos tulit
zonā pauli z alligatꝰ ſibi pe
des et manꝰ dixit hec dicit ſps
ſanct Vnū cuiꝰ ē zona hec ſic
alligabūt m rrlm iudei z tradet
in manꝰ gentiū Quod cū audiſ
ſemꝰ rogabamꝰ nos z qui loca
illi⁹ ne aſcenderet rrlim cui
tuc rndit paulꝰ z dixt Quid fa
citis flentes z affligentes cor meū
ego ei no ſolū alligari ſz z mori
i rrlm paratus ſū ꝓpter nomē dñi
ihu ſtt cū ei ſuadere no poſſemꝰ
quiescimꝰ dicentes dñi voluntas
fiat poſt dies ad iſtos ꝓparati aſce
debamꝰ rrlim venerūt aut z cū diſci
pulis a cēſarea nobiſcū adducentes

apud quē hospitaremur iaſonem
quendā cipriū antiquū diſcipu
lū cui rndiſſemꝰ nrias fuiſſe
venisse nos ſrēs ꝓcepti ac dic
mittebat paulus nobiſcū ad iaco
bū omesq; collecti ſue ſeniores
eius ꝙs cū ſalutaſſet p ſingula
narrabat que feciſſet deus i gē
tibus ꝑ miſterium ipius At illi au
diſſent magnificabāt deū dixq
etq; ei Vides frater q̄ milia
ſint iudeoꝝ qui credidert z oēs
emulatores ſue legis Audierūt
aut de te quia diſceſſionē docebas a
moyſe eoꝝ qui p gētes ſt iudeoꝝ
dicens no debē circuidē filios
ſuos neq; ſm cōſuetudinē ingredi
Quid ergo ē vtiq; oportet eūire
multitudie audiet ei te ſupuenisſe
hoc ergo fac quod dicimꝰ tibi nos
viri quatuor votū habemꝰ ſup
te hūc aſſumptis ſanctifica te cū illis
et impende in illis ut radant ca
pita z ſciāt omes quia que de te
audierūt falſa ſūt ſed ambulas
et ipe cuſtodiens legē de q̄bus at
qui crediderūt ex gētibus nos ſcripſi
mꝰ iudicantes ut abſtineat ſe ab
ydolis ymolato z ſanguine z ſuffo
cato z fornicatōe Tūc paulus
aſſumptis viris poſtera die purifi
catus cū illis intrauit templum
annūcians expletionē dierū pu
rificationis donec offerret p vno
q̄q eoꝝ oblatio don ſepta dies ſcierēt

Hi quidē aſya erant Capm
iudei cū vidiſſent eū i templo
concitauerūt omē ꝑplm z iecerūt
ei manꝰ clamites viri iſrahelite

00045160

aduocate hic e ho q aduo
pulu et lege z loco hui ame
vbiq docet m sup z gentes i dyp
m templu et violauit scm lorum
istud videtur a theophilo q
smud i ciuitate ad ipo q̄ educ
erat quo i templu introduxisset
paulus Comota aut ciuitate tota
et facta e concursio pli z apphe
tes paulu trahebat extra tem
plu z statim clause sunt ianue
Tribus ait cu ortide nuntiatu
e tribuno cohortib qua tota co
fudit hrlm Cui statim assumptis mi
litibus z centuonibus decucurrit ad
illos Cui cu vidisset tribunu et
milites cessauerut paulu pcutere
Tunc accedens tribunus apphendit
eu z iussit alligari catenis duabo
z inquirebat quis esset z qd fecisset
Alii aut aliud clamabat in turba
Et cu no posset certu cognoscere
p tumultu iussit duci eu i castra
Et cu veniss ad gradus contigit
ut portaret a militib ppter vim
pli sequebat enim multitudo populi
clamans tolle eu Et cu copisset
induci in castra paulus dixit tri
buno Si licet mihi loqui aliquid ad
te Qui dixit Graece nosti Nonne
tu es egyptius q ante hos dies tu
multos concitasti z eduxisti in desti
quatuor milia virox sicariox
Et dixit ad eu paulus Ego ho su
quidem iudeus a tharso ciliciae no
ignote ciuitatis municeps rogo
ad te permitte mihi loq ad plm Et
cu ille permisisset paulus stans in
gradibus annuit manu ad plebem Et

rationem [illegible] quid
brea signa loquere
get psistere silentium Et dixit
su vir iudeus nat
nutritus at i ista ciuitate iuxta
pedes gamalielis eruditus
veritate paterne legis emulator
legis sicut vos omes estis hodie
quia hanc viam persecutus sum usq ad
mortem alligans z tradens i custo
dias viros ac mlieres sicut princeps
sacerdotum mihi testimoniu reddit et
omes maiores natu a quibus et
epistolas accipiens ad fres damasci
pergebam ut adducerem inde victos
in hrlm ut punirentur Factum e autem
eunte me et appropiante damasco
media die subito de celo circumfulsit
me lux copiosa z cecidi in
terra audiui vocem dicentem mihi
Saule Saule quid me persequeris Ego au
tem respondi Quis es dne Dixitq ad me
Ego su ihesus nazarenus q̄ tu pse
queris Et qui mecum erant lumen
quidem viderunt vocem aut non audie
runt eius q loquebat mecum Et dixi
Quid faciam dne Dns aut dixit ad
me Surgens vade damascu z ibi
dictum tibi de omnibus quae te oportet
facere Et cu non viderem p claritate
illius ad manu deductus a co
mitibus veni damascu Ananias
autem quidam vir secm legem testimo
nium habens ab omnibus habitantibus iudeis
veniens ad me et astans dixit mihi
Saule frater respice Et ego eadē

Ca xxiij

Postera ad die volens scire di-
ligencius qua ex causa actu-
aretur a iudeis solut eu et iussit
sacerdotes venire et de rebus
eius pauli statuit eu inter
illos intendes ad rebus pauli
ait Viri fres ego om conscientia
bona conversatus sum deo usq
in hodiernu diem princeps ac sacer-
dotu ananias precepit astantibus
sibi percute os eius tunc paulus
ad eu dixit percutiet te deus
paries dealbate et tu sedes iudi-
cans me secm legem et contra legem
iubes me percuti et qui astabant
dixerunt summu sacerdote dei ma-
ledicis dixit ac paulus nescie
bam fres qm princeps e sacerdotu sic
tu est ei enim principe populi tui non ma-
ledices scies ac paulus qm una
pars esset saduceor et altera pharisseor
exclamat in curilio Viri fres ego
pharisseus sum filius pharisseoru
de spe et resurrectione mortuor ego
iudicor et cu hec dixisset facta
e dissensio inter pharisseos et saduceos
et soluta e multitudo saduceoru
dicut non esse resurrectu neq angm
neq spm pharisei autem utrumq
confitent factus e autem clamor magn
nus et exurgens quida pharisseor
pugnabat dicentes nichil malu in
venimus in hoc isto quid si spus

00045160

locutus ē ei aut agelus ē ei
na dissensio fuit esset tumult
nō ne discerpet paulū ab ipis
iussit milites descendere et rapere eū
de medio eorū ac deduci eū in castra
Requieti ac nocte assistes ei dns
ait confortare sicut enim testificatus es de me ierlm sic te oportet rome
testificari Cū aut fact de die collegerunt
se quidā ex iudeis et deuouerunt se
dicentes nec manducaturos nec bibi
turos donec occiderint paulū erant
ad plures qui fuerant xl viri vel qui hanc conui
rationem fecerant accesserunt ad pn
cipes sacerdotū et seniores et dixerūt
Deuotione deuouimus nos nichil gus
taturos donec occidamus paulū Nunc
igit vos notum facite tribuno cū concilio
ut adducat illum ad vos tanq̄ aliq̄
certius cognoturi de eo Nos vero p̄
parati sumus interficere illum
priusquā appropiet Audiens aut filius sororis pau
li insidias hominū et ingressus et intrauit
in castra et nunciauit paulo Vocauit aut paulus
ad se unum ex centuribus aut adoles
centē hunc perduc ad tribunum habet
enim aliquid indicare illi Ille quidē
assumens eum duxit ad tribunum et
ait Vinctus paulus rogauit me hunc
adolescentem perducere ad te habentem aliquid
loqui tibi Apprehendens autem tribunus
manum illius secessit cum eo seorsum et
interrogauit illum Quid est quod habes indicare
mihi Ille ait Iudei conuenerunt
quod te ut crastina die paulum perdu
cas et quasi aliquid certius
inquirere de illo Tu vero ne credi
deris illis insidiatur enim tibi illorum ex eis
viri amplius quam xl qui se deuouerunt
neque manducare neque bibere donec interficiant

missu tuo
Rescripta propria
est nota sibi
tibi Duobus centurionibus
paratis milites
centum et equites
ductores ut traducant hoc nocturnum
tur per te ut imponentes paulum eum
salvum perducite ad felicem p
Timuit ei ne forte raperent eum et
dei et occideret et ipse postea cal
mia sustineret Scribens epistolam ha
bentem hoc Claudius lysias optimo
presidi felici salutem Virum hunc com
prehensum a iudeis et incipientem interfici
ab eis superueniens cum exercitu eri
pui cognito quod romanus est volen
tes scire causam qua obiaciebant illi
deduxi eum in concilium eorum Quem inue
ni accusari de questionibus legis eorum
no dignum morte aut vinculis crimen
autem habentem in quod accusabatur eum
dignum iudicio quas parentes ei mi
si eum ad te denuntians et accusatori
bus ut dicant apud te Militibus igi
tur secundum preceptum sibi assumentes pau
lum duxerunt per noctem in antipatri
dem et postea cum equitibus reuerterunt ad
castra Qui cum aduenissent epistolam tra
dentes presidi statuerunt coram illo et paulum Cum legis
set autem et interrogasset de quo prouincia esset
et cognouisset quod de cilicia Audiam
te inquit cum accusatores tui venerint
Iussitque eum in pretorio herodis custodiri cū
Post quinque autem dies descendit xxiiii
pontifex sacerdotum ananias
cum senioribus quibusdam et tertullo
quodam oratore qui adierunt presidem
aduersus paulum Et citato paulo cepit

ꝓtio no cu turbis neq; cu tumultu
et applenderet me clamtes ꝙ sicarie
tolle inimicu nrm clamda ait ego
apa audi quos optabat modo ap
te ꝑsto esse ꝙ accusac si quid habe
ret adiuuare me aut hꝝ ipi dicat si
quid uenerit i me iniustis tu stem
in rotulio misi de una hac solidino
uoce q̄ clamaui int vos stamus quo
de resurrectõe mortuoꝝ exo iudicor
hodie a uobis Distulit at illos felix
certissie sciens. de uia hac diens
cu tribunꝰ lisias descendet audiam
vos Iussit q̄ custodiri custodie cu
ꝙ sire reum nec quicq̄ ꝙ sibi de
seruio mistrare ei Post aliq̄s aute
dies ueniens felix cu drusilla uxe
sua q̄ erat iudea uocauit ut videret
paulu et audiuit ab eo fidē q̄ est
in xpm Disputante at illo de iusti
tia ꝙ castitate ꝙ de iudicio futuro
tmefactus felix respondit Quod nc
attinet, vade, tpe tu optuo accer
sa te simul ꝙ sperans q̄ pecunia dabit
a paulo ut ꝙ solueret accersebat
eu loqbat cu eo Biennio at expleto
accepit successore felix portiu festu
uolens at gratiã ꝓstare iudeis felix
reliquit paulu uinctu Festus ergo
cu uenisset ꝙ uincia post triduu as
cendit ierlim a cesarea Adierunt
eu principes sacerdotu ꝙ primi iudeoꝝ
aduersꝰ paulu ꝙ rogabant eu pos
tulates gratiã aduersus eu ut iubere
ꝓduci eu in ierlim insidias tendentes
ut eu interficerẽ in via

Cap xxv

Festus at rndit seruari paulu
in cesarea se aute maturius
profecturu Qui ergo ex uob aut
potentes sue descendentes simul si

quod em vlo crimen, nauisent ei
de malis ac me eos dicb no ap̃s
p̃ eos aut dcc descendit ap̃ta
Et alta die sedit p̃ tribuali z iussit
paulu adduci. Qui cu p̃ductus
ess̃ circustetert eu qui ab urbe
descenderat iudei multas z gra
ues causas obtulerb quas non
poterut p̃bare paulo ad rone
reddere quo neq̃ in lege iudeoz
neq̃ in templo neq̃ i cesarem quicq̃
peccauit Festus volens iudeis gra
placere respondens paulo dixit Vis
in hierlima ascendes z ibi de hijs iu
dicio apud me Dixit ad paulu
Ad tribunal cesaris sto vbi me
oportz iudicari Iudeis no nocui sicut
tu melius nosti Si en nocui
aut mortis dignu aliq̃ fecia no
recuso mori Si vo nichil est eoz
quibus hi accusat me neq̃ pt me
illis donare cesari appello Tunc
Festus cu consilio locutus rndit Ce
sarem appellasti ad cesarem ibis Et
ai dies aliquot trnsacti essent Agrip
pa rex z Bernice descenderut
cesaream ad salutandu Festu Et cu
dies plures ibide morarent Festo
regi indicauit de paulo dicens Vir
quidam est derelictus a felice z vincti
de q̃ cu esset in hierlima adierut me p̃n
cipes sacerdotu z seniores iudeoz
postulantes aduersus illu damnatu
ad quos rndi Quia no est mos
tuus romanis dare aliquem hoiem
priusq̃ is q̃ accusat̃ p̃sentes habeat
accusatores locumq̃ defendendi ac
cipiat ad abluendu crimia que ei obi
cit Cu g̃e huc conuenissent sine vlla

dilatione
nali usus
cisset accusatores
rebat de quib
malis Quos
de sua suspitione
cu z de quoda ihu defuncto q̃
affirmabat paulu vivere
at ego de huius q̃stionis dubitem
Di rexit ne ne hierlim z ibi iudica
de istis paulo at appellante ut
uaret augusti cognitori iussi
ui eu dom̃ mitta ad cesarem
Agrippa dixit ad festu Volebam
et ipe hoiem audire Cras inquit
audies eu Altera at die cu ven
agrippa et bernice cu multa ap
parate et intrasset auditoriu cu
tribunis z viris p̃cipalibus ciui
Jubente festo adducto est paulus
Et dixit festus Agrippa rex z oes
qui simul adestis nobiscu spectat
videtis hunc de quo ois multitudo
iudeoz interpellauit me hierlimis ut
tradem eu morti Cu actusabile
no potui tradere eu ego mandata
que hic meo cesaris Di q̃ ad actusat
eu sequat cesaream ubi custoditur
Cum ei venisset clamauere tolle eu
de terra no debet eu ulterius viuere Ego
vo cognoui nichil dignu eu morte ad
misisse ipe at hoc apellante ad au
gustu iudicauui mittere de q̃ quid
certum scribam dno no habeo p̃ter
q̃ q̃d duxi adducere eu z maxime ad
te rex agrippa ut mea rogatione
facta habeam quid scribam Nec enim
em rationi videt mittere vinctu z causas

Cap xxvj

Tunc agrippa ad paulū. Permittitur tibi pro temetipso loqui. Tunc paulus extenta manu cepit rationem reddere. De omnibus quibus accusor a iudeis rex agrippa existimo me beatum apud te hodie defensurum me coram te sicut est coram deo. Maxime te sciente omnes qui apud iudeos sunt consuetudines et questiones. quod obsecro patienter me audias. Et quidem vitam meam a iuuentute que ab initio fuit in gente mea in hierusalem nouerunt omnes iudei. scientes me ab initio si velint testimonium perhibere quoniam secundum certissimam sectam religionis nostre uixi pharizeus. Et nunc in spe que ad patres nostros repromissionis facta est a deo asto iudicio subiectus. in quam duodecim tribus nostre die ac nocte deseruire sperant. de qua spe accusor a iudeis rex agrippa. Quid incredibile iudicatur apud vos si deus mortuos suscitat. Ego quidem existimaui me aduersus nomen ihesu nazareni debere multa contraria agere quod et feci hierusalem. et multos sanctorum ego in carceribus inclusi. potestatem a principibus sacerdotum accepta. Et cum occiderentur detuli sententiam. et per omnes synagogas sepe cruciens puniebam eos. compellebam blasphemare. amplius quoque insaniens in eos persequebar usque in exteras ciuitates. in quibus dum iremdamascum cum potestate et permissu principum sacerdotum die media in uia vidi rex de celo supra splendorem solis circumfulsisse me lucem et eos qui mecum simul erant omnes. Cumque nos omnes cecidissemus in terram. audiui vocem loquentem mihi hebraica lingua. Saule saule quid me persequeris. Durum est tibi contra stimulum calcitrare. Ego autem dixi quis es domine. Dixit autem ego sum ihesus quem tu persequeris. Sed exurge et sta super pedes tuos. Ad hoc enim apparui tibi ut constituam te ministrum et testem eorum que vidisti et eorum quibus apparebo tibi eripiens te de populo et gentibus in quas nunc ego mitto te aperire oculos eorum ut conuertantur a tenebris ad lucem et de potestate satane ad deum ut accipiant remissionem peccatorum et sortem inter sanctificatos fide que est in me. Unde rex agrippa non fui incredibilis celesti uisioni sed his qui est damasci primum et hierosolimis et per omnem regionem iudee et gentibus annunciabam ut penitentiam agerent et conuertantur ad deum dignaque penitentie opera facerent. Propter hec occasione cum essem in templo comprehensus temptabar. Volens me interficere auxilio igitur adiutus dei usque in hodiernum diem sto testificans pusillo atque maiori nichil extra dicens nisi ea que prophete sunt locuti futura esse et moyses. si passibilis. si primus ex resurrectione mortuorum lucem annunciaturus est populo et gentibus. Cum hec ergo redderet festus magna voce dixit insanis paule. Multe te litterae ad insaniam conuertunt. Et paulus. Non insanio optime feste sed veritatis et sobrietatis uerba loquor. Scit enim de his rex ad quem et constanter loquor latere eum. Nichil horum arbitror neque enim in angulo quicquam horum gestum est. Credis rex agrippa

ad paulu ꝑmodicu ſudet me
ꝓpiante ſi. Et paulꝰ dpto apꝫ
deu et i modicu et magno non
tm te ſed et oms hos ꝙ hodie
hodie ſic. tales qualis et ego ſum
excepto vinculis hijs. Et cum hec
rex et ꝓſes et berenice et qui aſſid
bat eis. Et cum ille ꝓferiſſet loquebat
ad illos. Dicebat quia michil mor
te aut vinculis dignum quid faciat
ho iſte. Agrippa ad feſto dr poſſet di
mitti potest ho hic ſi no appellaſſ
Capitulum. Et cum aut iudicatu. Et ꝓpositum
est eu nauigare i italia et
tradi paulu et reliquos custodijs
cuiudam nomine iulio cohortis augu
te. Ascendentes naue adrumetina
incipientes nauigare circa asye
loca ſuſtulimus ꝙſequente nobiſcu
ariſtarcho macedone theſſalonice
ense. Sequenti aut die deuenimus ſidone
ſiuanc tractus iulius paulu ꝓmi
ſit ad amicos ire et cura ſui age
ret eu. inde ſuſtuliſſes ſubnauiga
uim cipro ꝓpter q esset uenti con
trarios. Et pelagus ciliciam et pamphiliam
nauigantes uenimus lystra. Et hic
est ibi inueniens centurio naue al
lexandrina nauigante i italia im
posuit nos i ea. Et cum multis diebus
tarde nauigantes uix deuenissemus
contra gnidum ꝓhibente nos uento
adnauigauimus creten iuxta ſalam
na. Et uix nauigantes uenimus in
locu qui dr. Bonos portus cui
iuxta est ciuitas thalaſſa. Et multo
ad tpe acto et iam no esset tuta
nauigatio eo ꝙ ieiunium iam ꝓterisset
admonebat paulus dicens eis. Viri

no ſolum me
ciaꝫ mea ſed
1 Et tuo at gubernatori et nauti
magis credebat ꝙ ꝓ
diabat. Et cum
ad hiemandum plures
nauigare inde ſi quo. poſſet deue
nientes ꝓ uocat phenice hiemare portu
creten. reſpicientes ad affricum et
aſſyrium ad austrum eſtantes
ſtum ſe tenere cum ſuſtuliſſet de
legebat terra. Post aut multum
ad miſit ſe contra eum ventus typ
nicus q uocat. Cumq aplo cum
arripta esset nauis et no poſſet re
nauim uento datu nauem flatibus
referebamur. Inſula aut quada
dicentes q uocat claudam, potuimus
uix obtinere ſcapha. Qua ſublata
adiutoriis utebamur accingentes na
uem. Timentes ne in ſyrtim inciderent
ſubmiſſo uaſe ſic ferebamur. Vali
da aut pmanente nob tempeſtate
Sequenti die iactu fecerunt et tertia die
ſuis manibus armamenta nauis ꝓ
iecerunt. Neq ſole aut neq ſtella
neq ſidebus appentibus ꝓ plures
dies et tempeſtate no exigua immi
nente ablata est spes omis ſalutis
nre. Et cum multa ieiunio fuiſſet
tunc ſtans paulus in medio corum dixit
ꝓterat quide oportuit uiri audito me
tollere acceptu lucriq facere iniuria
hanc et iacturam. Et nc ſuadeo uobis
bono animo esse. Amiſſio enim nullius
animae est ex nob ꝓter q nauis
aſtitit enim mihi hac nocte angelus
dei cuius ſum ego et cui deſeruio dicens
Ne timeas paule. Cesari te oportet

fatiles, nob i hadria
ta media nocte suspicabatur
nautæ appere sibi aliqñ regione
ru 2 submittetes, invert passu
et pusillu inde separati. Xcne 2
tue passus xv timetes ad ne
assa loca, inde mq de puppi
mittetes anchoas, mr obtabat
ne sici. Nautis vo quæritibq fugæ
de naui tu misisset scapham, i
rad sub optextu ñi incipient a
re anchoas extendere. Xpit
paulq ceturiom 2 militibq. Nisi hñ
in naui, manserit, vos salui fieri
no potestis. Tunc abscidere, milites
funes scaphæ 2 passi sut ea ab 2
strmdo. Et cu lux, inciperet fieri
rogabat paulq oes sumere cibu
dicens. Quarta decima die hodie
expectates ieiuni, pmanetis, nichil
accipietes. Ppt quod rogo vos
accipere cibu pro salute vra. qui nullius
vrm capillus de capite pibit. Et
ai hæc dixisset, sumens panem, grates
egit deo in cospectu oim, 2 cu fre 2
gisset, cepit manducare. Facti oes
ae, 2 ipi sumpserut cibu.
Eramq vo omes ccc lxxvi
et sagina cibo alleuiabat na
ue, iactates tigrim, 2 mare. Cu au
dies esset, terra non agnoscebat
si posset ciam naue, sinu vo quem
am, ibabat, in te, litto, 2 quem

cumbabat si posset ejcere naue
m. Et cu anchoras sustulisset, comit
tebat se nauti, 2 mti, 2 aperiebat gu 2
bernaculoz, laxatis, et leuato
artemone, flatui aure, petebat. Et 2
debat ad littus. Et cu incidissemq
in locu bithalassid, ipegere naue
et pue, quide sipa manebat, m 2
mobilis, puppis vo soluebatur
a vi maris. Milites ad hoc, fiut
ut custodiat, euadent ne, qs tu na 2
tas effugeret. Centuio, autem volens ser 1
uare paulu, p hibuit fieri, iussitq
eos qui posset natare, mittere se, m
mare, primos, et suade, et ad terra
adire, 2 ceteros alios, i tabul, ebat
quosdam, super, q de naui esset. Et sic
factum est, ut oes ae euadent ad terra
Et tu euasissemq tue cog 2 XXVIIII
nouimq, qm insula
vocabat, barbari, vero, pstabant
no modica, humanitate, nobis, acc 2
sa, em, pyra, refociebat nos, omes
propter imbre, qui imminebat, 2 frigus
Cu congregasset, ac paulq sarmetoz
aliquanta, multitudie, 2 imposuisset
super, ignem, vipa, a, calore, cu, prosilisset
invasit ma, eius, vt, videret, barbar
pdicte bestiæ, i, manu, ei, adhesisse
dicebat, ad, inicem
ad, euasisse, de, manu, vltio, cu, non
sinit, viue. Et ille, qui, de, excussens
bestia, i, igne, nichil, mali, passus, e
Et illi, existimabat, eu, i, tumorem
conuertendu, 2 subito, casuru, 2, mori
Diu, ad illis, spantibq, videretis, nichil
mali, i, eo, fieri, conuertetes, se, dicebat
eu, esse, deu, 2 in, loca, ad illis, erant
pdia, principis, insule, nomine, publij
q nos, susceptos, triduo, benigne, ex 2
hibuit. Contigit, ad, patrem, publij, se 2

00045160

bribus ꝛ dissentia repatiuit
Ad que paulo mbuit ꝛ ait ois
et ꝓposuiss ei man⁹ sibi⁹ ⁊ ait ⁊ ꝰ
sto et omb qui i insula hebant
infirmitatib⁹ accedebat ꝛ curabat
Qui eaa multis honorib⁹ nos hon
uerit et nauigantib⁹ ꝓposuerut
que necia erat post menses ab⁹
nauigauim⁹ i naui alexandrina
q ꝛ insula hiemauerat cui erat
signe castoꝝ et ait ueniss⁹
syracusa masim⁹ ibi triduo ide
circulegentes deuen⁹ regiu et ꝑ
unu diem flante austro sᵈo die
ueni⁹ puteolos ubi nuctis fratres
rogati sum⁹ mane apud eos dies
septe et sic ueni⁹ rom⁹ et inde
cu audisset fres occurrer nob usq
ad appiforu ꝛ tribus tabnis quos
cu uidiss paulo gratas agens deo ac
cepit fiducia cu uenisset ad roma
prinsit de paulo mane sibimet cu
custodiente milite post triu ai
drē conuocat ꝓmos iudeoꝝ cuq co
uenissent dicebat eis ego uiri fres
mei nichil aduss plebe patriq patrē
rem paternu⁹ mimetus ab rolimis
traditus sum⁹ manib⁹ romanoꝝ qui cu
me interrogatiõe de me habuissent uolu
erut me dimitte eo q nulla causa
esset mortis i me cotradiceretib⁹
ac iudeis coactus su appellare cesa
re no q habeā quicq mea habeo aliquid
accusare gentē hac ꝓ causa rogā
ui uos uide ꝛ alloqui quia spē ci
rcūdatā su
et illi dixer ad eū nos neq lras
eas accepim⁹ de te a iudea neq
aduenies alicꝰ fratū nuciaut
aut locutus ē quid de te malu⁹ loqa
m⁹ at a te audire quesumus nam

ad quē paulo uenit ꝛ cū ois
ecclesia ꝓpter uerbū dei ꝛ testimoniū
ib⁹ quib⁹ expoebat testificans
regnū dei suadens eis de
lege moysi et
usq ad uesperā
ꝙs quidē credebat ꝑ paulo
uba no credebat Cuq inuicē no
essent cōsentientes discedebant
paulo unū uba ꝙ bñ spūs scī
locutus ē ꝑ ysaiā ꝓphetā ad pres
nros dicēs Vade ad plm istū
dic ad eos Aure audietis ꝛ no in
telligetis et uidētes uidebitis et
no ꝑspicietis Incrassatū ē cor ei⁹
plī ꝙq ꝛ auribus grauit audierūt
et oculos suos cōpuerūt ne forte
dēt oculis ꝛ auribus audiat et
corde intelligat ꝛ conuertat ꝛ sanem
illos Notū g sit uob quod gentib⁹
missa ē hec salutare dei ipi ꝛ au
dient Mansit at biēnio toto i suo
conductu ꝛ suscipiebat oēs qui
ingrediebatur ad eū p̄dicans regnū
dei ꝛ docens que sunt de dño ihū xpo
cu oi fiducia sine ꝓhibitione

Epla Jacobi Cap p̄m ꝓhc m

Iacobus petrus Johes Judas
scripte epistolas ediderūt ta mis
cis ꝙ suctioribus ꝛ breuib⁹ pitet
ac logis Abreuib⁹ ꝛ uie longas
ꝛ sermōis ut raros q no corp sec
tione afficiat

Cap lm p̄m

Iacobus dei ꝛ dm mei ihū xpi ser
uus xp̄i tribubus que sūt i dispsione
salutē Omne gaudiū existimate
fres mei cū ꝛ temptacōes uarias
incideritis Sciētes ꝙ ꝓbatū fidei
ue patiam operat Patia at opus

00045160

colfi

00045160

Dpit[us] no me habeb dyte mo
rides q2 si no me habeb oendat
frat eb in gressor legis sed leg
mi et sic facite sicut p lege iube
tat[us] mi pietes iudicate iudicate
cui sine mia illi q no fecit mian
tup exaltat ad mia iudicia ca
rissimi quid p deit frebs mei si fide
quis dicat se ire opa ad no ha
beat Nu quid potis fides saluare
eu si ad fr aut sorez nudi sit et
indigeat victu cottidiano dicat
ad aliquis de vob illis ite i pace
calefacimini[us] z saturami no dederis
ad eis que necia sue corpi p p deit
hec z fides si no habeat opa mor
tua e mi sermone tpa Quid dicat quis
Tu fidem habes et opa ego habeo ostende
de mi fide tua sine opibus z ego ostende
da tibi opa ex opibus fidem mea
Tu credis q[uo]m vn[us] e deus bn facis
et demones credunt z cotremiscunt
Vis ait stulte o ho iam q[uo]m fides
sine opibus otosa est Abraha pr
mr none ex opibus iustificatus est
offerens filium suum ysaac super altare
videbis q[uo]d fides cooperabat operib[us]
illius et ex opibus fides consummata
e et suppleta e scptura dicens Crei
didit abraha deo et reputatum
ei ad iustiam z amicus dei appellatus
e Videtis q[uo]m ex opibus iustificatur
ho et non ex fide tantu Cap m

Similit ait et raab meretrix
nonne ex opibus iustificata e
suscipiens nuncios et alia via
eiciens Sicut ei corpus sine spu
mortuum est ita et fides sine opibus
mortua e Nolite plures magri fieri

[illegible] mi mendi
[illegible]
omis Quisquis
[illegible] cum pe
cuidnet eden
equoz frenos
tospiciendi nobis
circuscim[us] ctte z nauis
ne sint et a ventis validis
trahant[ur] ad a modico gubn
ubi impetus dirigentis voluc
Ita et lingua modicu quide m
e z magna exaltat Ecce qua
ignis q[uo]d magna silua incend
et lingua ignis e vniuersitas in
quitatis lingua constituit in membr
bris q maculat totu corpus et
inflammat rotam nativitatis nre
flammata gehenna ab ea natura
bestiaz et volucrum z serpentiu
cetaq cetoz domant z domita s
a natura humana lingua autem
hoim domare pt inquietu malu
plena veneno mortifero In ipa
benedicim[us] deu z patrem et in ipa
maledicim[us] homines qui ad similitu
dei facti sut Ex ipo ore procedit ben
dictio z maledictio Ho opz fres mei
hec ita fieri Nunquid fons de eod
foramine emanat dulce z amara
aqua Nunquid pt fres mei fi
cus vuas facere aut vitis ficus sic
nec salsa dulce pt facere aquas
Quis sapiens z disciplinatus inter vos ostendat
ex bona conuersatione opa sua in mansuetudine sapie Ce si zelu amaru habetis z contentiones in cordibus

ibi ꝛ ostrancia
ꝓmu quide pudica
bonis cosencies plica mia
fructibꝫ bomibꝰ lo iudicabꝫ sme
nlacde fructus ad iusti ꝛ pace
minat ꝫ fatictibꝫ pace ꝫ in bel
et liteꝫ in vobis ꝫ lone ꝫ sme
o cocupiscetys vrib que mili
at ꝛ membris vrib ꝫ cocupiscitis
t no habetis ocaditis ꝛ ardatis
no potestis adipisci ligatis et
lligeratis no habet ꝫ ppe qđ
no postulastis petatis ꝛ no accipitis
co ꝙ male petatis ut ꝛ cocupiscę
tys vrib mlamitis adulteri mes
ritis ꝙ ac icia ꝫ mudi mimica
e dei ꝫ quicuꝫ voluit ami esse
huiꝰ scli mimicus dei ꝯstituet
aut putatis ꝙ iamiter ſiptia
dicat ad iudia cupiscit ſpus
q habitat in vob maiozem ad dat
gram ꝫ subdit ꝫ estote deo ꝛesisti
te at dia ꝛ fugiet a vob ꝫ appiqua
te deo ꝛ appiquabit vob ꝫmundate
manꝰ vrab pctabres ꝛ purificate
corda vra duplices animi miseri
estote ꝛ lugete ꝫ risus vr ꝛ luctus
cōuertat ꝫ gaudium vrm in mecia
ꝛ humiliamini ꝛ exaltabit
vos nolite detrahere alterutꝝ fres
ꝫ qui detrahit fri aut q̄ dicat fra
tre suu detrahit legi ꝛ iudicat legē

at iudicas legē no es factor
legislator et iudex ꝙ pt ꝑdere et
liberare tu at quis es q iudicas
ꝓxim eius nunc qui dicitis ho
die aut crastino ibimꝰ in illa ciui
tate ꝛ faciemꝰ ibi annū et
mercabimur ꝛ lucꝝ faciemꝰ qui igno
rat quid fiet in crastinum qualis est vita
nra nisi vapor ad modicū parens
ꝛ deinceps euanescit ꝙ co nt di
catis volumus et si dns voluerit et
si vixerimꝰ faciemꝰ hoc aut illud
nunc autem exultatis in superbijs vris
omnis exultatio talis malignus est
enti q̄ hmōi et non facienti pcm est illi
bite nunc diuites ꝫ
plorate vlulantes in miseriis
vris que adducent vob diuicie vre
putrefacte sunt ꝛ vestimenta vra a tinee
comesta sunt aurum ꝛ argentum vrm eru
ginauit ꝛ erugo eoꝝ in testiū vobis
erit et manducabit carnes vras sicut
ignis thesaurizastis vob in
nouissimis diebus venit merces operariorū
qui messuerunt regiones vras que fraudata est a vob clamat ꝛ clamor eoꝝ
in aures dni sabaoth introierunt in
gressus eius super terra et in luxurijs enu
trimistis corda vra in die occisionis
adduxistis occidistis iustū ꝛ non re
sistit vobis patientes estote fres
usq ad aduentū dni ecce agricola ex
pectat pciosum fructum terre patiens su
per eo donec accipiat temporaneū ꝛ serotinū
patientes estote ꝛ vos ꝛ confirmate corda
vra quoniam aduentus dni appropiquabit Nolite
ingemiscere fres in alterutrum ut non
iudicemini ecce iudex ante ianuas assistit
exemplū accipite fres laboris et

00045160

patre p ꝑphas qui locuꝰ ſit
dm ſcte btſ cam q̃ qui ſuſtinuit
ſuſtinuit iob audiſtis z fine dm
vidiſtis qua mr ois e dns z miſe
ratoꝛ ē in oib⁹ at ſtis mei nolite
iurare neq̃ p celu neq̃ p tram
neq̃ aliud quodcuq̃ iuramentu
sit at ſmo vr est est no no ut
no ſub iudicio decidatis tristat
aliquis vrm oret eq̃ mo z ſſalletur
infirmat aliqs ex vob iducat
pbros ecie z ocnt ſup eu vngentes
eu oleo i nomie dñi z oro fidei sal
uabit infirmu et alleuiabit eu
dns et si i pcis sit dimittet ei ſi
ſtm ergo alterutꝝ pcta vra et
orate p nrvicē ut saluemi cū
ualet deprcatio iusti assidua
helias ho erat ſmilis nob passi
bilis et oratōe oravit ut no plu
eret sup tra et no pluit annos
tres et menſes sex et rursum ora
et celu dedit pluuia z tra dedit
ſtm ſuu fres mei si qs ex vobis
erraueꝛit a veritate z conuerti qs
eu scie debz qm q conuerti fecerit pec
re ab erroꝛe vie ſue saluabit aiam
eꝰ a morte z operit multitudinē pcoꝝ

Incipit Canonica p̄a petri Cl̄m

Petrus apls ihu xpi
electis aduenis dispſ
sionis ponti galatie cap
padocie asie z bithinie ſcdm
pſciam dei patris i ſanctificatōe
ſpus i obedientia z aſperſionē
ſanguinis ihu xpi Gra vob z pax
multiplicet Benedictus deus z pr
dñi nri ihu xpi q ſcdm magna
miam ſua regenerauit nos i ſpem

[illegible] xpi
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] maifestati ac notus
[illegible]mis cpribus ꝑpt vob qui ꝑ nrm
[illegible]dles estis m deo q̄ iustitia cu
cmortuus z dedit ei gl̄m ut fides
vra z spes esset i deo thab vras cas
gates i obedictia castitatis m
[illegible]nitatib amor simplia corde i
orce diligite attenci renati no
ex semie corruptibili sed incorrup
tibili ꝑ vm dei viui z pmanentis
qua oīs caro sicut fenu z flos eius dei
nr vm ad dñi manet in eternu hoc e
ad vm quod cuñgelizatu e in vob
Deponentes igit omem
malicia z oē dolu z simlatōes
et mvidias et oēs detractōes sicut mo
do geniti infantes ronabiles sine
dolo lac concupiscite ut in eo crescatis
in salute si tn gustastis qm dulc
e dns ad quē accedentes lapidē
viuu ab hoīb quidē reprobatu a deo
ad clem z honorificatu et ipi tam
quā lapides viui superedificamini do
mus spiritales sacerdotiu sem of
ferre spuales hostias acceptabi
les deo ꝑ ihm xpm ꝓpter q̄d cōtinet
in scriptura ecce ponam in sion lapidē
summu angulare electum pciosum et
q̄ crediderit in eu non confundet vob
igit honor credentibus no credentibus
autem lapis quē reprobauerut edifica
tes hic factus e in caput anguli et
lapis offensionis et petra scandali hijs
qui offendunt vbo nr̄o credentes in q̄ posti

Vos ad gentem sanctam regale sacer
dotium gentem sanctam populum acquisitionis ut virtutes
annuncietis eius q̄ de tenebris vos vo
cauit in admirabile lumen suum qui
aliquando non populus dei nunc autem populus dei qui
non consecuti miam nunc autem miam consecuti
Carissimi obsecro vos tanquam
aduenas z peregrinos abstinere vos a
carnalibus desideriis que militant
aduersus animas conversationem vestram inter gentes
habentes bonam ut in eo quod detrectant
de vobis tanquam de malefactoribus ex
bonis operibus vos considerantes glorifi
cent deum in die visitationis subditi
estote omni humane creature propter deum
siue regi quasi precellenti siue ducibus
tanquam ab eo missis ad vindictam malefac
torum laudem vero bonorum quia sic est vo
luntas dei ut benefacientes obmutescere
faciatis imprudentium hominum ignorantiam
tanquam liberi et non quasi velamen
habentes malitie libertatem sed sicut
serui dei Omnem honorate sanctam
Diligite deum timete regem honorificate
seruui subditi estote in omni timore
dominis non tantum bonis et modestis sed
etiam discolis Hec est enim gratia si propter
conscientiam dei sustinet quis tristitias
ac patiens iniuste Quis enim gloria est si pec
cantes et colaphizati sufferetis sed
si bene facientes patienter sustinetis hoc est
gratia apud deum In hoc enim
vocati estis Et christus passus est pro nobis
vobis relinquens exemplum ut sequamini vestigia
eius qui peccatum non fecit nec inuentus
est dolus in ore eius Qui cum ma
ledicetur non maledicebat cum pateretur
non comminabatur Tradebat autem iudicanti
se iniuste Qui peccata nra ipse pertulit in

corpe suo sup lignu ut pare
tru iusta vnam ? cui lue sima
ti estis ? ratib ? et sicut pces ei
tates sed ꝯsi estis nic ad pa
torez ep̃m aiaz vrrz ? Cap m

Similit mlieres subdite sie
nrib suis ut ? si qui no ardet
verbo p mliez gustacoz sine vo
luctrisiant cosiderites ? timoz
tum ? cultus ? vrrz quaz sit no
exterior aurii ? capillatiu ? circu
datio auri ? idumenti vestimeto ?
cultu sed q̃ abscondit cordis est
ho ? incorruptibilis quieti ? mo
desti spus q̃ ē ? cospat deo locuples
Sic ? aliq̃n ? sc̃e mlies spantes
? deo ornabat se subiecte pp̃ria vi
ris sicut sarra obediebat abrahe
dnm eu vocat cui? estis filie bn
facientes ? no timentes vllã p turba
cõ ? Viri similit cohabitantes sedm
scientiã q̃si infirmiori vasculo mu
lebri ? patientes honorem tanq̃ et
cohedibus gr̃e vite ut no impedi
antur orationes vre ? In fide ad ois
mantes ? oroc estote ꝯpatientes
fraternitatis amatores misericordes mo
desti humiles no reddentes malu p
malo nec maledictu p maledicto
sed ecotrario bndicentes q̃ ? hoc
vocati estis ut bndictionem hereditate
possideatis ? Qui ei vult vita diligere
et videre dies bonos cohibeat linguã
suã a malo ? labia ne loq̃n
tur dolu declinet ꝯ a malo ? fa
ciat bonũ inquirat pacem ? sequat ea ? q̃
oculi dñi sup iustos ? aures eoꝝ in
preces eoꝝ vultus ꝯ ad dñm sup facien
tes mala ? Et quis est q̃ vob noceat
si boni emulatores fueritis ? ? si q̃d
patimini p̃ iustitia bti ? more
ni ne timueritis ne conturbemi

mini ? sanctificate
[illegible] parati semp ad satisfactionem
omni poscenti vos rationem de ea q̃ in vob
est spe ? modestia ? timore conscien
cia bona ut in eo quo detrahunt
hui de vb conversatione ꝯ in xpm
ant ? vrrz bona ? ? consumen
tur eli ? ? ei bn facientes sic velit
luntate dei pati q̃ male facientes
qui ? pes ? ei ? q̃ prius mrs mortui
? iustus p̃ iniustis ut nos offeret
deo mortificatos quidem carne vi
ficatos autem spũ in q̃ ? xp̃s qui ? ad
ne erunt spiritalit vicine pdi
qui ? increduli fuerunt aliq̃n cũ ex
pectabat dei patientia ? diebus
noe cui fabricate ? archa in qua pa
ci idest octo anie salue facte ? per aq̃
? et nos nũc similis formet salvos
facit baptisma no carnis depo
sitio sordis sed conscie bone interro
gatio ? deu per resurrectionem ihu xp̃i q̃ est ? dextra
dei deglutiens mortẽ ut vite effi
he ? efficemur ? spectus ? celu sub
iectis sibi angelis ? potestatibus ? vir

Cristo q̃ passo ? carne Cap m
et vos eadem cogitatione armamini
quia q̃ passus est ? carne desinit a pec
catis ut ia no hoim desideriis sed
voluntati dei q̃ reliquum est ? carne
vivat tpus sufficiat ei p̃terita tpr
ad voluntatem gentium consumasse
qui ambulauerit ? luxuriis desi
deriis vinolentiis comessationibus pota
tionibus ? illicitis ydolorum cultibus
? q̃ admirant non concurrentibus vob in
eadem luxurie confusionem blasphemant
tes qui reddent rationem ei q̃ paratus est
iudicare vivos ? mortuos ? propter hoc
enim ? mortuis euãngelizatum est ut
iudicetur quidem secundum homines ? carne

[illegible] ut [illegible] dñi dei nr̄i ih̄u xp̄i
ut [illegible] applicabit [illegible] ote ita
p̄dcta p̄dicare [illegible] ut [illegible]
ita ad mutuū i vob metipīe cū
tota cōmunitate [illegible] ep̄ca
opit militudīe patrē hospitalē
vite sine simulatōe cōtēptuose
sicut accepit grē i altitudīe illud
ministratē sicut bōi dispēsatōēs
multiformis gr̄e dei Si qs loq̄t
i sermōēs dei Si quis ministrat ut
oibus glorificet deus p ih̄m xp̄m
ui e gla i impiū i secla seclōr
Carissi nolite pegrinari i feruōē
qui ad tēptacōē vob fit q̄si nouū
aliquid vob cōtigerit sed cōmu
nicātes xp̄i passionib⁹ gaudete
ut i revelatōe gl̄e eius gaudeat⁹
exultātes Si exprobramini i nōie
xp̄i bti estis quoniā honor gl̄e et
virtutis dei et q̄e ei⁹ spūs sup vos
requiescit Sed ad vīm paciat q̄s
quidē ut fur aut maledicus aut alic
nōxius aptitor si at ut xp̄ianus non
erubescat glorificet aut deū in isto hoc
nomine Tps inchoatōis e ut incipiat iu
diciū de domo dei Si ad primū a
nobis q̄s finis eōr qui non credūt
dei euāngelio Et si iustus vix
vix saluabit impius et peccator ubi
parebunt Itaq; et hi qui patiunt
secm voluntatē dei fidelī creatōi
cōmendet animas suas in bñfactis

Seniores ergo qui in vobis sunt Con
obsecro cōseniorē et testis xp̄i
passionū q̄ et ei⁹ reuelādē
e gl̄e cōmunicator pascite q̄ est
in vobis gregē dei p uidētes non
coacti sed spōtanee secm deū neq;
turpis lucri gra sed voluntarie
neq; ut plantet meliꝰ sīs for
ma facti gregis ex animo et cū ap
paruerit princeps pastor⁹ capiet⁹
immarcescibile gl̄e coronā Similit
adolescentes subditi estote seniorib⁹
omes autē invicē humilitate insinuate
q̄ deus superbis resistit humilibus at
dat gr̄az humiliamini g̃ sub potenti
mani dei ut vos exaltet i tpe visi
tationis omnē sollicitudinē vestrā
proiectes in eū qm ipi cura e de vob
Sobrii estote et vigilate q̄ aduersari⁹
vr diabol⁹ tanq̄ leo rugiens circuit
querēs quē devoret Cui resistite
fortes in fide scientes eadē passiōes
ei q̄ in mundo e vre fraternitati fieri
deus aut oīs gr̄e q̄ vocauit nos in et
na sua gl̄ia in xp̄o ih̄u modicū
passos ipe perficiet confirmabit
solidabit et ipi gl̄a et imperiū in
secla seclōr amē Per silvanū fi
delem fratrem vob ut arbitror bre
uiter scripsi obsecrans et contestans hanc
esse veram gratiā dei in qua statis
Salutat vos ecclia q̄ e in babilone
collecta et marcus filius meus Sa
lutate invicē in osculo sancto Gratia vob
oibus qui estis in xp̄o amen

Incipit epla
canonica petri scda Cap 1m

Symon petrus seruus et
apostol⁹ ih̄u xp̄i hijs qui
coēqle nobiscū sortiti sūt
fidem in iustitia dei nr̄i et saluatoris ih̄u xp̄i Gra vob et pax
adimplet⁹ in cognitōe dñi nr̄i
ih̄u p quē nob diuine virtus
sue que ad vitā et pietatē donata e

00045160

p cognitoꝝ cuius q̄ vocauit vos
gla & vtute p quē maxia & pcio
sa vob ꝓmissa donat ut p hec et
sciamꝰ diuine cōsortes nature
fugientes cuius q̄ i mudo e cou
pie corruptoꝝ vos at cura oēs
sub inferentes mistrate i fide vra
vrtute / in vtute at sciam i scia
aut abstmetia i abstmetia aut
patiam i pacia / pietate i pie
aut amoꝝ fr̄itatis i amoꝝ /
fr̄itati caritate hec ei si vobis
ea assit & supent no vacuos nec
sme stra vos cōstituet in dñi nri
ihū xpi cognitoꝝ cui est no pūsto
sut hec actus e & mau tentans
obliuione accipies purgati ab
veteris suoꝝ delictoꝝ / Quapꝝ ſtres
magis satagite ut p hec opa certa
vram vocatoꝝ et electoꝝ faciatis hec
ei facientes no peccabitis aliq̄n̄do
Sic ei habunde ꝓ ministrabit vobis
introitus in eternū regnū dñi nri et
saluatoris ihū xpi / Propter q̄ incipiam
vos semp cōmonere de hijs & quāuis scie
tes & confirmatos vos i pnti veritate
Justus ac arbitror q̄ diu sū i hoc
tabnaculo suscitare vos i cōmoni
tione certus q̄ velox est depositio ta
bernaculi mei sicut & dñs nr ihs
xpc significauit michi / Dabo at operā
et frequēter hre post obitū meū ut
faciatis horū memoria / Illo ei ydiotas
fabulas secuti / nota fecim⁹ vob
dñi nri ihu xpi / vtute & pūtiā
ac sed speculatores facti illius
magnitudis / accipies ei a deo
honorē & gle / vocē delapsā ad
eū huiusmodi a magnifica gla

ris est filius meus / ipm audite / Et hanc vocē
nos audiuimus de celo allati cum essemus cum
ipo in monte sco / Et habem⁹ firmiorē propheticū
sermonē cui bene facitis attendentes
sicut lucerne lucenti in caligi
loco donec dies illucescat & lucifer
oriat in cordibus vris / Hoc primū intelligentes
quia oīs
pphetia scripture / ppria
non fit interpretatiōe / Non enim voluntate humana
allata est aliqn̄ pphetia sed
spu sco inspirati locuti sc̄i dei
homines / Fuerūt / n̄ pseudopphete
in plo sicut & in vobis erūt magi
magistri mendaces qui introducent sectas
perditionis & eū q̄ emit eos dñm negā
tes superducentes sibi celeritē perditi
onē / Et multi sequent eorū luxu
rias p quos via veritatis blasphemabit / Et in
auaritia fictis verbis
de vobis negotiabunt / quibus iudicium
iam olim non cessat & perditio eorū
non dormitat / Si ei deus angelis
peccantibus non pepcit sed carce
ribus caliginis inferni detractos
in tartarū tradidit / iudicandos
cruciandos reseruari et originali
mundo non pepcit sed octauum noe
iustitie predicatorem custodiuit diluuio
inducto mundo impiorū / Et ciuitates sodomorū et gomorreorū
in cinerem redigens / eversione damna
uit exemplum eorum qui impie acturis
ponens / et iustum lot / oppressum a ne
fandorum / iniusta ac luxuriosa
conuersatione eripuit / Aspectu ei
et auditu iustus erat habitans apud
eos quotidie / videns et audiens iustum
animam / operibus cruciabat / Nouit

Deus proc de tenebris erigat
[illegible] Die iudicij manifestor
resurgat m vgl ac cor qui pos
sorte ne [illegible] immundicie sm
vestre dnatione nefd cotegmet
ndoctos filij ne a creb gressu
no metuat hec blasphema
cor vobi angeli fortitudie z u
tute tue sint maiores no pertat
adiuuab se expectabile iudiciu
hm vo velut irrationabilia pe
ora natuale z captione et
micie in hijs que ignorat blas
phemates corruptoe sua pibe
cipietes mercede iuste volup
tate existimantes deliciaz cor
nacoib et macule deliciis assu
etes z comuniis suis luxuriates
vobis sad oculos hntes plenos a
dulterij et incessabilis delicti pol
licetes animas instabiles cor exe
ctu habentes maledictoib
filijs delinquetes recta via etra
uerue secuti vna balaa ex bosor
q mercede iniquitatis amat lucrp
cor vo habuit sue vesanie sabiu
gale mutu aual hoib vocat loquens
oppsse prohibuit hmoi insipientia hm sue
sotes sme aq z nebule ebrietatis
expugnatoe quibz caligo tenebraz
reseruat Supbia enim vanitatis loq
tes pelliciant i desideriis carnis
luxurie eos qui paululu effugiut
qui i errore conuersati libertate illi
promittentes cu ipi sui sint corrup
cois ad quo enim quis superatus est hoc et
seruus est eius enim respicientes coinqna
cois mudi i cognitoe dni nri ihu
xpi z saluatoris hmoi rursus implicati
cati superant stra pibi eis posteriora
ora deteriora prioribz effecti sunt

Melius enim erat illis non cognoscere viam iustitie q post
agnitoe retrorsum conuerti ab eis q
illis traditum est illis mandato sco rogit
eos illud vei proby canis reuersus ad
suum vomitum z sus lota in volutabro lu
Hanc cam vob emisi
sedam secundo epla in quibus
excito vestrum recordatoe sincera
mente ut memores sitis eoz que pre
dixerunt vop apli dni nri et saluatoris hoc p m
ceptoe dni et saluatoris hoc p m
scietes q venient in nouissimis diebus
in deceptione illusoes suis ppm ambu
lantes concupiscentias abulantes dicentes
Ubi est promissio aduentus eius ex quo enim
patres nri dormierunt ona sic perse
uerat ab initio creature latet eos hoc
volentes q celi erant prius et terra de
aqua et per aquam consistens dei vo p q
illis tunc mundus aqua inundatus perit
celi autem qui nunc sunt et terra eoem vo repo
sita sunt igni reseruati in diem iudicij et
perditionis impioz hoim Unum vero hoc non
latet vos carissimi quia unus dies apud
dnm sicut mille anni et mille anni
sicut unus dies Non tardat dns pro
missi sed patienter agit propter nos
lens aliquos perire sed oes ad penite
nciam reuerti Adueniet autem dies dni ut fur
in qua celi magno impetu transient ele
menta vero calore soluent Terra autem et que
in ipsa sunt opera exurent Cum hec igit oia
dissoluenda sint qualem oportet nos esse
in sanctis conuersationibz et pietatibz expectan
tes et properantes in aduentu diei dei per
quem celi ardentes soluent et elementa
igne ardentia tabescent Nouos vero
celos et nouam terram secundum promissa ipius exs
pectamus in quibz iustitia habitat Propter
quod carissimi hec expectantes satagite
immaculati et inuiolati inuenire in
pace in dni nri longanimitatem saluta
ri arbitremini sicut et carissimus frater

nr paulq ſcdm data ſbi ſapiaꝫ
ſſſtr.rob ſcaut z ꝛ oibq epliſ lo
quch ꝛ cuꝫ dꝫ hꝭ in quibꝫ ſue
quedã difficilia mttꝫ quꝫ m
docti z inſtabiles deꝑuat ſcaut
et etas ſeptuag ad ſuã ꝛpoſ p
dicone vob ꝙ ſtꝛe pfectꝰ cuſto
dite ne iſpiceꝫ etrꝛ tñ ſductꝰ
expdit a ꝑſa firmitate ſtꝛe ſtite
vero ꝛ gꝛa z cognic dñi nr ihu
ꝙ ſaluatoꝛ ip gla z nc z ꝛ dec etm
vob ſuit ꝓma Johis Cꝛ
ab mio quod audiuiꝫ qꝫ
vidiꝫ octlꝰ mrꝭ qꝫ ꝓſpexiꝫ
et manꝰ mre tꝛactauerꝫ de
vo vite et vita manifeſta e z vidiꝫ
z teſtam z annunciaꝫ vob vitã et
nã q erat apud ꝓrem z apparuit nob
q quod vidimꝫ z audiuiꝫ annunciaꝫ
z vob ut z vos ſocietate hꝫ at nobiſ
tꝛd z ſocietas nra ſit ad ꝓre z filiꝫ
eꝫ ihu xꝝ et hec ſcribimꝫ vob ut
gaudeatis z gaudiu vrm ſit ple
Et hec e annunciatio quꝫ audiuiꝫ
ab eo z nunciaꝫ vob qm deus lux
e z tenebre ꝛ eo no ſunt ulle Si dixiꝫ
qm ſocietate hꝫ cu eo z ꝛ tenebꝛ
ambulaꝫ mentim z no facimꝫ veritate
Si at ꝛ luce ambulaꝫ ſicut z ipe e
in luce ſocietate hꝫ emꝫ adinuicem
z ſanguis ihu filiꝰ eꝫ emundat nos
ab oi pcto Si dixiꝫ qm ꝓccm no
habemꝫ ipi nos ſeducimꝫ z veritas
nob no eſt Si confitemꝫ pcta nra
emundat nos ab oi iniqtate Si dixe
rimꝫ qm no peccauimꝫ mendacẽ
facimꝫ deꝫ z vꝝ eſt no e ꝛ nobis
filioli mei hec ſcribo vob ut no
peccetis ſed z ſi qꝭ peccauerit aduo
catꝫ hꝫ apud ꝓrem ihm xꝝ iuſtꝰ
et ipe e ꝓpiciatio ꝓ pcis nris no
n nris ſed etiã ꝓ totius mundi
Et in hoc ſcimꝰ qm cognouimus eꝫ
ſi mandata eius obſeruamꝰ qꝫ
dicit ſe nosse deꝫ z mandata eius
non cꝰtodit mendax e z ꝛ veritas no
eſt in eo qui autem ſeruat ꝛbm eius
vere in hoc ꝛfecta e ꝛ hoc ſcimꝰ
qm in ipo ſumꝰ Qui dicit ſe ꝛ in ipo
manere debet ſicut ille ambulauit
et ipe ambulare Carissimi non man
datu nouum ſcribo vob ſed mandatu
vetus qd habuiſtis ab initio Mandatu
vetus e vꝝ qd audiſtis
mandatu nouum ſcribo vob qd hoc
verum in illo et in vobis qꝫ tenebre
abeunt et lux vera iam lucet Qui dicit ſe in luce eſſe
et fratrem ſuum odit in tenebris e uſq
adhuc Qui diligit fratrem ſuum in
luce manet z ſcandalum in eo non
eſt Qui autem odit ſtrem ſuum in
tenebris e et in tenebris ambulat z neſcit q
quo eat quia tenebre obcecauerunt oculos e
Scribo vobis filioli qm
remittuntur vobis peccata propter no
men eius Scribo vobis patres qm cognouiſtis eum qui ab initio e Scribo vobis
adoleſcentes qm viciſtis malignum
Scribo vobis infantes qm cognouiſtis
patrem Scribo vobis iuuenes qm fortes eſtis et ꝛbm dei in vobis ma
net z viciſtis malignum Nolite
diligere mundum neq ea que in mundo
ſunt Si qꝭ diligit mundum non e cari
tas patris in eo qm oe qd e in mundo
concupiſcentia carnis e et concupiſcentia oculorum et ſuperbia vite que non e ex
patre ſed ex mundo e z mundus tran
ſibit et concupiſcentia eius Qui autem facit
voluntatem dei manet in eternum
filioli nouiſſima hora e z ſicut audiſtis
quia antichriſtus venit Nunc antichri

00045160

[illegible] ē [illegible] nō
[illegible] ꝓdicte [illegible]
nō erit ē nō [illegible] si fuisset ē
nobis [illegible] [illegible]
ut nos [illegible] [illegible] nō sit omēs
nos nobis [illegible] ver vnctōne habetis
[illegible] [illegible] Nec scripsi vob
qꝛ ignoratis veritate sed qꝛ scitis
eā 2 qm oē mendaciū ex veri
tate nō ē quis mendax nisi ib ē negat qm
nō ē xps hic ē antix q negat
patrē 2 filiū hic ē antix q negat filiū
nec pr hoc ē qui confitet filiū 2 pa
trē Vos quod audistis ab initio
vob permaneat qđ i vob permā
serit qđ ab initio audistis 2 vos i
filio et pre manebitis et hec ē pro
missio qua ipe pollicit ē vobis
vitā etnā hec scripsi vob de his
qui seducūt vos et vos vnctionē
qua accepistis a deo manet i vob
et non necesse habetis ut aliq doceat
vos sed sicut vnctio ei⁹ docet vos de oib⁹
et verū ē 2 non ē mendaciū et
sicut docuit vos manete i eo et
nūc filioli manete i eo ut cū appa
ruerit habeam⁹ fiducia ut non confun
dam⁹ ab eo in aduentu ei⁹ Scitis qm
iustus ē scitote qm 2 oēs q facit
iusticiā ex ipo natus est Cm
Videte qualē caritatē dedit nob
pr ut filii dei nomem 2 simus
propter hoc mundus non nouit nos qꝛ
non nouit deū Carissimi nūc filii dei su
mus et nondū apparuit quid erim⁹
Scim⁹ cū apparuerit similes ei erim⁹
qm videbim⁹ eū sicuti ē et oīs qui hāt
spem hanc in eo sanctificat se sicut et
ille sanctus ē Oīs qui facit peccatū 2 iniq
tatē facit 2 peccatū ē iniquitas et
scitis qꝛ ille apparuit ut peccata nra tollat

et peccatū in eo non ē Oīs qui in eo manet
non peccat et oīs qui peccat non vidit
eū nec cognouit eū filioli nemo vos se
ducat Qui facit iusticiā iustus est
sicut 2 ille iustus ē Qui facit pec
catū ex diabolo ē qm ab initio diabolus peccat
In hoc apparuit filius dei ut dissoluat
opa diaboli Oīs qui natus ē ex deo
peccatū non facit qm semen ipius in eo ma
net 2 non pōt peccare qm ex deo natus
ē In hoc manifestati sunt filii dei et
qui non ē iustus non ē ex deo et qui non di
ligit fratrem suum qm hec est annūciatio
qua audistis ab initio ut diligatis
alterutrū non sicut cayn qui ex maligno
erat 2 occidit fratrem suum Et propter quid oc
cidit eum qm opa ei⁹ maligna erant
fratris autē iusta Nolite mirari
fratres si odit vos mundus Nos scim⁹
qm trānslati sum⁹ de morte ad vitam
qm diligim⁹ fratres Qui non diligit
manet in morte Oīs qui odit fratrem suum
homicida ē et scitis qm omis homicida
non hāt vitam etnam in se manentē In
hoc cognouim⁹ caritatem dei qm ille pro nob
animam suam posuit 2 nos debem⁹ animas
pro fratribus ponere Qui habuerit substantiam
mundi 2 viderit fratrem suum necessitatem
habere et clauserit viscera sua ab eo
quomodo caritas dei manet in eo filioli
mei non diligam⁹ verbo neq lingua sed
opere 2 veritate In hoc cognouim⁹ qm ex
veritate sum⁹ 2 in conspectu ei⁹ suademus cor
da nra qm si reprehenderit nos cor
nrm maior ē deus corde nro 2 nouit
omia Et si cor nrm non reprehenderit
nos fiducia habem⁹ ad deum 2 quod pe
cierim⁹ accipiem⁹ ab eo qm mandata ei⁹
custodim⁹ 2 ea que sunt placita coram
eo facim⁹ 2 hoc ē mandatum ei⁹ ut cre
dam⁹ in nomine filii ei⁹ ihu xpo 2 diligam⁹

altutu sicut dixit madatu nr̃
et q̃ sciat madata ei⁹ illo mac
z ipe i eo et i hoc scim⁹ qm mact
i nobis quia de spu suo dedit nob
Carissimi nolite dm̃ Cmq
spui credere sed probate spus si
ex deo sint qm multa pseudoppte
ierunt in mundu In hoc cognoscit⁹
spus dei quis spus q̃ confitet ihm xp̃m
ex deo no e z hic e antix⁹ de quo
audistis qm venit z nc nu i mundo e
vos ex deo estis filioli z vicistis eu
qm maior e q̃ i vob e eo q̃ i mundo
e Ipi de mundo sut i deo de mundo lo
quutur z mundus eos audit Nos ex
deo sum⁹ Qui nouit deu audit nos
Qui no e ex deo no audit nos In
hoc cognoscim⁹ spm veritatis z spm er
roris Carissimi diligam⁹ nvicē qm ca
ritas ex deo e et oīs q̃ no diligit
no nouit deu qm deus caritas e
In hoc apparuit caritas dei i nobis
qm filiu suu vnigenitu misit deus
in mundu ut viuam⁹ p eu In hoc e cari
tas non q̃ nos dilexim⁹ deu sed
qm ipe prior dilexit nos z misit
filiu suu propiciatoz pro peccatis nris
Carissimi si sic deus dilexit nos
et nos debem⁹ alter nr̃o diligere deu
nemo vidit vmq̃ Si diligamus
invicē deus in nobis manet z caritas
eius in nob perfecta e In hoc cognos
cim⁹ qm in eo manem⁹ z ipe in nobis
qm de spu suo dedit nob et nos
vidim⁹ z testificam⁹ qm pr̃ misit
filiu suu saluatore mundi Quis
q̃ confessus fuit qm ihus e dei fi
lius deus in eo manet z ipe in deo
et nos cognouim⁹ et credim⁹ caritati
qua habet deus in nob Deus caritas e et
qui manet in caritate in deo manet

et deus in eo
in seu ut reducatur
in quo sicut ipse est nos sum⁹ in
hoc mundo Timor non est in caritate
sed perfecta caritas foras mittit ti
more qm timor pnam habet Qui aut ti
met non est perfectus in caritate Nos ergo dili
gam⁹ deu qm deus
nos Si q̃s dixerit qm diligo deu et
fratrem suu oderit mendax est et
non diligit fratrem suu quem videt
quem non videt quomo pt diligere
et hoc mandatu habem⁹ a deo ut
q̃ diligit deu diligat z fratrem suu Cv
Omnis q̃ credit qm ihus e xp̃s
ex deo natus e et oīs q̃ dili
git eu qui genuit ipm diligit et eu q̃
natus ex eo e In hoc cognoscim⁹
qm diligim⁹ natos dei cu deu di
ligam⁹ z mandata eius faciam⁹
Hec ei e caritas dei ut mandata eius
custodiam⁹ et mandata eius gravia non
sunt qm omne q̃d natum e ex deo vi
cit mundu et hec e victoria q̃ vi
cit mundu fides nra Quis e qui vi
cit mundu nisi q̃ credit qm ihus e
filius dei Hic e q̃ venit p aquam
z sanguinem ihus xp̃s non in aq̃ solu
sed in aq̃ z sanguine et spus e q̃ testi
ficat qm xp̃s e veritas Quia tres
sunt qui testim̃ dant in cel spus et
aq̃ z sanguis et tres unum sunt et
tres sunt qui testim̃ dant in terra spus et
aq̃ z sanguis et tres unum sunt
Si testimoniu hominu accipim⁹ testim̃
dei maius e qm hoc e testimoniu dei
quod maius e quia testificatus e de
filio suo Qui credit in filiu dei hꝫ
testimoniu dei in se Qui vo non credit
in filiu mendacem facit eu qm
non credit in testimoniu q̃d testificatus

[illegible] dedit nob deus
[illegible] eius dilectus habe
[illegible] no ht filiu dei unig
no ht pat [illegible] nob ut gaudeat ipm
vim [illegible] u credit i me
filiu dei [illegible] figura qui ipse ad
pat quodcuq petierim sedm volu
tem audit nob et scim qm aud
uit [illegible] scim qm
petitiones quas postulam ab eo
uit sit sedm suu petat dabit ei vitam
mortem petat dabit ei vitam
tati no ad mortem est petm ad
mortem no p illo dico ut roget quis
quis iniquitas petm est et est petm ad mor
tem scim qui natus ex deo
no peccat sed generatio dei conservat
eu et malignus no tangit ei scim
qm ex deo sum et mundus totus i
maligno positus est et scim qm
filius dei venit et dedit nobis sensu
ut cognoscamus verum deum et simus
in vero filio eius hic est verus deus et
vita etna filioli custodite vos a simulacris

Incipit epla secda Johannis

Senior electe dne et natis ei
quos ego diligo in veritate et
non ego solus sed et omes qui
cognoverunt veritatem propter
veritatem que permanet in nob et vobiscum
erit erit nobiscum gratia misericordia
pax a deo patre et a iesu christo filio
patris in veritate et caritate gauisus
valde quia inveni de filiis tuis am
bulantes in veritate sicut mandatum
accepimus a patre et nunc rogo te
domina non tanquam mandatum novum
scribens tibi sed quod habuimus ab
initio ut diligamus alterutrum et hoc

et cautus ut a bulea sedm man
datum eius hoc est mandatum quod
audistis ab initio ut in
illis ambuletis quoniam multi seductores exierunt
in mundum qui non confitentur ihm xm
venisse in carne hic est seductor et
antichristus videte vosmetipsos ne per
datis que operati estis sed ut mercedem
plenam accipiatis omnis qui precedit
et non permanet in doctrina non habet
deum qui permanet in doctrina patris et filium habet
si quis venit ad vos et hanc doctrinam non
affert nolite accipere eum in domum
nec ave dixeritis ei qui enim dicit ei
ave communicat operibus eius malignis
multa habens vobis scribere nolui
per cartam et atramentum spero enim me
me ad vos et os ad os loqui ut gaudium
nostrum plenum sit salutat te
filii sororis tue electe

Incipit epla tercia Johis Cap i

Senior gaio carissimo quem
ego diligo in veritate carissime
de omnibus oro me facias prospere
te in[illegible]ri et valere sicut prospere agit
ania tua gauisus sum valde venientibus
fratribus et testimonium perhibentibus veritati
tue sicut tu in veritate ambulas
et[illegible]ratione horum non habeo gratiam ut
audiam filios meos in veritate ambulare
carissime fidelium facis quodcumque operaris
in fratres et hoc in peregrinos qui testimonium
perhibuerunt caritati tue coram ecclesia quos bene facies deducere
digne deo quia pro nomine eius exierunt
nichil accipientes a gentilibus nos
ergo debemus suscipere istos ut cooperatores
simus veritati et[illegible]sem for
sitan ecclesie sed qui amat primatum
primatum gerere eius diotrepes non

recapiemos ꝓpᵉ hoc ſi venio
amouca oꝝ opa ꝙ ſuat vie
maligne gatriene i nob ꝛ ꝙ
no ciyta ſufficiat neq; ipe ſu
cipit ſed dr eoꝝ qui ſuſcipiut
ꝓhibet ꝛ dr cata cia Cauſſime
noli imitari malu ſed ꝙd bonu
eſt q̄ bñ faciat ex dō e q̄ male
facit no videt cū Demetrio teſ
timoñ reddit ab oib; ꝛ ab ipa vi
tate Et nob teſtoñ pſtilet ꝛ noſti
gm teſtiom rem vep e ſtulad
Fabiu ſcribe tibi ꝯpo acceptim
te vidᵉ et ob ad ob loqmur pay
tibi ſalutat te cia ſaluta tu
amicoꝝ noiatim

Epla Jude

Judas ihu xpi ſeruus frater
aut Jacobi hijs qui i dō pdi
lectis et i ihu xp̄o coſeruatis ꝛ vo
catis hia vobis ꝛ pax ꝛ caritas
adiplēat Cauſſi omes ſollicitu
dinē faciebᵃ ſcribendi mihi vobis
de comuni vra ſalute necceſſe hi
bui ſcribe vob deprecans ſup teſtifi
ſemel tradite ſce fidei ſubmini
ere et quida hoies qui olim p
ſcripti ſue i hoc iudiciu impiu dei mi
gratia trāſferentes i luxuria ꝛ
ſolu dnatore ꝛ dm mm ihm xp̄m
negantes Comone ad vos volo ſi
entes ſemel oia quo ihus ꝑplm de
terra egipti ſaluus ſtdo eos qui
no crediderē ꝑdidit Angelos
eos qui no ſeruauerūt ſuū pria
tatu ſed dereliquerūt ſuū domi
cilium in iudiciu dei magnis vin
culis etnis ſub caligine reſer
uauit Sic ſodoma et gomorra
et finitime ciuitates ſili modo
exſornicate ꝛ abeuntes pᵍ carne
alterā facte
me etiam pecu
liter et thy qui
carne de
ad blaſphemā Tu mi chaele
archangelus cū diabolo di
tame altercatus
no eſt auſus iudiciu mi
pſemie ꝙ ſed dixit
tibi dñs thy aute quecuꝙ
ignorat blaſphemat ꝙ aut
naturaliᵗ tamq; muta aia
norue ni thys corrupti Ve
qui via chayn abierue ꝛ erro
balaam mercede effuſi ſue ꝛ i
contradictone chore pierue thys
in epulis conuiuates ſine timo
ſemetipos pascentes nubes ſine
aqua que a ventis circūferun
arbores autūpnales infructu
oſe bis mortue eradicate ſluc
veri maris despumantes ſuas
confuſiones ſidera erratica quib;
procella tenebrarū ſeruata e i eternu
Prophetauit aute de hijs ſeptimꝰ
ab adam enoch dices Ecce venit
dns in ſanctis milibus ſuis fa
cere iudiciu contra omes et ar
guere omes impios de omnib;
operibus impietatis eoꝝ quib;
impie egerūt ꝛ de omnibus du
ris verbis que locuti ſue cont
eu peccatores impij Hijs ſt murmu
muratores querulosi ſecm deſi
deria ſua ambulantes ꝛ os illoꝝ
loquitur ſuperbia mirantes ꝑſo
nas questus causa Vos aute
carissimi memores eſtote verboꝝ
que predicta ſue ab apls dm

ihu xpi qui scribamus ab q[uo]
m non sumus digni scribere illius
vel sctm sua[m] doctrina ambu
lantes mundi[tiis] sp[iritu]s sui qui
segregat[us] a multis aliis
sp[iritu]m non habe[n]t. Vos autem
carissimi edificates vosmet
ipos sanctissime fidei sp[iritu]
sancto orates in dilectione
dei seruate expectatione misericordia dn[i] nr[i] ihu xpi in vitam
eternam. Vos quidem in gratie
dilectos illos vos saluate de
igne rapientes. Alios autem mi
sereri in timore odientes ea que
carnalis contaminata tunica
sit. Ad q[uo]d potens est vos custodire
sine pcto et constituere ante conspectu
gl[ori]e sue immaculatos in exultatione
deo in aduentu dn[i] nr[i] ihu xpi
soli deo saluatori nro p ihm xm
dnm nrm gla magnificentia
imperiu et potestas ante omne seculum
et nunc et in omnia secula seculorum amen

Incipit prologus in apocalipsim

Plasmeus apls et eccl[esi]e gl[ori]osa
a deo xpo electus atq[ue] dilec
tus in toto amore dilectionis ab eo
est habitus ut in cena sup pectus
eius recubuit et ad crucem astanti
soli magnitatis ad[m]iserat ipi
eccl[esi]e custodienda virgine tradidisse
hinc itaq[ue] cu[m] apocalipsim dei et testimo
nium ihu xpi exilio in patmos insu
lam portaretur illic ab eodem
apocalipsis postrema describit
ut sicut in principio euangelio idest
libri geneseos incorruptibile pn
cipium p[ro]notatur ita eccl[esi]e corrup
tibilis finis p virginem et apoca

apsi videret sanctus ego sum al
pha et o micus et finis hinc eccl[esi]e
qui sciens superuenisse sibi diem essio
nis de corpe euocatis et cepit
os discipulis descendit et depositu
sepulture sue locu[m] orare cepit completa
reddit spm tum a dolore mortis
sub exercitatione cp[ri] a corruptione
carnis nostre alienus cuius tame
sapiens dispositio libri ordinatio
deo a nobis p singula no exponi
ut nescientibus inquirendi despe
rium tollatur et quientibus laboris
structus et deo magistri doctrina fruct

Incipit Apocalipsis C primu

Apocalipsis ihu xpi quam
dedit illi deus palam facere
seruis suis que oportet fieri
cito et significauit mittens
per angelu[m] suu[m] suo
iohanni qui testimoniu[m] perhibuit ver
bi dei et testimoniu[m] ihu xpi quecunq[ue] vidit
Beatus qui legit et qui audit verba pphie
cie libri huius et seruat ea que in
ea scripta sunt tempus enim prope est
Iohannes septem ecclesiis que sunt in
asia Gra vobis et pax ab eo q[ui] est
et q[ui] erat et q[ui] venturus est et a septem
spiritibus qui in conspectu throni eius sunt
et ab ihu xpo qui est testis fidelis primo
genitus mortuorum et princeps regum
terre q[ui] dilexit nos et lauit nos a pctis
nris in sanguine suo et fecit nos reg
num et sacerdotes deo et patri suo ipsi
gla et impiu[m] in secula seculorum amen
Ecce venit cu[m] nubibus et videbit
eu[m] omis oculus et qui eu[m] pupugerunt
et plangent se sup eu[m] omes tribus
terre etiam amen Ego sum alpha et o
principiu[m] et finis dicit dns deus q[ui] est
et qui erat et q[ui] venturus est omnipotens

Ego johes ſſe vr 2 ꝓticeps 1 tribu
lacõe et regno 2 pacia in ihu ſu
1 mſula q appellat pathmos ꝓp
vm dei 2 teſtiom ihu ſu 1 ſpi 1
dnica die et audiui poſt me vocẽ
magna tamq̃ tube dicẽtis Quod
vides ſcribe in libro et mitte ſpte
eccleſijs q̃ ſũt epheſu et ſmirne 2 ꝑga
mu et thiatyre 2 ſardis 2 philadl 2
phiam et laodicia Et conuſus ſu
ut videm vocẽ q̃ loq̃bat mecũ
Et conuſus vidi ſpte candelabra
aurea et 1 medio ſptũ tu delabroz
aureoz ſilem filio hoĩs veſtitu po
dẽte 2 ꝓcinctu ad mamillas zona
aurea Caput aũt eius 2 capilli cane
candidi tanqua lana alba 2 tanqua
nyx et oculi eius velut flama ignis
et pedes eius ſimili auricalco
ſicut 1 camino ardenti Et vox il
lius tanqua vox aquaz multaru
Et hꝫ habebat in dextra ſua ſtellas vij
et de ore eius gladius ex utraq̃
parte acutus exibat 2 facies eius
ſicut ſol lucet in virtute ſua Et cũ
vidiſſem eum cecidi ad pedes eius tã
qua mortuus Et posuit dextera
ſua ſup me dicẽs mihi noli timere Ego
ſum primus et nouiſſimus 2 ſum mor
tuus et ecce ſum viues 1 ſecla ſeculoz
Et habeo claues mortis 2 inferni
Scribe ergo que vidiſti 2 que ſunt et
que oportz fieri poſt hec Et ſacra
mentu ſpte ſtellaz quas vidiſti 1
dextera mea et ſpte candelabra au
rea Septem ſtelle angeli ſunt ſpte
eccleſiaz 2 candelabra vij ſpte ecce ſũt
Angelo epheſi ecce ſcribe C.ij.
Hec dicit q̃ tenet ſpte ſtellas
in dextera ſua q̃ ambulat in medio
ſpte candelabroz aureoz 1 Scio
opa tua et labore tuu 2 pacientia
tua et quia non poteſ ſuſtinere ma
los et tentaſti eos qui ſe dicũt
apostolos eſſe 2 non ſunt 2 inuenisti eos
mendaces et pacientiam habes 2 ſuſ
tinuiſti propter nomen meu 2 non defe
ciſti Sed habeo aduersus te q̃ cari
tatem tuam primam reliquiſti
eſto itaq̃ memor unde excidiſtis et age
primam et prima opa fac Quod
Si veniam tibi et mouebo candelabrum
tuum de loco ſuo niſi primam egeris
Sed hoc habes quia odiſti facta
nicolaitaz que et ego odi Qui
habet aurem audiat quid ſpus dicat ec
cleſijs Vincenti dabo edere de ligno vite
quod est in paradiſo dei mei Et angelo
ſmirnẽ ecclie ſcribe Hec dicit pri
mus et nouiſſimus q̃ fuit mortuus
et vixit Scio tribulationem tuam et
paupertatem tuam ſed dives es et blaſ
phemaris ab his qui ſe dicũt iudeos
esse 2 non ſunt ſed ſunt ſinagoga ſathane
Nichil horũ timeas que paſſu
rus es Ecce missurus est diabolus
ex vobis in carcere ut temptemi
et habebitis tribulationem diebus
decem Esto fidelis usq̃ ad mortem
2 dabo tibi coronam vite Qui habet
aurem audiat quid ſpus dicat ec
cleſijs Qui vincit non ledet a mor
te ſecunda Et angelo pergamẽ ſcri
be Hec dicit qui habet rumphaĩ
ex utraq̃ parte acutum Scio ubi ha
bitas ubi ſedes e ſathane 2 tenes
nomen meum 2 non negaſti fidem
meam et in diebus antipas teſtis
meus fidelis q̃ occiſus est apud vos
ubi ſathanas habitat Sed habeo

…ut ecclesie

…ut ecclesie pauca q̄m hec illic
…ritis dormi … lasmi q̄ dor
…bat habitat mi … scandalū ora
…filiis ysr … ormitau ita ha
…bet zelū tuū … dorma nicolai
…tarū ¶ omnibꝫ … agę si quo
…mō vema cito z pugnabo cū
…illis in gladio oris mei ¶ Qui habet
…aurē audiat quid spūs dicat
…ecclesijs ¶ Vincenti dabo manna ab
…scondito z dabo illi calculū cā
…didū et in calculo nomē nouū scr
…ptū quod nemo scit q̄ no accipit
…angelo thiatirę ecclesię scri
…be hec dicit filius dei q̄ habet oc
…los tanq̄ flammā ignis z pedes eius
…similes aurichalco ¶ Noui opa tua
…z fidē z caritatē z ministeriū z pa
…cientiā tuā z opa tua nouissima
…plura prioribus ¶ Sed habeo aduer
…sus te quia permittis mulierē iezā
…bel q̄ se dicit prophetā docere
…z seducere seruos meos fornicari
…et manducare de ydolothitis ¶ Et
…dedi illi tempus ut pniam ageret
…et nolunt penitere a fornicatione sua
…¶ Ecce mitto eā in lectulū et qui
…mechantur cū ea in tribulatione
…maxima nisi pniam egerint ab
…operibus suis z filios eius occidam
…in mortē ¶ Et scient oēs ecclesię
…q̄ ego sum scrutans corda z renes
…z dabo vnicuiq; vestrū secūdm opera
…vestra ¶ Vobis autē dico ceteris qui in
…thyatira estis quicūq; non habent
…doctrinā hanc qui no cognouerūt
…altitudines satanę quemadmodū
…dicunt no mittā sup vos aliud pon
…dus tamen id quod habetis tenete

…nec veniat ¶ Et qui vicerit z qui
…custodierit usq; in finē opa mea dabo
…illi potestatem sup gentes z reget il
…las in virga ferrea tanq̄ vasa figuli
…conterentur sicut et ego accepi
…a patre meo z dabo illi stellam ma
…tutinam ¶ Qui habet aurē audiat quid
…spūs dicat ecclesijs // Cap iij
¶ Et angelo ecclie sardis scribe hec
…dicit q̄ habet septē spūs dei et
…septem stellas ¶ Scio opa tua q̄
…nomē habes q̄ vivas et mortuus
…es esto vigilans z confirma cetera
…que moritura erant ¶ Non enim invenio
…opa tua plena coram deo meo ¶ In mente
…ergo habe qualit accepisti z audisti
…et serua et pniam age ¶ Si ergo non vi
…gilaueris veniā ad te tanq̄ fur et
…nescies qua hora veniam ad te ¶ Sed
…habes pauca nomina in sardis qui
…non inquinauerunt vestimenta sua et
…ambulabunt mecū in albis q̄ digni
…sunt ¶ Qui vincit vestiet sic vesti
…mentis albis z non delebo nomē eius
…de libro vite z confitebor nomen
…eius coram patre meo z coram angelis
…eius ¶ Qui habet aurē audiat quid
…spūs dicat ecclesijs ¶ Et angelo philo
…delphie ecclie scribe hec dicit
…sanctus z verus q̄ habet clauem dauid
…q̄ aperit z nemo claudit claudit z ne
…mo aperit ¶ Scio opa tua ¶ Ecce dedi
…coram te ostium apertum q̄d nemo potest
…claudere quia modicum habes virtu
…tem et seruasti verbum meum z non ne
…gasti nomen meum ¶ Ecce dabo de sy
…nagoga satane qui dicunt se iude
…os esse et non sunt sed mentiuntur

Apoc

Hac facia illoꝝ ut veniat & adoret
ante pedes tuos & sciet qua ego dilexi
te dicit sanctus ejus vm patre meo et
ego te seruabo ab hora tentationis
q ventura est in orbem vniuersum tem
tare habitantes in terra Hac venio cito
tene quod habes ut nemo accipiat
at corona tua Qui vicerit faciam illud
columpna in templo dei mei et
foras non egredietur amplius & scribam
super eum nomen dei mei & nomen ciuitatis
dei mei noue hierusalem q descendit de celo
a deo meo et nomen meum nouum Qui
habet aurem audiat quid spus dicat
ecclesijs Et angelo laodicie ecclesie
scribe Hec dicit amen testis fidelis
et verus q est principium omnis creature
dei Scio opa tua q neq frigidus es
neq calidus Vtinam frigidus esses
aut calidus Sed q tepidus es et
nec frigidus nec calidus incipiam te
euomere ex ore meo quia dicis q di
ues sum & locupletes & nullius egeo et
nescis quia tu es miser & miserabi
lis et pauper et cecus et nudus Sua
deo tibi emere a me aurum ignitum pro
batum ut locuples sias & vestimentis
albis induaris et non appareat confu
sio nuditatis tue & collirio ungue
oculos tuos ut videas Ego q amo
arguo et castigo Emulare ergo & pe
nitentiam age Hec sto ad ostium & pulso
Si q audierit vocem meam & aperuerit
ianuam introibo ad illum & cenabo cum
illo et ipse mecum Qui vicerit dabo ei
sedere mecum in throno meo sicut & ego
vici & sedi cum patre meo in throno eius
Qui habet aurem audiat quid
spiritus dicat ecclesijs // Cum

Post hec vidi et ecce ostium
apertum in celo & vox prima quam
audiui tanquam clangentis mecum
loquentis dicens Ascende huc & ostendam
tibi que oportet fieri post hec
Statim fui in spiritu et ecce sedes
posita erat in celo et super sedem
sedens Et qui sedebat similis
aspectui lapidis iaspidis
& sardini et iris erat in circuitu
sedis similis visioni smaragdine Et
in circuitu sedis sedilia xxiiij
super thronos xxiiij seniores sedentes
circumamicti vestimentis
bis et in capitibus eorum coronas
aureas Et de throno procedebant
fulgura et voces et tonitrua et
septem lampades ardentes ante
thronum que sunt septem spus dei
Et in conspectu sedis tamq̃ mare
vitreum simile cristallo Et in medio
sedis et in circuitu sedis quatuor
animalia plena oculis an et retro
Et animal primum simile leoni Et secun
dum animal simile vitulo et tertium animal habens
faciem quasi hominis Et quartum animal
simile aquile volanti Et quatuor
animalia singula eorum habebat alas
senas et in circuitu et intus plena
sunt oculis Et requiem non habe
bant die et nocte dicentia Sanctus
sanctus sanctus dns deus omnipotens q erat
et q est & q venturus Et cum
darent illa animalia gloriam
et honorem & benedictionem sedenti
super thronum viuenti in secula seculorum
amen procidebant xxiiij seniores
ante sedentem in throno & adorabant
viuentem in secula seculorum Et mittebat

[illegible] nabus [illegible] ne accipe librum
et [illegible]onorem et virtutem et tu crassi
ora [illegible] vol[illegible]ne tyri cruce et
sanctis sue [illegible] vidi in dextra sedentis
sup throni librum scriptum intus et foris
signatum septem sigillis septe[illegible] Et vidi a
gelum fortem predicantem voce mag[illegible]
e dignus aperire libros et solu
re signacula eius et nemo poterat in
uenire neque in celo neque sub terra neque subtus terram
e librum neque respicere ni illum
go flebam multum quia nemo dig
nus inuentus e aperire librum nec videre
Et unus de senioribus dixit mi
fleuit Ecce vicit leo de tribu
da radix dauid aperire librum et
solue septe signacula eius Cap V
Et vidi et ecce in medio throni
et m[agi]or animalium et in medio seniorum
agnum stantem tanq occisum habentem
cornua septe et oculos vij qui sunt
vij spus dei missi in omnem terram Et
venit et accepit de dextera sedentis
in throno librum Et cum aperuisset
librum m[agi]or animalia et xxiiij seniores
ceciderunt coram agno habentes singuli
citharas et phialas aureas plenas
odoramentorum que sunt orationes
sanctorum Et cantabant canticum novum di
centes Dignus es domine accipere librum
et aperire signacula eius quoniam occisus
es et redemisti nos deo in sanguine
tuo ex omni tribu et lingua et populo et
natione et fecisti nos deo nostro regnum
et sacerdotes et regnabimus super terram
Et vidi et audivi vocem angelorum
multorum in circuitu throni et animalium
et seniorum et erat numerus eorum milia

milium voce magna dicentium Dignum
est agnum qui occisus est accipere virtutem
et divinitatem et sapientiam et fortitudinem
et honorem et gloriam et benedictionem Et omnem
creaturam que in celo et que super terram
et que sub terra et que sunt in mari et omnia que in eis
sunt omnes audivi dicentes sedenti
in throno et agno benedictio et honor
et gloria et potestas in secula seculorum Et
animalia dicebant amen et xxiiij seniores
ceciderunt in facies suas et adoraverunt
Et vidi quod aperuisset Cap VI
agnus unum de septem signaculis
et audivi unum de iiij animalibus
tanq vocem tonitrui dicentis Veni et vide Et
vidi et ecce equus albus et qui sedebat
super illum habebat arcum in manu sua et
data est ei corona et exiuit vincens
ut vinceret Et cum aperuisset sigillum secundum
audivi secundum animal dicens Veni et vide
et exiuit alius equus rufus et qui sede
bat super eum datum est ei ut sumeret
pacem de terra ut invicem se interfi
ciant Et datus est illi gladius magnus
Et cum aperuisset sigillum tertium au
divi tertium animal dicens Veni et vide et
ecce equus niger et qui sedebat super eum
habebat stateram in manu sua et audivi
tanq vocem in medio m[agi]orum animalium dicentis
Bilibris tritici denario et tres bilibres
ordei denario et vinum et oleum ne le
seris Et cum aperuisset sigillum quartum
audivi vocem quarti animalis dicentis
Veni et vide et ecce equus pallidus et qui
sedebat desuper nomen illi mors et
infernus sequebatur eum et data est illi
potestas super m[agi]orem partem terre interficere gla
dio fame et morte et bestiis terre
Et cum aperuisset sigillum quintum vidi

subtus altare mas mt [illegible]
vm dei [illegible] tpm quod debat
et clamabat voce magna dicat
tib vsq; dne sanc & verus non
vindicas sanguiez m̄m de hīs q̄
hitat t̄ra et date sue illis singu
le stole albe & dictu e illis ut re
quiescerent tpus adhuc modicu
donec impleat numꝰ cōseruoꝝ et
frm corp qui occidi sic sicut et
illi et cu aperuisset sigillu septimu
vidi et ecce tremotus factus e magn
nus et sol factus e niger tanq; saccꝰ
cilicinꝰ et luna tota facta e sicut sang
vis et stelle cli ceciderut sup tra
sicut ficus mittit grossos suos cu
a vento magno mouet et cliu re
cessit sicut ymber involutꝰ & omis
mons et insule de locis suis mote
sut et reges tre et pncipes & tribu
ni et diuites & fortes et oīs seruus
et liber abscondere se i speluncis et
i petris montiu et dicut montibus
& petris cadite sup nos & abscondite
nos a facie sedentis sup thronu et
ab ira agni qm venit dies magnꝰ
ire i poꝝ & qs potuit stare // Cap vi
Post hec vidi iiior angelos sta
tes sup iiior angulos tre tenē
tes iiior ventos tre ne flaret sup
tra neq; sup mare neq; i ulla arbo
re et vidi alterū angelū ascendentē ab
ortu solis hītē signu dei viui et
clamauit voce magna iiior angelis
bus datum e nocere tre & mari dicens
nolite nocere tre & mari neq; arboribꝰ
quo adusq; signemus seruos dei nr̄i in
frontibus coꝝ et audiui numerum signa
torum centum xl iiior milia signati ex omni
tribu filioꝝ isrl ex tribu iuda xii
milia signati ex tribu ruben xii

[illegible] milia signati
[illegible] tribu gad xii milia
ex tribu nepthali xii milia
ex tribu manasse xii milia
ex tribu symeon xii milia signati
ex tribu leui xii milia
ex tribu yssachar xii milia signati
ex tribu zabulon xii milia signati
ex tribu ioseph xii milia
ex tribu beniamin xii milia
Post hec vidi turba magna
dinumerare nem potuit ex omni gē
& tribubꝰ et populis & linguis stan
an thronu & coram agno amic
tos albis & palme in manibꝰ coꝝ
clamabat voce magna dicen
Salus deo nro q̄ sedet sup thro
et agno et omes angeli stabant
in circuitu throni & seniorum & iiior
animalium et ceciderut in conspectu throni
in facies suas & adorauerunt deum
dicentes amen benedictio & claritas
& sapia et gratiarū actio honor virtus
& fortitudo deo nro in secla seclorum amē
et respondit vnus de senioribus dicens
michi hīs qui amicti sunt stolis al
bis qui sunt & unde venerunt et dixi
illi dne mi tu scis et dixit michi
hīs sunt qui venerunt de tribulatione
magna & lauerunt stolas suas & dealba
uerunt eas in sanguine agni Ideo sunt
an thronu dei et seruiunt ei die ac
nocte in templo eius et qui sedet in thro
no habitat sup illos et non cadet sup
illos neq; sol neq; vllus estus quia
agnus qui in medio throni est reget
illos & deducet eos ad vite fontes
aquarum & absterget deus oē lacrima ab oculis
eorum // Cap vm
Et cu aperuisset sigillu septimu factu e silentiu
in celo quasi media hora et vidi

aquile volatus p mediu celi dicẽs
voce magna Ve ue ue hĩtãtibus
i tra de ceteris vocibꝫ tube treꝝ an
geloꝝ qui erãt tuba tẽmituri

Et quintus angelus tuba cecĩ
mit 2 vidi stellã de celo cadisse
in terrã Et data ẽ illi clauis puteꝝ
abissi et aperuit puteũ abissi 2 ascen
dit fumꝰ putei sicut fumꝰ fornacis
magne et obscuratus ẽ sol 2 aer de
fumo putei et de fumo putei egre
diẽt locuste in tra 2 data ẽ illis po
testas sicut habẽt potestatẽ scorpio
dis tre et dictũ ẽ illis ne lederent
fenu tre neq; oẽe viride neq; omem
arborẽ nisi tantũ hoĩes qui non
habẽt signũ dei in frontibꝰ suis Et
datũ ẽ illis ne occidẽt eos sed ut
cruciarẽt mensibꝰ quinq; et cruciatꝰ
eoꝝ sicut cruciatꝰ scorpij cũ percutit
hoĩem Et in diebus illis quierent
hoĩes mortẽ 2 non iuenient eã 2 desi
derabũt mori et mors fugiet ab eis
Et similitudines locustaꝝ similes
equis paratis in prelium Et sup capita
earũ tamq; coronę similes auro 2 facies
earũ sicut facies hoĩum Et habebant
capillos sicut capillos mulieꝝ et
dentes eaꝝ sicut dentes leonũ Et
habebat loricas sicut loricas ferreas
Et vox alaꝝ eaꝝ sicut vox currũ
equoꝝ multoꝝ currentiũ in bellũ Et
habẽt caudas similes scorpionibus et
aculei erant in caudis eaꝝ potestas
eaꝝ ẽ nocẽ hoĩibus mensibꝰ quinq;
Et habebãt sup se regẽ angelũ abissi
cui nome ebraice abaddon/ grece
ad appollion 2 latine habẽs nomẽ
exterminabo Ve unu abiit 2 ecce ve
niunt adhuc duo ve post hec Et sextꝰ

00045160

angelus tuba cecinit et audiui uocem
una ex tribus altis aurei quod
e ante oculos dei diarum legato an
gelo q habebat tubam Solue ios
angelos qui alligati sut i flumine
magno eufrate Et soluti sut iii
angeli qui parati erat i horam et
diem et mensem et annu ut occidant
tertia ptem hoim Et numerus equestris
exercitus centies millies denarius mi
lia Et audiui numerum eoz et ita vidi
equos in visione Et qui sedebant
sup eos habentes loricas igneas et hia
cinctinas et sulphureas Et capita
equoz erant tanqua capita leonu
et de ore eoz procedit ignis et sulphur
et fumus Ab his tribus plagis occi
sa e tertia pes hoim de igne et de sul
fure et fumo q procedebat ex ore eoz
potestas enim equoz in ore eoz est
et in caudis eoz na et caude eoz
similes serpentibus habentes capita
et in his nocent Et ceteri hoies qui
no sut occisi in his plagis neq pe
nitentia egerut de operibus manuu
suaz ut no adorarent demonia et
simulacra aurea et argentea et erea
et lapidea et lignea que neq videre
possut neq audire neq ambulare et
no egerent pniaz ab homicidiis suis
neq a veneficiis suis neq a forni
catione sua neq a furtis suis Cap x
Et vidi alium angelum fortem descen
dentem de celo amictu nube et
iris in capite eius Et facies eius sol
ut sol et pedes eius tanqua colum
na ignis et habebat in manu sua li
bellu apertu et posuit pedem suu
dexteru sup mare sinistru aute sup
terram et clamauit voce magna
quemadmodu cu rugit leo ita
locutus est septem tonitrua uoces suas
et cu locuta fuissent
septem tonitrua uoces suas scrip
turus eram et audiui vocem de
cantem mihi Signa que locuta sut
septem tonitrua noli ea scribere
Et angelum quem vidi stantem sup
mare et sup terra levauit manu
sua ad celu et iuravit per viu
tem in secula seculoz qui creauit
celu et ea que in illo sut et terra
et ea que in ea sut et mare
et ea que in eo sut quia tempus
plus no erit sed in diebus vo
cis septimi angeli cu ceperit tuba ca
nere consumabitur misterium
dei sicut euangelizauit per seruos
suos prophetas Et audiui vocem
de celo iterum loquentem mecum et
dicentem Vade et accipe librum
apertum de manu angeli stantis sup
mare et sup terra Et abii ad an
gelum dicens ei ut daret michi li
brum Et dixit mihi Accipe librum et
devora eum et faciet amaricare
ventrem tuum sed in ore tuo erit dul
ce tanq mel Et accepi librum de
manu angeli et devoraui eum et erat
in ore meo tanq mel dulce Et cu
devorassem eum amaricatus e venter
meus Et dixerunt mihi Oportet te iterum
prophetare populis et gentibus et
linguis et regibus multis Cap xi
Et datus e mihi calamus
similis virge dicens surge et
mensura templum dei et altare et

aditabit mihi [illegible] ciuitatis [illegible]
[illegible] ciuitatis [illegible]
[illegible] ciuitatis [illegible]
[

Apo

capitibus sius septe diademata
et cauda eius trahebat terciam
partem stellarum celi et misit eas in terram
Et draco stetit ante mulierem que
erat paritura ut cum peperisset filium
eius devoraret Et peperit filium
masculum qui recturus erat omnes gen
tes in virga ferrea Et raptus est
filius eius ad deum et ad thronum
eius et mulier fugit in desertum ubi habebat locum paratum
a deo ut ibi pascat illum diebus
mille ducentis lxo Et factum est pelium
magnum in celo Michahel et an
geli eius prelabatur cum draconc
Et draco pugnabat et angeli eius
et non valuerunt neque locus inventus
est amplius eorum in celo et projectus
est draco ille magnus serpens an
tiquus qui vocatur diabolus et sathanas
qui seducit universum orbem projec
tus est in terram et angeli eius cum
illo missi sunt Et audivi vocem magnam in celo dicentem Nunc facta est salus
et virtus et regnum deo nostro et potestas
christi eius quia projectus est accusa
tor fratrum nostrorum qui accusabat illos
ante conspectum dei nostri die ac
nocte Et ipsi vicerunt illum propter
sanguinem agni et propter verbum testimonii
sui et non dilexerunt animas suas
usque ad mortem propterea letamini
celi et qui habitatis in eis Ve terre
et mari quia descendit diabolus ad
vos habens ira magna sciens quod
modicum tempus habet Et postquam vidit draco quod projectus est in terram
persecutus est mulierem que peperit mas
culum Et date sunt mulieri due

alle aque
deluvium ut
et terra et absorbuit flumen
pentus Et misit
post mulierem de ore suo
ra facere trahi a flumine Et adiuvit
terra mulierem Et aperuit terra
os suum et absorbuit flumen
misit draco de ore suo Et iratus
est draco in mulierem et abiit face
re reliquum de semine eius qui
custodiunt mandata dei et ha
bent testimonium dei Et stetit super a
Et vidi de mari bestiam
bestia ascendere Cap. xiij
habente capita vii et cornua
decem et super cornua eius decem di
demata Et super capita eius nomina
blasphemie Et bestia quam vidi
filis erat pardo et pedes eius sicut
pedes ursi et os eius sicut os leonis
Et dedit illi draco virtutem suam et
potestatem magnam Et vidi unum de ca
pitibus eius quasi occisum in mortem
et plaga mortis eius curata
est Et admirata est universa terra
post bestiam et adoraverunt draconem
quia dedit potestatem bestie et adoraverunt
bestiam dicentes Quis similis
bestie et quis poterit pugnare cum ea
Et datum est ei os loquens magna
et blasphemie et data est illi potestas
facere menses xl duos Et aperuit
os suum in blasphemias ad deum
blasphemare nomen eius et tabernaculum eius et eos qui in celo
habitant Et datum est illi bellum fa
cere cum sanctis et vincere illos et data
est ei potestas in omnem tribum et

…ente ꝓtrad…
…mib⁹ cui⁹ …tat tra quoꝝ
…ia no …t …n libro vite ag
…ocaſus …t origine mudi
…ripſus …ib⁹ audiat qui
…ipturitate diuit m captiuitate
…q̃ m gladio occidet opꝫ
…u gladio occidi hic ē paciencia
Et vidi aliā bestiā aſcen
…ere de tra et habebat cornua duo
…milia agni z loqbat ſicut draco
…tate poꝫ bestie omez faci
…t m conſpectu eius et faciat tra
…m hitantes in ea adorabūt
…estia pma cui⁹ curata ē plaga
…ortis et faciet ſigna magna
…t etiā ignē facere de celo deſce
…re in tra in conſpectu hoim z ſe
…ucit habitates in tra ꝓpt ſigna
…uc data ſunt illi facere in conſpectu
bestie dicens habitatibus tra ut
faciant ymaginē bestie q habuit
plagā gladij z vixit Et datū
…t illi ut detur ſpm ymagini bes
tie ut et loquatur ymago bestie
et faciet ut quicūq̃ non adorauerit
ymaginē bestie occidat Et faciet
omes pusillos et magnos z diui
tes et paupes et liberos z ſuos
habē caracterē in dexterā manu
aut in frontibus ſuis z ne q̃s possit
emere aut vendere niſi q habet caracte
rem nois bestie aut numerū nois
eius hic ſapia ē qui habet in
tellectū computet numꝝ bestie Numꝝ
enim hoīs ē z numꝝ eius ē ſeſc

CXIIIJ

Et vidi et ecce agnus ſtabat
ſup montē ſyon z cū illo cxlm⁹ or
milia habentes nomē ei⁹ z nomē
patris eius ſcptu in frontibus suis Et
audiui vocē de celo tanq̃ vocē aq̃e
multarū z tanq̃ vocē tonitrui mḡ
ni Et vocē quā audiui ſicut citha
redoꝝ citharizantiū in citharis
suis Et cantabāt q̃ canticū no
uū ante ſedem z ante mor animalia et
ſeniores Et nemo poterat dicere ca
ticū niſi illa centū xlm⁹ or milia qui
empti ſunt de tra hec ſunt qui cū mulie
ribus non ſunt coinquinati Virgines en
ſunt hec ſunt qui sequunt agnū quocūq̃ ierit
hec empti ſunt ex hoīb⁹ primicie deo
et agno Et in ore eoꝝ non ē inuentū
mendaciū ſine macula en ſunt ante
thronū dei Et vidi alterū angelū
volare p medium celi habentē euāṅ
gelium etnū ut euāngelizare ſedē
tibus ſup tra et ſup omez gentē
et tribū z lingua et ppl⁹ dicens in
magna voce timete deū z date
illi honorē q̃ venit hora iudicij eius
z adorate eū q̃ fecit celū z tram
mare et fontes
aquaꝝ Et alius angelus ſecutus est
dicens Cecidit cecidit babilon ista
magna q̃ a vino ire fornicationis
ſue potauit oēs gentes Et angelus
tertius ſecutus illos dicens voce
magna Si q̃s adorauerit bestiam
et ymaginē eius et accepit caracte
rem in fronte ſua aut in manu ſua
z hic bibet de vino ire dei q̃ miſtus
est in calice ire ipius z cruciabit
igne et sulphure in conſpectu an
gelorū ſanctorū et in conſpectu agni et
fumus tormentorū eorū in ſeculā ſeculorū
ascendet nec habebunt requiē die ac
nocte qui adorauerunt bestiā z ymagi
nem eius z ſi q̃s accepit caracterem

nouꝫ cuꝫ hic patru ſcoꝝ ⁊ cpu
ſtodiut madata dei ⁊ ſidē ihu
Et audiui voc de celo dicēte
Scribe Beati mortui qui i dño
moriunt Amodo iā dicit ſpūs
ut requeſcat a laboribꝫ ſuis opa
enī illoꝝ ſequūt illos Et vidi et
ecce nubē candidā ⁊ ſup nubē
ſedēte ſimilē filio hoīs habēte
i capite ſuo corona aurea ⁊ in
manu ſua falcē acutā Et alt
angelus egressus de templo clamā
voce magna ad ſedentē ſuper
nubē mitte falcē tuā ⁊ mete
quia venit hora ut metat̄ qm ma
turauit meſſis tua Et misit q
ſedebat ſup nubē falcē ſuā in
terrā et meſſuit terrā Et alius
angelus egressus de templo qđ ē
i celo habēs et ipe falcē acutā
Et alius angelꝰ de altari q̄ hꝫ
potatē ignis ⁊ clamauit voce
magna ad eū q̄ hꝫ falcē acutā
mitte falcē tuā acutā ⁊ vindēmia
botros vineę terre qm maturę
ſunt uue eius Et misit angelꝰ
falcē ſuā acutā ⁊ vindemiauit
vineā terre et misit i lacū ire dei
magnū et calcatus ē lacus extra
ciuitatē ⁊ egressus ē sanguis de lacu
usq ad frenos equoꝝ p stadia mille
Et vidi a CXV separata
signū in celo magnū ⁊ mi
rabile angelos septē habēn
tes plagas septē nouissimas
qm in illis consumata ē ira dei
Et vidi tanq̄ mare vitreū mixtū
igne ⁊ eos qui victores bestiam
et ymaginē eius ⁊ numꝝ nois illius
stantes sup
citharas dei et cantantes ca
moysi serui dei ⁊ agni dicē
tes magnalia tua mirabilia opa tua
dne deus omnipotens ⁊ vere tue
rego seculoꝝ quis non timebit te dne
⁊ magnificabit nomē tuū quia tu so
lus pius eo quod omnes gentes venient
⁊ adorabunt in conspectu tuo quo
niam iudicia tua manifesta sunt Et
hec vidi ⁊ ecce apta ē templū ta
bernaculi testi celo ⁊ exierūt
septē angeli habentes vii plagas de
vestiti lapide mundo candido
precti circa pectora zonis aureis
Et vnu ex iiii animalibus dedit vii
angelis vii fialas aureas plē
nas ire dei viuentis in secula seculoꝝ
et impletū ē templū fumo
a maiestate dei ⁊ de virtute eius
Et nemo poterat introire in templū don
consummarentur vii plage vii angelo
Et audiui vocē magnā XVI
de celo dicentē vii angelis
ite et effundite vii fialas ire de
in terrā Et abiit primꝰ ⁊ effudit
fialā suā in terrā et factū ē vulnꝰ
grauū ac pessimū in hoīes qui habe
bant caracterē bestie ⁊ eos qui
adorabant ymaginē eius Et secꝰ
effudit fialā eius in mare ⁊ factus ē
sanguis tanq̄ mortui ⁊ oīa aīa
uiuens mortua ē in mari Et tertiꝰ
effudit fialā suā sup flumina ⁊ sup
fontes aquarū ⁊ facti sunt sanguis et
audiui angelū aquarū dicentē iustꝰ
es dne qui es ⁊ qui eras sanctus qui hec
iudicasti quia sanguinē sanctoꝝ

et vocib⁹ z tonitruis z terremotꝰ
tus fuit⁹ magnus qualis nu
qua fuit ex q hoīes fuerit sup
terā tali⁹ terremotus sic magn⁹
Et fca ē ciuitas magna z treb
partes ciuitatis gentiū ceciderūt Et babilon magna venit
in mēoria ante deū dare ei calicē
vini indignationis ire eius Et om
nis insula fugit z montes non sunt inuenti
Et grando magna sicut talenta
descendit de celo z homines z blasphemauerūt homines deū propter plagam
grandinis quoniā magna facta ē vehemēter
Et venit vnus de septem
angelis qui habebant vi
alas et locutus ē mecum dicens
Veni et ostendam tibi damnationem
meretricis magne que sedet sup
aquas multas cū qua fornicati
sunt reges terre et inebriati sunt
qui habitant terram de vino prostitutionis
eius Et abstulit me in desertum
in spū Et vidi mulierē sedentē
sup bestiam coccineam plenam no
minibus blasphemie habentē ca
pita septem et cornua decem Et
mulier erat circumdata purpura
et coccino et inaurata auro et
lapide pretioso z margaritis habens
poculum aureum in manu sua ple
num abhominationibus z immundicia
fornicationis eius Et in fronte
eius nomen scriptum misterium
Babilon magna mr fornicationum
terre Et vidi mulierē ebriam
de sanguine sanctorum z sanguine martyrum ihesu z miratus sum cum vidissem

Cxvij

illa amirabilis magna et dixit
mecū angelus dicens mirabilis
ego tibi dicā sacramentū mu
lieris & bestie q portat eā q ha
bet capita vij et cornua dece bes
tia quā vidisti fuit & non est
et ascensura est de abisso et in interi
bit et ministri quoz nomina non sunt
scripta nomina in
libro vite ad conspectum mundi
videntes bestia q erat & non est
et hic est sensus q habz sapientia
septē capita septē montes sup
quos mulier sedet & reges
septē sunt quinq cecidere vnus
est et alius nondum venit et cū venerit
oportz illum breue tempus manere
et bestia q erat & non est ipa octa
ua est & de septē est & in interitū
vadit et decē cornua que vidisti
decē reges sunt qui regnum non
dum acceperunt sed potestatē tanquā
reges vna hora acipiēt post bes
tia hūj vnum consilium habent et
virtutē & potestatē suā bestie tradent
hūj cū agno pugnabunt & agnus
vincet illos quia dns dnoz est et
rex regū et qui cū illo sunt vocati
et electi et fideles et dixit mihi
aquas quas vidisti vbi meretrix
sedet populi sunt et gentes & lingue
et decē cornua que vidisti et
bestia hūj odient fornicariā et
desolatā facient illā & nudā et
carnes eius manducabunt & ipam igni
comburent deus enim dedit in
corda eorū ut faciant quod illi
placitum est ut dent regnum suum
bestie donec consumentur verba dei
et mulierem quā vidisti est ciuitas

magna que habet regnum super
reges terre
gelus descendentē de celo habentē
potestatē magnā et terra illuminata est
a gloria eius et exclamauit in fortī
voce dicēs cecidit cecidit babilon
magna et facta est habitatio
nium et custodia omnis spūs immundi
et custodia omnis volucris immundē
et odibilis quia de vino fornicationis
eius inebriati sunt omnes gentes
de cuius fornicatione fecerunt et au
diui alia voce de celo dicentē
exite de illa populus meus & ne
participes fatis delictoz eius et
plagis eius non accipiatis quo
niam pertigerunt peccata eius usq ad cel
et recordatus est deus iniquitatū
eius reddite illi sicut ipa reddi
dit vobis et duplicate duplicia
secūm opera eius in poculo quo mis
cuit miscete illi duplū secūm
tu glorificauit se et in deliciis fu
istis tantū date illi tormentū & luctū
quia in corde suo dicit sedeo re
gina et vidua non sum luctū non
videbo ideo in vna die venient pla
ge eius mors & luctus & fames et
igni comburet quia fortis est deus
qui iudicauit illā & deflebunt et
plangent se super illā reges terre qui
cū illa fornicati sunt & in deliciis
vixerunt cū viderint fumū incendii
eius longe stabunt propter timorem
tormentoz eius dicentes/ Cxvm

Ve ve ciuitas illa magna
babilon ciuitas illa fortis quo
nia in vna hora venit iudicium tuum et ne
gociatores terre flebunt & lugebunt
super illā quia merces eoz nemo
emet amplius emet aurū & argentū

et lapidib. preci & margarite & ... et purpure et ... & ... & aurum
et ome lignum thyinum et omne vas ... vasa de lapide
pretiosissimo et ... & murr
rhe et cynamomu et amomu
... & incensu et vngenti & thu
ris et vini et olei et simile & tri
ticu et iumentoru et ouiu & equo
rum et curruu et mancipioru et am
marum hoim et poma tua desiderii
anime tue discesserut a te et amplius
omnia non inuenient ea amplius
Et super hec omnib ciuitatib facti sut ab ea
qui ditati sut de precio eius flentes ac lugentes et
dicentes Ve ve ciuitas illa magna
que amicta erat purpura bysso & cocco
et deaurata erat auro et lapide
pretioso et margaritis ornata quo
niam una hora destituta est tante di
vitie Et omnis gubernator & omnis
qui in locum nauigat et nautе et
qui in mari operantur longe steterunt
et clamauerunt videntes locum
incendii eius dicentes Que similis
ciuitati huic magne Et miserunt
pulueres super capita sua & clama
uerunt flentes & lugentes & dicen
tes Ve ve ciuitas illa magna
in qua ditati sunt omnes qui
habebant naues in mari de pretijs eius
quia una hora desolata est Exul
ta super eam celum et sancti apostoli
et prophete quoniam iudicauit deus iu
dicium vestrum de illa Et sustulit unus
angelus fortis lapidem quasi molarem
magnum et misit in mare
dicens Hoc impetu mittet babi
lon magna illa ciuitas et ultra

iam non inuenietur et vox citharo
dorum et musicorum et tibia canen
tium et tuba non audietur in te am
plius et omnis artifex omnis artis
non invenietur in te amplius et vox
sponsi et sponse non audietur in te
adhuc quia mercatores tui erant
principes terre quia in veneficiis tuis
errauerunt omnes gentes et in ea
sanguis prophetarum et sanctorum inuentus
est et omnium qui interfecti sunt in terra

Cap xix

Post hec audiui quasi vocem
magnam turbarum multarum in
celo dicentium alleluia laus & glo
ria et virtus deo nro est quia vera
et iusta iudicia eius sunt quia iudicauit
de meretrice magna que corrupit
terram in prostitutione sua & vindicauit
sanguinem seruorum suorum de manu
ipsius Et iterum dixerunt alleluia et
ipsius fumus ascendit in secula
Et ceciderunt quatuor
viginti seniores et quatuor
animalia et adorauerunt deum sedentem
super thronum dicentes amen alle
luia Et vox de throno exiuit dicens Lau
dem dicite deo nro omnes serui eius
et qui timetis deum pusilli et magni
Et audiui quasi vocem turbe magne
ne et sicut vocem aquarum multarum
et sicut vocem tonitruorum magnorum
dicentium alleluia quoniam regnauit
dns deus noster omnipotens Gaudeamus
et exultemus et demus
gloriam ei quia venerunt nuptie
agni et uxor eius preparauit se
et datum est illi ut cooperiat se bys
sino splendenti candido Byssinum
enim iustificationes sanctorum
sunt Et dixit michi Scribe be
ati qui ad cenam nuptiarum agni

00045160

vocati sue Et dixit mihi hec v
ba verꝝ dei sue et adi ad pedꝫ
eius ut adorem eu? Dixit mihi
Vide ne feceris Conseruus tu
tuus sū et fratrū tuoꝝ habentiu
testimoniū ihu deū adora Te
stimoniū enī ihu est spūs pphe
tie Et vidi celū aptū Et ecce
equus albus et qui sedebat sup
eū vocabat fidelis et verax et
iustitia iudicat et pugnat Oculi
ei alute eius vm dei et cpercito
qui sut in celo sequebant eū i
equis albis vestiti bissino albo
et mundo Et de ore ipius pcedit
gladius ex utraq pte acutus
ut in ipo pcutiat gentes et ipe
reget eas in vga ferrea Et ipe
calcat torcular vini furoris
ire dei oipotentis et habet in
vestimeto et in femore suo scptu
rex regū et dns dnantiu Et vi
di vnū angelū stantē in sole et
clamauit voce magna dicens
omnibus auibus que volabant p
mediū celi Venite et congregami
mi ad cenā magnā dei ut ma
ducetis carnes regū et carnes
tribunoꝝ et carnes fortiu et
carnes equoꝝ et sedentiu in
ipis et carnes omniū liberoꝝ ac
seruoꝝ et pusillorꝝ ac magnoꝝ
Et vidi bestiā et reges terre et exer
citus eoꝝ congregatos ad faciendū pliu
cū illo q sedebat in eo et cū exer
citu eo Et apphensa est bestia
et cū illa pphta falsus q fecit sig
na coram ipo quibus seduxit eos qui
acceperūt caracterē bestie et qui
adorauit ymaginē eius Vivi missi

fuit in stagnū ignis ardentis sulphuris et
tis sulphur e reliqui occisi sunt in
gladio sedentis [illegible] equū qui
dit de ore ipius [illegible] mihi mucro
saluatis sue carnis

CXX

Et vidi angelū descendentē
de celo habentē clauē
et cathenā magnā in manu
apphendit draconē serpentē
qui est diabolus et satanas
et ligauit eū p annos mille et misit eū in
abissū et clausit et signauit
sup illū ut non seducat amplius gen
donec consumentur mille anni Et
hec oportet illū solui modico tp
Et vidi sedes et sedentes sup eas
et iudicium datum est illis et ani
decollatoꝝ pp testimoniū ihu et pp
verbū dei et qui non adorauerūt bes
tia neq ymaginē eius nec acce
perūt caracterē eius in frontibus au
t in manibus suis et vixerūt et regna
uerūt cū xpo mille annis Reliqui
mortuoꝝ non vixerunt donec con
summentur mille anni hec est res
rectio prima Beatus et sanctus qui habet
partē in resurrectione prima in istis
secunda mors non est potestatis sed erunt
sacerdotes dei et xpi et regnabunt
cū illo mille annis Et cū consuma
ti fuerint mille anni soluetur sa
thanas de carcere suo et exibit et
seducet gentes que sunt super qua
tuor angulos terre gog et magog et
congregabit eos in pugnam quoꝝ
numerus est sicut harena maris Et
ascenderunt super latitudinem terre
et circuierunt castra sanctoꝝ et ciui
tatem dilectam Et descendit ignis de celo

et dixit mihi scribe quia hec
verba fidelissima sunt et vera Et dixit mihi fac
ego sum alpha et o principium et finis Ego
sitienti dabo fonte aque vive gratis
Qui vicerit possidebit hec et ero illi
deus et ille erit mihi filius Timidis at
incredulis et execratis et homicidis et
fornicatoribus et venefics et idola
tris et omnibus mendacibus pars illorum erit
in stagno ardenti igne et sulphure quod
est mors secunda Et venit unus de septem
angelis habentibus fialas plenas septem
plagis novissimis et locutus est mecum di
cens Veni et ostendam tibi sponsam uxorem
agni Et sustulit me in spiritu in montem
magnum et altum et ostendit mihi civitatem
sanctam descendentem de celo a deo habentem
claritatem dei et lumen eius simile lapidi pretioso tan
quam lapidi iaspidis sicut crystallum Et
habebat murum magnum et altum habens
portas xij et in portis angulos xij et nomina
scripta que sunt nomina xij tribuum filiorum
israel ab oriente porte tres et ab aquilone
porte tres et ab austro porte tres et ab
occasu porte tres Et murus civitatis habens
bases fundamenta xij et in ipsis xij nomina
apostolorum et agni Et qui loquebatur mecum
habebat mensuram harundinem auream
ut metiretur civitatem et portas eius et murum
Et civitas in quadro posita est longitudo eius
tanta est quanta et latitudo eius Et mensus est
civitatem harundine per stadia xij milia
longitudo et latitudo et altitudo eius equalia sunt
Et mensus est murum eius centum quadraginta
quatuor cubitorum mensura hominis quod est angeli Erat autem structura
muri eius ex lapide iaspide ipse vero civitas
aurum mundum simile vitro mundo fundamenta muri

Et dixit mihi
scriptum est enim
in scripturis ubi et
hec crucianbu

Et vidi omnem sanctam civitatem
et ecce tabernaculum magnum tabernaculi
Et audivi vocem magnam
de throno dicentem Ecce tabernaculum
dei cum hominibus et habitabit cum eis et
ipsi populus eius erunt et ipse deus
cum eis erit eorum deus Et absterget
deus omnem lacrimam ab oculis eorum
et mors ultra non erit neque
luctus neque clamor neque dolor
erit ultra quia prima abierunt Et
dixit qui sedebat in throno Ecce nova

fugit et terra et celum et locus
inventus est eis Et vidi mortuos
magnos et pusillos stantes
in conspectu throni Et libri
sunt Et alius liber apertus
qui est vite et iudicati sunt mor
tui ex his que scripta erant in li
bris secundum opera ipsorum Et dedit mare
mortuos qui in eo erant Et iudicatus
est de singulis secundum opera ipsorum
et infernus et mors missi sunt in
stagnum ignis Hec est mors secunda
stagnum ignis Et qui non est inven
tus in libro vite scriptus missus
est in stagnum ignis CXXI

Et vidi celum novum et terram
novam Primum enim celum et prima
terra abierunt et mare iam non est
Et ego Johannes vidi civitatem sanctam Ie
rusalem novam descendentem de celo
a deo paratam sicut sponsam ornatam
viro suo Et audivi vocem magnam
de throno dicentem Ecce tabernaculum
dei cum hominibus et habitabit cum eis et
ipsi populus eius erunt et ipse deus
cum eis erit deus eorum Et absterget
deus omnem lacrimam ab oculis eorum
et mors ultra non erit neque
luctus neque clamor neque dolor
erit ultra quia prima abierunt Et
dixit qui sedebat in throno Ecce nova

cuitatis et lapide pcioso ornata
fundatu ꝑmu iaspis ꝑdm sapphi
rus tertius calcedonius ꝙm smaragd
dus sardonyx decimus sardius
decimus crisolitus decimus berillus
nonus topazius decimus crisoprasus
undecimus iacinctus duodecimus ametistus Et xij
porte xij margarite Et p singu
las Et singule porte erant ex sin
gulis margaritis Et platee ciuitatis
aurum mundum tanq vitrum pluridum Et
templum non vidi i ea Dns deus
templum illius Et agnus Et ciuitas non
egret sole neq luna ut luceat i ea na
claritas dei illuminabit eam Et lucerna
ei agnus Et ambulabunt gentes in
lumine eius Et reges terre afferent gloz
riam suam Et porte eius non
claudent per diem nox enim non
erit illic Et afferent gloriam Et honorem
nationum in illa et non intrabit i ea aliquid coinquinatum
abhominans et faciens mendacium nisi
qui scripti sunt i libro vite agni xxij

Et ostendit mihi fluuium aque
vive splendidum tanq cristallum
procedentem de sede dei et agni i me
dia platea eius Et ex utraq parte fluuii lignum
vite afferens fructus xij per singulos
menses reddens fructum suum Et folia
ligni ad sanitatem gentium Et omne
maledictum non erit amplius Et sedes dei et
agni in illa erunt Et serui eius seruient
illi Et videbunt faciem eius Et nomen eius
in frontibus eorum Et nox ultra non
erit Et non egebunt lumine lucerne neq
lumine solis quoniam dns deus illuminabit illos
et regnabunt in secula seculorum Et dixit mihi
hec verba fidelissima et verax Et dns

Deus spiritu
gelid suum ost
ostendere seruis
beatos q
tie libri huius Ego
i vidi hec Et postq audi
disse cecidi ut adorarem an
angeli q mihi hec ostendebat
m Vide ne feceris conseruus tuus
frem tuorum prophetarum et eorum q seru
va libri huius deum adora Et dixit
Ne signaueris verba prophetie libri
tempus enim prope est Qui nocet nocea
adhuc et q immundus immundetur adhuc
adhuc Ecce venio cito et merces mea
mecum est reddere unicuiq secundum op
sua ego sum alpha et o primus et
nouissimus principium et finis Beati qui lauant
stolas suas ut sit potestas eorum in ligno
vite et per portas intrent ciuitatem foris ca
nes et venefici et impudici homicide
et idolis seruientes et omnis q amat et fa
mendacium Ego iesus misi angelum
meum testificari vobis hec in ecclesiis Ego
sum radix et genus dauid stella splen
dida et matutina Et spiritus et sponsa
dicunt Veni et q audit dicat veni q
sitit veniat qui vult accipiat aquam
vite gratis Contestor ego audi
enti omnia verba prophetie libri huius Si quis ap
posuerit ad hec apponet deus super illum pla
gas scriptas in libro isto et si quis diminu
erit de verbis libri prophetie huius auferet deus
partem eius de libro vite et de ciuitate sancta et de his
que scripta sunt in libro isto Dicit qui testimonium perhibet
istorum Etiam veniam cito amen Veni
Dne iesu Gratia dni mei iesu xpi
cum omnibus vobis amen

Nūi

Exodus

Leuiticus

Deutrus

Josue

00045160

Iudaim

Hebraea de Iophim i. spe-
culans qua a moyse usq; ad pdic
tum regē pplus ihō regebat varie
udicibꝫ suadentibꝫ se qui scripsit
ipe pplus speculatoꝝ et libꝝ et
cōp facta illic liber describit de
quo hugo m diastolon libꝝ inscr
udicū a samuele fuisse dicū dicut
illyē vndecī q iste liber pmā
fuit conceptus ita q quilibꝫ iudicū
acta tpis sui in scriptis reliquerit
et postea aliquis illa in vnū colle
gerit dicunt ad ipse fuit no est clarū
Quibusdā dicentibꝫ q fuit samuel
illyē q fuit esdras illyē q alius
quida ppheta verisimiliꝫ videt
q samuel fuit q edidit pabolas salo
monis et libꝝ regū in vnū collec
git In hoc ergo libro agit de ph
ipibus et iudicibus hac descriptione
pdā pre et victorie et triumphis
habitis cont hostes Et hꝫ capla 31
usq ad duos libros sm hebreos et
iudicū dirigēs sm quosdā addt
pentateuco et dicat ipentateucū
ab epta quod de septē et thecuos
volumen quasi totimetra septē adhuc m

Ruth

Moabitidis regis ad ceptem ysaie
ecplit vaticinii i. applicata q dicit
Ysaie 16 Emitte agnū dñe dñatoꝝ
terre de petra deserti i. de filia sion
mulieꝝ gentili venter ei erat dure
et sterilis et sic figurabant p lapidē
deserti Et sic ysaias ut hebraei appli
cauit q populus agnus dñi magis debe
bat de gentili ruth sic go liber de

Regū pmꝰ

Hebraeo habet dignus
opianos m et paulo
Apud hebreos m duos
pmos Samuel a nou
et coniunct pmum et sedm hebr
nam distinctione tribi no
tribuum israel antiq habet
gubernabat p iudices ut
gedeon septē ecc Et vltim
eum fuit samuel sub quo ppl
mptus pecist sibi dari regē a d
m nra qua dedit eis saul regē
tempꝰ etc Duo samuelis fuī
sacerdos vocabat heli
postea vtriusq stirpis
duos appt corpora regnauit sic
quia nouit filios suos
sacerdotes indigne regē et no
corripuit eos efficaciter saul
vō eo q ad rapinas appositus et
auaritiā declinauit no deleuit
inimicos quos dñs p ipm iussit
deleri Deus ꝯ tristatus
sumo sacerdoti heli m sadoch
sacerdote sumo Et regnū sau
lis in dauid qui elegit de ipsius
cor sumo iste pmus regū hebr
hebraei duos primos libros Reg̃ pmꝰ
computat apud hebreos primo
dicto samuel eo q primus ex
scribit natalē samuelis et
gesta regis Et quia hic liber saul
et dauid historia cōtinet ty
utriusq ad samuel restrui quia
spūs primo unxit Saul in regem
postea abiecto saule a dño unxit
dauid regem futurū Et sic hui

Malachim sedm distinctionem
breuior est sedr liber regu
mib sedm distinctione imam
d et quartu regu vocatur
malachim .i. regu et hoc a ma
d libri Iudaid uel potius illud libr
alacgoth quod sonat regnoru
ed mihi ut credo conuenit qm in
grit pmittr de uno regno tantu
dcorp et de regnib eius liat
postea occasionaliter mo duo diuisu
fuisse fiunt cm sub tribus regib
saul dauid et salom indiuisum
corp quibz regnat go amb
Vbi nota Samuel iudicat ista am
Saul regit 20 amb Saul uero
regnat ps amb Viuente samuele
et eo mortuo duobus amb ipse
am samuelis aggregant amb
saulis ad dd go amb regnasse
Sed mortuo salomone successit
filius eius Roboam cui qm leg
bat consilia iuuenu et imprudtu
adhesernut solu duc tribus ps tbg
iuda et tribus beniamin et vocat
bat regnu iuda uel regnu dauid
et decem alie tribus pdd israel re
cesserut ab eo et adhesernut ald
tamen regi ps ipse Roboam et us
cabatur regnu israel uel regnu
dece tribuu et hoc iste tercius li
ber regu capla 22/

Regu iiij

Malachim de pauc
mist deus et electu regu et
regu magnu ab
Salomone et cohignone in
dissima regni magnu
post mortu salomonis duraut dies 2
tenuit usq ad captiuitate et destructione
utriusq regni ps assiriob et babilonios
nr uoluit deus uiri armoz illam
diuisione ad unione reduci imo dixit
q non bellaret q reunione qz ipse
fecisset diuisione illa et ideo
ad fuit ille liber cronice ut dicut
sub singulis regibus et postea copacto
est in unu ad ultima ppheta quod eo
mde actipiut quod idem et sm libru
regu et ultime et hoc iste quartus
regu capitula 22

Reg

Teglatphalazar rex assur et
est ambiguu an iste fuit pgul
rex assiroz uel alius hic attendit
in ipse in duobus patace et captiuas
duxit duas tribus et dimidia
tempe galilea de tribu zabulon et
neptalim milios tñ tulit qui posset
dimidie tribui comparari in ipe le
gitur q treb tribus iste captiuauit
et hoc fuit initiu captiuitatis dece
tribuu anno 22 ozie regis iuda
regnat manahen sup israel 20 amb
in duobus cum attendit pgul rex
assiroz in thersam et dedit ei
manahen multa milia argenti talenta
ut retineret ab eo et esset ei in
auxiliu fuisset at manahen 20 si
clos argenti a potentibus et diuitibus
dat singulos unde hoc munera tra
duc hebrei misse manahen uitulos
aureos qui erant in dan et bethel
sed no uerob sacerdotes eius fu
turut aureos uitulos et abscondere
eos et seruire eroos filios illos dau
ratos quos misit manahen regi as
siriozq qua fraude postea precepta regis
assiroz plenius exequere contra ipse

palipocon

Plante qua de quo plagit ulla
negtu obmissa ut no plene relata
fuit in isto libro singulatim
explicare hr dr a pa'. prologo
a tipo vo quod enumque hr st
palipomenon quodda ptrapm
tract passiui tpis cuig gte plud
lib de palipomenon. ptmissop
dm hugonem ad dr a para. per
per et ypob. sub et mene de
fectus qi ptmissop supplens defec
tu hr habz ille liber palipomenon
pmg capla. 29 hebraice ad dictat
dabreiamm. vra dnco Palipcon

Palipocon iste liber. primus
Paromeab dr qua cota t gesta
tpm ab add usq; ad fme regu ti
captiuitate babilonica sub ede
egla facta. in qua tmiata. .lig
liber regu dicut et sdus palipo
menon hr qz libi palipocon comui
tat in matid cu libris regu. et mag
supplet que. mig ibi dicut. deo pg
libros regu immediate sequit.
cuius supplet dabreiamm. ignat
con cu inter agiographa capitet
debuit. mto apocrisa computari re
pg tnstulit hunc librum de hebreo
in latinu ad petitione Eromacij
pbi primo in dabreiamm. lo cor
rexit postmodu noua editione em
sent. deo plegius q correctori pro
mit. anteponit. hz eusebij. ami
Palipcon iste liber. Esdras
dr ead epitgame. vetiu mstru
menti instrumtu vetus diuina
scriptura dr ab mstruo qz mstruit
in doctina fidei et moz. qz facit in
fallibilit fidem a legitimitate pbacoz
in hijs que sunt ad deu sicut mstru
mento publico in hijs qui admud
ptmet ut causas hr dr epitgome
ab epi. i. sup et thamos pcos uel

palipomenon

Plante qua de quo plagit ulla
negtu obmissa ut no plene relata
fuit in isto libro singulatim
explicare hr dr a pa'. prologo
a tipo vo quod enumque hr st
palipomenon quodda ptrapm
tract passiui tpis cuig gte plud
lib de palipomenon. ptmissop
dm hugonem ad dr a para. per
per et ypob. sub et mene de
fectus qi ptmissop supplens defec
tu hr habz ille liber palipomenon
pmg capla. 29 hebraice ad dictat
dabreiamm. vra dnco Palipcon

Palipocon iste liber. primus
Paromeab dr qua cota t gesta
tpm ab add usq; ad fme regu ti
captiuitate babilonica sub ede
egla facta. in qua tmiata. .lig
liber regu dicut et sdus palipo
menon hr qz libi palipocon comui
tat in matid cu libris regu. et mag
supplet que. mig ibi dicut. deo pg
libros regu immediate sequit.
cuius supplet dabreiamm. ignat
con cu inter agiographa capitet
debuit. mto apocrisa computari re
pg tnstulit hunc librum de hebreo
in latinu ad petitione Eromacij
pbi primo in dabreiamm. lo cor
rexit postmodu noua editione em
sent. deo plegius q correctori pro
mit. anteponit. hz eusebij. ami
Palipcon iste liber. Esdras
dr ead epitgame. vetiu mstru
menti instrumtu vetus diuina
scriptura dr ab mstruo qz mstruit
in doctina fidei et moz. qz facit in
fallibilit fidem a legitimitate pbacoz
in hijs que sunt ad deu sicut mstru
mento publico in hijs qui admud
ptmet ut causas hr dr epitgome
ab epi. i. sup et thamos pcos uel

Esdre primus

Esdre primus
Emo uolunic coartantur
sta qz primus esdre apud hebreos
mias liber appellat et tercius
ad et quartus esdre apocrisa
inter apocrisa computat. Prdicat
autem iste liber mediate pg pali
pomenon sicut dr hoc in libro de
hebraice questionibus eo qz idem
est finis palipomenon et principium
huius libri. historia vis tholice p
texit historia libri huius ppter
quod quoda tholica aut ecclia
ordinat. In hoc vo libro agitur
de reditu filioz israel in patria
de captiuitate babilonica et de re
stauratoe templi et altaris et
de sepatoe vxoz alienigenaz
hr habz iste liber esdre primus
cala qz hunc librum tnstulit hoc
rogatu duoz regum quoz unus
dicebat dominus. alter rogabat
ciamus ut patri meo plegio Nee
Nemias consolator mias
mtpretat et esdras adiutor
ut dicit hsdr. i. ethnolographus quoda

Thobias

Tm ꝓma captiuitat tribuu q̄ tribus q̄d
fuer trāsiatꝫ Salazar x̄ R17 &
maſur m minuit vel ꝓtit eu nīgr
eſſe ducty & m minuit a Salmana
ſar nīgr aſſiroꝝ x̄ R11 qui cepit
hoſtia ſamarie tribꝫ amb depſſa
pſit x̄ trāſtulit m aſſiroꝝ ſ̄ſ̄ pte
tribus qui dmanſerūt hyſtoria ty
tꝫobie conſumata & ſubmanaſſe
filio ezechie hec ſtolaſtica hyſtoria

Tobias

hyſtoria tꝫobie ꝑcordiu
habuit m captiuitat̄ ꝫ tribuu
q̄ aſſirat Salmanaſar duo vi
ꝓcr̄ eminu habuit no ſatꝭ eluceſt
vidit & im ſcām lirām hyſtorie tꝫobiab
vnde poſt ꝓcridiu relm & randiu
templi fuit cui im tatuo ſuo ſcām
ciuitat̄ dei caſtigat̄ & dnā bndic
diu ſtoꝝ ut tredifiret m ti taliter
nadiu ſtud a diuret ad te om̄
captiuatibꝫ in dieby ad mortſſue
ad pd. a ſ̄ſ̄ de reditu captiuoꝝ
ait & ſua deſta rplebit & dom
dei q̄m ea ſubuerſa & tuꝝ redifica
bit & vd attendam̄ & im̄ anic tꝫo
bie ſcām tꝫobie ſuit cui tim̄ hyſtorie
q̄ ſuit ei tim̄ vite no nrim̄ dſce
diſſe hyſtoriā ad pluſ vltra tpa ꝫo
ſic q̄dam̄ ei ſtiuu ad pie captiuatu
ſpto ano ezechie & amaſiu eſſe
ad gg anic tantu vixit anna xl
anuſ ſic mortuꝫ eſt

Judith

Judith hic liber apud hebreos m̄
apocrifa reputat̄ que trāſtulit
q̄dam̄ ad peticōe paule & euſtochiu
de caldeo in latinu Unde & apud
caldeos m̄ hyſtoriat reputat̄ & dicit
tꝫ m̄ plego huiuſ libri q̄ mire
na ſmodus huic libro auctēticant
In hoc ꝙ libro agit̄ de obſidioe ppli
ſue de honeſtate & pbitate judith
de interfectoe holoferne & liberacoe
populi ſui & ꝫ capitula 16

Esdre

Esdras ille aſcendit de babi
lone dicit ſcām quoſdā ut ta
mactū m hyſtorijs rpe ſuis
alachias appellat̄ & ezdras lo
quebat̄ & dicebat̄ frīa velox
lege dni dei q̄ lege moyſi do
nata a dnō israhel dn̄ vna cū re
lo velocit̄ repauit ſuꝑ q̄ ſſda
ſignū adiecit quibꝫ velociter
ſcribit̄ dn ſcām ꝫ m̄ plogo
huiuſ negū mutat nouos characteres
litteraleſ ſſe em ad ebraicā eand
eadem līam ſamaritanoꝝ & hebreoꝝ
iſte liber ꝙ ſcām quoſdā dicat̄ ſſe
libris ꝫ capla xl & reputat̄
a plerisq̄ ſcōs ſcōs eſſe qua
mlīꝫ ut ſup̄ patuit ſtrīg & q̄ſtg
eſſe no habent̄ m trāſlatōne
latina cōmuniter ymo certiſſat
veriſimilit̄ dicat ꝙ iſte ſit ꝑm ꝙ ſſ

Thobias

Tobias iſte liber
m ritū hebraicū no ꝓtur
ſtrā ty ꝓpi ipm m̄ dnūoꝝ
recepit libroꝝ vocat̄ denīq̄ tho
bias a matia libri q̄ ibo agit̄
de ipſg tꝫobie ꝓbacōe & multipli
ci ſtutē de inſtructoe ꝓlis &
miſtio angeli raphaelis & de ho
neſtate mrionij & ꝫ capla xl
huiuſ libri trāſtulit ꝙ de caldaico
in latinū ad petitōē cromatij & eliodi

Explicit

Hester

Hester hui⁹ libr⁹ ut dicit
gl⁹ no⁹ composuit hist⁹ hui⁹ ab exor
tualit⁹ dei mardochei⁹ eius amici
et Ioh⁹ trāstulit spūs ad petrū apl⁹
lm et custodiend⁹ de hebreo i latinū
quā i greco corrupt⁹ erat priuat⁹
diuinis⁹ deo ut dict⁹ ioh⁹ in ep̄logo
cuius relegnat⁹ cū de archimis gelozo
et armatheis ab archa dñi ita ioh⁹
hoc gl⁹ libro agit⁹ de romanis regib⁹
assuer de crudelitate amani⁹ eius
mīsterio gr̄iata p prudentiā hesti
re hester de expiatione mardochei
et libatione pl̄i⁹ israel in tributo pecu
niario a bagathaeo molita p amanī
facta sunt p regē assuerū hester in
terueniente ⁊ figurans liberatione spūalē
gnīs hūani a tyrannide diabolica

Helter

Liber hest p dr̄i sīm
cocurrēte vigil⁹ ratio spālib⁹ pul
chritudīb⁹ et puritat⁹ sīl⁹ dr̄i ma
tre conuerti dñt hi capitula

Job

Iob in ep̄logo bibl⁹ ioh⁹ immediate
post penthateuchū scripsit mōsē
dicit⁹ iob ibi quod aliqui dicunt hui⁹
libr⁹ a moyse compositus illi dicunt
q iob non fuit realis hist⁹ sed parabola
m ego⁹ patet illis no obstantib⁹
quib⁹ dicit a doctoribus q iob compo
suit hui⁹ libr⁹ ceptus realit⁹ affir
cōib⁹ qui in illo libro describuntur
dñt post iob anthonius iosue iudic⁹ iob dicitur
fuisse anthonius et dicunt quidā q
iob fuit iobab q fuit regulus regnāt
post balach filius beor de quo ibi
dicit⁹ dñt eū non fuisse de populo
israel sed de gente ydumea 18 di ci dñi
Ibem ḡsso⁹ iob non fuit in legem
moysi sed tpe iudicū in hoc gl⁹ libo
agitur de pacia rpi⁹ iob ⁊ ppheta
et de disputatōe qua habuit cū
amicis suis de prudentia diuina et
corporis resurrectōe ⁊ habz ca⁹ 42

Iob

Iob hui⁹ liber p manū dñi
est disputatiuus spēs de iob mor

Proverbia

Salomon dr̄s
posuit tres libros sapiētie
hos ⁊ parabolar ecclesiasten ⁊ cati
in quor⁹ primo deq̄ maiorib⁹
suis primus in ordine dicitur ps̄tre
hos ⁊ maturos in tribꝰ per
fectos in primo gl⁹ libro q̄ dr̄e
parabole hebraice nos mashoth
sed latine pubia dr̄e salom⁹
modū contigit primus ex tri
bu ubi loquit⁹ quasi ad illud
⁊ p q̄ misit mapheres suis hos

Ecclesiastes

Ecclesiastes dr̄s
Salomonis in sanctā
dicit⁹ spūs m ego⁹ m primū ecclesiastes
Salom⁹ tribus nomīb⁹ vocatus
primo salom⁹ i pacifico q̄ fuit
rex ⁊ pphā habuit ⁊ regno suo
ego oī patrē in virtutib⁹ dei
vocatus ⁊ ydida i dilectus dñi
qua sicut dr̄e ⁊ ke ⁊ Matheus p
phēta vocat⁹ nō q̄ amabilis dñs
eo q̄ suos diligēt spūs sanctus
vocat⁹ ⁊ hebraice coheleth q̄
est ecclesiastes gre et cocionator

00045160

Canticum

Antica canticoꝝ latine dicit
Hebraice Syra ſirim. In hoc
ergo libro Salom̃ mirifice deſcri
ptam virtutibus conſummata et
deo conſtituit ſponſa ſuo ſcꝛo amplexibꝰ
copulata diligit ſolida rpm et m
ipius amoꝛe flagrat et ipſe liber
dicit aut ſcꝛa m̃ epithalamiꝝ
nuptiaꝝ dulce tamꝫ epithala
mion ſcꝛm ppter ſpm et ſcꝛm et ppter
tama ſue carmia nubentiu que
cantant̃ a prolaſticis m̃ honeſ
ponſi et ponſe et pul̃ tale car
men ſalom̃ edidit m laudem ſce
ecclie ſponſe et ecce ſua propula
ſponſi et ponſe nomine deſignat̃ ſond
Eligens ſcꝛa libꝛi ſalomonis diuſ
tribꝰ mirabilit̃ pmꝫ ſcꝛa parabolaꝝ
ſua ſalom̃ filij dauid regis iſrahel
Deinde ſcꝛa ecclie ſic ꝺa ecclie
filij dauid regis iherl̃m in dño mer
filius dauid n̄ rex iſrahel ſuic nrhm p
ſcribit ſed tm canticum canticoꝝ
ſalomonis dicit ꝙ proverbia ꝛ rudi
bꝰ ad ꝛ tribꝰ ꝛ ad totu pfectꝰ
ſed et quomodo coteptus mundi no mi
ſtꝛi polit̃ amꝫ ꝛ habitatꝰ ꝛ nrhm
colit̃ ſcꝛa cantica cantoꝝ ad deꝫ
ſpꝫ facit qui tm ſupna deſiderant
ad meipſos et ꝓximos ꝛ prima
dignitas et regni ꝑpetꝫ merito vindicat̃
auctoritas ad ꝓfectos no ſibi notꝫ
mde eruditur diſcipulꝰ ſed amoꝛe
ꝓximi no ſuffocat et equalis magiſtꝰ
eſt ꝛ negat ſe regie eſſe. Sapientie

Salomonis liber apud hebreos nuſq̃
invenit̃ in ſte liber habet ele
gantiſſimi ſtili et inſcrutabilis ſmois
oſtendit populis ꝙ ſit ꝺ hebraica ſuiſſe
dicit̃ ſcꝛa et magis ꝙ eloquentes
et ꝓfundioꝛ ſententiaſ quas hebꝛei
ſunt ꝙ libꝛo iudit̃ philonis dicit̃ aſſir
mat. De quo ioſeph̃ in ſuis libꝰ illustriuꝫ hi
storiaꝝ dicit ſic philo iudeus nacione
alexandrinus de gnc ſacerdotu fuit
et poſtea ꝛo amicus libros ꝙ philo
coposuit et ſubdit dicit ꝛ alia eius
monimenta nigremij que i mab mang
no peruenerut philo ꝙ autor huiꝰ
libꝛi liꝛ fuit iudeus ꝙ hebꝛe tꝫ ligue
fuit valde peritꝰ in hoc ꝙ libꝰ agit ꝛ
de nygmis platonis ꝛ coſuetudine uſti
ce et de ydolorꝫ contemptu et cui
dam de aductu et paſſibꝰ populi ꝙ
vel ſupra ſcꝛis ob quos eccl̃ totꝰ liber
ſapie nominatur.

Ecclesiasticus

Ecclesiasticus liber iſte vnus apud
hebꝛos compoſitꝰ a ihesu filio

00045160

Ecclesiasticus

Ecclesiasticus ste liber agit de obedientia subditor & instruc
tione bonor mor & de nobilitate
sapie et & laude priorum patrum
& ht capitula xlij.

Isayas

Isayas ste ppha dict tepe cui
et dr magis dicendus & cui ta
quia ppha dr ppha m enigmate
et obscuris veritate futura pnuntiat
sicut de xpo et eccle missa illud et
eppsse ppheta scribendo ait q
eccle tangit illa que i cui o cirta
xpm tam fuit impleta in qua eccle

lut pr m pleto fuit nepos
Joiadech & fuit vinc
& sepultus est in ipsa libro m egipto cui
fuit anno 38 tpis ptolomei
getis regis & regnas m egipto pr pto
lomeu philadelphu strenuissimu
que lo interpres instituit bibliothe
cam de hebreo m greca in regno egip
ti quonda diuersant comuni vocabulo
pharaones postea vo ptolomei
philadelphus & euergetes fuerunt
nora & diuersis que in prologo ejus
q pcedit latine tpis ita scripsit egipto
muerit ibi libros relictos non puen
torespondet donec a lo interpribus
no translatos in quos erat liber iste
& ipo hoc dicat quidam q ppheticus
no reposuit sue libro cui en instituit
de hebreo in greca contrarium tam de
ipo in lib^o ethi^o ubi aut libro cui
cam certissime sciens filij israhel ptolomitam regem magnum fuisse dom
pos reposuit et hoc quod narrat
ordinauit & ideo in dubium ne
instituit sue libro et q reposuit
dicit ad iste liber quamuis ipon a
pan i totum et religion vtus quasi
totus vtutibus plenus iste liber
erat no est de canone hebreor sicut
et precedens

Ecclesiasticus

Ecclesiasticus ste liber agit de
obedientia subditor & instruc
tione bonor mor & de nobilitate
sapie et & laude priorum patrum
& ht capitula xlij.

Isayas

Isayas ste ppha dict tepe cui
et dr magis dicendus & cui ta
quia ppha dr ppha m enigmate
et obscuris veritate futura pnuntiat
sicut de xpo et eccle missa illud et
eppsse ppheta scribendo ait q
eccle tangit illa que i cui o cirta
xpm tam fuit impleta in qua eccle

Non du dere tribus i re
ductu quas postea captiu
Salmanasar rex assiror
& rex 18 capta & samaria
tulit rex assiriorum israel i
cont uidetur & rex 20 et i
loc ysaias ppheta usq ad
nassen regem q uixit ad tem
pus ultimum sed loca contra ligurca p
dam scripsi & constat q i capti
tate p tribus 1° ano ezechi
pris manasse an & rex 18 dra
mo sexto ezechie capta est
samaria & ubi sup respondetur
q ppheta id intexuit in capti
te tribus lig ea facta etiam ppheta
uit & lig post babilonem
captitate redituq ppheta ligis ad iu
dam in ois eius cura & de vera
ce genere ad fidem & de aduentu
xpi m carne eius passione &
glia capitula 66.

Ysayas

Ysayas ergo quo ordine fuit
annus matris ezechie manasses
regis iuda applicauit ad i diebus
ozie ioathan achas et ezechie
regis iuda et sub manasse filio
ezechie pertus m duas partes
secuit & sepultus est sub pru
regis uie transitu aquarum quas
olim ezechias iacto obstruxerat
ut ibi mere &c.

Jeremias

Ieremias de anathot ste
de anathot viculus distans
ab hodie tribus milliaribus hie so
limis ste fuit sacerdos i matris

00045160

Jeremias

Ieremias apud thaphnas in egypto lapidibus obrutus ostendit patribus suis et omnibus populis quod dñs ppter nimiam malitiam eorum postulationes eorum dispicere ab eo loco iuberet ne tabule egiptios a tactu aspidum faciat ...

Jeremias

Ieremias de caldeis in medium prodiit ethiops pelle quidem corpus ubi habet ... quod habituati in principio ipertrando non possint mutare spiritum malum magis quod ethiops ingredi me sua horti dicatur quod non sit impossibile sed quod hoc vix per fieri vel quod non sit tam facile christus plena amoris quod diuina conuictudo tenere queat ...

Jeremias

Ieremias de captiuitate ciuitatis urbis tam principaliter intendit ad diuersa ... quibus ad principalem corpus intendit ...

Threnorum

Hebraice Cynoth greci Threni dicuntur lamentationes in quibus quattuor alphabeta habentur ubi Jeremias postquam alpheta ruinas ciuitatis suae deplorat ad sacra et presentia ... alphabeti ... quae erat de integritate dictorum ... ymno alpha ubi usque nisi ... ad finem primo duo alphabeta quasi sapphico metro scripta sunt quia tres versiculos qui sibi nexi sunt ab una tm littera inchoat ... claudit ut sit in hoc ymno ... quae labia resonat fibris ... aliter dicitur coma hieroicum ultimis usus exametri ... alphabetum finitur septem et trimetris sed ... alphabetum ... alpha et ... Et habet liber tenos capitula 5.

Nicolaus de lira dicit q̄ Jeremias
tpe illo erubat unū modus me
tristandi, mata, alīqua, mapredd
dñe a singulis lris alphabeti que
esset denūciatio diuinū. Deo hic
pcessit Jeremias ita ut ster ympno
solūt ordine. q̄ quia in tristatione
hebraica sm orbem latinū no potat
hoc saluari. Deo apud nos lic hebraica
ic nō dicantur am dnm liq̄ sit hebraico. de integritate dicendi. et ideo
dicit ille doctor ego metpratoc lras
hebraicas q̄ pmuntur no magis
pcedendū est ad exposicōem dicti
q̄ m ympno pdicto. in q̄ cuiq̄ q̄ hebraicas lras suas magis nosset
melius de hoc dicere. cum ecclesiastes
metpratoc lras impūmetes vidit
sententys ipsius. Ideo quid sit videre
pstabilit q̄ Jeremias cū dictaret tra-
nos lugubres lamentationes no fuit
usus tali modo dictandi. q̄ de puri
oratōe aut cuiusdā poetica subtili
me designatōe. in hoc alterius specialis
alis sancti misteri aut moralis. Tum
etiā quia placuit doctorib catholicis
voluit Jeremias me spāli misteri tale
stilū in lamentationibus no habere.
Nota alphabetū hebraicū significat
aplis iudicium. ego co q̄ solūmodo recte pōt
dici tali alphabeto et ista quidē
na replicatio aliis in lamentationibus
denotat pfectū q̄ illi pōt q̄ lamentabi-
libus misteriis afflictus fuit similiter
p pctis suis dedecore causa breuitatis
omittitur &c.

Baruch

Baruch fuit notarius Jeremie. Ipse
hebraice in hystoria scolastica
dicit quarto anno Joachim filii Josie
Jeremias locutus fuisset ad omnem pōpulum
iuda et ad cunctos habitatores Jerusalem
dicto anno Josie locutus sit vobis dñs dicens
et hodie et diluculo mittens ad vos
seruos meos prophetas. Anno
29no

ad Jeremiā
Baruch
scribam
Jeremias
ruth ego
dñs dixit ad
sub fide non valeo ingredi
dñi ingredere tu et lege
sti in die ieiunii audiet
et omnibus qui ve
nerunt de ciuitatibus iuda qui ve
nerunt sub et scribat
baut precepit ei Jeremias
laber Baruch capied

Baruch

Baruch apud hebreos ne
de canoe dicit quod
Jeremie libro ad Baruch hi
tary cuius q̄ apud hebreos no
legitur nec habetur pphetia
sta loquit ad paulā et eustochiū
ipsum et ego postmodū translatū
fuit de greco in latinū cuptā
vulgatā editionē in qua nuncupatiue
est in quo quidē libro agitur
de his que legit Baruch captiuus in babilonia de recognitione
peccatoꝝ. de redditu populi et de hijs
que venturā erat dicebat vltra
et ipsum librum recitauit aliquā
do coram Jeremie

Ezechiel

Ezechiel qui Joachim regem iu
da captiuum ductū in babilo
nem cū hijs qui cū eo ducti fu
erat pphetauit pertinentibus q̄ ad
Jeremie vaticinium. Ipse vltro adiun
xit tradidisse. Unde Jeremias me
dicta dicit. Ezechiel manifestat
ciuitatē hac moriturā ylarios fa
me et peste. Qui ad pfugiendū ad
caldeos viuet. Ideo quia ipse iden
da tradet ciuitas hec in manus

Samuel

Ezechiel

00045160

xxiiii^e^ questio

Nota q̄ sunt q̄dā ꝓphe
qui ꝓphetauerūt ꝑ
ꝑ ꝙ et marcheū quib⁹ sunt
dem ⁊ sunt alii ido sic uocantur q̄
q̄ apud hebreos colūtur ⁊ 12 mi
nores de quib⁹ mō ꝓ q̄ sc̄m
augī 18 de ciuit dei dicit, mores
no q̄a de minoribus ꝓphetare sed
q̄a eoꝝ libri breuiores sūt ⁊
dicit hūi principales q̄a plures
alios p̄ illos io fuere ab initio
mundi in ꝓpho sacra de quib⁹ ⁊ eoꝝ
ꝓphetijs et dictis et gestis hebreoꝝ
libros uolu ut p̄z de sacra scriptura
nathan gad ⁊ aliq̄s alios et ꝙ ꝓphe
de abdia q̄ in pauc̄is uersib⁹ ꝓphetie
absoluit in ꝑpetuū cuius ꝓphetie
uidet esse q̄ in ꝓpho dū ab initio
mundi usq̄ ad tp̄a fuere nonnulli
ꝓphe qui uarias ꝓtulere ⁊ forte
scripsere ꝓphetias quoꝝ ꝓphetie
no puenere ad nos ꝑ quoꝝ nūo
rudem fuisse enoch et adam de q̄bus
augī 18 dī ita dicit Hoc pa
triarcha no minus ꝓphetā dixerit
dñi quā ipa archa quā scrat chr
qui ad suos cuasit ꝓpha q̄ mortuo tpm
fuit dñi enoch septimus ab adam no
ne ecclīa canonica ad mdi ꝓphe
tas ꝑdicat quoꝝ scripta ut apud
hebreos et apud nos in auctoritate no
esset minima scrat atiquitas ꝓpter quod
uidebant esse suspecta nec ꝓtinent
falsa ꝙ ueris sicam et ꝓstruunt
quida qui ꝓpter esse dicūt ab eis
qui ꝙ suo semp passim quod uolut
recipit dñi illa auctoritas canonis
no recipit no q̄ eoꝝ hōies qui do
placuere nō plet auctas dñi q̄ ista
no credant esse ꝓpria dñi cōt
Dist xx de decimo ymber de sand
di scio sed no reuti sed mfudit ecia
⁊ ea gmia dixe facit dic ecclīa mea

quod
nec ad
una apud
ꝓphas ꝓphe
nec ad
consequi
ꝓphetas
no puenere plene
solid respicientes fra pedes
et no tenebat scriptoꝝ hi
storia scrat ꝓphetie io ꝓphe
tas dictoꝝ uel si forte
bat aliqu talia mistia t
cōtinebat illa tales uel
alios talibus q̄ melius fuit a
posteris no puenire magis a
mistia erat sufficiat mpostri
bus ꝓphetis fidelibus explicata
et ꝓmissa q̄ ad eruditō
dictoꝝ aduertendū q̄ deus ab im
mudi loquty ⁊ familiariter ꝑsonis
ꝙ angelos suos priores ut pa
tres familias ut principaliter pl
fideles ut manifestius ꝙ scripturo
ueris testatur q̄ de tribus a pn
cipio mudi usq̄ ad primū regis
ptū dei scz Paulū dicit recordor
me legisse q deus illo tpe loquty
sit superior uel alicui principali
m ꝓpho ꝙ hoiem ꝓphetice inspi
ratū quod simplicius apparet
quomo loquty ⁊ immediate ad
Noe Abraham Iacob Moysen ⁊ ceteros
per tempus ad quos ꝓphe dicūtur
tuit reges plurimi ꝓphetice in
spirauit hoies scpe simplicius
tratus ut gnīb⁹ ꝙ quos loquitur
⁊ regibus ⁊ summis sacerdotibus
et alijs ꝓsidentibus in ꝓpho suo
replendo eoꝝ prauitates comi
nando tribulationes ⁊ penas nisi
correxerint a uijs suis malis Et
ista tuba ꝓphetica ut primū

00045160

Regula

Xii

Glola

Ozee

Ozee de tribu Issachar oztus ⁊ rectꝰ

Joel

Johelis

00045160

Johelis

Amos

Amos

Jonas

Jonas fuit de geth opher et prophetauit regnante ieroboam filio ioas. Hic ligatus a deo sibi commissa adimplens. Naufragium passus a cete exceptus et quē orante extra eum emisit. Percussus pdicat subuersione ninive. Ninive ciuitas iudee non ninive in angulo arabie quia nec corruptē ninuen vocat pz eo dictionē fuisse. multū senem diuia ab ezechia sub quo fuit resuscitatus usq; ad ieroboam sub quo prophetauit. Placuit ami xxv pe de posteris Jonas pdicat ninuitis euenisse. Qui fugiens p vexcudia latere ingressus e terra sua aspecta. Naufragio matre latens egressus pepte ame ejulauit. tandem mortua mre redijt. Jonas itaq;

Michias

Michias fuit de morasti fuit autē morasti ut ait hieron quinq; ab ebrone ciuitate palestine et mediat morasti ciuitas palestine et videtur michias in prologo coherere ioel quia de regno ioel ad quod spirabat manifeste prophetat dicens et tu bethlehem effrata exte egredietur q sit dnator in israel et ibid vastatione assiriorum. Nahum 1. nrm quia negauit ioel vocat ad sua latrones 1. diabolū semp ad pdendū suos acriter et obsidione ponit venit ad eo q pauperē mapilla iudicij israel quod xx glose sum est qui iudeis pauperibus genibus romani percussere caput ioel vathei xxiiij qui ang mistrio percussit ioel i mapilla dicit is dicens ibi mdb poriba xc et ez anchias talia scripte Item

Ysaias ab prophetat tribus iotham achaz et ezechie regibus iuda et dicit de vastatione samarie et captiuitate et in tertia principio israel et pseudo prophetas et de ingratitudine ac malicia eoz Naum

Naum an aduentu regis assiriorum israel tristitiam in assirios sibi hebreos dicitur fuisse no ad prophetandū prophetat ad confutandū assirios sub ezechia

00045160

gida captu ia ro tribus ab
assiris consolando tam hos qui ia
assiris seruebat q̃ eos qui sub ge
ra dauid et beniamin ab eisdem
hostibus obsidebant ut audirent as
rios quos a chaldeis esse captos
sicut in consequentibus libri hui⁹ dnō
strat Diat naūm et ait sup montes
pedis euāngelizantis et annuntiantis
pacē Ubi denotat exultacio popu
lude visa miseratōe exercitus Hema
scribi regis per angelū z Rig Inde
visa deuotōe huius hostis Ezechias
rep misit nuncios ambos ut veni
rent in iherlm ad agendas gras deo eli
Deo denuciat iterū ḡtiam z vin
dicta dei cont̃ immic que ad pdicta
usq; pene priam egrad de pcis et
postea sudat pcis maioribus soluta
et habz liber naum ca 3 Naum
Naum ctplo z dicit Ve ciuitati sag
uinu Ubi denuciat ciuitati minuc
destructionē ppt̃ z uicia in ea dnanda
per effusione sagiaꝝ z multitudis me
dacii quia quos immittit no potant
superare virtute z aperte fraude Ideo
propter uicia in tēpe dispordie quod
est signu ꝓmpte subiciois in tra
ctatu prem ꝙ considebat de male
ficis meditatoribus z alijs superstitiosis
diuinatoribus ydolatrie sui ciuitati
ꝙpter ille tribulit comiatur i vibrace
micantis gladij z fulgurantis hastē
Naum mittitur consolator z fuit
helizeus de tribu symeon Naum
Naum helizeus de tribu symeon p
duxit cuiusdā finalem Minuc que
mirabilis fuit est ut p̃z in hystoria
scolastica Hic tandem mortuus est
in tra sua in pace et sepultus Abacuk
Abacuk sequit naum Ons sicut nau
uaticinio habuit cont̃ Niniuen
et assirios qui vastauerat ip tribus

Babilone
ad Ezechiā
ro ro quos per
abacuc missus
ad locū Damelis
breuis hui⁹ hystoria no legi
tur Theodocio Diade tūr
Abacuk mittitur
tor quia ad consolatōe
tribuū captarū destructi
et templo a Babilonijs de
lucta et pugna fuit inter duos
reges Persarū et Medorū Darij et Darij cōit Babilo
nem Diat ciuitati z ꝓpuit eius
cum hoc ad litem dem z de
cretu illoꝝ duoꝝ regū fulgi
armoꝝ politia Diat Dari
us mauby cum ꝙt quod ad lra
intelligit de ppte z medis qui
erat optimi sagittarij Ons est
bat se sua virtute cū naues stra
et balistis Nimia posse Babilonios
restringi ꝙ abstrondita Diuio
virtute spūs victoria contra babil
nios dabat quos deus per eos de
cr disposuit et contra eos inci
tauit ad liberand̃ pplm suū de
captiuitate babilonia Conquisit
ergo ꝓpheta in psona ppli de tra
ditas Diuie exaudicois ozōnu
ppaz ut liberaret a malicia
nabuchadosor z que secuta disrup
tando contra deū et ꝑ capta 3
Abacuk fuit de tribu symeon
hic prudit captiuitate nrlm ventu
turā z aduentantibus indeis
chaldeis fugit i Egyptū ena z

Sophonias

Aggeus

Zacharias

Zacharias filius abdo erat filius
Barachie dictus applicat erat
anno 2° darij regis ppse Ad tamen
dignus possit cu diebus meis
m applicando Unde mortuus nabu
chodonosor rege babilonis 2 mtis ei
cum filio balthasar danielis q.
Darius medus succesit m regnu
chaldeoz Ciro mortuus succesit
Cyrus rex ppse q 1 ano regni
sui remisit circa 40 milia iudeoz
de captiuitate Cumq pfecit Do
robabel et Jesu filiu Josedech magi
nu sacerdote 2 principe ut redirent
et templu dni 2 postq ppe cos ia
fundamentis opus fuit impeditu
ex mandato satrapaz Syrie
Artaxerxes filij eq q et cambises
et alijs regibus et sic opus manfit
impfectu usq ad 2dm anu darij
filij xerxis post de quo hic dr

Zacharias ~~medalia~~ et erat aggeus
de quo statim cum ambo simul applicta
uerut exhortantes Zorobabel du
cem et Jesum q erat eo tpe ut reedi
ficarent templu qd ita effectu
completum est Ao anno post quod
Zemias applicta templu rediisset

Zacharias me alia loquit de li
beratione iudeoz de vnitate contra
micos eoz et de humiliatate
ductoris eoz et passionis eius
et habet capitula 14

Item
Jeronimus in prologo biblie de applicis
```

```
Zacharias filius abdo sacerdote q sordida
permittendo filios suos
ne alienigenas ducs
alijs vicijs se macula
ripiat cu satham q
simile assistebat ut pz in
tercij capituli Alij me
ritu passid de ihu 2° indui
mentu de multitudine carnis pcta ad
uersitate sanguine 2 sputo sordi
dum pcta illud Esaie 43 Ego non
tauimq cu quasi lippu et
Zorobabel tangit illud Zacharie
Et erat lapis que dedi coram
ihesu super lapide vnu septem
oculi sunt Et ad literam 2m Ricar
de litra hic expe de lapis so
damuel 2° Super quem sunt septem
oculi i plenitudo septe donoz
spus scti de quibus dr Esaie 11°
Requiescet super eu spus sapie 2 et
intellectus Super eum spus sapie 2 et
tangit etiam illud Zacharie 4
Vidi et ecce candelabru totu aureu
et hoc designabat templu
completo et consumato templi
cultu recedentes dum capta sunt
Vidi candelabru accipit 7 lucerna
lucerna q erigit 7 ecce duo illu
minatores scilicet Christus et Apostolus tan
git illud Vidi et ecce 4 quadrige
egredientes de medio duoru
montiu In quadriga prima equi
```
```

Malachias

00045160

habus conclusit nouu sacrificiu deo
[illegible] et abrat sacrificiu veteris
legis Dnat ei ps paulo post m
ppna pria de xpo testamentu
mcu[illegible] ai xpo vite et pas
Malachias ab ipso malachi loquitur
de abiectae populi iudeoz z pas
dom sui et de gentiu vocatoe
Et habet capla z

Machabeoz j9

Machabeoz libri non sut de ca
noe hebreoz z[illegible] tame
n catlga mt druioz libroz hr
toriab Da hns cm duobus libris
dicit hoc m ploqo galeato machabeoz pmu hebraicu scripsi greca
greca e qz ipo ipa stia sic pclad
rosin hns ac libris agit de phs
mt duacb hebreoz a gente ffaz
et de pugna sabbatoz et de nobi
libus triumphis iude machabei qui
ai pauca diuisit multos a pugge
bat castra gladio suo j mach z ca
pit aptat cm machabeus qz tergens
uel qz tecto Et ab isto machabeo
denbiant libri machabeoz Dui
de ac ista liber in duos quoz pmus
habet capla 16 Decius ad 14.

ns machabeoz

Machabeoz sedm liber no est hystorie ppetuus
sed ppetue scriptus et capitulatim Est em
epla qua scribit Judas machabeus
et Jonathas Judeoz m Jrlm z Judea
dispsom iudeoz qui eoulabant
in duas regiombus orientis Et
dicit Rabanus Quia sedm liber
diuisam hz a pore narratione sed
in hystoria no destruit veritatem
q hz milta pter rotinat testioia
in pluq mterpit qui i pmo lib
no inuenit Et mt alia dt de m
aliis gestis septe fratz machabeoz

Translacoes duile tm

Nota multe z vaie sue
sacoz libroz sz bibli
et noue testamtoz

pma tnslacio

Nota an mcarnacone dm
z j ano mepto[illegible] floruert
ptholomeus philadelphus z
egipti z fuit grecus maxim

Secda translacio

Post ascensione dm anno p
Eusebium quida Judeus aquila de
fide coeptus Judeus qz tnsla
tio sc mpta multis distor
dabat a veritate hebraica fe
cit alia tnslacoem tpe adrian
Impatoris

Tercia tnslacio

Deinde post annos xx Quidam
alius iudeus ad fidem xpi uerus
et deuotior fecit tnslacone
alia sub tpe Comodi regnat

Quarta tnslacio

Deinde post annos xx Symachus
item Judeus fecit tnslacone
quarta regnante Severo

Quinta tnslacio

Deinde post annos octo inventa
e nchimus quida tnslacio que
qz autor cuius ignoratur dicta
est vulgata translacio seu qui
ta editio

00045160

Hic ceatur Iura-
Canones

Notand ꝓ differentia d mḃ canone
decretu et decretalib canon ꝙc dr
statutu m concilio z mlto cpoz
assensu promulgatu **Decretum**
Decretu dr quod ꝑ pntibus cardia
libus mḃe sue ꝓ fratribus super
aliquo negocio ecclastico statuit **Decretales**
Decretales sue epłe quas ꝑ aliqu
sup aliquo negotio ad consultanti rndit
Prima ꝑs decretoꝝ agit ex distinctio
nibus 1 habet cm ordine z vna distinctoꝝ
Secda ꝑs decretoꝝ e ex causis et
questionibus 36 cm 36 causas z quelz
causa cotinet suas questiones cm
multis aiꝝ q. sequit quotta causa 6z
multis post q. positus sequit quotta qs
tione ultia de tue deinde notatur
Caplm in quo auctoritas posita est
requirenda Tertia ꝑs decretoꝝ
e ex dissimilitudinibus et dr duodecim
dissimilitudine de prima z dissimilitudine
de consecratione et ex decretalibus
que sub canonu dr
Nō qn ꝑ in suma de capibus ubi
alibi auctoꝝ decretaliu
Primo pit ex ordine sequtu postea titulꝝ
sue rubrica Deinde nōt decretaliu
sue caplm in quo e auctas
In suma de capibus siue de mriis
Sic est legendu Quadragesimus primus
debz esse de incausto nigro sic
et debz legi ad sua determinatione
Subsequens pagin maiusculis dz
de colore rubeo ut blanis sic

Translatio Hieronimi Cardinalis

Sic supscribunt Grecis
in tribus linguis scz hebraica
greca et latina Primo tra-
nstulatoꝝ Secundu in
mo ad asteriscos et obelos
postea vo trastulit biblia ime
diate de hebreo in latinu sz
steriscos et obelos cum translatoꝝ
bus aliis communiter tm non vbiqz vtim
Eusebius vo et pamphilus tris
tatione origenis ubiqz vulgauerut

Asteriscus

Asteriscus dr ab aster i stella
et ꝑducit penultiam qz ysilon apud
grecos scribit ꝑ oi diptongon
et sic no 6z e in principio vltime
sillabe alias ponit e z tunc ꝑdu
cit penultia positione et talis fi
gura designabat qz textui q̄ndo
additus sub ea comprehensus de
bet ubi luce ad finis abelos uel
qz illuminaret translatoꝝ nouarum

Obelus

Obelus est signum sagitte sine veru
et ꝑducit media sedm quosdā

00045160

00045160

00045160

00045160

Aug. 1972
2
93738
40

00045160

00045160

Nr. 30 Ausgang: Aug. 1972
I. Schäden: jklmnxnoza ze
II. Behandlung: 3 13 25 29 37 38 20 40

00045160

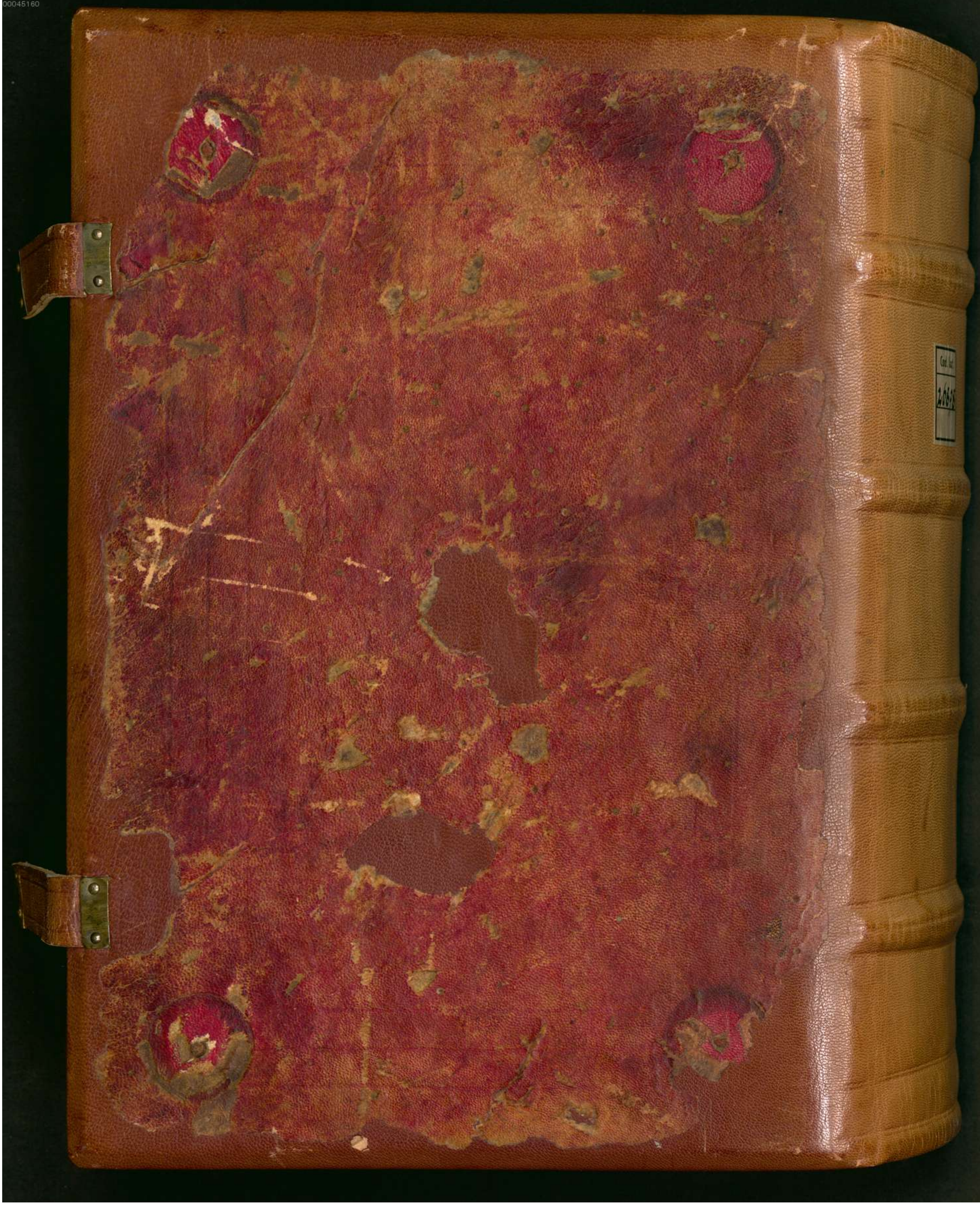

00045160

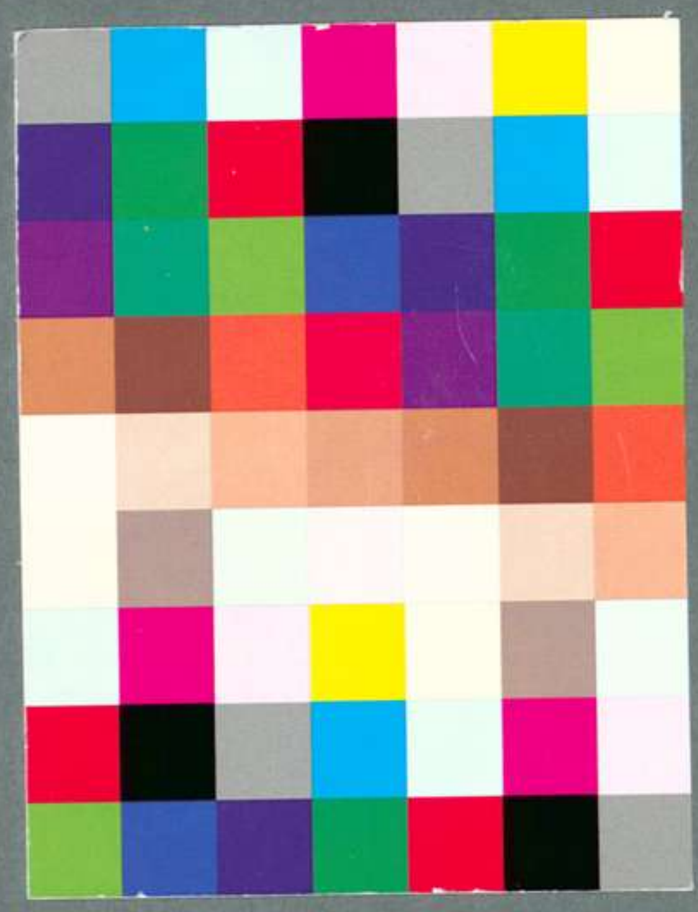

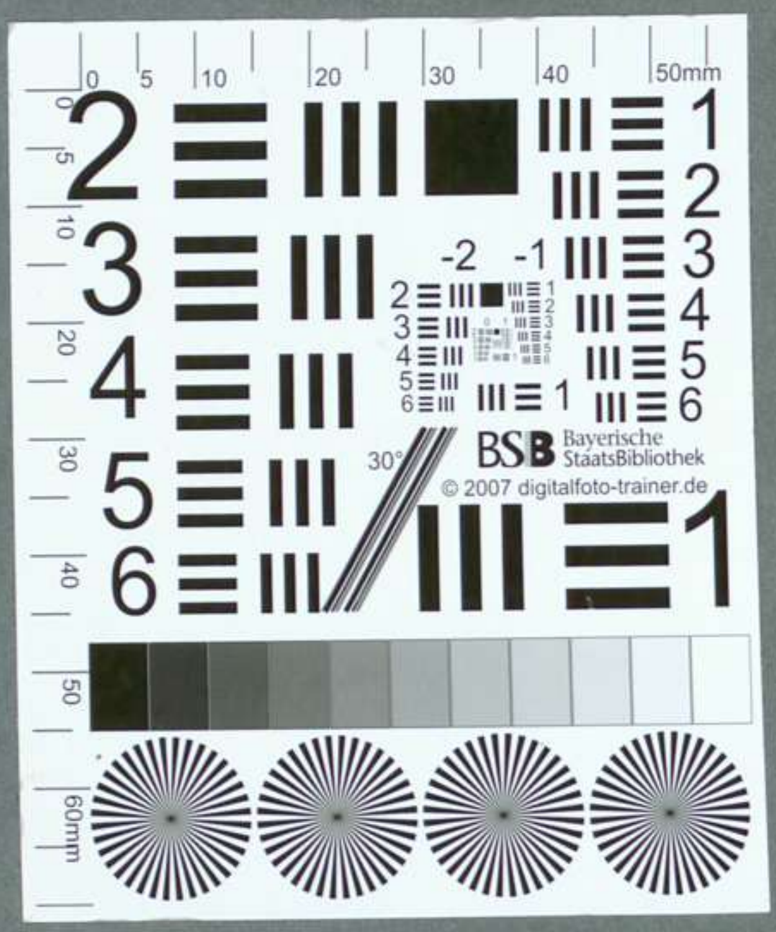
BSB Bayerische StaatsBibliothek
© 2007 digitalfoto-trainer.de